

**ЗБІРКА АКТІВ ЗАКОНОДАВСТВА
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ,
ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ,
ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА
ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ
МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ**

З КОМЕНТАРЯМИ ТА РОЗ'ЯСНЕННЯМИ

О Б С Є

**ЗБІРКА АКТІВ ЗАКОНОДАВСТВА
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ,
ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ,
ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА
ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ
МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ**

З КОМЕНТАРЯМИ ТА РОЗ'ЯСНЕННЯМИ

Видано за підтримки Координатора проектів ОБСЄ в Україні

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Координатор проектів в Україні

УДК 343.37+343.9.024](477)(082)
ББК 67.9(4Укр)68я43
НЗ4

Редакційна колегія:

Черкаський І.Б. – д.е.н., Голова Державної служби фінансового моніторингу України

Зубрій В.П. – заступник Голови Державної служби фінансового моніторингу України

Прийма І.М. – завідувач секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності

Гасвський І.М. – к.ю.н., доцент, директор Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України

Чубенко А.Г. – д.ю.н., професор, директор Державного навчального закладу післядипломної освіти «Навчально-методичний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму»

Укладачі:

Бичкова С.С. – д.ю.н., професор (Національна академія внутрішніх справ)

Котляревський Я.В. – д.е.н., професор (Інститут післядипломної освіти Академії фінансового управління)

Лошицький М.В. – д.ю.н., професор (Національна академія внутрішніх справ)

Павлов Д.М. – к.ю.н., доцент (Національний університет «Одеська юридична академія»)

Удовик М.С. – к.ю.н., доцент (Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем боротьби з організованою злочинністю)

Рекомендовано міжгалузевою науково-методичною радою Державного навчального закладу післядипломної освіти «Навчально-методичний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму» (протокол від 11.11.2016 № 4)

Збірка актів законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (з коментарями та роз'ясненнями) / Укладачі: Бичкова С.С., Котляревський Я.В., Лошицький М.В., Павлов Д.М., Удовик М.С. – К.: Ваїте, 2017. – 1052 с.

ISBN 978-966-2310-41-2

Збірка актів законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення підготовлена шляхом узагальнення та систематизації чинних нормативно-правових актів у сфері фінансового моніторингу. У виданні містяться коментарі, наявні офіційні роз'яснення та історичні довідки щодо нормативно-правових актів, для ефективного їх застосування у правозастосовчій діяльності.

Видання розраховано на працівників суб'єктів фінансового моніторингу, правоохоронних та судових органів, наукових працівників, а також викладачів, аспірантів, студентів вищих юридичних навчальних закладів і практикуючих юристів.

Погляди, висловлені у цій публікації належать авторам цього видання і не обов'язково відображають погляди Координатора проектів ОБСЄ в Україні.

**COMPILATION OF LEGAL ACTS
ON PREVENTION AND COUNTERACTION TO
LEGALIZATION (LAUNDERING) OF CRIMINAL
PROCEEDS, TERRORIST FINANCING AND
FINANCING OF PROLIFERATION OF WEAPONS
OF MASS DESTRUCTION**

WITH COMMENTS AND CLARIFICATIONS

Published with the support of the OSCE Project Co-ordinator in Ukraine

OSCE Organization for Security and
Co-operation in Europe
Project Co-ordinator in Ukraine

UDC 343.37+343.9.024](477)(082)
LBC 67.9(4Укр)68я43
H34

Editors:

I. Cherkaskyi – Dr. Sc. Economics, Head of the State Financial Monitoring Service of Ukraine

V. Zubriy – Deputy Head of the State Financial Monitoring Service of Ukraine

I. Pryima – Head of the Secretariat of the Verkhovna Rada of Ukraine on financial policy and banking

I. Gaievskiy – Ph.D., Ass. Prof., Head of Department for Co-ordination of the financial monitoring system of the State Financial Monitoring Service of Ukraine

A. Chubenko – LL.D., Prof., Director of State Training Institution of Postgraduate Education “Training Centre for Retraining and Professional Development of Experts on Financial Monitoring Issues in the Sphere of Combating Legalization (Laundering) of Criminal Proceeds, and Terrorist Financing”

Compilers:

S. Bychkova – LL.D., Prof., (National Academy of Internal Affairs of Ukraine)

Y. Kotliarevskiy – Dr. Sc. Economics, Prof., (Institute of Postgraduate Education of Academy of Financial Management)

M. Loshytskyi – LL.D., Prof., (National Academy of Internal Affairs of Ukraine)

D. Pavlov – Ph.D., Ass. Prof., (National University “Odessa Academy of Law”)

M. Udovyk – Ph.D., Ass. Prof., (Interdepartmental Scientific and Research Centre for Combating Organized Crime)

Recommended by the Interbranch Research and Methodology Council of the State Training Institution of Postgraduate Education “Training Centre for Retraining and Professional Development of Experts on Financial Monitoring Issues in the Sphere of Combating Legalization (Laundering) of Criminal Proceeds, and Terrorist Financing” (Minutes of meeting as of November 11, 2016 № 4)

Compilation of Legal Acts on prevention and counteraction to legalization (laundering) of criminal proceeds, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction (with comments and clarifications) / Compilers: S. Bychkova, Y. Kotliarevskiy, M. Loshytskyi, D. Pavlov, M. Udovyk – K.:Vaite, 2017. – 1052 p.

ISBN 978-966-2310-41-2

Compilation of Legal Acts on prevention and counteraction to legalization (laundering) of the criminal proceeds, terrorism financing and financing of proliferation of weapons of mass destruction is prepared by generalization and systematization of current regulatory and legal acts in the field of financial monitoring. The publication contains comments, available formal clarifications and historical references regarding regulatory acts for their effective application in the law enforcement actions.

The publication is to be used for employees of entities of financial monitoring, law enforcement and judicial authorities, researchers and professors, graduate students, students of higher law institutions and legal practitioners.

The views expressed in this publication are those of the authors and do not necessarily reflect the views of the OSCE Project Co-ordinator in Ukraine.

ЗБІРКА АКТІВ ЗАКОНОДАВСТВА

**з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню)
доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму
та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення**

З КОМЕНТАРЯМИ ТА РОЗ'ЯСНЕННЯМИ

(в основі видання лежать інформаційні матеріали та нормативно-правові акти станом на 11 листопада 2016 р.)

**ВИДАННЯ ІНІЦІЙОВАНЕ
ДЕРЖАВНОЮ СЛУЖБОЮ ФІНАНСОВОГО
МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ**

**ЗА ПІДТРИМКИ
КООРДИНАТОРА ПРОЕКТІВ ОБСЄ В УКРАЇНІ**

РЕКОМЕНДОВАНО

**ДЛЯ СИСТЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ
(ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ
ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ
РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ**

ОБСЄ Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Координатор проектів в Україні

КИЇВ – 2017

COMPILATION OF LEGAL ACTS
on prevention and counteraction to legalization (laundering)
of criminal proceeds, terrorist financing and financing
of proliferation of weapons of mass destruction

WITH COMMENTS AND CLARIFICATIONS
(publication is based on information materials and regulations
as of November 11, 2016)

EDITION IS INITIATED BY
STATE FINANCIAL MONITORING SERVICE OF UKRAINE

WITH THE SUPPORT OF
OSCE PROJECT CO-ORDINATOR IN UKRAINE

RECOMMENDED FOR
SYSTEM OF PREVENTION AND COUNTERACTION
TO LEGALIZATION (LAUNDERING) OF CRIMINAL
PROCEEDS, TERRORISM FINANCING AND FINANCING OF
PROLIFERATION OF WEAPONS OF MASS DESTRUCTION

osce Organization for Security and
Co-operation in Europe
Project Co-ordinator in Ukraine

KYIV – 2017

ЗМІСТ

ПРО ЗБІРКУ	.26
ПЕРЕДМОВА	.30
Розділ І. ЗАКОНИ ТА КОДЕКСИ (ВИТЯГИ)	.32
Закон України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму»	33
Закон України «Про ратифікацію Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму».	55
Господарський кодекс України (ст. 4)	65
Цивільний кодекс України (ст. 1074, 1075)	67
Кодекс адміністративного судочинства України (ст. 117, 183-4)	69
Кримінальний кодекс України (ст. 209, 209-1, 258-5)	72
Кримінальний процесуальний кодекс України (ст. 216)	76
Кодекс України про адміністративні правопорушення (ст. 166-9, 166-11, 188-34, 255)	79
Закон України «Про банки і банківську діяльність» (ст. 2, 60, 62 – 64, 74, 77)	84
Закон України «Про Національний банк України» (ст. 7, 15)	91
Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (ст. 18)	93
Закон України «Про страхування» (ст. 2, 40)	95
Закон України «Про кредитні спілки» (ст. 21)	98
Закон України «Про нотаріат» (ст. 8, 49)	99
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ст. 8)	101
Закон України «Про аудиторську діяльність» (ст. 6, 19, 22)	102
Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (ст. 22)	104
Закон України «Про виконавче провадження» (ст. 17)	106
Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (ст. 41)	107
Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (ст. 1, 13, 30)	108
Закон України «Про громадські об'єднання» (ст. 23)	110
Закон України «Про боротьбу з тероризмом» (ст. 1, 2, 4, 5, 11-1, 11-2, 24, 25)	111
Закон України «Про Службу безпеки України» (ст. 25)	117

**Розділ II. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ 119**

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України» від 29 липня 2015 р. № 537	120
Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу» від 5 серпня 2015 р. № 552	129
Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 14 травня 2015 р. № 299	141
Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку подання суб'єктами господарювання, підприємствами, установами та організаціями, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, інформації на запит Державної служби фінансового моніторингу» від 17 червня 2015 р. № 411	148
Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок визначення держав (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення» від 17 липня 2015 р. № 510	151
Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання державними органами, державними реєстраторами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта» від 8 вересня 2015 р. № 693	153
Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання державними органами та органами місцевого самоврядування, державними реєстраторами інформації про фінансові операції та їх учасників до Державної служби фінансового моніторингу» від 16 вересня 2015 р. № 708	156
Постанова Кабінету Міністрів України та Національного банку України «Про затвердження Порядку проведення національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму і оприлюднення її результатів» від 16 вересня 2015 р. № 717	159
Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції» від 25 листопада 2015 р. № 966	163
Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визнання Україною міжнародних санкцій відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них» від 8 серпня 2016 р. № 509	167
Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про утворення Навчально-методичного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму» від 13 грудня 2004 р. № 899-р	170
Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації та координації роботи з перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу» від 19 серпня 2015 р. № 610	172
Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна» від 13 вересня 2002 р. № 1371 [витяг]	177

Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Ради з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 8 вересня 2016 р. № 613	182
Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про перелік офшорних зон» від 23 лютого 2011 р. № 143-р	188
Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Національного агентства з питань запобігання корупції» від 18 березня 2015 р. № 118	191
Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» від 24 лютого 2016 р. № 104	192
Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Державного бюро розслідувань» від 29 лютого 2016 р. № 127	193
Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму на 2005 - 2010 роки» від 3 серпня 2005 р. № 315-р	194
Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму на період до 2015 року» від 9 березня 2011 р. № 190-р	202
Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до 2020 року» від 30 грудня 2015 р. № 1407-р	207
Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи звітності у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 23 серпня 2016 р. № 608-р	214
Розділ III. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ	218
Глава 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ	219
Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26 червня 2015 р. № 417	220
Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів» від 15 вересня 2016 р. № 388	297
Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 20 червня 2011 р. № 197	319
Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу» від 17 серпня 2012 р. № 346	360
Постанова Правління Національного банку України «Про застосування санкцій до небанківських фінансових установ» від 12 травня 2015 р. № 316	405

Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок накладення адміністративних штрафів» від 29 грудня 2001 р. № 563 ...	411
Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження нормативно-правового акта Національного банку України з питань формування файлів інформаційного обміну» від 18 серпня 2016 р. № 373.	430
Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці» від 14 липня 2006 р. № 267	468
Глава 2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ	476
Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів» від 17 березня 2016 р. № 309	477
Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 17 липня 2015 р. № 1038	495
Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та застосування санкцій» від 11 грудня 2012 р. № 1766 ...	519
Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку» від 26 березня 2013 р. № 432	529
Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про визначення критеріїв, за якими оцінюється ризик суб'єкта первинного фінансового моніторингу - професійного учасника фондового ринку (ринку цінних паперів) бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» від 31 травня 2016 р. № 617	537
Глава 3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ (ДЕРЖАВНОЇ КОМІСІЇ З РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ) ...	541
Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами» від 5 серпня 2003 р. № 25 ...	542
Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Порядку проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» від 5 серпня 2003 р. № 26	558

Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Порядку застосування санкцій, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», пред’явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України» від 1 жовтня 2015 р. № 2372	565
Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та визнання такими, що втратили чинність, розпорядження Держфінпослуг від 11 листопада 2010 року № 857 і розпорядження Нацкомфінпослуг від 25 квітня 2013 року № 1394» від 2 червня 2016 р. № 1154	574
Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику для суб’єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Нацкомфінпослуг» від 13 жовтня 2015 р. № 2481	579
Глава 4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ УКРАЇНИ В РАМКАХ РЕГУЛЮВАННЯ І НАГЛЯДУ ЩОДО СУБ’ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКІ ПРОВОДЯТЬ ЛОТЕРЕЇ АБО БУДЬ-ЯКІ ІНШІ АЗАРТНІ ІГРИ, СУБ’ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ТОРГІВЛЮ ДОРОГОЦІННИМИ МЕТАЛАМИ І ДОРОГОЦІННИМ КАМІННЯМ ТА ВИРОБАМИ З НИХ, АУДИТОРІВ, АУДИТОРСЬКИХ ФІРМ, ФІЗИЧНИХ ОСІБ – ПІДПРИЄМЦІВ, ЯКІ НАДАЮТЬ ПОСЛУГИ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	582
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб’єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України» від 22 грудня 2015 р. № 1160	583
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб’єктів первинного фінансового моніторингу» від 6 травня 2015 р. № 489	601
Наказ Міністерства фінансів України «Про деякі питання застосування санкцій Міністерством фінансів України» від 23 квітня 2015 р. № 460	618
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Міністерством фінансів України» від 17 березня 2011 р. № 364	629
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв, за якими Міністерством фінансів України оцінюється рівень ризику суб’єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» від 26 січня 2016 р. № 17	636

Глава 5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ УКРАЇНИ В РАМКАХ СПРЯМУВАННЯ РОБОТИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ 639

- Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України» від 23 липня 2015 р. № 662 640
- Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» від 26 січня 2016 р. № 18 664
- Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу» від 14 квітня 2015 р. № 436 668
- Наказ Міністерства фінансів України «Деякі питання застосування санкцій Державною службою фінансового моніторингу України» від 27 березня 2015 р. № 366 695
- Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною службою фінансового моніторингу України» від 27 квітня 2015 р. № 465 706
- Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення» від 27 жовтня 2015 р. № 950 714

Глава 6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ 719

- Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України» від 18 червня 2015 р. № 999/5 720
- Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством юстиції України та його територіальними органами суб'єктів первинного фінансового моніторингу» від 13 травня 2015 р. № 673/5 745
- Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку розгляду справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та застосування санкцій» від 28 травня 2015 р. № 810/5 761
- Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 28 травня 2015 р. № 811/5 766
- Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення» від 12 березня 2016 р. № 672/5 774

Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» від 6 жовтня 2015 р. № 1899/5	780
Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення» від 16 жовтня 2015 р. № 2011/5	783
Глава 7. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ (МІНІСТЕРСТВА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ)	787
Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України» від 15 липня 2013 р. № 787	788
Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу» від 12 серпня 2011 р. № 36	800
Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій» від 14 листопада 2012 р. № 1285	815
Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Інструкції з оформлення посадовими особами Мінекономіки матеріалів про адміністративні правопорушення» від 14 жовтня 2010 р. № 1310	822
Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України» від 12 серпня 2011 р. № 35	828
Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку застосування запобіжних заходів щодо країн (територій), які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму» від 12 серпня 2011 р. № 34	832
Глава 8. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ (МІНІСТЕРСТВА ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ)	835
Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство інфраструктури України» від 1 квітня 2013 р. № 199	836
Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством транспорту та зв'язку України суб'єктів первинного фінансового моніторингу» від 15 листопада 2010 р. № 823	850

Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Порядку розгляду Міністерством транспорту та зв'язку України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій» від 28 вересня 2010 р. № 710	865
Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства інфраструктури України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 11 серпня 2015 р. № 307	872
Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення» від 3 вересня 2015 р. № 347	878
Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Положення про застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення» від 30 липня 2015 р. № 295	885

Розділ IV. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ЯК ЦЕНТРАЛЬНОГО ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, АБО ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ 889

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Принципів опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критеріїв аналізу таких операцій» від 10 березня 2015 р. № 306	890
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор та форми такої довідки» від 8 червня 2015 р. № 542	893
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій» від 23 грудня 2015 р. № 1168	899
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку прийняття Державною службою фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій» від 28 грудня 2015 р. № 1200	908
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку повідомлення суб'єкта первинного фінансового моніторингу про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) та інформування суб'єктів фінансового моніторингу про прийняті судами рішення» від 26 липня 2013 р. № 695	917
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитованої інформації» від 8 липня 2015 р. № 628	922

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, та Інструкції з унесення інформації до такого переліку» від 5 травня 2016 р. № 475	929
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» від 8 липня 2016 р. № 584	936
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України» від 24 листопада 2015 р. № 1085	946
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення» від 29 січня 2016 р. № 24	956

Розділ V. СПІЛЬНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ 969

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання Державною службою фінансового моніторингу України Національному банку України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 3 серпня 2015 р. № 691	970
Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством економічного розвитку і торгівлі України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 19 червня 2015 р. № 575/625	975
Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством інфраструктури України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 23 квітня 2015 р. № 458/148	981
Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством юстиції України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 27 травня 2015 р. № 521/796/5	987
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством фінансів України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним	

шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 26 березня 2015 р. № 361	992
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 9 квітня 2015 р. № 407	998
Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 7 квітня 2015 р. № 402	1004
Наказ Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку надання відомостей про смерть фізичних осіб» від 29 серпня 2016 р. № 793/2581/5	1010
Наказ Міністерства фінансів України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства доходів і зборів України, Служби безпеки України «Про затвердження Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів» від 2 грудня 2013 р. № 1026/1184/739/484	1018
Наказ Міністерства фінансів України, Служби зовнішньої розвідки України, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Порядку подання узагальнених матеріалів розвідувальним органам України» від 1 грудня 2015 р. № 1112/426/678/1533	1037
Наказ Міністерства фінансів України, Служби безпеки України «Про затвердження форми надання Службою безпеки України Державній службі фінансового моніторингу України відомостей щодо осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності» від 16 жовтня 2012 р. № 1103/464	1045
КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ	1049

CONTENT

ABOUT COMMENT.	28
INTRODUCTION	31
Section I. LAWS AND CODES (EXTRACTS)	32
Law of Ukraine “On Ratification of the Council of Europe Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime and on the Financing of Terrorism”	33
Law of Ukraine “On Ratification of the International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism”	55
Economic Code of Ukraine (Art. 4)	65
Civil Code of Ukraine (Art. 1074, 1075)	67
Code of Administrative Proceedings of Ukraine (Art. 117, 183-4)	69
Criminal Code of Ukraine (Art. 209, 209-1, 258-5)	72
Code of Criminal Procedure of Ukraine (Art. 216)	76
Code of Administrative Offenses of Ukraine (Art. 166-9, 166-11, 188-34, 255)	79
Law of Ukraine “On banks and banking activity” (Art. 2, 60, 62 – 64, 74, 77)	84
Law of Ukraine “On National Bank of Ukraine” (Art. 7, 15)	91
Law of Ukraine “On financial services and state regulation of financial services market” (Art. 18)	93
Law of Ukraine “On Insurance” (Art. 2, 40)	95
Law of Ukraine “On Credit Unions” (Art. 21)	98
Law of Ukraine “On Notariat” (Art. 8, 49)	99
Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting” (Art. 8)	101
Law of Ukraine “On Auditor Activities” (Art. 6, 19, 22)	102
Law of Ukraine “On the Bar and Practice of Law” (Art. 22)	104
Law of Ukraine “On Enforcement Proceedings” (Art. 17)	106
Law of Ukraine “On Restoring Debtor Solvency or Declaring a Debtor Bankrupt” (Art. 41)	107
Law of Ukraine “On State Registration of Legal Entities, Individual Entrepreneurs and Non-Government Organizations” (Art. 1, 13, 30)	108
Law of Ukraine “On Civil Associations” (Art. 23)	110
Law of Ukraine “On Combating Terrorism (Art. 1, 2, 4, 5, 11-1, 11-2, 24, 25)	111
The Law of Ukraine «On the Security Service of Ukraine» (Art. 25)	117

Section II. LEGAL AND REGULATORY ACTS OF THE CABINET OF MINISTERS OF UKRAINE ...	119
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «On approving of the State Financial Monitoring Service of Ukraine» of July 29, 2015. No. 537.	120
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «Some organization aspects of financial monitoring» of August 5, 2015. No. 552	129
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «Some aspects of State Unified Information system on prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction» of May 14, 2015. No. 299	141
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «On approval of procedure for submission of business entities, enterprises, institutions and organizations that are not reporting entities of information at the request of the State Service for Financial Monitoring» of June 17, 2015. No.411	148
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «On the procedure for determining states (territories) that do not fulfil or improperly fulfil the Recommendations of international intergovernmental organizations operating in the sphere of combating legalization (laundering) of proceeds from crime or terrorist financing or financing of proliferation of weapons of mass destruction» of July 17, 2015. No. 510	151
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «On approval of the Procedure of submitting for state agencies, state registrar to request of Reporting entities of customer information» of September 8, 2015. No.693	153
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution “On Approving the Procedure for Submitting Information on Financial Transactions and Their Participants to the State Financial Monitoring Service by the State Agencies and Local Government Agencies, State Registrars” of September 16, 2015. No. 708	156
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution and National Bank of Ukraine «On Approval of Procedure for National Risk Assessment in prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime and terrorist financing and the publication of the results» of September 16, 2015. No. 717	159
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «On approval of the formation of the list of persons related to terrorist activity or for which international sanctions applied» of November 25, 2015. No. 966	163
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «On approval the Procedure of Ukraine’s recognition of international sanctions under international treaties of Ukraine or decisions of international organizations, international and intergovernmental organizations, in which Ukraine participates, as well as foreign counties concerning assets freezing of designated persons or limit any access to them» of August 8, 2016. No.509	167
Cabinet of Ministers of Ukraine Ordinance “On Establishing a Training and Methodological Center for Advanced Training and Professional Development of Financial Monitoring Specialists in the Sphere of Countering Legalization (Laundering) of Proceeds of Crime and Financing of Terrorism” of December 13, 2004 No. 899-r	170
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «On approval of the Procedure for organization and coordination of training and retraining of specialists on financial monitoring» of August 19, 2015. No. 610	172
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «On procedure of participation of central executive bodies in the activities of international organizations, where Ukraine is a member» of September 13, 2002. No.1371 [extract]	177
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «On establishment of the Council on combating legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction» of September 8, 2016. No. 613	182
Cabinet of Ministers of Ukraine Ordinance «On the List of Offshore Zones» of February 23, 2011. No. 143-r	188
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «On Establishing National Agency on Corruption Prevention» of March 18, 2015. No. 118	191

Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution «On Establishing a National Agency for Detection, Search, and Management of Proceeds of Corruption and Other Crime» of February 24, 2016. No. 104	192
Cabinet of Ministers of Ukraine Resolution “On Establishing a State Bureau of Investigation” of February 29, 2016. No. 127	193
Cabinet of Ministers of Ukraine Ordinance “On Approving the Concept of Development of the System for Preventing and Countering Legalization (Laundering) of Proceeds of Crime and Financing of Terrorism for 2005-2010” of August 3, 2005. No. 315-r	194
Cabinet of Ministers of Ukraine Ordinance “On Approving the Strategy of Development of the System for Preventing and Countering Legalization (Laundering) of Proceeds of Crime or Financing of Terrorism for the Period until 2015” of March 9, 2011. No. 190-r	202
Cabinet of Ministers of Ukraine Ordinance «On approval of the Strategy of development of the system of prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction for the period till 2020» of December 30, 2015. No. 1407-r	207
Cabinet of Ministers of Ukraine Ordinance «On approval of the Strategy of reforming the reporting system on prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction» of August 23, 2016. No. 608-r	214
Section III. LEGAL AND REGULATORY ACTS OF ENTITIES OF STATE	
FINANCIAL MONITORING	218
Chapter 1. LEGAL AND REGULATORY ACTS OF THE NATIONAL BANK OF UKRAINE	219
Board of the National Bank of Ukraine Resolution “On approval of the Regulation on conducting of anti-money laundering by the banks” of June 26, 2015. No. 417	220
Board of the National Bank of Ukraine Resolution “On approval of the Procedure of the non-banking financial institutions, financial monitoring on the provision of financial services for remittance” of September 15, 2016. No. 388	297
Board of the National Bank of Ukraine Resolution “On Adoption of the Regulation on the Procedure for organizing and conducting inspections with respect to prevention of and counteraction against the legalization (laundering) of the proceeds from criminal activity or financing of terrorism, as well as financing of proliferation of weapons of mass destruction” of June 20, 2011. No. 197	319
Board of the National Bank of Ukraine Resolution “On approval of the Procedure of application measures by the National Bank of Ukraine” of August 17, 2012. No. 346.	360
Board of the National Bank of Ukraine Resolution “On the application of sanctions to non-banking financial institutions” of May 12, 2015. No. 316	405
Board of the National Bank of Ukraine Resolution “On approval of the procedure for imposing administrative fines” of December 29, 2001. No. 563	411
Board of the National Bank of Ukraine Resolution “On approval of legal and regulatory acts of the National Bank of Ukraine on the formation of files of information exchange” of August 18, 2016. No. 373.	430
Board of the National Bank of Ukraine Resolution “On approving the Rules of storage, protection, use and disclosure of bank secrecy” of July 14, 2006. No. 267.	468
Chapter 2. LEGAL AND REGULATORY ACTS OF THE NATIONAL COMMISSION FOR SECURITIES AND STOCK MARKET	476
The Decision of the National Commission on Securities and Stock Market “On approving of Regulations on conduction of financial monitoring by professional participants of securities market” of March 17, 2016. No. 309	477

ANY OTHER GAMBLING ENTITIES THAT TRADES PRECIOUS METALS AND STONES AND PRODUCTS FROM THEM, AUDITORS, AUDIT FIRMS, INDIVIDUALS - ENTREPRENEURS PROVIDING SERVICES IN ACCOUNTING 582

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure on conduction financial monitoring by the Reporting Entities state regulation and supervision of which is performed by the Ministry of Finance of Ukraine” of December 22, 2015. No. 1160 583

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure of conduction inspections for the Reporting Entities by the Ministry of Finance Ukraine” of May 6, 2015. No. 489 601

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On issues of sanctions’ application by the Ministry of Finance of Ukraine” of April 23, 2015. No.460 618

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval the Regulations on execution of materials on administrative violations by the Ministry of Finance of Ukraine” of March 17, 2011. No. 364 629

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Criteria by which the Ministry of Finance of Ukraine evaluates the risk for the Reporting Entities to be used for legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of January 26, 2016. No. 17 636

Chapter 5. LEGAL AND REGULATORY ACTS OF THE MINISTRY OF FINANCE OF UKRAINE WITHIN THE WORK OF STATE FINANCIAL MONITORING SERVICE OF UKRAINE AS THE ENTITY OF STATE FINANCIAL MONITORING 639

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure for conduction financial monitoring by the Reporting Entities state regulation and supervision of which is performed by the State Financial Monitoring Service of Ukraine” of June 23, 2015. No. 662 640

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Criteria by which risk for the Reporting Entities is evaluated to be used for legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of January 26, 2016. No. 18 664

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure of conduction inspections for the Reporting Entities by the State Financial Monitoring Service of Ukraine” of April 14, 2015. No. 436 668

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On issues of sanctions’ application by the State Financial Monitoring Service of Ukraine” of March 27, 2015. No.366 695

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval the Regulations on execution of materials on administrative violations by the State Financial Monitoring Service of Ukraine” of April 27, 2015. No. 465. 706

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of Regulations on procedure of application preventive measures on countries that do not perform or improperly perform the recommendations of international, intergovernmental organizations involved in combating the legalization (laundering) of proceeds from crime, or terrorism financing, and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of October 27, 2015. No. 950 714

Chapter 6. LEGAL AND REGULATORY ACTS OF THE MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE 719

The Decree of the Ministry of Justice of Ukraine “On approval of the Procedure for conduction financial monitoring by the Reporting Entities state regulation and supervision

CONTENT

---

of which is performed by the Ministry of Justice of Ukraine” of June 18, 2015. No. 999/5	720
The Decree of the Ministry of Justice of Ukraine “On approval of Procedure of conduction inspections by the Ministry of Justice of Ukraine and its regional bodies of Reporting entities” of May 13, 2015. No. 673/5	745
The Decree of the Ministry of Justice of Ukraine “On approval of Procedure of examination cases on violation of the legislation regulating activities in the sphere of prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction and application of sanctions” of May 28, 2015. No. 810/5	761
The Decree of the Ministry of Justice of Ukraine “On approval of Procedure on Commission of the Ministry of Justice of Ukraine on sanctions’ application for violation of legislation regulating the activities in the field of prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of May 28, 2015. No. 811/5	766
The Decree of the Ministry of Justice of Ukraine “On approval the Regulation on execution of materials on administrative violations” of March 12, 2016. No. 672/5	774
The Decree of the Ministry of Justice of Ukraine “On approval of the Criteria by which risk for the Reporting Entities is evaluated to be used for legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of October 6, 2015. No. 1899/5	780
The Decree of the Ministry of Justice of Ukraine “On approval of Regulations on procedure of application preventive measures on countries that do not perform or improperly perform the recommendations of international, intergovernmental organizations involved in combating the legalization (laundering) of proceeds from crime, or terrorism financing, and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of October 16, 2015. No. 2011/5	783

Chapter 7. LEGAL AND REGULATORY ACTS OF THE MINISTRY OF ECONOMIC DEVELOPMENT AND TRADE OF UKRAINE (MINISTRY OF ECONOMY OF UKRAINE) 787

The Decree of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine “On approval of the Procedure for conduction financial monitoring by the Reporting Entities state regulation and supervision of which is performed by the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine” of July 15, 2013. No. 787	788
The Decree of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine “On approval of Procedure of conduction inspections of Reporting entities by the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine” of August 12, 2011. No. 36	800
The Decree of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine “On approval of the examination the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine cases on violation of the legislation regulating activities in the field of prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime and application of sanctions” of November 14, 2012. No. 1285	815
The Decree of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine “On approval of Instruction on execution of materials on administrative violations by the officials of the Ministry of Economy of Ukraine” of October 14, 2010. No. 1310	822
The Decree of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine “On approving the Procedure for the suspension and resumption of financial transactions by the reporting entities governmental regulation and supervision of which is performed by the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine” of August 12, 2011. No. 35	828

The Decree of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine “On approval of Regulations on procedure of application preventive measures on countries (territories) that do not perform or improperly perform the recommendations of international, intergovernmental organizations involved in combating the legalization (laundering) of proceeds from crime, or terrorism financing” of August 12, 2011. No. 34 . . . 832

Chapter 8. LEGAL AND REGULATORY ACTS OF THE MINISTRY OF INFRASTRUCTURE OF UKRAINE (MINISTRY OF TRANSPORT AND COMMUNICATIONS OF UKRAINE) 835

The Decree of the Ministry of Infrastructure of Ukraine “On approval of the Procedure for conduction financial monitoring by the Reporting Entities state regulation and supervision of which is performed by the Ministry of Infrastructure of Ukraine” of April 1, 2013. No. 199 836

The Decree of the Ministry of Transport and Communications of Ukraine “On approval of Procedure of conduction inspections of Reporting entities by the Ministry of Transport and Communications of Ukraine” of November 15, 2010. No. 823 850

The Decree of the Ministry of Transport and Communications of Ukraine “ On approval of the examination by the Ministry of Transport and Communications of Ukraine cases on violation of the legislation regulating activities in the field of prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime and sanctions’ application” of September 28, 2010. No. 710 865

The Decree of the Ministry of Justice of Ukraine “On approval of Procedure on Commission of the Ministry of Infrastructure of Ukraine on sanctions’ application for violation of the Law of Ukraine “On prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” and/or legal and regulatory acts which regulates activities in the sphere of prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of August 11, 2015. No. 307 872

The Decree of the Ministry of Infrastructure of Ukraine “On approval of the Instruction on execution of materials on administrative violations” of September 3, 2015. No. 347 878

The Decree of the Ministry of Infrastructure of Ukraine “On approval of Regulations on procedure of application preventive measures on countries that do not perform or improperly perform the recommendations of international, intergovernmental organizations involved in combating the legalization (laundering) of proceeds from crime, or terrorism financing, and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of July 30, 2015. No. 295 885

Section IV. LEGAL AND REGULATORY ACTS OF THE MINISTRY OF FINANCE OF UKRAINE AS CENTRAL EXECUTIVE BODY ON ENSURING FORMATION AND IMPLEMENTATION OF STATE POLICY IN THE SPHERE OF COMBATING LEGALIZATION (LAUNDERING) OF PROCEEDS FROM CRIME, OR TERRORIST FINANCING 889

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of Principles of processing received information from reporting entities on financial transactions subject to financial monitoring and criteria of analysis of such operations” of March 10, 2015. No. 306 890

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of Procedure of formation identifier or providing certificates of identifier and forms of such certificate” of June 8, 2015. No. 542 893

CONTENT

The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure of provision of information for tracking (monitoring) of financial transactions” of December 23, 2015. No. 1168	899
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure of adoption decision on suspending financial transactions by the State Service for Financial Monitoring of Ukraine” of December 28, 2015. No. 1200	908
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure of informing the Reporting entity about the fact of early pretrial investigation (or about the fact of closing criminal proceedings in the pretrial investigation) and informing subjects of financial monitoring of decisions taken by the courts” of July 26, 2013. No. 695	917
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure of agreement with the State Financial Monitoring Service of Ukraine and the reporting entities deadlines for submission of requested information” of July 8, 2015. No. 628	922
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of Procedure of bringing to the attention of reporting entities list of persons related to terrorist activity or for whom international sanctions are applied, and Instructions for entering information to this list” of May 5, 2016. No.475	929
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of Criteria of risk for legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and financing of proliferation of weapons of mass destruction” of July 8, 2016. No. 584	936
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure for electronic collaboration of the Reporting entities and the State Financial Monitoring Service of Ukraine” of November 24, 2015. No.1085	946
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of forms for registration and submission of information related to financial monitoring, and instructions for its filling” of January 29, 2016. No. 24	956
Section V. COMMON LEGAL AND REGULATORY ACTS OF THE MINISTRY OF FINANCE OF UKRAINE AND OTHER STATE BODIES	969
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure of providing information by the State Financial Monitoring Service of Ukraine to the National Bank of Ukraine to increase the efficiency of supervision over compliance of the reporting entities with requirements of the legislation on prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of August 3, 2015. No. 691	970
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine and the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine “On approval of the Procedure of information sharing between the State Financial Monitoring Service of Ukraine and the Ministry of the Economic Development and Trade of Ukraine for increasing the efficiency of supervision over compliance of the reporting entities with requirements of the legislation on prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of June 19, 2015. No.575/625	975
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine and the Ministry of Infrastructure of Ukraine “On approval of the Procedure of information sharing between the State Financial Monitoring Service of Ukraine and the Ministry of Infrastructure of Ukraine for increasing the efficiency of supervision over compliance of the reporting entities with requirements of the legislation on prevention and counteraction to legalization	

(laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of April 23, 2015. No.458/148	981
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine and the Ministry of Justice of Ukraine “On the approval of the Procedure of information sharing between the State Financial Monitoring Service of Ukraine and the Ministry of Justice of Ukraine for increasing the efficiency of supervision over compliance of the reporting entities with requirements of the legislation on prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of May 27, 2015. No. 521/796/5	987
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure of information sharing between the State Financial Monitoring Service of Ukraine and the Ministry of Finance of Ukraine for increasing the efficiency of supervision over compliance of the reporting entities with requirements of the legislation on prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of March 23, 2015. No. 361	992
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure of information sharing between the State Financial Monitoring Service of Ukraine and the National Commission for State Regulation of Financial Services Markets for increasing the efficiency of supervision over compliance of the reporting entities with requirements of the legislation on prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of April 9, 2015 No. 407	998
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine “On approval of the Procedure of information sharing between the State Financial Monitoring Service of Ukraine and the National Securities And Stock Market Commission for increasing the efficiency of supervision over compliance of the reporting entities with requirements of the legislation on prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction” of April 7, 2015. No. 402	1004
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine and the Ministry of Justice of Ukraine “On approval of Procedure of provision of information about the death of individuals” of August 29, 2016. No. 793/2581/5	1010
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine, the Ministry of Internal Affairs, the Ministry of Revenues and Duties of Ukraine, the Security Service of Ukraine “On approval of the Procedure for providing and consideration of Case Referrals” of December 2, 2013. No.1026/1184/739/484	1018
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine, the Foreign Intelligence Service of Ukraine, Ministry of Defense of Ukraine, Ministry of Internal Affairs of Ukraine “On the approval of the Procedure for submitting Case Referrals to the intelligence agencies of Ukraine” of December 1, 2015. No. 1112/426/678/1533	1037
The Decree of the Ministry of Finance of Ukraine, the Security Service of Ukraine “On approval of form for submitting information on persons related to terrorist activity by the Security Service of Ukraine to the State Financial Monitoring Service of Ukraine” of October 16, 2012. No.1103/464	1045
USEFUL REFERENCES	1050

ПРО ЗБІРКУ

Це видання містить збірку актів законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (з коментарями та роз'ясненнями).

Зазначена збірка є органічним продовженням науково-практичного коментаря до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (Закон), що був прийнятий Верховною Радою України 14 жовтня 2014 року і набрав чинності 6 лютого 2015 року.

Чинне законодавство у сфері фінансового моніторингу містить значну кількість новел та складних конструкцій, що прямо або опосередковано впливають із положень Закону, а отже його узагальнення, аналіз і систематизація є потребою сучасного правозастосовчого процесу.

Видання цієї збірки ініційоване Державною службою фінансового моніторингу України, яка відповідно до Закону наділена повноваженнями забезпечувати реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення і забезпечувати координацію діяльності державних органів у цій сфері.

Упорядкування проведено юристами та економістами, які мають досвід роботи з питань фінансового моніторингу та спеціалізуються у регулюванні правовідносин різних галузей права – С.С. Бичковою, Я.В. Котлярєвським, М.В. Лошицьким, Д.М. Павловим, М.С. Удовиком.

Підготовка збірки також супроводжувалась підтримкою керівництва та провідних фахівців Державної служби фінансового моніторингу України та Державного навчального закладу післядипломної освіти «Навчально-методичний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму».

У виданні містяться коментарі, наявні офіційні роз'яснення та історичні довідки щодо всіх чинних нормативно-правових актів у сфері фінансового моніторингу. Це, зокрема, 113 актів законодавства, серед яких:

- Закони та Кодекси (витяги) [23];
- акти Кабінету Міністрів України [22];
- акти суб'єктів державного фінансового моніторингу [47], з яких:
- Національного банку України [8];
- Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [4];
- Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України) [5];
- Міністерства фінансів України, як державного регулятора для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або будь-які інші азартні ігри, суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, аудиторів, аудиторських фірм, фізичних осіб - підприємців, які надають послуги з бухгалтерського обліку [5];
- Міністерства фінансів України в рамках спрямування роботи Державної служби фінансового моніторингу України [6];
- Міністерства юстиції України [7];
- Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (Міністерства економіки України) [6];
- Міністерства інфраструктури України (Міністерства транспорту та зв'язку України) [6];

- акти Міністерства фінансів України як центрального органу виконавчої влади із забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму [10];

- спільні акти Міністерства фінансів України та інших державних органів [11].

Збірка розрахована на якнайширше коло читачів, але насамперед на тих, хто використовує законодавство з питань боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення у своїй щоденній діяльності, – працівників суб'єктів фінансового моніторингу і правоохоронних органів, суддів, громадських об'єднань, науковців та студентів, які вивчають фінансові дисципліни.

Упорядкування та публікація цієї збірки актів законодавства здійснені за сприяння Організації з безпеки і співробітництва в Європі (OSCE).

ABOUT COMPILATION

This publication contains the compilation of legal acts on prevention and counteraction to legalization (laundering) of criminal proceeds, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction (with comments and clarifications).

The mentioned compilation is an organic continuation of Scientific and Practical Comment to the Law of Ukraine “On Prevention and Counteraction to Legalization (Laundering) of Criminal Proceeds, Terrorist Financing, and Financing of Proliferation of Weapons of Mass Destruction” (hereinafter – the Law), which was approved by the Verkhovna Rada of Ukraine of October 14, 2014 and came into effect on February 6, 2015.

The current legislation in the sphere of financial monitoring contains a considerable amount of novels and complex structures, which directly or indirectly arising from the provisions of the Law, and therefore its generalization, systematization and analysis is needed for modern law enforcement process.

The publication of this compilation is initiated by the State Financial Monitoring Service of Ukraine, which according to the Law is empowered to ensure implementation of the state policy in the sphere of combating legalization (laundering) of criminal proceeds, terrorist financing or financing of proliferation of weapons of mass destruction and to ensure coordination of activities of state bodies in this sphere.

Drafting was conducted by lawyers and economists, who have experience of financial monitoring and specializes in legal regulations of various branches of law, namely – S. Bychkova, Y. Kotliarevskyi, M. Loshytskyi, D. Pavlov, M. Udovyk.

The preparation of the compilation was also accompanied by the support of management and leading experts of the State Financial Monitoring Service of Ukraine and State Training Institution of Postgraduate Education “Training Centre for Retraining and Professional Development of Experts on Financial Monitoring Issues in the Sphere of Combating Legalization (Laundering) of Criminal Proceeds, and Terrorist Financing”.

The publication contains comments, available formal clarifications and historical references regarding all current legal and regulatory acts in the sphere of financial monitoring. In particular, 113 legal and regulatory acts, including:

- Laws and Codes (extracts) [23];
- Acts of the Cabinet of Ministers of Ukraine [22];
- Acts of entities for state financial monitoring [47], namely:
  - National Bank of Ukraine [8];
  - National Commission on Securities and Stock Market [4];
  - National Commission for State Regulation of Financial Services Markets (State Commission for Regulation of Financial Services Markets of Ukraine) [5];
  - Ministry of Finance of Ukraine, as a state regulator for the entities conducting lotteries or any other gambling entities engaged in trade of precious metals and stones and products of them, auditors, audit firms, individuals - entrepreneurs who provide accounting services; [5];
  - Ministry of Finance of Ukraine under direction of work of the State Financial Monitoring Service of Ukraine [6];
  - Ministry of Justice of Ukraine [7];
  - Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine (Ministry of Economy of Ukraine) [6];
  - Ministry of Infrastructure of Ukraine (Ministry of Transport and Communications of Ukraine) [6];

- Ministry of Finance of Ukraine acts as a central executive body to ensure the development and implementation of state policy in the field of treasury services of budget funds, prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime or financing of terrorism [10];

- common acts of Ministry of Finance of Ukraine and other government agencies [11].

The Compilation is designed for a wide range of readers, but primarily for those who use legislation to combat money laundering, terrorism financing and financing of proliferation of weapons of mass destruction in their daily activities, – for employees of entities of financial monitoring, law enforcement and judicial authorities, NGOs, researchers and professors, graduate students, students of higher law institutions and legal practitioners.

Drafting and publication of this compilation of legal acts is carried out with the assistance of the Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE).

ПЕРЕДМОВА

Наразі українська система фінансового моніторингу перебуває на етапі підготовки до оціночної місії Комітету експертів Ради Європи з питань оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL).

Відповідна оцінка має на меті встановити рівень технічної відповідності законодавства України міжнародним стандартам Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), а також визначити рівень ефективності заходів, що вживаються в нашій державі для запобігання та протидії відмиванню злочинних доходів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Зазначене видання носить надзвичайно важливий практичний характер та є першою, за часів функціонування української системи фінансового моніторингу, систематизованою збіркою актів законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (з коментарями та роз'ясненнями).

Окрім текстів, більш ніж ста законодавчих актів, збірка містить корисну інформацію щодо історичних довідок нормативно-правових актів, за допомогою яких можливо прослідкувати всю історію розвитку правовідносин у відповідній сфері. Також, слід звернути увагу на включені до збірки офіційні роз'яснення державних органів та узагальнені коментарі до систематизованих актів законодавства.

Представлений матеріал підтримує всіх учасників національної системи фінансового моніторингу (як з державного, так і з приватного секторів) в контексті професійної реалізації їхніх прав та інтересів, а також дотриманню покладених зобов'язань.

Крім того, дана збірка також є корисним джерелом, що сприятиме організації навчання та підвищення кваліфікації фахівців, зайнятих у антилегалізаційній сфері.

До підготовки збірки були долучені авторитетні наукові співробітники й компетентні фахівці, які спеціалізуються на фінансовому, кримінальному та адміністративному праві, макроекономіці та працюють в системі Державної служби фінансового моніторингу України.

Також, неможливо не відзначити, що просвітницька робота з питань фінансового моніторингу, яка забезпечується Держфінмоніторингом, спільно з Організацією з безпеки і співробітництва в Європі (OSCE), є компонентом реалізації Національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму, звіт про результати якої нещодавно був оприлюднений.

На наше глибоке переконання, дане видання стане відчутним доповненням, виданого у минулому році науково-практичного коментаря до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», та є свідченням послідовних і продуманих заходів із реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

І.Б. Черкаський,
Голова Державної служби
фінансового моніторингу України,
доктор економічних наук

INTRODUCTION

Currently National system of financial monitoring is under preparation to the evaluation mission of the Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism (MONEYVAL).

Appropriate evaluation is intended to establish the level of technical compliance of Ukrainian legislation with international standards of the Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF), as well as to determine the efficiency of measures taken in this country to prevent and combat money laundering, terrorist financing and financing of proliferation of weapons of mass destruction.

The mentioned publication has extremely important practical character and what is more, it is the first, during the operation of the Ukrainian system of financial monitoring, systematic compilation of legislation on prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction (with comments and explanations).

Apart from the texts and over a hundred of legal acts a compilation contains useful information on historical information of regulations with the help of which the history of relations in this sphere may be followed. Also, one should note included official government clarifications and systematic generalized comments on legislation in this compilation.

Presented material supports all members of the national financial monitoring system (both public and private sector) in the context of professional realization of their rights and interests, as well as compliance with obligations imposed.

In addition, this collection is also a useful source to facilitate training and professional development of experts employed in anti-legalization sphere.

Reputable researchers and competent professionals who specialize in the financial, criminal and administrative law, macroeconomics and work in the State Financial Monitoring Service of Ukraine were involved in drafting of the compilation.

It is impossible not to note that awareness-raising of financial monitoring, which is provided by the SFMS jointly with the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) is a component of the implementation of the National Risk Assessment on prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, or terrorist financing, a report on the results of which were recently made public.

We strongly believe that the following publication will be a notable addition to the Scientific and Practical Comment to the Law of Ukraine “On prevention and counteraction to legalization (laundering) of criminal proceeds, terrorism financing, and financing of proliferation of weapons of mass destruction” that was published last year, and it is an evidence of consistent and thought-out measures of state policy in the sphere of combating legalization (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and the financing of proliferation of weapons of mass destruction.

Igor Cherkaskyi,
Head of State Financial
Monitoring Service of Ukraine,
Doctor of Economics

РОЗДІЛ І.

ЗАКОНИ ТА КОДЕКСИ (ВИТЯГИ)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму

Верховна Рада України постановляє:

Ратифікувати Конвенцію Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму, вчинену 16 травня 2005 року у м. Варшаві, яка набирає чинності для України в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати висловлення Україною згоди на обов'язковість для неї Конвенції (додається), з такими заявами і застереженнями:

1) до статті 3:

«Україна відповідно до пункту 2 статті 3 Конвенції заявляє, що буде застосовувати пункт 1 статті 3 Конвенції тільки до злочинів, за які передбачено покарання у вигляді позбавлення волі.

Україна відповідно до підпункту «а» пункту 4 статті 53 Конвенції заявляє, що не буде застосовувати пункт 4 статті 3 Конвенції»;

2) до статті 9:

«Україна відповідно до пункту 4 статті 9 Конвенції заявляє, що буде застосовувати пункт 1 статті 9 Конвенції тільки у випадках, коли за предикатний злочин передбачено покарання у вигляді позбавлення волі.

Україна відповідно до пункту 2 статті 53 Конвенції заявляє, що не буде застосовувати пункт 6 статті 9 Конвенції»;

3) до статті 17:

«Україна відповідно до пункту 5 статті 17 Конвенції заявляє, що буде застосовувати статтю 17 Конвенції лише до злочинів, визначених у переліку, що міститься у Додатку до Конвенції»;

4) до статті 24:

«Україна відповідно до пункту 3 статті 24 Конвенції заявляє, що застосовуватиме пункт 2 статті 24 Конвенції виключно за умови дотримання конституційних принципів України і фундаментальних засад її правової системи»;

5) до статті 31:

«Україна відповідно до пункту 2 статті 31 Конвенції заявляє, що не використовуватиме на своїй території способи передачі судових документів, передбачені пунктом 2 статті 31 Конвенції»;

6) до статті 33:

«Україна відповідно до пункту 2 статті 33 Конвенції заявляє, що її центральними органами, на які покладаються повноваження згідно з пунктом 1 статті 33 Конвенції, є Міністерство юстиції України (щодо виконання судових рішень) і Генеральна прокуратура України (щодо процесуальних дій під час розслідування кримінальних справ)»;

7) до статті 35:

«Україна відповідно до пункту 1 статті 35 Конвенції погоджується приймати та виконувати запити, передані за допомогою електронних або інших засобів телекомунікації, за умови одночасного направлення запитуючою Стороною оригіналів таких запитів поштою або кур'єром. Інформація

щодо виконання запитів, переданих за допомогою електронних або інших засобів телекомунікації, буде направлятися запитуючій Стороні лише після одержання їх оригіналів.

Україна відповідно до пункту 3 статті 35 Конвенції заявляє, що запити та супровідні до них документи повинні направлятися в Україну разом із перекладом українською мовою або однією з офіційних мов Ради Європи, якщо вони не складені цими мовами»;

8) до статті 42:

«Україна відповідно до пункту 2 статті 42 Конвенції заявляє, що без попередньої згоди України інформація або докази, надані нею відповідно до глави IV Конвенції, не можуть використовуватися або передаватися органами запитуючої Сторони для проведення розслідувань чи судових розглядів інших, ніж зазначені у запиті»;

9) до статті 46:

«Україна відповідно до пункту 2 статті 53 Конвенції заявляє, що буде застосовувати пункт 5 статті 46 Конвенції за умови забезпечення запитуючою Стороною використання одержаної інформації виключно для цілей кримінального судочинства у справах про легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або про фінансування тероризму.

Україна відповідно до пункту 13 статті 46 Конвенції заявляє, що органом, уповноваженим Україною на виконання функцій підрозділу фінансової розвідки у розумінні статті 46 Конвенції, є центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом з питань фінансового моніторингу України»;

10) до статті 47:

«Україна відповідно до пункту 2 статті 53 Конвенції заявляє, що застосовуватиме пункт 1 статті 47 Конвенції на умовах, передбачених національним законодавством».

Президент України

КОНВЕНЦІЯ РАДИ ЄВРОПИ

про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму

Офіційний переклад.

Преамбула

Держави - члени Ради Європи та інші держави, які підписали цю Конвенцію, ураховуючи, що метою Ради Європи є досягнення більшої єдності між її членами; будучи переконаними в необхідності проведення спільної кримінальної політики, спрямованої на захист суспільства;

уважаючи, що боротьба з тяжкими злочинами, що стали зростаючою міжнародною проблемою, вимагає застосування сучасних й ефективних методів у масштабі всього світу;

уважаючи, що одним з таких методів є позбавлення злочинців доходів, одержаних злочинним шляхом, та знарядь і засобів злочинів;

уважаючи, що для досягнення цієї мети також повинно бути створено ефективну систему міжнародного співробітництва;

беручи до уваги Конвенцію Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом (ETS № 141, далі - Конвенція 1990 року);

посилаючися також на Резолюцію 1373 (2001) про загрози міжнародному миру та безпеці, викликані терористичними актами, прийняту Радою Безпеки ООН 28 вересня 2001 року, зокрема на підпункт «d» пункту 3;

посилаючися також на Міжнародну конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму, прийняту Генеральною Асамблеєю ООН 9 грудня 1999 року, зокрема на статті 2 та 4, які зобов'язують Держави - сторони визнати фінансування тероризму злочином;

будучи переконаними в необхідності життєвих негайних заходів для ратифікації та повної імплементації згаданої вище Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму, домовилися про таке:

Глава I. Уживання термінів

Стаття 1. Уживання термінів

Для цілей цієї Конвенції:

- a) «доходи» означає будь-яку економічну вигоду, одержану чи набуту, прямо чи опосередковано, від злочинів. Вона може складатися з будь-якого майна, зазначеного в підпункті «b» цієї статті;
- b) «майно» включає майно будь-якого виду, незалежно від того, матеріальне воно чи виражене в правах, рухоме чи нерухоме, та правові документи або документи, які підтверджують право на таке майно або частку в ньому;
- c) «зброя й засоби злочину» означає будь-яке майно, яке використовується чи може використовуватися будь-яким чином, цілком або частково, для вчинення злочину чи злочинів;
- d) «конфіскація» означає покарання або захід, призначені судом після розгляду справи стосовно злочину чи злочинів, результатом якого є остаточне позбавлення майна;
- e) «предикатний злочин» означає будь-який злочин, у результаті якого виникли доходи, що можуть стати предметом злочину, зазначеного в статті 9 цієї Конвенції;
- f) «підрозділ фінансової розвідки» (далі - ПФР) означає центральну, національну установу, відповідальну за отримання (та запитування, коли це дозволено), аналіз та надання компетентним органам, розкриття фінансової інформації:
  - i) стосовно доходів, які викликають підозру, та потенційного фінансування тероризму, або
  - ii) необхідної згідно з національним законодавством або правилами, з метою боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму;
- g) «заблокування», або «арешт», означає тимчасову заборону передачі, знищення, перетворення, відчуження або руху майна або тимчасове взяття під охорону або контроль майна на підставі рішення суду або іншого компетентного органу;
- h) «фінансування тероризму» означає діяння, визначені у статті 2 згаданої вище Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму.

Глава II. Фінансування тероризму

Стаття 2. Застосування конвенції до фінансування тероризму

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для того, щоб вона могла застосовувати положення глав III, IV та V цієї Конвенції до фінансування тероризму.

2. Зокрема кожна Сторона забезпечує свою спроможність здійснювати пошук, відстежувати, визначати, заблокувати, заарештовувати й конфіскувати майно, законного або незаконного походження, використане або призначене для використання будь-яким чином цілком або частково, для фінансування тероризму, або доходи, одержані в результаті цього злочину, та забезпечити із цією метою співробітництво в якомога більшому обсязі.

Глава III. Заходи, уживані на національному рівні

Розділ 1. Загальні положення

Стаття 3. Заходи з конфіскації

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для того, щоб вона могла конфіскувати зброя й засоби злочину та доходи або майно, вартість якого відповідає таким доходам, та відміти майно.

2. Оскільки пункт 1 цієї статті застосовується до відмивання грошей та до всіх категорій злочинів, перелічених у додатку до Конвенції, кожна Сторона під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, схвалення чи приєднання може в заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи повідомити про застосування пункту 1 цієї статті:

а) тільки до злочинів, за які передбачено покарання у вигляді позбавлення волі або тримання під вартою на максимальний строк, що перевищує один рік. Однак кожна Сторона може зробити до цього положення заяву стосовно конфіскації доходів від податкових злочинів лише з тією метою, щоб бути спроможною конфіскувати зазначені доходи як завдяки заходам, ужитим на національному рівні, так і через міжнародне співробітництво, на підставі національного та міжнародного законодавства про стягнення податкової заборгованості; та (або)

б) тільки до списку конкретних злочинів.

3. Сторони можуть установити обов'язкову конфіскацію стосовно злочинів, на які поширюється режим конфіскації. Сторони можуть, зокрема, уключити до цього положення злочини з відмивання грошей, торгівлі наркотиками, торгівлі людьми та будь-який інший серйозний злочин.

4. Кожна Сторона вживає таких законодавчих або інших заходів, які можуть бути необхідними для того, щоб вимагати від правопорушника, стосовно серйозних злочинів або злочинів, визначених національним законодавством, докази походження підозрілих доходів або іншого майна, яке підлягає конфіскації, настільки, наскільки така вимога відповідає принципам її національного законодавства.

Стаття 4. Слідчі й тимчасові заходи

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для уможливлення її спроможності швидко визначити, виявити, заблокувати або заарештувати майно, яке підлягає конфіскації відповідно до статті 3, для того, щоб, зокрема, сприяти здійсненню конфіскації в подальшому.

Стаття 5. Блокування, арешт і конфіскація

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для того, щоб забезпечити застосування заходів з блокування, арешту й конфіскації також до:

а) майна, в яке були перетворені або конвертовані доходи;

б) майна, одержаного із законних джерел, якщо до нього було цілком або частково прилучено доходи, - не більш ніж в обсязі оцінної вартості таких доходів;

в) прибутку або інших вигод, одержаних від доходів, від майна, в яке були перетворені або конвертовані доходи, одержані злочинним шляхом, або від майна, до якого прилучено доходи, одержані злочинним шляхом, - аж до оцінної вартості таких доходів, у такий самий спосіб і настільки, який і наскільки застосовується до доходів.

Стаття 6. Управління заблокованим і заарештованим майном

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення належного управління заблокованим або заарештованим майном відповідно до статей 4 та 5 цієї Конвенції.

Стаття 7. Слідчі повноваження та методи

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для уповноваження її судів або інших компетентних органів видавати розпорядження про надання банківських, фінансових або комерційних відомостей або про їх арешт з метою здійснення заходів, зазначених у статтях 3, 4 та 5. Сторона не повинна ухилятися від ужиття заходів згідно з положеннями цієї статті на підставі банківської таємниці.

2. Не обмежуючи застосування пункту 1, кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для уможливлення її спроможності:

а) визначати, чи є фізична або юридична особа власником або бенефіціаром одного чи більше рахунків будь-якого виду в будь-якому банку, розташованому на її території, і, якщо це так, отримувати всі подробиці стосовно визначених рахунків;

б) отримувати дані зазначених банківських рахунків і банківських операцій, які здійснювалися протягом зазначеного періоду через один чи більше зазначених рахунків, у тому числі дані про рахунки відправника та отримувача;

в) протягом визначеного періоду відстежувати банківські операції, які здійснюються через один чи більше зазначених рахунків; та

г) забезпечувати неповідомлення банками відповідному клієнту банку або іншим третім особам про запитування або отримання інформації відповідно до підпунктів «а», «б» чи «в», або про те, що зараз проводиться розслідування.

Сторони розглядають можливість поширення дії цього положення на рахунки, розміщені в небанківських фінансових установах.

3. Кожна Сторона розглядає можливість ужиття таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення її спроможності використовувати спеціальні слідчі методи, що сприяють визначенню й виявленню доходів і збиранню пов'язаних з ними доказів, таких, як спостереження, перехоплення телекомунікаційних повідомлень, доступ до комп'ютерних систем і розпорядження про надання конкретних документів.

Стаття 8. Засоби правового захисту

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення наявності в заінтересованих сторін ефективних засобів правового захисту, на які впливають заходи, передбачені положеннями статей 3, 4 й 5 та відповідними іншими положеннями цього розділу, для дотримання їхніх прав.

Стаття 9. Злочини з відмивання грошей

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання злочинними відповідно до її внутрішнього законодавства у випадку умисного вчинення:

а) перетворення або передачі майна, з усвідомленням того, що таке майно є доходом, з метою приховування або маскуванню незаконного походження майна або з метою сприяння будь-якій особі, причетній до вчинення предикатного злочину, в уникненні правових наслідків її дій;

б) приховування або маскуванню справжнього характеру, джерела, місцезнаходження, стану, переміщення, прав стосовно майна або власності на нього, з усвідомленням того, що таке майно є доходом; та, з урахуванням її конституційних принципів і основних засад її правової системи;

в) набуття майна, володіння ним або його використання, з усвідомленням під час одержання того, що таке майно є доходом;

г) участі у вчиненні, об'єднання або змови з метою вчинення, замаху на вчинення, пособництва, підмови, сприяння й надання порад стосовно вчинення будь-якого зі злочинів, установлених відповідно до цієї статті.

2. Для цілей виконання або застосування пункту 1 цієї статті:

а) не має значення, чи підлягав предикатний злочин кримінальній юрисдикції Сторони;

б) може бути передбачено, що злочини, зазначені в згаданому пункті, не застосовуються до осіб, які вчинили предикатний злочин;

в) усвідомлення, намір чи мета, необхідні як елемент складу злочину, зазначеного в згаданому пункті, можна встановлювати з об'єктивних, фактичних обставин.

3. Кожна Сторона може вживати таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання злочинними відповідно до її внутрішнього законодавства всіх або деяких з діянь, зазначених у пункті 1 цієї статті, в одному з наведених нижче випадків чи в обох, коли правопорушник:

а) підозрював, що майно є доходом;

б) повинен був припустити, що майно є доходом.

4. Оскільки пункт 1 цієї статті застосовується до категорії предикатних злочинів, які містять-ся в додатку до Конвенції, кожна Держава або Європейське Співтовариство під час підписання, передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, схвалення чи

приєднання, у заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи можуть повідомити, що пункт 1 цієї статті застосовується:

а) тільки якщо за предикатний злочин передбачено покарання у вигляді позбавлення волі або тримання під вартою на максимальний строк, що перевищує один рік, або, для тих Сторін, у правових системах яких встановлено мінімальний строк покарання за злочини, - якщо за злочин передбачено покарання у вигляді позбавлення волі або тримання під вартою на мінімальний строк, що перевищує шість місяців; та (або)

б) тільки до списку конкретних предикатних злочинів; та (або)

с) до категорій серйозних злочинів відповідно до національного законодавства Сторони.

5. Кожна Сторона забезпечує відсутність визнання попереднього або одночасного засудження за предикатний злочин як передумови для засудження за відмивання грошей.

6. Кожна Сторона забезпечує можливість засудження за відмивання грошей відповідно до цієї статті, коли доведено, що майно, про яке йдеться в підпунктах «а» чи «б» пункту 1 цієї статті, походило з предикатного злочину, без необхідності точного встановлення якого саме.

7. Кожна Сторона забезпечує охоплення предикатними злочинами для відмивання грошей діяння, що мало місце в іншій Державі, яке становить злочин у такій Державі та яке вважалося б предикатним злочином у випадку вчинення на її території. Кожна Сторона може передбачити, щоб єдиною передумовою було те, що поведінка становила б предикатний злочин, якби вона мала місце на її території.

Стаття 10. Відповідальність юридичної особи

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення можливості притягнення юридичних осіб до відповідальності за злочини відмивання грошей, які встановлено відповідно до цієї Конвенції, учинені на їхню користь будь-якою фізичною особою, яка займає керівну посаду в цій юридичній особі і яка діє або самостійно, або як частина органу юридичної особи, на підставі:

а) права представляти юридичну особу; або

б) повноваження приймати рішення від імені юридичної особи; або

с) повноважень здійснювати контроль у рамках юридичної особи, а також за залучення такої фізичної особи як співучасника або підмовника зазначених вище злочинів.

2. Крім випадків, уже передбачених у пункті 1, кожна Сторона вживає необхідних заходів для забезпечення притягнення юридичної особи до відповідальності у випадку, коли недостатній нагляд або контроль, здійснюваний фізичною особою, яку зазначено в пункті 1, уможливив учинення злочину, зазначеного в пункті 1, на користь такої юридичної особи підлеглою фізичною особою.

3. Відповідальність юридичної особи згідно із цією статтею не виключає кримінального переслідування фізичних осіб, які є виконавцями, підмовниками або співучасниками злочинів, зазначених у пункті 1.

4. Кожна Сторона забезпечує притягнення до відповідальності згідно із цією статтею юридичних осіб, та піддання їх ефективним, домірним та знеохочувальним кримінальним чи некримінальним санкціям, у тому числі грошовим санкціям.

Стаття 11. Попередні рішення

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для передбачення можливості враховувати під час визначення покарання остаточні рішення проти фізичної або юридичної особи, винесені в іншій Стороні стосовно злочинів, встановлених відповідно до цієї Конвенції.

Розділ 2. Підрозділ фінансової розвідки (ПФР) та запобіжні заходи

Стаття 12. Підрозділ фінансової розвідки (ПФР)

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для створення ПФР, визначеного в цій Конвенції.

2. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення прямого чи опосередкованого своєчасного доступу свого ПФР до фінансової, адміністративної та правоохоронної інформації, необхідної йому для належного виконання своїх функцій, у тому числі здійснення аналізу повідомлень про підозрілі операції.

Стаття 13. Заходи для запобігання відмиванню грошей

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для створення всеосяжного національного регуляторного та наглядового або моніторингового режиму для запобігання відмиванню грошей і враховує відповідні міжнародні стандарти, у тому числі, зокрема, рекомендації, прийняті Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).

2. Беручи до уваги це, кожна Сторона вживає, зокрема, таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для того, щоб:

а) вимагати від юридичних та фізичних осіб, які беруть участь у діяльності, що, найімовірніше, може використовуватися для цілей, пов'язаних з відмиванням грошей, та настільки, наскільки це стосується такої діяльності:

i) установлювати й підтверджувати особу їхніх клієнтів та, у належних випадках, їхніх фактичних власників та здійснювати постійну юридичну перевірку стану ділових відносин, ураховуючи при цьому підхід, що ґрунтується на ризиках;

ii) повідомляти підозри стосовно відмивання грошей за умови вжиття застережних заходів;

iii) уживати допоміжних заходів, таких, як зберігання даних стосовно ідентифікації клієнтів та операцій, підготовки персоналу та запровадження внутрішньої політики й процедур, та, якщо це необхідно, пристосованих до їхнього розміру та характеру бізнесу;

б) забороняти, якщо необхідно, особам, зазначеним у підпункті «а», розголошувати факт того, що передано повідомлення про підозрілу операцію або пов'язану з нею інформацію, або того, що проводиться чи може бути проведене розслідування відмивання грошей;

с) забезпечити застосування ефективних систем моніторингу осіб, зазначених у підпункті «а», і, де це необхідно, нагляду з метою забезпечення дотримання ними вимог боротьби з відмиванням грошей, у належних випадках з урахуванням можливих ризиків.

3. Для цього кожна Сторона вживає таких законодавчих або інших заходів, які можуть бути необхідними для виявлення значного фізичного транскордонного переміщення готівки та відповідних обігових кредитно-грошових документів на пред'явника.

Стаття 14. Відстрочення внутрішніх підозрілих операцій

Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними, щоб дозволити ПФР або, коли це необхідно, будь-якому іншому компетентному органу або установі вчиняти негайні дії, якщо є підозра, що операція пов'язана з відмиванням грошей, для призупинення надання або утримання від надання згоди на продовження операції, яка відбувається, з метою аналізу операції та підтвердження підозри. Кожна Сторона може обмежити застосування такого заходу випадками, в яких подано повідомлення про підозрілу операцію. Максимальний строк будь-якого призупинення надання або утримання від надання згоди на здійснення операції регулюється будь-якими відповідними положеннями національного законодавства.

Глава IV. Міжнародне співробітництво

Розділ 1. Принципи міжнародного співробітництва

Стаття 15. Загальні принципи й заходи міжнародного співробітництва

1. Сторони в якомога ширший спосіб взаємно співробітничать між собою з метою розслідування й судового розгляду справ, що стосуються конфіскації засобів і знарядь та доходів.

2. Кожна Сторона вживає таких законодавчих або інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення її спроможності виконувати на умовах, передбачених цією главою, запити:

а) про конфіскацію зазначених майнових об'єктів, що є доходами або засобами й знаряддями, а також про конфіскацію доходів у вигляді вимоги сплати грошової суми, еквівалентної вартості доходів;

б) про допомогу в проведенні розслідування та запобіжні заходи з метою здійснення будь-якої форми конфіскації, зазначеної у викладеному вище підпункті «а».

3. Допомога в проведенні розслідування й тимчасові заходи, запитані відповідно до підпункту «б» пункту 2, здійснюються в межах та відповідно до внутрішнього законодавства запитованої Сторони. У випадках, коли запит стосовно одного з таких заходів визначає формальності або процедури, необхідні відповідно до законодавства запитуючої Сторони, навіть якщо вони не знайомі запитованій Стороні, остання виконує такі запити настільки, наскільки запитовані заходи не суперечать основоположним принципам її законодавства.

4. Кожна Сторона вживає таких законодавчих чи інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення отримання запитаними, які надходять від інших Сторін з метою визначення, виявлення, заблокування або арешту доходів та засобів і знарядь, такого самого пріоритету, як і пріоритет тих, що здійснюються в рамках внутрішньодержавного провадження.

Розділ 2. Допомога у проведенні розслідування

Стаття 16. Зобов'язання надавати допомогу

Сторони в якомога більшому обсязі на запит надають одна одній допомогу у визначенні й виявленні засобів та знарядь, доходів та іншого майна, які підлягають конфіскації. Така допомога включає будь-які заходи з надання та забезпечення доказів стосовно існування, місцезнаходження або переміщення, характеру, правового статусу чи вартості згаданого вище майна.

Стаття 17. Запити про надання інформації про банківські рахунки

1. Кожна Сторона на умовах, викладених у цій статті, уживає заходів, необхідних для визначення, у відповідь на запит іншої Сторони, чи має або контролює фізична чи юридична особа, яка є суб'єктом кримінального розслідування, один чи більше рахунків будь-якого виду в будь-якому банку, розташованому на її території, і, якщо так, надає інформацію про визначені рахунки.

2. Зобов'язання, викладені в цій статті, застосовуються лише настільки, наскільки цією інформацією володіє банк, в якому розміщено рахунок.

3. На додаток до вимог статті 37, запитуюча Сторона у своєму запиті:

а) зазначає, чому вона вважає, що запитована інформація може мати суттєву цінність для цілей кримінального розслідування злочину;

б) зазначає, на яких підставах вона припускає, що в банках запитованої Сторони є рахунок, і визначає, наскільки це можливо, які банки та (або) рахунки можуть бути залучені; та

в) уключає будь-яку наявну додаткову інформацію, яка може полегшити виконання запиту.

4. Запитована Сторона може зробити виконання такого запиту залежним від тих самих умов, які вона застосовує до запитів про пошук та арешт.

5. Кожна Держава або Європейське Співтовариство під час підписання або під час передачі на зберігання ратифікаційної грамоти, документа про прийняття, схвалення або приєднання, у заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи, можуть заявити, що ця стаття застосовується лише до категорій злочинів, визначених у переліку, який міститься в додатку до цієї Конвенції.

6. Сторони можуть поширити дію цього положення на рахунки, розміщені в небанківських фінансових установах. Таке поширення може бути обумовлене принципом взаємності.

Стаття 18. Запити про надання інформації про банківські операції

1. На запит іншої Сторони запитована Сторона надає дані про зазначені банківські рахунки та банківські операції, які здійснювалися протягом визначеного періоду через один чи більше рахунків, зазначених у запиті, у тому числі дані про будь-який рахунок відправника або отримувача.

2. Зобов'язання, установлене в цій статті, застосовується лише настільки, наскільки цією інформацією володіє банк, в якому розміщено рахунок.

3. На додаток до вимог статті 37, запитуюча Сторона у своєму запиті зазначає, чому вона вважає, що запитувана інформація стосується цілей кримінального розслідування злочину.

4. Запитувана Сторона може зробити виконання такого запиту залежним від тих самих умов, які вона застосовує до запитів про пошук та арешт.

5. Сторони можуть поширити дію цього положення на рахунки в небанківських фінансових установах. Таке поширення може бути обумовлене принципом взаємності.

Стаття 19. Запит про моніторинг банківських операцій

1. Кожна Сторона забезпечує можливість на запит іншої Сторони здійснювати протягом зазначеного періоду моніторинг банківських операцій, які здійснюються через один чи більше рахунків, зазначених у запиті, і повідомляти результати запитуючій Стороні.

2. На додаток до вимог статті 37, запитуюча Сторона у своєму запиті зазначає, чому вона вважає, що запитувана інформація стосується цілей кримінального розслідування злочину.

3. Рішення про здійснення моніторингу приймається в кожному окремому випадку компетентними органами запитуваної Сторони з належним урахуванням національного законодавства такої Сторони.

4. Особливості здійснення моніторингу погоджуються між компетентними органами запитуючої та запитуваної Сторін.

5. Сторони можуть поширити дію цього положення на рахунки, розміщені в небанківських фінансових установах.

Стаття 20. Надання інформації без попереднього запиту

Без шкоди для власного розслідування або судового розгляду, Сторона без попереднього запиту може надіслати іншій Стороні інформацію про засоби і знаряддя та доходи, якщо вона вважає, що повідомлення такої інформації могло б допомогти Стороні, якій вона надається, у порушенні чи проведенні розслідування чи судового розгляду або могло б зумовити надіслання запиту цією Стороною згідно з положеннями цієї глави.

Розділ 3. Тимчасові заходи

Стаття 21. Зобов'язання вживати тимчасових заходів

1. На запит іншої Сторони, яка порушила кримінальну справу або провадження з метою конфіскації, Сторона вживає необхідних тимчасових заходів, таких, як заблокування чи накладення арешту, з метою запобігання будь-якому використанню, передачі або відчуженню майна, яке пізніше може бути предметом запиту про конфіскацію або яке могло б відповідати вимогам запиту.

2. Сторона, яка отримала запит про конфіскацію згідно зі статтею 23, уживає, за наявності відповідного прохання, заходів, зазначених у пункті 1 цієї статті, стосовно будь-якого майна, яке є предметом запиту або яке могло б відповідати вимогам запиту.

Стаття 22. Застосування тимчасових заходів

1. Після застосування тимчасових заходів, запитаних відповідно до пункту 1 статті 21, запитуюча Сторона без прохання та якнайшвидше надає інформацію запитуючій Стороні про все, що може піддати сумніву ці заходи або змінити їхній обсяг. Запитуюча Сторона також невідкладно надає всю додаткову інформацію, яка вимагається запитуючою Стороною та яка є необхідною для застосування й дотримання тимчасових заходів.

2. До припинення будь-якого тимчасового заходу, ужитого згідно із цією статтею, запитувана Сторона, по можливості, надає запитуючій Стороні можливість обґрунтувати необхідність продовження застосування заходу.

Розділ 4. Конфіскація

Стаття 23. Зобов'язання здійснювати конфіскацію

1. Сторона, яка отримала від іншої Сторони запит про конфіскацію засобів і знарядь або доходів, розташованих на її території:

а) виконує постанову про конфіскацію, ухвалену судом запитуючої Сторони, стосовно таких засобів і знарядь чи доходів; або

б) передає цей запит своїм компетентним органам з метою отримання постанови про конфіскацію й, у випадку отримання такої постанови, виконує її.

2. Для цілей застосування підпункту «б» пункту 1 цієї статті кожна Сторона, за необхідності, має право порушувати процедуру конфіскації згідно зі своїм законодавством.

3. Положення пункту 1 цієї статті застосовуються також до конфіскації у вигляді вимоги сплати грошової суми, еквівалентної вартості доходів, якщо майно, стосовно якого може бути здійснена конфіскація, розташоване на території запитуваної Сторони. У таких випадках, під час здійснення конфіскації згідно з пунктом 1, запитувана Сторона, у випадку неотримання платежу, звертає вимогу на будь-яке майно, яке може бути використано для цих цілей.

4. Якщо запит про конфіскацію стосується конкретного майна, Сторони можуть дійти згоди про те, що запитувана Сторона може здійснити конфіскацію у вигляді вимоги сплати грошової суми, еквівалентної вартості майна.

5. Сторони співробітничать в якнайширшому обсязі, можливому відповідно до їхнього внутрішнього законодавства, з тими Сторонами, які роблять запит стосовно вжиття заходів, еквівалентних конфіскації, що зумовлюють позбавлення майна, які не є кримінальними санкціями, якщо застосування таких заходів призначене судовим органом запитуючої Сторони у зв'язку зі злочиним, якщо було встановлено, що майно є доходом або іншим майном у розумінні статті 5 цієї Конвенції.

Стаття 24. Здійснення конфіскації

1. Процедури отримання постанови стосовно конфіскації та здійснення конфіскації, передбаченої статтею 23, регулюються законодавством запитуваної Сторони.

2. Запитувана Сторона зобов'язана висновками стосовно фактів, які викладено в обвинувальному вирокі чи судовому рішенні запитуючої Сторони або на яких імпліцитно ґрунтується такий обвинувальний вирок чи судове рішення.

3. Кожна Держава або Європейське Співтовариство під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, схвалення чи приєднання можуть за допомогою заяви на ім'я Генерального секретаря Ради Європи заявити, що пункт 2 цієї статті застосовується лише за умови дотримання їхніх конституційних принципів і основних засад їхніх правових систем.

4. Якщо конфіскація полягає у вимозі сплати грошової суми, компетентний орган запитуваної Сторони конвертує цю суму у валюту цієї Сторони за обмінним курсом, який діє на час прийняття рішення про здійснення конфіскації.

5. У випадках, що підпадають під дію підпункту «а» пункту 1 статті 23, право приймати рішення стосовно будь-якої заяви про перегляд постанови про конфіскацію має тільки запитуюча Сторона.

Стаття 25. Конфісковане майно

1. Майном, конфіскованим Стороною відповідно до статей 23 і 24 цієї Конвенції, розпоряджається ця Сторона відповідно до свого внутрішнього законодавства та адміністративних процедур.

2. Діючи на підставі запиту іншої Сторони, зробленого відповідно до статей 23 і 24 цієї Конвенції, Сторони, настільки, наскільки це дозволено їхнім внутрішнім законодавством, та у випадку, коли це запитується, надають першочергового значення поверненню конфіскованого майна запитуючій Стороні з метою надання компенсації потерпілим або повернення майна законним власникам.

3. Діючи на підставі запиту іншої Сторони, зробленого відповідно до статей 23 і 24 цієї Конвенції, Сторона може приділяти особливу увагу укладенню угод або домовленостей про розподіл

з іншими Сторонами такого майна, регулярно або залежно від конкретного випадку, відповідно до її внутрішнього законодавства чи адміністративних процедур.

Стаття 26. Право виконання й максимальний розмір конфіскації

1. Запит про конфіскацію, зроблений відповідно до статей 23 і 24, не впливає на право запитуючої Сторони самостійно виконувати постанову про конфіскацію.

2. Ніщо в цій Конвенції не повинно тлумачитись як таке, що дозволяє перевищення грошової суми, визначеної в постанові про конфіскацію, загальною вартістю конфіскації. Якщо, на думку Сторони, це може трапитися, заінтересовані Сторони розпочинають консультації для уникнення цього.

Стаття 27. Ув'язнення у випадку неявки до суду

Запитувана Сторона не застосовує ув'язнення у випадку неявки до суду чи будь-якого іншого заходу, що обмежує свободу особи, унаслідок запиту, передбаченого статтею 23, якщо про це зазначено в запиті запитуючої Сторони.

Розділ 5. Відмова у співробітництві і його відстрочка

Стаття 28. Підстави для відмови

1. У співробітництві, передбаченому цією главою, може бути відмовлено, якщо:

а) запитовані дії суперечили б основоположним принципам правової системи запитованої Сторони; або

б) виконання запиту може зашкодити суверенітету, безпеці, *ordre public* або іншим суттєвим інтересам запитованої Сторони; або

в) на думку запитованої Сторони, важливість справи, якої стосується запит, не виправдовує здійснення запитованих дій; або

г) злочин, якого стосується запит, є фінансовим злочином, за винятком фінансування тероризму;

д) злочин, якого стосується запит, є політичним злочином, за винятком фінансування тероризму; або

е) запитована Сторона вважає, що здійснення запитованих дій суперечитиме принципу «*ne bis in idem*»; або

ж) злочин, якого стосується запит, не вважається б злочином за законодавством запитованої Сторони у випадку, якби його було вчинено в рамках її юрисдикції. Проте така підстава для відмови застосовується до співробітництва, передбаченого розділом 2, лише настільки, наскільки запитована допомога передбачає примусові дії. У випадках, коли для співробітництва, передбаченого цією главою, вимагається подвійна кримінальна відповідальність, така вимога вважається дотриманою незалежно від того, чи відносять обидві Сторони злочин до тієї самої групи злочинів чи вживають таку саму термінологію для визначення злочину, за умови, що обидві Сторони встановлюють кримінальну відповідальність за поведінку, яка вирізняє злочин.

2. У співробітництві, передбаченому розділом 2, настільки, наскільки запитована допомога передбачає примусові дії, та передбаченому розділом 3 цієї глави, може також бути відмовлено, якщо запитованих заходів, не можна бути б ужити згідно з внутрішнім законодавством запитованої Сторони з метою розслідування чи судового розгляду подібної справи на національному рівні.

3. У випадках, коли це вимагається законодавством запитованої Сторони, у співробітництві, передбаченому розділом 2, настільки, наскільки запитована допомога передбачає примусові дії, та передбаченому розділом 3 цієї глави, може також бути відмовлено, якщо вжиття запитованих заходів чи будь-яких інших заходів, що мають подібні наслідки, не було б дозволене законодавством запитуючої Сторони або, у тому, що стосується компетентних органів запитуючої Сторони, якщо запит не санкціонований ні суддею, ні одним із судових органів, у тому числі державними обвинувачами, які протидіють кримінальним злочинам.

4. У співробітництві, передбаченому розділом 4 цієї глави, може також бути відмовлено, якщо:

а) відповідно до законодавства запитованої Сторони конфіскація не передбачається за вид злочину, якого стосується запит; або

б) без обмеження зобов'язання, передбаченого пунктом 3 статті 23, співробітництво може суперечити принципам внутрішнього законодавства запитуваної Сторони стосовно обмежень конфіскації, які стосуються співвідношення між злочином і:

i) економічною вигодою, яку можна було б розглядати як дохід, одержаний внаслідок учинення такого злочину; або

ii) майном, яке можна було б розглядати як знаряддя чи засіб учинення злочину; або

с) за законодавством запитуваної Сторони рішення про конфіскацію не може більше бути ухвалено або виконано у зв'язку із закінченням строку давності; або

д) без обмеження положень пункту 5 статті 23, запит не стосується попереднього обвинувального вироку або рішення, яке має судовий характер, чи заяви в такому рішенні про те, що було вчинено один або кілька злочинів, на підставі чого постанову про конфіскацію ухвалили або добиваються її ухвалення; або

е) рішення про конфіскацію не може бути виконано в запитуючій Стороні або все ще може бути оскаржено у звичайному порядку; або

ф) запит стосується постанови про конфіскацію, яка випливає з рішення, прийнятого за відсутності особи, проти якої було ухвалено постанову, і, на думку запитуваної Сторони, судовий розгляд, здійснений запитуючою Стороною, унаслідок якого було ухвалене таке рішення, не забезпечив дотримання мінімальних прав на захист, визнаних за кожною особою, проти якої висувається кримінальне обвинувачення.

5. Для цілей підпункту «б» пункту 4 цієї статті рішення не вважається прийнятим за відсутності особи, якщо:

а) воно було затверджене або винесене після заперечень цієї особи; або

б) воно було винесене за результатами апеляційного розгляду, за умови, що апеляція була подана відповідною особою.

6. Під час розгляду питання про дотримання мінімальних прав на захист для цілей підпункту «б» пункту 4 цієї статті запитувана Сторона враховує те, чи намагалася відповідна особа умисно уникнути правосуддя, або той факт, що ця особа, маючи можливість законним шляхом оскаржити рішення, прийняте за її відсутності, вирішила не робити цього. Це також стосується випадків, коли відповідна особа, одержавши належним чином виклик до суду, не з'явилася до суду й не попросила відкласти розгляд справи.

7. Сторона не повинна посилається на банківську таємницю як підставу для відмови в будь-якому співробітництві, передбаченому цією главою. Якщо це передбачено її внутрішнім законодавством, Сторона може вимагати, щоб запит про співробітництво, який може передбачати розкриття банківської таємниці, був санкціонований або суддею, або одним із судових органів, у тому числі державними обвинувачами, які протидіють кримінальним злочинам.

8. Без впливу на підстави для відмови, передбачені в підпункті «а» пункту 1 цієї статті:

а) той факт, що особа, яка перебуває під слідством або стосовно якої органи запитуючої Сторони ухвалили постанову про конфіскацію, є юридичною особою, не може використовуватися запитуваною Стороною як перешкода для здійснення будь-якого співробітництва, передбаченого цією главою;

б) той факт, що фізична особа, стосовно якої було ухвалено постанову про конфіскацію доходів, згодом померла, або той факт, що юридичну особу, стосовно якої було ухвалено постанову про конфіскацію доходів, згодом було ліквідовано, не може використовуватися як перешкода для надання допомоги відповідно до підпункту «а» пункту 1 статті 23.

с) той факт, що особа, яка перебуває під слідством або стосовно якої органи запитуючої Сторони ухвалили постанову про конфіскацію, згадується в запиті як особа, яка вчинила як основний злочин, так і злочин з відмивання грошей відповідно до підпункту «б» пункту 2 статті 9 цієї Конвенції, не використовується запитуваною Стороною як перешкода для будь-якого співробітництва, передбаченого відповідно до цієї глави.

Стаття 29. Відстрочка

Запитувана Сторона може відстрочити дії, здійснювані за запитом, якщо такі дії можуть зашкодити розслідуванню або судовому розгляду, що здійснюється її органами.

Стаття 30. Виконання запиту частково або на умовах

Перед відмовою в співробітництві, передбаченому цією главою, або відстроченням такого співробітництва запитувана Сторона, коли це доцільно, після консультацій із запитуючою Стороною, розглядає питання стосовно можливості виконання запиту частково або на таких умовах, які вона вважає необхідними.

Розділ 6. Вручення документів і захист прав третіх осіб

Стаття 31. Вручення документів

1. Сторони надають одна одній якнайширшу взаємну допомогу у врученні судових документів особам, яких стосуються тимчасові заходи й конфіскація.

2. Ніщо в цій статті не спрямоване на те, щоб перешкоджати:

а) можливості надсилання судових документів поштовими каналами безпосередньо особам за кордон;

б) можливості для судових виконавців, посадових осіб або інших компетентних органів Сторони походження здійснювати вручення судових документів безпосередньо через консульські установи цієї Сторони або через судових виконавців, посадових осіб чи інші компетентні органи Сторони призначення, -

якщо Сторона призначення не повідомить про протилежне в заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи, зробленій під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, схвалення чи приєднання.

3. Під час вручення судових документів за кордоном особам, яких стосуються тимчасові заходи або постанови про конфіскацію в Стороні, що надсилає документи, ця Сторона зазначає, які засоби правового захисту такі особи мають згідно з її законодавством.

Стаття 32. Визнання іноземних рішень

1. Під час розгляду запиту про співробітництво, передбаченого розділами 3 і 4, запитувана Сторона визнає будь-яке судове рішення, ухвалене в запитуючій Стороні, стосовно прав, заявлених третіми особами.

2. У визнанні може бути відмовлено, якщо:

а) треті особи не мали адекватної можливості для того, щоб обстоювати свої права; або

б) рішення є не сумісним з уже прийнятим у запитуваній Стороні рішенням із цього самого питання; або

с) воно суперечить *ordre public* запитуваної Сторони; або

д) рішення було прийняте всупереч положенням про виключну юрисдикцію, передбачену законодавством запитуваної Сторони.

Розділ 7. Процедурні та інші загальні правила

Стаття 33. Центральний орган

1. Сторони визначають центральний орган або, за необхідності, органи, що відповідають за надсилання запитів, які робляться згідно із цією главою, і за надання відповідей та такі запити, за виконання таких запитів або передачу їх компетентним органам для виконання.

2. Кожна Сторона під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, схвалення чи приєднання повідомляє Генеральному секретарю Ради Європи назви й адреси органів, визначених відповідно до пункту 1 цієї статті.

Стаття 34. Безпосередній зв'язок

1. Центральні органи підтримують між собою безпосередній зв'язок.

2. У термінових випадках запити або повідомлення, передбачені цією главою, можуть надсилатися безпосередньо судовими органами, у тому числі державними обвинувачами, запитуючої

Сторони таким самим органам запитуваної Сторони. У таких випадках через центральний орган запитуючої Сторони одночасно надсилається копія центральному органу запитуваної Сторони.

3. Будь-який запит або повідомлення, передбачені пунктами 1 і 2 цієї статті, можуть бути надіслані через Міжнародну організацію кримінальної поліції (Інтерпол).

4. У випадках, коли запит надіслано згідно з пунктом 2 цієї статті, а орган не має компетенції його розглядати, він передає запит до компетентного національного органу та безпосередньо повідомляє про це запитуючій Стороні.

5. Запити чи повідомлення, передбачені розділом 2 цієї глави, які не передбачають примусових дій, можуть безпосередньо передаватися компетентними органами запитуючої Сторони компетентним органам запитуваної Сторони.

6. Проекти запитів або повідомлень, передбачені цією главою, можуть надсилатись безпосередньо судовими органами запитуючої Сторони таким самим органам запитуваної Сторони до надсилання офіційного запиту з метою пересвідчитися в можливості його ефективного розгляду після отримання, і наявності достатньої інформації та супровідної документації для забезпечення його відповідності вимогам законодавства запитуваної Сторони.

Стаття 35. Форма запиту й мови

1. Усі запити згідно з цією главою складаються в письмовій формі. Вони можуть передаватися електронними засобами або за допомогою будь-якого іншого засобу телекомунікації, за умови, що запитуюча Сторона готова, на запит, надати будь-коли письмовий запис такого повідомлення та оригінал. Однак кожна Сторона може, будь-коли, у заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи визначити умови, на яких вона готова приймати та виконувати запити, отримані електронним шляхом або за допомогою будь-якого іншого засобу зв'язку.

2. З урахуванням положень пункту 3 цієї статті, переклад запитів або супровідних документів не вимагається.

3. Під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, схвалення чи приєднання будь-якої Держави або Європейське Співтовариство можуть в заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи зробити застереження, що вони залишають за собою право вимагати, щоб до запитів, надісланих їм, і до супровідних документів до таких запитів був доданий переклад її мовою або однією з офіційних мов Ради Європи, або такою із цих мов, яку вона зазначить. У зв'язку із цим вона може заявити про свою готовність приймати переклади на будь-яку іншу зазначену нею мову. Інші Сторони можуть застосовувати правило взаємності.

Стаття 36. Легалізація

Документи, що надсилаються згідно із цією главою, звільняються від усіх формальностей стосовно легалізації.

Стаття 37. Зміст запиту

1. Будь-який запит про співробітництво згідно із цією главою повинен містити:

а) назву органу, який звертається із запитом, та органу, що проводить розслідування або судовий розгляд;

б) предмет запиту і його причину;

с) обставини, у тому числі відповідні факти (такі, як дату, місце й обставини вчинення злочину), яких стосуються розслідування або судовий розгляд, за винятком запиту про вручення;

д) у випадку, коли співробітництво передбачає примусові дії:

i) текст положень законодавства або, коли це неможливо, виклад відповідного застосовного права; та

ii) указівку на те, що запитуваний захід чи будь-які інші аналогічні заходи могли б бути вжиті на території запитуючої Сторони згідно з її законодавством;

е) за необхідності й наскільки це можливо:

i. детальні відомості про відповідну особу чи осіб, у тому числі прізвище, дату й місце народження, громадянство й місце перебування, а у випадку юридичної особи - її місцезнаходження; та

ii. майно, стосовно якого запитується співробітництво, його місцезнаходження, його зв'язок з відповідною особою чи особами, будь-який зв'язок зі злочином, а також будь-яку наявну інформацію про права інших осіб у цьому майні; та

f) будь-яку конкретну процедуру, дотримання якої бажає запитуюча Сторона.

2. Запит про тимчасові заходи згідно з розділом 3 у зв'язку з арештом майна, стосовно якого може бути ухвалена постанова про конфіскацію, що передбачає вимогу сплати грошової суми, повинен також зазначити максимальну суму, відшкодування якої вимагається за рахунок цього майна.

3. На додаток до інформації, наведеної в пункті 1, будь-який запит згідно з розділом 4 повинен містити:

a) у випадку застосування підпункту «а» пункту 1 статті 23:

i) засвідчену копію постанови про конфіскацію, ухваленої судом запитуючої Сторони, і виклад підстав, на основі яких була ухвалена постанова, якщо їх не зазначено в самій постанові;

ii) підтвердження компетентним органом запитуючої Сторони того, що постанова про конфіскацію підлягає виконанню й що вона не підлягає оскарженню у звичайному порядку;

iii) інформацію стосовно обсягу, в якому запитується виконання постанови; та

iv) інформацію про необхідність ужиття будь-яких тимчасових заходів;

b) у випадку застосування підпункту «b» пункту 1 статті 23 - виклад фактів, на які посилається запитуюча Сторона, які є достатніми для надання запитуваній Стороні можливості ухвалити постанovu згідно з її внутрішнім законодавством;

c) якщо треті особи мали можливість заявити про свої права - документи, що їх підтверджують.

Стаття 38. Запити, складені неналежним чином

1. Якщо запит не відповідає положенням цієї глави або надана інформація є не достатньою для розгляду запиту запитуваною Стороною, така Сторона може вимагати від запитуючої Сторони виправити запит або доповнити його додатковою інформацією.

2. Запитувана Сторона може встановлювати граничний строк одержання таких виправлень або інформації.

3. До одержання запитаних виправлень або інформації стосовно запиту згідно з розділом 4 цієї глави запитувана Сторона може вжити будь-який із заходів, згаданих у розділах 2 або 3 цієї глави.

Стаття 39. Множинність запитів

1. У випадках, коли запитувана Сторона отримує більше одного запиту згідно з розділами 3 або 4 цієї глави стосовно одних і тих самих особи або майна, множинність запитів не заважає такій Стороні розглядати запити, що передбачають ужиття тимчасових заходів.

2. У випадку множинності запитів, передбачених розділом 4 цієї глави, запитувана Сторона розглядає питання про проведення консультацій із запитуючими Сторонами.

Стаття 40. Зобов'язання пояснювати причини

Запитувана Сторона пояснює причини прийняття будь-якого рішення про відмову здійснювати будь-яке співробітництво, передбачене в цій главі, про його відстрочення чи про його обумовлення.

Стаття 41. Інформація

1. Запитувана Сторона без зволікань інформує запитуючу Сторону про:

a) ужиття заходів стосовно запиту згідно із цією главою;

b) кінцевий результат заходів, ужитих на підставі запиту;

c) рішення про відмову в співробітництві, його відстрочку чи обумовлення будь-якого співробітництва, цілком або частково, згідно із цією главою;

d) будь-які обставини, що унеможливають здійснення запитуваних дій або можуть їх значно затримати; й

e) у випадку вжиття тимчасових заходів на виконання запиту згідно з розділами 2 або 3 цієї глави, такі положення свого внутрішнього законодавства, які автоматично можуть призвести до припинення тимчасового заходу.

2. Запитуюча Сторона без зволікань інформує запитувану Сторону про:

а) будь-який перегляд справи, рішення чи будь-який інший факт, через які постанова про конфіскацію цілком або частково не підлягає виконанню; та

б) будь-яку обставину, фактичну або правову, через яку вжиття будь-якого заходу згідно з цією главою більше не є правомірним.

3. Якщо Сторона на підставі однієї й тієї самої постанови про конфіскацію звертається із запитом про конфіскацію до більш ніж однієї Сторони, вона інформує про такий запит всі Сторони, яких стосується виконання цієї постанови.

Стаття 42. Обмеження використання

1. Запитувана Сторона може обумовити виконання запиту тим, що отримані інформація або докази не використовуватимуться або не передаватимуться без її попередньої згоди органами запитуючої Сторони для проведення розслідувань або судових розглядів, інших, ніж зазначені в запиті.

2. Кожна Держава або Європейське Співтовариство під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, схвалення чи приєднання може в заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи повідомити про те, що без її попередньої згоди інформація або докази, надані нею згідно із цією главою, не можуть використовуватись або передаватись органами запитуючої Сторони для цілей проведення розслідувань або судових розглядів, інших, ніж зазначені в запиті.

Стаття 43. Конфіденційність

1. Запитуюча Сторона може вимагати, щоб запитувана Сторона додержувала конфіденційності факту й змісту запиту, за винятком того, наскільки це є необхідним для виконання запиту. Якщо запитувана Сторона не може забезпечити необхідної конфіденційності, вона без зволікань інформує про це запитуючу Сторону.

2. Запитуюча Сторона, якщо це не суперечить основним принципам її національного законодавства і якщо є відповідний запит, забезпечує конфіденційність будь-яких доказів та інформації, наданих запитуваною Стороною, за винятком того, наскільки їхнє розголошення є необхідним для проведення розслідувань або судових розглядів, зазначених у запиті.

3. З урахуванням положень свого внутрішнього законодавства Сторона, яка отримала інформацію без запиту згідно зі статтею 20, задовольняє будь-яку вимогу стосовно конфіденційності, висунуту Стороною, яка надає таку інформацію. Якщо інша Сторона не може задовольнити такої вимоги, вона без зволікань інформує про це Сторону, яка передала інформацію.

Стаття 44. Витрати

Звичайні витрати на виконання запиту покриває запитувана Сторона. Якщо виконання запиту вимагає значних або надзвичайних витрат, Сторони проводять консультації між собою з метою погодження умов виконання запиту й шляхів покриття витрат.

Стаття 45. Збитки

1. У випадку подання особою позову про відшкодування збитків, які є наслідком дії чи бездіяльності у зв'язку зі співробітництвом згідно із цією главою, відповідні Сторони за необхідності розглядають питання про проведення консультацій між собою з метою розподілу будь-якої належної суми збитків.

2. Сторона, яка стала учасницею судового процесу, пов'язаного з відшкодуванням збитків, докладає зусиль для повідомлення іншій Стороні про такий судовий процес, якщо така Сторона може бути заінтересована в такій справі.

Глава V. Співробітництво між ПФР

Стаття 46. Співробітництво між ПФР

1. Сторони забезпечують співробітництво ПФР, визначених цією Конвенцією, для боротьби з відмиванням грошей, для збору та аналізу інформації, або, якщо необхідно, дослідження в рамках ПФР відповідної інформації стосовно будь-якого факту, який може бути показником відмивання грошей, відповідно до їхніх національних повноважень.

2. Для цілей пункту 1 кожна Сторона забезпечує здійснення ПФР обміну, без запиту або на запит і відповідно до цієї Конвенції або відповідно до існуючих чи майбутніх меморандумів про взаєморозуміння, які є сумісними з цією Конвенцією, будь-якою доступною інформацією, яка може стосуватись обробки чи аналізу інформації, або, якщо необхідно, дослідження ПФР стосовно фінансових операцій, які стосуються відмивання грошей, та задіяних фізичних або юридичних осіб.

3. Кожна Сторона забезпечує виконання функцій ПФР за цією статтею за відсутності впливу їхнього внутрішнього статусу, незалежно від того, чи є вони адміністративними, правоохоронними або судовими органами.

4. Кожний запит, зроблений на підставі цієї статті, супроводжується коротким викладом відповідних фактів, відомих запитувачому ПФР. Цей ПФР означає в запиті, яким чином буде використано запитувану інформацію.

5. Коли запит робиться відповідно до цієї статті, тоді запитуваний ПФР надає всю відповідну інформацію, у тому числі доступну фінансову інформацію та запитані правоохоронні дані, яких стосується запит, не потребуючи офіційного судового доручення за конвенціями або угодами, які застосовуються між Сторонами.

6. ПФР може відмовити в розкритті інформації, яка може зашкодити кримінальному розслідуванню, що проводиться в запитуваній Стороні, або, за виключних обставин, коли розкриття такої інформації було б явно непропорційним стосовно законних інтересів фізичної або юридичної особи або відповідної Сторони, або іншим чином не відповідало б основоположним принципам національного законодавства запитуваної Сторони. Будь-яка така відмова повинна належним чином пояснюватися запитувачому ПФР.

7. Інформація або документи, отримані відповідно до цієї статті, використовуються лише для цілей, визначених у пункті 1. Інформація, одержана від іншого ПФР, без його попередньої згоди не передається третій стороні, не використовується ПФР, який її отримує, для цілей, інших, ніж аналіз.

8. Під час передачі інформації або документів відповідно до цієї статті, ПФР, який передає, може встановити обмеження та умови використання інформації для цілей, інших, ніж визначені в пункті 7. ПФР, який отримує, дотримується будь-яких таких обмежень та умов.

9. Якщо Сторона бажає використати передану інформацію або документи для кримінального розслідування або переслідування для цілей, визначених у пункті 7, ПФР, який передає, не може відмовити в наданні згоди на таке використання, якщо він не робить цього на основі обмежень, установлених національним законодавством або умов, згаданих у пункті 6. Будь-яка відмова надати згоду повинна належним чином пояснюватись.

10. ПФР уживають усіх необхідних заходів, у тому числі заходів безпеки, для забезпечення недоступності для інших органів, установ або департаментів інформації, переданої відповідно до цієї статті.

11. Передана інформація підлягає захисту відповідно до Конвенції Ради Європи про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних від 28 січня 1981 року (ETS № 108) та з урахуванням Рекомендації № R(87)15 від 15 вересня 1987 року Комітету міністрів Ради Європи, яка регулює використання персональних даних у поліцейській сфері, принаймні за такими правилами конфіденційності й захисту персональних даних, які застосовуються відповідно до національного законодавства, що стосується запитувачого ПФР.

12. ПФР, що передає, може обґрунтовано запитати відомості про використання наданої інформації, і ПФР, що отримує, за наявності практичної можливості, надає такі пояснення.

13. Сторони зазначають підрозділ, який є ПФР у розумінні цієї статті.

Стаття 47. Міжнародне співробітництво для відстрочення підозрілих операцій

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для надання можливості здійснення негайних дій, ініційованих ПФР на запит іноземного ПФР, з метою призупинення або ненадання згоди на продовження операції, яка відбувається, на такі періоди й на тих самих умовах, які застосовуються в її внутрішньому законодавстві стосовно відстрочення операцій.

2. Дії, зазначені в пункті 1, виконуються, якщо запитуваний ПФР задовольняється обґрунтуванням, наданим запитувачим ПФР, що:

- a) операція стосується відмивання грошей; та
- b) операцію було б призупинено або згоду на продовження операції, яка відбувається, не було б надано, якби операція була предметом внутрішньодержавного повідомлення про підозрілу операцію.

Глава VI. Механізм моніторингу та врегулювання спорів

Стаття 48. Механізм моніторингу та врегулювання спорів

1. За подальшу імплементацію Конвенції відповідає Конференція Сторін (КС). КС:
  - a) здійснює моніторинг належної імплементації Конвенції Сторонами;
  - b) на запит Сторони висловлює думку стосовно будь-якого питання тлумачення та застосування Конвенції.
2. КС виконує функції відповідно до викладеного вище підпункту «а» пункту 1, використовуючи будь-які наявні відкриті матеріали (для країн - учасниць Moneyval) Спеціального комітету експертів Ради Європи з питань взаємної оцінки заходів протидії відмиванню грошей (Moneyval) та будь-які наявні відкриті матеріали FATF (для країн - учасниць FATF), доповнені періодичними запитальниками для самооцінки, за необхідності. Процедура моніторингу буде застосовуватись у сферах, на які поширюється дія цієї Конвенції, лише стосовно тих сфер, на які не поширюється дія інших відповідних міжнародних стандартів, оцінку стосовно яких здійснюють спільно FATF та Moneyval.
3. Якщо КС доходить висновку, що вона потребує додаткової інформації для виконання своїх функцій, вона звертається до відповідної Сторони, використовуючи, якщо КС вимагає цього, процедури та механізми Moneyval. Після цього відповідна Сторона доповідає КС. КС на підставі цього вирішує, чи проводити більш глибоку оцінку стану відповідної Сторони. Це може, хоча й не обов'язково, включати відвідування країни групою експертів з оцінки.
4. У випадку виникнення спору між Сторонами стосовно тлумачення або застосування цієї Конвенції вони намагаються врегулювати спір шляхом переговорів чи будь-якими іншими мирними засобами за власним вибором, у тому числі шляхом передачі спору на розгляд КС, арбітражного трибуналу, рішення якого будуть обов'язковими для Сторін, або Міжнародного Суду ООН залежно від домовленості між відповідними Сторонами.
5. КС приймає власний регламент.
6. Генеральний секретар Ради Європи скликає КС не пізніше, ніж через один рік після набрання Конвенцією чинності. Після цього регулярні засідання КС проводяться відповідно до регламенту, прийнятого КС.

Глава VII. Прикінцеві положення

Стаття 49. Підписання та набрання чинності

1. Цю Конвенцію відкрито для підписання Державами - членами Ради Європи, Європейським Співтовариством і Державами, які не є членами Ради Європи, але які брали участь у її розробці. Такі Держави або Європейське Співтовариство можуть висловити свою згоду на обов'язковість для них Конвенції шляхом:
  - a) підписання без застереження стосовно ратифікації, прийняття чи схвалення; або
  - b) підписання з умовою ратифікації, прийняття чи схвалення з подальшою ратифікацією, прийняттям чи схваленням.
2. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття чи схвалення передаються на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.
3. Ця Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати, на яку шість підписантів, принаймні чотири з яких є Державами - членами Ради Європи, висловили свою згоду на обов'язковість для них цієї Конвенції відповідно до положень пункту 1.
4. Стосовно будь-якої Держави, яка підписала цю Конвенцію і яка висловлюватиме свою згоду на обов'язковість для неї цієї Конвенції після набрання нею чинності, Конвенція набирає чинності

в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати висловлення згоди на обов'язковість для неї цієї Конвенції відповідно до положень пункту 1.

5. Жодна зі Сторін Конвенції 1990 року не може ратифікувати, прийняти або затвердити цієї Конвенції без визнання себе зобов'язаною принаймні положеннями, які відповідають положенням Конвенції 1990 року, які були для неї обов'язковими.

6. З моменту набрання чинності, Сторони Конвенції, які водночас є Сторонами Конвенції 1990 року:

- а) застосовують положення цієї Конвенції у відносинах між собою;
- б) продовжують застосовувати положення Конвенції 1990 року у відносинах з іншими Сторонами зазначеної Конвенції, а не цієї Конвенції.

Стаття 50. Приєднання до Конвенції

1. Після набрання цієї Конвенцією чинності Комітет міністрів Ради Європи після консультацій зі Сторонами Конвенції може рішенням, що приймається більшістю голосів, передбаченою пунктом «d» статті 20 Статуту Ради Європи, і одностайним голосуванням представників Сторін, які мають право засідати в Комітеті, запропонувати будь-якій Державі, яка не є членом Ради та яка не брала участі в її розробці, приєднатися до цієї Конвенції.

2. Стосовно будь-якої Держави, що приєднується, Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати передачі документа про приєднання на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.

Стаття 51. Територіальне застосування

1. Будь-яка Держава або Європейське Співтовариство під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, схвалення чи приєднання можуть визначити територію або території, де застосовуватиметься ця Конвенція.

2. Будь-яка Сторона може в подальшому будь-коли заявою на ім'я Генерального секретаря Ради Європи поширити дію цієї Конвенції на будь-яку іншу територію, визначену в цій заяві. Стосовно такої території Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати отримання такої заяви Генеральним секретарем.

3. Будь-яка заява, зроблена відповідно до двох попередніх пунктів, може стосовно будь-якої території, визначеної в цій заяві, бути відкликана шляхом надіслання повідомлення на ім'я Генерального секретаря. Відкликання набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 52. Стосунок до інших конвенцій та угод

1. Ця Конвенція не зачіпає прав та зобов'язань Сторін, що впливають з міжнародних багатосторонніх документів, які стосуються спеціальних питань.

2. Сторони Конвенції можуть укладати між собою двосторонні чи багатосторонні угоди з питань, яких стосується ця Конвенція, з метою доповнення або посилення її положень чи сприяння застосуванню викладених у ній принципів.

3. Якщо дві чи більше Сторін уже уклали угоду чи договір з питання, якого стосується ця Конвенція, або іншим чином установили між собою відносини із цього питання, вони мають право застосовувати таку угоду або такий договір чи відповідним чином регулювати такі відносини замість цієї Конвенції, якщо це сприяє міжнародному співробітництву.

4. Без впливу на об'єкт і цілі цієї Конвенції та без впливу на її повне застосування з іншими Сторонами, Сторони, які є членами Європейського Союзу, у своїх відносинах застосовують правила Співтовариства та Європейського Союзу настільки, наскільки існують правила Співтовариства або Європейського Союзу, які регулюють певне відповідне питання та які застосовуються до конкретних випадків.

Стаття 53. Заяви та застереження

1. Будь-яка Держава або Європейське Співтовариство під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, схвалення чи приєднання можуть зробити одну чи більше заяв, передбачених у пункті 2 статті 3, пункті 4 статті 9, пункті 5 статті 17, пункті 3 статті 24, пункті 2 статті 31, пунктах 1 і 3 статті 35 і пункті 2 статті 42.

2. Будь-яка Держава або Європейське Співтовариство можуть також під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, схвалення чи приєднання, шляхом заяви, адресованої Генеральному секретарю Ради Європи, зробити застереження про своє право не застосовувати, цілком або частково, положення підпункту «с» пункту 2 статті 7, пункту 6 статті 9, пункту 5 статті 46 та статті 47.

3. Будь-яка Держава або Європейське Співтовариство під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, схвалення чи приєднання можуть заявити про спосіб, в який вони будуть застосовувати статті 17 й 19 цієї Конвенції, зокрема беручи до уваги застосовувані міжнародні угоди у сфері міжнародного співробітництва в кримінальних справах. Вони повідомляють про будь-які зміни цієї інформації Генеральному секретарю Ради Європи.

4. Будь-яка Держава або Європейське Співтовариство можуть під час підписання або передачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, схвалення чи приєднання заявити:

- а) що вони не будуть застосовувати пункту 4 статті 3 цієї Конвенції; або
- б) що вони будуть застосовувати пункт 4 статті 3 цієї Конвенції лише частково; або
- с) спосіб, в який вони будуть застосовувати пункт 4 статті 3 цієї Конвенції.

Про будь-які зміни цієї інформації вони повідомляють Генеральному секретарю Ради Європи.

5. Інші застереження або заяви не допускаються.

6. Будь-яка Сторона, яка зробила застереження згідно із цією статтею, може цілком або частково відкликати її шляхом надіслання відповідного повідомлення на ім'я Генерального секретаря Ради Європи. Відкликання набирає чинності з дати отримання Генеральним секретарем такого повідомлення.

7. Сторона, яка зробила застереження стосовно якого-небудь положення цієї Конвенції, не може вимагати застосування такого положення будь-якою іншою Стороною; однак, якщо її застереження є частковим або умовним, вона може вимагати застосування такого положення в тому обсязі, в якому вона сама його прийняла.

Стаття 54. Зміни

1. Зміни до цієї Конвенції можуть бути запропоновані будь-якою Стороною, і вони передаються Генеральним секретарем Ради Європи Державам - членам Ради Європи, Європейському Співтовариству й кожній Державі, яка не є членом Ради Європи, але яка приєдналася до цієї Конвенції, або якій було запропоновано приєднатися до цієї Конвенції відповідно до положень статті 50.

2. Будь-яка зміна, запропонована Стороною, передається до Європейського комітету з проблем злочинності (CDPC), який подає Комітетові міністрів свій висновок стосовно запропонованої зміни.

3. Комітет міністрів розглядає запроповану зміну й висновок Європейського комітету з проблем злочинності й може прийняти зміну більшістю, установленою в пункті «d» статті 20 Статуту Ради Європи.

4. Текст будь-якої зміни, прийнятої Комітетом міністрів відповідно до пункту 3 цієї статті, надсилається Сторонам для прийняття.

5. Будь-яка зміна, прийнята відповідно до пункту 3 цієї статті, набирає чинності на тридцятий день після того, як усі Сторони поінформують Генерального секретаря про її прийняття.

6. Для поповнення категорій злочинів, що містяться в додатку, так само, як і для зміни статті 13, зміни можуть бути запропоновані будь-якою Стороною або Комітетом міністрів. Вони передаються Генеральним секретарем Ради Європи Сторонам.

7. Після консультацій зі Сторонами, які не є членами Ради Європи, та, якщо необхідно, з Європейським комітетом з проблем злочинності, Комітет міністрів більшістю, установленою в

пункті «d» статті 20 Статуту Ради Європи, може прийняти зміну, запропоновану відповідно до пункту 6. Така зміна набирає чинності після закінчення однорічного періоду з дати, коли вона була передана Сторонам. Протягом цього періоду будь-яка Сторона може повідомити Генеральному секретарю про будь-яке заперечення проти набрання зміною чинності стосовно неї.

8. Якщо одна третина Сторін повідомляє Генеральному секретарю про заперечення проти набрання чинності зміною, зміна не набирає чинності.

9. Якщо менше однієї третини Сторін повідомляє про заперечення, зміна набирає чинності для тих Сторін, які не повідомили про заперечення.

10. Якщо зміна набрала чинності відповідно до пунктів 6 та 9 цієї статті та Сторона повідомила про заперечення проти неї, така зміна набирає чинності стосовно такої Сторони в перший день місяця, що настає після дати, коли вона повідомила Генеральному секретарю Ради Європи про її прийняття. Сторона, яка висловила заперечення, може відкликати його будь-коли, повідомивши про це Генеральному секретарю Ради Європи.

11. Якщо зміна прийнята Комітетом міністрів, Держава або Європейське Співтовариство не можуть висловлювати свою згоду на те, щоб бути зобов'язаними Конвенцією, без прийняття в той самий час зміни.

Стаття 55. Денонсація

1. Будь-яка Сторона може будь-коли денонсувати цю Конвенцію шляхом відповідного повідомлення на ім'я Генерального секретаря Ради Європи.

2. Така денонсація набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем.

3. Однак ця Конвенція продовжує застосовуватися до здійснення згідно зі статтю 23 конфіскації, запит про яку був зроблений згідно із положеннями цієї Конвенції до дати, на яку така денонсація набрала чинності.

Стаття 56. Повідомлення

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє Державам - членам Ради Європи, Європейському Співтовариству, Державам, які не є членами Ради Європи, але які брали участь у розробці Конвенції, будь-якій Державі, якій було запропоновано приєднатися до неї, та будь-якій іншій Стороні Конвенції, про:

- a) будь-яке підписання;
- b) передачу на зберігання будь-якої ратифікаційної грамоти чи будь-якого документа про прийняття, схвалення або приєднання;
- c) будь-яку дату набрання чинності цією Конвенцією відповідно до статей 49 та 50;
- d) будь-яку заяву або застереження, зроблені згідно зі статтю 53;
- e) будь-яку іншу дію, повідомлення чи сповіщення, які стосуються цієї Конвенції.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином на те вповноважені, підписали цю Конвенцію.

Учинено у Варшаві 16 травня 2005 року англійською та французькою мовами, причому обидва тексти є рівноавтентичними, в одному примірнику, який зберігатиметься в архіві Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи надсилає засвідчені копії цієї Конвенції кожній Державі - члену Ради Європи, Європейському Співтовариству, Державам, які не є членами Ради Європи, але які брали участь у розробці Конвенції, і будь-якій Державі, якій запропоновано приєднатися до неї.

Додаток

- a) участь в організованій злочинній групі чи банді;
- b) тероризм, у тому числі фінансування тероризму;
- c) торгівля людьми та нелегальне ввезення мігрантів;
- d) сексуальна експлуатація, у тому числі сексуальна експлуатація дітей;
- e) незаконна торгівля наркотиками та психотропними речовинами;

- f) незаконна торгівля зброєю;
- g) незаконна торгівля вкраденими та іншими товарами;
- h) корупція та хабарництво;
- i) шахрайство;
- j) підробка грошей;
- k) підробка та піратське розповсюдження товарів;
- l) злочини проти довілля;
- m) убивство, завдання серйозних тілесних ушкоджень;
- n) викрадення людей, незаконне утримання та захоплення заручників;
- o) грабіж (розбій) або крадіжка;
- p) контрабанда;
- q) вимагання;
- r) підроблення;
- s) піратство; та
- t) незаконні дії з інсайдерською інформацією та маніпулювання ринком.

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
1.	Закон України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму»	17.11.2010 № 2698-VI	Офіційний вісник України від 10.06.2011, № 41, / № 95, 2010, ст. 3374 /, стор. 163, стаття 1705, код акту 56797/2011	21.12.2010

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму

Верховна Рада України постановляє:

Міжнародну конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму, відкриту для підписання 10 січня 2000 року в м. Нью-Йорку, підписану від імені України 8 червня 2000 року (додається), ратифікувати з такою заявою:

«Україна здійснює свою юрисдикцію стосовно злочинів, зазначених у статті 2 Конвенції, у випадках, передбачених пунктом 2 статті 7 Конвенції».

Президент України

МІЖНАРОДНА КОНВЕНЦІЯ

про боротьбу з фінансуванням тероризму

Преамбула

Держави - учасниці цієї Конвенції,

беручи до уваги цілі та принципи Статуту Організації Об'єднаних Націй, які стосуються підтримання міжнародного миру та безпеки і заохочення добросусідських та дружніх відносин і співробітництва між державами,

будучи глибоко занепокоєні ескалацією актів тероризму в усіх його формах і проявах в усьому світі,

посилаючись на Декларацію з нагоди п'ятдесятої річниці Організації Об'єднаних Націй, яка міститься в резолюції 50/6 Генеральної Асамблеї від 24 жовтня 1995 року,

посилаючись також на всі відповідні резолюції Генеральної Асамблеї з цього питання, включаючи резолюцію 49/60 від 9 грудня 1994 року та додаток до неї, який містить Декларацію про заходи по ліквідації міжнародного тероризму, в якій держави - члени Організації Об'єднаних Націй урочисто підтвердили, що вони беззастережно засуджують як злочинні і такі, що не мають виправдання, всі акти, методи і практику тероризму, де б і ким би вони не вчинялись, в тому числі ті, які ставлять під загрозу дружні відносини між державами і народами та загрожують територіальній цілісності і безпеці держав,

відмічаючи, що в Декларації про заходи по ліквідації міжнародного тероризму державам пропонується також в терміновому порядку провести огляд сфери застосування існуючих міжнародно-правових положень про запобігання, припинення та ліквідацію тероризму в усіх його формах і проявах з метою забезпечення наявності всеохоплюючих правових рамок, що включають всі аспекти цього питання,

посилаючись на підпункт (f) пункту 3 резолюції 51/210 Генеральної Асамблеї від 17 грудня 1996 року, в якому Асамблея закликала всі держави вжити заходів для того, щоб перешкодити та протидіяти шляхом відповідних внутрішніх заходів фінансуванню терористів і терористичних

організацій, незалежно від того, здійснюється таке фінансування прямо чи опосередковано через організації, які також мають або стверджують, що мають, благодійні, суспільні або культурні цілі, або також залучені до заборонених видів діяльності, таких, як незаконні поставки зброї, незаконний обіг наркотиків та вимагання, включаючи використання осіб з метою фінансування терористичної діяльності, та, зокрема, де це доцільно, розглянути питання про вжиття заходів регулювання для того, щоб перешкодити та протидіяти переміщенню коштів, відносно яких є підозра, що вони призначені для терористичних цілей, в жодному разі не ущемляючи при цьому свободу переміщення законного капіталу, та активізувати обмін інформацією про міжнародний обіг таких коштів,

посилаючись також на резолюцію 52/165 Генеральної Асамблеї від 15 грудня 1997 року, в якій Асамблея закликала держави розглянути, зокрема, питання про здійснення заходів, викладених у підпунктах (а) - (ф) пункту 3 її резолюції 51/210 від 17 грудня 1996 року,

посилаючись далі на резолюцію 53/108 Генеральної Асамблеї від 8 грудня 1998 року, в якій Асамблея постановила, що Спеціальному комітету, заснованому резолюцією 51/210 Генеральної Асамблеї від 17 грудня 1996 року, слід розробити проект міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму, яка доповнить відповідні існуючі міжнародні документи,

враховуючи, що фінансування тероризму є предметом серйозної стурбованості всього міжнародного співтовариства,

відмічаючи, що кількість і тяжкий характер актів міжнародного тероризму залежать від фінансування, до якого терористи можуть отримати доступ,

відмічаючи також, що в існуючих багатосторонніх правових документах таке фінансування конкретно не розглядається,

будучи переконані в нагальній необхідності зміцнювати міжнародне співробітництво між державами у справі розробки та вжиття ефективних заходів по недопущенню фінансування тероризму, а також боротьбі з ним шляхом переслідування та покарання осіб, що його вчиняють,

домовилися про таке:

Стаття 1.

Для цілей цієї Конвенції:

1. «Кошти» означають активи будь-якого роду, матеріальні чи нематеріальні, рухомі чи нерухомі, незалежно від способу їх придбання, а також юридичні документи або акти у будь-якій формі, в тому числі в електронній або цифровій, які засвідчують право на такі активи або участь у них, включаючи банківські кредити, дорожні чеки, банківські чеки, поштові перекази, акції, цінні папери, облігації, векселя, акредитиви, але не обмежуючись ними.

2. «Державний або урядовий об'єкт» означає будь-який постійний чи тимчасовий об'єкт чи транспортний засіб, який використовують або займають представники держави, члени уряду, представники законодавчого або судового органу чи посадові особи або державні службовці або службовці будь-якого іншого державного органу або установи, чи службовці або посадові особи міжурядової організації у зв'язку з виконанням ними своїх службових обов'язків.

3. «Надходження» означають будь-які кошти, отримані або набуті прямо чи опосередковано, шляхом вчинення злочину, зазначеного в статті 2.

Стаття 2

1. Будь-яка особа чинить злочин за змістом цієї Конвенції, якщо вона будь-якими методами, прямо чи опосередковано, незаконно та умисно надає кошти або здійснює їх збір з наміром, щоб вони використовувались, або при усвідомленні того, що вони будуть використані, повністю чи частково, для вчинення:

а) будь-якого діяння, яке являє собою злочин відповідно до сфери застосування одного з договорів, перелічених у додатку, та до визначення, що міститься в ньому;

б) будь-якого іншого діяння, спрямованого на те, щоб викликати смерть будь-якої цивільної особи або будь-якої іншої особи, яка не бере активної участі у воєнних діях в ситуації збройного конфлікту, або заподіяти їй тяжке тілесне ушкодження, коли мета такого діяння в силу його

характеру чи контексту полягає в тому, щоб залякати населення чи змусити уряд чи міжнародну організацію вчинити будь-яку дію або утриматись від неї.

2. а) Після здачі на зберігання своїх ратифікаційних грамот чи документів про прийняття, затвердження чи приєднання держава, яка не є стороною, що бере участь в одному з договорів, перелічених у додатку, може заявити, що при застосуванні цієї Конвенції до такої держави-учасниці вважається, що цей договір не включений до додатка, згаданого в підпункті (а) пункту 1. Така заява припиняє свою дію, як тільки цей договір набуває чинності для цієї держави-учасниці, яка повідомляє про цей факт депозитаря.

б) Коли держава-учасниця перестає бути стороною одного з договорів, перелічених в додатку, вона може зробити, як це передбачено цією статтею, заяву відносно цього договору.

3. Для того, щоб будь-яке діяння становило злочин, зазначений в пункті 1, необов'язково, щоб кошти фактично використовувались для скоєння злочину, згаданого у підпунктах (а) або (б) пункту 1.

4. Будь-яка особа також чинить злочин, якщо вона намагається скоїти будь-який із злочинів, зазначених у пункті 1 цієї статті.

5. Будь-яка особа також чинить злочин, якщо вона:

а) бере участь як співучасник у вчиненні будь-якого із злочинів, зазначених у пункті 1 або 4 цієї статті;

б) організовує інших осіб або керує ними з метою вчинення будь-якого із злочинів, зазначених у пункті 1 або 4 цієї статті;

с) сприяє вчиненню одного або кількох злочинів, зазначених у пункті 1 або 4 цієї статті, групою осіб, які діють із спільною метою. Таке сприяння повинно носити умисний характер і повинно надаватись:

і) або з метою підтримки злочинної діяльності чи злочинних цілей групи, коли така діяльність або ціль передбачає вчинення одного із злочинів, зазначених в пункті 1 цієї статті;

ії) або з усвідомленням умислу групи вчинити один із злочинів, зазначених в пункті 1 цієї статті.

Стаття 3

Ця Конвенція не застосовується у випадках, коли злочин вчинено в одній державі, підозрюваний у скоєнні злочину є громадянином цієї держави і знаходиться на території цієї держави і жодна інша держава не має підстав для здійснення своєї юрисдикції відповідно до пункту 1 або 2 статті 7 цієї Конвенції, що не виключає застосування до цих випадків при відповідних обставинах положень статей 12 - 18.

Стаття 4

Кожна держава-учасниця вживає таких заходів, які можуть бути необхідними:

а) для визнання кримінальними злочинами згідно з її внутрішнім законодавством злочинів, зазначених у статті 2;

б) для встановлення за ці злочини відповідних покарань з урахуванням тяжкого характеру цих злочинів.

Стаття 5

1. Кожна держава-учасниця відповідно до принципів свого внутрішнього законодавства вживає необхідних заходів для того, щоб можна було притягнути юридичну особу, яка знаходиться на її території або заснована згідно з її законами, до відповідальності в разі вчинення фізичною особою, відповідальною за управління цією юридичною особою або контроль за нею, яка виступає в своєму офіційному статусі, злочину, зазначеного в статті 2. Така відповідальність може мати кримінальний, цивільний або адміністративний характер.

2. Така відповідальність наступає без шкоди для кримінальної відповідальності фізичних осіб, які скоїли ці злочини.

3. Кожна держава-учасниця забезпечує, зокрема, щоб до юридичних осіб, які несуть відповідальність згідно з пунктом 1 вище, застосовувались ефективні, пропорційні та дійові кримінальні, цивільно-правові або адміністративні санкції. Такі санкції можуть включати фінансові санкції.

Стаття 6

Кожна держава-учасниця вживає таких заходів, які можуть бути необхідними, в тому числі у відповідних випадках в галузі внутрішнього законодавства, для забезпечення того, щоб злочинні діяння, які підпадають під дію цієї Конвенції, за жодних обставин не підлягали виправданню з будь-яких міркувань політичного, філософського, ідеологічного, расового, етнічного, релігійного або іншого аналогічного характеру.

Стаття 7

1. Кожна держава-учасниця вживає таких заходів, які можуть бути необхідними для встановлення її юрисдикції відносно злочинів, зазначених у статті 2, коли:

- а) злочин вчинено на території цієї держави;
- б) злочин вчинено на борту судна, яке плаває під прапором цієї держави, або повітряного судна, яке зареєстроване відповідно до законів цієї держави під час вчинення злочину;
- в) злочин вчинено громадянином цієї держави.

2. Держава-учасниця може також встановити свою юрисдикцію відносно будь-якого такого злочину, коли:

а) злочин був спрямований на вчинення злочину, зазначеного в підпункті (а) або (б) пункту 1 статті 2, на території чи відносно одного з громадян цієї держави або такий злочин був його результатом;

б) злочин був спрямований на вчинення злочину, зазначеного в підпункті (а) або (б) пункту 1 статті 2, проти державного або урядового об'єкта зазначеної держави за кордоном, включаючи приміщення дипломатичного або консульського представництва цієї держави, або такий злочин був його результатом;

в) злочин був спрямований на вчинення злочину, зазначеного в підпункті (а) або (б) пункту 1 статті 2, як спроба змусити цю державу вчинити будь-яку дію або утриматись від неї або такий злочин призвів до його вчинення;

д) злочин вчинено особою без громадянства, яка звичайно мешкає на території цієї держави;

е) злочин вчинено на борту повітряного судна, яке експлуатується урядом цієї держави.

3. При ратифікації, прийнятті, схваленні цієї Конвенції або приєднанні до неї кожна держава-учасниця повідомляє Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй про встановлення нею юрисдикції відповідно до пункту 2. У разі яких-небудь змін відповідна держава-учасниця негайно повідомляє про це Генерального секретаря.

4. Кожна держава-учасниця вживає також таких заходів, які можуть бути необхідними для встановлення її юрисдикції відносно злочинів, зазначених у статті 2, у випадках, коли особа, яка підозрюється у скоєнні злочину, знаходиться на її території і вона не видає його жодній з держав-учасниць, які встановили свою юрисдикцію відповідно до пунктів 1 або 2.

5. Коли більше ніж одна держава-учасниця претендує на юрисдикцію щодо одного із злочинів, зазначених у статті 2, відповідні держави-учасниці прагнуть належним чином координувати свої дії, зокрема відносно порядку кримінального переслідування та способів реалізації взаємної правової допомоги.

6. Без шкоди для норм загального міжнародного права ця Конвенція не виключає можливості здійснення будь-якої кримінальної юрисдикції, встановленої державою-учасницею відповідно до її внутрішнього законодавства.

Стаття 8

1. Кожна держава-учасниця вживає відповідно до принципів свого внутрішнього законодавства необхідних заходів для того, щоб визначити, виявити, заблокувати або заарештувати будь-які кошти, які використовуються або виділяються з метою вчинення злочинів, зазначених у статті 2, а також надходження, отримані в результаті таких злочинів, з метою можливої конфіскації.

2. Кожна держава-учасниця вживає відповідно до принципів свого внутрішнього законодавства належних заходів для конфіскації коштів, які використовувались або були виділені з метою вчинення злочинів, зазначених у статті 2, і надходжень, отриманих в результаті таких злочинів.

3. Кожна відповідна держава-учасниця може розглянути питання про укладення угод про поділ з іншими державами на регулярній основі або в кожному конкретному випадку коштів, отриманих в результаті конфіскації, передбаченої цією статтею.

4. Кожна держава-учасниця розглядає можливість створення механізмів, за допомогою яких кошти, отримані в результаті конфіскації, передбаченої цією статтею, використовувалися б для виплати компенсації жертвам злочинів, зазначених у підпункті (а) або (б) пункту 1 статті 2, або членам їхніх сімей.

5. Застосування положень цієї статті здійснюється за умови дотримання прав добросовісних третіх осіб.

Стаття 9

1. Отримавши інформацію про те, що особа, яка скоїла злочин або підозрюється у скоєнні злочину, зазначеного у статті 2, може знаходитись на її території, відповідна держава-учасниця вживає таких заходів, які можуть бути необхідними відповідно до її внутрішнього законодавства для розслідування фактів, наведених у цій інформації.

2. Переконавшись, що обставини дають для цього підстави, держава-учасниця, на території якої знаходиться особа, яка скоїла або підозрюється у скоєнні злочину, вживає відповідно до її внутрішнього законодавства належних заходів для забезпечення присутності цієї особи з метою кримінального переслідування або видачі.

3. Будь-яка особа, відносно якої вживаються заходи, зазначені в пункті 2, має право:

а) невідкладно зв'язатися з найближчим відповідним представником держави, громадянином якої вона є або яка іншим чином правомочна захищати права цієї особи, або, якщо вона є особою без громадянства, - з представником держави, на території якої ця особа звичайно мешкає;

б) на відвідання її представником цієї держави;

с) бути поінформованою про свої права згідно з підпунктами (а) та (б).

4. Права, зазначені в пункті 3, здійснюються відповідно до законів та постанов держави, на території якої знаходиться особа, яка скоїла або підозрюється у скоєнні злочину, з урахуванням положення про те, що згадані закони та постанови мають забезпечувати можливість повного досягнення цілей, для яких призначені права відповідно до пункту 3 цієї статті.

5. Положення пунктів 3 і 4 не завдають шкоди праву будь-якої держави-учасниці, яка претендує на юрисдикцію відповідно до підпункту (б) пункту 1 або підпункту (б) пункту 2 статті 7, просити Міжнародний комітет Червоного Хреста зв'язатися з підозрюваним у скоєнні злочину та відвідати його.

6. Після того, як держава-учасниця відповідно до цієї статті взяла особу під варту, вона безпосередньо або через Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй негайно повідомляє держави-учасниці, які встановили юрисдикцію відповідно до пункту 1 або 2 статті 7, та, якщо вона вважає за доцільне, будь-які інші заінтересовані держави-учасниці про факт знаходження такої особи під вартою і про обставини, які є підставою для затримання цієї особи. Держава, яка проводить розслідування відповідно до пункту 1, оперативно інформує згадані держави-учасниці про його результати і зазначає, чи має вона намір здійснити свою юрисдикцію.

Стаття 10

1. Держава-учасниця, на території якої знаходиться особа, яка скоїла чи підозрюється у скоєнні злочину, у випадках, до яких може бути застосована стаття 7, якщо вона не видає цю особу, зобов'язана без будь-яких винятків і незалежно від того, чи вчинено цей злочин на її території, без надмірних затримок передати справу своїм компетентним органам з метою кримінального переслідування шляхом проведення розгляду відповідно до законодавства цієї держави. Ці органи приймають рішення таким же чином, як і у випадку будь-якого іншого злочину тяжкого характеру, відповідно до законів цієї держави.

2. У всіх випадках, коли внутрішнє законодавство держави-учасниці дозволяє їй видати або іншим чином передати одного із своїх громадян тільки за тієї умови, що ця особа буде повернена до цієї держави для відбування покарання за вироком, який був винесений в результаті судового розгляду або розгляду справи в суді, для якого запитувалася видача або передача цієї особи, і ця держава та держава, яка клопочеться про видачу цієї особи, згодні з цим варіантом та іншими

умовами, які вони можуть визнати доцільними, такої обумовленої видачі або передачі буде достатньо для виконання зобов'язань, про які йдеться в пункті 1.

Стаття 11

1. Злочини, зазначені у статті 2, вважаються такими, що підлягають включенню як злочини, що спричиняють видачу, до будь-якого з договорів про видачу, укладеного між будь-якими державами-учасницями до набуття цією Конвенцією чинності. Держави-учасниці зобов'язуються включати ці злочини як такі, що спричиняють видачу, до всіх договорів про видачу, які будуть в подальшому укладатися між ними.

2. Коли держава-учасниця, яка обумовлює видачу наявністю договору, отримує прохання про видачу від іншої держави-учасниці, з якою вона не має договору про видачу, держава-учасниця, що запитує, може на свій розсуд розглядати цю Конвенцію як правову підставу для видачі відносно злочинів, зазначених у статті 2. Видача здійснюється з дотриманням інших умов, передбачених законодавством запитуваної держави.

3. Держави-учасниці, які не обумовлюють видачу наявністю договору, розглядають у відносинах між собою зазначені у статті 2 злочини як такі, що спричиняють видачу, з дотриманням умов, передбачених законодавством запитуваної держави.

4. У разі необхідності зазначені у статті 2 злочини розглядаються державами-учасницями з метою видачі так, ніби вони були скоєні не тільки в місці їх вчинення, але й на території держав, які встановили свою юрисдикцію відповідно до пунктів 1 і 2 статті 7.

5. Положення всіх договорів та домовленостей про видачу між державами-учасницями у зв'язку із злочинами, зазначеними у статті 2, вважаються зміненими у відносинах між державами-учасницями в тій мірі, в якій вони несумісні з цією Конвенцією.

Стаття 12

1. Держави-учасниці надають одна одній максимальну допомогу у зв'язку з кримінальними розслідуваннями, кримінальним переслідуванням або процедурами видачі, які були розпочаті відносно зазначених у статті 2 злочинів, включаючи сприяння в отриманні наявних у них доказів, необхідних для розгляду.

2. Держави-учасниці не можуть відхилити прохання про взаємну правову допомогу, посилаючись на банківську таємницю.

3. Сторона, що запитує, не передає і не використовує інформацію або докази, надані запитуваною стороною, для проведення розслідувань, кримінального переслідування або судового розгляду інших, ніж ті, які вказані у запиті, без попередньої згоди на це запитуваної сторони.

4. Кожна держава-учасниця може розглянути питання про створення механізмів для того, щоб ділитися з іншими державами-учасницями інформацією або доказами, необхідними для встановлення кримінальної, цивільної або адміністративної відповідальності відповідно до статті 5.

5. Держави-учасниці виконують свої зобов'язання по пунктах 1 і 2 згідно з будь-якими договорами або іншими домовленостями про взаємну правову допомогу, або обмін інформацією, які можуть існувати між ними. За відсутності таких договорів або домовленостей держави-учасниці надають одна одній допомогу відповідно до їхнього внутрішнього законодавства.

Стаття 13

Жодний із злочинів, зазначених у статті 2, не розглядається для цілей видачі або взаємної правової допомоги як злочин, пов'язаний з податками. Держави-учасниці не можуть відхилити прохання про видачу або взаємну правову допомогу тільки на тій підставі, що вона стосується злочину, пов'язаного з податками.

Стаття 14

Жодний із злочинів, зазначених у статті 2, не розглядається для цілей видачі або взаємної правової допомоги між державами-учасницями як політичний злочин або злочин, пов'язаний з політичним злочином, або злочин, скоєний з політичних мотивів. Внаслідок цього, пов'язане з таким злочином прохання про видачу або взаємну правову допомогу не може бути відхилено тільки

на тій підставі, що воно стосується політичного злочину або злочину, пов'язаного з політичним злочиним, або злочину, скоєного з політичних мотивів.

Стаття 15

Ніщо в цій Конвенції не повинно тлумачитись як таке, що зобов'язує видавати будь-яку особу або надавати взаємну допомогу, якщо запитувана держава-учасниця має вагомі підстави вважати, що прохання про видачу у зв'язку із зазначеними у статті 2 злочинами або про взаємну правову допомогу відносно таких злочинів має на меті судове переслідування або покарання цієї особи з причини її раси, віросповідання, громадянства, етнічного походження чи політичних переконань або що задоволення цього прохання завдало б шкоди становищу цієї особи з будь-якої з цих причин.

Стаття 16

1. Особа, яка знаходиться під вартою або відбуває строк тюремного ув'язнення в одній державі-учасниці і присутність якої в іншій державі-учасниці необхідна для встановлення особи, давання свідчень або надання іншої допомоги в отриманні доказів для розслідування або кримінального переслідування у зв'язку із злочинами, зазначеними у статті 2, може бути передана з дотриманням таких умов:

- a) ця особа добровільно дає на те свою згоду на основі повної інформації;
- b) компетентні органи обох держав дійшли згоди на таких умовах, які ці держави можуть вважати прийнятними.

2. Для цілей цієї статті:

- a) держава, якій передається особа, правомочна і зобов'язана утримувати передану особу під вартою, якщо тільки держава, яка передала цю особу, не просила про інше або не санкціонувала інше;
- b) держава, якій передана особа, без затримок виконує своє зобов'язання щодо повернення цієї особи в розпорядження держави, яка раніше передала цю особу, як це було узгоджено заздалегідь або як це було іншим чином узгоджено компетентними органами обох держав;
- c) держава, якій передана особа, не повинна вимагати від держави, яка передала цю особу, порушення процедури видачі для її повернення;
- d) переданій особі в строк покарання, яке вона відбуває в державі, з якої вона передана, зараховується строк перебування під вартою в державі, якій вона була передана.

3. Без згоди держави-учасниці, з якої відповідно до цієї статті має бути передана та чи інша особа, ця особа, незалежно від її громадянства, не підлягає переслідуванню чи утриманню під вартою і не може зазнавати будь-яких інших обмежень відносно її особистої свободи на території держави, якій передається ця особа, у зв'язку з діями чи вироками, винесеними відносно неї до її від'їзду з території держави, з якої вона передана.

Стаття 17

Будь-якій особі, яка взята під варту або відносно якої вжиті будь-які інші заходи або провадиться розгляд відповідно до цієї Конвенції, гарантується справедливе поводження, в тому числі користування всіма правами і гарантіями відповідно до законодавства держави, на території якої ця особа знаходиться, і застосовуваних положень міжнародного права, включаючи міжнародні стандарти в галузі прав людини.

Стаття 18

1. Держави-учасниці співробітничать у запобіганні злочинам, зазначеним у статті 2, шляхом вжиття всіх практично можливих заходів, зокрема шляхом зміни, за необхідності, їхнього внутрішнього законодавства для запобігання та протидії підготовці в межах їхніх відповідних територій до вчинення цих злочинів на їхній території або за її межами, в тому числі:

- a) заходів, які забороняють на їхніх територіях незаконну діяльність осіб або організацій, які навмисно заохочують, підбурюють, організують або вчиняють злочини, зазначені у статті 2;
- b) заходів, зобов'язуючих фінансові установи та інші організації, що беруть участь у здійсненні фінансових операцій, вживати найефективніших з наявних у них в розпорядженні заходів

РОЗДІЛ І.

для ідентифікації їхніх постійних чи випадкових клієнтів, а також клієнтів, на користь яких відкриті рахунки, та звертати особливу увагу на незвичайні чи підозрілі операції і повідомляти про операції, які можливо пов'язані із злочинною діяльністю. З цією метою держави-учасниці вивчають можливість:

i) прийняття правил, які забороняють відкриття рахунків, власники або бенефіціари яких не ідентифіковані або не можуть бути ідентифіковані, та заходів для забезпечення такими установами перевірки особи дійсних учасників таких операцій;

ii) відносно ідентифікації юридичних осіб - пред'явлення до фінансових установ вимоги, коли це необхідно, вживати заходів щодо перевірки юридичного статусу та структури клієнта шляхом отримання - від державного реєстраційного органу, клієнта або від обох - доказів оформлення клієнта як юридичної особи, включаючи дані про найменування клієнта, його юридичну форму, адресу, керівників та положеннях, регулюючих повноваження щодо прийняття зобов'язань від імені цієї юридичної особи;

iii) прийняття правил, що накладають на фінансові установи зобов'язання оперативного повідомляти компетентним органам про всі складні, незвичайно великі операції та про незвичайну динаміку операцій, які не мають явної економічної або очевидної законної причини, не побоюючись при цьому кримінальної чи цивільної відповідальності за порушення будь-яких обмежень на розголошення інформації, якщо вони добросовісно повідомляють про свої підозри;

iv) пред'явлення до фінансових установ вимоги зберігати протягом як мінімум п'яти років всі необхідні документи по операціях, як внутрішніх, так і міжнародних.

2. Держави-учасниці співробітничать далі у попередженні злочинів, зазначених у статті 2, вивчаючи можливість:

a) вжиття заходів з нагляду за роботою всіх агентств, які здійснюють грошові перекази, включаючи, наприклад, їх ліцензування;

b) вжиття реально здійснених заходів по виявленню або відслідкуванню фізичного переміщення готівкових коштів та оборотних документів на пред'явника через кордон за умови суворого дотримання гарантій належного використання інформації і без обмеження в якій би то не було формі свободи переміщення капіталу.

3. Держави-учасниці співробітничать далі у попередженні злочинів, зазначених у статті 2, шляхом обміну точними та перевіреними даними відповідно до їхнього внутрішнього законодавства та координації адміністративних та інших заходів, які вживаються, коли це необхідно, з метою попередження вчинення злочинів, зазначених у статті 2, зокрема шляхом:

a) створення та забезпечення функціонування каналів зв'язку між їхніми компетентними установами та службами з метою сприяння захищеному та оперативному обміну інформацією про всі аспекти злочинів, зазначених у статті 2;

b) співробітництва одна з одною у проведенні розслідувань у зв'язку із злочинами, зазначеними у статті 2, що стосуються:

i) особи, місцезнаходження та роду занять осіб, відносно яких існують обґрунтовані підозри в тому, що вони причетні до таких злочинів;

ii) переміщення фінансових коштів, які мають відношення до вчинення таких злочинів.

4. Держави-учасниці можуть обмінюватися інформацією через Міжнародну організацію кримінальної поліції (Інтерпол).

Стаття 19

Держава-учасниця, в якій підозрюваний у скоєнні злочину зазнає кримінального переслідування, повідомляє відповідно до свого внутрішнього законодавства або застосовних процедур про остаточні результати розгляду Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй, який направляє цю інформацію іншим державам-учасницям.

Стаття 20

Держави-учасниці виконують свої зобов'язання за цією Конвенцією таким чином, щоб це відповідало принципам суверенної рівності і територіальної цілісності держав, і принципу невтручання у внутрішні справи інших держав.

Стаття 21

Ніщо в цій Конвенції не зачіпає інших прав, зобов'язань та обов'язків держав та окремих осіб згідно з міжнародним правом, зокрема згідно з цілями Статуту Організації Об'єднаних Націй, міжнародним гуманітарним правом та іншими відповідними конвенціями.

Стаття 22

Ніщо в цій Конвенції не наділяє державу-учасницю правом здійснювати на території іншої держави-учасниці юрисдикцію і функції, які входять виключно до компетенції влади цієї іншої держави-учасниці відповідно до її внутрішнього законодавства.

Стаття 23

1. У додаток можна вносити зміни та доповнення шляхом додавання договорів, які:

- a) відкриті для участі всіх держав;
- b) набули чинності;
- c) ратифіковані, прийняті, схвалені або до яких приєдналися принаймні двадцять дві держави-учасниці цієї Конвенції.

2. Після набуття чинності цією Конвенцією будь-яка держава-учасниця може запропонувати таку зміну та доповнення. Будь-яка пропозиція про внесення зміни та доповнення передається депозитарію в письмовому вигляді. Депозитарій повідомляє про всі пропозиції, які відповідають вимогам пункту 1, всі держави-учасниці та запитує їхню думку відносно того, чи слід приймати запропоновану зміну та доповнення.

3. Запропонована зміна та доповнення вважається прийнятною, за винятком випадків, коли одна третина держав-учасниць заперечує проти неї, повідомивши про це письмово не пізніше ніж через 180 днів після її розповсюдження.

4. Прийнята зміна та доповнення до додатка набуває чинності через 30 днів після здачі на зберігання двадцять другої ратифікаційної грамоти або документа про прийняття або схвалення такої зміни та доповнення для всіх держав-учасниць, які здали на зберігання такий документ. Для кожної держави-учасниці, яка ратифікує, приймає або схвалює зміну та доповнення після здачі на зберігання двадцять другої ратифікаційної грамоти, зміна та доповнення набуває чинності на тридцятий день після здачі на зберігання такою державою-учасницею її ратифікаційної грамоти або документа про прийняття або схвалення.

Стаття 24

1. Будь-який спір між двома чи більше державами-учасницями щодо тлумачення або застосування цієї Конвенції, який не може бути врегульований шляхом переговорів протягом розумного періоду часу, передається на прохання однієї з них до арбітражу. Якщо протягом шести місяців з дня звернення з проханням про арбітраж сторони не зможуть домовитися про його організацію, будь-яка з цих сторін може передати спір до Міжнародного Суду, звернувшись із заявою відповідно до Статуту Суду.

2. Кожна держава може при підписанні, ратифікації, прийнятті, схваленні цієї Конвенції або приєднанні до неї заявити про те, що вона не вважає себе зв'язаною положеннями пункту 1. Інші держави-учасниці не будуть зв'язані положеннями пункту 1 відносно будь-якої держави-учасниці, яка зробила таке застереження.

3. Будь-яка держава, яка зробила застереження відповідно до пункту 2, може в будь-який час зняти це застереження шляхом повідомлення Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 25

1. Ця Конвенція відкрита для підписання всіма державами з 10 січня 2000 року до 31 грудня 2001 року в Центральних установах Організації Об'єднаних Націй в Нью-Йорку.

2. Ця Конвенція підлягає ратифікації, прийняттю або схваленню. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття або схвалення здаються на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй.

3. Ця Конвенція відкрита для приєднання будь-якої держави. Документи про приєднання здаються на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 26

1. Ця Конвенція набуває чинності на тридцятий день після здачі на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй двадцяти двох ратифікаційних грамот чи документів про прийняття, схвалення або приєднання.

2. Для кожної держави, яка ратифікує, приймає чи схвалює цю Конвенцію або приєднується до неї після здачі на зберігання двадцяти двох ратифікаційних грамот чи документів про прийняття, схвалення або приєднання, Конвенція набуває чинності на тридцятий день після здачі на зберігання цією державою своєї ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, схвалення чи приєднання.

Стаття 27

1. Будь-яка держава-учасниця може денонсувати цю Конвенцію шляхом письмового повідомлення Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй.

2. Денонсація набуває чинності після закінчення одного року з дати отримання повідомлення Генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 28

Оригінал цієї Конвенції, тексти якої англійською, арабською, іспанською, китайською, російською та французькою мовами є рівно автентичними, здається на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй, який розсилає завірених копії цієї Конвенції всім державам.

НА ПОСВІДЧЕННЯ ЧОГО нижчепідписані, належним чином на те уповноважені своїми відповідними урядами, підписали цю Конвенцію, відкриту для підписання в Центральних установах Організації Об'єднаних Націй в Нью-Йорку 10 січня 2000 року.

Додаток

1. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден, вчинена в Гаазі 16 грудня 1970 року.

2. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації, вчинена в Монреалі 23 вересня 1971 року.

3. Конвенція про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, в тому числі дипломатичних агентів, прийнята Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 14 грудня 1973 року.

4. Міжнародна конвенція про боротьбу з захопленням заручників, прийнята Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 17 грудня 1979 року.

5. Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу, вчинена у Відні 3 березня 1980 року.

6. Протокол про боротьбу з незаконними актами насильства в аеропортах, які обслуговують міжнародну цивільну авіацію, що доповнює Конвенцію про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації, вчинений в Монреалі 24 лютого 1988 року.

7. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства, вчинена в Римі 10 березня 1988 року.

8. Протокол про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки стаціонарних платформ, розташованих на континентальному шельфі, вчинений в Римі 10 березня 1988 року.

9. Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом, прийнята Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 15 грудня 1997 року.

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
1.	Закон України «Про ратифікацію Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму»	12.09.2002 № 149-IV	Офіційний вісник України від 18.10.2002, № 40, стор. 11, стаття 1844, код акту 23358/2002	19.10.2002

Витяг із Господарського кодексу України

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Господарський кодекс України	16.01.2003 № 436-IV	Офіційний вісник України від 28.03.2003, № 11, стор. 303, стаття 462, код акту 24635/2003	01.01.2004
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 4. Розмежування відносин у сфері господарювання з іншими видами відносин

1. Не є предметом регулювання цього Кодексу:

...

відносини за участю суб'єктів господарювання, що виникають у процесі виконання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Коментар: Господарський кодекс України встановлює відповідно до Конституції України правові основи господарської діяльності (господарювання), яка базується на різноманітності суб'єктів господарювання різних форм власності. Також, Господарський кодекс України має на меті забезпечити зростання ділової активності суб'єктів господарювання, розвиток підприємництва і на цій основі підвищення ефективності суспільного виробництва, його соціальну спрямованість відповідно до вимог Конституції України, утвердити суспільний господарський порядок в економічній системі України, сприяти гармонізації її з іншими економічними системами.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» були внесені зміни в першу статтю 4 Господарського кодексу України (розмежування відносин у сфері господарювання з іншими видами відносин). Відповідно до зазначених змін не є предметом регулювання цього Кодексу,

зокрема, відносини за участю суб'єктів господарювання, що виникають у процесі виконання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Слід зазначити, що розмежування предмета правового регулювання за Господарським кодексом України, з іншими видами відносин, які виникають у зв'язку зі здійсненням господарської діяльності, має суттєве значення для застосування господарського законодавства. Це викликано тим, що деякі відносини, пов'язані із господарською діяльністю, мають схожі ознаки з господарськими відносинами, але держава з метою забезпечення реалізації суспільного інтересу встановлює певну специфіку їх правового регулювання.

По-перше, господарські відносини розмежовуються з майновими та особистими немайновими відносинами, що регулюються Цивільним кодексом України.

По-друге, не є предметом регулювання цього Кодексу земельні, гірничі, лісові та водні відносини, відносини щодо використання й охорони рослинного і тваринного світу, територій та об'єктів природно-заповідного фонду, атмосферного повітря. Особливістю наведених відносин є те, що вони стосуються природних ресурсів, які є об'єктом права власності Українського народу та основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави.

По-третє, трудові відносини також регулюються окремою галуззю законодавства - законодавством про працю, основу якого складає Кодекс законів про працю України.

По-четверте, Господарський кодекс України не регулює фінансові відносини за участі суб'єктів господарювання, які виникають у процесі формування та контролю виконання бюджетів усіх рівнів. Бюджетні відносини, які виникають у процесі складення, затвердження бюджетів та розгляду звітів про їх виконання, а також контролю за виконанням бюджетів усіх рівнів, врегульовані бюджетним законодавством, основу якого складає Бюджетний кодекс України, та законами України про Державний бюджет України, іншими нормативно-правовими актами. До наведених фінансових відносин також належать відносини з приводу сплати податків, які врегульовані податковим законодавством.

По-п'яте, не є предметом регулювання за Господарським кодексом України, адміністративні та інші відносини управління за участі суб'єктів господарювання, в яких орган державної влади або місцевого самоврядування не є суб'єктом, наділим господарською компетенцією, і безпосередньо не здійснює організаційно-господарських повноважень щодо суб'єкта господарювання. Мова йде про статус органів державного та місцевого управління (функції, повноваження, порядок реалізації повноважень цих органів), а також про статус фізичних і юридичних осіб у відносинах адміністративно-правового характеру, що врегульовані спеціальним законодавством.

І, нарешті, по-шосте, відповідно до внесених змін, враховуючи специфічність відносин, що виникають за участю суб'єктів господарювання у процесі здійснення фінансового моніторингу на підставі Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», такі відносини не є предметом регулювання Господарського кодексу України.

Такою нормою, вирішено серйозне проблемне питання відокремлення суспільних правовідносин у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення із господарськими правовідносинами.

Це пов'язано з тим, що функція контролю за дотриманням законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та протидії тероризму відіграє суттєву превентивну роль у боротьбі з правопорушеннями у цій сфері.

Частина третя статті 5 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» визначає перелік суб'єктів державного фінансового моніторингу, які наділені функціями контролю у цій сфері. Частиною першою статті 14 вказаного Закону передбачено, за якими суб'єктами первинного фінансового моніторингу здійснюють державне регулювання і нагляд вищевказані суб'єкти державного фінансового моніторингу.

Однак до прийняття відповідних змін до Господарського кодексу України, існувала дискусія щодо віднесення перевірок з питань дотримання законодавства у сфері боротьби з відмиванням коштів до перевірок у сфері господарської діяльності. А саме: чи поширюються процедури державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності на ті контрольні заходи, що здійснюються суб'єктами державного фінансового моніторингу.

Частиною першою статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» закріплено, що його дія поширюється на відносини, пов'язані зі здійсненням державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Сфери господарської діяльності, на які цей Закон не поширюється, визначені частиною другою зазначеної статті: це відносини, що виникають під час здійснення заходів: валютного контролю; митного контролю на кордоні; державного експортного контролю; контролю за дотриманням бюджетного законодавства; банківського нагляду; державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції; державного нагляду за дотриманням вимог ядерної безпеки; державного нагляду (контролю) в галузі цивільної авіації; при проведенні оперативно-розшукової діяльності, дізнання, прокурорського нагляду, досудового слідства і правосуддя.

Визначення господарської діяльності в Законі України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» відсутнє, однак воно міститься у Господарському кодексі України, який під «господарською діяльністю» розуміє діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямовану на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність (частина перша статті 3 Господарського кодексу України).

Зважаючи на зазначене, внесені до Господарського кодексу України зміни нормативно закріпили принцип, відповідно до якого питання контролю і нагляду у сфері фінансового моніторингу чітко відмежовані від процедур державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності....

Витяг із Цивільного кодексу України

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Цивільний кодекс України	16.01.2003 № 435-IV	Офіційний вісник України від 28.03.2003, № 11, стор. 7, стаття 461, код акту 24654/2003	01.01.2004
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»»	18.05.2010 № 2258-VI	Офіційний вісник України від 04.06.2010, № 39, стор. 11, стаття 1293, код акту 51172/2010 20.08.2010	01.01.2004
2.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 1074. Обмеження права розпоряджання рахунком

1. Обмеження прав клієнта щодо розпоряджання грошовими коштами, що знаходяться на його рахунку, не допускається, крім випадків обмеження права розпоряджання рахунком за рішенням суду або в інших випадках, встановлених законом, а також у разі зупинення фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, передбачених законом.

Коментар: Цивільним Кодексом України регулюються особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників.

У 2010-му та 2014-му роках Законами України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом»» та «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» були внесені зміни до статті 1074 Цивільного кодексу України (обмеження права розпоряджання рахунком) якими встановлено, що обмеження прав клієнта щодо розпоряджання грошовими коштами, що знаходяться на його рахунку, не допускається, крім, зокрема, випадків зупинення фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, передбачених законом.

Ці зміни кореспондуються із статтею 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» в частині зупинення фінансових операцій.

Стаття 1075. Розірвання договору банківського рахунка

1. Договір банківського рахунка розривається за заявою клієнта у будь-який час.

2. Банк має право вимагати розірвання договору банківського рахунка:

1) якщо сума грошових коштів, що зберігаються на рахунку клієнта, залишилася меншою від мінімального розміру, передбаченого банківськими правилами або договором, якщо така сума не буде відновлена протягом місяця від дня попередження банком про це;

2) у разі відсутності операцій за цим рахунком протягом року, якщо інше не встановлено договором;

3) у випадках, передбачених законодавством, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

Коментар: Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» внесені зміни до статті 1075 Цивільного кодексу України (розірвання договору банківського рахунка) якими встановлено, що банк має право вимагати розірвання договору банківського рахунка у випадках, передбачених законодавством, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Зазначена норма кореспондується із статтею 10 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (відмова суб'єкта первинного фінансового моніторингу від проведення фінансової операції).

Так, відповідно до абзаців другого та четвертого частини першої вказаної статті суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний, зокрема:

відмовитися від підтримання ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) у разі, коли здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта (у тому числі встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), є неможливим або якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені;

відмовити клієнту в обслуговуванні (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) у разі встановлення факту подання ним під час здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта (поглибленої перевірки клієнта) недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Крім того, відповідно до абзацу сьомого частини першої статті 10 зазначеного Закону, суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від підтримання ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) у разі ненадання клієнтом необхідних для вивчення клієнтів документів чи відомостей або встановлення клієнту неприйнятно високого ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику.

Водночас, згідно із абзацом другим частини другої вказаної статті суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від проведення фінансових операцій (обслуговування) у разі, коли клієнт на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо уточнення інформації про клієнта не подав відповідну інформацію (офіційні документи та/або належним чином засвідчені їх копії).

...

4) в інших випадках, встановлених договором або законом.

3. Залишок грошових коштів на рахунку видається клієнтові або за його вказівкою перераховується на інший рахунок в строки і в порядку, встановлені банківськими правилами.

4. Банк може відмовитися від договору банківського рахунку та закрити рахунок клієнта у разі відсутності операцій за рахунком клієнта протягом трьох років підряд та відсутності залишку грошових коштів на цьому рахунку.

Витяг із Кодексу адміністративного судочинства України

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Кодекс адміністративного судочинства України	06.07.2005 № 2747-IV	Офіційний вісник України від 26.08.2005, № 32, стор. 11, стаття 1918, код акту 33303/2005	01.09.2005
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо арешту активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та визначення порядку доступу до таких активів»	21.04.2011 № 3266-VI	Офіційний вісник України від 27.05.2011, № 37, стор. 32, стаття 1503, код акту 56422/2011	19.05.2011

Історична довідка нормативно-правового акту:				
2.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 117. Забезпечення адміністративного позову

1. Суд за клопотанням позивача або з власної ініціативи може постановити ухвалу про вжиття заходів забезпечення адміністративного позову, якщо існує очевидна небезпека заподіяння шкоди правам, свободам та інтересам позивача до ухвалення рішення в адміністративній справі, або захист цих прав, свобод та інтересів стане неможливим без вжиття таких заходів, або для їх відновлення необхідно буде докласти значних зусиль та витрат, а також якщо очевидними є ознаки протиправності рішення, дії чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень.

2. Ухвалу про вжиття заходів забезпечення адміністративного позову постановляє суд першої інстанції, а якщо розпочато апеляційне провадження, то таку ухвалу може постановити суд апеляційної інстанції.

3. Подання адміністративного позову, а також відкриття провадження в адміністративній справі не зупиняють дію оскаржуваного рішення суб'єкта владних повноважень, але суд у порядку забезпечення адміністративного позову може відповідною ухвалою зупинити дію рішення суб'єкта владних повноважень чи його окремих положень, що оскаржуються. Ухвала негайно надсилається до суб'єкта владних повноважень, що прийняв рішення, та є обов'язковою для виконання.

4. Адміністративний позов, крім способу, встановленого частиною третьою цієї статті, може бути забезпечено заборонаю вчиняти певні дії.

5. Не допускається забезпечення позову шляхом:

4) зупинення рішень Національного банку України, актів Національного банку України, а також встановлення для Національного банку України заборони або обов'язку вчиняти певні дії.

Коментар: Кодекс адміністративного судочинства України визначає юрисдикцію, повноваження адміністративних судів щодо розгляду адміністративних справ, порядок звернення до адміністративних судів та порядок здійснення адміністративного судочинства.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» були внесені зміни до статті 117 Кодексу (забезпечення адміністративного позову) в частині неможливості забезпечення позову шляхом зупинення рішень Національного банку України, актів Національного банку України, а також встановлення для Національного банку України заборони або обов'язку вчиняти певні дії.

Таким чином, окрім зазначеного випадку, не допускається забезпечення позову шляхом:

1) зупинення актів Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції та встановлення для них заборони вчиняти певні дії;

2) зупинення рішень Фонду гарантування вкладів фізичних осіб щодо призначення уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та стосовно здійснення тимчасової адміністрації або ліквідації банку, заборони проводити певні дії уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або Фонду гарантування вкладів фізичних осіб при здійсненні тимчасової адміністрації або ліквідації банку;

3) зупинення рішень уповноваженого центрального органу з питань цивільної авіації щодо призупинення дії або анулювання сертифікатів, схвальних, допусків.

Стаття 117 Кодексу адміністративного судочинства України закріплює інститут забезпечення адміністративного позову [за європейською термінологією адміністративного права – інститут

попереднього судового захисту]. Ця стаття визначає підстави для вжиття заходів забезпечення адміністративного позову, а також способи забезпечення позову у адміністративному процесі.

Положення цієї статті покликані гарантувати виконання постанови адміністративного суду і спрямовані на забезпечення принципу обов'язковості судових рішень.

Інститут забезпечення адміністративного позову дає можливість суду до прийняття постанови у справі вжити заходів щодо забезпечення позовних вимог, зокрема, якщо існує небезпека неспіврозмірного заподіяння шкоди інтересам позивача, або якщо внаслідок невжиття цих заходів захист прав особи стане утрудненим або неможливим.

Перелік рішень, відповідно до яких забезпечення позову не допускається, є виключним. Розширення такого переліку ще однією підставою пов'язане із тим, що зупинення рішень Національного банку України про застосування до банків заходів впливу, санкцій, відкликання (позбавлення) відповідних ліцензій, виданих Національним банком України, може призвести до непоправних наслідків і попередня судова практика засвідчила, що тут високою є ймовірність зловживань.

Стаття 183⁴. Особливості провадження у справах за зверненням Служби безпеки України щодо накладення арешту на активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, зняття арешту з таких активів та надання доступу до них

1. Провадження у справах щодо накладення арешту на активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, зняття арешту з таких активів та надання доступу до них здійснюється на підставі адміністративного позову Голови Служби безпеки України або його заступника.

2. Адміністративний позов подається до суду першої інстанції за підсудністю, встановленою цим Кодексом, у письмовій формі та повинний містити:

- 1) найменування адміністративного суду;
- 2) найменування, поштову адресу, а також номер засобу зв'язку заявника;
- 3) підстави звернення з позовом, обставини, що підтверджуються доказами, та вимоги заявника;
- 4) перелік документів та інших матеріалів, що додаються;
- 5) підпис уповноваженої особи суб'єкта владних повноважень, що скріплюється печаткою.

3. У разі порушення вимог частини другої цієї статті суд повідомляє про це заявника та визначає строк для усунення недоліків.

Невиконання вимог суду в установлений ним строк тягне за собою повернення заявнику позову та доданих до нього документів.

Повернення позову не є перешкодою для повторного звернення з ним до суду після усунення недоліків, що зумовлюють звернення до суду.

4. Суд ухвалою відмовляє у прийнятті позову в разі, якщо заявлено вимогу, не передбачену частиною першою цієї статті. Відмова у прийнятті позову унеможливорює повторне звернення заявника з таким самим позовом.

5. Постанова по суті заявлених вимог приймається судом не пізніше наступного робочого дня з дня надходження позову, розглянутого у закритому судовому засіданні за участю тільки заявника. Власник активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, на які накладається чи з яких знімається арешт або до яких надається доступ, не повідомляється про розгляд справи судом.

6. У постанові суду зазначаються:

- 1) дата прийняття постанови;

- 2) найменування суду, прізвище та ініціали судді;
- 3) мотиви та висновок суду по суті заявлених вимог з посиланням на закон;
- 4) порядок вчинення дій, передбачених постановою.

7. Ухвалу про відмову в прийнятті позову може бути оскаржено в апеляційному порядку. Апеляційний суд протягом трьох днів з дня надходження апеляційної скарги перевіряє законність ухвали суду першої інстанції та приймає рішення по суті.

8. Судові рішення, що набрали законної сили, щодо накладення арешту на активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, зняття арешту з таких активів та надання доступу до них є остаточними та підлягають негайному виконанню.

Коментар: У 2011-му році Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо арешту активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та визначення порядку доступу до таких активів» Кодекс адміністративного судочинства України було доповнено окремою статтею 183-4 (особливості провадження у справах за зверненням Служби безпеки України щодо накладення арешту на активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, зняття арешту з таких активів та надання доступу до них).

Витяг із Кримінального кодексу України

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Кримінальний кодекс України	05.04.2001 № 2341-III	Офіційний вісник України від 08.06.2001, № 21, стор. 1, стаття 920, код акту 18825/2001	01.09.2001
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України»	16.01.2003 № 430-IV	Офіційний вісник України від 21.02.2003, № 6, стор. 14, стаття 212, код акту 24403/2003	11.06.2003
2.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»	18.05.2010 № 2258-VI	Офіційний вісник України від 04.06.2010, № 39, стор. 11, стаття 1293, код акту 51172/2010	20.08.2010
3.	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності»	15.11.2011 № 4025-VI	Офіційний вісник України від 26.12.2011, № 98, стор. 9, стаття 3570, код акту 59611/2011	17.01.2012

Історична довідка нормативно-правового акту:				
4.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015
5.	Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо вдосконалення інституту спеціальної конфіскації з метою усунення корупційних ризиків при її застосуванні»	10.11.2015 № 770-VIII	Офіційний вісник України від 04.12.2015, № 94, стор. 90, стаття 3200, код акту 79580/2015	26.11.2015

Стаття 209. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом

1. Вчинення фінансової операції чи правочину з коштами або іншим майном, одержаними внаслідок вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, а також вчинення дій, спрямованих на приховання чи маскуванню незаконного походження таких коштів або іншого майна чи володіння ними, прав на такі кошти або майно, джерела їх походження, місцезнаходження, переміщення, зміну їх форми (перетворення), а так само набуття, володіння або використання коштів чи іншого майна, одержаних внаслідок вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, -

караються позбавленням волі на строк від трьох до шести років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до двох років з конфіскацією майна.

2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або у великому розмірі, -

караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років з конфіскацією майна.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою або в особливо великому розмірі, -

караються позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років з конфіскацією майна.

Примітка. 1. Суспільно небезпечним протиправним діянням, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, відповідно до цієї статті є діяння, за яке Кримінальним кодексом України передбачено основне покарання у виді позбавлення волі або штрафу понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або діяння, вчинене за межами України, якщо воно визнається суспільно небезпечним протиправним діянням, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, за кримінальним законом держави, де воно було вчинене, і є злочином за Кримінальним кодексом України та внаслідок вчинення якого незаконно одержані доходи.

2. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, визнається вчиненою у великому розмірі, якщо предметом злочину були кошти або інше майно на суму, що перевищує шість тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

3. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, визнається вчиненою в особливо великому розмірі, якщо предметом злочину були кошти або інше майно на суму, що перевищує вісімнадцять тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Коментар: Кримінальний кодекс України має своїм завданням правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довілля, конституційного устрою України від злочинних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання злочинам.

Для здійснення цього завдання Кримінальний кодекс України визначає, які суспільно небезпечні діяння є злочинами та які покарання застосовуються до осіб, що їх вчинили.

Стаття 209 Кримінального кодексу України встановлює відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Ключовими новелами зазначеної статті Кодексу, що внесені згідно із прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» є:

- доповнення переліку дій, що вважаються відмиванням коштів, зміною форми (перетворенням) коштів або іншого майна;
- включення до переліку предикатних злочинів податкових злочинів (стаття 212 Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), стаття 212-1 Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування).

Зазначеними змінами статтю 209 Кримінального кодексу України приведено у відповідність зі статтею 4 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (дії, які належать до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом), а також до визначення терміна «суспільно небезпечне діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», передбаченого пунктом 39 частини першої статті 1 вказаного Закону.

Стаття 209¹. Умисне порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму

1. Умисне неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації про фінансові операції, що відповідно до закону підлягають фінансовому моніторингу, спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади із спеціальним статусом з питань фінансового моніторингу, якщо такі діяння заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб, -

караються штрафом від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Розголошення у будь-якому вигляді інформації, яка відповідно до закону надається спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади із спеціальним статусом з питань фінансового моніторингу, особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з професійною або службовою діяльністю, якщо такі дії заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб, -

карається штрафом від трьох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Коментар: У 2002-му році Кримінальний кодекс України було доповнено окремою статтею 209-1, яка встановила кримінальну відповідальність за умисне порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу.

Зазначена стаття неодноразово змінювалась в частині її санкційного режиму і наразі передбачає кримінальну відповідальність за:

- умисне неподання, несвоєчасне подання або подання Держфінмоніторингу недостовірної інформації про фінансові операції, що відповідно до закону підлягають фінансовому моніторингу, якщо такі діяння заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб;

- розголошення у будь-якому вигляді інформації, яка відповідно до закону надається Держфінмоніторингу, особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з професійною або службовою діяльністю, якщо такі дії заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб.

Стаття 258⁵. Фінансування тероризму

1. Фінансування тероризму, тобто дії, вчинені з метою фінансового або матеріального забезпечення окремого терориста чи терористичної групи (організації), організації, підготовки або вчинення терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, сприяння вчиненню терористичного акту, створення терористичної групи (організації), -

караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до двох років та з конфіскацією майна.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або з корисливих мотивів, або за попередньою змовою групою осіб, або у великому розмірі, або якщо вони призвели до заподіяння значної майнової шкоди, -

караються позбавленням волі на строк від восьми до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою чи в особливо великому розмірі, або якщо вони призвели до інших тяжких наслідків, -

караються позбавленням волі на строк від десяти до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

4. Особа, крім організатора або керівника терористичної групи (організації), звільняється від кримінальної відповідальності за дії, передбачені цією статтею, якщо вона добровільно до притягнення до кримінальної відповідальності повідомила про відповідну терористичну діяльність або іншим чином сприяла її припиненню або запобіганню злочину, який вона фінансувала або вчиненню якого сприяла, за умови, що в її діях немає складу іншого злочину.

Примітка. 1. Фінансування тероризму визнається вчиненим у великому розмірі, якщо розмір фінансового або матеріального забезпечення перевищує шість тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. Фінансування тероризму визнається вчиненим в особливо великому розмірі, якщо розмір фінансового або матеріального забезпечення перевищує вісімнадцять тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Коментар: У 2010-му році Кримінальний кодекс України було доповнено окремою статтею 258-5, яка встановила кримінальну відповідальність за фінансування тероризму.

Вказана норма має практичне застосування та була предметом імплементації Рекомендацій FATF у національне законодавство.

Витяг із Кримінального процесуального кодексу України

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Кримінальний процесуальний кодекс України	13.04.2012 № 4651-VI	Офіційний вісник України від 25.05.2012, № 37, стор. 11, стаття 1370, код акту 61601/2012	19.11.2012
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 216. Підслідність

2. Слідчі органів безпеки здійснюють досудове розслідування злочинів, передбачених статтями 109, 110, 1102, 111, 112, 113, 114, 1141, 201, 258 - 2585, 2651, 305, 328, 329, 330, 3321, 333, 334, 359, 422, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 446, 447 Кримінального кодексу України.

...

5. Детективи Національного антикорупційного бюро України здійснюють досудове розслідування злочинів, передбачених статтями 191, 2062, 209, 210, 211, 354 (стосовно працівників юридичних осіб публічного права), 364, 3661, 368, 3682, 369, 3692, 410 Кримінального кодексу України, якщо наявна хоча б одна з таких умов:

1) злочин вчинено:

Президентом України, повноваження якого припинено, народним депутатом України, Прем'єр-міністром України, членом Кабінету Міністрів України, першим заступником та заступником міністра, членом Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Антимонопольного комітету України, Головою Державного комітету телебачення і радіомовлення України, Головою Фонду державного майна України, його першим заступником та заступником, членом Центральної виборчої комісії, Головою Національного банку України, його першим заступником та заступником, членом Ради Національного банку України, Секретарем Ради національної безпеки і оборони України, його першим заступником та заступником, Постійним Представником Президента України в Автономній Республіці Крим, його першим заступником та заступником, радником або помічником Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України;

державним службовцем, посада якого належить до категорії «А»;

депутатом Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатом обласної ради, міської ради міст Києва та Севастополя, посадовою особою місцевого самоврядування, посаду якої віднесено до першої та другої категорії посад;

суддею Конституційного Суду України, суддею суду загальної юрисдикції, народним засідателем або присяжним (під час виконання ними цих функцій), Головою, членами, дисциплінарними інспекторами Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Головою, заступником Голови, секретарем секції Вищої ради юстиції, іншим членом Вищої ради юстиції;

прокурорами органів прокуратури, зазначеними у пунктах 1 - 4, 5 - 11 частини першої статті 15 Закону України «Про прокуратуру»;

особою вищого начальницького складу, державної кримінально-виконавчої служби, органів та підрозділів цивільного захисту, вищого складу Національної поліції, посадовою особою митної служби, якій присвоєно спеціальне звання державного радника податкової та митної справи III рангу і вище, посадовою особою органів державної податкової служби, якій присвоєно спеціальне звання державного радника податкової та митної справи III рангу і вище;

військовослужбовцем вищого офіцерського складу Збройних Сил України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, Національної гвардії України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України;

керівником суб'єкта великого підприємництва, у статутному капіталі якого частка державної або комунальної власності перевищує 50 відсотків;

2) розмір предмета злочину або завданої ним шкоди в п'ятсот і більше разів перевищує розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на час вчинення злочину (якщо злочин вчинено службовою особою державного органу, правоохоронного органу, військового формування, органу місцевого самоврядування, суб'єкта господарювання, у статутному капіталі якого частка державної або комунальної власності перевищує 50 відсотків);

3) злочин, передбачений статтею 369, частиною першою статті 3692 Кримінального кодексу України, вчинено щодо службової особи, визначеної у частині четвертій статті 18 Кримінального кодексу України або у пункті 1 цієї частини.

Прокурор, який здійснює нагляд за досудовими розслідуваннями, які проводяться детективами Національного антикорупційного бюро України, своєю постановою може віднести кримінальне провадження у злочинах, передбачених абзацом першим цієї частини, до підслідності детективів Національного антикорупційного бюро України, якщо відповідним злочином було заподіяно або могло бути заподіяно тяжкі наслідки охоронюваним законом свободам та інтересам фізичної або юридичної особи, а також державним чи суспільним інтересам. Під тяжкими наслідками слід розуміти заподіяння шкоди життєво важливим інтересам суспільства та держави, зокрема державному суверенітету, територіальній цілісності України, реалізації конституційних прав, свобод і обов'язків трьох і більше осіб.

Детективи Національного антикорупційного бюро України з метою попередження, виявлення, припинення та розкриття злочинів, які віднесені цією статтею до його підслідності, за рішенням Директора Національного антикорупційного бюро України та за погодженням із прокурором Спеціалізованої антикорупційної прокуратури можуть також розслідувати злочини, які віднесені до підслідності слідчих інших органів.

У разі встановлення підрозділом внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України злочинів, передбачених статтями 354, 364 - 370 Кримінального кодексу України, які були вчинені службовою особою Національного антикорупційного бюро України (крім Директора Національного антикорупційного бюро України, його першого заступника та заступника), такі злочини розслідуються детективами зазначеного підрозділу.

6. У кримінальних провадженнях щодо злочинів, передбачених статтями 384, 385, 386, 387, 388, 396 Кримінального кодексу України, досудове розслідування здійснюється слідчим того органу, до підслідності якого відноситься злочин, у зв'язку з яким почато досудове розслідування.

...

8. У кримінальних провадженнях щодо злочинів, передбачених статтями 209 і 2091 Кримінального кодексу України, досудове розслідування здійснюється слідчим того органу, який розпочав досудове розслідування або до підслідності якого відноситься суспільно небезпечне протиправне діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, крім випадків, коли ці злочини віднесено згідно із цією статтею до підслідності Національного антикорупційного бюро України.

Досудове розслідування у провадженнях із легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, проводиться без попереднього або одночасного притягнення особи до кримінальної

відповідальності за вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, у кримінальних провадженнях за статтею 209 Кримінального кодексу України у разі, коли, зокрема:

суспільно небезпечне протиправне діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, вчинено за межами України, а легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, - на території України;

факт вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, встановлений судом у відповідних процесуальних рішеннях.

9. Якщо під час досудового розслідування буде встановлено інші злочини, вчинені особою, щодо якої ведеться досудове розслідування, або іншою особою, якщо вони пов'язані із злочинами, вчиненими особою, щодо якої ведеться досудове розслідування, і які не підслідні тому органу, який здійснює у кримінальному провадженні досудове розслідування, прокурор, який здійснює нагляд за досудовим розслідуванням, у разі неможливості виділення цих матеріалів в окреме провадження своєю постановою визначає підслідність всіх цих злочинів.

Коментар: Кримінальним процесуальним кодексом України встановлені правила підслідності злочинів і прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» були внесені зміни до статті 216 цього Кодексу.

Ключовим із зазначених змін є запровадження автономного розслідування злочинів з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Це пояснюється тим, що стрімкий розвиток фінансової системи, постійне вдосконалення існуючих та поява нових методів і схем легалізації доходів злочинного походження зробили проблему відмивання коштів та здійснення належного розслідування цього злочину все більш актуальною.

У теорії та практиці завжди поставало питання можливості застосування кримінальної відповідальності за автономне відмивання коштів. Тобто, за «відмивання» як таке, без притягнення особи до відповідальності за злочин, що передував легалізації злочинних капіталів у легальне (законне) русло.

Стаття 209 Кримінального кодексу України встановлює відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Пункт перший примітки до статті 209 Кримінального кодексу України та пункт 39 частини першої статті 1 Закону передбачають, що суспільно небезпечне протиправне діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, – це діяння, за яке Кримінальним кодексом України передбачено основне покарання у виді позбавлення волі або штрафу понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або діяння, вчинене за межами України, якщо воно визнається суспільно небезпечним протиправним діянням, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, за кримінальним законом держави, де воно було вчинене, і є злочином за Кримінальним кодексом України, внаслідок вчинення якого незаконно одержані доходи.

Такі суспільно небезпечні протиправні діяння, що передують легалізації (відмиванню) доходів, – є «предикатними» злочинами (від лат. «praedicatum», що тлумачиться як якесь певне поняття, через яке розкривається зміст якогось іншого поняття). В даному випадку з'ясовується зміст злочину «відмивання коштів» через інший злочин, внаслідок вчинення якого виникли доходи.

Це узгоджується з нормами Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму, яка, регулюючи заходи щодо протидії відмиванню доходів, одержаних саме злочинним шляхом, оперує поняттям «предикатний злочин». Предикатний злочин означає будь-який злочин, у результаті якого виникли доходи, що можуть стати предметом злочину з відмивання грошей.

З метою правильного й однакового застосування судами законодавства про відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, Пленумом Верховного Суду України для використання судами та правоохоронними органами прийнята Постанова

«Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» від 15 квітня 2005 р. № 5.

У пунктах 11 та 12 зазначеної постанови Пленум Верховного Суду України визначив, що притягнення особи до кримінальної відповідальності за статтею 209 Кримінального кодексу України можливе як за умови, що факт одержання нею коштів або іншого майна внаслідок вчинення предикатного діяння встановлено судом у відповідних процесуальних документах (вироку чи постановою, ухвалах про звільнення від кримінальної відповідальності, про закриття справи з nereабілітуючих підстав тощо), так і в разі, коли вона не притягувалася до кримінальної відповідальності за предикатне діяння. В останньому випадку особа одночасно притягується до кримінальної відповідальності за предикатний злочин та за легалізацію (відмивання) коштів або іншого майна, одержаних унаслідок його вчинення, тобто за сукупністю цих злочинів, оскільки вона усвідомлює, що вчиняє легалізацію таких коштів (майна).

Вказано, що для вирішення питання про наявність складу злочину, передбаченого статтею 209 Кримінального кодексу України, необхідно встановити, що особа вчинила одну з дій, зазначених у частині першій цієї статті, з коштами або іншим майном, одержаними внаслідок вчинення предикатного діяння, з метою надання правомірного вигляду володінню, розпорядженню ними, їх використанню, набуттю або прихованню чи маскуванню їх незаконного походження чи володіння ними, прав на них, джерела їх походження, місцезнаходження, переміщення або ж вчинила щодо них фінансову операцію чи уклала угоду.

При вирішенні питання про наявність ознак цього складу злочину в діях особи, яка не вчиняла предикатного діяння, судам необхідно з'ясувати, чи є у справі докази на підтвердження того, що особа, котра вчинила одну з дій, зазначених у частині першій статті 209 Кримінального кодексу України, усвідомлювала, що кошти або майно одержані іншими особами злочинним шляхом.

Водночас, відповідно до науково-теоретичних підходів кримінальна відповідальність за статтею 209 Кримінального кодексу України не виключена й у тих випадках, коли особа звільнена від кримінальної відповідальності за предикатний злочин в установленому законом порядку (у зв'язку із закінченням строків давності, застосуванням амністії тощо) або не притягувалася до такої відповідальності (наприклад, у зв'язку зі смертю), а одержані внаслідок зазначеного діяння кошти або інше майно стали предметом легалізації.

На практиці стаття 209 Кримінального кодексу України нерідко реалізується шляхом одночасного розслідування предикатних злочинів, унаслідок вчинення яких утворюються злочинні доходи, та їх подальшої легалізації у межах однієї кримінальної справи. В цьому разі особа одночасно притягується до кримінальної відповідальності за предикатний злочин і за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, тобто за сукупністю злочинів.

Крім того, за позицією ряду науковців, предметом злочину, передбаченого статтею 209 Кримінального кодексу України, є майно, яке отримане в обмін на здобуте злочинним шляхом або внаслідок його реалізації (наприклад, товари, куплені за викрадені гроші). Головне, щоб винна особа, яка опинилась на кінці цього своєрідного ланцюжка, усвідомлювала відповідне джерело походження майна.

Таким чином, чинна редакція статті 216 Кримінального процесуального кодексу України відповідає вимогам часу та узгоджується із вимогами міжнародного стандарту.

Витяг із Кодексу України про адміністративні правопорушення

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Кодекс України про адміністративні правопорушення	07.12.1984 № 8073-X	Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984, № 51, стаття 1122	01.06.1985

Історична довідка нормативно-правового акту:				
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	28.11.2002 № 249-IV	Офіційний вісник України від 27.12.2002, № 50, стор. 44, стаття 2248, код акту 23751/2002	11.06.2003
2.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»	18.05.2010 № 2258-VI	Офіційний вісник України від 04.06.2010, № 39, стор. 11, стаття 1293, код акту 51172/2010	20.08.2010
3.	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через відповідних міністрів»	16.10.2012 № 5463-VI	Офіційний вісник України від 14.12.2012, № 93, стор. 66, стаття 3767, код акту 64622/2012	02.12.2012
4.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 166⁹. Порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта; неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством; порушення вимог щодо зберігання офіційних документів, інших документів (у тому числі створені суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усіх документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час здійснення заходів щодо верифікації клієнта/поглибленої перевірки клієнта), а також даних про фінансові операції; порушення порядку зупинення фінансових (фінансової) операцій (операції), -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб суб'єктів первинного фінансового моніторингу, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, членів ліквідаційної комісії, ліквідаторів або уповноважену особу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ненадання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації, пов'язаної з аналізом фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, довідок та копій документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом) на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ, організацій, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, які не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Розголошення в будь-якому вигляді інформації, що відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, або факту її подання (одержання) особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю, -

тягне за собою накладення штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Коментар: Вказана стаття Кодексу України про адміністративні правопорушення з'явилась у Кодексі ще у 2003-му році.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» статтю 166-9 Кодексу України про адміністративні правопорушення було викладено у новій редакції.

Наразі вона складається із 3-х частин та встановлює адміністративну відповідальність за:

- порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта; неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання Держфінмоніторингу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством; порушення вимог щодо зберігання офіційних документів, інших документів (у тому числі створені суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усіх документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час здійснення заходів щодо верифікації клієнта/поглибленої перевірки клієнта), а також даних про фінансові операції; порушення порядку зупинення фінансових (фінансової) операцій (операції);

- ненадання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації, пов'язаної з аналізом фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, довідок та копій документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом) на запит Держфінмоніторингу;

- розголошення в будь-якому вигляді інформації, що відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом, або факту її подання (одержання) особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю.

Отже, ця стаття доповнена положеннями стосовно уточнення положень адміністративної відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу з метою приведення їх у відповідність зі статтею 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом).

Стаття 166¹¹. Порухення законодавства про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців

Порухення встановлених законом строків для проведення державної реєстрації юридичної особи, фізичної особи - підприємця або громадського формування, вимагання не передбачених законом документів для проведення державної реєстрації, а також інші порухення встановленого законом порядку проведення державної реєстрації юридичної особи, фізичної особи - підприємця або громадського формування -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі самі порухення, -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порухення встановленого законодавством порядку пересилання реєстраційних справ юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців поштовими відправленнями -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від десяти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порухення встановленого законом порядку зберігання реєстраційних справ юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від шістдесяти до вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частинами третьою або четвертою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порухення, -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від ста п'ятдесяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неподання юридичною особою державному реєстратору передбаченої Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» інформації про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи -

тягне за собою накладення на керівника юридичної особи або особу, уповноважену діяти від імені юридичної особи (виконавчого органу), штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Примітка. Термін «поштове відправлення» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців».

Коментар: У 2014-му році статтю 166-11 Кодексу України про адміністративні правопорушення (Порухення законодавства про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців) доповнено частиною, відповідно до якої неподання юридичною особою державному реєстратору передбаченої Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» інформації про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи є адміністративним правопорушенням.

Стаття 188³⁴. Невиконання законних вимог посадових осіб суб'єктів державного фінансового моніторингу

Невиконання законних вимог посадових осіб суб'єктів державного фінансового моніторингу стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, або створення перешкод для виконання покладених на них обов'язків -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб суб'єктів первинного фінансового моніторингу, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Коментар: У 2010-му році, із урахуванням практики роботи наглядових органів у сфері фінансового моніторингу Кодекс України про адміністративні правопорушення доповнено новою статтею 188-34 (невиконання законних вимог посадових осіб суб'єктів державного фінансового моніторингу).

При цьому слід звернути увагу на строки накладення адміністративного стягнення, що передбачені статтею 38 КУпАП.

Так, адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через два місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні - не пізніше як через два місяці з дня його виявлення, за винятком випадків, коли справи про адміністративні правопорушення відповідно до цього Кодексу підвідомчі суду (судді).

Якщо справи про адміністративні правопорушення відповідно до цього Кодексу чи інших законів підвідомчі суду (судді), стягнення може бути накладено не пізніше як через три місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні - не пізніше як через три місяці з дня його виявлення, крім справ про адміністративні правопорушення, зазначені у частині третій цієї статті.

Стаття 255. Особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення

У справах про адміністративні правопорушення, що розглядаються органами, зазначеними в статтях 218 - 221 цього Кодексу, протоколи про правопорушення мають право складати:

...

1) уповноважені на те посадові особи:

суб'єктів державного фінансового моніторингу (стаття 166-9, частина шоста статті 166-11, стаття 188-34);

Коментар: Відповідно до статті 221 Кодексу України про адміністративні правопорушення (районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді)) судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені ... статтями 166-8 - 166-12, ...188-34 ... цього Кодексу, а також справи про адміністративні правопорушення, вчинені особами віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років.

Таким чином, всі адміністративні справи у сфері фінансового моніторингу розглядаються в судовому порядку. В свою чергу, протоколи про адміністративні правопорушення складаються уповноваженими на те посадовими особами суб'єктів державного фінансового моніторингу.

Відповідно до статті 256 КУпАП (зміст протоколу про адміністративне правопорушення) у протоколі про адміністративне правопорушення зазначаються: дата і місце його складення, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу, яка притягається до адміністративної відповідальності (у разі її виявлення); місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення; нормативний акт, який передбачає відповідальність за дане правопорушення; прізвища, адреси свідків і потерпілих, якщо вони є; пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності; інші відомості, необхідні для вирішення справи. Якщо правопорушенням заподіяно матеріальну шкоду, про це також зазначається в протоколі.

Протокол підписується особою, яка його склала, і особою, яка притягається до адміністративної відповідальності; при наявності свідків і потерпілих протокол може бути підписано також і цими особами.

У разі відмови особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, від підписання протоколу, в ньому робиться запис про це. Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви свого відмовлення від його підписання.

При складенні протоколу особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснюються його права і обов'язки, передбачені статтею 268 цього Кодексу, про що робиться відмітка у протоколі

Витяг із Закону України «Про банки і банківську діяльність»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про банки і банківську діяльність»	07.12.2000 № 2121-III	Офіційний вісник України від 26.01.2001, № 1, том 1, стор. 1, стаття 1, код акту 17556/2001	17.01.2001
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	28.11.2002 № 249-IV	Офіційний вісник України від 27.12.2002, № 50, стор. 44, стаття 2248, код акту 23751/2002	11.06.2003
2.	Закон України «Про внесення змін до деяких законів України з питань запобігання використанню банків та інших фінансових установ з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом»	06.02.2003 № 485-IV	Офіційний вісник України від 28.02.2003, № 7, стор. 20, стаття 275, код акту 24421/2003	11.06.2003
3.	Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання міжнародного співробітництва у сфері запобігання фінансуванню тероризму»	01.12.2005 № 3163-IV	Офіційний вісник України від 11.01.2006, № 52, стор. 20, стаття 3245, код акту 34821/2005	01.01.2006
4.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»»	18.05.2010 № 2258-VI	Офіційний вісник України від 04.06.2010, № 39, стор. 11, стаття 1293, код акту 51172/2010	20.08.2010
5.	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через відповідних міністрів»	16.10.2012 № 5463-VI	Офіційний вісник України від 14.12.2012, № 93, стор. 66, стаття 3767, код акту 64622/2012	02.12.2012

Історична довідка нормативно-правового акту:				
6.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 2. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

...

банк-оболонка - банк, інша фінансова установа - нерезидент, що не має постійного місцезнаходження та не провадить діяльність за місцем своєї реєстрації та/або не підлягає відповідному нагляду в державі (на території) за місцем свого розташування;

Коментар: До Закону України «Про банки і банківську діяльність» згідно із прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» у 2014-му внесені зміни, якими вказаний Закон доповнено новим терміном «банк-оболонка».

...

структура власності юридичної особи - система взаємовідносин юридичних та фізичних осіб, що дає змогу визначити:

- 1) всіх ключових учасників (включаючи публічні компанії) і контролерів такої юридичної особи;
- 2) всіх ключових учасників кожної юридичної особи, яка існує у ланцюгу володіння корпоративними правами такої юридичної особи;
- 3) всіх осіб, які мають пряму та/або опосередковану істотну участь у такій юридичній особі;
- 4) відносини контролю щодо цієї юридичної особи між усіма особами, зазначеними у пунктах 1 - 3 цього визначення;

Стаття 60. Банківська таємниця

Інформація щодо діяльності та фінансового стану клієнта, яка стала відомою банку у процесі обслуговування клієнта та взаємовідносин з ним чи третім особам при наданні послуг банку, є банківською таємницею.

Банківською таємницею, зокрема, є:

- 1) відомості про банківські рахунки клієнтів, у тому числі кореспондентські рахунки банків у Національному банку України;
- 2) операції, які були проведені на користь чи за дорученням клієнта, здійснені ним угоди;
- 3) фінансово-економічний стан клієнтів;
- 4) системи охорони банку та клієнтів;
- 5) інформація про організаційно-правову структуру юридичної особи - клієнта, її керівників, напрями діяльності;
- 6) відомості стосовно комерційної діяльності клієнтів чи комерційної таємниці, будь-якого проєкту, винаходів, зразків продукції та інша комерційна інформація;
- 7) інформація щодо звітності по окремому банку, за винятком тієї, що підлягає опублікуванню;
- 8) коди, що використовуються банками для захисту інформації.

Інформація про банки чи клієнтів, що збирається під час проведення банківського нагляду, становить банківську таємницю.

Інформація про банки чи клієнтів, отримана Національним банком України відповідно до міжнародного договору або за принципом взаємності від органу банківського нагляду іншої держави для використання з метою банківського нагляду або запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, чи фінансуванню тероризму, становить банківську таємницю.

Положення цієї статті не поширюються на інформацію, яка підлягає опублікуванню. Перелік інформації, що підлягає обов'язковому опублікуванню, встановлюється Національним банком України та додатково самим банком на його розсуд.

Національний банк України видає нормативно-правові акти з питань зберігання, захисту, використання та розкриття інформації, що становить банківську таємницю, та надає роз'яснення щодо застосування таких актів.

Стаття 62. Порядок розкриття банківської таємниці

Інформація щодо юридичних та фізичних осіб, яка містить банківську таємницю, розкривається банками:

- 1) на письмовий запит або з письмового дозволу відповідної юридичної чи фізичної особи;
- 2) за рішенням суду;

3) органам прокуратури України, Служби безпеки України, Державному бюро розслідувань, Національній поліції, Національному антикорупційному бюро України, Антимонопольного комітету України - на їх письмову вимогу стосовно операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності за конкретний проміжок часу;

...

5) центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, на його запит щодо фінансових операцій, пов'язаних з фінансовими операціями, що стали об'єктом фінансового моніторингу (аналізу) згідно із законодавством щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, а також учасників зазначених операцій;

...

Вимога відповідного державного органу на отримання інформації, яка містить банківську таємницю, повинна:

- 1) бути викладена на бланку державного органу встановленої форми;
- 2) бути надана за підписом керівника державного органу (чи його заступника), скріпленого гербовою печаткою;
- 3) містити передбачені цим Законом підстави для отримання цієї інформації;
- 4) містити посилання на норми закону, відповідно до яких державний орган має право на отримання такої інформації.

...

Положення частин другої та четвертої цієї статті не поширюються на випадки подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації у випадках, передбачених законом, та органам доходів і зборів - інформації про відкриття (закриття) рахунків платників податків відповідно до статті 69 Податкового кодексу України».

Коментар: До Закону України «Про банки і банківську діяльність» згідно із прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розпов-

сюдження зброї масового знищення» у 2014-му внесені зміни, якими частину дванадцяті статті 62 викладено у новій редакції.

Особи, винні в порушенні порядку розкриття та використання банківської таємниці, несуть відповідальність згідно із законами України.

Стаття 63. Запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Національний банк України під час здійснення нагляду за діяльністю банків проводить перевірку банків з питань дотримання ними вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та достатності заходів для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму.

Стаття 64. Обов'язок щодо ідентифікації клієнтів

Банкам забороняється:

відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки;

встановлювати кореспондентські відносини з банками-оболонками, а також з банками та іншими фінансовими установами - нерезидентами, що підтримують кореспондентські відносини з банками-оболонками;

вступати в договірні відносини (проводити валютно-обмінні фінансові операції, фінансові операції з банківськими металами, з готівкою (готівковими коштами) з клієнтами - юридичними чи фізичними особами:

у разі коли виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені;

яких включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

в інших випадках, встановлених законом.

Банк зобов'язаний ідентифікувати та верифікувати відповідно до вимог законодавства України:

клієнтів (крім банків, зареєстрованих в Україні), що відкривають рахунки в банку;

клієнтів, які здійснюють фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

клієнтів (осіб) у разі виникнення підозри в тому, що їх фінансові операції (фінансова операція) можуть (може) бути пов'язані (пов'язана) з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

клієнтів, які проводять перекази без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або на суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою ніж 150000 гривень, або на суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості;

клієнтів, що здійснюють фінансові операції з готівкою без відкриття рахунка на суму, що дорівнює або перевищує 150000 гривень, або у сумі, еквівалентній зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах;

клієнтів, у яких банк залучає кошти на умовах субординованого боргу;

клієнтів, що укладають з банком кредитні договори, договори про зберігання цінностей або надання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком;

осіб (крім банків, зареєстрованих в Україні), з якими банк як професійний учасник ринку цінних паперів укладає договори для здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів (фондовому ринку). З дня укладення договору така особа є клієнтом банку;

осіб, уповноважених діяти від імені зазначених клієнтів/осіб (представника клієнта); клієнтів (осіб), визначених нормативно-правовим актом Національного банку України з питань здійснення фінансового моніторингу.

Банк здійснює ідентифікацію, верифікацію клієнта (особи, представника клієнта) і вживає заходів відповідно до законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, до відкриття рахунка клієнту, укладення договорів чи здійснення фінансових операцій, зазначених у частині другій цієї статті.

Банк має право витребувати, а клієнт (особа, представник клієнта) зобов'язаний надати документи і відомості, необхідні для здійснення ідентифікації та/або верифікації (в тому числі встановлення ідентифікаційних даних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), аналізу та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та інші передбачені законодавством документи та відомості, які витребує банк з метою виконання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

У разі ненадання клієнтом (особою, представником клієнта) документів, необхідних для здійснення ідентифікації та/або верифікації (в тому числі встановлення ідентифікаційних даних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), аналізу та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, рахунок не відкривається, зазначені в частині другій цієї статті договори (фінансові операції) не укладаються (не здійснюються).

Банк має право відмовитися від встановлення (підтримання) договірних відносин (у тому числі шляхом розірвання договірних відносин) чи проведення фінансової операції у разі встановлення клієнту неприйнятно високого ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику.

Роз'яснення: Вимогами статті 10 Закону та статті 64 Закону про банки встановлено право банку відмовити клієнту у встановленні (підтриманні) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведенні фінансової операції у разі, зокрема:

якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно з Законом підлягає фінансовому моніторингу;

установлення клієнту неприйнятно високого ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику;

ненадання клієнтом необхідних для вивчення клієнта документів чи відомостей.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини першої статті 11 Закону банк як суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та/або фінансування тероризму з урахуванням результатів ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта, послуг, що надаються клієнту, аналізу операцій, проведених ним, та їх відповідності фінансовому стану і змісту діяльності клієнта, у тому числі з урахуванням рекомендацій, наданих Національним банком України як суб'єктом державного фінансового моніторингу.

Відповідно до підпункту 22 частини другої статті 6 Закону банк як суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний проводити аналіз відповідності фінансових операцій, що проводяться клієнтом, наявній інформації про зміст його діяльності та фінансовий стан з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

Аналіз фінансових операцій згідно з підпунктом 2 пункту 2 розділу I Положення про здійснення банками фінансового моніторингу [1] (далі – Положення № 417) це комплекс заходів, установлених внутрішніми документами банку з питань здійснення фінансового моніторингу, проведення яких дає змогу з'ясувати суть і мету фінансових операцій, зробити висновок про відповідність/невідповідність фінансових операцій фінансовому стану клієнта та/або змісту його діяльності, регулярність здійснення фінансових операцій та спрямований на виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

Якщо за результатами здійсненого аналізу документів (інформації) про фінансові операції та їх учасників, який зокрема включає вивчення суті та мети фінансової операції, інформації про її учасників, банк дійшов до висновку про наявність ознак здійснення банком ризикової діяльності [2] та/або підстав уважати, що характер або наслідки фінансових операцій можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання уповноваженого банку з метою ле-

галізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, то Національний банк України рекомендує використовувати право банку у відмові, установлене частиною першою статті 10 Закону та статтею 64 Закону про банки, від проведення фінансової операції.

Визначення підстав щодо відмови від проведення фінансової операції здійснюється на основі складових обґрунтування такого висновку та враховується під час проведення відповідних застережних заходів [3] для попередження, обмеження та/або зниження до прийняттого рівня ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та/або фінансування тероризму.

Разом з тим слід зазначити, що в разі ненадання клієнтом на запит банку необхідних для вивчення клієнта, проведення аналізу та виявлення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, документів та/або відомостей щодо фінансової операції та її учасників, банк має право відмовитися відповідно до статті 10 Закону та частини п'ятої статті 64 Закону про банки від установлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції.

Банк має забезпечити в порядку, передбаченому Положенням № 417, унесення до реєстру фінансових операцій інформації про фінансову операцію, у проведенні якої відмовлено протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови, та в строки, визначені Законом, надання спеціально уповноваженому органу інформації про таку відмову.

[Джерело: сайт Національного банку України (www.bank.gov.ua).

Розділ: Фінансовий моніторинг / Рекомендації та роз'яснення / Щодо використання банками права відмови, установленого статтею 10 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) та частинами п'ятою та шостою статті 64 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (далі - Закон про банки), у контексті виконання вимог листа Національного банку України від 29.01.2016 № 25-0005/8349 (17 травня 2016 року)]

Банк має право витребувати інформацію, яка стосується ідентифікації клієнта (в тому числі керівників клієнта - юридичної особи, представника клієнта), вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, здійснення поглибленої перевірки клієнта, в органів державної влади, державних реєстраторів, банків, інших юридичних осіб, а також здійснювати заходи щодо збору такої інформації з інших джерел.

Банк зобов'язаний витребувати в органів державної влади, державних реєстраторів, банків, інших юридичних осіб інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для аналізу відповідності фінансової операції змісту його діяльності та фінансовому стану.

Органи державної влади, державні реєстратори, банки, інші юридичні особи зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту безоплатно надати банку таку інформацію.

Коментар: Статті 63 та 64 Закону України «Про банки і банківську діяльність» викладені у новій редакції згідно із прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Стаття 74. Порядок застосування заходів впливу

Порядок застосування заходів впливу, встановлених статтею 73 цього Закону, визначається нормативно-правовими актами Національного банку України.

Розмір фінансових санкцій, що застосовуються до банків та інших юридичних осіб, нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України, встановлюється законами України та нормативно-правовими актами Національного банку України.

Заходи впливу до банків, філій іноземних банків, фізичних осіб, встановлені статтею 73 цього Закону, можуть бути застосовані Національним банком України протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

Заходи впливу до банків, філій іноземних банків за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення можуть бути застосовані Національним банком України протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

Рішення Національного банку України про застосування заходу впливу у вигляді накладення штрафу є виконавчим документом та набирає законної сили з дня його прийняття. У разі невиконання такого рішення воно передається Національним банком України до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

Стаття 77. Відкликання банківської ліцензії та ліквідація банку

Банк може бути ліквідований:

- 1) за рішенням власників банку;
- 2) у разі відкликання Національним банком України банківської ліцензії з власної ініціативи або за пропозицією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Національний банк України має право відкликати банківську ліцензію з власної ініціативи у разі, якщо:

...

- 3) встановлено систематичне порушення банком законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Коментар: Статтю 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність» згідно із прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» доповнено новим пунктом 3 щодо права Національного банку відкликати банківську ліцензію з власної ініціативи у разі встановлення систематичного порушення банком законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, що створює загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку.

Національний банк України приймає рішення про відкликання у банку банківської ліцензії та ліквідацію банку за пропозицією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб протягом п'яти днів з дня отримання такої пропозиції Фонду.

Порядок відкликання банківської ліцензії у банку, що ліквідується за ініціативою власників, визначається нормативно-правовими актами Національного банку України.

Національний банк України не пізніше дня, наступного за днем прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, повідомляє про це банк та надсилає рішення до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб у день отримання рішення Національного банку України про ліквідацію банку набуває прав ліквідатора банку та розпочинає процедуру його ліквідації відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Процедура ліквідації банку вважається завершеною, а банк ліквідованим з дня внесення запису про це до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

Національний банк України вносить запис до Державного реєстру банків про ліквідацію банку на підставі отриманого від Фонду гарантування вкладів фізичних осіб рішення про затвердження ліквідаційного балансу та звіту ліквідатора.

Коментар: Закон України «Про банки і банківську діяльність» визначає структуру банківської системи, економічні, організаційні і правові засади створення, діяльності, реорганізації і ліквідації банків.

У 2014-му році прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» внесені комплексні зміни внесені до Закону України «Про банки і банківську діяльність». Підсумовуючи, слід зазначити, що ці зміни стосуються такого:

- термінологію Закону доповнено терміном «банк-оболонка»;
- удосконалена процедура державної реєстрації юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, а також зміни долі в істотній участі (особа, уповноважена засновником юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, для погодження статуту цієї особи подає Національному банку України разом із заявою про погодження статуту документи, визначені Національним банком України, що дають змогу зробити висновок про джерела походження коштів засновника для здійснення заявленого внеску до статутного капіталу, а при набутті або збільшенні істотної участі у банку – документи, визначені Національним банком України, що дають змогу зробити висновок про джерела походження коштів, які використовуватимуться для набуття або збільшення істотної участі у банку);
- урегульована можливість розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, іншим банкам у випадках, передбачених цим Законом та Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;
- чітко регламентований обов'язок щодо ідентифікації клієнтів (зміни до статті 64), який приведений у відповідність до положень Закону;
- виключена норма щодо зберігання документів (стаття 64), оскільки відповідні положення урегульовані пунктом 15 частини другої статті 6 Закону;
- визначено, що заходи впливу до банків за порушення вимог цього Закону в частині запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму можуть бути застосовані Національним банком України протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше як через три роки з дня його вчинення, чим Закон України «Про банки і банківську діяльність» гармонізовано із Законом (абзац перший частини восьмої статті 24);
- можливість реалізації права Національного банку України на відкликання банківської ліцензії з власної ініціативи доповнено такою підставою, як встановлення систематичного порушення банком законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, що створює загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку.

Витяг із Закону України «Про Національний банк України»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про Національний банк України»	20.05.1999 № 679-XIV	Офіційний вісник України від 02.07.1999, № 24, стор. 2, код акту 7915/1999	22.06.1999

Історична довідка нормативно-правового акту:				
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»»	18.05.2010 № 2258-VI	Офіційний вісник України від 04.06.2010, № 39, стор. 11, стаття 1293, код акту 51172/2010	20.08.2010
2.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 7. Інші функції

Національний банк виконує такі функції:

...

22) здійснює методологічне забезпечення з питань зберігання, захисту, використання та розкриття інформації, що становить банківську таємницю;

...

30) здійснює державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за небанківськими фінансовими установами-резидентами, які є платіжними організаціями та/або членами/учасниками платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку України (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів);

Стаття 15. Повноваження Правління Національного банку

Правління Національного банку:

1) приймає рішення:

щодо банківського регулювання та нагляду;

про застосування заходів впливу (санкцій) до банків та інших осіб, діяльність яких перевіряється Національним банком відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» та інших законів України;

Коментар: Згідно із прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Закон України «Про Національний банк України» доповнено положеннями щодо функцій (стаття 7) Національного банку України здійснювати державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за небанківськими фінансовими установами-резидентами, які є платіжними організаціями та/або членами/учасниками платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку України (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів).

Така функція повністю відповідає пункту 1 частини першої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Одночасно, у Законі України «Про Національний банк України» викладено у новій редакції повноваження Правління Національного банку України (стаття 15) щодо прийняття рішення про застосування заходів впливу (санкцій) до банків та інших осіб, діяльність яких перевіряється Національним банком України відповідно до законів України «Про банки і банківську діяльність», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні». Правління Національного банку України має право делегувати уповноваженому органу (посадовій особі) Національного банку України повноваження щодо застосування до банків та інших осіб, діяльність яких перевіряється Національним банком України відповідно до зазначених законів, окремих заходів впливу (санкцій) у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Національного банку України.

Таким чином, внесені до зазначеного Закону України у 2014-му році зміни стосуються діяльності Національного банку України як суб'єкта державного фінансового моніторингу.

Витяг із Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»	12.07.2001 № 2664-III	Офіційний вісник України від 23.08.2001, № 32, стор. 82, стаття 1457, код акту 19665/2001	22.08.2001
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про внесення змін до деяких законів України з питань запобігання використанню банків та інших фінансових установ з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом»	06.02.2003 № 485-IV	Офіційний вісник України від 28.02.2003, № 7, стор. 20, стаття 275, код акту 24421/2003	11.06.2003
2.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»»	18.05.2010 № 2258-VI	Офіційний вісник України від 04.06.2010, № 39, стор. 11, стаття 1293, код акту 51172/2010	20.08.2010
3.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 18. Запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

Фінансовим установам під час здійснення (надання) фінансових послуг забороняється вступати в договірні відносини з анонімними особами, відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки.

Фінансовим установам забороняється вступати в договірні відносини з клієнтами - юридичними чи фізичними особами у разі, коли виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені.

Органи, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, мають право вимагати від юридичних осіб, які звертаються із заявами про включення до відповідних державних реєстрів фінансових установ та/або видачу ліцензій для здійснення діяльності з надання фінансових послуг (далі - заявники), а заявники повинні забезпечити в обсязі, визначеному відповідними органами, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг:

розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) заявників та про голову і членів наглядового та виконавчого органу заявників;

підтвердження на підставі офіційних документів (засвідчених у встановленому порядку їх копій) джерел походження коштів, за рахунок яких сформовано статутний (складений) капітал заявників.

Присутність осіб, які мають не погашену або не зняту в установленому порядку судимість, у складі власників істотної участі у статутному (складеному) капіталі або у складі голів та членів наглядового та виконавчого органів, а також неможливість підтвердження джерел походження коштів, за рахунок яких сформовано статутний (складений) капітал, є підставами для відмови у включенні заявника до відповідного державного реєстру фінансових установ та/або відмови у видачі заявнику ліцензій для здійснення діяльності з надання фінансових послуг.

Стаття 28. Повноваження національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, у межах своєї компетенції:

1) розробляє і затверджує нормативно-правові акти, обов'язкові до виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, учасниками ринків фінансових послуг, їх об'єднаннями, контролює їх виконання;

2) здійснює реєстрацію та веде Державний реєстр фінансових установ, а у визначених нею випадках - реєстри осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, забезпечує ведення загальнодоступної інформаційної бази даних про фінансові установи та визначає перелік і вимоги до документів, що подаються для внесення інформації до зазначених реєстрів та бази даних;

4) установлює обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, додержання правил надання фінансових послуг та інші показники і вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами;

...

9) проводить самостійно чи разом з іншими державними органами перевірку діяльності учасників ринків фінансових послуг (крім споживачів фінансових послуг), а також інших юридичних осіб та фізичних осіб, які здійснюють діяльність з надання фінансових послуг, для якої законом встановлені вимоги щодо одержання ліцензії та/або реєстрації, без відповідної ліцензії та/або реєстрації;

Стаття 32. Співробітництво з міжнародними організаціями, державними органами і неурядовими організаціями іноземних держав

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, у межах своїх повноважень здійснює співробітництво з міжнародними організаціями, державними органами і неурядовими організаціями іноземних держав з питань, що належать до його компетенції.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, має право в рамках міжнародного співробітництва укладати в письмовій формі міжнародні договори (угоди, меморандуми, протоколи тощо) міжвідомчого характеру або документи, які не регулюються міжнародним правом (далі - міжвідомчі договори), чи приєднуватися до них.

Коментар: Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» встановлює загальні правові засади у сфері надання фінансових послуг, здійснення регуляторних та наглядових функцій за діяльністю з надання фінансових послуг.

Метою цього Закону є створення правових основ для захисту інтересів споживачів фінансових послуг, правове забезпечення діяльності і розвитку конкурентоспроможного ринку фінансових послуг в Україні, правове забезпечення єдиної державної політики у фінансовому секторі України.

Ще у 2003-му році Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» було доповнено окремою статтею щодо регламентації заходів фінансових установ із протидії відмиванню коштів.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» зазначена стаття 18 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом) викладена в новій редакції. Так, ця стаття встановлює, що фінансовим установам під час здійснення (надання) фінансових послуг забороняється вступати у договірні відносини з анонімними особами, відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки.

Фінансовим установам забороняється вступати у договірні відносини з клієнтами - юридичними чи фізичними особами у разі, коли виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені.

Повноваження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, визначені статтею 28 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» доповнена, доповнені можливостями на проведення самостійно чи разом з іншими державними органами перевірку діяльності афілійованих та споріднених осіб учасників ринків фінансових послуг, учасників небанківських фінансових груп, а також інших юридичних осіб та фізичних осіб, які здійснюють діяльність з надання фінансових послуг, для якої законом встановлені вимоги щодо одержання ліцензії та/або реєстрації, без відповідної ліцензії та/або реєстрації.

Регламентовано право Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, в рамках міжнародного співробітництва укладати у письмовій формі міжнародні договори (угоди, меморандуми, протоколи тощо) міжвідомчого характеру або документи, які не регулюються міжнародним правом, чи приєднуватися до них.

Витяг із Закону України «Про страхування»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про страхування»	07.03.1996 № 85/96-ВР	Відомості Верховної Ради України від 30.04.1996, № 18, стаття 78	11.04.1996
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				

Історична довідка нормативно-правового акту:				
1.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про страхування»»	07.07.2005 № 2774-IV	Офіційний вісник України від 26.08.2005, № 32, стор. 81, стаття 1919, код акту 33316/2005	16.05.2013
2.	Закон України «Про внесення змін до статті 2 Закону України «Про страхування»»	15.03.2011 № 3138-VI	Офіційний вісник України від 18.04.2011, № 27, стор. 17, стаття 1121, код акту 55713/2011	06.04.2011
3.	Закон України «Про внесення зміни до статті 40 Закону України «Про страхування»»	18.10.2011 № 3925-VI	Офіційний вісник України від 18.11.2011, № 87, стор. 28, стаття 3159, код акту 59003/2011	09.11.2011
4.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 2. Страховики

...

Страховик-нерезидент має право на відкриття філії в Україні за таких умов:

1) держава, в якій зареєстрований страховик-нерезидент, не належить до держав, які не беруть участі в міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму, а також співпрацює із Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF);

2) між уповноваженим органом із здійснення нагляду за страховими компаніями країни, в якій зареєстрований страховик-нерезидент, та Уповноваженим органом підписано меморандум (укладено угоду) про обмін інформацією;

...

Страховик-нерезидент має право здійснювати страхову діяльність в Україні за таких умов:

1) держава, в якій зареєстрований страховик-нерезидент, належить до держав - членів Світової організації торгівлі, не належить до держав, які не беруть участі в міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму, а також співпрацює із Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF);

2) між уповноваженим органом із здійснення нагляду за страховими компаніями країни, в якій зареєстрований страховик-нерезидент, та Уповноваженим органом підписано меморандум (укладено угоду) про обмін інформацією

...

Стаття 40. Таємниця страхування

Посадові особи Уповноваженого органу у випадку розголошення в будь-якій формі відомостей, що є таємницею страхування, несуть відповідальність, передбачену законом.

Конфіденційна інформація щодо діяльності та фінансового стану страхувальника - клієнта страховика, яка стала відомою йому під час взаємовідносин з клієнтом чи з третіми особами при

провадженні діяльності у сфері страхування, розголошення якої може завдати матеріальної чи моральної шкоди клієнту, є таємницею страхування.

Інформація щодо юридичних та фізичних осіб, яка містить таємницю страхування, надається страховиком у таких випадках:

на письмовий запит або з письмового дозволу власника такої інформації;

на письмові вимоги суду або за рішенням суду;

органам прокуратури України, Служби безпеки України, Національної поліції, податкової міліції на їх письмову вимогу стосовно операцій страхування конкретної юридичної або фізичної особи за конкретним договором страхування у разі повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення даній особі;

центральному органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

Коментар: Закон України «Про страхування» регулює відносини у сфері страхування і спрямований на створення ринку страхових послуг, посилення страхового захисту майнових інтересів підприємств, установ, організацій та фізичних осіб.

У 2011-му році статтю 40 Закону України «Про страхування» доповнено новою нормою, відповідно до якої інформація щодо юридичних та фізичних осіб, яка містить таємницю страхування, надається страховиком, зокрема, центральному органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

Обмеження стосовно одержання інформації, що містить таємницю страхування, не поширюються на службовців Уповноваженого органу, які в межах повноважень, наданих цим Законом, здійснюють державний нагляд за страховою діяльністю, а також органи доходів і зборів у разі подання їм інформації на запит, зроблений відповідно до положень Податкового кодексу України.

Стаття 46. Міжнародні договори та міжнародне співробітництво

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, на території України застосовуються правила міжнародного договору.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, відповідно до своєї компетенції здійснює міжнародне співробітництво у частині обміну досвідом та інформацією, пов'язаною з наглядом за страховою діяльністю, з міжнародними організаціями, відповідними органами нагляду за страховою діяльністю інших держав та організаціями (асоціаціями) органів нагляду за страховою діяльністю.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, має право в рамках міжнародного співробітництва:

укладати в письмовій формі угоди (договори, меморандуми, протоколи тощо) у вигляді міжнародних договорів міжвідомчого характеру або документів, які не регулюються міжнародним правом (далі - міжвідомчі договори), чи приєднуватися до них;

подавати і одержувати у випадках і порядку, визначених міжвідомчими договорами, інформацію з обмеженим доступом з питань діяльності окремих страховиків (перестраховиків);

використовувати інформацію з обмеженим доступом, одержану у рамках міжнародного співробітництва, для цілей державного нагляду за страховою діяльністю.

Інформація, одержана національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, у рамках міжнародного співробітництва, становить професійну таємницю та може бути подана третім особам лише за умови попередньої згоди особи, що подала таку інформацію, або на інших умовах, визначених цією особою.

Якщо укладеним національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, міжвідомчим договором встановлені вимоги щодо правового режиму та цілей використання інформації з обмеженим доступом, одержаною національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, в рамках міжнародного співробітництва, особи, яким подається така інформація, повинні дотримуватися вимог, установлених міжвідомчим договором

Коментар: Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» стаття 46 Закону України «Про страхування» (міжнародні договори та міжнародне співробітництво) викладена в новій редакції, яка передбачає повноваження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, щодо здійснення міжнародного співробітництва.

Витяг із Закону України «Про кредитні спілки»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про кредитні спілки»	20.12.2001 № 2908-III	Офіційний вісник України від 01.02.2002, № 3, стор. 1, стаття 79, код акту 21149/2002	22.01.2002
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 21. Господарська діяльність кредитної спілки

...

5. Кредитна спілка та її посадові особи зобов'язані зберігати таємницю щодо рахунків, внесків та інших фінансових операцій, здійснених членами кредитної спілки.

Обмеження стосовно отримання від кредитної спілки інформації, передбачені цією частиною, не поширюються на працівників Уповноваженого органу, які діють в межах повноважень, наданих Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», а також на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у випадках, визначених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

Коментар: Закон України «Про кредитні спілки» визначає організаційні, правові та економічні засади створення та діяльності кредитних спілок, їх об'єднань, права та обов'язки членів кредитних спілок та їх об'єднань.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» частину п'яту статті 21 Закону України «Про кредитні спілки» доповнено новим абзацом відповідно до якого обмеження стосовно отримання від кредитної спілки інформації, передбачені цією частиною, не поширюються на працівників Уповноваженого органу, які діють в межах повноважень, наданих Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», а також на Держфінмоніторинг, у випадках, визначених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Витяг із Закону України «Про нотаріат»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про нотаріат»	02.09.1993 № 3425-ХІІ	Відомості Верховної Ради України від 28.09.1993, № 39, стаття 383	01.01.1994
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 8. Нотаріальна таємниця

Нотаріальна таємниця - сукупність відомостей, отриманих під час вчинення нотаріальної дії або звернення до нотаріуса заінтересованої особи, в тому числі про особу, її майно, особисті майнові та немайнові права і обов'язки тощо.

Нотаріус та особи, зазначені у статті 1 цього Закону, а також помічник нотаріуса зобов'язані зберігати нотаріальну таємницю, навіть якщо їх діяльність обмежується наданням правової допомоги чи ознайомленням з документами і нотаріальна дія або дія, яка прирівнюється до нотаріальної, не вчинялась.

Обов'язок дотримання нотаріальної таємниці поширюється також на осіб, яким про вчинені нотаріальні дії стало відомо у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків чи іншої роботи, на осіб, залучених для вчинення нотаріальних дій у якості свідків, та на інших осіб, яким стали відомі відомості, що становлять предмет нотаріальної таємниці.

Особи, винні в порушенні нотаріальної таємниці, несуть відповідальність у порядку, встановленому законом.

Подання нотаріусом в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та про-

тидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, не є порушенням нотаріальної таємниці.

Нотаріус не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Коментар: Закон України «Про нотаріат» встановлює порядок правового регулювання діяльності нотаріату в Україні.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» статтю 8 Закону України «Про нотаріат» (нотаріальна таємниця) доповнено новими частинами п'ятою та шостою, які стосуються неможливості притягнення нотаріуса до відповідальності у сфері фінансового моніторингу у разі вчинення ним дій відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Ці норми запроваджені на виконання міжнародних стандартів, зокрема, 9-ї та 21-ї Рекомендації FATF, які встановлюють що закони про таємницю не повинні перешкоджати виконанню Рекомендацій FATF, а також те, що суб'єкти, що звітують, їхні керівники, посадові особи та працівники повинні бути захищені законом від кримінальної або цивільної відповідальності за порушення будь-яких обмежень щодо розкриття інформації, обумовлених контрактом або будь-якими законодавчими, регуляторними або адміністративними положеннями, якщо вони добросовісно доводять свої підозри до відома підрозділу фінансової розвідки. Такий захист повинен бути забезпечений, навіть за умови, що вони не знали точно, якими були кримінальні дії, а також незалежно від того, чи такі кримінальні дії дійсно мали місце.

Ці гарантії стосуються повноважень щодо безперешкодного подання в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом, інформації Держфінмоніторингу, а також неможливості притягнення таких суб'єктів до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової або кримінальної відповідальності за подання підрозділу фінансової розвідки інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо вони діяли у межах виконання Закону.

...

Стаття 49. Відмова у вчиненні нотаріальних дій

Нотаріус або посадова особа, яка вчиняє нотаріальні дії, відмовляє у вчиненні нотаріальної дії, якщо:

- 1) вчинення такої дії суперечить законодавству України;
- 2) не подано відомості (інформацію) та документи, необхідні для вчинення нотаріальної дії;
- ...
- 9) в інших випадках, передбачених законом.

Коментар: Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» внесені зміни до статті 49 Закону України «Про нотаріат» (відмова у вчиненні нотаріальних дій), відповідно до яких

встановлюється право нотаріуса або посадової особи, яка вчиняє нотаріальні дії, відмови у вчиненні нотаріальної дії, якщо це передбачено законом.

Таким чином, зазначеною нормою положення Закону України «Про нотаріат» узгоджені із статтею 10 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» в частині відмови від проведення фінансової операції.

Витяг із Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	16.07.1999 № 996-XIV	Офіційний вісник України від 03.09.1999, № 33, стор. 71, код акту 9891/1999	01.01.2000
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 8. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві

...

6. Керівник підприємства зобов'язаний створити необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечити неухильне виконання всіма підрозділами, службами та працівниками, причетними до бухгалтерського обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів.

7. Головний бухгалтер або особа, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку підприємства (далі - бухгалтер):

...

подає в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інформацію центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

8. Бухгалтер не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Коментар: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» внесені зміни до статті 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (організація бухгалтерського обліку на підприємстві), які стосуються неможливості притягнення бухгалтера до відповідальності у сфері фінансового моніторингу у разі вчинення ним дій відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Ці норми запроваджені на виконання міжнародних стандартів, зокрема, 9-ї та 21-ї Рекомендації FATF, які встановлюють що закони про таємницю не повинні перешкоджати виконанню Рекомендацій FATF, а також те, що суб'єкти, що звітують, їхні керівники, посадові особи та працівники повинні бути захищені законом від кримінальної або цивільної відповідальності за порушення будь-яких обмежень щодо розкриття інформації, обумовлених контрактом або будь-якими законодавчими, регуляторними або адміністративними положеннями, якщо вони добросовісно доводять свої підозри до відома підрозділу фінансової розвідки. Такий захист повинен бути забезпечений, навіть за умови, що вони не знали точно, якими були кримінальні дії, а також незалежно від того, чи такі кримінальні дії дійсно мали місце.

Ці гарантії стосуються повноважень щодо безперешкодного подання в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом, інформації Держфінмоніторингу, а також неможливості притягнення таких суб'єктів до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової або кримінальної відповідальності за подання підрозділу фінансової розвідки інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо вони діяли у межах виконання Закону.

...

Витяг із Закону України «Про аудиторську діяльність»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про аудиторську діяльність»	22.04.1993 № 3125-XII	Відомості Верховної Ради України від 08.06.1993, № 23, стаття 243	29.05.1993
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 6. Стандарти аудиту

При здійсненні аудиторської діяльності аудитори та аудиторські фірми застосовують відповідні стандарти аудиту.

Стандарти аудиту приймаються на основі стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів з дотриманням вимог цього Закону, Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та інших нормативно-правових актів.

Коментар: Закон України «Про аудиторську діяльність» визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів користувачів фінансової та іншої економічної інформації.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» внесені зміни до статті 6 Закону України «Про аудиторську діяльність» (стандарти аудиту), які запроваджують необхідність прийняття стандартів аудиту з дотриманням вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та інших нормативно-правових актів.

Затвердження стандартів аудиту є виключним правом Аудиторської палати України. У випадках, передбачених законом, стандарти аудиту погоджуються з іншими суб'єктами.

Стандарти аудиту є обов'язковими для дотримання аудиторами, аудиторськими фірмами та суб'єктами господарювання.

...

Стаття 19. Обов'язки аудиторів і аудиторських фірм

Аудитори і аудиторські фірми зобов'язані:

...

8) подавати в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інформацію центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та центральному органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Подання аудитором (аудиторською фірмою) в установленому порядку інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та центральному органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, не є порушенням комерційної таємниці.

...

Стаття 22. Інші види відповідальності аудиторів та аудиторських фірм

За неналежне виконання професійних обов'язків до аудитора (аудиторської фірми) можуть бути застосовані Аудиторською палатою України стягнення у вигляді попередження, зупинення чинності сертифіката на строк до одного року або анулювання сертифіката, виключення з Реєстру.

Порядок застосування до аудиторів (аудиторських фірм) стягнень визначається Аудиторською палатою України.

Рішення Аудиторської палати України щодо застосування до аудиторів (аудиторських фірм) стягнень можуть бути оскаржені до суду.

До аудиторів можуть бути застосовані інші види відповідальності відповідно до закону.

Аудитор та аудиторська фірма не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо вони діяли в межах виконання Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Коментар: Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» внесені зміни до статей 19, 22 Закону України «Про аудиторську діяльність», які стосуються неможливості притягнення аудиторів до відповідальності у сфері фінансового моніторингу у разі вчинення ними дій відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Ці норми запроваджені на виконання міжнародних стандартів, зокрема, 9-ї та 21-ї Рекомендації FATF, які встановлюють що закони про таємницю не повинні перешкоджати виконанню Рекомендацій FATF, а також те, що суб'єкти, що звітують, їхні керівники, посадові особи та працівники повинні бути захищені законом від кримінальної або цивільної відповідальності за порушення будь-яких обмежень щодо розкриття інформації, обумовлених контрактом або будь-якими законодавчими, регуляторними або адміністративними положеннями, якщо вони добросовісно доводять свої підозри до відома підрозділу фінансової розвідки. Такий захист повинен бути забезпечений, навіть за умови, що вони не знали точно, якими були кримінальні дії, а також незалежно від того, чи такі кримінальні дії дійсно мали місце.

Ці гарантії стосуються повноважень щодо безперешкодного подання в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом, інформації Держфінмоніторингу, а також неможливості притягнення таких суб'єктів до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової або кримінальної відповідальності за подання підрозділу фінансової розвідки інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо вони діяли у межах виконання Закону.

Витяг із Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»	05.07.2012 № 5076-VI	Офіційний вісник України від 23.08.2012, № 62, стор. 17, стаття 2509, код акту 62964/2012	15.08.2012

Історична довідка нормативно-правового акту:				
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 22. Адвокатська таємниця

1. Адвокатською таємницею є будь-яка інформація, що стала відома адвокату, помічнику адвоката, стажисту адвоката, особі, яка перебуває у трудових відносинах з адвокатом, про клієнта, а також питання, з яких клієнт (особа, якій відмовлено в укладенні договору про надання правової допомоги з передбачених цим Законом підстав) звертався до адвоката, адвокатського бюро, адвокатського об'єднання, зміст порад, консультацій, роз'яснень адвоката, складені ним документи, інформація, що зберігається на електронних носіях, та інші документи і відомості, одержані адвокатом під час здійснення адвокатської діяльності.

2. Інформація або документи можуть втратити статус адвокатської таємниці за письмовою заявою клієнта (особи, якій відмовлено в укладенні договору про надання правової допомоги з передбачених цим Законом підстав). При цьому інформація або документи, що отримані від третіх осіб і містять відомості про них, можуть поширюватися з урахуванням вимог законодавства з питань захисту персональних даних.

3. Обов'язок зберігати адвокатську таємницю поширюється на адвоката, його помічника, стажиста та осіб, які перебувають у трудових відносинах з адвокатом, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням, а також на особу, стосовно якої припинено або зупинено право на заняття адвокатською діяльністю. Адвокат, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання зобов'язані забезпечити умови, що унеможливають доступ сторонніх осіб до адвокатської таємниці або її розголошення.

4. У разі пред'явлення клієнтом вимог до адвоката у зв'язку з адвокатською діяльністю адвокат звільняється від обов'язку збереження адвокатської таємниці в межах, необхідних для захисту його прав та інтересів. У такому випадку суд, орган, що здійснює дисциплінарне провадження стосовно адвоката, інші органи чи посадові особи, які розглядають вимоги клієнта до адвоката або яким стало відомо про пред'явлення таких вимог, зобов'язані вжити заходів для унеможливлення доступу сторонніх осіб до адвокатської таємниці та її розголошення.

5. Особи, винні в доступі сторонніх осіб до адвокатської таємниці або її розголошенні, несуть відповідальність згідно із законом.

6. Подання адвокатом в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, не є порушенням адвокатської таємниці.

7. Адвокат не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Коментар: Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначає правові засади організації і діяльності адвокатури та здійснення адвокатської діяльності в Україні.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» внесені зміни до статті 22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (адвокатська таємниця), які стосуються неможливості притягнення адвокатів до відповідальності у сфері фінансового моніторингу у разі вчинення ними дій відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Ці норми запроваджені на виконання міжнародних стандартів, зокрема, 9-ї та 21-ї Рекомендації FATF, які встановлюють що закони про таємницю не повинні перешкоджати виконанню Рекомендацій FATF, а також те, що суб'єкти, що звітують, їхні керівники, посадові особи та працівники повинні бути захищені законом від кримінальної або цивільної відповідальності за порушення будь-яких обмежень щодо розкриття інформації, обумовлених контрактом або будь-якими законодавчими, регуляторними або адміністративними положеннями, якщо вони добросовісно доводять свої підозри до відома підрозділу фінансової розвідки. Такий захист повинен бути забезпечений, навіть за умови, що вони не знали точно, якими були кримінальні дії, а також незалежно від того, чи такі кримінальні дії дійсно мали місце.

Ці гарантії стосуються повноважень щодо безперешкодного подання в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом, інформації Держфінмоніторингу, а також неможливості притягнення таких суб'єктів до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової або кримінальної відповідальності за подання підрозділу фінансової розвідки інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо вони діяли у межах виконання Закону.

Витяг із Закону України «Про виконавче провадження»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про виконавче провадження»	21.04.1999 № 606-XIV	Офіційний вісник України від 28.05.1999, № 19, стор. 194, код акту 7518/1999	28.05.1999
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 17. Виконавчі документи за рішеннями, що підлягають примусовому виконанню державною виконавчою службою

1. Примусове виконання рішень здійснюється державною виконавчою службою на підставі виконавчих документів, визначених цим Законом.

2. Відповідно до цього Закону підлягають виконанню державною виконавчою службою такі виконавчі документи:

1) виконавчі листи, що видаються судами, і накази господарських судів, у тому числі на підставі рішень третейського суду та рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті і Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті;

2) ухвали, постанови судів у цивільних, господарських, адміністративних справах, кримінальних провадженнях та справах про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом;

...

10) рішення (постанови) суб'єктів державного фінансового моніторингу (їх уповноважених посадових осіб), якщо їх виконання за законом покладено на державну виконавчу службу;

Коментар: Закон України «Про виконавче провадження» визначає умови і порядок виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), що відповідно до закону підлягають примусовому виконанню у разі невиконання їх у добровільному порядку.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» частину другу статті 17 Закону України «Про виконавче провадження» (виконавчі документи за рішеннями, що підлягають примусовому виконанню державною виконавчою службою) доповнено нормою, відповідно до якої державною виконавчою службою підлягають виконанню рішення (постанови) суб'єктів державного фінансового моніторингу (їх уповноважених посадових осіб), якщо їх виконання за законом покладено на державну виконавчу службу.

Цим, Закон України «Про виконавче провадження» приведено у відповідність з положеннями частини дев'ятої статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

...

Витяг із Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»	14.05.1992 № 2343-XII	Відомості Верховної Ради України від 04.08.1992, № 31, стаття 440	01.07.1992
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 41. Повноваження ліквідатора та членів ліквідаційної комісії

...

2. Ліквідатор з дня свого призначення здійснює такі повноваження:

...

передає в установленому порядку на зберігання документи банкрута, які відповідно до нормативно-правових документів підлягають обов'язковому зберіганню, на строк не менше п'яти років з дати визнання особи банкрутом;

...

подає в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інформацію центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

Коментар: Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» встановлює умови та порядок відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом та застосування ліквідаційної процедури з метою повного або часткового задоволення вимог кредиторів.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» внесені зміни до статті 41 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (повноваження ліквідатора та членів ліквідаційної комісії). Ці зміни стосуються повноважень ліквідатора та членів ліквідаційної комісії щодо встановлення:

- строку зберігання документів банкрута (не менше п'яти років з дати визнання особи банкрутом);

- обов'язку подавати в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інформацію Держфінмоніторингу.

Зазначені зміни кореспондуються із пунктом 15 частини другої статті 6 та частиною дванадцятю статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

...

Витяг із Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»	15.05.2003 № 755-IV	Офіційний вісник України від 04.07.2003, № 25, стор. 12, стаття 1172, код акту 25419/2003	01.07.2004

Історична довідка нормативно-правового акту:				
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів»	14.10.2014 № 1701-VII	Офіційний вісник України від 07.11.2014, № 87, стор. 219, стаття 2475, код акту 74509/2014	25.11.2014
2.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»	26.11.2015 № 835-VIII	Офіційний вісник України від 25.12.2015, № 100, стор. 40, стаття 3426, код акту 79838/2015	13.12.2015

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

...

Термін «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

2. Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Господарському, Цивільному кодексах України та інших законодавчих актах.

Стаття 13. Інформаційна взаємодія між Єдиним державним реєстром та інформаційними системами державних органів

11. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, забезпечує передачу до Єдиного державного реєстру відомостей про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) юридичної особи, які не були надані заявником відповідно до цього Закону.

Стаття 30. Витребування (вилучення) та тимчасовий доступ до документів з реєстраційних справ

1. Витребування (вилучення) документів з реєстраційних справ здійснюється в порядку, визначеному законом.

2. Суб'єкт державної реєстрації, у якого зберігається реєстраційна справа, зобов'язаний зробити копії документів, що вилучаються з реєстраційної справи, у паперовій та електронній формі у разі їх відсутності в Єдиному державному реєстрі. Копії документів у паперовій формі повинні бути пронумеровані, прошиті та завірені печаткою. До реєстраційної справи долучаються копія судового рішення про витребування документів, супровідний лист або документ, яким суд уповноважив особу на їх одержання, а також копія опису вилучених документів.

3. Оригінали документів, вилучені з реєстраційної справи, надсилаються поштовим відправленням до суду або передаються безпосередньо особі, уповноваженій судом на їх одержання, і підлягають негайному поверненню суб'єкту державної реєстрації, у якого зберігаються реєстраційні справи, після проведення відповідних процесуальних дій.

Тимчасовий доступ до документів з реєстраційної справи здійснюється на підставі ухвали слідчого судді, суду в порядку, визначеному Кримінальним процесуальним кодексом України.

4. У разі вилучення (виїмки) документів з реєстраційної справи на підставі ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів суб'єкт державної реєстрації, у якого зберігається реєстраційна справа, зобов'язаний зробити копії документів, що вилучаються з реєстраційної справи (щодо яких проведено виїмку), відповідно до частини другої цієї статті, а також долучити до реєстраційної справи копію такої ухвали та опис вилучених документів. Документи, вилучені з реєстраційної справи (щодо яких проведено виїмку), надаються безпосередньо особі, визначеній в ухвалі слідчого судді, суду.

5. Вилучення (витребування) документів з реєстраційної справи не є підставою для відмови державного реєстратора у проведенні реєстраційних дій, передбачених цим Законом.

6. Обсяг, порядок надання інформації з реєстраційної справи та доступу до документів, що знаходяться в реєстраційній справі, центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Витяг із Закону України «Про громадські об'єднання»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про громадські об'єднання»	22.03.2012 № 4572-VI	Офіційний вісник України від 27.04.2012, № 30, стор. 26, стаття 1097, код акту 61211/2012	19.04.2012
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 23. Фінансова підтримка та звітність громадських об'єднань

...

7. Громадські об'єднання зобов'язані:

1) зберігати правоустановчі документи, документи, в яких міститься інформація про діяльність, яка здійснена відповідно до мети (цілей) та завдань; зберігати і регулярно оновлювати інформацію, достатню для ідентифікації згідно з вимогами закону кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) громадського об'єднання, а також надавати її державному реєстратору у випадках та в обсязі, передбачених законом. Ця інформація не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом;

2) готувати річні фінансові звіти із зазначенням детального аналізу доходів і витрат;

3) здійснювати заходи контролю, щоб забезпечити зарахування і витрачання повністю всіх коштів у спосіб, що узгоджується з цілями та завданнями заявленої діяльності громадського об'єднання;

4) забезпечити ведення обліку та зберігання не менше п'яти років усіх необхідних облікових документів стосовно внутрішніх та міжнародних операцій, а також інформації, зазначеної у пунктах 1 і 2 цієї частини, і надавати її компетентним державним органам на відповідний запит, а також в інших випадках, передбачених законодавством.

Коментар: Закон України «Про громадські об'єднання» визначає правові та організаційні засади реалізації права на свободу об'єднання, гарантованого Конституцією України та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, порядок утворення, реєстрації, діяльності та припинення громадських об'єднань.

Прикінцевими положеннями до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» внесені зміни до статті 23 Закону України «Про громадські об'єднання» (фінансова підтримка та звітність громадських об'єднань).

Зокрема, встановлений обов'язок для громадських об'єднань:

- зберігати правоустановчі документи, документи, в яких міститься інформація про діяльність, яка здійснена відповідно до мети (цілей) та завдань; інформацію та відомості, достатні для ідентифікації згідно з вимогами закону кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), у тому числі засновників, керівників, керівних органів та довірених осіб. Ця інформація не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом;
- готувати річні фінансові звіти із зазначенням детального аналізу доходів і витрат;
- здійснювати заходи контролю, щоб забезпечити зарахування і витрачання повністю всіх коштів у спосіб, що узгоджується з цілями та завданнями заявленої діяльності громадського об'єднання;
- забезпечити ведення обліку та зберігання не менше п'яти років усіх необхідних облікових документів стосовно внутрішніх та міжнародних операцій, а також інформації і надавати її компетентним державним органам на відповідний запит, а також в інших випадках, передбачених законодавством.

Витяг із Закону України «Про боротьбу з тероризмом»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про боротьбу з тероризмом»	20.03.2003 № 638-IV	Офіційний вісник України від 30.04.2003., № 16, стор. 5, стаття 697, код акту 24930/2003	22.04.2003
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»»	18.05.2010 № 2258-VI	Офіційний вісник України від 04.06.2010, № 39, стор. 11, стаття 1293, код акту 51172/2010	20.08.2010
2.	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо арешту активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та визначення порядку доступу до таких активів»	21.04.2011 № 3266-VI	Офіційний вісник України від 27.05.2011, № 37, стор. 32, стаття 1503, код акту 56422/2011	19.05.2011

Історична довідка нормативно-правового акту:				
3.	Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.10.2014 № 1702-VII	Офіційний вісник України від 18.11.2014, № 90, стор. 7, стаття 2576, код акту 74627/2014	06.02.2015

Стаття 1. Визначення основних термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

тероризм - суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей;

терористичний акт - злочинне діяння у формі застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, відповідальність за які передбачена статтею 258 Кримінального кодексу України. У разі, коли терористична діяльність супроводжується вчиненням злочинів, передбачених статтями 112, 147, 258 - 260, 443, 444, а також іншими статтями Кримінального кодексу України, відповідальність за їх вчинення настає відповідно до Кримінального кодексу України;

активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, - кошти, майно, майнові і немайнові права, що повністю або частково, прямо чи опосередковано належать або перебувають під контролем осіб, що пов'язані з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, та активи, які отримані або походять від таких коштів, майна, майнових і немайнових прав, а також інші активи зазначених осіб;

терористична діяльність - діяльність, яка охоплює: планування, організацію, підготовку та реалізацію терористичних актів; підбурювання до вчинення терористичних актів, насильства над фізичними особами або організаціями, знищення матеріальних об'єктів у терористичних цілях; організацію незаконних збройних формувань, злочинних угруповань (злочинних організацій), організованих злочинних груп для вчинення терористичних актів, так само як і участь у таких актах; вербування, озброєння, підготовку та використання терористів; пропаганду і поширення ідеології тероризму; фінансування та інше сприяння тероризму;

фінансування тероризму - надання чи збір активів будь-якого роду з усвідомленням того, що їх буде використано повністю або частково:

для будь-яких цілей окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією;

для організації, підготовки і вчинення окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією визначеного Кримінальним кодексом України терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи чи терористичної організації, сприяння вчиненню терористичного акту, будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби здійснення таких дій;

Коментар: У 2010-му році Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»» були внесені зміни до Закону України «Про боротьбу з тероризмом», якими зазначений Закон доповнено новим терміном «фінансування тероризму».

В подальшому цей термін викладено у новій редакції відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

міжнародний тероризм - здійснювані у світовому чи регіональному масштабі терористичними організаціями, угрупованнями, у тому числі за підтримки державних органів окремих держав, з метою досягнення певних цілей суспільно небезпечні насильницькі діяння, пов'язані з викраденням, захопленням, вбивством ні в чому не винних людей чи загрозою їх життю і здоров'ю, зруйнуванням чи загрозою зруйнування важливих народногосподарських об'єктів, систем життєзабезпечення, комунікацій, застосуванням чи загрозою застосування ядерної, хімічної, біологічної та іншої зброї масового ураження;

Стаття 2. Правові основи боротьби з тероризмом

Правову основу боротьби з тероризмом становлять Конституція України, Кримінальний кодекс України, цей Закон, інші закони України, Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом, 1977 р., Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом, 1997 р., Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму, 1999 р., інші міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, укази і розпорядження Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, а також інші нормативно-правові акти, що приймаються на виконання законів України.

Стаття 4. Суб'єкти боротьби з тероризмом

Організація боротьби з тероризмом в Україні та забезпечення її необхідними силами, засобами і ресурсами здійснюються Кабінетом Міністрів України у межах його компетенції.

Центральні органи виконавчої влади беруть участь у боротьбі з тероризмом у межах своєї компетенції, визначеної законами та виданими на їх основі іншими нормативно-правовими актами.

Суб'єктами, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом у межах своєї компетенції, є:

Служба безпеки України, яка є головним органом у загальнодержавній системі боротьби з терористичною діяльністю;

Міністерство внутрішніх справ України;

Національна поліція;

Міністерство оборони України;

центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері цивільного захисту;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту державного кордону;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань;

Управління державної охорони України;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи.

До участі у здійсненні заходів, пов'язаних з попередженням, виявленням і припиненням терористичної діяльності, залучаються у разі необхідності також:

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

Служба зовнішньої розвідки України;

Міністерство закордонних справ України;

Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України;

центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я;

центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику в електроенергетичному, вугільно-промисловому та нафтогазовому комплексах;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління об'єктами державної власності;

центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сферах транспорту;

центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну фінансову політику;

центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища;

центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну аграрну політику.

У разі реорганізації або перейменування центральних органів виконавчої влади, перелічених у цій статті, їхні функції у сфері боротьби з тероризмом можуть переходити до їх правонаступників, якщо це передбачено відповідними актами Кабінету Міністрів України та Президента України.

До участі в антитерористичних операціях за рішенням керівництва антитерористичної операції можуть бути залучені з дотриманням вимог цього Закону й інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від підпорядкованості і форми власності, їх посадові особи, а також громадяни за їх згодою.

Координацію діяльності суб'єктів, які залучаються до боротьби з тероризмом, здійснює Антитерористичний центр при Службі безпеки України.

Стаття 5. Повноваження суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом

Служба безпеки України здійснює боротьбу з тероризмом шляхом проведення оперативно-розшукових та контррозвідувальних заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та припинення терористичної діяльності, у тому числі міжнародної; збирає інформацію про діяльність іноземних та міжнародних терористичних організацій; провадить у межах визначених чинним законодавством повноважень виключно з метою отримання упереджувальної інформації у разі загрози вчинення терористичного акту або при проведенні антитерористичної операції оперативно-технічні пошукові заходи у системах і каналах телекомунікацій, які можуть використовуватися терористами; забезпечує через Антитерористичний центр при Службі безпеки України організацію і проведення антитерористичних заходів, координацію діяльності суб'єктів боротьби з тероризмом відповідно до визначеної законодавством України компетенції; здійснює досудове розслідування злочинів, пов'язаних з терористичною діяльністю; ініціює питання накладення на невизначений строк арешту на активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюції Ради Безпеки ООН, зняття арешту з таких активів та надання доступу до них за зверненням особи, яка може документально підтвердити потреби в покритті основних та надзвичайних витрат; забезпечує у взаємодії з розвідувальними органами України безпеку від терористичних посягань установ України за межами її території, їх співробітників та членів їхніх сімей.

...

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, здійснює контрольно-дозвільні процедури з переміщення товарів (вантажів) у районі проведення антитерористичної операції, вживає заходів для

виявлення, аналізу та перевірки фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з фінансуванням тероризму, здійснює інші заходи із запобігання та припинення злочинів у сфері оподаткування, митній та бюджетній сферах, злочинів, пов'язаних з відмиванням, легалізацією, розкраданням коштів та іншими незаконними фінансовими операціями.

Стаття 11¹. Зупинення фінансових операцій з активами, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та арешт таких активів

Фінансова операція, учасником або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, що пов'язані з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, зупиняється відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

У разі виявлення суб'єктами, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом та/або які залучені до боротьби з тероризмом, фінансових операцій або будь-яких активів осіб, які включені до переліку осіб, що пов'язані з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, такі суб'єкти невідкладно подають інформацію про виявлені фінансові операції або терористичні активи до Служби безпеки України.

Накладення арешту на активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та зняття арешту з таких активів проводиться за рішенням суду.

Стаття 11². Порядок доступу до активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН

Доступ до активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, здійснюється за рішенням суду для покриття основних та надзвичайних витрат, включаючи оплату продуктів харчування, оренди житла, іпотечного кредиту, комунальних послуг, ліків та медичної допомоги, сплати податків, страхових внесків, або виключно для здійснення за звичайною ціною витрат з оплати послуг фахівців та відшкодування витрат, пов'язаних з наданням юридичних послуг, сплати зборів чи внесення відповідно до законодавства плати за надання послуг з поточного зберігання або забезпечення збереження коштів, фінансові операції щодо яких зупинено, інших фінансових активів та економічних ресурсів.

У разі виникнення потреби в покритті основних або надзвичайних витрат за рахунок активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, Голова Служби безпеки України або його заступник звертається до Міністерства закордонних справ України з поданням про необхідність отримання доступу до таких активів.

Міністерство закордонних справ України протягом трьох робочих днів з дати отримання зазначеного подання звертається до Комітету Ради Безпеки ООН для отримання дозволу на доступ до активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, для покриття основних або надзвичайних витрат.

Після надходження до Міністерства закордонних справ України рішення Комітету Ради Безпеки ООН зазначене Міністерство невідкладно інформує у письмовій формі Голову Служби безпеки України або його заступника про задоволення або відмову у задоволенні подання.

Подана у письмовій формі Міністерством закордонних справ України інформація щодо задоволення подання про надання дозволу на доступ до активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, для покриття основних або надзвичайних витрат є підставою для звернення Голови Служби безпеки України або його заступника до суду з метою отримання доступу до таких активів.

Коментар: Закон України «Про боротьбу з тероризмом» з метою захисту особи, держави і суспільства від тероризму, виявлення та усунення причин і умов, які його породжують, визначає правові та організаційні основи боротьби з цим небезпечним явищем, повноваження і обов'язки органів виконавчої влади, об'єднань громадян і організацій, посадових осіб та окремих громадян у цій сфері, порядок координації їх діяльності, гарантії правового і соціального захисту громадян у зв'язку із участю у боротьбі з тероризмом.

У 2011-му році відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо арешту активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та визначення порядку доступу до таких активів» Закон України «Про боротьбу з тероризмом» було доповнено двома статтями 11-1 та 11-2, які стосуються:

- зупинення фінансових операцій з активами, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та арешт таких активів;
- порядку доступу до активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН.

Впровадження зазначених норм здійснено на виконання міжнародних стандартів та з метою урегулювання процедур арешту терористичних активів.

Стаття 24. Відповідальність організації за терористичну діяльність

Організація, відповідальна за вчинення терористичного акту і визнана за рішенням суду терористичною, підлягає ліквідації, а належне їй майно конфіскується.

У разі визнання судом України, в тому числі відповідно до її міжнародно-правових зобов'язань, діяльності організації (її відділення, філії, представництва), зареєстрованої за межами України, терористичною, діяльність цієї організації на території України забороняється, її українське відділення (філія, представництво) на підставі рішення суду ліквідується, а належні йому майно і майно зазначеної організації, яке знаходиться на території України, конфіскуються.

Заява про притягнення організації до відповідальності за терористичну діяльність подається до суду відповідно Генеральним прокурором України, прокурорами Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя у встановленому законом порядку.

Стаття 25. Відповідальність за сприяння терористичній діяльності

Керівники та посадові особи підприємств, установ і організацій, а також громадяни, які сприяли терористичній діяльності, зокрема:

- 1) фінансували терористів, терористичні групи (терористичні організації);
- 2) надавали або збирали кошти безпосередньо чи опосередковано з наміром використання їх для вчинення терористичних актів чи злочинів терористичної спрямованості;
- 3) проводили операції з коштами та іншими фінансовими активами: фізичних осіб, які вчиняли чи намагалися вчинити терористичні акти чи злочини терористичної спрямованості або брали участь у їх вчиненні чи сприяли вчиненню;

юридичних осіб, майно яких безпосередньо чи опосередковано перебуває у власності чи під контролем терористів або осіб, які сприяють тероризму;

юридичних і фізичних осіб, які діють від імені чи за вказівкою терористів або осіб, що сприяють тероризму, включаючи кошти, одержані або придбані з використанням об'єктів власності, що безпосередньо чи опосередковано перебувають у власності чи під контролем осіб, які сприяють тероризму, або пов'язаних з ними юридичних і фізичних осіб;

4) надавали кошти, інші фінансові активи чи економічні ресурси, відповідні послуги безпосередньо чи опосередковано для використання в інтересах фізичних осіб, які вчиняють терористичні акти або сприяють чи беруть участь у їх вчиненні, чи в інтересах юридичних осіб, майно яких безпосередньо чи опосередковано перебуває у власності чи під контролем терористів або осіб, які сприяють тероризму, а також юридичних і фізичних осіб, які діють від імені чи за вказівкою зазначених осіб;

5) надавали допомогу особам, які брали участь у вчиненні терористичних актів;

6) вербували фізичних осіб для заняття терористичною діяльністю, сприяли встановленню каналів постачання зброї терористам та переміщенню терористів через державний кордон України;

7) переховували осіб, які фінансували, планували, підтримували чи вчиняли терористичні акти або злочини терористичної спрямованості;

8) використовували територію України з метою підготовки чи вчинення терористичних актів або злочинів терористичної спрямованості проти інших держав або іноземців, - несуть відповідальність згідно з законом.

Витяг із Закону України «Про Службу безпеки України»

Історична довідка нормативно-правового акту:				
№	Вид та назва законодавчого акту	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності
Базовий нормативний акт:				
1.	Закон України «Про Службу безпеки України»	25.03.1992 № 2229-XII	Відомості Верховної Ради України від 07.07.1992, № 27, стаття 382	13.05.1992
Зміни до нормативно-правового акту з питань фінансового моніторингу:				
1.	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо арешту активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та визначення порядку доступу до таких активів»	21.04.2011 № 3266-VI	Офіційний вісник України від 27.05.2011, № 37, стор. 32, стаття 1503, код акту 56422/2011	19.05.2011

Стаття 25. Права Служби безпеки України

...

У разі проведення заходів щодо боротьби з тероризмом і фінансуванням терористичної діяльності Служба безпеки України, її органи і співробітники мають також право:

...

7) ініціювати згідно із законом питання накладення на невизначений строк арешту на активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, зняття арешту з таких активів та надання доступу до них за зверненням особи, яка може документально підтвердити потреби в покритті основних та надзвичайних витрат.

Коментар: Вказані зміни до Закону України «Про Службу безпеки України» внесені згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо арешту активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та визначення порядку доступу до таких активів» та є частиною комплексних змін щодо урегулювання процедури арешту терористичних активів в адміністративному порядку.

РОЗДІЛ II.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 29 липня 2015 р. № 537

Київ

Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Положення про Державну службу фінансового моніторингу України, що додається.
2. Визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 455 «Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України» (Офіційний вісник України, 2014 р., № 77, ст. 2180).

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Указ Президента України «Про Положення про Державний комітет фінансового моніторингу України»	24.12.2004 № 1527/2004	Офіційний вісник України від 14.01.2005, № 52, том 1, стор. 180, стаття 3433, код акту 31155/2004	01.01.2005	Указ Президента України від 13.04.2011 № 466/2011
2.	Указ Президента України «Про Положення про Державну службу фінансового моніторингу України»	13.04.2011 № 466/2011	Офіційний вісник України від 26.04.2011, № 29, стор. 347, стаття 1272, код акту 56065/2011	21.04.2011	-
3.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державний комітет фінансового моніторингу України»	31.01.2007 № 100	Офіційний вісник України від 12.02.2007, № 8, стор. 76, стаття 307, код акту 38655/2007	12.02.2007	Постанова Кабінету Міністрів України від 10.08.2011 № 852

Історична довідка нормативно-правового акту:					
4.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державного комітету фінансового моніторингу»	10.08.2011 № 852	Офіційний вісник України від 19.08.2011, № 61, стор. 38, стаття 2438, код акту 57956/2011	16.08.2011	-
5.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України»	17.09.2014 № 455	Офіційний вісник України від 03.10.2014, № 77, стор. 106, стаття 2180, код акту 74033/2014	24.09.2014	Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2015 № 537
6.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України»	29.07.2015 № 537	Офіційний вісник України від 14.08.2015, № 62, стор. 109, стаття 2028, код акту 77990/2015	14.08.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 29 липня 2015 р. № 537

ПОЛОЖЕННЯ про Державну службу фінансового моніторингу України

1. Державна служба фінансового моніторингу України (Держфінмоніторинг) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Держфінмоніторинг у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції України та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

3. Основними завданнями Держфінмоніторингу є:

1) реалізація державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) внесення на розгляд Міністра фінансів пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

3) збирання, оброблення та проведення аналізу (операційного і стратегічного) інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, інші фінансові операції або інформації, що може бути пов'язана з підозрою в легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення;

4) забезпечення функціонування та розвитку єдиної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

5) проведення національної оцінки ризиків;

6) налагодження співпраці, взаємодії та інформаційного обміну з державними органами, Національним банком, компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями

РОЗДІЛ II.

у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

7) забезпечення в установленому порядку представництва України в міжнародних організаціях з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

4. Держфінмоніторинг відповідно до покладених на Службу завдань:

1) узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до компетенції Служби, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств та в установленому порядку подає їх Міністрові фінансів;

2) надсилає посадовим особам, державним органам (крім Національного банку), в тому числі правоохоронним органам, органам прокуратури та судам, органам місцевого самоврядування, органам державної виконавчої служби, підприємствам, установам, організаціям запити щодо одержання відповідно до закону інформації (у тому числі копій документів), необхідної для виконання покладених на Держфінмоніторинг завдань;

3) співпрацює з органами виконавчої влади, Національним банком, іншими державними органами, включеними до системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

4) подає в разі наявності достатніх підстав вважати, що фінансова операція або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, до правоохоронних органів, уповноважених приймати рішення згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України, а також розвідувальних органів для проведення оперативного-розшукової діяльності відповідні узагальнені матеріали (додаткові узагальнені матеріали) та одержує від них інформацію про хід їх розгляду;

5) подає в разі наявності достатніх підстав підозрювати, що фінансова операція або клієнт пов'язані із вчиненням суспільно небезпечного діяння, визначеного Кримінальним кодексом України як злочин, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, інформацію до відповідного правоохоронного або розвідувального органу як узагальнені матеріали або додаткові узагальнені матеріали;

6) бере участь у міжнародному співробітництві з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, зокрема:

бере участь за дорученням Кабінету Міністрів України у підготовці відповідних міжнародних договорів України;

здійснює міжнародне співробітництво з відповідними органами іноземних держав у частині обміну досвідом та інформацією про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

забезпечує співробітництво з міжнародними, міжурядовими організаціями, діяльність яких спрямована на забезпечення міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі з Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), Комітетом експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), ЄС, Світовим банком, Міжнародним валютним фондом, Егмонтською групою підрозділів фінансових розвідок, ООН;

7) проводить аналіз методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

8) проводить щороку узагальнення інформації про стан запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в державі;

9) погоджує в установленому порядку проекти нормативно-правових актів суб'єктів державного фінансового моніторингу з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

10) забезпечує взяття на облік та зняття в установленому порядку з обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

11) вимагає від суб'єктів первинного фінансового моніторингу виконання вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і в разі виявлення порушень вимог законодавства вживає заходів, передбачених законами, а також повідомляє відповідним суб'єктам державного фінансового моніторингу, які відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

12) здійснює типологічні дослідження у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

13) забезпечує координацію діяльності державних органів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

14) забезпечує в установленому порядку організацію та координацію роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу та відповідальних працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також працівників, залучених до проведення фінансового моніторингу, щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення на базі відповідного навчального закладу, що належить до сфери управління Держфінмоніторингу;

15) надає відповідно до законодавства суб'єктам державного фінансового моніторингу інформацію для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

16) повідомляє суб'єкту первинного фінансового моніторингу після надходження інформації від судів або правоохоронних органів, уповноважених приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, про вручення особі письмового повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, про закриття кримінального провадження, яке розпочато за повідомленням такого суб'єкта, яке надійшло до Держфінмоніторингу відповідно до вимог статей 6, 10, 12 і 17 Закону, а також надає йому інформацію про ухвалені судами рішення за такими кримінальними провадженнями з одночасним надісланням повідомлення відповідному суб'єкту державного фінансового моніторингу;

17) забезпечує ведення обліку:

інформації про фінансові операції, що стали об'єктом фінансового моніторингу;

узагальнених матеріалів і додаткових узагальнених матеріалів, наданих правоохоронним або розвідувальним органам, а також прийнятих за результатами їх розгляду процесуальних рішень;

інформації про результати досудового розслідування та ухвалені судові рішення у кримінальних провадженнях, у яких використовувалися (використовуються) надані узагальнені матеріали, та про кількість осіб, які вчинили кримінальні правопорушення або підозрюються в їх вчиненні, а також осіб, засуджених за вчинення злочинів;

інформації про конфісковані активи та активи, на які накладено арешт у кримінальних провадженнях, у яких використовувалися (використовуються) надані узагальнені матеріали, та про кількість осіб, стосовно яких судом ухвалено рішення про конфіскацію активів та на активи яких накладено арешт;

РОЗДІЛ II.

надісланих і виконаних міжнародних запитів про співробітництво у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

18) забезпечує функціонування та розвиток єдиної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

19) здійснює в межах повноважень, передбачених законом, регулювання та нагляд за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема:

здійснює нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі беззвізних;

забезпечує надання методологічної, методичної та іншої допомоги суб'єктам первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (в тому числі надає роз'яснення з питань застосування законодавства у зазначеній сфері);

здійснює регулювання та нагляд з урахуванням оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення з метою визначення відповідності заходів, що здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, для обмеження (зменшення) ризиків під час їх діяльності;

вимагає від суб'єктів первинного фінансового моніторингу виконання вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а в разі виявлення порушень вимог законодавства вживає заходів, передбачених законом;

проводить перевірку наявності професійної підготовки відповідальних працівників та організації професійної підготовки інших працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, залучених до проведення фінансового моніторингу, у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

забезпечує зберігання інформації, що надійшла від суб'єктів первинного та державного фінансового моніторингу, правоохоронних органів;

вживає відповідно до законодавства заходів щодо перевірки бездоганної ділової репутації осіб, які здійснюватимуть чи здійснюють управління, мають намір набути істотну участь (або є кінцевими вигодоодержувачами) у суб'єктах первинного фінансового моніторингу;

вживає відповідно до законодавства заходів для недопущення до управління суб'єктами первинного фінансового моніторингу осіб, які мають не погашену або не зняту в установленому законом порядку судимість за корисливі злочини або тероризм;

вживає у випадках, встановлених законодавством, заходів для недопущення формування капіталу відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок коштів, джерела походження яких неможливо підтвердити на підставі офіційних документів або їх копій, засвідчених в установленому порядку;

20) здійснює управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління Служби;

21) здійснює розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю Держфінмоніторингу, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Служби;

22) забезпечує взаємодію із засобами масової інформації та громадськістю;

23) здійснює інші повноваження, визначені законом.

5. Держфінмоніторинг з метою організації своєї діяльності:

1) забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, здійснення заходів щодо запобігання корупції і контроль за їх реалізацією в апараті Держфінмоніторингу, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління Служби;

2) здійснює добір кадрів в апарат Держфінмоніторингу та на керівні посади на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління Служби, формує кадровий резерв на відповідні посади, організовує роботу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та працівників апарату Держфінмоніторингу;

3) організовує планово-фінансову роботу в апараті Держфінмоніторингу, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління Служби, здійснює контроль за використанням фінансових і матеріальних ресурсів, забезпечує організацію та вдосконалення бухгалтерського обліку в установленому законодавством порядку;

4) забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, виконання завдань з мобілізаційної підготовки та мобілізаційної готовності держави;

5) організовує ведення діловодства та архівне зберігання документів відповідно до встановлених правил.

6. Держфінмоніторинг для виконання покладених на Службу завдань має право:

1) залучати в установленому порядку до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань вчених і фахівців, працівників центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками) для розгляду питань, що належать до компетенції Держфінмоніторингу;

2) одержувати безоплатно в установленому законодавством порядку від державних органів, посадових осіб, правоохоронних органів, судів, Національного банку, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій інформацію (довідки, копії документів), у тому числі інформацію з обмеженим доступом, необхідну для виконання покладених на Держфінмоніторинг завдань;

3) отримувати від суб'єкта первинного фінансового моніторингу в разі потреби за результатами проведеного аналізу відомості щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

4) одержувати в установленому порядку від Мін'юсту відомості про смерть фізичних осіб;

5) здійснювати в установленому законодавством порядку доступ, у тому числі автоматизований, до баз даних органів державної влади (крім Національного банку) та інших державних інформаційних ресурсів;

6) одержувати від суб'єктів первинного фінансового моніторингу на запит додаткову інформацію;

7) розробляти та вносити на розгляд Мінфіну проекти нормативно-правових актів, необхідних для виконання завдань і функцій, передбачених статтею 18 Закону;

8) одержувати від правоохоронних та розвідувальних органів, до яких згідно із Законом подано узагальнені матеріали (додаткові узагальнені матеріали), інформацію про хід опрацювання та вжиття відповідних заходів на підставі одержаних матеріалів в установленому законодавством порядку;

9) укладати міжнародні договори міжвідомчого характеру з відповідними органами інших держав з питань співробітництва в установленому законом порядку;

10) приймати у випадках, передбачених Законом, рішення про зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) фінансових (фінансової) операцій (операції) на строк, установлений Законом;

11) брати участь за погодженням з відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у підготовці та/або проведенні перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу (крім перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які проводяться Національним банком) у сфері додержання вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

12) інформувати суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, про можливі порушення такими суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог Закону;

13) надавати суб'єктам державного фінансового моніторингу дані відповідно до законодавства в межах, визначених частиною третьою статті 18 Закону;

14) склимати наради, утворювати комісії та робочі групи, проводити наукові конференції, семінари з питань, що належать до компетенції Держфінмоніторингу;

15) користуватися державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами.

7. Держфінмоніторинг під час виконання покладених на Службу завдань взаємодіє в установленому порядку з іншими державними органами, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, тимчасовими консультативними, дорадчими та іншими допоміжними органами, утвореними Кабінетом Міністрів України, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, громадськими спілками, профспілками та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, а також підприємствами, установами та організаціями.

8. Держфінмоніторинг у межах повноважень, передбачених законом, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів Президента України і постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України, наказів Мінфіну видає накази організаційно-розпорядчого характеру, організовує та контролює їх виконання.

9. Держфінмоніторинг очолює Голова, який призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України, внесеним на підставі пропозицій Міністра фінансів.

10. Голова Держфінмоніторингу:

1) очолює Держфінмоніторинг, здійснює керівництво діяльністю Служби, представляє Держфінмоніторинг у відносинах з іншими органами, підприємствами, установами та організаціями в Україні та за її межами;

2) вносить на розгляд Міністра фінансів пропозиції щодо забезпечення формування державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, зокрема розроблені Держфінмоніторингом проекти законів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, а також позицію щодо проектів, розробниками яких є інші міністерства;

3) вносить на розгляд Міністра фінансів проекти нормативно-правових актів Мінфіну з питань, що належать до компетенції Держфінмоніторингу;

4) організовує і контролює у межах повноважень, передбачених законом, виконання в апараті Держфінмоніторингу Конституції та законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, наказів Мінфіну;

5) забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, реалізацію державної політики стосовно державної таємниці, контроль за її збереженням у апараті Держфінмоніторингу;

6) подає Міністрові фінансів для затвердження плани роботи Держфінмоніторингу;

7) звітує перед Міністром фінансів про виконання планів роботи Держфінмоніторингу та покладених на Службу завдань, про усунення порушень і недоліків, виявлених під час проведення перевірок діяльності Держфінмоніторингу, а також про притягнення до відповідальності посадових осіб, винних у допущених порушеннях;

8) утворює, ліквідує, реорганізує підприємства, установи та організації, що належать до сфери управління Держфінмоніторингу, затверджує положення про них (їх статuti), в установленому порядку призначає на посаду та звільняє з посади їх керівників, здійснює в межах повноважень, передбачених законом, інші функції з управління об'єктами державної власності;

9) розподіляє обов'язки між своїми заступниками;

10) затверджує положення про самостійні структурні підрозділи апарату Держфінмоніторингу;

11) забезпечує виконання наказів та доручень Міністра фінансів з питань, що належать до компетенції Держфінмоніторингу;

12) забезпечує взаємодію Держфінмоніторингу із структурним підрозділом Мінфіну, визначеним Міністром фінансів відповідальним за взаємодію із Держфінмоніторингом;

13) забезпечує дотримання встановленого Міністром фінансів порядку обміну інформацією між Мінфіном та Держфінмоніторингом та вчасність її подання;

14) призначає на посаду та звільняє з посади у порядку, передбаченому законодавством про державну службу, державних службовців апарату Держфінмоніторингу (якщо інше не передбачено законом);

15) приймає на роботу та звільняє з роботи у порядку, передбаченому законодавством про працю, працівників апарату Держфінмоніторингу;

16) вирішує в установленому порядку питання заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності державних службовців та працівників апарату Держфінмоніторингу, присвоює їм ранги державних службовців (якщо інше не передбачено законом);

17) вносить в установленому порядку подання щодо представлення державних службовців та працівників апарату Держфінмоніторингу до відзначення державними нагородами;

18) скликає та проводить наради з питань, що належать до його компетенції, утворює комісії, робочі та експертні групи;

19) підписує накази Держфінмоніторингу;

20) дає у межах повноважень, передбачених законом, доручення, обов'язкові для виконання державними службовцями та працівниками апарату Держфінмоніторингу;

21) здійснює інші повноваження, визначені законом.

11. Голова Держфінмоніторингу має двох заступників, у тому числі одного першого, які призначаються на посаду та звільняються з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України, внесеним на підставі пропозицій Міністра фінансів.

12. Для погодженого вирішення питань, що належать до компетенції Держфінмоніторингу, обговорення найважливіших напрямів його діяльності у Держфінмоніторингу може утворюватися колегія.

Рішення колегії можуть бути реалізовані шляхом видання наказу Держфінмоніторингу.

Для розгляду наукових рекомендацій та проведення фахових консультацій з основних питань діяльності у Держфінмоніторингу можуть утворюватися інші постійні або тимчасові консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи.

Рішення про утворення чи ліквідацію колегії, інших постійних або тимчасових консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів приймає Голова Держфінмоніторингу, який затверджує кількісний та персональний склад таких органів, а також положення про них.

13. Гранична чисельність державних службовців та працівників апарату Держфінмоніторингу затверджується Кабінетом Міністрів України.

Структуру апарату Держфінмоніторингу затверджує його Голова за погодженням з Міністром фінансів.

Штатний розпис та кошторис апарату Держфінмоніторингу затверджує його Голова за погодженням з Мінфіном.

14. Держфінмоніторинг є юридичною особою публічного права, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, власні бланки, рахунки в органах Казначейства.

Коментар: Положенням про Державну службу фінансового моніторингу України встановлено, що Держфінмоніторинг є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Відповідно до вказаного Положення основними завданнями Держфінмоніторингу є:

1) реалізація державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) внесення на розгляд Міністра фінансів пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

3) збирання, оброблення та проведення аналізу (операційного і стратегічного) інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, інші фінансові операції або інформації, що може бути пов'язана з підозрою в легалізації (відмиванні) доходів, одержаних

злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення;

4) забезпечення функціонування та розвитку єдиної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

5) проведення національної оцінки ризиків;

6) налагодження співпраці, взаємодії та інформаційного обміну з державними органами, Національним банком, компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

7) забезпечення в установленому порядку представництва України в міжнародних організаціях з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Крім того, Положенням визначені:

- функції та компетенція Держфінмоніторингу щодо реалізації його завдань;
- права Держфінмоніторингу;
- процедурні питання взаємодії Держфінмоніторингу із іншими державними органами та приватним сектором;
- кадрові питання діяльності Держфінмоніторингу;
- повноваження Голови Держфінмоніторингу;
- інші питання діяльності Держфінмоніторингу як юридичної особи публічного права.

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 5 серпня 2015 р. № 552

Київ

Деякі питання організації фінансового моніторингу

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 6, частини першої статті 12, статті 13, частини п'ятої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити такі, що додаються:

Порядок подання інформації для взяття на облік (зняття з обліку) суб'єктів первинного фінансового моніторингу, виявлення та реєстрації, а також подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу Державній службі фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

Порядок ведення Державною службою фінансового моніторингу обліку інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

Порядок ведення Державною службою фінансового моніторингу обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку реєстрації фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу»	26.04.2003 № 644	Офіційний вісник України від 23.05.2003, № 18, стор. 150, стаття 856, код акту 25091/2003	11.06.2003	Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2010 № 747
2.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взяття на облік Державним комітетом фінансового моніторингу фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу»	26.04.2003 № 646	Офіційний вісник України від 23.05.2003, № 18, стор. 154, стаття 858, код акту 25093/2003	11.06.2003	Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2010 № 747

Історична довідка нормативно-правового акту:					
3.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення внутрішнього фінансового моніторингу суб'єктами господарювання, що провадять господарську діяльність з організації та утримання казино, інших гральних закладів, і ломбардами»	20.11.2003 № 1800	Офіційний вісник України від 05.12.2003, № 47, стор. 45, стаття 2441, код акту 26900/2003	01.01.2004	Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2010 № 747
4.	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу»	25.08.2010 № 747	Офіційний вісник України від 06.09.2010, № 65, стор. 77, стаття 2261, код акту 52567/2010	28.08.2010	Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 552
5.	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу»	05.08.2015 № 552	Офіційний вісник України від 21.08.2015, № 64, стор. 280, стаття 2120, код акту 78092/2015	21.08.2015	

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 5 серпня 2015 р. № 552

ПОРЯДОК

подання інформації для взяття на облік (зняття з обліку) суб'єктів первинного фінансового моніторингу, виявлення та реєстрації, а також подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу Державній службі фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

1. Цей Порядок визначає механізм подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - суб'єкти) до Держфінмоніторингу відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) інформації, необхідної для взяття їх на облік як суб'єктів та зняття з обліку, а також виявлення, реєстрації, подання суб'єктами Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

2. Дія цього Порядку поширюється на всіх суб'єктів та їх відокремлені підрозділи (крім суб'єктів, щодо яких Національний банк відповідно до статті 14 Закону виконує функції з державного регулювання і нагляду).

3. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі.

4. Будь-яка інформація подається суб'єктом Держфінмоніторингу в паперовому вигляді шляхом надсилання поштою з повідомленням про вручення поштового відправлення або вручення під розписку чи в електронному вигляді.

У разі коли суб'єкт подає інформацію Держфінмоніторингу в паперовому вигляді, підтвердженням дотримання ним строків подання такої інформації, передбачених Законом, є наявність

у суб'єкта документа, виданого оператором поштового зв'язку, що підтверджує факт надсилання відповідної інформації з повідомленням про вручення поштового відправлення, або відмітки Держфінмоніторингу про отримання інформації.

Суб'єкт подає інформацію за адресами, визначеними Мінфіном.

Форми подання інформації, повідомлення про результати її обробки, формати, реквізити файлів обміну інформації та порядок їх заповнення встановлюються Мінфіном.

Подана суб'єктом інформація (копії або другі примірники форм та копії файлів), отримане повідомлення про результати її обробки, документи, що підтверджують факт подання інформації Держфінмоніторингу, зберігаються суб'єктом не менш як п'ять років.

5. Суб'єкти (крім спеціально визначених суб'єктів) зобов'язані стати на облік у Держфінмоніторингу як суб'єкти протягом трьох робочих днів з дати призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник), але не пізніше дня проведення першої фінансової операції (дати встановлення ділових відносин з клієнтом) шляхом подання Держфінмоніторингу інформації, необхідної для взяття його на облік.

Спеціально визначені суб'єкти зобов'язані стати на облік у Держфінмоніторингу як суб'єкти не пізніше дня встановлення ділових відносин з клієнтом (проведення фінансової операції) у випадках, визначених статтею 8 Закону.

Роз'яснення: Пунктом 3 частини першої статті 1 Закону визначено, що верифікація клієнта - встановлення (підтвердження) суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідності особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим від нього ідентифікаційним даним.

Згідно з частиною першою статті 9 суб'єкти первинного фінансового моніторингу відповідно до законодавства зобов'язані на підставі поданих клієнтом (представником клієнта) офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій (якщо інше не передбачено цим Законом) здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта (представника клієнта).

Таким чином присутність клієнта-фізичної особи, або його представника є обов'язковою для проведення процедури верифікації.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять п'ятого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 5 березня 2015 року) / Питання б. Особиста явка клієнта при встановленні ділових відносин.]

6. Інформація, необхідна для взяття суб'єкта на облік, подається в паперовому вигляді та обов'язково повинна містити відомості про реєстрацію суб'єкта, його місцезнаходження, відповідального працівника, особу, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника у разі його відсутності (у разі призначення такої особи), а також відокремлені підрозділи суб'єкта у разі їх наявності.

7. Інформація про припинення діяльності, необхідна для зняття суб'єкта з обліку, подається в паперовому вигляді та обов'язково повинна містити причини припинення діяльності. У разі припинення діяльності відокремлених підрозділів суб'єкт подає відповідну інформацію для зняття їх з обліку.

Інформація про припинення діяльності надсилається суб'єктом до Держфінмоніторингу не пізніше трьох робочих днів з дня настання відповідної події, зокрема:

завершення процедури ліквідації суб'єкта з внесенням запису про це до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців;

позбавлення суб'єкта ліцензій (дозволів) відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу (іншим державним органом);

суб'єктом, зокрема зборами акціонерів суб'єкта, прийнято рішення про припинення діяльності в разі, коли після його прийняття суб'єкт не проводить фінансові операції.

8. У разі зміни інформації, яка подана суб'єктом до Держфінмоніторингу для взяття його на облік, зокрема про особу, яка тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника у разі його

відсутності чи звільнення, суб'єкт протягом трьох робочих днів з дати настання таких змін подає Держфінмоніторингу відповідну інформацію в паперовому або електронному вигляді.

9. У разі подання суб'єктом інформації, необхідної для взяття його на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік), не в повному обсязі або з помилками Держфінмоніторинг повідомляє про це суб'єкту. У такому разі суб'єкт протягом трьох робочих днів з дати отримання відповідного повідомлення зобов'язаний подати інформацію в повному обсязі та/або без помилок.

10. Якщо з будь-яких причин суб'єкт не отримав від Держфінмоніторингу протягом 10 робочих днів з дати надходження повідомлення про вручення поштового відправлення або протягом 20 робочих днів з дати відправлення інформації, необхідної для взяття його на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік) (у разі ненадходження повідомлення про вручення поштового відправлення), або протягом двох робочих днів з дати відправлення такої інформації в електронному вигляді повідомлення про результати обробки інформації, необхідної для взяття суб'єкта на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік), суб'єкт (відокремлений підрозділ) звертається до Держфінмоніторингу для з'ясування причини неотримання відповідного повідомлення.

У разі необхідності отримання копії повідомлення про результати обробки інформації, необхідної для взяття суб'єкта на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік), суб'єкт надсилає до Держфінмоніторингу письмовий запит.

У разі необхідності отримання суб'єктом довідки про обліковий ідентифікатор суб'єкт надсилає до Держфінмоніторингу письмовий запит з обов'язковим зазначенням реквізитів, визначених Мінфіном.

Роз'яснення: Частиною першою статті 12 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) визначено, що порядок подання Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, встановлюється:

Національним банком України - для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк України відповідно до статті 14 Закону;

Кабінетом Міністрів України - для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Механізм подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - суб'єкти) до Держфінмоніторингу відповідно до Закону інформації, необхідної для взяття їх на облік як суб'єктів та зняття з обліку, а також виявлення, реєстрації, подання суб'єктами Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 552 (далі – Порядок).

Відповідно до пункту 10 Порядку, у разі якщо з будь-яких причин суб'єкт не отримав від Держфінмоніторингу протягом 10 робочих днів з дати надходження повідомлення про вручення поштового відправлення або протягом 20 робочих днів з дати відправлення інформації, необхідної для взяття його на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік) (у разі ненадходження повідомлення про вручення поштового відправлення), або протягом двох робочих днів з дати відправлення такої інформації в електронному вигляді повідомлення про результати обробки інформації, необхідної для взяття суб'єкта на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік), суб'єкт (відокремлений підрозділ) звертається до Держфінмоніторингу для з'ясування причини неотримання відповідного повідомлення.

Отримати додаткові рекомендації щодо особливостей інформаційної взаємодії Держфінмоніторингу з суб'єктами первинного фінансового моніторингу можна за телефонами «гарячої лінії» Держфінмоніторингу:

(044) 594-16-20, (044) 594-16-79, (044) 594-16-12, (044), 594-16-32, (044) 594-16-33, (044) 594-16-27, (044) 594-16-42.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Організація фінансового моніторингу / Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу / Щодо порядку дій суб'єкта первинного фінансового моніторингу у разі неотримання ним повідомлення від Держфінмоніторингу про взяття або відмову від взяття на облік фінансової операції.]

11. Реєстрація суб'єктом фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, проводиться шляхом внесення відповідної інформації до реєстру, який ведеться суб'єктом.

Реєстром є послідовна сукупність записів про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншу інформацію, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та про їх учасників, який формується суб'єктом за визначеними у пункті 13 цього Порядку реквізитами.

12. До реєстру вноситься інформація про проведення або спробу проведення фінансових операцій:

що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу відповідно до статті 15 Закону;

що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу відповідно до статті 16 Закону;

у проведенні яких суб'єкт відмовив у випадках, визначених статтею 10 Закону;

стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування терористичної діяльності, терористичних актів чи терористичних організацій та організацій або осіб, до яких застосовані міжнародні санкції;

стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

проведення яких суб'єкт зупинив у зв'язку з тим, що вони підлягають фінансовому моніторингу;

проведення яких суб'єкт зупинив у зв'язку з тим, що зарахування чи списання коштів здійснюється в результаті дій, які містять ознаки злочину, визначеного Кримінальним кодексом України;

проведення яких суб'єкт зупинив у зв'язку з тим, що їх учасниками або вигодоодержувачами є особи, які включені до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовані міжнародні санкції;

проведення яких зупинено за рішенням Держфінмоніторингу, прийнятим з метою зупинення видаткових операцій;

проведення яких зупинено за дорученням Держфінмоніторингу, прийнятим з метою задоволення запиту уповноваженого органу іноземної держави;

стосовно яких суб'єкт отримав від Держфінмоніторингу запит щодо подання інформації про відстеження (проведення моніторингу) фінансових операцій.

13. До реєстру вносяться:

порядковий номер і дата реєстрації фінансової операції;

відомості, отримані в результаті ідентифікації та/або верифікації, вивчення інформації про клієнта (представника клієнта), який проводить фінансову операцію, особу, від імені або за дорученням чи в інтересах якої проводиться фінансова операція, або вигодоодержувача;

Роз'яснення: Згідно з пунктом 2 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) суб'єкт первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) зобов'язаний здійснювати ідентифікацію, верифікацію клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта у випадках, встановлених законом.

Відповідно до частини третьої статті 9 Закону ідентифікація та верифікація клієнта здійснюється, зокрема у разі:

встановлення ділових відносин (за винятком ділових відносин, встановлених на підставі договорів страхування за видами страхування іншими, ніж страхування життя, за якими клі-

ентом є фізична особа та загальний страховий платіж не перевищує 5000 гривень або його сума еквівалентна зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті);

проведення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу.

Щодо ідентифікації малолітніх

У разі необхідності подання СПФМ інформації про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу в результаті встановлених ділових відносин із клієнтом, який являється одним із батьків (усиновлювачів) або опікуном малолітньої особи, на користь/з використанням рахунку якої проводиться фінансова операція, слід вказувати ідентифікаційні дані клієнта.

Водночас, у полі «Коментар до підстав здійснення фінансової операції» форми 2-ФМ слід зазначити усі наявні у СПФМ ідентифікаційні дані про малолітню особу (прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків, дані свідоцтва про народження).

СПФМ не заповнює анкету-опитувальник на малолітню особу в процесі здійснення первинного фінансового моніторингу.

Щодо асистуючих компаній

При заповненні форми 2-ФМ, у випадку настання страхового випадку щодо малолітньої особи за кордоном (коли страхова компанія уклала договір з асистуючою компанією про надання страхових агентських послуг, згідно з яким асистуюча компанія від імені, за дорученням і за рахунок страховика виконує частину страхової діяльності, пов'язаної з забезпеченням виконання ним обов'язків за договорами добровільного страхування медичних витрат під час поїздки за кордон), а саме щодо здійснення страхової виплати:

- клієнтом для страхової компанії є особа, що була ідентифікована при встановленні ділових відносин.

- асистуюча компанія являється представником контрагента.

Якщо клієнт, з яким встановлювались ділові відносини, помер та потрібно здійснювати перерахування коштів асистуючій компанії для подальшого розрахунку

Якщо виплата страхового відшкодування здійснюється по договору страхування з клієнтом, що помер:

- у полях форми 2-ФМ щодо інформації про клієнта слід зазначити ідентифікаційні дані фізичної особи, з якою укладено договір страхування;

- у полі «Коментар до підстав здійснення фінансової операції» форми 2-ФМ слід зазначити відомості із свідоцтва про смерть клієнта (серія та №, а також дату видачі).

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять сьомого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 22 грудня 2015 року) / Питання 1. Ідентифікація малолітніх та асистуючих компаній]

відомості про інших осіб - учасників фінансової операції;

дані про вид фінансової операції;

сума, на яку проводиться фінансова операція або здійснюється спроба її проведення;

відомості про валюту, в якій проводиться фінансова операція;

підстави для проведення фінансової операції;

відомості про фінансові операції, інші операції, пов'язані із зареєстрованою фінансовою операцією (у разі наявності);

ознаки, за якими фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу;

інформація про зупинення фінансової операції;

дата та час проведення, спроби проведення або відмови від проведення фінансової операції;

додаткова інформація, необхідна для проведення Держфінмоніторингом аналізу фінансових операцій (за наявності);

прізвище, ім'я, по батькові та посада особи, яка внесла інформацію до реєстру.

14. Суб'єкт забезпечує виявлення фінансових операцій, зазначених у пункті 12 цього Порядку, до початку, в процесі, але не пізніше наступного робочого дня після їх проведення, або в день виникнення підозри, або під час спроби їх проведення, або після відмови клієнта від їх проведення.

Роз'яснення (авт.: роз'яснення застаріле, але актуальне по суті):

Розрахунок визначення та обчислення строків проведення фінансової операції для суб'єктів первинного фінансового моніторингу встановлюється в пунктах 3, 5 та підпункту «а» пункту 6 статті 6 частини другої Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму» (далі - Закон), а саме:

- у пункті 3 частини другої статті 6 Закону щодо обов'язку суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечувати виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, до початку, у процесі, після їх проведення;

- у пункті 5 частини другої статті 6 Закону щодо обов'язку суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечувати реєстрацію фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, не пізніше наступного робочого дня з дати їх виявлення;

- у підпункті «а» пункту 6 частини другої статті 6 Закону щодо обов'язку суб'єкта первинного фінансового моніторингу повідомляти Спеціально уповноважений орган про фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, протягом трьох робочих днів з дня їх реєстрації або спроби їх проведення,

передбачено загальним роз'ясненням «Визначення та обчислення строків» відповідно статті 253 та статті 254 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ), а саме:

- згідно статті 253 ЦКУ, перебіг строку починається з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок;

- згідно статті 5 статті 254 ЦКУ, якщо останній день строку припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, що визначений відповідно до закону у місці вчинення певної дії, днем закінчення строку є перший за ним робочий день.

[Джерело: сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (<http://nfp.gov.ua>).

Розділ: Діяльність Нацкомфінпослуг / Фінансовий моніторинг / Роз'яснення щодо визначення та обчислення строків / Інформаційне повідомлення «Роз'яснення щодо визначення та обчислення строків»].

У разі виявлення фінансових операцій, учасниками або вигодоодержувачами яких є особи, включені до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовані міжнародні санкції, суб'єкт у той же день вносить інформацію про таку операцію до реєстру.

У разі зупинення фінансових операцій за рішенням (дорученням) Держфінмоніторингу суб'єкт у день надходження такого рішення (доручення) вносить інформацію про таку операцію до реєстру.

У разі виявлення інших фінансових операцій, ніж ті, що зазначені в абзацах другому і третьому цього пункту, суб'єкт не пізніше наступного робочого дня з дня їх виявлення вносить інформацію про них до реєстру.

15. Реєстрацію фінансових операцій проводить суб'єкт.

За рішенням суб'єкта його відокремлені підрозділи можуть самостійно проводити реєстрацію фінансових операцій та подавати інформацію про них Держфінмоніторингу.

16. Реєстр ведеться в паперовому або електронному вигляді.

Якщо реєстр ведеться в електронному вигляді, в кінці кожного місяця всі сторінки реєстру з новими записами роздруковуються.

Роздруковані сторінки реєстру, що ведеться в електронному вигляді, або сторінки реєстру, що ведеться в паперовому вигляді, повинні бути прошнуровані, засвідчені підписом керівника суб'єкта або відповідального працівника, скріплені печаткою (за наявності) та зберігатися у суб'єкта.

17. Кожній інформації про фінансову операцію, яку внесено до реєстру, присвоюється порядковий номер.

Виправлення інформації, внесеної до реєстру, не допускається. У разі допущення помилки в інформації, внесеної до реєстру, така інформація анулюється, а виправлена інформація вноситься до реєстру під новим номером і новою датою реєстрації.

18. Суб'єкт повідомляє Держфінмоніторингу про фінансові операції у визначених Законом випадках.

19. У повідомленні про фінансові операції зазначається інформація про суб'єкта (відокремлений підрозділ), який його надсилає, та фінансові операції, що внесені до реєстру.

У повідомленні про фінансові операції може зазначатися інформація про одну або кілька фінансових операцій, що внесені до реєстру.

20. У повідомленні про фінансову операцію, що надсилається суб'єктом - юридичною особою на підставі інформації, яка надійшла від відокремленого підрозділу, повинні зазначатися реквізити такого підрозділу.

21. Повідомлення про фінансову операцію суб'єкт надсилає Держфінмоніторингу в електронному вигляді, а у разі несистематичного надсилання повідомлення (протягом одного календарного року не більш як про чотири зареєстровані фінансові операції) - в паперовому вигляді.

У разі коли необхідно подати протягом одного календарного року повідомлення про п'ять та наступні фінансові операції, суб'єкт забезпечує його надсилання в електронному вигляді. У подальшому повідомлення про фінансові операції надсилаються в електронному вигляді.

У разі неможливості у встановлені Законом строки надіслати Держфінмоніторингу повідомлення про фінансову операцію в електронному вигляді таке повідомлення надсилається у паперовому вигляді за формою, встановленою Мінфіном.

Спеціально визначені суб'єкти та суб'єкти, що провадять діяльність одноособово, мають право надсилати Держфінмоніторингу повідомлення про фінансові операції в паперовому вигляді незалежно від їх кількості.

22. У разі отримання від Держфінмоніторингу повідомлення про відмову у взятті інформації про фінансову операцію на облік суб'єкт зобов'язаний протягом трьох робочих днів з дати його надходження подати Держфінмоніторингу належним чином оформлене повідомлення про фінансову операцію.

23. Якщо з будь-яких причин суб'єкт (відокремлений підрозділ) не отримав від Держфінмоніторингу протягом 10 робочих днів з дати надходження повідомлення про вручення поштового відправлення або протягом 20 робочих днів з дати відправлення інформації про фінансові операції (у разі ненадходження повідомлення про вручення поштового відправлення), або протягом двох робочих днів з дати відправлення повідомлення про фінансову операцію в електронному вигляді повідомлення про взяття (відмову у взятті) на облік надісланої Держфінмоніторингу інформації, такий суб'єкт (відокремлений підрозділ) звертається до Держфінмоніторингу для з'ясування причини неотримання відповідного повідомлення.

У разі необхідності отримання копії повідомлення про взяття (відмову у взятті) на облік надісланої Держфінмоніторингу інформації про фінансову операцію суб'єкт надсилає до Держфінмоніторингу письмовий запит.

24. Якщо суб'єкт відповідно до частин першої та другої статті 10 Закону прийняв рішення про відмову від встановлення ділових відносин з клієнтом, суб'єкт зобов'язаний протягом одного робочого дня з дати відмови, але не пізніше наступного робочого дня повідомити Держфінмоніторингу про особу, яка мала намір провести фінансову операцію.

Якщо суб'єкт прийняв рішення про відмову від встановлення ділових відносин (проведення валютно-обмінних фінансових операцій, фінансових операцій з банківськими металами, готівкою (готівковими коштами) з юридичними чи фізичними особами, які включені до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, суб'єкт зобов'язаний повідомити Держфінмоніторингу про таку особу в день прийняття зазначеного рішення.

У разі виявлення суб'єктом за результатами внесення змін до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, особи клієнта, з яким установлені ділові відносини, який включений до зазначеного переліку, суб'єкт зобов'язаний у день виявлення повідомити Держфінмоніторингу про такого клієнта у довільній формі із зазначенням обставин, за яких звернувся клієнт, та всієї наявної інформації про нього та фінансові операції, що ним проведені за допомогою суб'єкта (суми та дати проведення операцій, підстави для їх проведення та учасників таких операцій).

Повідомлення про відмову від встановлення ділових відносин (проведення валютно-обмінних фінансових операцій, фінансових операцій з банківськими металами, готівкою (готівковими коштами) з клієнтом складається суб'єктом у довільній формі із зазначенням обставин, за яких звернувся клієнт, та всієї наявної інформації про нього.

25. Інформацію на запит Держфінмоніторингу суб'єкт подає в паперовому та/або електронному вигляді разом із супровідним листом, в якому зазначається перелік документів (їх копій), що подаються. Копії документів повинні бути засвідчені підписом керівника суб'єкта, скріпленим печаткою (за наявності).

26. Інформацію про підозру щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, суб'єкт подає до Держфінмоніторингу у довільній формі за підписом керівника суб'єкта або відповідального працівника. Така інформація повинна містити, зокрема, найменування суб'єкта, відомості про осіб, що підозрюються, вид активу, підстави для виникнення підозри та іншу наявну інформацію.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 5 серпня 2015 р. № 552

ПОРЯДОК

ведення Державною службою фінансового моніторингу обліку інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу

1. Цей Порядок визначає механізм ведення Держфінмоніторингом обліку інформації про фінансові операції, що стали об'єктом фінансового моніторингу, поданої суб'єктом первинного фінансового моніторингу (його відокремленим підрозділом) відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - інформація про фінансову операцію).

2. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

3. Інформація про фінансову операцію береться на облік шляхом її внесення до Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

4. Інформація про фінансову операцію береться на облік після підтвердження того, що повідомлення про таку операцію належним чином оформлене та подане, не пізніше наступного робочого дня після надходження такої інформації в електронному вигляді, а у разі надходження інформації в паперовому вигляді - не пізніше ніж протягом трьох робочих днів після її надходження.

5. Кожній інформації про фінансову операцію, що взята на облік Держфінмоніторингом, присвоюється обліковий номер. У разі коли суб'єкт первинного фінансового моніторингу (далі - суб'єкт) подає інформацію про внесення змін до інформації, яка взята на облік Держфінмоніторингом, такій інформації новий обліковий номер не присвоюється.

6. У разі надходження неналежним чином оформленого або поданого повідомлення про фінансову операцію Держфінмоніторинг відмовляє у взятті на облік такої інформації.

7. Після взяття (відмови у взятті) на облік інформації про фінансову операцію Держфінмоніторинг протягом трьох робочих днів повідомляє про це суб'єкту, який подав таку інформацію.

8. Форма повідомлення про взяття (відмову у взятті) на облік інформації про фінансову операцію в паперовому вигляді, формат та структура файлів інформаційного обміну в електронному вигляді, а також порядок їх доведення до суб'єкта визначаються Мінфіном.

9. Інформація про фінансову операцію та про її облік зберігається Держфінмоніторингом не менш як п'ять років.

Після закінчення зазначеного строку Держфінмоніторинг продовжує строк зберігання інформації про фінансову операцію у разі, коли така операція стала об'єктом фінансового моніторингу та:

фінансове розслідування стосовно такої операції триває або завершено менш як п'ять років тому;

інформація про неї подана до правоохоронних органів у складі узагальнених матеріалів (додаткових узагальнених матеріалів), за якими такими органами не прийнято рішення або рішення прийнято менш як п'ять років тому;

інформація про неї подана до правоохоронних органів у складі узагальнених матеріалів (додаткових узагальнених матеріалів), що використані судом під час ухвалення рішення менш як п'ять років тому.

10. Інформація про фінансову операцію, строк зберігання якої закінчився, знищується.

У такому разі запис щодо обліку зазначеної інформації в Єдиній державній інформаційній системі у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення видається.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 5 серпня 2015 р. № 552

ПОРЯДОК

ведення Державною службою фінансового моніторингу обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу

1. Цей Порядок визначає механізм ведення Держфінмоніторингом обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу (їх відокремлених підрозділів) (далі - суб'єкти), які відповідно до пункту 1 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) подали інформацію для взяття їх на облік.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі.

3. Взяття суб'єкта на облік Держфінмоніторингом здійснюється на підставі інформації, поданої ним в установленому порядку та внесеної до Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Єдина система).

У разі коли інформація, необхідна для взяття суб'єкта на облік, належним чином оформлена та подана, Держфінмоніторинг протягом п'яти робочих днів з дати її надходження бере такого суб'єкта на облік та присвоює обліковий ідентифікатор.

Обліковий ідентифікатор - комбінація літер латинського алфавіту та цифр, яка присвоюється Держфінмоніторингом внесеної до Єдиної системи інформації про суб'єкта під час взяття його на облік.

Обліковий ідентифікатор використовується суб'єктом під час виконання обов'язків відповідно до Закону, в тому числі реєстрації інформації про фінансову операцію та її подання Держфінмоніторингу, подання запитів до державних органів щодо ідентифікації клієнтів та в інших визначених законодавством випадках.

Порядок формування облікового ідентифікатора та форма довідки про його присвоєння визначаються Мінфіном.

4. У разі подання суб'єктом належним чином оформленої та/або поданої інформації про зміну інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік, Держфінмоніторинг протягом п'яти робочих днів з дати її надходження вносить інформацію до Єдиної системи та повідомляє про це суб'єкту.

5. Держфінмоніторинг знімає суб'єкта з обліку на підставі:

звернення суб'єкта у разі припинення ним діяльності;

звернення суб'єкта державного фінансового моніторингу про припинення відповідної діяльності суб'єкта, за яким він здійснює функції з державного регулювання і нагляду (зокрема у разі анулювання ліцензій (дозволів);

інформації відповідних органів державної реєстрації про скасування державної реєстрації (для юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців) чи про державну реєстрацію смерті (для фізичних осіб).

Після зняття суб'єкта з обліку його обліковий ідентифікатор вважається анульованим та не може використовуватися суб'єктом. Такий обліковий ідентифікатор може використовуватися Держфінмоніторингом для забезпечення ведення обліку інформації про фінансові операції та формування статистичних даних в Єдиній системі.

6. У разі подання суб'єктом належним чином оформленої інформації про припинення діяльності Держфінмоніторинг протягом п'яти робочих днів з дати її надходження вносить інформацію до Єдиної системи та знімає суб'єкта з обліку, про що повідомляє суб'єкту.

7. У разі надходження неналежним чином оформленої та/або поданої інформації, необхідної для взяття суб'єкта на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік), Держфінмоніторинг відмовляє у внесенні такої інформації до Єдиної системи та протягом трьох робочих днів повідомляє про це суб'єкту, який подав таку інформацію.

8. Суб'єкт державного фінансового моніторингу надає Держфінмоніторингу інформацію про припинення діяльності суб'єкта, за яким він здійснює функції з державного регулювання і нагляду, в порядку, визначеному відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу разом з Мінфіном.

На підставі отриманої від суб'єкта державного фінансового моніторингу інформації про припинення діяльності суб'єкта Держфінмоніторинг знімає з обліку суб'єкта у разі відсутності інформації про його належність до іншої категорії суб'єктів, визначених частиною другою статті 5 Закону.

Держфінмоніторинг повідомляє суб'єкту державного фінансового моніторингу про зняття з обліку суб'єкта, за яким він здійснює функції з державного регулювання і нагляду, в порядку, визначеному відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу разом з Мінфіном.

9. У разі отримання Держфінмоніторингом від відповідних органів державної реєстрації інформації про скасування державної реєстрації (для юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців) чи про державну реєстрацію смерті (для фізичних осіб) Держфінмоніторинг знімає такого суб'єкта з обліку.

10. Подана суб'єктом інформація, необхідна для взяття його на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік), зберігається Держфінмоніторингом не менш як п'ять років. Після закінчення зазначеного строку Держфінмоніторинг продовжує строк зберігання інформації про облік суб'єкта, щодо якої не вносилися зміни.

11. Інформація, необхідна для взяття суб'єкта на облік (зняття з обліку, внесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік), строк зберігання якої закінчився, знищується.

Запис щодо обліку суб'єкта в Єдиній системі, в тому числі його обліковий ідентифікатор, видаляється через п'ять років після зняття суб'єкта з обліку та знищення поданої ним інформації про фінансову операцію, строк зберігання якої закінчився, а запис щодо її обліку в Єдиній системі видалений.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 5 серпня 2015 р. № 552

ПЕРЕЛІК

постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2010 р. № 747 «Деякі питання організації фінансового моніторингу» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 65, ст. 2261).
2. Пункт 3 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державної служби фінансового моніторингу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2011 р. № 75 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 9, ст. 419).
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2013 р. № 747 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2010 р. № 747» (Офіційний вісник України, 2013 р., № 82, ст. 3040).

Коментар: Відповідно до попереднього законодавства Порядок подання інформації для постановки на облік (зняття з обліку) суб'єктів первинного фінансового моніторингу, виявлення та реєстрації, а також подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу Державній службі фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення та Порядок обліку Державною службою фінансового моніторингу інформації про

фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, було визначено постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2010 № 747.

Водночас, згідно із частиною першої статті 12 та статті 13 чинного Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», Кабінетом Міністрів України для суб'єктів первинного фінансового моніторингу (крім, суб'єктів первинного фінансового моніторингу, регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк України) встановлюється порядок виявлення та реєстрації фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, а також подання спеціально уповноваженому органу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення та порядок взяття на облік у Держфінмоніторингу інформації про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу.

Частиною другою статті 6 Закону визначено, що суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний стати на облік у Спеціально уповноваженому органі та повідомити, про:

призначення чи звільнення відповідального працівника;
призначення особи, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника у разі його відсутності;

зміну відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або про відповідального працівника чи особу, яка тимчасово виконує його обов'язки;

припинення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Крім того, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний:

забезпечувати виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, до початку, в процесі, в день виникнення підозри, після їх проведення або під час спроби їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення, зокрема з використанням засобів автоматизації;

забезпечувати реєстрацію фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, не пізніше наступного робочого дня з дня їх виявлення, зокрема з використанням засобів автоматизації; повідомляти спеціально уповноваженому органу про:

а) фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, - протягом трьох робочих днів з дня їх реєстрації або спроби їх проведення;

б) фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, а також інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином - в день виникнення підозри або достатніх підстав для підозри, або спроби проведення фінансових операцій, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій;

в) фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, - в день їх виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій, а також інформувати про такі фінансові операції та їх учасників визначені законом правоохоронні органи.

Згідно з пунктом 1 частини другої статті 6 Кабінет Міністрів України визначає порядок взяття на облік у Держфінмоніторингу суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Крім того, частиною п'ятою статті 18 Закону передбачено що Держфінмоніторинг у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, забезпечує зняття з обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

У зв'язку з вищевикладеним, постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу» затверджені три порядки:

- порядок подання інформації для взяття на облік (зняття з обліку) суб'єктів первинного фінансового моніторингу, виявлення та реєстрації, а також подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу Державній службі фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

- порядок ведення Державною службою фінансового моніторингу обліку інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

- порядок ведення Державною службою фінансового моніторингу обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 14 травня 2015 р. № 299

Київ

Деякі питання Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до абзацу другого частини шостої статті 12 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити:

Положення про Єдину державну інформаційну систему у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається;

перелік інформаційних ресурсів баз даних Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення згідно з додатком.

2. Установити, що забезпечення функціонування та розвитку Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється суб'єктами зазначеної системи за рахунок і в межах видатків, передбачених їм у державному бюджеті на відповідний рік.

3. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування

Історична довідка нормативно-правового акту:					
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про Єдину державну інформаційну систему у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму»	10.12.2003 № 1896	Офіційний вісник України від 02.01.2004, № 51, том 1, стор. 146, стаття 2674, код акту 27079/2003	02.01.2004	Постанова Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 № 299
2.	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	14.05.2015 № 299	Офіційний вісник України від 29.05.2015, № 40, стор. 156, стаття 1217, код акту 76932/2015	29.05.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 14 травня 2015 р. № 299

ПОЛОЖЕННЯ

про Єдину державну інформаційну систему у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Це Положення регулює порядок визначення державних інформаційних ресурсів та порядок надання доступу до них для забезпечення функціонування Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Єдина система), а також засади її функціонування та розвитку.

2. Терміни, що вживаються в цьому Положенні, мають таке значення:

суб'єкти Єдиної системи - Держфінмоніторинг та інші державні органи, що забезпечують доступ Держфінмоніторингу до державних інформаційних ресурсів, які необхідні для виконання покладених на нього завдань;

інформаційні ресурси баз даних - визначена Держфінмоніторингом та погоджена іншими суб'єктами Єдиної системи частина державних інформаційних ресурсів;

доступ до інформаційних ресурсів баз даних - автоматизований доступ Держфінмоніторингу до інформаційних ресурсів баз даних або надання їх суб'єктом Єдиної системи для оновлення у сховищі даних;

сховище даних - сукупність структурованих та формалізованих відомостей з державних інформаційних ресурсів, що об'єднуються в центральній підсистемі Єдиної системи для проведення державного фінансового моніторингу Держфінмоніторингом.

Інші терміни в цьому Положенні вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про захист персональних даних», «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України».

3. Єдина система - організаційно-технічна система, яка з використанням технічних і програмних засобів реалізує технології збирання та обробки інформації державних інформаційних ресурсів, необхідної для проведення комплексного аналізу інформації про фінансові операції, виявлення фактів маскуванню незаконного походження доходів та механізму їх легалізації, запобігання відмиванню (легалізації) таких доходів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

4. Єдина система створюється в інтересах національної безпеки, захисту прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави з метою забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» і Міжнародних стандартів з протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму і розповсюдженню зброї масового знищення, рекомендованих Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).

5. Пропозиції щодо формування переліку інформаційних ресурсів баз даних Єдиної системи розробляються Держфінмоніторингом.

6. Інформація, що обробляється в Єдиній системі, є інформацією з обмеженим доступом, що становить таємницю фінансового моніторингу.

7. Суб'єкти Єдиної системи забезпечують ведення та актуалізацію інформаційних ресурсів баз даних Єдиної системи безпосередньо або через адміністраторів державних інформаційних ресурсів.

8. Єдина система складається з:

- центральної підсистеми;
- функціональних підсистем;
- спеціальної телекомунікаційної мережі;
- комплексної системи захисту інформації.

9. Центральна підсистема, яка створюється та обслуговується Держфінмоніторингом, забезпечує доступ до інформаційних ресурсів баз даних Єдиної системи, їх обробку та адміністрування.

10. Функціональна підсистема, яка створюється суб'єктом Єдиної системи, забезпечує автоматизований доступ Держфінмоніторингу до інформаційних ресурсів баз даних.

11. Спеціальна телекомунікаційна мережа забезпечує конфіденційність інформації під час обміну нею між центральною та функціональними підсистемами Єдиної системи.

12. Комплексна система захисту інформації забезпечує захист державних інформаційних ресурсів в автоматизованих системах, що входять до складу Єдиної системи, шляхом здійснення комплексу технічних, криптографічних, організаційних та інших заходів і використання засобів захисту інформації, спрямованих на недопущення блокування доступу до інформації, несанкціонованого ознайомлення з нею та/або її модифікації.

Обробка інформації в Єдиній системі здійснюється із застосуванням комплексної системи захисту інформації з підтвердженою в установленому законодавством порядку відповідністю.

13. Обмін інформацією між Держфінмоніторингом та іншими суб'єктами Єдиної системи здійснюється:

на запит, що формується Держфінмоніторингом, до інформаційного ресурсу баз даних суб'єкта Єдиної системи з метою отримання інформації, необхідної для проведення державного фінансового моніторингу;

шляхом регулярного надання інформаційних ресурсів баз даних для їх оновлення у сховищі даних.

14. Структура, реквізити інформаційних ресурсів баз даних, періодичність їх оновлення, технології, процедури та строки двосторонньої взаємодії між Держфінмоніторингом та іншими суб'єктами Єдиної системи визначаються спільними нормативно-правовими актами та/або угодами.

15. Автоматизований доступ до інформаційних ресурсів баз даних функціональної підсистеми забезпечується шляхом інформаційного обміну між Держфінмоніторингом та іншими суб'єктами Єдиної системи з використанням файлів визначеної структури, формалізований опис яких визначається спільними нормативно-правовими актами та/або угодами.

В Єдиній системі використовуються такі основні типи файлів інформаційного обміну:

файл-запит - електронний документ (набір даних) визначеної структури, який формується та надсилається Держфінмоніторингом на адресу суб'єкта Єдиної системи і містить вимогу щодо надання інформації, повідомлення якої передбачається законодавством з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

файл-відповідь - електронний документ (набір даних) визначеної структури, який формується та надсилається суб'єктом Єдиної системи до Держфінмоніторингу і містить відповідь на запит;

файл-квитанція - електронний документ (набір даних) визначеної структури, який надсилається суб'єкту Єдиної системи, що надіслав файл-запит або файл-відповідь, і свідчить про прийняття або відмову в прийнятті відповідного файла.

Під час інформаційного обміну між суб'єктами Єдиної системи можуть використовуватися інші типи файлів, призначення, структура та зміст яких визначається спільними нормативно-правовими актами та/або угодами.

16. Оновлення інформаційних ресурсів баз даних у сховищі даних забезпечується шляхом надання суб'єктами Єдиної системи до Держфінмоніторингу файлів визначеної структури відповідно до спільних нормативно-правових актів та/або угод.

17. Факт обміну інформацією в рамках Єдиної системи фіксується у протоколах інформаційного обміну, контроль за веденням яких покладається на відповідний структурний підрозділ суб'єкта Єдиної системи.

18. Суб'єкти Єдиної системи забезпечують використання отриманої інформації виключно із службовою метою відповідно до закону. Така інформація не підлягає використанню, поширенню та передачі іншим особам, крім випадків, передбачених законом.

19. У разі використання Держфінмоніторингом відомостей з інформаційних ресурсів баз даних для формування узагальнених матеріалів під час передачі зазначених матеріалів правоохоронним або розвідувальним органам робиться посилання про належність такої інформації відповідному державному органу.

Додаток
до постанови Кабінету
Міністрів України
від 14 травня 2015 р. « 299

ПЕРЕЛІК

інформаційних ресурсів баз даних Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Інформаційні ресурси баз даних	Найменування суб'єкта Єдиної державної інформаційної системи
Відомості про осіб, які притягалися до кримінальної відповідальності (станом на 20 листопада 2012 р., до набрання чинності Кримінальним процесуальним кодексом України)	МВС
Відомості про осіб, які переховуються від органів влади, та зниклих безвісти громадян	- « -
Відомості про осіб, які притягнені до відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень, передбачених статтями 44, 1641, 1642, 1645, 1891, 190 - 193 Кодексу України про адміністративні правопорушення	- « -

Інформаційні ресурси баз даних	Найменування суб'єкта Єдиної державної інформаційної системи
Відомості про викрадені паспортні документи, що зареєстровані в органах внутрішніх справ	- « -
Відомості про реєстрацію транспортних засобів	- « -
Відомості про суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, які порушили законодавство під час здійснення зовнішньоекономічних операцій та до яких застосовано спеціальні санкції, передбачені статтею 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»	Мінекономрозвитку
Відомості, що містяться в електронних копіях вантажних митних декларацій	ДФС
Облікові дані платників податків та відомості про їх банківські рахунки, взяті на податковий облік	- « -
Відомості про отримані платниками податків доходи та сплату податків	- « -
Відомості про задекларовані витрати, що враховуються під час визначення об'єкта оподаткування платників податків	ДФС
Відомості про доходи, що враховуються під час визначення об'єкта оподаткування страхових компаній	- « -
Відомості про документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус	ДМС
Відомості, що містяться в ЄДРПОУ	Держстат
Відомості про осіб, які перетнули державний кордон України	Адміністрація Держприкордонслужби
Відомості про осіб, які порушили правила перетинання державного кордону України	
Відомості про результати державного фінансового аудиту та інспектування	Держфінінспекція
Відомості, що містяться в Єдиному реєстрі розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів	Казначейство
Відомості про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців	Мін'юст
Відомості про осіб, яким повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень у сфері легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансування тероризму	Генеральна прокуратура України
Відомості про осіб, стосовно яких СБУ розпочато досудове розслідування за ознаками злочинів, передбачених статтею 2091 Кримінального кодексу України	СБУ
Перелік ліцензій, виданих фінансовим установам	Нацкомфінпослуг
Відомості звітності страховиків про угоди перестрахування з нерезидентами	
Відомості, що містяться в реєстрі професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів), відомості про саморегулівні організації, що створюються особами, які провадять професійну діяльність на ринку цінних паперів	НКЦПФР

Інформаційні ресурси баз даних	Найменування суб'єкта Єдиної державної інформаційної системи
Нерегулярні адміністративні дані торговців цінними паперами про виконані та розірвані угоди з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами	НКЦІФР
Відомості про власників пакетів акцій, що володіють 10 і більше відсотками статутного капіталу емітентів акцій	- « -
Відомості про укладені на фондових біржах біржові контракти, у тому числі ті, щодо яких відбулися зміни	- « -
Відомості про вартість чистих активів у розрахунку на один цінний папір (акцію, інвестиційний сертифікат) інституту спільного інвестування та портфель цінних паперів інститутів спільного інвестування	- « -
Відомості про зареєстровані випуски цінних паперів	- « -
Відомості про фінансові інструменти, що перебувають у власності торговця цінними паперами станом на останній день кварталу (крім цінних паперів власних випусків)	- « -
Відомості про укладені договори купівлі-продажу державного майна	Фонд державного майна
Відомості, що містяться в Єдиному реєстрі об'єктів державної власності	

ЗАТВЕРДЖЕНО
 постановою Кабінету
 Міністрів України
 від 14 травня 2015 р. № 299

ПЕРЕЛІК

постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 р. № 1896 «Про Єдину державну інформаційну систему у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму» (Офіційний вісник України, 2003 р., № 51, ст. 2674).

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2006 р. № 459 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 р. № 1896» (Офіційний вісник України, 2006 р., N 14, ст. 1015).

3. Пункт 3 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань проведення інспектування органами державної контрольно-ревізійної служби, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2006 р. № 1618 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 46, ст. 3085).

4. Пункт 2 постанови Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2009 р. № 1268 «Питання забезпечення функціонування Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму» (Офіційний вісник України, 2009 р., № 92, ст. 3124).

5. Пункт 1 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державної служби фінансового моніторингу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2011 р. № 75 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 9, ст. 419).

6. Пункт 28 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2012 р. № 256 (Офіційний вісник України, 2012 р., № 24, ст. 917).

7. Пункт 35 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2012 р. № 868 (Офіційний вісник України, 2012 р., № 71, ст. 2870).

Коментар: Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнята на виконання абзацу другої частини шостої статті 12 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Вказаним актом Кабінету Міністрів України затверджено:

- положення про Єдину державну інформаційну систему у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- перелік інформаційних ресурсів баз даних Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (додаток до положення).

Установлено, що забезпечення функціонування та розвитку Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється суб'єктами зазначеної системи за рахунок і в межах видатків, передбачених їм у державному бюджеті на відповідний рік.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 17 червня 2015 р. № 411

Київ

Про затвердження Порядку подання суб'єктами господарювання, підприємствами, установами та організаціями, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, інформації на запит Державної служби фінансового моніторингу

Відповідно до частини восьмої статті 12 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Порядок подання суб'єктами господарювання, підприємствами, установами та організаціями, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, інформації на запит Державної служби фінансового моніторингу (додається).

2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку подання суб'єктами господарювання, підприємствами, установами, організаціями, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, інформації на запит Державної служби фінансового моніторингу»	30.08.2010 № 775	Офіційний вісник України від 06.09.2010, № 65, стор. 126, стаття 2288, код акту 52623/2010	02.09.2010	Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 411
2.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку подання суб'єктами господарювання, підприємствами, установами та організаціями, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, інформації на запит Державної служби фінансового моніторингу»	17.06.2015 № 411	Офіційний вісник України від 03.07.2015, № 50, стор. 56, стаття 1610, код акту 77437/2015	26.06.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 17 червня 2015 р. № 411

ПОРЯДОК

подання суб'єктами господарювання, підприємствами, установами та організаціями, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, інформації на запит Державної служби фінансового моніторингу

1. Цей Порядок визначає механізм подання суб'єктами господарювання, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - суб'єкти), на запит Держфінмоніторингу інформації, пов'язаної з проведенням аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, щодо осіб, які брали участь в їх здійсненні, активів таких осіб, довідок та копій документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом) (далі - інформація).
2. Інформація, що подається суб'єктами відповідно до цього Порядку, є таємницею фінансового моніторингу. Обмін інформацією, її розкриття та захист здійснюються відповідно до закону.
3. Інформація, яка запитується Держфінмоніторингом, використовується з метою проведення аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу.
4. Запити надсилаються суб'єктам у письмовій формі на офіційному бланку Держфінмоніторингу за підписом Голови Держфінмоніторингу або його заступника.
5. Суб'єкти, їх посадові особи зобов'язані подавати на запит Держфінмоніторингу письмову відповідь.
6. Відповідь суб'єкта на запит Держфінмоніторингу повинна містити:
  - номер та дату запиту Держфінмоніторингу, на який надається відповідь;
  - повну та змістовну інформацію, що запитується Держфінмоніторингом, у тому числі з обмеженим доступом;
  - засвідчені печаткою суб'єкта (за наявності) копії документів та необхідні довідки, що підтверджують подану відповідно до запиту Держфінмоніторингу інформацію;
  - підпис посадової особи, скріплений печаткою (за наявності).
7. Відповідь надсилається протягом п'яти робочих днів з дати отримання запиту.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 17 червня 2015 р. № 411

ПЕРЕЛІК

постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2010 р. № 775 «Про затвердження Порядку подання суб'єктами господарювання, підприємствами, установами, організаціями, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, інформації на запит Державної служби фінансового моніторингу» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 65, ст. 2288).
2. Пункт 6 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державної служби фінансового моніторингу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2011 р. № 75 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 9, ст. 419).

Коментар: Відповідно до частини п'ятнадцятої статті 12 та статті 20 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» суб'єкти господарювання, підприємства, установи, органі-

зації незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, зобов'язані надавати на запит Державної служби фінансового моніторингу України інформацію, пов'язану з аналізом фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, довідки та копії документів (у тому числі тих, що становлять банківську або комерційну таємницю) необхідні для виконання цим органом покладених на нього завдань у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму.

Частиною восьмою статті 12 Закону розширено обсяги інформації, яку суб'єкти зобов'язані надавати на запит Держфінмоніторингу.

Крім того, зазначеною нормою Закону передбачено обов'язок суб'єктів надавати Держфінмоніторингу доступ до своїх інформаційних ресурсів (баз персональних даних) для забезпечення функціонування єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Визначення обсягу та порядку подання такої інформації Законом віднесено до компетенції Кабінету Міністрів України.

З метою урегулювання зазначених питань, Кабінетом Міністрів України прийнято постанову «Про затвердження Порядку подання суб'єктами господарювання, підприємствами, установами, організаціями, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, інформації на запит Державної служби фінансового моніторингу України».

Відповідно до прийнятого Порядку Держфінмоніторинг запитує у суб'єктів господарювання, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, інформацію, яка пов'язана з проведенням аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, осіб, які брали участь в їх здійсненні, довідки та копії документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом). Запити будуть направлятися у письмовій формі. При цьому, передбачається, що перелік необхідної інформації, довідок та копій документів, який зазначається у запиті Держфінмоніторингу, формується в залежності від суті фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу у Держфінмоніторингу.

Суб'єкти зобов'язані надавати письмово запитувану інформацію додаючи засвідчені печаткою суб'єкта (за наявності) копії документів, що її підтверджують та необхідні довідки. Порядком також встановлюються вимоги до листа-відповіді суб'єкта.

Суб'єкти, які отримали запит Держфінмоніторингу, повинні задовольнити його протягом п'яти робочих днів з дати його отримання.

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 17 липня 2015 р. № 510

Київ

Про порядок визначення держав (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Установити що:

перелік держав (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, формується Державною службою фінансового моніторингу та затверджується Міністерством фінансів;

держави (території) включаються до зазначеного переліку на основі висновків Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), міжнародних, міжурядових організацій, діяльність яких спрямована на протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2010 р. № 765 «Про порядок визначення країн (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що здійснюють діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 65, ст. 2279);

пункт 5 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державної служби фінансового моніторингу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2011 р. № 75 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 9, ст. 419).

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок визначення країн (територій), які не беруть участі в міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму»	26.04.2003 № 645	Офіційний вісник України від 23.05.2003, № 18, стор. 153, стаття 857, код акту 25100/2003	11.06.2003	Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2010 № 765
2.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок визначення країн (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що здійснюють діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму»	25.08.2010 № 765	Офіційний вісник України від 06.09.2010, № 65, стор. 114, стаття 2279, код акту 52606/2010	01.09.2010	Постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 510
3.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок визначення держав (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення»	17.07.2015 № 510	Офіційний вісник України від 04.08.2015, № 59, стор. 47, стаття 1942, код акту 77864/2015	25.07.2015	-

Коментар: Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок визначення держав (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення» прийнята на виконання статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Зазначеною постановою встановлено, що перелік держав (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, формується Держфінмоніторингом та затверджується Міністерством фінансів.

При цьому держави (території) включаються до зазначеного переліку на основі висновків Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), міжнародних, міжурядових організацій, діяльність яких спрямована на протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Так, на сьогоднішній день, до Переліку країн (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що здійснюють діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму входять (наказ Держфінмоніторингу від 01 жовтня 2012 р. № 139):

1. Іран
2. Корейська Народна Демократична Республіка (КНДР).

Зазначені країни включені до «чорного» списку FATF, а отже і до відповідного Переліку країн (територій).

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 8 вересня 2015 р. № 693

Київ

Про затвердження Порядку надання державними органами, державними реєстраторами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта

Відповідно до частини шостої статті 9 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Порядок надання державними органами, державними реєстраторами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2010 р. № 746 «Про затвердження Порядку надання державними органами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про ідентифікацію клієнта» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 65, ст. 2260);

пункт 2 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державної служби фінансового моніторингу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2011 р. № 75 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державної служби фінансового моніторингу» (Офіційний вісник України, 2011 р., № 9, ст. 419).

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання державними органами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про ідентифікацію клієнта»	25.07.2010 № 746	Офіційний вісник України від 06.09.2010, № 65, стор. 75, стаття 2260, код акту 52566/2010	28.08.2010	Постанова Кабінету Міністрів України від 08.09.2015 № 693

Історична довідка нормативно-правового акту:					
2.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання державними органами, державними реєстраторами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта»	08.09.2015 № 693	Офіційний вісник України від 25.09.2015, № 74, стор. 72, стаття 2442, код акту 78560/2015	25.09.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 8 вересня 2015 р. № 693

ПОРЯДОК

надання державними органами, державними реєстраторами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта

1. Цей Порядок визначає механізм надання державними органами, державними реєстраторами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу (далі - суб'єкт) інформації, що стосується ідентифікації та/або необхідна для вивчення клієнта, уточнення інформації про нього або проведення поглибленої перевірки клієнта (далі - інформація про клієнта).

2. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

3. У разі виникнення сумнівів у достовірності чи повноті поданої клієнтом (представником клієнта) інформації про клієнта суб'єкт вживає заходів щодо проведення його поглибленої перевірки. При цьому суб'єкт має право звернутися до державних органів, державних реєстраторів із запитом щодо надання ними необхідної інформації.

4. На запит суб'єкта інформацію про клієнта надають:

- 1) державні органи - Мін'юст, ДФС, ДМС та відділи державної реєстрації актів цивільного стану;
- 2) державні реєстратори.

5. Запит надсилається суб'єктом за місцезнаходженням відповідного державного органу, державному реєстратору у письмовій формі, підписується керівником суб'єкта або особою, яка його заміщує, та скріплюється печаткою (за наявності) суб'єкта. Запит може надсилатися також в електронній формі. Формат електронної взаємодії та форма надання інформації визначаються державними органами відповідно до вимог законодавства щодо захисту інформації з обмеженим доступом.

6. У запиті зазначаються підстави для надання державними органами, державними реєстраторами інформації про клієнта, її перелік та мета використання такої інформації. До запиту додається копія довідки про обліковий ідентифікатор.

У разі виникнення сумнівів щодо дійсності копії довідки про обліковий ідентифікатор державні органи, державні реєстратори не пізніше наступного робочого дня з дати надходження запиту звертаються до Держфінмоніторингу щодо уточнення інформації.

У такому разі Держфінмоніторинг надає уточнену інформацію протягом трьох робочих днів з дня надходження запиту.

7. Державні органи, державні реєстратори надають протягом 10 робочих днів суб'єкту інформацію про клієнта, передбачену частинами дев'ятою - дев'ятнадцятою статті 9 Закону. Зазначена інформація надається безоплатно.

8. Листи державних органів, державних реєстраторів з інформацією, що надається на запит суб'єкта, повинні містити:

- номер і вихідну дату запиту суб'єкта, на який надається відповідь;
- інформацію, що запитується суб'єктом і належить до компетенції державного органу;

підстави для відмови у наданні інформації про клієнта (у разі ненадання такої інформації).

9. Інформація про клієнта, що надходить суб'єкту від державних органів, державних реєстраторів, є інформацією з обмеженим доступом та використовується виключно з метою виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

10. Суб'єкт веде реєстр запитів до державних органів, державних реєстраторів, який повинен містити вихідні реквізити запиту, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи або повне найменування юридичної особи, інформація про яких запитується, підстави для надсилання запиту та реквізити листа державного органу, державного реєстратора з інформацією, що надійшла у відповідь на запит суб'єкта.

Державні органи, державні реєстратори ведуть в установленому законодавством порядку облік запитів суб'єктів щодо надання інформації про клієнта в окремому реєстрі, в якому зазначаються обліковий ідентифікатор суб'єкта, вхідні реквізити запиту, вихідні реквізити листа-відповіді.

11. Запит суб'єкта та інформація, що надається державними органами, державними реєстраторами згідно з вимогами цього Порядку, є інформацією з обмеженим доступом і не підлягає передачі третім особам, крім Держфінмоніторингу, відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу та інших державних органів у передбачених законом випадках.

12. Суб'єкти забезпечують зберігання та використання інформації про клієнта відповідно до вимог законодавства, запобігання несанкціонованому доступу та поширенню такої інформації.

13. За порушення вимог законодавства щодо зберігання інформації про клієнта, що надходить від державних органів, державних реєстраторів, та її розголошення суб'єкт несе відповідальність згідно із законом.

Коментар: Частиною шостою статті 9 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» передбачено, що суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право затребувати, а державні органи, державні реєстратори зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту надати відповідно до законодавства інформацію, що стосується ідентифікації, та/або що необхідна для вивчення клієнта, уточнення інформації про нього або проведення поглибленої перевірки клієнта. Зазначена інформація подається безоплатно. Порядок подання інформації визначається Кабінетом Міністрів України.

На виконання зазначеної норми Закону Кабінетом Міністрів України прийнято постанову «Про затвердження Порядку надання державними органами, державними реєстраторами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта».

Відповідно до Порядку, при виникненні сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації про клієнта суб'єкт вживає заходів щодо поглибленої перевірки клієнта. При цьому він має право звернутися до державних органів, державних реєстраторів із запитом для отримання необхідної інформації.

Передбачається, що державними органами, які надають суб'єкту первинного фінансового моніторингу, який до них звернувся, інформацію про клієнта, є Державна реєстраційна служба, Державна фіскальна служба та Державна міграційна служба України та державні реєстратори.

Запит надсилається суб'єктом первинного фінансового моніторингу за місцезнаходженням відповідних державних органів, державних реєстраторів у письмовій або електронній формі.

Порядком також встановлюються вимоги до запиту суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Державні органи, державні реєстратори протягом десяти робочих днів надають суб'єктові первинного фінансового моніторингу відповідно до законодавства інформацію про клієнта, передбачену частинами дев'ятою - дев'ятнадцятою статті 9 Закону. Зазначена інформація надається безоплатно.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 16 вересня 2015 р. № 708

Київ

Про затвердження Порядку надання державними органами та органами місцевого самоврядування, державними реєстраторами інформації про фінансові операції та їх учасників до Державної служби фінансового моніторингу

Відповідно до частин четвертої та шостої статті 12 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Порядок надання державними органами, органами місцевого самоврядування та державними реєстраторами інформації про фінансові операції та їх учасників до Державної служби фінансового моніторингу, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2010 р. № 759 «Про затвердження Порядку надання органами державної влади інформації про фінансові операції до Державної служби фінансового моніторингу» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 65, ст. 2273);

пункт 4 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державної служби фінансового моніторингу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2011 р. № 75 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 9, ст. 419).

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання органами державної влади інформації про фінансові операції до Державної служби фінансового моніторингу»	25.08.2010 № 759	Офіційний вісник України від 06.09.2010, № 65, стор. 102, стаття 2273, код акту 52592/2010	31.08.2010	Постанова Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 № 708

Історична довідка нормативно-правового акту:					
2.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання державними органами та органами місцевого самоврядування, державними реєстраторами інформації про фінансові операції та їх учасників до Державної служби фінансового моніторингу»	16.09.2015 № 708	Офіційний вісник України від 02.10.2015, № 76, стор. 270, стаття 2510, код акту 78596/2015	22.09.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 16 вересня 2015 р. № 708

ПОРЯДОК

надання державними органами та органами місцевого самоврядування, державними реєстраторами інформації про фінансові операції та їх учасників до Державної служби фінансового моніторингу

1. Цей Порядок визначає процедуру надання до Держфінмоніторингу:

державними органами, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансові операції, стосовно яких є підозра, та їх учасників, виявлені під час виконання своїх функцій;

державними органами (крім Національного банку) та органами місцевого самоврядування, державними реєстраторами інформації (копії документів), необхідної для виконання покладених на Держфінмоніторинг завдань.

2. Дія цього Порядку поширюється на державні органи (крім Національного банку), зокрема ті, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, органи місцевого самоврядування та державних реєстраторів.

3. Терміни, які вживаються в цьому Порядку, застосовуються в значеннях, визначених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

4. Інформація, що надається відповідно до цього Порядку, є таємницею фінансового моніторингу. Обмін зазначеною інформацією, її розкриття та захист здійснюється відповідно до закону.

5. Інформація про фінансову операцію та її учасників надається державним органом, що провадить діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, не пізніше десяти календарних днів з дня встановлення підозри.

6. Інформація про фінансову операцію та її учасників надається в письмовій формі за підписом уповноваженої особи державного органу.

7. Інформація про фінансову операцію повинна містити такі відомості:

дата проведення фінансової операції (відмови в її проведенні, її зупинення);

сума фінансової операції;

зміст фінансової операції;

підстави підозри;

інші відомості про фінансову операцію (у разі наявності).

Інформація щодо учасників фінансової операції повинна містити наявні ідентифікаційні дані.

8. За наявності відповідних документів щодо проведення фінансової операції або її учасників державний орган також подає копії таких документів, завірені в установленому законодавством порядку.

9. Державні органи та органи місцевого самоврядування, державні реєстратори надають Держфінмоніторингу інформацію за його запитом.

10. Запит щодо надання Держфінмоніторингу інформації надсилається в письмовій формі за підписом уповноваженої особи Держфінмоніторингу.

11. Державні органи та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, державні реєстратори надають запитувану інформацію відповідно до законодавства та не пізніше десяти календарних днів з дня одержання запиту Держфінмоніторингу.

12. Відповідь державних органів та органів місцевого самоврядування на запит Держфінмоніторингу надсилається у письмовій формі за підписом уповноваженої особи відповідного органу і повинна містити:

реквізити запиту Держфінмоніторингу, на який надсилається відповідь;

повну та достовірну інформацію, що запитується;

копії документів щодо підтвердження відповідної інформації, завірені в установленому законодавством порядку (у разі наявності).

13. Неправомірна відмова в наданні запитуваної інформації та копій документів, несвоєчасне або неповне їх надання або надання недостовірної інформації тягнуть за собою відповідальність посадових осіб державних органів та органів місцевого самоврядування відповідно до закону.

Коментар: Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання державними органами та органами місцевого самоврядування, державними реєстраторами інформації про фінансові операції та їх учасників до Державної служби фінансового моніторингу» прийнята на виконання вимог до частин четвертої і шостої статті 12 та пункту 4 розділу X Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Так, частиною четвертою статті 12 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» розширено обсяг інформації, яку державні органи, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення повинні надати Держфінмоніторингу у разі виявлення фінансових операцій, стосовно яких є підозри, зокрема встановлено обов'язок повідомляти не лише про фінансові операції, а також про їх учасників.

Крім того, частиною шостою статті 12 вказаного Закону передбачено обов'язок державних органів (крім Національного банку України) та органів місцевого самоврядування, державних реєстраторів надавати Держфінмоніторингу відомості з баз даних, необхідні для виконання покладених на нього завдань, та/або доступ до своїх інформаційних ресурсів (баз персональних даних) для забезпечення функціонування єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Визначення обсягу та порядку подання такої інформації Законом віднесено до компетенції Кабінету Міністрів України.

У Порядку надання державними органами та органами місцевого самоврядування, державними реєстраторами інформації про фінансові операції та їх учасників до Держфінмоніторингу визначено вимоги до форми, структури та строків надання інформації державними органами, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також до оформлення запитів Держфінмоніторингу на отримання інформації.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
І НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 16 вересня 2015 р. № 717

Київ

Про затвердження Порядку проведення національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму і оприлюднення її результатів

Відповідно до статті 21 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Кабінет Міністрів України і Національний банк України постановляють:

1. Затвердити Порядок проведення національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму і оприлюднення її результатів, що додається.

2. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади подавати Державній службі фінансового моніторингу необхідну інформацію для проведення національної оцінки ризиків згідно з Порядком, затвердженим цією постановою.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Голова Національного банку України

В. ГОНТАРЕВА

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України та Національного банку України «Про затвердження Порядку проведення національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму і оприлюднення її результатів»	16.09.2015 № 717	Офіційний вісник України від 02.10.2015, № 76, стор. 319, стаття 2519, код акту 78608/2015	22.09.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 16 вересня 2015 р. № 717

ПОРЯДОК

проведення національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму і оприлюднення її результатів

1. Цей Порядок визначає механізм збору, обробки і аналізу інформації, необхідної для проведення національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму, а також процедуру проведення національної оцінки ризиків, оприлюднення її результатів і здійснення заходів за результатами її проведення.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному у Законах України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та «Про державну статистику».

3. Метою проведення національної оцінки ризиків є визначення (виявлення) ризиків (загроз) легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму, їх аналіз, оцінка та розроблення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення їх негативних наслідків.

4. Учасниками національної оцінки ризиків є суб'єкти державного фінансового моніторингу, інші державні органи, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

До проведення національної оцінки ризиків можуть залучатися заінтересовані громадські організації та наукові установи.

5. Відповідальним за проведення національної оцінки ризиків є Держфінмоніторинг.

6. Національна оцінка ризиків проводиться систематично, але не рідше одного разу на три роки.

7. Національна оцінка ризиків охоплює систему запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму, зокрема правоохоронну та судову систему, діяльність спеціально уповноваженого органу, фінансовий сектор, наглядову діяльність суб'єктів державного фінансового моніторингу та незалежну професійну діяльність.

8. Кожен учасник національної оцінки ризиків визначає особу на рівні заступника керівника органу (або керівника самостійного структурного підрозділу), відповідальну за подання Держфінмоніторингу інформації, необхідної для проведення національної оцінки ризиків.

Джерелами інформації, необхідної для проведення національної оцінки ризиків, є, зокрема, статистична інформація та адміністративні дані органів державної влади, результати оцінки обсягів тіньової економіки, звіти правоохоронних органів, результати вибіркового аналізу судових рішень у кримінальних справах, а також результати вивчення громадської думки.

Інформація, необхідна для проведення національної оцінки ризиків, включає, зокрема, статистичні звіти, аналітичні огляди та довідки учасників національної оцінки ризиків, заповнені запитальники, що підготовлені Держфінмоніторингом, та подається Держфінмоніторингу для обробки та актуалізації.

Обмін інформацією під час проведення національної оцінки ризиків здійснюється з дотриманням вимог щодо захисту інформації, яка належить до категорії інформації з обмеженим доступом.

Учасники національної оцінки ризиків забезпечують захист інформації з обмеженим доступом, необхідної для проведення національної оцінки ризиків, відповідно до законодавства.

Інформація, що подається для проведення національної оцінки ризиків, повинна використовуватися виключно у службових цілях. Доступ до неї третіх осіб здійснюється у випадках, передбачених законодавством. Особа, яка отримала інформацію, несе відповідальність за її збереження та захист згідно із законодавством.

9. Національна оцінка ризиків проводиться згідно з методикою, підготовленою Держфінмоніторингом та погодженою з Мінфіном відповідно до Рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), з урахуванням міжнародного досвіду та пропозицій експертів міжнародних організацій та повинна включати аналітичну та математичну складові частини.

10. Держфінмоніторинг аналізує, узагальнює, уніфікує подану учасниками національної оцінки ризиків інформацію та готує звіт про її проведення.

Залежно від інформації, яка міститься у зазначеному звіті, до неї повністю або частково може бути обмежено доступ.

11. Інформація про джерела, характер та рівень виявлених ризиків доводиться до відома учасників системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до їх компетенції.

Інформація про основні розглянуті фактори та підготовлені висновки за результатами національної оцінки ризиків доводиться до відома громадськості шляхом її оприлюднення на офіційному веб-сайті Держфінмоніторингу.

Інформаційна довідка: На виконання 1 Рекомендації FATF, статті 21 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», а також Плану заходів на 2016 із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення Держфінмоніторингом оприлюднено Звіт про проведення національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму.

Під час підготовки Звіту Держфінмоніторингом скоординовано роботу всіх учасників національної системи фінансового моніторингу: державних регуляторів, правоохоронних і розвідувальних органів, приватного сектору та його саморегулювальних організацій, а також експертів наукового середовища.

Національна оцінка ризиків здійснена за безпосередньої участі та підтримки Координатора проєктів ОБСЄ в Україні, який брав активну участь в усіх заходах процесу її проведення.

Ознайомитись із Звітом можна в розділі «Національна оцінка ризиків» офіційного веб-сайту Держфінмоніторингу.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (<http://www.sdfm.gov.ua>).

Розділ: Новини / Держфінмоніторингом оприлюднено звіт про проведення національної оцінки ризиків].

12. За результатами національної оцінки ризиків Держфінмоніторинг готує та подає в установленому порядку Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків виявлених ризиків.

Коментар: Постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України «Про затвердження Порядку проведення національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму і оприлюднення її результатів» прийнята на виконання вимог частини третьої та четвертої статті 21 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Так, згідно з частиною третьою статті 21 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» визначено, що збір, обробка і аналіз інформації щодо результатів діяльності фінансового моніторингу, державних органів, що беруть участь у роботі системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів,

одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також іншої інформації, пов'язаної із функціонуванням цієї системи, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до частини четвертої статті 21 вказаного Закону проведення, оприлюднення результатів національної оцінки ризиків та здійснення заходів за її результатами визначаються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України спільно з Національним банком України.

Пунктом 5 частини першої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» встановлено, що проведення національної оцінки ризиків є одним із завдань Держфінмоніторингу.

Метою національної оцінки ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму є визначення (виявлення) ризиків (загроз) легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму, їх аналіз, оцінка та розроблення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків.

Наразі учасниками національної оцінки ризиків реалізуються норми зазначеної постанови Кабінету Міністрів України та триває процес проведення першої національної оцінки ризиків в Україні.

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 25 листопада 2015 р. № 966

Київ

Про затвердження Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції

Відповідно до частини сьомої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити Порядок формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з терористичною діяльністю»	25.05.2006 № 751	Офіційний вісник України від 14.06.2006, № 22, стор. 80, стаття 1632, код акту 36422/2006	14.06.2006	Постанова Кабінету Міністрів України від 18.08.2010 № 745
2.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування переліку осіб, які пов'язані з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції»	18.08.2010 № 745	Офіційний вісник України від 06.09.2010, № 65, стор. 73, стаття 2259, код акту 52565/2010	28.08.2010	Постанова Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 № 966
3.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції»	25.11.2015 № 966	Офіційний вісник України від 11.12.2015, № 96, стор. 86, стаття 3288, код акту 79633/2015	01.12.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 25 листопада 2015 р. № 966

ПОРЯДОК

формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції

1. Цей Порядок визначає механізм формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (далі - перелік).

2. Підставами для внесення Держфінмоніторингом юридичної чи фізичної особи до переліку є:

1) вирок суду, що набрав законної сили, про визнання фізичної особи винною у вчиненні злочинів, передбачених статтями 258 - 2585, 439 і 440 Кримінального кодексу України, рішення суду щодо віднесення (визнання) організації, юридичної або фізичної особи до такої (такою), що пов'язана з провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення;

2) відомості, що формуються міжнародними організаціями або уповноваженими ними органами, про організації, юридичних та фізичних осіб, які пов'язані з терористичними організаціями або терористами, а також про осіб, щодо яких застосовано міжнародні санкції;

3) вироки (рішення) судів, рішення інших компетентних органів іноземних держав стосовно організацій, юридичних або фізичних осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення, які визнаються Україною відповідно до міжнародних договорів України.

3. Перелік формується на підставі відомостей (документів), визначених пунктом 2 цього Порядку, та містить таку інформацію:

1) щодо громадян України - прізвище, ім'я та по батькові, дата народження, серія та номер паспорта або іншого документа, що посвідчує особу, дата видачі і найменування органу, що їх видав, місце перебування та/або проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті), а щодо громадян України, зареєстрованих як фізичні особи - підприємці, - також (за наявності) реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер банківського рахунка;

2) щодо юридичних осіб - резидентів - повне найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ, реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер банківського рахунка;

3) щодо іноземців та фізичних осіб без громадянства - прізвище, ім'я та за наявності по батькові, за наявності громадянство чи підданство, дата народження, серія та номер паспорта або іншого документа, що посвідчує особу, дата видачі і найменування органу, що його видав, місце перебування та/або постійного чи тимчасового проживання;

4) щодо юридичних осіб - нерезидентів - повне найменування, місцезнаходження, реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунка.

4. Перелік доводиться до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу Держфінмоніторингом у порядку, визначеному Мінфіном та погодженому з іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

5. Інформація, передбачена пунктом 3 цього Порядку, подається нарочним чи надсилається рекомендованим поштовим відправленням з дотриманням правил, що виключають несанкціонований доступ до неї, СБУ до Держфінмоніторингу за наявності підстав, визначених підпунктом 1 пункту 2 цього Порядку, а МЗС - підпунктами 2 і 3 пункту 2 цього Порядку.

Зазначені у пунктах 2 і 3 цього Порядку відомості (документи) та інформація надсилаються Держфінмоніторингу не пізніше ніж протягом п'яти робочих днів від дати отримання даних, необхідних для включення юридичної чи фізичної особи до переліку.

Відомості, передбачені підпунктом 2 пункту 2 цього Порядку, Держфінмоніторинг отримує з офіційного веб-сайта ООН та від МЗС.

6. Формування переліку або внесення до нього змін здійснюється Держфінмоніторингом протягом трьох робочих днів від дати надходження відомостей (документів) та інформації, зазначених у пунктах 2 і 3 цього Порядку.

7. У разі включення юридичної чи фізичної особи до переліку Держфінмоніторинг невідкладно проводить аналіз наявної інформації про фінансові операції такої особи, що стали об'єктом фінансового моніторингу, а також даних єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму на предмет встановлення відомостей про активи юридичної чи фізичної особи, включеної до переліку.

У разі виявлення активів юридичної чи фізичної особи, включеної до переліку, Держфінмоніторинг невідкладно подає СБУ узагальнені матеріали для вжиття за наявності відповідних підстав заходів до арешту майна (вкладів) такої особи.

8. Підставою для виключення юридичної чи фізичної особи з переліку є:

1) погашення або зняття судимості з фізичної особи, засудженої за вироком суду, що набрав законної сили, про визнання цієї особи винною у вчиненні злочинів, передбачених статтями 258 - 2585, 439 і 440 Кримінального кодексу України;

2) виключення даних про особу з відомостей, що формуються міжнародними організаціями або уповноваженими ними органами, про організації, юридичних та фізичних осіб, пов'язаних з терористичними організаціями або терористами, а також про осіб, щодо яких застосовано міжнародні санкції;

3) погашення або зняття судимості з фізичної особи, засудженої за вироком (рішенням) судів, рішенням інших компетентних органів іноземних держав, стосовно організації, юридичних або фізичних осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності, які визнаються відповідно до міжнародних договорів України.

9. За наявності відомостей (документів), визначених у підпунктах 1 і 3 пункту 8 цього Порядку, СБУ та МЗС подають Держфінмоніторингу відповідну інформацію протягом п'яти робочих днів.

10. За запитом особи, включеної до переліку, або її офіційного представника Держфінмоніторинг розглядає можливість виключення такої особи з переліку.

Прийняття рішення за запитом здійснюється Держфінмоніторингом протягом тридцяти робочих днів від дати отримання запиту.

Після отримання запиту Держфінмоніторинг не пізніше ніж протягом наступного робочого дня від дати отримання надсилає для розгляду копію такого запиту до СБУ, МЗС або іншого державного органу, який може володіти інформацією про особу, включену до переліку.

СБУ, МЗС або інший державний орган протягом п'яти робочих днів подають Держфінмоніторингу відповідні оригінали документів або їх завірнені копії, які підтверджують чи спростовують інформацію, викладену в запиті, про наявність підстав для виключення особи з переліку. У разі проведення додаткових перевірок зазначені відомості подаються у погоджений з Держфінмоніторингом строк.

11. У разі отримання, в тому числі з офіційного веб-сайта ООН та від МЗС, стосовно особи відомостей, які визначені у пункті 8 цього Порядку, Держфінмоніторинг приймає рішення про виключення особи з переліку та видаляє з нього відповідні записи.

12. Про прийняття за запитом рішення Держфінмоніторинг не пізніше ніж протягом трьох робочих днів від дати його прийняття офіційним листом інформує особу, яка звернулася із запитом.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 25 листопада 2015 р. № 966

ПЕРЕЛІК

постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2010 р. № 745 «Про затвердження Порядку формування переліку осіб, які пов'язані з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 65, ст. 2259).

2. Пункт 40 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань державної реєстрації юридичної особи та фізичної особи - підприємця, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2011 р. № 849 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 61, ст. 2435).

3. Пункт 33 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2013 р. № 233 (Офіційний вісник України, 2013 р., № 28, ст. 955).

Коментар: Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції» прийнята на виконання вимог частини сьомої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Порядок визначає механізм формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції.

Нормативно-правовим документом регламентовані такі питання:

- підстави для внесення Держфінмоніторингом особи до Переліку;
- інформація, на підставі якої формується Перелік та процедура її отримання Держфінмоніторингом (в т.ч. органи, відповідальні за її надання);
- доведення до відома Переліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу;
- формування Переліку або внесення до нього змін;
- підстави та процедура для виключення особи з Переліку.

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 8 серпня 2016 р. № 509

Київ

Про затвердження Порядку визнання Україною міжнародних санкцій відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них

Відповідно до пункту 22 частини першої статті 1 та частини сьомої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Кабінет Міністрів України постановляє:

Затвердити Порядок визнання Україною міжнародних санкцій відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них, що додається.

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визнання Україною міжнародних санкцій відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них»	08.08.2016 № 509	Офіційний вісник України	01.01.2005	Указ Президента України від 13.04.2011 № 466/2011

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 8 серпня 2016 р. № 509

ПОРЯДОК

визнання Україною міжнародних санкцій відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міждержавних організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них

1. Цей Порядок визначає процедуру визнання Україною міжнародних санкцій відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міждержавних організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них (далі - міжнародні санкції).

2. У цьому Порядку термін «міжнародні санкції» вживається у значенні, наведеному у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

3. Кабінет Міністрів України приймає рішення про визнання Україною міжнародних санкцій за поданням МЗС.

4. Підставою для внесення МЗС подання Кабінетові Міністрів України є отримання МЗС від міждержавних об'єднань, міжнародних, міждержавних організацій, участь у яких бере Україна, іноземних держав офіційного документального підтвердження щодо застосування міжнародних санкцій до визначених осіб (далі - підтвердження).

5. МЗС отримує підтвердження через дипломатичні канали. Підтвердження повинне містити офіційні відомості з відповідними документами щодо застосування міжнародних санкцій (із зазначенням мети, виду та підстав застосованих міжнародних санкцій, переліку осіб, стосовно яких застосовано міжнародні санкції) за підписом керівника (глави) міждержавного об'єднання, міжнародної, міждержавної організації, участь у яких бере Україна, іноземної держави.

6. МЗС у місячний строк після отримання підтвердження вносить за погодженням з Мін'юстом, СБУ, Мінфіном, Мінекономрозвитку та Держфінмоніторингом Кабінетові Міністрів України відповідний проект рішення щодо визнання Україною міжнародних санкцій.

7. МЗС у тижневий строк після прийняття Кабінетом Міністрів України рішення щодо визнання Україною міжнародних санкцій подає до Держфінмоніторингу відомості (документи) та інформацію, визначені у Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовані міжнародні санкції, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 р. № 966.

8. Держфінмоніторинг вносить зазначені у пункті 7 цього Порядку відомості (документи) та інформацію до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції.

Коментар: Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визнання Україною міжнародних санкцій відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міждержавних організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них» є однією із останніх постанов Уряду, що прийнята у 2016-му році на виконання Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Зазначений Закон містить визначення терміну «міжнародні санкції», під якими розуміє санкції, які визнаються Україною відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міждержавних організацій, участь у яких бере Укра-

їна, а також іноземних держав (у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України) щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них (пункт 22 частини першої статті 1).

Зважаючи на це, Кабінетом Міністрів України встановлено Порядок визнання Україною міжнародних санкцій відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них.

Відповідно до вказаного Порядку Кабінет Міністрів України приймає рішення про визнання Україною міжнародних санкцій за поданням Міністерства закордонних справ України.

При цьому підставою для внесення Міністерством закордонних справ України подання до Уряду є отримання першим від міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, іноземних держав офіційного документального підтвердження щодо застосування міжнародних санкцій до визначених осіб. Таке підтвердження отримується через дипломатичні канали, і воно повинне містити офіційні відомості з відповідними документами щодо застосування міжнародних санкцій (із зазначенням мети, виду та підстав застосованих міжнародних санкцій, переліку осіб, стосовно яких застосовано міжнародні санкції) за підписом керівника (глави) міждержавного об'єднання, міжнародної, міжурядової організації, участь у яких бере Україна, іноземної держави.

Після цього у місячний строк до Кабінету Міністрів України вноситься відповідний проект рішення щодо визнання Україною міжнародних санкцій.

Після прийняття Кабінетом Міністрів України рішення щодо визнання Україною міжнародних санкцій Міністерство закордонних справ України подає до Держфінмоніторингу відомості (документи) та інформацію, визначені у Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовані міжнародні санкції, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 р. № 966, для внесення відповідних осіб до вказаного переліку.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 13 грудня 2004 р. № 899-р

Київ

Про утворення Навчально-методичного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Кабінету Міністрів України
від 21 листопада 2011 р. № 1180,
від 28 березня 2012 р. № 256,
від 20 квітня 2016 р. № 313

1. Погодитися з пропозицією Держфінмоніторингу щодо утворення Навчально-методичного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму (далі - Центр), з віднесенням його до сфери управління Державного комітету фінансового моніторингу.

2. Установити, що основним завданням Центру є перепідготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму, забезпечення єдиного підходу до перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів суб'єктів державного фінансового моніторингу, правоохоронних та судових органів, представників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, відповідальних за його проведення, а також представників іноземних держав та міжнародних організацій.

3. Взяти до відома, що фінансування діяльності Центру у 2005 році здійснюватиметься в межах бюджетних асигнувань, передбачених Державному комітету фінансового моніторингу.

4. Національній поліції, Державній податковій службі, Національній академії наук, Національній академії правових наук за участю Служби безпеки, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Національного банку, Генеральної прокуратури України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Асоціації українських банків, Ліги страхових організацій сприяти Центру у виконанні його завдань шляхом надання методичної, консультаційної та інформаційної допомоги в розробленні навчальних програм і планів, підготовці та проведенні занять (семінарів, лекцій, консультацій), опрацюванні методів виявлення схем відмивання коштів.

5. Це розпорядження набирає чинності з 1 січня 2005 року.

Виконуючий обов'язки

Прем'єр-міністра України

М. АЗАРОВ

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про утворення Навчально-методичного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму»	13.12.2004 № 899-р	Офіційний вісник України від 31.12.2004, № 50, стор. 65, стаття 3287, код акту 30993/2004	01.01.2005	-

Коментар: Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про утворення Навчально-методичного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму» було прийнято у 2004-му році за пропозицією Держфінмоніторингу.

Навчально-методичний центр віднесений до сфери управління Держфінмоніторингу.

Основним завданням Центру є перепідготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму, забезпечення єдиного підходу до перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів суб'єктів державного фінансового моніторингу, правоохоронних та судових органів, представників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, відповідальних за його проведення, а також представників іноземних держав та міжнародних організацій.

Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» передбачена нова організаційно-правова форма навчального закладу, що перебуває у сфері управління Держфінмоніторингу – «академія».

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 19 серпня 2015 р. № 610

Київ

Про затвердження Порядку організації та координації роботи з перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу

Відповідно до пункту 14 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Кабінет Міністрів України постановляє:

Затвердити Порядок організації та координації роботи з перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу, що додається.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації та координації роботи з перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу»	19.08.2015 № 610	Офіційний вісник України від 08.09.2015, № 69, стор. 104, стаття 2270, код акту 78290/2015	08.09.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 19 серпня 2015 р. № 610

ПОРЯДОК

організації та координації роботи з перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу

1. Цей Порядок визначає механізм здійснення Держфінмоніторингом організації та координації роботи з перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу, зокрема:

спеціалістів органів державної влади;

працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які відповідальні за проведення фінансового моніторингу (далі – відповідальні працівники), а також працівників, залучених до проведення фінансового моніторингу.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

3. Спеціалісти органів державної влади з питань фінансового моніторингу проходять перепідготовку і підвищення кваліфікації у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення з урахуванням потреби органів державної влади.

4. Перепідготовка і підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу здійснюється в рамках державного замовлення за рахунок коштів державного бюджету на базі академії, що належить до сфери управління Держфінмоніторингу (далі – академія), за освітніми програмами, що розроблені відповідно до законодавства, затверджені академією та погоджені з Держфінмоніторингом.

5. Відповідальні працівники та працівники, залучені до проведення фінансового моніторингу, відповідно до законодавства проходять перепідготовку і підвищення кваліфікації за освітніми програмами, що розроблені відповідно до законодавства, затверджені навчальними закладами і погоджені з відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом.

Зазначені освітні програми повинні містити, зокрема, такі розділи:

міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

національне законодавство у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

нормативно-правове забезпечення та практичні аспекти організації здійснення фінансового моніторингу;

управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

відповідальність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

типологічні дослідження у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Освітні програми оприлюднюються на офіційних веб-сайтах Держфінмоніторингу та відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу.

Роз'яснення: Пунктом 20 частини другої статті 6 Закону визначено, що СПФМ зобов'язаний вживати відповідно до законодавства заходів для забезпечення проходження відповідальним працівником навчання у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення протягом трьох місяців з дня його призначення, а також підвищення кваліфікації відповідального працівника шляхом проходження навчання не рідше одного разу на три роки на базі відповідного навчального закладу, що належить до сфери управління спеціально уповноваженого органу, та в інших навчальних закладах за погодженням із Держфінмоніторингом.

Згідно з пунктом 14 частини другої статті 18 Закону Держфінмоніторинг у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України відповідно до покладених на нього завдань забезпечує відповідно до закону організацію та координацію роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації відповідальних працівників СПФМ, а також працівників, залучених до проведення фінансового моніторингу, щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних

злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму на базі відповідного навчального закладу – академії, що належить до сфери його управління.

Постановою Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 № 610 затверджено Порядок організації та координації роботи з перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу (далі – Порядок).

Згідно з пунктом 5 Порядку відповідальні працівники та працівники, залучені до проведення фінансового моніторингу, відповідно до законодавства проходять перепідготовку і підвищення кваліфікації за освітніми програмами, що розроблені відповідно до законодавства, затверджені навчальними закладами і погоджені з відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом.

Таким чином, СПФМ під час забезпечення навчання та підвищення кваліфікації відповідальних працівників, щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення слід керуватись Постановою.

Законом не встановлено обов'язку СПФМ щодо забезпечення навчання та підвищення кваліфікації працівників, що залучені до заходів із проведення первинного фінансового моніторингу, стосовно боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

Водночас, СПФМ зобов'язаний здійснювати освітні та практичні заходи із підготовки персоналу СПФМ щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, у відповідності до пункту 21 частини другої статті 6 Закону.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять сьомого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 22 грудня 2015 року) / Питання 2. Навчання працівників, відповідальних за проведення внутрішнього фінансового моніторингу. Питання 3. Навчання осіб, залучених до проведення фінансового моніторингу.]

6. Перепідготовка та підвищення кваліфікації відповідальних працівників та працівників, залучених до проведення фінансового моніторингу, здійснюється:

академією;

державною навчально-науковою установою «Академія фінансового управління»;

іншими навчальними закладами, які мають відповідну ліцензію з надання освітніх послуг з розширення профілю (підвищення кваліфікації), спеціалізації та уклали договір про співробітництво з Держфінмоніторингом.

7. Для укладення договору про співробітництво з Держфінмоніторингом навчальний заклад подає такі документи:

інформацію про навчальний заклад (найменування навчального закладу, його місцезнаходження, контактні номери телефонів, форма власності, форми та напрями навчання, матеріально-технічна база навчального закладу, електронна та поштова адреса, офіційний веб-сайт);

копію відповідної ліцензії з надання освітніх послуг з розширення профілю (підвищення кваліфікації), спеціалізації;

список науково-педагогічних працівників, державних службовців та інших фахівців, які залучаються до проведення навчальних занять, із зазначенням посади, наукового ступеня і вченого звання (у разі наявності), місця роботи та документів, які підтверджують наявність відповідної кваліфікації, досвід науково-педагогічної або практичної діяльності у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що становить не менше ніж три роки;

освітню програму та навчальний план з перепідготовки та/або підвищення кваліфікації у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

два примірники зазначеного договору, підписаного керівником навчального закладу або уповноваженою ним особою.

8. Перелік навчальних закладів, що здійснюють перепідготовку і підвищення кваліфікації, оприлюднюються на офіційних веб-сайтах Держфінмоніторингу та відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу.

9. Перепідготовка і підвищення кваліфікації відповідальних працівників та працівників, залучених до проведення фінансового моніторингу, складається з таких етапів:

- оволодіння курсом за освітньою програмою;
- складання іспиту (здійснення підсумкового контролю знань).

Завдання для іспиту (здійснення підсумкового контролю знань) відповідальних працівників, а також працівників, залучених до проведення фінансового моніторингу, розробляються та затверджуються академією і погоджуються Держфінмоніторингом та відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу.

10. Іспит (здійснення підсумкового контролю знань) проводиться екзаменаційною комісією на базі екзаменаційного центру, яким може бути академія або державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління». Склад зазначеної комісії затверджується наказом керівника екзаменаційного центру за погодженням з відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом.

До складу комісії входять представники Держфінмоніторингу, Мінфіну, екзаменаційного центру, на базі якого проводиться іспит (здійснення підсумкового контролю знань), та відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу (за згодою).

Коментар: Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації та координації роботи з перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу» прийнята на виконання вимог пункту 14 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Відповідно до пункту 14 частини другої статті 18 вказаного Закону передбачено, що Держфінмоніторинг забезпечує організацію та роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу та відповідальних працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також працівників, залучених до проведення фінансового моніторингу, щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на базі відповідного навчального закладу - академії, що належить до сфери управління Держфінмоніторингу.

Постанова розроблена з метою сприяння виконанню суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог Закону в частині забезпечення проходження відповідальним працівником навчання у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також підвищення кваліфікації відповідального працівника шляхом проходження навчання на базі відповідного навчального закладу, що належить до сфери управління Держфінмоніторингу, та в інших навчальних закладах за погодженням із Держфінмоніторингом.

Постанова встановлює:

єдиний підхід щодо проходження навчання спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу, працівників, суб'єктів первинного фінансового моніторингу, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, а також працівників, залучених до проведення фінансового моніторингу;

єдині вимоги щодо організації навчального процесу в навчальних закладах, які мають ліцензію для провадження діяльності з розширення профілю (підвищення кваліфікації), спеціалізації, та можуть залучатися до перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу.

Зазначена Постанова надає можливість спеціалістам органів державної влади, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних

злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та суб'єктам первинного фінансового моніторингу реалізувати в повній мірі свої права та обов'язки, визначені законодавством України у сфері фінансового моніторингу.

Постановою передбачено, що спеціалісти органів державної влади з питань фінансового моніторингу проходять перепідготовку та підвищують свою кваліфікацію за потребою органів державної влади, але не рідше одного разу на три роки відповідно до законодавства України, в порядку, встановленому Положенням.

Перепідготовка та підвищення кваліфікації проводяться за навчальними програмами, розробленими Академією та погодженими з Держфінмоніторингом, для контролю знань проводяться заходи поточного та підсумкового контролю (заліки, екзамени, співбесіди тощо).

За результатами успішного проходження підсумкового контролю знань слухачі отримують документ про підвищення кваліфікації державного зразка.

Працівники суб'єктів первинного фінансового моніторингу, відповідальні за проведення фінансового моніторингу, проходять перепідготовку та підвищення кваліфікації відповідно до законодавства України за потребою. Особа, вперше призначена на посаду відповідального працівника, повинна пройти перепідготовку та підвищення кваліфікації протягом трьох місяців з дня призначення на посаду або надання їй відповідних повноважень.

Перепідготовку та/або підвищення кваліфікації відповідальних працівників мають право здійснювати:

Перепідготовка та підвищення кваліфікації відповідальних працівників складається з таких етапів:

оволодіння курсом за освітньою програмою та отримання свідоцтва про навчання;
складання екзамену (підсумковий контроль знань) та отримання документа про підвищення кваліфікації державного зразка.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 13 вересня 2002 р. № 1371

Київ

Про порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Кабінету Міністрів України

...

від 6 червня 2007 р. № 805,

...

від 8 жовтня 2008 р. № 900

...

З метою забезпечення ефективної участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна, Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити такі, що додаються:

Порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна;

перелік центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, відповідальних за виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях.

2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком (додається).

Прем'єр-міністр України

А. КІНАХ

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна»	13.09.2002 № 1371	Офіційний вісник України від 04.10.2002, № 38, стор. 36, стаття 1776, код акту 23252/2002	04.10.2002	-
2.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про доповнення переліку центральних органів виконавчої влади, відповідальних за виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях»	06.06.2007 № 805	Офіційний вісник України від 22.06.2007, № 43, стор. 49, стаття 1716, код акту 40039/2007	22.06.2007	-

Історична довідка нормативно-правового акту:					
3.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про доповнення пункту 3 переліку центральних органів виконавчої влади, відповідальних за виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях»	08.10.2008 № 900	Офіційний вісник України від 24.10.2008, № 78, стор. 123, стаття 2614, код акту 44610/2008	21.10.2008	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 13 вересня 2002 р. № 1371

ПОРЯДОК

участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна

1. Центральні органи виконавчої влади, включені до переліку центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, відповідальних за виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях (далі - перелік), беруть участь у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна відповідно до укладених міжнародних договорів України (далі - міжнародні організації), та відповідають за виконання зобов'язань, що випливають із членства України в цих організаціях.

2. Загальне забезпечення та координація діяльності, пов'язаної з участю центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, здійснюються МЗС.

3. Центральні органи виконавчої влади, які беруть участь у діяльності міжнародних організацій, зобов'язані:

ефективно використовувати потенційні можливості зазначених організацій з метою зміцнення національної безпеки України, забезпечення її політичних, соціально-економічних та екологічних інтересів, прискорення економічних реформ;

забезпечувати виконання зобов'язань, що випливають із членства України в цих організаціях;

вживати заходів до забезпечення своєчасної сплати внесків до бюджетів міжнародних організацій згідно з умовами участі в них;

стежити за дотриманням прав Української Сторони, що випливають із членства України в міжнародних організаціях, а також за виконанням іншими членами міжнародних організацій їх зобов'язань.

4. На підставі наданих у встановленому порядку головними розпорядниками коштів бюджетних запитів Мінфін щороку передбачає з урахуванням фінансових можливостей у загальному фонді державного бюджету:

1) кошти для сплати внесків до бюджетів міжнародних організацій, членство в яких набуто відповідно до міжнародних договорів України, укладених від імені України, Кабінету Міністрів України (міждержавних, міжурядових договорів):

для МЗС у складі видатків державного бюджету на зовнішньополітичну діяльність;

для інших центральних органів виконавчої влади, відповідальних за виконання фінансових зобов'язань перед міжнародними організаціями, у складі інших видатків державного бюджету (які не віднесені до видатків державного бюджету на зовнішньополітичну діяльність);

2) кошти для сплати внесків до міжнародних організацій, членство в яких набуто відповідно до міжнародних договорів України, укладених від імені центральних органів виконавчої влади (міжвідомчих договорів), у складі видатків державного бюджету на керівництво, управління та забезпечення діяльності цих органів.

Порядок, передбачений підпунктом 1 цього пункту, застосовується лише у тих випадках, коли під час вступу до міжнародної організації єдиним джерелом довготермінового здійснення видатків, пов'язаних із сплатою внесків до бюджету міжнародної організації, були визначені кошти державного бюджету (загального фонду бюджету).

5. Мінфін на підставі поданих центральними органами виконавчої влади (головними розпорядниками коштів державного бюджету) бюджетних запитів щороку враховує у спеціальному фонді державного бюджету відповідні асигнування для сплати внесків до міжнародних організацій, під час вступу до яких джерелом здійснення видатків було визначено позабюджетні кошти, які згідно із законодавством включено до складу спеціального фонду державного бюджету.

Центральні органи виконавчої влади забезпечують сплату внесків до бюджетів тих міжнародних організацій, під час вступу до яких джерелом здійснення цих видатків було визначено кошти, залучені від організацій, що не утримуються за рахунок бюджетних асигнувань, або інші позабюджетні кошти, які згідно із законодавством не включені до складу спеціального фонду державного бюджету.

6. Контроль за сплатою внесків із загального фонду до бюджетів міжнародних організацій здійснюється Мінфіном разом з центральним органом виконавчої влади, відповідальним за виконання фінансових зобов'язань перед цими організаціями.

Контроль за сплатою внесків із спеціального фонду до бюджетів міжнародних організацій, яка проводиться за рахунок коштів, залучених від організацій, що не утримуються за рахунок бюджетних асигнувань, або інших позабюджетних коштів, які згідно із законодавством не включено до складу спеціального фонду державного бюджету, здійснюється центральним органом виконавчої влади, відповідальним за виконання фінансових зобов'язань перед цими організаціями.

7. Повноваження на участь у роботі міжнародних організацій та їх органів, а також на ведення переговорів і підписання міжнародних договорів у рамках міжнародних організацій надаються у порядку, визначеному законодавством.

8. Представники центральних органів виконавчої влади, які беруть участь у заходах міжнародних організацій, керуються письмовими директивами, вказівками, технічними завданнями, що готуються у встановленому порядку центральними органами виконавчої влади, відповідальними за виконання зобов'язань, які випливають із членства України у відповідній міжнародній організації.

9. У разі вступу України до міжнародної організації центральний орган виконавчої влади, який відповідатиме за участь України у діяльності цієї організації, за погодженням з МЗС та іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади подає Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо внесення відповідних змін до переліку.

10. Центральний орган виконавчої влади, відповідальний за виконання зобов'язань, що випливають із членства України у відповідній міжнародній організації, може залучати до участі в її діяльності інші центральні органи виконавчої влади, не зазначені у переліку, а також представників інших державних органів, підприємств та організацій різних форм власності за їх згодою.

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 13 вересня 2002 р. № 1371

(у редакції постанови Кабінету Міністрів України

від 30 листопада 2011 р. № 1276)

ПЕРЕЛІК

центральных органів виконавчої влади, інших державних органів, відповідальних за виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях

Міжнародні організації та їх органи	Центральні органи виконавчої влади, інші державні органи
...	
3. Міжнародні організації, що не входять до системи ООН:	
Егмонтська група підрозділів фінансової розвідки	Держфінмоніторинг

РОЗДІЛ II.

Міжнародні організації та їх органи	Центральні органи виконавчої влади, інші державні органи
...	
Організація за демократію та економічний розвиток - ГУАМ та її основні органи:	
галузеві робочі групи ГУАМ:	
- Робоча група з питань боротьби з тероризмом, організованою злочинністю та розповсюдженням наркотиків	СБУ, МВС, Адміністрація Держприкордонслужби, ДФС, ДСКН за участю Генеральної прокуратури України
...	
Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) та її основні органи:	
Антитерористичний підрозділ ОБСЄ	СБУ, МВС, МЗС
...	
Рада Європи (РЄ):	МЗС
Комітет експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL)	Держфінмоніторинг, МВС, ДФС, СБУ, Мін'юст, НКЦПФР, Нацкомфінпослуг, МЗС за участю Генеральної прокуратури України та Національного банку
Комітет експертів Ради Європи по боротьбі з тероризмом	СБУ, МЗС
...	
4. Конвенційні органи:	
Конференція держав - учасниць Конвенції про заборону розробки, виробництва та накопичення запасів бактеріологічної (біологічної) і токсинної зброї та про їх знищення	МЗС, МОЗ, Держветфітослужба, Міноборони, СБУ
...	
5. Міжнародні організації, у роботі яких Україна бере участь як спостерігач або асоційований член:	
Євразійська група з протидії легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму	Держфінмоніторинг, СБУ
Міжнародна конференція протидії наркотикам	ДСКН, СБУ, МВС, Адміністрація Держприкордонслужби

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 13 вересня 2002 р. № 1371

ПЕРЕЛІК

постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 1994 р. № 474 «Про впорядкування участі міністерств і відомств у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна» (ЗП України, 1994 р., № 10, ст. 264).

2. Пункт 1 постанови Кабінету Міністрів України від 22 січня 1996 р. № 107 «Про внесення змін до деяких рішень Уряду України» (ЗП України, 1996 р., № 6, ст. 188).

3. Пункт 6 постанови Кабінету Міністрів України від 8 червня 1996 р. № 620 «Питання створення та організації роботи Української частини Спільного комітету «Уряд/ЮНІДО».

4. Пункт 3 постанови Кабінету Міністрів України від 16 лютого 1998 р. № 169 «Про створення Національної комісії України із зводу харчових продуктів Кодекс аліментаріус» (Офіційний вісник України, 1998 р., № 7, ст. 265).

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 липня 1998 р. № 1081 «Про внесення доповнення до постанови Кабінету Міністрів України від 11 липня 1994 р. № 474» (Офіційний вісник України, 1998 р., № 28, ст. 1054).

6. Пункт 1 змін і доповнень, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2000 р. № 1489 (Офіційний вісник України, 2000 р., № 40, ст. 1693).

Коментар: Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна» прийнята з метою забезпечення ефективної участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна.

Зазначеною Постановою затверджені:

- Порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна;

- перелік центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, відповідальних за виконання зобов'язань, що випливають із членства України в міжнародних організаціях.

Відповідно до затвердженого переліку відповідальних органів, Держфінмоніторингу відповідальний за роботу із Егмонтською групою підрозділів фінансової розвідки та спільно із іншими органами з Комітетом експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL) та Євразійською групою з протидії легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму.

Зазначену узгоджується із положеннями стосовно міжнародного співробітництва, визначеними Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Крім того, в межах компетенції, здійснюється співпраця із Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF). Так, унікальним випадком є прийняття Кабінетом Міністрів України та Національним банком України спільної постанови від 28 серпня 2001 р. № 1124 «Про Сорок рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)». Вказана Постанова була прийнята на виконання Конвенції Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом.

Постановою органам виконавчої влади, банківським та іншим фінансовим установам доручено керуватися у своїй діяльності Сорока рекомендаціями Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 8 вересня 2016 р. № 613

Київ

Про утворення Ради з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Утворити Раду з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у складі згідно з додатком.

2. Затвердити Положення про Раду з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

3. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про утворення міжвідомчої робочої групи з дослідження методів та тенденцій у відмиванні грошей та інших доходів, одержаних злочинним шляхом»	21.08.2001 № 386-р	н/д	н/д	Постанова Кабінету Міністрів України від 02.10.2003 № 1565
2.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення міжвідомчої робочої групи з дослідження методів та тенденцій у відмиванні доходів, одержаних злочинним шляхом»	02.10.2003 № 1565	Офіційний вісник України від 24.10.2003, № 41, стор. 63, стаття 2172, код акту 26550/2003	24.10.2003	Постанова Кабінету Міністрів України від 06.01.2010 № 25

Історична довідка нормативно-правового акту:					
3.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Ради з питань дослідження методів та тенденцій у відмиванні доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванні тероризму»	06.01.2010 № 25	Офіційний вісник України від 25.01.2010, № 2, стор. 16, стаття 61	25.01.2010	Постанова Кабінету Міністрів України від 08.09.2016 № 613
4.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Ради з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	08.09.2016 № 613	Офіційний вісник України від 23.09.2016, № 73, стор. 121, стаття 2461, код акту 83153/2016	16.09.2016	-

Додаток
до постанови Кабінету
Міністрів України
від 8 вересня 2016 р. № 613

СКЛАД

Ради з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Голова Держфінмоніторингу, голова Ради
перший заступник Голови Держфінмоніторингу, заступник голови Ради
директор Департаменту координації системи фінансового моніторингу Держфінмоніторингу,
секретар Ради
керівник Головного департаменту Адміністрації Президента України (за згодою)
представник Секретаріату Кабінету Міністрів України
заступник Міністра фінансів
заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі
заступник Міністра закордонних справ
заступник Міністра юстиції
заступник Міністра інфраструктури
заступник Міністра внутрішніх справ
перший заступник Голови Держаудитслужби
перший заступник Голови ДФС
заступник Голови Антимонопольного комітету (за згодою)
заступник Голови Казначейства
заступник Голови Держприкордонслужби
заступник Голови ДРС
заступник Голови Служби зовнішньої розвідки (за згодою)
представник Генеральної прокуратури України (за згодою)
представник СБУ (за згодою)
член НКЦПФР (за згодою)
член Нацкомфінпослуг (за згодою)
керівник Управління аналітики та обробки інформації Національного антикорупційного бюро
(за згодою)
народний депутат України (за згодою)
Керівник Апарату Ради національної безпеки і оборони України (за згодою)
директор Департаменту фінансового моніторингу Національного банку (за згодою)

заступник Голови Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ (за згодою)

президент Ліги страхових організацій України (за згодою)

представник Асоціації українських банків (за згодою)

представник Асоціації «Незалежна асоціація банків України» (за згодою)

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 8 вересня 2016 р. № 613

ПОЛОЖЕННЯ

про Раду з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Рада з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Рада) є тимчасовим консультативно-дорадчим органом Кабінету Міністрів України.

2. Рада у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, а також указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції і законів України, актами Кабінету Міністрів України та цим Положенням.

3. Рада утворюється для вивчення проблемних питань, пов'язаних з реалізацією державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

4. Основними завданнями Ради є:

1) сприяння забезпеченню координації дій органів виконавчої влади, інших державних органів з питань здійснення заходів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) підготовка пропозицій щодо:

формування і реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

проведення оцінки ризиків та здійснення заходів за її результатами;

3) аналіз ефективності здійснення заходів щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, стану додержання при цьому конституційних прав і свобод людини і громадянина.

5. Рада відповідно до покладених на неї завдань:

1) проводить аналіз актів законодавства, а також джерел міжнародного права у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та готує відповідні пропозиції щодо вдосконалення законодавства;

2) бере участь у підготовці проєктів нормативно-правових актів щодо впровадження міжнародних стандартів у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, зокрема стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF);

3) готує пропозиції до плану заходів із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також довгострокових програм і стратегій розвитку національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та аналізує хід їх виконання;

4) розробляє рекомендації щодо удосконалення організації взаємодії органів виконавчої влади, інших державних органів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів,

одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

5) узагальнює одержану в установленому порядку від органів виконавчої влади, інших державних органів інформацію, що стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, готує відповідні аналітичні матеріали з метою виявлення джерел походження таких доходів, механізмів і схем їх легалізації, шляхів запобігання негативним тенденціям у цій сфері;

6) надає пропозиції щодо удосконалення механізмів обміну інформацією між органами виконавчої влади, іншими державними органами, задіяними у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, зокрема з метою забезпечення функціонування єдиної державної інформаційної системи у цій сфері;

7) проводить моніторинг стану виконання органами виконавчої влади, іншими державними органами покладених на них завдань у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

8) подає до Кабінету Міністрів України розроблені за результатами своєї роботи рекомендації та пропозиції.

6. Рада для виконання покладених на неї завдань має право:

1) одержувати в установленому законодавством порядку від органів виконавчої влади, інших державних органів необхідну статистичну, довідкову інформацію про їх діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (крім інформації з обмеженим доступом);

2) запрошувати на свої засідання представників органів виконавчої влади, інших державних органів (за погодженням з їх керівниками) для обговорення проблемних питань, що виникають під час здійснення заходів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

3) залучати до участі у своїй роботі спеціалістів органів виконавчої влади, інших державних органів (за погодженням з їх керівниками), іноземних фахівців і представників засобів масової інформації (за згодою), основна або тематична діяльність яких пов'язана з проблемами боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

4) утворювати у разі потреби для виконання покладених на неї завдань постійні або тимчасові робочі групи;

5) скликати в установленому порядку наради, проводити семінари, конференції з питань, пов'язаних з виконанням завдань, що покладаються на неї.

7. Раду очолює голова, який за посадою є Головою Держфінмоніторингу.

Персональний склад Ради затверджує її голова.

8. Організаційною формою роботи Ради є засідання, які проводяться за рішенням її голови, але не рідше одного разу на півроку.

Держфінмоніторинг повідомляє членам Ради не пізніше ніж за тиждень до засідання про його проведення та порядок денний.

Засідання Ради веде голова, а за його відсутності - заступник голови.

Підготовку матеріалів для розгляду на засіданнях Ради забезпечує її секретар.

Засідання Ради визнається правоможним, якщо на ньому присутні більш як половина її членів.

9. На своїх засіданнях Рада розробляє пропозиції та рекомендації з питань, що належать до її компетенції.

Пропозиції та рекомендації вважаються схваленими, якщо за них проголосувало більш як половина присутніх на засіданні членів Ради.

У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос головуючого на засіданні.

10. Пропозиції та рекомендації фіксуються у протоколі засідання, який підписується головуючим на засіданні та секретарем Ради і надсилається усім членам Ради та Кабінетові Міністрів України.

Член Ради, який не підтримує пропозиції (рекомендації), може викласти у письмовій формі свою окрему думку, що додається до протоколу засідання.

11. Пропозиції та рекомендації Ради можуть бути реалізовані шляхом прийняття Кабінетом Міністрів України рішення, проект якого вносить Держфінмоніторинг або інший орган виконавчої влади, представник якого входить до складу Ради, в установленому порядку.

12. Рада використовує у роботі бланк із своїм найменуванням.

13. Організаційне, інформаційне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Ради здійснює Держфінмоніторинг.

Інформаційна довідка: Кабінетом Міністрів України 8 вересня 2016 року була прийнята постанова «Про утворення Ради з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – Рада). Відповідно до постанови до складу Ради включено два нових представники із: Національного антикорупційного бюро України та Асоціації «Незалежна асоціація банків України».

7 жовтня 2016 року у Державній службі фінансового моніторингу України відбулось перше засідання Ради.

Участь у засіданні Ради взяли представники основних профільних державних органів, задіяних в системі боротьби з відмиванням злочинних доходів, правоохоронних органів та представники саморегульованих організацій.

Під час засідання було розглянуто питання про заходи, що вживаються для приведення нормативно-правових актів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Крім того, була розглянута інформація щодо виявлення фінансових операцій, що мають відношення до фінансування тероризму і сепаратизму.

На засіданні було обговорено та схвалено проект звіту про проведення національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму.

Крім того, під час засідання членам Ради було презентовано проект постанови Кабінету Міністрів України і Національного банку України «Про затвердження плану заходів на 2017 рік із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

За результатами засідання складено протокол, який буде доведено до відома та врахування в роботі усім заінтересованим державним органам, а також буде розміщено на офіційному веб-сайті Держфінмоніторингу у розділі «Міжвідомче співробітництво» / «Рада з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» / «Матеріали засідань Ради».

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (<http://www.sdfm.gov.ua>).

Розділ: Новини / Відбулось перше засідання Ради з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення].

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 8 вересня 2016 р. № 613

ПЕРЕЛІК

постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 січня 2010 р. № 25 «Про утворення Ради з питань дослідження методів та тенденцій у відмиванні доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванні тероризму» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 2, ст. 61).

2. Пункт 8 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2011 р. № 1180 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 90, ст. 3266).

3. Пункт 48 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2012 р. № 256 (Офіційний вісник України, 2012 р., № 24, ст. 917).

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2012 р. № 1105 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 6 січня 2010 р. № 25» (Офіційний вісник України, 2012 р., № 91, ст. 3698).

5. Пункт 11 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України щодо діяльності Державної служби з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2012 р. № 1107 (Офіційний вісник України, 2012 р., № 92, ст. 3730).

Коментар: Постановою Кабінету Міністрів України «Про утворення Ради з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»:

- утворено Раду з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- затверджено Положення про Раду з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Рада є постійно діючим консультативно-дорадчим органом, утвореним Кабінетом Міністрів України. Основними її завданнями є:

- 1) сприяння забезпеченню координації дій органів виконавчої влади, інших державних органів з питань здійснення заходів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- 2) підготовка пропозицій щодо:

- формування і реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- проведення оцінки ризиків та здійснення заходів за її результатами;

- 3) аналіз ефективності здійснення заходів щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, стану додержання при цьому конституційних прав і свобод людини і громадянина.

Раду очолює голова, який за посадою є Головою Держфінмоніторингу.

Організаційною формою роботи Ради є засідання, які проводяться за рішенням її голови, але не рідше одного разу на півроку.

На своїх засіданнях Рада розробляє пропозиції та рекомендації з питань, що належать до її компетенції. Пропозиції та рекомендації фіксуються у протоколі засідання, який підписується головою на засіданні та секретарем Ради і надсилається усім членам Ради та Кабінетові Міністрів України.

Пропозиції та рекомендації Ради можуть бути реалізовані шляхом прийняття Кабінетом Міністрів України рішення, проект якого вносить Держфінмоніторинг або інший орган виконавчої влади, представник якого входить до складу Ради, в установленому порядку.

Організаційне, інформаційне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Ради здійснює Держфінмоніторинг.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 23 лютого 2011 р. № 143-р

Київ

Про перелік офшорних зон

1. Відповідно до пункту 161.2 статті 161 Податкового кодексу України оприлюднити перелік офшорних зон згідно з додатком.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 77 «Про перелік офшорних зон» (Офіційний вісник України, 2003 р., № 9, ст. 401);

розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2005 р. № 82 «Про внесення змін у додаток до розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 77» (Офіційний вісник України, 2005 р., № 14, ст. 722);

розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 лютого 2006 р. № 44 «Про внесення зміни у додаток до розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 77» (Офіційний вісник України, 2006 р., № 5, ст. 239).

3. Це розпорядження набирає чинності з 1 квітня 2011 року.

Прем'єр-міністр України

М. АЗАРОВ

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про перелік офшорних зон»	01.03.2000 № 106-р	Офіційний вісник України від 17.03.2000, № 9, стор. 32, стаття 351, код акту 15096/2000	03.03.2000	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.03.2001 № 79-р
2.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про перелік офшорних зон»	14.03.2001 № 79-р	Офіційний вісник України від 30.03.2001, № 11, стор. 69, стаття 452, код акту 18100/2001	30.03.2001	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.02.2002 № 53-р
3.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про перелік офшорних зон»	14.02.2002 № 53-р	Офіційний вісник України від 01.03.2002, № 7, стор. 147, стаття 298, код акту 21535/2002	23.02.2002	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 № 77-р

Історична довідка нормативно-правового акту:					
4.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про перелік офшорних зон	24.02.2003 № 77-р	Офіційний вісник України від 14.03.2003, № 9, стор. 179, стаття 401, код акту 24493/2003	05.03.2003	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 143-р
5.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про перелік офшорних зон	23.02.2011 № 143-р	Офіційний вісник України від 04.03.2011, № 14, стор. 62, стаття 592, код акту 55012/2011	01.04.2011	-

Додаток
до розпорядження Кабінету
Міністрів України
від 23 лютого 2011 р. № 143-р

ПЕРЕЛІК офшорних зон

Британські залежні території	Острів Гернесі Острів Джерсі Острів Мен Острів Олдерні
Близький Схід	Бахрейн
Центральна Америка	Беліз
Європа	Андорра Гібралтар Монако
Африка	Ліберія Сейшельські Острови
Карибський регіон	Ангілья Антигуа і Барбуда Аруба Багамські Острови Барбадос Бермудські Острови Британські Віргінські Острови Віргінські Острови (США) Гренада Кайманові Острови Монтсеррат Нідерландські Антильські Острови Пуерто-Ріко Сент-Вінсент і Гренадіни Сент-Кітс і Невіс Сент-Люсія Співдружність Домініки Теркс і Кайкос

РОЗДІЛ II.

Тихоокеанський регіон	Вануату Маршальські Острови Науру Ніуе Острови Кука Самоа
Південна Азія	Мальдівська Республіка

Коментар: Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про перелік офшорних зон» прийнято відповідно до пункту 161.2 статті 161 Податкового кодексу України.

Це Розпорядження набрало чинності з 1 квітня 2011 року та жодного разу до нього не вносились зміни.

Офшорні зони розділені на 8 регіонів, серед яких: Британські залежні території; Близький Схід; Центральна Америка; Європа; Карибський регіон; Африка; Тихоокеанський регіон; Південна Азія.

Вказане розпорядження Кабінету Міністрів України має значення в контексті обов'язкового фінансового моніторингу та заходів з управління ризиками Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 18 березня 2015 р. № 118

Київ

Про утворення Національного агентства з питань запобігання корупції

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Утворити Національне агентство з питань запобігання корупції як центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

2. Внести до схеми спрямування і координації діяльності центральних органів виконавчої влади Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» (Офіційний вісник України, 2014 р., № 74, ст. 2105, № 93, ст. 2685; 2015 р., № 6, ст. 127), такі зміни:

1) розділ II доповнити абзацом такого змісту:

«Національне агентство з питань запобігання корупції*»;

2) пункт 1 розділу III після абзацу «Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України» доповнити абзацом такого змісту:

«Національне агентство з питань запобігання корупції».

Прем'єр-міністр України

А.ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Національного агентства з питань запобігання корупції»	18.03.2015 № 118	Офіційний вісник України від 03.04.2015, № 24, стор. 31, стаття 664, код акту 76179/2015	03.04.2015	-

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 24 лютого 2016 р. № 104

Київ

Про утворення Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Утворити Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, як центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

2. Внести до схеми спрямування і координації діяльності центральних органів виконавчої влади Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» (Офіційний вісник України, 2014 р., № 74, ст. 2105, № 93, ст. 2685; 2015 р., № 24, ст. 664, № 30, ст. 873, № 63, ст. 2092, № 72, ст. 2363, № 87, ст. 2907, № 88, ст. 2927, № 93, ст. 3170), такі зміни:

1) розділ II доповнити абзацом такого змісту:

«Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів*»;

2) пункт 1 розділу III після абзацу «Національне агентство з питань запобігання корупції» доповнити абзацом такого змісту:

«Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів».

Прем'єр-міністр України

А.ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів»	24.02.2016 № 104	Офіційний вісник України від 11.03.2016, № 18, стор. 307, стаття 722, код акту 80938/2016	03.03.2016	-

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 29 лютого 2016 р. № 127

Київ

Про утворення Державного бюро розслідувань

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Утворити Державне бюро розслідувань як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

2. Внести до схеми спрямування і координації діяльності центральних органів виконавчої влади Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» (Офіційний вісник України, 2014 р., № 74, ст. 2105, № 93, ст. 2685; 2015 р., № 24, ст. 664, № 30, ст. 873, № 63, ст. 2092, № 72, ст. 2363, № 87, ст. 2907, № 88, ст. 2927, № 93, ст. 3170), такі зміни:

1) розділ II доповнити абзацом такого змісту:

«Державне бюро розслідувань*»;

2) пункт 1 розділу III доповнити абзацом такого змісту:

«Державне бюро розслідувань».

3. Міністерству фінансів підготувати та подати Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», передбачивши видатки, необхідні для забезпечення реалізації Закону України «Про Державне бюро розслідувань».

Прем'єр-міністр України

А.ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Державного бюро розслідувань»	29.02.2016 № 127	Офіційний вісник України від 11.03.2016, № 18, стор. 470, стаття 743, код акту 80976/2016	01.03.2016	-

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 3 серпня 2005 р. № 315-р
Київ

Про схвалення Концепції розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму на 2005 - 2010 роки

1. Схвалити Концепцію розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму на 2005 - 2010 роки, що додається.

2. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади подати в місячний строк Держфінмоніторингу пропозиції щодо реалізації схваленої цим розпорядженням Концепції.

Прем'єр-міністр України

Ю. ТИМОШЕНКО

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму на 2005 - 2010 роки»	03.08.2005 № 315-р	Офіційний вісник України від 26.08.2005, № 32, стор. 354, стаття 1951, код акту 33308/2005	26.08.2005	-

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету
Міністрів України
від 3 серпня 2005 р. № 315-р

КОНЦЕПЦІЯ

розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму на 2005 - 2010 роки

1. Загальні положення

Боротьба з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом (далі - легалізація незаконних доходів), і фінансуванням тероризму є невід'ємною складовою боротьби із злочинністю, що набула сьогодні особливої актуальності.

Глобалізація світових господарських зв'язків та впровадження у фінансову сферу новітніх технологій одночасно з розвитком суспільства підвищують уразливість міжнародної фінансової системи, що дає змогу злочинцям у різних державах легалізувати незаконні доходи і фінансувати тероризм.

Легалізація незаконних доходів відбувається переважно у банківській сфері, системі страхування, на ринку капіталів, а також в індустрії розваг, зокрема з використанням казино. Крім того, як головні канали відмивання грошей використовуються ті галузі економіки, де можна без труднощів і в широкому масштабі застосовувати підроблені рахунки, накладні тощо. Варто виділити такі способи відмивання грошей, як використання процедур приватизації державних підприємств, визнання банкрутом і ліквідації юридичних осіб - суб'єктів господарювання.

Після трагічної події у США у вересні 2001 року одним з основних пріоритетів національної безпеки держав світу є боротьба з тероризмом, і у зв'язку з цим особливо небезпечними для суспільства стали дії, пов'язані з фінансуванням тероризму, у тому числі міжнародного.

Метою розвитку системи запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму є:

- забезпечення прозорості фінансової системи;
- підвищення інвестиційної привабливості економіки України для іноземних інвесторів;
- покращення міжнародного іміджу України;
- подолання бар'єрів на шляху визнання України державою з ринковою економікою;
- декриміналізація і детінізація економічних відносин;
- розширення кореспондентських відносин українських банків з фінансовими установами держав - членів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF);
- сприяння наповненню дохідної частини державного бюджету.

Виявлення та руйнування схем легалізації незаконних доходів і фінансування тероризму, у тому числі переміщення з цією метою коштів територією України, повинно стати основою спільної та цілеспрямованої роботи Держфінмоніторингу та інших заінтересованих органів виконавчої влади.

2. Аналіз ситуації

З початку 2003 року відбулися кардинальні позитивні зміни у підходах до розв'язання проблеми запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму.

Використання слабких сторін фінансової системи з метою легалізації незаконних доходів і фінансування тероризму загрожує національній безпеці, становить серйозну небезпеку для розвитку національної економіки, ставить під загрозу відносини з іншими державами, а також негативно впливає на міжнародний імідж України.

Боротьба з цим небезпечним явищем перебуває в центрі уваги таких міжнародних організацій, як ООН, Рада Європи, Світовий банк, Міжнародний валютний фонд, Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) тощо. Із зазначеного питання прийнято ряд міжнародних правових актів, зокрема Міжнародну конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму, Конвенцію про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, Конвенцію ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин від 20 грудня 1988 року, Конвенцію ООН проти корупції, Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності, Європейську конвенцію про взаємну допомогу у кримінальних справах, Європейську конвенцію про боротьбу з тероризмом, Резолюцію 1373 (2001), прийняту Радою Безпеки ООН на 4385-му засіданні, Директиву 91/308/ЄЕС Ради Європейських Співтовариств щодо запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей від 10 червня 1991 року, Сорок рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (1990, 1996 та 2003 роки), Дев'ять спеціальних рекомендацій FATF по боротьбі з фінансуванням тероризму.

Незважаючи на те, що Україна не мала достатнього досвіду та досконалого законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, а її фінансова система перебувала на етапі розвитку, державою було вжито ряд заходів для підтримки міжнародних зусиль у цьому напрямі і протягом 2002 - 2004 років створено систему запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму.

Так, з метою впровадження міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму Верховною Радою України прийнято базовий Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення, якими встановлено адміністративну відповідальність за порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації незаконних доходів, зміни до Кримінального кодексу України, якими збільшено кількість кваліфікуючих ознак відповідного злочину.

Постановами Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 644 і N 646 затверджено відповідно Порядок реєстрації фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу та Порядок взяття на облік Державним департаментом фінансового моніторингу фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу.

Держфінмоніторингом видано ряд нормативно-правових актів, якими встановлено вимоги до організації фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, кваліфікації працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу, відповідального за проведення фінансового моніторингу у зазначеній сфері, а також форми обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, інструкції щодо їх заповнення.

Постановою Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 2003 р. № 1565 утворено міжвідомчу робочу групу з дослідження методів та тенденцій у відмиванні доходів, одержаних злочинним шляхом.

В Україні створено дворівневу систему фінансового моніторингу. Суб'єктами первинного фінансового моніторингу є банки, професійні учасники ринку цінних паперів, фінансові установи тощо, суб'єктами державного фінансового моніторингу - Національний банк України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг та Держфінмоніторинг.

Водночас нерозв'язаними залишаються проблеми оперативного одержання Держфінмоніторингом з відповідних баз даних органів виконавчої влади інформації, необхідної для проведення аналізу та оцінки ефективності заходів, що вживаються для запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму.

Удосконалення системи запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму сприятиме становленню та розвитку України як демократичної, правової держави, забезпеченню захисту її національних інтересів, удосконаленню соціально-економічних відносин та формуванню засад громадянського суспільства, прискорить процеси інтеграції України до Європейського Союзу.

3. Основні напрями розвитку

Розвиток системи запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму є важливою складовою стратегічного курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу та посилення її ролі у побудові єдиної світової мережі запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму.

Для забезпечення запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму передбачається здійснення невідкладних заходів на коротко- та довгостроковий період усіма суб'єктами фінансового моніторингу, заінтересованими правоохоронними та іншими органами виконавчої влади з дотриманням принципів:

- верховенства права;
- пріоритету захисту прав людини;
- системності;
- комплексності;
- відповідності потребам часу та орієнтації на кінцевий результат;
- наукової обґрунтованості;
- активного співробітництва з іноземними державами.

Розвиток системи запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму повинен здійснюватися за такими напрямками:

запобігання виникненню передумов для легалізації незаконних доходів і фінансування тероризму;

запобігання використанню слабких сторін фінансової системи з метою легалізації незаконних доходів і фінансування тероризму;

удосконалення механізму регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів;

створення ефективної системи взаємодії між заінтересованими органами виконавчої влади;

підвищення кваліфікаційного рівня спеціалістів і рівня їх технічного забезпечення;

участь у міжнародному співробітництві;

формування у населення усвідомлення необхідності запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму.

Відповідно до напрямів розвитку системи запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму передбачається здійснення таких заходів:

для запобігання виникненню передумов для легалізації незаконних доходів і фінансування тероризму

проведення роботи, спрямованої на подальше впровадження міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, шляхом прийняття нових та внесення змін до чинних нормативно-правових актів, у тому числі на підставі типологій легалізації незаконних доходів. Обов'язковим є прийняття законодавчих актів з питань легалізації та повернення в Україну вивезених за кордон коштів некримінального походження для надання можливості їх інвестування в національну економіку, а також внесення змін до Закону України «Про режим іноземного інвестування» в частині впровадження механізму запобігання внесенню іноземних інвестицій готівковими коштами, джерела походження яких неможливо підтвердити;

затвердження та виконання Державної програми розвитку системи безготівкових платежів під час проведення розрахунків з населенням у сфері надання послуг фінансовими установами (пенсійними фондами, банками, страховими компаніями, кредитними спілками, інвестиційними фондами тощо);

проведення аналізу тенденцій, методів та схем фінансування тероризму;

затвердження та виконання програми співробітництва у сфері запобігання та протидії фінансуванню тероризму між органами виконавчої влади України та компетентними органами іноземних держав;

забезпечення складення та оновлення переліку осіб і організацій, причетних до фінансування тероризму;

звернення до Верховного Суду України щодо надання судам роз'яснень про застосування законодавства з питань протидії фінансуванню тероризму під час узагальнення судової практики та аналізу судової статистики у кримінальних справах стосовно злочинів, пов'язаних із вчиненням терористичного акта;

для запобігання використанню слабких сторін фінансової системи з метою легалізації незаконних доходів і фінансування тероризму

запобігання внесенню коштів кримінального походження до статутних фондів фінансових установ та підприємств інвестиційно привабливих галузей економіки, насамперед підприємств паливно-енергетичного комплексу;

забезпечення запровадження банками стандартів Базельського комітету з питань банківського нагляду «Належне ставлення банків до клієнтів»;

виявлення нових банківських та фінансових технологій, що можуть використовуватися для легалізації незаконних доходів і фінансування тероризму, та вжиття заходів до запобігання їх використанню;

недопущення внесення іноземних інвестицій готівковими коштами, джерела походження яких неможливо підтвердити;

проведення постійного моніторингу зовнішньоекономічних операцій, що здійснюються через офшорні зони;

РОЗДІЛ II.

забезпечення регулювання та нагляду за благодійними організаціями з метою запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму;

залучення саморегульованих організацій до запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму з метою опосередкованого впливу на суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

недопущення до участі в конкурсах (відкритих торгах) з продажу державних пакетів акцій, насамперед об'єктів, віднесених Державною програмою приватизації до групи Г, покупців, які не надали інформацію про особу, в інтересах якої буде придбано пакет акцій, а також про усіх суб'єктів господарювання, які контролюватимуть діяльність відкритих акціонерних товариств за умови продажу їм зазначених пакетів акцій;

для удосконалення механізму регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу

забезпечення здійснення функцій регулювання та нагляду, спрямованих на підвищення ефективності суб'єктами первинного фінансового моніторингу діяльності із запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму;

забезпечення проведення суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до законодавства виконують функції регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, аналізу заходів, які вживаються суб'єктами первинного фінансового моніторингу з метою запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, зокрема у сфері діяльності гральних закладів, ломбардів, пунктів обміну валюти, підприємств поштового зв'язку, членів міжнародних платіжних систем (Western Union, Money Gram, Anelik тощо);

недопущення провадження діяльності фізичних і юридичних осіб, що надають послуги з переказування коштів без отримання відповідної ліцензії та без державної реєстрації як суб'єктів господарювання;

залучення правоохоронними органами до проведення дослідчих перевірок з питань запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму представників суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до законодавства виконують функції регулювання та нагляду за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

забезпечення розроблення суб'єктами державного фінансового моніторингу методичних рекомендацій з питань запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму та надання відповідної інформації суб'єктам первинного фінансового моніторингу, іншим заінтересованим особам;

для підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів

подальше вивчення та узагальнення типологій легалізації незаконних доходів в Україні на основі типологій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), які розробляються щороку;

впровадження ефективних форм і методів оперативного-розшукової діяльності та досудового слідства, що відповідатимуть міжнародним стандартам;

підвищення на регіональному рівні ефективності роботи правоохоронних органів щодо викриття злочинів, пов'язаних з легалізацією незаконних доходів і фінансуванням тероризму;

забезпечення виявлення фактів маскування незаконного походження доходів, визначення їх справжнього характеру і джерел одержання, місцезнаходження і переміщення, а також напрямів використання (зокрема для провадження підприємницької, інвестиційної, іншої господарської та благодійної діяльності, здійснення розрахункових і кредитних операцій);

впровадження ефективних механізмів розшуку коштів та іншого майна, одержаних злочинним шляхом, для їх арешту та конфіскації в установленому порядку;

здійснення заходів щодо виявлення фактів фіктивного підприємництва та діяльності конвєрсаційних центрів;

виявлення та припинення діяльності організованих злочинних груп та злочинних організацій, що причетні до наркобізнесу, незаконної торгівлі зброєю, людьми, контрабандних операцій, організації каналів нелегальної міграції, терористичної діяльності, переміщення через митний кордон та транзиту територією України викрадених автотранспортних засобів, наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, а також здійснюють операції з легалізації незаконних доходів;

підвищення ефективності роботи з виявлення організованих злочинних груп та злочинних організацій, які провадять злочинну діяльність у фінансовій та зовнішньоекономічній сфері, займаються легалізацією незаконних доходів і фінансуванням тероризму;

запобігання зловживанням та їх припинення у процесі приватизації великих промислових підприємств з метою отримання контрольних пакетів акцій з використанням доходів, одержаних злочинним шляхом;

розроблення типових програм діяльності органів дізнання та досудового слідства щодо розкриття і розслідування відповідних злочинів та забезпечення створення і функціонування єдиної бази даних типових способів їх вчинення на підставі результатів узагальнення та аналізу практики виявлення, документування і розслідування злочинів, передбачених статтями 209, 209¹, 306 Кримінального кодексу України, та судового розгляду кримінальних справ за такими злочинами;

для створення ефективної системи взаємодії між заінтересованими органами виконавчої влади

удосконалення механізму взаємодії правоохоронних органів та Держфінмоніторингу, в тому числі в рамках порушених кримінальних справ;

використання можливостей Національного центрального бюро «Інтерполу» у провадженні діяльності щодо запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і протидії фінансуванню тероризму;

удосконалення механізму взаємодії між правоохоронними та іншими органами виконавчої влади у боротьбі з торгівлею людьми, наркобізнесом, фінансуванням тероризму, незаконною міграцією, а також забезпечення проведення всебічного, повного і об'єктивного досудового розслідування кримінальних справ;

забезпечення вдосконалення функціонування Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму, що дасть можливість:

- об'єднати інформаційні ресурси заінтересованих органів виконавчої влади;
- створити цілісну систему інформаційної взаємодії заінтересованих органів виконавчої влади, інших суб'єктів системи запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму;

- створити єдиний інформаційний простір для забезпечення проведення комплексного аналізу інформації про доходи, одержані злочинним шляхом, виявлення механізмів їх легалізації, запобігання відмиванню таких доходів і фінансуванню тероризму;

- забезпечити розвиток системи запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, виконання вимог Сорока рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF);

для підвищення кваліфікаційного рівня спеціалістів і рівня їх технічного забезпечення

організація методичного забезпечення, проведення навчання та підвищення кваліфікації працівників органів виконавчої влади і суб'єктів первинного фінансового моніторингу з питань запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму;

забезпечення ефективного функціонування навчально-методичного центру з перепідготовки спеціалістів системи фінансового моніторингу;

проведення щорічних регіональних і міжвідомчих нарад-семініварів спеціалістів у сфері запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму;

упровадження нових інформаційно-аналітичних систем для забезпечення запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму;

забезпечення суб'єктів первинного та державного фінансового моніторингу належними фінансовими та технічними ресурсами;

для забезпечення участі у міжнародному співробітництві

продовження роботи з вивчення, проведення порівняльного аналізу та узагальнення досвіду із запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, набутого іноземними державами - членами Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), інших подібних до неї організацій, та забезпечення його практичного використання у межах законодавства України;

забезпечення на постійній основі участі України у міжнародних заходах щодо запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, що здійснюються під егідою Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), Ради Європи, Світового банку, Міжнародного валютного фонду, а також у робочих комітетах Егмонтської групи та Євразійської групи з протидії легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму;

інформування заінтересованих міжнародних організацій, зокрема Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), Спеціального комітету експертів Ради Європи з питань взаємної оцінки заходів протидії відмиванню грошей (MONEYVAL) та Управління ООН з наркотиків та злочинності (UNODC), Організації економічного співробітництва і розвитку (OECD), Міжнародного валютного фонду, Світового банку та Європейського банку реконструкції та розвитку про заходи, що вживаються Україною для запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, подолання корупції та боротьби з організованою злочинністю;

продовження роботи із залучення міжнародної технічної допомоги для здійснення заходів щодо посилення протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, організація проведення робочих зустрічей представників заінтересованих органів виконавчої влади України та держав - членів ЄС для обговорення проблемних питань діяльності, обміну практичним досвідом, узгодження механізму взаємодії;

організація взаємодії та інформаційного обміну з компетентними органами іноземних держав і міжнародними організаціями, діяльність яких спрямована на запобігання та протидію легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму;

продовження роботи із створення та забезпечення функціонування Міждержавної Інформаційно-Аналітичної Системи (МІАС) ГУУАМ і Віртуального Центру ГУУАМ по боротьбі з тероризмом, організованою злочинністю, розповсюдженням наркотиків та іншими небезпечними видами злочинів;

продовження роботи, пов'язаної з підготовкою та укладенням міжнародних договорів про:

співробітництво центральних органів виконавчої влади України з компетентними органами іноземних держав з питань запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму;

взаємне визнання і використання переліків терористичних організацій та осіб, пов'язаних з терористичною діяльністю;

співробітництво з питань передачі доходів, одержаних злочинним шляхом, конфіскованих на основі рішення суду, враховуючи положення відповідної типової угоди, розробленої в рамках засідання міжнародної експертної групи під егідою Управління ООН з наркотиків і злочинності (UNODC), яке відбулося 26 - 28 січня 2005 р. у м. Відні (Австрія);

для формування у населення усвідомлення необхідності протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму

забезпечення об'єктивного та неупередженого висвітлення у засобах масової інформації заходів, що здійснюються органами державної влади у сфері запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, та їх результатів;

забезпечення спрямування інформаційної політики у зазначеній сфері на висвітлення фактичних здобутків і позитивних зрушень, підтримання впевненості населення в незмінності визначеного цією Концепцією напрямку у сфері запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, сприяння формуванню у суспільстві негативного ставлення до проявів злочинності та криміналізації економіки, зокрема процесів легалізації незаконних доходів і фінансування тероризму.

4. Реалізація Концепції

Положення Концепції необхідно враховувати під час:

формування та реалізації державної політики, розроблення проектів нормативно-правових актів та рекомендацій щодо запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, парламентських слухань;

розроблення щорічних загальнодержавних та відомчих планів заходів із запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму;

розроблення показників оцінки діяльності системи запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, забезпечення постійного моніторингу цієї системи.

Положення Концепції необхідно враховувати відповідно у планах роботи та навчальних планах спеціалізованих наукових установ і навчальних закладів.

5. Очікувані результати

У результаті реалізації основних напрямів державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, визначених цією Концепцією, очікується забезпечити:

завершення процесу імплементації нової редакції Сорока рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та Дев'яти спеціальних рекомендацій зазначеної Групи щодо боротьби з фінансуванням тероризму;

ефективне функціонування Єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму;

підвищення ефективності нагляду за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу у частині додержання ними вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму;

удосконалення взаємодії, а також інформаційного обміну між суб'єктами державного фінансового моніторингу, правоохоронними органами та компетентними органами іноземних держав і міжнародними організаціями шляхом переходу до принципово нового рівня інформаційно-аналітичного забезпечення органів виконавчої влади, діяльність яких спрямована на запобігання та протидію легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму;

проведення всебічного аналізу фінансових операцій, стосовно яких виникає підозра, що вони здійснюються з метою легалізації незаконних доходів і фінансування тероризму;

підвищення ефективності дослідження методів та фінансових схем легалізації незаконних доходів і фінансування тероризму;

поліпшення роботи з виявлення, документування та розслідування злочинів, пов'язаних з легалізацією незаконних доходів і фінансуванням тероризму;

досягнення належного рівня фінансового, кадрового та технічного забезпечення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу;

зміцнення кадрового потенціалу контролюючих і регуляторних органів, завданнями яких є запобігання та протидія легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму, та правоохоронних органів;

підвищення ефективності міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації доходів і фінансуванню тероризму;

формування у громадськості належного розуміння ролі у суспільстві органів виконавчої влади, діяльність яких спрямована на запобігання та протидію легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 9 березня 2011 р. № 190-р
Київ

Про схвалення Стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму на період до 2015 року

Схвалити Стратегію розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму на період до 2015 року, що додається.

Прем'єр-міністр України

М. АЗАРОВ

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму на період до 2015 року»	09.03.2011 № 190-р	Офіційний вісник України від 21.03.2011, № 19, стор. 36, стаття 803, код акту 55268/2011	21.03.2011	-

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету
Міністрів України
від 9 березня 2011 р. № 190-р

СТРАТЕГІЯ

розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму на період до 2015 року

Загальна частина

Стрімкий розвиток світової фінансової системи, постійне удосконалення існуючих та застосування нових інформаційно-комунікаційних технологій дає змогу проводити фінансові операції в найкоротший час, що створює додаткові можливості для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом.

Для кожної держави питання боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, є питанням національної безпеки. Відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, є не лише суспільно небезпечним діянням, а і системною загрозою для фінансових ринків і національної економіки в цілому.

У зв'язку з активізацією міжнародного тероризму виникають нові проблеми у сфері боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, що потребує вжиття жорстких заходів для здійснення контролю за функціонуванням «тіньових» фінансових потоків. Одним із напрямів антитерористичної стратегії держави повинне бути виявлення та ефективне блокування каналів фінансової підтримки терористичних організацій.

Необхідною умовою ефективного розв'язання зазначених проблем є об'єднання зусиль державних органів і фінансових установ для реалізації Стратегії.

Аналіз ситуації

Протягом 2005 - 2010 років ефективно функціонувала національна система запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, яка включає ефективні моделі фінансового моніторингу і міжвідомчого співробітництва. У суспільстві сформувалася чітка позиція щодо необхідності проведення заходів із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

В результаті прийняття Закону України від 18 травня 2010 р. № 2258 «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» забезпечено імплементацію в національне законодавство вимог Сорока рекомендацій та Дев'яти спеціальних рекомендацій щодо боротьби з фінансуванням тероризму Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF), Конвенції ООН про боротьбу з фінансуванням тероризму, а також Директиви Європейського Парламенту та Ради Європи 2005/60/ЄС від 26 жовтня 2005 р. про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму.

Водночас залишається невирішеним ряд питань.

Відповідно до положень Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму від 16 травня 2005 р. незаконні дії з інсайдерською інформацією та маніпулювання на фондовому ринку повинні визнаватися злочинами згідно з кримінальним законодавством держав, а також бути предикатними до відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом.

Зазначеною Конвенцією Ради Європи також передбачено необхідність забезпечення на належному рівні управління заблокованим або заарештованим майном відповідно до статей 4 і 5 Конвенції.

Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» визначено, що порядок доступу до активів, які пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, встановлюється законом. Такий доступ здійснюється для покриття основних або надзвичайних витрат. На сьогодні необхідно встановити порядок авторизації доступу до заморожених коштів або інших активів, які були визначені як необхідні для здійснення зазначених витрат.

Відповідно до III спеціальної рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF) компетентні органи держави повинні мати можливість безстрокового замороження активів осіб, причетних до фінансування тероризму на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН.

Мета та основні напрями реалізації Стратегії

Метою цієї Стратегії є визначення заходів законодавчого, організаційного та інституційного характеру, спрямованих на забезпечення стабільного та ефективного функціонування національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Для досягнення зазначеної мети необхідно:

забезпечити утвердження Україною статусу надійного партнера міжнародної спільноти у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму шляхом:

- приведення національного законодавства у відповідність з вимогами міжнародних стандартів;
- декриміналізації та детінізації економічних відносин;
- підвищення інвестиційної привабливості економіки України для іноземних інвесторів;
- формування позитивного міжнародного іміджу України та подолання бар'єрів на шляху визнання її державою з ринковою економікою;

вжити заходів до запобігання виникненню передумов для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму шляхом:

- забезпечення реалізації положень Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»;
- розроблення щорічних планів заходів із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;
- удосконалення засобів моніторингу фінансових потоків та протидії нелегальному відпливу капіталів за межі України;
- підвищення ефективності аналізу методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та розроблення відповідних типологій;
- здійснення заходів, спрямованих на виявлення та припинення протиправної діяльності конвертаційних центрів та підприємств з ознаками фіктивності, задіяних у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму;
- проведення аналізу зовнішньоекономічних операцій, що здійснюються суб'єктами господарювання через офшорні зони, з метою виявлення та припинення їх діяльності з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;
- запровадження порядку класифікації небанківськими фінансовими установами клієнтів та вжиття такими установами застережних заходів щодо клієнтів, діяльність яких свідчить про підвищений ризик проведення ними фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;
- забезпечення регулювання діяльності з організації та проведення лотерей і азартних ігор на території України;

забезпечити удосконалення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму шляхом:

- криміналізації маніпулювання на фондовому ринку та посилення покарання за незаконне використання інсайдерської інформації з віднесенням таких дій до категорії предикатних злочинів;
- внесення змін до Кримінального кодексу України в частині застосування конфіскації коштів або іншого майна, одержаних злочинним шляхом, для всіх предикатних злочинів;
- внесення змін до Кримінально-процесуального кодексу України щодо арешту майна (коштів), набутого підозрюваним чи обвинуваченим внаслідок легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму та оберненого в подальшому у власність інших осіб;
- визначення правового механізму доступу до активів, які пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішень, прийнятих на підставі резолюції Ради Безпеки ООН N 1452 від 20 грудня 2002 року;
- внесення змін до Закону України «Про боротьбу з тероризмом» в частині замороження активів терористів на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН;

мінімізація ризиків використання фінансової системи України з метою відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму шляхом:

- посилення інформаційної прозорості фінансової системи;
- поглиблення партнерських відносин з приватним сектором у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;
- збільшення частки безготівкових розрахунків та звуження сфери використання готівки;
- удосконалення та розширення єдиного інформаційного простору електронної взаємодії державних органів - учасників національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

- запровадження підходу, що полягає в проведенні оцінки ризиків усіма учасниками національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

- запровадження механізму збору суб'єктами первинного фінансового моніторингу інформації про діяльність іноземних фінансових установ, з якими встановлено кореспондентські відносини;

удосконалення діяльності правоохоронних та інших державних органів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму шляхом:

- підвищення ефективності розслідування правоохоронними органами кримінальних справ за статтями 209 та 2091 Кримінального кодексу України, а також проведення оперативно-розшукових заходів, зокрема в частині виявлення та припинення діяльності організованих груп або злочинних організацій, що здійснюють операції з відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

- удосконалення механізму взаємодії правоохоронних органів та Державної служби фінансового моніторингу, зокрема під час опрацювання узагальнених матеріалів щодо фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, а також під час розслідування кримінальних справ;

- розроблення та впровадження ефективних механізмів розшуку коштів та іншого майна, одержаних злочинним шляхом, з метою їх подальшого арешту та конфіскації в установленому порядку;

- удосконалення порядку виявлення та подальшого заморожування активів осіб, причетних до фінансування тероризму;

- забезпечення подання органами державної влади до Державної служби фінансового моніторингу виявленої під час виконання своїх функцій інформації про фінансові операції, стосовно яких існує підозра, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи пов'язані з особами, стосовно яких застосовані міжнародні санкції;

удосконалення механізму регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу шляхом:

- проведення аналізу ефективності заходів, функціонування системи фінансового моніторингу в державі;

- підвищення ефективності регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу з урахуванням політики, процедур та систем контролю, оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

- встановлення порядку вжиття заходів для недопущення формування статутних фондів відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок коштів, джерела походження яких неможливо підтвердити;

- визначення та застосування чіткого механізму перевірки бездоганної ділової репутації осіб, які здійснюють управління та контроль суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

- організації проведення навчання представників спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

- підготовки методичних рекомендацій для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема щодо виявлення підозрілих операцій, особливостей подання інформації до Державної служби фінансового моніторингу та ідентифікації учасників фінансових операцій;

підвищення кваліфікації спеціалістів шляхом:

- забезпечення Державною службою фінансового моніторингу координації робіт з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади та суб'єктів первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

- підвищення ефективності роботи з підготовки та підвищення кваліфікації співробітників спеціальних підрозділів правоохоронних органів, які беруть участь у виявленні, розкритті та розслідуванні фактів легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

- запровадження механізму навчання за новітніми навчальними програмами для працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу з питань застосування вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», зокрема в частині здійснення ними управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

- підвищення кваліфікації працівників новоутворених суб'єктів державного фінансового моніторингу;

- організації навчання за участю працівників Державної служби фінансового моніторингу співробітників правоохоронних та судових органів з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

організація ефективного міжнародного співробітництва шляхом:

- продовження участі України у міжнародних заходах у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, що здійснюються в рамках діяльності Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF), Європейського Союзу, Ради Європи, Світового банку, Міжнародного валютного фонду, Егмонтської групи, Євразійської групи з протидії легалізації злочинних доходів або фінансуванню тероризму та інших міжнародних організацій і установ;

- продовження роботи з підготовки та укладення міжнародних договорів (меморандумів) про співробітництво з питань протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

- забезпечення ефективної взаємодії та інформаційного обміну з компетентними органами іноземних держав і міжнародними організаціями, діяльність яких спрямована на запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

забезпечення інформування громадськості про вжиті заходи щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму шляхом:

- розроблення ефективного механізму доступу фізичних та юридичних осіб, а також засобів масової інформації до публічної інформації про результати діяльності державних органів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

- забезпечення прозорості діяльності державних органів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Очікувані результати

Реалізація цієї Стратегії дасть змогу забезпечити:

системну реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

гармонізацію національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму з міжнародними правовими стандартами;

дієву співпрацю та постійний інформаційний обмін з органами виконавчої влади, іншими державними органами - суб'єктами державного фінансового моніторингу, а також компетентними органами іноземних держав і міжнародними організаціями в зазначеній сфері;

дотримання та неухильне виконання вимог, установлених законодавством щодо діяльності спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу і працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

стимулювання притоку іноземних інвестицій у національну економіку;

наповнення дохідної частини державного бюджету.

Водночас реалізація Стратегії сприятиме становленню і розвитку України як демократичної, правової держави, а також забезпеченню захисту її національних інтересів, удосконаленню соціально-економічних відносин та формуванню засад громадянського суспільства.

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 30 грудня 2015 р. № 1407-р

Київ

Про схвалення Стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до 2020 року

1. Схвалити Стратегію розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до 2020 року, що додається.

2. Державній службі фінансового моніторингу разом з іншими органами виконавчої влади забезпечувати щороку до 1 грудня розроблення та подання на затвердження Кабінету Міністрів України плану заходів щодо реалізації схваленої цим розпорядженням Стратегії.

3. Це розпорядження набирає чинності з 1 січня 2016 року.

Прем'єр-міністр України

А. ЯЦЕНЮК

Історична довідка нормативно-правового акту:					
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до 2020 року»	30.12.2015 № 1407-р	Офіційний вісник України від 15.01.2016, № 3, стор. 301, стаття 198, код акту 80269/2016	01.01.2016	-

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету
Міністрів України
від 30 грудня 2015 р. № 1407-р

СТРАТЕГІЯ
розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню)
доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та
фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до
2020 року

Загальна частина

Однією з найважливіших проблем у боротьбі з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, є запровадження ефективних методів запобігання та протидії корупції в Україні.

На сучасному етапі розвитку України прояви корупції та відмивання злочинних доходів тісно пов'язані між собою.

Уповноваженими органами державної влади разом з компетентними органами іноземних держав проводиться активна робота із розслідування фактів відмивання коштів, одержаних внаслідок вчинення корупційних діянь, розкрадання та привласнення державних коштів і майна, з метою встановлення та подальшого блокування банківських рахунків та інших активів за кордоном.

Одним з основних результатів здійснення кримінальних проваджень є конфіскація активів, одержаних злочинним шляхом, та їх зарахування до державного бюджету.

З метою попередження та протидії фінансуванню терористичної діяльності, виявлення осіб та їх фінансових операцій, пов'язаних з такою діяльністю, необхідно налагодити тісну співпрацю уповноважених органів державної влади з компетентними органами іноземних держав у сфері виявлення міжнародних платежів, які можуть бути спрямовані на фінансування терористичної діяльності.

Необхідною умовою ефективного розв'язання зазначених проблем є об'єднання і постійна координація зусиль уповноважених органів державної влади, фінансово-кредитних установ та інших організацій, залучених до національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також співробітництво з такими міжнародними інституціями, як Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), Комітет експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), Міжнародний валютний фонд, Світовий банк та інші.

Аналіз ситуації

На даний час уповноважені органи державної влади проводять роботу із забезпечення розвитку національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, вимоги до якої значно посилені згідно з оновленими Рекомендаціями FATF, затвердженими Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).

З метою імплементації Україною оновлених Рекомендацій FATF Верховною Радою України 14 жовтня 2014 р. прийнято Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», що спрямований на захист прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави, гарантування національної безпеки шляхом визначення правового механізму запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також формування бази даних для надання уповноваженим органам державної влади та компетентним органам іноземних держав можливості виявляти та розслідувати злочини, пов'язані з відмиванням грошей та іншими незаконними фінансовими операціями.

Кабінетом Міністрів України разом з Національним банком щороку схвалюється план заходів із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, яким визначаються заходи, спрямовані на забезпечення ефективного функціонування національної системи протидії відмиванню (легалізації) коштів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також впровадження у національне законодавство Рекомендацій FATF.

Зазначений план передбачає також заходи, спрямовані на запобігання виникненню умов для легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, мінімізацію ризиків використання фінансової системи з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підвищення ефективності діяльності правоохоронних та інших уповноважених органів державної влади і розвиток міжнародного співробітництва.

Мета та основні заходи щодо реалізації Стратегії

Метою цієї Стратегії є законодавче, організаційне та інституційне удосконалення та забезпечення стабільного функціонування національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Для досягнення зазначеної мети необхідно вжити таких заходів:

забезпечення утвердження Україною статусу надійного партнера міжнародної спільноти у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

- приведення національного законодавства у відповідність з вимогами міжнародних стандартів;
- декриміналізації та детінізації економічних відносин;
- принципової, послідовної та ефективної боротьби з тероризмом і його фінансуванням;
- послідовної та ефективної боротьби з корупцією;
- підвищення рівня інвестиційної привабливості національної економіки для іноземних інвесторів;

- формування позитивного міжнародного іміджу України;

запобігання виникненню умов для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

- забезпечення реалізації положень Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

- розроблення щороку плану заходів із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- удосконалення засобів моніторингу фінансових потоків та протидії нелегальному і непродуктивному відпливу капіталів за межі України, псевдоінвестуванню в Україну, псевдоекспорту і псевдоімпорту;

- підвищення ефективності проведення аналізу методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму і розповсюдження зброї масового знищення та здійснення типологічних досліджень у зазначеній сфері;

- виявлення та припинення протиправної діяльності конвертаційних центрів та підприємств з ознаками фіктивності, в тому числі емітентів цінних паперів (векселів, акцій, облігацій, інвестиційних сертифікатів тощо), що беруть участь у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму;

- виявлення та припинення протиправної діяльності фінансових пірамід, задіяних у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму;

РОЗДІЛ II.

- створення та забезпечення постійного функціонування і оновлення за пропозиціями уповноважених органів державної влади загальнодоступного реєстру ідентифікаційних даних юридичних та фізичних осіб, які задіяні у протиправній діяльності;

- виявлення та припинення легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення в офшорних зонах, а також юрисдикціях із сприятливим кліматом для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

- створення умов та можливостей для встановлення кінцевих бенефіціарних власників (контролерів);

- виявлення та припинення суб'єктами державного фінансового моніторингу протиправної діяльності юридичних та фізичних осіб, які по суті надають фінансові послуги із залучення та переказу коштів (у тому числі електронних грошей), кредитування, проведення валютнообмінних та інших фінансових операцій без відповідних ліцензій та дозволів;

- удосконалення порядку формування правоохоронними органами статистичної звітності щодо протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- забезпечення розроблення рекомендацій щодо застосування окремих статей Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- виявлення фінансових операцій, пов'язаних із фінансуванням тероризму і дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону;

- виявлення фактів кіберзлочинності та запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних внаслідок вчинення кіберзлочинів;

- зменшення ризику витоку капіталу за кордон з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

- удосконалення засобів моніторингу проведення операцій з готівкою, зокрема щодо її зняття з рахунків у фінансових установах, переміщення через державний кордон;

- удосконалення засобів проведення моніторингу фінансових потоків, пов'язаних з використанням та розпорядженням державними коштами і майном;

- попередження, виявлення і припинення протиправної діяльності щодо привласнення та розкрадання коштів державного та місцевих бюджетів, коштів і майна державних та комунальних підприємств, установ, організацій, суб'єктів господарювання з державною часткою в статутному капіталі, виявлення та припинення інших правопорушень у відповідній сфері;

- виявлення та припинення одержання неправомірної вигоди особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також виявлення та припинення фактів незаконного збагачення;

- налагодження співпраці з компетентними органами іноземних держав з метою пошуку, встановлення, відслідковування, зупинення, арешту та конфіскації незаконно одержаних державних активів і доходів;

- переходу на електронну форму взаємодії суб'єктів державного фінансового моніторингу та суб'єктів первинного фінансового моніторингу з Держфінмоніторингом;

- надання повноважень щодо проведення ідентифікації учасників фінансових операцій третім особам у рамках фінансових груп;

- підвищення стандартів протидії зловживанням на фондовому ринку з використанням інсайдерської інформації;

- запровадження нових підходів до боротьби з маніпулюванням на фондовому ринку;

- здобування розвідувальної інформації за межами України щодо функціонування на території нашої держави конвертаційних центрів, підприємств з ознаками фіктивності (в тому числі емітен-

тів цінних паперів), фактів кіберзлочинності, а також фінансових пірамід та операцій, задіяних у схемах провадження зазначеної протиправної діяльності;

удосконалення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

- розроблення та прийняття законів щодо удосконалення механізму державного регулювання проведення державних грошових лотерей та азартних ігор;

- приведення законодавства про аудиторську діяльність у частині співпраці з органами фінансової розвідки у відповідності з Регламентом (ЄС) № 537/2014 Європейського Парламенту і Ради від 16 квітня 2014 р. про спеціальні вимоги до обов'язкового аудиту суб'єктів суспільного інтересу, який скасовує Рішення Комісії 2005/909/ЄК;

- імплементації в національне законодавство Директиви ЄС 2015/849 Європейського Парламенту і Ради щодо запобігання відмиванню грошей та боротьби з тероризмом, якою вносяться зміни до Регламенту (ЄС) 648/2012 Європейського Парламенту і Ради та скасовуються Директива 2005/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради та Директива Ради і Комісії 2006/70/ЄС;

- подальшої імплементації Рекомендацій FATF, Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції, Конвенції Ради Європи про відмивання, виявлення, вилучення та конфіскацію доходів, одержаних внаслідок провадження злочинної діяльності, та фінансування тероризму, а також інших міжнародних документів;

- забезпечення ефективного функціонування відповідних підрозділів у правоохоронних органах, основна діяльність яких полягає у запобіганні та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- забезпечення ефективної боротьби з кіберзлочинністю шляхом посилення міжнародного співробітництва у сфері гармонізації національного законодавства з міжнародними рекомендаціями, а також у сфері оперативного реагування на інциденти, пов'язані з пошкодженням комп'ютерних систем;

забезпечення мінімізації ризиків використання фінансової системи з метою відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

- посилення інформаційної прозорості фінансової системи;

- поглиблення партнерських відносин з приватним сектором у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- збільшення частки безготівкових розрахунків та звуження сфери використання готівки;

- удосконалення та розширення єдиного інформаційного простору електронної взаємодії органів державної влади - учасників національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- реформування системи державного управління;

- удосконалення форм та методів ризик-орієнтованого підходу у сфері фінансового моніторингу;

- проведення національної оцінки ризиків;

- налагодження ефективної співпраці та співробітництва Держфінмоніторингу з Національним антикорупційним бюро;

- встановлення відповідних покарань за легалізацію доходів, маніпулювання на ринку цінних паперів, незаконну торгівлю інсайдерською інформацією та порушення норм законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

удосконалення діяльності уповноважених органів державної влади у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

- удосконалення механізму взаємодії правоохоронних органів та Держфінмоніторингу, зокрема під час опрацювання узагальнених матеріалів щодо фінансових операцій, які можуть бути пов'язані

РОЗДІЛ II.

з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також під час здійснення кримінальних проваджень;

- розроблення та впровадження ефективних механізмів розшуку коштів та майна, одержаних незаконним шляхом, з метою їх подальшого арешту та конфіскації в установленому порядку;

- запровадження процедури спеціальної конфіскації активів, пов'язаних із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення та іншими предикатними злочинами;

- удосконалення інституційної основи запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, посилення міжвідомчої взаємодії та координації;

- удосконалення порядку виявлення та подальшого заморожування активів осіб, причетних до фінансування тероризму та розповсюдження зброї масового знищення;

- подання органами державної влади Держфінмоніторингу виявленої під час виконання своїх функцій інформації про фінансові операції, стосовно яких існує підозра, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення чи з особами, стосовно яких застосовані міжнародні санкції;

- виконання договорів про надання взаємної правової допомоги, що сприяють міждержавному обміну інформацією для розслідування кримінальних проваджень і притягнення винних до відповідальності;

удосконалення механізму регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу шляхом:

- підвищення ефективності регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу з урахуванням політики, процедур та систем здійснення контролю, оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- удосконалення порядку формування та подання адміністративної звітності суб'єктів державного фінансового моніторингу щодо результатів нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- недопущення формування статутних фондів відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок коштів, джерела походження яких не мають офіційного підтвердження;

- застосування чіткого механізму проведення перевірки ділової репутації осіб, які здійснюють управління та контроль суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

підвищення кваліфікації спеціалістів шляхом:

- організації проведення навчання представників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, в тому числі спеціально визначених;

- проведення координаційної роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади та суб'єктів первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, зокрема на базі навчального закладу, що належить до сфери управління Держфінмоніторингу;

- підвищення ефективності роботи з підготовки та підвищення кваліфікації співробітників спеціальних підрозділів правоохоронних органів, які беруть участь у виявленні, розкритті та розслідуванні фактів легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

- організації навчання з питань запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення працівників Держфінмоніторингу, співробітників правоохоронних, розвідувальних та судових органів;

організація ефективного міжнародного співробітництва шляхом:

- продовження участі України у міжнародних заходах у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню

розповсюдження зброї масового знищення, що здійснюються в рамках діяльності Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), Комітету експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), Європейського Союзу, Ради Європи, Світового банку, Міжнародного валютного фонду, Егмонтської групи підрозділів фінансової розвідки та інших міжнародних організацій і установ;

- продовження роботи з підготовки та укладення міжнародних договорів (меморандумів) про співробітництво з питань протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- забезпечення ефективної взаємодії та інформаційного обміну з компетентними органами іноземних держав і міжнародними організаціями, діяльність яких спрямована на запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

забезпечення інформування громадськості про вжиті заходи для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом:

- розроблення ефективного механізму доступу фізичних та юридичних осіб, а також засобів масової інформації до публічної інформації про результати діяльності державних органів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- забезпечення прозорості діяльності державних органів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Очікувані результати

Реалізація цієї Стратегії дасть змогу забезпечити:

- системну реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до світових стандартів;

- гармонізацію національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення з міжнародними стандартами;

- зниження рівня корупційних проявів;

- дієву співпрацю та постійний інформаційний обмін з органами виконавчої влади, іншими державними органами - суб'єктами державного фінансового моніторингу, а також компетентними органами іноземних держав і міжнародними організаціями у зазначеній сфері;

- підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу і працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

- прозоре та ефективне використання коштів державного бюджету;

- стимулювання притоку іноземних інвестицій у національну економіку;

- наповнення дохідної частини державного бюджету;

- сприяння лібералізації ЄС візового режиму для громадян України.

Реалізація Стратегії сприятиме розвитку України як демократичної, правової держави, а також забезпеченню захисту її національних інтересів, удосконаленню соціально-економічних відносин та формуванню засад громадянського суспільства.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 23 серпня 2016 р. № 608-р

Київ

Про схвалення Стратегії реформування системи звітності у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Схвалити Стратегію реформування системи звітності у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

Історична довідка нормативно-правового акту:

№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи звітності у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	23.08.2016 № 608-р	Офіційний вісник України від 09.09.2016, № 69, стор. 56, стаття 2334, код акту 82994/2016	23.08.2016	-

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету
Міністрів України
від 23 серпня 2016 р. № 608-р

СТРАТЕГІЯ реформування системи звітності у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Загальна частина

У світовій практиці діють три моделі моніторингу фінансових операцій щодо їх належності до відмивання коштів або фінансування тероризму.

Перша модель передбачає повідомлення уповноваженого органу про всі фінансові операції, сума яких перевищує нормативно встановлену межу.

Друга модель передбачає інформування про фінансові операції, що викликають підозру.

Суть третьої моделі полягає у забороні на здійснення великих фінансових операцій з готівковими коштами без участі фінансових установ.

В Україні застосовуються всі три моделі. Водночас найбільш ефективною є друга модель, яка передбачає застосування підходу, що ґрунтується на оцінці ризику відмивання коштів та фінансування тероризму. Більш широке застосування зазначеної моделі дасть змогу суб'єктам первинного фінансового моніторингу та суб'єктам державного фінансового моніторингу бути більш ефективними та результативними у використанні ресурсів.

Запровадження підходу, що ґрунтується на оцінці ризику, вимагає від суб'єктів первинного фінансового моніторингу чіткого розуміння ризиків та здатності об'єктивно проводити їх оцінку.

Аналіз ситуації

З метою імплементації Україною оновлених рекомендацій FATF Верховною Радою України прийнято Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон).

Результати аналізу дотримання суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог Закону свідчать, що виконання деяких вимог до подання Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції надто обтяжливе для суб'єктів первинного фінансового моніторингу та неефективне, а також призводить до значного збільшення обсягу видатків суб'єктів первинного фінансового моніторингу на проведення процедур фінансового моніторингу. Із загальної кількості ознак обов'язкового і внутрішнього фінансового моніторингу лише 10 - 15 відсотків використовуються суб'єктами первинного фінансового моніторингу під час подання інформації про фінансові операції Держфінмоніторингу.

Збільшення кількості повідомлень, що надходить до Держфінмоніторингу від суб'єктів первинного фінансового моніторингу, призвело до зниження ефективності їх опрацювання.

Процедура подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції Держфінмоніторингу є складною, містить багато інформації, яка з урахуванням відкритості багатьох державних реєстрів не завжди необхідна Держфінмоніторингу.

У 2015 році близько 89 відсотків інформації, поданої суб'єктами первинного фінансового моніторингу Держфінмоніторингу, є інформацією про фінансові операції, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу.

Таким чином, перехід до нової структури звітності, якою передбачено зосередження уваги суб'єктів первинного фінансового моніторингу на фінансових операціях, стосовно яких виникла підозра на підставі оцінки та аналізу ризиків, дасть змогу значно підвищити ймовірність виявлення підозрілих фінансових операцій і незаконних фінансових потоків.

Водночас з урахуванням того, що процедура подання інформації Держфінмоніторингу не змінювалася більше десяти років, а кількість повідомлень, поданих суб'єктами первинного фінансового моніторингу до Держфінмоніторингу за зазначений період, зростає у десятки разів, нагальним є питання спрощення такої процедури з метою максимальної її автоматизації в частині обов'язкового фінансового моніторингу.

Для запровадження подачі в автоматичному режимі інформації про фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, необхідно внести зміни до Закону в частині скорочення кількості ознак таких операцій.

Автоматизація процесу подання повідомлень про фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, передбачає, зокрема, автоматичне формування 15-значного коду, що, у свою чергу, приведе до значних змін у програмному забезпеченні Держфінмоніторингу. Водночас у разі ухвалення зазначених змін банківськими установами приділятиметься більше уваги внутрішньому фінансовому моніторингу, що передбачатиме формування так званих «кейсів» для прискорення процесу опрацювання інформації про фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, та подальшого її надсилання правоохоронним та розвідувальним органам.

У зв'язку із зазначеним та з метою виконання домовленостей у рамках меморандуму з Міжнародним валютним фондом необхідно удосконалити національне законодавство у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом врахування відповідних пропозицій експертів FATF, Міжнародного валютного фонду та Комітету Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL).

Мета та основні шляхи реформування звітності

Метою цієї Стратегії є законодавче, організаційне та інституційне удосконалення і спрощення процедури звітування суб'єктами первинного фінансового моніторингу про фінансові операції Держфінмоніторингу, що передбачає:

- збільшення суми фінансової операції, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу, визначеної статтею 15 Закону;

- оптимізацію кількості ознак обов'язкового фінансового моніторингу з метою забезпечення можливості суб'єктів первинного фінансового моніторингу здійснювати відбір та подання інформації про фінансові операції Держфінмоніторингу в автоматичному режимі;

- забезпечення переходу до застосування ризик-орієнтовного підходу під час подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу інформації Держфінмоніторингу за умови, що кількість повідомлень про фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, які надходять до Держфінмоніторингу, повинна становити не менше як 50 відсотків загальної кількості поданих повідомлень про фінансові операції;

- оптимізацію процедури подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу інформації Держфінмоніторингу, зокрема, у частині зменшення кількості інформації, яку необхідно зазначати під час подання повідомлень про фінансові операції Держфінмоніторингу;

- спрощення процедури формування коду виду фінансової операції для забезпечення його формування в автоматичному режимі;

- створення умов для зменшення кількості часу, що витрачається суб'єктами первинного фінансового моніторингу для заповнення одного повідомлення про фінансову операцію;

- зниження рівня нормативного навантаження суб'єктів державного фінансового моніторингу на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема у частині підготовки інформації та документів, які передбачені законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, для забезпечення концентрації суб'єктів первинного фінансового моніторингу на проведенні аналізу фінансових операцій;

- удосконалення законодавчих вимог до виявлення публічних діячів, діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, близьких осіб або пов'язаних з ними осіб, а також заходів, які здійснюються щодо них суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

Для досягнення зазначеної мети Мінфін разом із заінтересованими органами державної влади повинні забезпечити розроблення та прийняття законопроекту щодо реалізації цієї Стратегії, що

дасть змогу комплексно удосконалити національне законодавство у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за такими напрямками:

оптимізація формату подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу інформації Держфінмоніторингу;

перехід до застосування ризик-орієнтовного підходу під час подання інформації;

підвищення рівня адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єктам державного фінансового моніторингу необхідно розробити та прийняти нормативно-правові акти, спрямовані на реалізацію шляхів реформування системи звітності.

Очікувані результати

Реалізація цієї Стратегії дасть змогу удосконалити національне законодавство у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також забезпечити виконання рекомендацій експертів FATF, Міжнародного валютного фонду та Комітету Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL).

РОЗДІЛ III.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

РОЗДІЛ ІІІ.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

ГЛАВА 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 26 червня 2015 р. № 417

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановою Правління Національного банку України
від 15 жовтня 2015 р. № 699

Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу

З метою забезпечення реалізації вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», відповідно до статей 7, 55, 56 Закону України «Про Національний банк України», статті 63 Закону України «Про банки і банківську діяльність» Правління Національного банку України постановляє:

1. Затвердити Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, що додається.
2. Визнати такою, що втратила чинність, постанову Правління Національного банку України від 14 травня 2003 року № 189 «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 20 травня 2003 року за № 381/7702 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 31 січня 2011 року № 22), зі змінами.
3. Банкам привести у відповідність до вимог законодавства України ідентифікацію та виявити факт належності до публічних осіб, до осіб, близьких або пов'язаних із публічними особами, наявних клієнтів / представників клієнтів, щодо яких встановлено високий рівень ризику, - протягом трьох місяців із дня набрання чинності цією постановою, щодо інших клієнтів / представників клієнтів - протягом шести місяців із дня набрання чинності цією постановою. Приведення у відповідність до вимог законодавства України ідентифікації та виявлення фактів належності до публічних осіб, до осіб, близьких або пов'язаних із публічними особами, наявних клієнтів / представників клієнтів, які не підтримують ділових (договірних) відносин з банком (крім клієнтів високого ризику), може здійснюватися і понад установлені терміни в разі звернення такого клієнта до банку, ініціювання ним проведення фінансових операцій.

Роз'яснення: З метою ефективного виконання банками вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) Національний банк України вважає за необхідне зазначити наступне.

Пунктом 3 постанови Правлінням Національного банку України від 26.06.2015 № 417 «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» (далі - Постанова), яка набрала чинності з 03.07.2015, встановлений обов'язок банків щодо приведення у

відповідність до вимог законодавства України ідентифікації та виявлення фактів належності до публічних осіб, до осіб, близьких або пов'язаних із публічними особами, наявних клієнтів/представників клієнтів, щодо яких встановлено високий рівень ризику, - протягом трьох місяців із дня набрання чинності Постановою, щодо інших клієнтів/представників клієнтів - протягом шести місяців із дня набрання чинності Постановою. Приведення у відповідність до вимог законодавства України ідентифікації та виявлення фактів належності до публічних осіб, до осіб, близьких або пов'язаних із публічними особами, наявних клієнтів/представників клієнтів, які не підтримують ділових (договірних) відносин з банком (крім клієнтів високого ризику), може здійснюватися і понад установлені терміни в разі звернення такого клієнта до банку та ініціювання ним проведення фінансових операцій.

При цьому, враховуючи положення пунктів 17 та 18 частини першої статті 1 Закону, банки під час здійснення ідентифікації клієнтів - юридичних осіб (резидентів/нерезидентів) мають встановити, зокрема, дані, що дають змогу встановити їх кінцевих бенефіціарних власників (контролерів).

На виконання вимог частин сьомої та дев'ятої статті 9 Закону, статті 64 Закону України «Про банки і банківську діяльність», пунктом 53 розділу V Положення про здійснення банками фінансового моніторингу¹ (далі - Положення № 417) визначено, що банк з метою встановлення всіх наявних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) юридичної особи - клієнта або факту їх відсутності зобов'язаний витребувати в клієнта - юридичної особи (крім клієнтів, зазначених у пункті 58 розділу V Положення № 417, підприємств, що повністю перебувають у державній власності та комунальних підприємств) інформацію та/або документи, що містять відомості про структуру власності клієнта.

¹ затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26.06.2015 № 417.

Надані клієнтом - юридичною особою інформація та/або документи (у тому числі схематичне зображення структури власності, приклад якого наведено в додатку 1 до Положення № 417) повинні містити дані про всіх фізичних осіб, які відповідають визначенню «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)» відповідно до пункту 20 частини першої статті 1 Закону. Звертаємо увагу, що дані щодо фізичних осіб, які мають формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є агентами, номінальними утримувачами (номінальними власниками/номінальними акціонерами) або тільки посередниками щодо такого права, не можуть вважатися підтвердженням встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера).

Разом з тим звертаємо увагу, що пунктом 2 розділу II Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів» від 14.10.2014 № 1701-VII встановлено обов'язок та строк (до 26.09.2015) подання юридичними особами, зареєстрованими до набрання чинності цим Законом, державному реєстратору відомостей про свого кінцевого бенефіціарного власника (контролера), у тому числі кінцевого бенефіціарного власника (контролера) їх засновника (учасника), якщо засновник (учасник) - юридична особа, або про відсутність такого кінцевого бенефіціарного власника (контролера).

Таким чином, по закінченню строків, встановлених пунктом 3 Постанови, банками має бути завершений процес щодо приведення у відповідність до вимог законодавства України ідентифікації, зокрема отримання від наявних клієнтів - юридичних осіб (резидентів/нерезидентів) інформації щодо даних, що дають змогу встановити їх кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) або підтвердити факт їх відсутності.

Звертаємо увагу, що за результатами перевірок, під час яких будуть встановлюватись факти, що свідчать про порушення вимог щодо ідентифікації клієнтів - юридичних осіб (резидентів/нерезидентів) в частині не встановлення даних, що дають змогу встановити їх кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) або не підтвердження факту їх відсутності, Національний банк України буде приймати рішення щодо банків відповідно до вимог законодавства України, зокрема вимог Закону України «Про банки і банківську діяльність».

[Джерело: лист Національного банку України (Департамент фінансового моніторингу) від 19.02.2016 р. № 25-00008/15199 на адресу Асоціації «Незалежна асоціація банків України»,

Асоціації українських банків, Асоціації «Український кредитно-банківський союз», Банкам України.]

4. Департаменту фінансового моніторингу (Берега І. В.) довести зміст цієї постанови до відома банків України.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О. В.

6. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

В.О. Гонтарєва

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу»	14.05.2003 № 189	20.05.2003 № 381/7702	Офіційний вісник України від 13.06.2003, № 22, стор. 9, стаття 992, код акту 25223/2003	11.06.2003	Постанова Правління Національного банку України від 26.06.2015 № 417
2.	Постанова Правління Національного банку України «Про внесення змін до Положення про здійснення банками фінансового моніторингу»	31.01.2011 № 22	07.04.2011 № 463/19201	Офіційний вісник України від 22.04.2011, № 28, стор. 145, стаття 1203, код акту 55836/2011	22.04.2011	Постанова Правління Національного банку України від 26.06.2015 № 417
3.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу»	26.06.2015 № 417	-	Офіційний вісник України від 14.08.2015, № 62, стор. 146, стаття 2035, код акту 78015/2015	03.07.2015	

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Правління

Національного банку України

26 червня 2015 р. № 417

ПОЛОЖЕННЯ

про здійснення банками фінансового моніторингу

І. Загальні положення

1. Це Положення розроблене відповідно до Законів України «Про Національний банк України», «Про банки і банківську діяльність» (далі - Закон про банки), «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), з метою запобігання

використанню банківської системи для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Вимоги цього Положення поширюються на банки, відокремлені підрозділи банків, платіжні організації та членів/учасників платіжних систем, що є банками, філії іноземних банків (далі - банки).

2. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються в таких значеннях:

1) аналіз ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму - заходи, що передбачають отримання висновків стосовно результатів здійсненої оцінки/переоцінки ризику використання послуг банку для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі - легалізація кримінальних доходів/фінансування тероризму);

2) аналіз фінансових операцій - комплекс заходів, установлених внутрішніми документами банку з питань здійснення фінансового моніторингу, проведення яких дає змогу з'ясувати суть і мету фінансових операцій, зробити висновок про відповідність/невідповідність фінансових операцій фінансовому стану клієнта та/або змісту його діяльності, регулярність здійснення фінансових операцій та спрямований на виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

3) вивчення фінансової діяльності клієнта - проведення порівняльного аналізу інформації, отриманої під час здійснення аналізу фінансових операцій клієнта, з інформацією, отриманою під час установлення ділових (договірних) відносин (у тому числі в процесі уточнення інформації з питань ідентифікації, змісту діяльності, фінансового стану), та з інформацією, отриманою за час обслуговування за попередній період (зокрема квартал, півріччя), з метою переоцінки рівня ризику клієнта;

4) високий рівень ризику клієнта - це рівень ризику, отриманий за результатами оцінки ризику клієнта, який визначається банком за результатами аналізу сукупності визначених банком критеріїв ризику проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму та свідчить про високу ймовірність використання клієнтом послуг банку для легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму;

5) відповідальний працівник банку - працівник банку, відповідальний за проведення фінансового моніторингу в банку;

6) внутрішні документи банку з питань фінансового моніторингу - правила, програми, методики, інші документи з питань фінансового моніторингу, затверджені банком згідно з вимогами законодавства України, у тому числі цього Положення;

7) засоби захисту інформації - програмно-технічні засоби, які забезпечують захист електронних документів від несанкціонованих дій щодо ознайомлення з їх змістом, модифікації або викривлення;

8) застережні заходи - визначені внутрішніми документами банку з питань фінансового моніторингу (з урахуванням Закону та цього Положення) та іншими документами банку заходи [у тому числі шляхом відмови від встановлення (підтримання) ділових (договірних) відносин (зокрема шляхом розірвання ділових (договірних) відносин), зупинення/відмови від проведення фінансових операцій] для попередження, обмеження та/або зниження до прийняттого рівня ризиків легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;

9) зведений реєстр фінансових операцій - документ в електронному вигляді, який формується та ведеться банком - юридичною особою в порядку, установленому Правилами фінансового моніторингу банку, у разі ведення окремих реєстрів відокремленими підрозділами банку;

10) значна сума - сума коштів, на яку здійснюється фінансова операція, що дорівнює чи перевищує 150000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів 150000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або проводять та надають можливість доступу до азартних ігор у казино, будь-яких інших азартних ігор, у тому числі електронне (віртуальне) казино, - 30000 гривень);

11) комплаєнс-ризик фінансового моніторингу - ризик юридичної відповідальності або ризик застосування заходів впливу Національним банком України (далі - Національний банк), виникнення фінансових збитків та репутаційних втрат, що може зазнати банк у зв'язку з незабезпеченням належного рівня відповідності всім вимогам законів України, нормативно-правових актів, правил, внутрішніх документів банку, правил поведінки, що можуть застосовуватись під час виконання банком обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

12) контрагент - особа, яка є другою стороною фінансової операції (контрагентом може бути банк), за якою між клієнтом та контрагентом відбувається передавання активів;

13) моніторинг ризиків клієнтів - процес відстеження критеріїв ризиків клієнтів за результатами вивчення клієнтів, що проводиться з метою своєчасного виявлення змін ризику за географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передавання (отримання) активів, ризику за видом товарів, послуг, ризику за типом клієнта, у тому числі з урахуванням здійснення ними ризикових фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та їх регулярності, для здійснення переоцінки попередньо встановлених рівнів ризиків клієнтів;

14) невідкладно - проміжок часу, визначений/установлений з моменту настання підстав для здійснення відповідних дій, які є пріоритетними і здійснюються першочергово, але не пізніше наступного робочого дня або встановленого часу наступного робочого дня;

15) негайно - найкоротший термін протягом робочого дня, в який мають здійснюватися (відбуватися) відповідні дії, з моменту настання підстав для їх здійснення;

16) низький рівень ризику клієнта - це рівень ризику, отриманий за результатами оцінки ризику клієнта, який визначається банком за результатами аналізу сукупності визначених банком критеріїв ризику проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму та свідчить про низьку ймовірність використання клієнтом послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;

17) первинний документ - документ, який містить обов'язкові реквізити [найменування особи (юридична або фізична), яка склала документ, найменування документа, дату і місце складання, зміст та обсяг операції, одиницю її виміру, особистий чи електронний підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу - ініціатора здійснення операції, найменування одержувача коштів, номер(и) рахунку(ів)] та є підставою для відображення фінансової операції в системі автоматизації банку;

18) переказ, що здійснюється без відкриття рахунку, - рух певної суми коштів, який ініційовано в готівковій формі без використання рахунку з метою її зрахування на рахунок отримувача або видачі йому в готівковій формі;

19) порядок - чітка послідовність дій певного процесу із зазначенням способів, форм, строків (термінів) ужиття працівниками банку цих дій, визначена у внутрішніх документах банку з питань фінансового моніторингу;

20) прийнятний рівень ризиків легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму - ризик, який є керованим, підконтрольним банку, не може спричинити підвищення юридичного ризику та ризику репутації, а також погіршення фінансових результатів діяльності банку чи завдати шкоди його кредиторам і клієнтам;

21) програмне забезпечення банку з питань фінансового моніторингу (далі - програмне забезпечення) - програмний(і) модуль(і) або взаємопов'язана їх сукупність, що впроваджені в діяльність банку та використовуються банком для виконання функцій суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

22) публічні особи - особи, які відповідно до Закону є національними, іноземними публічними діячами, діячами, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях;

Роз'яснення: Згідно з пунктом 2 частини п'ятої статті 6 Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) суб'єкт первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) зобов'язаний здійснювати до національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб (пов'язаними особами є особи, з якими члени сім'ї національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях мають ділові або особисті зв'язки, а також юридичні особи, кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) яких є такі діячі чи їх члени сім'ї або особи, з якими такі діячі мають ділові або особисті зв'язки) ряд додаткових заходів.

З метою методичного забезпечення СПФМ та за підтримки Міжнародного валютного фонду Держфінмоніторингом підготовлено Методичні рекомендації щодо виявлення та ідентифікації публічних діячів та забезпечення проведення їх фінансових операцій.

З урахуванням пропозицій Національного банку України та змін у чинному законодавстві України, Держфінмоніторингом було оновлено та актуалізовано Методичні рекомендації щодо виявлення публічних діячів та забезпечення проведення фінансового моніторингу їх фінансових операцій.

У розділі III зазначених Методичних рекомендацій наведено перелік інформаційних ресурсів, що містять переліки публічних осіб.

Водночас, СПФМ з метою визначення належності своїх клієнтів до категорії публічних осіб рекомендується складати анкети.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу першого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – банківських установ (м. Київ, Держфінмоніторинг 13 серпня 2015 року) / Питання 1. Створення баз даних, які б містили Переліки національних публічних діячів та іноземних публічних діячів. Вдосконалення переліку публічних осіб та розробка механізмів щодо їх виявлення.]

23) разова фінансова операція на значну суму - проведення фінансової операції з готівкою (банківськими металами) на значну суму без відкриття рахунку клієнту;

24) регулярність - це кількісний показник, що характеризується здійсненням трьох і більше разів на місяць певних дій;

25) реєстр фінансових операцій - документ в електронному вигляді, структура якого визначена відповідальним працівником банку - юридичної особи / філії іноземного банку та який формується і ведеться банком відповідно до вимог цього Положення та в порядку, установленому Правилами фінансового моніторингу банку;

26) результати оцінки ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму - висновки відповідального працівника банку щодо рівня ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;

27) ризик використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму - наявна або потенційна небезпека (загроза, уразливі місця) підвищення ризиків юридичного та/або репутації банку, а також ризику банку бути використаним з метою легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму під час надання ним послуг;

28) ризик за типом клієнта - наявна або потенційна небезпека (загроза, уразливі місця) здійснення клієнтом фінансових операцій, що пов'язані з легалізацією кримінальних доходів / фінансуванням тероризму;

29) ризик за географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи (далі - географічний ризик) - ризик, пов'язаний із фінансовими операціями, якщо клієнт або установа, через яку він здійснює передавання (отримання) активів, має місце перебування, місце проживання, місцезнаходження, місце реєстрації в державі, що віднесена до офшорних зон, або не виконує, або неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією кримінальних доходів / фінансуванням тероризму, та/або до яких застосовані міжнародні санкції;

30) ризик клієнта - це наявна або потенційна небезпека (загроза, уразливі місця) у результаті виникнення ризику за типом клієнта, ризику за видом товарів, послуг, які клієнт отримує від банку, та географічного ризику окремо або в сукупності;

31) ризики легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму - сукупність ризиків клієнтів банку та ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;

32) ризик послуги - ризик, який виникає в разі зміни економічної суті фінансової операції (послуги) через її можливе використання для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму, зокрема, якщо в результаті певних дій змінюються напрями та/або характер використання грошових потоків;

33) ризик репутації - це наявний або потенційний ризик для надходжень і капіталу, який виникає через несприятливе сприйняття іміджу банку клієнтами, контрагентами, потенційними інвесторами або органами нагляду, який впливає на спроможність банку встановлювати нові відносини з контрагентами, надавати нові послуги або підтримувати наявні відносини, та може призвести банк (або його керівників) до фінансових втрат або зменшення клієнтської бази, притягнення до адміністративної, цивільної або кримінальної відповідальності;

34) ризик юридичний - це наявний чи потенційний ризик для надходжень чи капіталу банку, який виникає через порушення або недотримання банком вимог законів, нормативно-правових актів та може призвести банк до фінансових втрат, зловживань, притягнення банку та/або його керівників до адміністративної, цивільної або кримінальної відповідальності;

35) середній рівень ризику клієнта - це рівень ризику, отриманий за результатами оцінки ризику клієнта, який визначається банком за результатами аналізу сукупності визначених банком критеріїв ризику проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму та свідчить про підвищену ймовірність використання клієнтом послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;

36) справа клієнта - справа з юридичного оформлення рахунку клієнта/справа клієнта, ідентифікація якого здійснюється також в інших передбачених Законом, Законом про банки та цим Положенням випадках, що містять надані клієнтом / представником клієнта / особою, від імені або за дорученням чи в інтересах якої проводиться фінансова операція, належним чином засвідчені копії документів, копії представлених ним/нею оригіналів офіційних документів та інші документи, що є підставою для ідентифікації, уточнення/додаткового уточнення інформації про клієнта, вивчення клієнта, у тому числі оцінки фінансового стану (далі - документи щодо вивчення клієнта);

37) спрощена ідентифікація - ідентифікація клієнтів, зазначених у пункті 58 розділу V цього Положення, яка передбачає отримання визначеного пунктом 59 розділу V цього Положення переліку ідентифікаційних даних;

38) фінансовий стан - сукупність показників, що відображають фактичну наявність, розміщення та/або використання активів клієнта банку, а також його потенційні й реальні фінансові можливості, розпорядження якими згідно із законодавством України дає змогу проводити або ініціювати проведення фінансових операцій на відповідні суми.

Термін «близькі особи» застосовується в значенні, визначеному Законом України «Про запобігання корупції».

Інші терміни та поняття, які вживаються в цьому Положенні, застосовуються в значеннях, визначених Законом, Законом про банки, Законами України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» і нормативно-правовими актами Національного банку та центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Міністерство фінансів України).

3. Цим Положенням встановлюються загальні вимоги Національного банку щодо порядку:

1) обліку банку в спеціально уповноваженому органі як суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

2) виявлення та реєстрації банками фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу або стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

3) розроблення, затвердження, постійного оновлення внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу;

4) ідентифікації (спрощеної ідентифікації), верифікації клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів, уточнення/додаткового уточнення інформації про клієнтів;

5) надання банками спеціально уповноваженому органу інформації відповідно до вимог законодавства України з питань запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму;

6) забезпечення управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;

7) зупинення, поновлення фінансових операцій та виконання рішень (доручень) спеціально уповноваженого органу;

8) погодження призначення та звільнення відповідального працівника банку.

4. Відповідальність за неналежну організацію дотримання вимог законодавства України у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму та неналежну організацію внутрішньобанківської системи запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму несе керівник виконавчого органу банку/керівник філії іноземного банку (крім банків, віднесених до категорії неплатоспроможних, щодо яких запроваджена процедура тимчасової адміністрації або ліквідації).

Організація дотримання вимог законодавства України у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму включає комплекс заходів щодо забезпечення призначення відповідального працівника банку згідно з вимогами законодавства України у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму, створення та діяльності внутрішньобанківської системи запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму (у тому числі системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму), прийняття і постійного оновлення внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу, здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму (у тому числі щодо наявності у відповідального працівника банку - юридичної особи бездоганної ділової репутації та його відповідності встановленим Національним банком кваліфікаційним вимогам, оновлення наявного в банку переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції).

Відповідальність за неналежну організацію дотримання вимог законодавства України у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму та неналежну організацію внутрішньобанківської системи запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму у банках, віднесених до категорії неплатоспроможних, щодо яких запроваджена процедура тимчасової адміністрації або ліквідації, несе уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

5. Відповідальні працівники банків за здійснення фінансового моніторингу, проходять підготовку (навчання) та підвищення кваліфікації в порядку, установленому Кабінетом Міністрів України.

Працівник(и) банку, відповідальний(і) за виконання програм(и) здійснення фінансового моніторингу за напрямками діяльності банку в процесі обслуговування клієнтів щодо операцій з цінними паперами, у разі здійснення банком професійної діяльності на ринку цінних паперів проходить(ять) навчання та/або підвищення кваліфікації з питань запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму у строки та порядку, визначені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

6. Банки- правонаступники та банки, які реорганізували свої відокремлені підрозділи, зобов'язані забезпечити виконання вимог законодавства України щодо зберігання наявної до реорганізації інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та осіб, які брали участь в їх проведенні, і вчасно надавати спеціально уповноваженому органу інформацію у випадках, передбачених Законом.

7. Підрозділ служби внутрішнього аудиту банку періодично, але не рідше одного разу на рік, здійснює відповідно до статті 6 Закону перевірки дотримання банком усіх вимог законодавства у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму (у тому числі щодо достатності вжитих банком заходів з управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму). За результатами таких перевірок цей підрозділ готує висновки та пропозиції, які розглядаються спостережною (наглядовою) радою банку / керівником філії іноземного банку в порядку, визначеному установчими документами банку / положенням про філію іноземного банку, та здійснює контроль за усуненням виявлених порушень.

Банк зобов'язаний не пізніше десятого робочого дня з дня затвердження спостережною (наглядовою) радою банку / керівником філії іноземного банку аудиторського висновку та пропозицій надати їх копії на паперових носіях, засвідчені належним чином (прошиті, пронумеровані, засвідчені підписом керівника банку / філії іноземного банку, скріплені відбитком печатки банку / філії іноземного банку) до структурного підрозділу центрального апарату Національного банку з питань запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму (далі - Департамент).

Надання копій аудиторського висновку та пропозицій має забезпечувати їх гарантовану доставку та конфіденційність.

8. Банк зобов'язаний створити окремий структурний підрозділ із запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму.

Підрозділ очолює відповідальний працівник банку або цей підрозділ безпосередньо підпорядковується відповідальному працівникові банку.

З метою забезпечення конфіденційності інформації такий підрозділ повинен розташовуватися в окремому (окремих) приміщенні (приміщеннях) та має функціонувати відповідно до положення про цей структурний підрозділ, що затверджується згідно з внутрішніми документами банку.

9. Банк може створити внутрішньобанківську систему запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму, за якою окремі повноваження щодо ведення реєстру фінансових операцій, прийняття рішення про повідомлення спеціально уповноваженому органу про фінансові операції у відповідному регіоні здійснюватимуть визначені банком відокремлені підрозділи банку (призначені відповідальні працівники відокремлених підрозділів банку).

10. Банк призначає відповідального працівника відокремленого підрозділу або покладає обов'язки відповідального працівника на іншу особу відокремленого підрозділу банку / банку - юридичної особи згідно з вимогами цього Положення, якщо ведення реєстру фінансових операцій та повідомлення спеціально уповноваженому органу про фінансові операції здійснює відокремлений підрозділ банку.

Банк під час прийняття рішення щодо призначення відповідального працівника відокремленого підрозділу банку або покладання обов'язків відповідального працівника на іншу особу зобов'язаний забезпечити уникнення ризику виникнення конфлікту інтересів під час виконання такою особою несумісних обов'язків, що не дасть змоги їй належним чином виконувати обов'язки відповідального працівника.

11. Банк для автоматизації процесів з питань фінансового моніторингу використовує програмне забезпечення, яке має забезпечувати:

1) виявлення та зупинення фінансової операції, що здійснюється на користь або за дорученням клієнта банку, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій);

2) ведення анкет клієнтів банку в електронному вигляді;

3) ведення реєстру (зведеного реєстру) фінансових операцій;

4) унеможливлення виключення інформації з реєстру фінансових операцій;

5) ведення інформації про облік суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

6) обмін інформацією зі спеціально уповноваженим органом;

7) ведення протоколу роботи кожного з користувачів, захищеного від модифікації. У протоколи мають відображатися початок та завершення роботи кожного з користувачів із зазначенням часу з точністю до секунди;

8) реалізацію вимог законодавства України, у тому числі вимог нормативно-правових актів Національного банку, Міністерства фінансів України;

9) реалізацію вимог внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу;

10) наявність системи захисту інформації, що відповідає вимогам законодавства України у сфері захисту інформації;

11) наявність системи резервного копіювання та зберігання інформації.

12. Документи в електронному вигляді формуються за допомогою програмно-апаратних засобів банку або спеціально уповноваженого органу і надсилаються адресату з використанням електронної пошти та засобів захисту інформації Національного банку.

Структура та склад реквізитів документів в електронному вигляді, що формуються банком, визначаються Національним банком, Міністерством фінансів України і доводяться до відома банків у встановленому порядку.

Дата та час надходження до банку запиту про надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу, від спеціально уповноваженого органу (далі - запит щодо відстеження), прийнятих спеціально уповноваженим органом рішень і наданих доручень, дата та час відправлення банком довідки про

відсутність фінансових операцій за період, визначений у запиті щодо відстеження, відправлення банком листа про факт отримання рішення або доручення чи листа про поновлення проведення фінансових операцій визначаються відповідно до нормативно-правових актів Міністерства фінансів України.

Датою та часом надходження до банку іншої інформації (у тому числі запити про надання додаткової інформації, документів, у тому числі електронних) від спеціально уповноваженого органу і датою та часом відправлення банком такої інформації (у тому числі відповіді на запити про надання додаткової інформації) до спеціально уповноваженого органу є фіксація дати та часу отримання/відправлення банком відповідних файлів інформаційного обміну на вузлі електронної пошти Національного банку (дата та час, які зазначені на повідомленні про вручення, якщо файл у випадках, передбачених цим Положенням, надавався разом із супровідним листом або запит спеціально уповноваженого органу надавався лише на паперовому носії).

Якщо запит щодо відстеження/інша інформація надійшов(ла) до банку від спеціально уповноваженого органу після закінчення робочого дня, то днем надходження запити до банку щодо відстеження / іншої інформації від спеціально уповноваженого органу є наступний робочий день банку.

13. Документи в електронному вигляді, які сформовані за допомогою програмно-апаратних засобів банку або спеціально уповноваженого органу, зберігаються в електронних архівах протягом таких строків:

1) реєстр / зведений реєстр фінансових операцій - не менше ніж п'ять років із дня закінчення календарного року, в якому формувався реєстр / зведений реєстр фінансових операцій;

2) анкети клієнтів - не менше ніж п'ять років після завершення ділових (договірних) відносин, проведення разової фінансової операції на значну суму;

3) файли (крім файлів, зазначених у пункті 42 розділу IV цього Положення), надіслані спеціально уповноваженому органу та отримані від спеціально уповноваженого органу з використанням електронної пошти і засобів захисту інформації Національного банку, - не менше ніж п'ять років із дати надсилання чи отримання.

14. Документи на паперових носіях, які отримані банком від спеціально уповноваженого органу, та копії (другі примірники) документів, наданих спеціально уповноваженому органу, зберігаються в окремих справах не менше ніж п'ять років із дати їх надсилання чи отримання.

II. Вимоги до внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу

15. Внутрішні документи банку з питань фінансового моніторингу розробляються банком - юридичною особою / філією іноземного банку з урахуванням вимог законів України, що регулюють питання запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму, цього Положення, нормативно-правових актів Національного банку, Міністерства фінансів України, прийнятих для виконання та відповідно до цих законів, рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (далі - рекомендації FATF), Базельського комітету банківського нагляду і реалізуються для забезпечення функціонування внутрішньобанківської системи запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму.

16. Основними принципами розроблення та реалізації внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу є:

1) управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму з метою зменшення їх до прийнятного рівня;

2) забезпечення здійснення працівниками банку [у межах функціональних обов'язків, визначених трудовими договорами (у посадових інструкціях, контрактах тощо)] ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу або стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

3) недопущення в роботі банку порушень законодавства у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму.

РОЗДІЛ III.

---

17. Банк зобов'язаний розробити та затвердити такі окремі внутрішні документи з питань фінансового моніторингу, що мають оновлюватися з урахуванням змін до законодавства України та подій, що можуть вплинути на ризики легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму:

- 1) Правила фінансового моніторингу банку;
- 2) Програму ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів банку;

3) Програму(и) здійснення фінансового моніторингу за напрямками діяльності банку в процесі обслуговування клієнтів [розрахункових, касових операцій, вкладних (депозитних) операцій, валютних операцій, операцій з цінними паперами, кредитних операцій тощо].

Банк, який є платіжною організацією платіжної системи та/або членом/учасником (у тому числі непрямим учасником) / платіжної системи, крім банку, діяльністю якого є виключно еквайринг електронних платіжних засобів відповідної(их) платіжної(их) системи(систем), зобов'язаний розробити та затвердити окрему Програму здійснення фінансового моніторингу фінансових операцій з переказу коштів за допомогою платіжних(ої) систем(и) (у тому числі з використанням електронних платіжних засобів та під час здійснення операцій з електронними грошима з використанням платіжної системи, членом/учасником якої є банк, особливості здійснення операцій з електронними грошима) з урахуванням положень, які має містити Програма здійснення фінансового моніторингу за напрямками діяльності банку в процесі обслуговування клієнтів;

- 4) Програму управління комплаєнс-ризиком фінансового моніторингу;
- 5) Програму навчання та підвищення кваліфікації працівників банку.

Банк здійснює оновлення внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу постійно, але не пізніше трьох місяців із дня набрання чинності змінами до законодавства України з питань запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму та/або встановлення банком подій, що можуть вплинути на ризики легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму.

18. Банк має право розробити і реалізовувати також інші внутрішні документи банку з питань фінансового моніторингу.

19. Внутрішні документи банку з питань фінансового моніторингу є документами з обмеженим доступом.

Внутрішніми документами банку з питань фінансового моніторингу визначається порядок ознайомлення з цими документами працівників банку (залежно від їх посадових обов'язків) під підпис або за допомогою електронних засобів у разі:

- 1) затвердження, унесення змін до внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу - не пізніше п'яти робочих днів з часу затвердження, унесення змін;
- 2) приймання на роботу до банку - до початку виконання посадових обов'язків.

20. Внутрішні документи банку з питань фінансового моніторингу затверджуються органами управління або керівником виконавчого органу банку / керівником філії іноземного банку в порядку, визначеному установчими документами банку / положенням про філію іноземного банку, за поданням відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку.

Банк зобов'язаний не пізніше третього робочого дня з дня отримання запиту Національного банку про надання копій внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу надіслати Національному банку із супровідним листом копії на паперових носіях, засвідчені належним чином (прошиті, пронумеровані, засвідчені підписом керівника банку, скріплені відбитком печатки банку).

Надання копій внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу має забезпечувати їх гарантовану доставку та конфіденційність.

21. Внутрішні документи банку з питань фінансового моніторингу повинні спрямовуватися на:

- 1) забезпечення конфіденційності інформації про факт передавання відомостей про фінансову операцію клієнта спеціально уповноваженому органу;
- 2) забезпечення конфіденційності інформації про внутрішні документи банку з питань фінансового моніторингу;
- 3) забезпечення конфіденційності інформації про рахунки і внески клієнтів банку, про клієнтів і їх фінансові операції, а також інших відомостей, що становлять банківську таємницю;
- 4) запобігання залученню працівників банку до легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму.

22. Правила фінансового моніторингу банку мають містити:

- 1) опис організаційної структури внутрішньобанківської системи запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму;
- 2) основні засади діяльності (завдання, функції, права та обов'язки) окремого структурного підрозділу банку із запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму;
- 3) порядок обігу та забезпечення конфіденційності інформації щодо фінансових операцій;
- 4) порядок надання інформації до правоохоронних органів, визначених законодавством України;
- 5) порядок ведення реєстру (у тому числі зведеного реєстру) фінансових операцій;
- 6) порядок здійснення аналізу фінансових операцій з метою виявлення тих, які підлягають фінансовому моніторингу (обов'язковому, внутрішньому), можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також якщо їх учасниками або вигодоодержувачами за ними є особи, які включені до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції;
- 7) порядок підготовки та надання працівниками (надання за допомогою програмного забезпечення) відповідальному працівникові банку або працівникові, уповноваженому відповідальним працівником банку, інформації про фінансові операції, а також іншої інформації, необхідної для прийняття обгрунтованого рішення про внесення інформації про фінансову операцію до реєстру фінансових операцій. Цей порядок має містити вимоги щодо фіксації надання працівниками банку (програмним забезпеченням)/отримання відповідальним працівником банку або працівником, уповноваженим відповідальним працівником банку, зазначеної інформації;
- 8) порядок прийняття рішення щодо внесення інформації про фінансову операцію до реєстру фінансових операцій. Цей порядок має містити вимоги щодо фіксації прийнятого відповідальним працівником банку або працівником, уповноваженим відповідальним працівником банку, рішення щодо реєстрації фінансової операції;
- 9) порядок надання інформації про фінансову операцію до спеціально уповноваженого органу;
- 10) порядок надання інформації на запит спеціально уповноваженого органу у випадках, передбачених Законом;
- 11) порядок зупинення, виконання рішень (доручень) спеціально уповноваженого органу та поновлення фінансових операцій;
- 12) порядок зберігання документів [у тому числі звітів, які складаються відповідальним працівником банку відповідно до вимог законодавства, внутрішніх розпоряджень про зупинення (поновлення) фінансових операцій] та інформації з питань фінансового моніторингу.

23. Програма ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів банку має містити:

- 1) розподіл обов'язків та визначення підрозділу(ів) банку та/або працівників банку, відповідальних за проведення ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), оцінку фінансового стану клієнта та уточнення/додаткового уточнення інформації про клієнта та/або осіб, які діють від імені клієнта;
- 2) порядок ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), особи, від імені або за дорученням якої проводиться фінансова операція, у випадках, передбачених статтею 9 Закону, статтею 64 Закону про банки та цим Положенням;
- 3) порядок здійснення заходів щодо отримання інформації та/або документів для встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера) клієнта, вигодоодержувача за фінансовою операцією, включаючи перелік відповідних процедур із визначенням запитуваної інформації та/або документів;

Роз'яснення: Згідно з частиною першою статті 9 Закону СПФМ відповідно до законодавства зобов'язаний на підставі поданих клієнтом (представником клієнта) офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій (якщо інше не передбачено цим Законом) здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта (представника клієнта).

Відповідно до частини п'ятої статті 16 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців», з урахуванням постанови Кабінету Міністрів

Україні від 31.03.2015 № 150 «Питання Міністерства юстиції», ведення Єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб-підприємців покладено на Міністерство юстиції України.

У зв'язку з цим, Міністерством юстиції забезпечено ведення у відкритому доступі Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, в якому зокрема зазначаються відомості про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) таких осіб. Ресурс доступний цілодобово за адресою <https://usr.minjust.gov.ua>.

Таким чином, зазначені відомості щодо кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців є публічні та доступні для будь-яких суб'єктів фінансового моніторингу.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу першого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – банківських установ (м. Київ, Держфінмоніторинг 13 серпня 2015 року) / Питання 10. Створення публічної бази кінцевих бенефіціарних власників та доступ до неї суб'єктів фінансового моніторингу.]

4) порядок здійснення поглибленої перевірки клієнта;

5) заходи з вивчення клієнта, які, зокрема, включають:

порядок проведення оцінки фінансового стану клієнтів на підставі показників, що характеризують фінансовий стан клієнта;

порядок виявлення факту належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних із публічними особами, під час здійснення ідентифікації, верифікації та в процесі їх обслуговування, визначення заходів, що вживаються банком для з'ясування джерел походження коштів таких осіб (активів, прав на такі активи тощо) на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), надання дозволу на встановлення/підтримання/продовження ділових відносин з такими особами;

порядок здійснення та критерії оцінки репутації клієнта (шкала для визначення рівнів репутації має обов'язково містити негативний рівень репутації);

порядок уточнення / додаткового уточнення інформації про клієнта, у тому числі про зміст його діяльності і фінансовий стан, порядок проведення таких заходів;

порядок вивчення фінансової діяльності клієнта, у тому числі порядок проведення щоквартального аналізу фінансових операцій клієнтів;

порядок проведення заходів та обсяг додаткової інформації, необхідної для поглибленої перевірки клієнта (представника клієнта), у тому числі щодо його кінцевого бенефіціарного власника (контролера), якщо:

виникли сумніви щодо достовірності чи повноти наданої ним інформації;

ризик проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму оцінюється як високий / неприйнятно високий;

б) порядок ведення електронної анкети, який повинен забезпечити своєчасність, повноту та відповідність унесеної до електронної анкети клієнта інформації відомостям, що містяться в справі клієнта;

7) порядок відмови в передбачених Законом та Законом про банки випадках від установа (підтримання) ділових (договірних) відносин (у тому числі шляхом розірвання договірних відносин) або проведення фінансової операції.

24. У Програмі управління комплаєнс-ризиком фінансового моніторингу (далі - Програма управління комплаєнс-ризиком) мають урахуватися типи клієнтів, обсяги проведених банком певних фінансових операцій, перелік послуг, що надаються клієнтам, спрямованість на певні види обслуговування.

Програма управління комплаєнс-ризиком має включати:

1) опис організації системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму з визначенням структури та розподілом функціональних обов'язків працівників,

відповідальних за здійснення оцінки ризиків клієнтів та оцінки ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму щодо банку (у цілому) і в розрізі його відокремлених підрозділів або регіонів як на території України, так і за її межами (у разі їх наявності);

2) методика оцінки ризиків легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму (окремо для оцінки ризиків клієнтів та ризику використання послуг банку), що має містити:

порядок класифікації клієнтів та критерії (показники) для визначення рівня ризику клієнтів з урахуванням характеру здійснюваних фінансових операцій та їх регулярності (у тому числі для встановлення неприйнятно високого рівня ризику);

критерії (показники) для визначення рівня ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;

вхідні дані та інформаційні джерела для проведення оцінки ризиків;

алгоритм (модель) проведення оцінки ризиків;

шкалу визначення рівнів ризиків.

Банк - юридична особа / філія іноземного банку встановлює критерії ризику клієнта з урахуванням критеріїв ризику, визначених Законом, Міністерством фінансів України за погодженням з Національним банком, цим Положенням та рекомендаціями Національного банку.

Банк з урахуванням обмежень (вимог), визначених законодавством України, установлює кількісні межі для тих критеріїв, які містять кількісні характеристики «істотне збільшення», «значний пакет акцій» тощо.

Банк для оцінки ризику клієнтів може встановити показники, у тому числі кількісні та/або якісні характеристики кожного критерію, які дадуть змогу встановити наявність критерію;

3) порядок визначення (виявлення) та здійснення оцінки ризику, його переоцінки, моніторингу ризиків клієнтів та аналізу ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму, що передбачає:

періодичність їх проведення;

звітність (порядок доведення результатів, які зазначаються у звітності, до відома відповідального працівника банку та керівника виконавчого органу банку/керівника філії іноземного банку);

4) визначення відповідних застережних заходів для попередження, обмеження та/або зниження до прийняттого рівня виявлених ризиків легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;

5) порядок та періодичність проведення навчання працівників щодо практичної реалізації Програми управління комплаєнс-ризиком.

25. Програма(и) здійснення фінансового моніторингу за напрямками діяльності банку в процесі обслуговування клієнтів має(ють) містити:

1) розподіл обов'язків та визначення підрозділу(ів) та/або працівників банку (окремо за кожним напрямом діяльності банку), відповідальних за своєчасність здійснення аналізу з метою виявлення і надання відповідальному працівникові банку або працівнику, уповноваженому відповідальним працівником банку, інформації про фінансові операції, що можуть підлягати фінансовому моніторингу або стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;

2) ознаки фінансових операцій з урахуванням особливостей здійснення фінансового моніторингу за напрямками діяльності:

які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу;

які підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу;

які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування тероризму;

3) особливості здійснення аналізу та моніторингу ризиків клієнтів, у тому числі з урахуванням здійснення ними ризикових фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та їх регулярності, з метою виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу або можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування тероризму, з урахуванням напрямів діяльності банку в процесі обслуговування клієнтів, у тому числі порядок проведення подальшого контролю за фінансовими операціями;

4) особливості здійснення аналізу з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, що здійснюються з використанням нових та існуючих інформаційних продуктів, ділової практики або технологій, у тому числі таких, що забезпечують проведення фінансових операцій без безпосереднього контакту з клієнтом (за наявності);

5) порядок ужиття заходів щодо з'ясування суті та мети фінансової операції клієнта, що підлягає фінансовому моніторингу.

Програма(и) здійснення фінансового моніторингу фінансових операцій з переказу коштів за допомогою платіжних(ої) систем(и) має(ють) містити:

1) порядок здійснення фінансового моніторингу фінансових операцій з переказу коштів з урахуванням особливостей надання послуг з переказу коштів кожної платіжної системи, платіжною організацією та/або членом/учасником (у тому числі непрямим учасником), якої є банк;

2) порядок здійснення заходів, пов'язаних з використанням відповідного програмного забезпечення, яке забезпечує виявлення та зупинення здійснення фінансової операції (у тому числі під час ініціювання переказу), що здійснюється на користь або за дорученням клієнта банку, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, у процесі здійснення фінансового моніторингу фінансових операцій, що здійснюються з використанням платіжної системи. Відповідні заходи мають бути описані з прив'язкою до реального часу здійснення фінансових операцій, у тому числі з визначенням:

структури побудови системи, яка має враховувати особливості здійснення операцій з переказу коштів, типи клієнтів, тощо;

інформаційних потоків та їх характеристик (зокрема з деталізації вхідних та вихідних даних, що передаються за їх допомогою), взаємозв'язків з іншими інформаційними потоками, що використовуються банком (установлені в банку);

опису відповідних параметрів, налаштування яких передбачено системою, процедур та поноважень щодо здійснення цих налаштувань;

порядку завантаження та оновлення переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та за наявності інших переліків, зокрема переліку осіб, до яких застосовані санкції Радою Європейського Союзу, а також Сполучених Штатів Америки (у тому числі OFAC) тощо;

профілів адміністраторів, користувачів або груп користувачів визначеного програмного забезпечення із зазначенням доступних та/або заборонених функцій щодо роботи у відповідній системі тощо.

26. Банк для забезпечення належного рівня підготовки персоналу з питань запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму розробляє та реалізовує Програму навчання та підвищення кваліфікації працівників банку (далі - Програма навчання).

Програма навчання складається з урахуванням того, що основною умовою успішного здійснення банком діяльності з питань запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму є безпосередня участь кожного працівника (у межах його компетенції) у цьому процесі. Щорічно відповідно до Програми навчання банк складає плани проведення навчання та підвищення кваліфікації працівників банку та забезпечує фіксування результатів отриманих працівниками банку знань.

Програма навчання має включати, зокрема, таке:

1) заходи з організації навчання працівників залежно від їх посадових обов'язків за такими напрямками:

ознайомлення працівників із законодавством України та міжнародними документами, рекомендаціями Базельського комітету банківського нагляду з питань запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму;

ознайомлення працівників із внутрішніми документами банку з питань фінансового моніторингу; практичні заняття щодо реалізації внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу;

2) заходи з організації підвищення кваліфікації працівників банку з питань запобігання легалізації кримінальних доходів за такими напрямками:

вивчення передового досвіду щодо виявлення фінансових операцій клієнтів, які можуть бути пов'язані з легалізацією кримінальних доходів / фінансуванням тероризму (типологій, схем);

ознайомлення із засобами і прийомами вивчення клієнта, у тому числі встановлення факту належності клієнта або особи, яка діє від його імені, його кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), вигодоодержувачів до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами, вивчення фінансової діяльності клієнта та здійснення поглибленої перевірки клієнта.

III. Побудова та забезпечення функціонування системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму

27. Банк - юридична особа / філія іноземного банку зобов'язаний(а) створити та забезпечити функціонування системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму. Система управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму включає вжиття відповідно до вимог законодавства та внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу таких заходів:

- 1) розроблення та впровадження Програми управління комплаєнс-ризиком;
- 2) визначення (виявлення) та здійснення оцінки/переоцінки ризиків легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;
- 3) моніторинг ризиків клієнтів;
- 4) аналіз ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;
- 5) контроль за ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;
- 6) ужиття застережних заходів;
- 7) навчання працівників щодо реалізації Програми управління комплаєнс-ризиком.

28. Система управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму є складовою частиною внутрішньобанківської системи запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму.

29. Банк зобов'язаний здійснювати управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму.

Банк забезпечує функціонування системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму шляхом:

- 1) документування фактів, що можуть вплинути на формування відповідного(их) рівня(ів) ризику(ів) легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;
- 2) урахування під час прийняття банком рішень результатів оцінки, моніторингу та аналізу рівнів ризиків легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму, а також оцінювання можливого впливу на рівні ризиків легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму рішень банку до їх прийняття;
- 3) ужиття застережних заходів.

Забезпечення управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму покладається безпосередньо на відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку.

30. Банк для забезпечення створення та функціонування системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму зобов'язаний установити, розподілити [шляхом визначення трудовими договорами (у посадових інструкціях, контрактах тощо)] та довести згідно з вимогами, установленними пунктом 19 розділу II цього Положення, до відома відповідних працівників банку їх функціональні обов'язки щодо здійснення фінансового моніторингу, ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, визначення (виявлення) та здійснення оцінки/переоцінки ризиків легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму, моніторингу ризиків клієнтів, аналізу ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму тощо.

31. Здійснення оцінки ризику передбачає:

- 1) установлення рівня ризику клієнта з урахуванням таких основних складових ризику: ризику за типом клієнта, ризику послуги, яку клієнт отримує від банку, та географічного ризику.

Роз'яснення: Згідно з частиною третьою статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний самостійно проводити оцінку ризику своїх клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків, визначених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та суб'єктами державного фінансового моніторингу, що здійснюють державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, під час здійснення їх ідентифікації, а також в інших випадках, передбачених законодавством та внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу, і вживати застережних заходів щодо клієнтів, стосовно яких встановлено високий ризик.

Відповідно до частини четвертої статті 6 Закону, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити високий ризик, зокрема, стосовно клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, у якій не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та інших міжнародних організацій, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму (далі - ризикова юрисдикція).

Слід зазначити, що посвідка на постійне або тимчасове проживання з відміткою місця проживання в Україні, не є підтвердженням відсутності у клієнта місця проживання та/або реєстрації в ризиковій юрисдикції.

Таким чином, за позицією Держфінмоніторингу, громадян ризикових юрисдикцій, які пред'явили лише посвідку на постійне або тимчасове проживання з відміткою місця проживання в Україні, слід вважати високоризиковими відповідно до частини четвертої статті 6 Закону.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Запитання-відповіді / Для банківських установ / Організація фінансового моніторингу / Чи є високоризиковими клієнти, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, у якій не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та інших міжнародних організацій, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму, які мають посвідку на тимчасове або постійне проживання з відміткою реєстрації місця проживання в Україні (31.12.2015).]

Рівень ризику клієнта переоцінюється за результатами проведеного банком моніторингу ризику клієнта, у тому числі з урахуванням здійснення ними ризикових фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та їх регулярності, але не рідше ніж одного разу на рік. В анкеті клієнта відображаються всі рівні його ризику із зазначенням дати оцінки/переоцінки.

Шкала для класифікації рівнів ризику клієнта має обов'язково містити високий та неприйнятно високий (підкатегорія високого ризику, який є максимально високим ризиком, що не може бути прийнятий банком відповідно до внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу) рівні ризику.

Банк установлює рівень ризику клієнтам із урахуванням відповідних критеріїв ризиків, визначених у Програмі управління комплаєнс-ризиком згідно із Законом, нормативно-правовими актами Міністерства фінансів України та цим Положенням.

Банк установлює високий рівень ризику клієнтам, визначених Законом, а також у разі встановлення:

- негативного рівня репутації клієнта - у день встановлення негативного рівня репутації клієнта;
- факту невідповідності фінансової(их) операції(ій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта - у день реєстрації таких фінансових операцій у реєстрі фінансових операцій;
- неможливості з'ясування факту відповідності/невідповідності фінансової(их) операції(ій) фінансовому стану; з'ясування суті і мети фінансової(их) операції(ій) за результатами заходів,

ужитих відповідно до пункту 75 розділу VI цього Положення, - не пізніше останнього робочого дня строку, передбаченого пунктом 75 розділу VI цього Положення;

виникнення сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації клієнта, у тому числі на період поглибленої перевірки такого клієнта, - у день виникнення таких сумнівів та/або надання клієнтом такої інформації;

Роз'яснення: Відповідно до частини четвертої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити високий ризик, зокрема, стосовно іноземних фінансових установ (крім фінансових установ, які зареєстровані в державах - членах Європейського Союзу, державах - членах Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), з якими встановлюються кореспондентські відносини.

У зв'язку з цим надаємо перелік країн, які станом на 19.08.2015 являються членами FATF: Аргентина, Австралія, Австрія, Бельгія, Бразилія, Канада, Китай, Данія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Греція, Гонконг (Китай), Ісландія, Індія, Ірландія, Італія, Японія, Республіка Корея, Люксембург, Мексика, Нідерланди, Королівство Нової Зеландії, Норвегія, Португалія, Російська Федерація, Сінгапур, Південна Африка, Іспанія, Швеція, Швейцарія, Туреччина, Великобританія, Сполучені Штати Америки.

Водночас, зазначений перелік може змінюватись, тому актуальний (з урахуванням змін) перелік країн, які є членами FATF знаходиться на офіційному веб-сайті FATF за адресою: <http://www.fatf-gafi.org/pages/aboutus/membersandobservers/>.

Крім того, інформуємо про перелік країн, що станом на 19.08.2015 є членами ЄС: Австрія, Бельгія, Болгарія, Хорватія, Кіпр, Чехія, Данія, Естонія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Греція, Угорщина, Ірландія, Італія, Латвія, Литва, Люксембург, Мальта, Нідерланди, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина, Словенія, Іспанія, Швеція, Великобританія.

Разом з тим, вищезазначений перелік може зазнавати змін, тому актуальний (з урахуванням змін) перелік країн, що є членами ЄС знаходиться на офіційному веб-сайті Європейського Союзу за адресою: <http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/>.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Організація фінансового моніторингу / Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу / Щодо країн, які є членами Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та Європейського Союзу (ЄС) (19.08.2015)]

2) установа рівня ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму.

Установлення рівня ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму має здійснюватися щодо банку (у цілому) та в розрізі відокремлених підрозділів банку або регіонів як на території України, так і за її межами (у разі їх наявності).

Шкала для класифікації рівнів ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму має обов'язково містити високий рівень ризику.

32. Оцінка ризиків клієнтів, ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму має здійснюватися за методиками оцінки ризиків, передбаченими Програмою управління комплаєнс-ризиком.

33. Моніторинг ризику клієнта банк здійснює відповідно до Програми управління комплаєнс-ризиком на постійній основі та вживає відповідних застережних заходів для попередження, обмеження та/або зниження його до прийняттого рівня.

34. Не рідше одного разу на квартал банк зобов'язаний здійснювати оцінку та аналіз ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму на рівні банку (у цілому) та в розрізі відокремлених підрозділів банку (як на території України, так і за її межами) або регіонів як на території України, так і за її межами (у разі їх наявності) відповідно до Програми управління комплаєнс-ризиком.

35. Контроль за ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму передбачає:

1) доведення до відома керівника виконавчого органу банку / керівника філії іноземного банку результатів моніторингу ризиків клієнтів та аналізу оцінки ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму, застережних заходів, які оформляються у формі звіту (далі - Звіт).

Звіт, зокрема, має містити:

інформацію про результати виконання поданих пропозицій, погоджених керівником виконавчого органу банку / філії іноземного банку, щодо застережних заходів за попередній(ні) звітний(ні) квартал(и);

висновки за результатами моніторингу ризиків клієнтів;

встановлені факти належності клієнта або особи, яка діє від його імені, його кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), вигодоодержувачів до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами;

Роз'яснення: Пунктом 1.4 розділу I Методичних рекомендацій щодо виявлення публічних діячів та забезпечення проведення фінансового моніторингу їх фінансових операцій надано рекомендоване трактування понять «ділові та особисті зв'язки», а саме:

термін ділові зв'язки рекомендовано розуміти, як документарно засвідчені (зокрема правостановлюючими документами) зв'язки, що виникають між членами сім'ї публічних діячів та фізичними особами в контексті, зокрема:

права власності (спільне володіння, користування чи розпорядження активами членів сім'ї публічних діячів (наприклад: фізична особа має частку на праві спільної часткової або спільної сумісної власності, зокрема, устаткуванням, обладнанням, транспортом, іншим рухомим та нерухомим майном і т.д. в підприємстві, яким володіє член сім'ї публічного діяча або його близький родич. І це право власності засвідчено відповідним документом);

контролю, тобто можливості здійснювати вирішальний вплив на господарську діяльність суб'єкта господарювання, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною частиною, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування та прийняття рішення органами управління суб'єкта господарювання, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління суб'єкта господарювання;

обіймання керівних посад в органах управління суб'єкта господарювання;

представництва: (а) представництво, засноване на адміністративному акті; (б) представництво, засноване на законі (представництво за законом); (в) представництво, засноване на договорі (добровільне або договірне представництво); (г) комерційне представництво;

ділового партнерства.

Під особистими зв'язками рекомендовано розуміти зв'язки, що виникають між членами сім'ї публічних діячів та фізичними особами, зокрема, в контексті права на користування активами членів сім'ї публічних діячів незалежно від формального володіння (наприклад: відомо, що фізична особа спільно проживає із членом сім'ї публічного діяча або проживає у житлі, за рахунок членів сім'ї публічного діяча тощо).

Методичні рекомендації розміщені на веб-сайті Держфінмоніторингу у розділі «Організація фінансового моніторингу/Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу».

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу першого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – банківських установ (м. Київ, Держфінмоніторинг 13 серпня 2015 року) / Питання 4. Поняття «ділові та особисті зв'язки» в контексті пункту 2 частини 5 статті 6 Закону.]

висновки щодо рівня ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму на рівні банку (у цілому) та в розрізі відокремлених підрозділів банку або регіонів як на території України, так і за її межами (у разі їх наявності);

перелік вжитих застережних заходів з метою виявлення банком фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією кримінальних доходів / фінансуванням тероризму;

перелік вжитих заходів щодо зниження (обмеження) рівня ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму та рівня ризику клієнтів щодо співпраці з клієнтами високого ризику / неприйнятно високого ризику;

пропозиції стосовно переліку застережних заходів щодо звітного кварталу;

порядок та строки проведення застережних заходів, яких планується вжити в наступному(их) кварталі(ах);

контроль за результатами відповідно до вжитих застережних заходів.

Звіт оформляється у вигляді доповідної записки та подається керівникові виконавчого органу банку/керівникові філії іноземного банку за підписом відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку не рідше одного разу на квартал, але не пізніше останнього робочого дня другого місяця, наступного за звітним кварталом. Керівник виконавчого органу банку / керівник філії іноземного банку накладає резолюцію (напис на документі, який містить прийняте керівником рішення щодо виконання документа, дату та особистий підпис) на Звіт;

2) забезпечення керівником виконавчого органу банку / керівником філії іноземного банку за результатами розгляду Звіту вжиття застережних заходів, визначених Програмою управління комплаєнс-ризиком.

36. Усі звіти, які подаються відповідальним працівником банку відповідно до вимог Закону та цього Положення, із резолюціями керівника виконавчого органу банку/керівника філії іноземного банку мають зберігатися в окремій справі не менше п'яти років.

37. Банк не пізніше 15 робочих днів з дати отримання відповідальним працівником затвердженого аудиторського висновку служби внутрішнього аудиту банку, з дати отримання банком довідки про перевірку Національним банком, який (яка) містить висновки щодо невідповідності (недостатності) заходів, що вживаються банком у сфері управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму, а також рекомендацій Національного банку, складає план заходів, яких він зобов'язується вжити для зменшення ризиків у діяльності банку (далі - план зменшення ризиків).

Банк зобов'язаний уживати застережних заходів відповідно до Програми управління комплаєнс-ризиком у терміни, визначені планом зменшення ризиків.

Банк на вимогу Національного банку зобов'язаний подати план зменшення ризиків. Подані пропозиції та зауваження Національного банку до плану зменшення ризиків є обов'язковими для врахування та виконання банком.

У разі встановлення під час перевірки Національного банку, що підрозділ служби внутрішнього аудиту банку не забезпечує належного здійснення внутрішнього контролю за дотриманням банком усіх вимог законодавства у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму (у тому числі щодо достатності вжитих банком заходів з управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму), Національний банк розглядає питання про відповідність/невідповідність ділової репутації керівника підрозділу внутрішнього аудиту банку в порядку, встановленому нормативно-правовим актом Національного банку.

IV. Порядок надсилання повідомлення про взяття на облік/зняття з обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу

38. Банк зобов'язаний стати на облік у спеціально уповноваженому органі як суб'єкт первинного фінансового моніторингу протягом трьох робочих днів з дати призначення відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку, але не пізніше дня проведення першої фінансової операції (дати встановлення ділових (договірних) відносин з клієнтом) шляхом подання до спеціально уповноваженого органу інформації, необхідної для взяття його на облік.

Банк зобов'язаний подати до спеціально уповноваженого органу інформацію, необхідну для взяття на облік відокремленого підрозділу банку як підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу, якщо цей відокремлений підрозділ веде реєстр фінансових операцій та надає інформацію про фінансові операції спеціально уповноваженому органу самостійно або через банк - юридичну особу.

39. Банк зобов'язаний надіслати файл-повідомлення про облік банку в разі:

- 1) призначення відповідального працівника банку;
- 2) звільнення з посади відповідального працівника банку;
- 3) призначення особи, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника банку;
- 4) зміни відомостей про банк та/або про відповідального працівника банку або особу, яка тимчасово виконує його обов'язки;
- 5) припинення діяльності банку (виключення відомостей про юридичну особу з Державного реєстру банків).

У випадках, зазначених у цьому пункті, інформація, необхідна для зняття банку з обліку, унесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття банку на облік, надсилається не пізніше третього робочого дня з дня настання відповідної події.

Інформація, необхідна для взяття банку на облік (зняття з обліку, унесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття банку на облік), надсилається файлом-повідомленням про банк та обов'язково повинна містити відомості про реєстрацію банку, його місцезнаходження, призначення відповідального працівника та (за наявності на момент подання) призначення особи, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника банку в разі його відсутності.

40. Спеціально уповноважений орган протягом п'яти робочих днів із дати отримання файла-повідомлення про банк обробляє цей файл та надсилає повідомлення про результати його обробки (файл-повідомлення про результати обробки інформації про банк).

У разі підтвердження того, що інформація, необхідна для взяття банку на облік, оформлена та надана належним чином, спеціально уповноважений орган бере банк на облік та присвоює обліковий ідентифікатор унесений до Єдиної інформаційної системи інформації про банк.

Банк є взятим на облік у разі отримання ним файла-повідомлення про результати обробки інформації про банк з нульовим кодом помилки.

У разі надання банком інформації, необхідної для взяття його на облік (зняття з обліку, унесення змін до інформації, яка стала підставою для взяття банку на облік), у неповному обсязі або з помилками спеціально уповноважений орган повідомляє про це банк. У такому разі банк протягом трьох робочих днів із дати отримання відповідного повідомлення зобов'язаний надати інформацію в повному обсязі та/або без помилок.

41. Якщо з будь-яких причин банк не отримав від спеціально уповноваженого органу протягом двох робочих днів із дати відправлення інформації для обліку банку, файла-повідомлення про результати обробки інформації про банк, банк (відокремлений підрозділ) звертається до спеціально уповноваженого органу для з'ясування причини неотримання відповідного повідомлення.

42. Копії файлів-повідомлень про банк, надісланих до спеціально уповноваженого органу, та файлів-повідомлень про результати обробки інформації про банк, отриманих банком, зберігаються банком в електронному вигляді до припинення (шляхом ліквідації) діяльності банку.

43. Реквізити та структура файла-повідомлення про банк та файла-повідомлення про результати обробки інформації про банк установлюються Національним банком за погодженням зі спеціально уповноваженим органом.

У разі необхідності отримання банком довідки про обліковий ідентифікатор банк направляє до спеціально уповноваженого органу письмовий запит з обов'язковим зазначенням реквізитів, визначених Міністерством фінансів України.

V. Порядок ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів

Роз'яснення: Стосовно здійснення ідентифікації клієнтів – юридичних осіб, які проводять перекази без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 15 000 гривень, або на суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою ніж 150 000 гривень, або на суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості (далі – переказ).

Відповідно до пункту 2 частини другої статті 6 Закону банк, як суб'єкт первинного фінансового моніторингу, зобов'язаний здійснювати ідентифікацію, верифікацію клієнтів

(представників клієнтів), вивчення клієнтів та уточнення інформації про клієнтів у випадках, установлених статтею 9 Закону та статтею 64 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (далі – Закон про банки), зокрема клієнтів, які проводять перекази.

Ураховуючи вищезазначене, на думку Національного банку України, банк з метою забезпечення виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, має здійснити ідентифікацію клієнта – юридичної особи на підставі оригіналів установчих документів цієї юридичної особи або нотаріально засвідчених їх копій шляхом установлення ідентифікаційних даних, зазначених у підпункті «б» пункту 1 частини чотирнадцятої статті 9 Закону.

Стосовно відомостей про виконавчий орган та структуру власності клієнта.

Згідно з частиною сьомою статті 9 Закону відомості про виконавчий орган, а також інша інформація, необхідна для вивчення клієнта, установлюються банком на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Зважаючи на положення законодавства України, зокрема норми статей 87, 99 Цивільного кодексу України, статті 57 Господарського кодексу України, Законів України «Про господарські товариства», «Про акціонерні товариства», згідно з якими в установчих документах клієнтів містяться назви їх виконавчих органів, банк у пункті 2 частини другої анкети клієнта – юридичної особи – резидента, зразок якої міститься в додатку 2 до Положення № 417, має зазначити назву виконавчого органу клієнта.

У анкетах клієнтів, зразки яких містяться в додатках до Положення № 417, банк має зазначити відомості про структуру власності клієнта (пряме володіння) із зазначенням частки, ураховуючи таке.

Пункт 19¹ частини першої статті 1 Закону передбачає, що пряме або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами часткою в розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі є істотною участю.

Так, зокрема, згідно з пунктом 2 розділу I Порядку погодження набуття особою істотної участі у професійному учаснику фондового ринку або збільшення її таким чином, що зазначена особа буде прямо чи опосередковано володіти або контролювати 10, 25, 50 і 75 % статутного капіталу такого учасника чи права голосу придбаних акцій (часток) в його органах управління [1], пряме володіння участю – це володіння самостійне або спільне (декількох осіб) 10 і більше відсотками статутного капіталу професійного учасника фондового ринку на праві власності.

Крім того, у пункті 1.2 розділу I Порядку погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі [2] зазначено, що пряме володіння участю – це володіння самостійно або спільно 10 і більше відсотками статутного (складеного) капіталу фінансової установи на праві власності.

Отже, у полі “відомості про структуру власності (пряме володіння) із зазначенням частки” відповідної анкети мають зазначатися відомості про осіб, які є власниками 10 і більше відсотками статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, а саме: найменування юридичної особи/прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи та розмір частки.

Стосовно встановлення клієнтам неприйнятно високого ризику.

Відповідно до частини першої статті 11 Закону банк як суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі – легалізація кримінальних доходів/фінансування тероризму) з урахуванням результатів ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта, послуг, що надаються клієнту, аналізу операцій, проведених ним, та їх відповідності фінансовому стану і змісту діяльності клієнта.

Оцінювання ризиків клієнтів [3], як встановлено частиною другою статті 11 Закону, банк здійснює за відповідними критеріями, зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передавання (отримання) активів, і видом товарів, послуг, які клієнт отримує від суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Згідно із пунктом 27 частини першої статті 1 Закону неприйнятно високий ризик клієнта – максимально високий рівень ризику, який не може бути прийнятий суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу, отриманий за результатами оцінки ризику клієнта.

Ураховуючи вищезазначене, рекомендуємо визначати неприйнятно високий ризик клієнта за результатами аналізу окремого або сукупності ризику за типом клієнта, ризику за видом товарів, послуг, які клієнт отримує від банку, та географічного розташування держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передавання (отримання) активів.

Також слід ураховувати, що банк стосовно клієнтів неприйнятно високого ризику з метою зменшення виявлених ризиків (у тому числі встановлених за результатами переоцінки під час обслуговування клієнтів) уживає заходи, передбачені пунктом 60 розділу V Положення № 417.

Водночас відповідно до частини першої статті 10 Закону, частини шостої статті 64 Закону про банки банк як суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися, зокрема від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції в разі встановлення клієнту неприйнятно високого ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику.

У зв'язку із викладеним, з метою попередження, обмеження та/або зниження до прийнятної рівня ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, у разі встановлення клієнту неприйнятно високого ризику до або під час встановлення ділових відносин, укладання договорів, відкриття рахунку, проведення разових фінансових операцій на значну суму, рекомендуємо банку використовувати право, передбачене в частині першій статті 10 Закону, частині шостій статті 64 Закону про банки, щодо відмови від встановлення ділових відносин або проведення фінансових операцій.

Стосовно ідентифікації клієнтів – державних, казенних підприємств, господарських товариств, державна частка в статутному капіталі яких перевищує 50 % (далі – державні підприємства) та життя банками додаткових заходів щодо національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях (далі – публічні діячі або публічні особи), їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб.

Відповідно до пункту 25 частини першої статті 1 Закону до національних публічних діячів належать фізичні особи, які виконують або виконували протягом останніх трьох років визначені публічні функції в Україні, зокрема, керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних та казенних підприємств, господарських товариств, державна частка в статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків.

Пункт 2 частини п'ятої статті 6 Закону визначає, що пов'язаними з публічними діячами є особи, з якими члени сім'ї національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, мають ділові або особисті зв'язки, а також юридичні особи, кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) яких є такі діячі чи їх члени сім'ї або особи, з якими такі діячі мають ділові або особисті зв'язки.

На офіційному веб-сайті Держфінмоніторингу в розділі «Організація фінансового моніторингу» розміщені Методичні рекомендації щодо виявлення публічних діячів та забезпечення проведення фінансового моніторингу їх фінансових операцій (далі – рекомендації), розроблені для використання суб'єктами первинного фінансового моніторингу за підтримки Міжнародного валютного фонду. Пункт 1.4 розділу I цих рекомендацій містить підходи щодо визначення пов'язаних з публічними діячами осіб, а також розкриває зміст термінів «ділові» та «особисті» зв'язки.

Згідно із статтями 63 та 73 Господарського кодексу України (далі – ГКУ) державне підприємство діє на основі державної власності та є унітарним підприємством, що створюється одним засновником. Державні унітарні підприємства діють як державні комерційні підприємства або казенні підприємства.

Державне унітарне підприємство утворюється компетентним органом державної влади в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини державної власності, як правило, без поділу її на частки, і входить до сфери його управління.

Орган державної влади, до сфери управління якого входить підприємство, є представником власника і виконує його функції у межах, визначених ГКУ та іншими законодавчими актами.

Ураховуючи, що пов'язаними особами з національними публічними діячами є особи, з якими члени сім'ї національних публічних діячів мають ділові або особисті зв'язки, а також юридичні особи, кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) яких є такі діячі чи їх члени сім'ї або особи, з якими такі діячі мають ділові або особисті зв'язки, вважаємо, що державні підприємства є пов'язаними особами з національними публічними діячами.

Отже, на думку Національного банку України, під час здійснення ідентифікації та верифікації державних підприємств банки мають установити відомості, зазначені в пункті 3 частини дев'ятої статті 9 Закону.

Пунктом 2 частини п'ятої статті 6 Закону встановлений перелік додаткових заходів, які банк як суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати до клієнтів високого ризику, зокрема, до чи під час встановлення ділових відносин уживати заходів для з'ясування джерел походження коштів публічного діяча, близьких або пов'язаних з ним осіб на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), що підтверджують джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо.

Отже у випадках, якщо кінцевим бенефіціарним власником клієнта банку – юридичної особи є публічний діяч, близька або пов'язана з ним особа, то на думку Національного банку України, банк має з'ясувати джерела походження коштів та активів, прав на такі активи цієї фізичної особи – кінцевого бенефіціарного власника.

Крім того, якщо керівником юридичної особи або особою, яка діє від імені клієнта банку – юридичної особи (крім клієнтів, зазначених у пункті 58 розділу V Положення № 417) [4], є публічний діяч, близька або пов'язана з публічним діячем особа, то така юридична особа, на думку Національного банку України, уважатиметься пов'язаною особою з цим публічним діячем. Тому банк згідно з вимогами Закону повинен з'ясувати джерела походження коштів та активів, прав на такі активи такого клієнта – юридичної особи.

Разом з цим, якщо клієнт відмовив банку в наданні інформації, необхідної для з'ясування джерел походження коштів та активів, прав на такі активи публічного діяча, близької або пов'язаної з ним особи, то рекомендуємо банку проаналізувати причини такої відмови та з урахуванням вимог статей 10 і 11 Закону прийняти рішення щодо доцільності встановлення/продовження ділових відносин з таким клієнтом.

Стосовно отримання дозволу керівника банку на встановлення ділових відносин з публічними особами, їх близькими або пов'язаними особами відповідно до підпункту «б» пункту 2 частини п'ятої статті 6 Закону та пункту 48 розділу V Положення № 417 повідомляємо, що Закон не містить вимоги щодо отримання дозволу керівника банку на кожне укладання договору, відкриття рахунку, проведення разових фінансових операцій на значну суму з публічними особами, особами близькими або пов'язаними з публічними особами.

Разом з цим згідно з пунктом 49 розділу V Положення № 417, якщо під час вивчення клієнта, уточнення/додаткового уточнення інформації про клієнта та/або в процесі обслуговування клієнта (крім клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу) банком виявлено факт належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами, то відповідальний працівник банку або працівник банку, уповноважений відповідальним працівником банку, зобов'язаний у день виявлення такого факту проінформувати про це керівника банку/керівника філії іноземного банку для отримання дозволу на продовження існуючих ділових (договірних) відносин.

Тому вважаємо, що з метою виконання зазначених вимог законодавства України отримання дозволу керівника банку на встановлення/продовження ділових відносин з публічними особами, їх близькими або пов'язаними особами є необхідним у таких випадках:

першого встановлення ділових відносин (укладання договору, відкриття рахунку, проведення разових фінансових операцій на значну суму);

виявлення факту належності клієнта, з яким уже встановлені ділові відносини, до публічної особи, до особи близької або пов'язаною з публічною особою.

Крім того, рекомендуємо щодо вищезазначених клієнтів за результатами проведення обов'язкового/додаткового уточнення інформації щодо ідентифікації клієнта (представника клієнта) та вивчення клієнта у випадках, передбачених законодавством, також отримувати дозвіл керівника банку на продовження існуючих ділових/договірних відносин.

Дозвіл на встановлення ділових відносин з публічними особами, їх близькими або пов'язаними особами, на думку Національного банку України, може бути наданий особою, яка є керівником банку відповідно до статті 42 Закону про банки.

[1] Затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13.03.2012 № 394.

[2] Затвердженого розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 04.12.2012 № 2531.

[3] Згідно з підпунктом 30 пункту 2 розділу I Положення № 417 ризик клієнта – це наявна або потенційна небезпека (загроза, уразливі місця) у результаті виникнення ризику за типом клієнта, ризику за видом товарів, послуг, які клієнт отримує від банку, та географічного ризику окремо або в сукупності.

[4] Згідно з підпунктом 30 пункту 2 розділу I Положення № 417 ризик клієнта – це наявна або потенційна небезпека (загроза, уразливі місця) у результаті виникнення ризику за типом клієнта, ризику за видом товарів, послуг, які клієнт отримує від банку, та географічного ризику окремо або в сукупності.

[Джерело: сайт Національного банку України (www.bank.gov.ua).

Розділ: Фінансовий моніторинг / Рекомендації та роз'яснення / Щодо управління ризиками, ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів (17.05.2016).]

44. Банк зобов'язаний здійснювати ідентифікацію та верифікацію:

- 1) клієнтів/осіб (представника клієнта) у випадках, передбачених статтею 64 Закону про банки;
- 2) клієнтів/осіб (представника клієнта) у випадках, передбачених частиною третьою статті 9 Закону.

45. Банк під час здійснення верифікації клієнта / представника клієнта має підтверджувати відповідність ідентифікаційних даних особи клієнта / представника клієнта відомостям, зазначеним в отриманих від нього офіційних документах, а також відповідність оформлення офіційних документів вимогам законодавства та перевіряти їх чинність (дійсність).

Роз'яснення: Згідно з частиною першою статті 9 суб'єкти первинного фінансового моніторингу відповідно до законодавства зобов'язані на підставі поданих клієнтом (представником клієнта) офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій (якщо інше не передбачено цим Законом) здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта (представника клієнта).

Відповідно до пункту 30 частини першої статті 1 Закону офіційний документ – документ, складений, виданий, засвідчений з дотриманням визначених законодавством норм уповноваженою особою, якій законодавством надано право у зв'язку з її професійною чи службовою діяльністю складати, видавати, засвідчувати певні види документів, що підтверджує чи посвідчує певні події, явища або факти і який містить передбачені законодавством реквізити та відомості.

Разом з тим, під час ідентифікації клієнта СПФМ може використовувати інформацію від клієнта у вигляді, довідок, листів, пояснень, заповненого клієнтом опитувальника тощо у випадках визначених абзацами другим та третім частини сьомої статті 9 Закону.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Запитання-відповіді / Для банківських установ / Організація фінансового моніторингу / Чи необхідно суб'єктам первинного фінансового моніторингу отримувати документи безпосередньо від клієнта при його ідентифікації/верифікації? Чи може СПФМ отримувати документи з різноманітних легальних джерел при здійсненні ідентифікації/верифікації клієнта при його ідентифікації? (09.11.2015).]

46. Банк зобов'язаний пересвідчитися в чинності (дійсності) поданих клієнтом/представником клієнта документів та відповідності їх оформлення вимогам законодавства України до встановлення ділових (договірних) відносин, вчинення правочинів, проведення фінансової операції, відкриття рахунку.

Роз'яснення: З метою ефективного виконання банками вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) в частині здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів фізичних осіб / фізичних осіб - підприємців на підставі поданого ними паспорта громадянина України, що містить безконтактний електронний носій / паспорта громадянина України, що не містить безконтактного електронного носія, Національний банк України до внесення відповідних змін до Положення про порядок здійснення банками фінансового моніторингу¹ вважає за необхідне зазначити наступне.

¹ Затверджено постановою Правління Національного банку України від 26.06.2015 № 417.

Відповідно до статті 21 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (далі - Закон про реєстр) паспорт громадянина України виготовляється у формі картки (далі - ID картка), що містить безконтактний електронний носій.

Разом з тим, особам, які через свої релігійні переконання відмовляються від внесення інформації до ID картки, відповідно до статті 16 Закону про реєстр гарантується право на відмову від отримання такого документа або від внесення інформації до безконтактного електронного носія. Таке право реалізується шляхом подання заяви до відповідного центрального органу виконавчої влади про відмову від отримання документа, що містить безконтактний електронний носій, або від внесення інформації до такого носія. У цьому випадку особі у порядку та строки, встановлені Кабінетом Міністрів України, видається відповідний документ, що не містить безконтактного електронного носія, чи задовольняється заява про відмову від внесення інформації до такого носія.

Також статтею 21 Закону про реєстр встановлено, що крім інформації, яка відповідно до частини сьомої цієї статті вноситься до ID картки, за письмовим клопотанням заявника, а стосовно осіб, які не досягли шістнадцятирічного віку, - їхніх батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників або інших представників може бути внесена також додаткова змінна інформація, передбачена частиною першою статті 7 Закону про реєстр, зокрема про місце реєстрації (проживання/перебування) та про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків.

Відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 № 302 «Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, знищення паспорта громадянина України» з 1 січня 2016 року здійснюється оформлення і видача ID картки з безконтактним електронним носієм та ID картки, що не містить безконтактного електронного носія, із застосуванням засобів Єдиного державного демографічного реєстру громадян України, яким паспорт громадянина України оформляється вперше.

Звертаємо увагу, що Національний банк України листом від 04.02.2016 № 53-0005/10215 надіслав банкам для використання в роботі витяг з листа Державної міграційної служби України щодо вимог до пристроїв, за допомогою яких здійснюється зчитування інформації з безконтактного електронного носія, імплантованого у ID картку.

Таким чином з метою виконання банками завдань та обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та верифікації ними клієнта - фізичної особи / фізичної особи - підприємця на підставі поданої ним ID картки з безконтактним електронним носієм / ID картки, що не містить безконтактного електронного носія, Національний банк України рекомендує робити у присутності цієї особи копії сторін ID картки з безконтактним електронним носієм / ID картки, що не містить безконтактного електронного носія, які містять інформацію, визначену частиною дев'ятою статті 9 Закону, копію документа, що містить реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів). У разі, якщо клієнт - фізична особа / фізична особа - підприємець через свої релігійні переконання відмовився від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, банк має встановити номер ID картки, з якого зчитана інформація про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, або ID картки, що не містить безконтактного електронного носія. При цьому копії зазначених

документів засвідчуються підписами уповноваженого працівника банку та фізичної особи - клієнта банку як такі, що відповідають оригіналу, із фіксуванням дати їх отримання.

Враховуючи норми частини сьомої статті 9 Закону відомості, зокрема щодо місця проживання або місця перебування фізичної особи - резидента України (місця проживання або місця тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні), встановлюються банком на підставі зчитаної інформації з безконтактного електронного носія ID картки та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Зберігання документів щодо ідентифікації та вивчення клієнтів (у тому числі створених банком електронних документів), їх копії здійснюється у строки, встановлені пунктом 15 частини другої статті 6 Закону.

[Джерело: лист Національного банку України (Департамент фінансового моніторингу) Роз'яснення з питань здійснення фінансового моніторингу від 20.04.2016 р. № 25-0008/34305 на адресу Банків України, Незалежної асоціації банків України, Асоціації українських банків, Асоціації «Український кредитно-банківський союз».]

47. Банк зобов'язаний у порядку, установленому Програмою ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів банку до встановлення ділових (договірних) відносин, що оформлені в письмовій формі (укладення договорів), відкриття рахунку, здійснення разових фінансових операцій на значну суму та під час вивчення клієнта, уточнення/додаєткового уточнення інформації про клієнта забезпечувати виявлення факту належності клієнта (крім клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу) або особи, яка діє від його імені, їх кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), вигодоодержувачів до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами.

Роз'яснення: Частиною першою статті 9 Закону встановлено, що суб'єкт первинного фінансового моніторингу відповідно до законодавства зобов'язаний на підставі поданих клієнтом (представником клієнта) офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій (якщо інше не передбачено Законом) здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта (представника клієнта).

Згідно з пунктом 30 частини першої статті 1 Закону офіційний документ – документ, складений, виданий, засвідчений з дотриманням визначених законодавством норм уповноваженою особою, якій законодавством надано право у зв'язку з її професійною чи службовою діяльністю скласти, видавати, засвідчувати певні види документів, що підтверджує чи посвідчує певні події, явища або факти і який містить передбачені законодавством реквізити та відомості.

Відповідно до пункту 5 частини першої статті 1 Закону вивчення клієнта – процес отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу (далі – суб'єкт) під час ідентифікації та/або в процесі обслуговування клієнта інформації зокрема щодо належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних або іноземних публічних діячів, діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб (далі – публічні діячі).

Враховуючи зазначене, суб'єкт зобов'язаний при встановленні ділових відносин з клієнтом, тобто під час ідентифікації з'ясувати належність клієнта-фізичної особи до публічних діячів, або наявність у клієнта-юридичної особи кінцевого бенефіціарного власника (контролера) публічного діяча.

При цьому, потрібно враховувати той факт, що під час вивчення клієнта законодавство не обмежує можливості суб'єкта первинного фінансового моніторингу отримувати інформацію з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою) (абзац третій частини сьомої статті 9 Закону).

При цьому, відповідно до абзацу другого частини першої та частини сімнадцятої статті 9 Закону суб'єкт первинного фінансового моніторингу (СПФМ) в процесі обслуговування клієнта зобов'язаний уточнювати інформацію про клієнта в порядку, встановленому державним регулятором, а зазначений державний регулятор може встановлювати особливості ідентифікації та/або верифікації клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів, уточнення інформації

про клієнтів для відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу залежно від специфіки їх діяльності та/або ризиків клієнтів.

У разі відмови клієнта надати суб'єкту інформацію необхідну для вивчення клієнта, суб'єкт первинного фінансового моніторингу може використати своє право відмовитися від встановлення ділових відносин з цим клієнтом (стаття 10 Закону).

Водночас, СПФМ зобов'язаний відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції у разі, коли здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта (у тому числі встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), є неможливим або якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Запитання-відповіді / Для банківських установ / Організація фінансового моніторингу / Як правильно ідентифікувати клієнтів, якщо останні не надають про себе повну інформацію щодо причетності до публічних діячів. Як необхідно діяти суб'єкту первинного фінансового моніторингу у разі припинення ділових стосунків та розірвання договорів у випадку неможливості ідентифікації чи встановлення кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) відносно вже діючих клієнтів (09.11.2015).]

Банк у разі виникнення підозри, проведення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, зобов'язаний забезпечувати виявлення факту належності стосовно всіх без винятків клієнтів або осіб, які діють від їх імені, їх кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), вигодоодержувачів до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами.

48. Встановлення ділових відносин, укладання договорів, відкриття рахунку, проведення разових фінансових операцій на значну суму з публічними особами, особами близькими або пов'язаними з публічними особами здійснюється з дозволу керівника банку/керівника філії іноземного банку.

49. Якщо під час вивчення клієнта, уточнення / додаткового уточнення інформації про клієнта та/або в процесі обслуговування клієнта (крім клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу) банком виявлено факт належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами, то відповідальний працівник банку або працівник банку, уповноважений відповідальним працівником банку, зобов'язаний у день виявлення такого факту проінформувати про це керівника банку / керівника філії іноземного банку для отримання дозволу на продовження існуючих ділових (договірних) відносин.

50. Банк до встановлення ділових (договірних) відносин, відкриття рахунку, здійснення разових фінансових операцій на значну суму, під час вивчення клієнта, а також у строки передбачені для проведення уточнення/додаткового уточнення інформації про клієнта (крім клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу) зобов'язаний у разі виявлення факту належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами вживати заходів щодо з'ясування джерел походження коштів та активів таких осіб на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), підтвердити джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо.

Банк з метою з'ясування джерел походження коштів та активів таких осіб зобов'язаний проаналізувати надану клієнтом інформацію та інформацію, отриману з інших джерел, та зробити обґрунтований висновок щодо наявності потенційних та реально достатніх фінансових можливостей, розпорядження якими дає змогу проводити або ініціювати проведення фінансових операцій на відповідні суми.

Документами, що дають змогу здійснити такий аналіз та зробити обґрунтований висновок, зокрема можуть бути:

1) копія декларації про майновий стан і доходи (далі - податкова декларація) з відміткою контролюючого органу України про її отримання (для податкових резидентів України);

2) копія декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру / декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або органу місцевого самоврядування, отриманої, зокрема з Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що формується та ведеться Національним агентством з питань запобігання корупції;

3) копія податкової декларації (декларації про доходи) з відміткою контролюючого органу іноземної країни про отримання (для нерезидентів України) (за наявності);

4) інші документи, що підтверджують джерела походження власних коштів та активів фізичної особи.

Роз'яснення: Відповідно до пункту 5 частини першої статті 1 Закону вивчення клієнта - процес отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та/або в процесі обслуговування клієнта інформації зокрема щодо фінансового стану клієнта та змісту його діяльності.

Таку інформацію суб'єкт має отримати безпосередньо від клієнта або з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Документи, що підтверджують джерела походження власних коштів клієнта (юридичних і фізичних осіб) визначаються законодавством залежно від юридичного оформлення операцій, їх виду та економічного змісту.

Так, відповідно до законодавства України існують різні варіанти набуття особою права власності на кошти: дохід, отриманий за реалізацію виробленої продукції, надані послуги, продаж майна, що належить цій особі, отримання спадку, вигреш у лотерею, набуття права на скарб тощо. У кожному випадку документи, які підтверджуватимуть право власності особи на отримані кошти, будуть різними. Тобто, джерела походження коштів, які особи надають суб'єктам первинного фінансового моніторингу, мають підтверджуватися відповідними документами: наприклад, фінансовою звітністю, яка містить інформацію про види та розмір отриманих доходів, платіжними/розрахунковими документами, що свідчать про отримані доходи за надані послуги, декларацією про доходи, документами про отриману спадщину, продаж майна, виплату страхової суми за договором страхування, тощо.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Запитання-відповіді / Для банківських установ / Організація фінансового моніторингу / Чи достатньо декларації для фізичної особи-публічного діяча та які документи мають підтверджувати джерело походження коштів для юридичної особи, яка належить публічному діячу? (09.11.2015).]

51. Банк зобов'язаний усі вжиті заходи щодо встановлення факту належності/неналежності клієнта (крім клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу) до публічної особи, до особи близької або пов'язаної з публічною особою та щодо з'ясування джерел походження активів такого клієнта підтверджувати документально.

52. Кореспондентські рахунки банкам-нерезидентам та в банках-нерезидентах відкриваються з дозволу керівника виконавчого органу банку / керівника філії іноземного банку.

53. Банк до встановлення ділових (договірних) відносин, відкриття рахунку, здійснення разових фінансових операцій на значну суму зобов'язаний витребувати в клієнта - юридичної особи (крім клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу, підприємств, що повністю перебувають у державній власності та комунальних підприємств) інформацію та/або документи, що містять відомості про структуру власності клієнта, на підставі якої банк має встановити всіх наявних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) або факт їх відсутності.

Надані клієнтом - юридичною особою інформація та/або документи (у тому числі схематичне зображення структури власності, приклад якого наведено в додатку 1 до цього Положення) повинні містити дані про всіх фізичних осіб, які незалежно від формального володіння мають можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу органів управління, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки чи виконувати функції органу управління, або які мають можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі в розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.

Дані щодо фізичних осіб, які мають формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є агентами, номінальними утримувачами (номінальними власниками / номінальними акціонерами) або тільки посередниками щодо такого права, не можуть вважатися підтвердженням установлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера).

Банк зобов'язаний установити дані, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника (контролера) щодо кожної фізичної особи, якщо кілька фізичних осіб одночасно є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) клієнта - юридичної особи.

Працівник банку, відповідальний за проведення ідентифікації, відображає відомості щодо відповідної(их) особи (осіб) кінцевого(их) бенефіціарного(их) власника(ів) [контролера(ів)] або інформацію про те, що його (їх) немає, у відповідній графі анкет за формами, наведеним у додатках 2 - 4, 7 до цього Положення.

54. Банк зобов'язаний визначити та встановити процедури отримання від клієнта відомостей про зміну інформації, що надавалася банку, у тому числі щодо кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), зокрема шляхом установлення відповідних обов'язків у договорах про надання послуг банку.

55. Банк з метою здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів/представника клієнта встановлює передбачені Законом і Законом про банки відомості в такому порядку:

1) у разі відкриття поточного, вкладного (депозитного), кореспондентського рахунку - відповідно до нормативно-правових актів Національного банку, що регулюють порядок відкриття відповідних рахунків;

2) у разі здійснення фізичною особою - ініціатором (платником) переказу, що здійснюється без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону, - уповноважений працівник банку робить у присутності цієї особи копії сторінок паспорта громадянина України / паспорта фізичної особи - нерезидента (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), які містять інформацію, визначену частиною дванадцятою статті 9 Закону, про місце проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні) та дату і місце народження - копію документа, що містить реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, у якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії, або інших документів та/або інформації, одержаної від клієнта, що містять відомості про місце проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні);

3) у разі здійснення фізичною особою разової фінансової операції на значну суму, отримання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком, надання коштів на умовах субординованого боргу - уповноважений працівник банку робить у присутності цієї особи копії сторінок паспорта громадянина України/паспорта фізичної особи - нерезидента (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), які містять прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, фотокартку(и), що відповідає(ють) його вікові та дату(и) її (їх) вклеювання, номер паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та найменування органу, що видав документ, інформацію про громадянство (якщо особа є нерезидентом), копію документа, що містить реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, у якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта

із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії.

Копії документів, зазначених у підпунктах 2 та 3 цього пункту, засвідчуються підписами уповноваженого працівника банку та фізичної особи - клієнта банку як такі, що відповідають оригіналу;

4) у разі здійснення юридичною особою разової фінансової операції на значну суму, отримання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком, надання коштів на умовах субординованого боргу - на підставі оригіналів установчих документів цієї юридичної особи або нотаріально засвідчених їх копій, а також інформації та/або документів, що містять відомості про структуру власності клієнта, на підставі якої (яких) банк має встановити всіх наявних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) або те, що їх немає. Якщо клієнт - юридична особа пред'являє оригінали установчих документів, то копії цих оригіналів засвідчуються підписом уповноваженої особи та відбитком печатки (за наявності) клієнта - юридичної особи, а також підписом уповноваженого працівника банку як такі, що відповідають оригіналу.

Під час ідентифікації та верифікації фізичної особи - представника клієнта уповноважений працівник банку робить у присутності цієї особи копії сторінок паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), які містять прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, фотокартку(и), що відповідає(ють) його вікові та дату(и) її (їх) вклеювання, номер паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та найменування органу, що видав документ, інформацію про громадянство (якщо особа є нерезидентом), копію документа, що містить реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, у якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії.

Копії документів, зазначених в абзаці сьомому цього пункту, засвідчуються підписами уповноваженого працівника банку та фізичною особою - представником клієнта як такі, що відповідають оригіналу.

Роз'яснення: Відповідно до пункту 2 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) банк як суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати ідентифікацію[1], верифікацію[2] клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта у випадках, установлених законом.

Представником клієнта відповідно до пункту 34 частини першої статті 1 Закону є особа, яка на законних підставах має право вчиняти певні дії від імені клієнта.

Випадки, у яких здійснюється ідентифікація та верифікація клієнта (представника клієнта), передбачені частиною другою статті 64 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (далі – Закон про банки) та частиною третьою статті 9 Закону.

Обсяг інформації, який встановлює суб'єкт первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та верифікації клієнта, установлений частинами дев'ятою, десятою статті 9 Закону. Зокрема, згідно з переліком даних, визначених зазначеними частинами статті 9 Закону, під час ідентифікації юридичної особи суб'єкт первинного фінансового моніторингу має встановити ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном цієї юридичної особи.

Відповідно до частини дев'ятнадцятої статті 9 Закону, якщо особа діє як представник клієнта, то суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен перевірити на підставі офіційних документів наявність у цієї особи відповідних повноважень, а також здійснити ідентифікацію та верифікацію такої особи.

Правовідносини, що виникають під час відкриття банками поточних і вкладних (депозитних) рахунків у національній та іноземних валютах суб'єктам господарювання регулюються

Інструкцією про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 № 492 (далі – Інструкція № 492), зокрема главою 2 цієї інструкції встановлено вимоги щодо здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів (представників клієнтів) банку під час відкриття рахунків.

Так, відповідно до положень глави 2 Інструкції № 492 банки зобов'язані на підставі офіційних документів або засвідчених в установленому законодавством України порядку їх копій ідентифікувати та верифікувати клієнтів - власників рахунків/представників власників рахунків/осіб, які відкривають рахунки на користь третіх осіб у порядку, установленому законодавством України з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та нормативно-правовим актом Національного банку України з питань фінансового моніторингу. Рахунок клієнту відкривається лише після його ідентифікації банком[3]. Представники клієнта мають подати уповноваженому працівникові банку документи, що підтверджують їх повноваження[4]. Якщо в процесі обслуговування рахунку власник рахунку надає право розпорядження рахунком новому представникові, то банк зобов'язаний ідентифікувати та верифікувати нового представника в порядку, установленому главою 2 Інструкції № 492[5].

Пунктом 55 (абзаци сьомий, восьмий) Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26.06.2015 № 417 (далі – Положення № 417), визначено порядок дій банку з метою здійснення ідентифікації та верифікації фізичної особи - представника клієнта, що здійснюється банком у присутності цієї фізичної особи - представника.

Отже, з метою виконання вимог законодавства України, зокрема у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, банк зобов'язаний здійснювати ідентифікацію та верифікацію осіб – представників клієнта - суб'єкта господарювання, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном як під час відкриття рахунків суб'єктам господарювання, так і в разі надання суб'єктом господарювання права розпоряджатися рахунком(ами) іншому представникові.

[Джерело: сайт Національного банку України (www.bank.gov.ua).

Розділ: Фінансовий моніторинг / Відповіді на запитання / Чи потрібно здійснювати ідентифікацію та верифікацію всіх осіб, які зазначені в картці із зразками підписів, а отже, чи вимагається їхня присутність у банку? (17.05.2016).]

На виконання вимог частини вісімнадцятої статті 9 Закону банк зобов'язаний ідентифікувати та верифікувати представника особи, від імені або за дорученням якої проводиться фінансова операція, на підставі офіційних документів або засвідчених у встановленому порядку їх копій. Ідентифікація особи, від імені або за дорученням якої проводиться фінансова операція, здійснюється відповідно до вимог статті 9 Закону на підставі інформації, що міститься в належним чином оформленій довіреності, засвідченій в установленому законодавством порядку, або офіційних документах (копіях офіційних документів, засвідчених у встановленому порядку). Верифікація такої особи здійснюється під час її першого звернення до банку.

У разі якщо клієнт (особа) діє як представник іншої особи чи від імені або в інтересах іншої особи, банк зобов'язаний забезпечити виявлення факту належності особи, від імені або за дорученням якої проводиться така фінансова операція, а також вигодоодержувача до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами.

Банк під час ідентифікації та/або в процесі обслуговування здійснює вивчення клієнтів, визначених статтею 64 Закону про банки та частиною третьою статті 9 Закону, крім клієнтів, що здійснюють переказ без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону, та клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу, у тому числі встановлює факт належності клієнта або особи,

яка діє від його імені, їх кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), вигодоодержувачів до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами.

У разі виникнення підозр щодо клієнтів, які здійснюють переказ без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону, або якщо такі фінансові операції підлягають фінансовому моніторингу, банк зобов'язаний здійснити вивчення таких клієнтів, у тому числі встановити факт належності клієнта або особи, яка діє від його імені, їх кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), вигодоодержувачів до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами.

Банк зобов'язаний підтверджувати вжиті заходи щодо ідентифікації, верифікації, вивчення клієнта [у тому числі оцінки (уточнення оцінки) фінансового стану], уточнення / додаткового уточнення інформації про клієнта, поглибленої перевірки клієнта, наданої клієнтом / представником клієнта / особою, від імені або за дорученням чи в інтересах якої проводиться фінансова операція, інформації на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) і засвідченої ним, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Надані клієнтом / представником клієнта / особою, від імені або за дорученням чи в інтересах якої проводиться фінансова операція, документи щодо вивчення клієнта мають міститися в справі клієнта і зберігатися протягом строків, визначених законодавством України.

У разі здійснення фінансової операції з переказу коштів без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону, надані клієнтом документи та/або інформація щодо ідентифікації можуть міститися в справі клієнта або в документах дня банку.

Банк зобов'язаний забезпечити фіксування дати отримання документів щодо вивчення клієнта, одержаних на виконання зазначених вище заходів.

Банк зобов'язаний провести поглиблену перевірку клієнта в разі виникнення сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації, на підставі якої здійснювалась ідентифікація, верифікація та/або вивчення клієнта.

56. Банк повинен здійснювати ідентифікацію та верифікацію особи, яка не була раніше ідентифікована та верифікована, якщо така особа звернулася для отримання переказу готівкою на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону, на підставі офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій.

Ідентифікація особи, яка звернулася для отримання переказу, здійснюється в порядку, установленому в пункті 55 цього розділу для фізичної особи - ініціатора (платника) переказу, що здійснюється без відкриття рахунку.

57. Банк-агент, який відповідно до умов договору, укладеного з Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, проводить виплати гарантованих сум відшкодування коштів за вкладками за рахунок коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, до проведення фінансової операції з виплати відповідної суми відшкодування здійснює ідентифікацію, верифікацію та вивчення клієнта - особи, яка звернулася за отриманням гарантованої суми відшкодування коштів, що дорівнює чи перевищує 150000 гривень, без відкриття рахунку.

58. Банк проводить спрощену ідентифікацію таких клієнтів:

- 1) органів державної влади України;
- 2) міжнародних установ чи організацій, у яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
- 3) установ, органів, офісів або агентств Європейського Союзу;
- 4) дипломатичних представництв іноземної держави, акредитованих в Україні в установленому порядку.

59. Банк під час проведення спрощеної ідентифікації встановлює:

1) для органів державної влади України - повне найменування, місцезнаходження, реквізити розпорядчого акта, на підставі якого створено юридичну особу (найменування, дата прийняття/ підписання, номер розпорядчого акта), ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (далі - код за ЄДРПОУ), ідентифікаційні дані представника клієнта (осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном);

2) для представництв міжнародних установ чи організацій, у яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, - повне найменування, місцезнаходження, відомості про міжнародний договір, згідно з яким створені такі установи та організації (дата укладення, номер, дата ратифікації Україною договору тощо), ідентифікаційні дані представника клієнта (осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном на території України);

3) для представництв установ, органів, офісів або агентств Європейського Союзу - повне найменування, місцезнаходження, відомості про нормативний акт та/або договір, на підставі якого створено таку установу, орган, офіс, або агентство, ідентифікаційні дані представника клієнта (осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном на території України);

4) для дипломатичних представництв іноземних держав, акредитованих в Україні в установленому порядку, - повне найменування, місцезнаходження на території України, документ, що підтверджує акредитацію на території України, ідентифікаційні дані представника клієнта (осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном на території України);

Банк у разі наявності підозр щодо вищезазначених клієнтів зобов'язаний установити їх ідентифікаційні дані, передбачені частинами дев'ятою та десятою статті 9 Закону.

60. Банк стосовно клієнтів високого ризику/неприйнятно високого ризику з метою зменшення виявлених ризиків зобов'язаний:

1) здійснювати поглиблену перевірку клієнта / представника клієнта [у тому числі щодо кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) клієнта];

2) уточнювати інформацію в строки, визначені в пункті 62 цього розділу;

3) уживати інших заходів відповідно до Програми ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів банку і Програми управління комплаєнс-ризиком.

У разі встановлення факту належності клієнтів банку - учасників, вигодоодержувачів фінансової операції до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами, банк зобов'язаний забезпечити здійснення первинного фінансового моніторингу таких фінансових операцій у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику.

61. Банк зобов'язаний під час вивчення установчих документів юридичної особи/відомостей про державну реєстрацію фізичної особи - підприємця та інших наданих клієнтом документів приділяти особливу увагу:

1) оформленню установчих документів (ураховуючи всі зареєстровані зміни) та документів, що підтверджують їх державну реєстрацію;

2) видам діяльності [для резидентів - юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців відповідно до класифікації видів економічної діяльності (далі - КВЕД)] та фінансовим операціям, що планує проводити клієнт;

3) складу власників, структурі власності юридичної особи (за винятком підприємств державної власності), визначенню кінцевого(их) бенефіціарного(их) власника(ів) [контролера(ів)] та факту належності його (їх) до публічної(их) особи (осіб), особи (осіб), яка (які) включена(і) до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

4) відомостям про виконавчий орган юридичної особи, у тому числі щодо керівника або особи, на яку покладено функції з керівництва та управління господарською діяльністю клієнта - юридичної особи;

5) розміру зареєстрованого та сплаченого статутного капіталу юридичної особи;

6) кількості працівників.

62. Банк зобов'язаний уточнювати інформацію щодо ідентифікації та вивчення клієнта:

РОЗДІЛ III.

---

1) протягом місяця з моменту встановлення неприйнятно високого рівня ризику проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму;

2) не рідше одного разу на рік, якщо ризик проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму оцінюється банком як високий;

3) не рідше одного разу на два роки, якщо ризик проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму оцінюється банком як середній.

Для інших клієнтів строк уточнення інформації не повинен перевищувати трьох років.

63. Банк зобов'язаний проводити додаткове уточнення інформації щодо ідентифікації та вивчення клієнта в разі:

1) зміни кінцевого(их) бенефіціарного(их) власника(ів) [контролера(ів)] клієнта юридичної особи або виявлення банком розбіжностей щодо відомостей про кінцевого(их) бенефіціарного(их) власника(ів) [контролера(ів)];

2) зміни місцезнаходження клієнта - юридичної особи, фізичної особи - підприємця;

3) унесення змін до установчих документів;

4) закінчення строку (припинення) дії, втрати чинності чи визнання недійсними поданих документів.

Банк у Програмі ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів банку може передбачити інші випадки здійснення додаткового уточнення інформації щодо ідентифікації клієнта (представника клієнта) та вивчення клієнта.

Банк живає заходів щодо додаткового уточнення інформації протягом двох місяців із дня отримання відповідної інформації / настання події.

Для клієнтів, які не підтримують ділових (договірних) відносин з банком або не здійснюють подальших разових фінансових операцій на значну суму (у разі наявності попередньої разової фінансової операції на значну суму) протягом останніх шести місяців до закінчення строків, передбачених абзацом п'ятим пункту 62 цього розділу та абзацом сьомим цього пункту, банк проводить уточнення / додаткове уточнення інформації про клієнтів не пізніше дня їх наступного звернення до банку та/або до моменту ініціювання ними проведення фінансових операцій.

Банк зобов'язаний здійснити верифікацію клієнта (представника клієнта) під час подання банку паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), у разі досягнення клієнтом (представником клієнта) 25- і 45-річного віку, а також у разі обміну документа або отримання інших документів у передбачених законодавством випадках.

64. Банк у випадках, передбачених Законом, Законом про банки та цим Положенням, зобов'язаний:

1) здійснити ідентифікацію, верифікацію клієнта, у тому числі встановити дані про фізичних осіб, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи - клієнта банку, представників клієнта, осіб, від імені або за дорученням яких проводиться фінансова операція (щодо клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу, - спрощену ідентифікацію);

2) виявити факт належності/неналежності керівника клієнта - юридичної особи (крім клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу), або особи, що діє від його імені, кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи - клієнта банку до публічної особи, до особи близької або пов'язаної з публічними особами;

3) визначити зміст діяльності клієнта юридичної особи, фізичної особи - підприємця (для резидентів визначається вид діяльності відповідно до КВЕД), соціальний статус клієнта фізичної особи (працевлаштований/безробітний, пенсіонер, студент тощо);

4) оцінити фінансовий стан клієнта (крім клієнтів, що здійснюють переказ без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону, та клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу);

5) оцінити репутацію клієнта (крім клієнтів, що здійснюють переказ без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валю-

ті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону, та клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу);

6) виявити факт належності/неналежності клієнта - фізичної особи, фізичної особи - підприємця (крім клієнтів, що здійснюють переказ без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону) або особи, що діє від його імені, до публічної особи, до особи близької або пов'язаної з публічними особами;

7) визначити (виявити) ризик клієнта та здійснити його оцінку.

Зазначені заходи банк здійснює до/або під час установаження ділових (договірних) відносин, до проведення фінансової операції, відкриття рахунку, укладення договору.

65. Банк під час здійснення ідентифікації та вивчення клієнта проводить оцінку його фінансового стану.

Банк проводить уточнення оцінки фінансового стану клієнтів (крім клієнтів, що здійснюють переказ без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону, та клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу):

1) протягом двох місяців із дня встановлення за результатами щоквартального аналізу фінансових операцій клієнта невідповідності проведених фінансових операцій клієнта його фінансовому стану;

2) щороку - клієнтів високого рівня ризику;

3) не рідше одного разу на два роки - клієнтів середнього рівня ризику;

4) не рідше одного разу на три роки - клієнтів інших рівнів ризику.

66. Банк для проведення оцінки (уточнення оцінки) фінансового стану клієнта використовує фінансову звітність клієнта - юридичної особи та фізичної особи - підприємця (за наявності), що складена відповідно до вимог законодавства України та отримана банком безпосередньо від клієнта (баланс, звіт про фінансові результати, податкова декларація, додатки до податкової декларації, інша фінансова звітність тощо).

Банк відповідно до Програми ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів може використати інформацію, надану клієнтом у вигляді окремих блоків фінансової інформації та/або конкретних показників відповідної форми фінансової звітності клієнта, якщо такий обсяг інформації буде визначено як достатній для проведення оцінки (уточнення оцінки) фінансового стану клієнта - суб'єкта господарювання, виходячи з належності відповідного суб'єкта господарювання відповідно до законодавства України до великого, середнього або малого, виду ведення відповідного обліку доходів і витрат та виду його економічної діяльності. Інформація має бути засвідчена підписом уповноваженої особи та відбитком печатки (за наявності) клієнта - юридичної особи, підписом фізичної особи - підприємця.

Банк проводить оцінку фінансового стану клієнтів - фізичних осіб на підставі наданої клієнтами інформації/уточнення оцінки фінансового стану клієнтів - фізичних осіб на підставі даних щодо руху коштів за рахунком (рахунками) клієнта, якщо такі клієнти не віднесені до високого рівня ризику, а саме:

1) отримують через банк заробітну плату, пенсію, стипендію, соціальну допомогу та інші передбачені законодавством України соціальні виплати (у тому числі з використанням електронних платіжних засобів), за умови, що поповнення таких рахунків з інших джерел не здійснюється або здійснюється протягом кварталу на загальну суму, що не перевищує 150000 грн.;

2) відкривають чи мають в банку рахунки [вкладні (депозитні)], загальна сума коштів на яких не перевищує 150 000 гривень або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі в іноземній валюті.

Банк для проведення оцінки (уточнення оцінки) фінансового стану клієнта може додатково використовувати:

3) дані щодо руху коштів за рахунком (рахунками) клієнта - юридичної особи / фізичної особи - підприємця, відкритим(и) у банку;

4) інформацію, що отримана від клієнта банку, третіх осіб, державних органів, додаткову інформацію з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою);

5) фінансову звітність клієнта, що опублікована в засобах масової інформації відповідно до вимог законодавства України;

6) інформацію щодо фінансового стану клієнта (юридичної особи, фізичної особи - підприємця), що отримана зі спеціалізованих веб-сайтів мережі Інтернет.

67. Банк під час реалізації Програми ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів банку зобов'язаний формувати та вести електронні анкети клієнтів (крім клієнтів, що здійснюють переказ без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону) за формами, наведеними в додатках 2 - 7 до цього Положення.

68. Банк у разі потреби приймає рішення про доповнення анкет(и) додатковими даними.

69. Анкета є внутрішнім документом в електронному вигляді банку і має містити всю інформацію, отриману банком за результатами ідентифікації (спрощеної ідентифікації), вивчення клієнта, у тому числі результати оцінки фінансового стану клієнта, щоквартального аналізу його фінансових операцій, уточнених даних щодо ідентифікації та вивчення клієнта, поглибленої перевірки клієнта, а також висновки банку щодо оцінки репутації клієнта та оцінки ризику клієнта із зазначенням дат здійснення таких оцінок.

Банк уносить до анкети інформацію (дані), достовірність якої (яких) підтверджується наявними в банку документами щодо вивчення клієнта, іншими документами.

70. Анкета формується за результатами здійснення ідентифікації (спрощеної ідентифікації) клієнта в день установалення ділових (договірних) відносин, укладення договорів, відкриття рахунку, проведення разової фінансової операції на значну суму, проведення фінансової операції без відкриття рахунку, що підлягає фінансовому моніторингу. Інформація, що міститься в анкеті, доповнюється новими або уточненими даними протягом 10 робочих днів із дня отримання банком документів щодо вивчення клієнта, інших документів з відповідною інформацією.

71. Банк зобов'язаний забезпечити відображення (у разі потреби формування паперової форми анкети) усіх даних електронної анкети з обов'язковим зазначенням інформації, пов'язаної з ідентифікацією (спрощеною ідентифікацією), поглибленою перевіркою клієнта та вивченням фінансової діяльності клієнта, а також зі зміною рівня ризику клієнта чи висновку щодо його репутації, дати внесення до анкети доповнень щодо ідентифікації та вивчення.

72. Банк зобов'язаний не пізніше останнього робочого дня другого місяця, наступного за звітним кварталом, здійснювати щоквартальний аналіз фінансових операцій клієнта (крім клієнтів, зазначених у пункті 58 цього розділу) щодо їх відповідності фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта, включаючи всі фінансові операції клієнта:

1) проведені за всіма рахунками клієнта, що відкриті в банку;

2) проведені дві та більше разові фінансові операції на значну суму протягом кварталу, за який здійснюється такий аналіз.

У разі виявлення за результатами щоквартального аналізу невідповідності проведених фінансових операцій клієнта його фінансовому стану та/або змісту діяльності відповідальний працівник забезпечує здійснення щодо фінансових операцій цього клієнта внутрішнього фінансового моніторингу, а також ужиття інших заходів, передбачених цим Положенням.

VI. Порядок аналізу, виявлення та реєстрації фінансових операцій

73. Аналіз фінансових операцій з метою виявлення таких, що відповідно до Закону можуть підлягати фінансовому моніторингу (у тому числі відібраних за допомогою програмного забезпечення), здійснюється працівниками банку в порядку, установленому Програмою здійснення фінансового моніторингу за напрямками діяльності банку під час обслуговування клієнтів:

1) негайно в день відбору фінансової операції, яка може стосуватися або призначатися для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

2) до початку (у процесі, під час спроби), але не пізніше двох робочих днів після здійснення фінансової операції, що може підлягати обов'язковому фінансовому моніторингу;

3) не пізніше трьох робочих днів після здійснення фінансової операції, щодо якої на момент її проведення наявна інформація, що може свідчити про те, що така фінансова операція або її учасники, джерела походження їх активів пов'язані із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин або за яке передбачені міжнародні санкції;

4) не пізніше двадцяти робочих днів після здійснення фінансової операції з готівкою, яка містить ризики, визначені банком самостійно з урахуванням критеріїв ризиків, визначених Міністерством фінансів України за погодженням з Національним банком, та з урахуванням рекомендацій Національного банку щодо ознак ризикових фінансових операцій;

Роз'яснення: Відповідно до статті 16 Закону фінансова операція підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникають підозри, які ґрунтуються, зокрема, на:

критеріях ризиків, визначених самостійно суб'єктом первинного фінансового моніторингу з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму; встановленні за результатами проведеного аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта; типологічних дослідженнях у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених спеціально уповноваженим органом.

Таким чином, ключовим моментом у аналізі фінансових операцій на можливість віднесення їх до таких, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу є підозра, що такі операції пов'язані із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Враховуючи викладене, підозра, що фінансова операція пов'язана із легалізацією (відмиванням) доходів, може виникнути у суб'єкта первинного фінансового моніторингу в тому числі за наявності лише одного критерію ризикової операції.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Запитання-відповіді / Для банківських установ / Виявлення, реєстрація та подання фінансових операцій / Чи підлягає фінансова операція внутрішньому фінансовому моніторингу у випадку, якщо операція відповідає одному із встановлених критеріїв ризику? Чи є можливість визначення своїми внутрішніми документами, що операція підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, наприклад, лише при наявності одночасно декількох критеріїв ризику? (09.11.2015).]

5) не пізніше останнього робочого дня другого місяця, наступного за відповідним звітним кварталом, щодо фінансових операцій, що можуть підлягати внутрішньому фінансовому моніторингу, які виявлені за результатами щоквартального аналізу відповідності фінансових операцій клієнтів їх фінансовому стану та/або змісту діяльності, моніторингу ризиків клієнтів та аналізу оцінки ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму та інших регулярних/періодичних процедур аналізу операцій клієнтів банку, що передбачені Правилами фінансового моніторингу банку;

6) у день відмови клієнта від проведення фінансової операції;

7) не пізніше наступного робочого дня після отримання банком необхідних документів та/або відомостей щодо фінансових операцій, стосовно яких на час їх проведення не було необхідної для прийняття рішення інформації.

74. Банк проводить подальший контроль за фінансовими операціями в порядку, установленому Програмою здійснення фінансового моніторингу за напрямками діяльності банку під час обслуговування клієнтів, з метою виявлення таких фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

Банк не має права проводити подальший контроль за фінансовими операціями протягом усього строку проведення Національним банком перевірки банку з питань дотримання вимог законодавства України, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів /

фінансуванню тероризму, уключаючи день початку такої перевірки (не поширюється на фінансові операції, які проводяться під час зазначеної перевірки).

75. Банк для здійснення аналізу та виявлення фінансової операції, яка підлягає фінансовому моніторингу, зобов'язаний, якщо на момент проведення фінансової операції немає всіх необхідних для прийняття рішення документів та/або відомостей, забезпечити вжиття не пізніше двох місяців із дня її проведення передбачених законодавством України та визначених у внутрішніх документах банку з питань фінансового моніторингу заходів, зокрема шляхом витребування додаткових документів і відомостей, що стосуються цієї фінансової операції, з обов'язковою фіксацією дати отримання документів і відомостей.

У разі неможливості встановити чи є учасник фінансової операції - контрагент, який не є клієнтом банку, особою, яка включена до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій), банк забезпечує вжиття в строк, що не перевищує трьох робочих днів з моменту виявлення такої фінансової операції, заходів для отримання необхідної додаткової інформації про таку особу.

Банк зобов'язаний усі вжиті заходи щодо з'ясування суті і мети фінансової операції підтверджувати документально.

76. Працівник банку, обов'язки якого визначені відповідно до підпункту 1 пункту 25 розділу II цього Положення, надає інформацію про фінансову операцію відповідальному працівникові банку або працівникові, уповноваженому відповідальним працівником банку, якщо за результатами здійснення аналізу відібрано фінансову операцію клієнта, яка:

1) може підлягати обов'язковому фінансовому моніторингу, - не пізніше наступного робочого дня із дня здійснення аналізу;

2) може підлягати внутрішньому фінансовому моніторингу, а також інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані зі злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, - негайно в день виникнення підозри чи достатніх підстав для підозри або спроби проведення фінансової операції;

3) стосовно якої є підстави підозрювати, що вона пов'язана, стосується або призначена для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, - негайно в день відбору такої фінансової операції;

Роз'яснення: Відповідно до частини першої статті 15 Закону фінансова операція підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу у разі, якщо сума, на яку вона здійснюється, дорівнює чи перевищує 150000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150000 гривень, та має одну або більше ознак, зокрема, зарахування коштів на поточний рахунок юридичної або фізичної особи - підприємця чи списання коштів з поточного рахунка юридичної або фізичної особи - підприємця, період діяльності якої не перевищує трьох місяців з дня реєстрації, або зарахування коштів на поточний рахунок чи списання коштів з поточного рахунка юридичної або фізичної особи - підприємця у разі, якщо операції на зазначеному рахунку не здійснювалися з дня його відкриття.

Отже, за позицією учасників Робочої групи, операція по надходженню коштів у розмірі, наприклад, 10 000 дол. США на рахунок клієнта юридичної або фізичної особи - підприємця у разі, якщо операції на зазначеному рахунку не здійснювалися з дня його відкриття підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу у відповідності до пункту 6 частини першої статті 15 Закону.

Згідно з Рекомендованим довідником кодів ознак фінансових операцій, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, код даної операції - 4020.

Слід звернути увагу, що у повідомленні про фінансову операцію банк, у відповідності до постанови Правління Національного банку України від 04.06.2003 № 233, наступні реквізити має заповнити таким чином:

1. Дані про банк/філію іноземного банку/відокремлений підрозділ банку, у якому (якій) відкрито рахунок учасника фінансової операції, що використовується для здійснення цієї операції:

у полі BNK_ACC «Номер рахунку учасника» - аналітичний рахунок балансового рахунку 2603 «Розподільчі рахунки суб'єктів господарювання», на який зараховується надходження в іноземній валюті згідно з постановою Національного банку України від 03.03.2015 № 160 «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України».

2. Відомості про фінансову операцію:

у полі OPR_SUMV «Сума фінансової операції у валюті» - 10 000 дол. США;

у полі OPR_SUMG «Сума фінансової операції в гривневому еквіваленті» - еквівалент 10 000 дол. США;

у полі COMMENT_VID2 «Коментар до фінансової операції, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу» - номер (номери) рахунку (рахунків) клієнта, на які після обов'язкового продажу валюти зараховуватимуться кошти із зазначенням суми коштів, та номер (номери) рахунку (рахунків) клієнта, на які зараховуватимуться кошти, що не підлягають обов'язковому продажу, із зазначенням суми коштів.

3. Відомості про учасників фінансової операції:

реквізити кінцевого отримувача коштів – юридичної або фізичної особи – підприємця;

реквізити відправника грошових коштів у відповідності до інформації, вказаної у SWIFT-повідомленні.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу першого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – банківських установ (м. Київ, Держфінмоніторинг 13 серпня 2015 року) / Питання 11. Проведення фінансового моніторингу операцій в іноземній валюті з урахуванням особливостей зарахування коштів при обов'язковому продажу валютних надходжень на міжбанківському валютному ринку України.]

77. Банк зобов'язаний забезпечити фіксування дати надходження/отримання відповідальним працівником банку або працівником, уповноваженим відповідальним працівником банку, повідомлень про фінансові операції, у тому числі отриманих за допомогою програмного забезпечення, яке встановлене в банку, а також дати прийняття та змісту прийнятого відповідальним працівником банку або працівником, уповноваженим відповідальним працівником банку, обгрунтованого рішення щодо віднесення фінансових операцій до таких, що підлягають фінансовому моніторингу, а також про фінансові операції осіб, якщо є достатні підстави вважати, що їх діяльність або активи пов'язані із вчиненням злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, та їх реєстрацію.

78. Рішення щодо віднесення фінансової операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу (виявлення фінансової операції), та внесення до реєстру фінансових операцій інформації у випадках, передбачених пунктом 81 цього розділу, приймає відповідальний працівник банку або працівник банку, уповноважений відповідальним працівником банку, не пізніше наступного робочого дня з дня отримання інформації відповідно до пункту 76 цього розділу, а щодо фінансових операцій, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення або якщо їх учасником чи вигодоодержувачем за ними є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, - негайно в день отримання інформації про фінансову операцію відповідно до пункту 76 цього розділу.

Повноваження працівника, уповноваженого відповідальним працівником банку щодо прийняття такого рішення, повинні бути передбачені в трудовому договорі (у посадовій інструкції, контрактах тощо) цього працівника.

79. Банк - юридична особа веде зведений реєстр фінансових операцій з подвійною нумерацією, відлік якої має починатися з початку календарного року, з урахуванням фінансових операцій, виявлених і внесених до реєстрів фінансових операцій інших (крім філій) відокремлених підрозділів банку.

Банк - юридична особа має право вносити до зведеного реєстру фінансових операцій відповідно до вимог абзацу першого цього пункту також інформацію про фінансові операції, виявлені і внесені до реєстру фінансових операцій філії(й) банку.

Банк - юридична особа може не вести свій окремий реєстр фінансових операцій, якщо він веде зведений реєстр фінансових операцій.

РОЗДІЛ III.

Передбачені цим Положенням вимоги щодо реєстру фінансових операцій, у тому числі щодо порядку ведення, змісту, доступу, формування витягів та зберігання реєстру фінансових операцій, поширюються на зведений реєстр фінансових операцій.

80. Реєстр фінансових операцій і зведений реєстр фінансових операцій є документами з обмеженим доступом.

Доступ до зведеного реєстру фінансових операцій мають відповідальний працівник банку - юридичної особи, а також працівники банку, уповноважені відповідальним працівником банку - юридичної особи.

Відповідальний працівник банку встановлює шляхом видачі ним відповідного розпорядження порядок доступу в разі необхідності визначених ним працівників банку до реєстру фінансових операцій.

Відповідальний працівник банку відповідає за захист реєстру фінансових операцій від знищення, несанкціонованого доступу, модифікації або викривлення даних.

Відповідальний працівник банку - юридичної особи відповідає за захист зведеного реєстру фінансових операцій від знищення, несанкціонованого доступу, модифікації або викривлення даних.

81. Банк зобов'язаний забезпечувати внесення до реєстру фінансових операцій інформації про фінансові операції:

1) що підлягають фінансовому моніторингу відповідно до статей 15, 16 Закону, а також про фінансові операції осіб, якщо є достатні підстави вважати, що їх діяльність або активи пов'язані із вчиненням злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, - не пізніше наступного робочого дня з дати їх виявлення відповідно до пункту 78 цього розділу;

2) у проведенні яких відмовлено, - протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови;

3) стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, - негайно в день їх виявлення відповідно до пункту 78 цього розділу;

4) проведення яких зупинено у зв'язку з тим, що вони містять ознаки, передбачені статтями 15 та/або 16 Закону, та/або фінансові операції із зарахування чи списання коштів, що відбувається в результаті дій, які містять ознаки вчинення злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, - негайно в день зупинення фінансової операції;

5) проведення яких зупинено у зв'язку з тим, що їх учасниками або вигодоодержувачами є особи, які включені до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовані міжнародні санкції, - негайно в день зупинення фінансової операції;

6) проведення яких було зупинено за рішенням спеціально уповноваженого органу, прийнятим з метою зупинення видаткових фінансових операцій, - у день отримання відповідних первинних документів щодо проведення таких фінансових операцій;

7) проведення прибуткових фінансових операцій, спробу здійснення видаткових фінансових операцій за рахунком, щодо якого прийнято рішення спеціально уповноваженого органу про зупинення видаткових фінансових операцій, - в день здійснення прибуткової фінансової операції, спроби здійснення видаткової фінансової операції, але не пізніше 11 години наступного робочого дня;

8) проведення яких було зупинено за дорученням спеціально уповноваженого органу, наданим з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави (далі - запит уповноваженого органу іноземної держави), - негайно в день зупинення фінансової операції;

9) стосовно яких отримано доручення спеціально уповноваженого органу про забезпечення моніторингу, прийняте з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави, - невідкладно, але не пізніше 12 години наступного робочого дня з дня:

отримання відповідного доручення спеціально уповноваженого органу, якщо на момент отримання зазначеного доручення фінансова операція вже проведена;

проведення фінансової операції, якщо фінансова операція проведена після отримання відповідного доручення спеціально уповноваженого органу;

10) стосовно яких отримано від спеціально уповноваженого органу запит про надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій:

протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня після проведення фінансової операції;

не пізніше десятого робочого дня з дати отримання запиту про фінансові операції, здійснені до отримання запиту спеціально уповноваженого органу.

82. Видалення даних, що внесені до реєстру фінансових операцій, не допускається.

83. Банк у разі потреби виправлення помилково внесених до реєстру фінансових операцій даних щодо окремої фінансової операції, інформації про яку немає на обліку в спеціально уповноваженому органі, в інформаційному рядку реєстру фінансових операцій, у якому містяться відомості про цю фінансову операцію, зазначає про його анулювання із наведенням у полі «Коментарі» реєстру фінансових операцій підстав для анулювання та доповнює реєстр фінансових операцій новим записом про цю фінансову операцію, якщо така фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу, або не доповнює реєстр фінансових операцій новим записом, якщо інформація про таку фінансову операцію не підлягає наданню до спеціально уповноваженого органу.

Банк у разі потреби виправлення помилково внесених до реєстру фінансових операцій даних щодо окремої фінансової операції, інформацію про яку вже подано спеціально уповноваженому органу та взято/або не взято на облік спеціально уповноваженим органом, в інформаційному рядку реєстру фінансових операцій, у якому містяться відомості про цю фінансову операцію, зазначає про їх анулювання із наведенням у полі «Коментарі» реєстру фінансових операцій підстав для анулювання та доповнює реєстр фінансових операцій новим записом про цю фінансову операцію, якщо інформація про таку фінансову операцію підлягає наданню до спеціально уповноваженого органу, або не доповнює реєстр фінансових операцій новим записом, якщо інформація про таку фінансову операцію не підлягає наданню до спеціально уповноваженого органу.

Банк у разі потреби виправлення внесених до реєстру фінансових операцій даних щодо окремої фінансової операції, стосовно якої раніше було прийнято рішення про недоцільність інформування спеціально уповноваженого органу, але потім отримано запит спеціально уповноваженого органу про надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, в інформаційному рядку реєстру фінансових операцій, у якому містяться відомості про цю фінансову операцію, зазначає про його анулювання із зазначенням у полі «Коментарі» реєстру фінансових операцій підстав для анулювання, номера і дати отриманого запиту, нового реєстраційного номера цієї фінансової операції в реєстрі фінансових операцій та одночасно доповнює реєстр фінансових операцій новим записом про цю фінансову операцію. Інформація про таку операцію надається банком спеціально уповноваженому органу в порядку, установленому пунктом 103 розділу VII цього Положення.

Рішення щодо анулювання інформації в інформаційному рядку реєстру фінансових операцій приймає відповідальний працівник банку або працівник, уповноважений відповідальним працівником банку.

84. До реєстру фінансових операцій у випадках, передбачених пунктом 81 цього розділу, уносяться такі дані:

1) порядковий номер реєстрації в реєстрі фінансових операцій з початку календарного року і дата реєстрації;

2) унікальний номер фінансової операції в системі автоматизації банку (за його наявності);

3) код області відповідно до довідника, доведеного до відома банків Національним банком, за місцем здійснення фінансової операції клієнтом (спроби проведення фінансової операції). Для фінансових операцій з використанням електронного платіжного засобу зазначається код області місцезнаходження банку (відокремленого підрозділу), у якому відкрито рахунок клієнта;

4) дата надходження первинного документа (не заповнюється за операцією з використанням електронного платіжного засобу);

5) найменування, номер і дата первинного документа (не заповнюється за операцією з використанням електронного платіжного засобу);

6) дата здійснення (у разі проведення) / спроби проведення / відмови від проведення/зупинення фінансової операції. Для фінансових операцій з використанням електронного платіжного засобу зазначається дата списання (зарахування) коштів за рахунком клієнта;

РОЗДІЛ III.

7) код ознаки здійснення фінансової операції відповідно до довідника кодів ознак здійснення фінансових операцій, визначеного відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України;

Роз'яснення:

Ознака, код ознаки	Особливості застосування
«Фінансові операції осіб, щодо яких встановлено високий ризик» (код ознаки: 5620)	Згідно з пунктом 47 частини першої статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) фінансова операція – це будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або про які стало відомо суб'єкту державного фінансового моніторингу в рамках виконання Закону, у свою чергу пунктом 1 частини першої статті 1 Закону визначено, що активи – це кошти, майно, майнові і немайнові права. Отже, у відповідності до цієї ознаки, за кодом 5620 обов'язковому фінансовому моніторингу підлягають будь-які фінансові операції осіб, яким встановлено високий ризик, вчинені щодо майна, майнових і немайнових прав (наприклад, операції з банківськими металами, цінними паперами та ін.). Крім того, слід зауважити, що даний код поширюється на всіх суб'єктів первинного фінансового моніторингу.
«Фінансові операції з готівкою» (код ознаки: 1033, 1034)	У випадку використання цих кодів у повідомленні про фінансову операцію суб'єкт первинного фінансового моніторингу обов'язково зазначає реквізити кінцевого отримувача коштів (фізичної або юридичної особи) у відповідності до постанови Правління Національного банку України від 04.06.2003 № 233, а саме: номер рахунку отримувача (до рахунків отримувача не відносяться транзитні, розподільчі або інші не клієнтські рахунки банківської установи, крім кредитних рахунків); інші дані про банк, у якому відкрито рахунок отримувача; код отримувача (ідентифікаційний код або ЄДРПОУ); прізвище/найменування отримувача та інші. При цьому повідомлення про фінансову операцію надає тільки той суб'єкт первинного фінансового моніторингу за допомогою якого клієнтом здійснювалася операція з внесення готівкових коштів, ініціювання переказу. Водночас, у разі, якщо кінцевим отримувачем коштів є суб'єкт первинного фінансового моніторингу (наприклад, страхова компанія, професійний учасник фондового ринку тощо), то він, у відповідності до вимог статті 15, 16 Закону, також зобов'язаний повідомити про таку фінансову операцію.
«Фінансові операції з готівкою» (код ознаки: 1033)	У відповідності до цієї ознаки за кодом 1033 обов'язковому фінансовому моніторингу підлягають операції по внесенню клієнтами готівкових грошових коштів на депозитні, кредитні рахунки, в тому числі щодо сплати процентів по кредитам.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Запитання-відповіді / Для банківських установ / Виявлення, реєстрація та подання фінансових операцій / Щодо особливостей використання деяких кодів ознак фінансових операцій, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу (23.04.2015).]

8) сума фінансової операції у валюті її проведення (у валюті проведення за рахунком клієнта) та її еквівалент у національній валюті за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, установленим Національним банком на день проведення фінансової операції;

9) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи / найменування юридичної особи - клієнта та ідентифікаційний (реєстраційний) номер/код за ЄДРПОУ цієї особи [якщо ідентифікаційного (реєстраційного) номера/коду фізичній особі / юридичній особі не присвоєно, то ставиться дев'ять нулів];

10) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи, яка діє від імені клієнта, та ідентифікаційний (реєстраційний) номер цієї особи [якщо ідентифікаційного (реєстраційного) номера

фізичній особі не присвоєно, то ставиться дев'ять нулів] - щодо касових операцій з готівковими коштами, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу;

11) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи / найменування юридичної особи - контрагента та ідентифікаційний (реєстраційний) номер/код за ЄДРПОУ цієї особи. Якщо ідентифікаційного (реєстраційного) номера/коду фізичній особі / юридичній особі не присвоєно, то ставиться дев'ять нулів. Якщо ідентифікаційний (реєстраційний) номер фізичної особи не відомий банку, то ставиться п'ять дев'яток. Клієнт банку, якщо він є фактичним відправником (ініціатором переказу/платником) та одержувачем (отримувачем) активів, зазначається в реєстрі фінансових операцій як клієнт та як контрагент за цією фінансовою операцією;

12) код виду фінансової операції відповідно до порядку формування коду виду фінансової операції, визначеного відповідно до нормативно-правового акта Міністерства фінансів України;

Роз'яснення: Національний банк України, урахувавши запити банків щодо використання банками, філіями іноземних банків вимог наказу Міністерства фінансів України від 29.01.2016 року № 24 «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення» (далі - наказ)¹, який набирає чинності з 25 квітня 2016 року, повідомляє таке.

¹ зареєстрований в Міністерстві фінансів України 16.02.2016 за № 241/28371.

Суб'єктам первинного фінансового моніторингу - банкам, філіям іноземних банків (далі - банки) до внесення відповідних змін до Складу реквізитів та структури файлів інформаційного обміну між спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань фінансового моніторингу та банками (філіями), затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04.06.2003 № 233, при формуванні в електронному вигляді файлів інформаційного обміну між спеціально уповноваженим органом та банками, а також при унесенні до реєстру фінансових операцій банку даних, передбачених підпунктами 7, 12, 13 пункту 84 розділу VI Положення № 417, після набрання наказом чинності рекомендуємо користуватися відповідними довідниками, які додаються до Інструкції щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, яка затверджена пунктом 2 наказу.

[Джерело: лист Національного банку України від 25.04.2016 р. № 25-0004/35888 на адресу Банків України, Незалежної асоціації банків України, Асоціації українських банків, Асоціації «Український кредитно-банківський союз» (Роз'яснення з питань зойснення фінансового моніторингу).]

13) код ознаки (коди ознак) фінансової операції, за якою (якими) фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу, фінансових операцій осіб, щодо яких є достатні підстави вважати, що їх діяльність або активи пов'язані із вчиненням злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, фінансових операцій, щодо яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, відповідно до довідників кодів ознак, визначених відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України;

14) коментарі (за наявності).

До реєстру фінансових операцій уносяться також інші відомості, передбачені цим Положенням.

85. У разі виявлення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, за результатами здійснення перевірки службою внутрішнього аудиту або Національним банком (у тому числі в порядку безвізного нагляду) інформація про таку фінансову операцію вноситься до реєстру фінансових операцій не пізніше ніж на десятій робочий день з дати отримання відповідальним працівником затвердженого аудиторського висновку служби внутрішнього аудиту банку або дати отримання банком довідки про перевірку Національним банком / акта про результати безвізного нагляду з питань фінансового моніторингу (крім випадків, коли на момент отримання аудиторського висновку / довідки про перевірку Національним банком фінансова операція не підлягатиме фінансовому моніторингу відповідно до вимог законодавства України).

86. Якщо банк відмовляє клієнту в проведенні фінансової операції у випадках, установлених Законом, Законом про банки, то до реєстру фінансових операцій уносяться дані, пов'язані з такою фінансовою операцією та наявні на час прийняття відповідного рішення, з обов'язковим зазначенням у полі «Коментарі» підстав для відмови.

87. Банк доповнює інформаційний рядок реєстру фінансових операцій, у якому містяться відомості про фінансову операцію, даними щодо дати (дат), найменування(нь) файла(ів)-повідомлення(нь) та номера інформаційного рядка (черговий номер екземпляра структури INF_STR) файла(ів)-повідомлення(нь), у якому(их) інформація про фінансову операцію, спробу її проведення або відмову в проведенні надавалася спеціально уповноваженому органу, а також даними щодо дати (дат), найменування(нь) файла(ів)-повідомлення(нь) про взяття (відмову від взяття) на облік фінансової(их) операції(й), що надходили від спеціально уповноваженого органу щодо цієї фінансової операції.

88. У разі надання спеціально уповноваженому органу додаткової інформації про фінансову операцію інформаційний рядок реєстру фінансових операцій, у якому містяться відомості про цю фінансову операцію, доповнюється даними щодо найменування і дати отримання файла-запиту та/або реквізитів запиту, який надійшов на паперовому носії, найменування і дати надсилання файла-відповіді, файла-додатка та/або реквізитів відповіді, що надана на паперовому носії.

89. Банк у разі потреби формування витягу з реєстру фінансових операцій на паперовому носії, зобов'язаний забезпечити відображення на паперових носіях усіх даних, ідентичних тим, які містить реєстр фінансових операцій в електронному вигляді та які передбачені цим Положенням, з обов'язковим зазначенням дати друкування.

VII. Порядок надання інформації спеціально уповноваженому органу

90. Відповідальний працівник банку забезпечує в строки, визначені Законом, надання спеціально уповноваженому органу інформації про:

- 1) фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу;

Роз'яснення: Ураховуючи численні запити банків як суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо застосування статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон), керуючись пунктом 2 частини другої статті 14 Закону, Національний банк України повідомляє таке.

Відповідно до пункту 7 частини першої статті 15 Закону фінансова операція із переказу коштів за кордон за зовнішньоекономічними договорами (контрактами), крім переказів коштів за договорами (контрактами), які передбачають фактичне постачання товарів на митну територію України, на суму, що дорівнює чи перевищує 150 000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 1500000 гривень, підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу.

Вважаємо, що під час здійснення банком аналізу фінансових операцій із переказу коштів за кордон за зовнішньоекономічними договорами (контрактами), з метою виявлення таких, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу за ознакою, передбаченою пунктом 7 частини першої статті 15 Закону, необхідно керуватися загальними нормами Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України та Митного кодексу України.

Відповідно до статті 264 Господарського кодексу України матеріально-технічне постачання та збут продукції виробничо-технічного призначення і виробів народного споживання як власного виробництва, так і придбаних в інших суб'єктів господарювання здійснюються суб'єктами господарювання шляхом поставки, а у випадках, передбачених цим кодексом, на підставі договорів купівлі-продажу.

Основні вимоги до укладення та виконання умов договорів поставки встановлюються Господарським кодексом України та іншими законодавчими актами.

Відповідно до статті 265 Господарського кодексу України та статті 712 Цивільного кодексу України за договором поставки одна сторона – постачальник зобов'язується передати (по-

ставити) у встановлені строки (строк) другій стороні – покушчеві товар (товари), а покупець зобов'язується прийняти зазначений товар (товари) і сплатити за нього певну грошову суму.

Згідно з пунктами 15 та 57 частини першої статті 4 Митного кодексу України товари – будь-які рухомі речі, у тому числі ті, на які законом поширено режим нерухомої речі (крім транспортних засобів комерційного призначення), валютні цінності, культурні цінності, а також електроенергія, що переміщується лініями електропередачі, а іноземні товари – товари, що не є українськими відповідно до пункту 61 цієї статті, а також товари, що втратили митний статус українських товарів відповідно до цього кодексу.

Митну територію України згідно зі статтею 9 Митного кодексу України становлять територія України, зайнята сушею, територіальне море, внутрішні води і повітряний простір, а також територія вільних митних зон, штучні острови, установки і споруди, створені у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України.

З огляду на вимоги Митного кодексу України щодо переміщення (перетину) та пропуску товарів через митний кордон України зазначаємо, що переміщення (перетин) товарів через митний кордон України здійснюється з дотриманням відповідної митної процедури, що передбачає митне оформлення, у тому числі з оформленням митної декларації в порядку, визначеному митними правилами.

З урахуванням вищевикладеного, вважаємо, що для здійснення банком аналізу фінансових операцій із переказу коштів за кордон за зовнішньоекономічними договорами (контрактами), з метою виявлення таких, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу за ознакою, передбаченою пунктом 7 частини першої статті 15 Закону, фактичним постачанням товарів на митну територію України є дії, пов'язані із забезпеченням поставки на митну територію України товарів, які є рухомими речами в тлумаченні Митного кодексу України.

Зазначені рекомендації Національного банку України погоджені з Державною службою фінансового моніторингу України (лист від 03.04.2015 № 1423/0320-06-1).

[Джерело: сайт Національного банку України (www.bank.gov.ua).

Розділ: Фінансовий моніторинг / Рекомендації та роз'яснення / Щодо застосування статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (17.05.2016).]

Роз'яснення: Відповідно до пункту 4 частини першої статті 15 Закону фінансові операції з готівкою (внесення, переказ, отримання коштів) підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу в разі, якщо сума, на яку вони здійснюються, дорівнює чи перевищує 150 000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150 000 гривень.

Пунктом 47 частини першої статті 1 Закону визначено, що фінансова операція – це будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або про які стало відомо суб'єкту державного фінансового моніторингу в рамках виконання Закону.

Пунктом 21 частини першої статті 1 Закону передбачено, що клієнтом є будь-яка особа, яка звертається за наданням послуг до суб'єкта первинного фінансового моніторингу; користується послугами суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

У пункті 5 розділу I Інструкції з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей у банківських установах в Україні¹] (далі – Інструкція № 45) зазначено, що інкасація коштів – це збирання та доставка інкасаторами згідно з укладеними з клієнтами договорами валютних цінностей [2] клієнтів до каси банківської установи та у зворотному напрямку.

До послуг з інкасації належить збирання валютних цінностей у клієнтів банку, у тому числі з програмно-технічних комплексів самообслуговування, і доставка їх до кас банків або клієнтів банків та у зворотному напрямку.

Отже, особа, яка не має рахунків в банку, але уклала з ним договір на інкасацію коштів, є клієнтом цього банку та відповідно його фінансові операції мають підпадати під фінансовий моніторинг у випадках, передбачених Законом, а банк, який здійснив доставку готівкових

коштів клієнта до каси своєї установи в сумі, що визначена частиною першою статті 15 Закону, для подальшої доставки цих коштів до клієнта шляхом перерахування на його поточний рахунок в іншому банку відповідно до укладеного між ними договору, повинен забезпечити виявлення, реєстрацію та повідомлення інформації про цю фінансову операцію Державній службі фінансового моніторингу України (далі – Держфінмоніторинг).

Банк, який зараховує ці кошти на рахунок клієнта, що надійшли з іншого банку-відправника, не здійснює обов'язкового фінансового моніторингу цієї операції за ознакою, передбаченою пунктом 4 частини першої статті 15 Закону.

Такий висновок міститься також у роз'ясненнях Держфінмоніторингу щодо особливостей використання деяких кодів ознак фінансових операцій, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу від 23.04.2015, розміщених на його офіційному веб-сайті, згідно з якими повідомлення про фінансову операцію (за кодами ознак 1033, 1034) надає тільки той суб'єкт первинного фінансового моніторингу, за допомогою якого клієнтом здійснювалася операція з внесення готівкових коштів, ініціювання переказу.

Стосовно валютно-обмінних операцій зазначаємо, що згідно з пунктом 4 розділу I Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні [3] валютно-обмінні операції є касовими операціями.

Порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій з готівковою іноземною валютою на території України врегульований Інструкцією про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України [4] (далі – Інструкція № 502).

Так, відповідно до пункту 3 розділу I Інструкції № 502 до валютно-обмінних операцій належать такі операції: купівля у фізичних осіб - резидентів і нерезидентів готівкової іноземної валюти за готівкові гривні; продаж фізичним особам-резидентам готівкової іноземної валюти за готівкові гривні; зворотний обмін фізичним особам-нерезидентам невикористаних готівкових гривень на готівкову іноземну валюту; конвертація (обмін) готівкової іноземної валюти однієї іноземної держави на готівкову іноземну валюту іншої іноземної держави.

Ураховуючи, що валютно-обмінні операції здійснюються шляхом унесення до каси банку готівкових коштів у національній/іноземній валюті з подальшим отриманням готівкових коштів в іноземній/національній валюті, що підтверджується відповідними касовими документами [5], такі фінансові операції підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу відповідно до пункту 4 частини першої статті 15 Закону.

Під час надання інформації Держфінмоніторингу щодо валютно-обмінних операцій, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, рекомендуємо зазначити код ознаки 1035 «Фінансові операції з отримання коштів готівкою» відповідно до Рекомендованого довідника кодів ознак фінансових операцій, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, розміщеного на сторінці офіційного веб-сайту Держфінмоніторингу.

Відповідно до підпункту 8 пункту 84 розділу VI Положення № 417 до реєстру фінансових операцій уносяться, зокрема дані про суму фінансової операції у валюті її проведення (у валюті проведення за рахунком клієнта) та її еквівалент у національній валюті за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, установленим Національним банком на день проведення фінансової операції.

З урахуванням зазначеного, вважаємо, що під час внесення до реєстру фінансових операцій інформації про валютно-обмінну операцію слід зазначити суму в тій валюті, яку клієнт отримав у результаті обміну (якщо ця сума в іноземній валюті, то зазначається її еквівалент у національній валюті за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, установленим Національним банком на день проведення фінансової операції), із зазначенням суми в іншій валюті, яку він вніс до каси банку, у полі «Коментарі» відповідного файла-повідомлення.

[1] Затвердженої постановою Правління Національного банку України від 14.02.2007 № 45.

[2] Згідно з пунктом 5 розділу I Інструкції № 45 валютні цінності (кошти) - матеріальні об'єкти, визначені законодавством України про валютне регулювання як засоби валютно-фінансових відносин. До валютних цінностей належать, зокрема, валюта України - грошові знаки у вигляді банкнот і монет, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території України, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обміну на грошові знаки, які перебувають в обігу.

[3] Затвердженої постановою Правління Національного банку України від 01.06.2011 № 174.

4] Затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12.12.2002 № 502.

[5] Згідно з пунктом 4 розділу I Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 01.06.2011 № 174, касовий документ – це документ, який оформляється для здійснення касової операції.

[Джерело: сайт Національного банку України (www.bank.gov.ua).

Розділ: Фінансовий моніторинг / Рекомендації та роз'яснення / Щодо обов'язкового фінансового моніторингу фінансових операцій за ознакою, передбаченою пунктом 4 частини першої статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (17.05.2016).]

Роз'яснення: Відповідно до пунктів 21, 45 і 47 частини першої статті 1 Закону фінансова операція – це будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або про які стало відомо суб'єкту державного фінансового моніторингу в рамках виконання цього Закону.

Клієнт – будь-яка особа, яка, зокрема:

звертається за наданням послуг до суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

користується послугами суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Учасники фінансової операції – клієнт, контрагент, а також особи, які діють від їх імені або в їх інтересах, або особи, від імені або в інтересах яких діють клієнт, контрагент.

Пункт 4 частини першої статті 15 Закону передбачає, що фінансові операції з готівкою (внесення, переказ, отримання коштів) підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу в разі, якщо сума, на яку вони здійснюються, дорівнює чи перевищує 150 000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150 000 гривень.

Згідно зі статтями 3 і 4 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) є установою, що виконує спеціальні функції у сфері гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку.

Фонд є юридичною особою публічного права, має відокремлене майно, яке є об'єктом права державної власності і перебуває у його господарському віданні. Фонд є суб'єктом управління майном, самостійно володіє, користується і розпоряджається належним майном, вчиняючи стосовно нього будь-які дії, що не суперечать законодавству та меті діяльності Фонду.

Основним завданням Фонду є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку.

На виконання свого основного завдання у порядку, передбаченому цим Законом, Фонд зокрема здійснює заходи щодо організації виплат відшкодувань закладами в разі прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку.

Слід зазначити, що норма пункту 4 частини першої статті 15 Закону не містить винятків щодо непоширення її вимог на фінансові операції, пов'язані з виплатами Фондом відшкодувань закладами фізичних осіб. Тому фінансові операції з отримання фізичними особами коштів у готівковій формі через банк-агент, які виплачуються Фондом як відшкодування закладами, на думку Національного банку України, підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу за наведеною ознакою в разі, якщо сума, на яку вони здійснюються, дорівнює чи перевищує 150 000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150 000 гривень.

[Джерело: сайт Національного банку України (www.bank.gov.ua).

Розділ: Фінансовий моніторинг / Відповіді на запитання / Чи підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу за ознакою, передбаченою пунктом 4 частини першої статті 15 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі – Закон), фінансові операції з виплати банками-агентами, які відповідно до

умов договору, укладеного з Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, проводять виплати гарантованих сум відшкодування коштів закладами фізичних осіб? (05.08.2015).]

Роз'яснення: Відповідно до пункту 7 частини першої статті 15 Закону фінансова операція із переказу коштів за кордон за зовнішньоекономічними договорами (контрактами), крім переказів коштів за договорами (контрактами), які передбачають фактичне постачання товарів на митну територію України, на суму, що дорівнює чи перевищує 150 000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150 000 гривень, підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» зовнішньоекономічний договір (контракт) – це матеріально оформлена угода двох або більше суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних контрагентів, спрямована на встановлення, зміну або припинення їх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності.

Національним банком України було надано роз'яснення (лист від 15.04.2015 № 25-02002/24990) банкам України, яке містить позицію Національного банку України та Державної служби фінансового моніторингу України, згідно з якою для здійснення банком аналізу фінансових операцій із переказу коштів за кордон за зовнішньоекономічними договорами (контрактами) (далі – контракти), з метою виявлення таких, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу за ознакою, передбаченою пунктом 7 частини першої статті 15 Закону, фактичним постачанням товарів на митну територію України є дії, пов'язані із забезпеченням поставки на митну територію України товарів, які є рухомими речами в тлумаченні Митного кодексу України.

Водночас слід відзначити, що наведеною нормою Закону не визначено вид контракту (експортного чи імпортного), за яким має здійснюватися переказ коштів за кордон. Але істотною умовою застосування цієї ознаки є здійснення переказу коштів за кордон за наявним контрактом суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх іноземних контрагентів, умовами якого взагалі не передбачено поставки товару на митну територію України.

Слід зазначити, що аналізуючи вище зазначені фінансові операції щодо переказу коштів за кордон, як приклад, на відповідність наведеній ознаці, необхідно насамперед визначити чи здійснюються такі фінансові операції на підставі контракту, який відноситься до зовнішньоекономічного в розумінні Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»; у разі наявності таких контрактів ретельно їх вивчити, приділяючи особливу увагу, зокрема виду контракту; предмету контракту; умовам платежів; умовам постачання товару; визначеним правам та обов'язкам учасників контракту; порядку вирішення спорів у зв'язку із невиконанням або неналежним виконанням договірних зобов'язань; наслідкам порушення контракту тощо.

Водночас звертаємо увагу, що порядок застосування штрафних санкцій, відшкодування збитків та пред'явлення рекламаций у зв'язку з невиконанням або неналежним виконанням одним із контрагентів контракту своїх зобов'язань є однією з істотних умов, які мають бути передбачені в контракті. При цьому виплати штрафів за контрактом не змінюють суті безпосередньо самого контракту, зокрема умов, які є істотними для визначення ознаки фінансової операції, яка підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу, передбаченій пунктом 7 частини першої статті 15 Закону.

Отже, з огляду на викладене, на думку Національного банку України, обов'язковому фінансовому моніторингу відповідно до ознаки, визначеної пунктом 7 частини першої статті 15 Закону, підлягає будь-яка фінансова операція із переказу коштів за кордон за контрактом резидента України – суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності, яка проводиться на суму, що дорівнює чи перевищує 150 000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150 000 гривень, за винятком тих фінансових операцій, що здійснюються за контрактами, умовами яких передбачено постачання товарів, що є рухомою річчю у тлумаченні Митного кодексу України, на митну територію України, яке здійснюється з дотриманням вимог Митного кодексу України щодо переміщення (перетину) та пропуску товарів через митний кордон України, тобто з дотриманням відповідної митної процедури, що передбачає митне оформлення.

[Джерело: сайт Національного банку України (www.bank.gov.ua).

Розділ: Фінансовий моніторинг / Відповіді на запитання / Чи підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу за ознакою, передбаченою пунктом 7 частини першої статті 15 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" (далі – Закон), зазначені фінансові операції:

- повернення оплати (передплати, часткової оплати) за експортними зовнішньоекономічними контрактами, що була отримана резидентами за товар, що не був поставлений такому нерезиденту повністю або частково;
- надання нерезиденту фінансової допомоги;
- повернення резидентом раніше отриманої фінансової допомоги від нерезидента;
- надання резидентом кредиту нерезиденту;
- повернення резидентом кредиту (позики) та відсотків нерезиденту;
- повернення резиденту інвестицій та доходів (прибутків) за ними;
- сплата штрафів за зовнішньоекономічними контрактами? (05.08.2015).]

- 2) фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу;
- 3) підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України;
- 4) фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- 5) відмову банком у випадках, передбачених статтею 10 Закону, статтею 64 Закону про банки, від встановлення (підтримання) ділових (договірних) відносин та/або проведення фінансової операції;
- 6) фінансові операції (їх учасників та про залишок коштів на рахунках клієнта), які зупинені банком відповідно до частини першої статті 17 Закону, та в разі зарахування коштів на транзитні рахунки банку - залишок коштів на таких рахунках у межах зарахованих сум;
- 7) залишок коштів на рахунку клієнта, видаткові фінансові операції за яким були зупинені банком відповідно до частини третьої статті 17 Закону, та в разі зупинення фінансових операцій на транзитних рахунках банку - залишок коштів на таких рахунках у межах зарахованих сум;
- 8) прибуткові фінансові операції та/або спробу здійснення видаткових фінансових операцій у разі зупинення видаткових фінансових операцій відповідно до частини третьої статті 17 Закону;
- 9) відстеження (моніторинг) фінансових операцій клієнта, фінансові операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу;
- 10) додаткової інформації, що може бути пов'язана з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також інформації, яка може бути пов'язана із зупиненням фінансової операції (фінансових операцій) відповідно до Закону;
- 11) іншої додаткової інформації, не зазначеної в підпункті 10 цього пункту;
- 12) іншої інформації, необхідної для виконання спеціально уповноваженим органом запиту, що надійшов від уповноваженого органу іноземної держави.

Роз'яснення: Відповідно до підпункту 3 частини другої статті 6 Закону банк зобов'язаний забезпечувати виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, до початку, у процесі, у день виникнення підозри, після їх проведення або під час спроби їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення, зокрема з використанням засобів автоматизації, урахуваючи, що моментом виявлення є отримання банком повної інформації, яка дає змогу виявити ознаки таких операцій.

Пунктами 5 та 6 частини другої статті 6 Закону встановлені строки реєстрації та подання інформації спеціально уповноваженому органу про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу.

Звертаємо увагу, що відповідно до пункту 90 розділу VII Положення № 417 відповідальний працівник банку забезпечує в строки, визначені Законом, надання Держфінмоніторингу інформації, зазначеної в цьому пункті.

[Джерело: сайт Національного банку України (www.bank.gov.ua).

Розділ: Фінансовий моніторинг / Рекомендації та роз'яснення / Щодо виявлення, реєстрації та повідомлення про фінансові операції (17.05.2016).]

У разі зупинення фінансової операції банк надає інформацію про таку фінансову операцію із заповненням поля «Коментарі» в порядку та строки, передбачені розділом VIII цього Положення. Одночасно банк може надати додаткову інформацію щодо цієї фінансової операції спеціально уповноваженому органу.

Інформація, що надається відокремленим підрозділом банку до спеціально уповноваженого органу через банк - юридичну особу, має містити обліковий ідентифікатор цього відокремленого підрозділу.

Порядок передавання інформації до спеціально уповноваженого органу має забезпечувати її гарантовану доставку та конфіденційність.

Роз'яснення: (авт.: роз'яснення застаріле, але актуальне по суті):

Статтею 73 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпПУ) встановлено такі святкові дні: 1 січня - Новий рік; 7 січня - Різдво Христове; 8 березня - Міжнародний жіночий день; 1 і 2 травня - День міжнародної солідарності трудящих; 9 травня - День Перемоги; 28 червня - День Конституції України; 24 серпня - День незалежності України.

Робота також не провадиться в дні релігійних свят: 7 січня - Різдво Христове; один день (неділя) - Пасха (Великдень); один день (неділя) - Трійця.

Згідно з частиною другою статті 67 КЗпПУ, загальним вихідним днем є неділя. Другий вихідний день при п'ятиденному робочому тижні, якщо він не визначений законодавством, визначається графіком роботи підприємства, установи, організації, погодженим з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником) підприємства, установи, організації, і, як правило, має надаватися підряд з загальним вихідним днем.

Враховуючи вищенаведене, законодавством України чітко встановлено, які дні вважаються загальними для всіх вихідними, святковими та неробочими.

В свою чергу, законодавством не заборонено на підприємствах, установах, організаціях встановлювати в індивідуальному порядку додаткові (ті, що не визначені законодавством) неробочі дні.

Але при встановленні таких неробочих днів підприємство, установа, організація повинні враховувати необхідність виконання ними зобов'язань, зокрема таких, що впливають з вимог законодавства (в тому числі пункту 6 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»), та виконувати їх в строки визначені законодавством.

Так, статтями 253 та 254 Цивільного кодексу України визначено, що перебіг строку починається з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок. Якщо останній день строку припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, що визначений відповідно до закону у місці вчинення певної дії, днем закінчення строку є перший за ним робочий день.

Таким чином, при підрахунку строку протягом якого суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний подати Держфінмоніторингу України інформацію про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, неробочими днями є тільки ті, які визначені КЗпПУ, а не суб'єктом первинного фінансового моніторингу в індивідуальному порядку.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Запитання-відповіді / Для банківських установ / Інші питання / Чи є дні, визначені індивідуальним актом суб'єкта первинного фінансового моніторингу неробочими або святковими, такими, що не входять до строку подачі повідомлення про фінансові операції, які підлягають фінансовому моніторингу, передбаченого пунктом 6 частини другої статті 6 Закону (30.01.2012).]

91. Банк зобов'язаний інформувати визначені законодавством України правоохоронні органи за місцем розташування банку про фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, та їх учасників у день виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій.

Порядок надання такої інформації має забезпечувати її гарантовану доставку та конфіденційність.

92. Надання банком спеціально уповноваженому органу інформації про: фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу; фінансові операції осіб, якщо є достатні підстави вважати, що їх діяльність або активи пов'язані із вчиненням злочину, визначеного Кримінальним кодексом України; фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження з

брої масового знищення; осіб, які мали намір провести фінансові операції, у разі відмови банком у випадках, передбачених статтею 10 Закону, статтею 64 Закону про банки, від проведення фінансової операції; фінансові операції (їх учасників та про залишок коштів на рахунках клієнта), які зупинені банком відповідно до статті 17 Закону, - здійснюється у формі файлів-повідомлень.

Роз'яснення: За результатами розгляду запитань, що надходять від банківських установ за телефонами «гарячої лінії», керуючись пунктом 2 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон), Державна служба фінансового моніторингу України (далі – Держфінмоніторинг) надає рекомендації щодо заповнення банками реквізитів файлів-повідомлень про фінансову (фінансові) операцію (операції) із списання/спроби списання коштів з рахунку клієнта, здійснених на підставі розрахункового документа (паперового або електронного), у випадку якщо факт формування такого документа спростовується клієнтом-власником рахунку (далі – несанкціоноване списання коштів).

Відповідно до пункту 92 розділу VII Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26.06.2015 № 417 (далі – Положення), надання банком спеціально уповноваженому органу інформації про: фінансову (фінансові) операцію (операції), що підлягає (підлягають) фінансовому моніторингу; фінансову (фінансові) операцію (операції) осіб, якщо є достатні підстави вважати, що їх діяльність або активи пов'язані із вчиненням злочину, визначеного Кримінальним кодексом України; фінансову (фінансові) операцію (операції), стосовно якої (яких) є підстави підозрювати, що вона (вони) пов'язана (пов'язані), стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення; осіб, які мали намір провести фінансову (фінансові) операцію (операції), у разі відмови банком у випадках, передбачених статтею 10 Закону, статтею 64 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (далі – Закон про банки), від проведення фінансової операції; фінансові операції (їх учасників та про залишок коштів на рахунках клієнта), які зупинені банком відповідно до статті 17 Закону, - здійснюється у формі файлів-повідомлень.

Постановою Правління Національного банку України від 04.06.2003 № 233 затверджено Склад реквізитів та структури файлів інформаційного обміну між спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань фінансового моніторингу та банками (філіями) (далі – Склад реквізитів), що містить, зокрема перелік реквізитів файла-повідомлення про фінансові операції та правила їх заповнення.

Частина реквізитів файла-повідомлення заповнюється з використанням кодів, що визначаються відповідно до Довідників кодів, які є додатками до Інструкції щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 29.01.2016 № 24 «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення» (далі – Довідники).

У файлі-повідомленні реквізит «Ознака (ознаки) фінансової операції, що підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу» (тег «OPR_VID3») формується з використанням Довідника K_DFM03 «Довідник кодів ознак фінансових операцій за результатами внутрішнього фінансового моніторингу, заходів з відстеження (моніторингу), та стосовно яких є підстави

підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення».

У разі виявлення банком фінансової (фінансових) операції (операцій), пов'язаної (пов'язаних) з несанкціонованим списанням коштів з рахунку клієнта, Держфінмоніторинг при заповненні вищезазначеного реквізиту рекомендує використовувати код ознаки фінансової операції, яка підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу «900 - інші фінансові операції, для яких у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникають підстави вважати, що фінансова операція проводиться з метою легалізації (відмивання) доходів або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення».

При заповненні реквізиту «Коментар до фінансової операції», що підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу» (тег «COMMENT_VID3») Держфінмоніторинг рекомендує зазначати інформацію про те, що операція може стосуватися несанкціонованого списання коштів.

При заповненні реквізиту «Коментар до фінансової операції» (тег «COMMENT») рекомендується зазначати інформацію про звернення клієнта чи банківської установи щодо законності її проведення, ір-адреси, з яких надійшов електронний розрахунковий документ та іншу наявну інформацію, що дає підстави вважати, що така фінансова операція або клієнт пов'язані із вчиненням суспільно-небезпечного діяння, визначеного Кримінальним кодексом України як злочин, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом та з легалізації (відмивання) доходів, одержаних внаслідок несанкціонованого списання коштів з рахунку клієнта.

У випадку зупинення банком проведення/спроби (спроб) проведення фінансової (фінансових) операції (операцій) на підставі частини першої статті 17 Закону як такої (таких), що містить (містять) ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону, у реквізиті «Ознака здійснення фінансової операції» (тег «OPR_OZN») відповідно до Довідника K_DFM10 «Довідник кодів ознак здійснення фінансових операцій» зазначається код ознаки здійснення фінансових операцій «5 – операція зупинена у зв'язку з тим, що містить ознаки, передбачені статтями 15, 16 Закону», а в реквізиті «Коментар до фінансової операції» (тег «COMMENT») згідно з вимогами пунктів 90 розділу VII та 109 розділу VIII Положення банк надає інформацію про таку (такі) фінансову (фінансові) операцію (операції), яка (які) має (мають) містити дату закінчення зупинення фінансової операції, а також одночасно може надати додаткову інформацію щодо цієї фінансової (фінансових) операції (операцій), а саме: зазначати підстави та строк зупинення фінансової операції.

У разі неотримання банком протягом строку, передбаченого частиною першою статті 17 Закону, рішення Держфінмоніторингу про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) банк поновлює проведення фінансової (фінансових) операції (операцій) та надає до Держфінмоніторингу інформацію про таку фінансову операцію, яка має містити дату поновлення проведення фінансової операції.

Рекомендуємо банкам-одержувачам у разі направлення до Держфінмоніторингу файлів-повідомлень про здійснену (здійснені) операцію (операції), що може (можуть) стосуватися несанкціонованого списання коштів, що не зупинялась (зупинялись) банком або відмовлено в її (їх) проведенні, також зазначати за наявності наступне:

- при заповненні реквізиту «Коментар до фінансової операції» (тег «COMMENT») – номери інших рахунків, у тому числі транзитних, на які зараховувались несанкціоновано списані кошти;
- у разі відмови здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій) за рішенням банку, при заповненні реквізиту «Ознака здійснення фінансової операції» (тег «OPR_OZN») вказувати код із значенням «3 – Операція не здійснена у зв'язку з відмовою суб'єкта в її проведенні»;
- у разі зарахування/перерахування коштів на рахунок/з рахунку за рішенням банку, при заповненні реквізиту «Ознака здійснення фінансової операції» (тег «OPR_OZN») вказувати код із значенням «1 – Операція здійснена»;
- при заповненні відомостей про учасників фінансової операції, вказувати номер рахунку та реквізити банківської установи (теги «BNK_ACC», «BNK_NM», «BNK_ID», «BNK_STR», «BNK_AD»), які зазначені у розрахунковому документі.

Під час вивчення фінансової операції, що стосується несанкціонованого списання коштів з рахунків клієнтів, банку рекомендується вживати усіх можливих заходів для з'ясування її суті та мети.

При направленні банком до Держфінмоніторингу файла-повідомлення про виявлену фінансову (фінансові) операцію (операції), що стосується (стосуються) несанкціонованого списання коштів з рахунку клієнта, Держфінмоніторинг рекомендує одночасно із файлом-повідомленням надавати додаткову інформацію щодо цієї (цих) фінансової (фінансових) операції (операцій) разом з копіями документів (документи на переказ, заяви та звернення клієнтів, листи-інформування тощо) у формі файла-додатка відповідно до пункту 90 розділу VII Положення.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Організація фінансового моніторингу / Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу / Рекомендації щодо заповнення банками реквізитів файлів-повідомлень про фінансові операції, що стосуються несанкціонованого списання коштів з рахунків клієнтів.]

Надання банком спеціально уповноваженому органу інформації про відмову від встановлення (підтримання) ділових (договірних) відносин у випадках, передбачених статтею 10 Закону, статтею 64 Закону про банки, інформації про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, здійснюється шляхом надсилання листа/файла-листа із зазначенням підстав відмови та наявної інформації щодо клієнта.

93. Інформація щодо кожної фінансової операції, яка надається спеціально уповноваженому органу в складі файла-повідомлення, підписується відповідальним працівником банку або працівником, уповноваженим відповідальним працівником банку, шляхом накладення електронного цифрового підпису за допомогою засобів накладення/перевірки електронного цифрового підпису, наданих Національним банком та вбудованих у систему автоматизації банку.

94. Сформований системою автоматизації банку файл-повідомлення шифрується програмними засобами, вбудованими в АРМ-НБУ-інформаційний (далі - АРМ-НБУ), та передається засобами електронної пошти Національного банку на адресу спеціально уповноваженого органу.

95. Спеціально уповноважений орган після отримання файла-повідомлення від банку розшифровує цей файл за допомогою АРМ-НБУ, перевіряє електронні цифрові підписи, здійснює контроль за правильністю заповнення всіх реквізитів файла-повідомлення та повнотою наданих даних. За результатами такого контролю файла-повідомлення спеціально уповноважений орган до кінця наступного робочого дня, у якому він отримав такий файл, формує та надсилає на адресу банку файл-повідомлення про взяття (відмову від взяття) на облік інформації про фінансову(і) операцію(ї).

96. Відповідальний працівник банку в разі отримання файла-повідомлення про взяття (відмову від взяття) на облік інформації про фінансову(і) операцію(ї) з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або щодо файла-повідомлення в цілому має проаналізувати причини виникнення помилок, забезпечити їх виправлення та подати протягом трьох робочих днів із дня отримання файла-повідомлення про взяття (відмову від взяття) на облік інформації про фінансову(і) операцію(ї) з ненульовими кодами помилок належним чином оформлене повідомлення в складі нового файла-повідомлення на адресу спеціально уповноваженого органу.

97. Відповідальний працівник банку перед повторним формуванням файла-повідомлення здійснює перевірку чинності відповідного ключа (ключів) шифрування на АРМ-НБУ, якщо отриманий файл-повідомлення про взяття (відмову від взяття) на облік містить ненульові коди помилок. У разі потреби він звертається до служби захисту інформації відповідного підрозділу Національного банку в регіоні для отримання відповідного сертифіката ключа. Файл-повідомлення про взяття (відмову від взяття) на облік з нульовими кодами помилок стосовно окремої фінансової операції, інформація щодо якої надіслана до спеціально уповноваженого органу у відповідному файлі-повідомленні, є підтвердженням того, що ця фінансова операція взята на облік спеціально уповноваженим органом.

98. Відповідальний працівник банку в разі виникнення ситуацій, що призводять до неможливості відправлення до спеціально уповноваженого органу в установленому порядку відповідних файлів інформаційного обміну за допомогою електронної пошти Національного банку, негайно звертається до відповідного підрозділу Національного банку в регіоні за своїм місцезнаходженням шляхом подання на змінних носіях (CD, DVD, Flash-носії) сформованих та зашифрованих АРМ-НБУ файлів разом із супровідним листом із проханням надіслати такі файли за допомогою

електронної пошти Національного банку на адресу спеціально уповноваженого органу. Порядок надання такої інформації має забезпечувати її гарантовану доставку та конфіденційність.

Відповідальний працівник банку звертається до спеціально уповноваженого органу та узгоджує засіб отримання від спеціально уповноваженого органу відповідних файлів інформаційного обміну. Якщо відповідні файли інформаційного обміну від спеціально уповноваженого органу отримано підрозділом Національного банку в регіоні, то зазначений підрозділ надсилає його відповідальному працівникові банку електронною поштою або передає на змінному носії.

99. Відповідальний працівник банку звертається до спеціально уповноваженого органу та з'ясовує причини ненадання банку відповідних файлів інформаційного обміну, якщо з будь-яких причин банк не отримав їх від спеціально уповноваженого органу протягом двох робочих днів із часу відправлення відповідних файлів.

100. Направлення спеціально уповноваженим органом до банку запитів про надання в передбачених Законом випадках інформації здійснюється шляхом направлення файла-запиту в електронному вигляді засобами електронної пошти Національного банку чи на паперовому носії поштою з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єрського або фельд'єгерського зв'язку.

101. Надання банком на запит (файл-запит) спеціально уповноваженого органу додаткової інформації здійснюється шляхом формування та надсилання файла-відповіді та в разі потреби файла-дodatка протягом:

1) одного робочого дня з дня надходження файла-запиту - щодо додаткової інформації, що може бути пов'язана з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також інформації, яка може бути пов'язана із зупиненням фінансової операції (фінансових операцій) відповідно до Закону;

2) п'яти робочих днів із дня надходження від спеціально уповноваженого органу файла-запиту або в інший строк, погоджений у встановленому законодавством України порядку із спеціально уповноваженим органом, - щодо іншої, не зазначеної в підпункті 1 цього пункту, додаткової інформації, а також додаткової інформації, необхідної для виконання ним запиту, що надійшов від уповноваженого органу іноземної держави.

Банк у разі отримання від спеціально уповноваженого органу запиту про надання додаткової інформації на паперовому носії надає в установленні підпунктами 1 та 2 цього пункту строк спеціально уповноваженому органу відповідь на паперовому носії або шляхом формування та надсилання файла-відповіді, а в разі потреби - файла-дodatка, за допомогою кур'єрської служби банку (за наявності) або фельд'єгерського зв'язку.

Надання банком спеціально уповноваженому органу за власною ініціативою зазначеної в підпунктах 1 та 2 цього пункту інформації та копій документів, що не можуть бути передані у файлі-повідомленні або файлі-відповіді, здійснюється шляхом формування та надсилання до спеціально уповноваженого органу файла-дodatка.

Сформований системою автоматизації банку файл-дodatок зашифровується за допомогою програмних засобів, вбудованих в АРМ-НБУ, і надсилається засобами електронної пошти Національного банку на адресу спеціально уповноваженого органу разом із файлом-повідомленням або файлом-відповіддю або передається до спеціально уповноваженого органу на змінному носії.

Порядок передавання до спеціально уповноваженого органу файла-дodatка на змінному носії або відповіді на паперовому носії за допомогою кур'єрської служби банку (за наявності) або фельд'єгерського зв'язку має забезпечувати його гарантовану доставку та конфіденційність.

102. Вимога спеціально уповноваженого органу щодо надання інформації, необхідної для виконання запиту відповідного органу іноземної держави, має містити посилання на номер і дату реєстрації цього запиту у відповідному реєстрі спеціально уповноваженого органу.

103. Банк зобов'язаний виконати запит спеціально уповноваженого органу про надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, фінансові операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу, та направити в установленому законодавством України порядку до спеціально уповноваженого органу відповідні файли-повідомлення.

VIII. Порядок зупинення, поновлення фінансових операцій та виконання рішень (доручень) спеціально уповноваженого органу

104. Банк відповідно до частини першої статті 17 Закону:

1) має право зупинити здійснення фінансової(их) операції(ій), яка/які містить(ять) ознаки, передбачені статтями 15 та/або 16 Закону, та/або фінансові операції із зарахування чи списання

коштів, що відбувається в результаті дій, які містять ознаки вчинення злочину, визначеного Кримінальним кодексом України;

2) зобов'язаний зупинити здійснення фінансової(их) операції(ій), якщо її/їх учасником або вигодоодержувачем за ними є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій).

Зупинення фінансових операцій здійснюється на два робочих дні з дня зупинення (включно).

105. Банк зобов'язаний використовувати програмне забезпечення, яке забезпечує автоматичне виявлення та зупинення фінансової операції до її проведення, що здійснюється на користь або за дорученням клієнта банку, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій).

106. Доведення до банків переліку організацій, юридичних або фізичних осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, здійснюється спеціально уповноваженим органом у встановленому законодавством України порядку.

Банк зобов'язаний забезпечити на постійній основі оновлення в порядку, передбаченому нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України, наявного в банку переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, у разі внесення Спеціально уповноваженим органом змін до нього.

107. Відповідальний працівник банку видає внутрішнє розпорядження в разі прийняття рішення про:

1) зупинення фінансової операції у випадках, передбачених частиною першою статті 17 Закону, - у день зупинення фінансової операції;

2) подальше зупинення фінансової операції на виконання рішення спеціально уповноваженого органу відповідно до частини другої статті 17 Закону;

3) продовження зупинення фінансових операцій на виконання рішення спеціально уповноваженого органу відповідно до частини п'ятої статті 17 Закону;

4) зупинення (продовження зупинення) видаткових фінансових операцій на виконання рішення спеціально уповноваженого органу відповідно до частин третьої, п'ятої статті 17 Закону;

5) зупинення проведення фінансової операції відповідної особи за дорученням спеціально уповноваженого органу на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави відповідно до частини третьої статті 23 Закону;

6) поновлення проведення фінансових операцій у строки, установлені частиною п'ятою статті 17 Закону.

У разі отримання рішення/доручення спеціально уповноваженого органу про зупинення [(подальше зупинення, продовження зупинення) фінансової операції (зупинення/продовження зупинення видаткових фінансових операцій)] розпорядження видається в день отримання банком рішення/доручення з обов'язковим повідомленням керівника виконавчого органу банку / керівника філії іноземного банку / керівника відокремленого підрозділу банку. Якщо рішення/доручення спеціально уповноваженого органу про зупинення надійшло до банку після закінчення робочого дня, то днем надходження рішення/доручення спеціально уповноваженого органу про зупинення до банку є наступний робочий день банку.

108. Внутрішні розпорядження відповідального працівника банку, видані згідно з пунктом 107 цього розділу, мають містити таку інформацію:

1) найменування клієнта та номер його рахунку (за винятком фінансової операції з переказу коштів без відкриття рахунку);

2) найменування, номер і дату первинного документа (крім випадків, передбачених підпунктами 4 та 5 пункту 107 цього розділу);

3) суму фінансової операції (крім випадків, передбачених підпунктами 4 та 5 пункту 107 цього розділу);

4) підстави зупинення фінансової операції, визначені Законом (крім випадків, передбачених підпунктом 6 пункту 107 цього розділу);

5) строк зупинення фінансової операції (крім випадків, передбачених підпунктом 6 пункту 107 цього розділу);

6) підпис відповідального працівника і дату та час видачі розпорядження.

У разі видання відповідальним працівником банку внутрішнього розпорядження про зупинення видаткових фінансових операцій відповідно до рішення/доручення спеціально уповноваженого органу, яке було отримане безпосередньо в момент ініціювання такої фінансової операції, інформація, яка має міститись у такому розпорядженні (найменування, номер і дата первинного документа; сума фінансової операції), заповнюється в разі наявності її в банку.

Зазначені в пункті 107 цього розділу розпорядження мають зберігатися в окремій справі не менше п'яти років у порядку, передбаченому для зберігання документів з обмеженим доступом.

109. Банк зобов'язаний повідомити спеціально уповноважений орган про зупинення фінансової операції у випадках, передбачених пунктами 17, 18 частини другої статті 6 і частиною першою статті 17 Закону, шляхом негайного формування та відправлення в той самий робочий день, коли фінансова операція була зупинена, відповідного файла-повідомлення. У полі «Коментарі» цього повідомлення зазначається дата закінчення зупинення фінансової операції. Одночасно банк може надати додаткову інформацію щодо цієї фінансової операції спеціально уповноваженому органу.

110. Визначені розділом VII цього Положення вимоги стосовно порядку формування, надсилання, контролю за правильністю заповнення всіх реквізитів та отримання спеціально уповноваженим органом відповідних файлів інформаційного обміну поширюються на файли-повідомлення, що містять інформацію про зупинення фінансової операції, передбачені пунктом 109 цього розділу з урахуванням вимог цього розділу.

111. Рішення та/або доручення спеціально уповноваженого органу на паперовому носії має бути надіслане до банку із забезпеченням його гарантованої доставки.

112. Банк зобов'язаний забезпечити негайне доведення до відома відповідального працівника банку отриманих банком рішень та/або доручень спеціально уповноваженого органу.

113. Банк після надходження відповідного файла-рішення від спеціально уповноваженого органу зобов'язаний невідкладно, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня його отримання підтвердити в листі / файлі-листі факт отримання файла-рішення із зазначенням відомостей щодо забезпечення його виконання.

Банк у разі отримання від спеціально уповноваженого органу рішення та/або доручення на паперовому носії надсилає в установленій абзацом першим цього пункту строк спеціально уповноваженому органу підтвердження в листі (на паперовому носії або в електронному вигляді) або шляхом формування та надсилання файла-листа.

У такому листі / файлі-листі зазначається інформація про час і дату отримання рішення або доручення, виконання рішення або доручення в частині зупинення чи поновлення або забезпечення моніторингу фінансових операцій, залишок коштів на час зупинення фінансових операцій на рахунку.

Порядок надсилання до спеціально уповноваженого органу листа на паперовому носії або в електронному вигляді має забезпечувати його гарантовану доставку та конфіденційність.

114. У разі прийняття спеціально уповноваженим органом рішення про зупинення видаткових фінансових операцій за рахунками клієнтів (осіб) на строк до п'яти робочих днів та отримання банком відповідного файла-рішення / рішення на паперовому носії банк повинен негайно в день надходження рішення про зупинення видаткових фінансових операцій за рахунками клієнтів (осіб) зупинити такі видаткові фінансові операції. Якщо файл-рішення / рішення на паперовому носії надійшов(ло) до банку після закінчення робочого дня, то днем надходження файла-рішення / рішення до банку є наступний робочий день банку.

Інформація про залишок коштів на рахунку клієнта, фінансові операції (кошти) за яким були зупинені, та в разі зупинення фінансових операцій на транзитних рахунках банку - про залишок коштів на таких рахунках у межах зарахованих сум надається спеціально уповноваженому органу в день отримання рішення про зупинення видаткових фінансових операцій, але не пізніше 11 години наступного робочого дня після отримання відповідного рішення, шляхом надсилання листа / файла-листа.

Прибуткові фінансові операції за такими рахунками не зупиняються.

Інформація про такі прибуткові фінансові операції та/або спробу здійснення видаткових фінансових операцій уноситься до реєстру фінансових операцій та надається спеціально уповноваженому органу в складі файла-повідомлення не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня здійснення прибуткової фінансової операції та/або спроби здійснення видаткової фінансової операції.

115. Загальний строк зупинення проведення фінансової операції у випадках, передбачених статтею 17 Закону, не може перевищувати 30 робочих днів.

116. Тривалість строку зупинення проведення або забезпечення моніторингу фінансової(их) операції(й) за запитом уповноваженого органу іноземної держави встановлюється спеціально уповноваженим органом відповідно до строку, визначеного в запиті уповноваженого органу іноземної держави.

117. Банк у разі отримання доручення (у тому числі на паперовому носії) спеціально уповноваженого органу стосовно забезпечення моніторингу фінансової операції відповідної особи на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави забезпечує надсилання до спеціально уповноваженого органу файла-повідомлення з інформацією про таку(і) фінансову(і) операцію(ї):

1) у день її/їх реєстрації в реєстрі фінансових операцій, якщо їх кількість становить до 50 (включно);

2) не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації в реєстрі фінансових операцій, якщо їх кількість перевищує 50.

118. Банк продовжує обліковувати кошти на поточному рахунку клієнта за фінансовою операцією зі списання коштів, проведення якої зупинено в порядку, визначеному відповідно до цього розділу.

Банк здійснює облік коштів за фінансовими операціями із зарахування коштів на рахунок клієнта та за фінансовими операціями без відкриття рахунку, проведення яких зупинено в порядку, визначеному вимогами цього розділу, на окремому аналітичному рахунку балансового рахунку 2909 П «Інша кредиторська заборгованість за операціями з клієнтами банку».

Облік розрахункових документів за передбаченими цим пунктом фінансовими операціями разом із розпорядженнями про їх зупинення здійснюється на позабалансовому рахунку 9809 А «Інші документи за розрахунковими операціями клієнтів».

119. Банк поновлює проведення фінансових операцій:

1) на третій робочий день із дня зупинення фінансової операції в разі неотримання протягом строку, передбаченого частиною першою статті 17 Закону, рішення спеціально уповноваженого органу про подальше зупинення фінансової(их) операції(їй);

2) наступного робочого дня після дати закінчення строку зупинення відповідної(их) фінансової(их) операції(їй), зазначеної(их) у рішенні спеціально уповноваженого органу про продовження зупинення відповідної(их) фінансової(их) операції(їй) (видаткових фінансових операцій).

Банк поновлює проведення відповідної(их) фінансової(их) операції(їй) наступного робочого дня після дня отримання:

файла-рішення / рішення на паперовому носії про скасування спеціально уповноваженим органом рішення про подальше зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) або про зупинення видаткової фінансової операції, отриманого протягом строку, зазначеного в цьому рішенні, але не пізніше 31 робочого дня з дня зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

файла-рішення / рішення на паперовому носії про поновлення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави.

120. Банк у разі поновлення проведення фінансової операції виконує переказ коштів із поточного рахунку клієнта, за яким фінансова операція була зупинена.

ІХ. Порядок погодження призначення та звільнення відповідального працівника банку

121. Погодження Національним банком кандидатури відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку здійснюється з метою визначення рівня його фахової та професійної підготовки, особистих якостей і здібностей, необхідних для забезпечення ефективного виконання банком вимог законодавства у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму.

122. Призначення відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку на посаду здійснюється в порядку, визначеному установчими документами банку / положенням про філію іноземного банку, після погодження Національним банком його кандидатури.

123. Внутрішньобанківську систему запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму очолює відповідальний працівник банку - юридичної особи / філії іноземного банку.

124. Відповідальний працівник відокремленого підрозділу банку у випадку, передбаченому пунктом 10 розділу I цього Положення, призначається на посаду та звільняється з неї в порядку, визначеному установчими документами банку, за погодженням з відповідальним працівником банку - юридичної особи.

Відповідальний працівник відокремленого підрозділу банку за посадою має бути не нижче керівника самостійного структурного підрозділу відокремленого підрозділу банку.

У разі недоцільності введення окремої посади відповідального працівника у відокремленому підрозділі банку виконання обов'язків відповідального працівника відокремленого підрозділу банку покладається на керівника або іншу посадову особу відокремленого підрозділу банку, або на посадову особу структурного підрозділу із запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму, передбаченого пунктом 8 розділу I цього Положення.

Покладання обов'язків відповідального працівника відокремленого підрозділу банку на посадову особу відокремленого підрозділу банку / посадову особу структурного підрозділу із запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму, передбаченого пунктом 8 розділу I цього Положення, та усунення її від виконання таких обов'язків погоджуються з відповідальним працівником банку - юридичної особи.

Посадові обов'язки та права відповідального працівника відокремленого підрозділу банку або посадової особи, яка виконує обов'язки відповідального працівника відокремленого підрозділу банку, визначаються в трудовому договорі (у посадовій інструкції, контрактах тощо) та погоджуються відповідальним працівником банку - юридичної особи відповідно до законодавства України та внутрішніх документів банку.

125. Банк має право призначити на посаду відповідального працівника банку особу, яка має бездоганну ділову репутацію та відповідає таким кваліфікаційним вимогам:

1) має бути членом правління (ради директорів) банку (за винятком керівника виконавчого органу та керівника структурного підрозділу банку, який безпосередньо надає банківські та інші фінансові послуги клієнтам), кандидатура якого погоджена Національним банком у встановленому порядку (не стосується відповідального працівника філії іноземного банку/відокремленого підрозділу банку);

2) має повну вищу економічну, юридичну освіту або освіту в галузі управління;

3) має стаж роботи в банківській системі за напрямом діяльності у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму не менше ніж три роки або стаж роботи на посаді керівника банку (підрозділу банку) за напрямом діяльності у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму не менше одного року;

4) повинен знати законодавство України у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму та міжнародні стандарти в цій сфері, а також володіти навичками щодо застосування в практичній діяльності вимог законодавства України та внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу.

Роз'яснення: Особа, яка призначається на посаду відповідального працівника відокремленого підрозділу банку, повинна мати бездоганну ділову репутацію та відповідати кваліфікаційним вимогам, визначеним підпунктами 2 – 4 пункту 125 розділу IX Положення № 417.

Відповідно до пункту 10 розділу I Положення № 417 банк під час прийняття рішення щодо призначення відповідального працівника відокремленого підрозділу банку зобов'язаний забезпечити уникнення ризику виникнення конфлікту інтересів під час виконання такою особою несумісних обов'язків, що не дасть змоги їй належним чином виконувати обов'язки відповідального працівника, тобто очолювати структурний підрозділ банку, який безпосередньо надає банківські та інші фінансові послуги клієнтам.

Порядок призначення та звільнення відповідального працівника відокремленого підрозділу банку у випадку ведення реєстру фінансових операцій та повідомлення Держфінмоніторингу

про фінансові операції відокремленим підрозділом банку встановлений положеннями пункту 124 розділу IX Положення № 417, згідно із яким відповідальний працівник відокремленого підрозділу банку призначається на посаду та звільняється з неї в порядку, визначеному установчими документами банку, за погодженням з відповідальним працівником банку – юридичної особи.

[Джерело: сайт Національного банку України (www.bank.gov.ua).

Розділ: Фінансовий моніторинг / Рекомендації та роз'яснення / Щодо відповідності кваліфікаційним вимогам кандидатів на посади відповідальних працівників відокремленого підрозділу банку (17.05.2016).]

126. Ознаки відсутності бездоганної ділової репутації фізичної особи визначені в нормативно-правовому акті Національного банку з питань реєстрації та ліцензування банків.

127. Банк має перевірити надану кандидатом на посаду відповідального працівника банку інформацію щодо його бездоганної ділової репутації та щодо відповідності кваліфікаційним вимогам, зазначеним у пункті 125 цього розділу (далі - кваліфікаційні вимоги).

Банк проводить таку перевірку на підставі наданих кандидатом оригіналів документів або належним чином засвідчених їх копій, а також у разі потреби на підставі інформації, одержаної від органів державної влади, банків, фінансових установ, інших юридичних осіб, і за результатами проведених заходів щодо збору інформації про кандидата з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

128. Банк до прийняття рішення (надання висновку) про відповідність кандидата на посаду відповідального працівника банку кваліфікаційним вимогам повинен з'ясувати, перевірити та врахувати інформацію про факти порушення банком законодавства України щодо банківської діяльності та/або з питань запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму (у разі їх наявності протягом останніх трьох років), допущені внаслідок дії або бездіяльності кандидата на посаду відповідального працівника банку, а саме:

- 1) кількість фактів порушень;
- 2) кількість фактів і підстави притягнення до адміністративної відповідальності;
- 3) кількість заходів впливу (санкцій) до банку, застосованих Національним банком.

129. Погодження кандидатури відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку здійснюється Комісією Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайта) платіжних систем (далі - Комісія Національного банку).

130. Банк після прийняття рішення (надання висновку) про відповідність ділової репутації кандидата та його кваліфікаційних вимог формує пакет документів, який має містити:

- 1) копії сторінок паспорта, які містять фотографію, прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності), дату народження, серію і номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), дату видачі та найменування органу, що його видав, реєстрацію місця проживання, інформацію про громадянство, засвідчені банком або нотаріально;
- 2) копію трудової книжки або іншого документа (для фізичних осіб - іноземців), засвідчену банком або нотаріально;
- 3) копію диплома про вищу освіту (копію документа про освіту, виданого іноземним навчальним закладом), засвідчену банком або нотаріально;
- 4) копію рішення органу управління (уповноваженої посадової особи) банку про тимчасове покладання на кандидата обов'язків відповідального працівника банку;
- 5) анкети (додаток 8);
- 6) рішення (висновок) банку про наявність у кандидата бездоганної ділової репутації та про відповідність кандидата кваліфікаційним вимогам, яке складається на офіційному бланку банку, підписується керівником банку та засвідчується відбитком печатки банку.

Під час призначення на посаду відповідального працівника банку фізичної особи - іноземця рішення про погодження такої кандидатури Комісія Національного банку приймає з урахуванням поданих документів (їх копій, засвідчених у встановленому порядку), що підтверджують наявність:

РОЗДІЛ III.

---

1) освіти та стажу роботи, визначених у пункті 125 цього розділу;

2) інформації банків, у яких раніше працював іноземець - кандидат на посаду відповідального працівника, про наявність/відсутність фактів порушень законодавства щодо банківської діяльності та/або з питань запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму, професійної етики.

Копія документа про освіту, виданого іноземним навчальним закладом, подається разом із копією рішення, виданого в порядку, визначеному законодавством України, щодо визнання цього іноземного документа про освіту.

131. Банк зобов'язаний надати Національному банку достовірну інформацію та документи про особу, кандидатуру якої подає на погодження, які мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання.

Національний банк у разі подання неповного пакета документів чи його невідповідності вимогам, зазначеним у пункті 130 цього розділу, якщо подані документи містять недостовірну інформацію та/або не є чинними (дійсними) на момент подання, у разі наявності ознак відсутності у кандидата бездоганної ділової репутації та/або невідповідності кандидата хоча б одній із кваліфікаційних вимог повертає банку документи щодо кандидатури відповідального працівника банку з відповідним обґрунтуванням.

Пакет документів для погодження кандидатури відповідального працівника банку повертається Національним банком без розгляду в разі отримання особою, кандидатуру якої банк подає на погодження, негативного висновку за результатами повторного тестування, з моменту отримання якого не минуло одного року.

Банк протягом 10 робочих днів із дати отримання повернутого Національним банком пакета документів зобов'язаний повторно подати пакет документів, передбачений пунктом 130 цього розділу, необхідний для погодження попередньо поданої (у разі усунення невідповідностей) або іншої кандидатури.

132. Пакет документів, передбачений пунктом 130 цього розділу, для погодження кандидатури відповідального працівника банку подається до Департаменту.

133. Порядок погодження кандидатури відповідального працівника банку включає:

1) розгляд поданих банком документів щодо відповідності ділової репутації кандидата та його кваліфікаційних вимог;

2) проведення тестування кандидата на посаду в порядку, установленому Національним банком, та співбесіди з членами Комісії Національного банку з метою обґрунтованого визначення професійної придатності кандидатури на посаду відповідального працівника банку;

3) прийняття рішення Комісією Національного банку про погодження/непогодження кандидатури відповідального працівника банку.

Якщо кандидат, який уже проходив тестування та був погоджений Національним банком на посаду відповідального працівника банку, змінює місце роботи, але з дати проведення тестування минуло не більше одного року, Комісія Національного банку може прийняти рішення про погодження кандидатури відповідального працівника банку без проведення повторного тестування.

134. Кандидатура відповідального працівника банку погоджується Національним банком після розгляду його кандидатури Комісією Національного банку з урахуванням результатів тестування щодо знання вимог законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів з питань запобігання легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму.

Погодження кандидатури відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку здійснюється після погодження Національним банком його кандидатури на посаду члена правління банку.

135. Національний банк протягом п'яти робочих днів із дня прийняття відповідного рішення про погодження (непогодження) кандидатури відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку направляє копію рішення банку - юридичній особі / філії іноземного банку.

136. Особа, кандидатура якої подавалася на погодження, у разі отримання негативних результатів тестування за зверненням банку може бути допущена до проходження повторного тестування (за рішенням Комісії Національного банку).

Національний банк відмовляє в погодженні кандидатури відповідального працівника банку в разі отримання кандидатом негативного результату повторного тестування.

У цьому разі банк у місячний строк з дня прийняття рішення Комісією Національного банку про відмову відповідно до вимог цього Положення подає Департаменту пакет документів, передбачений пунктом 130 цього розділу, необхідний для погодження іншої кандидатури.

137. Банк - юридична особа / філія іноземного банку зобов'язаний(а) після отримання банківської ліцензії, але до початку надання ним/нею банківських та інших фінансових послуг та/або здійснення іншої діяльності, пов'язаної із здійсненням фінансових операцій, прийняти рішення про тимчасове покладання обов'язків відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку в порядку, визначеному установчими документами банку - юридичної особи / положенням про філію іноземного банку.

Такий працівник повинен мати бездоганну ділову репутацію та відповідати кваліфікаційним вимогам, визначеним у пункті 125 цього розділу.

Банк у місячний строк з дня прийняття рішення про тимчасове покладання обов'язків відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку зобов'язаний подати Департаменту пакет документів, передбачений пунктом 130 цього розділу, для погодження Національним банком кандидатури на посаду відповідального працівника.

138. У разі відсутності (у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, відпусткою, відрядженням, відстороненням від посади згідно з рішенням Національного банку, відстороненням від роботи в передбачених законодавством України випадках) відповідального працівника банку строком до чотирьох місяців керівник виконавчого органу банку/керівник філії іноземного банку в установленому установчими документами банку/положенням про філію іноземного банку порядку призначає працівника, який виконуватиме обов'язки тимчасово відсутнього (відстороненого) відповідального працівника банку. Такий працівник повинен мати бездоганну ділову репутацію та відповідати кваліфікаційним вимогам, передбаченим у підпунктах 2 та 4 пункту 125 цього розділу, та мати відповідний досвід для тимчасового виконання зазначених обов'язків.

На особу, яка тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника банку, покладаються всі обов'язки та надаються всі права відповідального працівника банку, передбачені Законом, цим Положенням і внутрішніми документами банку з питань фінансового моніторингу.

У разі тимчасової відсутності відповідального працівника банку - юридичної особи/філії іноземного банку понад чотири місяці погодження кандидатури на посаду відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку з Національним банком здійснюється відповідно до вимог цього розділу. Передбачений пунктом 130 цього розділу пакет документів має бути поданий до Національного банку не пізніше ніж протягом двох тижнів із дня закінчення зазначеного строку.

139. Банк має перевірити інформацію про особу, на яку планується тимчасово покласти обов'язки відповідального працівника банку, щодо наявності в неї бездоганної ділової репутації та відповідності кваліфікаційним вимогам, зазначеним у підпунктах 2 та 4 пункту 125 цього розділу.

Банк проводить таку перевірку на підставі представлених особою оригіналів документів або їх належним чином засвідчених копій, а також у разі потреби на підставі інформації, одержаної від органів державної влади, банків, фінансових установ, інших юридичних осіб, і за результатами проведених заходів щодо збору інформації про кандидата з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

За результатами перевірки банк складає висновок про відповідність працівника, на якого планується тимчасово покласти обов'язки відповідального працівника банку, передбаченим цим пунктом вимогам, який підписується керівником банку. Такий висновок разом з наданими цим працівником документами або їх копіями повинні зберігатися в банку.

140. Погодження з Національним банком звільнення з посади відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку здійснюється в разі розірвання трудового договору з ініціативи банку.

Банк у разі розгляду питання про звільнення з посади відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку за ініціативою банку - юридичної особи / філії іноземного банку подає в порядку, установленому пунктом 132 цього розділу, письмове клопотання про погодження звільнення з посади відповідального працівника із зазначенням обґрунтованих підстав.

141. Погодження звільнення з посади відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку здійснює Комісія Національного банку.

142. Національний банк після проведення Комісією Національного банку співбесіди з особою, звільнення якої ініціює банк - юридична особа / філія іноземного банку, та прийняття відповідного рішення направляє банку - юридичній особі / філії іноземного банку копію цього рішення.

143. Банк - юридична особа / філія іноземного банку після звільнення з посади відповідального працівника банку - юридичної особи/філії іноземного банку зобов'язаний(а) наступного робочого дня прийняти рішення про тимчасове покладання на визначену ним особу обов'язків відповідального працівника та в місячний строк із дня звільнення з посади відповідального працівника подати Департаменту пакет документів, передбачений пунктом 130 цього розділу, для погодження Національним банком кандидатури на посаду відповідального працівника.

Банк - юридична особа / філія іноземного банку зобов'язаний(а) повідомити Департамент про звільнення з посади або переведення на іншу посаду відповідального працівника банку - юридичної особи / філії іноземного банку протягом трьох робочих днів із дня настання таких кадрових змін.

X. Вимоги до правил фінансового моніторингу банківської групи

144. Банківська група, яка визнана Національним банком відповідно до нормативно-правових актів щодо нагляду на консолідованій основі, розробляє з урахуванням вимог законів України, що регулюють питання запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів / фінансуванню тероризму, цього Положення, нормативно-правових актів Національного банку, Міністерства фінансів України, прийнятих відповідно до цих законів, нормативно-правових актів інших суб'єктів державного фінансового моніторингу, рекомендацій FATF, Базельського комітету банківського нагляду та впроваджує єдині правила фінансового моніторингу банківської групи.

Якщо учасником банківської групи є небанківські фінансові установи, то правила фінансового моніторингу банківської групи мають містити особливості здійснення такими суб'єктами первинного фінансового моніторингу заходів із фінансового моніторингу.

Правила фінансового моніторингу банківської групи поширюються на всіх суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що входять до банківської групи.

145. Правила фінансового моніторингу банківської групи мають містити:

1) опис організаційної структури банківської групи в частині забезпечення учасниками банківської групи фінансового моніторингу;

2) визначення об'єктів фінансового моніторингу відповідно до напрямів діяльності учасників банківської групи;

3) порядок обігу та забезпечення конфіденційності інформації в банківській групі;

4) загальні засади щодо здійснення аналізу фінансових операцій з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу (обов'язковому, внутрішньому), можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування тероризму, а також якщо їх учасниками або вигодоодержувачами за ними є особи, які включені до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

5) загальні принципи застосування програмного забезпечення для здійснення аналізу фінансових операцій з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, у тому числі учасниками або вигодоодержувачами за якими є особи, які включені до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

6) ефективну систему управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму в банківській групі, яка ґрунтується на підходах, визначених у відповідних внутрішніх документах учасників банківської групи щодо забезпечення надійного процесу, зокрема визначення (виявлення), оцінки (вимірювання), контролю за ризиками та їх моніторингу в банківській групі з метою їх зменшення;

7) опис системи управління комплаєнс-ризиком фінансового моніторингу банківської групи;

8) вимоги до порядку використання інформації щодо ідентифікації та вивчення клієнтів у межах банківської групи з метою здійснення фінансового моніторингу з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних» у частині обробки персональних даних та Закону про банки в частині зберігання, захисту, використання та розкриття інформації, що становить банківську таємницю;

9) порядок зберігання документів та інформації з питань фінансового моніторингу.

146. Оновлення правил фінансового моніторингу банківської групи здійснюється постійно, але не пізніше трьох місяців із дня набрання чинності змінами до законодавства України з питань запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та/або встановлення банківською групою подій, що можуть вплинути на ризики легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму.

Директор Департаменту
фінансового моніторингу

І.В. Береза

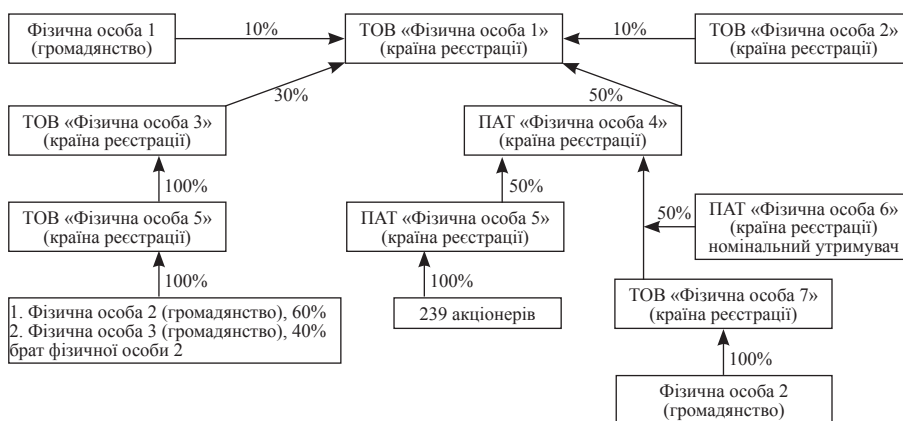
ПОГОДЖЕНО:

Перший заступник Голови
Національного банку України

О.В. Писарук

Додаток 1
до Положення про
здійснення банками
фінансового моніторингу
(пункт 53 розділу V)

Схематичне зображення структури власності клієнта - юридичної особи

Додаток 2
до Положення про
здійснення банками
фінансового моніторингу
(пункт 67 розділу V)

Анкета клієнта - юридичної особи - резидента

1. Частина перша (у формі таблиці):

- 1) повне та скорочене найменування (у разі наявності);
- 2) організаційно-правова форма;
- 3) форма власності;
- 4) місцезнаходження;

- 5) кількість працівників;
- 6) ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ;
- 7) дата державної реєстрації;
- 8) дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про включення до Єдиного державного реєстру;
- 9) номери контактних телефонів і факсів;
- 10) відокремлені підрозділи (філії, представництва тощо);
- 11) адреса електронної пошти;
- 12) дата відкриття першого рахунку;
- 13) результат і дата оцінки репутації клієнта*;
- 14) рівень ризику проведення фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму**;
- 15) дата первинного заповнення анкети;
- 16) дата здійснення та заходи щодо здійснення поглибленої перевірки клієнта;
- 17) дата внесення до анкети останніх змін.

Посада, прізвище, ініціали та номер службового телефону працівника, відповідального за ідентифікацію і вивчення клієнта.

2. Частина друга (у формі таблиці):

- 1) ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками [інформація про яких унесена до картки зі зразками підписів і відбитка печатки (за наявності)] та/або майном; ідентифікаційні дані представника клієнта (крім інших осіб, які перебувають у трудових відносинах із клієнтом);
- 2) відомості про виконавчий орган;
- 3) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) керівника або особи, на яку покладено функції з керівництва та управління господарською діяльністю;
- 4) дані про фізичних осіб, які є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами)*;
- 5) відомості про структуру власності (пряме володіння) із зазначенням частки*;
- 6) інформація про належність осіб, зазначених у пунктах 1, 3 та 4 цієї частини, до публічних осіб, до осіб, близьких або пов'язаних із публічними особами*;
- 7) інформація про материнську компанію, корпорацію, холдингову групу, промислово-фінансову групу або інше об'єднання, членом якого є клієнт, дочірні підприємства;
- 8) розмір статутного капіталу;
- 9) результати оцінки фінансового стану*;
- 10) вид (види) господарської (економічної) діяльності;
- 11) зміст діяльності;
- 12) ліцензії (дозволи) на право здійснення певних операцій (діяльності) (найменування, серії, номери, ким видані, термін дії);
- 13) послуги банку (продукти), якими користується клієнт;
- 14) рахунки, що відкриті в банку;
- 15) рахунки, що відкриті в інших банках (найменування банку, його код, номер рахунку)***.

3. Частина третя (текстова):

- 1) історія діяльності (інформація про реорганізацію, зміни в діяльності, колишні фінансові проблеми, репутацію на вітчизняному та іноземному ринках, частку на ринку);
- 2) історія обслуговування клієнта (позитивні та/або негативні факти співпраці з ним тощо).

4. Частина четверта (у формі таблиці):

- 1) джерела надходження коштів та інших цінностей на рахунки клієнта (у тому числі тих, що очікує клієнт, який раніше не обслуговувався), зокрема:
у вигляді фінансової допомоги;

від продажу цінних паперів;
 від продажу або відступлення права грошової вимоги;
 у вигляді позики;
 від укладання строкових контрактів або використання інших похідних фінансових інструментів тощо;

2) основні контрагенти [із зазначенням ідентифікаційного коду за ЄДРПОУ, реєстраційного номера облікової картки платника податків (або ідентифікаційного номера згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номера (та за наявності - серії) паспорта громадянина України, у якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)];

3) оцінка відповідності фінансових операцій клієнта змісту його діяльності (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають змісту діяльності клієнта, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування суті та мети їх проведення клієнтом)*;

4) оцінка відповідності фінансових операцій клієнта його фінансовому стану (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають фінансовому стану, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування джерел походження додаткових коштів)*.

* Поле може не заповнюватися щодо клієнтів, зазначених у пункті 58 розділу V Положення про здійснення банками фінансового моніторингу.

** У полі міститься інформація окремо про кожен установлений клієнту рівень ризику із зазначенням дати оцінки/переоцінки.

*** Поле заповнюється в разі наявності такої інформації.

Додаток 3
 до Положення про здійснення
 банками фінансового
 моніторингу
 (пункт 67 розділу V)

Анкета клієнта - юридичної особи - нерезидента

1. Частина перша (у формі таблиці):
  - 1) повне та скорочене найменування (у разі наявності);
  - 2) форма власності;
  - 3) країна реєстрації;
  - 4) дата реєстрації;
  - 5) орган реєстрації;
  - 6) реквізити свідоцтва про реєстрацію або витягу з банківського, торговельного чи судового реєстру;
  - 7) місцезнаходження;
  - 8) відокремлені підрозділи (філії, представництва тощо);
  - 9) кількість працівників;
  - 10) номери контактних телефонів і факсів;
  - 11) адреса електронної пошти;
  - 12) дата відкриття першого рахунку;
  - 13) результат і дата оцінки репутації клієнта*;
  - 14) рівень ризику проведення фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму**;
  - 15) дата первинного заповнення анкети;

16) дата здійснення та заходи щодо здійснення поглибленої перевірки клієнта;

17) дата внесення до анкети останніх змін.

Посада, прізвище, ініціали та номер службового телефону працівника, відповідального за ідентифікацію і вивчення клієнта.

2. Частина друга (у формі таблиці):

1) ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками [інформація про яких унесена до картки зі зразками підписів і відбитка печатки (за наявності)] та/або майном; ідентифікаційні дані представника клієнта (крім інших осіб, які перебувають у трудових відносинах з клієнтом);

2) відомості про виконавчий орган;

3) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) керівника або особи, на яку покладено функції з керівництва та управління господарською діяльністю;

4) дані про фізичних осіб, які є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами)*;

5) відомості про структуру власності (пряме володіння) із зазначенням частки*;

6) інформація про належність осіб, зазначених у пунктах 1, 3 та 4 цієї частини, до публічних осіб, до осіб, близьких або пов'язаних із публічними особами*;

7) інформація про материнську компанію, корпорацію, холдингову групу, промислово-фінансову групу або інше об'єднання, членом якого є клієнт;

8) розмір статутного капіталу;

9) результати оцінки фінансового стану*;

10) вид (види) господарської (економічної) діяльності;

11) зміст діяльності;

12) ліцензії (дозволи) на право здійснення певних операцій (діяльності) (найменування, серії, номери, ким видані, термін дії);

13) послуги банку (продукти), якими користується клієнт;

14) рахунки, що відкриті в банку;

15) рахунки, що відкриті в інших банках (найменування банку, його код, номер рахунку)**.

3. Частина третя (текстова):

1) історія діяльності (інформація про реорганізацію, зміни в діяльності, колишні фінансові проблеми, репутацію на вітчизняному та іноземному ринках, частку на ринку);

2) історія обслуговування клієнта (позитивні та/або негативні факти співпраці з ним тощо).

4. Частина четверта (у формі таблиці):

1) джерела надходження коштів та інших цінностей на рахунки клієнта (у тому числі тих, які очікує клієнт, що раніше не обслуговувався), зокрема:

у вигляді фінансової допомоги;

від продажу цінних паперів;

від продажу або відступлення права грошової вимоги;

у вигляді позики;

від укладання строкових контрактів або використання інших похідних фінансових інструментів тощо;

2) основні контрагенти;

3) оцінка відповідності фінансових операцій клієнта змісту його діяльності (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають змісту діяльності клієнта, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування суті та мети їх проведення клієнтом)*;

4) оцінка відповідності фінансових операцій клієнта його фінансовому стану (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають фінансовому стану, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування джерел походження додаткових коштів)*.

* Поле може не заповнюватися щодо клієнтів, зазначених у пункті 58 розділу V Положення про здійснення банками фінансового моніторингу.

** У полі міститься інформація окремо про кожен установлений клієнту рівень ризику із зазначенням дати оцінки/переоцінки.

*** Поле заповнюється в разі наявності такої інформації.

Додаток 4
до Положення про здійснення
банками фінансового
моніторингу
(пункт 67 розділу V)

Анкета клієнта - представництва юридичної особи - нерезидента

1. Частина перша (у формі таблиці):

- 1) повне та скорочене найменування (у разі наявності);
  - 2) місцезнаходження;
  - 3) дані про реєстрацію як платника податку на прибуток (реєстраційний номер, дата реєстрації, орган реєстрації) (за наявності);
  - 4) вид (види) господарської (економічної) діяльності;
  - 5) зміст діяльності;
  - 6) ліцензії (дозволи) на право здійснення певних операцій (діяльності) (найменування, серії, номери, ким видані, термін дії);
  - 7) послуги банку (продукти), якими користується клієнт;
  - 8) ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном;
  - 9) номери контактних телефонів і факсів;
  - 10) адреса електронної пошти;
  - 11) дата відкриття першого рахунку;
  - 12) рахунки, що відкриті в банку;
  - 13) рахунки, що відкриті в інших банках (найменування банку, його код, номер рахунку);
  - 14) результат і дата оцінки репутації клієнта*;
  - 15) рівень ризику проведення фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму**;
  - 16) дата первинного заповнення анкети;
  - 17) дата здійснення та заходи щодо здійснення поглибленої перевірки клієнта;
  - 18) дата внесення до анкети останніх змін.
- Посада, прізвище, ініціали та номер службового телефону працівника, відповідального за ідентифікацію і вивчення клієнта.

2. Частина друга. Інформація щодо ідентифікації юридичної особи - нерезидента (у формі таблиці):

- 1) повне та скорочене найменування (у разі наявності);
- 2) організаційно-правова форма;
- 3) форма власності;
- 4) країна реєстрації;
- 5) дата реєстрації;
- 6) орган реєстрації;
- 7) реквізити свідоцтва про реєстрацію або витягу з банківського, торговельного чи судового реєстру;
- 8) місцезнаходження;
- 9) відокремлені підрозділи (філії, представництва тощо);
- 10) ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном;
- 11) номери контактних телефонів і факсів;
- 12) адреса електронної пошти;

- 13) відомості про виконавчий орган;
- 14) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) керівника або особи, на яку покладено функції з керівництва та управління господарською діяльністю;
- 15) дані про фізичних осіб, що є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами)*;
- 16) відомості про структуру власності (пряме володіння) із зазначенням частки*;
- 17) інформація про належність осіб, зазначених у пункті 8 частини першої, пунктах 10, 14 та 15 цієї частини, до публічних осіб, до осіб, близьких або пов'язаних із публічними особами*;
- 18) інформація про материнську компанію, корпорацію, холдингову групу, промислово-фінансову групу або інше об'єднання, членом якого є клієнт;
- 19) розмір статутного капіталу;
- 20) вид (види) господарської (економічної) діяльності;
- 21) зміст діяльності;
- 22) результати оцінки фінансового стану*.

3. Частина третя (текстова):

1) історія діяльності юридичної особи - нерезидента (інформація про реорганізацію, зміни в діяльності, колишні фінансові проблеми, репутацію на вітчизняному та іноземному ринках, частку на ринку);

2) історія обслуговування клієнта (позитивні та/або негативні факти співпраці з ним тощо).

4. Частина четверта (у формі таблиці):

1) джерела надходження грошових коштів та інших цінностей на рахунки клієнта (у тому числі тих, що очікує клієнт, який раніше не обслуговувався);

2) основні контрагенти;

3) оцінка відповідності здійснених фінансових операцій клієнта змісту його діяльності та діяльності юридичної особи - нерезидента (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають змісту діяльності юридичної особи - нерезидента, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування суті та мети їх проведення)*;

4) оцінка відповідності фінансових операцій клієнта його фінансовому стану (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають фінансовому стану клієнта, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування джерел походження додаткових коштів)*.

* Поле може не заповнюватися щодо клієнтів, зазначених у пункті 58 розділу V Положення про здійснення банками фінансового моніторингу.

** У полі міститься інформація окремо про кожен установлений клієнту рівень ризику із зазначенням оцінки/переоцінки.

Додаток 5
до Положення про здійснення
банками фінансового
моніторингу
(пункт 67 розділу V)

Анкета клієнта - фізичної особи

1. Частина перша (у формі таблиці):

1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);

2) дата народження;

3) місце народження (за наявності);

4) громадянство (для нерезидентів);

5) місце проживання або перебування;

6) відомості про документ, що посвідчує особу;

7) місце тимчасового перебування на території України (для нерезидентів);

8) реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, у якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії;

9) місце роботи, посада;

10) номери контактного телефону та факсу (за наявності);

11) адреса електронної пошти (за наявності);

12) дата відкриття першого рахунку/здійснення операції без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 150000 гривень, або суму, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах;

13) результат та дата оцінки репутації клієнта;

14) рівень ризику проведення фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму*;

15) дата первинного заповнення анкети;

16) дата здійснення та заходи щодо здійснення поглибленої перевірки клієнта;

17) дата внесення до анкети останніх змін.

Посада, прізвище, ініціали та номер службового телефону працівника, відповідального за ідентифікацію і вивчення клієнта.

2. Частина друга (у формі таблиці):

1) ідентифікаційні дані особи, яка відкриває рахунок на ім'я клієнта;

2) ідентифікаційні дані представника(ів) клієнта;

3) дані про реєстрацію фізичної особи як підприємця (за наявності);

4) вид підприємницької діяльності (за наявності);

5) види незалежної професійної діяльності (за наявності)*;

6) види послуг, якими користується клієнт;

7) рахунки клієнта, що відкриті в банку;

8) інформація про належність клієнта до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних із публічними особами;

9) інформація про належність осіб, зазначених у пунктах 1 та 2, до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами.

3. Частина третя (текстова):

1) результат оцінки фінансового стану клієнта;

2) історія обслуговування (позитивні та/або негативні факти співпраці з ним тощо).

4. Частина четверта (у формі таблиці):

1) джерела та обсяги надходження коштів та інших цінностей на рахунки клієнта (у тому числі тих, що очікує клієнт, який раніше не обслуговувався), зокрема:

сукупний середньомісячний дохід;

у вигляді фінансової допомоги;

від продажу цінних паперів;

від продажу або відступлення права грошової вимоги;

у вигляді позики;

від укладання строкових контрактів або використання інших похідних фінансових інструментів тощо;

2) оцінка відповідності фінансових операцій клієнта його фінансовому стану та/або змісту діяльності (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають фінансовому стану та/

РОЗДІЛ III.

або змісту діяльності клієнта, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування джерел походження додаткових коштів)**.

* У полі міститься інформація окремо про кожен установлений клієнту рівень ризику із зазначенням дати оцінки/переоцінки.

** Для клієнтів - фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність.

Додаток 6
до Положення про здійснення
банками фінансового
моніторингу
(пункт 67 розділу V)

Анкета клієнта - фізичної особи - підприємця

1. Частина перша (у формі таблиці):

1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);

2) дата народження;

3) місце народження (за наявності);

4) громадянство;

5) місце проживання або місце перебування;

6) відомості про документ, що посвідчує особу;

7) місце тимчасового перебування на території України (для нерезидентів);

8) реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, у якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії;

9) дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про включення до Єдиного державного реєстру;

10) номери контактного телефону та факсу;

11) адреса електронної пошти;

12) дата відкриття першого рахунку / здійснення операції без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 150000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах;

13) результат та дата оцінки репутації клієнта;

14) рівень ризику проведення фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму*;

15) дата первинного заповнення анкети;

16) дата здійснення та заходи щодо здійснення поглибленої перевірки клієнта;

17) дата внесення до анкети останніх змін.

Посада, прізвище, ініціали та номер службового телефону працівника, відповідального за ідентифікацію і вивчення клієнта.

2. Частина друга (у формі таблиці):

1) вид (види) підприємницької діяльності;

2) зміст діяльності;

3) ліцензії (дозволи) на право здійснення певних операцій (діяльності) (найменування, серії, номери, ким видані, термін дії);

4) ідентифікаційні дані представника клієнта;

- 5) види послуг, якими користується клієнт;
- 6) рахунки клієнта, що відкриті в банку;
- 7) рахунки клієнта, що відкриті в інших банках (найменування банку, код банку, номер рахунку);
- 8) інформація про належність клієнта до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами;
- 9) інформація про належність представника клієнта до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами.

3. Частина третя (текстова):

- 1) результат оцінки фінансового стану клієнта (уключаючи нерухоме та цінне рухоме майно);
- 2) історія обслуговування клієнта (позитивні та/або негативні факти співпраці з ним тощо).

4. Частина четверта (у формі таблиці):

- 1) джерела надходження коштів та інших цінностей на рахунки клієнта, зокрема:
  - сукупний середньомісячний дохід;
  - у вигляді фінансової допомоги;
  - від продажу цінних паперів;
  - від продажу або відступлення права грошової вимоги;
  - у вигляді позики;
  - від укладання строкових контрактів або використання інших похідних фінансових інструментів тощо;
- 2) основні контрагенти;
- 3) оцінка відповідності здійснених фінансових операцій клієнта змісту його діяльності (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають змісту діяльності клієнта, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування суті та мети їх проведення клієнтом);
- 4) оцінка відповідності фінансових операцій клієнта його фінансовому стану (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають фінансовому стану клієнта, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування джерел походження додаткових коштів).

* У полі міститься інформація окремо про кожен установлений клієнту рівень ризику із зазначенням дати оцінки/зміни.

Додаток 7
до Положення про здійснення
банками фінансового
моніторингу
(пункт 67 розділу V)

Анкета клієнта - фінансової установи - нерезидента-кореспондента

1. Частина перша (у формі таблиці):

- 1) повне та скорочене найменування;
- 2) форма власності;
- 3) країна реєстрації;
- 4) дата реєстрації;
- 5) орган реєстрації;
- 6) реквізити свідоцтва про реєстрацію або витягу з банківського реєстру;
- 7) банківський ідентифікаційний код (BIC);
- 8) вид ліцензії на здійснення банківських (фінансових) операцій;
- 9) номер ліцензії;
- 10) дата видачі ліцензії;

- 11) фінансові операції, що можуть здійснюватися фінансовою установою;
- 12) місцезнаходження;
- 13) номери контактних телефонів і факсів;
- 14) адреса електронної пошти;
- 15) результат та дата оцінки репутації*;
- 16) рівень ризику проведення фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму**;
- 17) дата встановлення кореспондентських відносин;
- 18) дата первинного заповнення анкети;
- 19) дата здійснення та заходи щодо здійснення поглибленої перевірки клієнта;
- 20) дата внесених до анкети останніх змін.

Посада, прізвище, ініціали та номер службового телефону працівника, відповідального за ідентифікацію і вивчення клієнта.

Куратор рахунку.

Резервний куратор рахунку (якщо є).

2. Частина друга (текстова):

- 1) ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та майном;
- 2) відомості про виконавчий орган;
- 3) прізвище, ім'я по батькові (за наявності) керівника або особи, на яку покладено функції з керівництва та управління;
- 4) дані про фізичних осіб, які є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами)*;
- 5) відомості про структуру власності (пряме володіння) із зазначенням частки*;
- 6) інформація про належність осіб, зазначених у пунктах 1, 3 та 4 цієї частини, до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами*;
- 7) розмір статутного капіталу;
- 8) результати оцінки фінансового стану*;
- 9) інформація про відокремлені структурні підрозділи (у разі їх наявності);
- 10) спеціалізація за банківськими (фінансовими) продуктами;
- 11) інформація про материнську компанію, корпорацію, холдингову групу, промислово-фінансову групу або інше об'єднання, членом якого є клієнт.

3. Частина третя (текстова):

- 1) перелік кореспондентів клієнта;
- 2) загальна характеристика клієнтської бази контрагента;
- 3) історія діяльності, спектр послуг на ринку [відомості, що підтверджують існування клієнта (наприклад посилання на «The Bankers' Almanac»), дані про реорганізацію, зміну в характері діяльності, наявні та колишні фінансові проблеми, ділову репутацію на міжнародному та національному ринках фінансових послуг, частку на ринку, спеціалізацію за фінансовими послугами тощо];
- 4) характеристика послуг, які надає кореспондент своїм клієнтам через рахунок (рахунки), відкритий (відкриті) у банку (філії), та оцінка ризику їх використання з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;
- 5) характеристика заходів, що вживаються кореспондентом для запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, та їх оцінка.

4. Частина четверта (у формі таблиці):

- 1) джерела надходження коштів на рахунки клієнта (у тому числі тих, що очікує клієнт, який раніше не обслуговувався);
- 2) оцінка відповідності фінансових операцій кореспондента послугам, які зазвичай надаються ним через рахунок (рахунки), відкритий (відкриті) у банку / філії іноземного банку (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають послугам, які зазвичай надаються кореспондентом

своїм клієнтам через рахунки, відкриті в банку / філії іноземного банку, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування суті та мети їх проведення)*.

* Поле може не заповнюватися щодо клієнтів, зазначених у пункті 58 розділу V Положення про здійснення банками фінансового моніторингу.

** У полі міститься інформація окремо про кожен установлений клієнту рівень ризику із зазначенням дати оцінки/переоцінки.

Роз'яснення: За результатами опрацювання рекомендацій технічної місії Міжнародного валютного фонду та враховуючи практичний міжнародний досвід у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення з метою подальшої імплементації рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), до часу внесення відповідних змін до Положення про здійснення банками фінансового моніторингу (далі - Положення № 417), затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26.06.2015 (далі - Постанова № 417), рекомендуємо банкам під час здійснення заходів, передбачених пунктом 3 Постанови № 417, доповнити анкети клієнтів, форми яких наведені у додатках 2 - 7 Положення N 417, даними щодо інформації про належність осіб, визначених певними пунктами додатків 2 - 7 Положення № 417, в розрізі до:

національної публічної особи;

близької особи національної публічної особи;

пов'язаної з публічною особою юридичної особи;

пов'язаної з публічною особою фізичної особи (фізичної особи - підприємця).

Також звертаємо увагу, що порядок ведення електронної анкети клієнта, який відповідно до пункту 23 Положення № 417 визначається Програмою ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів банку, має включати положення стосовно відображення інформації про клієнта щодо віднесення його до нижчезазначених категорій, зокрема:

небанківських фінансових установ, які надають фінансові послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій з переказу коштів;

небанківських фінансових установ, які надають фінансові послуги щодо обміну валют;

неприбуткових організацій - резидентів;

недержавних громадських організацій - нерезидентів;

компаній, які здійснюють операції з нерухомістю (включаючи агентів);

фінансових установ, які мають дозвіл/ліцензію на здійснення діяльності із залучення коштів установників управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю;

суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна;

компаній, які мають ліцензії Державної архітектурно-будівельної інспекції України на здійснення господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури;

компаній, які здійснюють діяльність з купівлі-продажу ювелірних або побутових виробів з дорогоцінних металів, та/або дорогоцінного каміння (крім ломбардів);

компаній, які є професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів);

трастів;

благодійних організацій;

ломбардів;

кредитних спілок;

компаній з управління активами;

клієнтів, які займаються незалежною професійною діяльністю;

політичних партій.

[Джерело: лист Національного банку України (Департамент фінансового моніторингу) від 07.07.2015 р. № 25-02002/56056 на адресу Асоціації українських банків, Асоціації «Український кредитно-банківський союз», Асоціації «Незалежна асоціація банків України», банків України.]

Додаток 8
до Положення про здійснення
банками фінансового моніторингу
(пункт 130 розділу V)

**Анкета
кандидата на посаду відповідального працівника**

1	Прізвище, ім'я, по батькові	
2	Реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності серія) паспорта громадянина України, у якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України, чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії	
3	Дата народження	
4	Номер (та за наявності серія) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дата видачі та орган, що його видав	
5	Місце проживання або тимчасового перебування, контактний телефон	
6	Громадянство	
7	Чи була/є порушена проти Вас кримінальна справа. Якщо так, то надайте інформацію про наявність або відсутність судимості (зазначити рік, підставу, судимість погашена/непогашена)	
7.1	Чи були застосовані до Вас іноземними державами або міждержавними об'єднаннями, або міжнародними організаціями, або державою Україна санкції, що становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи. Якщо так, то зазначити рік та підставу	
8	Чи були Ви керівником банку: у якому запроваджено (було запроваджено) тимчасову адміністрацію; у якого відкликана ліцензія; щодо якого Національним банком України встановлено факти здійснення ризикової діяльності; до якого іноземними державами або міждержавними об'єднаннями, або міжнародними організаціями застосовано санкції, що становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи	
Наявність фактів порушення банком законодавства України щодо банківської діяльності та з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення нормативно-правових актів Національного банку України, що були спричинені діями або бездіяльністю кандидата на посаду відповідального працівника за останні три роки		
9	Кількість фактів порушень вимог законодавства	Зазначається кількість таких фактів у розрізі норм законодавства
10	Факти притягнення до адміністративної відповідальності за порушення законодавства щодо банківської діяльності та з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення	Зазначаються дата внесення постанови та орган (посадова особа), яким(ою) прийнята постанова

11	Заходи впливу/санкції, застосовані до банку за порушення ним вимог законодавства за напрямом(ами) діяльності, керівництво яким(и) Ви здійснювали (виконання яких належало/належить до Ваших посадових обов'язків)	Зазначається вид заходу впливу/санкції та дата застосування
Виконання вимог щодо кваліфікації		
12	Освіта (коли, де навчалися, отримана спеціальність, науковий ступінь)	
13	Робота до часу призначення виконуючим обов'язки відповідального працівника (найменування установи, посада, час перебування на посаді, службовий телефон)	Зазначаються попередні посади в банківській системі (найменування банківської установи, період роботи), а також займана посада на сьогодні
14	Загальний трудовий стаж	
15	Стаж роботи в банківській системі	
16	Стаж роботи в банківській системі на керівних посадах	
14	Загальний трудовий стаж	
15	Стаж роботи в банківській системі	
16	Стаж роботи в банківській системі на керівних посадах	
Інше		
17	Чи є у Вас фінансові зобов'язання, борги щодо будь-якого банку або іншої фізичної чи юридичної особи. Чи є Ви поручителем перед кредитором боржника за виконання ним свого зобов'язання	
18	Чи перебуваєте Ви в прямих родинних зв'язках із членами правління банку, спостережної (наглядової) ради банку (батьки, діти, подружжя, рідні брати та сестри)	
19	Чи є Ви кінцевим бенефіціарним власником (контролером) або маєте істотну участь (10 і більше відсотків) або опосередковану участь в юридичній особі (особах), розташованій(них) на території України або за її межами. Якщо так, то зазначте їх найменування та місце розташування, частку участі	
20	Чи входите Ви до складу керівних органів інших, крім установи, де працюєте, юридичних осіб. Якщо так, то зазначте, до яких саме, із зазначенням їх найменування та місця розташування. Зазначте Вашу посаду у відповідному керівному органі	
21	Чи належите Ви до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами	

Я, що нижче підписався, заявляю, що відповіді повні і правдиві.

Дата _____ Підпис кандидата _____

Коментар: З метою забезпечення реалізації вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та відповідно до статей 7, 55, 56 Закону України «Про Національний банк України», статті 63 Закону України «Про банки і банківську діяльність» постановою Правління Національного банку України затверджено Положення про здійснення банками фінансового моніторингу.

Це ключовий документ для банківських установ з питань організації та здійснення фінансового моніторингу.

Нормативно-правовий акт складається з таких розділів:

I. Загальні положення

- II. Вимоги до внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу
  - III. Побудова та забезпечення функціонування системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму
  - IV. Порядок надсилання повідомлення про взяття на облік/зняття з обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу
  - V. Порядок ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів
  - VI. Порядок аналізу, виявлення та реєстрації фінансових операцій
  - VII. Порядок надання інформації спеціально уповноваженому органу
  - VIII. Порядок зупинення, поновлення фінансових операцій та виконання рішень (доручень) спеціально уповноваженого органу
  - IX. Порядок погодження призначення та звільнення відповідального працівника банку
  - X. Вимоги до правил фінансового моніторингу банківської групи
- Додатки:
- Додаток № 1. Схематичне зображення структури власності клієнта - юридичної особи
  - Додаток № 2. Анкета клієнта - юридичної особи - резидента
  - Додаток № 3. Анкета клієнта - юридичної особи - нерезидента
  - Додаток № 4. Анкета клієнта - представництва юридичної особи - нерезидента
  - Додаток № 5. Анкета клієнта - фізичної особи
  - Додаток № 6. Анкета клієнта - фізичної особи - підприємця
  - Додаток № 7. Анкета клієнта - фінансової установи - нерезидента-кореспондента
  - Додаток № 8. Анкета кандидата на посаду відповідального працівника

**ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО
БАНКУ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 15 вересня 2016 р. № 388

Про затвердження Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів

З метою забезпечення реалізації вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», відповідно до статей 7, 15, 55, 56 Закону України «Про Національний банк України», статті 21 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» Правління Національного банку України постановляє:

1. Затвердити Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів, що додається.

2. Департаменту фінансового моніторингу (Берега І.В.) довести зміст цієї постанови до відома небанківських фінансових установ-резидентів, які є платіжними організаціями та/або членами чи учасниками платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку України, для виконання та використання в роботі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на в.о. заступника Голови Національного банку України Рожкову К.В.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

В.О. Гонтарєва

ПОГОДЖЕНО:

Міністр фінансів України

О. Данилюк

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І.Б. Черкаський

**В.о. Голови Національної комісії,
що здійснює державне регулювання
у сфері ринків фінансових послуг**

О.В. Максимчук

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів»	15.09.2016 № 388	-	Офіційний вісник України від 18.10.2016, № 80	7.09.2016ни від 13.04.2011 № 466/2011	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
15 вересня 2016 р. № 388

ПОЛОЖЕННЯ

про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблене відповідно до Законів України «Про Національний банк України», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою запобігання використанню небанківських фінансових установ-резидентів, які є платіжними організаціями та/або членами/учасниками платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку України (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів) (далі - небанківська фінансова установа) для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі - запобігання та протидія легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму).

Вимоги цього Положення поширюються на небанківські фінансові установи.

2. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються в таких значеннях:

1) аналіз фінансових операцій - комплекс заходів, установлених внутрішніми документами небанківської фінансової установи з питань фінансового моніторингу щодо фінансових операцій, проведення яких дає змогу виявити ризикові фінансові операції, зробити висновок про відповідність/невідповідність таких фінансових операцій фінансовому стану клієнта та/або змісту його діяльності, та спрямований на виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, виявлення їх регулярності, у тому числі дроблення сум, на які здійснюються фінансові операції з метою уникнення виконання вимог та обмежень, передбачених банківським, валютним законодавством, законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму;

2) вивчення фінансової діяльності клієнта - проведення порівняльного аналізу інформації, отриманої під час здійснення аналізу фінансових операцій цього клієнта, з інформацією, отриманою під час установлення ділових відносин, оформлених у письмовій формі (у тому числі в

процесі уточнення інформації з питань ідентифікації, змісту діяльності, фінансового стану), та з інформацією, отриманою за час обслуговування за попередній період (зокрема квартал, півріччя), з метою переоцінки рівня ризику клієнта;

3) відповідальний працівник небанківської фінансової установи - працівник небанківської фінансової установи, відповідальний за проведення фінансового моніторингу в небанківській фінансовій установі;

4) внутрішні документи небанківської фінансової установи з питань фінансового моніторингу (далі - внутрішні документи) - правила, програми, методики та/або інші документи, що регулюють здійснення фінансового моніторингу фінансових операцій з переказу коштів за допомогою платіжних(ої) систем(и) та дотримання рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), що мають бути затвердженими її керівником/відповідним органом управління небанківської фінансової установи згідно з вимогами законодавства України, у тому числі цього Положення;

5) дроблення сум - штучна структуризація (ділення) суми фінансової операції, граничний розмір якої визначений відповідними вимогами та обмеженнями, передбаченими банківським, валютним законодавством, законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму, на декілька пов'язаних між собою фінансових операцій, що здійснюються на менші суми;

6) значна сума - сума коштів, на яку здійснюється фінансова операція, що дорівнює чи перевищує 150000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, інших активах, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів 150000 гривень;

7) контрагент - особа, яка є другою стороною фінансової операції (контрагентом може бути небанківська фінансова установа), за якою між клієнтом та контрагентом відбувається передавання активів;

8) моніторинг ризиків клієнтів - процес відстеження критеріїв ризиків клієнтів за результатами вивчення клієнтів, що проводиться з метою своєчасного виявлення змін ризику клієнта, у тому числі з урахуванням здійснення ними ризикових фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, їх регулярності, дроблення сум, на які здійснюються фінансові операції, тощо, для здійснення переоцінки попередньо встановлених рівнів ризиків клієнтів;

9) невідкладно - проміжок часу, визначений/установлений з моменту настання підстав для здійснення відповідних дій, які є пріоритетними і здійснюються першочергово, але не пізніше наступного робочого дня або установленого часу наступного робочого дня;

10) негайно - найкоротший термін протягом робочого дня, у який мають здійснюватися (відбуватися) відповідні дії, з моменту настання підстав для їх здійснення;

11) первинний документ - документ, який містить обов'язкові реквізити [найменування/прізвище, ім'я, по батькові особи (юридична або фізична), яка склала документ, назва документа, дату і місце складання, зміст та обсяг фінансової операції, одиницю її виміру, особистий чи електронний підпис або інші дані, що дають змогу встановити особу - ініціатора здійснення операції; найменування/прізвище, ім'я, по батькові одержувача коштів, номер(и) рахунку(ів) (за наявності)] та є підставою для відображення фінансової операції в системі автоматизації небанківської фінансової установи;

12) порядок - чітка послідовність дій певного процесу із зазначенням способів, форм, строків (термінів) ужиття працівниками небанківської фінансової установи цих дій, визначена у внутрішніх документах;

13) публічні особи - особи, які відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) є національними, іноземними публічними діячами, діячами, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях;

14) разова фінансова операція на значну суму - проведення фінансової операції з готівкою на значну суму без відкриття рахунку клієнта;

15) регулярність - це кількісний показник, що характеризується здійсненням (проведенням) одним ініціатором (платником)/отримувачем п'яти і більше разів на добу переказу коштів, крім переказу коштів для сплати житлово-комунальних та телекомунікаційних послуг, послуг мобільного зв'язку, послуг навчальних закладів, штрафів за порушення правил дорожнього руху, штрафів за адміністративні порушення, податків, зборів та обов'язкових платежів, консульських зборів, державного мита, судових зборів);

16) ризик послуги (фінансової операції) - ризик, який виникає в разі зміни економічної суті фінансової операції (послуги) через її можливе використання для легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму, зокрема, якщо в результаті певних дій змінюються напрями та/або характер використання грошових потоків;

17) ризик за типом клієнта - наявна або потенційна небезпека (загроза, уразливі місця) здійснення клієнтом фінансових операцій, пов'язаних з легалізацією кримінальних доходів/фінансуванням тероризму;

18) ризик клієнта - це наявна або потенційна небезпека (загроза, уразливі місця) у результаті виникнення ризику за типом клієнта, ризику за видом товарів, послуг, які клієнт отримує від небанківської фінансової установи, та географічного ризику окремо або в сукупності;

19) справа клієнта - справа, сформована небанківською фінансовою установою на підставі інформації та/або копій документів клієнта, отриманих під час здійснення його ідентифікації та верифікації відповідно до Закону та цього Положення та в процесі його обслуговування, зокрема містить надані клієнтом/представником клієнта/особою, від імені або за дорученням чи в інтересах якої проводиться фінансова операція, належним чином засвідчені копії документів, копії представлених ним/нею оригіналів офіційних документів та інші документи, що є підставою для ідентифікації, уточнення/додаткового уточнення інформації про клієнта, вивчення клієнта, у тому числі оцінки фінансового стану тощо (далі - документи щодо вивчення клієнта);

20) фінансовий стан - сукупність показників, що відображають фактичну наявність, розміщення та/або використання активів клієнта небанківської фінансової установи, а також його реальні фінансові можливості, розпорядження якими згідно із законодавством України дає змогу проводити або ініціювати проведення фінансової(их) операції(й) на відповідні суми.

Термін «близькі особи» застосовується в значенні, визначеному в Законі України «Про запобігання корупції».

Інші терміни та поняття, які вживаються в цьому Положенні, застосовуються в значеннях, визначених Законом, Законами України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», нормативно-правовими актами Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі - Нацкомфінпослуг), Національного банку України (далі - Національний банк) та центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Міністерство фінансів).

3. Цим Положенням установлюються загальні вимоги Національного банку щодо порядку:

1) здійснення аналізу небанківською фінансовою установою фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу або стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

2) розроблення, затвердження, постійного оновлення внутрішніх документів;

3) ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів, уточнення/додаткового уточнення інформації про клієнтів;

4) забезпечення управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму;

5) зупинення, поновлення фінансових операцій та виконання рішень (доручень) спеціально уповноваженого органу;

6) погодження кандидатури відповідального працівника небанківської фінансової установи з питань фінансового моніторингу.

Подання інформації для взяття на облік (зняття з обліку) небанківських фінансових установ, виявлення та реєстрація, а також подання ними спеціально уповноваженому органу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією кримінальних доходів/фінансуванням тероризму, здійснюються відповідно до Порядку подання інформації для взяття на облік (зняття з обліку) суб'єктів первинного фінансового моніторингу, виявлення та реєстрації, а також подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу Державній службі фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з

легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2015 року № 552 (далі - Порядок № 552).

4. Відповідальність за неналежну організацію дотримання вимог законодавства України у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму й неналежну організацію внутрішньої системи запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму несе керівник небанківської фінансової установи.

Організація дотримання вимог законодавства України у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму включає комплекс заходів щодо:

1) забезпечення призначення відповідального працівника небанківської фінансової установи згідно з вимогами законодавства України у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму, створення та діяльності внутрішньої системи запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму (у тому числі системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму),

2) прийняття і постійного оновлення внутрішніх документів,

3) здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму.

5. Документи на паперових носіях або в електронному вигляді, у тому числі сформовані за допомогою відповідної автоматизованої системи (у разі її наявності) небанківської фінансової установи, зберігаються на паперових носіях або в електронних архівах протягом таких строків:

1) реєстр фінансових операцій - не менше ніж п'ять років із дня закінчення календарного року, у якому формувався такий реєстр фінансових операцій;

2) анкети клієнтів - не менше ніж п'ять років після завершення ділових (договірних) відносин, оформлених у письмовій формі; після проведення разової фінансової операції на значну суму; якщо анкета складена за результатами ідентифікації та вивчення клієнта після виникнення підозри або здійснення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

3) файли, надіслані спеціально уповноваженому органу та отримані від спеціально уповноваженого органу з використанням електронної пошти і засобів захисту інформації, - не менше ніж п'ять років з дати надсилання чи отримання.

6. Документи на паперових носіях, отримані небанківською фінансовою установою від спеціально уповноваженого органу, та копії (другі примірники оригіналів) документів, наданих спеціально уповноваженому органу, зберігаються в окремих справах не менше ніж п'ять років з дати їх надсилання чи отримання.

7. Документи, що формуються в електронному вигляді за допомогою програмно-апаратних засобів небанківської фінансової установи або спеціально уповноваженого органу, надсилаються адресату з використанням електронної пошти та засобів захисту інформації.

Небанківська фінансова установа формує документи в електронному вигляді, структура та склад реквізитів яких установлені відповідно до Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24 листопада 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2015 року за № 1593/28038.

8. Небанківська фінансова установа зобов'язана здійснювати управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму відповідно до Положення про здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 05 серпня 2003 року № 25 (у редакції розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 24 лютого 2011 року № 102), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 серпня 2003 року за № 715/8036 (далі - Положення № 25), цим Положенням та її внутрішнім(и) документом(ами).

9. Небанківська фінансова установа зобов'язана здійснювати підвищення кваліфікації, проводити навчання та здійснювати перевірку знань своїх працівників, які забезпечують здійснення фінансових операцій, з питань дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму відповідно до Положення № 25 та Порядку організації та координації роботи з перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з питань

РОЗДІЛ III.

фінансового моніторингу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року № 610.

10. Порядок надання інформації небанківською фінансовою установою спеціально уповноваженому органу здійснюється відповідно до Закону та Порядку № 552.

11. Небанківська фінансова установа за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму несе відповідальність згідно із законодавством України.

II. Вимоги до внутрішніх документів

12. Внутрішні документи розробляються небанківською фінансовою установою з урахуванням вимог Закону, цього Положення, Положення № 25 та інших нормативно-правових актів України і реалізуються для забезпечення функціонування системи запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму.

13. Основними принципами розроблення та реалізації внутрішніх документів є:

1) управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму з метою зменшення їх до прийнятного рівня;

2) забезпечення здійснення працівниками небанківської фінансової установи [у межах функціональних обов'язків, визначених трудовими договорами (у посадових інструкціях, контрактах тощо)] ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу або стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

3) недопущення в роботі небанківської фінансової установи порушень законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму.

14. Розроблення і впровадження небанківськими фінансовими установами правил фінансового моніторингу та програми здійснення фінансового моніторингу здійснюються відповідно до Положення № 25.

Небанківська фінансова установа зобов'язана розробити та затвердити внутрішні документи з урахуванням особливостей здійснення фінансових операцій з використанням електронних платіжних засобів та електронних грошей.

Небанківська фінансова установа здійснює оновлення внутрішніх документів постійно, але не пізніше трьох місяців з дня набрання чинності змінами до законодавства України у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму та/або встановлення небанківською фінансовою установою подій, що можуть вплинути на ризики легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму.

15. Внутрішні документи є документами з обмеженим доступом.

Внутрішніми документами визначається порядок ознайомлення з такими документами працівників небанківської фінансової установи (залежно від їх посадових обов'язків) під підпис у разі:

1) затвердження, унесення змін до внутрішніх документів - не пізніше п'яти робочих днів з часу затвердження, унесення змін;

2) приймання на роботу до небанківської фінансової установи - до початку виконання посадових обов'язків.

16. Внутрішні документи затверджуються керівником небанківської фінансової установи за поданням відповідального працівника цієї установи.

Небанківська фінансова установа зобов'язана не пізніше третього робочого дня з дня отримання запиту Національного банку про надання копій внутрішніх документів надіслати Національному банку із супровідним листом копії на паперових носіях, засвідчені належним чином [прошиті, пронумеровані, засвідчені підписом керівника установи, скріплені відбитком печатки цієї установи (за наявності)] та їх електронні копії.

Надання копій внутрішніх документів має забезпечувати їх гарантовану доставку та конфіденційність.

17. Внутрішні документи повинні регламентувати:

1) порядок здійснення фінансового моніторингу, у тому числі:

опис організаційної структури системи запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму;

порядок надання інформації до правоохоронних органів, визначених законодавством України;

порядок, у тому числі форму (електронна чи паперова) ведення реєстру фінансових операцій відповідно до вимог, встановлених Порядком № 552;

2) порядок здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів небанківської фінансової установи, що має містити, зокрема:

здійснення ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), особи, від імені або за дорученням якої проводиться фінансова операція, особи, яка звернулася за отриманням переказу у випадках, передбачених статтею 9 Закону та цим Положенням;

здійснення заходів щодо отримання інформації та/або документів для встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера) клієнта, вигодоодержувача за фінансовою операцією, включаючи перелік відповідних процедур, із визначенням запитованої інформації та/або документів;

здійснення поглибленої перевірки клієнта;

3) заходи з вивчення клієнта, які, зокрема, включають вимоги щодо порядку:

проведення оцінки фінансового стану клієнтів на підставі показників, що характеризують фінансовий стан клієнта;

виявлення факту належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних із публічними особами під час здійснення ідентифікації, верифікації та в процесі їх обслуговування, визначення заходів, що вживаються небанківською фінансовою установою для з'ясування джерел походження коштів (активів, прав на такі активи тощо) таких осіб на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), надання дозволу на встановлення/підтримання/продовження ділових відносин, оформлених у письмовій формі, з такими особами;

проведення уточнення/додаткового уточнення інформації про клієнта, у тому числі про зміст його діяльності і фінансовий стан;

вивчення фінансової діяльності клієнта, у тому числі порядок проведення аналізу фінансових операцій клієнтів;

4) проведення заходів та обсяг додаткової інформації, необхідної для поглибленої перевірки клієнта (представника клієнта), у тому числі щодо його кінцевого бенефіціарного власника (контролера), якщо:

виникли сумніви щодо достовірності чи повноти наданої ним інформації;

ризик проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму оцінюється як високий/неприйнятно високий відповідно до методики оцінки ризиків, передбачених внутрішніми документами;

порядок, у тому числі форму (електронна або паперова) ведення анкети, який повинен забезпечити своєчасність, повноту та відповідність унесеної до анкети клієнта інформації відомостям, що містяться в справі клієнта;

порядок відмови в передбачених Законом випадках від встановлення (підтримання) ділових (договірних) відносин, оформлених у письмовій формі (у тому числі шляхом розірвання договірних відносин), або проведення фінансової операції;

вимоги щодо здійснення аналізу фінансових операцій з метою виявлення тих, які підлягають фінансовому моніторингу (обов'язковому, внутрішньому), можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також, якщо їх учасниками або вигодоодержувачами за ними є особи, які включені до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

порядок надання працівниками (надання за допомогою програмного забезпечення) відповідального працівникові небанківської фінансової установи або працівникові, уповноваженому відповідальним працівником, інформації про фінансові операції, а також іншої інформації, необхідної для прийняття обгрунтованого рішення про внесення інформації про фінансову операцію до реєстру фінансових операцій;

порядок прийняття рішення щодо віднесення фінансової операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу (виявлення фінансової операції), унесення інформації про фінансову операцію до реєстру фінансових операцій;

порядок надання інформації про фінансову операцію до спеціально уповноваженого органу;

порядок надання інформації на запит спеціально уповноваженого органу у випадках, передбачених Законом;

порядок зупинення фінансових операцій, виконання рішень (доручень) спеціально уповноваженого органу та поновлення фінансових операцій;

порядок зберігання документів [у тому числі звітів, які складаються відповідальним працівником небанківської фінансової установи відповідно до вимог законодавства, внутрішніх розпоряджень про зупинення (поновлення) фінансових операцій] та інформації з питань фінансового моніторингу фінансових операцій;

порядок зберігання інформації (документів) про фінансову операцію та ініціатора/отримувача переказу не менше п'яти років після завершення переказу;

вимоги щодо перевірки інформації стосовно ініціатора/отримувача переказу в разі виникнення підозр, що операція здійснюється з метою легалізації коштів, отриманих злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

процедуру управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму відповідно до законодавства України у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму;

порядок відмови в здійсненні переказу, який не містить відповідної інформації щодо ініціатора або отримувача платежу, та подальших дій небанківської фінансової установи.

18. Внутрішні документи повинні визначати порядок:

1) забезпечення конфіденційності інформації про факт передавання відомостей про фінансову операцію клієнта спеціально уповноваженому органу;

2) забезпечення конфіденційності інформації про внутрішні документи;

3) запобігання залученню працівників небанківської фінансової установи до легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму.

III. Побудова та забезпечення функціонування системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму

19. Небанківська фінансова установа зобов'язана визначати критерії ризику клієнтів відповідно до Положення № 25 та інших нормативно-правових актів України.

Небанківська фінансова установа зобов'язана створити та забезпечити функціонування системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму.

Система управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму небанківської фінансової установи включає вжиття відповідно до вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму та внутрішніх документів таких заходів:

1) визначення (виявлення) та здійснення оцінки/переоцінки ризиків легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму;

2) моніторинг ризиків клієнтів;

3) контроль за ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму;

4) ужиття застережних заходів.

20. Забезпечення управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму покладається безпосередньо на відповідального працівника небанківської фінансової установи.

21. Небанківська фінансова установа для забезпечення створення та функціонування системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму зобов'язана установити, розподілити [шляхом визначення трудовими договорами (у посадових інструкціях, контрактах тощо)] та довести згідно з вимогами, установленними пунктом 15 розділу II цього

Положення, до відома відповідних працівників небанківської фінансової установи їх функціональні обов'язки щодо здійснення фінансового моніторингу, ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, визначення (виявлення) та здійснення оцінки/переоцінки ризиків легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму клієнтів, моніторингу ризиків клієнтів, аналізу фінансових операцій тощо.

22. Здійснення оцінки ризику передбачає установлення рівня ризику клієнта, щодо якого відбувається процедура ідентифікації, верифікації та вивчення, урахуваючи такі основні складові ризику: ризику за типом клієнта, ризику послуги (фінансової операції) та географічного ризику до/або під час установлення ділових (договірних) відносин, до проведення фінансової операції, укладення договору.

Рівень ризику клієнта переоцінюється не рідше одного разу на рік за результатами проведеного небанківською фінансовою установою моніторингу ризику клієнта, у тому числі з урахуванням здійснення ним ризикових фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та їх регулярності, у тому числі дроблення сум, на які здійснюються фінансові операції, здійснення однією особою сукупності взаємопов'язаних фінансових операцій, що передбачають переказ коштів на декілька осіб одночасно або протягом найближчого періоду часу.

Шкала для класифікації рівнів ризику клієнта має обов'язково містити високий та неприйнятно високий (підкатегорія високого ризику, який є максимально високим ризиком, що не може бути прийнятний небанківською фінансовою установою відповідно до її внутрішніх документів) рівні ризику.

23. Небанківська фінансова установа установлює рівень ризику клієнтам із урахуванням критеріїв ризиків, визначених згідно із Законом, Положенням № 25, цим Положенням та внутрішніми документами.

24. Небанківська фінансова установа зобов'язана встановити високий рівень ризику клієнтам, визначеним Законом, а також у разі встановлення:

1) факту невідповідності фінансової(их) операції(ий) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта - у день реєстрації таких фінансових операцій у реєстрі фінансових операцій;

2) виникнення сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації клієнта, у тому числі на період поглибленої перевірки такого клієнта, - у день виникнення таких сумнівів та/або надання клієнтом такої інформації.

25. Небанківська фінансова установа встановлює неприйнятно високий рівень ризику клієнтам як максимально високий ризик, який не може бути прийнятий нею, відповідно до внутрішніх документів.

Ознаками неприйнятно високого рівня ризику клієнтів також є:

1) регулярне проведення фінансових операцій з метою уникнення виконання вимог та обмежень, передбачених банківським, валютним законодавством, законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму, зокрема щодо ідентифікації/верифікації (наприклад, дроблення сум переказів тощо);

2) регулярне здійснення однією особою сукупності взаємопов'язаних фінансових операцій, що передбачають переказ коштів на декілька осіб одночасно або протягом найближчого періоду часу.

26. Контроль за ризиками клієнтів небанківської фінансової установи передбачає:

1) доведення до відома керівника небанківської фінансової установи результатів моніторингу ризиків клієнтів, пропозицій щодо застережних заходів, які оформляються у формі звіту (далі - Звіт).

Звіт, зокрема, має містити:

висновки за результатами моніторингу ризиків клієнтів;

установлені факти належності клієнта або особи, яка діє від його імені, його кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), вигодоодержувачів до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами;

перелік ужитих застережних заходів з метою виявлення небанківською фінансовою установою фінансових операцій відповідних клієнтів;

перелік ужитих заходів щодо клієнтів високого ризику/неприйнятно високого ризику;

пропозиції, порядок та строки проведення застережних заходів, які планується вжити в наступному(их) кварталі(ах);

контроль за результатами відповідно до вжитих застережних заходів.

Звіт оформляється у вигляді доповідної записки та подається керівникові небанківської фінансової установи за підписом її відповідального працівника не рідше одного разу на квартал, але не пізніше останнього робочого дня другого місяця, наступного за звітним кварталом. Керівник небанківської фінансової установи накладає резолюцію (напис на документі, який містить прийняте керівником рішення щодо виконання документа, дату та особистий підпис) на Звіт;

2) забезпечення керівником небанківської фінансової установи за результатами розгляду Звіту вжиття застережних заходів, визначених внутрішніми документами.

27. Звіти, які подаються відповідальним працівником небанківської фінансової установи відповідно до вимог Закону та цього Положення, із резолюціями керівника небанківської фінансової установи зберігаються в окремій справі не менше п'яти років.

28. Проведення внутрішніх перевірок діяльності небанківської фінансової установи з питань фінансового моніторингу здійснюється відповідно до Положення № 25.

IV. Порядок ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів) та вивчення клієнтів

29. Небанківська фінансова установа зобов'язана здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнтів/осіб (представника клієнта) у випадках, передбачених частиною третьою статті 9 Закону.

Ідентифікація, верифікація клієнта здійснюються також у разі проведення ним фінансової операції на суму, визначену частиною першою статті 15 Закону, незалежно від того, проводиться така фінансова операція одноразово чи як кілька фінансових операцій, які можуть бути пов'язані між собою.

30. Небанківська фінансова установа під час здійснення верифікації клієнта/представника клієнта має підтверджувати відповідність особи клієнта/представника клієнта отриманим від нього ідентифікаційним даним.

31. Небанківська фінансова установа до встановлення ділових відносин, оформлених у письмовій формі, виникнення підозри, проведення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, проведення переказів (у тому числі міжнародних) фізичною особою, фізичною особою - підприємцем, що здійснюється без відкриття рахунка, на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, інших активах, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону, проведення разової фінансової операції на значну суму, зобов'язана пересвідчитися в чинності (дійсності) поданих клієнтом/представником клієнта документів та відповідності їх оформлення вимогам законодавства України.

32. Установлення ділових відносин, оформлених у письмовій формі, проведення разової фінансової операції на значну суму, публічними особами, особами близькими або пов'язаними з публічними особами здійснюється з письмового дозволу керівника небанківської фінансової установи.

33. Якщо під час вивчення клієнта, уточнення/додаткового уточнення інформації про клієнта небанківською фінансовою установою виявлено факт належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до публічних осіб, осіб близьких або пов'язаних з публічними особами, то відповідальний працівник небанківської фінансової установи або особа, що тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника небанківської фінансової установи, зобов'язаний(а) у день виявлення такого факту проінформувати в письмовому вигляді керівника небанківської фінансової установи для отримання письмового дозволу для продовження наявних ділових (договірних) відносин, оформлених у письмовій формі.

34. Небанківська фінансова установа до встановлення ділових відносин, оформлених у письмовій формі, під час вивчення клієнта, а також у строки, передбачені для уточнення/додаткового уточнення інформації про клієнта, зобов'язана в разі виявлення факту належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами, з'ясувати джерела походження коштів та активів таких осіб на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), та підтвердити джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо.

Небанківська фінансова установа з метою з'ясування джерел походження коштів та активів таких осіб зобов'язана проаналізувати надану клієнтом інформацію та інформацію, отриману з

інших джерел, зробити обґрунтований висновок (у письмовому вигляді) щодо наявності потенційних і реально достатніх фінансових можливостей, розпорядження якими дає змогу проводити або ініціювати проведення фінансових операцій на відповідні суми.

Документами, що дають змогу здійснити такий аналіз та зробити обґрунтований висновок, можуть бути:

1) копія декларації про майновий стан і доходи (далі - податкова декларація) з відміткою контролюючого органу України про її отримання (для податкових резидентів України);

2) копія декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру/декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або органу місцевого самоврядування, отриманої, зокрема з Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що формується та ведеться Національним агентством з питань запобігання корупції;

3) копія податкової декларації (декларації про доходи) з відміткою контролюючого органу іноземної країни про отримання (для нерезидентів України) (за наявності);

4) інші документи, що підтверджують джерела походження власних коштів та активів фізичної особи.

35. Небанківська фінансова установа зобов'язана усі вжиті заходи щодо встановлення факту належності/неналежності клієнта до публічної особи, до особи близької або пов'язаної з публічною особою, щодо з'ясування джерел походження коштів та активів такого клієнта підтверджувати документально.

36. Небанківська фінансова установа до встановлення ділових відносин, оформлених у письмовій формі, проведення разової фінансової операції на значну суму, зобов'язана витребувати в клієнта - юридичної особи інформацію та/або документи, що містять відомості про структуру власності клієнта, на підставі якої небанківська фінансова установа має встановити всіх наявних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) або факт їх відсутності.

Надані клієнтом - юридичною особою інформація та/або документи (зокрема схематичне зображення структури власності) повинні містити дані про всіх фізичних осіб, які незалежно від формального володіння мають можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу органів управління, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління, або які мають можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі в розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.

Дані щодо фізичних осіб, які мають формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є агентами, номінальними утримувачами (номінальними власниками/номінальними акціонерами) або є тільки посередниками щодо такого права, не можуть уважатися підтвердженням встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера).

Небанківська фінансова установа зобов'язана встановити дані, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника (контролера), щодо кожної фізичної особи, якщо декілька фізичних осіб одночасно є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) клієнта - юридичної особи.

Працівник небанківської фінансової установи, відповідальний за проведення ідентифікації, відображає відомості відповідної(их) особи (осіб) кінцевого(их) бенефіціарного(их) власника(ів) [контролера(ів)] або інформацію про його (їх) відсутність у відповідній графі анкети.

37. Небанківська фінансова установа зобов'язана визначити та встановити процедури отримання від клієнта відомостей про зміну інформації, що раніше надавалася небанківській фінансовій установі, у тому числі щодо кінцевих бенефіціарних власників (контролерів).

38. Небанківська фінансова установа з метою здійснення ідентифікації та верифікації клієнта/представника клієнта встановлює передбачені Законом відомості в такому порядку:

1) у разі здійснення фізичною особою - ініціатором (платником) переказу (у тому числі міжнародних), що здійснюється без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, інших активах, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют, але є меншою за суму, передбачену частиною першої статті 15 Закону, - уповноважений працівник небанківської фінансової установи робить у присутності цієї особи копії сторінок паспорта громадянина України/паспорта фізичної особи-нерезидента (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), які містять інформацію, визначену частиною дванадцятою статті 9 Закону; якщо немає інформації, визначеної частиною дванадцятою статті 9 Закону, про місце проживання (або місце перебування фізичної особи-резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи-нерезидента в Україні) та дату і місце народження - копію документа, що містить реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності серію) паспорта громадянина України, у якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії, або інших документів та/або інформації, одержаної від клієнта, що містять відомості про місце проживання (або місце перебування фізичної особи-резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи-нерезидента в Україні);

2) у разі здійснення фізичною особою разової фінансової операції на значну суму, установлення ділових відносин, оформлених у письмовій формі, - уповноважений працівник небанківської фінансової установи робить у присутності цієї особи копії сторінок паспорта громадянина України/паспорта фізичної особи-нерезидента (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), які містять інформацію, визначену підпунктами 1 частини дев'ятої та десятої статті 9 Закону, копію документа, що містить реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності серію) паспорта громадянина України, у якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії;

3) у разі здійснення юридичною особою разової фінансової операції на значну суму, установлення ділових відносин, оформлених у письмовій формі, - на підставі оригіналів установчих документів цієї юридичної особи або нотаріально засвідчених їх копій, а також інформації та/або документів, що містять відомості про структуру власності клієнта, на підставі якої (яких) небанківська фінансова установа має встановити всіх наявних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) або їх відсутність. Якщо клієнт - юридична особа пред'являє оригінали установчих документів, то копії цих оригіналів засвідчуються підписом уповноваженої особи та відбитком печатки (за наявності) клієнта - юридичної особи, а також підписом працівника небанківської фінансової установи як такі, що відповідають оригіналу, із зазначенням дати.

Небанківська фінансова установа не здійснює ідентифікацію та верифікацію клієнта/представника клієнта в разі надання послуги з переказу коштів за допомогою електронних платіжних засобів.

39. Якщо особа діє як представник клієнта, то небанківська фінансова установа має перевірити на підставі офіційних документів наявність у цієї особи відповідних повноважень, а також здійснити ідентифікацію та верифікацію такої особи шляхом установлення відомостей відповідно до вимог підпунктів 1 частини дев'ятої та десятої статті 9 Закону.

На виконання вимог частини вісімнадцятої статті 9 Закону небанківська фінансова установа зобов'язана ідентифікувати та верифікувати також особу, від імені або за дорученням якої проводиться фінансова операція, на підставі офіційних документів або засвідчених у встановленому порядку їх копій, а також установити вигододержувача фінансової операції.

Ідентифікація особи, від імені або за дорученням якої проводиться фінансова операція, здійснюється відповідно до вимог статті 9 Закону на підставі інформації, що міститься в належним чином оформленій довіреності, засвідченій в установленому законодавством порядку, або офіційних документах (копіях офіційних документів, засвідчених у встановленому порядку). Верифікація такої особи здійснюється під час її першого звернення до небанківської фінансової установи.

Якщо клієнт (особа) діє як представник іншої особи чи від імені або в інтересах іншої особи, то небанківська фінансова установа зобов'язана забезпечити виявлення факту належності особи, від імені або за дорученням якої проводиться така фінансова операція, а також вигодоодержувача до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних з публічними особами.

40. Копії документів, зазначених у підпунктах 1, 2 пункту 38 та пункті 39 розділу IV цього Положення, засвідчуються підписами працівника небанківської фінансової установи та фізичної особи - клієнта/представника клієнта, як такі, що відповідають оригіналу, із зазначенням дати отримання (копіювання) таких копій документів.

41. Небанківська фінансова установа зобов'язана підтверджувати вжиті заходи щодо ідентифікації, верифікації, вивчення клієнта [у тому числі оцінки (уточнення оцінки) фінансового стану], уточнення/додаткового уточнення інформації про клієнта, поглибленої перевірки клієнта, наданої клієнтом/представником клієнта/особою, від імені або за дорученням чи в інтересах якої проводиться фінансова операція, інформації на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) і засвідченої ним, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Надані клієнтом/представником клієнта/особою, від імені або за дорученням чи в інтересах якої проводиться фінансова операція, документи щодо вивчення клієнта мають міститися в справі клієнта і зберігатися протягом строків, визначених законодавством України.

У разі здійснення фінансової операції з переказу, що здійснюється без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 15000 гривень, або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону, надані клієнтом документи та/або інформація щодо ідентифікації містяться в справі клієнта або в документах дня.

Небанківська фінансова установа зобов'язана забезпечити в порядку, визначеному внутрішніми документами, фіксування дати отримання документів щодо вивчення клієнта, одержаних на виконання зазначених вище заходів.

Небанківська фінансова установа зобов'язана провести поглиблену перевірку клієнта в разі виникнення сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації, на підставі якої здійснювалась ідентифікація, верифікація та/або вивчення клієнта.

42. Небанківська фінансова установа повинна здійснювати ідентифікацію та верифікацію особи, якщо така особа не була раніше ідентифікована та верифікована, яка звернулася для отримання переказу готівкою на суму, яка дорівнює чи перевищує 15000 гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, інших активах, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 Закону, на підставі офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій.

Ідентифікація особи, яка звернулася для отримання переказу здійснюється в порядку, установленому пунктом 38 розділу IV цього Положення для фізичної особи - ініціатора (платника) переказу (у тому числі міжнародного), що здійснюється без відкриття рахунка.

43. Небанківська фінансова установа під час проведення ідентифікації встановлює:

1) для органів державної влади України - повне найменування, місцезнаходження, реквізити розпорядчого акта, на підставі якого створено юридичну особу (найменування, дата прийняття/підписання, номер розпорядчого акта), ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (далі - код за ЄДРПОУ), ідентифікаційні дані представника клієнта (осіб, які мають право розпоряджатися майном);

2) для представництв міжнародних установ чи організацій, у яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, - повне найменування, місцезнаходження, відомості про міжнародний договір, згідно з яким створені такі установи та організації (дата укладення, номер, дата ратифікації Україною договору тощо), ідентифікаційні дані представника клієнта (осіб, які мають право розпоряджатися майном);

3) для представництв установ, органів, офісів або агентств Європейського Союзу - повне найменування, місцезнаходження; відомості про нормативний акт та/або договір, на підставі якого створено таку установу, орган, офіс або агентство; ідентифікаційні дані представника клієнта (осіб, які мають право розпоряджатися майном);

РОЗДІЛ III.

---

4) для дипломатичних представництв іноземних держав, акредитованих в Україні в установленому порядку, - повне найменування, місцезнаходження на території України, документ, що підтверджує акредитацію на території України, ідентифікаційні дані представника клієнта (осіб, які мають право розпоряджатися майном).

Небанківська фінансова установа в разі наявності підозр щодо зазначених у цьому пункті клієнтів зобов'язана встановити їх ідентифікаційні дані, передбачені частинами дев'ятою, десятою статті 9 Закону.

44. Нейбанківська фінансова установа зобов'язана під час вивчення установчих документів юридичної особи/відомостей про державну реєстрацію фізичної особи - підприємця та інших наданих клієнтом документів приділяти особливу увагу:

1) оформленню установчих документів (ураховуючи всі зареєстровані зміни), документів, що підтверджують їх державну реєстрацію;

2) видам діяльності [для резидентів юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців відповідно до класифікації видів економічної діяльності (далі - КВЕД)] та фінансовим операціям, що планує проводити клієнт;

3) складу власників, структурі власності юридичної особи (за винятком підприємств державної власності), визначенню кінцевого(их) бенефіціарного(их) власника(ів) [контролера(ів)] та визначення факту належності його(їх) до публічної(их) особи(осіб), особи (осіб), які включені до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

4) відомостям про виконавчий орган юридичної особи, у тому числі щодо керівника або особи, на яку покладено функції з керівництва та управління господарською діяльністю клієнта - юридичної особи;

5) розміру зареєстрованого та сплаченого статутного капіталу юридичної особи;

6) кількості працівників.

45. Нейбанківська фінансова установа зобов'язана уточнювати інформацію щодо ідентифікації та вивчення клієнта:

1) не рідше одного разу на рік, якщо ризик проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму оцінюється нейбанківською фінансовою установою як високий;

2) не рідше одного разу на два роки, якщо ризик проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму оцінюється нейбанківською фінансовою установою як середній.

Для інших клієнтів строк уточнення інформації не повинен перевищувати трьох років.

46. Нейбанківська фінансова установа зобов'язана додатково уточнювати інформацію щодо ідентифікації та вивчення клієнта в разі:

1) зміні кінцевого(их) бенефіціарного(их) власника(ів) [контролера(ів)] клієнта юридичної особи або виявлення нейбанківською фінансовою установою розбіжностей щодо відомостей про кінцевого(их) бенефіціарного(их) власника(ів) [контролера(ів)];

2) зміні місцезнаходження/місця проживання клієнта - юридичної особи, фізичної особи - підприємця, фізичної особи;

3) унесення змін до установчих документів;

4) закінчення строку (припинення) дії, втрати чинності чи визнання недійсними поданих документів.

Нейбанківська фінансова установа вживає заходів щодо додаткового уточнення інформації протягом двох місяців з дня отримання відповідної інформації/настання події.

Нейбанківська фінансова установа зобов'язана здійснити верифікацію клієнта (представника клієнта) під час подання нейбанківській фінансовій установі паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів) у разі досягнення клієнтом (представником клієнта) 25- і 45-річного віку, а також у разі обміну документа або отримання інших документів у передбачених законодавством випадках.

Небанківська фінансова установа у внутрішніх документах може передбачити інші випадки здійснення додаткового уточнення інформації щодо ідентифікації клієнта (представника клієнта) та вивчення клієнта.

47. Анкета є внутрішнім документом у паперовому або електронному вигляді, формується під час установалення ділових відносин, оформлених у письмовій формі, та/або виникнення підозри та/або здійснення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, проведення разової фінансової операції на значну суму, і має містити всю інформацію, отриману небанківською фінансовою установою за результатами ідентифікації (спрощеної ідентифікації), вивчення клієнта, у тому числі результати оцінки фінансового стану клієнта, уточнених даних щодо ідентифікації та вивчення клієнта, поглибленої перевірки клієнта, а також висновки щодо оцінки/переоцінки ризику клієнта із зазначенням дат здійснення таких оцінок/переоцінок, у випадках, передбачених цим Положенням.

Достовірність інформації (даних), що міститься в анкеті, має підтверджуватися документами щодо вивчення клієнта, іншими документами.

Інформація, що міститься в анкеті, доповнюється новими або уточненими даними протягом п'яти робочих днів із дня отримання небанківською фінансовою установою документів щодо вивчення клієнта, інших документів з відповідною інформацією.

Небанківська фінансова установа зобов'язана забезпечити відображення в анкеті фізичних осіб інформації про належність клієнта до публічних осіб, до осіб близьких або пов'язаних із публічними особами, а також стосовно з'ясування небанківською фінансовою установою джерел походження коштів публічних осіб, осіб близьких або до пов'язаних із публічними особами (активів, прав на такі активи тощо) на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), а також те, чи є вони кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) або керівниками юридичних осіб.

Анкети юридичних осіб мають містити ідентифікаційні дані, рівень ризику проведення фінансових операцій з легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму, заходи щодо здійснення поглибленої перевірки клієнта, дату внесення до анкети останніх змін, ідентифікаційні дані представника клієнта (за наявності таких осіб), відомості про виконавчий орган, дані про фізичних осіб, що є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами), відомості про структуру власності (пряме володіння) із зазначенням частки, інформація про належність осіб, зазначених вище до публічних осіб, до осіб, близьких або пов'язаних з публічними особами, результати оцінки фінансового стану, вид (види) господарської (економічної) діяльності, зміст діяльності, ліцензії (дозволи) на право здійснення певних операцій (діяльності) (найменування, серії, номери, ким видані, термін дії), оцінка відповідності фінансових операцій клієнта змісту його діяльності (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають змісту діяльності клієнта, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування суті та мети їх проведення клієнтом), оцінка відповідності фінансових операцій клієнта його фінансовому стану (у разі виявлення фінансових операцій, що не відповідають фінансовому стану, зазначаються результати вжитих заходів щодо з'ясування джерел походження коштів, у тому числі додаткових).

Якщо анкета ведеться тільки в електронному вигляді, то в разі потреби формування її в паперовій формі небанківська фінансова установа зобов'язана забезпечити відображення в такій формі анкети усі дані анкети електронного вигляду із обов'язковим зазначенням дати друкування.

V. Порядок проведення аналізу фінансових операцій

48. Небанківська фінансова установа має проводити аналіз фінансових операцій з метою виявлення таких, що відповідно до Закону підлягають фінансовому моніторингу (у тому числі відібраних за допомогою програмного забезпечення), у порядку, установленому внутрішніми документами.

49. Аналіз фінансових операцій здійснюється під час обслуговування клієнтів:

1) негайно в день відбору фінансової операції, яка може стосуватися або призначатися для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

2) до початку (у процесі, під час спроби), але не пізніше двох робочих днів після здійснення фінансової операції, що може підлягати фінансовому моніторингу;

3) не пізніше трьох робочих днів після здійснення фінансової операції, щодо якої на момент її проведення наявна інформація, що може свідчити про те, що така фінансова операція або

РОЗДІЛ III.

ії учасники, джерела походження їх активів пов'язані із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин або за яке передбачені міжнародні санкції;

4) у день відмови клієнта від проведення фінансової операції.

50. Небанківська фінансова установа зобов'язана під час здійснення аналізу фінансових операцій приділяти особливу увагу:

1) регулярності здійснення фінансових операцій щодо ініціювання/отримання переказів, ініційованих у готівковій формі, у тому числі за допомогою платіжних пристроїв;

2) регулярності здійснення фінансових операцій щодо ініціювання/отримання переказів (у тому числі за допомогою платіжних пристроїв), що не відповідають фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;

3) проведенню фінансових операцій з метою уникнення виконання вимог та обмежень, передбачених банківським, валютним законодавством, законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму (дроблення сум переказів тощо);

4) здійснення однією особою сукупності взаємопов'язаних фінансових операцій, що передбачають переказ коштів на декілька осіб одночасно або протягом найближчого періоду часу;

5) проведення фінансових операцій з використанням електронних грошей.

Небанківська фінансова установа зобов'язана забезпечити проведення на постійній основі аналізу відповідності фінансових операцій, що проводяться клієнтом, з яким установлені ділові (договірні) відносини, оформлені в письмовій формі, наявній інформації про зміст його діяльності та фінансовий стан з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

За наявності підозри, яка ґрунтується на встановленні факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта, така (такі) фінансова (фінансові) операція (операції) підлягає(ють) внутрішньому фінансовому моніторингу.

Небанківська фінансова установа зобов'язана забезпечувати вжиття достатніх заходів щодо виявлення та подання спеціально уповноваженому органу інформації про фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, а також інформації про підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України.

51. Небанківська фінансова установа повинна забезпечувати виявлення фінансових операцій до початку, у процесі, але не пізніше наступного робочого дня після їх проведення, або в день виникнення підозри, або під час спроби їх проведення, або після відмови клієнта від їх проведення відповідно до Порядку № 552.

52. Небанківська фінансова установа проводить подальший контроль фінансових операцій клієнтів, ділові (договірні) відносини з якими оформлені в письмовій формі (укладені договори), у порядку, установленому внутрішніми документами під час обслуговування клієнтів, з метою виявлення таких фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

Небанківська фінансова установа не має права проводити подальший контроль фінансових операцій протягом усього строку проведення Національним банком перевірки цієї установи з питань дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму, включаючи день початку такої перевірки (не поширюється на фінансові операції, які проводяться під час зазначеної перевірки).

53. Небанківська фінансова установа для здійснення аналізу та виявлення фінансової операції, яка підлягає фінансовому моніторингу, зобов'язана, якщо на момент проведення фінансової операції немає всіх необхідних для прийняття рішення документів та/або відомостей, забезпечити вжиття не пізніше одного місяця з дня її проведення передбачених законодавством України та визначених у внутрішніх документах заходів, зокрема шляхом витребування додаткових документів і відомостей, що стосуються цієї фінансової операції, з обов'язковою фіксацією дати отримання документів і відомостей.

Небанківська фінансова установа зобов'язана усі вжиті заходи щодо з'ясування суті і мети фінансової операції підтверджувати документально.

54. Небанківська фінансова установа зобов'язана забезпечувати вжиття заходів, пов'язаних із виконанням частини першої статті 10 Закону, у тому числі з використанням права відмови від підтримання ділових відносин/від проведення фінансової операції або розірвання ділових відносин у таких випадках:

1) регулярного проведення фінансових операцій з метою уникнення виконання вимог та обмежень, передбачених банківським, валютним законодавством, законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму, зокрема щодо ідентифікації/верифікації (наприклад, дроблення сум переказів тощо);

2) регулярного здійснення однією особою сукупності взаємопов'язаних фінансових операцій, що передбачають переказ коштів на декілька осіб одночасно або протягом найближчого періоду часу.

55. Працівник небанківської фінансової установи відповідно до його функціональних обов'язків надає інформацію про фінансову операцію відповідальному працівникові цієї установи або працівникові, уповноваженому відповідальним працівником, якщо за результатами здійснення аналізу відібрано фінансову операцію клієнта, яка:

1) може підлягати обов'язковому фінансовому моніторингу, - не пізніше наступного робочого дня з дня здійснення аналізу;

2) може підлягати внутрішньому фінансовому моніторингу, а також інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, - негайно в день виникнення підозри або достатніх підстав для підозри, або спроби проведення фінансових операцій;

3) стосовно якої є підстави підозрювати, що вона пов'язана, стосується або призначена для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, - негайно в день відбору такої фінансової операції.

56. Рішення щодо віднесення фінансової операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу (виявлення фінансової операції), та внесення до реєстру фінансових операцій інформації, приймає відповідальний працівник небанківської фінансової установи або працівник небанківської фінансової установи, уповноважений цим відповідальним працівником, не пізніше наступного робочого дня з дня отримання інформації, а щодо фінансових операцій, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, або якщо їх учасником або вигодоодержувачем за ними є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, - негайно в день отримання інформації про фінансову операцію.

Повноваження працівника, уповноваженого відповідальним працівником небанківської фінансової установи щодо прийняття такого рішення, повинно бути передбачено в трудовому договорі (у посадовій інструкції, контрактах тощо) цього працівника.

57. У разі виявлення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, за результатами здійснення відповідальним працівником внутрішньої перевірки або перевірки Національним банком (у тому числі в порядку безвізного нагляду) інформація про таку фінансову операцію вноситься до реєстру фінансових операцій не пізніше ніж на п'ятий робочий день з дати складення відповідальним працівником акта перевірки/дати отримання небанківською фінансовою установою довідки про перевірку Національним банком/акта про результати безвізного нагляду з питань фінансового моніторингу (крім випадків, коли на момент складення акта перевірки/довідки про перевірку Національним банком фінансова операція не підлягатиме фінансовому моніторингу відповідно до вимог законодавства України).

58. Небанківська фінансова установа в разі потреби формування витягу з реєстру фінансових операцій, що веде́ться в електронному вигляді/у паперовій формі, зобов'язана забезпечити відображення на паперових носіях усіх даних, ідентичних тим, які містить реєстр фінансових операцій в електронному вигляді та які мають міститися в ньому відповідно до Порядку № 552, із обов'язковим зазначенням дати друкування.

VI. Порядок зупинення, поновлення фінансових операцій та виконання рішень (доручень) спеціально уповноваженого органу

59. Небанківська фінансова установа відповідно до частини першої статті 17 Закону:

1) має право зупинити здійснення фінансової(их) операції(ій), яка/які містить(ять) ознаки, передбачені статтями 15 та/або 16 Закону, та/або фінансові операції із зарахування чи списання коштів, що відбувається в результаті дій, які містять ознаки вчинення злочину, визначеного Кримінальним кодексом України;

2) зобов'язана зупинити здійснення фінансової(их) операції(ій), якщо її/їх учасником або вигодоодержувачем за ними є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій).

Зупинення фінансових операцій здійснюється на два робочі дні з дня зупинення (включно).

60. Небанківська фінансова установа зобов'язана забезпечити виявлення та зупинення фінансової операції до її проведення, що здійснюється на користь або за дорученням клієнта небанківської фінансової установи, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій), у тому числі в разі наявності за допомогою програмного забезпечення.

Небанківська фінансова установа зобов'язана забезпечити підтвердження здійснення перевірки учасників або вигодоодержувачів за фінансовою операцією, щодо включення їх до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій).

61. Доведення до небанківських фінансових установ переліку організацій, юридичних або фізичних осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, здійснюється спеціально уповноваженим органом у встановленому законодавством України порядку шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Держфінмоніторингу із відповідним повідомленням у розділі новин цього сайту.

Небанківська фінансова установа зобов'язана оновлювати на постійній основі відповідно до Порядку доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 05 травня 2016 року № 475, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 травня 2016 року за № 772/28902.

62. Відповідальний працівник небанківської фінансової установи видає внутрішнє розпорядження в разі прийняття рішення про:

1) зупинення фінансової операції у випадках, передбачених частиною першою статті 17 Закону, - у день зупинення фінансової операції;

2) подальше зупинення фінансової операції на виконання рішення спеціально уповноваженого органу відповідно до частини другої статті 17 Закону;

3) продовження зупинення фінансових операцій на виконання рішення спеціально уповноваженого органу відповідно до частини п'ятої статті 17 Закону;

4) зупинення (продовження зупинення) витаткових фінансових операцій на виконання рішення спеціально уповноваженого органу відповідно до частин третьої, п'ятої статті 17 Закону;

5) зупинення проведення фінансової операції відповідної особи за дорученням спеціально уповноваженого органу на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави відповідно до частини третьої статті 23 Закону;

6) поновлення проведення фінансових операцій у строки, установлені частиною п'ятою статті 17 Закону.

У разі отримання рішення/доручення спеціально уповноваженого органу про зупинення [(подальше зупинення, продовження зупинення) фінансової операції (зупинення/продовження зупинення витаткових фінансових операцій)] розпорядження видається в день отримання небанківською фінансовою установою рішення/доручення з обов'язковим повідомленням керівника такої небанківської фінансової установи. Якщо рішення/доручення спеціально уповноваженого органу про зупинення надійшло до небанківської фінансової установи після закінчення робочого дня, то днем надходження рішення/доручення спеціально уповноваженого органу про зупинення до небанківської фінансової установи вважається наступний робочий день.

63. Внутрішні розпорядження відповідального працівника небанківської фінансової установи, видані згідно з пунктом 62 розділу VI цього Положення, мають містити таку інформацію:

- 1) найменування/прізвище, ім'я, по батькові клієнта;
- 2) найменування, номер і дату первинного документа (крім випадків, передбачених підпунктами 4 та 5 пункту 62 розділу VI цього Положення);
- 3) суму фінансової операції (крім випадків, передбачених підпунктами 4 та 5 пункту 62 розділу VI цього Положення);
- 4) підстави зупинення фінансової операції, визначені Законом (крім випадків, передбачених підпунктом 6 пункту 62 розділу VI цього Положення);
- 5) строк зупинення фінансової операції (крім випадків, передбачених підпунктом 6 пункту 62 розділу VI цього Положення);
- 6) підпис відповідального працівника і дату видачі розпорядження.

У разі видання відповідальним працівником небанківської фінансової установи внутрішнього розпорядження про зупинення видаткових фінансових операцій відповідно до рішення/доручення спеціально уповноваженого органу, яке було отримано безпосередньо в момент ініціювання такої фінансової операції, інформація, яка має міститись у такому розпорядженні (найменування, номер і дата первинного документа; сума фінансової операції), заповнюється в разі наявності її в небанківській фінансовій установі.

Зазначені в пункті 62 розділу VI цього Положення розпорядження мають зберігатися в окремій справі не менше п'яти років у порядку, передбаченому для зберігання документів з обмеженим доступом.

64. Небанківська фінансова установа зобов'язана повідомити спеціально уповноважений орган про зупинення фінансової операції у випадках, передбачених пунктами 17 та 18 частини другої статті 6 і частиною першою статті 17 Закону, шляхом негайного формування та відправлення в той самий робочий день, коли фінансова операція була зупинена, відповідного повідомлення/файла-повідомлення. У полі «Коментарі» повідомлення/файла-повідомлення зазначається дата закінчення зупинення фінансової операції. Одночасно небанківська фінансова установа може надати додаткову інформацію щодо цієї фінансової операції спеціально уповноваженому органу.

65. Небанківська фінансова установа зобов'язана забезпечити негайне доведення до відома відповідального працівника цієї установи отриманих небанківською фінансовою установою рішень та/або доручень спеціально уповноваженого органу.

66. У разі наявності в небанківській фінансовій установі відповідних програмно-апаратних засобів після надходження до неї відповідного файла-рішення від спеціально уповноваженого органу вона зобов'язана невідкладно, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня його отримання, підтвердити в листі/файлі-листі факт отримання файла-рішення із зазначенням відомостей щодо забезпечення його виконання.

Небанківська фінансова установа в разі отримання від спеціально уповноваженого органу рішення та/або доручення на паперовому носії надає в установлений абзацом першим цього пункту строк спеціально уповноваженому органу підтвердження в листі (на паперовому носії або в електронному вигляді) або шляхом формування та надсилання файла-листа.

У такому листі/файлі-листі зазначається інформація про час і дату отримання рішення або доручення, виконання рішення або доручення в частині зупинення чи поновлення або забезпечення моніторингу фінансових операцій.

Порядок надсилання до спеціально уповноваженого органу листа на паперовому носії або в електронному вигляді має забезпечувати його гарантовану доставку та конфіденційність.

67. Загальний строк зупинення проведення фінансової операції у випадках, передбачених статтею 17 Закону, не може перевищувати 30 робочих днів.

68. Тривалість строку зупинення проведення або забезпечення моніторингу фінансової(их) операції(й) за запитом уповноваженого органу іноземної держави встановлюється спеціально уповноваженим органом відповідно до строку, визначеного в запиті уповноваженого органу іноземної держави.

69. Небанківська фінансова установа поновлює проведення фінансових операцій:

1) на третій робочий день із дня зупинення фінансової операції в разі неотримання протягом строку, передбаченого частиною першою статті 17 Закону, рішення спеціально уповноваженого органу про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

2) наступного робочого дня після дати закінчення строку зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції), зазначених(ої) у рішенні спеціально уповноваженого органу про продовження зупинення відповідних(ої) фінансових(ої) операцій(ї) (видаткових фінансових операцій).

Небанківська фінансова установа поновлює проведення відповідних фінансових операцій/фінансової операції наступного робочого дня після дня отримання:

файла-рішення/рішення на паперовому носії про скасування спеціально уповноваженим органом рішення про подальше зупинення відповідних(ої) фінансових(ої) операцій(ї) або про зупинення видаткової фінансової операції, отриманого протягом строку, зазначеного в цьому рішенні, але не пізніше 31 робочого дня з дня зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

файла-рішення/рішення на паперовому носії про поновлення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави.

VII. Порядок погодження кандидатури відповідального працівника небанківської фінансової установи щодо здійснення фінансового моніторингу фінансових операцій

70. Призначення відповідального працівника небанківської фінансової установи на посаду здійснюється відповідно до Положення № 25 після погодження Національним банком його кандидатури.

71. Внутрішню систему запобігання легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму очолює відповідальний працівник небанківської фінансової установи.

72. Небанківська фінансова установа має право призначити на посаду відповідального працівника небанківської фінансової установи особу, яка має бездоганну ділову репутацію та призначається на рівні керівництва установи, має повну вищу економічну, юридичну освіту або освіту в галузі управління, та має стаж роботи за напрямом діяльності у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму не менше ніж три роки або стаж роботи на посаді керівника небанківської фінансової установи за напрямом діяльності у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму не менше одного року, а також повинен знати законодавство України у сфері запобігання легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму та міжнародні стандарти в цій сфері, а також володіти навичками щодо застосування в практичній діяльності вимог законодавства України та внутрішніх документів.

73. Погодження кандидатури відповідального працівника небанківської фінансової установи здійснюється Комітетом з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем Національного банку України (далі - Комітет Національного банку).

74. Небанківська фінансова установа після визначення кандидатури відповідального працівника небанківської фінансової установи подає до Департаменту фінансового моніторингу Національного банку (далі -Департамент) пакет документів, який має містити:

1) копії сторінок паспорта, які містять фотографію, прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності), дату народження, серію і номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), дату видачі та найменування органу, що його видав, реєстрацію місця проживання, інформацію про громадянство, засвідчені небанківською фінансовою установою або нотаріально;

2) копію трудової книжки або іншого документа (для фізичних осіб - іноземців), засвідчену небанківською фінансовою установою або нотаріально;

3) копію диплома про вищу освіту (копію документа про освіту, виданого іноземним навчальним закладом), засвідчену небанківською фінансовою установою або нотаріально;

4) копію рішення органу управління (уповноваженої посадової особи) небанківської фінансової установи про тимчасове покладання на кандидата обов'язків відповідального працівника небанківської фінансової установи;

5) рішення (висновок) небанківської фінансової установи про наявність у кандидата бездоганної ділової репутації та про відповідність кандидата кваліфікаційним вимогам, яке складається на офіційному бланку небанківської фінансової установи, підписується керівником небанківської

фінансової установи та засвідчується відбитком печатки небанківської фінансової установи (за наявності).

75. Небанківська фінансова установа зобов'язана надати Національному банку достовірну інформацію та документи про особу, кандидатуру якої подає на погодження, які мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання.

76. Порядок погодження Національним банком кандидатури відповідального працівника небанківської фінансової установи включає:

1) розгляд поданих небанківською фінансовою установою документів щодо відповідності ділової репутації кандидата та його кваліфікаційних вимог;

2) проведення тестування кандидата на посаду в порядку, установленому Національним банком, та співбесіди з членами Комітету Національного банку з метою обґрунтованого визначення професійної придатності кандидатури на посаду відповідального працівника небанківської фінансової установи;

3) прийняття рішення Комітетом Національного банку про погодження/непогодження кандидатури відповідального працівника небанківської фінансової установи.

Якщо кандидат, який уже проходив тестування та був погоджений Національним банком на посаду відповідального працівника небанківської фінансової установи, змінює місце роботи, але з дати проведення тестування минуло не більше одного року, Комітет Національного банку може прийняти рішення про погодження кандидатури відповідального працівника небанківської фінансової установи без проведення повторного тестування.

77. Кандидатура відповідального працівника небанківської фінансової установи погоджується Комітетом Національного банку з урахуванням результатів тестування щодо знання вимог законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів з питань запобігання легалізації кримінальних доходів/фінансуванню тероризму.

78. Особа, кандидатура якої подавалася на погодження, у разі отримання негативних результатів тестування за зверненням небанківської фінансової установи може бути допущена до проходження повторного тестування (за рішенням Комітету Національного банку).

Національний банк відмовляє в погодженні кандидатури відповідального працівника небанківської фінансової установи в разі отримання кандидатом негативного результату повторного тестування.

У цьому разі небанківська фінансова установа в місячний строк з дня прийняття рішення Комітетом Національного банку про відмову відповідно до вимог цього Положення подає Департаменту пакет документів, передбачений пунктом 74 розділу VII цього Положення, необхідний для погодження іншої кандидатури.

79. У разі відсутності (у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, відпусткою, відрядженням, відстороненням від посади згідно з рішенням Національного банку, відстороненням від роботи в передбачених законодавством України випадках) відповідального працівника небанківської фінансової установи строком до чотирьох місяців керівник небанківської фінансової установи (орган управління) в установленому порядку призначає працівника, який виконуватиме обов'язки тимчасово відсутнього (відстороненого) відповідального працівника небанківської фінансової установи. Такий працівник повинен мати бездоганну ділову репутацію та відповідати кваліфікаційним вимогам та мати відповідний досвід для тимчасового виконання зазначених обов'язків.

На особу, яка тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника небанківської фінансової установи, покладаються обов'язки та надаються всі права відповідального працівника небанківської фінансової установи, передбачені Законом, цим Положенням і внутрішніми документами.

У разі тимчасової відсутності відповідального працівника небанківської фінансової установи понад чотири місяці погодження кандидатури на посаду відповідального працівника небанківської фінансової установи з Національним банком здійснюється відповідно до вимог цього розділу. Передбачений пунктом 74 розділу VII цього Положення пакет документів має бути поданий до Національного банку не пізніше ніж протягом двох тижнів із дня закінчення зазначеного строку.

80. Звільнення відповідального працівника небанківської фінансової установи з посади здійснюється в порядку, визначеному нормативно-правовими актами Нацкомфінпослуг, після погодження його звільнення Національним банком.

Директор Департаменту
фінансового моніторингу

І.В. Береза

ПОГОДЖЕНО:

В.о. заступника Голови
Національного банку України

К.В. Рожкова

Коментар: З метою забезпечення реалізації вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та відповідно до статей 7, 55, 55, 56 Закону України «Про Національний банк України», статті 21 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» постановою Правління Національного банку України затверджено Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів.

Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів складається з таких розділів:

- I. Загальні положення
- II. Вимоги до внутрішніх документів
- III. Побудова та забезпечення функціонування системи управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму
- IV. Порядок ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів) та вивчення клієнтів
- V. Порядок проведення аналізу фінансових операцій
- VI. Порядок зупинення, поновлення фінансових операцій та виконання рішень (доручень) спеціально уповноваженого органу
- VII. Порядок погодження кандидатури відповідального працівника небанківської фінансової установи щодо здійснення фінансового моніторингу фінансових операцій.

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 20 червня 2011 р. № 197

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

13 липня 2011 р. за № 852/19590

Про затвердження Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

(заголовок із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 30.03.2016 р. № 204)

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Правління Національного банку України

від 29 серпня 2013 р. № 339,

від 31 жовтня 2014 р. № 696,

від 31 липня 2015 р. № 499,

від 23 грудня 2015 р. № 920

(уперше звіти за формами, визначеними в додатку 1 та додатку 2 до Положення, з урахуванням змін, внесених постановою Правління Національного банку України від 23 грудня 2015 р. № 920, подаються банками за IV квартал 2015 року не пізніше десятого робочого дня місяця після звітного періоду),

від 17 лютого 2016 р. № 88,

від 30 березня 2016 р. № 204

(уперше звіти за формою, визначеною у додатку 2 до Положення, з урахуванням змін, внесених постановою Правління Національного банку України від 30 березня 2016 р. № 204, подаються банками за II квартал 2016 року не пізніше десятого робочого дня місяця після звітного періоду)

Відповідно до статті 7 Закону України «Про Національний банк України», статті 63 Закону України «Про банки і банківську діяльність», статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» Правління Національного банку України постановляє:

РОЗДІЛ III.

1. Затвердити Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Положення), що додається.

2. Департаменту фінансового моніторингу (О.М. Бережний) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України для використання в роботі.

3. Департаменту фінансового моніторингу (О.М. Бережний), територіальним управлінням Національного банку України забезпечити організацію та проведення перевірок банків, їх відокремлених підрозділів, платіжних організацій та членів платіжних систем, що є банківськими установами, філій іноземних банків відповідно до вимог Положення.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на директора Департаменту фінансового моніторингу О.М. Бережного, начальників територіальних управлінь Національного банку України.

5. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

Голова

С.Г. Арбузов

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

С.Г. Гуржій

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про планування та порядок проведення інспекційних перевірок»	17.07.2001 № 276	15.08.2001 № 703/5894	Офіційний вісник України від 07.09.2001, № 34, стор. 152, стаття 1602, код акту 19807/2001	07.09.2001	-
2.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	20.06.2011 № 197	13.07.2011 № 852/19590	Офіційний вісник України від 29.07.2011, № 55, стор. 91, стаття 2218, код акту 57575/2011	29.07.2011	Із змінами

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
20 червня 2011 року № 197
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 31 липня 2015 року № 499)

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
13 липня 2011 р. за № 852/19590

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до статті 7 Закону України «Про Національний банк України», статті 63 Закону України «Про банки і банківську діяльність», статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», з метою встановлення порядку організації та проведення Національним банком України (далі - Національний банк) перевірок з питань дотримання банками, їх відокремленими підрозділами, філіями іноземних банків (далі - банки), небанківськими фінансовими установами-резидентами, які є платіжними організаціями та/або членами чи учасниками платіжних систем, їх відокремленими підрозділами (далі - установи), у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів), вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - легалізація кримінальних доходів або фінансування тероризму), у тому числі нормативно-правових актів Національного банку (далі - законодавство з питань фінансового моніторингу).

2. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

1) акт про результати безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу (далі - акт) - офіційний документ, в якому зафіксовані виявлені працівниками Національного банку порушення банком/установою вимог законодавства з питань фінансового моніторингу, вимог, обмежень щодо діяльності банків та факти, що можуть свідчити про здійснення ризикової діяльності, яка загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку (щодо використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів або фінансування тероризму) (далі - ризикова діяльність), що складається працівниками Національного банку за результатами безвиїзного нагляду;

2) безвиїзний нагляд з питань фінансового моніторингу - аналіз діяльності банку/установи, який проводиться працівниками Національного банку в приміщеннях Національного банку в порядку, установленому в розділі IV цього Положення;

3) виїзна перевірка - перевірка банку/установи, яка проводиться безпосередньо за його/її місцезнаходженням, за визначений період його/її діяльності інспекційною групою Національного банку (далі - інспекційна група);

4) дата виїзної перевірки - календарна дата, станом на яку здійснюється виїзна перевірка та відображається стан справ банку/установи в довідці про виїзну перевірку;

5) дата закінчення проведення безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу - дата отримання банком/установою від Національного банку повідомлення про закінчення проведення безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу або акта;

6) дата початку проведення безвізного нагляду з питань фінансового моніторингу - дата отримання банком/установою запиту Національного банку про надання інформації, матеріалів, документів (їх копій та/або витягів з них), письмових пояснень, необхідних для проведення безвізного нагляду з питань фінансового моніторингу;

7) довідка про виїзну перевірку - офіційний документ, що містить результати виїзної перевірки та складається інспекційною групою;

8) керівник банку/установи - голова правління банку / керівник установи / керівник відокремленого підрозділу банку, установи / керівник філії іноземного банку або особа, яка виконує обов'язки однієї із зазначених осіб;

9) керівник Національного банку - Голова Національного банку або заступник Голови Національного банку, або керівник структурного підрозділу центрального апарату Національного банку, який здійснює нагляд за дотриманням банками/установами вимог законодавства з питань фінансового моніторингу (далі - Департамент), або особа, яка виконує обов'язки однієї із зазначених осіб;

10) перевірка з питань дотримання вимог законодавства з питань фінансового моніторингу (далі - перевірка) - планова або позапланова виїзна перевірка, безвізний нагляд з питань фінансового моніторингу;

11) період, що підлягає виїзній перевірці, - це період діяльності банку/установи, що перевіряється інспекційною групою щодо дотримання ним/нею вимог законодавства з питань фінансового моніторингу;

12) планова виїзна перевірка - виїзна перевірка, яка проводиться відповідно до затвердженого Національним банком річного плану виїзних перевірок з питань фінансового моніторингу (далі - План);

13) позапланова виїзна перевірка - виїзна перевірка, яка проводиться відповідно до розпорядження Національного банку.

Терміни, що використовуються в цьому Положенні, уживаються відповідно до їх значень, наведених у Законах України «Про банки і банківську діяльність», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про запобігання корупції» та інших законодавчих актах, а також нормативно-правових актах Національного банку.

3. Перевірка банку/установи проводиться з метою визначення дотримання ним/нею вимог законодавства з питань фінансового моніторингу, а також достатності заходів, що здійснюються банком/установою для запобігання легалізації кримінальних доходів або фінансуванню тероризму та відповідності цих заходів для обмеження (зменшення) ризиків під час його/її діяльності.

II. Організація та порядок проведення виїзних перевірок

4. Планова виїзна перевірка банку/установи (крім їх відокремлених підрозділів) проводиться не рідше одного разу на три роки.

Датою, з якої починається відлік трирічного строку для визначення початку наступної планової виїзної перевірки банку/установи, є дата попередньої виїзної перевірки, що зазначена в довідці про виїзну перевірку.

5. Планові виїзні перевірки банків/установ здійснюються відповідно до Плану, який затверджує Голова Національного банку або заступник Голови Національного банку, який згідно з розподілом функціональних обов'язків здійснює загальне керівництво та контролює діяльність Департаменту.

6. Планова виїзна перевірка відокремленого підрозділу банку/установи може бути проведена без здійснення виїзної перевірки у відповідному році банку - юридичної особи / установи - юридичної особи.

7. До Плану включаються виїзні перевірки:

1) банків/установ (крім їх відокремлених підрозділів), для яких спливає трирічний строк із дати останньої планової виїзної перевірки або позапланової виїзної перевірки, якщо під час її проведення був охоплений весь перелік питань їх діяльності у сфері фінансового моніторингу;

2) банків/установ (крім їх відокремлених підрозділів), якщо з дня отримання ними банківської ліцензії / ліцензії Національного банку на переказ коштів без відкриття рахунків минуло більше ніж 12 місяців, а їх виїзна перевірка ще не проводилася;

3) банків/установ, перелік яких визначається за результатами проведеної Національним банком оцінки ризиків використання послуг банків/установ для легалізації кримінальних доходів або фінансування тероризму;

4) банків, за результатами попередньої перевірки яких було встановлено здійснення ризикової діяльності;

5) банків, до яких чи власників істотної участі яких іноземними державами або міждержавними об'єднаннями, або міжнародними організаціями застосовано санкції, що становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи;

6) банків/установ, щодо яких Національний банк має інформацію, отриману від державних органів, що свідчить / може свідчити про порушення ними вимог законодавства з питань фінансового моніторингу.

8. Планові виїзні перевірки банків/установ проводяться на підставі виданого інспекційній групі посвідчення на право проведення виїзної перевірки (далі - посвідчення), оформленого на бланку Національного банку та підписаного керівником Національного банку.

9. У посвідченні зазначаються найменування банку/установи, що перевіряється, підстава для проведення виїзної перевірки, строки проведення виїзної перевірки (дати початку і закінчення), період, що підлягає виїзній перевірці, склад інспекційної групи та її керівник (із зазначенням прізвища, імені, по батькові, посади), інше (за потреби).

10. Планова виїзна перевірка банку/установи здійснюється відповідно до програми виїзної перевірки, у якій зазначається перелік питань, що підлягають виїзній перевірці. Програма виїзної перевірки оформляється у формі додатка до посвідчення, затверджується керівником Національного банку та є невід'ємною частиною посвідчення.

У програмі виїзної перевірки за потреби зазначається формат надання банком/установою необхідної для виїзної перевірки інформації.

11. Національний банк за наявності обґрунтованих підстав може прийняти рішення про проведення позапланової виїзної перевірки банку/установи. Такими підставами є:

1) результати безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу;

2) інформація інших підрозділів Національного банку, державних органів, органів нагляду іноземних держав про факти, що свідчать/можуть свідчити про порушення вимог законодавства з питань фінансового моніторингу;

3) результати узагальнення матеріалів виїзних перевірок, безвиїзного нагляду окремих банків/установ, що несуть взаємопов'язаний або системний зміст.

12. Позапланова виїзна перевірка призначається за окремим дорученням Голови Національного банку або уповноваженої ним особи, що оформляється розпорядженням, у якому зазначаються найменування банку/установи, що перевіряється, підстава (підстави), передбачена (передбачені) пунктом 11 цього розділу, для проведення виїзної перевірки, строки проведення виїзної перевірки (дати початку і закінчення), період, що підлягає виїзній перевірці, склад інспекційної групи та її керівник (із зазначенням прізвища, імені, по батькові, посади), питання, які підлягають виїзній перевірці, інше (за потреби).

13. Виїзна перевірка може здійснюватися з окремих питань діяльності банку/установи або охоплювати весь перелік питань діяльності банку/установи у сфері фінансового моніторингу.

Перелік питань, що підлягають перевірці в банку/установі, визначається за результатами проведеної Національним банком оцінки ризиків використання послуг банків/установ для легалізації кримінальних доходів або фінансування тероризму.

14. Строк проведення виїзної перевірки не повинен перевищувати 30 робочих днів та визначається залежно від виду виїзної перевірки, виду (напрямів) діяльності і спеціалізації за видами послуг, обсягів фінансових операцій банку/установи, у тому числі групи, до якої належить банк, за винятком випадків, зазначених у пункті 19 цього розділу.

15. Національний банк зобов'язаний повідомити банк/установу про проведення планової виїзної перевірки не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку цієї перевірки.

Повідомлення про проведення планової виїзної перевірки (далі - повідомлення) оформляється службовим листом Національного банку, підписується керівником Національного банку та надсилається засобами поштового зв'язку або електронного зв'язку Національного банку та містить таку інформацію:

- 1) дати початку та закінчення виїзної перевірки;
- 2) період, що підлягає виїзній перевірці;
- 3) інформацію про керівника інспекційної групи та контактний телефон;
- 4) іншу інформацію (за потреби).

Для забезпечення проведення виїзної перевірки разом із повідомленням у вигляді додатка до нього до банку/установи може надсилатися перелік інформації, матеріалів (у тому числі в електронному вигляді у визначених структурі та форматі) та документів (їх копій та/або витягів з них), які банк/установа зобов'язаний(а) підготувати та надати Національному банку в терміни, обсягах та порядку, визначених у повідомленні.

16. Керівник або заступник керівника інспекційної групи під час проведення виїзної перевірки має право подавати банку/установі запити в письмовій формі про надання необхідних для виїзної перевірки інформації, матеріалів (у тому числі в електронному вигляді у визначених структурі та форматі), документів (їх копій та/або витягів з них) та письмових пояснень щодо проведених фінансових операцій і з інших питань діяльності банку/установи (далі - запит інспекційної групи).

Керівник або заступник керівника інспекційної групи забезпечує фіксування дати та часу надання запиту уповноваженій особі банку/установі для реєстрації.

У разі неможливості надання запиту уповноваженій особі банку/установі для реєстрації (зокрема у зв'язку з відмовою отримати запит, відсутністю уповноваженої на прийняття запиту особи банку/установи тощо) керівник або заступник керівника інспекційної групи фіксує такий факт на обох примірниках запиту (із зазначенням причини, з якої запит не може бути наданий, дати та часу вчинення відповідного напису).

Банк/установа зобов'язаний(а) своєчасно та в повному обсязі надати у визначених форматі, структурі та вигляді на запит інспекційної групи / вимогу керівника Національного банку достовірну інформацію, матеріали, документи (їх копії та/або витяги з них), у яких можна прочитати всі написані в них відомості, а також не створювати перешкод проведенню перевірки та надати на першу вимогу доступ керівнику та членам інспекційної групи до всіх оригіналів документів, матеріалів та інформації, у тому числі до тих, що становлять інформацію з обмеженим доступом, що містить захищену законом таємницю, зокрема банківську, комерційну, таємницю фінансового моніторингу, іншу таємницю, та конфіденційну інформацію, необхідних для перевірки, до системи автоматизації банківських операцій, ресурсів автоматизованих банківських систем / автоматизованих систем, що забезпечують здійснення фінансового моніторингу банку/установи, інформаційних ресурсів, до всіх приміщень банку/установи.

17. Запит інспекційної групи складається на ім'я керівника банку/установи у двох примірниках за підписом керівника або заступника керівника інспекційної групи з обов'язковим визначенням інформації, матеріалів, документів (їх копій та/або витягів з них), письмових пояснень, що необхідно надати, строку, форми, вигляду та порядку їх надання. Кожний запит інспекційної групи підлягає обов'язковій реєстрації в банку/установі.

Якщо запит інспекційної групи складено на двох або більше аркушах, то на кожному аркуші проставляється підпис керівника або заступника керівника інспекційної групи.

18. Керівник банку/установи зобов'язаний забезпечити виконання запиту інспекційної групи у визначених у ньому обсягах, форматі, порядку і термінах.

Інформація, документи (їх копії та/або витяги з них), письмові пояснення, які підготовлені банком/установою на запит інспекційної групи, надаються із супровідним листом.

Керівник або заступник керівника інспекційної групи забезпечує фіксування дати та часу отримання інспекційною групою наданих банком/установою на запит інспекційної групи інформації, матеріалів, документів (їх копій та/або витягів з них), пояснень.

Керівник або заступник керівника інспекційної групи фіксує факт ненадання банком/установою на запит інспекційної групи зазначених у запиті інформації, документів (їх копій та/або витягів з них), письмових пояснень в установленний строк у повному обсязі, визначеному форматі, структурі та вигляді шляхом вчинення відповідного запису на запиті про надання таких документів (на примірнику, що зберігається в керівника / заступника керівника інспекційної групи) або складає відповідний акт.

Керівник або заступник керівника інспекційної групи має право на підставі запиту інспекційної групи вимагати (за необхідності) виготовлення банком/установою копій документів у присутності члена інспекційної групи.

19. Керівник інспекційної групи або керівник структурного підрозділу Департаменту, що здійснює виїзні перевірки банків/установ, за наявності причин, що можуть свідчити про об'єктивну неможливість виконання програми виїзної перевірки в повному обсязі та встановлені строки, подає керівникові Національного банку обґрунтоване подання щодо продовження строку, відміни або дострокового припинення розпочатої виїзної перевірки. Довідка про виїзну перевірку в разі відміни (дострокового припинення) розпочатої виїзної перевірки складається згідно з вимогами пункту 22 розділу II цього Положення в разі виявлення порушення банком/установою законодавства з питань фінансового моніторингу, вимог та обмежень щодо діяльності банків, факту(ів), що можуть свідчити про здійснення ризикової діяльності банком.

Керівник Національного банку на підставі обґрунтованого подання може прийняти рішення про продовження строку, відміну або дострокове припинення розпочатої виїзної перевірки. Строк, на який продовжується виїзна перевірка, не повинен перевищувати 30 робочих днів.

20. У разі невиконання законних вимог або створення перешкод посадовою особою банку/установи проведенню виїзної перевірки інформація щодо цього (факти та обставини) відображається у довідці про виїзну перевірку, а керівник інспекційної групи складає протокол про вчинення адміністративного правопорушення в порядку, передбаченому Положенням про порядок накладення адміністративних штрафів, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2001 року № 563, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 січня 2002 року за № 62/6350 (зі змінами).

21. Керівник та посадова особа банку/установи, про яку йдеться у пункті 20 цього Положення, зобов'язані надати керівникові інспекційної групи пояснення в письмовій формі щодо причин невиконання законних вимог або створення перешкод проведенню виїзної перевірки та всі матеріали, документи (їх копії та/або витяги з них), інформацію, необхідні для складання протоколу про вчинення адміністративного правопорушення.

22. За результатами проведення планової або позапланової виїзної перевірки банку/установи в трьох примірниках складається довідка про виїзну перевірку, що підписується керівником інспекційної групи (заступником керівника інспекційної групи в разі тимчасової відсутності керівника інспекційної групи).

Довідка про виїзну перевірку містить дату її складання, найменування банку/установи, що перевірялися, вид перевірки (планова чи позапланова), період, що підлягав перевірці, строк проведення перевірки, висновки, інформацію про виявлені порушення банком/установою законодавства з питань фінансового моніторингу, вимог та обмежень щодо діяльності банків, факти, що можуть свідчити про здійснення ризикової діяльності банком, інформацію, отриману Національним банком в установленому законодавством порядку (зокрема з офіційних джерел, під час здійснення безвізного нагляду / виїзної перевірки іншого банку/установи, від державних органів, суб'єктів господарювання, фізичних осіб), що стосується обставин, фактів і висновків, викладених у довідці про виїзну перевірку, супровідну інформацію та рекомендації банку/установі, факти протидії проведенню перевірки (якщо такі були), іншу інформацію (за потреби).

23. Матеріалами виїзної перевірки є всі документи (їх копії та/або витяги з них), письмові пояснення та інформація, що були надані банком/установою на запит Національного банку / інспекційної групи в паперовому вигляді, вилучені інспекційною групою копії документів з метою проведення виїзної перевірки, інші документи, отримані Національним банком в установленому законодавством порядку (зокрема з офіційних джерел, під час здійснення безвізного нагляду / виїзної перевірки іншого банку/установи, від державних органів, суб'єктів господарювання, фізичних осіб), документи, складені інспекційною групою / Національним банком (акти, описи тощо), що стосуються обставин, фактів і висновків, викладених у довідці про виїзну перевірку. Якщо документ є лише в електронному вигляді, то банк/установа на запит інспекційної групи зобов'язаний(а) надати його копію (витяг з нього) на паперовому носії.

Документи (отримані/вилучені/складені інспекційною групою/ Національним банком), що стосуються обставин, фактів і висновків, викладених у довідці про виїзну перевірку, оформляються як додатки до другого примірника довідки про виїзну перевірку, власником якої є Національний банк.

Матеріали виїзної перевірки, надані банком/установою, повинні мати належну якість, щоб можна було прочитати та візуально сприйняти всю зазначену вперше в них текстову та символічну

інформацію, зокрема цифри, букви, знаки, символи, кольори, розпізнати реквізити документів, підписи, відбитки печаток, форми бланків.

Підготовлені банком/установою на запит інспекційної групи документи, інформація та письмові пояснення надаються за підписом керівника [відповідального працівника з питань фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник)] банку/установи, скріплені відбитком печатки банку/установи із зазначенням дати надання. Копії документів, витяги з них, що надаються на запит інспекційної групи, засвідчуються підписом керівника (відповідального працівника), що скріплюється відбитком печатки банку/установи із зазначенням його посади, ініціалів та прізвища, дати засвідчення та проставленням напису «Згідно з оригіналом».

Якщо копія документа/витяг з нього складається з двох і більше сторінок (аркушів), то її/його сторінки (аркуші) повинні бути пронумеровані та прошиті банком/установою та на її/його зворотному боці останнього аркуша на окремому невеликому аркуші, що наклеюється на нього поверх кінців ниток, зазначається напис: «Пронумеровано та прошнуровано ... арк.» (зазначається кількість аркушів цифрами та словами) та проставляється відмітка про засвідчення копії документа/витягу з нього в порядку, визначеному в абзаці четвертому пункту 23 розділу II цього Положення.

Крім відмітки про засвідчення на копіях документів/витягах із них банк/установа зазначає пояснювальні написи в порядку, визначеному у запиті інспекційної групи.

Матеріали виїзної перевірки, надані банком/установою, на які є посилання в довідці про виїзну перевірку, інші документи, отримані Національним банком в установленому законодавством порядку, що стосуються обставин, фактів і висновків, викладених у довідці про виїзну перевірку, є невід'ємною частиною довідки про виїзну перевірку.

24. Два примірники довідки про виїзну перевірку (перший примірник з окремими додатками та другий примірник без додатків) не пізніше тридцятого робочого дня з дня закінчення виїзної перевірки для ознайомлення та підписання керівником банку/установи та відповідальним працівником (щодо відокремленого підрозділу банку/установи - у разі наявності відповідального працівника) передаються відповідальному працівникові (у разі тимчасової відсутності відповідального працівника - особі, яка тимчасово виконує його обов'язки) під підпис із зазначенням дати передавання на третьому примірнику довідки про виїзну перевірку, який зберігається в керівника або одного з членів інспекційної групи, або надсилаються до банку/установи з урахуванням вимог щодо надання/пересилання документів із грифом обмеження доступу, установлених Національним банком.

За необхідності Національний банк надсилає копію довідки про виїзну перевірку банку (з окремими додатками) для ознайомлення правління банку / керівникові філії іноземного банку з урахуванням вимог щодо пересилання документів із грифом обмеження доступу, установлених Національним банком (рекомендованим листом із повідомленням про вручення).

Надсилання Національним банком до банку/установи довідки про виїзну перевірку банку/установи (за необхідності її копії) здійснюється одноразово в порядку, визначеному цим Положенням.

25. Керівник банку/установи та відповідальний працівник зобов'язані не пізніше ніж на третій робочий день з дати отримання банком/установою двох примірників довідки про виїзну перевірку ознайомитися з одержаними примірниками, підписати їх, зазначивши дату, та повернути підписаний другий примірник довідки про виїзну перевірку до Національного банку.

Неотримання довідки про виїзну перевірку протягом місяця з дня її надіслання Національним банком засобами поштового зв'язку з незалежних від Національного банку причин та/або порушення порядку, та/або строку ознайомлення, та/або підписання, та/або повернення, що зазначені в абзаці першому цього пункту, та/або не підписання, та/або не повернення другого примірника довідки про виїзну перевірку банком/установою до Національного банку не позбавляє її офіційності та законної (юридичної) сили. У цьому разі довідка про виїзну перевірку вважається доведеною до відома банку/установи та такою, що не має пояснень та заперечень, а її третій примірник, що залишився у Національного банку, є підставою для прийняття ним відповідних рішень у межах повноважень.

Банк/установа має право надати письмові пояснення, заперечення щодо обставин, фактів і висновків, викладених у довідці про виїзну перевірку з обов'язковими підтвердженими документами, інформацією (далі - документальне підтвердження).

За наявності заперечень щодо обставин, фактів і висновків, викладених у довідці про виїзну перевірку, керівник банку/установи та відповідальний працівник підписують довідку про виїзну перевірку із позначкою «із запереченнями».

Заперечення до довідки про виїзну перевірку, пояснення викладаються в письмовій формі як окремих документів, які підписуються керівником банку/установи, підпис якого скріплюється відбитком печатки банку/установи, та відповідальним працівником (щодо відокремленого підрозділу банку/установи - у разі наявності відповідального працівника) із зазначенням дати їх підписання.

Письмові пояснення, заперечення до довідки про виїзну перевірку разом з їх документальним підтвердженням є невід'ємною частиною довідки про виїзну перевірку.

26. Банк/установа надсилає протягом строку, встановленого в пункті 25 цього розділу, підписаний другий примірник довідки про виїзну перевірку, письмові пояснення, заперечення до довідки про виїзну перевірку (за наявності) до Національного банку із супровідним листом, підписаним керівником банку/установи, із забезпеченням гарантованої доставки та конфіденційності таких документів.

27. Власником довідки про виїзну перевірку банку/установи з моменту її підписання керівником та членами інспекційної групи Національного банку, додатків до неї (у тому числі матеріалів виїзної перевірки) з моменту їх отримання Національним банком є виключно Національний банк.

Довідка про виїзну перевірку банку/установи разом з додатками (у тому числі матеріалами виїзної перевірки) становить інформацію з обмеженим доступом, що містить захищену законом таємницю, зокрема банківську, комерційну таємницю, таємницю фінансового моніторингу, та може містити іншу передбачену законом таємницю, а також конфіденційну інформацію, що збирається Національним банком під час здійснення нагляду, розголошення якої може завдати шкоди особі, суспільству і державі.

Усі документи, що складені Національним банком з використанням та/або на підставі інформації, що міститься в довідці про виїзну перевірку банку/установи, додатках до неї (у тому числі в матеріалах виїзної перевірки), становлять інформацію з обмеженим доступом, що містить захищену законом таємницю, яка відповідно до законодавства України не має доводитися до відома осіб, яких вона стосується, та поширюється Національним банком у порядку, визначеному законодавством України.

28. До здійснення перевірок банків/установ не можуть залучатися працівники Національного банку, які мають реальний чи потенційний конфлікт інтересів, у тому числі якщо їх близькі особи є керівниками, учасниками банку/установи, членами наглядового, виконавчого, іншого органу управління та контролю банку/установи, кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) банку/установи, мають інші корпоративні та/або трудові відносини, та/або особисті, та/або ділові зв'язки з банком/установою, що перевіряється. Обов'язок повідомлення керівника Департаменту про наявність реального чи потенційного конфлікту інтересів покладається на працівника Національного банку до початку перевірки банку/установи. Працівник Національного банку несе відповідальність за приховування такої інформації згідно із законодавством України.

У разі виявлення (отримання) під час проведення перевірки інформації (фактів), що свідчить про наявність у працівника Національного банку, залученого до перевірки, реального чи потенційного конфлікту інтересів, Національний банк негайно відстороняє (усуває) від проведення перевірки такого працівника та вживає заходів, передбачених Законом України «Про запобігання корупції». Замість відстороненого (усунутого) працівника Національного банку до проведення перевірки може бути залучений інший.

III. Права та обов'язки інспекційної групи та керівників банку/установи

29. Члени інспекційної групи під час проведення виїзної перевірки банку/установи мають право:

1) вільного доступу до всіх оригіналів документів, матеріалів та інформації, у тому числі до тих, що становлять інформацію з обмеженим доступом, що містить захищену законом таємницю, зокрема банківську, комерційну, таємницю фінансового моніторингу, іншу таємницю, а також конфіденційну інформацію, необхідних для перевірки, до системи автоматизації банківських операцій, ресурсів автоматизованих банківських систем / автоматизованих систем, що забезпечують здійснення фінансового моніторингу банку/установи, інформаційних ресурсів;

2) вільного доступу до всіх приміщень банку/установи в робочий час та в неробочий час за потреби;

3) збирати та вимагати від банку/установи надання будь-якої інформації, матеріалів, документів (їх копій та/або витягів з них), письмових пояснень, необхідних для здійснення виїзної перевірки;

4) безоплатно одержувати від банку/установи будь-яку інформацію, матеріали, документи (їх копії та/або витяги з них), пояснення (у тому числі письмові) щодо його/її діяльності, вилучати копії документів, що свідчать про порушення законодавства з питань фінансового моніторингу;

5) одержувати від банку/установи та виносити за його/її межі матеріали виїзної перевірки, засвідчені в установленому порядку;

6) користуватися необхідними для проведення виїзної перевірки та організації діяльності інспекційної групи технічними засобами, у тому числі комп'ютерами, флеш-картами та іншими електронними носіями інформації, програмними засобами, копіювальними апаратами, сканерами, телефонами (у тому числі стільникового зв'язку), заносити в приміщення та виносити з приміщення банку/установи технічні та програмні засоби, що належать Національному банку;

7) вимагати від банку/установи демонстрації та ознайомлення з функціональними можливостями і ресурсами автоматизованих банківських систем/автоматизованих систем, що забезпечують здійснення фінансового моніторингу, системи автоматизації банківських операцій, інформаційних ресурсів;

8) вимагати від банку/установи надання повного доступу до автоматизованих банківських систем / автоматизованих систем, що забезпечують здійснення фінансового моніторингу, системи автоматизації банківських операцій, інформаційних ресурсів для перегляду всіх операцій банку, установи та його (її) клієнтів за всіма рахунками з можливістю формування виписок руху коштів за рахунками (із зазначенням часу з точністю до секунди) / оборотно-сальдової відомості / інших звітів за період, що підлягає виїзній перевірці, реєстру фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, анкет клієнтів банку зі змінами та доповненнями, інших функціональних можливостей зазначених у цьому пункті систем і ресурсів.

30. Керівник банку/установи, крім обов'язків, що зазначені в розділі II цього Положення, зобов'язаний виконувати законні вимоги керівника та членів інспекційної групи, сприяти та не створювати перешкод проведенню виїзної перевірки, а також зобов'язаний зокрема:

1) організувати в день початку виїзної перевірки зустріч і забезпечити оперативний зв'язок членів інспекційної групи, які здійснюють виїзну перевірку, з керівниками підрозділів/фахівцями, до обов'язків яких належить здійснення діяльності, відповідних операцій, що підлягають виїзній перевірці;

2) після пред'явлення представнику охорони або служби безпеки банку/установи посвідчення/розпорядження про перевірку цього банку/установи забезпечити на період її проведення кожному члену інспекційної групи вільний (на першу вимогу) вхід/вихід до/з приміщення та інших службових приміщень банку/установи протягом усього робочого дня, а за потреби в неробочий час;

3) забезпечити інспекційній групі вільний доступ до всіх документів, інформації та матеріалів з питань діяльності (обставин, фактів) банку/установи;

4) виділити інспекційній групі на період проведення виїзної перевірки робоче місце в окремому від працівників банку/установи та сторонніх осіб ізольованому службовому приміщенні, що обладнане необхідними меблями, вогнетривкою шафою для зберігання документів, комп'ютерами; забезпечити можливість користуватися телефоном, засобами копіювально-розмножувальної техніки. Якщо немає можливості виділити інспекційній групі зазначене службове приміщення, то з урахуванням чисельності цієї групи та за згодою її керівника має бути виділене окреме робоче місце, обладнане згідно з вимогами цього абзацу таким чином, щоб забезпечити належні умови для роботи членів інспекційної групи.

Доступ до зазначеного ізольованого службового приміщення керівника та інших працівників банку/установи, осіб, у яких таке приміщення перебуває у власності, в оренді чи на іншому праві користування, під час проведення виїзної перевірки здійснюється тільки з дозволу керівника інспекційної групи;

5) забезпечити своєчасне надання на запит інспекційної групи повної, достовірної інформації, матеріалів, документів (їх копії та/або витягів з них), письмових пояснень у форматі, структурі, вигляді, порядку, термінах та обсягах, визначених у запиті інспекційної групи;

6) забезпечувати членам інспекційної групи демонстрацію та ознайомлення з функціональними можливостями автоматизованих банківських систем / автоматизованих систем, що забезпечують здійснення фінансового моніторингу, системи автоматизації банківських операцій, інформаційних ресурсів у порядку, установленому в запиті інспекційної групи;

7) надати членам інспекційної групи повний доступ до автоматизованих банківських систем / автоматизованих систем, що забезпечують здійснення фінансового моніторингу, системи автоматизації банківських операцій, інформаційних ресурсів для перегляду всіх операцій банку, установи та його (її) клієнтів за всіма рахунками з можливістю формування виписок руху коштів за рахунками (із зазначенням часу з точністю до секунди) / оборотно-сальдової відомості / інших звітів за період, що підлягає виїзній перевірці, анкет клієнтів банку зі змінами та доповненнями, інших функціональних можливостей зазначених у цьому пункті систем і ресурсів;

8) забезпечувати коректну поведінку працівників банку/установи під час проведення виїзної перевірки.

Керівник банку/установи не має права чинити будь-який тиск на членів інспекційної групи, які здійснюють виїзну перевірку, та будь-яким чином обмежувати їх дії щодо здійснення виїзної перевірки.

IV. Проведення безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу

31. Працівники Національного банку здійснюють безвиїзний нагляд з питань фінансового моніторингу шляхом проведення аналізу дотримання банком/установою вимог законодавства з питань фінансового моніторингу на підставі:

1) довідки про виїзну перевірку та матеріалів виїзної перевірки банку/установи;

2) даних статистичної звітності банку/установи, яка подається відповідно до вимог Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 19 березня 2003 року № 124, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 07 травня 2003 року за № 353/7674 (зі змінами);

3) інформації, документів (їх копій та/або витягів з них), звітів, отриманих від банку/установи;

4) інформації та документів, отриманих від підрозділів Національного банку, суб'єктів державного фінансового моніторингу, інших органів державної влади.

32. Національний банк з метою проведення безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу має право запитувати в банку/установи інформацію (у тому числі в електронному вигляді у визначених форматі і структурі), документи (їх копії та/або витяги з них) та письмові пояснення щодо проведених фінансових операцій і з окремих питань діяльності банку/установи шляхом надання відповідного запиту.

Запит оформляється як службовий лист Національного банку, підписується керівником Національного банку та надсилається засобами поштового зв'язку або електронного зв'язку Національного банку.

Керівник банку/установи зобов'язаний забезпечити своєчасне надання на запит достовірної інформації, матеріалів, документів (їх копії та/або витягів з них), пояснень (у тому числі письмових) у визначених у ньому вигляді, структурі, обсягах, форматі, порядку і термінах.

Документи (їх копії та/або витяги з них) та письмові пояснення, які подаються банком/установою на запит Національного банку, повинні відповідати вимогам, установленим пунктом 23 розділу II цього Положення.

З наданих банком/установою оригіналів документів Національний банк має право зробити копії цих документів, які засвідчуються працівником Національного банку як такі, що відповідають оригіналу наданих банком/установою документів, із зазначенням відмітки про засвідчення копії документа, що складається зі слів «Згідно з оригіналом», назви посади працівника Національного банку, який засвідчив копії документів, його особистого підпису, ініціалів та прізвища, дати засвідчення копії та відповідно скріплюється відбитком печатки Національного банку.

Якщо копія документа / витяг з нього складається з двох і більше сторінок (аркушів), то її/його сторінки (аркуші) повинні бути пронумеровані та прошиті працівником Національного банку та на її/його зворотному боці останнього аркуша на окремому невеликому аркуші, що наклеюється на нього поверх кінців ниток, зазначається напис: «Пронумеровано та прошнуровано ... арк.» (зазначається кількість аркушів цифрами та словами) та проставляється відмітка про засвідчення копії документа / витягу з нього в порядку, визначеному в абзаці п'ятому пункту 32 розділу IV цього Положення.

Національний банк використовує засвідчені ним копії документів під час прийняття відповідних рішень у межах повноважень.

32-1. З метою здійснення Національним банком оцінки ризиків використання послуг банків для легалізації кримінальних доходів або фінансування тероризму банки щоквартально складають, підписують та надають Національному банку Звіт з питань управління ризиками у сфері фінансового моніторингу та Звіт з питань оцінки ризиків у сфері фінансового моніторингу (далі - звіти) за формами та в порядку, визначеними в додатку 1 та додатку 2 до цього Положення відповідно.

Керівник банку зобов'язаний забезпечити своєчасне подання звітів, надання повної та достовірної інформації у звітах за формами, у порядку і в терміни, визначені в додатках 1 та 2 до цього Положення.

Звіти підписують особи, які обіймають посади, визначені в зразках форм, або особи, які виконують їх обов'язки.

Файли з даними звітів засвідчують електронним цифровим підписом. Перед надсиланням до Національного банку здійснюється захист цих файлів за допомогою спеціального програмного комплексу «АРМ НБУ – Інформаційний».

Роз'яснення: Департамент фінансового моніторингу (далі - Департамент) здійснив попередній аналіз даних форми № 203 «Звіт з питань оцінки ризиків у сфері фінансового моніторингу» (далі - форма № 203) за IV квартал 2015 року, які були надані окремими банками.

За результатами такого аналізу Департамент звертає увагу на типові помилки, допущені банками, зокрема:

1. У рядку 1 форми № 203 - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій із зарахування коштів на вкладні (депозитні) рахунки (балансові рахунки 252-5, 254-6, 261-0, 261-5, 263-0, 263-5, 265-1, 265-2), рахунки, на яких обліковуються залучені банком депозити, що оформлені ощадними (депозитними) сертифікатами (балансові рахунки 332-0, 333-0, 334-0) та на рахунки на вимогу (балансові рахунки 251-2, 251-3, 252-0, 252-3, 253-0, 254-1, 254-2, 254-4, 254-5, 255-0, 255-1, 255-3, 255-5, 255-6, 256-0, 256-1, 256-2, 256-5, 260-0, 260-4, 260-5, 262-0, 262-5, 265-0, 265-5), тобто відображаються кредитові обороти за IV квартал 2015 року, здійснені за вищезазначеними рахунками (без урахування результатів переоцінки) у певних розрізах. При цьому за результатами порівняльного аналізу оборотно-сальдового балансу за IV квартал 2015 року із даними рядка 1 форми № 203 встановлено значні невідповідності між загальними сумами цих двох форм.

2. У колонках 13 - 17 рядка 1, 10 та 12 форми № 203 зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з зарахування коштів на користь клієнтів, що надійшли із-за кордону від нерезидентів, місце реєстрації, місце проживання яких зареєстровано у відповідних країнах. При цьому за результатами аналізу інформації у колонках 13 - 17 рядка 1, 10 та 12 форми № 203 встановлені невідповідності, зокрема в окремих випадках:

наявна інформація про надходження коштів із-за кордону в рядках 10 та 12, але відсутня в рядку 1;

інформація про надходження коштів із-за кордону, яка зазначена у рядку 1, є більшою ніж в рядках 10 та 12;

наявна інформація про надходження коштів із-за кордону в рядку 1, але відсутня в рядках 10 та 12.

Враховуючи вищезазначене, а також зважаючи на те, що відповідно до пункту 321 Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20.06.2011 № 197, керівник банку зобов'язаний забезпечити своєчасне подання звітів, надання повної та достовірної інформації у звітах за формами, у порядку і в терміни, визначені в додатках 1 та 2 до цього Положення, банкам з метою надання повної та достовірної інформації необхідно самостійно провести аналіз форми № 203 та до 19.02.2016 здійснити повторне надання (у разі виявлення факту надання неповних даних) виправлених файлів 2F.

[Джерело: лист Національного банку України (Департамент фінансового моніторингу) від 11.02.2016 р. № 25-0004/12673 на адресу банків України (Про надання роз'яснень по файлу 2F).]

Роз'яснення: Листом від 11.02.2016 № 25-0004/12673 Департамент фінансового моніторингу (далі - Департамент) звертав увагу банків на типові порушення, допущені під час заповнення форми «Звіт з питань оцінки ризиків у сфері фінансового моніторингу» (далі - форма) за IV квартал 2015 року.

Водночас під час логічного аналізу даних, зокрема, наданих у формі, встановлено чисельні розбіжності відомостей, наданих окремими банками. За результатами такого аналізу Департамент повідомляє на наступне.

1. Рядок 1 «Обсяг (сума) фінансових операцій за вкладними (депозитними) рахунками клієнтів та рахунками на вимогу» включає інформацію про фінансові операції із зарахування коштів на вкладні (депозитні) рахунки, рахунки, на яких обліковуються залучені банком депозити, що оформлені ощадними (депозитними) сертифікатами, та на рахунки на вимогу, тобто про кредитові обороти, здійснені за вищезазначеними рахунками (без урахування результатів переоцінки) у певних розрізах. При цьому звертаємо увагу, що зазначений рядок включає також інформацію про фінансові операції, якщо клієнт і контрагент за фінансовою операцією є клієнтами одного банку.

2. Рядок 9 «Обсяг (сума) фінансових операцій з переказу за межі України коштів з рахунків клієнтів» включає інформацію про фінансові операції з переказу за межі України коштів в іноземній валюті / перерахування коштів у гривнях на користь нерезидентів через кореспондентські рахунки банків-нерезидентів у гривнях, відкриті в банках, з рахунків на вимогу у певних розрізах, а рядок 11 «Обсяг (сума) фінансових операцій з переказу в межах та за межі України коштів з рахунків клієнтів, здійснених через кореспондентські рахунки» - про фінансові операції з переказу коштів в іноземній та національній валютах, здійснених у межах та за межі України з вкладних (депозитних) рахунків та з рахунків на вимогу у певних розрізах. Тобто рядок 11 форми має включати інформацію про фінансові операції, зазначені в рядку 9 форми, та доповнюватися, зокрема, інформацією про фінансові операції, здійснені банком за дорученням клієнтів банку у межах України, а саме через кореспондентський рахунок в Національному банку України. Таким чином, сума, зазначена у рядку 11 форми, не може бути менше суми, зазначеної у рядку 9 форми.

3. Рядок 10 «Обсяг (сума) фінансових операцій з надходження коштів із-за кордону на рахунки клієнтів» включає інформацію про фінансові операції з надходження коштів із-за кордону на рахунки на вимогу у певних розрізах, а в рядку 12 «Обсяг (сума) фінансових операцій із зарахування отриманих із-за кордону та в межах України коштів на рахунки клієнтів, здійснених через кореспондентські рахунки» - про фінансові операції із зарахування коштів в іноземній та національній валютах, отриманих із-за кордону та в межах України на вкладні (депозитні) рахунки та на рахунки на вимогу у певних розрізах. Тобто рядок 12 форми має включати інформацію про фінансові операції, зазначені в рядку 10 форми, та доповнюватися, зокрема, інформацією про фінансові операції із зарахування коштів на рахунки клієнтів, здійснені у межах України, а саме через кореспондентський рахунок в Національному банку України. Таким чином, сума, зазначена у рядку 12 форми, не може бути менше суми, зазначеної у рядку 10 форми.

Крім того, звертаємо увагу, що при наявності інформації у рядку 1 форми не може бути відсутня інформація у рядку 12 форми, та не може бути відсутня у рядку 10, якщо клієнтам надходять кошти із-за кордону.

4. Якщо у рядку 8 «Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу за дорученням клієнтів іноземної валюти за безготівкові кошти» зазначено інформацію про фінансові операції:

а) з купівлі іноземної валюти, то у випадку її подальшого переказу за кордон - не може бути відсутня інформація у рядках 9 та 11 форми;

б) з продажу іноземної валюти, то у випадку надходження її із-за кордону - не може бути відсутня інформація у рядках 10 та 12 форми.

Враховуючи вищезазначене, Департамент повторно наголошує банкам на необхідність здійснення аналізу форми та внесення відповідних змін та зобов'язує у термін до 17.03.2016 (включно) повторно надати файл 2F (всім банкам), який буде відображати повну та достовірну інформацію у формі за IV квартал 2015 року.

Особливу увагу необхідно приділити правильності заповнення даних у колонках 7 - 9 форми.

При цьому звертаємо увагу, що відповідно до пункту 321 Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20.06.2011 № 197, керівник банку зобов'язаний забезпечити своєчасне подання звітів, надання повної та достовірної інформації у звітах за формами, у порядку і в терміни, визначені в додатках 1 та 2 до цього Положення.

[Джерело: лист Національного банку України (Департамент фінансового моніторингу) від 12.03.2016 р. № 25-0004/21227 на адресу банків України (Про виправлення даних у файлі 2F).]

33. У разі виявлення за результатами аналізу отриманих звітів, інформації, матеріалів, документів та пояснень порушень банком/установою вимог законодавства з питань фінансового моніторингу або виявлення фактів, що можуть свідчити про наявність ознак здійснення банком ризикової діяльності, неподання звітів, працівники Національного банку складають акт у двох примірниках.

34. Національний банк надсилає або передає банку/установі перший примірник акта із супровідним листом згідно з установленими Національним банком вимогами щодо надсилання/надання документів із грифом обмеження доступу.

Неотримання банком/установою першого примірника акта із супровідним листом із незалежних від Національного банку причин не позбавляє його (акт) офіційності та законної (юридичної) сили.

Банк/установа протягом трьох робочих днів з дня отримання першого примірника акта із супровідним листом має право надати Національному банку пояснення чи обґрунтовані заперечення щодо обставин, фактів порушень (за наявності) у письмовій формі з обов'язковим документальним підтвердженням.

**Директор Департаменту
фінансового моніторингу**

І.В. Береза

**ПОГОДЖЕНО:
Перший заступник Голови
Національного банку України**

О.В. Писарук

Додаток 1
до Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення
(у редакції постанови Правління Національного банку України від 23 грудня 2015 року № 920 (пункт 321 розділу IV))

(уперше звіти за цією формою з урахуванням змін, внесених постановою Правління Національного банку України від 23.12.2015 р. № 920, подаються банками за IV квартал 2015 року не пізніше десятого робочого дня місяця після звітнього періоду)

Подається щоквартально електронною поштою банками - юридичними особами (в цілому по банку) Центральній розрахунковій палаті не пізніше десятого робочого дня місяця, після звітного періоду

Звіт з питань управління ризиками у сфері фінансового моніторингу

станом на _____ 20__ року

(найменування банку)

№ з/п	№ питання	Назва показника	Відповідь*
1	2	3	4
1	1	Корпоративне управління та роль органів управління банку	
2	1	Чи наявні в банку належним чином затверджені внутрішні документи з питань фінансового моніторингу (далі - внутрішні документи)	001, 002
3	2	Скільки часу минуло з моменту затвердження останніх внутрішніх документів (змін до них)	000, 003, 004, 005, 006
4	3	Чи наявна належним чином затверджена окрема програма з управління компласнс-ризиками з питань фінансового моніторингу	001, 002
5	4	Чи проводяться керівництвом банку зустрічі з відповідними співробітниками або підрозділами банку та чи забезпечується ефективне впровадження програм запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - запобігання та протидія легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму)	000, 007, 008, 009, 010
6	5	Як часто здійснюється перегляд внутрішніх документів	000, 011, 012, 013, 014
7	6	Чи виділило керівництво банку достатні фінансові, людські та інші ресурси для виконання функцій у сфері запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму (далі - ПВК/ФТ)	001, 002
8	7	Чи затверджує Спостережна рада (Наглядова рада) банку (інші органи управління банку) та/або чи затверджується на рівні банківської групи програма (політика) банку з питань ПВК/ФТ	001, 002
9	8	Зазначте роль Спостережної ради (Наглядової ради) банку (інших органів управління банку) та/або Групи (банківської групи) в організації внутрішньобанківської системи ПВК/ФТ	091
10	II	Управління інформаційними системами	
11	9	Чи закріплені в програмах та процедурах банку вимоги до інформаційних систем щодо управління ризиками використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів / фінансування тероризму (далі - ризик ВК/ФТ)	001, 002
12	10	Чи включають програми та процедури банку такі вимоги до інформаційних систем (відповідь надається у відсотках):	000, 015, 016, 017, 018
13	10.1	фіксацію відповідної інформації щодо всіх клієнтів, у тому числі інформації про встановлені їм рівні ризики	
14	10.2	фіксацію встановлення нових відносин з клієнтами	

РОЗДІЛ III.

№ з/п	№ питання	Назва показника	Відповідь*
15	10.3	фіксацію випадків розірвання відносин з клієнтами	
16	10.4	фіксацію випадків завершення відносин з клієнтами	
17	10.5	фіксацію випадків, коли відносини з клієнтом не були встановлені або були розірвані на підставі вимог, установлених законодавством з питань фінансового моніторингу	
18	10.6	перевірку клієнтів за наявними в банку базами даних (базами даних, доступ до яких банк має відповідно до укладених угод), що містить інформацію відносно ризиків ВК/ФТ клієнтів, а також з використанням інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою)	
19	10.7	визначення випадків відсутності (необхідності уточнення) інформації щодо ідентифікації та вивчення клієнтів	
20	10.8	збереження інформації в такий спосіб, що легко дозволяє відновлювати її та відслідковувати всі фінансові операції	
21	10.9	здійснення аналізу фінансових операцій клієнта, що дозволяє визначати незвичайну діяльність	
22	10.10	інформування в разі здійснення незвичної або підозрілої діяльності	
23	10.11	інформування, якщо фінансова операція здійснюється на значну суму	
24	III	Управління ризиками	
25	11	Чи наявна у внутрішніх документах з питань ПВК/ФТ функція управління ризиками	000, 019, 020, 021, 022
26	12	Чи займається підрозділ управління ризиками питаннями у сфері ПВК/ФТ	001, 002
27	13	Чи наявний у банку порядок аналізу ризику ВК/ФТ	000, 023, 024, 025, 026
28	14	Якщо так, то як часто він проводиться	000, 027, 028, 029, 030
29	15	Чи наявна в банку класифікація окремих видів та категорій продуктів, клієнтів або географічних регіонів/ринків, що визначаються як високоризикові	001, 002
30	16	Скільки таких видів було визначено для кожної нижченаведеної категорії	091
31	16.1	продукти/послуги банку	
32	16.2	клієнти банку	
33	16.3	географічне розташування	
34	16.4	канали надання банком послуг	
35	17	Скільки власних критеріїв високого рівня ризику за типом клієнта, видом товарів, послуг, географічним розташуванням установлено банком, крім тих, що визначені законодавством України	091
36	18	Чи приймає керівництво банку до уваги ризику ВК/ФТ під час затвердження рішення щодо розширення бізнесу, наприклад нові філії, ринки (внутрішній та закордонний), нові продукти	001, 002
37	19	Якщо так, то хто бере участь в оцінюванні ризиків ВК/ФТ	000, 031, 032, 033, 034
38	20	Чи інформується керівництво банку про зміни в рівнях ризику ВК/ФТ	001, 002

№ з/п	№ питання	Назва показника	Відповідь*
39	21	Якщо так, то яким чином це впливає на прийняття керівництвом банку рішень щодо управління ризиками ВК/ФТ	000, 035, 036, 037, 038
40	IV	Порядок здійснення ідентифікації та вивчення клієнта	
41	22	Чи наявний у банку належним чином затверджений порядок здійснення ідентифікації та вивчення клієнтів	001, 002
42	23	Чи впровадив банк основні вимоги законодавства з питань ПВК/ФТ у порядку здійснення ідентифікації та вивчення клієнтів щодо (відповідь надається у відсотках):	000, 015, 016, 017, 018
43	23.1	фізичних осіб - резидентів, які відкривають рахунки	
44	23.2	фізичних осіб - нерезидентів, які відкривають рахунки	
45	23.3	фізичних осіб - підприємців, які відкривають рахунки	
46	23.4	юридичних осіб - резидентів, які відкривають рахунки	
47	23.5	юридичних осіб - нерезидентів, які відкривають рахунки	
48	23.6	кінцевих бенефіціарних власників (контролерів)	
49	23.7	кореспондентських відносин з банками-нерезидентами	
50	23.8	публічних діячів, близьких та/або пов'язаних з ними осіб	
51	23.9	неприбуткових організацій	
52	23.10	осіб, які здійснюють фінансові операції без відкриття рахунку	
53	23.11	інше	
54	24	Чи застосовується під час здійснення ідентифікації та вивчення клієнтів такі процедури:	000, 039, 040, 041, 042
55	24.1	установлення ділових відносин з новим клієнтом або відмови в обслуговуванні, уключаючи розірвання наявних ділових відносин	
56	24.2	класифікація ризиків клієнтів	
57	24.3	поглиблена перевірка та вивчення високоризикових клієнтів, продуктів, фінансових операцій тощо	
58	24.4	моніторингу клієнтських рахунків та фінансових операцій	
59	25	Чи передбачена процедурами банку диференціація порядку вивчення клієнтів залежно від рівня їх ризиків	001, 002
60	26	Якщо варіант відповіді на 25 питання «Так», то зазначається опис порядку	091
61	27	Чи застосовуються вимоги ПВК/ФТ до порядку здійснення ідентифікації та вивчення клієнтів у частині (відповідь надається у відсотках):	000, 015, 016, 017, 018
62	27.1	фіксації інформації щодо мети та характеру ділових відносин / фінансових операцій	
63	27.2	установлення окремого порядку здійснення ідентифікації та вивчення клієнтів - публічних діячів, банків-кореспондентів та інших високоризикових клієнтів та фінансових операцій тощо	
64	27.3	оновлення інформації щодо клієнтів	
65	28	Для яких категорій клієнтів порядок здійснення ідентифікації та вивчення клієнтів вимагає зазначення такої інформації (відповідь надається у відсотках):	000, 015, 016, 017, 018
66	28.1	сфера діяльності / професія / зміст діяльності	

РОЗДІЛ III.

№ з/п	№ питання	Назва показника	Відповідь*
67	28.2	мета відкриття рахунку	
68	28.3	джерела походження коштів	
69	28.4	джерела походження активів	
70	29	Чи включають процедури ідентифікації та вивчення для всіх клієнтів здійснення таких дій (відповідь надається у відсотках):	000, 015, 016, 017, 018
71	29.1	перевірку чинності/достовірності документів	
72	29.2	особисту зустріч з потенційним клієнтом (представником клієнта)	
73	29.3	здійснення поглибленої перевірки клієнтів, віднесених до категорії високого ризику, які пов'язані з високоризиковою діяльністю та/або походженням з країни, у якій не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (далі - FATF) та інших міжнародних організацій, що провадять діяльність у сфері ПВК/ФТ	
74	29.4	стосовно юридичних осіб отримання інформації щодо роду діяльності, розташування, фінансового стану, характеру очікуваних фінансових операцій тощо	
75	30	Якщо банк є посередником або отримувачем під час здійснення міжнародних платежів, чи наявні в банку такі вимоги (відповідь надається у відсотках):	000, 015, 016, 017, 018
76	30.1	здійснення ідентифікації ініціатора платежу та за необхідності зупинення чи відмова в здійсненні платежу в разі недостатньої інформації щодо його ініціатора або бенефіціара	
77	30.2	перевірка міжнародних платежів відповідно до санкційних списків, закріплених у Резолюціях Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй 1267 та 1373	
78	30.3	здійснення ідентифікації особи, яка звернулася до банку для отримання переказу	
79	31	Чи передбачена в банку адміністративна відповідальність співробітників у разі здійснення порушень ними процедури ідентифікації та вивчення клієнтів	001, 002
80	32	Чи притягувалися до відповідальності співробітники банку за порушення ними процедури ідентифікації та вивчення клієнтів за останні три роки	001, 002
81	33	Чи здійснюється аналіз фінансових операцій пов'язаних між собою клієнтів	001, 002
82	V	Моніторинг та звітування про фінансові операції	
83	34	Чи присутні вимоги щодо моніторингу фінансових операцій клієнта та здійснення аналізу загальної поведінки клієнта на наявність незвичних/підозрілих дій	001, 002
84	35	Яким чином здійснюється моніторинг фінансових операцій клієнта та аналіз загальної поведінки клієнта на наявність незвичних/підозрілих дій: безпосередньо працівниками або автоматично	091
85	36	Чи наявні у внутрішніх документах вимоги щодо здійснення моніторингу клієнта та його фінансових операцій залежно від рівня його ризику	001, 002
86	37	Чи наявні вимоги проведення посиленого моніторингу фінансових операцій клієнтів з високим рівнем ризику	001, 002

№ з/п	№ питання	Назва показника	Відповідь*
87	38	Чи наявна в банку система моніторингу та звітування щодо незвичної та підозрілої діяльності клієнтів банку, у тому числі клієнтів його філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх компаній	001, 002
88	39	Яка процедура застосовується у випадку, якщо рахунок, фінансова операція або діяльність клієнта визнані банком незвичними або підозрілими	091
89	40	Зазначена в питанні 39 процедура банку задокументована/регламентована	001, 002
90	41	Які посадові особи банку здійснюють аналіз виявленої незвичної або підозрілої діяльності клієнта	091
91	42	Опис процедур, які проводяться для визначення необхідності віднесення фінансової операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу	091
92	43	Яка посадова особа банку приймає рішення про внесення інформації до реєстру фінансових операцій та чи документується процес їх прийняття	091
93	44	Чи передбачена в банку адміністративна відповідальність співробітників банку за недотримання порядку моніторингу фінансових операцій та звітування про фінансові операції	001, 002
94	45	Чи притягувалися до відповідальності співробітники банку за недотримання порядку моніторингу фінансових операцій та звітування про фінансові операції протягом останніх трьох років	001, 002
95	VI	Збереження документів та інформації	
96	46	Чи наявні в банку процедури, які передбачають фіксацію отримання документів та збереження інформації	001, 002
97	47	Якщо варіант відповіді на питання 46 "Так", то зазначається перелік процедур, які передбачають фіксацію отримання документів та збереження інформації	091
98	48	Який термін зберігання документів та інформації щодо ідентифікації клієнта, його фінансових операцій, звітів про підозрілі фінансові операції / незвичну діяльність тощо	000, 043, 044, 045, 046
99	49	Форма збереження інформації: на папері, в електронному вигляді, у приміщенні банку чи в зовнішніх зберігачів	000, 047, 048, 049, 050
100	50	Наявність вимог до записів про те, що вони мають бути вичерпними, детальними та зберігатися з можливістю відновлення інформації про фінансові операції	001, 002
101	51	Опис процедури отримання доступу до інформації, пов'язаної з ПВК/ФТ	091
102	52	Час, протягом якого можливим є отримання інформації та/або документів щодо конкретного клієнта (його фінансових операцій) п'ятирічної давності	091
103	53	Наявність проведення процедури, передбаченої в питанні 52	001, 002
104	54	Наявність запитів від правоохоронних органів щодо інформації про клієнта протягом звітного періоду	001, 002
105	55	У разі надходження запитів, передбачених у питанні 54, зазначити інформацію про їх виконання	091
106	VII	Внутрішній контроль, а також внутрішній та зовнішній аудити	

РОЗДІЛ III.

№ з/п	№ питання	Назва показника	Відповідь*
107	56	Періодичність проведення в банку внутрішніх аудиторських перевірок з питань дотримання вимог законодавства з питань ПВК/ФТ	000, 051, 052, 053, 054
108	57	Дата останньої внутрішньої аудиторської перевірки в банку з питань ПВК/ФТ	091
109	58	Наявність виявлених Національним банком України (далі - Національний банк) у діяльності підрозділу внутрішнього аудиту банку за останні три роки недоліків	001, 002
110	59	Механізм здійснення контролю за усуненням виявлених Національним банком недоліків у роботі внутрішнього аудиту банку	091
111	60	Наявність функцій внутрішнього аудиту з урахуванням рівня виявлених ризиків ВК/ФТ	001, 002
112	61	Наявність аудиторських перевірок відповідності дій банку щодо клієнтів, продуктів/послуг та географічних регіонів, яким притаманний високий ризик, внутрішнім документам	001, 002
113	62	Опис порядку надання керівництву банку результатів аудиторських звітів та подальшого контролю за усуненням виявлених зауважень та недоліків	091
114	63	Чи включають такі звіти питання ПВК/ФТ? Якщо так, то описати які саме	091
115	64	Чи здійснюються відповідальним працівником банку перевірки підрозділів банку та його працівників щодо виконання ними внутрішніх документів	000, 051, 052, 053, 054
116	65	Чи були вжиті заходи за результатами виявлених останньою аудиторською перевіркою банку порушень з питань ПВК/ФТ (відповідь надається у відсотках)	000, 015, 016, 017, 018
117	66	Наявність відповідних механізмів для розподілу функцій та уникнення конфлікту інтересів відносно управління ризиків ВК/ФТ	001, 002
118	67	Чи включала остання перевірка банку, яку здійснювали зовнішні аудитори, аналіз внутрішньобанківської системи з питань ПВК/ФТ	001, 002
119	68	Якщо так, то які були результати зовнішніх аудиторських перевірок банку та форма повідомлення про їх результати керівництва банку	091
120	69	Чи були встановлені під час здійснення Національним банком останньої перевірки банку порушення вимог законодавства з питань ПВК/ФТ	055, 056, 057, 058, 059
121	VIII	Комплаєнс	
122	70	Чи передбачає внутрішньобанківська система банку з питань ПВК/ФТ ефективну взаємодію відповідального працівника із структурними підрозділами в процесі управління ризиками	000, 060, 061, 062, 063
123	71	Чи погоджений Національним банком відповідальний працівник банку	001, 002
124	72	Надати відомості про відповідального працівника банку (його прізвище, ім'я, по батькові, посадові обов'язки та місце в організаційній структурі банку)	091
125	73	Досвід роботи відповідального працівника у сфері ПВК/ФТ	000, 064, 065, 066, 067
126	74	Надайте відомості щодо останньої дати навчання відповідального працівника	000, 067, 068, 069, 070

№ з/п	№ питання	Назва показника	Відповідь*
127	75	Наявність у банку механізму відстеження змін у законодавстві з питань ПВК/ФТ та їх впровадження до внутрішніх документів	000, 071, 072, 073, 074
128	76	Чи є відповідальний працівник у кожному відокремленому підрозділі банку	001, 002
129	77	Якщо так, то описати взаємовідносини відповідального працівника відокремленого підрозділу банку з відповідальним працівником у головному офісі	091
130	78	Чи виконує відповідальний працівник інші функції, крім ПВК/ФТ? Якщо так, то які саме	091
131	79	Частка робочого часу відповідального працівника, який він приділяє питанням ПВК/ФТ, у загальному обсязі робочого часу (відповідь надається у відсотках)	000, 075, 076, 077, 078
132	80	Якими фінансовими, людськими (кількість співробітників підрозділу фінансового моніторингу) та іншими ресурсами розпоряджається відповідальний працівник для виконання покладених на нього завдань? Чи є ці ресурси достатніми? Надати розгорнуту відповідь	091
133	IX	Навчання та підбір персоналу	
134	81	Який порядок проведення навчання передбачає затверджена в банку програма навчання з питань ПВК/ФТ	000, 079, 080, 081, 082
135	82	Скільки складав бюджет зовнішнього навчання з питань ПВК/ФТ минулого та цього року	091
136	83	Частота проведення навчань з питань ПВК/ФТ	000, 083, 084, 085, 086
137	84	Зазначити, коли навчання з питань ПВК/ФТ проводилися в останнє	091
138	85	Який відсоток працівників банку зобов'язаний брати участь у навчанні з питань ПВК/ФТ	000, 015, 016, 017, 018
139	86	Чи брали участь у навчаннях з питань ПВК/ФТ голова та члени правління банку	001, 002
140	87	Перелік питань, вивчення яких відбувається під час навчання з питань ПВК/ФТ (наприклад, законодавство України, міжнародні стандарти, рекомендації FATF тощо)	091
141	88	Наявність спеціальних навчальних програм з питань ПВК/ФТ, розроблених та впроваджених відповідно до посадових обов'язків працівників	001, 002
142	89	Форми проведення навчання з питань ПВК/ФТ:	000, 087, 088, 089, 090
143	89.1	семінари та практичні заняття	
144	89.2	самостійні заняття	
145	89.3	заняття на комп'ютерах	
146	89.4	інше	
147	90	Чи здійснює банк документування та фіксування результатів навчання з питань ПВК/ФТ	001, 002
148	91	Чи перевіряє внутрішній аудит банку якість навчальних програм та чи оцінює їх ефективність	001, 002
149	92	Опис інших механізмів забезпечення ефективності навчальних програм з питань ПВК/ФТ у разі їх наявності	091

РОЗДІЛ III.

№ з/п	№ питання	Назва показника	Відповідь*
150	93	Чи наявна в банку внутрішня кадрова політика та процедури, що контролюють ділову репутацію фахівців/працівників банку	001, 002
151	94	Чи здійснює банк перевірку осіб, які претендують на працевлаштування в банку (наприклад, на наявність/відсутність відповідного досвіду, судимості тощо)	001, 002
152	95	Якщо відповідь на питання 94 "Так", то зазначити які ще перевірки осіб, які претендують на працевлаштування в банку, здійснює банк	091

* Відповідно до каталогів.

“ ___ ” _____ 20__ року

Голова правління

_____ (підпис)

_____ (прізвище виконавця, номер телефону)

Відповідальний
працівник Банку

_____ (підпис)

Каталог відповідей

№ з/п	Код	Варіанти відповідей	До яких питань застосовується	Пояснення
1	2	3	4	5
1	000	Немає даних / не застосовується	2, 4, 5, 10, 11, 12, 13, 14, 19, 21, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 48, 49, 56, 64, 65, 70, 73, 74, 75, 79, 81, 83, 85, 89	Якщо обрано цей варіант відповіді, то необхідно надати пояснення
2	001	Так	1, 3, 6, 7, 9, 12, 15, 18, 20, 22, 25, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 40, 44, 45, 46, 50, 53, 54, 58, 60, 61, 66, 67, 71, 76, 86, 88, 90, 91, 93, 94	
3	002	Ні	1, 3, 6, 7, 9, 12, 15, 18, 20, 22, 25, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 40, 44, 45, 46, 50, 53, 54, 58, 60, 61, 66, 67, 71, 76, 86, 88, 90, 91, 93, 94	
4	003	Менше ніж три місяці	2	
5	004	Від трьох до шести місяців	2	
6	005	Від шести місяців до одного року	2	
7	006	Більше ніж один рік	2	
8	007	Зв'язок між керівництвом банку та відповідними працівниками або підрозділами постійний, зустрічі з питань упровадження програм з питань ПВК/ФТ проводяться регулярно	4	

№ з/п	Код	Варіанти відповідей	До яких питань застосовується	Пояснення
9	008	Зустріч між керівництвом банку та відповідними працівниками або підрозділами, а також зустрічі з питань упровадження програм з питань ПВК/ФТ проводяться в разі виникнення необхідності	4	
10	009	Зв'язок між керівництвом банку та відповідними працівниками або підрозділами відсутній, зустрічі з питань упровадження програм з питань ПВК/ФТ проводяться нерегулярно	4	
11	010	Керівництво банку не проводить зустрічей з питань Програми ПВК/ФТ та не бере активної участі в упровадженні програм з питань ПВК/ФТ	4	
12	011	Кожен квартал та/або частіше в разі виникнення необхідності	5	
13	012	Кожні півроку та/або частіше в разі виникнення необхідності	5	
14	013	Раз у рік та/або частіше в разі виникнення необхідності	5	
15	014	Раз у рік без регулярних переглядів у разі виникнення необхідності	5	
16	015	100 %	10, 23, 27, 28, 29, 30, 65, 85	
17	016	Від 76 % до 99 %	10, 23, 27, 28, 29, 30, 65, 85	
18	017	Від 50 % до 75 %	10, 23, 27, 28, 29, 30, 65, 85	
19	018	До 49 % включно	10, 23, 27, 28, 29, 30, 65, 85	
20	019	У програмі з питань ПВК/ФТ є функція управління ризиками. У банку є окремий підрозділ з управління ризиками	11	
21	020	У програмі з питань ПВК/ФТ є функція управління ризиками. Але в банку відсутній окремий підрозділ з управління ризиками	11	
22	021	У програмі з питань ПВК/ФТ є функція управління ризиками, але вона неефективна	11	
23	022	У програмі з питань ПВК/ФТ відсутня функція управління ризиками	11	
24	023	У банку є порядок аналізу ризику ВК/ФТ	13	
25	024	У банку є порядок аналізу ризику ВК/ФТ, але він охоплює не всі послуги, які надає банк	13	
26	025	Так, у банку є порядок аналізу ризику ВК/ФТ, але він неефективний	13	
27	026	У банку відсутній порядок аналізу ризику ВК/ФТ	13	
28	027	Аналіз ризику ВК/ФТ проводиться частіше ніж один раз у три місяці	14	
29	028	Аналіз ризику ВК/ФТ проводиться один раз у три місяці	14	
30	029	Аналіз ризику ВК/ФТ проводиться один раз у дев'ять місяців	14	

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Код	Варіанти відповідей	До яких питань застосовується	Пояснення
31	030	Аналіз ризику ВК/ФТ проводиться рідше ніж один раз у дев'ять місяців	14	
32	031	Підрозділ фінансового моніторингу активно бере участь, зокрема, забезпечує співпрацю з бізнес-підрозділами протягом усього процесу (уключає визначення потенційних ВК/ФТ ризиків) для всіх нових продуктів, послуг, розширення бізнесу, злиття та поглинань	19	
33	032	Підрозділ фінансового моніторингу активно бере участь та забезпечує керівництво протягом процесу в разі такої потреби з боку бізнес-підрозділів у більшості випадків розроблення нових продуктів, послуг, розширення бізнесу, злиття та поглинань	19	
34	033	Підрозділ фінансового моніторингу бере участь на всіх стадіях процесу (наприклад, матриця ризиків розробляється бізнес-підрозділами із залученням підрозділу фінансового моніторингу тільки на стадії затвердження) для більшості нових продуктів, послуг, розширення бізнесу, злиття та поглинань	19	
35	034	Підрозділ фінансового моніторингу не задіяний у процесі затвердження, розроблення нових продуктів, послуг, розширення бізнесу, злиття та поглинань	19	
36	035	Керівництво банку приймає рішення щодо управління ризиками завжди враховуючи зміни в рівнях ризику ВК/ФТ	21	
37	036	Керівництво банку приймає рішення щодо управління ризиками в більшості випадків враховуючи зміни в рівнях ризику ВК/ФТ	21	
38	037	Керівництво банку приймає рішення щодо управління ризиками рідко враховуючи зміни у рівнях ризику ВК/ФТ	21	
39	038	Керівництво банку приймає рішення щодо управління ризиками не враховуючи зміни в рівнях ризику ВК/ФТ	21	
40	039	Порядок здійснення ідентифікації та вивчення клієнтів містить задокументовану процедуру з чіткими вимогами щодо отримання відповідної інформації, здійснення верифікації клієнтів з використанням ризик-орієнтованого підходу та відповідності вимогам фіксації й зберігання інформації	24	
41	040	Порядок здійснення ідентифікації та вивчення клієнтів містить опис процедури з чіткими вимогами щодо отримання відповідної інформації, здійснення верифікації клієнтів з використанням ризик-орієнтованого підходу та відповідності вимогам фіксації й зберігання інформації. Однак деякі вимоги не чітко визначені та потребують оновлення	24	
42	041	Порядок здійснення ідентифікації та вивчення клієнтів не містить опис окремих процедур з чіткими вимогами щодо отримання відповідної інформації, здійснення верифікації клієнтів з використанням ризик-орієнтованого підходу та відповідності вимогам фіксації й зберігання інформації	24	

№ з/п	Код	Варіанти відповідей	До яких питань застосовується	Пояснення
43	042	Порядок здійснення ідентифікації та вивчення клієнтів не містить опис процедури з чіткими вимогами щодо отримання відповідної інформації, здійснення верифікації клієнтів з використанням ризик-орієнтованого підходу та відповідності вимогам фіксації й зберігання інформації	24	
44	043	Перелічена інформація зберігається сім або більше років	48	
45	044	Перелічена інформація зберігається від п'яти до семи років	48	
46	045	Перелічена інформація зберігається п'ять років	48	
47	046	Перелічена інформація зберігається менше п'яти років	48	
48	047	Інформація зберігається в електронному вигляді з одночасним збереженням паперових носіїв у приміщенні банку	49	
49	048	Інформація зберігається в електронному вигляді з одночасним збереженням паперових носіїв у приміщенні банку чи в зберігача	49	
50	049	Інформація зберігається в первісному вигляді в приміщенні банку або в зберігача	49	
51	050	Інформація частково/повністю втрачена	49	
52	051	Частіше ніж один раз на рік	56, 64	
53	052	Не рідше одного разу на рік	56, 64	
54	053	Не рідше одного разу на два роки	56, 64	
55	054	За необхідністю	56, 64	
56	055	Порушення не виявлені	69	
57	056	За виявлені (вчинені) порушення заходи впливу Національним банком не застосовувалися	69	
58	057	За виявлені (вчинені) порушення до банку надсилалася письмова вимога Національного банку	69	
59	058	За виявлені (вчинені) порушення до банку застосовано захід впливу у вигляді письмового застереження та/або відсторонення посадової особи банку від посади та/або надсилалася письмова вимога Національного банку	69	
60	059	За виявлені (вчинені) порушення до банку застосовано заходи впливу: письмове застереження та/або штраф та/або зупинення фінансових операцій на визначений період та/або відсторонення посадової особи банку від посади та/або надсилалась письмова вимога Національного банку	69	

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Код	Варіанти відповідей	До яких питань застосовується	Пояснення
61	060	Забезпечено ефективне співробітництво між керівниками банку (голова правління банку, заступники голови правління банку) та особами, які виконують обов'язки відповідальних працівників підрозділів. Зустрічі проводяться на постійній основі, їх результати доводяться до всіх працівників банку. Програма ПВК/ФТ розповсюджується з регулярними оновленнями	70	
62	061	Забезпечено ефективне співробітництво між керівниками банку (голова правління банку, заступники голови правління банку) та особами, які виконують обов'язки відповідальних працівників підрозділів. Зустрічі проводяться за необхідності, їх результати доводяться до відома усіх працівників банку. Програма ПВК/ФТ розповсюджується з регулярними оновленнями	70	
63	062	Не забезпечено ефективне співробітництво між керівниками банку (голова правління банку, заступники голови правління банку) та особами, які виконують обов'язки відповідальних працівників підрозділів. Зустрічі проводяться нерегулярно, їх результати доводяться до відома усіх працівників банку. Програма ПВК/ФТ розповсюджується з регулярними оновленнями	70	
64	063	Керівники банку (голова правління банку, заступники голови правління банку) не проводять зустрічі на постійній основі та/або не беруть участі в підготовці та затвердженні програми ПВК/ФТ	70	
65	064	Більше п'яти років	73	
66	065	Від трьох до п'яти років	73	
67	066	Від одного до трьох років	73	
68	067	До одного року	73, 74	
69	068	Від одного до двох років	74	
70	069	Від двох до трьох років	74	
71	070	Більше ніж три роки	74	
72	071	У банку проводиться моніторинг змін законодавства України, внутрішні документи приводяться відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку та Державної служби фінансового моніторингу України (далі - ДСФМУ)	75	
73	072	У банку проводиться моніторинг змін законодавства України, внутрішні документи приводяться відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку та ДСФМУ. Однак є деякі недоліки в цьому процесі, які виявлені та усунені/усуваються	75	
74	073	У банку проводиться моніторинг змін законодавства України. Однак були виявлені недоліки в процесі приведення внутрішніх документів у відповідність до вимог нормативно-правових актів Національного банку та ДСФМУ, які на сьогодні ще не усунені	75	
75	074	Моніторинг змін законодавства України та приведення внутрішніх документів у відповідність до вимог нормативно-правових актів Національного банку та ДСФМУ є неефективним	75	

№ з/п	Код	Варіанти відповідей	До яких питань застосовується	Пояснення
76	075	Від 76 % до 100 %	79	
77	076	Від 50 % до 75 %	79	
78	077	Від 25 % до 49 %	79	
79	078	До 24 % включно	79	
80	079	Забезпечується проведення повноцінного та постійного навчання з питань ПВК/ФТ для працівників банку. Навчання відповідає рівню посад та відповідальності, для цього виділяються (надаються) достатні ресурси (кошти)	81	
81	080	Забезпечується проведення навчання з питань ПВК/ФТ для працівників банку, для цього виділяються (надаються) достатні ресурси (кошти). Однак необхідні незначні зміни для покращення цього процесу	81	
82	081	Забезпечується проведення навчання з питань ПВК/ФТ працівників банку. Однак деякі питання ПВК/ФТ не охоплені цим навчанням. Необхідні значні зміни для покращення цього процесу	81	
83	082	Не систематичне проведення навчання з питань ПВК/ФТ, які не охоплюють окремі регулятивні питання	81	
84	083	Навчання проводяться не рідше одного разу на три місяці	83	
85	084	Навчання проводяться не рідше одного разу на шість місяців	83	
86	085	Навчання проводяться не рідше одного разу на дев'ять місяців	83	
87	086	Навчання проводяться один раз на рік або рідше	83	
88	087	Навчання з питань ПВК/ФТ проводяться у всіх формах	89	
89	088	Навчання з питань ПВК/ФТ проводяться тільки у формах семінарів, практичних занять та занять на комп'ютерах	89	
90	089	Навчання з питань ПВК/ФТ проводяться тільки у формах семінарів та практичних занять	89	
91	090	Навчання з питань ПВК/ФТ проводяться тільки у формах самостійних занять	89	
92	091	Коментарі	8, 16, 17, 26, 35, 39, 41, 42, 43, 47, 51, 52, 55, 57, 59, 62, 63, 68, 72, 77, 78, 80, 82, 84, 87, 92, 95	

1. Питання 1 - 7, 9, 10 - 15, 18 - 25, 27 - 34, 36 - 38, 40, 44 - 46, 48 - 50, 53, 54, 56, 58, 60, 61, 64 - 67, 69 - 71, 73 - 76, 79, 81, 83, 85, 86, 88 - 91, 93, 94 - повинні містити лише одну відповідь. Якщо вибрано відповідь «Немає даних / не застосовується», то банк у колонці «Відповідь» обов'язково має надати пояснення (текст до 254 символів).

Питання 8, 16, 17, 26, 35, 39, 41 - 43, 47, 51, 52, 55, 57, 59, 62, 63, 68, 72, 77, 78, 80, 82, 84, 87, 92, 95 у колонці «Відповідь» обов'язково мають містити пояснення (текст до 254 символів).

РОЗДІЛ III.

2. Якщо текст пояснення містить більше 254 символів, то банк надсилає до Департаменту фінансового моніторингу Національного банку лист, у якому наводить питання, яке потребує пояснення, та повний варіант пояснення до цього питання.

Додаток 2

до Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення
(у редакції постанови Правління Національного банку України від 30.03.2016 № 204)
(пункт 321 розділу IV)

(уперше звіти за цією формою з урахуванням змін, внесених постановою Правління Національного банку України від 30.03.2016 р. № 204, подаються банками за II квартал 2016 року не пізніше десятого робочого дня місяця після звітного періоду)

Подається щоквартально електронною поштою банками - юридичними особами (у цілому по банку) Центральній розрахунковій палаті не пізніше десятого робочого дня місяця після звітного періоду

Звіт з питань оцінки ризиків у сфері фінансового моніторингу

станом на _____ 20__ року

_____ (найменування банку)

Розділ I. Кількість клієнтів

(кількісні показники)

№ з/п	Найменування показника	Кількість
1	2	3
1	Загальна кількість клієнтів, із них:	
2	кількість клієнтів юридичних осіб	
3	кількість клієнтів фізичних осіб	
4	кількість клієнтів фізичних осіб - підприємців	
5	Кількість клієнтів банку, щодо яких банком встановлено факт їх належності до національних публічних діячів, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб	
6	Кількість клієнтів банку, щодо яких банком встановлено факт їх належності до іноземних публічних діячів, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб	
7	Кількість клієнтів банку, щодо яких банком встановлено факт їх належності до діячів, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб	

№ з/п	Найменування показника	Кількість
8	Кількість клієнтів з низьким ризиком	
9	Кількість клієнтів із середнім ризиком	
10	Кількість клієнтів із високим ризиком, у тому числі, яким встановлено неприйнятно високий рівень ризику, із них:	
11	кількість клієнтів з неприйнятно високим ризиком	
12	Кількість клієнтів, яким встановлено інші рівні ризику	

Розділ II. Обсяги фінансових операцій

(копійки)

N з/п	Найменування показника	Фізична особа		Юридична особа		Національні публічні діячі	Іноземні публічні діячі	Діячі, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях	У межах України		
		резидент	нерезидент	резидент	нерезидент				м. Київ та Київська область	Донецька, Луганська, Дніпропетровська, Харківська, Запорізька, Одеська області	інші області (не зазначені в колонках 10, 11)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Обсяг (сума) фінансових операцій за вкладними (депозитними) рахунками клієнтів та рахунками на вимогу, із них:										
2	Обсяг (сума) фінансових операцій із зарахування коштів на вкладні (депозитні) рахунки клієнтів та рахунки на вимогу										
3	Обсяг (сума) фінансових операцій зі списання коштів з вкладних (депозитних) рахунків клієнтів та рахунків на вимогу										
4	Обсяг (сума) виданих кредитів під забезпечення майновими правами на грошові кошти заставодавця, що розміщені на вкладному (депозитному) рахунку										
5	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі в банку кредитно-грошових інструментів (наприклад, векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів) за готівкові кошти			x	x						
6	Обсяг (сума) фінансових операцій з продажу банку кредитно-грошових інструментів (наприклад, векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів) за готівкові кошти			x	x						
7	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі в банку кредитно-грошових інструментів на пред'явника (наприклад, векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів або інших інструментів на пред'явника), у тому числі, які здійснювалися без відкриття рахунку										

РОЗДІЛ III.

N з/п	Найменування показника	Фізична особа		Юридична особа		Національні публічні діячі	Іноземні публічні діячі	Діячі, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях	У межах України		
		резидент	нерезидент	резидент	нерезидент				м. Київ та Київська область	Донецька, Луганська, Дніпропетровська, Харківська, Запорізька, Одеська області	інші області (не зазначені в колонках 10, 11)
8	Обсяг (сума) фінансових операцій з продажу банку кредитно-грошових інструментів на пред'явника (наприклад векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів або інших інструментів на пред'явника), у тому числі, які здійснювалися без відкриття рахунку										
9	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу іноземної валюти за готівкові кошти			x	x						
10	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу за дорученням клієнтів іноземної валюти за безготівкові кошти										
11	Обсяг (сума) фінансових операцій з переказу за межі України коштів з рахунків клієнтів							x	x		x
12	Обсяг (сума) фінансових операцій з надходження коштів із-за кордону на рахунки клієнтів							x	x		x
13	Обсяг (сума) фінансових операцій з переказу в межах та за межі України коштів з рахунків клієнтів, здійснених через кореспондентські рахунки										
14	Обсяг (сума) здійснених переказів у межах та за межі України з використання систем переказів коштів										
15	Обсяг (сума) фінансових операцій з переказу в межах та за межі України коштів клієнтів інших банків, здійснених через кореспондентські рахунки банку										
16	Обсяг (сума) фінансових операцій із зарахування отриманих із-за кордону та в межах України коштів на рахунки клієнтів, здійснених через кореспондентські рахунки										
17	Обсяг (сума) отриманих переказів із-за кордону та в межах України з використанням систем переказів коштів										
18	Обсяг (сума) фінансових операцій із надходження коштів із-за кордону та в межах України клієнтів інших банків, здійснених через кореспондентські рахунки										
19	Обсяг (сума) фінансових операцій з торговельного фінансування										
20	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів за готівкові кошти			x	x						

N з/п	Найменування показника	Фізична особа		Юридична особа		Національні публічні діячі	Іноземні публічні діячі	Діячі, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях	У межах України		
		резидент	нерезидент	резидент	нерезидент				м. Київ та Київська область	Донецька, Луганська, Дніпропетровська, Харківська, Запорізька, Одеська області	інші області (не зазначені в колонках 10, 11)
21	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів за безготівкові кошти										

(копії)

N з/п	Найменування показника	Поза межами України						Загальна сума фінансових операцій, які здійснені банком за дорученням клієнтів без попередньої ідентифікації та верифікації клієнтів (представників клієнтів)	Національна валюта		Іноземна валюта / банківські метали	
		країни, визначені FATF, які мають стратегічні недоліки	країни, які перебувають під моніторингом FATF	країни, які визначені Спеціально уповноваженим органом та банком як високо-ризикові	країни, віднесені до офшорних зон, та країни, визначені розпорядженням Кабінету Міністрів України	інші країни (не зазначені у колонках 13 - 16)			у безготівковій формі	у готівковій формі	у безготівковій формі	у готівковій формі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Обсяг (сума) фінансових операцій за вкладними (депозитними) рахунками клієнтів та рахунками на вимогу, із них:											
2	Обсяг (сума) фінансових операцій із зарахування коштів на вкладні (депозитні) рахунки клієнтів та рахунки на вимогу											
3	Обсяг (сума) фінансових операцій зі списання коштів з вкладних (депозитних) рахунків клієнтів та рахунків на вимогу											
4	Обсяг (сума) виданих кредитів під забезпечення майновими правами на грошові кошти заставодавця, що розміщені на вкладному (депозитному) рахунку						x					
5	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі в банку кредитно-грошових інструментів (наприклад, векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів) за готівкові кошти							x		x		
6	Обсяг (сума) фінансових операцій з продажу банку кредитно-грошових інструментів (наприклад, векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів) за готівкові кошти							x		x		

РОЗДІЛ III.

N з/п	Найменування показника	Поза межами України					Загальна сума фінансових операцій, які здійснені банком за дорученням клієнтів без попередньої ідентифікації та верифікації клієнтів (представників клієнтів)	Національна валюта		Іноземна валюта / банківські метали	
		країни, визначені FATF, які мають стратегічні недоліки	країни, які перебувають під моніторингом FATF	країни, які визначені Спеціально уповноваженим органом та банком як високо-ризикові	країни, віднесені до офшорних зон, та країни, визначені розпорядженням Кабінету Міністрів України	інші країни (не зазначені у колонках 13 - 16)		у безготівковій формі	у готівковій формі	у безготівковій формі	у готівковій формі
7	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі в банку кредитно-грошових інструментів на пред'явника (наприклад, векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів або інших інструментів на пред'явника), у тому числі, які здійснювалися без відкриття рахунку										
8	Обсяг (сума) фінансових операцій з продажу банку кредитно-грошових інструментів на пред'явника (наприклад векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів або інших інструментів на пред'явника), у тому числі, які здійснювалися без відкриття рахунку										
9	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу іноземної валюти за готівкові кошти						x	x	x		
10	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу за дорученням клієнтів іноземної валюти за безготівкові кошти						x	x		x	
11	Обсяг (сума) фінансових операцій з переказу за межі України коштів з рахунків клієнтів							x		x	
12	Обсяг (сума) фінансових операцій з надходження коштів із-за кордону на рахунки клієнтів							x		x	
13	Обсяг (сума) фінансових операцій з переказу в межах та за межі України коштів з рахунків клієнтів, здійснених через кореспондентські рахунки							x		x	
14	Обсяг (сума) здійснених переказів у межах та за межі України з використання систем переказів коштів						x		x		
15	Обсяг (сума) фінансових операцій з переказу в межах та за межі України коштів клієнтів інших банків, здійснених через кореспондентські рахунки банку							x		x	
16	Обсяг (сума) фінансових операцій із зарахування отриманих із-за кордону та в межах України коштів на рахунки клієнтів, здійснених через кореспондентські рахунки							x		x	

N з/п	Найменування показника	Поза межами України						Загальна сума фінансових операцій, які здійснені банком за дорученням клієнтів без попередньої ідентифікації та верифікації клієнтів (представників клієнтів)	Національна валюта		Іноземна валюта / банківські метали	
		країни, визначені FATF, які мають стратегічні недоліки	країни, які перебувають під моніторингом FATF	країни, які визначені Спеціально уповноваженим органом та банком як високо-ризикові	країни, віднесені до офшорних зон, та країни, визначені розпорядженням Кабінету Міністрів України	інші країни (не зазначені у колонках 13 - 16)			у безготівковій формі	у готівковій формі	у безготівковій формі	у готівковій формі
17	Обсяг (сума) отриманих переказів із-за кордону та в межах України з використанням систем переказів коштів											
18	Обсяг (сума) фінансових операцій із надходження коштів із-за кордону та в межах України клієнтів інших банків, здійснених через кореспондентські рахунки								x			x
19	Обсяг (сума) фінансових операцій з торговельного фінансування								x			x
20	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів за готівкові кошти							x	x	x		
21	Обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів за безготівкові кошти							x	x			x

Розділ III. Кількість фінансових операцій

(кількісні показники)

№ з/п	Найменування показника	Кількість
1	2	3
1	Загальна кількість фінансових операцій	
2	Загальна кількість фінансових операцій, інформація про які надіслана до Спеціально уповноваженого органу за ознаками обов'язкового фінансового моніторингу	
3	Загальна кількість фінансових операцій, інформація про які надіслана до Спеціально уповноваженого органу за ознаками внутрішнього фінансового моніторингу	
4	Загальна кількість фінансових операцій, інформація про які надіслана до Спеціально уповноваженого органу одночасно за ознаками обов'язкового та внутрішнього фінансового моніторингу	

“ ___ ” _____ 20__ року
(прізвище виконавця, номер телефону)

Голова правління _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Відповідальний працівник банку _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

**Пояснення щодо заповнення форми
«Звіт з питань оцінки ризиків у сфері фінансового моніторингу»**

1. Звіт передбачає надання банками - юридичними особами інформації за звітний квартал у розрізі кодів валют та банківських металів в еквіваленті національної валюти, резидентності, типів клієнтів, установлених їм рівнів ризику, місця проведення відповідних фінансових операцій / місця реєстрації чи місця проживання контрагента-нерезидента (для операцій у межах України - згідно з Довідником регіонів України, для операцій за межами України - у розрізі країн).

Дані щодо договорів про спільну діяльність без створення юридичної особи (спільна діяльність юридичних осіб), а також щодо фізичних осіб - підприємців відображаються за типом клієнта «юридична особа».

Дані щодо фізичних осіб, які відкривають поточні рахунки для провадження незалежної професійної діяльності, яким відкриваються рахунки в порядку, передбаченому пунктом 4.6 глави 4 Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 року № 492, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2003 року за № 1172/8493 (зі змінами), відображаються за типом клієнта «фізична особа».

2. Опис параметрів заповнення розділу I форми:

1) зазначається інформація про кількість клієнтів, які станом на звітну дату мають відкриті в банку вкладні (депозитні) рахунки (балансові рахунки 2525, 2546, 2610, 2615, 2630, 2635, 2651, 2652), рахунки, на яких обліковуються залучені банком депозити, що оформлені ощадними (депозитними) сертифікатами (балансові рахунки 3320, 3330, 3340), рахунки на вимогу (балансові рахунки 2512, 2513, 2520, 2523, 2530, 2541, 2542, 2544, 2545, 2550, 2551, 2553, 2555, 2556, 2560, 2561, 2562, 2565, 2600, 2604, 2605, 2620, 2625, 2650, 2655), а також інформація про клієнтів, яким банк надав кредити (відкрив рахунки 20 - 22 розділів) та які не мають відкриті в банку інших перерахованих у цьому абзаці рахунків;

2) у цьому розділі зазначається розподіл клієнтів за рівнем ризику, здійснений банком відповідно до вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також кількість клієнтів банку, щодо яких банком встановлено факт їх належності до національних публічних діячів, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб, до іноземних публічних діячів, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб, до діячів, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб;

3) **рядок 1** - зазначається загальна кількість клієнтів. Дані цього рядка є сумою рядків 2 - 4, а також сумою рядків 8 - 10 та 12;

4) **рядок 2** - зазначається кількість клієнтів юридичних осіб;

5) **рядок 3** - зазначається кількість клієнтів фізичних осіб;

6) **рядок 4** - зазначається кількість клієнтів фізичних осіб - підприємців;

7) **рядок 5** - зазначається кількість клієнтів банку, щодо яких банком встановлено факт їх належності до національних публічних діячів, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб;

8) **рядок 6** - зазначається кількість клієнтів банку, щодо яких банком встановлено факт їх належності до іноземних публічних діячів, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб;

9) **рядок 7** - зазначається кількість клієнтів банку, щодо яких банком встановлено факт їх належності до діячів, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб;

10) **рядок 8** - зазначається кількість клієнтів, яким встановлено низький рівень ризику;

11) **рядок 9** - зазначається кількість клієнтів, яким встановлено середній рівень ризику;

12) **рядок 10** - зазначається кількість клієнтів, яким встановлено високий рівень ризику, у тому числі, яким встановлено неприйнятно високий рівень ризику;

13) **рядок 11** - зазначається кількість клієнтів, яким встановлено неприйнятно високий рівень ризику;

14) **рядок 12** - зазначається кількість клієнтів, яким встановлено інші рівні ризику (відмінні від зазначених у рядках 8 - 11).

3. Опис параметрів заповнення розділу II форми:

1) у формі надається інформація щодо фінансових операцій із зарахування та переказу (спісання) коштів за відповідними рахунками; за виданими кредитами під окремі види застави; про обсяг (суму) операцій з купівлі/продажу кредитно-грошових інструментів; іноземної валюти та банківських металів за готівкові/безготівкові кошти тощо;

2) **колонка 7** - зазначається сума відповідних фінансових операцій, здійснених клієнтами банку, щодо яких банком встановлено факт їх належності до національних публічних діячів, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб / за рахунками таких клієнтів;

3) **колонка 8** - зазначається сума відповідних фінансових операцій, здійснених клієнтами банку, щодо яких банком встановлено факт їх належності до іноземних публічних діячів, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб / за рахунками таких клієнтів;

4) **колонка 9** - зазначається сума відповідних фінансових операцій, здійснених клієнтами банку, щодо яких банком встановлено факт їх належності до діячів, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях, близьких осіб та пов'язаних із ними осіб / за рахунками таких клієнтів;

5) **колонки 10 - 17** - зазначається сума відповідних фінансових операцій, здійснених за рахунками клієнтів за місцем проведення фінансових операцій / місцем ініціювання проведення фінансових операцій / місцем реєстрації чи місцем проживання контрагента-нерезидента.

Країни, які мають стратегічні недоліки, - країни, визначені FATF як такі, чиї національні системи протидії відмиванню коштів мають значні зі стратегічної точки зору недоліки і які не розробили плану щодо їх усунення.

Країни, які перебувають під моніторингом FATF, - країни, визначені FATF як такі, що мають недоліки в національних режимах і які висловили намір їх удосконалити (водночас FATF здійснює моніторинг цього процесу).

Країни, які визначені Спеціально уповноваженим органом (далі - СУО) та банком як високо-ризикові, - країни, що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міждержавних організацій, що здійснюють діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, а також ті, що визначені банком самостійно.

Країни, віднесені до офшорних зон, та країни, визначені розпорядженням Кабінету Міністрів України, - затверджений Кабінетом Міністрів України (далі - КМУ) перелік офшорних зон, а також перелік держав (територій), які відповідають критеріям, встановленим Податковим кодексом України (відповідно до розпорядження КМУ);

6) **колонка 18** - відображається загальна сума фінансових операцій, які здійснені банком за дорученням клієнтів за допомогою дистанційних банківських послуг без здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів (представників клієнтів) у контексті вимог законодавства з питань фінансового моніторингу;

7) **рядок 1** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій, здійснених за вкладними (депозитними) рахунками, рахунками, на яких обліковуються залучені банком депозити, що оформлені ощадними (депозитними) сертифікатами, та за рахунками на вимогу. Дані цього рядка є сумою даних рядків 2 та 3;

8) **рядок 2** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій із зарахування коштів на вкладні (депозитні) рахунки (балансові рахунки 2525, 2546, 2610, 2615, 2630, 2635, 2651, 2652), рахунки, на яких обліковуються залучені банком депозити, що оформлені ощадними (депозитними) сертифікатами (балансові рахунки 3320, 3330, 3340), та на рахунки на вимогу (балансові рахунки 2512, 2513, 2520, 2523, 2530, 2541, 2542, 2544, 2545, 2550, 2551, 2553, 2555, 2556, 2560, 2561, 2562, 2565, 2600, 2604, 2605, 2620, 2625, 2650, 2655);

9) **колонки 3 - 9 рядка 2** - зазначається обсяг (сума) коштів, зарахованих на рахунки відповідного типу клієнтів;

10) **колонки 10 - 12 рядка 2** - зазначається обсяг (сума) зарахованих коштів у готівковій формі за місцем проведення фінансової операції у відповідних областях України, у безготівковій формі - за відкритими у відповідних областях України рахунками клієнтів, на користь яких надходять кошти (контрагентом за фінансовою операцією також може бути банк);

11) **колонки 13 - 17 рядка 2** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій із зарахування коштів на користь клієнтів, що надійшли із-за кордону від нерезидентів, місце реєстрації, місце

РОЗДІЛ III.

проживання яких зареєстровано у відповідних країнах (далі - нерезиденти, що зареєстровані у відповідних країнах);

12) **колонки 19 - 22 рядка 2** - зазначається обсяг (сума) із зарахування коштів на вищезазначені рахунки;

13) **рядок 3** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій зі списання коштів із вкладних (депозитних) рахунків (балансові рахунки 2525, 2546, 2610, 2615, 2630, 2635, 2651, 2652), рахунків, на яких обліковуються залучені банком депозити, що оформлені ощадними (депозитними) сертифікатами (балансові рахунки 3320, 3330, 3340) та з рахунків на вимогу (балансові рахунки 2512, 2513, 2520, 2523, 2530, 2541, 2542, 2544, 2545, 2550, 2551, 2553, 2555, 2556, 2560, 2561, 2562, 2565, 2600, 2604, 2605, 2620, 2625, 2650, 2655);

14) **колонки 3 - 9 рядка 3** - зазначається обсяг (сума) коштів, списаних з рахунків відповідного типу клієнтів;

15) **колонки 10 - 12 рядка 3** - зазначається обсяг (сума) списаних коштів у готівковій формі за місцем проведення фінансової операції у відповідних областях України, у безготівковій формі - за відкритими у відповідних областях України рахунками клієнтів, з яких здійснюється списання коштів (контрагентом за фінансовою операцією також може бути банк). У разі здійснення фінансової операції з отримання готівкових коштів у мережі іншого банку-резидента з використанням емітованої банком платіжної картки, інформація про неї відображається за місцем реєстрації такого банку-резидента;

16) **колонки 13 - 17 рядка 3** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу коштів за кордон, на користь нерезидентів, що зареєстровані у відповідних країнах. У разі здійснення фінансової операції з отримання готівкових коштів у мережі банку-резидента з використанням емітованої банком платіжної картки, інформація про неї відображається за місцем реєстрації такого банку-резидента;

17) **колонки 19 - 22 рядка 3** - зазначається обсяг (сума) із списання коштів із вищезазначених рахунків;

18) **рядок 4** - зазначається обсяг (сума) виданих кредитів під забезпечення майновими правами на грошові кошти заставодавця, що розміщені на вкладному (депозитному) рахунку (відкрив рахунки 20 - 22 розділів). Зазначаються дані про суми виданих протягом звітного періоду кредитів, а також суми кредитної заборгованості станом на звітну дату за раніше наданими кредитами;

19) **колонки 3 - 9 рядка 4** - зазначається обсяг (суми) наданих відповідному типу клієнтів кредитів;

20) **колонки 10 - 12 рядка 4** - зазначаються суми кредитів, отриманих клієнтами: у готівковій формі - за місцем проведення фінансової операції у відповідних областях України, та безготівковій формі - за рахунками клієнтів, відкритими у відповідних областях України;

21) **колонки 13 - 17 рядка 4** - зазначаються суми кредитів, отриманих у банку клієнтами-нерезидентами, що зареєстровані у відповідних країнах;

22) **колонки 19 - 22 рядка 4** - зазначається обсяг виданих кредитів;

23) **рядок 5** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі в банку кредитно-грошових інструментів (наприклад, векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів) за готівкові кошти;

24) **колонки 3 та 4, 7 - 9 рядка 5** - зазначається обсяг (сума) купівлі кредитно-грошових інструментів відповідним типом клієнтів;

25) **колонки 10 - 12 рядка 5** - зазначається обсяг (сума) купівлі кредитно-грошових інструментів за місцем проведення фінансової операції у відповідних областях України;

26) **колонки 13 - 17 рядка 5** - зазначається обсяг (сума) купівлі кредитно-грошових інструментів нерезидентами, що зареєстровані у відповідних країнах;

27) **колонки 20 та 22 рядка 5** - зазначається обсяг (сума) купівлі кредитно-грошових інструментів;

28) **рядок 6** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з продажу банку кредитно-грошових інструментів (наприклад, векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів) за готівкові кошти;

29) **колонки 3 та 4, 7 - 9 рядка 6** - зазначається обсяг (сума) продажу кредитно-грошових інструментів відповідним типом клієнтів;

30) **колонки 10 - 12 рядка 6** - зазначається обсяг (сума) продажу кредитно-грошових інструментів за місцем проведення фінансової операції у відповідних областях України;

31) **колонки 13 - 17 рядка 6** - зазначається обсяг (сума) продажу кредитно-грошових інструментів нерезидентами, що зареєстровані у відповідних країнах;

32) **колонки 20 та 22 рядка 6** - зазначається обсяг (сума) продажу кредитно-грошових інструментів;

33) **рядок 7** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі у банку кредитно-грошових інструментів на пред'явника (наприклад, векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів або інших інструментів на пред'явника), у тому числі, які здійснювалися без відкриття рахунку;

34) **колонки 3 - 9 рядка 7** - зазначається обсяг (сума) купівлі кредитно-грошових інструментів на пред'явника відповідним типом клієнтів;

35) **колонки 10 - 12 рядка 7** - зазначається обсяг (сума) купівлі кредитно-грошових інструментів на пред'явника (у готівковій формі за місцем проведення фінансової операції в розрізі відповідних областей України, а також здійснених у безготівковій формі за рахунками клієнтів, відкритими у відповідних областях України);

36) **колонки 13 - 17 рядка 7** - зазначається обсяг (сума) купівлі кредитно-грошових інструментів на пред'явника нерезидентами, що зареєстровані у відповідних країнах;

37) **колонки 19 - 22 рядка 7** - зазначається обсяг (сума) купівлі кредитно-грошових інструментів на пред'явника;

38) **рядок 8** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з продажу банку кредитно-грошових інструментів на пред'явника (наприклад, векселів, депозитних сертифікатів, інших цінних паперів або інших інструментів на пред'явника), у тому числі, які здійснювалися без відкриття рахунку;

39) **колонки 3 - 9 рядка 8** - зазначається обсяг (сума) продажу кредитно-грошових інструментів на пред'явника відповідним типом клієнтів;

40) **колонки 10 - 12 рядка 8** - зазначається обсяг (сума) купівлі кредитно-грошових інструментів на пред'явника (у готівковій формі за місцем проведення фінансової операції в розрізі відповідних областей України, а також здійснених у безготівковій формі за рахунками клієнтів, відкритими у відповідних областях України);

41) **колонки 13 - 17 рядка 8** - зазначається сума продажу кредитно-грошових інструментів на пред'явника нерезидентами, що зареєстровані у відповідних країнах;

42) **колонки 19 - 22 рядка 8** - зазначається обсяг (сума) продажу кредитно-грошових інструментів на пред'явника;

43) **рядок 9** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу іноземної валюти за готівкові кошти. Дані цього рядка також включають фінансові операції з конвертації (обміну) іноземної валюти однієї іноземної держави на іноземну валюту іншої іноземної держави;

44) **колонки 3 та 4, 7 - 9 рядка 9** - зазначається обсяг (сума) купівлі-продажу іноземної валюти відповідним типом клієнтів;

45) **колонки 10 - 12 рядка 9** - зазначається обсяг (сума) купівлі-продажу іноземної валюти в розрізі відповідних областей України;

46) **колонки 13 - 17 рядка 9** - зазначається обсяг (сума) купівлі-продажу іноземної валюти нерезидентами, що зареєстровані у відповідних країнах;

47) **колонка 22 рядка 9** - зазначається обсяг (сума) купівлі-продажу іноземної валюти;

48) **рядок 10** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу за дорученням клієнтів іноземної валюти за безготівкові кошти. Дані цього рядка також включають фінансові операції з конвертації (обміну) іноземної валюти однієї іноземної держави на іноземну валюту іншої держави;

49) **колонки 3 - 9 рядка 10** - зазначається обсяг (сума) купівлі/продажу іноземної валюти за дорученням відповідного типу клієнтів;

50) **колонки 10 - 12 рядка 10** - зазначається обсяг (сума) купівлі/продажу іноземної валюти в розрізі відповідних областей України;

51) **колонки 13 - 17 рядка 10** - зазначається обсяг (сума) купівлі/продажу іноземної валюти нерезидентами, що зареєстровані у відповідних країнах;

52) **колонка 21 рядка 10** - зазначається обсяг (сума) купівлі/продажу іноземної валюти;

53) **рядок 11** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу за межі України коштів в іноземній валюті / перерахування коштів у гривнях на користь нерезидентів через кореспондентські рахунки банків-нерезидентів у гривнях, відкриті в банках, з рахунків на вимогу (балансові рахунки 2512, 2513, 2520, 2523, 2530, 2541, 2542, 2544, 2545, 2550, 2551, 2553, 2555, 2556, 2560, 2561, 2562, 2565, 2600, 2604, 2605, 2620, 2625, 2650, 2655);

54) **колонки 3 - 9 рядка 11** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу коштів, здійснених відповідним типом клієнтів;

55) **колонки 13 - 17 рядка 11** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій за переказами на користь нерезидентів, що зареєстровані у відповідних країнах;

56) **колонки 19 та 21 рядка 11** - зазначається обсяг переказів;

57) **рядок 12** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з надходження коштів із-за кордону на рахунки на вимогу (балансові рахунки 2512, 2513, 2520, 2523, 2530, 2541, 2542, 2544, 2545, 2550, 2551, 2553, 2555, 2556, 2560, 2561, 2562, 2565, 2600, 2604, 2605, 2620, 2625, 2650, 2655);

58) **колонки 3 - 9 рядка 12** - зазначається обсяг (сума) надходження коштів на рахунки відповідного типу клієнтів;

59) **колонки 13 - 17 рядка 12** - зазначається обсяг (сума) надходження коштів від нерезидентів, що зареєстровані у відповідних країнах;

60) **колонки 19 та 21 рядка 12** - зазначається обсяг (сума) надходження коштів;

61) **рядок 13** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу коштів в іноземній та національній валютах, здійснених у межах та за межі України з вкладних (депозитних) рахунків (балансові рахунки 2525, 2546, 2610, 2615, 2630, 2635, 2651, 2652) та з рахунків на вимогу (балансові рахунки 2512, 2513, 2520, 2523, 2530, 2541, 2542, 2544, 2545, 2550, 2551, 2553, 2555, 2556, 2560, 2561, 2562, 2565, 2600, 2604, 2605, 2620, 2625, 2650, 2655);

62) **колонки 3 - 9 рядка 13** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу коштів відповідним типом клієнтів;

63) **колонки 10 - 12 рядка 13** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу в межах України через кореспондентські рахунки банку коштів із відкритих у відповідних областях України рахунків клієнтів;

64) **колонки 13 - 17 рядка 13** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу за кордон через кореспондентські рахунки банку коштів на користь нерезидентів, що зареєстровані у відповідних країнах;

65) **колонки 19 та 21 рядка 13** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу коштів;

66) **рядок 14** - зазначається обсяг (сума) переказів в іноземній та національній валютах, здійснених за ініціативою клієнтів банку в межах та за межі України з використанням внутрішньо-державних систем переказу коштів, а також міжнародних систем переказу коштів, створених резидентами та нерезидентами;

67) **колонки 3 - 9 рядка 14** - зазначається обсяг (сума) переказів, здійснених за ініціативою відповідного типу клієнтів;

68) **колонки 10 - 12 рядка 14** - зазначається обсяг (сума) внутрішньо-державних переказів, здійснених за ініціативою клієнтів банку, з використанням внутрішньо-державних систем переказу коштів, а також міжнародних систем переказу коштів, створених резидентами та нерезидентами;

69) **колонки 13 - 17 рядка 14** - зазначається обсяг (сума) транскордонних переказів, що відправлені з України з використанням міжнародних систем переказу коштів, створених резидентами та нерезидентами. Інформація зазначається залежно від країни, у яку відправлені перекази;

70) **колонки 20 та 22 рядка 14** - зазначається обсяг (сума) переказу коштів;

71) **рядок 15** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу коштів клієнтів інших банків в іноземній та національній валютах, здійснених у межах та за межі України через кореспондентські рахунки банку;

72) **колонки 3 - 9 рядка 15** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу коштів відповідним типом клієнтів;

73) **колонки 10 - 12 рядка 15** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу коштів клієнтів інших банків через кореспондентські рахунки банку, здійснених у межах України. Інформація зазначається залежно від місяця реєстрації банку-кореспондента;

74) **колонки 13 - 17 рядка 15** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу коштів клієнтів інших банків за кордон через кореспондентські рахунки банку. Інформація зазначається залежно від місяця реєстрації банку-кореспондента;

75) **колонки 19 та 21 рядка 15** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з переказу коштів;

76) **рядок 16** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій із зарахування коштів в іноземній та національній валютах, отриманих із-за кордону та в межах України на вкладні (депозитні) рахунки (балансові рахунки 2525, 2546, 2610, 2615, 2630, 2635, 2651, 2652) та на рахунки на вимогу (балансові рахунки 2512, 2513, 2520, 2523, 2530, 2541, 2542, 2544, 2545, 2550, 2551, 2553, 2555, 2556, 2553, 2555, 2560, 2561, 2562, 2565, 2600, 2604, 2605, 2620, 2625, 2650, 2655);

77) **колонки 3 - 9 рядка 16** - зазначається обсяг (сума) зарахованих коштів на рахунки відповідного типу клієнтів;

78) **колонки 10 - 12 рядка 16** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій, здійснених у межах України через кореспондентські рахунки банку, із зарахування коштів на рахунки клієнтів, відкриті у відповідних областях України;

79) **колонки 13 - 17 рядка 16** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій із зарахування коштів, отриманих із-за кордону через кореспондентські рахунки банку від нерезидентів, що зареєстровані у відповідних країнах;

80) **колонки 19 та 21 рядка 16** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій із зарахування коштів;

81) **рядок 17** - зазначається обсяг (сума) переказів в іноземній та національній валютах, що отримані клієнтами банку із-за кордону та в межах України з використанням внутрішньодержавних систем переказу коштів, а також міжнародних систем переказу коштів, створених резидентами та нерезидентами;

82) **колонки 3 - 9 рядка 17** - зазначається обсяг (сума) переказів, отриманих відповідним типом клієнтів;

83) **колонки 10 - 12 рядка 17** - зазначається обсяг (сума) внутрішньодержавних переказів, що отримані клієнтами банку з використанням внутрішньодержавних систем переказу коштів, а також міжнародних систем переказу коштів, створених резидентами та нерезидентами;

84) **колонки 13 - 17 рядка 17** - зазначається обсяг (сума) транскордонних переказів, що отримані клієнтами банку в Україні з використанням міжнародних систем переказу коштів, створених резидентами та нерезидентами. Інформація зазначається залежно від країни, з якої надходили перекази;

85) **колонки 19 - 22 рядка 17** - зазначається обсяг (сума) переказів, отриманих клієнтами банку;

86) **рядок 18** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій із надходження коштів в іноземній та національній валютах на користь клієнтів інших банків із-за кордону та в межах України;

87) **колонки 3 - 9 рядка 18** - зазначається обсяг (сума) коштів, які надійшли на користь відповідного типу клієнтів інших банків;

88) **колонки 10 - 12 рядка 18** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій із надходження коштів у межах України через кореспондентські рахунки банку на користь клієнтів інших банків. Інформація зазначається залежно від місяця реєстрації банку-кореспондента;

89) **колонки 13 - 17 рядка 18** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій із надходження коштів із-за кордону через кореспондентські рахунки банку на користь клієнтів інших банків. Інформація зазначається залежно від місяця реєстрації банку-кореспондента;

90) **колонки 19 та 21 рядка 18** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій із надходження коштів;

91) **рядок 19** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з торговельного фінансування (зокрема, документарні експортні/імпортні акредитиви, документарні інкасо тощо);

РОЗДІЛ III.

---

92) **колонки 3 - 9 рядка 19** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій, здійснених банком з відповідним типом клієнтів;

93) **колонки 10 - 12 рядка 19** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з клієнтами (за дорученням клієнтів) у розрізі відповідних областей України;

94) **колонки 13 - 17 рядка 19** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з клієнтами-нерезидентами, що зареєстровані у відповідних країнах;

95) **колонки 19 та 21 рядка 19** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з торговельного фінансування;

96) **рядок 20** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів за готівкові кошти;

97) **колонки 3 та 4, 7 - 9 рядка 20** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів, здійснених відповідним типом клієнтів;

98) **колонки 10 - 12 рядка 20** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів, здійснених за місцем проведення фінансової операції в розрізі відповідних областей України;

99) **колонки 13 - 17 рядка 20** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів, здійснених нерезидентами, які зареєстровані у відповідних країнах;

100) **колонка 22 рядка 20** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів за готівкові кошти;

101) **рядок 21** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів за безготівкові кошти;

102) **колонки 3 - 9 рядка 21** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів, здійснених відповідним типом клієнтів;

103) **колонки 10 - 12 рядка 21** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів, здійснених за рахунками клієнтів, відкритими у відповідних областях України;

104) **колонки 13 - 17 рядка 21** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів, здійснених за рахунками клієнтів-нерезидентів, які зареєстровані у відповідних країнах;

105) **колонка 21 рядка 15** - зазначається обсяг (сума) фінансових операцій з купівлі-продажу банківських металів за безготівкові кошти.

4. Опис параметрів заповнення розділу III форми:

1) **рядок 1** - зазначається загальна кількість фінансових операцій із списання коштів з вкладних (депозитних) рахунків (балансові рахунки 2525, 2546, 2610, 2615, 2630, 2635, 2651, 2652), рахунків, на яких обліковуються залучені депозити банку, що оформлені ощадними (депозитними) сертифікатами (балансові рахунки 3320, 3330, 3340), та з рахунків на вимогу (балансові рахунки 2512, 2513, 2520, 2523, 2530, 2541, 2542, 2544, 2545, 2550, 2551, 2553, 2555, 2556, 2560, 2561, 2562, 2565, 2600, 2604, 2605, 2620, 2625, 2650, 2655) та зарахування коштів на зазначені рахунки. До зазначених фінансових операцій не включається інформація, якщо за ними банк є контрагентом (балансові рахунки класів 6 та 7);

2) **рядок 2** - зазначається загальна кількість фінансових операцій, інформація про які надіслана до СУО за ознаками обов'язкового фінансового моніторингу;

3) **рядок 3** - зазначається загальна кількість фінансових операцій, інформація про які надіслана до СУО за ознаками внутрішнього фінансового моніторингу;

4) **рядок 4** - зазначається загальна кількість фінансових операцій, інформація про які надіслана до СУО одночасно за ознаками обов'язкового та внутрішнього фінансового моніторингу.

Коментар: З метою забезпечення реалізації вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та відповідно до статті 7 Закону України «Про Національний банк України», статті 63 Закону України «Про банки і банківську діяльність» постановою Правління Національного банку України затверджено Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії

легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Нормативно-правовий акт складається з таких розділів:

I. Загальні положення

II. Організація та порядок проведення виїзних перевірок

III. Права та обов'язки інспекційної групи та керівників банку/установи

IV. Проведення безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 17 серпня 2012 р. № 346

Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу

(Назва Постанови в редакції Постанови Національного банку
від 10 листопада 2015 р. № 778)

Із змінами, внесеними згідно з Постановами Національного банку

від 22 листопада 2012 р. № 486
від 03 червня 2014 р. № 332
від 15 серпня 2014 р. № 494
від 22 вересня 2014 р. № 593
від 31 жовтня 2014 р. № 696
від 27 листопада 2014 р. № 752
від 17 січня 2015 р. № 32
від 26 січня 2015 р. № 51
від 28 квітня 2015 р. № 282
від 21 травня 2015 р. № 332
від 30 липня 2015 р. № 495
від 03 вересня 2015 р. № 582
від 29 вересня 2015 р. № 637
від 10 листопада 2015 р. № 778
від 03 грудня 2015 р. № 862
від 30 травня 2016 р. № 336

Відповідно до статті 56 Закону України «Про Національний банк України», статті 74 Закону України «Про банки і банківську діяльність» та з метою підвищення ефективності та забезпечення належної організації здійснення ліквідаційної процедури банків Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про застосування Національним банком України заходів впливу, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність, нормативно-правові акти Національного банку України згідно з переліком, що додається.

3. Процедура ліквідації банку, розпочата до набрання чинності Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», завершується згідно з порядком, установленим законодавством, що діяло до набрання чинності цим Законом.

4. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н.В.), Юридичному департаменту (Новіков В.В.) подати цю постанову на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

5. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н.В.) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст

цієї постанови до відома структурних підрозділів центрального апарату, територіальних управлінь Національного банку України, а також ліквідаторів банків для використання в роботі.

6. Постанова набирає чинності з 22.09.2012, але не раніше дня її офіційного опублікування.

7. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Соркіна І.В.

В.о. Голови

І.В. Соркін

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства»	28.08.2001 № 369	27.09.2001 № 845/6036	Офіційний вісник України від 26.10.2001, № 41, стор. 165, стаття 1864, код акту 20093/2001	26.10.2001	Постанова Правління Національного банку України від 17.08.2012 № 346
2.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу»	17.08.2012 № 346	17.09.2012 № 1590/21902	Офіційний вісник України від 01.10.2012, № 72, стор. 21, стаття 2906, код акту 63453/2012	01.10.2012	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
17 серпня 2012 р. № 346

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
17 вересня 2012 р.
за № 1590/21902

ПОЛОЖЕННЯ

про застосування Національним банком України заходів впливу

І. Загальні положення

1. Основні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України «Про Національний банк України», «Про банки і банківську діяльність» (далі - Закон про банки), «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон про запобігання легалізації), законодавства України про господарські товариства, інших законодавчих актів України та нормативно-правових актів Національного банку України (далі - Національний банк).

1.2. Це Положення визначає підстави і порядок запровадження Національним банком особливого режиму контролю за діяльністю банків і філій іноземних банків, застосування заходів впливу, фінансових санкцій за порушення банками, філіями іноземних банків та іншими особами, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку, банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму,

а саме: Закону про запобігання легалізації, Закону про банки в частині запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, нормативно-правових актів Національного банку, що регулюють діяльність банків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - законодавство з питань фінансового моніторингу), або здійснення ризикової діяльності, яка загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, а також у разі застосування іноземними державами або міждержавними об'єднаннями або міжнародними організаціями санкцій до банків чи власників істотної участі в банках, що становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи (далі - застосування іноземних санкцій).

1.3. Терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в таких значеннях:

застосування іноземними державами або міждержавними об'єднаннями, або міжнародними організаціями санкцій до банків чи власників істотної участі в банках, що становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи (далі - застосування іноземних санкцій), - факт прийняття іноземною державою, міждержавним об'єднанням або міжнародною організацією рішення про застосування до банку чи власника(ів) істотної участі в банку санкцій;

здійснювані банком операції - є діями або подіями під час надання банківських та інших фінансових послуг, здійснення іншої діяльності, унаслідок яких відбуваються зміни у фінансовому стані банку, що відображаються за балансовими або позабалансовими рахунками банку;

зупинення операцій - тимчасова, на визначений строк, заборона банку здійснювати окремі види операцій;

обмеження операцій - тимчасова, на визначений строк, заборона банку здійснювати окремі види операцій з урахуванням установлених обмежень за видом/обсягом/сумою/колом клієнтів/регіоном;

припинення операцій - безстрокова заборона здійснення банком окремих видів операцій;

уповноважена посадова особа Національного банку - посадова особа Національного банку, яка має право підпису документів від імені Національного банку відповідно до законодавства України або нормативно-правових актів Національного банку, або розпорядчих документів Національного банку чи довіреності.

Інші терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в значеннях, визначених у Законі про банки та інших законодавчих актах України і нормативно-правових актах Національного банку.

2. Заходи впливу, що застосовуються Національним банком

2.1. Національний банк застосовує до банків заходи впливу, передбачені статтею 73 Закону про банки.

2.2. Національний банк за порушення в діяльності відокремленого підрозділу банку застосовує заходи впливу безпосередньо до банку - юридичної особи (за винятком тимчасового відсторонення посадової особи відокремленого підрозділу банку від посади).

Національний банк має право прийняти рішення про припинення здійснення відокремленим підрозділом банку операцій згідно з частиною шостою статті 23 Закону про банки.

2.3. Національний банк застосовує до філій іноземних банків заходи впливу, передбачені частиною першою (крім пунктів 2, 4, 9 у частині власників істотної участі, 10 і 12 у частині віднесення до категорії неплатоспроможних) статті 73 Закону про банки.

У разі допущення філією іноземного банку порушень банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу Національний банк може висувати до іноземного банку вимогу щодо їх усунення, повідомляти про допущене порушення наглядовий орган іноземної держави як перед застосуванням адекватних заходів впливу, так і після їх застосування.

Філія іноземного банку не пізніше трьох робочих днів із дня отримання рішення Національного банку про застосування до неї заходу впливу (письмової вимоги) повідомляє про це іноземний банк та наглядовий орган відповідної іноземної держави.

2.4. Національний банк застосовує до банківської групи, відповідальної особи банківської групи, інших учасників банківської групи заходи впливу, передбачені статтею 73 Закону про банки (крім пунктів 2, 12, 13 частини першої цієї статті).

Національний банк у разі необхідності застосування заходів впливу до небанківської фінансової установи, яка є учасником банківської групи, за порушення банківського законодавства звертається до державного органу, що здійснює нагляд за нею, щодо застосування до цієї особи адекватних заходів впливу.

2.5. Національний банк застосовує до інших осіб, які є об'єктом перевірки Національного банку відповідно до Закону про банки, заходи впливу, передбачені пунктами 1, 9, 10 частини першої статті 73 Закону про банки.

3. Підстави та порядок застосування заходів впливу

3.1. Національний банк застосовує заходи впливу за порушення банками, їх відокремленими підрозділами, філіями іноземних банків, банківськими групами, відповідальними особами банківських груп, іншими учасниками банківських груп чи іншими особами, які є об'єктом перевірки Національного банку згідно із Законом про банки (далі - банки), банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу або здійснення ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку (далі - ризикова діяльність), або в разі застосування іноземних санкцій, на підставі результатів (матеріалів):

інспекційних перевірок діяльності банків;

перевірок банків з питань дотримання вимог законодавства з питань фінансового моніторингу (виїзна перевірка з питань фінансового моніторингу, безвиїзний нагляд з питань фінансового моніторингу);

безвиїзного банківського нагляду за діяльністю банків;

аналізу дотримання банками вимог банківського законодавства з використанням статистичної звітності, щомісячних і щоденних балансів тощо;

перевірок діяльності банків аудиторськими фірмами, які мають право відповідно до законодавства України на проведення аудиторських перевірок банків;

перевірок дотримання банками валютного законодавства [виїзні та невиїзні (камеральні) перевірки];

контролю за усуненням банками виявлених у їх діяльності порушень, виконанням рішень Національного банку про застосування заходів впливу, виконанням пред'явлених (висунених) вимог, припиненням здійснення ризикової діяльності, відповідністю ділової репутації керівників банків вимогам законодавства України;

пропозицій куратора банку;

що містять інформацію, отриману від відповідних органів інших держав, міждержавних об'єднань або міжнародних організацій, органів державної влади України, та/або офіційно опубліковану (оприлюднену, у тому числі шляхом розміщення на їх офіційних веб-сайтах) ними інформацію про застосування іноземних санкцій;

нагляду за дотриманням банками та іншими особами, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку, вимог банківського законодавства та нормативно-правових актів Національного банку з питань реєстрації та ліцензування банків, набуття (збільшення) істотної участі в банку та розкриття інформації про структуру власності.

3.2. Заходи впливу, що застосовуються Національним банком до банків, мають бути адекватними конкретним порушенням, які ними були допущені.

Вибір адекватних заходів впливу, які застосовуються до банків відповідно до Закону про банки та цього Положення, має здійснюватися з урахуванням:

характеру допущених банком порушень;

причин, які зумовили виникнення виявлених порушень;

загального фінансового стану банку;

розміру можливих негативних наслідків для кредиторів і вкладників;

інформації Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд гарантування) щодо порушення банками вимог, установлених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі - Закон про систему гарантування), результатів перевірки банків Фондом гарантування.

3.3. Рішення про застосування заходу впливу приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем (далі - Комітет з питань нагляду) відповідно до цього Положення.

Факт здійснення банком ризикової діяльності установлює Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

Національний банк має право зробити висновок про здійснення банком ризикової діяльності на підставі результатів аналізу звітності банку, за результатами банківського нагляду, перевірок дотримання банками вимог валютного законодавства або законодавства з питань фінансового моніторингу.

Ознаками здійснення банком ризикової діяльності, зокрема, можуть бути:

- 1) здійснення банком операцій (прямо або опосередковано), що не мають очевидної економічної доцільності (сенсу);
- 2) здійснення опосередкованого кредитування пов'язаних із банком осіб;
- 3) невключення до переліку пов'язаних із банком осіб, які мають ознаки пов'язаності з банком, та з якими банк здійснює операції прямо чи опосередковано;
- 4) здійснення операцій з цінними паперами, що мають ознаки фіктивності;
- 5) використання банком фінансових інструментів, що призводить до штучного поліпшення фінансового результату банку або викривлення його звітності;
- 6) дострокове повернення строкових коштів, залучених від пов'язаних з банком осіб;
- 7) одноразове грубе або систематичні порушення банком законодавства у сфері готівкового обігу.

Ознаками здійснення банками ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу, зокрема, можуть бути:

- 1) проведення клієнтами банку фінансових операцій, що не мають очевидної економічної доцільності (сенсу);
- 2) участь банку (надання банком послуг) у проведенні фінансових операцій, характер або наслідки яких дають підстави вважати, що метою їх здійснення є виведення капіталів, легалізація кримінальних доходів, уникнення оподаткування тощо (зокрема пов'язаних зі зняттям готівкових коштів, переказом коштів за кордон, купівлею-продажем цінних паперів тощо);
- 3) проведення банком або клієнтами банку фінансових операцій, характер або наслідки яких дають підстави вважати, що метою їх здійснення є уникнення виконання вимог та обмежень, передбачених банківським, валютним законодавством, законодавством з питань фінансового моніторингу;
- 4) нездійснення банком достатніх заходів для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;
- 5) невикористання банком права відмовити в проведенні клієнтами банку регулярних фінансових операцій, характер яких дає підстави вважати, що метою їх здійснення є використання послуг банку для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення чи вчинення іншого злочину;
- 6) здійснення банком або клієнтами банку фінансових операцій з використанням втрачених, викрадених, підроблених документів;
- 7) здійснення фінансової операції клієнтом, який є публічним діячем, особою, близькою або пов'язаною з публічним діячем, щодо якого (якої) банк не має документально підтверджених відомостей стосовно джерел походження коштів (активів, прав на такі активи), достатніх для підтвердження його (її) реальних фінансових можливостей проводити чи ініціювати проведення відповідної фінансової операції;
- 8) подання банком Національному банку недостовірної(их) інформації/документів/висновків.

Роз'яснення: Результати аналізу даних статистичної звітності банків свідчать про зростання наприкінці 2015 року обсягів отримання клієнтами банків готівкових коштів з використанням платіжних карток. Тенденція до значних обсягів видачі готівки клієнтам банку в такий спосіб зберігається і у 2016 році.

Вищезазначене підтверджується, зокрема, результатами перевірок (у тому числі за результатами безвізного нагляду) діяльності банків з питань дотримання ними вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - легалізація кримінальних доходів), які проводяться фахівцями Національного банку України.

Так, за даними форми статистичної звітності банків № 401 «Дані про операції, які здійснені із застосуванням платіжних карток, емітованих (розповсюджених) для клієнтів банку» протягом IV кварталу 2015 року загальна сума фінансових операцій з отримання готівки, що здійснені із застосуванням платіжних карток, емітованих банками для клієнтів банків, складала 250,7 млрд. грн., що на 18 відсотків більше, ніж у III кварталі 2015 року, та на 17 відсотків більше, ніж у IV кварталі 2014 року.

При цьому найбільше привертає увагу збільшення обсягів фінансових операцій з отримання готівки юридичними особами, а саме загальна сума операцій з отримання готівки юридичними особами із застосуванням платіжних карток протягом IV кварталу 2015 року складала 36,0 млрд. грн., у тому числі в національній валюті - 35,8 млрд. грн., з них:

- сума операцій з отримання готівки в національній валюті, що здійснені через банкомати у власній мережі банку та у мережі інших банків-резидентів, складала 19,1 млрд. грн., що майже на 22 відсотки більше, ніж у III кварталі 2015 року, а також на 72 відсотки більше, ніж у IV кварталі 2014 року;

- сума операцій з отримання готівки в національній валюті, що здійснені через інші пристрої у власній мережі банку та у мережі інших банків-резидентів, складала 16,7 млрд. грн., що на 49 відсотків більше, ніж у III кварталі 2015 року, а також на 90 відсотків більше, ніж у IV кварталі 2014 року.

Слід зазначити, що найбільший обсяг готівки в національній валюті через інші пристрої отримано з використанням платіжних карток, емітованих банками для клієнтів - юридичних осіб, в м. Києві - 19,8 відсотків, Дніпропетровському регіоні - 12,1 відсотків, Харківському регіоні - 7,3 відсотки, Одеському регіоні - 6,2 відсотків та Миколаївському регіоні - 6 відсотків (від загального обсягу готівки, отриманої в такій спосіб юридичними особами).

Необхідно підкреслити, що дані статистичної звітності банків одночасно свідчать про тенденцію до поступового зниження обсягів готівки, яку клієнти - юридичні особи отримують з кас банків за символом 46 «на закупівлю сільськогосподарської продукції»¹.

¹ За даними форми статистичної звітності № 748 «Звіт про касові обороти банку».

Крім збільшення обсягів фінансових операцій з отримання готівки юридичними особами, також збільшились обсяги отримання готівки фізичними особами із застосуванням платіжних карток, а саме загальна сума операцій з отримання готівки фізичними особами протягом IV кварталу 2015 року складала 214,7 млрд. грн., у тому числі в національній валюті - 211,8 млрд. грн., з них:

- сума операцій з отримання готівки в національній валюті, що здійснені через банкомати у власній мережі банку та у мережі інших банків-резидентів складала 163,1 млрд. грн., що на 14 відсотків більше, ніж у III кварталі 2015 року, а також на 22 відсотків більше, ніж у IV кварталі 2014 року;

- сума операцій з отримання готівки в національній валюті, що здійснені через інші пристрої у власній мережі банку та у мережі інших банків-резидентів складала 48,7 млрд. грн., що на 24 відсотків більше, ніж у III кварталі 2015 року, та майже відповідає обсягам аналогічних операцій, здійснених у IV кварталі 2014 року.

Слід зазначити, що згідно з частиною першою статті 48 Закону України «Про банки і банківську діяльність» банкам забороняється здійснювати ризикову діяльність, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку (далі - ризикова діяльність).

Положенням про застосування Національним банком України заходів впливу, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 17.08.2012 № 346, із змінами та доповненнями (далі - Положення № 346), визначено ознаки, у тому числі у сфері фінансового моніторингу, наявність яких є підставою для висновку Національного банку України про провадження банком ризикової діяльності.

За результатами проведеного аналізу фінансових операцій клієнтів деяких банків встановлені випадки здійснення операцій (схем), що, на думку Національного банку України, можуть мати ознаки здійснення банком ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу.

Приведемо окремі приклади схем проведення таких операцій:

1) кошти на карткові рахунки фізичних осіб надходять з призначенням платежу «поворотна фінансова допомога» відповідно до договорів позики, укладених між фізичними особами та юридичною особою. Відповідно до цих договорів кожна фізична особа отримує від юридичної особи безвідсоткову позику, а фізичні особи зобов'язані використати її за цільовим призначенням та повернути у визначений договором строк (протягом 3-х років).

При цьому за результатами аналізу руху коштів за рахунком юридичної особи встановлено, що більше 90 відсотків всіх надходжень на його рахунок у вигляді сплати за товар або переуступки боргу, юридична особа перераховувала на карткові рахунки фізичних осіб у вигляді надання їм фінансової допомоги.

Після надходження з рахунків юридичної особи на рахунки фізичних осіб кошти (99 %) отримувались з цих рахунків готівкою через касу банку в той же день або найближчі операційні дні після їх зарахування;

2) кошти на карткові рахунки фізичних осіб надходять з призначенням платежу «під звіт» з рахунків декількох юридичних осіб (клієнтів різних банків) відповідно до договорів доручення, укладених між фізичними особами та юридичними особами. При цьому:

- з кожною фізичною особою в один день укладається декілька договорів доручення з однією з юридичних осіб;

- кожен із договорів доручення з однією з юридичних осіб передбачає надходження коштів з рахунків цієї юридичної особи, відкритих в різних банках, на різні карткові рахунки однієї фізичної особи;

- кошти з рахунків юридичних осіб одночасно надходять на різні карткові рахунки фізичних осіб у сумі, меншій, ніж визначена статтею 15 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», проте загальна сума надходжень протягом одного дня на рахунки однієї фізичної особи перевищує 150 тис. грн.

Відповідно до цих договорів кожна фізична особа отримує грошові кошти, за які зобов'язується придбати товари (сільськогосподарська продукція, текстиль, будівельні матеріали, продукти харчування, електротехнічна промисловість, легка промисловість тощо).

При цьому за результатами аналізу руху коштів за рахунками юридичних осіб встановлено, що більше 90 відсотків всіх надходжень на їх рахунки у вигляді сплати за товар або переуступки боргу, юридичні особи перераховували на карткові рахунки фізичних осіб.

Слід зазначити, що більшість із фізичних осіб, з карткових рахунків яких здійснювалось зняття готівкових коштів, належать до соціально вразливих верств населення (студенти, пенсіонери, тимчасово непрацюючі, знаходяться в декретній відпустці тощо).

Щодо суб'єктів господарювання, від яких надходили кошти, або які отримують кошти готівкою, необхідно звертати увагу на наступне:

- період діяльності не перевищує одного року з дня його державної реєстрації;
- дату сплати учасниками статутного капіталу, який іноді складає незначну суму (наприклад, 1000 грн.), передбачено до закінчення першого року з дня державної реєстрації товариства;
- незначний в порівнянні з обсягами коштів, що отримуються юридичною особою готівкою або перераховуються іншій особі з подальшим отриманням готівки, статутний капітал суб'єктів господарювання;

- одна особа є засновником та одночасно керівником та/або бухгалтером, інші співробітники суб'єкта господарювання, крім керівника, відсутні;

- перед відкриттям рахунку в банку у суб'єкта господарювання відбулась зміна власників;
- кошти, що отримуються юридичною особою готівкою або перераховуються іншій особі з подальшим отриманням готівки, надходять на рахунок (рахунки) суб'єкта господарювання від значної кількості контрагентів з різними призначеннями платежів (наприклад, як фінансова допомога, сплата за цінні папери, позики, надходження за договорами переведення боргу та/або відступлення права вимоги у зобов'язанні; за рахунком не здійснюються або здійснюється незначна кількість фінансових операцій, що пов'язані з господарською діяльністю, визначеною згідно з Класифікацією видів економічної діяльності);

- кошти, які регулярно (практично щоденно) надходять на карткові рахунки суб'єктів господарювання, в той же або наступний операційний день отримуються з рахунку в готівковій формі;

- характер проведення фінансових операцій дає підстави вважати, що вони здійснюються з метою уникнення виконання встановлених законодавством з питань фінансового моніторингу, а також нормативно-правовими актами Національного банку України вимог та обмежень (наприклад, здійснення фінансових операцій в сумах, що є меншими за значну суму, що, як наслідок, призводить до нездійснення фінансового моніторингу операцій тощо);

- згідно з даними Єдиного державного реєстру судових рішень щодо клієнтів або їх контрагентів здійснюється кримінальне провадження тощо.

Наведені приклади не є вичерпним переліком. З огляду на вказане, в кожному конкретному випадку банкам слід здійснювати детальний аналіз фінансових операцій з метою недопущення використання клієнтом послуг банку для легалізації кримінальних доходів та залучення банку до здійснення ризикової діяльності.

У зв'язку з викладеним Національний банк України висловлює занепокоєння масштабністю фінансових операцій зі зняття клієнтами банків готівкових коштів у значних розмірах за допомогою платіжних карток та наголошує, що зазначені факти можуть свідчити про високий ризик використання послуг банків для легалізації кримінальних доходів, а проведені фінансові операції окремих клієнтів містять передбачені абзацами тринадцятим - п'ятнадцятим пункту 3.3 глави 3 розділу I Положення № 346 ознаки здійснення банками ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу, а саме:

- проведення клієнтами банку фінансових операцій, що не мають очевидної економічної доцільності (сенсу);

- участь банку (надання банком послуг) у проведенні фінансових операцій, характер або наслідки яких дають підстави вважати, що метою їх здійснення є легалізація кримінальних доходів (зокрема пов'язаних зі зняттям готівкових коштів);

- проведення банком або клієнтами банку фінансових операцій, характер або наслідки яких дають підстави вважати, що метою їх здійснення є уникнення виконання вимог та обмежень, передбачених банківським, валютним законодавством, законодавством з питань фінансового моніторингу.

При цьому звертаємо увагу, що отримання готівки колом осіб може відбуватись в одному з банків, а рахунки окремих клієнтів інших банків можуть використовуватись як ланка в ланцюгу здійснення "схемних" фінансових операцій з метою безготівкового перерахування коштів між рахунками клієнтів як в межах одного банку, так і між клієнтами декількох банків.

Тому, вважаємо за необхідне наголосити на тому, що банкам слід приділяти увагу здійсненню належних заходів щодо вивчення клієнтів, у тому числі суті їх діяльності, аналізу їх фінансового стану, мети проведення клієнтами фінансових операцій не тільки щодо фінансових операцій з готівкою, а й щодо фінансових операцій, які проводяться у безготівковому вигляді, а також здійсненню достатніх заходів для запобігання та протидії легалізації кримінальних доходів, здійсненню ризикової діяльності.

Звертаємо увагу, що на офіційному веб-сайті Державної служби фінансового моніторингу України в розділі «Типології: Рекомендації по виявленню схем відмивання коштів» розміщене Типологічне дослідження "Типові інструменти, способи та механізми розміщення і відмивання кримінальних доходів", метою якого було виявлення та узагальнення типових інструментів, способів та механізмів найпоширеніших схем відмивання кримінальних доходів, фінансування тероризму та інших злочинів (http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=114&art_id=20431&lang=uk).

Крім того, Національний банк України вважає за необхідне зазначити, що статтю 10 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), зокрема, передбачені права банків відмовитись від:

- проведення фінансової операції у разі, якщо така операція містить ознаки такої, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу;

- встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції у разі ненадання клієнтом необхідних для вивчення клієнтів документів чи відомостей або встановлення клієнту неприйнятно високого ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику.

При цьому вважаємо за необхідне звернути увагу на те, що невикористання банком права відмовити в проведенні клієнтами банку регулярних фінансових операцій, характер яких дає підстави вважати, що метою їх здійснення є використання послуг банку для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення чи вчинення іншого злочину, - є однією з ознак здійснення банками ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу, передбаченою пунктом 3.3 глави 3 розділу I Положення № 346.

Також статтею 17 Закону, зокрема, передбачено, що банки мають право зупинити здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій), яка (які) містить (містять) ознаки, передбачені статтями 15 та/або 16 Закону.

Таким чином, у разі, якщо за результатами здійсненого вивчення клієнтів та аналізу їх фінансової діяльності є наявними ознаки, що можуть бути ознаками здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу, рекомендуємо використовувати вищевказані права, передбачені статтями 10 та 17 Закону, з метою уникнення, попередження та недопущення банками можливості використовувати надані ними послуги для легалізації кримінальних доходів та бути залученими до здійснення ризикової діяльності.

[Джерело: лист Національного банку України (Департамент фінансового моніторингу) від 13.04.2016 р. № 25-0004/31760 на адресу Банків України, Асоціації українських банків, Асоціації «Український кредитно-банківський союз», Асоціації «Незалежна асоціація банків України» (Щодо фінансових операцій з отримання готівки).]

3.4. Обов'язок довести, що в діях клієнта або банку немає ознак здійснення ризикової діяльності, покладається на банк.

3.5. Рішення Національного банку про застосування заходу впливу має містити зміст (назву) заходу впливу, що застосовується до банку, реквізити документа, у якому зафіксовані порушення або зазначені ознаки здійснення банком ризикової діяльності/який містить інформацію про застосування іноземних санкцій, опис порушення (із зазначенням норм законів України, нормативно-правових актів Національного банку, які порушено)/ризикової діяльності/інформації про застосування іноземних санкцій або вчинених дій (бездіяльності) банку, що призвели до порушення або до здійснення ризикової діяльності. Рішення Національного банку про застосування заходу впливу оформляється в установленому Національним банком порядку та є обов'язковим для виконання.

Роз'яснення: Ураховуючи актуальність і важливість питання щодо врегулювання ситуації на валютному ринку України, керуючись статтею 66 Закону України «Про банки і банківську діяльність», Національний банк України встановлює такі вимоги щодо діяльності банків.

Банкам необхідно забезпечити здійснення всебічного аналізу та перевірки документів (інформації) про фінансові операції та їх учасників (далі - аналіз документів), які є підставою для:

- купівлі іноземної валюти з метою перерахування за межі України;
- перерахування іноземної валюти за межі України;
- перерахування коштів у гривнях на користь нерезидентів через кореспондентські рахунки банків-нерезидентів, відкриті в уповноважених банках;
- перерахування коштів на користь нерезидентів через філії уповноважених банків, відкриті на території інших держав;
- надання згоди на обслуговування операцій за договором (у тому числі внесення змін) щодо отримання резидентами кредитів, позик, поворотної фінансової допомоги в іноземній валюті від нерезидентів (далі - фінансові операції).

Аналіз документів включає вивчення суті та мети фінансової операції, інформації про її учасників та здійснюється з метою виявлення індикаторів підозрілої фінансової операції¹, ознак здійснення банком ризикової діяльності² та/або підстав уважати, що характер або наслідки фінансових операцій можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання уповноваженого банку з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

¹ Перелік індикаторів підозрілих фінансових операцій наведений у додатку до цього листа.

2 Відповідно до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17.08.2012 № 346.

З метою виявлення індикаторів підозрілої фінансової операції аналіз документів має проводитися працівниками банку, які відповідають за функцію валютного контролю та/або іншими працівниками банку, на яких покладено обов'язок перевірки документів, що подаються клієнтами банку до моменту надання інформації/документів до Національного банку України з урахуванням вимог законодавства України у сфері валютного регулювання та валютного контролю. Під час проведення аналізу документів та підготовки висновку до участі також можуть залучатися працівники підрозділу фінансового моніторингу банку.

Якщо до проведення фінансової операції (наміру здійснення фінансової операції) або надання згоди на обслуговування за договором (у тому числі внесення змін) щодо отримання резидентами кредитів, позик, поворотної фінансової допомоги в іноземній валюті від нерезидентів немає необхідних для проведення аналізу документів (відомостей) щодо такої фінансової операції, відомостей про її учасників або ці документи (відомості) не містять достатньої інформації щодо неї (них) та/або за наявності індикаторів підозрілої фінансової операції, то банк має право витребувати від клієнта (представника клієнта) додаткові документи (інформацію), необхідні, зокрема для здійснення аналізу документів (далі - додаткові документи³), у визначених банком обсягах та строки.

³ Перелік додаткових документів (не є вичерпним) наведено в додатку до цього листа.

Банк має пересвідчитися в чинності (дійсності) поданих клієнтом документів та відповідності їх оформлення вимогам законодавства України.

За результатами здійсненого аналізу документів банк до проведення фінансової операції (наміру здійснення фінансової операції) має скласти обґрунтований висновок про наявність або відсутність ознак здійснення банком ризикової діяльності та/або підстав уважати, що характер або наслідки фінансових операцій можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання уповноваженого банку з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі - висновок) і засвідчити його підписами керівників (працівників, які виконують їх функції) підрозділів валютного контролю та фінансового моніторингу банку.

Якщо підрозділ банку, що виконує функції фінансового моніторингу також виконує функції валютного контролю, то висновок підписується керівником або працівником, на якого покладено обов'язок керівника підрозділу фінансового моніторингу.

Наголошуємо, що висновок про наявність ознак здійснення банком ризикової діяльності та/або підстав уважати, що характер або наслідки фінансових операцій можуть нести реальну або потенційну небезпеку використання уповноваженого банку з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення має бути підставою для відмови банком у здійсненні (наміру здійснення) фінансових операцій клієнта.

Усі вжиті заходи щодо здійснення аналізу документів банк має підтверджувати документально.

Звертаємо увагу, що в разі необхідності подання банками до Національного банку України у встановлених випадках та порядку пакета документів, крім документів, передбачених нормативно-правовими актами Національного банку України, банк має також надати висновок та інші документи стосовно вжитих заходів щодо здійснення аналізу документів.

Вищезазначені вимоги не поширюються на фінансові операції, що здійснюються:

на користь держави або під державні гарантії;

за кредитами, позиками, що залучаються відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або від міжнародних фінансових організацій, членом яких є Україна, або від міжнародних фінансових організацій, за договорами з якими Україна зобов'язалася забезпечувати правовий режим, що надається іншим міжнародним фінансовим організаціям;

за проектами (програмами) міжнародної технічної допомоги, що пройшли державну реєстрацію;

за проектами, що здійснюються на підставі угод між Україною і Європейським Союзом про участь України в міжнародних програмах Європейського Союзу;

у вигляді грантів від міжнародних фінансових організацій, членом яких є Україна, на користь юридичної особи-резидента, фінансування якої здійснюється за рахунок таких грантів та в органах управління якої бере участь Уряд України;

на виконання договорів, укладених резидентами з міжнародними фінансовими організаціями, членом яких є Україна, та до договорів з міжнародними фінансовими організаціями, щодо яких Україна зобов'язалася забезпечувати правовий режим, що надається іншим міжнародним фінансовим організаціям чи резидентам.

Листи Національного банку України від 02.12.2014 № 48-404/71535, від 03.12.2014 № 48-404/72001, від 17.12.2014 № 48-404/75613 уважати такими, що втратили чинність.

Додаток

до листа Національного банку України 18.12.2015 № 25-02002/101317

Перелік індикаторів підозрілих фінансових операцій¹ та додаткових документів, необхідних для проведення аналізу

№		Індикатори підозрілої фінансової операції	Додаткові документи
1	1.1	Обсяг фінансових операцій не збігається з обсягами звичайної ділової активності клієнта	1) документи щодо визначення фінансового стану клієнта - юридичної особи та фізичної особи - підприємця: фінансова звітність клієнта - юридичної особи та фізичної особи - підприємця (за наявності), що складена відповідно до вимог законодавства України та отримана банком безпосередньо від клієнта (баланс, звіт про фінансові результати, податкова декларація, додатки до податкової декларації, інша фінансова звітність); 2) документи щодо визначення фінансового стану клієнта - фізичної особи: копія декларації про майновий стан і доходи з відміткою контролюючого органу України про її отримання (для податкових резидентів України); копія декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру/декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або органу місцевого самоврядування, отриманої, зокрема з Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що формується та ведеться Національним агентством з питань запобігання корупції; копія податкової декларації (декларації про доходи) з відміткою контролюючого органу іноземної країни про отримання (для нерезидентів України) (за наявності); довідка Державної фіскальної служби про суму сплачених податків з доходів фізичної особи; 3) документи, що підтверджують власні фінансові можливості, джерела походження власних коштів та інших активів особи, наявність, розміщення та/або використання активів клієнта, що дають змогу проводити або ініціювати проведення фінансової операції на відповідну суму; 4) документи, що підтверджують наявність економічної доцільності (сенсу) такої фінансової операції та відсутність підозри
	1.2	Здійснення переказу коштів фізичною особою фінансової операції на суму більше 150000 доларів США або на суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в гривнях, іншій іноземній валюті, банківських металах	

№		Індикатори підозрілої фінансової операції	Додаткові документи
2	2.1	Вид продукції, робіт (послуг, що є предметом зовнішньоекономічного договору, не є характерним для звичайної діяльності клієнта	1) документи та офіційна інформація, що можуть підтвердити відповідність суті та розміру фінансової операції клієнта змісту діяльності клієнта, а також змісту діяльності контрагента; 2) інформація/документи щодо структури власності, кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) та змісту діяльності клієнта/контрагента за фінансовою операцією; 3) документи, що підтверджують наявність економічної доцільності (сенсу) такої фінансової операції та відсутність підзри
	2.2	Невідповідність суті фінансових операцій змісту діяльності клієнта/контрагента	
	2.3	Фінансові операції, що здійснюються на виконання зовнішньоекономічного договору (поставка продукції, виконання робіт, отримання послуг тощо) економічно недоцільні та/або не містять очевидної законної мети	
	2.4	Невідповідність між вартістю продукції/роботи/послуги/активу (у тому числі цінних паперів та корпоративних прав), заявленою в правочині/рахунку-фактурі/актах виконаних робіт і її (його) справедливою ринковою ціною, що склалася на ринку ідентичних, а за їх відсутності - однорідної продукції/роботи/послуги/активу (у тому числі цінних паперів та корпоративних прав)	
3	3.1	Зовнішньоекономічний договір передбачає перерахування коштів на користь третьої сторони	1) договори, що є підставою для здійснення фінансових операцій [наприклад, договір щодо заміни сторін у зобов'язанні (під час зміни боржника та/або кредитора), договір поруки тощо], і документи, що підтверджують здійснення розрахунків за зазначеними договорами; 2) інформація/документи щодо структури власності, кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) та змісту діяльності всіх сторін зазначених договорів; 3) документи, що підтверджують стан розрахунків (виконання/невиконання клієнтом зобов'язань за зовнішньоекономічним договором); 4) документи, що підтверджують джерела походження коштів, які використовуються для здійснення фінансових операцій; 5) документи, що можуть підтвердити відповідність суті та розміру фінансових операцій клієнта його фінансовому стану та змісту діяльності, а також змісту діяльності контрагентів; 6) документи, що підтверджують наявність економічної доцільності (сенсу) такої фінансової операції та відсутність підозри
	3.2	Зовнішньоекономічний договір передбачає: використання векселів; наявність під час здійснення розрахунків договорів поруки; відступлення права вимоги у зобов'язанні; переведення боргу; зарахування зустрічних однорідних вимог	

№	Індикатори підозрілої фінансової операції	Додаткові документи
3.3	<p>Кошти, що використовуються для здійснення фінансових операцій, попередньо надходять на рахунок клієнта як:</p> <p>фінансова допомога, сплата за цінні папери, позики, надходження за договорами переведення боргу та/або відступлення права вимоги у зобов'язанні, поповнення рахунку, повернення коштів, водночас за рахунком не здійснюються або здійснюється незначна кількість фінансових операцій, що пов'язані з господарською діяльністю, визначеною згідно з класифікацією видів економічної діяльності - КВЕД;</p> <p>зарахування коштів від продажу цінних паперів, уключених до переліку (списку) емітентів, що мають ознаки фіктивності, який оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та/або у випадку, якщо діяльність емітента припинена;</p> <p>повернення коштів, отриманих іноземними інвесторами за операціями з продажу цінних паперів українських емітентів (у тому числі на пред'явника),</p> <p>за умови, що фінансові операції з купівлі</p> <p>інних паперів та подальший їх продаж проводилися протягом незначного проміжку часу (від 1 до 10 робочих днів)</p>	
3.4	<p>Наявність угод/додаткових угод, що передбачають постачання продукції/робіт/послуг на митну територію інших країн</p>	
3.5	<p>Сплата штрафних санкцій за рішенням суду або мировою угодою</p>	

№		Індикатори підозрілої фінансової операції	Додаткові документи
4	4.1	Умови розрахунку за фінансовою операцією передбачають використання компаній-оболонки shell companies)	1) інформація/документи щодо структури власності, кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) та змісту діяльності клієнта/учасника за фінансовою операцією; 2) документи, що дають змогу виявити реального кінцевого бенефіціарного власника (контролера), а саме особу, яка не будучи формальним власником 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або посередником щодо такого права, відповідає визначенню кінцевого бенефіціарного власника (контролера) відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", зокрема, трастові договори (трастові декларації), декларації довірчої власності тощо;
	4.2	Учасник фінансової операції має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в державі (на території), що віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон; державі (на території), що не виконує чи неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, які проводять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення; території, на якій відбуваються військові дії; державі (на території), яка відповідає критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України, зазначеним у розпорядженні Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 N 977-р	3) документи, що підтверджують джерела походження коштів, які використовуються для здійснення фінансових операцій; 4) документи, що можуть підтвердити відповідність суті та розміру фінансових операцій клієнта його фінансовому стану та змісту діяльності, а також змісту діяльності контрагентів; 5) документи, що підтверджують наявність економічної доцільності (сенсу) такої фінансової операції та відсутність підозри
	4.3	Банк контрагента за фінансовою операцією має місце реєстрації у держава Балтії Місцезнаходження контрагента за межами цих держав	
5	5.1	Перерахування коштів за кордон на виконання імпорتنих договорів (контрактів) як оплати фактично поставленої продукції на митну територію України за вантажно-митними деклараціями, що були оформлені більше ніж 2 роки до дати здійснення платежу або наміру здійснення платежу	1) документи, що підтверджують джерела походження коштів, отриманих за основним видом діяльності; 2) фінансова звітність на останню звітну дату, яка підтверджує наявність кредиторської заборгованості у фінансовій звітності клієнта щодо імпорту продукції, митне оформлення якої було проведено більше ніж 2 роки до дати платежу або наміру здійснення платежу, з відміткою органу Державної фіскальної служби; 3) документи, що підтверджують наявність економічної доцільності (сенсу) такої фінансової операції та відсутність підозри

№		Індикатори підозрілої фінансової операції	Додаткові документи
6	6.1	Наявність інших ознак підозрілої фінансової операції (на розсуд банку)	1) документи, що можуть підтвердити відповідність суті та розміру фінансових операцій клієнта його фінансовому стану та змісту діяльності, а також змісту діяльності контрагентів; 2) документи, що підтверджують наявність економічно доцільності (сенсу) такої фінансової операції та відсутність підозри тощо

¹ Проведення або намір проведення фінансових операцій (купівлі іноземної валюти з метою перерахування за межі України; перерахування іноземної валюти за межі України; перерахування коштів у гривнях на користь нерезидентів через кореспондентські рахунки банків-нерезидентів, відкриті в уповноважених банках; перерахування коштів на користь нерезидентів через філії уповноважених банків, відкриті на території інших держав; надання згоди на обслуговування операцій за договором (у тому числі внесення змін) щодо отримання резидентами кредитів, позик, поворотної фінансової допомоги в іноземній валюті від нерезидентів [(далі - фінансові операції) тощо], щодо яких виявлені індикатори підозрілих фінансових операцій.

[Джерело: лист Національного банку України (Департамент фінансового моніторингу) від 18.12.2015 р. № 25-02002/101317 на адресу, Асоціації українських банків, Асоціації «Український кредитно-банківський союз», Асоціації «Незалежна асоціація банків України», банків України (Про використання індикаторів підозрілих фінансових операцій).]

3.6. Національний банк застосовує заходи впливу за порушення банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу протягом шести місяців із дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

Національний банк має право застосувати заходи впливу у зв'язку із застосуванням іноземних санкцій протягом строку їх дії починаючи з дня офіційного опублікування (оприлюднення) інформації про застосування іноземних санкцій.

3.7. Національний банк надсилає рішення про застосування заходу впливу банку згідно з установленими Національним банком вимогами щодо пересилання документів з грифом обмеження доступу рекомендованим листом з повідомленням про вручення, за винятком випадків, передбачених цим Положенням.

Національний банк інформує Фонд гарантування про застосовані до банку заходи впливу в порядку, визначеному договором про співпрацю між Фондом гарантування та Національним банком.

3.8. Рішення Національного банку про застосування заходу впливу може бути оскаржене в судовому порядку, виключно з метою встановлення законності таких рішень. Оскарження не зупиняє виконання рішення.

4. Контроль за усуненням порушень

4.1. Національний банк здійснює контроль за усуненням банком порушень у його діяльності, виконанням рішень Національного банку про застосування заходів впливу, виконанням пред'явлених (висунених) вимог, припиненням здійснення ризикової діяльності в порядку, установленому цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами Національного банку.

4.2. Письмова вимога складається на бланку Національного банку. У письмовій вимозі зазначаються назва документа "Письмова вимога", повне найменування банку та поштова адреса банку/філії іноземного банку, якому (якій) вона надсилається, указується на вчинені банком/філією іноземного банку порушення та за потреби зазначається про необхідність ужиття банком/філією іноземного банку у визначені Національним банком строки конкретних заходів з метою усунення порушень.

4.3. Національний банк має право вимагати припинення повноважень члена ради банку в разі встановлення за результатами банківського нагляду або аудиторської перевірки фактів неналежного виконання ним своїх обов'язків.

Національний банк має право вимагати позачергового скликання засідання ради банку в разі встановлення за результатами банківського нагляду або аудиторської перевірки фактів порушень/недоліків у діяльності банку або в роботі правління банку/голови та/або членів правління банку, що вимагає прийняття рішення в межах повноважень ради банку, визначених законодавством України та статуту банку.

Рішення Національного банку про висунення вимоги щодо припинення повноважень члена ради банку/позачергового скликання засідання ради банку приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

4.4. Національний банк може в установленому цим Положенням порядку відмінити/достроково відмінити застосовані заходи впливу. Рішення про відміну/дострокову відміну застосованого заходу впливу приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду в межах своїх повноважень.

Глава 5. Призначення куратора банку

5.1. Національний банк має право запровадити особливий режим контролю за діяльністю банку та призначити куратора банку у випадках, передбачених нормативно-правовими актами Національного банку, та/або в разі наявності хоча б однієї з таких ознак:

невиконання керівником/керівниками банку вимог Національного банку щодо усунення виявлених порушень;

відсторонення керівника банку від посади;

виявлення за результатами безвиїзного нагляду або інспекційної перевірки фактів здійснення ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників та кредиторів, порушень банківського законодавства, а також одержання доходів із порушенням законодавства України, навіть якщо ці порушення не призвели до погіршення фінансового стану банку;

виникнення реальної загрози невиконання банком своїх зобов'язань перед клієнтами і кредиторами;

потреба в посиленому контролі за діяльністю банку з метою уникнення можливості невиконання банком своїх зобов'язань перед клієнтами та кредиторами;

потреба в контролі за діяльністю банку протягом шести місяців із дня втрати ним статусу перехідного;

наявність конфлікту інтересів у банку;

надання банку Національним банком кредиту для підтримки ліквідності;

наявність у банку кредиту для підтримки ліквідності, отриманого від Національного банку;

застосування іноземних санкцій.

5.2. Національний банк для здійснення особливого режиму контролю за діяльністю банку може залучати фахівців з бухгалтерського обліку, юридичних питань, з питань платіжних систем, інформаційних технологій та з інших питань.

5.3. Рішення про запровадження особливого режиму контролю за діяльністю банку та призначення куратора банку, строк дії особливого режиму контролю за діяльністю банку та повноважень куратора банку, повноваження куратора банку, відміну/дострокову відміну запровадження особливого режиму контролю за діяльністю банку та призначення куратора банку приймає Правління Національного банку.

Рішення про заміну куратора банку (уповноваження іншої особи на виконання функцій куратора банку) приймає уповноважена посадова особа Національного банку.

5.4. Куратор банку призначається з числа службовців Національного банку, які мають вищу економічну або юридичну освіту.

Залучений до виконання повноважень куратора банку службовець Національного банку, інші фахівці визначаються наказом Національного банку зі збереженням за ними місця роботи, заробітної плати, премій та інших виплат, передбачених системою оплати праці за основним місцем роботи на період їх призначення.

Службовець Національного банку, який призначається куратором банку, надає письмове задоволення про відсутність конфлікту інтересів з цим банком у нього, в асоційованих з ним осіб та юридичних осіб, у яких такі асоційовані особи є керівниками або контролерами.

5.5. Національний банк має право встановити такі особливі вимоги до розрахунків банку, у якому призначено куратора:

заборонити використання для розрахунків прямих кореспондентських рахунків;

перевести банк на модель обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в СЕП, яка дає банку змогу здійснювати початкові платежі від імені відокремлених підрозділів або через внутрішньобанківську міжфілійну платіжну систему;

установити порядок здійснення банком та його відокремленими підрозділами початкових платежів з урахуванням наявності коштів на кореспондентському рахунку банку та змісту платежів.

5.6. Куратор банку здійснює посилений контроль за діяльністю банку, перебуваючи безпосередньо в банку та/або шляхом проведення аналізу фінансової, статистичної звітності та іншої інформації щодо діяльності банку.

Банк зобов'язаний забезпечити куратора, призначеного Національним банком, зокрема:

а) окремим приміщенням, що обладнане необхідними технічними засобами (у тому числі копіювально-розмножувальною технікою);

б) можливістю доступу до перегляду електронної пошти Національного банку;

в) повним доступом до відповідних програмно-технічних комплексів банку для перегляду в режимі реального поточного часу всіх операцій банку та його клієнтів за всіма рахунками з можливістю формування виписок, у тому числі за періоди до дати призначення куратора;

г) повним комплектом наявних у банку налаштувань/доступом до закладок меню автоматизованої банківської системи.

5.7. На куратора банку можуть покладатися такі повноваження:

а) здійснювати постійний контроль за проведенням банком операцій;

б) отримувати інформацію та ознайомлюватися з документами щодо проведення банком операцій і визначення рівня ризиків, на які він може наражатися;

в) ініціювати встановлення порядку виконання банком та його відокремленими підрозділами початкових платежів з урахуванням наявності коштів на кореспондентському рахунку і змісту платежів, обрання способів організації управління черговістю початкових платежів (використовуючи засоби системи автоматизації банку, внутрішньобанківської міжфілійної платіжної системи банку, автоматизоване робоче місце "АРМ куратора банку", призначене для управління початковими платежами банку, що надсилаються до СЕП);

г) ініціювати заборону на використання для розрахунків прямих кореспондентських рахунків;

г) ініціювати переведення банку на модель обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в СЕП, яка дає банку змогу здійснювати початкові платежі від імені відокремлених підрозділів або через внутрішньобанківську міжфілійну платіжну систему;

д) ініціювати проведення нарад з керівництвом банку для отримання пояснень та інформації про вжиття банком заходів щодо усунення порушень і недоліків та забезпечення його фінансової стабільності;

е) бути присутнім на:

загальних зборах акціонерів, на засіданнях ради і правління банку з правом дорадчого голосу;

засіданнях комітетів (в обов'язковому порядку кредитного комітету, комітету з питань управління активами та пасивами, тарифного комітету);

нарадах керівництва, у тому числі щодо реструктуризації зовнішніх зобов'язань банку, та інших структурних підрозділів банку, у тому числі підрозділів внутрішнього контролю та аудиту банку;

переговорах з інвесторами банку з питань продажу чи реорганізації банку, шляхів оздоровлення банку за рахунок коштів учасників;

е) здійснювати контроль за своєчасним виконанням банком вимог (заходів), висунутих (застосованих) Національним банком до банку за результатами його діяльності, у тому числі за виконанням банком плану заходів з фінансового оздоровлення та/або прийнятих у письмовій

угоді зобов'язань перед Національним банком та/або за дотриманням установлених обмежень та вимог щодо його діяльності;

ж) інформувати керівництво служби банківського нагляду щодо результатів аналізу фінансового стану банку, а в разі виникнення негативних тенденцій і виявлення проблем у його діяльності, які можуть нести загрозу втрати ліквідності й платоспроможності та інтересам кредиторів і вкладників, оперативного готувати обґрунтовані пропозиції щодо подальших наглядових дій за цим банком;

з) виконувати функції, пов'язані зі здійсненням контролю за використанням коштів, отриманих від Національного банку;

и) ініціювати розгляд питання щодо застосування відповідного заходу впливу згідно з вимогами статті 73 Закону про банки до керівників банку, якщо вони перешкоджають здійсненню функцій куратора банку, зокрема створюють умови, за яких куратор не може повністю або частково здійснювати повноваження, покладені на нього Національним банком;

і) вносити за межі банку копії документів, що можуть свідчити про факти порушення банком банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку, здійснення ризикової діяльності.

5.8. Керівництво банку разом з куратором банку протягом 14 календарних днів із дня його призначення зобов'язане скласти комплексний план щодо вжиття заходів, спрямованих на:

підвищення рівня капіталізації банку;

підвищення рівня ліквідності та платоспроможності;

зупинення відпливу коштів клієнтів та збільшення ресурсної бази банку;

погашення наданих кредитів та нарахованих несплачених відсотків за ними, заборгованості за іншими активами, активізацію претензійно-позовної роботи;

погашення простроченої заборгованості банку, реструктуризацію зобов'язань банку;

погашення заборгованості перед Національним банком;

зменшення витрат (зокрема адміністративних, процентних та інших операційних) та збільшення доходів.

5.9. Куратор банку з метою ефективного виконання покладених на нього завдань за наявності обґрунтованих підстав має право на отримання необхідної інформації від структурних підрозділів Національного банку та залучення до роботи за погодженням з керівництвом Національного банку службовців Національного банку.

5.10. Банк на вимогу куратора банку зобов'язаний надавати інформацію щодо його діяльності, у тому числі пояснення щодо проведення ним окремих операцій. Інформація надається у формі відповідних документів та їх копій (у тому числі виготовлених методом сканування або створення фотокопій) чи інших носіїв відповідної інформації. Інформація, що може свідчити про факти порушення банком законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку, має бути засвідчена банком належним чином (засвідчується підписом керівника та відбитком печатки банку. Документ, що складається з двох і більше аркушів, прошнуровується та пронумеровується).

II. Заходи впливу

1. Письмове застереження

1.1. Національний банк у разі потреби висування до банку вимоги щодо усунення порушення банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, нормативно-правових актів Національного банку та/або вжиття заходів щодо недопущення таких порушень у подальшій діяльності застосовує до банку такий захід впливу, як письмове застереження.

1.2. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді письмового застереження приймає Комітет з питань нагляду.

Письмове застереження складається на бланку Комітету з питань нагляду та підписується головною на засіданні Комітету з питань нагляду.

1.3. Національний банк у письмовому застереженні висловлює банку своє занепокоєння станом його справ, указує на допущені порушення банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, нормативно-правових актів Національного банку або недоліки в роботі та за потреби конкретні заходи, яких потрібно вжити банку у визначені строки з метою їх усунення та/або недопущення надалі, зокрема щодо:

а) усунення конкретних порушень чи недоліків у діяльності банку або його відокремленого підрозділу, які безпосередньо ще не вплинули на його фінансовий стан, але в майбутньому можуть призвести до його погіршення та загрози інтересам вкладників і кредиторів банку;

б) усунення банком порушень економічних нормативів;

в) зменшення невиправданих витрат банку;

г) обмеження невиправдано високих процентних виплат за залученими коштами;

г) виправлення (коригування) фінансової звітності банку за результатами банківського нагляду;

д) неподання на письмову вимогу Національного банку або уповноваженої Національним банком особи документів для проведення перевірки;

е) забезпечення проведення обов'язкової аудиторської перевірки банку та подання висновків аудиторськими фірмами відповідно до законодавства про аудиторську діяльність;

е) недопущення повторного порушення порядку формування та зберігання обов'язкових резервів протягом календарного року;

ж) порушення банком вимоги щодо обмеження в частині перевищення загального обсягу купівлі іноземних валют та банківських металів за гривні над обсягом їх продажу, що встановлене нормативно-правовим актом Національного банку з питань урегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України (далі - порушення обсягу купівлі іноземної валюти);

з) порушення вимог законодавства з питань фінансового моніторингу;

и) інших порушень.

1.4. Якщо банк порушує норматив миттєвої ліквідності і його значення перебуває в межах 10-15 відсотків, то Національний банк надсилає йому письмове застереження з вимогою надати прогнозні розрахунки джерел надходження та використання коштів на наступні 60 днів, розробити заходи щодо підвищення ліквідності до нормативного рівня. До часу підвищення показника миттєвої ліквідності до нормативного рівня ця інформація оновлюється банком щомісяця і подається до Національного банку в строк до 10-го числа місяця, наступного за звітним.

1.5. Якщо письмове застереження складається на підставі матеріалів інспекційної перевірки, то воно може надсилатися до банку разом із довідкою про перевірку/звітом про інспектування.

Письмове застереження також може надсилатися до банку під час інспекційної перевірки.

1.6. Банк зобов'язаний подати Національному банку протягом п'яти робочих днів із дати отримання письмового застереження відповідь із зазначенням строку, протягом якого він зобов'язується вирішити виявлені проблеми та усунути порушення та/або вжити заходів щодо недопущення таких порушень у подальшій діяльності.

Національний банк протягом 20 календарних днів із дня отримання зобов'язань банку щодо усунення порушень має право надати до них зауваження, які є обов'язковими для врахування банком.

1.7. Національний банк у разі невиконання банком вимог щодо усунення зазначених у письмовому застереженні порушень в установлені строки або вимог, передбачених пунктом 1.6 цієї глави, розглядає питання щодо застосування іншого заходу впливу.

1.8. Якщо банк допустив порушення, для усунення якого потрібно більше ніж два місяці, то письмове застереження до банку не застосовується. У цьому разі до банку має застосовуватися інший захід впливу.

2. Скликання загальних зборів учасників банку, ради банку, правління банку

2.1. Комітет з питань нагляду з метою вжиття заходів щодо приведення діяльності банку у відповідність до вимог банківського законодавства (залежно від проблем, що є в діяльності банку) має право прийняти рішення про потребу скликання загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку з огляду на повноваження, визначені в статуті банку.

2.2. Загальні збори учасників банку, засідання ради/правління банку скликаються з метою складання банком, зокрема:

плану фінансового оздоровлення;

програми капіталізації;

плану реорганізації;

плану заходів щодо усунення допущених банком порушень банківського законодавства.

2.3. Національний банк має право прийняти рішення про скликання загальних зборів учасників банку в разі погіршення фінансового стану банку, зокрема якщо:

обсяг негативно класифікованих активів становить 20 відсотків і більше від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку. Негативно класифіковані активи складаються з наданих кредитів/фінансових зобов'язань, операцій з розміщення коштів на кореспондентських рахунках в інших банках, цінних паперів, що обліковуються в портфелях банку на продаж та до погашення, дебіторської заборгованості, що класифіковані за IV та V категоріями якості, цінних паперів, що обліковуються в торговому портфелі банку, за якими сума накопиченої уцінки перевищує 50 відсотків від вартості їх придбання (тобто балансової вартості цінних паперів без уключення накопиченої уцінки та нарахованих доходів за ними), уключаючи нараховані доходи за всіма цими операціями (далі - негативно класифіковані активи);

банк має збитки за результатами фінансового року;

фінансове оздоровлення банку потребує залучення додаткових коштів акціонерів (учасників, інвесторів) для збільшення капіталу банку.

2.4. Банк зобов'язаний повідомити Національний банк про час і місце проведення загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку, порядок денний і надати проект рішення, що вноситься на розгляд загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку, не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня їх проведення.

Банк забезпечує проведення загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку в строк, визначений у рішенні Національного банку.

Уповноважений представник Національного банку в разі потреби бере участь у проведенні загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку з правом дорадчого голосу.

2.5. Банк протягом трьох робочих днів після проведення загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку подає до Національного банку розроблений та схвалений план фінансового оздоровлення/програму капіталізації/план реорганізації/план заходів щодо усунення допущених банком порушень (далі - план заходів), протокол загальних зборів/засідання ради/правління банку, підписаний головою та секретарем зборів/головою ради/правління банку та засвідчений відбитком печатки банку, разом з іншими документами відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку. Протокол загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку має містити рішення щодо приведення діяльності банку у відповідність до вимог банківського законодавства.

2.6. Банк складає план заходів на строк, який встановлюється індивідуально з урахуванням характеру проблем та допущених порушень.

Банк має право ініціювати продовження строку виконання плану заходів за наявності обґрунтованих підстав.

2.7. Національний банк протягом 10 робочих днів із дня отримання плану заходів розглядає його щодо ефективності та відповідності вимогам Національного банку. У разі погодження плану заходів Комітет з питань нагляду приймає відповідне рішення. Якщо Національний банк має зауваження або пропозиції до наданого банком плану заходів, то банку надсилається лист за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку з обґрунтованими зауваженнями або пропозиціями.

2.8. Національний банк не пізніше ніж за місяць до закінчення строку дії плану заходів проводить інспекційну перевірку цього банку (у разі потреби оцінки виконання тих заходів, що не можуть бути перевірені в режимі безвізного нагляду).

2.9. План заходів є завершеним у разі виконання банком прийнятих на себе зобов'язань та дотримання економічних нормативів, порядку формування і зберігання обов'язкових резервів, формування в повному обсязі резервів під активні операції протягом трьох звітних періодів поспіль.

2.10. У разі неподання банком у встановлений строк плану заходів/подання плану заходів, що не відповідає вимогам цього Положення (з урахуванням вимог, установлених у рішенні Комітету з питань нагляду щодо прийняття банком плану заходів), або невиконання банком плану заходів/погіршення його фінансового стану Національний банк застосовує до банку інші заходи впливу.

3. Укладення письмової угоди з банком

3.1. Письмова угода як захід впливу може укладатися з банком, що допустив порушення банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку (у тому числі значень економічних нормативів, лімітів валютної позиції, зниження розміру регулятивного капіталу менше статутного капіталу (крім новоствореного банку протягом одного року з дня отримання ним банківської ліцензії) або здійснює ризикову діяльність, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, за умови подання ним прийняттого плану заходів для усунення виявлених порушень.

3.2. У письмовій угоді банк визнає свої недоліки в роботі та допущені порушення і подає план заходів, яких він зобов'язується вжити, зокрема, для усунення порушень, запобігання таким порушенням надалі, поліпшення фінансового стану, приведення діяльності банку у відповідність до вимог банківського законодавства тощо.

Банк подає у строк, визначений Національним банком, план заходів, затверджений органом управління банку відповідно до повноважень, установлених статутом, у якому має бути визначено порядок і строки виконання цих заходів.

Строки виконання зобов'язань установлюються індивідуально з урахуванням характеру проблем і допущених порушень, а також оцінок і висновків Національного банку.

Якщо зобов'язання, що передбачаються банком у проекті письмової угоди, згідно із законодавством мають схвалюватися/затверджуватися правлінням/радою банку або загальними зборами, то відповідний протокол (витяг з протоколу) має додаватися до письмової угоди.

3.3. Банк, який допустив зниження розміру регулятивного капіталу менше статутного капіталу (крім новоствореного банку протягом одного року з дня отримання ним банківської ліцензії) або порушив хоча б один із нормативів капіталу, установлених Національним банком, зобов'язаний подати до Національного банку план заходів щодо відновлення рівня регулятивного капіталу (далі - програма капіталізації) для укладання письмової угоди.

Банк зобов'язаний подати програму капіталізації в порядку та строки, установлені статтею 35 Закону про банки, без укладання письмової угоди в разі зменшення рівня регулятивного капіталу до мінімально встановленого Національним банком.

Філії іноземних банків, які порушують нормативи капіталу, надають Національному банку програму капіталізації в порядку, установленому для банків України.

3.4. Банк, який допустив порушення значень лімітів валютної позиції п'ять і більше разів поспіль, зобов'язаний протягом семи календарних днів із дня порушення подати Національному банку план заходів щодо порядку та строків усунення допущеного порушення для укладання письмової угоди про його виконання.

3.5. Письмова угода складається у двох примірниках та підписується від імені банку головою правління банку (керівником філії іноземного банку) та/або іншою уповноваженою банком особою і засвідчується відбитком печатки банку.

3.6. Письмова угода має містити заходи, спрямовані на поліпшення фінансового стану банку або усунення виявлених порушень, а також запобіжні заходи щодо недопущення порушень у майбутньому. Банк у письмовій угоді може брати на себе зобов'язання щодо:

виконання плану фінансового оздоровлення, бізнес-плану або програми капіталізації банку (складаються відповідно до розділу IV цього Положення), спрямованих на забезпечення прибуткової діяльності;

розроблення та запровадження положень стосовно поліпшення практики кредитування;

проведення зовнішнього аудиту фінансового стану банку;

прийняття рішення про тимчасове обмеження на збільшення активів і зобов'язань банку;

прийняття рішення про обмеження розміру кредитів, що надаються інсайдерам/пов'язаним особам банку;

прийняття рішення про тимчасове зниження розміру процентів за депозитами, що залучаються; тимчасового припинення виплати дивідендів;

прийняття рішення про обмеження розміру суми, яку банк може виплачувати своїм працівникам у формі заробітної плати та премій;

здійснення реорганізації банку;

поліпшення якості активів, у тому числі шляхом вкладення коштів у безризикові активи (державні цінні папери з подальшим їх блокуванням на рахунках у цінних паперах банку за безумовною операцією в депозитарії державних цінних паперів Національного банку та депозитні сертифікати Національного банку за умови їх розміщення Національним банком) у розмірі:

50 відсотків від розрахункової загальної суми резервів під негативно класифіковані активи, якщо обсяг негативно класифікованих активів становить 30 відсотків і більше від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку, або наявні збитки за результатами фінансового року;

40 відсотків від розрахункової загальної суми резервів під негативно класифіковані активи, якщо обсяг негативно класифікованих активів становить від 20 до 30 відсотків від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку, або наявні збитки за результатами фінансового року;

30 відсотків від розрахункової загальної суми резервів під негативно класифіковані активи, якщо обсяг негативно класифікованих активів становить від 10 до 20 відсотків від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку, або наявні збитки за результатами фінансового року.

У разі укладення письмової угоди з банком для усунення порушення значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1) прийняті банком у письмовій угоді зобов'язання мають уключати, зокрема, зобов'язання банку не здійснювати купівлю в Національного банку іноземної валюти під час здійснення валютних інтервенцій Національного банку на міжбанківському валютному ринку України, за винятком цільових валютних аукціонів з продажу іноземної валюти для забезпечення виконання клієнтами банку - фізичними особами зобов'язань за отриманими ними кредитами в іноземній валюті.

3.7. Укладення письмової угоди здійснюється за ініціативою банку, який розробив прийнятний план заходів щодо усунення порушень у його діяльності (виявлених Національним банком чи безпосередньо банком) та звернувся до Національного банку з проектом письмової угоди щодо усунення порушень.

Якщо банк не ініціював укладення письмової угоди з метою усунення виявлених у його діяльності порушень, то Національний банк надсилає до цього банку лист з вимогою, у якому зазначаються строк подання проекту письмової угоди до Національного банку, а також за потреби перелік заходів, які банк зобов'язаний уключити до письмової угоди.

Національний банк у строк до 15 календарних днів розглядає поданий банком проект письмової угоди щодо обґрунтованості, повноти та ефективності запроваджуваних (передбачених) банком заходів з метою усунення порушень та готує висновок про доцільність її укладення або розглядає питання про застосування інших адекватних заходів впливу згідно з цим Положенням. Якщо Національний банк має зауваження або доповнення до поданого банком проекту письмової угоди, то банку надсилається лист за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку з обґрунтованими зауваженнями до проекту письмової угоди.

3.8. Національний банк у письмовій угоді також обумовлює порядок контролю за виконанням зобов'язань банку та порядок і форми надання банком додаткової інформації, потрібної для контролю за виконанням прийнятих ним зобов'язань.

3.9. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді укладення письмової угоди з банком приймає Комітет з питань нагляду. Письмову угоду з банком від Національного банку підписує заступник Голови Національного банку, який згідно зі своїми функціональними обов'язками здійснює керівництво підрозділом, що ініціював застосування до банку відповідного заходу впливу.

3.10. Національний банк приймає рішення про застосування іншого заходу впливу, якщо банк: не надав доопрацьованого з урахуванням письмових зауважень Національного банку проекту угоди протягом 15 календарних днів із дня надсилання Національним банком листа із зауваженнями до проекту письмової угоди;

ухилився від укладання письмової угоди.

В разі невиконання банком прийнятих на себе зобов'язань Національний банк приймає рішення про дострокове припинення дії угоди з банком та застосовує до банку інший захід впливу.

3.11. Банк має право ініціювати внесення змін до письмової угоди щодо строків виконання та/або переліку заходів за наявності обґрунтованих пропозицій.

Національний банк розглядає звернення банку щодо внесення змін до письмової угоди в порядку, визначеному пунктом 3.7 цієї глави.

Рішення про внесення змін до письмової угоди приймає Комітет з питань нагляду.

3.12. Національний банк протягом дії письмової угоди має право за потреби ініціювати внесення змін до неї в частині переліку заходів та строків їх виконання. Унесення змін до письмової угоди, ініційованих Національним банком, здійснюється в порядку, визначеному пунктом 3.7 цієї глави.

3.13. Банк має право подати Національному банку клопотання про дострокове припинення дії письмової угоди та документи, що підтверджують усунення порушень.

Національний банк приймає рішення про дострокове припинення дії письмової угоди в разі усунення банком порушень та недоліків у своїй діяльності. Інформування про рішення Національного банку щодо дострокового припинення дії угоди здійснюється в порядку, установленому Національним банком.

4. Зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі

4.1. Рішення про зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі приймає Комітет з питань нагляду.

4.2. Національний банк має право застосовувати такий захід впливу до банку:

а) який порушив хоча б один з нормативів капіталу або якщо Національний банк визнає, що виплата дивідендів і розподіл капіталу в будь-якій формі призведе до порушення нормативів капіталу;

б) у якого викуп власних акцій призвів/призведе до зниження рівня регулятивного капіталу до мінімально встановленого Національним банком рівня;

в) якому надсилається лист з вимогою щодо розроблення плану фінансового оздоровлення на період виконання цього плану;

г) у якого розмір регулятивного капіталу менший, ніж статутний капітал (крім новостворених банків протягом одного року з дня отримання банківської ліцензії).

4.3. Рішення Національного банку про зупинення розподілу капіталу в будь-якій іншій формі стосується розподілу прибутку банку, що залишається в розпорядженні банку після сплати податків та обов'язкових платежів.

4.4. Рішення Національного банку про зупинення розподілу капіталу в будь-якій іншій формі може бути прийняте одночасно із погодженням розробленого банком плану фінансового оздоровлення або укладенням письмової угоди.

4.5. Національний банк не застосовує цей захід впливу, якщо акціонери/учасники банку прийняли рішення про спрямування нарахованих дивідендів на придбання акцій нової емісії/паїв або попередньо викуплених банком в акціонерів/учасників для поповнення статутного капіталу банку.

5. Установлення для банку підвищених економічних нормативів

5.1. Національний банк має право встановити підвищені економічні нормативи шляхом підвищення вимог щодо мінімальних значень нормативів капіталу, та/або нормативів кредитного ризику для банку, що здійснює ризикову діяльність, яка загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, у тому числі:

а) рівень негативно класифікованих активів становить 40 і більше відсотків від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку;

б) загальна сума недосформованих резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями становить понад 40 відсотків від загальної розрахункової суми резервів;

в) надмірна величина ризику концентрації [сукупна величина заборгованості банку, що розрахована за алгоритмом нормативу максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (Н10), щодо підприємств однієї галузі (або одного виду економічної діяльності) становить понад 200 відсотків статутного капіталу банку)];

г) здійснення операцій з інсайдерами/пов'язаними особами на умовах, що сприятливіші за звичайні. Визначення переліку інсайдерів здійснюється відповідно до нормативно-правового акта Національного банку щодо регулювання діяльності банків;

г) надання кредиту (або здійснення вкладень у боргові цінні папери) у розмірі, що перевищує встановлений норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7), без наявності забезпечення кредиту безумовним зобов'язанням або грошовим покриттям.

5.2. Рішення про встановлення підвищених економічних нормативів приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

5.3. Національний банк протягом трьох робочих днів після прийняття рішення щодо встановлення підвищених значень економічних нормативів повідомляє банк про застосований захід впливу.

Підвищені значення економічних нормативів стають обов'язковими для їх дотримання через сім робочих днів після дати прийняття Національним банком відповідного рішення.

5.4. Національний банк у разі недотримання банком установлених підвищених значень економічних нормативів розглядає питання щодо застосування інших заходів впливу.

6. Підвищення резервів на покриття можливих збитків за кредитами та іншими активами

6.1. Національний банк може прийняти рішення про збільшення обсягу резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, зокрема шляхом пониження категорії якості активу та відповідно підвищення значення показника ризику цього активу або заборони врахування під час розрахунку суми резервів забезпечення (крім високоліквідного) у разі здійснення банком окремих операцій з підвищеним рівнем ризику, що можуть загрожувати інтересам кредиторів і вкладників, підтверджених результатами інспекційної перевірки.

6.2. Національний банк застосовує цей захід впливу до банків, що не дотримуються вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо порядку формування та використання банками резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями та регулювання діяльності банків, у тому числі:

неподання на вимогу уповноважених Національним банком осіб документів або інформації для перевірки достовірності оцінки фінансового стану (кредитоспроможності) позичальників/контрагентів банку, правильності їх класифікації та достатності резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями;

невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком;

недотримання нормативів кредитного ризику;

невиконання в установлений строк вимог Національного банку щодо усунення порушень.

6.3. Рішення про збільшення обсягу резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

7. Обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій

7.1. Рішення про обмеження, зупинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

7.2. Рішення про припинення окремих видів здійснюваних банком операцій приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

7.3. Обсяг (перелік) обмежень щодо здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій визначається Національним банком.

7.4. Національний банк має право прийняти рішення про обмеження, зупинення чи припинення окремих видів здійснюваних банком операцій, зокрема в разі:

установлення процентних ставок та комісійних винагород на рівні, що є нижчим від собівартості банківських послуг у цьому банку;

недостатності надходжень банку для підтримання на потрібному рівні регулятивного капіталу, забезпечення формування резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями;

недотримання вимог нормативно-правових актів Національного банку в частині відкриття та/або ведення клієнтських рахунків;

порушення економічних нормативів, установлених Національним банком;

щоденного порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (ЛІ3-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (ЛІ3-2) десять та більше разів поспіль;

недотримання ліцензійних вимог та спеціальних вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку щодо окремих операцій (у тому числі недотримання банком ліцензійних вимог стосовно розміру регулятивного капіталу банку, потрібного для здійснення відповідних операцій);

порушення умов, на підставі яких була надана банківська ліцензія/генеральна ліцензія на здійснення валютних операцій/письмовий дозвіл на здійснення інвестиції;

недоформування резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями в необхідному розмірі (відповідно до нормативно-правових актів Національного банку); здійснення інвестиції без письмового дозволу Національного банку;

недотримання вимог нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі щодо складання та надання звітності;

надання недостовірної інформації (у тому числі про структуру власності) та звітності, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку, ненадання або несвоєчасне їх надання, у тому числі інформації щодо підстав для виключення сум кредитів, забезпечених безумовним зобов'язанням або грошовим покриттям, під час розрахунку нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7);

невиконання в установлений строк вимог Національного банку щодо усунення порушень у діяльності банку;

невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком;

допущення банком недобросовісної конкуренції щодо надання банківських та інших фінансових послуг, а також здійснення іншої діяльності;

порушення вимог законодавства з питань фінансового моніторингу;

порушення банком порядку формування обов'язкових резервів три звітних періоди поспіль;

недотримання банком вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо нагляду на консолідованій основі;

недотримання відокремленим підрозділом вимог банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку, внутрішніх документів банку, у тому числі виявлення фактів здійснення операцій без правових підстав та тих, які призвели до здійснення операцій з підвищеним ризиком;

подання банком неправдивих відомостей під час відкриття відокремленого підрозділу;

здійснення ризикової діяльності;

застосування іноземних санкцій;

повторного порушення обсягу купівлі іноземної валюти. Повторним порушенням обсягу купівлі іноземної валюти є порушення, вчинене після аналогічного порушення, за яке Національний банк за результатами попередньої перевірки застосував до банку відповідний захід впливу.

7.5. Національний банк у разі порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (Л13-2) має право прийняти рішення щодо обмеження, зупинення чи припинення окремих видів операцій банку у вигляді встановлення однієї з таких вимог:

установлення для банку зменшеного до 5 процентних пунктів значення відповідного ліміту на строк до шести місяців;

зупинення/обмеження здійснення окремих валютних операцій;

припинення здійснення окремих валютних операцій та відкликання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій.

Після прийняття Комітетом з питань нагляду рішення про зупинення/обмеження окремих видів операцій банку у випадку порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1) Національний банк окремим розпорядженням зупиняє проведення відповідних операцій з банком на міжбанківському валютному ринку України на строк до закінчення строку дії відповідного рішення про зупинення/обмеження операцій.

7.6. Національний банк у разі здійснення банком операцій, які призвели до погіршення якості активів (у тому числі негативно класифіковані активи становлять 10 відсотків і більше від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-право-

вими актами Національного банку) та/або збитків за результатами фінансового року, та/або більше двох разів протягом місяця порушення нормативу миттєвої ліквідності (Н4), має право прийняти рішення про обмеження операцій у вигляді встановлення вимог щодо:

укладання банком коштів у безризикові активи в розмірах та на умовах, передбачених пунктом 3.6 глави 3 цього розділу,

та/або заборони на здійснення банком активних операцій з інсайдерами/пов'язаними особами банку,

та/або заборони здійснення банком пасивних операцій з фізичними особами (заборони залучення вкладів),

та/або заборони банку надавати своїм клієнтам фінансові послуги через юридичну особу - комерційного агента банку на підставі укладеного агентського договору.

7.7. Національний банк у разі встановлення факту подання банком неправдивих відомостей під час відкриття відокремленого підрозділу чи діяльність такого відокремленого підрозділу не відповідає вимогам Закону про банки та нормативно-правовим актам Національного банку приймає рішення про припинення здійснення відокремленим підрозділом банку операцій на користь або за дорученням клієнтів та/або про обмеження, зупинення чи припинення окремих операцій, здійснюваних банком.

7.8. Національний банк забезпечує отримання банком рішення про обмеження, зупинення чи припинення окремих видів операцій банку під підпис його уповноваженого представника на другому примірнику супровідного листа із зазначенням дати та часу отримання (далі - момент отримання).

Якщо банк відмовився отримати рішення Національного банку, то на другому примірнику супровідного листа робиться відповідна відмітка про це із зазначенням дати та часу, що в такому випадку вважається моментом отримання банком рішення, а рішення Національного банку надсилається банку згідно з порядком, установленим пунктом 3.4 глави 3 розділу I цього Положення.

7.9. Банк з моменту отримання рішення Національного банку про обмеження окремих видів здійснюваних банком операцій та протягом визначеного цим рішенням строку (або до визначеного терміну) укладає договори та здійснює операції, у тому числі згідно з договорами, що укладені ним з клієнтами до моменту отримання рішення, виключно з урахуванням установлених обмежень.

7.10. Банк з моменту отримання рішення Національного банку про зупинення окремих видів здійснюваних банком операцій та на визначений у цьому рішенні строк (або до визначеного терміну) утрачає право одночасно на здійснення таких операцій у визначеній рішенням частині (щодо виду здійснюваних операцій та/або кола клієнтів) та продовження строку діючих договорів (укладання нових договорів) щодо проведення операцій, які зупинені.

7.11. Банк з моменту отримання рішення Національного банку про припинення здійснення окремого виду операцій утрачає право на їх здійснення. Отримання банком рішення Національного банку про припинення окремого виду здійснюваних банком операцій є підставою для ініціювання розірвання банком з клієнтами відповідних договорів на здійснення цих операцій.

Розірвання договорів та видача клієнтам залишку грошових коштів здійснюються в установленому законодавством порядку.

7.12. Рішення Національного банку про припинення надання банком своїм клієнтам фінансових послуг через юридичну особу - комерційного агента банку, який діє відповідно до укладеного агентського договору, є підставою для внесення відповідного запису до реєстру комерційних агентів банків.

Банк з моменту отримання рішення про припинення надання банком своїм клієнтам фінансових послуг через юридичну особу - комерційного агента банку на підставі агентського договору зобов'язаний:

забезпечити припинення надання послуг у встановлений рішенням Національного банку строк;
повідомити клієнтів банку про припинення надання послуг.

7.13. Банк зобов'язаний у разі прийняття Національним банком рішення про припинення валютних операцій та відкликання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій ужити таких заходів:

а) у день отримання зазначеного рішення припинити здійснення відповідних операцій, у тому числі надання гарантій, поручительств та інших зобов'язань за третіх осіб, виконання яких

РОЗДІЛ III.

передбачається в іноземній валюті, та повернути Національному банку генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій у строк, визначений нормативно-правовим актом Національного банку з питань ліцензування валютних операцій;

б) протягом одного операційного дня повідомити всі банки-кореспонденти про факт втрати чинності генеральною ліцензією на здійснення валютних операцій, одночасно надіслати до банків-кореспондентів офіційні заяви про закриття кореспондентських рахунків банку в іноземній валюті та кореспондентських рахунків, відкритих у цьому банку;

в) у місячний строк провести роботу щодо закриття рахунків ностро в банках-кореспондентах і рахунків лоро іноземних банків-кореспондентів і припинити кореспондентські відносини з ними;

г) протягом трьох робочих днів із дня отримання рішення:

надіслати повідомлення банкам-кореспондентам про необхідність надання розпорядження про перерахування коштів з їх кореспондентських рахунків (відкритих у цьому банку) та розпорядження про перерахування коштів із кореспондентських рахунків банку (відкритих у банках-кореспондентах) на кореспондентський рахунок, відкритий у самостійно обраному уповноваженому банку України;

надати Національному банку інформацію про кредиторську і дебіторську заборгованість [реквізити кредитора (дебітора), сума, код валюти, балансовий рахунок, на якому обліковується заборгованість, вид заборгованості];

надати Національному банку угоду про встановлення кореспондентських відносин з обраним уповноваженим банком для узгодження;

г) протягом трьох робочих днів повідомити клієнтів банку про припинення здійснення валютних операцій та про необхідність закриття ними рахунків в іноземній валюті, а нерезидентів повідомити про необхідність закриття рахунків у грошовій одиниці України;

д) закрити рахунки клієнтів в іноземній валюті та нерезидентів у грошовій одиниці України [поточні, депозитні (вкладні) тощо]. Інкасація валютних коштів має здійснюватися лише для виконання операцій, передбачених цією главою;

е) закрити належні банку пункти обміну іноземних валют і повідомити юридичних осіб, з якими укладено агентські угоди про відкриття пунктів обміну іноземних валют, про припинення здійснення валютних операцій та закінчення строку дії зазначених угод, а також закрити належні йому пункти обміну іноземних валют;

є) ужити заходів щодо припинення здійснення валютних операцій відокремленими підрозділами банку з передаванням залишків коштів за їх рахунками на баланс уповноваженого банку;

ж) припинити нові емісії в іноземній валюті власних цінних паперів (сертифікатів, векселів тощо), пластикових карток (у тому числі платіжних карток міжнародних платіжних систем, емітованих у гривнях), чеків;

з) забезпечити повернення коштів власникам вкладів, депозитів тощо, здійснених в іноземній валюті. Зазначені кошти можуть бути повернуті як у валюті вкладу, внеску, депозиту тощо, так і в грошовій одиниці України за бажанням клієнтів;

и) ужити заходів щодо погашення простроченої дебіторської заборгованості в іноземній валюті;

і) ужити заходів щодо повернення наданих банком кредитів в іноземній валюті (насамперед пролонгованих і прострочених), а також кредитів, наданих банку резидентами та нерезидентами. У зв'язку з цим уповноважені банки мають передбачати в кредитних угодах обов'язкову умову щодо повернення таких кредитів у разі припинення здійснення валютних операцій та відкриття генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій.

За наявності рахунків, на яких обліковується заборгованість за наданими клієнтам кредитами в іноземній валюті, банк повинен перевести їх до тих уповноважених банків, до яких клієнти перейшли на обслуговування (на підставі договорів, укладених банком з цими уповноваженими банками та/або за потреби - з банками-кредиторами), і протягом 90 днів провести переговори з уповноваженими банками про продаж їм цієї заборгованості та здійснити такий продаж.

Територіальне управління Національного банку згідно з підпунктом "е" цього пункту скасовує рішення про реєстрацію пунктів обміну іноземних валют та робить відповідну відмітку в Книзі реєстрації пунктів обміну валюти. Крім того, територіальне управління Національного банку надсилає повідомлення про скасування рішення про реєстрацію пунктів обміну іноземних валют, що працювали на підставі агентських угод, органам державної податкової служби за місцезнаходженням цих юридичних осіб.

7.14. Банк з дня отримання рішення Національного банку про зупинення/обмеження або припинення окремого виду здійснюваних банком операцій:

а) протягом трьох робочих днів письмово повідомляє клієнтів, з якими укладені договори про здійснення операцій, які:

обмежені або зупинені згідно з цим рішенням, - про надання послуг з установленими Національним банком обмеженнями;

припинені згідно з цим рішенням, - про необхідність розірвання таких договорів та закриття клієнтами відповідних рахунків;

б) у порядку, строки та в обсягах, які встановлені Національним банком, надає Національному банку інформацію щодо стану виконання цього рішення.

Банк, який має відокремлений підрозділ на території іншої держави, протягом трьох робочих днів із дня отримання рішення повідомляє відокремлений підрозділ банку на території іншої держави та наглядовий орган відповідної іноземної держави про застосування до нього Національним банком заходу впливу у вигляді обмеження, зупинення чи припинення окремих видів здійснюваних операцій.

7.15. Банк зобов'язаний надати Національному банку не пізніше ніж за 20 робочих днів до дня закінчення строку (настання терміну), на який (до якого) обмежено або зупинено право банку на здійснення окремого виду (окремих видів) операцій:

звіт, що містить перелік ужитих банком заходів щодо усунення порушень, припинення/недопущення в подальшому здійснення ризикової діяльності та інформацію про стан виконання рішення;

належним чином засвідчені банком копії відповідних документів, що підтверджують усунення порушень, припинення здійснення ризикової діяльності, ужиття заходів щодо недопущення порушень/здійснення ризикової діяльності (у разі необхідності).

7.16. Національний банк у разі дотримання банком установлених рішенням обмежень щодо здійснення операцій, які обмежені або зупинені, усунення порушень, припинення здійснення ризикової діяльності, надання відомостей і документів згідно з вимогами пунктів 7.13-7.15 цієї глави [далі - дотримання умов обмеження (зупинення)] надсилає банку не пізніше останнього дня строку (настання терміну), на який (до якого) банку згідно з рішенням обмежено або зупинено операції, повідомлення (електронною поштою) про можливість здійснення операцій у повному обсязі.

Банк має право розпочати здійснення операцій у повному обсязі наступного робочого дня після закінчення зазначеного у рішенні строку (настання терміну), на який здійснення відповідних операцій було обмежено або зупинено, та отримання від Національного банку повідомлення.

7.17. Національний банк відповідно до цього Положення, якщо банк не забезпечив виконання рішення Національного банку щодо обмеження, зупинення чи припинення окремих видів здійснюваних банком операцій, здійснення яких рішенням Національного банку зупинено, обмежено чи припинено, або не виправив виявлені в його діяльності порушення, не припинив здійснення ризикової діяльності в установленій строк чи в діяльності банку встановлено новий факт здійснення ризикової діяльності відповідно до пункту 3.3 глави 3 розділу I цього Положення в установленій строк, або недотримав умов обмеження/зупинення, може прийняти рішення про:

продовження строку дії заходу впливу у вигляді обмеження або зупинення операцій;
застосування до банку інших заходів впливу.

7.18. Банк має право подати Національному банку клопотання про:

дострокову відміну обмеження або зупинення операцій;

відміну припинення операцій не раніше ніж через шість місяців з дня прийняття рішення про припинення операцій.

Банк разом з клопотанням подає Національному банку для розгляду питання щодо:

а) дострокової відміни обмеження або зупинення операцій - документи, що підтверджують дотримання банком умов обмеження (зупинення);

б) відміни припинення операцій - такі документи:

звіт, що містить перелік проведених банком заходів щодо усунення порушень, припинення здійснення ризикової діяльності, а також інформацію щодо виконання рішення про припинення операцій, розірвання банком з клієнтами відповідних договорів про здійснення таких операцій (далі - дотримання умов припинення);

копії належним чином засвідчених банком відповідних документів, що підтверджують усунення порушень, припинення здійснення ризикової діяльності, ужиття заходів щодо недопущення порушень/здійснення ризикової діяльності.

7.19. Національний банк повертає клопотання про дострокову відміну обмеження або зупинення операцій/відміну припинення операцій без розгляду, якщо:

банк не надав документів, передбачених пунктом 7.18 цієї глави;

клопотання про відміну припинення операцій подане до закінчення шестимісячного строку з дня прийняття рішення про припинення операцій.

7.20. Національний банк приймає рішення про задоволення клопотання банку про дострокову відміну обмеження або зупинення операцій/відміну припинення операцій [відмову в задоволенні клопотання в разі недотримання банком умов зупинення/обмеження/припинення, незабезпечення банком належного управління ризиками, установлення в діяльності банку нових фактів порушень та/або здійснення ризикової діяльності] не пізніше 30 робочих днів від дати надходження до Національного банку документів, передбачених пунктом 7.18 цієї глави.

Національний банк повідомляє (письмово або електронною поштою) банк про прийняте рішення не пізніше трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення.

Банк має право розпочати здійснення операцій, що були обмежені, зупинені, припинені, за умови отримання повідомлення Національного банку про прийняте рішення про дострокову відміну обмеження (зупинення)/відміну припинення здійснення операцій.

8. Заборона надавати бланкові кредити

8.1. Національний банк має право прийняти рішення про заборону надавати бланкові кредити банку:

обсяг негативно класифікованих активів якого перевищує 10 відсотків суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку;

що не сформував у достатньому обсязі резерви для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями.

8.2. Рішення про заборону надавати бланкові кредити приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

9. Накладання штрафів

9.1. Національний банк має право накладати штрафи на банки, філії іноземних банків, власників істотної участі в банку, відповідальних осіб банківських груп, інших учасників банківських груп. Штраф за порушення в діяльності відокремленого підрозділу банку накладається безпосередньо на банк - юридичну особу.

Національний банк накладає штрафи в разі встановлення факту здійснення ризикової діяльності або допущення, зокрема, таких порушень:

порушення порядку, строків і технології виконання операцій, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку;

подання недостовірної інформації, неподання інформації, документів (копій документів) та письмових пояснень з питань діяльності банку на письмову вимогу уповноваженої посадової особи Національного банку або уповноважених Національним банком осіб на проведення перевірки;

порушення вимог нормативно-правового акта Національного банку, що регулює порядок заповнення та подання статистичної звітності Національному банку, а саме: за неподання/несвоєчасне подання статистичної звітності або подання недостовірної статистичної звітності;

подання недостовірної/неподання/несвоєчасне подання інформації про структуру власності, незабезпечення виконання банком вимог законодавства України щодо розкриття інформації про структуру власності;

невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком;

порушення банком порядку формування та зберігання обов'язкових резервів;

порушення економічних нормативів регулювання діяльності банків;

порушення вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо залучення коштів на умовах субординованого боргу до капіталу банку та дострокового його погашення;

недотримання банком розміру резервування коштів за договором про залучення уповноваженим банком депозиту, кредиту (позики) в іноземній валюті від нерезидента;

порушення встановлених Національним банком значень лімітів загальної (довгої, короткої) валютної позиції банку (Л13-1, Л13-2);

порушення банком вимог, установлених нормативно-правовим актом Національного банку щодо відкриття відокремлених підрозділів банку, або надання банком інформації про відкриття свого відокремленого підрозділу, що містить неправдиві відомості, або невідповідність діяльності такого відокремленого підрозділу вимогам банківського законодавства;

ненадання банком повідомлення або несвоєчасне повідомлення про внесення змін до положення про відокремлений підрозділ банку, або про прийняття рішення про закриття відокремленого підрозділу банку, або про фактичне припинення діяльності відокремленого підрозділу банку;

недотримання банком умов, визначених нормативно-правовими актами Національного банку для здійснення інвестиції, або здійснення інвестиції без письмового дозволу Національного банку;

невиконання банком вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо проведення уповноваженими Національним банком особами перевірки банку;

порушення інших вимог нормативно-правових актів Національного банку;

ненадання/несвоєчасне надання банком повідомлення щодо виконання письмового застереження, невиконання в установлений строк вимог Національного банку щодо усунення виявлених у діяльності банку порушень;

недотримання відповідальною особою банківської групи, іншим учасником банківської групи вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо нагляду на консолідованій основі;

порушення вимог законодавства з питань фінансового моніторингу;

невиконання вимог куратора банку;

повторного порушення обсягу купівлі іноземної валюти.

9.2. Національний банк накладає на власників істотної участі в банку - юридичних осіб штраф за:

порушення вимог статті 34 Закону про банки щодо порядку набуття або збільшення істотної участі в банку;

невиконання прийнятих на себе зобов'язань про надання необхідної фінансової допомоги банку в рамках ужиття заходів з метою приведення діяльності проблемного банку у відповідність до вимог законодавства.

9.3. Національний банк накладає штраф на банк за невиконання/неналежне виконання вимог куратора банку, у тому числі таке, що перешкоджає повністю або частково здійсненню повноважень, покладених на нього Національним банком, зокрема за:

ненадання на письмовий запит куратора банку інформації (документів, пояснень) щодо проведення банком операцій;

неповідомлення в письмовому вигляді куратора банку про проведення загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку, комітетів банку, нарад керівництва, переговорів з інвесторами або відмову куратору банку щодо участі.

9.4. Вибір розміру штрафу, адекватного порушенню, зазначеному в пунктах 9.2 або 9.3 цієї глави, має здійснюватися з урахуванням норм пункту 3.2 глави 3 розділу I цього Положення.

9.5. Штраф за порушення порядку, строків і технології виконання операцій, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку, накладається на банк:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку (може застосовуватися письмове застереження щодо потреби усунення допущеного порушення);

за друге порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за третє і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.6. Штраф за подання недостовірної інформації, неподання інформації, документів (копій документів) та письмових пояснень з питань діяльності банку на письмову вимогу уповноваженої

РОЗДІЛ III.

посадової особи Національного банку або уповноважених Національним банком осіб на проведення перевірки (крім із питань фінансового моніторингу) накладається на банк:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за друге і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

Недостовірною інформацією (крім із питань фінансового моніторингу) є інформація, що не підтверджена чи суперечить даним первинних документів.

9.7. Штраф за порушення вимог нормативно-правового акта Національного банку, що регулює порядок заповнення та подання статистичної звітності Національному банку, за неподання/несвоєчасне подання статистичної звітності (крім звітності про валютні операції та з питань фінансового моніторингу) або подання недостовірної статистичної звітності (крім звітності про валютні операції та з питань фінансового моніторингу) у якій виявлено суттєві помилки, накладається на банк:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за друге порушення протягом календарного року - у розмірі 0,02 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за третє і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

Штраф за порушення нормативно-правового акта Національного банку, що призвели до подання до Національного банку форми статистичної звітності (крім звітності про валютні операції), у якій виявлено випадки перекручення даних, накладається на банк у розмірі 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.8. Штраф за подання недостовірної або неподання/несвоєчасне подання інформації про структуру власності накладається на банк за кожний випадок порушення протягом календарного року в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.9. Штраф за невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком, накладається на банки:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,03 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за друге і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.10. Штраф за порушення банком порядку формування та зберігання обов'язкових резервів накладається на банки за кожний наступний випадок порушення протягом календарного року за винятком порушення порядку формування обов'язкових резервів протягом трьох звітних періодів резервування поспіль у розмірі ставки овернайт під забезпечення від суми недорезервування, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.11. Штраф за недотримання банком розміру резервування коштів за договором про залучення уповноваженим банком депозиту, кредиту (позики) в іноземній валюті від нерезидента накладається на банк за кожний випадок порушення в розмірі суми коштів недорезервування за такою операцією, розрахованої за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком на день виникнення порушення, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.12. Штраф за порушення нормативів миттєвої ліквідності (Н4), поточної ліквідності (Н5), короткострокової ліквідності (Н6), інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (Н11) і загальної суми інвестування (Н12) накладається на банк окремо за кожним нормативом і за кожний випадок порушення в розмірі:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за друге порушення протягом календарного року - у розмірі 0,2 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за третє і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,5 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.13. Штраф за порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (ЛІ3-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (ЛІ3-2) накладається на банк у розмірі від 10 тисяч гривень до одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку адекватно допущеному порушенню (окремо за кожним лімітом).

Одним порушенням вважається допущене за день порушення значення відповідного ліміту.

Порушенням установленого Національним банком значення ліміту загальної (довгої, короткої) валютної позиції банку (ЛІ3-1, ЛІ3-2) вважається перевищення банком значення відповідного ліміту більше ніж на чотири базисних пункти (чотири сотих частини процента).

9.14. Штраф за порушення вимог порядку залучення коштів на умовах субординованого боргу або його дострокового повернення накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.15. Штраф за порушення банком вимог, установлених нормативно-правовим актом Національного банку щодо відкриття відокремлених підрозділів банку, або надання банком інформації про відкриття свого відокремленого підрозділу, що містить неправдиві відомості, або невідповідність діяльності такого відокремленого підрозділу вимогам банківського законодавства накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.16. Штраф за ненадання банком повідомлення чи несвоєчасне повідомлення про внесення змін до положення про відокремлений підрозділ банку або про прийняття рішення про закриття відокремленого підрозділу банку, або про фактичне припинення діяльності відокремленого підрозділу банку накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.17. Штраф за недотримання банком умов, визначених нормативно-правовими актами Національного банку для здійснення інвестиції або здійснення інвестиції без письмового дозволу Національного банку, накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.18. Штраф за невиконання банком вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо проведення уповноваженими Національним банком особами перевірки банку (крім із питань фінансового моніторингу) накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.19. Штраф за порушення банками вимог законодавства з питань фінансового моніторингу накладається на банк за такі порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку, а саме за:

1) порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації клієнтів (осіб, представників клієнтів), вивчення клієнтів (осіб);

2) невиявлення, несвоєчасне виявлення та/або порушення порядку здійснення аналізу, виявлення, реєстрації фінансових операцій, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу;

3) неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання спеціально уповноваженому органу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством;

4) порушення порядку зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

5) невиконання банком обов'язку відмовитися від обслуговування клієнта у випадках, передбачених законодавством з питань фінансового моніторингу;

6) неподання, несвоєчасне подання, подання не в повному обсязі, подання недостовірної інформації/документів, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані в них відомості, на запит Національного банку (письмовий запит Національного банку або уповноважених Національним банком на проведення візної перевірки з питань фінансового моніторингу осіб), необхідних для виконання Національним банком функцій з державного регулювання і нагляду з питань фінансового моніторингу, приховування рахунків (документів, активів тощо) або втрату документів (у тому числі інформації про рахунки, активи тощо), створення інших перешкод проведенню візної перевірки з питань фінансового моніторингу (далі - порушення порядку подання інформації/створення перешкод з питань фінансового моніторингу).

Штраф у розмірі до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян накладається Національним банком за неподання/несвоєчасне подання/подання недостовірної статистичної звітності з питань фінансового моніторингу.

Штраф у розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян накладається Національним банком за порушення інших вимог, визначених законодавством з питань фінансового моніторингу та не зазначених в абзацах другому - сьомому цього пункту.

Штраф у розмірі до одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку накладається Національним банком за здійснення банком ризикової діяльності.

Загальна сума штрафу, що накладається на банк у разі встановлення факту здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу або виявлення порушення законодавства з питань фінансового моніторингу, не може становити більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

Недостовірною(ими) інформацією/документами з питань фінансового моніторингу є нада-на(і) банком інформація/документи, що не підтверджена(і) чи суперечить(ать) даним первинних документів або іншим матеріалам перевірки з питань дотримання вимог законодавства з питань фінансового моніторингу (виїзної перевірки з питань фінансового моніторингу, безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу), офіційним документам/інформації, отриманим(ій) від органів державної влади, банків, інших юридичних осіб.

9.20. Штраф за невиконання (неналежне виконання) банком інших вимог нормативно-правових актів Національного банку (крім із питань фінансового моніторингу) накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.21. Штраф за ненадання/несвоєчасне надання повідомлення щодо виконання письмового застереження, письмової вимоги, плану усунення порушень, звіту про усунення порушень/виконання плану усунення порушень та/або документів, що підтверджують їх усунення, невиконання в установленний строк вимог Національного банку щодо усунення виявлених у діяльності банку порушень накладається на банк за кожний такий факт у розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.22. Штраф за недотримання відповідальною особою банківської групи, іншим учасником банківської групи вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо нагляду на консолідованій основі накладається на відповідальну особу банківської групи, інших учасників банківської групи:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу;

за друге порушення протягом календарного року - у розмірі 0,02 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу;

за третє і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу.

9.23. Штраф за повторне порушення обсягу купівлі іноземної валюти накладається на банк у розмірі 10 відсотків від суми перевищення за кожний день порушення, але не більше ніж 1 відсоток від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.24. Рішення про накладання штрафу на банк, власника істотної участі в банку - юридичну особу, відповідальну особу банківської групи, інших учасників банківських груп приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

9.25. Розрахунок суми штрафу здійснюється Національним банком виходячи з розміру зареєстрованого статутного капіталу банку на день вчинення порушення/день здійснення ризикової діяльності/останній день виявленого періоду здійснення ризикової діяльності.

У разі вчинення банком двох або більше порушень вимог законодавства з питань фінансового моніторингу та здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу загальна сума штрафу не може перевищувати одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку на день вчинення останнього з виявлених порушень, за яке накладається штраф/день здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу/останній день виявленого періоду здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу.

Днем виявлення порушення законодавства з питань фінансового моніторингу є дата складання:

1) довідки про виїзну перевірку з питань фінансового моніторингу банку - юридичної особи та відокремлених підрозділів, діяльність яких була об'єктом виїзної перевірки з питань фінансового моніторингу;

2) довідки про виїзну перевірку філії іноземного банку з питань фінансового моніторингу;

3) довідки про виїзну перевірку відокремленого підрозділу банку з питань фінансового моніторингу, якщо діяльність банку - юридичної особи не була об'єктом виїзної перевірки з питань фінансового моніторингу;

4) акта про результати безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу.

9.26. Рішення Національного банку України про застосування до банку, філії іноземного банку заходу впливу у вигляді накладення штрафу є виконавчим документом та набирає законної сили з дати його прийняття.

У Рішенні Національного банку про застосування до банку, філії іноземного банку заходу впливу у вигляді накладення штрафу також зазначаються відомості, передбачені статтею 18 Закону України "Про виконавче провадження".

Рішення Національного банку України про застосування до банку, філії іноземного банку заходу впливу у вигляді накладення штрафу передається Національним банком до органів державної виконавчої служби для примусового виконання в разі невиконання банком, філією іноземного банку такого рішення в добровільному порядку.

Штраф нараховується й сплачується у валюті України.

9.27. Банк/власник істотної участі сплачує нараховану суму штрафу протягом строку, встановленого Національним банком, та письмово повідомляє Національний банк про сплату штрафу в установленому Національним банком порядку.

9.28. Національний банк має право звернутися з позовом до суду щодо стягнення з банку/власника істотної участі відповідної суми штрафу, якщо банк/власник істотної участі не сплатить штраф у встановлені строки.

9.29. Національний банк може не накладати штраф у таких випадках:

а) якщо застосування штрафів не вплинуло на усунення банком порушень економічних нормативів та якщо такі порушення відбуваються систематично, а саме:

економічні нормативи, що розраховуються за середньозваженою величиною за місяць або щодавно, порушуються протягом чотирьох місяців поспіль або шість разів протягом календарного року;

економічні нормативи, які розраховуються щоденно, порушуються щодня протягом місяця або через певний проміжок часу протягом чотирьох місяців;

б) якщо стягнення суми штрафу спричинить суттєве погіршення фінансового стану банку - неспроможність банку своєчасно виконувати зобов'язання перед своїми клієнтами або загрозу інтересам вкладників і кредиторів;

в) за третє та подальші порушення в поточному році порядку, строків і технології виконання банківських операцій, встановлених нормативно-правовими актами Національного банку щодо одного виду банківської операції;

г) якщо накладання штрафів не вплинуло на усунення банком порушення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (ЛІ3-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (ЛІ3-2) та якщо ліміт загальної довгої валютної позиції банку (ЛІ3-1)/ліміт загальної короткої валютної позиції банку (ЛІ3-2) у разі встановлення щоденного контролю за дотриманням банком значення відповідного ліміту порушується щодня протягом місяця або через певний проміжок часу протягом чотирьох місяців.

Національний банк не застосовує до банку, віднесеного до категорії проблемних, заходу впливу у вигляді накладення штрафу за порушення економічних нормативів та/або лімітів загальної (довгої, короткої) валютної позиції, та/або порядку формування та зберігання обов'язкових резервів.

З метою забезпечення виправлення ситуації або запобігання подальшим порушенням чи подальшій втраті банком своїх активів Національний банк застосовує інші адекватні заходи впливу.

10. Тимчасова, до усунення порушення, заборона використання власником істотної участі в банку права голосу придбаних акцій (паїв)

10.1. Національний банк має право тимчасово, до усунення порушення, заборонити власнику істотної участі в банку використовувати право голосу придбаних акцій (паїв) у разі порушення ним вимог Закону про банки або нормативно-правових актів Національного банку, зокрема таких:

а) наявність прямого чи опосередкованого впливу власника істотної участі на прийняття банком рішень, що призводять до порушення банківського законодавства або до здійснення ризикової діяльності банку, яка загрожує інтересам вкладників і кредиторів;

б) втрата бездоганної ділової репутації власника істотної участі. Якщо власником істотної участі є юридична особа, то ця заборона поширюється на членів виконавчого органу і ради цієї юридичної особи;

в) порушення порядку набуття/збільшення істотної участі в банку або за результатами перевірки виявлено, що внесок до статутного капіталу банку сформований не за рахунок власних коштів власника істотної участі;

г) надання недостовірної інформації (у тому числі про структуру власності) або звітності, а також неподання або несвоєчасне їх подання.

10.2. Рішення про тимчасову, до усунення порушення, заборону власнику істотної участі в банку використовувати право голосу придбаних акцій (паїв) та призначення довіреної особи приймає Комітет з питань нагляду за результатами безвізного нагляду та/або інспекційної перевірки.

Національний банк визначає довірену особу відповідно до вимог статті 73 Закону про банки. Довірена особа має відповідати вимогам нормативно-правових актів Національного банку щодо бездоганної ділової репутації.

10.3. Рішення Комітету з питань нагляду про тимчасову заборону власнику істотної участі банку використовувати право голосу придбаних акцій (паїв) та призначення довіреної особи вручається під підпис:

власнику істотної участі банку (фізичній особі/керівникові юридичної особи/повноважному представникові юридичної особи);

довіреній особі.

Це рішення також надсилається спостережній (наглядовій) раді та правлінню (раді директорів) банку.

10.4. Комітет з питань нагляду приймає рішення про відновлення права власника істотної участі у використанні голосу придбаних акцій (паїв) на підставі звернення цього власника істотної участі та висновку структурного підрозділу центрального апарату Національного банку про усунення порушення не пізніше п'яти робочих днів, що передують строку, на який ця особа була відсторонена.

11. Тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи банку від посади

11.1. Національний банк має право тимчасово, до усунення порушення, відсторонити посадову особу банку від посади за наявності фактів, які свідчать про дії або бездіяльність цієї посадової особи, що призвели до здійснення ризикової діяльності або порушення вимог банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі:

а) невиконання банком у встановлений строк зобов'язань за його письмовою угодою з Національним банком (програми капіталізації/плану фінансового оздоровлення або плану реорганізації) або плану реструктуризації;

б) невиконання банком у встановлений строк вимог, визначених Національним банком у письмовому застереженні, письмовій вимозі, щодо усунення порушень банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу;

в) невиконання банком (крім філії іноземного банку) у встановлений строк вимоги Національного банку щодо скликання загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку;

г) невиконання банком у встановлений строк рішень Національного банку щодо зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі (крім філії іноземного банку) або обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій, або заборони видавати бланкові кредити, або підвищення резервів на покриття можливих збитків за кредитами та іншими активами;

г) подання недостовірної інформації або звітності, установлених нормативно-правовими актами Національного банку, неподання або несвоєчасне їх подання;

д) невіправлення звітності в порядку, установленому Національним банком;

е) подання недостовірної інформації, неподання інформації, документів (копій документів) та письмових пояснень з питань діяльності банку на письмову вимогу уповноваженої посадової особи Національного банку або уповноважених Національним банком осіб на проведення перевірки;

є) порушення вимог законодавства з питань фінансового моніторингу;

ж) отримання від державних органів інформації про притягнення банку до відповідальності за порушення банком законодавства України на ринку цінних паперів або про акціонерні товариства;

з) невідповідності керівника банку вимогам статті 42 Закону про банки і нормативно-правових актів Національного банку.

11.2. До посадових осіб банку, яких Національний банк має право тимчасово, до усунення порушення, відсторонити від посади, належать:

голова, його заступники та члени ради банку;

голова, його заступники та члени правління банку;

головний бухгалтер банку, його заступники;

керівник відокремленого підрозділу банку;

головний бухгалтер відокремленого підрозділу банку (за наявності);

керівник філії іноземного банку;

головний бухгалтер філії іноземного банку.

11.3. Рішення про тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи банку від посади/надання дозволу на поновлення на посаді приймається Комітетом з питань нагляду.

Посадові особи, які відстороняються від посади, можуть запрошуватися на засідання Комітету з питань нагляду для надання пояснень.

11.4. Національний банк повідомляє про прийняте рішення про тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи банку від посади:

правління або раду банку - щодо відсторонення посадової особи банку/відокремленого підрозділу банку;

філію іноземного банку - щодо відсторонення посадової особи філії іноземного банку.

11.5. Банк не пізніше трьох робочих днів з дня отримання рішення повідомляє електронною поштою Національному банку про посадову особу, яка тимчасово виконуватиме обов'язки особи, відстороненої від посади (із зазначенням реквізитів прийнятого відповідним органом управління банку рішення).

11.6. Посадову особу, яку на підставі рішення Національного банку відсторонено від посади, можна поновити на посаді лише на підставі відповідного дозволу Національного банку.

Національний банк розглядає питання щодо надання дозволу на поновлення посадової особи банку, яку на підставі рішення було відсторонено від посади, у разі відповідного звернення банку та за умови надання банком документів, що підтверджують усунення порушень, в іншому випадку залишає звернення без розгляду та повідомляє про це банк.

Національний банк повідомляє (письмово або електронною поштою) банк про прийняте рішення про надання дозволу на поновлення посадової особи банку на посаді не пізніше трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення.

12. Віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних

12.1. Національний банк приймає рішення про віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних у разі наявності хоча б одного з критеріїв, передбачених частиною першою статті 75 Закону про банки.

12.1-1. Порушення банком законодавства з питань фінансового моніторингу є системним, якщо внутрішньобанківська система щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення не забезпечує належне виконання банком обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

РОЗДІЛ III.

12.2. Національний банк має право віднести банк до категорії проблемних у разі наявності хоча б одного з таких критеріїв:

1) невиконання банком без обґрунтованих причин розпорядження рішення Національного банку (у тому числі про застосування заходів впливу/санкцій) та/або вимоги Національного банку щодо усунення порушень банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, нормативно-правових актів Національного банку протягом визначеного Національним банком строку;

2) установлення за результатами банківського нагляду або аудиторської перевірки фактів подання банком недостовірної звітності, не виправленої в строк, що призвело до невиконання банком хоча б одного з економічних нормативів капіталу та/або ліквідності;

3) ненадання банком інформації, документів та/або їх копій, письмових пояснень з питань діяльності банку та/або надання банком недостовірної/недостовірних інформації, документів та/або їх копій, письмових пояснень на запит Національного банку, призначеного Національним банком куратора банку, уповноваженої Національним банком особи для проведення інспекційної перевірки/перевірки банку;

4) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо діянь у фінансовій сфері контролерів, керівників банку;

5) конфлікту інтересів банку, про що свідчить наявність інформації, виявлення фактів про будь-який вид стосунків, який суперечить інтересам банку, а також відсутність згоди та/або наявність протиріч між органами управління та/або акціонерами банку, що негативно впливають на ефективне управління банком, які можуть загрожувати інтересам вкладників і кредиторів банку;

6) невиконання вимог законодавства України щодо розкриття відомостей про власників істотної участі в банку в обов'язі, визначеному Національним банком, подання недостовірної або неподання/несвоєчасне подання інформації про структуру власності банку, пов'язаних з банком осіб, невідповідність структури власності банку вимогам щодо її прозорості, установленим Національним банком;

7) невиконання розпорядження Національного банку про відсторонення від посади посадової особи банку або заборону власнику істотної участі в банку використовувати право голосу придбаних акцій (паїв);

8) винесення щодо банку судового рішення, виконання якого може мати негативний вплив на репутацію банку та/або призвести до втрати активів у розмірі більше ніж один відсоток;

9) здійснення ризикової діяльності;

10) застосування іноземних санкцій;

11) виявлення факту/фактів подання банком недостовірних відомостей щодо виконання особою, яка має намір набути/збільшити істотну участь у банку, вимог:

законодавства України з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, та/або

статей 32, 34 Закону про банки в частині підтвердження джерел походження коштів, за рахунок яких здійснюються внески для формування або збільшення статутного капіталу банку;

12) порушення порядку зупинення фінансової(их) операції(й), у тому числі незупинення банком здійснення фінансової операції, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій);

13) невиконання банком вимог щодо захисту інформації у програмному забезпеченні системи автоматизації банку (далі - САБ), інформаційній системі Центру сертифікації ключів банку (далі - ЦСК банку), організації доступу до них, що призвело до несанкціонованого доступу до інформації банку, її знищення та/або викривлення;

14) невиконання банком вимог щодо створення, впровадження та супроводження системи управління інформаційною безпекою, що призвело до зниження рівня інформаційної безпеки та збільшенню ризиків інформаційної безпеки, як складової частини операційних ризиків банку;

15) установлення факту недотримання вимог щодо системи резервування та відновлення функціонування САБ та інформаційної системи ЦСК банку, який призвів до неможливості повного відновлення функціонування САБ та інформаційної системи ЦСК банку, а також відсутності

резервних копій інформації програмних комплексів, необхідних для оперативного відновлення функціонування в мінімально потрібному обсязі та в повному обсязі;

16) установлення факту відсутності архіву особливо важливих даних або порушення його цілісності;

17) незабезпечення управління (неналежне управління) ризиками з питань фінансового моніторингу;

18) невідповідність розміру статутного капіталу банку вимогам законодавства України.

12.3. Рішення Правління Національного банку про віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних має містити, зокрема:

строк, протягом якого проблемний банк (філія іноземного банку) зобов'язаний(а) привести свою діяльність у відповідність до вимог законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, але не більше 180 днів;

обмеження у діяльності банку (філії іноземного банку) (за потреби);

порядок та строки повідомлення проблемним банком (філією іноземного банку) про стан виконання заходів щодо фінансового оздоровлення банку (філії іноземного банку), та/або приведення банком своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства.

12.4. Національний банк інформує про прийняте ним рішення про віднесення до категорії проблемних з дотриманням вимог нормативно-правового акта Національного банку з питань захисту банківської таємниці:

банк та Фонд гарантування;

філію іноземного банку та іноземний банк. Повідомлення Національного банку має містити підстави віднесення філії іноземного банку до категорії проблемних, а також вимогу до філії іноземного банку та іноземного банку про безумовне усунення допущених порушень і приведення діяльності філії іноземного банку у відповідність до вимог законодавства України.

12.5. Банк (філія іноземного банку) подає у строк, визначений статтею 75 Закону про банки:

заходи щодо приведення своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства;

план фінансового оздоровлення, розроблений та затверджений згідно з вимогами, викладеними в розділі IV цього Положення, якщо віднесення банку до категорії проблемних пов'язане з погіршенням фінансового стану банку.

12.6. Національний банк розглядає отримані заходи (план фінансового оздоровлення) та в разі потреби надає обґрунтовані зауваження, які банк (філія іноземного банку) зобов'язаний(а) урахувати.

12.7. Банк (філія іноземного банку) має право внести пропозиції щодо зміни строків (що не може перевищувати 180 днів з дня віднесення банку/філії іноземного банку до категорії проблемних) виконання окремих заходів та/або зміни переліку заходів, залежно від проблем, що можуть виникнути під час їх виконання.

12.8. Банк (філія іноземного банку) зобов'язаний(а) повідомляти Національний банк про результати виконання ним (нею) заходів (плану фінансового оздоровлення).

12.9. Заходи (план фінансового оздоровлення) є завершеними в разі виконання банком (філією іноземного банку) своїх зобов'язань, у тому числі дотримання економічних нормативів, порядку формування і зберігання обов'язкових резервів, формування в повному обсязі резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями.

12.10. Банк (філія іноземного банку) протягом 180 днів з дня віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних має право подати Національному банку клопотання про визнання діяльності банку (філії іноземного банку) такою, що відповідає законодавству України.

12.11. Національний банк приймає рішення про визнання діяльності банку (філії іноземного банку) такою, що відповідає законодавству України, у разі:

дострокового виконання банком (філією іноземного банку) прийнятих на себе зобов'язань - за умови подання банком (філією іноземного банку) відповідного клопотання та документів, що підтверджують усунення порушень у діяльності банку (філії іноземного банку), виконання банком (філією іноземного банку) заходів щодо фінансового оздоровлення банку, а також приведення банком своєї діяльності у відповідність до законодавства;

приведення банком (філією іноземного банку) своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства України у визначені строки.

Рішення про визнання діяльності банку (філії іноземного банку) такою, що відповідає законодавству України, приймає Правління Національного банку.

12.12. Національний банк приймає рішення про відкликання банківської ліцензії та ініціювання процедури ліквідації філії іноземного банку в разі неприведення філією іноземного банку своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства протягом установленого статтею 75 Закону про банки строку.

13. Віднесення банку до категорії неплатоспроможних

13.1. Національний банк приймає рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних у разі наявності хоча б однієї з підстав, передбачених банківським законодавством.

13.2. Рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних та про визнання діяльності банку такою, що відповідає законодавству України, приймає Правління Національного банку.

13.3. Із дня прийняття Фондом гарантування рішення про призначення уповноваженої особи Фонду гарантування вважаються скасованими рішення Національного банку про застосування до банку заходів впливу, прийняті до дня прийняття рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних, не виконані банком або строк дії яких припадає на період дії тимчасової адміністрації (крім штрафів).

13.4. Національний банк не застосовує до банків, які віднесено до категорії неплатоспроможних, заходів впливу за порушення банківського законодавства України.

III. Ліквідація банку (філії іноземного банку)

1. Підстави для відкликання банківської ліцензії та ліквідації банку

1.1. Національний банк України має право відкликати банківську ліцензію з власної ініціативи у випадках, передбачених частиною другою статті 77 Закону про банки.

Систематичним порушенням банком законодавства з питань фінансового моніторингу є порушення банком законодавства з питань фінансового моніторингу після застосування Національним банком до банку не менше двох заходів впливу (санкцій) протягом двох років та/або встановлення фактів здійснення ризикової діяльності.

1.2. Рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку приймає Правління Національного банку.

1.3. Банк у день отримання рішення Національного банку про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку зобов'язаний повернути Національному банку банківську ліцензію, генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій.

2. Особливості ліквідації банку за рішенням його власників

2.1. Банк може бути ліквідований за рішенням загальних зборів учасників банку в порядку, передбаченому законодавством України та цим Положенням, та за згоди Національного банку.

2.2. Згода на ліквідацію банку за рішенням його власників надається у формі рішення Правління Національного банку.

2.3. Банк для отримання згоди подає до Національного банку такі документи:

- а) рішення загальних зборів учасників про ліквідацію банку;
- б) рішення загальних зборів учасників про обрання ліквідаційної комісії;
- в) порядок ліквідації банку, затверджений загальними зборами учасників.

Порядок ліквідації банку має містити інформацію про обсяги вимог кредиторів, передбачати перелік заходів щодо формування ліквідаційної маси, задоволення вимог кредиторів та містити строки виконання заходів;

г) інформацію про голову та членів ліквідаційної комісії щодо їх відповідності вимогам, установленим Законом про систему гарантування до ліквідатора та осіб, залучених до ліквідації.

2.4. Національний банк відмовляє в погодженні ліквідації банку за рішенням власників у разі виявлення ознак, за якими цей банк може бути віднесено до категорії проблемного або неплатоспроможного.

2.5. Ліквідація банку з ініціативи власників починається з дати відкриття Національним банком банківської ліцензії, генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій.

2.6. Голова ліквідаційної комісії очолює роботу ліквідаційної комісії.

У період тимчасової відсутності голови ліквідаційної комісії його обов'язки виконує заступник.

Ліквідацію відокремленого підрозділу банку здійснює призначена ліквідаційною комісією уповноважена особа - член ліквідаційної комісії згідно з відповідною довіреністю.

2.7. Ліквідаційна комісія (далі - ліквідатор) з дати відкриття Національним банком банківської ліцензії зобов'язана щомісяця (станом на 1 число) подавати Національному банку інформацію про стан виконання плану ліквідації банку (у тому числі про витрати, пов'язані з ліквідаційною процедурою, та про задоволення вимог кредиторів).

2.8. Строк ліквідації банку з ініціативи власників не може перевищувати строки ліквідації банку, установлені Законом про систему гарантування.

3. Завершення ліквідації банку

3.1. Рішення щодо виключення відомостей про банк з Державного реєстру банків приймає уповноважена посадова особа Національного банку на підставі документів, передбачених законодавством України, отриманих від Фонду гарантування або ліквідаційної комісії банку, що ліквідується за рішенням власників.

3.2. Пакет документів має містити:

а) для Фонду гарантування:

рішення Фонду гарантування про затвердження ліквідаційного балансу;

звіт уповноваженої особи Фонду гарантування про завершення ліквідації банку;

акти про приймання-передавання документів банку до архіву Національного банку;

б) для ліквідатора банку, який ліквідується з ініціативи власників:

протокол загальних зборів учасників банку з рішенням про затвердження ліквідаційного балансу;

ліквідаційний баланс банку та звіт ліквідатора банку, засвідчені підписами ліквідатора, головного бухгалтера і відбитком печатки банку та затверджені загальними зборами учасників;

відомість накопичених оборотів за балансовими та позабалансовими рахунками за весь період ліквідації банку;

аудиторський висновок з аудиторським звітом про здійснення перевірки повноти та достовірності ліквідаційного балансу;

оригінали установчих документів банку та свідоцтво про державну реєстрацію банку;

інформацію про закриття накопичувального рахунку банку;

акти про приймання-передавання документів банку до архіву Національного банку;

повідомлення державного реєстратора про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи.

3.3. Ліквідаційний баланс, складений у формі оборотно-сальдового балансу, засвідчується підписами ліквідатора, головного бухгалтера і відбитком печатки банку.

Звіт ліквідатора банку, у якому відображено, зокрема, проведено роботу щодо задоволення вимог кредиторів, засвідчується підписом ліквідатора і відбитком печатки банку.

Ліквідаційний баланс, додатки до нього та звіт ліквідатора банку надаються Національному банку на паперових носіях, прошнурованих разом з описом документів та супровідним листом, а також в електронному вигляді на оптичних або електронних носіях інформації (CD, DVD, карти пам'яті, флеш-пам'ять).

3.4. Національний банк має право вимагати додаткові документи, які підтверджують дані ліквідаційного балансу. Ліквідатор подає додаткові документи в строк не пізніше п'яти робочих днів з дати отримання запиту.

4. Особливості ліквідації філії іноземного банку

4.1. Філія іноземного банку може бути ліквідована за рішенням:

іноземного банку;

Національного банку.

РОЗДІЛ III.

Порядок ліквідації філії іноземного банку має бути визначений у положенні про філії іноземного банку.

4.2. Національний банк приймає рішення про відкликання банківської ліцензії філії іноземного банку в разі:

наявності хоча б однієї з підстав, передбачених частиною другою статті 77 Закону про банки; невиконання іноземним банком зобов'язань, що виникли у зв'язку із діяльністю його філії на території України;

неприведення філією іноземного банку своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства України в строки, установлені статтею 75 Закону про банки.

4.3. Рішення про відкликання банківської ліцензії філії іноземного банку приймає Правління Національного банку.

4.4. Національний банк негайно повідомляє філію іноземного банку, іноземний банк та орган банківського нагляду держави, у якій зареєстровано іноземний банк, про відкликання банківської ліцензії філії іноземного банку, а також розміщує інформацію про своє рішення на сторінках Офіційного інтернет-представництва Національного банку України.

4.5. Філія іноземного банку в день отримання рішення Національного банку про відкликання банківської ліцензії та ліквідації філії зобов'язана повернути Національному банку банківську ліцензію, генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій.

У день отримання рішення про відкликання банківської ліцензії філія іноземного банку припиняє здійснення усіх операцій та розпочинає процедуру ліквідації у порядку, передбаченому положенням про філію іноземного банку, у тому числі щодо виконання іноземним банком своїх зобов'язань перед вкладниками та іншими кредиторами.

4.6. Національний банк уносить запис до Державного реєстру банків про виключення відомостей про філію іноземного банку на підставі отриманої від іноземного банку інформації про ліквідацію цієї філії, яка має відображати проведену роботу щодо задоволення вимог кредиторів. Разом з інформацією про ліквідацію (припинення діяльності) філії іноземний банк подає Національному банку акти про приймання-передавання документів цієї філії до архівних установ України.

IV. План фінансового оздоровлення та програма капіталізації банку

1. Загальні вимоги до плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації

1.1. План фінансового оздоровлення/програма капіталізації банку затверджується правлінням та радою банку.

1.2. Строк виконання плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку не може перевищувати 180 днів.

1.3. До плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку додаються необхідні обґрунтування, розрахунки, гарантійні листи (листи про наміри) учасників/інвесторів щодо забезпечення капіталізації банку в розмірі, передбаченому програмою капіталізації, який має відповідати розміру докапіталізації банку.

1.4. Гарантійні листи (листи про наміри) мають містити, зокрема:

інформацію про офіційну назву учасника/інвестора (прізвище, ім'я та по батькові - для фізичної особи);

інформацію про суму внеску до капіталу банку (із заповненням, що джерелом цих коштів є власні кошти учасника/інвестора);

запевнення, що учасник/інвестор банку забезпечить капіталізацію банку в розмірі, передбаченому програмою капіталізації, який має відповідати розміру докапіталізації банку, у строк, визначений у програмі капіталізації;

інформацію про дату перерахування коштів банку;

запевнення, що учасник/інвестор забезпечить подання до Національного банку пакета документів, що відповідають вимогам Національного банку щодо погодження статуту банку та змін до нього, набуття та/або збільшення істотної участі в банку тощо.

1.5. Національний банк має право надати пропозиції та зауваження до плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку, які є обов'язковими для врахування банком, або вимагати надання пояснень, додаткової інформації (документів).

1.6. План фінансового оздоровлення/програма капіталізації банку прошивається та засвідчується підписами голови правління банку, голови ради банку і відбитком печатки цього банку. Титульна сторінка плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку має містити посилання на протоколи засідань правління банку та ради банку. Банк подає Національному банку належним чином засвідчені копії відповідних протоколів засідань правління банку та ради банку одночасно з поданням плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку.

2. Вимоги щодо складання плану фінансового оздоровлення банку

2.1. План фінансового оздоровлення банку має передбачати комплекс заходів окремого банку, спрямованих на поліпшення його фінансового стану, а також на усунення порушень, причин і умов, що призвели до погіршення фінансового стану.

2.2. План фінансового оздоровлення банку має включати:

аналіз причин погіршення фінансового стану;

заходи щодо покращення фінансового стану з визначенням кількісних та/або якісних показників діяльності банку та строки їх виконання;

найменування відповідального виконавця.

2.3. Прогнозні кількісні показники можуть відображати: дотримання обов'язкових економічних нормативів; дотримання порядку формування та зберігання обов'язкових резервів, підвищення рівня капіталізації банку (програма капіталізації); зниження рівня розбалансованості активів і пасивів за строками; підвищення рівня ліквідності; погашення кредитів рефінансування, наданих Національним банком, із зазначенням строків та джерел погашення; покращення якості активів; розширення (покращення) ресурсної бази; зниження залежності від міжбанківських операцій; забезпечення прибуткової діяльності, інше залежно від проблем банку.

Прогнозні якісні показники - підвищення ефективності роботи менеджменту, управління ризиками, зменшення адміністративно-господарських витрат, які фінансуються за рахунок балансового прибутку банку, інше залежно від проблем банку.

3. Вимоги щодо складання програми капіталізації банку

3.1. Програма капіталізації має включати:

перелік можливих шляхів щодо збільшення регулятивного капіталу банку;

прогнозні значення нормативів капіталу банку та інших показників, які мають вплив на їх значення та запланований розмір регулятивного капіталу банку.

3.2. Збільшення розміру регулятивного капіталу банку здійснюється, зокрема такими шляхами:

збільшення розміру участі учасників у статутному капіталі банку;

продажу власних акцій (паїв);

залучення коштів інвесторів;

залучення коштів на умовах субординованого боргу;

реорганізації банку шляхом приєднання, злиття.

3.3. Прогнозні показники мають передбачати:

розмір регулятивного капіталу банку;

економічні нормативи;

показники балансу та інші показники залежно від проблем банку.

**Директор Департаменту
нормативно-методологічного
забезпечення банківського
регулювання та нагляду**

Н.В. Іваненко

Додаток
до постанови Правління
Національного банку України
17 серпня 2012 р. № 346

ПЕРЕЛІК

нормативно-правових актів Національного банку України, що втратили чинність

1. Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 369 «Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27.09.2001 за № 845/6036.
2. Пункт 6 постанови Правління Національного банку України від 28.02.2002 № 81 «Про окремі питання регулювання діяльності банків», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 19.03.2002 за № 272/6560 (зі змінами).
3. Постанова Правління Національного банку України від 07.10.2002 № 384 «Про затвердження Змін до глави 14 розділу VI Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.10.2002 за № 836/7124.
4. Постанова Правління Національного банку України від 04.06.2003 № 228 «Про внесення змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 11.06.2003 за № 476/7797.
5. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 08.09.2003 № 386 «Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29.09.2003 за № 869/8190 (зі змінами).
6. Пункт 3 постанови Правління Національного банку України від 21.04.2004 № 172 «Про затвердження Положення про порядок визначення та формування обов'язкових резервів для банків України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 12.05.2004 за № 595/9194 (зі змінами).
7. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 29.04.2004 № 192 «Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 21.05.2004 за № 639/9238.
8. Постанова Правління Національного банку України від 27.10.2004 № 515 «Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 15.11.2004 за № 1449/10048.
9. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 28.09.2005 № 346 «Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 18.10.2005 за № 1222/11502 (зі змінами).
10. Постанова Правління Національного банку України від 15.06.2006 № 216 «Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 26.06.2006 за № 753/12627.
11. Постанова Правління Національного банку України від 17.08.2006 № 324 «Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 06.09.2006 за № 1034/12908.
12. Постанова Правління Національного банку України від 09.11.2006 № 428 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.11.2006 за № 1222/13096 (зі змінами).
13. Пункт 4 постанови Правління Національного банку України від 11.04.2007 № 131 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань аудиту банків», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 25.04.2007 за № 424/13691.

14. Постанова Правління Національного банку України від 08.01.2008 № 4 «Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 369», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 12.02.2008 за № 121/14812.

15. Постанова Правління Національного банку України від 17.04.2008 № 99 «Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 20.05.2008 за № 444/15135.

16. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 18.06.2008 № 171 «Про затвердження Правил резервування коштів за залученими уповноваженим банком депозитами і кредитами (позиками) в іноземній валюті від нерезидентів», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 09.07.2008 за № 617/15308 (зі змінами).

17. Пункт 4 постанови Правління Національного банку України від 06.08.2008 № 228 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 09.09.2008 за № 821/15512 (зі змінами).

18. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 30.12.2008 № 476 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 02.02.2009 за № 93/16109 (зі змінами).

19. Постанова Правління Національного банку України від 30.01.2009 № 38 «Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 23.02.2009 за № 170/16186.

20. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 28.02.2009 № 107 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України та встановлення лімітів відкритої валютної позиції банку», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23.03.2009 за № 268/16284.

21. Абзац третій пункту 1 постанови Правління Національного банку України від 06.05.2009 № 270 «Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.06.2009 за № 474/16490.

22. Постанова Правління Національного банку України від 06.08.2009 № 459 «Про внесення змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 31.08.2009 за № 815/16831.

23. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 14.08.2009 № 475 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 04.09.2009 за № 832/16848.

24. Постанова Правління Національного банку України від 29.09.2009 № 569 «Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 18.11.2009 за № 1101/17117.

25. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 31.03.2010 № 160 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 16.06.2010 за № 395/17690.

26. Пункт 10 постанови Правління Національного банку України від 09.06.2010 № 273 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 06.07.2010 за № 471/17766 (зі змінами).

27. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 15.06.2011 № 192 «Про затвердження Положення про застосування Національним банком України санкцій за порушення законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 11.07.2011 за № 836/19574.

28. Пункт 3 постанови Правління Національного банку України від 22.06.2011 № 204 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23.06.2011 за № 753/19491.

29. Пункт 3 постанови Правління Національного банку України від 24.06.2011 № 209 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 12.07.2011 за № 850/19588 (зі змінами).

30. Постанова Правління Національного банку України від 08.08.2012 № 332 «Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27.08.2012 за № 1435/21747.

**Директор Департаменту
нормативно-методологічного
забезпечення банківського
регулювання та нагляду**

Н.В. Іваненко

Коментар: Відповідно до статті 56 Закону України «Про Національний банк України», статті 74 Закону України «Про банки і банківську діяльність» та з метою підвищення ефективності та забезпечення належної організації здійснення ліквідаційної процедури банків Правлінням Національного банку України прийнято постанову «Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу».

Нормативно-правовий акт складається з таких розділів:

- I. Загальні положення
  1. Основні положення
  2. Заходи впливу, що застосовуються Національним банком
  3. Підстави та порядок застосування заходів впливу
  4. Контроль за усуненням порушень
  5. Призначення куратора банку
- II. Заходи впливу
  1. Письмове застереження
  2. Скликання загальних зборів учасників банку, ради банку, правління банку
  3. Укладення письмової угоди з банком
  4. Зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі
  5. Установлення для банку підвищених економічних нормативів
  6. Підвищення резервів на покриття можливих збитків за кредитами та іншими активами
  7. Обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій
  8. Заборона надавати бланкові кредити
  9. Накладання штрафів
  10. Тимчасова, до усунення порушення, заборона використання власником істотної участі в банку права голосу придбаних акцій (паїв)
  11. Тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи банку від посади
  12. Віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних
  13. Віднесення банку до категорії неплатоспроможних
- III. Ліквідація банку (філії іноземного банку)
  1. Підстави для відкликання банківської ліцензії та ліквідації банку
  2. Особливості ліквідації банку за рішенням його власників
  3. Завершення ліквідації банку
  4. Особливості ліквідації філії іноземного банку
- IV. План фінансового оздоровлення та програма капіталізації банку
  1. Загальні вимоги до плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації
  2. Вимоги щодо складання плану фінансового оздоровлення банку
  3. Вимоги щодо складання програми капіталізації банку

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 12 травня 2015 р. № 316

Про застосування санкцій до небанківських фінансових установ

На виконання статей 3, 14, пункту 5 розділу X Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України «Про Національний банк України» Правління Національного банку України постановляє:

1. Затвердити Положення про застосування Національним банком України санкцій за порушення законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Правління Національного банку України від 15 червня 2011 року № 192 «Про затвердження Положення про застосування Національним банком України санкцій за порушення законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 11 липня 2011 року за № 836/19574;

постанову Правління Національного банку України від 7 червня 2013 року № 213 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 2 липня 2013 року за № 1106/23638;

пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 31 жовтня 2014 року № 696 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України».

3. Департаменту фінансового моніторингу (Бутковська Т.П.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та забезпечити її розміщення на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку України.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О.В.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

В.о. Голови

О.В. Писарук

ПОГОДЖЕНО:

**В.о. Голови Державної служби
фінансового моніторингу України**

В.П. Зубрій

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Правління Національного банку України «Про порядок накладення Національним банком України штрафів за порушення банками вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»»	17.03.2004 № 108	05.04.2004 № 422/9021	Офіційний вісник України від 23.04.2004, № 14, стор. 331, стаття 978, код акту 28409/2004	16.04.2004	Постанова Правління Національного банку України від 15.06.2011 № 192
2.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про застосування Національним банком України санкцій за порушення законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	15.06.2011 № 192	11.07.2011 № 836/19574	Офіційний вісник України від 25.07.2011, № 54, стор. 25, стаття 2153, код акту 57517/2011	25.07.2011	Постанова Правління Національного банку України від 12.05.2015 № 316
3.	Постанова Правління Національного банку України «Про застосування санкцій до небанківських фінансових установ»	12.05.2015 № 316	-	Офіційний вісник України від 19.06.2015, № 46, стор. 206, стаття 1504, код акту 77222/2015	14.05.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
12 травня 2015 р. № 316

ПОЛОЖЕННЯ

про застосування Національним банком України санкцій за порушення законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблене на підставі Законів України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), «Про Національний банк України» та інших законодавчих актів України.

Дія цього Положення поширюється на небанківські фінансові установи-резиденти, які є платіжними організаціями та/або членами чи учасниками платіжних систем, у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку України (далі - фінансові установи), крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - у сфері запобігання легалізації) здійснює Національний банк України (далі - Національний банк).

2. Це Положення визначає порядок:

1) застосування Національним банком до фінансових установ санкцій передбачених статтею 24 Закону (далі - санкції);

2) пред'явлення Національним банком на підставі статті 14 Закону вимог щодо виконання фінансовою установою законодавства у сфері запобігання легалізації (далі - письмова вимога);

3) здійснення Національним банком контролю і нагляду за виконанням фінансовими установами рішень про застосування до них Національним банком санкцій, письмових вимог.

Терміни та поняття, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в значеннях, наведених Законом, іншими законодавчими актами України, нормативно-правовими актами Національного банку.

3. Рішення про застосування до фінансових установ санкцій (далі - Рішення) приймає Правління Національного банку (далі - Правління) або уповноважений орган, якому Правління делегувало такі повноваження (далі - уповноважений орган Національного банку).

4. Надсилання до фінансової установи копій Рішення та оригіналу письмової вимоги здійснюється в порядку, установленому цим Положенням/ Національним банком.

5. Національний банк за порушення (невиконання/неналежне виконання) фінансовими установами вимог Закону та/або нормативно-правових актів Національного банку, що регулюють діяльність (здійснення сукупних або окремих заходів) у сфері запобігання легалізації (далі - нормативно-правові акти), що були встановлені в результаті перевірок (виїзна перевірка, безвиїзний нагляд з питань фінансового моніторингу), в установленому цим Положенням порядку застосовує до них санкції протягом шести місяців із дня виявлення Національним банком, але не пізніше ніж через три роки з дня вчинення порушення, до яких належать:

1) штрафні санкції;

2) анулювання ліцензії на право провадження певних видів діяльності фінансової установи;

3) відсторонення посадової особи фінансової установи від посади.

6. Днем виявлення Національним банком порушення Закону та/або нормативно-правових актів (далі - день виявлення) є дата складання:

1) довідки про виїзну перевірку фінансової установи (її відокремленого підрозділу);

2) акта про результати безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу фінансової установи.

7. Національний банк має право на підставі результатів контролю і нагляду застосовувати до фінансових установ санкції за невиконання ними Рішень/письмових вимог/вимог цього Положення/документів Національного банку протягом шести місяців із наступного дня після завершення строку, установленого Національним банком/цим Положенням для їх виконання.

8. Строк, що визначається місяцями, закінчується у відповідне число останнього місяця строку.

9. Рішення має містити, зокрема інформацію про факти, що свідчать про вчинення фінансовою установою порушень, з посиланням на конкретні норми Закону та/або нормативно-правових актів, а також документи Національного банку в разі необхідності.

10. Національний банк може запросити для надання пояснень керівника (керівників) фінансової установи, працівника фінансової установи, відповідального за здійснення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник фінансової установи), на засідання уповноваженого органу Національного банку, який розглядатиме питання щодо застосування санкцій до фінансової установи.

Запрошення надсилається електронною поштою Національного банку (або в письмовій формі) не пізніше ніж за два робочих дні до дати проведення засідання уповноваженого органу Національного банку.

Нез'явлення запрошених осіб фінансової установи на засідання не є підставою для відкладення розгляду питання щодо застосування санкцій.

11. Національний банк надсилає фінансовій установі засвідчену копію Рішення/оригінал письмової вимоги рекомендованим листом з повідомленням про вручення із забезпеченням конфіденційності.

12. Рішення набирає законної сили з дати його прийняття, є обов'язковим до виконання та оскарженням його дія не зупиняється.

13. Застосування санкцій до фінансової установи за порушення Закону та/або нормативно-правових актів не звільняє від адміністративної відповідальності посадових осіб фінансової установи та інших осіб, винних у вчиненні порушень.

Національний банк має право застосувати до фінансової установи передбачені Законом санкції незалежно від притягнення до адміністративної відповідальності посадових осіб фінансової установи або інших осіб, винних у вчиненні порушень Закону та/або нормативно-правових актів.

II. Накладення штрафних санкцій

1. Національний банк адекватно вчиненому порушенню накладає на фінансову установу штрафні санкції у розмірах, передбачених частиною третьою статті 24 Закону.

2. Повторним порушенням є порушення фінансовою установою вимог Закону та/або нормативно-правового акта, вчинене протягом трьох років після дня виявлення Національним банком аналогічного порушення (порушення однієї і тієї самої норми Закону або нормативно-правового акта), за яке Національний банк прийняв рішення про застосування до фінансової установи санкції відповідно до Закону, та тягне за собою накладення на фінансову установу штрафу в розмірі, передбаченому частиною четвертою статті 24 Закону.

3. У разі вчинення фінансовою установою двох або більше порушень (у тому числі повторних порушень) вимог Закону та/або нормативно-правових актів штрафні санкції накладаються в межах більшого розміру штрафу, установленого за вид порушення з числа вчинених.

4. Рішення Національного банку про застосування до фінансової установи штрафних санкцій є виконавчим документом та має відповідати вимогам, установленим статтею 18 Закону України «Про виконавче провадження».

5. Рішення Національного банку про застосування до фінансової установи штрафних санкцій підлягає виконанню нею протягом п'ятнадцяти робочих днів із дня його отримання.

Фінансова установа зобов'язана повідомити Національний банк про сплату штрафу не пізніше наступного робочого дня після сплати штрафу електронною поштою Національного банку та в той самий день надіслати до Національного банку засвідчену копію розрахункового документа про сплату штрафу рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

6. У разі невиконання фінансовою установою Рішення Національного банку про застосування штрафних санкцій у встановлений строк воно передається Національним банком до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

7. Оскарження Рішення Національного банку про застосування до фінансової установи штрафних санкцій, передбачених Законом, здійснюється в судовому порядку виключно з метою встановлення законності прийняття такого Рішення та не зупиняє виконання Національним банком застосованої санкції.

III. Письмова вимога

1. Національний банк має право вимагати від фінансової установи виконання (усунення та/або здійснення заходів, необхідних для недопущення в подальшій діяльності порушень) вимог законодавства у сфері запобігання легалізації шляхом пред'явлення до неї письмової вимоги.

2. Письмова вимога складається на бланку Національного банку. У письмовій вимозі зазначаються назва документа "Письмова вимога", повне найменування та місцезнаходження фінансової установи, якій вона надсилається, вчинені фінансовою установою порушення та за потреби необхідність вжиття нею у визначені Національним банком строки конкретних заходів з метою усунення порушень.

3. Фінансова установа зобов'язана в разі визначення Національним банком строків для вжиття нею відповідних заходів подати Національному банку не пізніше п'яти робочих днів з дня:

1) отримання письмової вимоги - план заходів, які вона зобов'язується в установлені Національним банком строки вжити для усунення порушень (далі - план усунення порушень);

2) закінчення строку, визначеного в письмовій вимозі, - звіт про виконання плану усунення порушень, та документи, що підтверджують їх усунення.

Національний банк має право протягом одного місяця з дня отримання плану усунення порушень подати пропозиції та зауваження до нього, які є обов'язковими для врахування фінансовою установою.

IV. Анулювання ліцензії

1. Національний банк у разі виявлення двох і більше будь-яких повторних порушень, вчинених фінансовою установою, додатково до застосування штрафної санкції, передбаченої частиною четвертою статті 24 Закону, може анулювати:

1) ліцензію на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків (далі - ліцензія);

2) генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій (далі - генеральна ліцензія).

2. Фінансова установа, щодо якої Національний банк прийняв рішення про застосування санкції у вигляді анулювання ліцензії/генеральної ліцензії, зобов'язана припинити переказ коштів та повернути оригінали відповідних ліцензій Національному банку в порядку та строки, що визначені в законодавстві, шляхом надіслання їх рекомендованим листом з повідомленням про вручення або кур'єрською службою.

3. Фінансова установа, яка є платіжною організацією платіжної системи, протягом трьох робочих днів із дня отримання рішення про анулювання ліцензії/генеральної ліцензії повідомляє:

1) членів/учасників створеної нею внутрішньодержавної платіжної системи про застосування до неї Національним банком санкції у вигляді анулювання ліцензії;

2) членів/учасників створеної нею міжнародної платіжної системи, у тому числі тих, що діють на території іншої держави, та наглядовий орган відповідної іноземної держави про застосування до неї Національним банком санкції у вигляді анулювання генеральної ліцензії.

Фінансова установа, що є членом/учасником платіжної системи, протягом трьох робочих днів із дня отримання рішення про анулювання ліцензії/генеральної ліцензії повідомляє платіжну організацію відповідної платіжної системи про застосування до неї Національним банком санкції у вигляді анулювання ліцензії/генеральної ліцензії.

V. Відсторонення посадової особи фінансової установи від посади

1. Національний банк має право тимчасово до усунення порушень відсторонити посадову особу фінансової установи від посади в разі порушення цією особою Закону та/або нормативно-правових актів, та/або вимог цього Положення/документів Національного банку.

2. Національний банк має право відсторонити від посад таких посадових осіб фінансової установи:

1) керівника (керівників) фінансової установи;

2) головного бухгалтера фінансової установи;

3) відповідального працівника фінансової установи;

4) керівника відокремленого підрозділу фінансової установи.

3. Рішення Національного банку про відсторонення посадової особи від посади надсилається фінансовій установі не пізніше наступного робочого дня з дня прийняття такого рішення.

4. Фінансова установа не пізніше трьох робочих днів із дня отримання рішення Національного банку про відсторонення посадової особи від посади повідомляє електронною поштою Національному банку про посадову особу, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відстороненої посадової особи, зазначивши реквізити прийнятого (прийнятих) компетентним органом (посадовою особою) фінансової установи рішення (рішень).

5. Посадову особу фінансової установи, яку було відсторонено від посади на підставі рішення Національного банку, може бути поновлено на посаді лише на підставі рішення Національного банку про надання дозволу на поновлення на посаді посадової особи фінансової установи.

6. Уповноважений орган Національного банку розглядає питання щодо надання дозволу на поновлення на посаді посадової особи фінансової установи, яку було відсторонено від посади

РОЗДІЛ III.

на підставі рішення Національного банку, у разі відповідного звернення фінансової установи та за умови подання нею документів, що підтверджують усунення порушень.

7. Рішення про надання дозволу на поновлення особи на посаді приймає уповноважений орган Національного банку, що приймав рішення про відсторонення такої особи від посади, або інший уповноважений орган.

**Заступник директора -
начальник управління системного
аналізу Департаменту
фінансового моніторингу**

Т.П. Бутковська

ПОГОДЖЕНО
**Перший заступник
Голови Національного банку України**

О.В. Писарук

Коментар: На виконання статей 3, 14, пункту 5 розділу X Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України «Про Національний банк України» Правління Національного банку України прийняло постанову «Про застосування санкцій до небанківських фінансових установ».

Положення про застосування Національним банком України санкцій за порушення законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення складається з таких розділів:

- I. Загальні положення
- II. Накладення штрафних санкцій
- III. Письмова вимога
- IV. Анулювання ліцензії

- V. Відсторонення посадової особи фінансової установи від посади

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 29 грудня 2001 р. № 563

Про затвердження Положення про порядок накладення адміністративних штрафів

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 25 січня 2002 р. за № 62/6350

Із змінами, внесеними згідно з Постановами Національного банку

від 21 травня 2003 р. № 211

від 17 червня 2009 р. № 357

від 12 листопада 2010 р. № 491

від 12 березня 2012 р. № 84

від 22 лютого 2013 р. № 51

від 09 грудня 2013 р. № 503

від 30 квітня 2015 р. № 301

від 31 грудня 2015 р. № 1003

У зв'язку з унесенням змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України або здійснення ризикових операцій, які загрожують інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, порядку подання фінансової звітності та ведення бухгалтерського обліку при ліквідації банку, за незаконне розголошення або використання інформації, що становить банківську таємницю, протидію тимчасовій адміністрації або ліквідації банку, здійснення банківської діяльності без банківської ліцензії та відповідно до статей 72, 73, 74 Закону України «Про банки і банківську діяльність» Правління Національного банку України постановляє:

1. Затвердити Положення про порядок накладення адміністративних штрафів (далі - Положення), що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

Положення про порядок накладення штрафів на керівників банків та інших фінансово-кредитних установ у разі невиконання ними законних вимог Національного банку України щодо усунення порушень банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України, затверджене постановою Правління Національного банку України від 09.03.2000 № 94 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 28.03.2000 за № 189/4410;

главу 8 розділу III Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 369 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.09.2001 за № 845/6036.

3. Адміністративному департаменту (В.В. Врублевський) у десятиденний термін після державної реєстрації Положення в Міністерстві юстиції України здійснити його тиражування, а також виготовити бланки процесуальних та інших документів згідно з додатками до нього для потреб

РОЗДІЛ III.

Національного банку України та забезпечити ними територіальні управління Національного банку України.

4. Генеральному департаменту банківського нагляду (О.І. Кіреєв) щорічно подавати Адміністративному департаменту (В.В. Врублевський) заявки на виготовлення потрібної кількості примірників бланків процесуальних документів та інших документів, передбачених у додатках до Положення.

5. Ця постанова набирає чинності через 10 днів після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

6. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови В.Л. Кротюка, Генеральний департамент банківського нагляду (О.І. Кіреєв), Економічний департамент (В.М. Галь), Департамент платіжних систем (В.М. Кравець), Департамент монетарної політики (Н.І. Гребеник), Департамент готівково-грошового обігу (Н.В. Дорофєєва), Департамент бухгалтерського обліку (В.І. Ричаківська) та керівників територіальних управлінь Національного банку України.

Голова

В.С. Стельмах

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок накладення адміністративних штрафів»	29.12.2001 № 563	25.01.2002 № 62/6350	Офіційний вісник України від 15.02.2002, № 5, стор. 72, стаття 199, код акту 21275/2002	15.02.2002	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2001 р.
№ 563

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 25 січня 2002 р. за № 62/6350

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок накладення адміністративних штрафів

1. Загальні положення

1.1. Це Положення на підставі Законів України «Про Національний банк України», «Про банки і банківську діяльність» (далі - Закон), статей 255, 257, 234-3, 221 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - Кодекс) установлює порядок складання та подання відповідній посадовій особі або органі, уповноваженим розглядати справи про адміністративні правопорушення, протоколів про адміністративні правопорушення, а також установлює порядок накладення штрафів, передбачених статтями 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-20 Кодексу.

1.2. Згідно зі статтею 2343 Кодексу Національний банк України (далі - Національний банк) розглядає справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-20 Кодексу.

1.3. Від імені Національного банку розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Голова Національного банку та його заступники, керівники територіальних управлінь Національного банку та їх заступники, керівники структурних підрозділів Національного банку та їх заступники, які забезпечують виконання функцій Національного банку з нагляду (оверсайта), контролю (далі - Уповноважені особи).

1.4. Керівниками структурних підрозділів Національного банку та їх заступниками, які забезпечують виконання функцій Національного банку з нагляду (оверсайта), контролю, уповноваженими від імені Національного банку розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення, є:

- 1) директор Департаменту банківського нагляду, його заступники;
- 2) директор Департаменту інспекційних перевірок банків, його заступники;
- 3) директор Департаменту фінансового моніторингу, його заступники;
- 4) директор Департаменту реєстраційних питань та ліцензування, його заступники;
- 5) директор Департаменту платіжних систем, його заступники;
- 6) директор Департаменту грошового обігу, його заступники.

1.5. Передбачені цим Положенням повноваження Уповноважених осіб можуть виконуватися посадовими особами, які їх заміщують, у встановленому порядку.

1.6. Уповноважені особи мають право накладати адміністративні стягнення, передбачені статтями 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-20 Кодексу, у межах своїх повноважень і лише під час виконання службових обов'язків.

1.7. Адміністративна відповідальність за правопорушення, передбачені статтями 163-12, 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-8 (у частині, що стосується правопорушень у галузі банківської діяльності та банківських операцій) (далі – 166-8), 166-9, 166-20 та 188-34 Кодексу, настає, якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності.

1.8. При малозначності вчиненого адміністративного правопорушення Уповноважена особа може звільнити порушника від адміністративної відповідальності і обмежитись усним зауваженням.

2. Накладення адміністративного стягнення

2.1. Адміністративне стягнення є мірою відповідальності і застосовується з метою виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, у дусі дотримання банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку, а також запобігання вчиненню нових правопорушень як правопорушником, так і іншими особами.

2.2. Національний банк уживає заходів щодо притягнення до адміністративної відповідальності за допущення порушень, передбачених статтями 163-12, 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-8, 166-9, 166-20 та 188-34 Кодексу.

2.3. Штраф накладається:

- а) пов'язаних з банком осіб;
- б) інших осіб, які відповідно до Закону можуть бути об'єктом перевірки Національного банку;
- в) на голову ліквідаційної комісії, ліквідатора;
- г) інших відповідальних осіб, залучених до ліквідації банку;
- г) на посадових осіб банків, філій іноземних банків;
- д) на посадових осіб небанківських фінансових установ - резидентів, які є платіжними організаціями та/або членами чи учасниками платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів) (далі - фінансові установи);
- е) на осіб, які незаконно розголосили в будь-якому вигляді інформацію, що відповідно до закону є об'єктом обміну між банком та Уповноваженим органом, або факт її подання (одержання), якщо ця інформація стала відомою цій особі у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю;
- е) підпункт "е" пункту 2.3 виключено
- є) посадових осіб юридичних осіб - суб'єктів господарювання, які порушили закони України та нормативно-правові акти Національного банку щодо порядку здійснення операцій з електронними грошима;
- ж) посадових осіб платіжних організацій, що порушили закони України та нормативно-правові акти Національного банку, які регулюють переказ коштів в Україні;

з) посадових осіб члена/учасника платіжної системи, що порушили закони України та нормативно-правові акти Національного банку, які регулюють переказ коштів в Україні, не повідомили про помилкові/неналежні перекази та суб'єктів цих переказів інших членів/учасників платіжної системи;

и) посадових осіб еквайра та/або емітента, які порушили встановлені Національним банком загальні параметри моніторингу з метою ідентифікації помилкових та неналежних переказів із застосуванням електронних платіжних засобів;

і) фізичних осіб - підприємців та посадових осіб юридичних осіб, які є об'єктами нагляду (оверсайту);

ї) фізичних осіб - підприємців та посадових осіб юридичних осіб, які надають послуги платіжної системи без реєстрації платіжної системи в порядку, установленому законами та нормативно-правовими актами Національного банку.

Штрафи на осіб, зазначених у цьому пункті, накладаються, якщо виявлене порушення є наслідком їх особистих дій або бездіяльності.

Терміни «еквайр», «емітент», «платіжна організація», «член/учасник платіжної системи», «нагляд (оверсайт)» вживаються у значеннях, визначених Законом України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні».

Термін «пов'язана з банком особа» вживається у значенні, визначеному Законом.

2.4. До посадових осіб банків, філій іноземних банків, на яких накладаються штрафи, належать:

а) голова, його заступники та члени ради банку;

б) керівник філії іноземного банку;

в) голова, його заступники та члени правління (ради директорів) банку;

г) головний бухгалтер банку, його заступники;

г) керівник відокремленого підрозділу;

д) посадові особи банку, відповідальні за здійснення сукупності чи окремих заходів з фінансового моніторингу.

2.5. При накладенні штрафу враховуються характер учиненого правопорушення, особа порушника, ступінь його вини, майновий стан, а також обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність.

2.6. Обставинами, що пом'якшують відповідальність, визнаються:

а) щире розкаяння винного;

б) учинення правопорушення за збігу тяжких особистих чи сімейних обставин;

в) учинення правопорушення вагітною жінкою або жінкою, яка має дитину віком до одного року.

Посадова особа, яка вирішує справу про адміністративне правопорушення, може визнати пом'якшувальними й інші обставини, не зазначені в цьому пункті.

2.7. Обставинами, що обтяжують відповідальність, визнаються:

а) продовження протиправної поведінки;

б) повторне протягом року вчинення однорідного правопорушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню; вчинення правопорушення особою, яка раніше вчинила кримінальне правопорушення.

2.8. При вчиненні однією особою двох або більше адміністративних правопорушень адміністративне стягнення накладається за кожне правопорушення окремо.

Якщо особа вчинила кілька адміністративних правопорушень, справи про які одночасно розглядаються однією і тією самою посадовою особою, то стягнення накладається в межах санкції, установлені за більш серйозне правопорушення із вчинених.

2.9. Адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше ніж через два місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні - два місяці з дня його виявлення.

Якщо справа про адміністративне правопорушення підвідомча суду (судді), то стягнення може бути накладено не пізніше ніж через три місяці з дня вчинення правопорушення, а в разі триваючого правопорушення - не пізніше ніж через три місяці з дня його виявлення.

У разі закриття кримінального провадження, але за наявності в діях порушника ознак адміністративного правопорушення, адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через місяць з дня прийняття рішення про закриття кримінального провадження.

2.10. Якщо особа, піддана адміністративному стягненню, протягом року з дня закінчення виконання стягнення не вчинила нового адміністративного правопорушення, то ця особа вважається такою, яка не була піддана адміністративному стягненню.

2.11. Якщо внаслідок вчинення адміністративного правопорушення заподіяно майнову шкоду громадянину, підприємству, установі або організації, то питання щодо відшкодування винним майнової шкоди вирішується в судовому порядку.

3. Провадження в справах про адміністративні правопорушення

3.1. Метою провадження в справах про адміністративні правопорушення є: своєчасне, всебічне, повне й об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її у точній відповідності до вимог Закону, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють учиненню адміністративних правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання особи в дусі дотримання законів, нормативно-правових актів Національного банку, зміцнення законності.

3.2. Завданнями Національного банку під час здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 163-12, 166-8, 166-9 та 188-34 Кодексу, є складання протоколів про адміністративні правопорушення та їх надсилання місцевим судам.

3.3. Завданнями Національного банку в справах про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-20 Кодексу, є складання протоколів про адміністративні правопорушення та розгляд справ і накладення адміністративних стягнень.

3.4. Провадження в справі про адміністративне правопорушення, передбачені статтями 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-20 Кодексу, не може бути розпочате, а розпочате підлягає закриттю в разі:

- а) відсутності події і складу адміністративного правопорушення;
- б) неосудності особи, яка вчинила протиправну дію чи бездіяльність;
- в) видання акта амністії, якщо він усуває застосування адміністративного стягнення;
- г) скасування акта, що встановлює адміністративну відповідальність;
- г) закінчення на момент розгляду справи про адміністративне правопорушення строків, передбачених пунктом 2.9 цього Положення;
- д) наявність по тому самому факту щодо особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, постанови компетентного органу (посадової особи) про накладення адміністративного стягнення або нескасованої постанови про закриття справи про адміністративне правопорушення, а також повідомлення про підозру особі у кримінальному провадженні по даному факту;
- е) смерті особи, щодо якої було розпочато провадження в справі.

4. Протокол про адміністративне правопорушення

4.1. Протокол про вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтями 16312, 16314, 1665, 1666 (частини третя, четверта), 1668, 1669, 16620 та 18834 Кодексу, складається уповноваженою на те посадовою особою Національного банку або відповідного територіального управління за формою, визначеною в додатку 1 до цього Положення.

4.2. Уповноваженими посадовими особами Національного банку, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення, є:

- 1) директори департаментів банківського нагляду, інспекційних перевірок банків, фінансового моніторингу, реєстраційних питань та ліцензування, платіжних систем, грошового обігу, їх заступники;
- 2) керівник інспекційної групи або його заступник, який здійснює інспекційні перевірки банків або інших осіб, що відповідно до Закону можуть бути об'єктами перевірки Національного банку;
- 3) керівник інспекційної групи, який здійснює перевірку банку, фінансової установи з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

4) керівник робочої групи/уповноважений працівник, який виконує обов'язки керівника робочої групи/фахівець Національного банку, який здійснює виїзні перевірки щодо дотримання банками, іншими фінансовими установами та національним оператором поштового зв'язку вимог валютного законодавства України, перевірки пунктів обміну іноземної валюти на території України;

5) керівник робочої групи, який здійснює перевірку щодо дотримання об'єктами нагляду (оверсайта) платіжних систем та систем розрахунків вимог законодавства України, яке регулює діяльність платіжних систем та переказ коштів в Україні;

6) куратор банку;

7) інші працівники структурних підрозділів Національного банку, зазначених у підпункті 1 цього пункту, у посадових інструкціях яких містяться повноваження складати протоколи про адміністративні правопорушення.

4.3. У протоколі про адміністративне правопорушення зазначаються: дата і місце його складання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол, відомості про особу, яка притягається до адміністративної відповідальності (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, адреса місця проживання або перебування, місце роботи, посада, індивідуальний ідентифікаційний номер або номер і серія паспорта для фізичних осіб - громадян України, які через свої релігійні або інші переконання відмовилися від прийняття ідентифікаційного номера, офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади та мають відмітку в паспорті громадянина України), місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення, нормативний акт, що передбачає відповідальність за це правопорушення, прізвища, імені, по батькові, адреси місця проживання або перебування свідків і потерпілих (якщо вони є), пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, інформація про надані особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснення її прав і обов'язків, передбачених статтею 63 Конституції України та статтею 268 Кодексу, інші відомості, необхідні для вирішення справи. Якщо правопорушенням заподіяно матеріальну шкоду, то про це також зазначається в протоколі.

До протоколу про адміністративне правопорушення додаються оригінали або належним чином засвідчені копії документів, що підтверджують вчинення адміністративного правопорушення, винність особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для вирішення справи.

4.4. Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу про адміністративне правопорушення, підписати протокол або відмовитись від його підписання.

4.5. Уповноважена посадова особа Національного банку, яка має право складати протоколи про адміністративні правопорушення, в разі складання протоколу на місці вчинення адміністративного правопорушення в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, складає протокол про адміністративне правопорушення в двох примірниках, підписує кожен із примірників та пропонує їх підписати особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, та/або надати пояснення та зауваження щодо змісту протоколу.

У разі наявності свідків і потерпілих протокол може бути підписано також цими особами.

У разі відмови особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, від підписання протоколу або ознайомлення з ним, уповноважена посадова особа Національного банку, яка має право складати протоколи про адміністративні правопорушення, вносить до першого примірника протоколу відповідний запис.

4.6. Уповноважена посадова особа Національного банку, яка має право складати протоколи про адміністративні правопорушення, в разі виявлення адміністративного правопорушення під час виконання функцій Національного банку з нагляду (оверсайта), контролю без виїзду до фактичного місцезнаходження об'єктів нагляду (оверсайта), контролю або відсутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, на місці вчинення адміністративного правопорушення:

1) повідомляє особу, яка притягається до адміністративної відповідальності, про місце, дату та час, коли така особа має з'явитися до Національного банку для надання нею пояснень, що стосуються виявленого правопорушення;

2) складає, підписує два примірники протоколу про адміністративне правопорушення та надсилає другий примірник протоколу про адміністративне правопорушення особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, якщо така особа не з'явилась до Національного банку у зазначені в повідомленні дату та час для надання пояснень, що стосуються виявленого правопорушення.

4.7. Повідомлення, зазначене в підпункті 1 пункту 4.6 цього Положення, надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення на адреси місця проживання або перебування особи та свідків і потерпілих (якщо вони є) не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня, коли особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має з'явитися до Національного банку.

Якщо особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, є посадовою особою юридичної особи, то повідомлення у той самий строк надсилається лише на адресу такої юридичної особи. Юридична особа, яка отримала повідомлення, зобов'язана негайно забезпечити його вручення особі, яка притягається до адміністративної відповідальності.

Повідомлення посадовій особі банку, яка притягається до адміністративної відповідальності, надсилається лише на електронну адресу банку з використанням системи електронної пошти Національного банку не пізніше ніж за 5 календарних днів до дня, коли така особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має з'явитися до Національного банку. Банк зобов'язаний забезпечити негайне вручення повідомлення особі, яка притягається до адміністративної відповідальності.

4.8. Другий примірник протоколу про адміністративне правопорушення:

1) вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, під розписку у випадку, зазначеному в пункті 4.5 цього Положення;

2) надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення на адресу місця проживання або перебування особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, або на адресу юридичної особи, якщо особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, є її посадовою особою у випадку, зазначеному в підпункті 2 пункту 4.6 цього Положення.

4.9. Протокол про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-20 Кодексу, подається Уповноваженій особі.

Уповноважені особи, зазначені в пункті 1.4 цього Положення, мають право розглядати справи про адміністративні правопорушення за складеними ними протоколами про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-20 Кодексу.

4.10. Протокол про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 163-12, 166-8, 166-9 та 188-34 Кодексу, надсилається до місцевого суду.

5. Розгляд справ про адміністративне правопорушення

5.1. Справа про адміністративне правопорушення, пов'язане з порушеннями, зазначеними в пункті 4.9 цього Положення, розглядається за місцем його вчинення в 15-денний строк із дня одержання Уповноваженою особою протоколу про адміністративне правопорушення та інших матеріалів справи або складення протоколу у випадку, визначеному в абзаці другому пункту 4.9 цього Положення.

Відомості про дату, час і місце розгляду справи про адміністративне правопорушення повідомляються особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, та іншим особам, які беруть участь у розгляді справи про адміністративне правопорушення, у порядку та строки, зазначені в пункті 4.7 цього Положення.

Справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, або за відсутності цієї особи, коли є дані про її повідомлення про місце і час розгляду справи в установленому порядку.

5.2. Справа про адміністративне правопорушення (статті 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-20 Кодексу) розглядається відкрито та на засадах рівності всіх громадян перед Законом.

5.3. Доказами в справі про адміністративне правопорушення є будь-які фактичні дані, на підставі яких у визначеному Законом порядку встановлюється наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність відповідної особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються на підставі протоколу про адміністративне правопорушення та пояснень особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, а також інших документів.

5.4. Посадова особа оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному й об'єктивному дослідженні всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись Законом і правосвідомістю.

5.5. Якщо при розгляді справи посадова особа дійде висновку, що порушення має ознаки кримінального правопорушення, то вона передає матеріали прокурору, органу досудового розслідування.

5.6. У розгляді справи про адміністративне правопорушення можуть брати участь адвокат, інший фахівець у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, адвокат, який призначений Центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Ці особи мають право знайомитися з матеріалами справи, заявляти клопотання, за дорученням особи, яка його запросила, від її імені подавати скарги на рішення органу (посадової особи), який розглядає справу, а також мають інші права, передбачені законами України.

Повноваження адвоката на участь у розгляді справи підтверджуються довіреністю на ведення справи, посвідченою нотаріусом або посадовою особою, якій відповідно до закону надано право посвідчувати довіреності, або ордером чи дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги, або договором про надання правової допомоги. До ордера обов'язково додається витяг з договору, у якому зазначаються повноваження адвоката або обмеження його прав на вчинення окремих дій як захисника. Витяг засвідчується підписами сторін.

Повноваження адвоката, призначеного Центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, підтверджуються дорученням, що видається Центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

5.7. Посадова особа при підготовці до розгляду справи про адміністративне правопорушення вирішує такі питання:

- а) чи належить до його компетенції розгляд цієї справи;
- б) чи правильно складено протокол та інші матеріали справи про адміністративне правопорушення;
- в) чи сповіщено осіб, які беруть участь у розгляді справи, про час і місце її розгляду;
- г) чи витребувано потрібні додаткові матеріали;
- г) чи підлягають задоволенню клопотання особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, її законних представників, адвоката.

5.8. Розгляд справи розпочинається з представлення посадової особи, яка розглядає справу.

Посадова особа, яка розглядає справу, оголошує, яка справа підлягає розгляду, хто притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснює особам, які беруть участь у розгляді справи, їх права і обов'язки. Після цього оголошується протокол про адміністративне правопорушення. На засіданні заслуховуються особи, які беруть участь у розгляді справи, досліджуються докази і вирішуються клопотання.

5.9. Посадова особа при розгляді справи про адміністративне правопорушення зобов'язана з'ясувати: чи було вчинено адміністративне правопорушення, чи винна певна особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, чи є обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, а також з'ясувати інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

5.10. Справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 163-12, 166-8, 166-9 та 188-34 Кодексу, розглядаються суддями місцевих судів відповідно до статті 221 Кодексу.

6. Постанова за справою про адміністративне правопорушення

6.1. За результатами розгляду справи про адміністративне правопорушення, передбачене статтями 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-20 Кодексу, Уповноважена особа виносить постанову за справою.

Постанова має містити такі реквізити: посаду, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка винесла постанову, дату розгляду справи, відомості про особу, щодо якої розглядається справа (прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, адреса місця проживання або перебування, місце роботи, посада, індивідуальний ідентифікаційний номер або номер і серія паспорта для фізичних осіб - громадян України, які через свої релігійні або інші переконання відмовилися від прийняття ідентифікаційного номера, офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади та мають відмітку в паспорті громадянина України), викладення обставин, установлених при розгляді справи, зазначення нормативно-правового акта, що передбачає відповідальність за це адміністративне правопорушення, прийняте за справою рішення.

Постанова за справою має містити вказівку про порядок і строк її оскарження.

Постанова за справою про адміністративне правопорушення підписується Уповноваженою особою, яка розглянула справу, та скріплюється гербовою печаткою.

6.2. За справою про адміністративне правопорушення посадова особа приймає одну з таких постанов:

- а) про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу (додаток 2);
- б) про закриття справи про адміністративне правопорушення (додаток 3).

Постанова про закриття справи про адміністративне правопорушення приймається при оголошенні усного зауваження, передачі матеріалів прокурору, органу досудового розслідування або за наявності обставин, передбачених пунктом 3.4 цього Положення.

6.3. Постанова оголошується негайно після закінчення розгляду справи. Копія постанови протягом трьох днів вручається або надсилається особі, щодо якої її винесено.

Копія постанови вручається під розписку. Якщо копія постанови надсилається, то про це робиться відповідна відмітка в справі.

6.4. Постановам за справою про адміністративні правопорушення присвоюються реєстраційні номери, що складаються з порядкового номера постанови та реєстраційного номера вихідної кореспонденції відповідної установи, який зазначається через косу лінію.

Облік постанов за справами про адміністративні правопорушення здійснюється уповноваженою посадовою особою шляхом запису їх у журналі обліку постанов за справами про адміністративні правопорушення (додаток 4). Журнал має бути пронумерований, прошнурований та скріплений гербовою печаткою і засвідчується підписом керівника відповідної установи. Облік постанов проводиться в межах кожного календарного року окремо.

7. Оскарження постанови за справою про адміністративне правопорушення

7.1. Постанову за справою про адміністративне правопорушення може бути оскаржено, особою, щодо якої її винесено.

7.2. Постанову за справою про адміністративне правопорушення може бути оскаржено до вищестоящої посадової особи або до місцевого суду, рішення якого є остаточним.

Скарга подається посадовій особі, яка винесла постанову за справою про адміністративне правопорушення. Скарга, що надійшла, протягом трьох днів надсилається разом із справою органі (посадовій особі), правомочному відповідно до цього пункту її розглядати.

7.3. Скаргу на постанову за справою про адміністративне правопорушення може бути подано протягом 10 днів з дня винесення постанови. У разі неподання її протягом зазначеного строку з поважних причин цей строк за заявою, особи, щодо якої винесено постанову, може бути поновлено органом (посадовою особою), правомочним розглядати скаргу.

7.4. Подання скарги в установлений строк зупиняє виконання постанови про накладення адміністративного стягнення до розгляду скарги.

7.5. Скарга на постанову за справою про адміністративне правопорушення розглядається посадовою особою у 10-денний строк із дня її надходження.

7.6. Орган (посадова особа) при розгляді скарги на постанову за справою про адміністративне правопорушення перевіряє законність і обґрунтованість винесеної постанови і ухвалює одне з таких рішень:

- а) залишає постанову без зміни, а скаргу без задоволення;
- б) скасовує постанову і надсилає справу на новий розгляд;
- в) скасовує постанову і закриває справу;
- г) змінює захід стягнення в межах, передбачених статтями 163-14, 166-5, 166-6 (частини третя, четверта), 166-20 Кодексу, для того, щоб стягнення не було посилено.

Посадова особа Національного банку, яка розглянула скаргу на постанову за справою про адміністративне правопорушення, своє рішення оформлює у вигляді постанови (додаток 5).

Якщо буде встановлено, що постанову винесено посадовою особою, неправомочно вирішувати цю справу, то така постанову скасовується і справа надсилається на розгляд компетентної посадової особи.

7.7. Копія рішення за скаргою на постанову за справою про адміністративне правопорушення протягом трьох днів надсилається особі, щодо якої її винесено.

7.8. Скасування постанови із закриттям справи про адміністративне правопорушення тягне за собою повернення стягнених грошових сум.

8. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу

8.1. Постанова про накладення адміністративного стягнення є обов'язковою для виконання.

8.2. Постанова про накладення адміністративного стягнення підлягає виконанню з моменту її винесення.

У разі оскарження постанови про накладення адміністративного стягнення постановою підлягає виконанню після залишення скарги без задоволення.

Постанова про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу підлягає примусовому виконанню після закінчення строку, встановленого абзацом першим пункту 8.9 цього Положення.

Постанова про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу звертається до виконання посадовою особою, яка винесла постанову.

8.3. Постанова про накладення адміністративного стягнення виконується уповноваженим на те органом у порядку, встановленому чинним законодавством.

У разі винесення кількох постанов про накладення адміністративних стягнень щодо однієї особи кожна постанова виконується окремо.

8.4. За наявності обставин, зазначених у підпунктах «в», «г» і «е» пункту 3.4 цього Положення, посадова особа, яка винесла постанову про накладення адміністративного стягнення, припиняє її виконання, про що робить запис у цій постанові з посиланням на відповідний документ (зазначаються назва, реквізити документа та орган, що його видав).

8.5. Не підлягає виконанню постанова про накладення адміністративного стягнення, якщо її не було звернуто до виконання протягом трьох місяців з дня винесення. У разі зупинення виконання постанови відповідно до пункту 7.5 цього Положення перебіг строку давності зупиняється до розгляду скарги.

8.6. Питання, пов'язані з виконанням постанови про накладення адміністративного стягнення, вирішуються посадовою особою, яка винесла постанову.

8.7. Контроль за правильним і своєчасним виконанням постанови про накладення адміністративного стягнення здійснюється посадовою особою, яка винесла постанову.

Контроль за своєчасністю, правильністю, повнотою виконання рішень державним виконавцем у разі забезпечення ним примусового виконання постанови про адміністративне правопорушення, винесеної посадовою особою, здійснюється відповідно до Закону України "Про державну виконавчу службу".

8.8. Штраф має бути сплачений порушником не пізніше ніж через 15 днів з дня вручення йому постанови про накладення штрафу, а в разі оскарження - не пізніше ніж через 15 днів з дня повідомлення про залишення скарги без задоволення.

Особа, на яку накладено штраф за вчинення адміністративного правопорушення, сплачує його через банки України.

Після перерахування суми штрафу особа, яку притягнуто до адміністративної відповідальності, надсилає посадовій особі, яка винесла постанову про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу, копію квитанції або іншого платіжного документа про його сплату для внесення до постанови запису про її виконання. Зазначена копія підшивається до справи.

8.9. У разі несплати правопорушником штрафу в установлений строк уповноважена посадова особа Національного банку або відповідного територіального управління надсилає постанову про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу для примусового виконання до відділу державної виконавчої служби за місцем проживання порушника, його роботи або за місцезнаходженням його майна в порядку, встановленому законом.

У порядку примусового виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу за вчинення адміністративного правопорушення з правопорушника стягується:

подвійний розмір штрафу, визначеного у відповідній статті Кодексу;

витрати на облік зазначених правопорушень.

8.10. Постанова про накладення штрафу, за якою стягнення штрафу проведено повністю, з відміткою про виконання повертається посадовій особі, яка винесла постанову.

9. Порядок оформлення справи про адміністративне правопорушення

9.1. Ведення справи про адміністративне правопорушення забезпечує посадова особа, яка склала протокол.

Проведення в справі про адміністративне правопорушення вважається закінченим після виконання постанови про накладення штрафу, про що має бути зроблена відповідна відмітка в цій постанові, або винесення постанови про закриття справи у випадках, установлених чинним законодавством.

9.2. Справа про адміністративне правопорушення зброшурована, з описом документів, що в ній є (додаток 6), прошнуровується, скріплюється гербовою печаткою, засвідчується підписом посадової особи, яка винесла постанову, і здається на зберігання до архіву установи.

Справи про адміністративні правопорушення зберігаються в архіві в установленому порядку протягом трьох років.

**Директор
Юридичного департаменту**

В.В. Пасічник

**ПОГОДЖЕНО:
Заступник Голови
Національного банку України**

В.Л. Кротюк

Додаток 1
до Положення про порядок накладення
адміністративних штрафів

Національний банк України

ПРОТОКОЛ про вчинення адміністративного правопорушення

“ _____ ” _____ 20 _____ р.
(дата складання)

№ _____

_____ (місце складання)

Складено _____
(посада, структурний підрозділ, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол)

про те, що _____
(прізвище, ім'я, по батькові, дата та місце народження, адреса місця проживання або перебування,

місце роботи, посада, індивідуальний ідентифікаційний номер або номер і серія паспорта для фізичних осіб -

громадян України, які через свої релігійні або інші переконання відмовилися від прийняття ідентифікаційного номера,

РОЗДІЛ III.

офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади та мають відмітку в паспорті громадянина України, особи, яка притягується до адміністративної відповідальності)

вчинив(ла) адміністративне правопорушення, яке полягало в такому.

(місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення із зазначенням

реквізитів законодавчих або нормативно-правових актів, які було порушено)

Ураховуючи вищезазначене, _____
(прізвище, ініціали особи, яка притягується до адміністративної відповідальності)

вчинив(ла) адміністративне правопорушення, передбачене статтями 16312, 16314, 1665, 1666 (частини третя, четверта), 1668, 1669, 16620 та 18834 Кодексу України про адміністративні правопорушення (потрібне підкреслити).

Особі, яка притягується до адміністративної відповідальності, роз'яснені права, передбачені статтею 63 Конституції України та статтею 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання, під час розгляду справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця в галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження, оскаржити постанову за справою.

Пояснення особи, яка вчинила адміністративне правопорушення

(якщо пояснення надаються на окремому аркуші - зазначити)

_____
(підпис)

Інші відомості, потрібні для вирішення справи, _____

Підпис особи, яка склала протокол _____

Примірник протоколу отримав(ла)

_____
(Підпис особи, яка вчинила адміністративне правопорушення)

Примітка. Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви своєї відмови від його підписання.

(додаток 1 із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 21.05.2003 р. № 211, у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.06.2009 р. № 357, із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 12.11.2010 р. № 491, від 22.02.2013 р. № 51, від 31.12.2015 р. № 1003)

Додаток 2
до Положення про порядок накладення адміністративних штрафів

Національний банк України

ПОСТАНОВА

про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу

“ ___ ” _____ 20__ р. № _____

Я, _____

(зазначити посаду, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка розглянула справу)

розглянувши _____

(зазначити подані матеріали справи про адміністративне правопорушення)

щодо допущення порушень _____

(зазначити відповідні порушення, передбачені статтями 16314, 1665, 1666 (частини третя, четверта), 16620 Кодексу України про адміністративні правопорушення)

(зазначити прізвище, ім'я, по батькові, дату та місце народження, адресу місця проживання або перебування, місце роботи, посаду, індивідуальний ідентифікаційний номер або номер і серію паспорта для фізичних осіб -

громадян України, які через свої релігійні або інші переконання відмовилися від прийняття ідентифікаційного номера,

офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади та мають відмітку в паспорті громадянина України, особи, щодо якої винесено постанову)

установив:

(викласти обставини, встановлені під час розгляду справи)

РОЗДІЛ III.

Керуючись статтею 2343 Кодексу України про адміністративні правопорушення
(далі - КУпАП),

постановив:

1. _____
(вказати прізвище, ім'я, по батькові особи, щодо якої винесено постанову)
визнати винним(ою) у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого статтею
_____ КУпАП, та накласти на нього (неї) адміністративне стягнення у вигляді штрафу
(вказати статтю)

в розмірі

_____ (вказати розмір штрафу в неоподатковуваних мінімумах доходів громадян)
що становить _____ гривень
(сума цифрами та словами)

2. З урахуванням частини другої статті 308 КУпАП у разі несплати

_____ (вказати прізвище, ім'я, по батькові особи, щодо якої винесено постанову)
штрафу у строк, установлений частиною першою статті 307 КУпАП, та примусового вико-
нання цієї постанови органами державної виконавчої служби стягнути з правопорушника
подвійний розмір штрафу в розмірі

_____ (вказати розмір штрафу в неоподатковуваних мінімумах доходів громадян)
що становить _____ гривень.
(сума цифрами та словами)

Ця постанова підлягає виконанню з моменту її винесення. У разі оскарження цієї постанови
вона підлягає виконанню після залишення скарги без задоволення.

Постанову може бути оскаржено протягом десяти днів з дня її винесення до вищої посадової
особи або в районний, районний у місті, міський чи міськрайонний суд у порядку, визначеному
Кодексом адміністративного судочинства України, з особливостями, установленими КУпАП.

Постанова є виконавчим документом і пред'являється до виконання до органів державної
виконавчої служби протягом трьох місяців з моменту набрання нею законної сили.

Особа, яку притягнуто до адміністративної відповідальності, після перерахування суми
штрафу надсилає посадовій особі, яка винесла постанову про накладення адміністративного
стягнення у вигляді штрафу, копію квитанції або іншого платіжного документа про його сплату.

М. П.

_____
(підпис посадової особи,
яка розглянула справу)

Копію цієї постанови отримано “ _____ ” _____ 20__ року _____.
(підпис)

Додаток 3
до Положення про порядок накладення
адміністративних штрафів

Національний банк України

ПОСТАНОВА
про закриття справи про адміністративне правопорушення

“ ___ ” _____ 20__ р. № _____

Я, _____

(зазначити посаду, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка розглянула справу)

розглянувши _____

(зазначити подані матеріали справи про адміністративне правопорушення)

щодо порушень _____

(зазначити відповідні порушення, передбачені статтями 16314, 1665, 1666 (частини третя, четверта), 16620
Кодексу України про адміністративні правопорушення)

(зазначити прізвище, ім'я, по батькові, дату та місце народження, адресу місця проживання або перебування,
місце роботи, посаду, індивідуальний ідентифікаційний номер або номер і серію паспорта для фізичних осіб -

громадян України, які через свої релігійні або інші переконання відмовилися від прийняття ідентифікацій-
ного номера,

офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади та мають відмітку в паспорті громадянина
України, особи)

установив:

(викласти обставини, встановлені під час розгляду справи)

РОЗДІЛ III.

Керуючись статтею 2343 Кодексу України про адміністративні правопорушення
(далі - КУпАП),

постановив:

закрити справу про вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого

КУпАП

_____ (зазначити статтю)

_____ (зазначити прізвище, ім'я, по батькові особи, щодо якої винесено постанову)

у зв'язку з тим, що _____

_____ (зазначити підстави)

Постанова про закриття справи підлягає виконанню з моменту її винесення. У разі оскарження постанови про закриття справи постановою підлягає виконанню після залишення скарги без задоволення.

Постанову може бути оскаржено протягом десяти днів з дня її винесення до вищої посадової особи або в районний, районний у місті, міський чи міськрайонний суд у порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України, з особливостями, установленними КУпАП. Скарга подається посадовій особі, яка винесла постанову за справою про адміністративне правопорушення.

М. П.

_____
(підпис посадової особи,
яка розглянула справу)

Примітка. Постанова оголошується негайно після закінчення розгляду справи. Копія постанови протягом трьох днів вручається або висилається особі, щодо якої її винесено. Копія постанови вручається під розписку. У разі якщо копія постанови висилається, про це робиться відповідна відмітка у справі (частини перша та третя статті 285 КУпАП). Постанова про закриття справи виносить при оголошенні усного зауваження, передачі матеріалів прокурору, органу досудового розслідування, а також за наявності таких обставин: відсутність події і складу адміністративного правопорушення; неосудність особи, яка вчинила протиправну дію чи бездіяльність; видання акта амністії, якщо він усуває застосування адміністративного стягнення; скасування акта, який встановлює адміністративну відповідальність; закінчення на момент розгляду справи про адміністративне правопорушення строків накладення адміністративного стягнення; наявність за тим самим фактом щодо особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, постанови компетентного органу (посадової особи) про накладення адміністративного стягнення або нескасованої постанови про закриття справи про адміністративне правопорушення, а також повідомлення про підозру особі в кримінальному провадженні по даному факту; смерть особи, щодо якої було розпочато провадження в справі (статті 247 і 284 КУпАП).

Копію цієї постанови отримано “ _____ ” _____ 20__ року _____.

(підпис)

Додаток 4
до Положення про порядок накладення
адміністративних штрафів

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

ЖУРНАЛ

**обліку постанов за справами про накладення адміністративного
стягнення у вигляді штрафу**

Ресстраційний номер постанови	Дата винесення постанови	Посада, прізвище та ініціали особи, яка винесла постанову	Прізвище, ініціали, посада, місце роботи порушника
1	2	3	4

Резолютивна частина постанови	Відмітка про виконання постанови	Постанову оскаржено	Рішення органу (посадової особи), що розглянув скаргу	Примітка
5	6	7	8	9

Директор
Юридичного департаменту

В.В. Пасічник

Додаток 5
до Положення про порядок накладення
адміністративних штрафів

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

**про розгляд скарги на постанову про накладення
адміністративного стягнення у вигляді штрафу**

“ ___ ” _____ 20__ р. № _____

Я, _____

(зазначити посаду, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка розглянула справу)

розглянувши _____

(зазначити подану скаргу та відповідні матеріали справи про адміністративне правопорушення)

Додаток 6
до Положення про порядок накладення
адміністративних штрафів

Опис

документів, що є у справі про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу

№ з/п	Найменування і реквізити документів	№ сторінки
1	2	3

Опис складено

_____ (посада)

_____ (прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

Директор
Юридичного департаменту

В.В. Пасічник

**ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО
БАНКУ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 18 серпня 2016 р. № 373

Про затвердження нормативно-правового акта Національного банку України з питань формування файлів інформаційного обміну

З метою забезпечення реалізації вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26 червня 2015 року № 417 (зі змінами), відповідно до статей 7, 15, 55, 56 Закону України «Про Національний банк України» Правління Національного банку України постановляє:

1. Затвердити Інструкцію щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями) (далі - Інструкція), що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

1) постанову Правління Національного банку України від 04 червня 2003 року № 233 «Про затвердження Складу реквізитів та структури файлів інформаційного обміну між спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань фінансового моніторингу та банками (філіями)», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 09 червня 2003 року за № 457/7778;

2) постанову Правління Національного банку України від 25 травня 2011 року № 164 «Про внесення змін до Складу реквізитів та структури файлів інформаційного обміну між спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань фінансового моніторингу та банками (філіями)», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 16 червня 2011 року за № 706/19444.

3. Банкам привести програмне забезпечення систем автоматизації у відповідність до вимог цієї постанови протягом 60 днів з дня набрання нею чинності.

4. Банки формують файли-повідомлення про фінансові операції/фінансові операції, які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції, відповідно до вимог пункту 11 Інструкції з дня набрання чинності цією постановою.

5. Департаменту фінансового моніторингу (Берега І.В.) довести зміст цієї постанови до відома банків для використання в роботі.

6. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на в. о. заступника Голови Національного банку України Рожкову К.В.

7. Постанова набирає чинності через 30 днів з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

В.О. Гонтарева

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Складу реквізитів та структури файлів інформаційного обміну між спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань фінансового моніторингу та банками (філіями)»	04.06.2003 № 233	09.06.2003 № 457/7778	Офіційний вісник України від 27.06.2003, № 24, стор. 138, стаття 1144, код акту 25396/2003	20.06.2003	Постанова Правління Національного банку України від 18.08.2016 № 373
2.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження нормативно-правового акта Національного банку України з питань формування файлів інформаційного обміну»	18.08.2016 № 373	-	Офіційний вісник України від 20.09.2016, № 72, стор. 46, стаття 2430, код акту 83095/2016	19.09.2016	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
18 серпня 2016 р. № 373

ІНСТРУКЦІЯ

щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)

1. Ця Інструкція визначає склад реквізитів та структуру файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Спеціально уповноважений орган), та банками (філіями).

Вимоги цієї Інструкції поширюються на банки, філії іноземних банків та відокремлені підрозділи банків.

2. Інформаційний обмін в електронному вигляді між банками/філіями іноземних банків/відокремленими підрозділами банків і Спеціально уповноваженим органом здійснюється шляхом обміну відповідними файлами з використанням засобів захисту інформації, розроблених Національним банком України (далі - Національний банк).

3. Банк/філія іноземного банку/відокремлений підрозділ банку формує файли інформаційного обміну відповідно до вимог, викладених у додатку 1 до цієї Інструкції.

4. Банк - юридична особа забезпечує відокремлений підрозділ банку власними програмними засобами для захисту інформації в разі її передавання від відокремленого підрозділу банку до Спеціально уповноваженого органу через банк - юридичну особу.

РОЗДІЛ III.

Якщо в банку немає власних засобів захисту інформації, то банк може звернутися до Національного банку для вирішення цього питання.

5. Один файл-повідомлення може містити декілька повідомлень про фінансові операції, але не більше ніж 100 повідомлень.

6. Банк/філія іноземного банку/відокремлений підрозділ банку формує повідомлення про фінансову операцію, що надається Спеціально уповноваженому органу з урахуванням пункту 93 розділу VII Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26 червня 2015 року № 417 (зі змінами), за місцем реєстрації цієї операції в реєстрі фінансових операцій і підписується шляхом накладення електронного цифрового підпису (далі - ЕЦП) відповідальним працівником цього банку/філії іноземного банку/відокремленого підрозділу банку або особою, яка тимчасово виконує його обов'язки.

Якщо інформація від відокремленого підрозділу банку до Спеціально уповноваженого органу передається через банк - юридичну особу, то файл-повідомлення, який формується в банку - юридичній особі й містить повідомлення про фінансові операції, що надійшли від відокремлених підрозділів банку для подальшого передавання до Спеціально уповноваженого органу, підписується відповідальним працівником банку - юридичної особи або особою, яка тимчасово виконує його обов'язки.

7. Правила формування імен файлів, типи файлів інформаційного обміну та позначення форматів даних визначаються Спеціально уповноваженим органом і погоджуються Національним банком.

8. Банк/філія іноземного банку/відокремлений підрозділ банку здійснює накладання/перевіряння ЕЦП у порядку, наведеному в додатку 2 до цієї Інструкції.

9. Банк/філія іноземного банку здійснює формування файла-повідомлення про банк/філію іноземного банку відповідно до переліку реквізитів та правил їх заповнення, зазначених у додатку 3 до цієї Інструкції.

10. Перелік реквізитів файла-повідомлення про результати обробки інформації про банк/філію іноземного банку та правила їх заповнення наведені в додатку 4 до цієї Інструкції.

11. Банк/філія іноземного банку/відокремлений підрозділ банку формує файл-повідомлення про фінансові операції/фінансові операції, які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції, відповідно до переліку реквізитів та правил їх заповнення, зазначених у додатку 5 до цієї Інструкції.

12. Перелік реквізитів файла-квитанції і файла-повідомлення про взяття (відмову від узяття) на облік інформації про фінансові операції/фінансові операції, які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції, правила їх заповнення наведені в додатку 6 до цієї Інструкції.

13. Спеціально уповноважений орган здійснює запит про надання інформації у випадках, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», шляхом формування та направлення файла-запиту, перелік реквізитів якого та правила їх заповнення наведені в додатку 7 до цієї Інструкції.

14. Банк/філія іноземного банку/відокремлений підрозділ банку формує файл-відповідь згідно з переліком реквізитів та правилами їх заповнення, зазначеними в додатку 8 до цієї Інструкції.

15. Банк/філія іноземного банку/відокремлений підрозділ банку формує файл-додаток відповідно до переліку реквізитів та правил їх заповнення, зазначених у додатку 9 до цієї Інструкції. Якщо файл-додаток містить виписку за рахунком клієнта або виписку за рахунком клієнта, операції за яким здійснюються з використанням платіжної картки, то банк формує зазначені виписки згідно з додатками 10, 11 до цієї Інструкції відповідно.

**Директор Департаменту
фінансового моніторингу**

І.В. Береза

**ПОГОДЖЕНО:
В.о. заступника Голови Національного
банку України**

К.В. Рожкова

Додаток 1
до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)
(пункт 3)

ВИМОГИ

щодо формування файлів інформаційного обміну

1. Усі файли інформаційного обміну мають формуватися як XML-документи.
2. Структура XML-документа має відповідати формалізованому опису, що визначається Національним банком України і міститься у відповідних файлах DTD (Document Type Definition), які доводяться до відома учасників інформаційного обміну в окремому листі.
3. Посилання на відповідний зовнішній файл DTD у другому рядку кожного файла інформаційного обміну є обов'язковим. Це посилання має вигляд XML-директиви `<!DOCTYPE name_str SYSTEM "file_dtd">`,
де `name_str` - ім'я головної структури відповідного файла, змінна;
`file_dtd` - ім'я відповідного зовнішнього файла DTD, змінна.
4. Директиви з іменами головних структур і файлів DTD для кожного типу файлів інформаційного обміну наведені в додатках 3 - 9 до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями).

Додаток 2
до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)
(пункт 8)

ПОРЯДОК

накладання/перевіряння ЕЦП

1. Електронний цифровий підпис (далі - ЕЦП) складається із 64 байтів. У файлах інформаційного обміну ЕЦП має бути поданий у вигляді 64 пар символів, кожна з яких є позначенням числа, що міститься у відповідному байті ЕЦП, у шістнадцятковій системі числення (використовуються символи від «0» до «9», великі латинські літери від «A» до «F»).
2. Для підпису інформації щодо кожної фінансової операції та файла в цілому під час обміну інформацією між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансу-

ванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Спеціально уповноважений орган), та банками/філіями іноземних банків/відокремленими підрозділами банків уведено в дію тип ключа «X», який підлягає сертифікації в Центрі сертифікації ключів Національного банку України. Кількість ключів має відповідати кількості працівників, відповідальних за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальні працівники), та осіб, які тимчасово виконують їх обов'язки.

Для генерації ключів потрібно запустити генератор ключів з таким командним рядком:

```
Gensep.exe a X nn,
```

де nn - номер робочого місця (цифри та латинські літери).

Порядок розподілу сертифікатів ключів загальний, такий самий, що діє для інших інформаційних задач.

3. ЕЦП накладається і перевіряється за допомогою програмного забезпечення банку/філії іноземного банку/відокремленого підрозділу банку із вбудованими бібліотеками накладання/перевіряння ЕЦП Національного банку України, які вже використовуються в системах автоматизації банків.

В одному файлі може бути два типи ЕЦП: ЕЦП на кожний екземпляр структури, зокрема INF_STR, INF_ERR, INF_ZAP, INF_OTV, та ЕЦП на файл у цілому.

4. Для накладання ЕЦП на екземпляр структури потрібно зробити виклик функції накладання ЕЦП на буфер пам'яті, де розмістити всі значення тегів та атрибутів цього екземпляра, крім значення атрибута «Черговий номер екземпляра структури у файлі». Назви тегів та атрибутів до цього буфера не включаються.

5. Для накладання ЕЦП на файл у цілому формується буфер з початку і до кінця файла, включаючи повний зміст файла. Перед накладанням ЕЦП атрибут «ЕЦП файла» має містити 128 пробілів.

6. Перевірка ЕЦП здійснюється за допомогою програмного забезпечення Спеціально уповноваженого органу та програмного забезпечення банку/філії іноземного банку/відокремленого підрозділу банку.

Для перевіряння ЕЦП щодо екземпляра структури потрібно сформувати буфер з усіх значень тегів та атрибутів цього екземпляра, за винятком значень атрибутів «ЕЦП файла» та «Черговий номер екземпляра структури у файлі».

Для перевіряння ЕЦП файла потрібно зберегти значення атрибута «ЕЦП файла», заповнити цей атрибут у файлі 128 пробілами та сформувати буфер з початку до кінця файла.

Для перевіряння ЕЦП файла, що квітується, потрібно зробити побітове порівняння з ЕЦП цього файла, яке зберігається в системі автоматизації банку.

Додаток 3

до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)

(пункт 9)

ПЕРЕЛІК

реквізитів файла-повідомлення про банк/філію іноземного банку та правила їх заповнення

XML-директива для посилання на зовнішній файл DTD: <!DOCTYPE transport-file SYSTEM "xu_f710.dtd">

№ з/п	№ групи	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
1	2	3	4	5	6	7
1	Головна структура transport-file					
2	I. Загальні відомості про файл-повідомлення про банк/філію іноземного банку (головна структура file-meta-data)					
3	1.1	file-name	Ім'я файла	C (12)	+	
4	1.2	file-date	Дата створення файла	D (8)	+	
5	1.3	file-time	Час створення файла	T (4)	+	
6	1.4	id-key	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
7	1.5	file-signature	ЕЦП файла	B (128)	+	
8	Картка реєстрації банку/філії іноземного банку/відокремленого підрозділу банку та відповідальних працівників (структура fm7)					
9	II. Ідентифікаційні дані про банк/філію іноземного банку (підструктура ident структури fm7)					
10	2.1	subj-id	Код за ЄДРПОУ	C (12)	+	
11	2.2	subj-mfo	Код банку	C (6)	+	
12	2.3	subj-name-shortcut	Скорочене найменування	C (254)	+	
13	2.4	date-card	Дата повідомлення	D (8)	+	
14	2.5	opr-act	Вид повідомлення	N (1)	+	Зазначається код згідно з додатком 6 до Інструкції щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 29 січня 2016 року № 24, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 16 лютого 2016 року за № 241/28371 (далі - Інструкція № 24)
15	2.6	id-key-ddfm	Обліковий ідентифікатор суб'єкта	C (6)	+	(якщо реквізит "Вид повідомлення" набуває значення "коригуюче")

РОЗДІЛ III.

№ з/п	№ групи	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
16	2.7	id-key-bank	Внутрішньобанківський реєстраційний код	C (20)	+	
17	III. Загальні відомості про банк/філію іноземного банку (підструктура ustanova структури fm7)					
18	3.1	subj-name	Повне найменування	C (254)		
19	3.2	subj-name-shortcut	Скорочене найменування	C (254)		
20	3.3	ust-type	Тип суб'єкта	N (1)		Зазначається код згідно з додатком 7 до Інструкції № 24
21	3.4	ust-vid	Вид суб'єкта	N (4)		Зазначається код згідно з додатком 5 до Інструкції № 24
22	3.5	comment-ust-vid	Коментар до виду суб'єкта	C (1000)		
23	Місцезнаходження банку/філії іноземного банку (підструктура addr структури ustanova)					
24	3.6	addr-state-id	Код країни	C (3)		Зазначається цифровий код країни згідно з Класифікацією країн світу, затвердженою наказом Державної служби статистики України від 30 грудня 2013 року № 426 (далі - Класифікація)
25	3.7	addr-postal-code	Поштовий індекс	C (10)		
26	3.8	addr-obl-id	Код області	N (2)		Зазначається код згідно з додатком 11 до Інструкції № 24
27	3.9	addr-city	Населений пункт і район області	C (254)		
28	3.10	addr-streat	Вулиця	C (254)		
29	3.11	addr-bud	Будинок	C (10)		
30	3.12	addr-kor	Корпус (споруда)	C (10)		
31	3.13	addr-ofis	Офіс	C (10)		
32	IV. Додаткові відомості про банк/філію іноземного банку (підструктура ustanova-dod структури fm7)					
33	Адреса тимчасового перебування банку/філії іноземного банку (підструктура addr структури ustanova-dod)					

№ з/п	№ групи	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
34	4.1	addr-state-id	Код країни	C (3)		Зазначається цифровий код країни згідно з Класифікацією
35	4.2	addr-postal-code	Поштовий індекс	C (10)		
36	4.3	addr-obl-id	Код області	N (2)		Зазначається код згідно з додатком 11 до Інструкції № 24
37	4.4	addr-city	Населений пункт і район області	C (254)		
38	4.5	addr-street	Вулиця	C (254)		
39	4.6	addr-bud	Будинок	C (10)		
40	4.7	addr-kor	Корпус (споруда)	C (10)		
41	4.8	addr-ofis	Офіс	C (10)		
42	4.9	addr-tlf	Номер телефону	C (10)		
43	4.10	addr-email	Адреса e-mail	C (50)		
44	V. Загальні відомості про відокремлений підрозділ банку (підструктура department структури fm7)					
45	5.1	subj-id	Код за ЄДРПОУ	C (12)		У разі відсутності зазначається код за ЄДРПОУ банку - юридичної особи, якому підпорядкований підрозділ
46	5.2	subj-mfo	Код банку	C (6)		У разі відсутності зазначається код банку - юридичної особи, якому підпорядкований підрозділ
47	5.3	id-key-bank	Внутрішньобанківський реєстраційний код	C (20)		
48	5.4	id-key-ddfm	Обліковий ідентифікатор суб'єкта	C (6)		
49	5.5	subj-name	Повне найменування	C (254)		
50	5.6	subj-name-shortcut	Скорочене найменування	C (254)		
51	5.7	ust-type	Тип суб'єкта	N (1)		Зазначається код згідно з додатком 7 до Інструкції № 24

РОЗДІЛ III.

№ з/п	№ групи	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
52	5.8	ust-vid	Вид суб'єкта	N (4)		Зазначається код згідно з додатком 5 до Інструкції № 24
53	5.9	comment-ust-vid	Коментар до виду суб'єкта	C (1000)		
54	Місцезнаходження відокремленого підрозділу банку (підструктура addr структури department)					
55	5.10	addr-state-id	Код країни	C (3)		Зазначається цифровий код країни згідно з Класифікацією
56	5.11	addr-postal-code	Поштовий індекс	C (10)		
57	5.12	addr-obl-id	Код області	N (2)		Зазначається код згідно з додатком 11 до Інструкції № 24
58	5.13	addr-city	Населений пункт і район області	C (254)		
59	5.14	addr-streat	Вулиця	C (254)		
60	5.15	addr-bud	Будинок	C (10)		
61	5.16	addr-kor	Корпус (споруда)	C (10)		
62	5.17	addr-ofis	Офіс	C (10)		
63	5.18	addr-tlf	Номер телефону	C (10)		
64	5.19	addr-email	Адреса e-mail	C (50)		
65	VI. Відомості про відповідального (відповідальних) працівника (працівників) (підструктура vdp структури fm7)					
66	VI.1 Відомості про призначення відповідального працівника (підструктура vdp-assignment структури vdp)					
67	6.1.1	vdp-pos	Посада	C (100)		
68	6.1.2	vdp-name-pr	Прізвище	C (50)		
69	6.1.3	vdp-name-i	Ім'я	C (30)		
70	6.1.4	vdp-name-pb	По батькові	C (30)		
71	6.1.5	vdp-nm	Номер наказу про призначення	C (20)		
72	6.1.6	vdp-date	Дата наказу про призначення	D (8)		
73	6.1.7	vdp-date-assignment	Дата призначення на посаду	D (8)		
74	6.1.8	vdp-tlf	Номер телефону	C (10)		
75	6.1.9	vdp-email	Адреса e-mail	C (50)		
76	VI.2 Відомості про призначення особи, яка тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника (підструктура vdp-temp-assignment структури vdp)					
77	6.2.1	vdp-pos	Посада	C (100)		

№ з/п	№ групи	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
78	6.2.2	vdp-name-pr	Прізвище	C (50)		
79	6.2.3	vdp-name-i	Ім'я	C (30)		
80	6.2.4	vdp-name-pb	По батькові	C (30)		
81	6.2.5	vdp-nm	Номер наказу про призначення	C (20)		
82	6.2.6	vdp-date	Дата наказу про призначення	D (8)		
83	6.2.7	vdp-date-assignment	Дата призначення на посаду	D (8)		
84	6.2.8	vdp-tlf	Номер телефону	C (10)		
85	6.2.9	vdp-email	Адреса e-mail	C (50)		
86	VI.III Відомості про звільнення відповідального працівника або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки (підструктура vdp-clear структури vdp)					
87	6.3.1	vdp-name-pr	Прізвище	C (50)		
88	6.3.2	vdp-name-i	Ім'я	C (30)		
89	6.3.3	vdp-name-pb	По батькові	C (30)		
90	6.3.4	vdp-nm	Номер наказу про звільнення	C (20)		
91	6.3.5	vdp-date	Дата наказу про звільнення	D (8)		
92	6.3.6	vdp-date-clear	Дата звільнення від виконання обов'язків	D (8)		

Пояснення щодо заповнення файла-повідомлення про банк/філію іноземного банку

1. Під час формування файла-повідомлення про банк/філію іноземного банку слід дотримуватися таких загальних правил:

1) реквізити, що мають бути заповнені за допомогою кодів, заповнюються з використанням відповідних довідників кодів, затверджених наказами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Спеціально уповноважений орган), та Державної служби статистики України;

2) реквізити, що містять дані відповідних документів (наказів, ліцензій, дозволів, свідоцтв тощо), заповнюються тільки на підставі та мовою цих документів;

3) усі інші реквізити, що містять текстову інформацію, заповнюються українською мовою.

2. Реквізити групи II заповнюються обов'язково в усіх випадках подання до Спеціально уповноваженого органу файла-повідомлення про банк/філію іноземного банку. Файл-повідомлення про банк/філію іноземного банку повинен містити всі наявні на момент подання до Спеціально уповноваженого органу відомості про банк/філію іноземного банку (відокремлений підрозділ банку) та відповідального працівника або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки. Усі розділи цього файла-повідомлення повинні бути заповнені актуальною інформацією.

3. Реквізити груп II, III, IV, VI заповнюються обов'язково під час першого подання файла-повідомлення про банк/філію іноземного банку для реєстрації та призначення відповідального працівника банку/філії іноземного банку, а також у разі зміни загальних та/або додаткових відомостей (реквізити груп III, IV) та/або відомостей щодо відповідального працівника або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки (реквізити груп VI.I - VI.II).

4. Реквізити груп II, V, VI заповнюються обов'язково під час першого подання інформації про відокремлений підрозділ банку та призначення відповідального працівника відокремленого підрозділу банку, а також у разі зміни загальних відомостей стосовно відокремленого підрозділу банку (реквізити групи V) та/або відомостей щодо відповідального працівника відокремленого підрозділу банку або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки (реквізити груп VI.I - VI.II).

5. Реквізити групи VI заповнюються в разі надання інформації про відповідального працівника банку/філії іноземного банку та відокремленого підрозділу банку або особу, яка тимчасово виконує його обов'язки. У разі одночасного звільнення відповідального працівника та особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, інформація щодо їх звільнення подається окремими файлами-повідомлення про банк/філію іноземного банку. У разі припинення діяльності банку/філії іноземного банку або відокремленого підрозділу банку реквізити групи VI не заповнюються.

6. Під час надання інформації про реєстрацію банку/філії іноземного банку та призначення відповідального працівника заповнюються реквізити груп II, III, IV та VI.I. Реквізит, зазначений у колонці 4 рядка 14 таблиці цього додатка («Вид повідомлення») (далі - Реквізит 14), у цьому разі набуває значення «первинне». Обов'язковими для заповнення є реквізити групи VI.I. Дopusкається одночасне заповнення реквізитів груп VI.I, VI.II у разі одночасного призначення відповідального працівника та особи, яка тимчасово виконує його обов'язки.

7. Під час надання інформації про реєстрацію відокремленого підрозділу банку та призначення відповідального працівника відокремленого підрозділу заповнюються реквізити груп II та V, VI.I. Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «первинне». Дopusкається одночасне заповнення реквізитів груп VI.I, VI.II у разі одночасного призначення відповідального працівника відокремленого підрозділу банку та особи, яка тимчасово виконує його обов'язки.

8. Під час надання інформації про призначення відповідального працівника банку/філії іноземного банку з одночасним звільненням попереднього відповідального працівника допускається подання одного файла-повідомлення про банк/філію іноземного банку з одночасним повідомленням про звільнення та призначення. У цьому разі заповнюються реквізити груп II, III, IV, VI.I, (VI.II у разі наявності інформації) і VI.III. Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

9. Під час надання інформації про призначення відповідального працівника відокремленого підрозділу банку з одночасним звільненням попереднього відповідального працівника допускається подання одного файла-повідомлення про банк/філію іноземного банку з одночасним повідомленням про звільнення та призначення. У цьому разі заповнюються реквізити груп II, V, VI.I, (VI.II у разі наявності інформації) і VI.III. Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

10. Під час надання інформації про призначення особи, яка тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника банку/філії іноземного банку, заповнюються реквізити груп II, III, IV, (VI.I у разі наявності інформації) і VI.II. Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

11. Під час надання інформації про призначення особи, яка тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника відокремленого підрозділу банку, заповнюються реквізити груп II, V, (VI.I у разі наявності інформації) і VI.II. Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

12. У разі одночасного призначення відповідального працівника банку/філії іноземного банку (під час звільнення попереднього відповідального працівника) та особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, допускається подання одного файла-повідомлення про банк/філію іноземного банку з одночасним повідомленням про обидва призначення. У цьому разі заповнюються реквізити груп II, III, IV і VI. Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

13. У разі одночасного призначення відповідального працівника відокремленого підрозділу банку (під час звільнення попереднього відповідального працівника) та особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, заповнюються реквізити груп II, V і VI (допускається подання одного файла-повідомлення про банк/філію іноземного банку з одночасним повідомленням про обидва призначення). Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

14. Під час надання інформації про звільнення відповідального працівника банку/філії іноземного банку або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, заповнюються реквізити груп II, III, IV і VI.III (реквізити груп VI.I, V.II заповнюються залежно від наявної інформації). Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

15. Під час надання інформації про звільнення відповідального працівника відокремленого підрозділу банку або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, заповнюються реквізити груп

II, V і V.III (реквізити VI.I, V.II заповнюються залежно від наявної інформації). Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

16. Для повідомлення про одночасне звільнення відповідального працівника банку/філії іноземного банку та призначення особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, заповнюються реквізити груп II, III, IV і VI.II, VI.III. Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

17. Для повідомлення про одночасне звільнення відповідального працівника відокремленого підрозділу банку та призначення особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, заповнюються реквізити груп II, V і VI.II, VI.III. Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

18. Під час надання інформації про зміну відомостей щодо банку/філії іноземного банку та/або відповідального працівника банку/філії іноземного банку (особи, яка тимчасово виконує його обов'язки) заповнюються реквізити груп II, III, IV, VI.I (VI.II). Реквізити групи VI.III заповнюються в разі звільнення попереднього відповідального працівника або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки. Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

19. Під час надання інформації про зміну відомостей щодо відокремленого підрозділу банку та/або відповідального працівника відокремленого підрозділу банку (особи, яка тимчасово виконує його обов'язки), заповнюються реквізити груп II, V, VI.I (VI.II). Реквізити групи VI.III заповнюються в разі звільнення попереднього відповідального працівника або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки. Реквізит 14 у цьому разі набуває значення «коригуюче».

20. Під час надання інформації про припинення діяльності відокремленого підрозділу банку заповнюються реквізити груп II, V. Реквізит, зазначений у колонці 4 рядка 52 таблиці цього додатка («Вид суб'єкта»), набуває значення «0000», Реквізит 14 – «коригуюче».

21. Під час надання інформації про припинення діяльності банку/філії іноземного банку заповнюються реквізити груп II, III, IV. Реквізит, зазначений у колонці 4 рядка 21 таблиці цього додатка («Вид суб'єкта»), набуває значення «0000», Реквізит 14 – «коригуюче».

Додаток 4

до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)
(пункт 10)

ПЕРЕЛІК

реквізитів файла-повідомлення про результати обробки інформації про банк/філію іноземного банку та правила їх заповнення

XML-директива для посилання на зовнішній файл DTD: <!DOCTYPE transport-file SYSTEM "xv_f710.dtd">

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Головна структура transport-file				
2	Відомості про файл-повідомлення про результати обробки інформації про банк/філію іноземного банку (структура file-meta-data)				

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
3	file-name	Ім'я файла	C (12)	+	
4	file-date	Дата створення файла	D (8)	+	
5	file-time	Час створення файла	T (4)	+	
6	id-key	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
7	file-signature	ЕЦП файла	B (128)	+	
8	Відомості про початковий файл-повідомлення про банк/філію іноземного банку (структура report)				
9	Загальні відомості про початковий файл-повідомлення про банк/філію іноземного банку (структура input-file-meta-data)				
10	input-file-name	Ім'я файла	C (12)	+	
11	input-file-date	Дата створення файла	D (8)	+	
12	input-file-time	Час створення файла	T (4)	+	
13	input-id-key	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
14	input-file-signature	ЕЦП файла	B (128)	+	
15	file-error-status	Код помилки за початковим файлом у цілому	C (4)	+	Зазначається код згідно з додатком 6 (Довідник кодів помилок 2) до Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24 листопада 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2015 року за № 1593/28038 (далі - Порядок № 1085)
16	Помилка файла (структура file-error)				
17	Помилка (структура error)				
18	error-code	Код помилки	C (4)	+	Зазначається код згідно з додатком 6 (Довідник кодів помилок 2) до Порядку № 1085
19	description	Опис помилки	C (100)		
20	start-tag-order	Номер помилкового тегу	N (6)		Номер помилкового тегу з початку файла (нумерація тегів починається з тегу transport-file. Номер тегу transport-file має значення 1)

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
21	remark	Назва тегу	C (50)		
22	Додаткові дані про помилку (структура additional-info)				
23	key	Значення помилкового тегу	C (1000)		
24	value	Назва класифікатора (для помилки значення класифікатора)	C (100)		
25	Відомості щодо ідентифікації банку/філії іноземного банку (структура ustanova)				
26	subj-id	Код за ЄДРПОУ	C (12)	+	
27	subj-mfo	Код банку	C (6)	+	
28	id-key-bank	Внутрішньобанківський реєстраційний код	C (20)	+	
29	id-key-ddfm	Обліковий ідентифікатор суб'єкта	C (6)		
30	Відомості про відокремлений підрозділ банку (структура department)				
31	subj-id	Код за ЄДРПОУ	C (12)		Реквізити заповнюються лише під час надання файла-повідомлення про взяття на облік відокремленого підрозділу банку
32	subj-mfo	Код банку	C (6)		
33	id-key-bank	Внутрішньобанківський реєстраційний код	C (20)		
34	id-key-ddfm	Обліковий ідентифікатор суб'єкта	C (6)		

Додаток 5
до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)
(пункт 11)

ПЕРЕЛІК

реквізитів файла-повідомлення про фінансові операції/фінансові операції, які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та правила їх заповнення

XML-директива для посилання на зовнішній файл DTD: <!DOCTYPE povidomlen SYSTEM "fin_mon1.dtd">

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Загальні відомості про файл-повідомлення (головна структура POVIDOMLEN)				
2	FILE_NAME	Ім'я файла	C (12)	+	
3	FILE_DATE	Дата створення файла	D (8)	+	
4	FILE_TIME	Час створення файла	T (4)	+	
5	FILE_OPER	Кількість екземплярів структури INF_STR у файлі	N (6)	+	
6	ID_KEY	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
7	FILE_SIGN	ЕЦП файла	B (128)	+	
8	Відомості про банк/філію іноземного банку/відокремлений підрозділ банку, що безпосередньо надає інформацію центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Спеціально уповноважений орган) (структура USTANOVA)				
9	UST_TYP	Тип суб'єкта	N (1)	+	Зазначається код згідно з додатком 7 до Інструкції щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 29 січня 2016 року № 24, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 16 лютого 2016 року за № 241/28371 (далі - Інструкція № 24)
10	UST_VID	Вид суб'єкта	N (4)	+	Зазначається код згідно з додатком 5 до Інструкції № 24
11	UST_MFO	Код банку	C (6)	+	
12	UST_ID	Код суб'єкта за ЄДРПОУ	C (10)	+	
13	UST_FKOD	Обліковий ідентифікатор суб'єкта	C (6)	+	
14	ID_KEY_BANK	Внутрішньобанківський реєстраційний код	C (20)	+	
15	Блок даних (структура INF_STR)				
16	STR_ID	Черговий номер екземпляра структури INF_STR у файлі	N (6)	+	

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
17	ID_KEY	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
18	STR_SIGN	ЕЦП екземпляра структури INF_STR	B (128)	+	
19	Відомості про банк/філію іноземного банку/відокремлений підрозділ банку, де зареєстрована фінансова операція (підструктура USTANOVA структури INF_STR)				
20	UST_TYP	Тип суб'єкта	N (1)	+	Зазначається код згідно з додатком 7 до Інструкції № 24
21	UST_VID	Вид суб'єкта	N (4)	+	Зазначається код згідно з додатком 5 до Інструкції № 24
22	UST_MFO	Код банку	C (6)	+	
23	UST_ID	Код суб'єкта за ЄДРПОУ	C (10)	+	
24	UST_FKOD	Обліковий ідентифікатор суб'єкта	C (6)	+	
25	ID_KEY_BANK	Внутрішньобанківський реєстраційний код	C (20)	+	
26	Відомості про фінансову операцію (підструктура OPERACIA структури INF_STR)				
27	KL_ID	Номер реєстрації фінансової операції в реєстрі	N (12)	+	Реквізит, за допомогою якого здійснюється ідентифікація фінансової операції (далі - ключовий реквізит)
28	KL_DATE	Дата реєстрації фінансової операції в реєстрі	D (8)	+	Ключовий реквізит
29	OPR_KOL	Кількість учасників фінансової операції	N (2)	+	
30	OPR_ACT	Вид повідомлення про фінансову операцію	N (1)	+	Зазначається код згідно з додатком 6 до Інструкції № 24
31	OPR_DATE	Дата фактичного здійснення фінансової операції або відмови в її проведенні, або зупинення проведення	D (8)	+	

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
32	OPR_TIME	Час фактичного здійснення фінансової операції або відмови в її проведенні, або зупинення проведення	T (4)	+	
33	OPR_VAL	Код валюти фінансової операції/ код банківського металу	C (3)	+	Зазначається код згідно з Класифікатором іноземних валют та банківських металів, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 19 квітня 2016 року № 269)
34	OPR_SUMV	Сума фінансової операції у валюті	N (19)	+	Одиниця виміру - сота частка одиниці валюти (ціле число) або сота частка трійської унції для банківського металу (ціле число)
35	OPR_SUMG	Сума фінансової операції у гривневому еквіваленті	N (19)	+	Одиниця виміру - копійка (ціле число)
36	OPR_NAZN	Опис фінансової операції, призначення платежу	C (4000)	+	
37	OPR_OZN	Ознака здійснення фінансової операції	C (1)	+	Зазначається код згідно з додатком 10 до Інструкції № 24
38	OPR_VID1	Код виду фінансової операції	C (15)	+	Зазначається код згідно з додатком 1 до Інструкції № 24 або поля А, Б, В, Г, І, Д коду виду фінансової операції можуть бути заповнені константою 9, поля ЕЕЕЕ, ЄЄЄЄ - константою 9999 відповідно, поле Ж заповнюється кодами 8 або 9 згідно з додатком 1 [Довідник кодів "Ознака зарахування/списання коштів (активів) на/з рахунку клієнта, або отримання/передача клієнтом коштів (активів)"] до Інструкції № 24

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
39	OPR_VID2	Ознака (ознаки) фінансової операції, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу	C (4)	+ [якщо фінансова операція має ознаку (ознаки) такої, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу]	Значається(ються) код (коди) згідно з додатком 2 до Інструкції № 24. Якщо кодів кілька, тег повторюється. Першимзначається найвищий за пріоритетом код
40	COMMENT_VID2	Коментар до фінансової операції, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу	C (4000)		
41	OPR_VID3	Ознака (ознаки) фінансової операції, що підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу	C (3)	+ [якщо фінансова операція має ознаку (ознаки) такої, що підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу]	Ззначається код (коди) згідно з додатком 3 до Інструкції № 24. Якщо кодів кілька, тег повторюється. Першимзначається найвищий за пріоритетом код
42	COMMENT_VID3	Коментар до фінансової операції, що підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу	C (4000)		
43	OPR_NOM	Номер фінансової операції в системі автоматизації банку	N (9)		
44	MOD_ID	Номер реєстрації фінансової операції в реєстрі	N (12)	+ (для повідомлення про коригування неключових реквізитів фінансової операції, узятій на облік, або для повідомлення про виправлення помилок у фінансовій операції, не взятій на облік, або для повідомлення про коригування неключових реквізитів фінансової операції, узятій на облік, або для повідомлення про виправлення помилок у фінансовій операції, не взятій на облік)	Посилання на ключовий реквізит. Для коригування неключових реквізитів фінансової операції, узятій на облік,значається номер/дата реєстрації цієї операції в реєстрі. Для виправлення помилок у фінансовій операції, не взятій на облік,значається номер/дата першої реєстрації цієї фінансової операції в реєстрі
45	MOD_DATE	Дата реєстрації фінансової операції в реєстрі	D (8)		

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
46	OPR_NBU	Ознака виявлення фінансової операції інспекторами Національного банку	N (1)	+	Набуває таких значень: 1 - у разі виявлення фінансової операції інспекторами Національного банку України; 0 - в інших випадках
47	OPR_TERROR	Ознака того, що фінансова операція може стосуватися фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення	N (1)	+	У файлі-повідомленні про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, ознака набуває значення 1. У файлі-повідомленні про фінансові операції, що можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, ознака набуває таких значень: 3 - якщо учасником або вигодоодержувачем за фінансовою операцією є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовані міжнародні санкції; 2 - в інших випадках, якщо фінансова операція може бути пов'язана, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення
48	OPR_OBL_KOD	Код області здійснення операції	N (2)	+	Зазначається код згідно з додатком 11 до Інструкції № 24
49	COMMENT	Коментар до фінансової операції	C (4000)		
50	Відомості про пов'язану фінансову операцію (пов'язані фінансові операції) (підструктура POV_OPR структури OPERACIA). Якщо пов'язаних операцій кілька, підструктура POV_OPR повторюється				

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
51	OPR_ZV_N	Порядковий номер реєстрації пов'язаної фінансової операції в реєстрі	N (12)	+ (у разі надання інформації про пов'язану фінансову операцію)	
52	OPR_ZV_D	Дата реєстрації пов'язаної фінансової операції в реєстрі	D (8)		
53	COMMENT_ZV	Коментар до пов'язаної фінансової операції	C (4000)		
54	Відомості про рішення, відповідно до якого надається інформація про фінансову операцію (підструктура FIL_RICH структури OPERACIA)				
55	RI_VID	Вид рішення	N (2)	+ (у разі надання інформації про фінансову операцію відповідно до рішення/доручення Спеціально уповноваженого органу)	Зазначається код згідно з додатком 12 до Інструкції N 24
56	RI_NUMB	Номер рішення в системі обліку Спеціально уповноваженого органу	C (15)		
57	RI_DATA	Дата рішення	D (8)		
58	Відомості про файл-додаток (файли-додатки) до екземпляра структури INF_STR (підструктура FIL_DOD структури OPERACIA). Якщо файлів-додатків кілька, підструктура FIL_DOD повторюється				

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
59	OPR_DOD	Ім'я файла-додатка	C (12)	+ [у разі надання файла-додатка (файлів-додатків)]	Посилання на файл-додаток
60	TYPE_DOD	Формат даних у файлі-додатку	C (4)		Допустимі формати файлів-листів, файлів-додатків (вкладень) згідно з додатком 1 до Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24 листопада 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2015 року за № 1593/28038 (далі - Порядок № 1085). У разі надання виписки за рахунком клієнта/рахунком з використанням платіжної картки зазначається константа RUHA/RUHC відповідно
61	Відомості про учасника фінансової операції (підструктура OSOBA структури INF_STR). Якщо здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта [у т. ч. встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) відповідно до вимог законодавства (абзац другий частини першої статті 10 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення")] (далі - Закон) є неможливим, то реквізит "Ознака здійснення фінансової операції" (назва тегу OPR_OZN) набуває значення 2 і реквізити цієї підструктури заповнюються за наявності інформації				
62	CL_TYPE	Тип участі у фінансовій операції	N (2)	+	Зазначається код згідно з додатком 8 до Інструкції № 24
63	CL_STP	Тип учасника	N (1)	+	Зазначається код згідно з додатком 7 до Інструкції № 24
64	CL_REZ	Ознака резидентності	C (1)	+	Набуває значень: 1 - резидент; 2 - нерезидент

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
65	CL_ID	Ідентифікаційний код/номер	C (12)	+	1. Для юридичної особи-резидента/громадського формування зазначається код за ЄДРПОУ. 2. Для фізичної особи, фізичної особи-підприємця зазначається реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів (далі - ДРФО). 3. Якщо реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з ДРФО/код за ЄДРПОУ не присвоєний, то зазначається 9 нулів. 4. Якщо реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з ДРФО учасника-контрагента невідомий банку, то зазначається 5 дев'яток
66	CL_NM1	Прізвище/повне найменування	C (254)	+	Для юридичної особи/громадського формування зазначається повне найменування; для фізичної особи зазначається прізвище
67	CL_NM2	Ім'я/скорочене найменування	C (50)		Для юридичної особи/громадського формування зазначається скорочене найменування (за наявності); для фізичної особи зазначається ім'я
68	CL_NM3	По батькові	C (30)		Зазначається для фізичної особи (за наявності)
69	CL_DATE	Дата народження	D (8)	+	(для учасника-клієнта; для особи, яка діє від імені клієнта) Зазначається для фізичної особи
70	DOC_OSN	Відомості про документ, на підставі якого здійснюється участь у фінансовій операції	C (254)	+	(для особи, яка діє від імені клієнта)
71	Відомості про державну реєстрацію (підструктура DOC_REG структури OSOBA)				

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
72	DOC_NM	Номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР) про проведення державної реєстрації/включення до ЄДР відомостей про особу (стосується юридичних осіб, зареєстрованих до 01 липня 2004 року)	С (20)	+ (для учасника-клієнта)	Зазначається для юридичної особи/громадського формування та фізичної особи-підприємця
73	DOC_OG	Повне найменування органу, що видав свідоцтво, або прізвище, ім'я та по батькові державного реєстратора та найменування суб'єкта державної реєстрації	С (254)		Зазначається для юридичної особи/громадського формування та фізичної особи-підприємця
74	DOC_DT	Дата державної реєстрації/дата запису в ЄДР про проведення державної реєстрації	D (8)		Для юридичної особи-резидента/громадського формування/фізичної особи-підприємця зазначається дата державної реєстрації (якщо державна реєстрація була проведена до набрання чинності Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців") або дата запису в ЄДР про проведення державної реєстрації (якщо державна реєстрація була проведена після набрання чинності Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців")/ для юридичної особи-нерезидента зазначається дата видачі свідоцтва про акредитацію (за наявності) або дата заснування за місцем реєстрації
75	Місцезнаходження або місце проживання учасника (підструктура ADR_U структури OSOBA)				

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
76	ADR_STR	Код країни реєстрації або громадянства	C (3)	+ (для учасника-клієнта; для особи, яка діє від імені клієнта)	Зазначається цифровий код країни згідно з Класифікацією країн світу, затвердженою наказом Державної служби статистики України від 30 грудня 2013 року № 426 (далі - Класифікація)
77	ADR_OBL	Код області реєстрації	N (2)		Зазначається код згідно з додатком 11 до Інструкції № 24
78	ADR	Місцезнаходження або місце проживання	C (254)		
79	Місце тимчасового перебування учасника (підструктура ADR_P структури OSOBA)				
80	ADR_STR	Код країни тимчасового перебування	C (3)	+ (для учасника-клієнта)	Зазначається цифровий код країни згідно з Класифікацією
81	ADR_OBL	Код області тимчасового перебування	N (2)		Зазначається код згідно з додатком 11 до Інструкції № 24
82	ADR	Місце тимчасового перебування	C (254)		
83	Відомості про документ, що посвідчує фізичну особу (підструктура DOC_PASS структури OSOBA)				
84	DOC_TYP	Документ, що посвідчує фізичну особу	C (2)	+ (для учасника-клієнта; для особи, яка діє від імені клієнта)	Зазначається код згідно з додатком 4 до Інструкції № 24
85	DOC_SR	Серія документа	C (7)		Під час заповнення використовуються великі літери. Якщо реквізит DOC_TYP має значення 1, то в разі відсутності серії документа реквізит DOC_SR набуває значення константи ZZZZ
86	DOC_NM	Номер документа	C (20)		
87	DOC_DT	Дата видачі документа	D (8)		
88	DOC_OG	Повне найменування органу, який видав документ	C (254)		
89	Дані про банк/філію іноземного банку/відокремлений підрозділ банку, у якому (якій) відкрито рахунок учасника фінансової операції, що використовується для здійснення цієї операції (підструктура BNK_U структури OSOBA)				
90	BNK_ACC	Номер рахунку учасника	C (32)		

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
91	BNK_NM	Найменування банку/філії іноземного банку/відокремленого підрозділу банку	C (254)	+ (якщо фінансова операція здійснюється з використанням рахунку)	Для резидента зазначається код банку, для нерезидента зазначається SWIFT BIC (або Non-SWIFT BIC) код Ззначається цифровий код країни згідно з Класифікацією
92	BNK_ID	Код банку	C (12)		
93	BNK_STR	Код країни розташування банку/філії іноземного банку/відокремленого підрозділу банку	C (3)		
94	BNK_AD	Адреса банку/філії іноземного банку/відокремленого підрозділу банку	C (254)		
95	Відомості про кореспондентський рахунок, який використовується для здійснення фінансової операції в іноземній валюті (підструктура BNK_KOR структури OSOBA)				
96	BNK_ACC	Номер рахунку	C (32)		
97	BNK_NM	Найменування фінансової установи-кореспондента, у якій відкрито рахунок	C (254)		
98	BNK_ID	Код фінансової установи-кореспондента	C (12)		Для банківської установи-резидента зазначається код банку, для банківської установи-нерезидента зазначається SWIFT BIC (або Non-SWIFT BIC) код
99	BNK_STR	Код країни розташування фінансової установи-кореспондента	C (3)		Ззначається цифровий код країни згідно з Класифікацією
100	BNK_AD	Адреса фінансової установи-кореспондента	C (254)		

Пояснення щодо заповнення файлу-повідомлення про фінансові операції/фінансові операції, які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції

У реквізитах рядка 26 таблиці цього додатка «Відомості про фінансову операцію (підструктура OPERACIA структури INF_STR)» щонайменше один з тегів, зазначених у колонці 2 рядків 39 (OPR_VID2) та 41 (OPR_VID3) таблиці цього додатка, має бути заповненим.

Додаток 6
до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)
(пункт 12)

ПЕРЕЛІК

реквізитів файла-квитанції і файла-повідомлення про взяття (відмову від узяття) на облік інформації про фінансові операції/фінансові операції, які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та правила їх заповнення

XML-директива для посилання на зовнішній файл DTD: <!DOCTYPE kvit SYSTEM "fin_mon1.dtd">

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Загальні відомості про файл (головна структура KVT)				
2	FILE_NAME	Ім'я файла	C (12)	+	
3	FILE_DATE	Дата створення файла	D (8)	+	
4	FILE_TIME	Час створення файла	T (4)	+	
5	FILE_OPER	Кількість екземплярів структури INF_ERR у файлі	N (6)	+	
6	ID_KEY	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
7	FILE_SIGN	ЕЦП файла	B (128)	+	
8	Загальні відомості про початковий файл, на який надається файл-квитанція (структура FI_IN)				
9	FILE_NAME	Ім'я файла	C (12)	+	
10	FILE_DATE	Дата створення файла	D (8)	+	
11	FILE_TIME	Час створення файла	T (4)	+	
12	FILE_OPER	Кількість екземплярів структури INF_STR (INF_ZAP, INF_OTV, INF_DOD) у початковому файлі	N (6)	+	

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
13	ID_KEY	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
14	FILE_SIGN	ЕЦП файла	B (128)	+	
15	FIIN_ERR	Код помилки за початковим файлом у цілому	C (4)	+	Зазначається код згідно з додатком 6 (Довідник кодів помилок 2) до Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24 листопада 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2015 року за № 1593/28038 (далі - Порядок № 1085)
16	Відомості про помилки (структура INF_ERR)				
17	STR_ID	Черговий номер екземпляра структури INF_ERR у файлі	N (6)		
18	ID_KEY	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)		
19	STR_SIGN	ЕЦП екземпляра структури INF_ERR	B (128)		
20	OPER_ID	Номер помилкового екземпляра структури INF_STR (INF_ZAP, INF_OTV, INF_DOD) у початковому файлі	N (6)		
21	CODE_ERR	Код помилки за екземпляром структури INF_STR (INF_ZAP, INF_OTV, INF_DOD) у початковому файлі	C (4)		Зазначається код згідно з додатком 6 (Довідник кодів помилок 2) до Порядку № 1085
22	OPER_DESC	Коментар до помилки	C (1000)		
23	Відомості про помилки в тегу/атрибуті (підструктура TAG_ERR структури INF_ERR)				
24	TAG_ID	Номер помилкового тегу/атрибута	N (6)		
25	TAG_ERRC	Код помилки за тегом/атрибутом	C (4)		Зазначається код згідно з додатком 6 (Довідник кодів помилок 2) до Порядку № 1085
26	TAG_ERR_N	Назва помилкового тегу/атрибута	C (50)		

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
27	TAG_ERR_D	Коментар до помилки	C (1000)		

Додаток 7

до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)

(пункт 13)

ПЕРЕЛІК

реквізитів файла-запиту та правила їх заповнення

XML-директива для посилання на зовнішній файл DTD: <!DOCTYPE zap SYSTEM "fn_mon1.dtd">

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Загальні відомості про файл-запит (головна структура ZAP)				
2	FILE_NAME	Ім'я файла	C (12)	+	
3	FILE_DATE	Дата створення файла	D (8)	+	
4	FILE_TIME	Час створення файла	T (4)	+	
5	FILE_OPER	Кількість екземплярів структури INF_ZAP у файлі	N (6)	+	
6	ID_KEY	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
7	FILE_SIGN	ЕЦП файла	B (128)	+	
8	Блок запиту (структура INF_ZAP)				
9	STR_ID	Черговий номер екземпляра структури INF_ZAP у файлі	N (6)	+	
10	ID_KEY	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
11	STR_SIGN	ЕЦП екземпляра структури INF_ZAP	B (128)	+	

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
12	ZAP_TYPE	Вид запиту	N (2)	+	Набуває значень: 0 - якщо запит стосується отримання додаткової інформації про фінансові операції, пов'язані з фінансовими операціями, що стали об'єктом фінансового моніторингу (аналізу) згідно із законодавством щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму або розповсюдженню зброї масового знищення, а також учасників зазначених операцій; 1 - якщо запит стосується виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави; 2 - якщо запит стосується отримання іншої інформації, зокрема тієї, що становить банківську або комерційну таємницю, таємницю страхування, копій документів, необхідних для виконання покладених на Спеціально уповноважений орган завдань; 3 - якщо запит стосується отримання іншої додаткової інформації, що може бути пов'язана з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також інформацію, яка може бути пов'язана із зупиненням фінансової операції (фінансових операцій) відповідно до Закону
13	KL_ID	Порядковий номер реєстрації фінансової операції в реєстрі	N (12)		Посилання на фінансову операцію, щодо якої необхідна додаткова інформація
14	KL_DATE	Дата реєстрації фінансової операції в реєстрі	D (8)		
15	ZAP_NMB	Номер запиту в системі обліку Спеціально уповноваженого органу	C (15)	+	Унікальний номер запиту в системі обліку Спеціально уповноваженого органу у форматі: XXXXXXXXXXXX/YYYY, де XXXXXXXXXXXX - номер запиту за рік; YYYY - рік
16	ZAP_DATE	Дата запиту	D (8)	+	
17	ZAP_TXT	Текст запиту	C (4000)	+	

Додаток 8
до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)
(пункт 14)

ПЕРЕЛІК реквізитів файла-відповіді та правила їх заповнення

XML-директива для посилання на зовнішній файл DTD: <!DOCTYPE otv SYSTEM "fin_mon1.dtd">

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Загальні відомості про файл-відповідь (головна структура OTV)				
2	FILE_NAME	Ім'я файла	C (12)	+	
3	FILE_DATE	Дата створення файла	D (8)	+	
4	FILE_TIME	Час створення файла	T (4)	+	
5	FILE_OPER	Кількість екземплярів структури INF_OTV у файлі	N (6)	+	
6	ID_KEY	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
7	FILE_SIGN	ЕЦП файла	B (128)	+	
8	Блок відповіді (структура INF_OTV)				
9	STR_ID	Черговий номер екземпляра структури INF_OTV у файлі	N (6)	+	
10	ID_KEY	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
11	STR_SIGN	ЕЦП екземпляра структури INF_OTV	B (128)	+	
12	ZAP_TYPE	Вид запиту	N (2)	+	Зазначаються реквізити запиту, на який надається відповідь
13	ZAP_NMB	Номер запиту в системі обліку Спеціально уповноваженого органу	C (15)	+	
14	ZAP_DATE	Дата запиту	D (8)	+	
15	OTV_TXT	Текст відповіді	C (4000)	+	
16	Відомості про файл-додаток (файли-додатки) до екземпляра структури INF_OTV (підструктура FIL_DOD структури INF_OTV). Якщо файлів-додатків кілька, підструктура повторюється				

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/ атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
17	OPR_DOD	Ім'я файла-додатка	C (12)	+ [у разі надання файла-додатка (файлів-додатків)]	Посилання на файл-додаток
18	TYPE_DOD	Формат даних у файлі-додатку	C (4)		Допустимі формати файлів-листів, файлів-додатків (вкладень) згідно з додатком 1 до Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24 листопада 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2015 року за № 1593/28038. У разі надання виписки за рахунком клієнта/рахунком з використанням платіжної картки зазначається константа RUHA/RUNC відповідно

Додаток 9
до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)
(пункт 15)

ПЕРЕЛІК

реквізитів файла-додатка та правила їх заповнення

XML-директива для посилання на зовнішній файл DTD: <!DOCTYPE dod SYSTEM "fin_mon1.dtd">

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/ атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Загальні відомості про файл-додаток (головна структура DOD)				
2	FILE_NAME	Ім'я файла	C (12)	+	
3	FILE_DATE	Дата створення файла	D (8)	+	
4	FILE_TIME	Час створення файла	H (4)	+	

№ з/п	Ідентифікатор реквізиту (тегу/атрибута)	Зміст реквізиту	Тип (максимальна довжина)	Обов'язковість заповнення	Примітки
5	FILE_OPER	Кількість екземплярів INF_DOD у файлі	N (6)	+	Значення дорівнює 1
6	ID_KEY	Ідентифікатор ключа ЕЦП	C (6)	+	
7	FILE_SIGN	ЕЦП файла	B (128)	+	
8	Блок даних (структура INF_DOD)				
9	TYPE_DOD	Формат даних у файлі-додатку	C (4)	+	Допустимі формати файлів-листів, файлів-додатків (вкладень) згідно з додатком 1 до Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24 листопада 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2015 року за № 1593/28038 (далі - Порядок № 1085). У разі надання виписки за рахунком клієнта/рахунком з використанням платіжної карткизначається константа RUHA/RUHC відповідно
10	PR_NAME	Ім'я головного файла	C (12)	+	Значається ім'я файла, до якого безпосередньо надається файл-додаток, або в разі надання файла-додатка до відповіді на запит (рішення, звернення)значається ім'я відповідного файла, який містив цей запит (рішення, звернення)
11	PR_ID	Номер екземпляра структури головного файла	N (6)	+	Ззначається номер відповідного екземпляра структури в головному файлі, до якої належить файл-додаток
12	DOD_INFO	Дані	C (650 МБ)	+	Бінарні дані кодується за допомогою методу base64

Пояснення щодо заповнення файла-додатка

1. Якщо файл-додаток містить виписку (виписки) за рахунком клієнта/рахунком з використанням платіжної картки, реквізит, зазначений у рядку 12 таблиці цього додатка DOD_INFO «Дані», має відповідати таким вимогам:

1) файл-додаток повинен містити тільки інформацію щодо виписки (виписок) за рахунком клієнта або тільки інформацію щодо виписки (виписок) за рахунком із використанням платіжної картки (інша інформація повинна надаватись іншими файлами-додатками);

2) виписка повинна формуватись в ієрархічній послідовності за датою та часом проведення фінансових операцій у файлі формату CSV за формою, наведеною в додатках 10 та 11 до цієї Інструкції;

3) реквізит DOD_INFO являє собою ZIP-архів CSV-файла (файлів), бінарні дані якого закодовані за допомогою методу base64 (у реквізитах, зазначених у рядку 9 таблиці цього додатка TYPE_DOD

РОЗДІЛ III.

«Формат даних у файлі-додатку» зазначається константа RUHA для виписки (виписок) за рахунком клієнта або RUHC для виписки (виписок) за рахунком із використанням платіжної картки);

4) ім'я CSV-файла повинно складатися з таких полів:

<ім'я файла-додатка з реквізиту FILE_NAME>.RUHX.NNN,

де RUH - константа;

X - набуває значення «А» (якщо файл містить інформацію щодо виписки за рахунком клієнта) або «С» (якщо файл містить інформацію щодо виписки за рахунком із використанням платіжної картки);

NNN - порядковий номер CSV-файла в архіві (файли нумеруються починаючи з 1 у 10-значній системі числення).

2. У разі отримання від Спеціально уповноваженого органу файла-квитанції, що свідчить про неуспішне приймання файла-додатка, під час повторного надання файла-додатка (після виправлення помилок) його ім'я не змінюється.

Додаток 10

до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)
(пункт 15)

ВИПИСКА за рахунком клієнта

№ документа	Дата документа	Вхідний залишок на початок дня	Вихідний залишок на кінець дня	Вхідний залишок на початок дня (UAN)	Вихідний залишок на кінець дня (UAN)	Сума операції	Сума операції (UAN)	Валюта операції	Номер рахунку платника	Код банку платника	Банк платника
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Продовження таблиці

Код банку отримувача	Банк отримувача	Найменування отримувача	Ідентифікаційний номер/код отримувача	Призначення платежу	Номер рахунку, по якому надається виписка	Дата проведення операції	Час здійснення операції	Валюта операції	Номер рахунку платника	Код банку платника
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

Пояснення щодо формування виписки за рахунком клієнта

1. Файл текстового формату з роздільниками полів - CSV (Comma-Separated Values) (формується згідно із загальним описом формату RFC 4180).

2. Кожен рядок файла - це один рядок таблиці.

3. Роздільником значень колонок є символ «крапка з комою» (;).

4. Значення, що містять зарезервовані символи (подвійні лапки, кома, крапка з комою, новий рядок), обрамляються подвійними лапками (“”). Якщо в значенні зустрічаються подвійні лапки, вони подаються у вигляді двох лапок поспіль.

5. Дані розміщуються з першого рядка без заголовків колонок з урахуванням такого опису реквізитів виписки за рахунком клієнта:

№ з/п	Назва реквізиту	Примітки для формування реквізитів
1	2	3
1	№ документа	Зазначається номер документа за операцією, що відображається в системі автоматизації банку
2	Дата документа	Зазначається дата документа в системі автоматизації банку відповідно до формату ДД.ММ.РРРР
3	Вхідний залишок на початок дня	Зазначається у валюті операції. Одиниця виміру: сота частка одиниці валюти (ціле число) або сота частка трійської унції для банківського металу (ціле число)
4	Вихідний залишок на кінець дня	
5	Вхідний залишок на початок дня (UAH)	Зазначається еквівалент у національній валюті. Одиниця виміру: копійки (ціле число)
6	Вихідний залишок на кінець дня (UAH)	
7	Сума операції	Зазначається сума операції у валюті її проведення. Одиниця виміру: сота частка одиниці валюти (ціле число) або сота частка трійської унції для банківського металу (ціле число)
8	Сума операції (UAH)	Зазначається еквівалент у національній валюті. Одиниця виміру: копійки (ціле число)
9	Валюта операції	Зазначається цифровий код згідно з Класифікатором іноземних валют та банківських металів, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 19 квітня 2016 року № 269)
10	Номер рахунку платника	Зазначається номер рахунку платника (за дебетом)
11	Код банку платника	Зазначається код банку, включений до довідника банківських установ України (МФО)
12	Банк платника	Зазначається найменування банку платника
13	Найменування платника	Для юридичної особи/громадського формування зазначається повне або коротке найменування; для фізичної особи, фізичної особи-підприємця зазначається прізвище, ім'я та по батькові
14	Ідентифікаційний номер/код платника	1. Для юридичної особи-резидента/громадського формування зазначається код за ЄДРПОУ. 2. Для фізичної особи, фізичної особи-підприємця зазначається реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з ДРФО. 3. Якщо реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з ДРФО/код за ЄДРПОУ не присвоєний, заповнення поля не є обов'язковим
15	Номер рахунку отримувача	Зазначається номер рахунку отримувача (за кредитом)

№ з/п	Назва реквізиту	Примітки для формування реквізитів
16	Код банку отримувача	Зазначається код банку, включений до довідника банківських установ України (МФО)
17	Банк отримувача	Зазначається найменування банку отримувача
18	Найменування отримувача	Для юридичної особи/громадського формування зазначається повне або коротке найменування; для фізичної особи, фізичної особи-підприємця зазначається прізвище, ім'я та по батькові
19	Ідентифікаційний номер/код за ЄДРПОУ отримувача	1. Для юридичної особи-резидента/громадського формування зазначається код за ЄДРПОУ. 2. Для фізичної особи, фізичної особи-підприємця зазначається реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з ДРФО. 3. Якщо реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з ДРФО/код за ЄДРПОУ не присвоєний, заповнення поля не є обов'язковим
20	Призначення платежу	Зазначається призначення платежу документа за операцією
21	Номер рахунку, за яким надається виписка	Зазначається номер рахунку, за яким банк формує виписку
22	Дата проведення операції	Зазначається дата проведення операції відповідно до формату ДД.ММ.РРРР
23	Час здійснення операції	Зазначається час здійснення операції відповідно до формату ГГ:ХХ:СС

Додаток 11

до Інструкції щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями)
(пункт 15)

ВИПИСКА

за рахунком клієнта, операції за яким здійснюються з використанням платіжної картки-1

Найменування власника рахунку	Ідентифікаційний номер/код власника рахунку	Код банку власника рахунку	Банк власника рахунку	Номер рахунку	Валюта рахунку	Дата операції з ПК	Дата операції за рахунком	Сума операції	Сума операції (UAH)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Продовження таблиці

Валюта операції	Списання (Дт)/ зарахування (Кт)	Номер ПК	Найменування держателя ПК	Ідентифікаційний номер/код держателя ПК	Призначення платежу	Вхідний залишок	Вихідний залишок	Вхідний залишок (UAH)	Вихідний залишок (UAH)	Час здійснення операції
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

-ПК - платіжна картка. Це поняття використовується в значенні згідно із Законом України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні».

Пояснення щодо формування виписки за рахунком клієнта

1. Файл текстового формату з роздільниками полів - CSV (Comma-Separated Values) (формується згідно із загальним описом формату RFC 4180).

2. Кожен рядок файла - це один рядок таблиці.

3. Роздільником значень колонок є символ «крапка з комою» (;).

4. Значення, що містять зарезервовані символи (подвійні лапки, кома, крапка з комою, новий рядок), обрамляються подвійними лапками (“”). Якщо в значенні зустрічаються подвійні лапки, вони подаються у вигляді двох лапок посліпль.

5. Дані розміщуються з першого рядка без заголовків колонок з урахуванням такого опису реквізитів виписки за рахунком клієнта:

№ з/п	Назва реквізиту	Примітки для формування реквізитів
1	2	3
1	Найменування власника рахунку	Для юридичної особи/громадського формування зазначається повне або коротке найменування; для фізичної особи, фізичної особи-підприємця зазначаються прізвище, ім'я та по батькові
2	Ідентифікаційний номер/код власника рахунку	1. Для юридичної особи-резидента/громадського формування зазначається код за ЄДРПОУ. 2. Для фізичної особи, фізичної особи-підприємця зазначається реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з ДРФО. 3. Якщо реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з ДРФО/код за ЄДРПОУ не присвоєний, заповнення поля не є обов'язковим
3	Код банку власника рахунку	Зазначається код банку, який включений до довідника банківських установ України (МФО)
4	Банк власника рахунку	Зазначається найменування банку власника рахунку
5	Номер рахунку	Зазначається номер рахунку, за яким формується виписка
6	Валюта рахунку	Зазначається цифровий код згідно з Класифікатором іноземних валют та банківських металів, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 19 квітня 2016 року № 269) (далі - Класифікатор)

РОЗДІЛ III.

№ з/п	Назва реквізиту	Примітки для формування реквізитів
7	Дата операції з ПК	Зазначається дата проведення трансакції з ПК відповідно до формату ДД.ММ.РРРР
8	Дата операції за рахунком	Зазначається дата проведення операції за рахунком відповідно до формату ДД.ММ.РРРР
9	Сума операції	Зазначається сума операції у валюті її проведення Одиниця виміру: сота частка одиниці валюти (ціле число) або сота частка трійської унції для банківського металу (ціле число)
10	Сума операції (UAH)	Зазначається еквівалент у національній валюті Одиниця виміру: копійки (ціле число)
11	Валюта операції	Зазначається цифровий код згідно з Класифікатором
12	Списання (Дт)/зарахування (Кт)	Зазначається Дт або Кт залежно від суті операції (списання чи зарахування відповідно)
13	Номер ПК	Зазначається номер ПК, якщо операція була здійснена з використанням ПК. Якщо операція була здійснена без використання ПК, поле не заповнюється. Реквізити електронного платіжного засобу, зокрема номер ПК, зазначається в обов'язки, який дозволено правилами безпеки відповідної платіжної системи. Наприклад: NNNN **** *NNNN, де NNNN перші чотири та останні чотири цифри номера ПК
14	Найменування держателя ПК	Зазначається найменування держателя ПК, якщо операція була здійснена з використанням ПК. Якщо операція була здійснена без використання ПК, поле не заповнюється
15	Ідентифікаційний номер/код держателя ПК*	1. Для юридичної особи-резидента/громадського формування зазначається код за ЄДРПОУ. 2. Для фізичної особи, фізичної особи-підприємця зазначається реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з ДРФО. 3. Якщо реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з ДРФО/код за ЄДРПОУ не присвоєний, заповнення поля не є обов'язковим
16	Призначення платежу	Зазначається опис/деталі операції за рахунком (у разі здійснення операцій з використанням ПК зазначаються деталі трансакцій з ПК)
17	Вхідний залишок	Зазначаються вхідний та вихідний залишки на початок та на кінець періоду. Одиниця виміру: сота частка одиниці валюти (ціле число) або сота частка трійської унції для банківського металу (ціле число). Вхідний залишок зазначається тільки в першому рядку виписки, вихідний залишок зазначається тільки в останньому рядку
18	Вихідний залишок	
19	Вхідний залишок (UAH)	Зазначається еквівалент у національній валюті. Одиниця виміру: копійки (ціле число)
20	Вихідний залишок (UAH)	
21	Час здійснення операції	Зазначається час здійснення трансакції з ПК у разі здійснення операції з використанням ПК або час здійснення операції за рахунком у разі здійснення операції без використання ПК

*Цей реквізит зазначається за технічної можливості.

Коментар: 18 серпня 2016 року № 373 Правлінням Національного банку України прийнято постанову «Про затвердження нормативно-правового акта Національного банку України з питань формування файлів інформаційного обміну».

Зазначена постанова прийнята з метою забезпечення реалізації вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26 червня 2015 року № 417 (зі змінами) та відповідно до статей 7, 15, 55, 56 Закону України «Про Національний банк України».

Нормативно-правовим актом затверджено Інструкцію щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями).

Також, визнано такою, що втратила чинність постанову Правління Національного банку України від 04 червня 2003 року № 233 «Про затвердження Складу реквізитів та структури файлів інформаційного обміну між спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань фінансового моніторингу та банками (філіями)», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 09 червня 2003 року за № 457/7778, яка довгий час визначала процедуру обміну інформацією між банками та Держфінмоніторингом.

Інструкція щодо формування файлів інформаційного обміну між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та банками (філіями) визначає склад реквізитів та структуру файлів інформаційного обміну між Держфінмоніторингом, та банками (філіями).

Вимоги цієї Інструкції поширюються на банки, філії іноземних банків та відокремлені підрозділи банків.

До Інструкції додано 11 Додатків:

Додаток 1. Вимоги щодо формування файлів інформаційного обміну.

Додаток 2. Порядок накладання/перевіряння ЕЦП.

Додаток 3. Перелік реквізитів файла-повідомлення про банк/філію іноземного банку та правила їх заповнення.

Додаток 4. Перелік реквізитів файла-повідомлення про результати обробки інформації про банк/філію іноземного банку та правила їх заповнення.

Додаток 5. Перелік реквізитів файла-повідомлення про фінансові операції/фінансові операції, які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та правила їх заповнення.

Додаток 6. Перелік реквізитів файла-квитанції і файла-повідомлення про взяття (відмову від узяття) на облік інформації про фінансові операції/фінансові операції, які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та правила їх заповнення.

Додаток 7. Перелік реквізитів файла-запиту та правила їх заповнення.

Додаток 8. Перелік реквізитів файла-відповіді та правила їх заповнення.

Додаток 9. Перелік реквізитів файла-додатка та правила їх заповнення.

Додаток 10. Виписка за рахунком клієнта.

Додаток 11. Виписка за рахунком клієнта, операції за яким здійснюються з використанням платіжної картки-1.

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 14 липня 2006 р. № 267

Про затвердження Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 3 серпня 2006 р. за № 935/12809

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановою Правління Національного банку України

від 9 листопада 2006 р. № 428

від 19 серпня 2009 р. № 488,

від 12 листопада 2010 р. № 491,

від 13 квітня 2011 р. № 105,

від 11 липня 2012 р. № 292,

від 31 серпня 2012 р. № 363,

від 4 червня 2013 р. № 194

Відповідно до вимог глави 10, статей 64, 71 Закону України «Про банки і банківську діяльність», статей 7, 56, 57 Закону України «Про Національний банк України», статті 12 Декрету Кабінету Міністрів України від 19.02.93 № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», положень Законів України «Про інформацію», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», Кримінально-процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України та з метою упорядкування зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці Правління Національного банку України постановляє:

1. Затвердити Правила зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці (додаються).

2. Юридичному департаменту (В.В. Пасічник) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків для використання в роботі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України В.Л. Кротюка і начальників територіальних управлінь Національного банку України.

4. Постанова набирає чинності через 10 днів після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

Голова

В.С. Стельмах

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державного комітету

фінансового моніторингу України

С.Г. Гуржій

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці»	14.07.2006 № 267	03.08.2006 № 935/12809	Офіційний вісник України від 23.08.2006, № 32, стор. 137, стаття 2330, код акту 37132/2006	14.08.2006	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Правління Національного банку України від 14 липня 2006 р.
№ 267

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 3 серпня 2006 р. за
№ 935/12809

ПРАВИЛА

зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці

1. Загальні положення

1.1. Ці Правила розроблені відповідно до Цивільного кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, глави 10, статей 64, 71 Закону України «Про банки і банківську діяльність», статей 7, 56, 57 Закону України «Про Національний банк України», Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», положень Законів України «Про інформацію», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» і визначають вимоги до захисту, зберігання, використання та розкриття інформації, яка містить банківську таємницю.

1.2. Банки зобов'язані забезпечувати зберігання та захист інформації, яка містить банківську таємницю, з метою недопущення її незаконного розкриття.

1.3. Працівники банку в разі прийняття їх на роботу підписують зобов'язання щодо збереження банківської таємниці.

1.4. Банки зобов'язані за погодженням з клієнтом відображати в договорах, що укладаються між банком і клієнтом, застереження щодо збереження банківської таємниці та відповідальності за її незаконне розголошення або використання.

1.5. З метою запобігання несанкціонованому доступу до інформації, що містить банківську таємницю, суб'єкти, які мають доступ до такої інформації, у власних інструкціях з діловодства з урахуванням особливостей своєї діяльності повинні встановити особливий порядок реєстрації, використання, зберігання та доступу до документів, що містять банківську таємницю.

Юридичні та фізичні особи, а також службові особи, які під час виконання своїх функцій безпосередньо або опосередковано отримали інформацію, що містить банківську таємницю, зобов'язані не розголошувати цю інформацію і не використовувати її на свою користь чи на користь третіх осіб, крім випадків, передбачених законодавством України.

1.6. Банки та їх керівники, які винні в порушенні цих Правил, несуть відповідальність, передбачену статтею 73 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (далі - Закон про банки).

1.7. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять банківську таємницю, та/або розголошення банківської таємниці тягне за собою відповідальність, передбачену законом.

2. Зберігання, захист та використання інформації, що становить банківську таємницю

2.1. З метою забезпечення зберігання та захисту банківської таємниці банки зобов'язані у внутрішніх положеннях встановити спеціальний порядок ведення діловодства з документами, що містять банківську таємницю, зокрема визначити: порядок реєстрації вихідних документів, роботи з документами, що містять банківську таємницю, відправлення та зберігання документів, які містять банківську таємницю, а також особливості роботи з електронними документами, які містять банківську таємницю.

Установлюючи спеціальний порядок ведення діловодства з документами, що містять банківську таємницю, банки зобов'язані врахувати вимоги, викладені в цих Правилах.

2.2. Під час опрацювання вихідних документів виконавець документа визначає потребу про- ставляння на ньому грифа «Банківська таємниця».

Необхідність проставляння такого грифа на документі визначається виконавцем з урахуванням вимог статті 1076 Цивільного кодексу України та статті 60 Закону про банки.

Гриф «Банківська таємниця» проставляється в правому верхньому куті першого аркуша документа.

Гриф «Банківська таємниця» не проставляється на документах, які банки надають клієнтам - власникам інформації, що містить банківську таємницю.

2.3. Реєстрація вихідних документів, що містять банківську таємницю, здійснюється в спеціальному журналі обліку вихідних документів, що містять банківську таємницю, окремо від реєстрації інших вихідних документів.

Вихідні документи реєструються в день їх підписання.

2.4. Під час роботи з документами, що містять гриф «Банківська таємниця», працівники банку мають забезпечити зберігання таких документів у сейфах або шафах, які надійно замикаються і до яких не мають доступу треті особи.

2.5. Банки зобов'язані під час відправлення (передавання) інформації, що містить банківську таємницю, забезпечити її гарантовану доставку та конфіденційність.

Забороняється відправлення документів з грифом «Банківська таємниця» з використанням факсимільного зв'язку або іншими каналами зв'язку, що не забезпечують захист інформації.

2.6. Під час роботи з документами, що містять банківську таємницю, на електронних носіях банки мають забезпечити дотримання таких вимог:

а) позначка грифа «Банківська таємниця» до інформації та даних в електронному вигляді, що мають визначений формат і обробляються автоматизованими системами, а також до лістингів програмних модулів не додається. Для текстових повідомлень, які створюються, обробляються, передаються та зберігаються в електронному вигляді, наявність позначки грифа «Банківська таємниця» є обов'язковою;

б) автоматизовані системи, які обробляють інформацію, що містить банківську таємницю, мають створюватися банками таким чином, щоб обмежити доступ користувачів лише в межах, що необхідні для виконання їх службових обов'язків.

Автоматизовані системи оброблення інформації повинні мати вбудовану систему захисту інформації, яку неможливо відключити або здійснити оброблення інформації, минаючи її.

Автоматизовані системи оброблення інформації, що містить банківську таємницю, які працюють у режимі реального часу (on-line), повинні мати таку архітектуру, за якої користувачі не мають прямого доступу до конфіденційних даних у базі даних і можуть отримувати доступ лише через сервер застосувань, що здійснює сувору автентифікацію запитів.

Автоматизовані системи повинні здійснювати обов'язкову реєстрацію всіх спроб доступу та інших критичних подій у системі в захищеному від модифікації електронному журналі;

в) приймання та реєстрація інформації визначеного формату, що містить банківську таємницю, в електронному вигляді технологічними АРМ автоматизованих систем здійснюється згідно з

технологічними схемами проходження інформації безпосередньо на відповідних робочих місцях з використанням вбудованої в ці технологічні АРМ системи захисту інформації;

г) передавання інформації, яка містить банківську таємницю, електронною поштою або в режимі on-line здійснюється лише в захищеному (зашифрованому) вигляді з контролем цілісності та з обов'язковим наданням підтвердження про її надходження з електронним підписом отримувача з використанням засобів захисту;

г) роздрукування документів з грифом «Банківська таємниця» у технологічних АРМ здійснюється згідно з технологічними схемами роботи відповідних АРМ банку. На роздрукованих документах проставляється гриф «Банківська таємниця» і вони обліковуються згідно з вимогами щодо обліку паперових документів.

У разі відправлення даних на електронному носії додається супровідний лист у письмовій формі з грифом «Банківська таємниця», у якому зазначаються дані про вміст носія.

Отримання інформації з баз даних технологічних АРМ нештатними засобами забороняється.

Програмні модулі передаються і обліковуються на електронних носіях інформації з обов'язковим супровідним листом з грифом «Банківська таємниця».

Лістинги програм захисту інформації, що містять банківську таємницю, повинні зберігатися банком на захищених серверах або електронних носіях.

Формування архівів в електронному вигляді здійснюється згідно з технологічними схемами оброблення документів, а також вимогами нормативно-правових актів Національного банку України (далі - Національний банк). Архіви зберігаються на серверах або зовнішніх носіях у захищеному вигляді із забезпеченням контролю цілісності інформації під час роботи з архівними документами.

3. Порядок та межі розкриття банками інформації, що містить банківську таємницю

3.1. Письмовий запит та/або дозвіл клієнта про розкриття інформації, що містить банківську таємницю і власником якої є такий клієнт, складається за довільною формою.

Письмовий запит (дозвіл) фізичної особи - клієнта банку має бути підписаний цією особою. Її підпис має бути засвідчений підписом керівника банку чи вповноваженою ним особою та відбитком печатки банку або нотаріально.

Письмовий запит (дозвіл) юридичної особи - клієнта банку має бути підписаний керівником або вповноваженою ним особою та скріплений печаткою юридичної особи.

Запит та/або дозвіл клієнта може бути включений до договору про надання банківських послуг, що укладається між клієнтом і банком. У договорі також можуть бути визначені підстави та межі розкриття банком інформації, що становить банківську таємницю клієнта.

На письмовий запит власника інформації, що становить банківську таємницю або з його письмового дозволу, банк розкриває таку інформацію в обсязі, визначеному в письмовому запиті або дозволі.

3.2. Банки зобов'язані виконувати рішення суду про розкриття інформації, яка містить банківську таємницю, у порядку, установленому законодавством України.

За рішенням суду про розкриття інформації, що становить банківську таємницю, банк розкриває інформацію в обсязі, визначеному рішенням суду.

3.3. Вимога відповідного державного органу на отримання інформації, яка містить банківську таємницю, повинна відповідати нормам частини другої статті 62 Закону про банки.

Банки повинні надавати інформацію, що містить банківську таємницю, і в тому разі, коли до належним чином оформленої вимоги відповідного державного органу додається перелік найменувань конкретних юридичних осіб та/або прізвищ, імен та по батькові фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності та номерів їх рахунків.

Банк на письмову вимогу державних органів, визначених статтею 62 Закону про банки, розкриває інформацію, що містить банківську таємницю, в обсягах, визначених Законом про банки для відповідного державного органу.

Банк відмовляє в розкритті інформації, що містить банківську таємницю, якщо за своєю формою або змістом вимога відповідного державного органу не відповідає нормам частини другої статті 62 Закону про банки.

Банк у разі надходження до нього письмової вимоги про надання інформації, що містить банківську таємницю, зобов'язаний розкрити цю інформацію або дати мотивовану відповідь про неможливість надання відповідної інформації протягом 10 робочих днів з дня отримання вимоги, якщо інші строки не встановлені законодавством України.

Якщо підготовка інформації перевищує вищезазначений строк її надання, банк зобов'язаний письмово повідомити про це службову особу або відповідний державний орган, що звернувся з вимогою про надання інформації, та зазначити, у який строк надаватиметься інформація, що містить банківську таємницю.

Інформацію, що містить банківську таємницю, банки надають на адресу вповноважених державних органів у письмовій або електронній формі, якщо це передбачено законодавством України.

3.4. Для надання довідок за рахунками (вкладами) у разі смерті їх власників державним нотаріальним конторам або приватним нотаріусам, іноземним консульським установам у справах спадщини за рахунками (вкладами) померлих власників рахунків (вкладів) до банку подається заява за довільною формою.

Довідка складається банком за довільною формою і має містити інформацію про наявність рахунку та залишок коштів на ньому.

3.5. Банку забороняється надавати інформацію про клієнтів іншого банку, навіть якщо вони зазначені в документах, договорах та операціях клієнта, якщо інше не зазначено в дозволі клієнта або рішенні суду.

Під час надання інформації стосовно операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності за конкретний проміжок часу банк надає інформацію про рух коштів на рахунку клієнта без зазначення контрагентів за операціями.

3.6. Банк має право надавати інформацію, що становить банківську таємницю, іншим банкам та Національному банку в обсягах, необхідних при наданні кредитів, банківських гарантій.

3.7. У разі надходження до банку запиту іншого банку щодо надання інформації, необхідної для забезпечення ідентифікації ним свого клієнта, з'ясування суті та мети проведення клієнтом фінансової операції (операцій) або перевірки наданої клієнтом інформації, банк, що отримав такий запит, протягом 10 робочих днів з дня отримання запиту зобов'язаний безоплатно надати банку, що зробив такий запит, відповідну інформацію.

3.8. Вимоги пунктів 3.3 та 3.5 цієї глави не поширюються на випадки надання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму (далі - Уповноважений орган), інформації про фінансові операції у випадках, передбачених законом, та органам державної податкової служби - інформації про відкриття (закриття) рахунків платників податків відповідно до статті 69 розділу II Податкового кодексу України.

3.9. Банк має право розкривати інформацію, що містить банківську таємницю, особі (в тому числі яка уповноважена діяти від імені держави), на користь якої відчужуються активи та зобов'язання банку при виконанні заходів, передбачених програмою фінансового оздоровлення банку, або під час здійснення процедури ліквідації.

Національний банк має право надавати центральному органу виконавчої влади, який забезпечує формування державної фінансової політики, інформацію, яка містить банківську таємницю щодо банків, участь у капіталізації яких бере держава.

3.10. Банк зобов'язаний надати органам державної виконавчої служби в порядку та у випадках, визначених у статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність», інформацію про стан рахунку конкретної юридичної особи або фізичної особи, фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності, яка містить інформацію про наявність або закриття рахунку, про залишки коштів на рахунку, про арешт на кошти, які перебувають на рахунку, про зупинення видаткових операцій за рахунком.

Інформація, зазначена в абзаці першому цього пункту, надається у строк, установлений державним виконавцем відповідно до статті 5 Закону України «Про виконавче провадження».

3.11. Обмеження стосовно отримання інформації, що містить банківську таємницю, передбачені статтею 62 Закону про банки, не поширюються на працівників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб при здійсненні ними функцій і повноважень, передбачених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Національний банк має право надавати Фонду гарантування вкладів фізичних осіб інформацію про банки чи клієнтів банків, що збирається під час проведення банківського нагляду і становить банківську таємницю, у випадках, передбачених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

У разі здійснення тимчасової адміністрації або ліквідації неплатоспроможного банку Фонд гарантування вкладів фізичних осіб має право розкривати інформацію, що містить банківську таємницю, приймаючому банку, перехідному банку, інвестору, що придбає неплатоспроможний або перехідний банк, іншим особам, які задіяні в процесі здійснення тимчасової адміністрації і ліквідації банку. Зазначені особи зобов'язані забезпечити збереження отриманої інформації, що містить банківську таємницю.

4. Порядок вилучення (виїмки) речей і документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю

4.1. Вилучення (виїмка) речей і документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, проводиться на підставі ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів (далі - ухвала) та в порядку і з дотриманням вимог глави 15 розділу II Кримінального процесуального кодексу України.

4.2. Банк зобов'язаний надати тимчасовий доступ до зазначених в ухвалі слідчого судді, суду речей і документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, особі, зазначеній в ухвалі.

4.3. Представник банку в разі проведення вилучення (виїмки) речей і документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, на підставі ухвали зобов'язаний:

ознайомитися з оригіналом ухвали, що пред'являється особою, зазначеною в ухвалі;

отримати від особи, що пред'явила ухвалу:

копію ухвали;

опис речей і документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, та вилучаються на виконання ухвали;

копію протоколу про вилучення (виїмку) речей і документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю (у разі складення протоколу особою, що пред'явила ухвалу).

4.4. Обшук та огляд речей і документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, їх тимчасове вилучення під час цих слідчих (розшукових) дій проводиться на підставі ухвали слідчого судді про дозвіл на обшук або огляд володіння особи (далі - ухвала слідчого судді) та в порядку і з дотриманням вимог глави 16 розділу II, статей 234 - 237 глави 20 розділу III Кримінального процесуального кодексу України, норм Закону про банки, що забезпечують охорону банківської таємниці.

4.5. Представник банку в разі проведення тимчасового вилучення речей і документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, на підставі ухвали слідчого судді під час обшуку або огляду зобов'язаний:

ознайомитися з оригіналом ухвали слідчого судді, що пред'являється особою, зазначеною в ухвалі слідчого судді;

отримати від особи, що пред'явила ухвалу слідчого судді:

копію ухвали слідчого судді;

копію протоколу обшуку або огляду (у разі складення протоколу особою, що пред'явила ухвалу).

4.6. Банк зобов'язаний:

виготовити копії з оригіналів документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, та вилучаються. Ці копії документів засвідчуються підписом представника банку та залишаються в банку замість вилучених оригіналів;

здійснити опис майна, яке містить інформацію, що становить банківську таємницю, та вилучається, який засвідчується підписом представника банку та залишається в банку;

зберігати в окремих справах копії ухвал, ухвал слідчого судді, описи документів, майна, що вилучалися на виконання ухвал, копії протоколів про вилучення (виїмку) речей і документів, які містять інформацію, що становить банківську таємницю, обшуку або огляду.

5. Особливості розкриття інформації, що містить банківську таємницю, Національному банку

5.1. Для здійснення своїх функцій Національний банк має право безоплатно одержувати від банків інформацію, що містить банківську таємницю, та пояснення стосовно отриманої інформації і проведених операцій.

Банки зобов'язані надавати Національному банку інформацію, що містить банківську таємницю, у формі:

документів і копій документів - носіїв відповідної інформації (договори, установчі документи, виписки за рахунками тощо) як під час проведення інспекційних перевірок, так і на письмовий запит під час здійснення безвиїзного нагляду;

пояснень щодо проведених банком операцій та з окремих питань діяльності банку;

звітності;

тощо.

5.2. Запит Національного банку щодо надання інформації, що містить банківську таємницю, пояснень стосовно проведених банком операцій та з окремих питань діяльності банку під час здійснення безвиїзного нагляду надсилається банку у формі листа поштою, у тому числі електронною. Такий запит може бути підписаний Головою або заступником Голови Національного банку, або директором генерального департаменту Національного банку, або директором департаменту Національного банку, або начальником територіального управління Національного банку, або їх заступниками, або особами, які виконують їх обов'язки.

5.3. Банки зобов'язані забезпечити інспекторам Національного банку та іншим уповноваженим ним особам вільний доступ до всіх документів та інформації, що містить банківську таємницю, під час здійснення перевірок банків, у тому числі вільний і повний доступ до документів, що ведуться в електронному вигляді у форматі та режимі їх ведення (роботи з ними).

6. Особливості розкриття інформації, що містить банківську таємницю, Уповноваженому органу

6.1. Банки зобов'язані інформувати Уповноважений орган про:

фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу;

фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, якщо є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом;

виявлені фінансові операції, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;

фінансові операції клієнта, щодо якого в банку є мотивовані підозри про надання ним недостовірної інформації, що стосується його ідентифікації;

операцію, яка містить ознаки операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, у разі прийняття банком рішення про зупинення таких операцій;

зупинення фінансової операції, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних зі здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

осіб, здійснення ідентифікації яких відповідно до законодавства є неможливим, та про операції, які такі особи здійснюють, мають або мали намір провести;

операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, у разі прийняття рішення про відмову від проведення цієї операції;

прибуткові фінансові операції клієнта, щодо якого Уповноваженим органом прийнято рішення про зупинення його видаткових операцій.

6.2. Банки зобов'язані надавати на запит Уповноваженого органу таку інформацію, що містить банківську таємницю:

додаткову інформацію з приводу фінансових операцій, які стали об'єктом фінансового моніторингу, копії первинних документів, на підставі яких були проведені такі операції та пов'язані з

ними фінансові операції, відомості про їх учасників, а також іншу інформацію, копії документів, необхідні для виконання покладених на Уповноважений орган завдань;

інформацію, копії документів, необхідні для виконання Уповноваженим органом запиту, що надійшов від уповноваженого органу іноземної держави;

інформацію про відстеження (моніторинг) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу;

інформацію, необхідну для перевірки фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

6.3. Надання інформації Уповноваженому органу здійснюється банками в порядку, установленому нормативно-правовими актами Національного банку.

Директор

Юридичного департаменту

В.В. Пасічник

РОЗДІЛ III.

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ
АКТИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО
ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ**

**ГЛАВА 2.
НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ
З ЦІННИХ ПАПЕРІВ
ТА ФОНДОВОГО РИНКУ**

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ РІШЕННЯ

17.03.2016

м. Київ

№ 309

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
13 квітня 2016 р. за № 551/28681

Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів

Відповідно до пункту 13 статті 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» та на виконання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19 липня 2012 року № 995 «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2012 року за № 1346/21658 (із змінами);

рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19 липня 2012 року № 998 «Про затвердження Порядку зупинення та поновлення проведення фінансових операцій на ринку цінних паперів суб'єктами первинного фінансового моніторингу», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 09 серпня 2012 року за № 1354/21666.

3. Департаменту контрольно-правової роботи (О. Мисюра) забезпечити:

подання цього рішення на здійснення експертизи на відповідність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод до Секретаріату Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини Міністерства юстиції України;

подання цього рішення на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Управлінню інформаційних технологій та діловодства забезпечити оприлюднення цього рішення на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі - НКЦПФР).

5. Управлінню внутрішнього аудиту та комунікацій (О. Збаражська) забезпечити опублікування цього рішення в офіційному друкованому виданні НКЦПФР.

6. Це рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

7. Професійним учасникам фондового ринку (ринку цінних паперів) привести внутрішні документи у відповідність до Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними

РОЗДІЛ III.

учасниками ринку цінних паперів, затвердженого цим рішенням, протягом двох місяців після набрання ним чинності.

8. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена НКЦПФР І. Назарчука.

Голова Комісії

Т. Хромаєв

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної

регуляторної служби України

К.М. Ляпіна

Голова Державної служби

фінансового моніторингу України

І.Б. Черкаський

В. о. заступника Голови

Національного банку України

К.В. Рожкова

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу інститутами спільного інвестування, фондovими біржами та іншими професійними учасниками ринку цінних паперів»	13.08.2003 № 359	05.09.2003 № 769/8090	Офіційний вісник України від 26.09.2003, № 37, стор. 150, стаття 2003, код акту 26356/2003	16.09.2003	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 04.10.2005 № 538
2.	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу учасниками ринку цінних паперів»	04.10.2005 № 538	16.11.2005 № 1379/11659	Офіційний вісник України від 30.11.2005, № 46, стор. 135, стаття 2921, код акту 34351/2005	27.11.2005	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 27.07.2001 № 1155
3.	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів»	27.07.2010 № 1155	12.10.2010 № 912/18207	Офіційний вісник України від 12.11.2010, № 84, стор. 200, стаття 2977, код акту 53252/2010	23.10.2010	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19.07.2012 № 995
4.	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів»	19.07.2012 № 995	08.08.2012 № 1346/21658	Офіційний вісник України від 31.08.2012, № 64, стор. 171, стаття 2636, код акту 63086/2012	31.08.2012	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17.03.2016 № 309

Історична довідка нормативно-правового акту:						
5.	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Порядку зупинення та поновлення проведення фінансових операцій на ринку цінних паперів суб'єктами первинного фінансового моніторингу»	19.07.2012 № 998	09.08.2012 № 1354/21666	Офіційний вісник України від 27.08.2012, № 63, стор. 250, стаття 2596, код акту 63063/2012	27.08.2012	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17.03.2016 № 309
6.	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів»	17.03.2016 № 309	13.04.2016 № 551/28681	Офіційний вісник України від 10.05.2016, № 34, стор. 135, стаття 1350, код акту 81735/2016	10.05.2016	-

Протокол засідання Комісії
від 17 березня 2016 р. № 20

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
17 березня 2016 року № 309

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України

13 квітня 2016 р. за № 551/28681

ПОЛОЖЕННЯ

про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів

I. Загальні положення

1. Цим Положенням встановлюються загальні вимоги НКЦПФР щодо організації та проведення первинного фінансового моніторингу професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) (далі - суб'єкти первинного фінансового моніторингу).

Дія цього Положення поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) та їх відокремлені підрозділи.

Дія цього Положення не поширюється на банки / філії іноземних банків, які здійснюють професійну діяльність на ринку цінних паперів (фондового ринку).

2. У корпоративних інвестиційних фондах організація та проведення первинного фінансового моніторингу здійснюються компанією з управління активами.

3. Терміни, що вживаються у цьому Положенні, застосовуються у значеннях, визначених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон).

4. Цим Положенням встановлюються загальні вимоги щодо:

- 1) призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;
- 2) правил фінансового моніторингу та програм його здійснення;
- 3) підготовки персоналу (працівників) суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

- 4) здійснення ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів та уточнення інформації про клієнтів;
- 5) особливостей здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів;
- 6) забезпечення виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;
- 7) порядку зупинення та поновлення здійснення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу;
- 8) проведення внутрішніх перевірок діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

II. Призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу

1. З метою забезпечення належного здійснення первинного фінансового моніторингу суб'єкти первинного фінансового моніторингу призначають працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник).

2. Відповідальний працівник очолює та координує внутрішню систему запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

3. Відповідальний працівник призначається на посаду на рівні керівництва суб'єкта первинного фінансового моніторингу, повинен працювати в цьому суб'єкті первинного фінансового моніторингу за основним місцем роботи та відповідати таким кваліфікаційним вимогам:

- 1) вільно володіти державною мовою;
- 2) знати законодавство України та міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та володіти навичками щодо застосування їх в практичній діяльності;
- 3) мати вищу освіту та досвід роботи не менше одного року у відповідній сфері діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або досвід роботи на керівній посаді в суб'єкті первинного фінансового моніторингу не менше одного року, або не менше одного року досвіду роботи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- 4) мати сертифікат НКЦПФР на право здійснення професійної діяльності на фондовому ринку, який відповідає ліцензії (або одній із ліцензій) на провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів), що має суб'єкт первинного фінансового моніторингу;
- 5) мати бездоганну ділову репутацію.

4. Особа з бездоганною діловою репутацією за останні три роки повинна відповідати таким вимогам:

- 1) не мати не погашеної або не знятої в установленому законодавством порядку судимості за вчинення злочину;
- 2) попередня діяльність особи, яка була керівником юридичної особи, не призвела до примусового призначення тимчасового керівника (тимчасової адміністрації), або анулювання відповідних ліцензій на ринках фінансових послуг, або анулювання документів, що надають право фізичній особі здійснювати професійну діяльність на фондовому ринку (анулювання сертифікатів тощо), якщо таке анулювання є результатом накладення санкції;
- 3) особа не була притягнута до адміністративної відповідальності за повторне порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- 4) особа з'являлась на складання протоколу про адміністративне правопорушення у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (у разі його складання та відсутності об'єктивних підстав для такої неявки);

5) особу не було звільнено на вимогу державного органу (у тому числі іноземного) та на підставі пунктів 2 - 4, 7, 8 частини першої статті 40 та статті 41 Кодексу законів про працю України (крім іноземця).

5. Відповідальний працівник призначається до дня здійснення першої фінансової операції у порядку, встановленому установчими та/або внутрішніми документами суб'єкта первинного фінансового моніторингу, та відповідно до законодавства.

6. Не пізніше наступного робочого дня після звільнення відповідального працівника або припинення обов'язків відповідального працівника суб'єкт первинного фінансового моніторингу призначає іншого відповідального працівника.

Допускається виконання обов'язків відповідального працівника в разі його звільнення особою, що тимчасово виконує його обов'язки, на строк перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника, який не повинен перевищувати трьох місяців.

7. Призначення відповідального працівника повинно бути здійснено після перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника, за результатами якої встановлено, що кандидат має бездоганну ділову репутацію на підставі наданих оригіналів документів: паспорта, трудової книжки, документів про освіту та/або підвищення кваліфікації, сертифіката на право здійснення професійної діяльності на фондовому ринку, довідки про відсутність судимості, отриманої в органах внутрішніх справ, та анкети ділової репутації, яка заповнюється кандидатом на посаду відповідального працівника.

Оригінали документів, які підтверджують бездоганну ділову репутацію кандидата на посаду відповідального працівника, або їх копії повинні зберігатись у суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

У разі призначення відповідальним працівником керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу перевірка його ділової репутації здійснюється відповідним органом управління суб'єкта первинного фінансового моніторингу, засновниками, або працівником(ами) підрозділу внутрішнього аудиту, або окремою посадовою особою, що проводить внутрішній аудит (контроль) в суб'єкті первинного фінансового моніторингу.

Підтвердження бездоганної ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника за результатами перевірки оформлюється письмовим висновком, який містить відомості щодо бездоганної ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника, перелік та реквізити документів, на підставі яких проведено перевірку ділової репутації, та підписується або керівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або особами, які проводили перевірку ділової репутації, або затверджується відповідним органом управління суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

8. Відповідальний працівник повинен пройти навчання не пізніше трьох місяців з дня його призначення на посаду та підвищувати свою кваліфікацію шляхом проходження навчання не рідше одного разу на три роки згідно з вимогами Порядку організації та координації роботи з перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року № 610.

9. З урахуванням особливостей організаційної структури суб'єкта первинного фінансового моніторингу може бути створено окремий структурний підрозділ з питань проведення фінансового моніторингу. Зазначений підрозділ функціонує відповідно до положення про цей структурний підрозділ. У цьому випадку керівником підрозділу є відповідальний працівник.

10. У разі недоцільності введення окремої посади або визначення працівника, на якого покладатимуться обов'язки відповідального працівника, відповідальним за проведення фінансового моніторингу може призначатися керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

11. Протягом трьох робочих днів з дати призначення відповідального працівника, але не пізніше дня проведення першої фінансової операції, суб'єкт первинного фінансового моніторингу подає Державній службі фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) інформацію, необхідну для взяття його на облік, та повинен протягом трьох робочих днів подавати зміни до поданої при постановці на облік інформації у разі їх виникнення.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу подає Держфінмоніторингу інформацію для взяття на облік у порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2015 року № 552 «Деякі питання організації фінансового моніторингу».

Примірники (копії) відповідних форм, документи, які підтверджують факт їх відправлення та повідомлення про результати їх обробки, зберігаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом п'яти років.

12. На час відсутності (відпустки, відрядження, хвороби) відповідального працівника або неможливості виконання покладених на нього обов'язків призначається особа, що тимчасово виконує його обов'язки. Строк виконання обов'язків не може перевищувати чотирьох місяців безперервно. На вказану особу поширюються права та обов'язки, установлені для відповідального працівника. Після спливу цього строку суб'єкт первинного фінансового моніторингу призначає відповідального працівника.

Особа, що тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника, може бути призначена одночасно з відповідальним працівником.

Особа, що тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника, може не проходити професійну підготовку у сфері фінансового моніторингу.

13. Особа, що тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника, повинна відповідати таким вимогам:

1) не мати не погашеної або не знятої в установленому законодавством порядку судимості за вчинення злочину;

2) мати сертифікат НКЦПФР на право здійснення професійної діяльності на фондовому ринку, який відповідає ліцензії (або одній із ліцензій) на провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів), що має суб'єкт первинного фінансового моніторингу;

3) пройти підготовку щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, за програмою навчання, затвердженою в суб'єкті первинного фінансового моніторингу;

4) працювати в цьому суб'єкті первинного фінансового моніторингу за основним місцем роботи.

Перевірка відповідності особи, що тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника, вимогам, установленим цим Положенням, здійснюється керівником або особою, яка виконує його обов'язки, до її призначення на підставі оригіналів документів: паспорта, трудової книжки, документів про освіту та/або підвищення кваліфікації, сертифіката на право здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів, довідки про відсутність судимості, отриманої в органах внутрішніх справ.

Такі документи або їх копії повинні зберігатись у суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

У разі призначення керівника особою, що тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника, перевірка його відповідності вимогам, установленим цим Положенням, здійснюється відповідним органом управління суб'єкта первинного фінансового моніторингу, засновниками, або працівником(ами) підрозділу внутрішнього аудиту (контролю), або окремою посадовою особою, що проводить внутрішній аудит (контроль) в суб'єкті первинного фінансового моніторингу.

14. У разі наявності у суб'єкта первинного фінансового моніторингу відокремлених підрозділів за поданням керівника відокремленого підрозділу або особи, яка виконує його обов'язки, за погодженням з відповідальним працівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу або особа, яка виконує його обов'язки, призначає відповідального працівника у відокремленому підрозділі.

Відповідальний працівник у відокремленому підрозділі підзвітний тільки керівнику суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

У разі недоцільності введення окремої посади або визначення працівника, на якого покладаються обов'язки відповідального працівника, відповідальним за проведення фінансового моніторингу у відокремленому підрозділі може призначатися керівник відокремленого підрозділу.

Одна й та сама особа не може бути одночасно призначена відповідальним працівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу і відокремленого підрозділу, а також одночасно у декількох відокремлених підрозділах.

15. Відповідальний працівник здійснює свої повноваження на підставі посадової інструкції, яка затверджується керівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу або особою, яка виконує його обов'язки. Відповідальний працівник засвідчує підписом факт ознайомлення з посадовою інструкцією.

Посадова інструкція відповідального працівника повинна містити повноваження (права), функції та завдання, передбачені законодавством, правилами фінансового моніторингу (далі - Правила), іншими внутрішніми документами суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

16. Відповідальний працівник є незалежним у своїй діяльності, підзвітним тільки керівнику суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

17. Відповідальний працівник не рідше одного разу на місяць, але не пізніше останнього робочого дня звітного місяця складає письмові звіти довільної форми про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, які були вжиті для реалізації законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Відповідальний працівник складає та підписує звіт.

Звіт, зокрема, містить інформацію щодо:

фінансових операцій, що підлягали фінансовому моніторингу за звітний період, та заходів, які були вжиті;

зупинених фінансових операцій;

фінансових операцій, у проведенні яких суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено;

ужитих заходів стосовно розроблення та поновлення Правил та програми здійснення фінансового моніторингу (далі - Програма);

результатів проведених відповідальним працівником внутрішніх перевірок діяльності підрозділів або працівників;

підготовки персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом проведення освітньої та практичної роботи.

У разі якщо відповідальним працівником не є керівник, звіт після його складання направляється керівнику суб'єкта первинного фінансового моніторингу або особі, яка виконує його обов'язки, для інформування.

У разі якщо відповідальним працівником є керівник, звіт може не складатись.

Ознайомлення керівника або особи, яка виконує його обов'язки, зі звітом підтверджується підписом цієї особи.

18. Відповідальний працівник має право доступу до всіх приміщень, документів, інформації, баз даних, засобів телекомунікації, архівів суб'єкта первинного фінансового моніторингу незалежно від поєднання видів професійної діяльності на ринку цінних паперів.

III. Встановлення Правил фінансового моніторингу і Програми здійснення фінансового моніторингу

1. Правила є окремим єдиним внутрішнім документом суб'єкта первинного фінансового моніторингу, який визначає порядок та умови проведення заходів, спрямованих на недопущення використання суб'єкта первинного фінансового моніторингу і його відокремлених підрозділів для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, та визначають процедуру реалізації фінансового моніторингу.

2. Програма є окремим внутрішнім документом суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що розкриває план організаційних заходів для проведення фінансового моніторингу.

3. Правила та Програма розробляються відповідальним працівником з урахуванням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення і міжнародних стандартів у цій сфері та затверджуються керівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу або особою, яка виконує його обов'язки.

Правила розробляються з урахуванням видів професійної діяльності на фондовому ринку та особливостей, які провадить суб'єкт первинного фінансового моніторингу, та повинні відповідати вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів,

одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу здійснює оновлення внутрішніх документів з питань здійснення фінансового моніторингу постійно, але не пізніше одного місяця з дня набрання чинності змінами до законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, якщо інші строки не встановлені законодавством.

4. Правила і Програма затверджуються суб'єктом первинного фінансового моніторингу не пізніше дня проведення першої фінансової операції.

5. Правила є документом з обмеженим доступом.

Порядок ознайомлення, користування і зберігання Правил (в тому числі електронних копій), категорії персоналу, органи і підрозділи внутрішнього контролю, які мають право доступу до Правил, визначаються порядком доступу до Правил, який міститься в Програмі.

6. Працівники суб'єкта первинного фінансового моніторингу повинні дотримуватись Правил та Програми.

7. Програма містить порядок доступу до Правил, порядок підготовки персоналу (працівників) суб'єкта первинного фінансового моніторингу та заходи з термінами (строками) їх виконання та визначенням відповідальних осіб:

1) призначення відповідального працівника;

2) розробка та затвердження посадової інструкції відповідального працівника;

3) розробка і оновлення Правил і Програми;

4) направлення інформації про призначення відповідального працівника до Держфінмоніторингу;

5) попередження працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу) про відповідальність за порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

6) забезпечення підвищення кваліфікації відповідального працівника;

7) підготовка персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом проведення теоретичних та практичних заходів;

8) проведення внутрішніх перевірок суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу) на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

8. Правила містять такі окремі розділи, зміст яких відповідає їх назві:

1) опис внутрішньої системи фінансового моніторингу суб'єкта первинного фінансового моніторингу, який, зокрема, включає перелік окремих працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відокремлених підрозділів, залучених до проведення фінансового моніторингу, та механізм взаємодії між ними та відповідальним працівником;

2) порядок взяття на облік (зняття з обліку) у Держфінмоніторингу суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його відокремлених підрозділів;

3) перелік прав та обов'язків відповідального працівника, а також інших працівників, які беруть участь у проведенні фінансового моніторингу;

4) порядок ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів;

5) критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

6) порядок оцінки та переоцінки ризику;

7) опис заходів суб'єкта первинного фінансового моніторингу з управління ризиками;

8) порядок відмови від встановлення ділових відносин з клієнтом або від проведення фінансової операції;

9) порядок виявлення, реєстрації, а також подання до Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

10) порядок повідомлення Держфінмоніторингу про підозри щодо діяльності осіб або їх активів, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України;

11) порядок повідомлення Держфінмоніторингу та відповідних правоохоронних органів про фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

12) опис заходів, спрямованих на запобігання розголошенню інформації, що подається до Держфінмоніторингу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу;

13) порядок надання на запит Держфінмоніторингу інформації, у тому числі щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу;

14) порядок зупинення фінансових операцій;

15) порядок збору і зберігання документів щодо ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів, оцінки та переоцінки ризиків, а також усіх документів, що стосуються проведення фінансової операції та ділових відносин з клієнтом;

16) порядок вчинення дій щодо направлення запитів до органів державної влади з метою виконання завдань, покладених на суб'єкта первинного фінансового моніторингу Законом;

17) порядок проведення внутрішніх перевірок діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

9. У разі наявності у суб'єкта первинного фінансового моніторингу відокремлених підрозділів, які знаходяться за межами території України (у тому числі у державах, що не застосовують або в недостатній мірі застосовують Рекомендації FATF), Правила повинні містити перелік заходів щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в межах, що визначені законодавством цих країн.

Правила також повинні містити перелік заходів контролю суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо виконання цими відокремленими підрозділами Правил з урахуванням ризиків таких країн, а також запобіжних заходів, спрямованих на недопущення порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Правила також повинні передбачати інформування суб'єктом первинного фінансового моніторингу НКЦПФР у разі неможливості виконання його відокремленими підрозділами, які перебувають за кордоном, заходів із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення із зазначенням та обґрунтуванням причин неможливості їх виконання.

IV. Підготовка персоналу (працівників) суб'єкта первинного фінансового моніторингу

1. Працівники суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу, ознайомлюються з Правилами, що підтверджується їх підписами.

2. Для забезпечення належного рівня підготовки персоналу (працівників) суб'єкта первинного фінансового моніторингу до виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, суб'єктом первинного фінансового моніторингу розробляється та реалізується Порядок підготовки персоналу (працівників) суб'єкта первинного фінансового моніторингу, який є окремим додатком до Програми.

3. Порядок підготовки персоналу (працівників) суб'єкта первинного фінансового моніторингу включає в себе графіки проведення освітньо-практичних заходів у сфері фінансового моніторингу. Такі графіки складаються у довільній формі та містять терміни їх виконання, які визначаються керівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Підготовка персоналу (працівників) суб'єкта первинного фінансового моніторингу здійснюється в суб'єкті первинного фінансового моніторингу постійно відповідно до графіків проведення освітніх та практичних заходів у сфері фінансового моніторингу.

4. Усі працівники суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу, беруть участь в освітньо-практичних заходах відповідно до Порядку підготовки персоналу (працівників) суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що підтверджується їх підписами.

5. Освітньо-практичні заходи можуть здійснюватися за такими напрямками:

1) вивчення законодавства України, міжнародних документів (рекомендації FATF, директиви ЄС, конвенції, типології відмивання коштів) з питань запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) ознайомлення та вивчення внутрішніх документів щодо проведення первинного фінансового моніторингу;

3) вивчення досвіду щодо виявлення операцій клієнтів, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

4) ознайомлення із заходами щодо верифікації, вивчення клієнтів і перевірки інформації щодо їх ідентифікації;

5) вивчення заходів з моніторингу операцій клієнта;

6) практичне застосування критеріїв ризику.

6. Освітньо-практичні заходи в суб'єкті первинного фінансового моніторингу проводяться не рідше одного разу на рік.

V. Здійснення ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта (представника клієнта) у випадках, передбачених статтею 9 Закону.

2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу до встановлення ділових відносин, відкриття рахунку в цінних паперах та під час вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта забезпечує виявлення факту належності клієнта або особи, яка діє від його імені, їх кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), вигодоодержувачів, керівника клієнта юридичної особи до національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу у разі виникнення підозри, проведення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, зобов'язаний забезпечувати виявлення факту належності клієнтів або осіб, які діють від їх імені, їх кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), вигодоодержувачів до публічних осіб, до осіб, близьких або пов'язаних з публічними особами.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу до встановлення ділових відносин, відкриття рахунку в цінних паперах, під час вивчення клієнта, а також у строки, передбачені для проведення уточнення інформації про клієнта, зобов'язаний у разі виявлення факту належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних, іноземних публічних діячів та/або діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб, вживати заходів щодо з'ясування джерел походження коштів та активів таких осіб на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), підтвердити джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу з метою з'ясування джерел походження коштів та активів таких осіб зобов'язаний проаналізувати надану клієнтом інформацію та інформацію, отриману з інших джерел, та зробити обґрунтований висновок щодо наявності потенційних та реально достатніх фінансових можливостей, розпорядження якими дає змогу проводити або ініціювати проведення фінансових операцій на відповідні суми.

3. Особливості здійснення ідентифікації та верифікації клієнта визначаються розділом VI цього Положення.

4. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації, верифікації, вивчення клієнта та уточнення інформації про нього може формувати анкету клієнта.

5. Ідентифікація клієнта (представника клієнта) здійснюється суб'єктом первинного фінансового моніторингу на підставі офіційних документів або засвідчених в установленому порядку (нотаріусом, посадовою особою, яка відповідно до закону має право на вчинення таких нотаріальних дій, або особою, яка видала оригінал такого документа) їх копій, які дають можливість встановити необхідні ідентифікаційні дані.

Офіційні документи або засвідчені в установленому порядку їх копії, які подавались суб'єкту первинного фінансового моніторингу для проведення ідентифікації клієнта (представника клієнта), повертаються клієнту (представнику клієнта) за його вимогою.

Особа, яка здійснює ідентифікацію клієнта (представника клієнта), створює паперові копії документів, які подавались їй для проведення ідентифікації, та засвідчує їх своїм підписом.

Створені таким чином копії документів залишаються у суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що застосовує у своїй діяльності електронно-цифровий підпис, може під час проведення ідентифікації клієнта (представника клієнта) створювати електронні копії документів, які подавались йому для ідентифікації клієнта (представника клієнта). В такому випадку особа, яка здійснювала ідентифікацію клієнта (представника клієнта) та яка на законних підставах володіє особистим ключем та від свого імені або за дорученням особи, яку вона представляє, накладає електронний цифровий підпис під час створення електронного документа.

З метою встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера) суб'єкт первинного фінансового моніторингу витребує у клієнта - юридичної особи інформацію та/або документи, що підтверджують наявність структури власності такого клієнта.

6. Верифікація клієнта з низьким рівнем ризику здійснюється під час першого звернення клієнта (представника клієнта) до суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

В такому разі суб'єкт первинного фінансового моніторингу забезпечує зберігання документів, які підтверджують факт ділового листування з клієнтом. Такі документи зберігаються разом з документами щодо ідентифікації клієнта.

7. У разі якщо особа діє як представник клієнта, суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен перевірити на підставі офіційних документів наявність у представника клієнта відповідних повноважень, а також здійснити ідентифікацію та верифікацію такої особи. Верифікація клієнта здійснюється під час його першого звернення до суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

8. Під час верифікації клієнта (представника клієнта) суб'єкт первинного фінансового моніторингу встановлює (підтверджує) відповідність особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим від нього ідентифікаційним даним.

У разі якщо в інтересах клієнта діє представник клієнта, суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен встановити місце фактичного проживання представника клієнта на території України на момент проведення верифікації.

У разі якщо представник клієнта не проживає на території України на момент проведення верифікації, суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен встановити місце його перебування на території України на момент проведення верифікації.

Підтвердженням проведення верифікації клієнта (представника клієнта) є підписи клієнта (представника клієнта) та особи, яка здійснювала верифікацію, і дата проведення верифікації, зазначені в опитувальнику клієнта.

9. Під час вивчення клієнта суб'єкт первинного фінансового моніторингу з'ясовує:

1) належність клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб;

2) відношення клієнта до організації, юридичної або фізичної особи як такої, що пов'язана з провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення, та/або наявність клієнта в переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

3) інформацію про фінансовий стан клієнта;

- 4) інформацію про зміст діяльності клієнта;
- 5) для фізичної особи - місце проживання або місце перебування чи місце тимчасового перебування в Україні;
- 6) мету ділових відносин із суб'єктом первинного фінансового моніторингу;
- 7) характер ділових відносин із суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

Відомості щодо належності клієнта до національних, іноземних публічних діячів та/або діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб, фінансового стану, мети та характеру ділових відносин, змісту його діяльності, місця його проживання або місця перебування чи місця тимчасового перебування в Україні можуть встановлюватися шляхом заповнення клієнтом (представником клієнта) опитувальника клієнта, який заповнюється до проведення фінансової операції або відкриття рахунку в цінних паперах.

У день отримання нових або уточнених даних про клієнта опитувальник клієнта доповнюється новими або уточненими даними або формується новий опитувальник, який зберігається разом з документами, наданими під час здійснення ідентифікації клієнта.

Належність клієнта до організації, юридичної або фізичної особи, що пов'язана з провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення, та/або наявність клієнта в переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, фіксується письмово у порядку, визначеному Правилами, до проведення фінансової операції або відкриття рахунку в цінних паперах. Відповідні документи зберігаються разом з документами, що підтверджують факт проведення ідентифікації клієнта.

Після отримання інформації про фінансовий стан клієнта суб'єкт первинного фінансового моніторингу проводить аналіз її відповідності з інформацією про зміст діяльності клієнта.

Якщо під час вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта та/або в процесі обслуговування клієнта суб'єктом первинного фінансового моніторингу виявлено факт належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до публічних осіб, до осіб, близьких або пов'язаних з публічними особами, то суб'єкт первинного фінансового моніторингу у день виявлення такого факту інформує про це керівника для отримання дозволу на продовження існуючих ділових відносин.

10. З метою управління ризиками та проведення оцінки ризику клієнта під час ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта суб'єкт первинного фінансового моніторингу розробляє критерії ризику клієнта та порядок оцінки ризику проведення ним фінансових операцій.

Критерії ризику клієнта розробляються з урахуванням критеріїв, визначених Міністерством фінансів України. Під час управління ризиками суб'єкт первинного фінансового моніторингу враховує рекомендації НКЦПФР.

Відповідно до розроблених критеріїв клієнтів суб'єкти первинного фінансового моніторингу встановлюють рівень ризику клієнтів, які мають низький, середній, високий ризик клієнта, який може бути пов'язаний з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу вперше визначає та фіксує рівень ризику клієнта письмово в паперовому вигляді до проведення фінансової операції або відкриття рахунку.

За результатами ділових відносин та заходів із вивчення клієнта рівень ризику може бути змінений, що фіксується окремо.

Результати оцінки ризику клієнта та управління ними фіксуються письмово в паперовому вигляді та зберігаються разом з документами, що підтверджують факт проведення ідентифікації клієнта.

11. У разі встановлення клієнту неприйнятно високого рівня ризику суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовити йому у встановленні (підтриманні) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або у проведенні фінансової операції.

12. У разі встановлення клієнту високого рівня ризику суб'єкт первинного фінансового моніторингу здійснює заходи, визначені частиною п'ятою статті 6 Закону, та застосовує додаткові заходи щодо перевірки ідентифікаційних даних клієнта та/або представника клієнта.

13. У разі встановлення клієнту середнього рівня ризику суб'єкт первинного фінансового моніторингу застосовує додаткові заходи щодо перевірки ідентифікаційних даних клієнта та/або представника клієнта.

14. У разі виникнення сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації про клієнта суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний провести поглиблену перевірку клієнта, зокрема, шляхом направлення відповідного запиту до державних органів та/або державних реєстраторів.

У разі отримання від органів державної влади інформації, яка підтверджує факт надання клієнтом недостовірної або неповної інформації під час ідентифікації, верифікації клієнта, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції.

Документи, що стосуються проведення поглибленої перевірки, зберігаються разом з опитувальником клієнта.

15. Якщо під час ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта суб'єкт первинного фінансового моніторингу встановив належність клієнта до неприбуткової організації, він повинен:

1) отримати дозвіл керівника або особи, яка виконує його обов'язки, на встановлення ділових відносин з таким клієнтом;

2) вживати заходів для з'ясування джерел походження коштів та додаткових заходів, визначених суб'єктом первинного фінансового моніторингу, відповідно до пункту 12 цього розділу;

3) проводити моніторинг операцій такого клієнта у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику.

Заходи, визначені в пунктах 11 - 15 цього розділу, фіксуються в паперовому вигляді та зберігаються разом з документами, що підтверджують факт проведення ідентифікації клієнта.

16. Якщо за результатами проведеної ідентифікації та вивчення фінансового стану клієнта, аналізу послуг, що надаються клієнту, та проведених ним операцій ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення оцінюється як:

1) високий, строк уточнення інформації про клієнта не повинен перевищувати одного року;

2) середній, строк уточнення інформації про клієнта не повинен перевищувати двох років;

3) низький, строк уточнення інформації про клієнта не повинен перевищувати трьох років.

Для клієнтів, з якими укладені договори на обслуговування, але які не звертались до суб'єкта первинного фінансового моніторингу для отримання послуг більше трьох років, вивчення клієнта або уточнення інформації щодо ідентифікації здійснюється в разі звернення такого клієнта до суб'єкта первинного фінансового моніторингу або проведення ним фінансової операції.

Під час здійснення уточнення інформації про клієнта суб'єкт первинного фінансового моніторингу з'ясовує у встановленому порядку всі відомості про клієнта, які були надані суб'єкту первинного фінансового моніторингу під час здійснення ідентифікації та вивчення клієнта.

17. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу забезпечують зберігання та захист інформації, що стосується ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта та осіб, які є учасниками фінансової операції, відповідно до Правил (розділ щодо порядку збору та зберігання документів щодо ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів, оцінки та переоцінки ризиків, а також усіх документів, що стосуються проведення фінансової операції та ділових відносин з клієнтом).

Працівники суб'єкта первинного фінансового моніторингу, які під час виконання своїх функцій та/або надання послуг безпосередньо або опосередковано отримали інформацію, що стосується ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта та осіб, які є учасниками фінансової операції, зобов'язані не розголошувати цю інформацію, крім випадків, передбачених законом, і не використовувати її в своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

18. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен зберігати офіційні документи, інші документи (у тому числі створені суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усі документи, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час проведення заходів щодо верифікації клієнта чи поглибленої перевірки клієнта), не

менше п'яти років після завершення фінансової операції, завершення ділових відносин з клієнтом, а всі необхідні дані про фінансові операції (достатні для того, щоб простежити стан операції, у тому числі правочини, розпорядження, заявки, ділове листування, копії векселів з індосаментом, копії векселів, заставних, копії сертифікатів цінних паперів тощо) - не менше п'яти років після завершення операції, закриття рахунку, припинення ділових відносин.

У разі знищення, втрати або пошкодження документів до закінчення строку їх зберігання незалежно від причин суб'єкт первинного фінансового моніторингу в триденний строк після встановлення таких фактів повідомляє про це НКЦПФР рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

VI. Особливості здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів

1. Депозитарна установа здійснює ідентифікацію та верифікацію клієнта у випадку укладання договору про обслуговування рахунку в цінних паперах.

2. Торговці цінними паперами здійснюють ідентифікацію та верифікацію клієнта (другої сторони договору) за дилерським договором та клієнта (другої сторони договору) за договором на виконання, у разі якщо фінансова операція здійснюється (вчиняється) на суму, визначену частиною першою статті 15 Закону.

3. Під час укладання дилерського договору або договору в рамках провадження брокерської діяльності між двома торговцями цінними паперами як на організованому, так і на неорганізованому ринку цінних паперів кожен з торговців цінними паперами ідентифікує та верифікує своїх клієнтів, які звертаються за наданням послуг до суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або користується послугами суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

4. Фондові біржі здійснюють ідентифікацію та верифікацію торговців цінними паперами.

5. Центральний депозитарій здійснює ідентифікацію та верифікацію депозитарних установ та депозитаріїв кореспондентів.

6. У разі якщо клієнт є емітентом, у тому числі нерезидентом, що відповідно до законодавства або умов публічного розміщення акцій на фондовій біржі зобов'язаний публічно розкривати відомості про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), або є дочірнім підприємством чи представництвом такого клієнта, суб'єкт первинного фінансового моніторингу може не встановлювати дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) клієнта.

7. Компанії з управління активами здійснюють ідентифікацію та верифікацію клієнтів у разі проведення фінансової операції (купівлі-продажу цінних паперів) без участі торговця цінними паперами та у разі проведення фінансових операцій, які здійснюються в рамках діяльності з управління активами інституційних інвесторів на суму, визначену частиною першою статті 15 Закону.

8. Під час проведення ідентифікації клієнта, який виступає органом державної влади, міжнародною установою чи організацією, в яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, суб'єкт первинного фінансового моніторингу проводить ідентифікацію на підставі довіреності, наданої представником клієнта, або офіційного документа, який підтверджує його повноваження. Верифікація представника клієнта здійснюється без врахування рівня ризику.

9. У разі укладання ділових відносин між професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) ідентифікацію, верифікацію, вивчення та уточнення інформації здійснює той суб'єкт первинного фінансового моніторингу, який надає послугу.

VII. Забезпечення виявлення фінансових операцій

1. Виявлення фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, внутрішньому фінансовому моніторингу, та іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, здійснюється суб'єктом первинного фінансового моніторингу на підставі:

1) ознак операцій, які відповідно до законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу;

2) критеріїв ризику, визначених самостійно суб'єктом первинного фінансового моніторингу з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених Міністерством фінансів України;

3) аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;

4) типологічних досліджень у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених Держфінмоніторингом;

5) рекомендацій та роз'яснень НКЦПФР.

2. Заходи, спрямовані на з'ясування віднесення операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу або яка може бути пов'язана, стосується або призначена для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, визначаються Правилами (розділ щодо порядку вчинення дій для виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення) та, зокрема, включають:

1) аналіз правочину та/або інформації щодо правочину в розпорядженні на проведення депозитарної операції (для депозитарних установ) (належність осіб, що беруть участь в операції, до юридичних або фізичних осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення або щодо яких застосовано міжнародні санкції; належність до осіб, що мають високий ризик; форма та спосіб розрахунку, предмет договору тощо);

2) з'ясування суті та мети здійснення операції, в тому числі шляхом отримання додаткових документів, відомостей, пояснень тощо, що стосуються операції;

3) проведення аналізу відповідності фінансових операцій, що провадяться клієнтом, наявній інформації про зміст його діяльності та фінансовий стан;

4) здійснення управління ризиками, пов'язаними із запровадженням чи використанням нових та існуючих інформаційних продуктів, ділової практики або технологій, в тому числі таких, що забезпечують проведення фінансових операцій без безпосереднього контакту з клієнтом;

5) отримання документів, що підтверджують перереєстрацію прав власності на цінні папери та/або оплату цінних паперів за договорами, що укладаються поза організованим ринком цінних паперів.

Документи, що підтверджують перереєстрацію прав власності на цінні папери та/або оплату цінних паперів, можуть не витребуватись у випадку, якщо одна із сторін є фінансовою установою, яка зареєстрована та отримала відповідний дозвільний документ країни - члена Європейського Союзу.

Завірені суб'єктом первинного фінансового моніторингу та/або клієнтом копії таких документів зберігаються разом із документами про проведення фінансової операції.

Підпункт 5 цього пункту поширюється тільки на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які здійснюють діяльність з торгівлі цінними паперами та з управління активами інституційних інвесторів.

3. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу забезпечує виявлення фінансової операції, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу до початку, в процесі, але не пізніше наступного робочого дня після проведення фінансової операції або під час спроби проведення чи після відмови клієнта від проведення фінансової операції.

Проведенням фінансової операції вважається перша здійснена подія:

або розрахунок за активи (сплата, перерахунок, переказ, внесення, оплата);

або передача активів (видача, погашення, зарахування).

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу під час з'ясування необхідності віднесення фінансової операції до такої, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу, враховує загальну суму правочину, на яку вона здійснюється.

4. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу, враховуючи особливості діяльності, забезпечують виявлення фінансових операцій до таких, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу за ознаками, визначеними в пунктах 3 - 5, 9, 10, 12 та 17 частини першої статті 15 Закону, а саме:

1) депозитарні установи забезпечують виявлення фінансових операцій до таких, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу за ознаками, визначеними пунктами 3, 9, 10 та 17 частини першої статті 15 Закону;

2) компанії з управління активами (якщо операція проводиться без участі/посередництва торговця цінними паперами) забезпечують виявлення фінансових операцій до таких, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу за ознаками, визначеними пунктами 3 - 5, 9, 10, 12 та 17 частини першої статті 15 Закону;

3) торговці цінними паперами забезпечують виявлення фінансових операцій як таких, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу за ознаками, визначеними пунктами 3 - 5, 9, 10, 12 та 17 частини першої статті 15 Закону;

4) фондові біржі забезпечують виявлення фінансових операцій як таких, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу за ознакою, визначеною пунктом 17 частини першої статті 15 Закону.

5. Центральний депозитарій повідомляє Держфінмоніторинг у довільній формі про підозри щодо діяльності осіб або їх активів, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу забезпечує виявлення фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу на підставі аналізу, який проводиться з урахуванням отриманих/наявних документів або інформації.

Якщо в день проведення аналізу у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникає підозра, він забезпечує виявлення фінансової операції до такої, що підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, в той самий день.

7. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу забезпечує виявлення фінансових операцій, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення в день їх виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій, а також інформувати про такі фінансові операції їх учасників та визначені законом правоохоронні органи.

8. Порядок виявлення та реєстрації, а також подання Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, визначено постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2015 року N 552 "Деякі питання організації фінансового моніторингу".

VIII. Порядок зупинення та поновлення здійснення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу

1. Зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції), зупинення чи поновлення проведення фінансової операції та видаткових фінансових операцій здійснюються відповідно до статті 17 Закону.

2. Рішення суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо зупинення та поновлення здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій) оформлюються розпорядчими документами.

Такі розпорядчі документи готуються відповідальним працівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу та підписуються керівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу або особою, яка виконує його обов'язки, та повинні містити, зокрема, відомості про клієнта, фінансові операції (видаткові фінансові операції), номери рахунків, що задіяні у проведенні операцій, та реквізити рішень Держфінмоніторингу.

Такі розпорядчі документи зберігаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом п'яти років після завершення фінансової операції.

3. Повідомлення суб'єкта первинного фінансового моніторингу подаються до Держфінмоніторингу в електронному вигляді (каналами зв'язку) або на паперовому носії (нарочно, фельд'єгерською чи кур'єрською поштою, факсимільним зв'язком).

Повідомлення подається до Держфінмоніторингу з дотриманням заходів, що унеможливають неконтрольований доступ до інформації або документів під час їх доставки.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен упевнитись, що надіслані повідомлення отримані Держфінмоніторингом у день їх відправлення.

4. У разі якщо на момент отримання відповідного рішення Держфінмоніторингу фінансова операція та/або видаткові фінансові операції проведені, суб'єкт первинного фінансового моніторингу забезпечує моніторинг такої фінансової операції та/або видаткових фінансових операцій і цього самого дня повідомляє Держфінмоніторинг про неможливість зупинення такої фінансової операції та/або видаткових фінансових операцій у зв'язку з їх проведенням із зазначенням підстав для їх проведення.

ІХ. Проведення внутрішніх перевірок діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу

1. Перевірка діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється один раз на календарний рік.

Перевірка призначається керівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або особою, яка виконує його обов'язки, або іншим органом управління та оформляється розпорядчим документом.

Строк проведення перевірки та питання перевірки визначаються в розпорядчому документі.

2. Питання перевірки охоплюють:

- 1) виконання заходів, передбачених Програмою;
- 2) відповідність Правил і Програми вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- 3) дотримання вимог Правил;
- 4) відповідність оцінки критеріїв ризику клієнта;
- 5) дотримання працівниками вимог щодо зберігання документів стосовно ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта, осіб, які провели фінансову операцію, та документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом.

Керівник, або особа, яка виконує його обов'язки, або інший орган управління має право встановити додаткові питання, які підлягають перевірці.

3. Перевірка здійснюється працівником(ами) підрозділу внутрішнього аудиту або окремою посадовою особою, що проводить внутрішній аудит (контроль) професійного учасника фондового ринку (ринку цінних паперів).

Перевірку відокремлених підрозділів суб'єкта первинного фінансового моніторингу може здійснювати відповідальний працівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Перевірка суб'єкта первинного фінансового моніторингу не може здійснюватись відповідальним працівником.

4. За результатами перевірки складається висновок щодо результатів перевірки внутрішнього аудиту (контролю), який підписують особи, які здійснювали перевірку. У висновку зазначаються виявлені недоліки та в разі необхідності пропозиції щодо усунення недоліків, виявлених за результатами перевірки.

5. Висновок щодо результатів перевірки внутрішнього аудиту (контролю) після його підписання направляється наглядовій раді, а в разі, коли законодавством не вимагається обов'язкове утворення наглядової ради, вищому органу управління суб'єкта первинного фінансового моніторингу для інформування та вжиття в разі необхідності заходів реагування.

Ознайомлення керівника або особи, яка виконує його обов'язки, з висновком щодо результатів перевірки внутрішнього аудиту (контролю) підтверджується підписом.

6. Перевірки діяльності будь-якого підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його працівників щодо дотримання ними Правил та виконання Програми здійснює відповідальний працівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу в порядку, встановленому Правилами.

Ознайомлення керівника або особи, яка виконує його обов'язки, з результатами такої перевірки здійснюється шляхом подання звіту в порядку, передбаченому пунктом 17 розділу II цього Положення.

X. Державний контроль за дотриманням вимог Положення

Державний контроль та нагляд за дотриманням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог цього Положення здійснюють НКЦПФР та Держфінмоніторинг у межах повноважень у встановленому законодавством порядку.

**Директор департаменту
контрольно-правової роботи**

О. Мисюра

Коментар: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів» прийнято відповідно до пункту 13 статті 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» та на виконання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Рішенням затверджено Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів.

Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів складається із десяти розділів:

- I. Загальні положення
- II. Призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу
- III. Встановлення Правил фінансового моніторингу і Програми здійснення фінансового моніторингу
- IV. Підготовка персоналу (працівників) суб'єкта первинного фінансового моніторингу
- V. Здійснення ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта
- VI. Особливості здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів
- VII. Забезпечення виявлення фінансових операцій
- VIII. Порядок зупинення та поновлення здійснення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу
- IX. Проведення внутрішніх перевірок діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу

X. Державний контроль за дотриманням вимог Положення

Положенням встановлюються загальні вимоги НКЦПФР щодо організації та проведення первинного фінансового моніторингу професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів).

Дія Положення поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) та їх відокремлені підрозділи.

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

РІШЕННЯ

17.07.2015

м. Київ

№ 1038

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
06 серпня 2015 р. за № 955/27400

Про затвердження Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до пункту 13 статті 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» та Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Порядок контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Визнати таким, що втратило чинність, рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19 липня 2012 року N 997 «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 09 серпня 2012 року за № 1353/21665 (зі змінами).

3. Департаменту контролюно-правової роботи (О. Мисюра) забезпечити:

подання цього рішення для здійснення експертизи на відповідність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод до Секретаріату Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини Міністерства юстиції України;

подання цього рішення на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Управлінню інформаційних технологій та діловодства (А. Заїка) забезпечити оприлюднення цього рішення на офіційному веб-сайті НКЦПФР.

5. Управлінню внутрішнього аудиту та комунікацій (О. Збаражська) забезпечити опублікування цього рішення в офіційному друкованому виданні НКЦПФР.

6. Це рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена НКЦПФР І. Назарчука.

Голова Комісії

Т. Хромасв

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби

фінансового моніторингу України

І.Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Правил проведення перевірок діяльності інститутів спільного інвестування, фондових бірж та інших професійних учасників ринку цінних паперів з питань дотримання вимог чинного законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму»	05.08.2003 № 344	15.09.2003 № 808/8129	Офіційний вісник України від 03.10.2003, № 38, стор. 236, стаття 2055, код акту 26408/2003	26.09.2003	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 27.07.2010 № 1154
2.	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	27.07.2010 № 1154	06.10.2010 № 893/18188	Офіційний вісник України від 22.10.2010, № 78, стор. 105, стаття 2781, код акту 53016/2010	17.10.2010	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19.07.2012 № 997
3.	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	19.07.2012 № 997	09.08.2012 № 1353/21665	Офіційний вісник України від 27.08.2012, № 63, стор. 229, стаття 2595, код акту 63064/2012	27.08.2012	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17.07.2015 № 1038
4.	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	17.07.2015 № 1038	06.08.2015 № 955/27400	Офіційний вісник України від 28.08.2015, № 66, стор. 207, стаття 2206, код акту 78218/2015	28.08.2015	-

Протокол засідання Комісії
від 17 липня 2015 р. № 46

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Національної комісії з цінних
паперів та фондового ринку
17 липня 2015 року № 1038
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
06 серпня 2015 р. за № 955/27400

ПОРЯДОК

контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

I. Загальні положення

1. Цей Порядок є документом, що встановлює єдиний порядок здійснення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі - Орган контролю) контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом проведення планових виїзних та позапланових виїзних і безвиїзних перевірок.

Участь у перевірках за погодженням з Органом контролю має(ють) право брати працівник(и) Державної служби фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг).

Місцем проведення перевірки є приміщення професійного учасника фондового ринку (ринку цінних паперів) за його місцезнаходженням (тимчасовим місцезнаходженням, про яке професійний учасник фондового ринку (ринку цінних паперів) повідомив Орган контролю) та/або приміщення Органу контролю.

2. Цей Порядок поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які є професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) (ліцензіатами) - юридичними особами, які отримали відповідно до Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» ліцензію(і) на здійснення певного(их) виду(ів) професійної діяльності на ринку цінних паперів, та їх відокремлені підрозділи.

3. Цей Порядок не розповсюджується на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які є банками/філіями іноземних банків, що отримали ліцензію(і) на здійснення певного(их) виду(ів) професійної діяльності на ринку цінних паперів.

II. Організація проведення перевірок

1. Підставою для проведення Органом контролю планової виїзної перевірки суб'єкта первинного фінансового моніторингу на дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення є включення його до плану-графіка проведення перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу на відповідний квартал. План-графік затверджується наказом Голови Органу контролю або особою, яка виконує його обов'язки, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Органу контролю.

Участь у підготовці плану-графіка за погодженням з Органом контролю має право брати Держфінмоніторинг.

2. Періодичність планових виїзних перевірок встановлюється залежно від ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним для відмивання доходів, одержаних

злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкти первинного фінансового моніторингу з високим ризиком перевіряють один раз на рік; із середнім ризиком - не частіше одного разу на три роки; з незначним ризиком - не частіше одного разу на п'ять років.

Датою, з якої починається відлік строку для визначення початку наступної планової перевірки, є дата закінчення попередньої планової перевірки.

Рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу визначається на дату складання плану-графіка проведення перевірок. Критерії оцінки ризику визначаються Органом контролю та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Органу контролю.

3. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу, які мають відокремлені підрозділи, входять до господарських об'єднань, асоційованих підприємств, холдингових компаній, безпосередньо або опосередковано володіють активами інших професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів), підлягають комплексним плановим перевіркам на консолідованій основі.

4. Планова виїзна перевірка передбачає заплановану Органом контролю перевірку відповідності діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення протягом періоду, який підлягає перевірці. Планова виїзна перевірка проводиться за період з дати закінчення попередньої перевірки або за певний період діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

5. Планова виїзна перевірка охоплює конкретний перелік питань щодо дотримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за видом(ами) професійної діяльності, якщо у плані-графіку не зазначене інше.

6. Мінімальний перелік питань планової виїзної перевірки повинен включати перевірку дотримання вимог законодавства щодо:

- 1) призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;
- 2) вимог до кваліфікації працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;
- 3) встановлення правил, розроблення програм проведення фінансового моніторингу;
- 4) ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта;
- 5) проведення аналізу та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та операцій, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, реєстрації таких фінансових операцій та надання інформації про них;
- 6) зупинення здійснення фінансової(их) операції(й), яка(і) містить(ять) ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- 7) зберігання документів щодо ідентифікації осіб, які провели фінансову операцію, та документів, що стосуються ділових відносин з клієнтом, даних про операції;
- 8) розроблення критеріїв ризику щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення та управління ними;
- 9) проведення внутрішніх перевірок своєї діяльності на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Наведений перелік питань не є вичерпним і може доповнюватись під час проведення перевірки в межах законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

7. Про проведення планової виїзної перевірки суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен бути попередньо письмово повідомлений Органом контролю не менше ніж за десять календарних днів до початку її проведення.

8. Позапланова перевірка передбачає незаплановану Органом контролю перевірку відповідності діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення протягом періоду, який підлягає перевірці, за окремими питаннями.

Позапланові перевірки можуть проводитися Органом контролю за наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) письмового повідомлення органів державної влади та/або місцевого самоврядування про ознаки порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) виявлення за результатами безвиїзної перевірки фактів порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

3) на виконання судових рішень, які набрали законної сили, та на вимогу правоохоронних органів;

4) за ініціативою Органу контролю у разі безпосереднього виявлення ним ознак порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

5) виявлення Органом контролю нових документів (обставин), що не були (не могли бути) відомі під час проведення планової перевірки та які можуть вплинути на висновки за результатами планової перевірки;

6) необхідність перевірки виконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу законних вимог посадових осіб Органу контролю стосовно усунення ним порушень закону;

7) винесення уповноваженою особою Органу контролю постанови про зупинення провадження у справі про правопорушення з метою проведення додаткової перевірки;

8) неподання у встановлений строк суб'єктом первинного фінансового моніторингу документів (інформації) на письмовий запит Органу контролю щодо здійснення безвиїзної перевірки, а також письмових пояснень про причини, які перешкоджають поданню таких документів;

9) виявлення та підтвердження недостовірності в документах (інформації), наданих суб'єктом первинного фінансового моніторингу на письмовий запит Органу контролю щодо здійснення безвиїзної перевірки, та/або якщо такі документи (інформація) не дають змоги оцінити виконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення під час його діяльності.

Повторна перевірка питань, які перевірялись, здійснюється лише за рішенням суду, яке набрало законної сили та/або за постановою (ухвалою) слідчого, прокурора (слідчого судді) у кримінальному провадженні та на підставі підпункту 5 цього пункту.

У разі виникнення під час проведення планової перевірки підстав для проведення позапланової перевірки, за погодженням з Головою Органу контролю чи особою, яка виконує його обов'язки, такі питання підлягають перевірці в межах проведення цієї планової перевірки.

Позапланова перевірка може бути виїзною або безвиїзною. Порядок проведення позапланової безвиїзної перевірки та оформлення її результатів встановлений розділом VII цього Порядку.

9. Планові та позапланові виїзні перевірки проводяться в робочий час суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що встановлений правилами внутрішнього трудового розпорядку.

За письмовим погодженням керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу або особи, яка виконує його обов'язки, перевірка може проводитись у неробочі дні або в позаробочий час суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

10. Для проведення виїзної перевірки Органом контролю утворюється робоча група та зі складу її членів призначається керівник. До складу робочої групи мають право входити працівники Держфінмоніторингу. Для проведення перевірки видається доручення у двох примірниках (додаток 1).

11. Доручення видається такими уповноваженими особами Органу контролю:

1) Головою Органу контролю чи особою, яка виконує його обов'язки, - у разі створення робочої групи, до складу якої входять: працівники центрального апарату Органу контролю; працівники центрального апарату Органу контролю та працівники територіальних органів Органу контролю; працівники центрального апарату Органу контролю та працівники Держфінмоніторингу; працівники центрального апарату Органу контролю, працівники територіальних органів Органу контролю, працівники Держфінмоніторингу;

2) начальником територіального Органу контролю чи особою, яка виконує його обов'язки, - у разі створення робочої групи, до складу якої входять: працівники відповідного територіального органу Органу контролю; працівники відповідного територіального органу Органу контролю та працівники Держфінмоніторингу.

12. Мінімальний склад робочої групи Органу контролю виїзної перевірки має становити дві особи з числа працівників центрального апарату та/або територіального органу Органу контролю.

13. Особа не може бути включена до складу робочої групи у разі наявності конфлікту інтересів.

Особа, яку включають до складу робочої групи, повинна письмово повідомити уповноважену особу Органу контролю, яка видає доручення на проведення перевірки, про наявність конфлікту інтересів.

14. У разі якщо до робочої групи включено особу, яка згідно з пунктом 13 цього розділу не може бути включена до складу робочої групи, така особа має бути виключена зі складу робочої групи із дотриманням вимоги, передбаченої пунктом 12 цього розділу, щодо мінімального складу робочої групи.

15. Облік виданих письмових доручень ведеться Органом контролю за місцем їх видачі та реєструється в окремому Журналі обліку доручень на проведення перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу (додаток 2).

Доручення видається на строк, який забезпечує своєчасне та в повному обсязі проведення перевірок, але не більше ніж на 30 робочих днів.

Перевірка може бути закінчена раніше строку, вказаного у дорученні.

Строк перевірки може бути продовжений уповноваженою особою Органу контролю, яка надала доручення, за обґрунтованим письмовим зверненням керівника робочої групи, але не більше ніж на 10 робочих днів.

У випадку продовження строку проведення перевірки завірена копія першого примірника доручення із продовженим терміном під час перевірки надається або надсилається суб'єкту первинного фінансового моніторингу, що перевіряється.

16. Перевірка вважається розпочатою з дати отримання другого примірника доручення керівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу (особою, яка виконує його обов'язки), що підтверджується підписом на першому примірнику доручення із зазначенням прізвища, ініціалів, посади, дати отримання другого примірника доручення, та повернення першого примірника доручення керівнику робочої групи.

Керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу (особа, яка виконує його обов'язки) зобов'язаний підтвердити свої повноваження.

У разі неможливості надати другий примірник доручення керівнику (особі, яка виконує його обов'язки) суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відпустки, відрядження, хвороба тощо) другий примірник доручення надсилається поштою, рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

У такому випадку перевірка вважається розпочатою з дати отримання Органом контролю поштового повідомлення про отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу доручення, надісланого рекомендованим листом.

17. У випадку необхідності заміни керівника або членів робочої групи після початку перевірки Органом контролю видається нове доручення з новим складом робочої групи зі збереженням термінів, зазначених у попередньо виданому дорученні.

Про отримання другого примірника нового доручення керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу (особа, яка виконує його обов'язки) власноруч робить відмітку на першому примірнику доручення із зазначенням прізвища, ініціалів, посади та дати отримання другого примірника доручення.

III. Права та обов'язки робочої групи

1. Керівник та члени робочої групи при проведенні виїзної перевірки на підставі доручення на проведення перевірки мають право:

1) безперешкодно входити до приміщень суб'єкта первинного фінансового моніторингу за службовим посвідченням і мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;

2) вимагати у посадових осіб суб'єкта первинного фінансового моніторингу документи або інформацію, що міститься в них, які необхідні робочій групі для проведення перевірки;

3) вимагати в межах своєї компетенції у посадових осіб суб'єкта первинного фінансового моніторингу надання письмових пояснень;

4) звертатися до правоохоронних органів за наявності реальної загрози життю, здоров'ю або майну робочої групи, застосування щодо робочої групи насильства;

5) реалізовувати інші повноваження, передбачені законом.

2. Керівник робочої групи при проведенні виїзної перевірки на підставі доручення на проведення перевірки має право:

1) вилучати на строк до трьох робочих днів документи, які підтверджують факти порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) скласти протокол про адміністративне правопорушення.

3. Керівник та члени робочої групи при проведенні виїзної перевірки зобов'язані:

1) вручити керівнику суб'єкта первинного фінансового моніторингу (особі, яка виконує його обов'язки) за місцем проведення перевірки другий примірник доручення. У разі відмови керівника (особи, яка виконує його обов'язки) суб'єкта первинного фінансового моніторингу поставити відмітку про отримання другого примірника доручення керівник робочої групи робить відповідний запис про те, що керівник (особа, яка виконує обов'язки) суб'єкта первинного фінансового моніторингу від підпису відмовився, та засвідчує це власним підписом;

2) повідомити керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу (особу, яка виконує його обов'язки) про права, обов'язки та повноваження робочої групи, про порядок проведення, підставу та питання перевірки, про права, обов'язки та відповідальність суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

3) надавати письмові запити про надання документів або інформації, що міститься в них, необхідних для проведення перевірки (додаток 3), із зазначенням часу та дати їх надання;

4) скласти Акт про відсутність суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу) за місцезнаходженням (додаток 4) у разі відсутності суб'єкта первинного фінансового моніторингу за місцезнаходженням, зазначеним у документі про державну реєстрацію юридичної особи (тимчасовим місцезнаходженням, про яке суб'єкт первинного фінансового моніторингу повідомив Орган контролю, місцезнаходженням, зазначеним у довідці про спеціалізовані структурні підрозділи суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що мають інше місцезнаходження, ніж суб'єкт первинного фінансового моніторингу);

5) скласти Акт про відмову в проведенні перевірки (додаток 5) у разі:

недопуску робочої групи до приміщень суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

відмови керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу (особи, яка виконує його обов'язки) поставити на першому примірнику доручення підпис та/або зазначити прізвище, ініціали, посаду, дату про отримання другого примірника доручення;

відмови керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу (особи, яка виконує його обов'язки) повернути перший примірник доручення;

відмови (ухилення) керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу (особи, яка виконує його обов'язки) отримати другий примірник доручення;

відмови (ухилення) посадових осіб суб'єкта первинного фінансового моніторингу у наданні суб'єктом первинного фінансового моніторингу всіх або частини наявних у суб'єкта первинного фінансового моніторингу документів (інформації), необхідних для проведення перевірки.

4. Керівник та члени робочої групи під час проведення перевірки відповідають згідно із законом.

IV. Права та обов'язки суб'єкта первинного фінансового моніторингу, його посадових осіб

1. Посадові особи суб'єкта первинного фінансового моніторингу під час проведення виїзної перевірки мають право отримувати від робочої групи інформацію про:

1) порядок проведення, підставу та питання перевірки;

2) права та обов'язки робочої групи;

3) права та обов'язки посадових (уповноважених) осіб суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу та його посадові особи під час проведення виїзної перевірки зобов'язані:

1) допустити робочу групу до приміщень, у яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу здійснює свою діяльність;

2) підтвердити повноваження керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу (особи, яка виконує його обов'язки) відповідними документами;

3) отримати другий примірник доручення;

4) поставити на першому примірнику доручення підпис із зазначенням прізвища, ініціалів, посади та дати отримання другого примірника доручення, повернути перший примірник доручення керівнику робочої групи;

5) забезпечити робочій групі робоче місце для проведення перевірки;

6) своєчасно та у повному обсязі надавати робочій групі достовірні документи або інформацію, що міститься в них, у терміни, встановлені запитом про надання документів, необхідних для проведення перевірки. Документи на ці запити надаються керівнику робочої групи із супровідним листом із зазначенням переліку наданих документів та дати їх надання;

7) надавати письмові пояснення керівнику робочої групи;

8) надати документи, що вилучаються, та підписати протокол вилучення документів;

9) підписати та скріпити печаткою (у разі наявності) суб'єкта первинного фінансового моніторингу роздруковану форму електронного документа або підписати Акт огляду електронного документа (додаток 6);

10) не створювати перешкод для виконання покладених на керівника та членів робочої групи обов'язків.

3. Керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу (особа, яка виконує його обов'язки) може оскаржити дії членів робочої групи уповноваженій особі Органу контролю, яка видала доручення на проведення перевірки. Подання скарги не зупиняє проведення перевірки.

V. Порядок проведення перевірки та оформлення результатів

1. Під час проведення виїзної перевірки робоча група детально вивчає, аналізує та оцінює всі необхідні документи (у тому числі з обмеженим доступом), які стосуються діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Особлива увага при перевірці звертається на недоліки в діяльності, які можуть призвести до порушень вимог законодавства у цій сфері.

2. У разі існування документа в електронній формі, за умови, що даний документ створений суб'єктом первинного фінансового моніторингу, суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен його роздрукувати та надати робочій групі. Роздрукована форма електронного документа перед наданням робочій групі повинна бути засвідчена підписом посадової (уповноваженої) особи суб'єкта первинного фінансового моніторингу та скріплена печаткою (у разі наявності) суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

У разі неможливості з технічних причин роздрукувати форму електронного документа робоча група складає Акт огляду електронного документа, виведеного на екран монітора, який засвідчується підписом посадової (уповноваженої) особи суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

3. За результатами виїзної перевірки робоча група складає у двох примірниках Акт планової/ позапланової перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Акт перевірки) за встановленою формою (додаток 7), який підписують керівник та члени робочої групи не пізніше дати закінчення терміну дії доручення на проведення перевірки. Другий примірник Акта перевірки під особистий підпис вручається посадовій (уповноваженій) особі суб'єкта первинного фінансового моніторингу за місцем проведення перевірки.

У разі відмови (неявки) посадової (уповноваженої) особи суб'єкта первинного фінансового моніторингу отримати другий примірник Акта перевірки та зробити про це підпис на першому примірнику Акта перевірки керівник робочої групи робить відповідний запис у двох примірниках Акта перевірки в місці, визначеному для підпису посадової (уповноваженої) особи суб'єкта первинного фінансового моніторингу. Протягом п'яти робочих днів другий примірник Акта перевірки направляється суб'єкту первинного фінансового моніторингу рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Перший примірник Акта перевірки зберігається в Органі контролю. Сторінки Акта перевірки нумеруються та підписуються робочою групою.

Копія Акта перевірки направляється Держфінмоніторингу, якщо його працівник(и) брав(ли) участь у проведенні перевірки.

4. До примірника Акта перевірки, який зберігається в Органі контролю, додаються матеріали перевірки - копії документів (витяги з документів, засвідчені суб'єктом первинного фінансового моніторингу), пояснення, протоколи та інші документи згідно з переліком, зазначеним в Акті перевірки.

До Акта планової виїзної перевірки додаються матеріали перевірки, які підтверджують факти порушень законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Якщо під час планової виїзної перевірки також перевірялись додаткові питання дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, зазначені в плані-графіку, до Акта перевірки додаються матеріали перевірки, які підтверджують висновки робочої групи за цими питаннями.

До Акта позапланової виїзної перевірки додаються матеріали перевірки, які підтверджують висновки робочої групи за питаннями, що перевірялися (відповідність діяльності вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та/або наявність фактів порушень законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення).

Інформація, що міститься в Акті перевірки, не підлягає розголошенню працівниками Органу контролю та Держфінмоніторингу, яким вона стала відома. Акт перевірки та матеріали перевірки не підлягають передачі юридичним і фізичним особам, а також іншим органам, за винятком випадків, передбачених законом.

5. Не допускається викладати в Акті перевірки припущення та факти, не підтверджені документами.

6. В Акті перевірки викладаються всі виявлені під час перевірки обставини та порушення в діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

У разі усунення суб'єктом первинного фінансового моніторингу під час проведення перевірки виявлених робочою групою порушень та недоліків у діяльності робляться відповідні записи в Акті перевірки.

7. Будь-які виправлення та доповнення в Акті перевірки після його підписання членами робочої групи не допускаються. Про виявлення описок після підписання Акта перевірки суб'єкт первинного фінансового моніторингу повідомляється письмово.

8. У разі ненадання суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що перевіряється, документів, необхідних для проведення перевірки, за наявності причин (втрата, вилучення документів

тощо) в Акті перевірки робиться запис про це із зазначенням причин. Крім того, до Акта перевірки додаються пояснення посадової особи суб'єкта первинного фінансового моніторингу (у разі їх надання) та документи (належним чином завірені копії документів), що підтверджують причини відсутності документів.

9. У разі вилучення у встановленому порядку під час проведення перевірки документів, які підтверджують факти порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, до Акта перевірки додається протокол вилучення документів.

10. Зауваження до Акта перевірки можуть надаватися суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом трьох робочих днів з дати отримання другого примірника Акта перевірки.

11. Вжиття заходів за результатами виявлених під час проведення перевірки порушень здійснюється в установленому законодавством порядку. Постанова, винесена за справою про правопорушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, виявлені за результатами перевірки, може бути оскаржена в порядку і строки, передбачені законом.

VI. Порядок вилучення документів під час перевірки та роботи з ними

1. Керівник робочої групи під час виїзної перевірки суб'єкта первинного фінансового моніторингу має право вилучати на строк до трьох робочих днів документи, які підтверджують факти порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Вилучення документів, проведене керівником робочої групи, оформлюється протоколом вилучення документів (додаток 8), у якому зазначаються дата його складання, прізвище та посада особи, яка провела вилучення, повний перелік вилучених документів та день, у який ці документи мають бути повернені.

Складання та підписання протоколу про вилучення документів здійснюються керівником робочої групи.

3. Копія протоколу вилучення документів надається посадовій (уповноваженій) особі суб'єкта первинного фінансового моніторингу, про що на протоколі вилучення документів цією особою робиться відповідний напис із зазначенням дати отримання зазначеної копії.

4. У разі відмови посадової (уповноваженої) особи суб'єкта первинного фінансового моніторингу отримати копію протоколу про вилучення документів керівник робочої групи робить відповідний запис про це в протоколі вилучення.

5. Кожне виправлення, підчистка, нерозбірливий запис, нечіткий відбиток печатки на документах (у разі наявності печатки), які вилучаються, повинні бути відображені в протоколі вилучення документів.

6. Забороняється робити будь-які дії, які можуть спричинити пошкодження або зміну змісту документа, який вилучено.

7. Керівник робочої групи під час роботи з вилученими документами має право робити копії вилучених документів для приєднання їх до Акта перевірки.

8. Відлік триденного строку вилучення документів починається з наступного дня за днем вилучення.

9. Про повернення вилучених документів посадовою (уповноваженою) особою суб'єкта первинного фінансового моніторингу робиться відповідний запис у протоколі вилучення.

10. У разі відмови посадової (уповноваженої) особи суб'єкта первинного фінансового моніторингу вчасно прийняти вилучені документи керівник робочої групи складає Акт про відмову суб'єкта первинного фінансового моніторингу від прийняття вилучених документів (додаток 9), а вилучені документи та копію Акта про відмову суб'єкта первинного фінансового моніторингу від прийняття вилучених документів протягом п'яти робочих днів з дати його складання направляє суб'єкту первинного фінансового моніторингу рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

VII. Порядок проведення позапланової безвізної перевірки та оформлення її результатів

1. Позаплановою безвізною перевіркою вважається перевірка, яка проводиться в приміщенні Органу контролю на підставі отриманих від суб'єкта первинного фінансового моніторингу документів та пояснень без виходу за місцезнаходженням суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

2. Позапланова безвізна перевірка здійснюється на підставі письмового доручення Голови Органу контролю або начальника територіального органу Органу контролю, форма якого наведена у додатку 10 до цього Порядку.

Доручення видається на строк, який забезпечує своєчасне та в повному обсязі проведення перевірок, але не більше ніж на 30 робочих днів.

Строк перевірки може бути продовжений уповноваженою особою Органу контролю, яка надала доручення, за обґрунтованим письмовим зверненням керівника робочої групи, але не більше ніж на 10 робочих днів.

3. Для проведення позапланової безвізної перевірки створюється робоча група. Робоча група може складатися з однієї особи.

Участь у проведенні позапланової безвізної перевірки за погодженням з Органом контролю мають право брати працівники Держфінмоніторингу.

4. Для одержання від суб'єкта первинного фінансового моніторингу документів, які необхідні для проведення позапланової безвізної перевірки, на адресу суб'єкта первинного фінансового моніторингу надсилається письмовий запит (додаток 11) з вимогою подання відповідних документів або інформації, що міститься в них. Повідомлення про проведення позапланової безвізної перевірки та підстави її проведення зазначаються в запиті.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний у визначений у запиті строк подати Органу контролю всі перелічені в запиті документи або їх копії, засвідчені суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

У разі неможливості надати необхідні документи суб'єкт первинного фінансового моніторингу зазначає причини їх неподання.

5. За результатами проведення позапланової безвізної перевірки складається Акт позапланової безвізної перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (додаток 12).

До Акта додаються матеріали перевірки. Акт разом з матеріалами перевірки зберігається в Органі контролю. Копія Акта направляється Держфінмоніторингу, якщо його працівник брав участь у проведенні перевірки.

Акт та матеріали безвізної позапланової перевірки є внутрішніми документами Органу контролю та не підлягають передачі юридичним і фізичним особам, а також іншим органам, за винятком випадків, передбачених законом. Інформація, що міститься в цих документах, не підлягає розголошенню співробітниками Органу контролю та Держфінмоніторингу, яким вона стала відома. Ознайомлюватись з Актом мають посадові (уповноважені) особи суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Про результати позапланової безвізної перевірки (про факти виявлення правопорушень і їх перелік або відсутність правопорушень) після підписання Акта протягом п'яти робочих днів письмово рекомендованим листом повідомляється суб'єкт первинного фінансового моніторингу.

Вжиття заходів за результатами виявлених під час проведення перевірки порушень здійснюється в установленому законодавством порядку. Постанова, винесена за справою про правопорушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, виявлені за результатами перевірки, може бути оскаржена в порядку і строки, передбачені законом.

**Директор департаменту
контрольно-правової роботи**

О. Мисюра

Додаток 1
до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення
(пункт 10 розділу II)

Примірник № _____

ДОРУЧЕННЯ № _____ - _____
на проведення (планової/позапланової) перевірки

_____ (повне найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, код за ЄДРПОУ)

Я, уповноважена особа Органу контролю _____,
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

ДОРУЧАЮ:

1. _____ - керівнику робочої групи;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
2. _____ - члену робочої групи
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

провести перевірку дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

На підставі цього доручення зазначені особи мають право:

безперешкодно входити до приміщень суб'єкта первинного фінансового моніторингу за службовим посвідченням і мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;

вимагати у посадових осіб суб'єкта первинного фінансового моніторингу документи або інформацію, що міститься в них, які необхідні робочій групі для проведення перевірки;

вимагати в межах своєї компетенції у посадових осіб суб'єкта первинного фінансового моніторингу надання письмових пояснень;

звертатися до правоохоронних органів за наявності реальної загрози життю, здоров'ю або майну робочої групи, застосування щодо робочої групи насильства;

_____ (інші повноваження відповідно до закону)

Керівник робочої групи має право:

вилучати на строк до трьох робочих днів документи, які підтверджують факти порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення; скласти протокол про адміністративне правопорушення.

Повноваження за цим дорученням не можуть бути передані іншим особам.

Доручення на проведення перевірки дійсне до “_____” _____ 20__ року.

Термін дії доручення продовжено до “_____” _____ 20__ року. _____ (підпис) М. П. (П. І. Б.)

Уповноважена особа Органу контролю _____ (посада) _____ (підпис) М. П. (П. І. Б.)

Примірник доручення на проведення перевірки отримав

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я, по батькові) “_____” _____ 20__ року.

Додаток 2
до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення
(пункт 15 розділу II)

**ЖУРНАЛ
обліку доручень на проведення перевірок суб'єктів первинного
фінансового моніторингу**

Номер доручення та дата видачі	Найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його реквізити	Підстава для проведення перевірки	Строк проведення перевірки	Склад робочої групи	Виявлені порушення	Заходи за результатами перевірки	Матеріали перевірки направлено
1	2	3	4	5	6	7	8

Додаток 3
до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення
(підпункт 3 пункту 3 розділу III)

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

**ЗАПИТ ПРО НАДАННЯ ДОКУМЕНТІВ АБО ІНФОРМАЦІЇ,
ЩО МІСТИТЬСЯ В НИХ, НЕОБХІДНИХ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРКИ**

“ ___ ” _____ 20__ року

Керівнику _____

Місцезнаходження _____

Я, _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

РОЗДІЛ III.

керівник робочої групи з перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення _____

(найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, код за ЄДРПОУ)

на підставі доручення на проведення перевірки, виданого _____

(дата, номер)

уповноваженою особою Органу контролю _____,

(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

вимагаю в термін до _____ год. "____" _____ 20__ року надати для перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (приєднання до Акта планової/позапланової перевірки) такі матеріали перевірки:

Керівник робочої групи _____

(підпис)

М. П.

(прізвище, ініціали)

Додаток 4

до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

(підпункт 4 пункту 3 розділу III)

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

Акт про відсутність суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу) за місцезнаходженням

(найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, код за ЄДРПОУ)

м. _____ "____" _____ 20__ року

На підставі доручення на проведення перевірки, виданого _____

№ _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано доручення)

від "____" _____ 20__ року робочою групою у складі:

1. Керівник групи - _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
2. Член групи - _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

при виході за місцезнаходженням суб'єкта первинного фінансового моніторингу, вказаним у документі про державну реєстрацію юридичної особи (зазначається адреса), або відокремленого підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу за місцезнаходженням, зазначеним у довідці про спеціалізовані структурні підрозділи суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що провадять професійну діяльність на фондовому ринку (ринку цінних паперів) за її окремими видами та мають інше місцезнаходження, ніж суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що подавалась для отримання копії ліцензії, встановлено:

(зазначаються інформація про будівлю (житлова, нежитлова тощо), дата та час прибуття (година, хвилина), наявність/відсутність таблички із найменуванням суб'єкта первинного фінансового моніторингу, інформація, отримана від власника будинку, інші встановлені відомості)

Підписи робочої групи:

1. Керівник групи _____
(підпис) _____
(прізвище, ім'я та по батькові)
2. Член групи _____
(підпис) _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 5
до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (підпункт 5 пункту 3 розділу III)

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

Акт про відмову в проведенні перевірки

_____ (найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, код за ЄДРПОУ)
м. _____ "___" _____ 20__ року
На підставі доручення на проведення перевірки, виданого _____ № _____
_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано доручення)

від "___" _____ 20__ року робочою групою у складі:

1. Керівник групи - _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
2. Член групи - _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

РОЗДІЛ III.

при виході на перевірку суб'єкта первинного фінансового моніторингу (зазначається місцезнаходження) встановлено:

(короткий виклад обставин відмови)

Підписи робочої групи:

1. Керівник групи _____
(підпис) (прізвище, ім'я та по батькові)
2. Член групи _____
(підпис) (прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 6
до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення
(підпункт 9 пункту 2 розділу IV)

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

Акт огляду електронного документа

_____ (найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, код за ЄДРПОУ)

_____ від "___" _____ 20__ року
(поштовий індекс, місто, район, область, вулиця, номер будинку)

На підставі доручення на проведення перевірки, виданого _____, № _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано)

від "___" _____ 20__ року робочою групою у складі:

1. Керівник групи - _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
2. Член групи - _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

під час проведення перевірки суб'єкта первинного фінансового моніторингу було оглянуто електронний документ, виведений на екран монітора.

Під час огляду електронного документа встановлено таке:

Підписи робочої групи:

1. Керівник групи _____
(підпис) (прізвище, ім'я та по батькові)
2. Член групи _____
(підпис) (прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 7
до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (пункт 3 розділу V)
Примірник № _____

АКТ

планової/позапланової перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

(повне найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

м. _____ "____" _____ 20__ року
(дата підписання Акта перевірки)

Вступна частина

Початок-закінчення перевірки: з "____" _____ 20__ року до "____" _____ 20__ року.

Місцезнаходження, за яким проводилась перевірка: _____

(поштовий індекс, місто, район, область, вулиця, номер будинку)

Код за ЄДРПОУ: _____

Банківські реквізити: _____

Засоби зв'язку: _____
(код міста, телефон, факс)

Перевірка проводилась робочою групою у складі:

1. Керівник групи - _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

2. Член групи - _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

Перевірка проводилась у присутності посадових осіб суб'єкта первинного фінансового моніторингу:

_____ (прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

Підстава для проведення перевірки: _____

Перелік питань, які перевірялись:

1
2

РОЗДІЛ III.

Період діяльності суб'єкта
первинного фінансового
моніторингу, за який проведено
перевірку: з “__” _____ 20__ року
до “__” _____ 20__ року

Дані про державну реєстрацію суб'єкта первинного фінансового моніторингу:

_____ (дата, номер видачі документа, ким видано)

Дані про наявність ліцензії: _____
(дата, номер видачі, вид(и) професійної діяльності на ринку цінних паперів, термін дії)

Відомості про відокремлені підрозділи суб'єкта первинного фінансового моніторингу:

Описова частина

Перелік документів, які були надані суб'єктом первинного фінансового моніторингу для проведення перевірки:

№ з/п	Назва документа	Форма документа (оригінал, копія, нотаріально засвідчена копія тощо)	Реквізити документа
1			
2			

Відповідь на питання 1. _____

Відповідь на питання 2. _____

Резолютивна частина

Виявлені порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

№ з/п	Виявлені порушення	Підпункт, пункт, стаття, розділ, глава тощо	Нормативно-правовий акт, норми якого порушено
1			
2			

Перелік матеріалів перевірки, які додаються до першого примірника Акта перевірки:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа	Кількість сторінок
1			
2			

Акт перевірки складено у двох примірниках:

Перший примірник знаходиться у _____

Другий примірник знаходиться у _____

Підписи робочої групи:

Керівник групи _____ “__” _____ 20__ року.
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис)

Член групи _____ “__” _____ 20__ року.
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис)

Примірник Акта перевірки отримав:

_____ “__” _____ 20__ року.
(прізвище, ім'я та по батькові, посада) (підпис)

Додаток 8
до Порядку контролю за дотриманням
професійними учасниками фондового
ринку (ринку цінних паперів) вимог
законодавства у сфері запобігання
та протидії легалізації (відмиванню)
доходів, одержаних злочинним шляхом,
фінансуванню тероризму та фінансу-
ванню розповсюдження зброї масового
знищення
(пункт 2 розділу VI)

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

ПРОТОКОЛ
вилучення документів

м. _____ “__” _____ 20__ року
Я, керівник робочої групи _____,
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

під час перевірки _____
(найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, код за ЄДРПОУ)

на підставі доручення на проведення перевірки, виданого _____
_____, № _____ від “__” _____ 20__ року,
(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано доручення)

провів вилучення таких документів _____
_____
_____
_____
(перелік вилучених документів)

Документи підлягають поверненню
“__” _____ 20__ року.

Керівник групи _____
(підпис) (прізвище, ім'я та по батькові)

Копію протоколу отримав _____
(підпис) (прізвище, ім'я та по батькові)

“__” _____ 20__ року.

Вилучені документи отримав _____
(підпис) (прізвище, ім'я та по батькові)

“__” _____ 20__ року.

Додаток 9
до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення
(пункт 10 розділу VI)

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

Акт про відмову суб'єкта первинного фінансового моніторингу від прийняття вилучених документів

_____ (найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, код за ЄДРПОУ)

_____ "____" _____ 20__ року

_____ (поштовий індекс, місто, район, область, вулиця, номер будинку)

На підставі доручення на проведення перевірки, виданого _____

_____, № _____

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано)

від "____" _____ 20__ року робочою групою у складі:

1. Керівник групи - _____;

_____ (посада, прізвище, ініціали)

2. Член групи - _____

_____ (посада, прізвище, ініціали)

під час проведення перевірки суб'єкта первинного фінансового моніторингу керівником робочої групи згідно з протоколом _____ було вилучено відповідні документи.

_____ (дата складання протоколу)

Під час повернення вилучених документів встановлено таке:

_____ (короткий виклад причин відмови суб'єкта первинного фінансового моніторингу від прийняття вилучених документів, пояснення посадової (уповноваженої) особи стосовно підстав відмови від прийняття вилучених документів)

Додаток: _____
(перелік документів із зазначенням реквізитів та кількості сторінок (словами) кожного документа)

Підписи членів робочої групи:

1. Керівник групи _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

2. Член групи _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 10
до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення
(пункт 2 розділу VII)

ДОРУЧЕННЯ № ____ - ____

на проведення позапланової безвізної перевірки

(повне найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, код за ЄДРПОУ)

Я, уповноважена особа Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

у зв'язку із _____

(зазначається підстава відповідно до пункту 8 розділу II Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 липня 2015 року N 1038)

ДОРУЧАЮ:

_____ - керівнику робочої групи;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

_____ - члену робочої групи
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

провести позапланову безвізну перевірку дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення з питань:

Повноваження за цим дорученням не можуть бути передані іншим особам.

Доручення на проведення перевірки дійсне до “ ____ ” _____ 20__ року.

Термін дії доручення продовжено до “ ____ ” _____ 20__ року.

_____ (підпис) М. П. _____ (П. І. Б.)

Уповноважена особа Органу контролю _____ (посада)

_____ (підпис) М. П. _____ (П. І. Б.)

Додаток 11

до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення
(пункт 4 розділу VII)

(на бланку)

Керівнику

Місцезнаходження

ЗАПИТ

У зв'язку з призначенням безвізної позапланової перевірки на підставі

(зазначається підстава відповідно до пункту 8 розділу II Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 липня 2015 року № 1038)

вимагаю у термін до “___” _____ 20__ року надати для перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення належним чином завірені копії таких документів або інформацію, що міститься в них:

Уповноважена особа

Органу контролю

_____

(підпис)

М. П.

_____

(прізвище, ініціали)

Додаток 12
до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (пункт 5 розділу VII)

Акт

позапланової безвізної перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

(повне найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

м. _____ "___" _____ 20__ року
(дата підписання Акта)

За результатами безвізної позапланової перевірки на підставі

(зазначається підстава відповідно до пункту 8 розділу II Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 липня 2015 року № 1038)

встановлено: _____
_____
_____

Перелік матеріалів перевірки, які додаються до Акта:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа	Кількість сторінок
1			
2			

Перевірку провів:

_____ (посада)	_____ (прізвище, ініціали)	_____ (підпис)
_____ (посада)	_____ (прізвище, ініціали)	_____ (підпис)

Ознайомлений

_____ (посада)	_____ (прізвище, ініціали)	_____ (підпис)
----------------	----------------------------	----------------

Коментар: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнято відповідно до пункту 13 статті 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» та Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Рішенням затверджено Порядок контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Порядок складається із семи розділів:

I. Загальні положення

II. Організація проведення перевірок

III. Права та обов'язки робочої групи

IV. Права та обов'язки суб'єкта первинного фінансового моніторингу, його посадових осіб

V. Порядок проведення перевірки та оформлення результатів

VI. Порядок вилучення документів під час перевірки та роботи з ними

VII. Порядок проведення позапланової безвиїзної перевірки та оформлення її результатів

До Порядку додано 12 додатків, серед яких:

Додаток 1. Доручення на проведення (планової/позапланової) перевірки

Додаток 2. Журнал обліку доручень на проведення перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу

Додаток 3. Запит про надання документів або інформації, що міститься в них, необхідних для проведення перевірки

Додаток 4. Акт про відсутність суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу) за місцезнаходженням

Додаток 5. Акт про відмову в проведенні перевірки

Додаток 6. Акт огляду електронного документа

Додаток 7. Акт планової/позапланової перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Додаток 8. Протокол вилучення документів

Додаток 9. Акт про відмову суб'єкта первинного фінансового моніторингу від прийняття вилучених документів

Додаток 10. Доручення на проведення позапланової безвиїзної перевірки

Додаток 11. Запит

Додаток 12. Акт позапланової безвиїзної перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Порядок є документом, що встановлює єдиний порядок здійснення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом проведення планових виїзних та позапланових виїзних і безвиїзних перевірок.

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

РІШЕННЯ

11.12.2012

м. Київ

№ 1766

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
02 січня 2013 р. за № 9/22541

Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та застосування санкцій

(заголовок у редакції рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19.05.2015 р. № 675)

Із змінами і доповненнями, внесеними рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19 травня 2015 року № 675

Відповідно до статей 2, 5, 6, 14, 23, 25 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», глав 1 - 4, 16 - 19, 21 - 25, 27 Кодексу України про адміністративні правопорушення, статей 7 - 9, 12 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», з метою вдосконалення процедури правозастосування, враховуючи вимоги законодавства, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Правила розгляду справ про порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та застосування санкцій, що додаються.

2. Визнати таким, що втратило чинність, рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30 серпня 2011 року № 1182 «Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та застосування санкцій», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 15 вересня 2011 року за № 1092/19830.

3. Управлінню правозастосування (Н. Герасименко) забезпечити подання цього рішення на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

РОЗДІЛ III.

4. Відділу зовнішніх та внутрішніх комунікацій управління інформаційних технологій, зовнішніх та внутрішніх комунікацій (Ю. Жулій) забезпечити опублікування цього рішення відповідно до законодавства.

5. Це рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього рішення залишаю за собою.

Голова Комісії

Д. Тевелєв

ПОГОДЖЕНО:

**В. о. Голови Державної служби
фінансового моніторингу України**

В.П. Зубрій

**Голова Державної служби України
з питань регуляторної політики
та розвитку підприємництва**

М.Ю. Бродський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій»	13.08.2003 № 361	03.08.2003 № 763/8084	Офіційний вісник України від 26.09.2003, № 37, стор. 162, стаття 2004, код акту 26347/2003	14.09.2003	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30.08.2011 № 1182
2.	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та застосування санкцій»	30.08.2011 № 1182	15.09.2011 № 1092/19830	Офіційний вісник України від 03.10.2011, № 74, стор. 57, стаття 2781, код акту 58368/2011	03.10.2011	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 11.12.2012 № 1766
3.	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та застосування санкцій»	11.12.2012 № 1766	02.01.2013 № 9/22541	Офіційний вісник України від 25.01.2013, № 4, стор. 233, стаття 120, код акту 65354/2013	25.01.2013	-

Протокол засідання Комісії
від 11 грудня 2012 р. № 55

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Національної комісії з цінних
паперів та фондового ринку
11.12.2012 № 1766
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
02 січня 2013 р. за № 9/22541

ПРАВИЛА

розгляду справ про порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та застосування санкцій

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають порядок та строки розгляду Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі - Комісія) справ про порушення юридичними особами вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, установлюють порядок накладення штрафів на юридичних осіб, державне регулювання та нагляд за якими здійснюються Комісією відповідно до пункту 2 частини першої статті 14 Закону, а також порядок складання протоколів про адміністративні правопорушення та подання їх до суду.

2. Розгляд справ про правопорушення, учинені на території України, здійснюється згідно з цими Правилами.

3. Завданням провадження у справах про правопорушення є своєчасне, повне й об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її відповідно до законодавства, забезпечення виконання винесеного рішення, а також виявлення причин та умов, що сприяють учиненню правопорушень, і запобігання правопорушенням.

4. Структурним підрозділом Комісії за цими Правилами є департамент, управління, відділ центрального апарату Комісії або її територіального органу, який здійснює функції щодо регулювання відповідного напрямку діяльності.

Уповноваженим підрозділом Комісії в цих Правилах є департамент, управління, відділ центрального апарату Комісії або її територіального органу, який здійснює функції правозастосування.

5. Розгляд справ про правопорушення здійснюється виключно уповноваженими особами Комісії (далі - уповноважена особа) у межах наданих повноважень.

6. Уповноважені особи в межах своїх повноважень зобов'язані в кожному випадку виявлення правопорушення вжити всіх необхідних заходів для документального закріплення факту правопорушення, всебічно, повно та об'єктивно дослідити обставини справи, а також своєчасно застосувати передбачені Законом санкції.

Рішення за справою повинно бути законним та обґрунтованим. Рішення повинно ґрунтуватися лише на тих доказах, які були досліджені під час розгляду справи.

Доказами в справі про правопорушення є будь-які фактичні дані, отримані в законному порядку, що свідчать про наявність чи відсутність правопорушення, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

7. У разі виявлення порушень законодавства, розгляд яких не належить до компетенції Комісії, уповноважена особа надсилає матеріали справи до державних органів, до компетенції яких належить вирішення даної справи.

8. Справи про правопорушення розглядаються уповноваженими особами, на підвідомчій території яких було виявлено порушення або перебуває особа, щодо якої порушено справу про правопорушення.

Справи про адміністративні правопорушення розглядаються відповідно до законодавства.

9. Якщо правопорушення вчинено спільними діями кількох юридичних осіб, то справи про правопорушення щодо цих осіб передаються одній уповноваженій особі, яка розглядає їх одночасно.

10. Якщо правопорушення вчинено відокремленим підрозділом юридичної особи (філією, представництвом тощо), то справа про правопорушення щодо юридичної особи розглядається уповноваженими особами за місцезнаходженням відокремленого підрозділу.

11. Для забезпечення всебічного, повного та об'єктивного вирішення справи допускається об'єднання справ про правопорушення юридичними особами в одне провадження і виділення справи про правопорушення юридичною особою в окреме провадження.

Про об'єднання справ про правопорушення і виділення справи про правопорушення в окреме провадження уповноваженою особою виноситься постанова.

12. Постанова про порушення справи про правопорушення, акт про правопорушення, постанова про розгляд справи про правопорушення, постанова про зупинення провадження у справі про правопорушення, постанова про відновлення провадження у справі про правопорушення, постанова про накладення санкції за правопорушення, постанова про закриття провадження у справі про правопорушення, постанова про виправлення описок, вимога стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму вважаються надісланими (врученими) юридичній особі, яка притягується до відповідальності, якщо їх вручено керівнику чи представнику юридичної особи під розписку або надіслано рекомендованим листом з повідомленням про вручення за місцезнаходженням, внесеним до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, і це підтверджується підписом відповідної службової особи.

Особа, яка відмовилася одержати постанову про порушення справи про правопорушення, акт про правопорушення, постанову про розгляд справи про правопорушення, постанову про зупинення провадження у справі про правопорушення, постанову про відновлення провадження у справі про правопорушення, постанову про накладення санкції за правопорушення, вимогу стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, вважається такою, що її повідомлено належним чином про порушення справи; дату, час та місце складення акта про правопорушення; дату, час та місце розгляду справи про правопорушення; зупинення та відновлення провадження у справі; застосування санкції; про встановлений термін для виконання вимоги стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

У разі відмови адресата від отримання зазначених документів особа, яка їх доставляє, робить відповідну відмітку та засвідчує її власним підписом.

II. Уповноважені особи, які розглядають справи про правопорушення, та їх повноваження

1. Справи про правопорушення щодо юридичних осіб у межах наданих повноважень розглядаються такими уповноваженими особами:

Головою Комісії;

членами Комісії;

уповноваженими Комісією посадовими особами.

2. Справа про правопорушення може бути розглянута за дорученням Голови Комісії колегіально в складі трьох членів Комісії.

У разі розгляду справи про правопорушення колегіально в складі трьох членів Комісії, усі документи, що стосуються цієї справи, підписуються усіма уповноваженими особами, які здійснювали розгляд справи.

3. У разі відсутності (відрядження, відпустки, хвороби тощо) Голови або члена Комісії розгляд справи про правопорушення здійснюється за відповідним дорученням іншим членом Комісії.

У разі відсутності (відраження, відпустки, хвороби тощо) уповноваженої Комісією посадової особи розгляд справи про правопорушення здійснюється особою, яка виконує її обов'язки.

4. Голова Комісії має право витребувати будь-яку справу, що перебуває у провадженні однієї уповноваженої особи, та передати її на розгляд іншій уповноваженій особі або прийняти її до свого провадження.

5. Якщо уповноважена Комісією посадова особа при розгляді справи про правопорушення вбачає необхідність застосувати санкцію, застосування якої не входить до її компетенції, то вона не пізніше наступного робочого дня надсилає матеріали справи про правопорушення для розгляду до уповноваженого підрозділу центрального апарату Комісії. Уповноважений підрозділ центрального апарату Комісії протягом п'яти робочих днів після отримання матеріалів справи про правопорушення передає їх члену Комісії, до компетенції якого відповідно до розподілу обов'язків та/або письмового доручення Голови Комісії належить розгляд даної справи про правопорушення.

III. Провадження у справах про правопорушення щодо юридичних осіб

1. Справа про правопорушення може бути порушена тільки в тому разі, якщо є достатні дані, які вказують на наявність правопорушення.

2. Справу про правопорушення не може бути порушено, а порушена справа підлягає закриттю: за відсутності факту вчинення правопорушення; за відсутності складу правопорушення; якщо справа не підлягає розгляду Комісією; наявність по тому самому факту не скасованої постанови уповноваженої особи, рішення суду; внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи, щодо якої порушено справу про правопорушення, або визнання її банкрутом; внесення до Єдиного державного реєстру запису про судові рішення щодо припинення юридичної особи; у разі скасування законодавчого акта, який встановлює відповідальність за правопорушення; за наявності за даним фактом порушеної справи про правопорушення щодо особи, яка притягується до відповідальності; у разі закінчення на дату розгляду справи про правопорушення строків, передбачених законом.

Юридична особа не може бути притягнена до відповідальності за дії, які вже були питанням перевірки, за результатами якої не було встановлено порушень.

3. Уповноважена особа розглядає справу про правопорушення та виносить рішення за справою відповідно до законодавства та оцінює докази, що ґрунтуються на всебічному, повному і об'єктивному дослідженні всіх обставин справи.

4. Провадження у справі про правопорушення зупиняється у випадках: перебування на розгляді в Комісії, в судових органах або в інших державних органах іншої справи, рішення за якою матиме значення при вирішенні справи; необхідності проведення експертизи, додаткової перевірки або отримання відповідних висновків; у разі відсутності інформації про місцезнаходження юридичної особи, щодо якої порушено справу; у разі відсутності інформації, що підтверджує повідомлення особи належним чином про дату, місце та час розгляду справи про правопорушення.

Про зупинення провадження у справі уповноваженою особою вноситься постанова про зупинення провадження у справі про правопорушення.

У разі зупинення провадження у справі про правопорушення перебіг строку призупиняється з дати винесення відповідної постанови.

5. Провадження у справі про правопорушення відновлюється після з'ясування обставин, які спричинили його зупинення, про що уповноважена особа виносить постанову про відновлення провадження у справі про правопорушення.

З дати винесення постанови про відновлення провадження у справі про правопорушення перебіг строку продовжується з урахуванням часу, що минув до його зупинення.

6. Постанова про зупинення провадження у справі про правопорушення, постанова про відновлення провадження у справі про правопорушення протягом трьох робочих днів з дати їх винесення надсилаються юридичній особі, щодо якої порушено справу.

У разі зупинення провадження у справі про правопорушення у зв'язку з відсутністю інформації про місцезнаходження юридичної особи, щодо якої порушено справу про правопорушення, постанова про зупинення провадження у справі про правопорушення не надсилається юридичній особі, щодо якої порушено справу, а надсилається одночасно з постановою про відновлення провадження у справі про правопорушення.

7. У разі зупинення провадження у справі про правопорушення на підставі пункту 4 цього розділу уповноваженою особою матеріали справи направляються уповноваженому підрозділу Комісії, який повинен забезпечити здійснення заходів, передбачених у постанові про зупинення провадження у справі про правопорушення.

8. У випадку виявлення описок (які не впливають на суть правопорушення) у постанові про порушення справи про правопорушення, в акті про правопорушення, постанові, винесеній за результатами розгляду справи, уповноважена особа, яка склала акт або винесла постанову, з власної ініціативи або за клопотанням особи, щодо якої складено цей акт (винесено цю постанову), може прийняти рішення про їх виправлення.

Уповноважена особа виносить постанову про виправлення описок, яка не пізніше трьох робочих днів з дати її винесення направляється юридичній особі, щодо якої її було винесено.

IV. Порушення справи про правопорушення щодо юридичних осіб

1. Уповноважена особа при виявленні правопорушення виносить постанову про порушення справи про правопорушення.

Справа про правопорушення порушується з дати винесення постанови про порушення справи про правопорушення.

Якщо після винесення постанови про порушення справи про правопорушення, але до моменту складання акта про правопорушення, виявлено підстави, передбачені пунктом 2 розділу III цих Правил, то уповноважена особа виносить постанову про закриття провадження у справі.

2. Уповноваженою особою про вчинення правопорушення складається акт про правопорушення.

Про дату, час та місце складання акта про правопорушення особа, щодо якої порушено справу про правопорушення, повідомляється не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати складання акта.

Акт про правопорушення складається та підписується не пізніше ніж протягом 20 робочих днів з дати винесення постанови про порушення справи про правопорушення.

3. Акти про правопорушення у межах наданих повноважень мають право складати:

Голова Комісії, члени Комісії, уповноважені Комісією посадові особи.

4. Акт про правопорушення повинен містити: номер, дату, місце його складання; посаду, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала акт про правопорушення (у разі надання повноважень за дорученням - реквізити доручення); повне найменування юридичної особи, місцезнаходження, код за ЄДРПОУ, банківські реквізити, засоби зв'язку; виклад обставин правопорушення; посилання на нормативно-правовий акт, норму якого порушено; відомості про наявність повторного вчинення правопорушення особою, щодо якої складено акт про правопорушення; інші відомості, необхідні для вирішення справи про правопорушення.

У разі надання пояснень особою, щодо якої складено акт про правопорушення, вони є складовою частиною акта про правопорушення і приєднуються до нього у вигляді додатка.

Акт про правопорушення підписується особою, яка його склала, і керівником або представником юридичної особи, щодо якої його складено.

У разі відмови керівника або представника юридичної особи підписати акт про правопорушення уповноваженою особою на акті робиться напис про відмову в підписанні акта.

5. Уповноважена особа до підписання акта про правопорушення вирішує такі питання: чи необхідне витребування додаткових матеріалів; чи наявні підстави, передбачені в пункті 2 розділу III цих Правил; чи підлягають задоволенню клопотання особи, щодо якої порушено справу про правопорушення.

6. За мотивованим письмовим клопотанням керівника або представника юридичної особи, яка притягується до відповідальності, уповноважена особа до складання акта про правопорушення може прийняти рішення про перенесення дати підписання акта про правопорушення в межах строку, встановленого абзацом третім пункту 2 цього розділу.

Про перенесення дати підписання акта про правопорушення особа, яка притягується до відповідальності, повідомляється письмово.

7. У разі неявки керівника або представника юридичної особи, яка притягується до відповідальності, на підписання акта про правопорушення акт складається того самого дня, на який було викликано особу, за умови своєчасного повідомлення юридичної особи про місце та час

складання акта, і на обох примірниках акта про правопорушення робиться відповідний напис про відсутність особи.

8. Один примірник акта про правопорушення після підписання надається керівнику або представнику юридичної особи, щодо якої його складено. У разі неявки керівника або представника юридичної особи на підписання акта про правопорушення один примірник акта надсилається юридичній особі одночасно з постановою про розгляд справи про правопорушення.

9. Акт про правопорушення після його складання протягом трьох робочих днів разом з поясненнями та іншими документами справи направляється уповноваженій особі, яка правомочна розглядати справу про правопорушення, для підготовки справи до розгляду.

10. За умови присутності керівника або представника юридичної особи та за його письмовим клопотанням уповноважена особа, якій надані повноваження розглядати справу про правопорушення, може розглянути справу про правопорушення відразу після складання акта про правопорушення.

V. Підготовка до розгляду справи про правопорушення щодо юридичної особи

1. Уповноважена особа при підготовці справи про правопорушення до розгляду вирішує такі питання: чи належить до її компетенції розгляд даної справи; чи витребувані необхідні додаткові матеріали; чи наявні підстави, передбачені в пункті 2 розділу III цих Правил; чи підлягають задоволенню клопотання осіб, які беруть участь у розгляді справи.

2. Якщо уповноваженою особою при підготовці справи до розгляду будуть встановлені підстави, передбачені в пункті 2 розділу III цих Правил, справа про правопорушення може бути закрита до визначення дати її розгляду, про що вноситься відповідна постанова, яка протягом трьох робочих днів з дати її винесення надсилається особі, щодо якої закрито справу.

3. Якщо уповноваженою особою при підготовці справи про правопорушення до розгляду будуть встановлені підстави, передбачені в пункті 4 розділу III цих Правил, провадження у справі може бути зупинено до встановлення обставин, що стали підставою для зупинення справи про правопорушення.

4. Уповноважена особа вирішує питання, передбачені у пункті 1 цього розділу, визначає дату розгляду справи про правопорушення та вносить про це постанову, яку надсилає юридичній особі, щодо якої порушено справу, не менше ніж за п'ять робочих днів до дати розгляду справи.

5. У разі потреби уповноважена особа може витребувати додаткові матеріали, висновки, пояснення та інші докази, без яких неможливо прийняти рішення за справою.

До розгляду справи про правопорушення можуть залучатися фахівці, експерти, треті особи, використовуватися їх письмові висновки та пояснення, що стосуються справи про правопорушення.

6. Уповноважена особа за умови присутності керівника або представника юридичної особи, яка притягується до відповідальності, та за її мотивованим письмовим клопотанням може прийняти рішення про достроковий розгляд справи. Про це робиться відмітка на постанові про розгляд справи про правопорушення, поряд з якою підписуються уповноважена особа, яка прийняла рішення про достроковий розгляд справи, та керівник або представник юридичної особи, яка притягується до відповідальності, про ознайомлення з установленою датою розгляду справи.

VI. Розгляд справ про правопорушення щодо юридичних осіб

1. Справа про правопорушення щодо юридичної особи розглядається у присутності керівника та/або представника юридичної особи, яка притягується до відповідальності.

Повноваження представника юридичної особи, що притягується до відповідальності, засвідчуються довіреністю, оригінал або копія якої долучається до матеріалів справи.

У разі відсутності керівника або представника юридичної особи справа про правопорушення розглядається за умови своєчасного повідомлення юридичної особи про місце і час розгляду справи згідно з вимогами пункту 4 розділу V цих Правил.

2. Керівник або представник юридичної особи має право: бути заслуханим, давати пояснення, надавати докази, заявляти клопотання, оскаржити рішення уповноваженої особи за справою.

Керівник або представник юридичної особи, щодо якої розглядається справа про правопорушення, має право висловлюватися рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження у справі.

Розгляд справи про правопорушення здійснюється державною мовою.

3. У розгляді справи про правопорушення можуть брати участь працівник уповноваженого підрозділу Комісії та працівники структурних підрозділів Комісії.

Працівник уповноваженого підрозділу Комісії надає правову допомогу щодо дотримання процедури провадження у справі, бере участь у дослідженні доказів, подає уповноваженій особі свої пропозиції з приводу дотримання законодавства при винесенні рішення за справою про правопорушення, забезпечує документальне оформлення прийнятого рішення та доводить до відома про прийняте рішення заінтересованих осіб.

Працівник структурного підрозділу Комісії бере участь у дослідженні доказів, висловлює свої міркування, надає додаткові дані, необхідні для прийняття рішення.

VII. Постанова за справою про правопорушення щодо юридичних осіб

1. Розглянувши справу про правопорушення, уповноважена особа приймає рішення за справою.

Рішення уповноваженої особи за справою оформлюється у вигляді постанови.

2. Постанова складається із вступної, описової, мотивувальної та резолютивної частин.

У вступній частині постанови зазначаються: номер постанови; дата та місце розгляду справи; посада, прізвище, ім'я та по батькові уповноваженої особи, яка винесла постанову; документ, на підставі якого вона діє; відомості про юридичну особу, щодо якої розглядається справа (повне найменування юридичної особи, місцезнаходження, код за ЄДРПОУ, банківські реквізити, засоби зв'язку).

Описова частина повинна містити викладення обставин, встановлених при розгляді справи, та посилання на нормативно-правовий акт, норми якого порушено.

У мотивувальній частині наводяться посилання на докази, що підтверджують факт правопорушення і вину юридичної особи, або ж факти, що вказують на відсутність правопорушення, посилання на відповідні норми нормативно-правового акта, який передбачає відповідальність за дане правопорушення, а також доводи, за якими були відхилені клопотання або докази, надані юридичною особою.

У резолютивній частині повинно бути зазначено прийняте за справою про правопорушення рішення.

Постанова за справою про правопорушення повинна містити вказівку про порядок та строк її оскарження.

Постанова за справою про правопорушення підписується уповноваженою особою, яка розглянула справу, та скріплюється гербовою печаткою.

3. За справою про правопорушення уповноважена особа приймає одне з таких рішень:

1) про накладення санкції за правопорушення;

2) про закриття справи.

4. Уповноважена особа приймає рішення протягом 90 робочих днів після отримання акта про правопорушення та документів, що стосуються справи.

5. Постанова за справою про правопорушення оголошується негайно після закінчення розгляду справи про правопорушення.

Примірник постанови надається особі, щодо якої її винесено (про що здійснюється відповідний напис на примірнику постанови, що залишається у справі), або надсилається поштою протягом п'яти робочих днів з дати її винесення.

У разі закриття справи про правопорушення у зв'язку із внесенням до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи, щодо якої порушено справу про правопорушення, примірник постанови про закриття справи про правопорушення не надсилається поштою особі, щодо якої її винесено.

6. Усі додаткові матеріали, які були надані під час розгляду справи про правопорушення, долучаються до справи.

7. Контроль за виконанням рішення про накладення санкції уповноваженою особою центрального апарату Комісії здійснює уповноважений підрозділ центрального апарату Комісії.

Копія постанови за справою про правопорушення, яка розглядалася за місцезнаходженням територіального органу Комісії, протягом п'яти робочих днів надсилається до уповноваженого підрозділу центрального апарату Комісії для обліку.

Контроль за виконанням рішення про накладення санкції уповноваженою особою територіального органу Комісії здійснює керівник територіального органу.

8. Постанова, винесена за результатами розгляду справи про правопорушення, може бути оскаржена до суду у порядку, встановленому законодавством.

VIII. Вимога стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Вимога стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - вимога стосовно усунення порушень) виноситься уповноваженою особою за наслідками розгляду справи про правопорушення одночасно з постановою про накладення санкції за правопорушення у разі, якщо на момент розгляду справи порушення не усунуто.

2. Вимога стосовно усунення порушень надається юридичній особі, щодо якої її винесено (про що здійснюється відповідний напис на примірнику вимоги, що залишається у справі), або надсилається поштою протягом п'яти робочих днів з дати її винесення.

3. Вимога стосовно усунення порушень повинна містити: номер, дату, місце винесення; посаду, прізвище, ім'я та по батькові уповноваженої особи, яка винесла вимогу; відомості про юридичну особу, щодо якої виноситься вимога; викладення обставин справи; посилання на нормативно-правовий акт, норми якого порушено; термін усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму; термін повідомлення уповноваженої особи про усунення порушень.

Вимога стосовно усунення порушень підписується уповноваженою особою, яка її винесла, та скріплюється гербовою печаткою.

4. Уповноваженою особою, яка винесла вимогу стосовно усунення порушень, до моменту спливу терміну виконання вимоги стосовно усунення порушень за письмовим клопотанням порушника може бути прийнято рішення про продовження терміну виконання цієї вимоги, яке оформляється новою вимогою стосовно усунення порушень та протягом п'яти робочих днів направляється особі, щодо якої її винесено.

5. До моменту спливу терміну виконання вимоги стосовно усунення порушень така вимога може бути переглянута уповноваженою особою, якою її винесено, за клопотанням порушника або з власної ініціативи. За результатами перегляду вимоги стосовно усунення порушень уповноважена особа приймає рішення про скасування вимоги або залишення її без змін.

Про результати перегляду вимоги стосовно усунення порушень повідомляється особа, щодо якої винесена вимога.

6. Контроль за виконанням вимоги стосовно усунення порушень здійснює структурний підрозділ Комісії, про що зазначається у вимозі.

7. За невиконання вимог стосовно усунення порушень передбачена відповідальність посадової особи юридичної особи, щодо якої її винесено.

8. Вимога стосовно усунення порушень може бути оскаржена до суду у порядку, встановленому законодавством.

IX. Проведення у справах про адміністративні правопорушення

1. Проведення у справах про адміністративні правопорушення, розгляд справ про адміністративні правопорушення, порядок накладення адміністративних стягнень та виконання постанов здійснюються відповідно до вимог Кодексу України про адміністративні правопорушення.

2. У разі виявлення правопорушення з боку посадової особи уповноваженою особою складається протокол про адміністративне правопорушення (далі - протокол).

3. Протоколи у межах наданих повноважень мають право складати:

Голова Комісії та члени Комісії;
уповноважені Комісією посадові особи.

4. Протокол про адміністративне правопорушення після його складання та інші матеріали, що стосуються справи, протягом трьох робочих днів надсилаються до суду.

X. Виконання постанов про накладення санкцій за правопорушення

1. Рішення (постанова) про накладення санкції за правопорушення є виконавчим документом.

2. Штраф має бути сплачений юридичною особою не пізніше ніж через 15 робочих днів з дати отримання нею постанови.

3. Юридичні особи сплачують штрафи шляхом перерахування коштів до державного бюджету.

4. Документ, який підтверджує сплату штрафу, протягом п'яти робочих днів надсилається до уповноваженого підрозділу Комісії.

5. У разі невиконання юридичною особою рішення (постанови) про накладення санкції за правопорушення у встановлений строк воно (вона) передається уповноваженим підрозділом Комісії до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

**Начальник
Управління правозастосування**

Н. Герасименко

Коментар: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та застосування санкцій» прийнято відповідно до статей 2, 5, 6, 14, 23, 25 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», глав 1 - 4, 16 - 19, 21 - 25, 27 Кодексу України про адміністративні правопорушення, статей 7 - 9, 12 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», з метою вдосконалення процедури правозастосування, враховуючи вимоги законодавства.

Рішенням затверджено Правила розгляду справ про порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та застосування санкцій.

Правила складаються із десяти розділів:

I. Загальні положення

II. Уповноважені особи, які розглядають справи про правопорушення, та їх повноваження

III. Провадження у справах про правопорушення щодо юридичних осіб

IV. Порушення справи про правопорушення щодо юридичних осіб

V. Підготовка до розгляду справи про правопорушення щодо юридичної особи

VI. Розгляд справ про правопорушення щодо юридичних осіб

VII. Постанова за справою про правопорушення щодо юридичних осіб

VIII. Вимога стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

IX. Провадження у справах про адміністративні правопорушення

X. Виконання постанов про накладення санкцій за правопорушення.

Правила визначають порядок та строки розгляду Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку справ про порушення юридичними особами вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, установлюють порядок накладення штрафів на юридичних осіб, державне регулювання та нагляд за якими здійснюються Комісією відповідно до пункту 2 частини першої статті 14 Закону, а також порядок складання протоколів про адміністративні правопорушення та подання їх до суду.

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

РІШЕННЯ

26.03.2013

м. Київ

№ 432

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

28 травня 2013 р. за № 819/23351

Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку

Відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення, пунктів 142 та 18 частини другої статті 7, пункту 14 статті 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», з метою вдосконалення процедури правозастосування на ринку цінних паперів та враховуючи вимоги законодавства, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Інструкцію з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, що додається.
2. Управлінню правозастосування (Н. Герасименко) забезпечити подання цього рішення на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Управлінню інформаційних технологій, зовнішніх та внутрішніх комунікацій (А. Заїка) забезпечити опублікування цього рішення відповідно до вимог законодавства України.
4. Це рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
5. Контроль за виконанням цього рішення залишаю за собою.

Голова Комісії

Д. Тевелєв

Історична довідка нормативно-правового акту:

№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку»	26.03.2013 № 432	28.03.2013 № 819/23351	Офіційний вісник України від 14.06.2013, № 42, стор. 54, стаття 1513, код акту 67325/2013	14.06.2013	-

Протокол засідання Комісії
від 26 березня 2013 р. № 14

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Національної комісії з цінних
паперів та фондового ринку
26.03.2013 № 432
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
28 травня 2013 р. за № 819/23351

ІНСТРУКЦІЯ

з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку

І. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція розроблена відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - КУпАП), Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

1.2. Ця Інструкція встановлює порядок здійснення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі - Комісія) провадження у справах про адміністративні правопорушення на ринку цінних паперів та вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, оформлення матеріалів, які застосовуються при адміністративному провадженні, та порядок їх обліку.

1.3. У разі виявлення Комісією порушень, передбачених статтями 163, 163-5, 163-6, частиною першою статті 163-7, статтями 163-8 – 163-12, 166-9, 188-30 та 188-34 КУпАП, протоколи про адміністративні правопорушення у межах наданих повноважень мають право складати Голова Комісії, члени Комісії або уповноважені Комісією посадові особи.

1.4. Комісія розглядає справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням вимог законодавства на ринку цінних паперів (статті 163, 163-5, 163-6, частина перша статті 163-7, статті 163-8 – 163-11, 188-30 КУпАП).

Від імені Комісії розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Голова Комісії, члени Комісії та уповноважені Комісією посадові особи (стаття 24417 КУпАП).

Справи про адміністративні правопорушення, передбачені частиною другою статті 163-7, статтею 163-12, статтями 166-9 та 188-34 КУпАП, розглядаються суддями районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів (стаття 221 КУпАП).

1.5. Провадження в справах про адміністративні правопорушення здійснюється на основі суворого додержання законності.

Застосування уповноваженими на те органами і посадовими особами заходів адміністративного впливу провадиться в межах їх компетенції, у точній відповідності з законом.

Додержання вимог закону при застосуванні заходів впливу за адміністративні правопорушення забезпечується систематичним контролем з боку вищестоящих органів і посадових осіб, прокурорським наглядом, правом оскарження, іншими встановленими законом способами.

II. Провадження у справах про адміністративні правопорушення

2.1. Завданнями провадження в справах про адміністративні правопорушення є: своєчасне, всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності із законом, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності (стаття 245 КУпАП).

2.2. Провадження в справі про адміністративне правопорушення не може бути розпочато, а розпочате підлягає закриттю за таких обставин:

- відсутність події і складу адміністративного правопорушення;
- недосягнення особою на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку;
- неосудність особи, яка вчинила протиправну дію чи бездіяльність;
- вчинення дії особою в стані крайньої необхідності або необхідної оборони;
- видання акта амністії, якщо він усуває застосування адміністративного стягнення;
- скасування акта, який встановлює адміністративну відповідальність;
- закінчення на момент розгляду справи про адміністративне правопорушення строків, передбачених статтею 38 КУпАП;

наявність по тому самому факту щодо особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, постанови компетентного органу (посадової особи) про накладення адміністративного стягнення або нескасованої постанови про закриття справи про адміністративне правопорушення, а також повідомлення про підозру особи у кримінальному провадженні по даному факту;

смерть особи, щодо якої було розпочато провадження в справі.

2.3. Справа про адміністративне правопорушення розглядається відкрито, крім випадків, коли це суперечить інтересам охорони державної таємниці.

2.4. Доказами в справі про адміністративне правопорушення є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність даної особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення, поясненнями особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих, свідків, висновком експерта, речовими доказами, показаннями технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, які використовуються при нагляді за виконанням правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, протоколом про вилучення речей і документів, а також іншими документами.

III. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

3.1. У разі виявлення правопорушення посадовою особою, якій надано відповідні повноваження, складається протокол про адміністративне правопорушення.

3.2. Усі реквізити протоколу заповнюються розбірливим почерком українською мовою. Не допускаються закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу, а також унесення додаткових записів після того, як протокол підписаний особою, яка вчинила правопорушення, щодо якої його складено. У разі виявлення помилки допускається виправлення за умови запису «Виправленому вірити» та підпису посадової особи, яка склала протокол.

3.3. Якщо правопорушення вчинено кількома особами, то протокол про адміністративне правопорушення складається на кожну особу окремо.

3.4. При вчиненні однією особою двох або більше адміністративних правопорушень складається окремий протокол про кожне правопорушення.

3.5. Відповідно до статті 256 КУпАП у протоколі зазначаються:

- дата (число, місяць та рік) і місце його складення;
- посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол;

відомості про особу, яка притягається до адміністративної відповідальності (повністю, без скорочень, її прізвище, ім'я та по батькові; число, місяць, рік, місце народження, а також повна адреса місця проживання; громадянство; найменування і адреса підприємства, установи, організації, де працює особа, її посада);

серія, номер паспорта, дата видачі та найменування органу внутрішніх справ, що його видав, або серія, номер іншого документа, що посвідчує особу, яка вчинила правопорушення, дата видачі і найменування підприємства, установи, організації, що його видали;

реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті);

місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення, які саме протиправні дії вчинила особа, яка притягується до адміністративної відповідальності. Суть правопорушення повинна бути описана таким чином, щоб якомога точніше відповідати фактичним обставинам правопорушення, а також диспозиції відповідної статті КУпАП з відповідним посиланням на нормативно-правовий акт, положення якого порушено, і частину статті КУпАП, згідно з якою настає адміністративна відповідальність за вчинення протиправної дії;

нормативно-правовий акт, який передбачає відповідальність за дане правопорушення;
прізвища, адреси свідків, якщо вони є, адреси їх місць проживання, а також підписи свідків;
пояснення особи, яка притягується до адміністративної відповідальності;
інші відомості, необхідні для вирішення справи.

Протокол підписується особою, яка його склала, і особою, яка притягується до адміністративної відповідальності; за наявності свідків і потерпілих протокол може бути підписаний також і цими особами.

У разі відмови особи, яка притягується до адміністративної відповідальності, від підписання протоколу в ньому робиться запис про це. Особа, яка притягується до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви своєї відмови від його підписання.

При складанні протоколу особі, яка притягується до адміністративної відповідальності, роз'яснюються її права і обов'язки, передбачені статтею 268 КУпАП, про що робиться відмітка у протоколі.

3.6. До протоколу додаються матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення. Кожний документ повинен мати свої реквізити (дату, адресу, назву, підписи тощо), містити достовірну інформацію.

3.7. У разі неявки на складання протоколу про адміністративне правопорушення особи, яка притягується до адміністративної відповідальності, посадова особа, уповноважена на складання такого протоколу, керується положеннями статті 259 КУпАП.

3.8. При виявленні правопорушень, які відповідно до статті 221 КУпАП підлягають розгляду в суді, протокол про адміністративне правопорушення після його складання та інші матеріали, що стосуються справи, формуються у справу відповідно до вимог цієї Інструкції та разом із супровідним листом протягом трьох робочих днів направляються до відповідного суду.

IV. Розгляд справ про адміністративні правопорушення

4.1. Справа про адміністративне правопорушення розглядається у п'ятнадцятиденний строк з дня одержання посадовою особою Комісії, правомочною розглядати справу, протоколу про адміністративне правопорушення та інших матеріалів справи.

Справи про адміністративні правопорушення, передбачені частиною другою статті 163-7, статтями 163-12, 166-9 і 188-34, розглядаються судом у строк, встановлений законодавством України.

4.2. Розгляд справи про адміністративне правопорушення здійснюється на засадах рівності всіх громадян незалежно від походження, соціального та майнового стану, расової та національної належності, статі, освіти, мови, ставлення до релігії, роду та характеру занять, місця проживання та інших обставин.

4.3. Особа, яка притягується до адміністративної відповідальності, має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову у справі. Справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягується до адміністративної відповідальності. Під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про

своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи (стаття 268 КУпАП).

4.4. Відповідно до статті 278 КУпАП посадова особа при підготовці до розгляду справи про адміністративне правопорушення вирішує такі питання:

чи належить до її компетенції розгляд даної справи;

чи правильно складено протокол та інші матеріали справи про адміністративне правопорушення;

чи сповіщено осіб, які беруть участь у розгляді справи, про час і місце її розгляду;

чи витребувано необхідні додаткові матеріали;

чи підлягають задоволенню клопотання особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілого, їх законних представників і адвоката.

4.5. Розгляд справи розпочинається з представлення посадової особи, яка розглядає дану справу. Посадова особа, що розглядає справу, оголошує, яка справа підлягає розгляду, хто притягується до адміністративної відповідальності, роз'яснює особам, які беруть участь у розгляді справи, їх права та обов'язки. Після цього оголошується протокол про адміністративне правопорушення. Під час розгляду заслуховуються особи, які беруть участь у розгляді справи, досліджуються докази і вирішуються клопотання.

4.6. Посадова особа при розгляді справи про адміністративне правопорушення зобов'язана з'ясувати: чи було вчинено адміністративне правопорушення, чи винна дана особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, чи є обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, чи заподіяно майнову шкоду, чи є підстави для передачі матеріалів про адміністративне правопорушення на розгляд громадської організації, трудового колективу, а також інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи (стаття 280 КУпАП).

4.7. За результатами розгляду справи посадова особа, уповноважена розглядати справу про адміністративне правопорушення, вносить одну з постанов: про накладення адміністративного стягнення або закриття справи про адміністративне правопорушення.

4.8. Якщо особа вчинила кілька адміністративних правопорушень, справи про які одночасно розглядаються одним і тим же органом (посадовою особою), стягнення накладається в межах санкції, встановленої за більш серйозне правопорушення з числа вчинених.

4.9. Постанова за справою про адміністративне правопорушення оформляється у двох примірниках.

У постанові обов'язково вказуються:

номер;

дата та місце розгляду справи;

посада, прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка винесла постанову;

відомості про особу, щодо якої розглядається справа (прізвище, ім'я та по батькові (без скорочення), дата та рік народження, адреса місця проживання, місце роботи, посада особи, яка вчинила адміністративне правопорушення);

опис обставин, установлених при розгляді справи;

нормативно-правовий акт, що передбачає відповідальність за це адміністративне правопорушення;

прийняте у справі рішення.

Постанова у справі має містити вказівку про порядок і строк її оскарження.

Постанова підписується посадовою особою, яка її винесла, і скріплюється гербовою печаткою.

4.10. Постанова у справі оголошується негайно після закінчення розгляду справи.

Копія постанови вручається під розписку або протягом трьох робочих днів надсилається поштою особі, щодо якої її винесено.

4.11. Справи, які не належать до компетенції даної посадової особи Комісії, розгляду не підлягають, матеріали цих справ надсилаються (передаються) разом із супровідним листом на розгляд по суті до відповідних органів.

4.12. Якщо під час розгляду справи посадова особа Комісії дійде висновку, що в порушенні є ознаки злочину, вона в триденний строк відповідно до статті 253 КУпАП надсилає матеріали прокурору або органу досудового слідства.

V. Види адміністративних стягнень

5.1. Адміністративне стягнення є мірою відповідальності і застосовується з метою виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, у дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття, а також запобігання вчиненню нових правопорушень як самим правопорушником, так і іншими особами.

5.2. Посадові особи Комісії, яким згідно з вимогами статті 244-17 КУпАП надано право розглядати справи та накладати адміністративні стягнення, мають право застосовувати лише один із видів адміністративних стягнень, визначених у статті 24 КУпАП, - штраф.

Штраф є грошовим стягненням, що накладається на громадян і посадових осіб за адміністративні правопорушення у випадках і розмірі, встановлених КУпАП та іншими законами України.

VI. Накладення адміністративних стягнень

6.1. Ніхто не може бути підданий заходу впливу у зв'язку з адміністративним правопорушенням інакше, як на підставах і в порядку, встановлених законом (стаття 7 КУпАП).

6.2. Адміністративне стягнення згідно зі статтею 38 КУпАП може бути накладено не пізніше як через два місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні - не пізніше як через два місяці з дня його виявлення, за винятком випадків, коли справи про адміністративні правопорушення відповідно до КУпАП підвідомчі суду (судді).

Якщо справи про адміністративні правопорушення відповідно до КУпАП чи інших законів підвідомчі суду (судді), стягнення може бути накладено не пізніше як через три місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні - не пізніше як через три місяці з дня його виявлення, крім справ про адміністративні правопорушення, зазначені у частині третій статті 38 КУпАП.

У разі закриття кримінального провадження, але за наявності в діях порушника ознак адміністративного правопорушення, адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через місяць з дня прийняття рішення про закриття кримінального провадження.

При вчиненні однією особою двох або більше адміністративних правопорушень адміністративне стягнення накладається за кожне правопорушення окремо.

6.3. Стягнення за адміністративне правопорушення накладається в межах, установлених КУпАП та іншими законами України. При накладенні стягнення враховуються характер вчиненого правопорушення, особа порушника, ступінь його вини, майновий стан, обставини, що пом'якшують чи обтяжують відповідальність.

6.4. Обставинами, що пом'якшують відповідальність за адміністративне правопорушення, визнаються:

- щире розкаяння винного;
- відвернення винним шкідливих наслідків правопорушення, добровільне відшкодування збитків або усунення заподіяної шкоди;
- вчинення правопорушення під впливом сильного душевного хвилювання або при збігу тяжких особистих чи сімейних обставин;
- вчинення правопорушення вагітною жінкою або жінкою, яка має дитину віком до одного року.

Законами України може бути передбачено й інші обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративне правопорушення. Орган (посадова особа), який вирішує справу про адміністративне правопорушення, може визнати пом'якшуючими і обставини, не зазначені в законі.

6.5. Обставинами, що обтяжують відповідальність за адміністративне правопорушення, визнаються:

продовження протиправної поведінки, незважаючи на вимогу уповноважених на те осіб припинити її;

повторне протягом року вчинення однорідного правопорушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню; вчинення правопорушення особою, яка раніше вчинила злочин;

вчинення правопорушення групою осіб;

вчинення правопорушення в умовах стихійного лиха або за інших надзвичайних обставин.

6.6. Посадові особи Комісії, які уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, можуть накладати адміністративні стягнення, передбачені КУпАП, у межах наданих їм повноважень і лише під час виконання службових обов'язків.

VII. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень

7.1. Постанова про накладення адміністративного стягнення є обов'язковою для виконання державними і громадськими органами, підприємствами, установами, організаціями, посадовими особами і громадянами (стаття 298 КУпАП).

Відповідно до статті 299 КУпАП постанова про накладення адміністративного стягнення підлягає виконанню з моменту її винесення, якщо інше не встановлено КУпАП та іншими законами України.

Постанова про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу підлягає примусовому виконанню після закінчення строку, встановленого частиною першою статті 307 цього Кодексу.

Постанова про накладення адміністративного стягнення звертається до виконання органом (посадовою особою), який виніс постанову.

Не підлягає виконанню постанова про накладення адміністративного стягнення, якщо її не було звернуто до виконання протягом трьох місяців з дня винесення. В разі оскарження постанови або внесення на неї подання прокурора перебіг строку давності зупиняється до розгляду скарги або подання прокурора. У разі відстрочки виконання постанови відповідно до статті 301 КУпАП перебіг строку давності зупиняється до закінчення строку відстрочки (стаття 303 КУпАП).

7.2. Штраф має бути сплачений порушником не пізніше як через п'ятнадцять днів з дня вручення йому постанови про накладення штрафу, а в разі оскарження або внесення на неї подання прокурора такої постанови - не пізніше як через п'ятнадцять днів з дня повідомлення про залишення скарги або подання без задоволення.

7.3. У разі несплати правопорушником штрафу у строк, встановлений частиною першою статті 307 КУпАП, постанова про накладення штрафу надсилається для примусового виконання до відділу державної виконавчої служби за місцем проживання порушника, роботи або за місцем знаходження його майна в порядку, встановленому законом.

VIII. Діловодство у справах про адміністративні правопорушення

Справа про адміністративне правопорушення формується у вигляді окремої папки, в якій містяться всі документи, що стосуються справи, та опис цих документів.

Усі аркуші справи про правопорушення повинні бути пронумеровані та прошиті. Додаткові документи, які приєднуються до справи, вносяться в опис та розміщуються після раніше внесених в опис документів.

Справа про правопорушення обов'язково повинна містити постанови, винесені під час провадження у справі про правопорушення, протокол про адміністративне правопорушення та рішення у справі.

Справі присвоюється номер, який відповідає номеру постанови, винесеної за результатом розгляду справи про правопорушення.

**Начальник
управління правозастосуванн**

Н. Герасименко

Коментар: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку» прийнято відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення, пунктів 142 та 18 частини другої статті 7, пункту 14 статті 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», з ме-

тою вдосконалення процедури правозастосування на ринку цінних паперів та враховуючи вимоги законодавства.

Рішенням затверджено Інструкцію з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Інструкція складається із десяти розділів:

I. Загальні положення

II. Провадження у справах про адміністративні правопорушення

III. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

IV. Розгляд справ про адміністративні правопорушення

V. Види адміністративних стягнень

VI. Накладення адміністративних стягнень

VII. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень

VIII. Діловодство у справах про адміністративні правопорушення.

Інструкція встановлює порядок здійснення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку провадження у справах про адміністративні правопорушення на ринку цінних паперів та вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, оформлення матеріалів, які застосовуються при адміністративному провадженні, та порядок їх обліку.

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

РІШЕННЯ

31.05.2016

м. Київ

№ 617

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

16 червня 2016 р. за № 871/29001

Про визначення критеріїв, за якими оцінюється ризик суб'єкта первинного фінансового моніторингу - професійного учасника фондового ринку (ринку цінних паперів) бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», враховуючи пункт 2 розділу II Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 липня 2015 року № 1038, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 серпня 2015 року за № 955/27400, з метою визначення критеріїв, за якими оцінюється ризик суб'єкта первинного фінансового моніторингу - професійного учасника фондового ринку (ринку цінних паперів) бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

ВИРІШИЛА:

1. Визначити такі критерії оцінки ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу - професійного учасника фондового ринку (ринку цінних паперів) бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення:

вид професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів);

тривалість (строк) здійснення суб'єктом первинного фінансового моніторингу професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів);

наявність фактів порушень законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

виконання угод з цінними паперами за участю нерезидентів, які зареєстровані в офшорних зонах, визначених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 року № 143-р «Про перелік офшорних зон»;

укладання договорів з нерезидентами, які мають місце реєстрації (місцезнаходження) в країнах-агресорах;

здійснення операцій з цінними паперами поза межами організатора торгівлі на фондовому ринку.

2. Віднести до суб'єктів первинного фінансового моніторингу з високим ризиком відповідно до визначених у пункті 1 цього рішення критеріїв таких професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів):

торговців цінними паперами, торговців цінними паперами, що поєднують діяльність з депозитарною діяльністю депозитарної установи, які:

здійснюють професійну діяльність на фондовому ринку (ринку цінних паперів) менше двох років, або

протягом останніх трьох років мають факти порушень законодавства, у тому числі факти притягнення сертифікованих фахівців до адміністративної відповідальності, у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, виявлені під час попередньої перевірки та/або іншого заходу контролю, і за які були застосовані санкції у порядку, встановленому законодавством, або

здійснюють операції з купівлі-продажу цінних паперів, стороною в яких виступають нерезиденти, які зареєстровані в офшорних зонах, визначених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 року № 143-р «Про перелік офшорних зон», поза межами організатора торгівлі на фондовому ринку на суму, що дорівнює чи перевищує 150 тисяч гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, еквівалентну 150 тисячам гривень, або

здійснюють укладання договорів з нерезидентами, які мають місце реєстрації (місцезнаходження) в країнах-агресорах, або

здійснюють операції з купівлі-продажу цінних паперів поза межами організатора торгівлі на фондовому ринку на суму, що дорівнює чи перевищує 1 мільярд гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, еквівалентну 1 мільярду гривень за попередній календарний рік.

3. Віднести до суб'єктів первинного фінансового моніторингу з незначним ризиком відповідно до визначених у пункті 1 цього рішення критеріїв таких професійних учасників ринку цінних паперів:

торговців цінними паперами, торговців цінними паперами, що поєднують діяльність з депозитарною діяльністю депозитарної установи (у частині діяльності з торгівлі цінними паперами), які здійснюють професійну діяльність на фондовому ринку (ринку цінних паперів) понад п'ять років та протягом останніх трьох років не мають фактів порушень законодавства, у тому числі фактів притягнення сертифікованих фахівців до адміністративної відповідальності, у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

4. Віднести до суб'єктів первинного фінансового моніторингу з незначним ризиком також професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів), які отримали ліцензію на провадження професійної діяльності на фондовому ринку: депозитарної діяльності та діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку.

5. До суб'єктів первинного фінансового моніторингу з середнім ризиком належать професійні учасники фондового ринку (ринку цінних паперів), які не належать ні до суб'єктів первинного фінансового моніторингу з високим ризиком, ні до суб'єктів первинного фінансового моніторингу з незначним ризиком.

6. Визнати таким, що втратило чинність, рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 25 грудня 2012 року № 1851 «Про визначення критеріїв, за якими оцінюється ризик суб'єкта первинного фінансового моніторингу - професійного учасника ринку цінних паперів бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 21 січня 2013 року за № 150/22682 (із змінами).

7. Департаменту контрольно-правової роботи (Р. Машуренко) забезпечити:

подання цього рішення на здійснення правової експертизи на відповідність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод до Секретаріату Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини Міністерства юстиції України;

подання цього рішення на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

8. Департаменту інформаційних технологій та діловодства забезпечити оприлюднення цього рішення на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

9. Управлінню міжнародної співпраці та комунікацій забезпечити опублікування цього рішення в офіційному друкованому виданні Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

10. Це рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

11. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Комісії І. Назарчука.

Голова Комісії

Т. Хромасв

ПОГОДЖЕНО:Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

І.Б. Черкаський

Голова Державної
регуляторної служби України

К.М. Ляпіна

Протокол засідання Комісії
від 31 травня 2016 р. № 41

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про визначення критеріїв, за якими оцінюється ризик суб'єкта первинного фінансового моніторингу - професійного учасника ринку цінних паперів бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму»	30.08.2011 № 1177	15.09.2011 № 1089/19827	Офіційний вісник України від 03.10.2011, № 74, стор. 54, стаття 2779, код акту 58367/2011	03.10.2011	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 25.12.2012 № 1851
2.	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про визначення критеріїв, за якими оцінюється ризик суб'єкта первинного фінансового моніторингу - професійного учасника ринку цінних паперів бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму»	25.12.2012 № 1851	21.01.2013 № 150/22682	Офіційний вісник України від 12.02.2013, № 9, стор. 191, стаття 354, код акту 65647/2013	12.02.2013	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 31.05.2016 № 617
3.	Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про визначення критеріїв, за якими оцінюється ризик суб'єкта первинного фінансового моніторингу - професійного учасника фондового ринку (ринку цінних паперів) бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення»	31.05.2016 № 617	16.06.2016 № 871/29001	Офіційний вісник України від 05.07.2016, № 50, стор. 173, стаття 1792, код акту 82275/2016	05.07.2016	-

Коментар: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про визначення критеріїв, за якими оцінюється ризик суб'єкта первинного фінансового моніторингу - професійного учасника фондового ринку (ринку цінних паперів) бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» прийнято відповідно до відповідно до статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», враховуючи пункт 2 розділу II Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 липня 2015 року № 1038, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 серпня 2015 року за № 955/27400, з метою визначення критеріїв, за якими оцінюється ризик суб'єкта первинного фінансового моніторингу - професійного учасника фондового ринку (ринку цінних паперів) бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Рішенням:

- визначено критерії оцінки ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу - професійного учасника фондового ринку (ринку цінних паперів) бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- визначено професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів), яких віднесено до суб'єктів первинного фінансового моніторингу з високим ризиком;
- визначено професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів), яких віднесено до суб'єктів первинного фінансового моніторингу з незначним ризиком;
- визначено професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів), яких віднесено до суб'єктів первинного фінансового моніторингу з середнім ризиком.

РОЗДІЛ III.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

ГЛАВА 3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ (ДЕРЖАВНОЇ КОМІСІЇ З РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ)

ДЕРЖАВНА КОМІСІЯ З РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

05.08.2003

м. Київ

№ 25

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
15 серпня 2003 р. за № 715/8036

Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами

Із змінами і доповненнями, внесеними
розпорядженнями Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України
від 13 листопада 2003 року № 121,
від 15 квітня 2004 року № 336,
від 28 квітня 2006 року № 5720,
від 10 травня 2007 року № 7288,
від 7 серпня 2008 року № 951,
від 24 лютого 2011 року № 102,
розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків
фінансових послуг,
від 5 березня 2013 року № 712

З метою забезпечення реалізації норм Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» та на виконання Указу Президента України від 22 липня 2003 року № 740/2003 «Про заходи щодо розвитку системи протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму» Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Затвердити Положення про здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами (далі - Положення).
2. Доручити заступнику Голови Комісії Головку А. Т. забезпечити подання Положення до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.
3. Відділу взаємодії із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю (Нагорняк М. В.) забезпечити публікацію Положення у засобах масової інформації після його державної реєстрації.
4. Контроль за виконанням Положення покласти на заступника Голови Комісії Головка А. Т.

Голова Комісії

В. Суслів

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами»	05.08.2003 № 25	15.08.2003 № 715/8036	Офіційний вісник України від 05.09.2003, № 34, стор. 66, стаття 1841, код акту 26182/2003	05.09.2003	-

Протокол засідання Комісії
від 5 серпня 2003 р. № 7

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України
від 5 серпня 2003 р. № 25
(у редакції розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України
від 24 лютого 2011 р. № 102)
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
15 серпня 2003 р. за № 715/8036

ПОЛОЖЕННЯ

про здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами

І. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблене відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон).

1.2. Дія цього Положення поширюється на страховиків (перестраховиків), ломбарди, кредитні спілки та інші фінансові установи, а також на юридичних осіб, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу), платіжні організації та членів платіжних систем, що є небанківськими установами (далі - установи).

1.3. Цим Положенням установлюються вимоги Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України щодо:

призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник), його прав та обов'язків;

основних вимог до кваліфікації відповідального працівника;

встановлення Правил проведення фінансового моніторингу (далі - Правила) та розроблення Програм проведення фінансового моніторингу (далі - Програми);

виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;

ідентифікації та вивчення клієнтів (осіб), що здійснюють фінансові операції, зберігання відповідних документів;

управління ризиками у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

порядку зупинення та поновлення фінансових операцій;

підготовки персоналу установи з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

проведення внутрішніх перевірок діяльності установи.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі.

II. Призначення відповідального працівника установи (відокремленого підрозділу)

2.1. З метою забезпечення виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму установи призначають відповідального працівника.

2.2. Відповідальний працівник очолює та координує здійснення (реалізацію) системи заходів щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму установи.

2.3. Відповідальний працівник призначається за посадою на рівні керівництва установи.

2.4. З урахуванням особливостей організаційної структури установи може бути створено окремий структурний підрозділ з питань проведення фінансового моніторингу. Зазначений підрозділ функціонує відповідно до положення про цей структурний підрозділ. Керівником цього підрозділу є відповідальний працівник.

2.5. У разі недоцільності введення окремої посади або призначення працівника, на якого покладаються обов'язки відповідального працівника, відповідальним за проведення фінансового моніторингу може призначатися керівник установи.

2.6. Відповідальний працівник призначається відповідно до законодавства та у порядку, встановленому установчими та/або внутрішніми документами установи, до здійснення першої фінансової операції.

2.7. Не пізніше наступного робочого дня після звільнення відповідального працівника установи призначається інший відповідальний працівник.

Допускається виконання обов'язків відповідального працівника в разі його звільнення особою, що тимчасово виконує обов'язки на строк перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника, який не повинен перевищувати двох місяців.

2.8. Відповідальний працівник повинен мати бездоганну ділову репутацію та відповідати кваліфікаційним вимогам, установленим законодавством.

Ділова репутація відповідального працівника установи (відокремленого підрозділу) повинна відповідати таким вимогам:

відповідальний працівник установи (відокремленого підрозділу) не повинен мати непогашеної або не знятої в установленому законодавством порядку судимості за вчинення умисного злочину;

не бути за вироком суду позбавленим права обіймати певні посади та займатися певною діяльністю.

Якщо протягом останніх десяти років особа була керівником, членом керівного органу або головним бухгалтером юридичної особи - учасника ринку фінансових послуг, визнаної банкрутом, чи до неї застосовано захід впливу (санкцію) органу, який здійснює регулювання відповідного ринку фінансових послуг, у вигляді відсторонення керівництва від управління юридичною особою, що надає фінансові послуги, анулювання ліцензії на здійснення відповідного виду діяльності, таку особу може бути призначено відповідальним працівником установи (відокремленого підрозділу) за погодженням з Держфінпослуг.

2.9. Призначення відповідального працівника може бути здійснено після перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника на підставі оригіналів документів: паспорта, трудової книжки, документів про освіту, а також інформації щодо відсутності в особи

судимості за корисливі злочини і за злочини у сфері господарської діяльності, не знятої або непогашеної в установленому законом порядку.

2.10. У разі призначення відповідальним працівником керівника установи перевірка його ділової репутації здійснюється відповідним органом управління установи або засновниками.

Підтвердження ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника за результатами її перевірки оформлюється письмовим висновком, який підписується керівником установи або особами, які робили перевірку ділової репутації, або затверджується відповідним органом управління установи.

2.11. Підвищення кваліфікації працівників, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, здійснюється шляхом проходження навчання не рідше одного разу на три роки.

2.12. На час відсутності (відпустки, відрядження, хвороби) відповідального працівника або неможливості виконання покладених на нього обов'язків має бути призначено особу, що тимчасово виконує його обов'язки.

2.13. У разі наявності в установи відокремлених підрозділів за поданням керівника відокремленого підрозділу або особи, яка виконує його обов'язки, за погодженням з відповідальним працівником установи керівник установи або особа, яка виконує його обов'язки, призначає відповідального працівника у відокремленому підрозділі (відокремлених підрозділах).

Відповідальний працівник у відокремленому підрозділі підзвітний тільки керівнику установи.

Одна і та сама особа не може бути призначена одночасно відповідальним працівником страховика і відокремленого підрозділу такої установи, а також у декількох відокремлених підрозділах, які мають право здійснювати розрахунково-касові операції, а в інших установах одна й та сама особа не може бути одночасно призначена відповідальним працівником установи і відокремлених підрозділів, якщо вони розташовані поза межами однієї адміністративно-територіальної одиниці.

2.14. Відповідальний працівник здійснює свої повноваження на підставі посадової інструкції, яка затверджується керівником установи або особою, яка виконує його обов'язки. Відповідальний працівник засвідчує підписом факт ознайомлення з посадовою інструкцією.

Посадова інструкція відповідального працівника повинна містити повноваження (права та обов'язки), функції та завдання, передбачені законодавством, Правилами та Програмами, іншими внутрішніми документами установи.

2.15. Відповідальний працівник є незалежним у своїй діяльності, підзвітним тільки керівнику установи.

У разі незгоди відповідального працівника з вказівками керівника установи або особи, яка виконує його обов'язки, щодо організації системи запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму або з інших питань проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник може повідомити про це Держфінмоніторинг України і Держфінпослуг з письмовим викладенням своїх заперечень.

2.16. Відповідальний працівник зобов'язаний не рідше одного разу на місяць складати письмові звіти довільної форми про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, які були вжиті для реалізації норм законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму. Відповідальний працівник повинен підписати звіт.

Звіт, зокрема, може містити інформацію щодо:

виявлених фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходів, які були вжиті;

зареєстрованих фінансових операцій з ознаками обов'язкового і внутрішнього фінансового моніторингу;

зупинених фінансових операцій;

фінансових операцій, у проведенні яких установою було відмовлено;

ужитих заходів стосовно розроблення та поновлення Правил і Програм;

результатів проведених відповідальним працівником внутрішніх перевірок діяльності підрозділів або працівників;

підготовки персоналу щодо виконання вимог Закону шляхом проведення освітньої та практичної роботи.

У разі якщо відповідальним працівником не є керівник, звіт після його складання направляється керівнику установи або особі, яка виконує його обов'язки, для інформування.

Ознайомлення керівника або особи, яка виконує його обов'язки, зі звітом підтверджується підписом.

2.17. Відповідальний працівник має право доступу до всіх приміщень, документів, засобів телекомунікації установи.

III. Підготовка персоналу установи щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

3.1. Для забезпечення належного рівня підготовки персоналу з питань проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник установи (відокремленого підрозділу) зобов'язаний здійснювати підготовку персоналу щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, шляхом проведення освітніх та практичних заходів.

3.2. Усі працівники установи (відокремленого підрозділу), що беруть участь у здійсненні або у забезпеченні здійснення фінансової операції (далі - працівники), зобов'язані ознайомитися з Правилами та Програмою, а також брати участь у відповідних освітніх та практичних заходах.

3.3. Працівники установи (відокремленого підрозділу), що задіяні у проведенні фінансового моніторингу, мають бути письмово попереджені про відповідальність за порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

3.4. Підготовка працівників, виходячи з їх посадових обов'язків, здійснюється шляхом проведення навчальних заходів, зокрема щодо:

ознайомлення працівників із законодавством України та міжнародними документами (рекомендації FATF, типології міжнародних організацій тощо) з питань запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

ознайомлення працівників з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу; здійснення практичних заходів з фінансового моніторингу;

вивчення передового досвіду у виявленні фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

ознайомлення працівників із засобами і прийомами вивчення клієнтів та перевірки інформації щодо їх ідентифікації;

ознайомлення працівників з порядком управління ризиками у сфері легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, в тому числі шляхом проведення практичних занять щодо здійснення ними оцінки ризиків, з урахуванням встановлених критеріїв ризику.

Для забезпечення належного рівня підготовки персоналу з питань проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник установи (відокремлених підрозділів) розробляє та реалізує план навчання та підвищення кваліфікації працівників установи (відокремлених підрозділів) щодо здійснення заходів з фінансового моніторингу, який є окремим документом та щороку затверджується керівником установи.

IV. Вимоги до Правил та Програм

4.1. Правила є окремим, єдиним внутрішнім документом установи, який визначає порядок та умови проведення заходів, спрямованих на недопущення використання установи та її відокремлених підрозділів для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

Правила визначають процедуру реалізації обов'язкового фінансового моніторингу та внутрішнього фінансового моніторингу.

4.2. Програми є окремим внутрішнім документом установи, який містить план організаційних заходів для запровадження фінансового моніторингу.

4.3. Правила та Програми розробляються і постійно оновлюються відповідальним працівником з урахуванням вимог законодавства та затверджуються керівником установи або особою, яка виконує його обов'язки.

4.4. Правила і Програми затверджуються установою не пізніше дня проведення першої фінансової операції.

Строк, на який складаються Правила і Програми, визначається установою самостійно з урахуванням змін у законодавстві з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

4.5. Правила і Програми є документами з обмеженим доступом.

Установа повинна визначити порядок ознайомлення, користування і зберігання цих документів (у тому числі електронними копіями).

Порядок доступу до Правил і Програм розробляється відповідальним працівником та затверджується керівником установи або особою, яка виконує його обов'язки.

4.6. Працівники установи повинні дотримуватись Правил та Програм.

4.7. Програми, як правило, повинні містити такі заходи з термінами (строками) їх виконання та визначенням осіб, що відповідають за їх виконання:

- призначення відповідального працівника та визначення його повноважень;
- призначення працівника, що тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника;
- розробка внутрішньої системи фінансового моніторингу установи;
- розробка Правил, Програм;
- розробка посадових інструкцій відповідального працівника та інших працівників, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу;
- взяття на облік та подання Держфінмоніторингу України змін в інформації про установу;
- розробка та перегляд критеріїв ризику;
- попередження персоналу про відповідальність за порушення внутрішніх документів та законодавства у сфері фінансового моніторингу;
- перевірка діяльності установи на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;
- порядок оновлення Правил та Програм;
- підготовка персоналу (працівників) до виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

4.8. Правила повинні містити:

- опис внутрішньої системи фінансового моніторингу установи, який містить перелік посад з відповідними функціями у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, їх права та обов'язки в цій частині;
- перелік прав та обов'язків відповідального працівника установи, а також інших працівників установи, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу;
- порядок вчинення дій для ідентифікації та вивчення клієнта та осіб, що беруть участь в операції;
- порядок відмови клієнту, з яким встановлені ділові відносини, в проведенні подальших фінансових операцій у разі ненадання ним необхідної інформації для ідентифікації та вивчення фінансової діяльності;
- порядок відмови від встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції у разі, якщо здійснення ідентифікації клієнта відповідно до вимог законодавства є неможливим;
- порядок вчинення дій для виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;
- порядок реєстрації фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;
- порядок дій працівників установи з підготовки та подання відповідальному працівнику інформації, необхідної для прийняття рішення про інформування відповідно до законодавства Держфінмоніторингу України та правоохоронних органів;

порядок повідомлення Держфінмоніторингу України про фінансові операції, які підлягають фінансовому моніторингу та стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;

порядок повідомлення визначених законом правоохоронних органів про виявлені установою фінансові операції, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;

порядок надання додаткової інформації щодо фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, на запит Держфінмоніторингу України;

порядок вчинення дій щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу, та надання зазначеної інформації Держфінмоніторингу України;

порядок вчинення дій щодо зупинення проведення фінансової операції, подальшого зупинення проведення фінансової операції, поновлення проведення фінансової операції, в тому числі видаткових операцій;

перелік фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу;

перелік фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу;

типології міжнародних організацій, що здійснюють діяльність у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

критерії ризику та порядок оцінки ризику проведення клієнтами фінансових операцій;

опис заходів установи з управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

перелік заходів, спрямованих на зменшення ризиків при встановленні ділових відносин та проведенні фінансових операцій, що здійснюються без безпосереднього контакту установи з клієнтом, чи пов'язаних з використанням новітніх технологій, чи інших фінансових операцій з підвищеним ступенем ризику;

порядок збору та зберігання документів, які стосуються ідентифікаційних даних осіб, що здійснюють фінансові операції або здійснюють спробу їх проведення, документів, на підставі яких проведено фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу та/або можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, або була спроба їх проведення, ділової кореспонденції та інших документів про проведення (спробу проведення) фінансових операцій;

вимоги до забезпечення конфіденційності інформації щодо фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та/або можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, та запобігання розголошенню інформації (зокрема особам, стосовно фінансових операцій яких проводиться перевірка), що подається Держфінмоніторингу України, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу (у тому числі про факт подання такої інформації або отримання запиту від Держфінмоніторингу України);

порядок надання на запит Держфінмоніторингу України додаткової інформації щодо фінансових операцій, які стали об'єктом фінансового моніторингу, та інформації, необхідної для виконання Держфінмоніторингом України запиту, що надійшов від уповноваженого органу іноземної держави;

порядок вчинення дій під час неможливості забезпечення дотримання строків надання інформації на запит Держфінмоніторингу України;

порядок надання на запит Держфінмоніторингу України інформації, необхідної для перевірки фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

опис заходів, направлених на запобігання розголошенню інформації, що подається Держфінмоніторингу України, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу;

порядок направлення запитів до органів виконавчої влади, правоохоронних органів, Національного банку України, юридичних осіб, які в установленому законодавством порядку інформують про результати розгляду такого запиту з метою виконання завдань, покладених на установу Законом;

порядок ознайомлення працівників з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу;

порядок інформування керівника установи або виконуючого обов'язки керівника установи про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, які були вжиті для реалізації норм законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

порядок здійснення внутрішніх перевірок.

4.9. У разі наявності в установі відокремлених підрозділів, які знаходяться за межами території України (у тому числі у країнах, що не застосовують або в недостатній мірі застосовують Рекомендації FATF), Правила повинні містити перелік заходів щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму в межах, що визначені законодавством цих країн.

Правила також повинні містити:

перелік заходів контролю установи щодо виконання цими відокремленими підрозділами Правил з урахуванням ризиків таких країн, а також запобіжних заходів, спрямованих на недопущення порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;

порядок інформування установою Держфінмоніторингу України та Держфінпослуг у разі неможливості виконання його відокремленими підрозділами, які знаходяться за кордоном, заходів із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму із зазначенням та обґрунтуванням причин неможливості їх виконання.

4.10. Працівники установи, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу, повинні ознайомитися з Правилами та Програмами, що підтверджується підписами.

4.11. Усі працівники установи, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу, повинні бути письмово попереджені про відповідальність за порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

4.12. Для забезпечення належного рівня підготовки працівників до виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, установою розробляється та реалізується програма навчання (далі - Програма навчання), яка є окремим внутрішнім документом та щороку затверджується керівником установи або особою, яка виконує його обов'язки.

Усі працівники установи, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу, повинні брати участь в освітньо-практичних заходах відповідно до Програми навчання.

Проведення кожного заходу Програми навчання підтверджується записом у ній із зазначенням дати проведення заходу, підписом особи, що проводила захід, та підписами працівників установи, які брали участь у заході.

Освітньо-практичні заходи залежно від посадових обов'язків працівників установи здійснюються за такими напрямками:

вивчення законодавства України, міжнародних документів (рекомендації FATF, типології міжнародних організацій тощо) з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

ознайомлення та вивчення внутрішніх документів щодо проведення фінансового моніторингу; практичні заняття щодо реалізації Правил;

вивчення досвіду щодо виявлення операцій клієнтів, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

ознайомлення із заходами вивчення клієнтів і перевірки інформації щодо їх ідентифікації;

вивчення заходів з моніторингу операцій клієнта;

практичне застосування критеріїв ризику.

V. Ідентифікація осіб, що здійснюють фінансові операції, зберігання відповідних документів

5.1. Працівник установи (відокремленого підрозділу) на підставі поданих офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій здійснює ідентифікацію клієнтів, які проводять фінансові операції, в тому числі клієнтів, з якими раніше були встановлені ділові відносини, але

не була проведена ідентифікація. Додаткові дані для вивчення клієнта також можуть бути одержані від клієнта, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Зазначені документи мають бути чинними на момент їх подання та включати всі необхідні дані для ідентифікації. У разі якщо документи, на основі яких проводилась ідентифікація, зазнали змін або закінчився строк їх дії, то при здійсненні клієнтом фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, або спробі її здійснення установа (відокремлений підрозділ) зобов'язана провести ідентифікацію відповідно до законодавства.

5.2. Проведення ідентифікації та вивчення клієнтів установою включає:

- здійснення первісної ідентифікації;

- проведення заходів, спрямованих на уточнення інформації щодо ідентифікації у разі зміни інформації або закінчення строку дії документів, на підставі яких вона проводилась;

- проведення заходів, спрямованих на перевірку інформації щодо ідентифікації клієнта, в тому числі у випадку, якщо є сумніви щодо її достовірності та повноти;

- постійне проведення заходів із вивчення клієнта - моніторинг (перегляд) операцій, що здійснюються під час ділових відносин, на їх відповідність діяльності клієнта.

5.3. Умови, при яких здійснюється ідентифікація клієнтів та осіб, що є учасниками фінансової операції, строки проведення ідентифікації та перелік ідентифікаційних даних, встановлені законодавством, повинні бути визначені в Правилах.

Під час первісної ідентифікації клієнта установа повинна з'ясувати таке:

- мету ділових відносин з установою;

- характер ділових відносин з установою (перелік послуг, які клієнт бажає отримати, одноразова операція, постійні відносини тощо).

5.4. Для визначення заходів, які вживаються під час ідентифікації, установа здійснює класифікацію ризику, з урахуванням критеріїв ризиків, визначених Держфінмоніторингом України.

Критерії класифікації ризиків клієнтів можуть розроблятися на підставі такої інформації: резидент/нерезидент; країна походження або реєстрації клієнта; особи, які беруть участь у фінансовій операції клієнта; об'єкт фінансової операції; тривалість ділових відносин з установою; соціальний статус або відносини з органами державної влади; характеристика ділової активності; фінансовий стан; репутація, інші показники, що можуть бути використані для визначення ознак ризику.

Відповідно до розроблених критеріїв класифікації клієнтів установа встановлює категорії клієнтів, які мають низький ризик проведення ними операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, і осіб, які мають підвищений ризик проведення таких операцій.

Установа повинна забезпечити визначення ризику клієнта відповідно до розроблених критеріїв до/або під час встановлення ділових відносин на підставі аналізу інформації щодо мети та характеру ділових відносин з установою, даних щодо ідентифікації та власників клієнта, інформації щодо інших учасників фінансової операції.

У разі тривалих ділових відносин з установою інформація про клієнта може бути уточнена та рівень ризику змінений.

5.5. У разі виявлення клієнтів, які характеризуються підвищеним ризиком, установа повинна під час здійснення ідентифікації таких клієнтів застосувати додаткові заходи, спрямовані на вивчення клієнта, зокрема:

- перевірку ідентифікаційних даних;

- вимагати надання додаткової інформації стосовно змісту діяльності та фінансового стану;

- встановлення складу засновників юридичної особи;

- з'ясування дійсних власників;

- перевірку відповідності фінансової операції звичайній діяльності клієнта;

- встановлення відповідності фінансової операції фінансовому стану клієнта;

- встановлення мети проведення операцій;

- встановлення джерела походження і способів переказу (внесення) грошей, що використовуються в операціях;

встановлення пов'язаних осіб.

Перелік заходів та додаткові заходи для вивчення клієнтів, які характеризуються підвищеним ризиком, встановлюються установою самостійно з урахуванням виду професійної діяльності.

5.6. Якщо під час первісної ідентифікації або вивчення клієнта (особи, яка діє від його імені) установа встановила відношення клієнта до публічних діячів, або пов'язаних з ними осіб, або до благодійної або неприбуткової організації, вона повинна:

отримати дозвіл керівника або особи, яка виконує його обов'язки, на встановлення ділових відносин з таким клієнтом;

вживати заходів для з'ясування джерел походження коштів;

проводити моніторинг операцій такого клієнта у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику;

вживати заходів для обмеження ризику використання благодійних та неприбуткових організацій з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму на підставі рекомендацій відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу.

5.7. Якщо під час обслуговування клієнта установа встановила, що його фінансові операції здійснюються за участю фізичних або юридичних осіб з країн, законодавство яких не дозволяє здійснення заходів, передбачених законодавством із запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, установа повинна:

проводити ідентифікацію клієнта за правилами для клієнтів з високим ризиком до встановлення ділових відносин з ним;

попередити клієнта про те, що операції з фізичними або юридичними особами у цих країнах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

приймати рішення щодо направлення повідомлень Держфінмоніторингу України про такі операції.

5.8. При проведенні ідентифікації та вивченні клієнтів установа може скласти анкети. Анкета є внутрішнім документом установи, яка заповнюється та підписується працівником, якому доручено проведення ідентифікації.

Анкета формується за результатами здійснення ідентифікації та вивчення особи до, під час та в процесі обслуговування клієнта.

Складання анкети є обов'язковим у разі проведення фінансових операцій клієнтами, які мають високий ризик, відповідно до встановлених установою критеріїв ризику, а також у разі проведення фінансових операцій, які підлягають обов'язковому або внутрішньому фінансовому моніторингу.

5.9. Якщо ризик проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом або які можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування тероризму, оцінюється установою як високий, установа оновлює інформацію, отриману за результатами первісної ідентифікації та вивчення клієнта, змісту його діяльності та фінансового стану, не рідше одного разу на рік.

Для інших клієнтів термін оновлення інформації не повинен перевищувати трьох років.

5.10. Установи зобов'язані забезпечити зберігання та захист інформації, що стосується ідентифікації клієнтів та осіб, які є учасниками фінансової операції, відповідно до порядку, встановленого внутрішніми документами.

Установи повинні встановити окремий порядок реєстрації, використання, направлення, зберігання та доступу до документів, що містять таку інформацію, якщо це не передбачено внутрішніми документами.

Працівники установи, які під час виконання своїх функцій та/або надання послуг безпосередньо або опосередковано отримали інформацію, що стосується ідентифікації клієнтів та осіб, які є учасниками фінансової операції, зобов'язані не розголошувати цю інформацію і не використовувати її в своїх інтересах або інтересах третіх осіб, крім випадків, передбачених законом.

5.11. Документи щодо ідентифікації клієнтів та осіб, які є учасниками фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, зберігаються протягом строку, встановленого Законом.

У разі знищення, загублення або пошкодження документів до закінчення строку їх зберігання незалежно від причин установа зобов'язана в триденний строк після встановлення таких фактів повідомити про це Спеціально уповноважений орган.

У разі надходження листа Держфінмоніторингу України про продовження строку зберігання документів щодо ідентифікації осіб, які є учасниками окремих фінансових операцій, та документації про здійснення окремих фінансових операцій установа забезпечує подальше зберігання документів на строк, встановлений Держфінмоніторингом України.

У разі надходження листа Держфінмоніторингу України після знищення документів або передачі їх відповідно до законодавства до уповноважених на зберігання установа повідомляє про це Держфінмоніторинг України з наданням копій документів, що підтверджують факти знищення документів або їх передачі.

5.12. Особливості здійснення ідентифікації та вивчення фінансової діяльності страховиками:

5.12.1. Ідентифікація та вивчення фінансової діяльності вигодонабувачів за договорами страхування здійснюються у разі здійснення на їх користь страхової виплати або страхового відшкодування та:

виникнення підозри в тому, що проведення страхової виплати або страхового відшкодування може бути пов'язане з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, або

страхова виплата або страхове відшкодування підлягає обов'язковому або внутрішньому фінансовому моніторингу.

5.12.2. Ідентифікація та вивчення страховиком - повним членом Моторного (транспортного) страхового бюро України іноземного Бюро-врегулювальника (його члена або кореспондента) здійснюються у разі виплати страхового відшкодування або страхової виплати за страхувальника-резидента за страховим полісом «Зелена Картка» та у разі якщо:

виникла підозра в тому, що виплата страхового відшкодування або страхової виплати може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

страхове відшкодування або страхова виплата підлягає обов'язковому або внутрішньому фінансовому моніторингу.

5.12.3. При встановленні ділових відносин шляхом укладення договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, договорів міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів («Зелена Картка»), договорів страхування медичних та інших екстрених витрат при поїздках за кордон, з клієнтами, які мають визначений законодавством низький критерій ризику за умови, що операції із такими клієнтами не підлягають фінансовому моніторингу, страховики можуть проводити ідентифікацію, при якій встановлюється:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові, дата народження, серія і номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), ідентифікаційний номер (реєстраційний номер облікової картки платника податків) згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків (далі - ідентифікаційний (реєстраційний) номер) або серія та номер паспорта, в якому проставлено відмітку органів державної податкової служби про відмову від одержання ідентифікаційного (реєстраційного) номера, місце проживання або місцеперебування фізичної особи;

2) для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я та по батькові, серія і номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), місце проживання або місцеперебування фізичної особи - підприємця;

3) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України;

4) для фізичної особи - нерезидента - прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), дата народження, серія і номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), дата видачі та орган, що його видав, громадянство;

5) для юридичної особи - нерезидента - страховику надається копія легалізованого витягу з торгового, банківського чи судового реєстру або нотаріально засвідчене реєстраційне посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи.

VI. Забезпечення управління ризиками

6.1. Установа зобов'язана здійснювати управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

З метою управління ризиками у сфері легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму установа зобов'язана здійснювати визначення цих ризиків, їх оцінку, впровадження заходів, направлених на їх зменшення, а також забезпечувати контроль за ризиками та включати відповідні процедури до Правил та Програм.

6.2. Визначення ризиків здійснюється установою за результатами ідентифікації та вивчення фінансової діяльності клієнта з урахуванням переліку послуг, що надаються клієнту, аналізу операцій, проведених ним, та їх відповідності фінансовому стану і змісту діяльності клієнта.

Установа повинна розробляти власні критерії ризиків з урахуванням критеріїв ризиків, визначених Держфінмоніторингом України.

6.3. Оцінювання ризиків здійснюється установою за відповідними критеріями, зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням країни реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видом товарів та послуг.

Для оцінки ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму установою додатково можуть вивчатися фінансові операції осіб - учасників тієї операції, що оцінюється (у разі їх здійснення за участю установи).

Класифікація клієнтів з урахуванням критеріїв ризику здійснюється установою при встановленні ділових відносин та уточнюється надалі протягом всього часу обслуговування клієнта, надання послуг чи проведення клієнтом фінансових операцій, зокрема у таких випадках:

у разі уточнення даних первісної ідентифікації та вивчення клієнта;

за фактом проведення клієнтом фінансової операції, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

за результатами проведення аналізу операцій клієнта у разі виникнення підозр щодо невідповідності операцій клієнта наявній інформації про його фінансовий стан та зміст діяльності.

6.4. У разі якщо ризик проведення особою операцій з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму оцінюється установою (відокремленим підрозділом) як підвищений, операціям такої особи приділяється підвищена увага.

6.5. Для зменшення виявлених ризиків установа (відокремлений підрозділ) повинна вживати заходів, що, зокрема, включають: здійснення поглибленої ідентифікації клієнта та перевірку особи клієнта протягом певного періоду, включаючи його власників; додаткові вимоги до клієнта при встановленні відносин з ним; збільшення частоти проведення перевірок особи клієнта, включаючи його власників; збір інформації з метою формування уявлення про діяльність клієнта, природу та рівень операцій, що проводяться ним; посилений моніторинг операцій, що проводяться клієнтом.

6.6. Установа вживає заходів контролю з метою управління ризиками, зокрема забезпечує уточнення критеріїв ризику з урахуванням критеріїв ризику, визначених Держфінмоніторингом України, а також за результатами узагальнення власної практики запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

VII. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та надання інформації про них

7.1. Виявлення фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, внутрішньому фінансовому моніторингу, та тих, які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, здійснюється установою на підставі:

ознак фінансових операцій, які відповідно до Закону підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу;

ознак фінансових операцій, які відповідно до Закону підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу;

типологій міжнародних організацій, що здійснюють діяльність у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

оцінки ризику проведення фінансових операцій з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

7.2. Установа повинна забезпечити з'ясування можливості віднесення фінансової операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу або яка може бути пов'язана, стосується або призначена для фінансування тероризму, до початку, в процесі, але не пізніше наступного робочого дня після її проведення, або в день виникнення підозри, або під час спроби її проведення, чи після відмови клієнта від її проведення.

Заходи, направлені на з'ясування віднесення фінансової операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу або яка може бути пов'язана, стосується або призначена для фінансування тероризму, повинні бути визначені в Правилах та включають:

аналіз фінансової операції (належність осіб, що беруть участь в операції, до організацій, юридичних, фізичних осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності, стосовно яких застосовано міжнародні санкції; належність до осіб, що мають високий ризик; форма та спосіб розрахунку, предмет угоди та інше);

з'ясування суті та мети здійснення фінансової операції, в тому числі шляхом отримання додаткової документації, що стосується фінансової операції.

7.3. При виявленні фінансової операції, що має високий ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, установа повинна:

забезпечити управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму відповідно до Правил;

прийняти рішення щодо направлення повідомлення Держфінмоніторингу України про таку операцію.

7.4. У разі прийняття відповідальним працівником рішення про недоцільність інформування Держфінмоніторингу України про фінансову операцію, яка підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, він складає довідку, яка має містити висновки щодо мети та підґрунтя такої операції та/або обґрунтування рішення.

Довідка повинна містити порядковий номер реєстрації операції в реєстрі, дату її складання та підпис відповідального працівника.

7.5. Інформація про фінансову операцію реєструється та подається до Держфінмоніторингу України за формою і в порядку, встановленими законодавством.

VIII. Порядок зупинення та поновлення проведення фінансових операцій

8.1. У разі прийняття установою рішення про зупинення проведення фінансової операції установа в цей день повідомляє Держфінмоніторинг України шляхом подання інформації за формою, встановленою Держфінмоніторингом України.

Установа повідомляє Держфінмоніторинг України про виконання рішення (доручення) Держфінмоніторингу України щодо: зупинення проведення фінансової та/або видаткових фінансових операцій за рахунками клієнта (осіб); подальшого зупинення фінансової операції та/або видаткових фінансових операцій за рахунками клієнта (осіб). Таке повідомлення направляється Держфінмоніторингу України за встановленою ним формою у день отримання установою відповідного рішення (доручення) Держфінмоніторингу України.

8.2. Повідомлення щодо зупинення (подальшого зупинення) фінансової операції надається Держфінмоніторингу України в електронному вигляді (каналами зв'язку) чи на паперових носіях кур'єрським, фельд'єгерським зв'язком або надсилається поштою з повідомленням про вручення.

Повідомлення подається до Держфінмоніторингу України із дотриманням заходів, що виключають неконтрольований доступ до інформації або документів під час їх доставки.

8.3. Документи, що стосуються зупинення (подальшого зупинення) фінансової операції, готуються відповідальним працівником установи та підписуються керівником установи або особою, яка виконує його обов'язки, та повинні містити, зокрема, відомості про клієнта, фінансові операції (видаткові фінансові операції за рахунками клієнта (осіб)) (далі - видаткові операції), номери рахунків, що задіяні у проведенні операцій, та реквізити рішень (доручень) Держфінмоніторингу України.

8.4. У разі якщо на момент отримання відповідного рішення (доручення) Держфінмоніторингу України фінансова операція та/або видаткові операції вже проведені, установа забезпечує

моніторинг такої фінансової операції та/або видаткових операцій та в цей день повідомляє Держфінмоніторинг України про неможливість зупинення такої фінансової операції та/або видаткових операцій у зв'язку з їх проведенням.

8.5. У день виявлення установою фінансової операції, яка містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону, установа має право прийняти рішення про зупинення фінансової операції.

У разі прийняття такого рішення установа зупиняє фінансову операцію на строк до двох робочих днів та вчиняє дії, передбачені пунктами 8.2, 8.3 цього розділу. Рішення про зупинення фінансової операції оформлюється у вигляді розпорядчого документа установи.

8.6. У день виявлення установою фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, установа зобов'язана зупинити фінансову операцію на строк до двох робочих днів та вчинити дії, передбачені пунктами 8.2, 8.3 цього розділу. Зупинення фінансової операції здійснюється за розпорядчим документом установи.

8.7. У разі неотримання установою протягом двох робочих днів з дати зупинення фінансової операції рішення Держфінмоніторингу України про подальше зупинення фінансової операції установа поновлює проведення фінансової операції та вчиняє дії, передбачені пунктами 8.2, 8.3 цього розділу.

Поновлення проведення фінансової операції здійснюється за розпорядчим документом установи.

8.8. У разі отримання установою рішення від Держфінмоніторингу України про подальше зупинення фінансової операції на строк до п'яти робочих днів установа забезпечує подальше її зупинення на строк, встановлений рішенням Держфінмоніторингу України, та вчиняє дії, передбачені пунктами 8.2, 8.3 цього розділу.

Подальше зупинення фінансової операції здійснюється за розпорядчим документом установи.

8.9. Якщо разом з прийнятим рішенням про подальше зупинення фінансової операції Держфінмоніторинг України повідомляє про зупинення видаткових операцій, установа забезпечує зупинення видаткових операцій на строк, визначений Держфінмоніторингом України. При цьому прибуткові операції не зупиняються. Про зупинення видаткових операцій обов'язково зазначається в розпорядчому документі про подальше зупинення фінансової операції.

8.10. У кінці кожного робочого дня протягом строку зупинення видаткових операцій в порядку, передбаченому пунктами 8.2, 8.3 цього розділу, установа зобов'язана повідомляти Держфінмоніторингу України про кожний факт проведення прибуткових фінансових операцій за цей день. Склад та реквізити повідомлення визначаються Держфінмоніторингом України.

8.11. У випадку неотримання у п'ятий робочий день від Держфінмоніторингу України рішення щодо продовження строку зупинення фінансової операції (видаткових операцій) установа в цей день може з'ясувати наявність такого рішення.

8.12. У разі отримання установою інформації про неприйняття рішення Держфінмоніторингом України щодо продовження строку зупинення фінансової операції (видаткових операцій) на сім робочих днів установа поновлює проведення фінансової операції (видаткових операцій) та вчиняє дії, передбачені пунктами 8.2, 8.3 цього розділу. Повнення проведення фінансової операції (видаткових операцій) здійснюється за розпорядчим документом установи.

8.13. У разі отримання рішення від Держфінмоніторингу України щодо продовження строку зупинення фінансової операції (видаткових операцій) на сім робочих днів установа забезпечує таке зупинення операції на строк, встановлений Держфінмоніторингу України, та вчиняє дії, передбачені пунктами 8.2, 8.3 цього розділу.

Подальше зупинення фінансової операції здійснюється за розпорядчим документом установи.

8.14. На наступний день після закінчення строку, на який була зупинена фінансова операція (видаткові операції), установа поновлює її проведення та вчиняє дії, передбачені пунктами 8.2, 8.3 цього розділу.

Поновлення проведення фінансової операції (видаткових операцій) здійснюється за розпорядчим документом установи.

8.15. У разі отримання рішення Держфінмоніторингу України про скасування рішення про зупинення видаткових операцій до настання терміну зупинення фінансової операції установа поновлює проведення видаткових операцій та вчиняє дії, передбачені пунктами 8.2, 8.3 цього розділу. Повнення проведення видаткових операцій здійснюється за розпорядчим документом установи.

8.16. У разі отримання установою рішення від Держфінмоніторингу України про зупинення видаткових операцій на строк до п'яти робочих днів установа забезпечує їх зупинення на строк, встановлений Держфінмоніторингом України, та вчиняє дії, передбачені пунктами 8.2 - 8.4 цього розділу.

При цьому прибуткові операції не зупиняються.

Зупинення видаткових операцій здійснюється за розпорядчим документом установи.

8.17. У разі отримання установою доручення Держфінмоніторингу України про зупинення проведення, поновлення проведення або забезпечення моніторингу фінансової операції, наданого з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави про зупинення відповідної фінансової операції, установа зобов'язана зупинити проведення, поновити проведення або забезпечити моніторинг такої фінансової операції та вчинити дії, передбачені пунктами 8.2 - 8.4 цього розділу.

8.18. Установа зобов'язана зберігати документи, які підтверджують відправку повідомлень, отримання рішень (доручень) і повідомлень Держфінмоніторингу України та всі відповідні розпорядчі документи, зазначені у цьому розділі, не менше п'яти років з дати завершення зупинення фінансової операції (видаткових операцій).

IX. Проведення внутрішніх перевірок діяльності установи

9.1. Перевірка діяльності працівників установи (відокремлених підрозділів), які забезпечують здійснення фінансових операцій, на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, виконання Правил та Програм здійснюється не рідше одного разу на рік згідно з планом перевірок, затвердженим керівником установи.

Відповідальний працівник установи (відокремленого підрозділу) повинен скласти річний план проведення перевірок підрозділів установи та надавати його на затвердження до початку року керівнику установи. У разі необхідності протягом поточного року вносяться корективи до вказаного плану та надається на затвердження скорегований план керівнику установи.

План проведення перевірок повинен містити строки проведення перевірок, найменування підрозділів, які заплановано перевірити, питання, які охоплює перевірка, особу, якою буде проведено зазначені заходи.

Відповідальний працівник має право залучати до проведення перевірок з цих питань будь-яких працівників відокремленого або структурного підрозділу, надавати їм доручення і вказівки у межах своєї компетенції, обов'язкові до виконання, а також вимагати від них допомоги при провадженні окремих дій.

9.2. За результатами перевірки складається акт, який підписують особи/особа, які/яка здійснювали/здійснювала перевірку. В акті зазначаються висновки та у разі необхідності пропозиції щодо усунення недоліків, виявлених за результатами перевірки.

9.3. Акт перевірки після його підписання направляється керівнику установи для інформування та вжиття в разі необхідності заходів реагування.

Ознайомлення керівника установи з актом перевірки підтверджується підписом.

**Директор департаменту
юридичного забезпечення**

Є.С. Гантімуров

Коментар: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами» прийнято з метою забезпечення реалізації норм Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» та на виконання Указу Президента України від 22 липня 2003 року № 740/2003 «Про заходи щодо розвитку системи протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму».

Розпорядженням затверджено Положення про здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами.

Положення складається із дев'яти розділів:

- I. Загальні положення
- II. Призначення відповідального працівника установи (відокремленого підрозділу)
- III. Підготовка персоналу установи щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму
- IV. Вимоги до Правил та Програм
- V. Ідентифікація осіб, що здійснюють фінансові операції, зберігання відповідних документів
- VI. Забезпечення управління ризиками
- VII. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та надання інформації про них
- VIII. Порядок зупинення та поновлення проведення фінансових операцій
- IX. Проведення внутрішніх перевірок діяльності установи.

Дія Положення поширюється на страховиків (перестраховиків), ломбарди, кредитні спілки та інші фінансові установи, а також на юридичних осіб, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу), платіжні організації та членів платіжних систем, що є небанківськими установами.

Положенням установлюються вимоги щодо:

- призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу, його прав та обов'язків;
- основних вимог до кваліфікації відповідального працівника;
- встановлення Правил проведення фінансового моніторингу та розроблення Програм проведення фінансового моніторингу;
- виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;
- ідентифікації та вивчення клієнтів (осіб), що здійснюють фінансові операції, зберігання відповідних документів;
- управління ризиками у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;
- порядку зупинення та поновлення фінансових операцій;
- підготовки персоналу установи з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;
- проведення внутрішніх перевірок діяльності установи.

Слід зазначити, що Положення про здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами прийнято з урахуванням Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та потребує приведення у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

ДЕРЖАВНА КОМІСІЯ З РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

05.07.2003

м. Київ

№ 26

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
15 серпня 2003 р. за № 716/8037

Про затвердження Порядку проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

Із змінами і доповненнями, внесеними
розпорядженнями Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України
від 13 листопада 2003 року № 122,
від 26 квітня 2005 року № 3980,
від 7 квітня 2011 року № 185

(Зміни, передбачені розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 16 листопада 2006 року № 6426, внесені не будуть у зв'язку із викладенням Порядку у новій редакції згідно з розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 7 квітня 2011 року № 185)

З метою забезпечення реалізації норм Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» та на виконання Указу Президента України від 22 липня 2003 року № 740/2003 «Про заходи щодо розвитку системи протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансування тероризму» Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Затвердити Порядок проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом (далі - Порядок проведення перевірок), що додається.

2. Доручити заступнику Голови Комісії Головку А. Т. забезпечити подання Порядку проведення перевірок до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.

3. Відділу взаємодії із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю (Нагорняк М. В.) забезпечити публікацію Порядку проведення перевірок у засобах масової інформації після його державної реєстрації.

4. Контроль за виконанням Порядку покласти на заступника Голови Комісії Головка А. Т.

Голова Комісії

В. Сулов

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Порядку проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»	05.08.2003 № 26	15.08.2003 № 716/8037	Офіційний вісник України від 05.09.2003, № 34, стор. 78, стаття 1842, код акту 26183/2003	05.09.2003	-

Протокол засідання Комісії
від 5 серпня 2003 р. № 7

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України
від 5 серпня 2003 р. № 26
(у редакції розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України
від 7 квітня 2011 р. № 185)
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
15 серпня 2003 р. за № 716/8037

ПОРЯДОК

проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

І. Загальні положення

1.1. Цей Порядок регулює проведення планових та позапланових, у тому числі виїзних, перевірок (далі - перевірка) суб'єктів первинного фінансового моніторингу, нагляд за діяльністю яких здійснює Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України, а саме: страховиків (перестраховиків), ломбардів та інших фінансових установ, а також юридичних осіб, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу), платіжних організацій та членів платіжних систем, що є небанківськими установами (далі - установа), на предмет дотримання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон) та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

1.2. У цьому Порядку терміни вживаються в значенні, наведеному в Законах України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або

РОЗДІЛ III.

фінансуванню тероризму» та «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».

1.3. Перевірки проводяться з метою контролю за діяльністю установ щодо виконання ними вимог законодавства, яке регулює діяльність установ у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

1.4. Участь у перевірях за погодженням із Держфінпослуг мають право брати працівники Державної служби фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг).

1.5. Питання програми перевірок визначаються в кожному окремому випадку з урахуванням специфіки діяльності установи.

При цьому при проведенні перевірки обов'язково перевіряється дотримання вимог законодавства щодо:

призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;

надання на запити Держфінпослуг інформації, необхідної для перевірки фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

ідентифікації та вивчення клієнтів;

проведення аналізу та виявлення операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та операцій, щодо яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, реєстрації таких фінансових операцій та надання інформації про них;

зберігання документів щодо ідентифікації осіб, які провели фінансову операцію, та документів, що стосуються ділових відносин із клієнтом, даних про операції;

вимог до кваліфікації, забезпечення підвищення кваліфікації працівників, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, шляхом проходження навчання не рідше одного разу на три роки;

встановлення правил, розробки програм проведення фінансового моніторингу, в тому числі забезпечення їх оновлення;

зупинення фінансових операцій, щодо яких є мотивована підозра, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

розроблення критеріїв ризику щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму та управління ними;

відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу;

проведення внутрішніх перевірок своєї діяльності на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

заходів щодо обмеження ризику зловживань, пов'язаних з послугами, що надаються з використанням новітніх технологій;

підготовки персоналу до виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

1.6. Позапланова перевірка передбачає незаплановану Держфінпослуг перевірку відповідності діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму протягом періоду, який підлягає перевірці, за окремими питаннями.

Позапланові перевірки можуть проводитись Держфінпослуг за наявності хоча б однієї з таких підстав:

письмового повідомлення про ознаки порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

на виконання рішень суду та на вимогу правоохоронних органів;

у разі виявлення порушення установою вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму під час поточної діяльності за результатами безвиїзної перевірки;

виявлення Держфінпослуг нових документів (обставин), що не були (не могли бути) відомі під час проведення планової перевірки та які можуть вплинути на висновки за результатами планової перевірки.

1.7. Працівники Держфінпослуг у межах повноважень проводять перевірку дотримання установами вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, вживаючи для цього всіх передбачених законодавством заходів.

II. Підготовка до перевірки

2.1. Безвиїзною перевіркою вважається перевірка, яка проводиться в приміщенні Держфінпослуг на підставі отриманих від установи документів та пояснень без виходу за місцезнаходженням установи.

Ненадання документів та/або іншої інформації на запит Держфінпослуг може бути підставою для проведення виїзної перевірки.

2.2. Працівники Держфінпослуг проводять виїзні перевірки на підставі службового посвідчення та посвідчення на перевірку встановленої форми, які надаються працівникам Держфінпослуг Головою, а за його відсутності - посадовою особою, яка виконує його обов'язки, першим заступником Голови, директором наглядового департаменту. У посвідченні на перевірку зазначаються посада, прізвище, ім'я, по батькові осіб, у тому числі працівників Держфінмоніторингу, яким доручено проведення виїзної перевірки, найменування, код за ЄДРПОУ установи, що перевіряється, та перелік законодавчих і нормативно-правових актів, виконання вимог яких підлягає перевірці.

2.3. Про проведення планової виїзної перевірки установа повинна бути попередньо письмово повідомлена Держфінпослуг не менше ніж за 10 календарних днів.

2.4. Посвідчення на проведення виїзних перевірок (планових та позапланових) надаються на терміни, які забезпечують своєчасне та якісне проведення перевірок, але не повинні перевищувати 30 календарних днів.

2.5. Як виняток у зв'язку з особливістю діяльності учасника ринку фінансових послуг, що перевіряється, та великими обсягами робіт терміни виїзної перевірки можуть бути продовжені Головою Держфінпослуг, а за його відсутності - посадовою особою, яка виконує його обов'язки, але не більше ніж на 30 календарних днів.

2.6. За наявності в установи відокремлених підрозділів, розташованих в інших адміністративних одиницях, організовується перевірка цих структурних підрозділів. Перед проведенням перевірки особи, яким доручено її здійснення, збирають загальну інформацію про діяльність установи, що буде перевірятись.

2.7. У разі відсутності установи за зазначеною в Державному реєстрі фінансових установ адресою про це складається акт, який подається на розгляд особі, яка доручила провести перевірку.

III. Проведення перевірки

3.1. Перед початком проведення виїзної перевірки особи, що її здійснюють, пред'являють керівнику установи, що перевіряється, або посадовій особі, яка виконує його обов'язки, посвідчення на перевірку, повідомляють про свої повноваження згідно зі статтею 14 Закону, знайомлять з підставами перевірки.

Зазначені особи мають право:

здійснювати інспектування за місцезнаходженням установи, що перевіряється;
запрошувати посадових осіб установи для надання пояснень та вимагати надання необхідної інформації та документів.

3.2. Особи, які здійснюють перевірку, мають право вимагати надання установами, що перевіряються, копій, виписок, витягів із відповідних документів, завірених підписом керівника установи або посадової особи, яка виконує його обов'язки, та скріплених печаткою установи, для приєднання їх до матеріалів перевірки.

3.3. Особи, які здійснюють перевірку, під час проведення перевірок зобов'язані:

дотримуватися вимог законодавства України та цього Порядку;

не допускати дій та вчинків, які можуть негативно вплинути на репутацію їх та Держфінпослуг;

РОЗДІЛ III.

не розголошувати інформацію, отриману під час перевірки, без згоди керівника установи, діяльність якої перевіряється, або посадової особи, яка виконує його обов'язки, за винятком випадків, передбачених законом.

3.4. Посадові особи установи під час проведення перевірки мають право отримувати від осіб, які проводять перевірку, інформацію про:

- порядок проведення перевірки;
- права і обов'язки осіб, які здійснюють перевірку;
- права та обов'язки посадових осіб установи, що перевіряється.

3.5. Посадові особи установи під час проведення виїзної перевірки зобов'язані:

допустити осіб, які здійснюють перевірку установи, до приміщень, у яких установа провадить свою діяльність;

підтвердити повноваження керівника установи або особи, яка виконує його обов'язки, відповідними документами;

- надавати документи та пояснення особам, які здійснюють перевірку;
- надавати документи, що вилучаються, та підписати протокол вилучення документів.

3.6. За наслідками перевірки складається акт у двох примірниках, який підписується особами, які проводили перевірку, керівником установи або посадовою особою, яка виконує його обов'язки, та працівником, відповідальним за проведення фінансового моніторингу установи. Якщо керівник установи або посадова особа, яка виконує його обов'язки, чи працівник, відповідальний за проведення фінансового моніторингу, відмовляється від підписання акта, про це робиться запис особою, що здійснювала перевірку.

У разі виявлення порушення до акта додаються документи, які підтверджують факт порушення.

Один з примірників акта перевірки під особистий підпис вручається керівнику установи та/або його відокремленого підрозділу, другий примірник зберігається в Держфінпослуг. У разі відмови керівника установи та/або його відокремленого підрозділу отримати другий примірник акта перевірки та зробити про це запис на першому примірнику акта керівник інспекційної групи робить відповідний запис у двох примірниках акта перевірки в місці, визначеному для підпису представником установи та/або його відокремленого підрозділу, після чого протягом п'яти робочих днів другий примірник акта перевірки направляється установі та/або його відокремленому підрозділу рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Акт перевірки установи, документи, які підтверджують факт порушення Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, заперечення до акта перевірки (за наявності) та інші матеріали перевірки не пізніше ніж протягом п'яти днів з дня складання акта перевірки подаються для розгляду директору наглядового департаменту. Копія акта перевірки направляється Держфінмоніторингу, якщо його працівники брали участь у проведенні перевірки.

3.7. Виявлені Держфінпослуг факти невиконання (неналежного виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, чітко викладаються в акті перевірки із зазначенням доказів, що підтверджують наявність порушення, та з посиланням на відповідну частину та статтю Закону та/або пункт і підпункт/абзац нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

3.8. Дата складання акта перевірки, висновком якого є невиконання (неналежне виконання) установою вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, є датою порушення провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

3.9. У разі незгоди з висновками, викладеними в акті перевірки, посадовими особами установи або працівником, який відповідає за проведення фінансового моніторингу, можуть надаватися письмові зауваження (пояснення) протягом п'яти робочих днів з дати отримання акта перевірки разом із доказами, на яких вони ґрунтуються.

3.10. Особи, які здійснюють перевірку установи, несуть відповідальність згідно із законом за свої дії та/або бездіяльність.

3.11. Посадові особи установи під час проведення перевірки за невиконання своїх обов'язків несуть відповідальність згідно із законом.

IV. Порядок вилучення документів під час виїзної перевірки та робота з ними

4.1. Особа, яка здійснює перевірку установи, має право вилучати на строк до трьох днів документи, які підтверджують факти порушення вимог законодавства.

4.2. Вилучення документів оформлюється протоколом вилучення документів, у якому зазначаються дата його складання, прізвище та посада особи, яка провела вилучення, повний перелік вилучених документів та день, у який ці документи мають бути повернені.

4.3. Копія протоколу вилучення документів надається керівнику установи або посадовій особі, яка виконує його обов'язки, про що на протоколі вилучення документів керівником установи або посадовою особою, яка виконує його обов'язки, робиться відповідний напис із зазначенням дати отримання зазначеної копії.

4.4. У разі відмови керівника установи або посадової особи, яка виконує його обов'язки, отримати копію протоколу про вилучення про це робиться відповідний запис у протоколі вилучення.

4.5. Кожне виправлення, підчистка, нерозбірливий запис, нечіткий відбиток печатки на документах, які вилучаються, повинні бути відображені в протоколі вилучення документів.

4.6. Забороняється робити будь-які дії, які можуть спричинити пошкодження або зміну змісту документа, який вилучено.

4.7. Особа, яка здійснює виїзну перевірку, під час роботи з вилученими документами має право робити копії вилучених документів для приєднання їх до акта перевірки.

4.8. Відлік триденного строку вилучення документів починається з наступного дня за днем вилучення.

4.9. Про повернення вилучених документів керівником установи або особою, яка виконує його обов'язки, робиться відповідний запис у протоколі вилучення.

4.10. У разі відмови керівника установи або посадової особи, яка виконує його обов'язки, вчасно прийняти вилучені документи особа, яка здійснила вилучення документів, складає акт про відмову у прийнятті вилучених документів, а вилучені документи та копію акта про відмову у прийнятті вилучених документів протягом п'яти робочих днів з дати складання акта про відмову у прийнятті вилучених документів направляє установі рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

**Директор департаменту
юридичного забезпечення**

Є. Гантімуров

Коментар: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Порядку проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» прийнято з метою забезпечення реалізації норм Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» та на виконання Указу Президента України від 22 липня 2003 року № 740/2003 «Про заходи щодо розвитку системи протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансування тероризму».

Розпорядженням затверджено Порядок проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Порядок складається з чотирьох розділів:

I. Загальні положення

II. Підготовка до перевірки

III. Проведення перевірки

IV. Порядок вилучення документів під час виїзної перевірки та робота з ними.

Порядок регулює проведення планових та позапланових, у тому числі виїзних, перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, нагляд за діяльністю яких здійснює Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України, а саме: страховиків (перестраховиків), ломбардів та інших фінансових установ, а також юридичних осіб, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу), платіжних організацій та членів платіжних систем, що є небанківськими установами (далі - установа), на предмет дотримання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Слід зазначити, що Порядок проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом прийнято з урахуванням Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та потребує приведення у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ**

01.10.2015**м. Київ****№ 2372**

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
22 жовтня 2015 р. за № 1283/27728

Про затвердження Порядку застосування санкцій, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», пред'явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України

З метою забезпечення виконання пункту 4 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», відповідно до підпунктів 138 та 139 пункту 4, пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Затвердити Порядок застосування санкцій, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», пред'явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 13 листопада 2003 року № 120 «Про затвердження Порядку застосування Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України штрафів за невиконання (неналежне виконання) вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 27 листопада 2003 року за № 1087/8408;

розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 19 лютого 2004 року № 85 «Про внесення змін до розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 13.11.2003 № 120», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 18 березня 2004 року за № 341/8940;

РОЗДІЛ III.

розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 07 квітня 2011 року № 186 «Про внесення змін до Порядку застосування Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України штрафів за невиконання (неналежне виконання) вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 05 травня 2011 року за № 545/19283.

3. Департаменту розвитку ринків фінансових послуг та міжнародного співробітництва разом з департаментом юридичного забезпечення та ведення реєстру фінансових установ забезпечити подання цього розпорядження до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.

4. Сектору зв'язків з громадськістю та протоколу забезпечити оприлюднення цього розпорядження після його державної реєстрації.

5. Це розпорядження набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на члена Нацкомфінпослуг Гурбич О. І.

Голова Комісії

І. Пашко

ПОГОДЖЕНО:

В. о. Голови Державної служби
фінансового моніторингу України

А.Т. Ковальчук

Голова Державної регуляторної
служби України

К. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Порядку застосування Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України штрафів за невиконання (неналежне виконання) вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»	13.11.2003 № 120	27.11.2003 № 1087/8408	Офіційний вісник України від 19.12.2003, № 49, стор. 268, стаття 2572, код акту 26983/2003	19.12.2003	Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 01.10.2015 № 2372
2.	Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Порядку застосування санкцій, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», пред'явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України»	01.10.2015 № 2372	22.10.2015 № 1283/ 27728	Офіційний вісник України від 20.11.2015, № 90, стор. 253, стаття 3076, код акту 79302/2015	20.11.2015	-

Протокол засідання Комісії
від 01 жовтня 2015 р. № 72

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження Національної комісії,
що здійснює державне регулювання у
сфері ринків фінансових послуг
01 жовтня 2015 року № 2372
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
22 жовтня 2015 р. за № 1283/27728

ПОРЯДОК

застосування санкцій, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», пред'явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

1. Цей Порядок розроблено відповідно до статей 14, 24 та 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070, та інших нормативно-правових актів.

2. Дія цього Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до пункту 3 частини першої статті 14 Закону здійснюється Нацкомфінпослуг:

платіжних організацій платіжних систем та учасників чи членів платіжних систем (у частині надання фінансових послуг, крім послуг з переказу коштів);

страховиків (перестраховиків), страхових (перестрахових) брокерів;

ломбардів та інших фінансових установ, а також юридичних осіб, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу.

3. Терміни, які застосовуються в цьому Порядку, вживаються в значеннях, наведених у Законі.

4. Факти невиконання (неналежного виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, виявляються посадовими особами Нацкомфінпослуг:

при проведенні планових та позапланових перевірок, у тому числі виїзних чи безвиїзних;

при здійсненні нагляду за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

5. Підставою для порушення провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - провадження у справі) є акт про виявлені порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Акт).

6. Датою порушення провадження у справі є дата реєстрації Акта, яким виявлені порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

7. Керівник та/або уповноважений представник суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що притягується до відповідальності, має право брати участь у розгляді справи про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - справа). Повноваження уповноваженого представника суб'єкта первинного фінансового моніторингу засвідчуються довіреністю, оригінал або засвідчена копія якої долучається до матеріалів справи.

8. Справа розглядається директором департаменту (керівником самостійного структурного підрозділу) Нацкомфінпослуг, до функцій якого належать питання державного регулювання та нагляду у сфері фінансового моніторингу, за участю керівника та/або уповноваженого представника суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що притягується до відповідальності.

Нацкомфінпослуг повідомляє суб'єкта первинного фінансового моніторингу про дату, місце та час розгляду справи не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати її розгляду. Таке повідомлення надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення (та додатково засобами електронного чи факсимільного зв'язку) згідно з інформацією про місцезнаходження суб'єкта первинного фінансового моніторингу, яка міститься в Державному реєстрі фінансових установ, інших реєстрах (переліках), або вручається особисто керівнику чи уповноваженому представнику суб'єкта первинного фінансового моніторингу під підпис.

Неявка керівника та/або уповноваженого представника суб'єкта первинного фінансового моніторингу у разі, якщо про дату, місце та час розгляду справи вони були повідомлені у порядку, встановленому абзацом другим пункту 7 цього Порядку, не може бути підставою для відкладення розгляду справи.

9. Рішення (постанова) про застосування санкцій за вчинене порушення щодо невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення або про закриття провадження у справі приймається директором департаменту (керівником самостійного структурного підрозділу) Нацкомфінпослуг, до функцій якого належать питання державного регулювання та нагляду у сфері фінансового моніторингу.

Рішення (постанова) про застосування санкцій за вчинене порушення щодо невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та рішення (постанова) про закриття провадження у справі оформлюються за встановленими формами (додатки 1, 2 до цього Порядку).

10. Санкції можуть бути застосовані до суб'єкта первинного фінансового моніторингу за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, протягом шести місяців з дня його виявлення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

11. Рішення (постанова) про застосування санкцій або про закриття провадження у справі вручається керівнику або уповноваженому представнику суб'єкта первинного фінансового моніторингу (його уповноваженому представнику) або надсилається за місцезнаходженням суб'єкта первинного фінансового моніторингу рекомендованим листом з повідомленням про вручення не пізніше п'яти робочих днів з дня його винесення.

12. Підставами для закриття провадження у справі є:

установлення під час розгляду справи факту відсутності за період, що перевірявся, порушень вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення внаслідок надання суб'єктом первинного фінансового моніторингу підтвердних документів;

закінчення на момент розгляду справи строків, передбачених пунктом 10 цього Порядку.

13. У разі невиконання (неналежного виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог Закону, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запо-

бігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, до нього застосовуються такі штрафні санкції:

до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для юридичних осіб або до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - за порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації, вивчення клієнтів (осіб) у випадках, передбачених законодавством;

до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для юридичних осіб або до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - за невиявлення, несвоєчасне виявлення та порушення порядку реєстрації фінансових операцій, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу;

до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для юридичних осіб або до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - за неподання, подання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання спеціально уповноваженому органу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством;

до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для юридичних осіб або до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - за порушення порядку зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для юридичних осіб або до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - за неподання, подання не в повному обсязі, подання недостовірної інформації/документів, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані в них відомості, на запит суб'єкта державного фінансового моніторингу, необхідних для виконання ним функцій з державного регулювання і нагляду відповідно до Закону, або втрату документів (у тому числі інформації про рахунки або активи);

до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для юридичних осіб або до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - за порушення обов'язків, визначених Законом та/або нормативно-правовими актами у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та не зазначених в абзацах другого - шостому частини третьої статті 24 Закону.

Повторне (повторні) порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, тобто порушення, вчинене протягом трьох років після дня виявлення Нацкомфінпослуг аналогічного порушення, за яке до суб'єкта первинного фінансового моніторингу прийнято рішення про застосування санкції відповідно до цього Закону, тягне (тягнуть) за собою накладення штрафу на суб'єкта первинного фінансового моніторингу у розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

14. При визначенні розміру штрафу враховуються обставини вчинення порушення та його наслідки.

15. Штраф за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, які були допущені:

відокремленими підрозділами суб'єкта первинного фінансового моніторингу - юридичної особи (філіями, представництвами тощо), накладається безпосередньо на суб'єкта первинного фінансового моніторингу - юридичну особу;

працівниками, які працюють на умовах трудового договору у суб'єкта первинного фінансового моніторингу, накладається безпосередньо на суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

16. Крім застосування фінансових санкцій, у разі виявлення двох і більше будь-яких повторних порушень, вчинених суб'єктом первинного фінансового моніторингу, до нього додатково може бути застосовано санкцію у вигляді анулювання ліцензії або іншого спеціального дозволу на право провадження певних видів діяльності.

17. У разі порушення посадовою особою суб'єкта первинного фінансового моніторингу вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму або фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Нацкомфінпослуг може відповідно до Закону прийняти рішення про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкції у вигляді тимчасового відсторонення такої посадової особи від посади до усунення порушення.

18. Рішення про анулювання ліцензії або іншого спеціального дозволу на право провадження певних видів діяльності, про тимчасове відсторонення посадової особи суб'єкта первинного фінансового моніторингу приймається Нацкомфінпослуг колегіально шляхом винесення відповідного розпорядження.

19. Рішення (постанова) Нацкомфінпослуг про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкцій набирає законної сили з дати його (її) прийняття.

Рішення (постанова) Нацкомфінпослуг (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу штрафних санкцій є виконавчим документом.

Рішення (постанова) Нацкомфінпослуг (його уповноваженої посадової особи) про застосування штрафних санкцій підлягає виконанню суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня його (її) отримання, про що письмово повідомляється Нацкомфінпослуг у строки, визначені в пункті 20 цього Порядку.

20. Факт виконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу рішення (постанови) про застосування штрафних санкцій підтверджується наданою суб'єктом первинного фінансового моніторингу засвідченою належним чином копією платіжного документа, який надсилається до Нацкомфінпослуг протягом п'яти робочих днів після перерахування суми штрафу. Зазначена копія документа долучається до справи.

21. У разі невиконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу рішення (постанови) Нацкомфінпослуг про застосування штрафних санкцій у встановлений строк воно (вона) передається Нацкомфінпослуг до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

22. Оскарження рішення (постанови) Нацкомфінпослуг про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу штрафних санкцій здійснюється в судовому порядку виключно з метою встановлення законності прийняття такого рішення (постанови) та не зупиняє виконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу застосованої санкції.

**Директор департаменту розвитку
ринків фінансових послуг
та міжнародного співробітництва**

А. Сидоренко

Додаток 1
до Порядку застосування санкцій,
передбачених Законом України «Про
запобігання та протидію легалізації
(відмиванню) доходів, одержаних злочинним
шляхом, фінансуванню тероризму та
фінансуванню розповсюдження зброї масового
знищення», пред'явлення вимог та здійснення
контролю за їх виконанням Національною
комісією, що здійснює державне регулювання у
сфері ринків фінансових послуг
(пункт 9)

РІШЕННЯ (ПОСТАНОВА) № про застосування санкцій, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню

розповсюдження зброї масового знищення», пред'явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

“ ___ ” _____ 20__ року

(місце винесення рішення (постанови))

Я, _____
(посада, прізвище, ініціали посадової особи, яка винесла рішення (постанову))

від імені Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, розглянувши матеріали перевірки дотримання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

(найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

(код за ЄДРПОУ)

(акт перевірки від _____ № ___),

(додатки до акта, що підтверджують висновки акта)

УСТАНОВИВ:

(формулювання суті порушення законодавства)

що є порушенням частини __ статті __ Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або підпункту/абзацу __ пункту __ глави (розділу)

(вказати назву нормативно-правового акта)

На підставі частини _____ статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

ВИРІШИВ (ПОСТАНОВИВ):

застосувати до _____
(найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

штраф у сумі _____
(вказати цифрами та словами суму штрафу)

Сума штрафу підлягає перерахуванню до Державного бюджету України і вноситься на рахунок територіального органу Державної казначейської служби України (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

(посада особи, яка винесла рішення (постанову)) _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)
М. П.

Примірник рішення (постанови) отримано:

(посада особи, яка винесла рішення (постанову)) _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

“ ___ ” _____ 20__ року
(дата отримання рішення (постанови))

Примітка. Сплата штрафу не звільняє від обов'язку усунути (припинити) порушення.

**Директор департаменту розвитку
ринків фінансових послуг
та міжнародного співробітництва**

А. Сидоренко

Додаток 2
до Порядку застосування санкцій,
передбачених Законом України «Про
запобігання та протидію легалізації
(відмиванню) доходів, одержаних зло-
чинним шляхом, фінансуванню терориз-
му та фінансуванню розповсюдження
зброї масового знищення», пред'явлен-
ня вимог та здійснення контролю за їх
виконанням Національною комісією, що
здійснює державне регулювання у сфері
ринків фінансових послуг
(пункт 9)

Рішення (постанова) №

**про закриття провадження у справі про застосування санкцій,
передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації
(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню
тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»,
пред'явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням
Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері
ринків фінансових послуг**

“ ___ ” _____ 20__ року

_____ (місце винесення рішення (постанови))

Я, _____
(посада, прізвище, ініціали посадової особи, яка винесла рішення (постанову))

_____ ,
від імені Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових
послуг, розглянувши матеріали перевірки дотримання вимог Закону України «Про запобігання та
протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню теро-
ризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових
актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів,
одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї
масового знищення, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

_____ (найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

_____ (код за ЄДРПОУ)

(акт перевірки від _____ № __),

_____ (додатки до акта, що підтверджують висновки акта)

УСТАНОВИВ:

_____ (формулювання висновку про відсутність порушень законодавства та обставин, на яких такий висновок ґрун-
тується, або посилання на сплиव строку провадження у справі, протягом якого рішення прийнято не було)

ВИРІШИВ (ПОСТАНОВИВ):

закрити провадження у справі про застосування санкцій, передбачених Законом України «Про
запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінан-
суванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», пред'явлення
вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне
регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

_____
 (посада особи, яка винесла рішення
 (постанову))

_____
 (підпис)

М. П.

_____
 (прізвище, ініціали)

Примірник рішення (постанови) отримано:

_____
 (посада особи, яка винесла рішення
 (постанову))

_____
 (підпис)

М. П.

_____
 (прізвище, ініціали)

“___” _____ 20__ року
 (дата отримання рішення (постанови))

**Директор департаменту розвитку
 ринків фінансових послуг
 та міжнародного співробітництва**

А. Сидоренко

Коментар: Розпорядження Національної комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Порядку застосування санкцій, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», пред'явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України» прийнято з метою забезпечення виконання пункту 4 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», відповідно до підпунктів 138 та 139 пункту 4, пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070.

Розпорядженням затверджено Порядок застосування санкцій, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», пред'явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

До Порядку додається два додатка, серед яких:

Додаток 1. Рішення (постанова) про застосування санкцій, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», пред'явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Додаток 2. Рішення (постанова) про закриття провадження у справі про застосування санкцій, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», пред'явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Дія Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до пункту 3 частини першої статті 14 Закону здійснюється Нацкомфінпослуг.

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

02.06.2016

м. Київ

№ 1154

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

24 червня 2016 р. за № 891/29021

Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та визнання такими, що втратили чинність, розпорядження Держфінпослуг від 11 листопада 2010 року № 857 і розпорядження Нацкомфінпослуг від 25 квітня 2013 року № 1394

З метою забезпечення виконання частини п'ятої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», відповідно до підпунктів 138 та 139 пункту 4, пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Затвердити Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 11 листопада 2010 року № 857 «Про затвердження Положення про застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міждержавних організацій», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 01 грудня 2010 року за № 1208/18503;

розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, від 25 квітня 2013 року № 1394 «Про внесення змін до Положення про застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міждержавних організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 22 травня 2013 року за № 800/23332.

3. Департаменту розвитку ринків фінансових послуг та міжнародного співробітництва разом з департаментом юридичного забезпечення та ведення реєстру фінансових установ забезпечити в установленому порядку подання цього розпорядження до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.

4. Сектору зв'язків з громадськістю та протоколу забезпечити оприлюднення цього розпорядження після його державної реєстрації.

5. Це розпорядження набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на члена Нацкомфінпослуг Гурбич О. І.

Голова Комісії

І. Пашко

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної регуляторної
служби України**

К.М. Ляпіна

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І.Б. Черкаський

Міністр фінансів України

Н. Ярецько

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Положення про застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міждержавних організацій»	11.11.2010 № 857	01.12.2010 № 1208/18503	Офіційний вісник України від 17.12.2010, № 94, стор. 66, стаття 3362, код акту 53770/2010	17.12.2010	Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 02.06.2016 № 1154

Історична довідка нормативно-правового акту:						
2.	Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та визнання такими, що втратили чинність, розпорядження Держфінпослуг від 11 листопада 2010 року № 857 і розпорядження Нацкомфінпослуг від 25 квітня 2013 року № 1394»	02.06.2016 № 1154	24.06.2016 № 891/29021	Офіційний вісник України від 19.07.2016, № 54	19.07.2016	-

Протокол засідання Комісії
від 02 червня 2016 року № 59

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження Національної комісії,
що здійснює державне регулювання у
сфері ринків фінансових послуг
02 червня 2016 року № 1154
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
24 червня 2016 р. за № 891/29021

ПОЛОЖЕННЯ

про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

1. Це Положення визначає процедуру застосування запобіжних заходів суб'єктами первинного фінансового моніторингу до держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (далі - ризиковані держави), та до клієнтів з таких держав.

2. Дія цього Положення поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг), а саме: щодо платіжних організацій платіжних систем та учасників чи членів платіжних систем (у частині надання фінансових послуг, крім послуг з переказу коштів), страховиків (перестраховиків), страхових (перестрахових) брокерів, ломбардів та інших фінансових установ, а також юридичних осіб, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу).

3. Терміни, що використовуються в цьому Положенні, вживаються в значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон).

4. Здійснення заходів, передбачених законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, забезпечується безпосередньо суб'єктом первинного фінансового моніторингу, його філіями, іншими відокремленими підрозділами та дочірніми підприємствами, у тому числі тими, що розташовані в ризикованих державах у межах, визначених законодавством такої держави.

5. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, які розташовані в ризикованих державах, зобов'язаний провести оцінку заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, що здійснюються в таких державах.

У разі якщо застосування зазначених заходів не дозволяється законодавством такої ризикованої держави, суб'єкти первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Нацкомфінпослуг, зобов'язані повідомити Нацкомфінпослуг про відповідні запобіжні заходи, які суб'єкти первинного фінансового моніторингу будуть вживати для обмеження ризиків використання діяльності філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити високий ступінь ризику стосовно клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є ризикована держава.

7. Щодо клієнтів із ризикованих держав суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні вживати відповідних запобіжних заходів:

забезпечувати їх поглиблену перевірку та з'ясувати додаткові відомості про клієнта з усіх доступних джерел до встановлення ділових відносин з особами або компаніями ризикованих держав;

забезпечувати збір необхідної інформації про зміст їх діяльності, фінансовий стан, репутацію;

забезпечувати перевірку достовірності та повноти інформації, отриманої від клієнта;

повідомляти Державну службу фінансового моніторингу України про фінансові операції з клієнтами з ризикованих держав;

попереджати представників нефінансового сектору про те, що операції з фізичними або юридичними особами в ризикованих державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкти первинного фінансового моніторингу можуть встановлювати додаткові запобіжні заходи щодо ризикованих держав та клієнтів з цих держав залежно від специфіки своєї діяльності.

8. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від проведення фінансової операції клієнтом у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу.

Про відмову в проведенні такої фінансової операції, а також про осіб, які мають або мали намір встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції, суб'єкт первинного фі-

нансового моніторингу зобов'язаний повідомити Державну службу фінансового моніторингу України протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови.

9. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право зупинити проведення фінансової операції клієнтом із ризикованої держави у разі, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 та/або 16 Закону.

**Директор департаменту розвитку
ринків фінансових послуг та
міжнародного співробітництва**

А. Сидоренко

Коментар: Розпорядження Національної комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та визнання такими, що втратили чинність, розпорядження Держфінпослуг від 11 листопада 2010 року № 857 і розпорядження Нацкомфінпослуг від 25 квітня 2013 року № 1394» прийнято з метою забезпечення виконання частини п'ятої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», відповідно до підпунктів 138 та 139 пункту 4, пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070.

Розпорядженням затверджено Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

13.10.2015

м. Київ

№ 2481

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
30 жовтня 2015 р. за № 1335/27780

Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Нацкомфінпослуг

З метою забезпечення виконання пункту 3 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», відповідно до пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг,

ПОСТАНОВИЛА:

1. Затвердити Критерії, за якими оцінюється рівень ризику для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Нацкомфінпослуг, що додаються.

2. Департаменту розвитку ринків фінансових послуг та міжнародного співробітництва разом з департаментом юридичного забезпечення та ведення реєстру фінансових установ забезпечити подання цього розпорядження до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.

3. Сектору зв'язків з громадськістю та протоколу забезпечити оприлюднення цього розпорядження після його державної реєстрації.

4. Це розпорядження набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на члена Нацкомфінпослуг Гурбич О. І.

Голова Комісії

І. Пашко

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К. Ляпіна

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І.Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Нацкомфінпослуг»	13.10.2015 № 2481	30.10.2015 № 1335/27780	Офіційний вісник України від 20.11.2015, № 90, стор. 264, стаття 3077, код акту 79297/2015	20.11.2015	-

Протокол засідання Комісії
від 13 жовтня 2015 р. № 78
ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження Національної комісії,
що здійснює державне регулювання у
сфері ринків фінансових послуг
13 жовтня 2015 року № 2481
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
30 жовтня 2015 р. за № 1335/27780

КРИТЕРІЇ,

за якими оцінюється рівень ризику для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Нацкомфінпослуг

1. Ці Критерії розроблені відповідно до вимог статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), з метою формування планів перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України (Нацкомфінпослуг).

2. Терміни в цих Критеріях вживаються у значеннях, наведених у Законі.

3. Дія цих Критеріїв поширюється на таких суб'єктів первинного фінансового моніторингу (далі - СПФМ), повноваження щодо державного регулювання і нагляду за якими у сфері запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється Нацкомфінпослуг відповідно до пункту 3 частини першої статті 14 Закону.

4. Ризики СПФМ, які можуть бути використані у схемах легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, оцінюються за такими критеріями:

строк здійснення фінансової діяльності з дати внесення до відповідного реєстру, який веде Нацкомфінпослуг;

наявність виявлених порушень законодавства у сфері запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

наявність письмової інформації про ознаки можливого порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, яка потребує перевірки для встановлення наявності відповідних порушень;

5. За результатами оцінювання СПФМ можуть належати до низького, середнього або високого рівня ризику використання з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - рівень ризику).

5.1. До низького рівня ризику належать СПФМ, що відповідають одночасно таким критеріям: провадження фінансової діяльності понад п'ять років з дати внесення до відповідного реєстру, який веде Нацкомфінпослуг;

протягом останніх трьох років відсутність виявлених фактів порушень законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

5.2. До високого рівня ризику належать суб'єкти, що відповідають хоча б одному з таких критеріїв:

провадження господарської діяльності до двох років з дати внесення до відповідного реєстру, який веде Нацкомфінпослуг;

протягом останніх трьох років наявність двох та більше виявлених фактів порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, відповідальність за які передбачена абзацами другим - шостим частини третьої статті 24 Закону;

протягом останніх трьох років наявність письмової інформації про виявлення більше п'яти фактів, що мають ознаки можливого порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, які потребують перевірки для встановлення наявності відповідних порушень.

5.3. До СПФМ із середнім рівнем ризику належать суб'єкти, які не відносяться ні до суб'єктів з низьким рівнем ризику, ні до суб'єктів з високим рівнем ризику.

6. Суб'єкти, що мають низький рівень ризику, включаються до плану перевірок не частіше одного разу на три роки.

Суб'єкти, що мають середній рівень ризику, включаються до плану перевірок не частіше одного разу на два роки.

Суб'єкти, що мають високий рівень ризику, включаються до плану перевірок не частіше одного разу на рік.

**Директор департаменту розвитку
ринків фінансових послуг та
міжнародного співробітництва**

А. Сидоренко

Коментар: Розпорядження Національної комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Нацкомфінпослуг» прийнято з метою забезпечення виконання пункту 3 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», відповідно до пункту 13 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070.

Розпорядженням затверджено Критерії, за якими оцінюється рівень ризику для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Нацкомфінпослуг.

РОЗДІЛ III.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

ГЛАВА 4.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ УКРАЇНИ В РАМКАХ РЕГУЛЮВАННЯ І НАГЛЯДУ ЩОДО СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКІ ПРОВОДЯТЬ ЛОТЕРЕЇ АБО БУДЬ- ЯКІ ІНШІ АЗАРТНІ ІГРИ, СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ТОРГІВЛЮ ДОРОГОЦІННИМИ МЕТАЛАМИ І ДОРОГОЦІННИМ КАМІННЯМ ТА ВИРОБАМИ З НИХ, АУДИТОРІВ, АУДИТОРСЬКИХ ФІРМ, ФІЗИЧНИХ ОСІБ – ПІДПРИЄМЦІВ, ЯКІ НАДАЮТЬ ПОСЛУГИ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

22.12.2015

м. Київ

№ 1160

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
15 січня 2016 р. за № 63/28193

Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України

Відповідно до статей 6 - 9, 14 та 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою забезпечення координації діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо організації фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 22 березня 2011 року № 392 «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11 квітня 2011 року за № 470/19208 (із змінами).

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України
Макеєву О. Л.

Міністр

Н. Ярьсько

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Антимонопольного
комітету України**

Ю. Терентьєв

**Голова СПО
об'єднань профспілок**

Г.В. Осовий

Президент Спілки орендарів
і підприємців України

В. Хмільовський

Перший заступник Голови
СПО сторони роботодавців
на національному рівні

Д. Олійник

Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

І.Б. Черкаський

Голова Державної
регуляторної служби України

К.М. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України»	22.03.2011 № 392	11.04.2011 № 470/19208	Офіційний вісник України від 26.04.2011, № 29, стор. 374, стаття 1275, код акту 55899/2011	26.04.2011	Наказ Міністерства фінансів України від 22.12.2015 № 1160
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України»	22.12.2015 № 1160	15.01.2016 № 63/28193	Офіційний вісник України від 05.02.2016, № 8, стор. 354, стаття 402, код акту 80531/2016	05.02.2016	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
22 грудня 2015 року № 1160
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
15 січня 2016 р. за № 63/28193

ПОЛОЖЕННЯ

про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України

І. Загальні положення

1. Це Положення розроблене відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) і визначає порядок організації і проведення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу

у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

2. Це Положення застосовується суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - суб'єкти) та їх відокремленими підрозділами, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснює Міністерство фінансів України (далі - Міністерство), а саме:

суб'єктами господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронними (віртуальними) казино;

суб'єктами господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них;

аудиторами, аудиторськими фірмами під час проведення аудиту та надання послуг з бухгалтерського обліку, суб'єктами господарювання (фізичними особами - підприємцями), що надають послуги з бухгалтерського обліку (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин).

3. Цим Положенням регулюються питання:

призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;

розроблення (оновлення) правил фінансового моніторингу та програм здійснення фінансового моніторингу;

здійснення ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнта), вивчення клієнтів та уточнення інформації про клієнтів;

управління ризиками;

виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

зупинення фінансових операцій;

підготовки персоналу суб'єкта з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

4. Суб'єктом забезпечується проведення внутрішніх перевірок своєї діяльності на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у порядку, визначеному Правилами фінансового моніторингу та Програмою проведення фінансового моніторингу суб'єкта.

5. Терміни у цьому Положенні вживаються відповідно до визначень, наведених у Законі.

II. Призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу

1. Положення цього розділу застосовуються суб'єктами, крім тих, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи.

2. Працівник, відповідальний за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник), призначається керівником суб'єкта з урахуванням особливостей, встановлених Законом, до дня проведення суб'єктом (відокремленим підрозділом) першої фінансової операції.

Аудиторськими фірмами, суб'єктами господарювання (фізичними особами - підприємцями), що надають послуги з бухгалтерського обліку, відповідальний працівник призначається не пізніше дня встановлення ділових відносин, що передбачають їх участь у фінансових операціях, визначених частиною першою статті 8 Закону.

Відповідальний працівник суб'єкта призначається за посадою на рівні керівництва суб'єкта, що передбачає здійснення функцій управління суб'єктом первинного фінансового моніторингу в цілому та/або його підрозділами.

Відповідальний працівник суб'єкта є незалежним у своїй діяльності та підзвітним тільки керівнику суб'єкта.

Виконання повноважень відповідального працівника може бути покладено на керівника суб'єкта.

Одна і та сама особа не може бути призначена відповідальним працівником одночасно суб'єкта і його відокремленого підрозділу, а також одночасно у декількох відокремлених підрозділах.

3. Суб'єкт (відокремлений підрозділ) повідомляє Держфінмоніторинг відповідно до встановленого порядку про:

призначення відповідального працівника або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, - протягом трьох робочих днів з дня призначення;

звільнення відповідального працівника або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, - протягом трьох робочих днів з дня звільнення.

4. Відповідальний працівник є особою, на яку покладаються організація та координація діяльності з проведення суб'єктом (відокремленим підрозділом) фінансового моніторингу.

У разі незгоди відповідального працівника з вказівками керівника суб'єкта (відокремленого підрозділу) щодо проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник може повідомити про це Держфінмоніторинг з письмовим викладенням своїх заперечень.

5. Відповідальний працівник повинен відповідати таким вимогам:

мати бездоганну ділову репутацію;

мати вищу освіту, досвід роботи не менше одного року у відповідній сфері діяльності суб'єкта або не менше одного року досвіду роботи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

працювати в суб'єкті (відокремленому підрозділі) за основним місцем роботи.

Відповідальний працівник повинен знати законодавство та міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, володіти навичками щодо їх застосування в практичній діяльності.

Перевірка ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника здійснюється до його призначення на підставі поданих ним оригіналів документів: паспорта, трудової книжки, документів про освіту та/або підвищення кваліфікації, довідки про відсутність судимості, не знятої або не погашеної в установленому законом порядку, отриманої в органах внутрішніх справ.

Перевірка відповідності кандидата на посаду відповідального працівника вимогам, встановленим цим Положенням, здійснюється керівником або особою, яка виконує його обов'язки.

У разі призначення відповідальним працівником керівника суб'єкта перевірка його ділової репутації здійснюється відповідним органом управління суб'єкта або засновниками.

Підтвердження ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника за результатами її перевірки оформлюється письмовим висновком, який підписується керівником суб'єкта або особами, які здійснювали перевірку ділової репутації, або затверджується відповідним органом управління суб'єкта.

6. Особа, вперше призначена на посаду відповідального працівника, повинна пройти навчання протягом трьох місяців з дня призначення та підвищувати кваліфікацію у подальшому не рідше одного разу на три роки у порядку, визначеному законодавством.

7. У разі наявності у суб'єкта відокремлених підрозділів керівник суб'єкта за поданням керівника відокремленого підрозділу призначає відповідального працівника відокремленого підрозділу.

Відповідальний працівник відокремленого підрозділу є незалежним у своїй діяльності та підзвітним тільки керівнику суб'єкта.

Виконання повноважень відповідального працівника відокремленого підрозділу може бути покладено на керівника відокремленого підрозділу.

8. На час відсутності (відпустки, відрядження, хвороби тощо) відповідального працівника призначається особа, яка тимчасово виконує його обов'язки.

На вказану особу поширюються права та обов'язки, встановлені для відповідального працівника.

Особа, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника, повинна мати бездоганну ділову репутацію, працювати в цьому суб'єкті за основним місцем роботи та пройти відповідно до внутрішніх процедур підготовку щодо виконання вимог Закону.

Перевірка відповідності особи, яка тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника, вимогам, установленим законодавством, здійснюється у порядку, встановленому пунктом 5 цього розділу.

Особа, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника на час його відсутності, може бути призначена одночасно з відповідальним працівником.

9. У разі звільнення відповідального працівника керівник суб'єкта не пізніше наступного робочого дня після його звільнення призначає іншого відповідального працівника.

Допускається виконання обов'язків відповідального працівника в разі його звільнення особою, яка тимчасово виконує його обов'язки, на строк перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника, який не повинен перевищувати двох місяців.

10. Відповідальний працівник здійснює свої повноваження відповідно до статті 7 Закону на підставі посадової інструкції, яка затверджується керівником суб'єкта або особою, яка виконує його обов'язки. Відповідальний працівник засвідчує підписом факт ознайомлення з посадовою інструкцією.

Посадова інструкція відповідального працівника повинна містити повноваження (права) та обов'язки, функції та завдання, передбачені законодавством, правилами внутрішнього фінансового моніторингу, іншими внутрішніми документами суб'єкта.

11. Інформування відповідальним працівником керівника суб'єкта про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті для реалізації норм законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, здійснюється шляхом надання письмової довідки довільної форми у термін, визначений частиною шостою статті 7 Закону.

Довідка, зокрема, містить інформацію щодо:

- виявлених фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;
- зареєстрованих фінансових операцій, що підлягають обов'язковому та/або внутрішньому фінансовому моніторингу;
- направленої до Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;
- управління ризиками;
- зупинених фінансових операцій;
- направленої у визначених законодавством випадках до правоохоронних органів інформації;
- фінансових операцій, у проведенні яких суб'єктом (відокремленим підрозділом) було відмовлено;
- ужитих заходів стосовно підготовки персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

розроблення та постійного оновлення правил і програм проведення фінансового моніторингу з урахуванням вимог законодавства;

результатів проведених перевірок внутрішньої системи фінансового моніторингу.

Факт ознайомлення керівника суб'єкта з довідкою, що надається відповідальним працівником, підтверджується підписом керівника.

У разі якщо повноваження відповідального працівника суб'єкта виконує керівник суб'єкта, то зазначена письмова довідка складається і підписується ним.

12. Документи, наявність яких передбачена цим розділом, зберігаються не менше п'яти років з дня їх підписання (затвердження або погодження).

III. Розроблення правил та програми здійснення фінансового моніторингу

1. Положення цього розділу застосовуються суб'єктами, крім тих, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи.

2. Правила є єдиним внутрішнім документом суб'єкта, який визначає порядок вчинення дій працівниками суб'єкта щодо реалізації фінансового моніторингу та спрямований на недопущення використання суб'єкта і його відокремлених підрозділів з метою легалізації (відмивання) доходів,

одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

3. Програма є окремим внутрішнім документом суб'єкта, який містить план організаційних заходів для проведення фінансового моніторингу.

4. Правила і Програма розробляються з урахуванням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, міжнародних стандартів у цій сфері.

Правила і Програма визначають специфіку проведення фінансового моніторингу за всіма напрямками діяльності суб'єкта і його відокремлених підрозділів.

5. Правила і Програма розробляються відповідальним працівником суб'єкта протягом трьох робочих днів з дати його призначення, але не пізніше дня проведення суб'єктом першої фінансової операції.

Правила і Програма затверджуються керівником суб'єкта.

Строк, на який складаються Правила і Програма, визначається суб'єктом самостійно з урахуванням змін у законодавстві у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Правила та Програма оновлюються відповідальним працівником з урахуванням вимог законодавства та затверджуються керівником суб'єкта або особою, яка виконує його обов'язки.

6. Відповідальний працівник суб'єкта за погодженням з керівником суб'єкта визначає порядок ознайомлення, зберігання і користування Правилами і Програмою (у тому числі їх електронними копіями) та перелік осіб, які мають право доступу до цих документів.

7. Правила складаються з таких розділів:

опис внутрішньої системи фінансового моніторингу суб'єкта, механізм взаємодії відповідального працівника з працівниками суб'єкта та/або відокремленими підрозділами, залученими до проведення фінансового моніторингу;

перелік прав та обов'язків відповідального працівника, а також інших працівників, що залучені до проведення фінансового моніторингу;

порядок постановки на облік (зняття з обліку) у Держфінмоніторингу суб'єкта і його відокремлених підрозділів;

порядок ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів, що проводять фінансові операції, та інших осіб, які беруть у них участь;

порядок відмови від встановлення ділових відносин з клієнтом або від проведення фінансової операції;

критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

порядок оцінки та переоцінки ризику, опис заходів суб'єкта з управління ризиками;

порядок виявлення, реєстрації, а також подання до Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

порядок повідомлення Держфінмоніторингу про підозри, які виникли у суб'єкта щодо діяльності осіб або їх активів, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України;

порядок повідомлення Держфінмоніторингу та відповідним правоохоронним органам про фінансові операції, стосовно яких у суб'єкта є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

опис заходів, спрямованих на запобігання розголошенню інформації, що подається Держфінмоніторингу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу;

порядок надання на запит Держфінмоніторингу інформації, у тому числі щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу;

порядок зупинення фінансових операцій;

порядок збору і зберігання документів щодо ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів, оцінки та переоцінки ризиків, а також усіх документів, що стосуються проведення фінансової операції та ділових відносин з клієнтом;

перелік заходів, спрямованих на обмеження ризику зловживань, пов'язаних з послугами, що надаються з використанням новітніх технологій, зокрема забезпечують проведення операцій без безпосереднього контакту з клієнтом;

порядок зупинення проведення фінансової операції у разі, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

порядок направлення запитів до органів державної влади з метою виконання завдань, покладених на суб'єкта Законом;

порядок проведення внутрішніх перевірок діяльності суб'єкта на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

порядок ознайомлення працівників з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу.

8. Програма містить такі заходи з відповідними термінами їх виконання та визначенням осіб, що відповідають за їх виконання:

призначення відповідального працівника;

призначення працівника, що тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника;

розробка та затвердження посадової інструкції відповідального працівника;

розробка і оновлення Правил і Програми;

ознайомлення працівників суб'єкта (відокремленого підрозділу) з Правилами та Програмою;

попередження працівників суб'єкта (відокремленого підрозділу) про відповідальність за порушення внутрішніх документів та законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

забезпечення підвищення кваліфікації відповідального працівника;

підготовка персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом проведення теоретичних та практичних заходів;

проведення внутрішніх перевірок суб'єкта (відокремленого підрозділу) на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

9. Опис внутрішньої системи фінансового моніторингу суб'єкта містить:

перелік структурних підрозділів (окремих працівників суб'єкта), залучених до проведення фінансового моніторингу, а також завдань, що вирішуються ними;

розподіл повноважень між структурними підрозділами (окремими працівниками);

механізм взаємодії структурних підрозділів (окремих працівників), зокрема порядок здійснення документообігу, передачі інформації та прийняття управлінських рішень, послідовності дій окремих підрозділів, фахівців;

порядок проведення перевірок внутрішньої системи фінансового моніторингу.

10. У разі наявності у суб'єкта філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, які розташовані в державах, у яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, Правила повинні передбачати проведення оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, що здійснюються у таких державах. У разі коли здійснення зазначених заходів не дозволяється законодавством такої держави, суб'єкт зобов'язаний повідомити Держфінмоніторинг про відповідні запобіжні заходи, які суб'єкт буде вживати для обмеження ризиків використання

діяльності філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Правила також повинні містити перелік запобіжних заходів, спрямованих на поглиблену перевірку клієнта до встановлення ділових відносин з особами або компаніями вищезазначених держав, повідомлення Держфінмоніторингу про фінансові операції з клієнтами відповідних держав, попередження представників нефінансового сектору про те, що операції з фізичними або юридичними особами у відповідних державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

IV. Здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів

1. Умови, за яких здійснюються ідентифікація, верифікація та вивчення клієнта (представника клієнта), та перелік ідентифікаційних даних встановлені статтею 9 Закону.

2. Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнта включають такі заходи:

проведення первісної ідентифікації та верифікації під час встановлення ділових відносин з клієнтом;

поглиблена перевірка інформації про клієнта у разі наявності сумніву щодо достовірності чи повноти наданої ним інформації;

уточнення ідентифікаційних даних та іншої наявної інформації про клієнта у разі їх зміни або закінчення строку дії документів, на підставі яких проводились ідентифікація, верифікація, вивчення клієнта.

3. Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнта здійснюються відповідальним працівником або іншими працівниками суб'єкта (відокремленого підрозділу) відповідно до внутрішніх документів суб'єкта до/або під час встановлення з ним ділових відносин, вчинення правочинів, але до проведення фінансової операції.

Суб'єкти, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи, здійснюють ідентифікацію, верифікацію та вивчення клієнта безпосередньо.

Фінансові операції з існуючими клієнтами (з якими встановлені ділові відносини), які раніше не були ідентифіковані, проводяться суб'єктом (відокремленим підрозділом) після здійснення ідентифікації таких клієнтів у встановленому порядку.

4. Під час ідентифікації та верифікації суб'єкт отримує від клієнта ідентифікаційні дані, передбачені статтею 9 Закону, та встановлює (підтверджує) відповідність особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим від нього ідентифікаційним даним.

Суб'єкт під час проведення ідентифікації та верифікації встановлює:

1) для органів державної влади України - повне найменування, місцезнаходження, реквізити розпорядчого акта, на підставі якого створено юридичну особу (найменування, дата прийняття/підписання, номер розпорядчого акта), ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (далі - код за ЄДРПОУ);

2) для підприємств державної або комунальної власності - повне найменування, місцезнаходження, реквізити розпорядчого акта, яким створено підприємство (найменування, дата прийняття/підписання, номер розпорядчого акта), код за ЄДРПОУ;

3) для міжнародних установ та організацій, у яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, - повне найменування, місцезнаходження, відомості про міжнародний договір, згідно з яким створені такі установи та організації (дата укладення, номер, дата ратифікації Україною договору тощо);

4) для клієнтів, які є емітентами, що відповідно до законодавства або умов публічного розміщення акцій на фондовій біржі зобов'язані публічно розкривати відомості про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) або є дочірніми підприємствами чи представництвами такого клієнта, - повне найменування, місцезнаходження, код за ЄДРПОУ (для резидентів), відомості про розміщення акцій такого емітента на фондовій біржі шляхом отримання засвідченої клієнтом копії інформації з інтернет-сторінки з офіційного сайту фондової біржі.

5. При здійсненні ідентифікації юридичної особи суб'єкт встановлює ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, що включені в картку із зразками

підписів і відбитка печатки (для клієнтів, що є банківськими установами, - картки із зразками підписів і відбитка печатки, поданої до Національного банку України).

6. Ідентифікація та верифікація клієнтів, які проводять фінансові операції, здійснюються на підставі поданих офіційних документів або їх копій, що засвідчені нотаріально або підприємством (установою, організацією), яке їх видало.

Копії документів, крім нотаріально засвідчених, на підставі яких суб'єкт встановив ідентифікаційні дані клієнта (представника клієнта), засвідчуються суб'єктом, який має оглянути оригінали документа, проставити відмітку про те, що з оригіналом згідно, та скріпити її підписом та печаткою (за наявності).

7. При проведенні ідентифікації, верифікації та вивченні клієнта суб'єкт має право складати анкету. Анкета є внутрішнім документом суб'єкта, який заповнюється і підписується працівником, уповноваженим на здійснення ідентифікації та верифікації.

8. Документи, на підставі яких здійснюються ідентифікація та верифікація осіб, що є учасниками фінансових операцій, повинні бути чинними на момент їх подання та містити всю необхідну для здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта інформацію.

У разі якщо документи, на основі яких проводились ідентифікація, верифікація та вивчення клієнта, зазнали змін або закінчився строк їх дії, при проведенні клієнтом чергової фінансової операції проводяться повторні ідентифікація, верифікація клієнта.

9. У разі виникнення сумнівів щодо достовірності чи повноти отриманої інформації про клієнта суб'єкт здійснює заходи з поглибленої перевірки.

Для проведення поглибленої перевірки, уточнення інформації щодо ідентифікації та верифікації клієнта або інших учасників фінансової операції суб'єкт (відокремлений підрозділ) має право витребувати, а клієнт (представник клієнта) зобов'язаний подати інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для ідентифікації, верифікації, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також для виконання таким суб'єктом інших вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

У разі потреби суб'єкт має право витребувати необхідну інформацію, що стосується ідентифікації та/або вивчення клієнта, уточнення інформації про нього або проведення поглибленої перевірки клієнта шляхом направлення запиту до державних органів, державних реєстраторів згідно з Порядком надання державними органами, державними реєстраторами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2015 року N 693.

З метою уточнення інформації щодо ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта або інших учасників фінансової операції:

суб'єкт може використати інформацію, яка є публічною (відкритою), шляхом отримання виписки чи копії інформації з інтернет-сторінки із зазначенням дати, які завірені підписом та печаткою суб'єкта (за наявності);

клієнт (представник клієнта) може подати інформацію, яка є публічною (відкритою), шляхом отримання виписки чи копії інформації з інтернет-сторінки із зазначенням дати, які завірені підписом та печаткою клієнта (за наявності).

10. При вивченні клієнта суб'єкт:

досліджує зміст діяльності клієнта;

оцінює фінансовий стан клієнта;

аналізує відповідність фінансових операцій клієнта специфіці його діяльності;

визначає належність клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних або іноземних публічних діячів, діячів, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб;

з'ясовує усі дані щодо місця проживання або місця його перебування (тимчасового перебування) в Україні;

встановлює мету ділових відносин із суб'єктом;

з'ясовує інформацію про наявність клієнта в переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції.

РОЗДІЛ III.

---

11. Суб'єкт (відокремлений підрозділ) для проведення оцінки фінансового стану клієнта може використовувати такі джерела інформації:

річну фінансову звітність клієнта - юридичної особи та фізичної особи - підприємця (за наявності), що складена відповідно до вимог законодавства та отримана суб'єктом (відокремленим підрозділом) безпосередньо від клієнта (баланс, витяги, що містять дані про прибутки та збитки господарської діяльності клієнта, податкова декларація з додатками);

фінансову звітність клієнта - юридичної особи, що опублікована в спеціалізованих засобах масової інформації відповідно до вимог законодавства;

фінансову звітність клієнта та інформацію щодо фінансового стану, що отримані із спеціалізованих веб-сайтів мережі Інтернет.

Суб'єкт (відокремлений підрозділ) для проведення оцінки фінансового стану клієнта використовує іншу інформацію, яка отримана від клієнта, від третіх осіб, від державних органів, додаткову інформацію з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Відомості щодо мети ділових відносин можуть отримуватись шляхом письмового опитування клієнта (уповноваженого представника, в разі якщо клієнтом є юридична особа) у порядку, визначеному Правилами.

12. Якщо під час здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта (особи, яка діє від його імені) було встановлено, що клієнт має відношення до публічних діячів або пов'язаних з ними осіб, відповідальний працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу) повинен:

1) виявляти відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу факт належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до зазначеної категорії клієнтів під час здійснення ідентифікації, верифікації та у процесі їх обслуговування, а також те, чи є вони кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) або керівниками юридичних осіб;

2) встановлювати з дозволу керівника суб'єкта ділові відносини з такими особами;

3) до чи під час встановлення ділових відносин вживати заходів для з'ясування джерел походження коштів клієнта на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), що підтверджують джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо;

4) проводити моніторинг фінансових операцій, учасниками або вигодоодержувачами яких є такі особи, у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику;

5) проводити не рідше одного разу на рік уточнення інформації про клієнта.

Інформацію щодо того, чи має клієнт відношення до публічних діячів, суб'єкт (відокремлений підрозділ) може отримувати шляхом письмового опитування клієнта (уповноваженого представника).

Якщо під час здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта (особи, яка діє від його імені) було встановлено, що клієнт має відношення до благодійної або неприбуткової організації, суб'єкту рекомендується проводити моніторинг фінансових операцій, учасниками або вигодоодержувачами яких є такі особи, у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику.

13. Суб'єкт відповідно до Закону та Правил зберігає офіційні документи, інші документи (у тому числі створені суб'єктом електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усі документи, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час проведення заходів щодо верифікації клієнта чи поглибленої перевірки клієнта), не менше п'яти років після завершення фінансової операції, завершення ділових відносин з клієнтом, а всі необхідні дані про фінансові операції (достатні для того, щоб простежити хід операції) - не менше п'яти років після завершення операції або припинення ділових відносин.

У разі надходження листа від Міністерства про продовження строку зберігання документів щодо ідентифікації осіб, які є учасниками окремих фінансових операцій, та документації про здійснення окремих фінансових операцій суб'єкт забезпечує подальше зберігання документів на строк, встановлений Міністерством.

14. З метою встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера) суб'єкт витребує у клієнта - юридичної особи інформацію та/або документи, що підтверджують наявність структури власності такого клієнта.

Роз'яснення: «З метою встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера) суб'єкт вимагає у клієнта - юридичної особи інформацію та/або документи, що підтверджують наявність структури власності такого клієнта.»

(абзац другий частини 7 статті 9 Закону 1702)

«структура власності - документально підтверджена система взаємовідносин юридичних та фізичних осіб, що дає змогу встановити всіх наявних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), у тому числі відносини контролю між ними щодо цієї юридичної особи, або відсутність кінцевих бенефіціарних власників контролерів)» (п.35 частини 1 статті 1 Закону 1702)

Виходячи з цього, клієнт може надати, наприклад,

- матичне зображення структури власності, підписане керівником клієнта і засвідчене печаткою;

- надати роздруковані відомості з ЄДР, засвідчені клієнтом.

[Джерело: сайт Мінфіну (www.minfin.gov.ua).

Розділ: Аспекти роботи / Фінансовий моніторинг / Відповіді на запитання/ Питання. Під час здійснення ідентифікації на етапі встановлення кінцевих бенефіціарних власників чи потрібно вимагати у клієнта документи (статути, виписки з реєстрів по всьому ланцюгу засновників), що підтверджують структуру засновників, або достатньо буде інформації від клієнта з приводу структури засновників та бенефіціарних власників без додаткових документів (або підтверджені лише випискою з ЄДР)?]

У разі неможливості отримати інформацію про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) суб'єкт відмовляє у встановленні ділових відносин або проведенні фінансової операції та зобов'язаний протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови, повідомити Держфінмоніторинг про осіб, які мають або мали намір встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції.

Суб'єкт має право відмовитися від проведення фінансових операцій (обслуговування) у разі, коли клієнт на запит суб'єкта щодо уточнення інформації про клієнта не подав відповідну інформацію (офіційні документи та/або належним чином засвідчені їх копії).

15. У випадку, якщо у клієнта відсутній кінцевий бенефіціарний власник (контролер) в розумінні Закону, виконання обов'язку стосовно ідентифікації (в частині встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих (бенефіціарних) власників) згідно з Законом буде вважатись виконаним суб'єктом у випадку отримання останнім письмового підтвердження від клієнта про відсутність кінцевого бенефіціарного власника (контролера), підписаного уповноваженою особою та скріпленого печаткою клієнта (за наявності).

V. Управління ризиками та оцінка ризиків

1. На етапі встановлення ділових відносин або у процесі обслуговування клієнта суб'єкт (відокремлений підрозділ) на підставі аналізу ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних відомостей та інформації про клієнта та його діяльність здійснює оцінку ризику цього клієнта з урахуванням критеріїв ризику, що визначаються відповідно до законодавства.

Оцінювання ризику клієнта здійснюється за відповідними критеріями, зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видом товарів, послуг, які клієнт отримує від суб'єкта.

Суб'єкт зобов'язаний розробляти власні критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення з урахуванням критеріїв ризику, визначених відповідно до законодавства, та особливостей діяльності суб'єкта.

2. За результатами оцінювання ризику клієнта та його діяльності суб'єкти встановлюють категорії клієнтів, які мають низький, середній або високий ризик проведення ними операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

3. Суб'єкт самостійно визначає та відображає у внутрішніх документах:

метод та порядок оцінки ризику;

результати оцінки (переоцінки) ризику;

застережні заходи щодо клієнтів залежно від встановленого їм рівня ризику;
особливості моніторингу та аналізу фінансових операцій клієнтів залежно від встановленого їм рівня ризику;

періодичність перегляду встановленого щодо клієнта рівня ризику;

інші положення щодо проведення суб'єктом оцінки ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

4. Результати оцінки (переоцінки) ризику клієнта та заходи з управління ними фіксуються письмово в паперовому вигляді (документуються) із зазначенням дати, завіряються підписом відповідального працівника або іншими працівниками суб'єкта (відокремленого підрозділу) та зберігаються разом з документами, що підтверджують факт проведення ідентифікації (верифікації) клієнта, у порядку, визначеному Правилами.

5. Суб'єкт здійснює переоцінку ризиків клієнтів, з якими встановлені ділові відносини, а також в інших випадках, встановлених законодавством, не рідше ніж один раз на рік з метою її підтримання в актуальному стані, а також у таких випадках:

за результатами уточнення даних первісної ідентифікації та вивчення клієнта;

за фактом проведення клієнтом фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

за результатами проведення аналізу операцій клієнта у разі виникнення підозр щодо невідповідності операцій клієнта наявній інформації про його фінансовий стан та зміст діяльності;

за результатами перегляду власних критеріїв ризику (запровадження нових критеріїв);

у разі зміни законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в частині, що стосується оцінки ризику.

6. У разі якщо стосовно клієнта суб'єктом (відокремленим підрозділом) встановлено рівень ризику "високий", суб'єкт (відокремлений підрозділ) вживає щодо таких клієнтів застережних заходів, що зокрема, включають:

поглиблену перевірку клієнта;

перевірку інформації про клієнта та інших учасників фінансової операції, зокрема шляхом перевірки наданої клієнтом інформації щодо ідентифікації і верифікації та отримання додаткової інформації від клієнта або з інших публічних джерел;

збирання з публічних джерел інформації про зміст діяльності клієнта, його фінансовий стан;

відмову від встановлення або продовження ділових відносин з клієнтом;

інформування Держфінмоніторингу про фінансові операції клієнтів, яким суб'єкт (відокремлений підрозділ) встановив високий рівень ризику.

Перелік необхідних заходів для додаткового вивчення фінансової діяльності клієнта, який характеризується високим рівнем ризику, може бути доповнений суб'єктом самостійно з урахуванням специфіки його діяльності.

7. Якщо за результатами оцінки ризику стосовно клієнта встановлено рівень ризику "високий", суб'єкт оновлює ідентифікаційні дані клієнта, інші наявні відомості й інформацію про клієнта та його діяльність не рідше одного разу на рік.

Для інших клієнтів строк оновлення інформації встановлюється суб'єктом, але не повинен перевищувати трьох років.

Для клієнтів, які більше трьох років не підтримують ділові відносини з суб'єктом, ідентифікація та оновлення інформації можуть здійснюватися в разі звернення такого клієнта до суб'єкта (відокремленого підрозділу) або проведення ним чергової фінансової операції.

8. Якщо під час здійснення ідентифікації або вивчення фінансової діяльності клієнта (особи, яка діє від його імені) працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу) встановив відношення клієнта до публічних діячів або пов'язаних з ними осіб, він повинен проводити моніторинг операцій такого клієнта у порядку, визначеному для клієнтів з високим рівнем ризику.

VI. Виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

1. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, в тому числі тих, які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, або інформації про підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, здійснюється суб'єктом (відокремленим підрозділом) на підставі:

ознак операцій, які відповідно до Закону підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу (не поширюється на аудиторів, аудиторські фірми, фізичних осіб - підприємців, які надають послуги з бухгалтерського обліку, суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них);

критеріїв ризиків, визначених самостійно суб'єктом з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених згідно з чинним законодавством;

встановленого (встановлених) за результатами проведеного аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;

типологічних досліджень у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених Держфінмоніторингом;

переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

рекомендацій та роз'яснень Міністерства.

2. Виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, здійснюється відповідальним працівником або іншими працівниками суб'єкта (відокремленого підрозділу), визначеними у Правилах та Програмі.

Суб'єкти, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи, здійснюють виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, безпосередньо.

3. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, здійснюється до початку, в процесі, але не пізніше наступного робочого дня після їх проведення, або в день виникнення підозри, або під час спроби їх проведення, чи після відмови клієнта від їх проведення.

4. У разі виявлення фінансової операції, яка підлягає фінансовому моніторингу або стосовно якої є підозра, що вона пов'язана, стосується або призначена для фінансування терористичної діяльності, фінансування розповсюдження зброї масового знищення, терористичних організацій та організацій або осіб, до яких застосовані міжнародні санкції, працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу), що її виявив, невідкладно інформує про це відповідального працівника суб'єкта (відокремленого підрозділу). Відповідальний працівник перевіряє зазначену інформацію та у випадках, передбачених Законом, забезпечує її реєстрацію та повідомляє Держфінмоніторинг і правоохоронні органи.

5. Суб'єкт забезпечує виявлення фінансових операцій її реєстрації та повідомлення Держфінмоніторингу про проведення або спробу проведення фінансових операцій:

що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу відповідно до статті 15 Закону (не поширюються на суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, аудиторів, аудиторські фірми, суб'єктів господарювання (фізичних осіб - підприємців), що надають послуги з бухгалтерського обліку);

що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу відповідно до статті 16 Закону;

у проведенні яких суб'єкт відмовив у зв'язку з тим, що вони містять ознаки таких, що згідно із Законом підлягають фінансовому моніторингу;

у проведенні яких суб'єкт відмовив у зв'язку з ненаданням клієнтом, з яким встановлені ділові відносини, необхідної інформації для ідентифікації та вивчення його фінансової діяльності;

стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування терористичної діяльності, терористичних організацій та організацій або осіб, до яких застосовані міжнародні санкції;

проведення яких суб'єкт зупинив у зв'язку з тим, що вони містять ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону;

проведення яких суб'єкт зупинив у зв'язку з тим, що їх учасниками або вигодоодержувачами є особи, які включені до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або до яких застосовані міжнародні санкції;

проведення яких було зупинено за рішенням Держфінмоніторингу, прийнятим з метою зупинення видаткових операцій;

проведення яких було зупинено за дорученням Держфінмоніторингу, прийнятим з метою задоволення запиту уповноваженого органу іноземної держави.

Аудитори, аудиторські фірми, суб'єкти господарювання (фізичні особи - підприємці), що надають послуги з бухгалтерського обліку, забезпечують виявлення фінансових операцій між замовником аудиторської або бухгалтерської послуги і його контрагентами та проводять їх реєстрацію і повідомляють Держфінмоніторинг, якщо у суб'єкта виникають підозри, які ґрунтуються на ознаках, визначених статтею 16 Закону.

Роз'яснення: Статтею 6 Закону 1702 передбачено, зокрема:

«... 2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний:

...5) забезпечувати реєстрацію фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу,...

...6) повідомляти спеціально уповноваженому органу про:

а) фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу...

б) фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, а також інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України...

в) фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення...

8. .... Положення підпункту «а» пункту 6 частини другої цієї статті не поширюються на спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, крім суб'єктів, зазначених у підпункті «в» пункту 7 частини другої статті 5 цього Закону.»

Виходячи з цього, не обов'язковим є для аудиторів реєстрація операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, в силу того, що не поширюється на них зобов'язання повідомляти про такі операції.

[Джерело: сайт Мінфіну (www.minfin.gov.ua).

*Розділ: Аспекти роботи / Фінансовий моніторинг / Відповіді на запитання/ Питання.
Чи повинні аудитори здійснювати реєстрацію операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу?]*

Роз'яснення: Аудитори зобов'язані здійснювати реєстрацію операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу. А саме статтею 16 Закону 1702 передбачено:

«Фінансова операція підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, якщо у СПФМ виникають підозри, які ґрунтуються, зокрема, на:

критеріях ризиків, визначених самостійно СПФМ з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених Мінфіном...;

встановленні за результатами проведеного аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта; типологічних дослідженнях у сфері ПВК/ФТ, підготовлених та оприлюднених спеціально уповноваженим органом».

«підозра - припущення, що ґрунтується на результатах аналізу наявної інформації та може свідчити про те, що фінансова операція або її учасники, їх діяльність чи джерела походження активів пов'язані із ВК/ФТ чи пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин або за яке передбачені міжнародні санкції» (пункт 32 частини першої статті 1 Закону 1702)

Тобто, СПФМ забезпечує реєстрацію тільки тих фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу. (пункт 5 частини 2 статті 6, стаття 16 Закону)

У разі відсутності у СПФМ підозр – реєстрація фінансових операцій не здійснюється.

[Джерело: сайт Мінфіну (www.minfin.gov.ua).

Розділ: Аспекти роботи / Фінансовий моніторинг / Відповіді на запитання/ Питання. Реєстрацію яких операцій мають здійснювати аудитори?]

Суб'єкти господарювання, які проводять лотереї, - оператори державних лотерей також забезпечують виявлення, реєстрацію та повідомляють Держфінмоніторинг про фінансові операції між розповсюджувачами державних лотерей (юридична або фізична особа, яка за дорученням оператора державних лотерей здійснює у сукупності або окремо прийняття ставок безпосередньо у гравців, виплату призів, а також інші операції, пов'язані з розповсюдженням державних лотерей) і гравцями у лотерею, якщо є підстави вважати, що фінансові операції підпадають під ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону.

6. Порядок передачі інформації про виявлену фінансову операцію від працівника суб'єкта (відокремленого підрозділу) до відповідального працівника суб'єкта (відокремленого підрозділу) встановлюється у Правилах.

7. Суб'єкт (відокремлений підрозділ) зберігає інформацію про фінансову операцію в обсязі, необхідному для подання до Держфінмоніторингу в установлених законодавством випадках повідомлення про фінансову операцію.

8. Інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, суб'єкт подає до Держфінмоніторингу у довільній формі за підписом керівника суб'єкта або відповідального працівника.

ВІІ. Зупинення фінансових операцій

1. У разі виявлення працівником суб'єкта (відокремленого підрозділу) фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, інформація щодо такої фінансової операції невідкладно передається відповідальному працівнику суб'єкта (відокремленого підрозділу).

Для прийняття рішення про зупинення проведення фінансової операції відповідальний працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу) в той самий день подає керівнику суб'єкта інформацію щодо такої фінансової операції.

Рішення про зупинення проведення фінансової операції приймається керівником суб'єкта в день виявлення фінансової операції шляхом видання відповідного письмового доручення. Після прийняття такого рішення відповідальний працівник у той самий день забезпечує реєстрацію інформації про таку фінансову операцію і в день зупинення повідомляє Держфінмоніторинг в установленому законодавством порядку, зокрема про таку фінансову операцію, її учасників.

Суб'єкт зупиняє проведення фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, на два робочих дні з дня зупинення (включно).

2. Суб'єкт має право прийняти рішення про зупинення проведення фінансової операції на два робочих дні з дня зупинення (включно), якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону. Таке зупинення здійснюється у порядку, передбаченому пунктом 1 цього розділу.

3. У разі прийняття рішення про зупинення фінансової операції суб'єкт того самого дня повідомляє про це Держфінмоніторинг шляхом подання інформації за формою, встановленою Міністерством.

Інформація подається до Держфінмоніторингу з дотриманням заходів, що виключають неконтрольований доступ до інформації або документів під час їх доставки.

4. У разі отримання суб'єктом рішення Держфінмоніторингу про подальше зупинення фінансової операції суб'єкт забезпечує подальше її зупинення на строк, визначений Держфінмоніторингом.

5. У разі отримання суб'єктом доручення Держфінмоніторингу, наданого з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави про зупинення відповідної фінансової операції як такої, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, суб'єкт зупиняє проведення або забезпечує моніторинг фінансової операції відповідної особи протягом строку, встановленого дорученням Держфінмоніторингу.

У разі зупинення фінансових операцій за дорученням Держфінмоніторингу суб'єкт в день надходження такого доручення вносить інформацію про таку операцію до реєстру.

6. Суб'єкт поновлює проведення фінансових операцій:

третього робочого дня з дня зупинення фінансової операції у разі неотримання суб'єктом протягом двох робочих днів рішення Держфінмоніторингу про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом протягом строку, зазначеного в рішенні Держфінмоніторингу про подальше зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідно до частини другої статті 17 Закону, повідомлення про скасування Держфінмоніторингом такого рішення, але не пізніше 31 робочого дня з дня зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дати закінчення строку зупинення відповідної (відповідних) фінансової (фінансових) операції (операцій), зазначеної у рішенні Держфінмоніторингу про продовження зупинення відповідної (відповідних) фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом доручення Держфінмоніторингу відповідно до частини п'ятої статті 23 Закону про поновлення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави.

Суб'єкт повідомляє клієнта у разі його звернення про зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій), якщо строк її (їх) зупинення перевищив сім робочих днів.

VIII. Підготовка персоналу суб'єкта щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Положення цього розділу застосовуються суб'єктами, крім тих, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи.

2. Для забезпечення належного рівня підготовки персоналу з питань проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу) здійснює підготовку персоналу щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, шляхом проведення освітніх та практичних заходів.

3. Усі працівники суб'єкта (відокремленого підрозділу), які беруть участь у здійсненні або у забезпеченні здійснення фінансової операції (далі - працівники), повинні ознайомитися з Правилами та Програмою, а також брати участь у відповідних навчальних заняттях.

4. Працівники мають бути письмово попереджені про відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

5. Підготовка працівників відповідно до їх посадових обов'язків здійснюється шляхом проведення освітньої та практичної роботи, зокрема щодо:

ознайомлення працівників із законодавством та міжнародними стандартами з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

ознайомлення працівників з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу;

вивчення передового досвіду у виявленні фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

ознайомлення працівників із засобами і прийомами вивчення клієнтів та перевірки інформації щодо їх ідентифікації і верифікації;

ознайомлення працівників з порядком управління ризиками щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, в тому числі проведення практичних занять щодо здійснення ними оцінки ризиків, з урахуванням встановлених критеріїв ризику.

Проведення кожного навчального заняття підтверджується відповідним записом у журналі освітніх заходів, що є окремим документом, заповнюється відповідальним працівником суб'єкта (відокремленого підрозділу) та містить, зокрема, відомості щодо дати проведення заняття, переліку тем і підписи працівників, які пройшли навчальні заняття.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики та
методології бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України» прийнято відповідно до статей 6 - 9, 14 та 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою забезпечення координації діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо організації фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Наказом затверджено Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України.

Положення складається з вісьми розділів:

I. Загальні положення.

II. Призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу.

III. Розроблення правил та програми здійснення фінансового моніторингу.

IV. Здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів.

V. Управління ризиками та оцінка ризиків.

VI. Виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

VII. Зупинення фінансових операцій.

VIII. Підготовка персоналу суб'єкта щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Положення визначає порядок організації і проведення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Положення застосовується суб'єктами первинного фінансового моніторингу та їх відокремленими підрозділами, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснює Міністерство фінансів України, а саме:

- суб'єктами господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронними (віртуальними) казино;

- суб'єктами господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорожочінними металами і дорожочінним камінням та виробами з них;

- аудиторями, аудиторськими фірмами під час проведення аудиту та надання послуг з бухгалтерського обліку, суб'єктами господарювання (фізичними особами - підприємцями), що надають послуги з бухгалтерського обліку (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин).

Положенням регулюються питання:

призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;

розроблення (оновлення) правил фінансового моніторингу та програм здійснення фінансового моніторингу;
здійснення ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнта), вивчення клієнтів та уточнення інформації про клієнтів;
управління ризиками;
виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
зупинення фінансових операцій;
підготовки персоналу суб'єкта з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

06.05.2015

м. Київ

№ 489

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
25 травня 2015 р. за № 596/27041

Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність, накази Міністерства фінансів України:

від 04 квітня 2011 року № 463 «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 20 квітня 2011 року за № 489/19227;

від 22 травня 2014 року № 616 «Про затвердження Змін до Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 05 червня 2014 року за № 598/25375.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку (Чмерук М.О.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Макєєву О.Л.

Міністр

Н. Ярьсько

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

І. Черкаський

Голова Державної регуляторної
служби України

К.М. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу»	04.04.2011 № 463	20.04.2011 № 489/19227	Офіційний вісник України від 06.05.2011, № 32, стор. 119, стаття 1367, код акту 56146/2011	06.05.2011	Наказ Міністерства фінансів України від 06.05.2015 № 489
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу»	06.05.2015 № 489	25.05.2015 № 596/27041	Офіційний вісник України від 16.06.2015, № 45, стор. 177, стаття 1443, код акту 77188/2015	16.06.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
06 травня 2015 року № 489
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
25 травня 2015 р. за № 596/27041

ПОРЯДОК

проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу

I. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) з метою встановлення єдиного порядку організації та проведення Міністерством фінансів України (Мінфін) планових та позапланових перевірок (у тому числі виїзних) щодо діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Дія цього Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється Мінфіном, а саме: суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або будь-які інші азартні ігри, суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю дорожочінними металами і дорожочінним камінням та виробами з них, аудиторів, аудиторські фірми, фізичних осіб - підприємців, які надають послуги з бухгалтерського обліку (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин), у випадках, передбачених статтями 6 і 8 Закону (далі - суб'єкт).

3. Терміни у цьому Порядку вживаються у значеннях, наведених у Законі.

4. Мінфін має право здійснювати планові та позапланові перевірки.

Плановою перевіркою вважається перевірка діяльності суб'єкта, яка передбачена у плані проведення перевірок.

Позаплановою перевіркою вважається перевірка, яка не передбачена в плані перевірок.

Мінфін має право здійснювати безвізні та візні перевірки.

Безвізною перевіркою вважається перевірка, яка проводиться в приміщенні Мінфіну на підставі отриманих від суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу документів та пояснень без виходу за місцезнаходженням.

Візною перевіркою вважається перевірка, яка проводиться в приміщенні суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за його місцезнаходженням.

Перевірці підлягають суб'єкти та/або їх відокремлені підрозділи (у разі наявності).

За погодженням з Мінфіном працівники Державної служби фінансового моніторингу (Держфінмоніторинг) мають право брати участь у плановій та позаплановій перевірках.

II. Організація та підготовка проведення перевірки

1. Підставою для проведення Мінфіном планової перевірки суб'єкта та/або його відокремлених підрозділів щодо дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення є включення його до плану проведення перевірок на відповідний квартал.

План проведення перевірок затверджується наказом Мінфіну.

Планова перевірка суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу проводиться не частіше одного разу на рік на підставі наказу Мінфіну.

2. Датою, з якої починається відлік строку для визначення початку наступної планової перевірки, є дата закінчення попередньої планової перевірки.

3. Планова перевірка передбачає перевірку відповідності діяльності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення протягом періоду, який підлягає перевірці. Планова перевірка проводиться за весь або певний період діяльності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу. Питання, охоплені плановою перевіркою за певний період, не можуть стати об'єктом наступної планової перевірки.

4. Плановою перевіркою охоплюється перелік питань, що стосуються додержання суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом обов'язків, визначених статтями 6 - 12, 17, 23 Закону, а також іншими нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

5. Про проведення планової перевірки Мінфін письмово повідомляє суб'єкта та/або його відокремлений підрозділ не пізніше ніж за 10 днів до дня здійснення цієї перевірки.

Повідомлення про проведення планової перевірки оформляється на бланку Мінфіну та повинно містити:

дату початку та дату закінчення здійснення перевірки;

найменування суб'єкта, щодо діяльності якого здійснюється перевірка;

найменування органу, що здійснює перевірку.

Повідомлення про проведення планової перевірки підписується Міністром фінансів України (далі - Міністр) (його заступником) та надсилається суб'єкту рекомендованим листом з повідомленням про вручення чи телефонограмою або вручається особисто керівнику чи уповноваженій особі суб'єкта під особистий підпис.

6. Позапланова перевірка проводиться на підставі наказу Мінфіну за період, що підлягає перевірці, та за окремими питаннями.

7. Позапланова перевірка проводиться без попереднього повідомлення суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за наявності хоча б однієї з таких підстав:

письмового повідомлення органів державної влади та/або місцевого самоврядування про ознаки порушення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

виявлення за результатами безвиїзної перевірки фактів порушення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

звернення фізичних та юридичних осіб про порушення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

судових рішень та вимог правоохоронних органів;

безпосереднього виявлення Мінфіном або Держфінмоніторингом ознак порушення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення під час його діяльності;

виявлення Мінфіном нових документів (обставин), які не були (не могли бути) відомі під час проведення планової перевірки та які можуть вплинути на висновки за результатами планової перевірки.

Повторна перевірка питань, які перевірялись раніше, здійснюється лише за рішенням слідчого судді, суду або за постановою слідчого у кримінальній справі.

8. Перевірка здійснюється групою з проведення перевірки, до складу якої можуть входити: працівники Мінфіну;

за погодженням з Мінфіном працівники Держфінмоніторингу.

9. Мінімальний за чисельністю склад групи з проведення перевірки має становити дві особи.

10. Для проведення виїзної перевірки видається посвідчення на право проведення (планової/ позапланової) перевірки (далі - Посвідчення) за формою згідно з додатком 1 до цього Порядку, яке підписується Міністром (його заступником) та засвідчується печаткою. У разі відсутності Міністра (його заступника) Посвідчення підписується особою, яка виконує його обов'язки.

11. Перевірка призначається на строк, необхідний для забезпечення своєчасного та в повному обсязі її проведення, але не більше ніж на 20 (планова) або 10 (позапланова) робочих днів.

12. У разі потреби за обґрунтованим письмовим зверненням керівника групи з проведення перевірки строк проведення перевірки може бути продовжений Міністром або особою, яка виконує його обов'язки, але не більше ніж на 10 робочих днів.

13. Перевірка вважається розпочатою з дати отримання копії Посвідчення керівником (або особою, яка виконує його обов'язки) суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу. Про отримання копії Посвідчення керівник (або особа, яка виконує його обов'язки) суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу власноруч робить відмітку на Посвідченні.

Керівник групи з проведення перевірки за своїм підписом у разі потреби разом із Посвідченням надає керівнику суб'єкта (або особі, яка виконує його обов'язки) та/або його відокремленого підрозділу запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки, за формою згідно з додатком 2 до цього Порядку.

14. Посвідчення реєструються в журналі обліку посвідчень на право проведення перевірок (додаток 3), сторінки якого повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

15. У разі необхідності заміни керівника або членів групи з проведення перевірки після початку перевірки Мінфін видає нове Посвідчення з новим складом групи із збереженням термінів, зазначених у попередньо виданому Посвідченні.

Про отримання копії нового Посвідчення керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу (особа, яка виконує його обов'язки) власноруч робить відмітку на Посвідченні із зазначенням прізвища, ініціалів, посади та дати отримання.

III. Порядок проведення планової перевірки

1. Планова перевірка може бути виїзною або безвиїзною.

2. Під час проведення планової перевірки група з проведення перевірки детально вивчає, аналізує та оцінює всі необхідні документи (у тому числі інформацію з обмеженим доступом), які стосуються діяльності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

3. Представники групи з проведення перевірки мають право отримувати достовірну інформацію, документи, знімати копії або отримувати витяги з документів суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, необхідні для проведення перевірки, та вимагати їх засвідчення відбитком печатки (за наявності) і підписом керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу.

4. У разі існування документа лише в електронній формі за умови, що цей документ створений суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом, суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний надати його паперову копію, що забезпечує візуальну форму відображення документа, засвідчену підписом керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу чи особи, яка виконує його обов'язки, та скріплену печаткою (за наявності) суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу.

У разі неможливості надати паперову копію, що забезпечує візуальну форму відображення документа, проводиться огляд електронного документа, про що складається відповідний акт за формою згідно з додатком 4 до цього Порядку.

5. У разі здійснення планової безвиїзної перевірки суб'єкту та/або його відокремленому підрозділу разом із повідомленням про проведення планової безвиїзної перевірки надсилаються запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки, та копія Посвідчення.

Суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний у визначений у запиті строк надати (надіслати) всі перелічені в запиті документи або належним чином засвідчені їх копії.

У разі неможливості надати необхідні документи або належним чином засвідчені їх копії суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ зазначає причини їх ненадання (втрата, вилучення документів тощо) та надає документи (належним чином засвідчені копії документів), що підтверджують причини відсутності документів, необхідних для проведення перевірки.

IV. Порядок проведення позапланової перевірки

1. Позапланова перевірка може бути виїзною або безвиїзною.

2. Позапланова перевірка може бути призначена за наявності підстав, визначених пунктом 7 розділу II цього Порядку, Міністром або особою, яка виконує його обов'язки. При цьому питання, охоплені плановою виїзною перевіркою за певний період, не можуть стати об'єктом позапланової перевірки, крім випадків, передбачених законодавством.

3. У разі потреби одержання від суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу документів, необхідних для проведення позапланової безвиїзної перевірки, суб'єкту та/або його відокремленому підрозділу надсилається письмовий запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки, з вимогою надання відповідних документів.

4. Суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний у термін, визначений у запиті, надати Мінфіну всі перелічені в запиті документи або належним чином засвідчені копії.

5. Позапланова перевірка здійснюється з урахуванням положень пунктів 2 - 4 розділу III цього Порядку.

V. Порядок оформлення результатів перевірки

1. За результатами планових та позапланових перевірок група з проведення перевірки складає Акт перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Акт перевірки) за формою згідно з додатком 5 до цього Порядку у двох примірниках для виїзної перевірки і в трьох примірниках у разі проведення безвиїзної перевірки.

РОЗДІЛ III.

---

2. При складанні Акта перевірки мають бути додержані об'єктивність і вичерпність опису виявлених фактів і даних.

3. Не допускається викладати в Акті перевірки припущення та факти, не підтвержені документально.

4. В Акті перевірки викладаються всі виявлені під час перевірки факти невиконання (неналежного виконання) суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

За результатами перевірки у разі встановлення фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення керівник групи з проведення перевірки викладає в Акті перевірки пропозиції щодо усунення виявлених порушень.

У разі усунення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом під час проведення перевірки порушень та недоліків, виявлених під час проведення перевірки, це відображається в Акті перевірки.

5. Будь-які виправлення та доповнення в Акті перевірки після його підписання членами групи з проведення перевірки не допускаються. Про виявлення описок після підписання Акта перевірки суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ повідомляється письмово.

6. У разі подання суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом, що перевіряється, документів не в повному обсязі, подання недостовірної інформації/документів, часткового подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані відомості, на запит Мінфіну або втрати документів (у тому числі інформації про рахунки або активи) в Акті перевірки робиться запис про це із зазначенням причин.

7. У разі неподання суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом, що перевіряється, документів, необхідних для проведення перевірки, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані відомості, на запит Мінфіну або втрати документів (у тому числі інформації про рахунки або активи) складається Акт про неподання документів за формою згідно з додатком 6 до цього Порядку.

8. У разі якщо перевірки здійснювались за місцезнаходженням суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, які розташовані в різних адміністративно-територіальних одиницях, виявлені факти невиконання (неналежного виконання) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення викладаються в різних Актах перевірки. При цьому до Акта перевірки суб'єкта включаються дані про порушення, виявлені у його відокремленому підрозділі.

9. До примірника Акта перевірки Мінфіну обов'язково додаються матеріали перевірки - копії документів, витяги з документів, належним чином засвідчені суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом, пояснення, протоколи та інші документи згідно з переліком, зазначеним у Акті перевірки.

Інформація, що міститься в Акті перевірки, не підлягає розголошенню працівниками Мінфіну, яким вона стала відома. Акт та матеріали перевірки не підлягають передачі юридичним чи фізичним особам, а також іншим органам, за винятком випадків, передбачених законом.

10. Акт виїзної перевірки підписують члени групи з проведення перевірки та суб'єкт, керівник суб'єкта та/або відокремленого підрозділу або особа, яка виконує його обов'язки, не пізніше дати закінчення терміну проведення перевірки.

11. Якщо суб'єкт, керівник суб'єкта та/або відокремленого підрозділу або особа, яка виконує його обов'язки, не погоджується з Актом перевірки, вони підписують його із зауваженнями.

Зауваження до Акта виїзної перевірки надаються (надсилаються) у письмовій формі суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом до Мінфіну протягом трьох робочих днів з дати отримання другого примірника Акта перевірки. Ці зауваження є невід'ємною частиною Акта перевірки.

12. У разі відмови суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особи, яка виконує його обов'язки) підписати Акт виїзної перевірки про це робиться відмітка на обох примірниках Акта перевірки.

Один із примірників Акта виїзної перевірки під особистий підпис вручається суб'єкту, керівнику суб'єкта та/або відокремленого підрозділу суб'єкта, другий примірник зберігається в Мінфіні.

13. У разі відмови суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особи, яка виконує його обов'язки) від отримання другого примірника Акта виїзної перевірки та вчинення про це запису на першому примірнику Акта перевірки керівник групи з проведення перевірки робить відповідний запис у двох примірниках Акта виїзної перевірки в місці, визначеному для підпису суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особи, яка виконує його обов'язки), після чого протягом п'яти робочих днів другий примірник Акта виїзної перевірки направляється Мінфіном суб'єкту та/або його відокремленому підрозділу рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

14. Перший і другий примірники Акта безвиїзної перевірки після підписання членами групи, які проводили перевірку, протягом трьох робочих днів надсилаються для ознайомлення і підписання суб'єкту та/або його відокремленому підрозділу рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний протягом трьох робочих днів з дати отримання Акта безвиїзної перевірки повернути один підписаний примірник Мінфіну.

15. У разі наявності зауважень щодо фактів та висновків, викладених в Акті безвиїзної перевірки, суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ повертає підписаний примірник Акта перевірки з позначкою "із зауваженнями" з одночасним наданням у письмовій формі обґрунтованих зауважень з поясненнями та документальним підтвердженням, які є невід'ємною частиною Акта безвиїзної перевірки.

16. За потреби для перевірки інформації, викладеної в зауваженнях до Акта безвиїзної перевірки, може бути призначена позапланова перевірка.

17. У разі ненадходження до Мінфіну підписаних примірників Акта перевірки та/або зауважень до нього протягом зазначеного строку посадові особи Мінфіну, що здійснювали перевірку, вносять до Акта перевірки відповідний запис, засвідчуючи це своїми підписами. До Акта перевірки долучаються документи, які підтверджують направлення двох примірників Акта перевірки для підписання суб'єкту та/або його відокремленому підрозділу.

У цьому разі для подальшої роботи керівник групи з проведення перевірки використовує третій примірник Акта безвиїзної перевірки, який зберігається в Мінфіні.

Вжиття заходів за результатами виявлених порушень здійснюється в установленому законодавством порядку.

18. У разі якщо оператор поштового зв'язку не може вручити суб'єкту та/або його відокремленому підрозділу Акт перевірки через відсутність суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням, відмову отримати Акт перевірки, Акт перевірки вважається врученим суб'єкту у день, зазначений поштовою службою в повідомленні про вручення, із зазначенням причин невручення.

19. Акт перевірки не пізніше наступного робочого дня з дати його підписання реєструється в журналі обліку результатів перевірок за формою згідно з додатком 7 до цього Порядку, який ведеться в електронному вигляді.

VI. Права, обов'язки та відповідальність керівника та членів групи з проведення перевірки

1. Керівник, члени групи з проведення перевірки при проведенні перевірки мають право: доступу до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;

вимагати для перевірки необхідну достовірну інформацію, документи, копії документів або витяги з документів, засвідчені підписом керівника чи уповноваженої на те посадової особи і печаткою (за наявності), та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень;

вимагати в межах своєї компетенції у суб'єкта, посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу надання письмових пояснень;

у разі якщо є дані, які свідчать про наявність реальної загрози життю, здоров'ю або майну членів групи з проведення перевірки, звертатися до правоохоронних органів для вжиття спеціальних заходів забезпечення безпеки;

у разі недопуску до проведення перевірки, застосування щодо членів групи з проведення перевірки насильства звертатися до органів внутрішніх справ для вжиття заходів відповідно до законодавства;

РОЗДІЛ III.

узгоджувати із суб'єктом, керівником суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особою, яка виконує його обов'язки) організаційні питання проведення перевірки.

2. Керівник, члени групи з проведення перевірки при проведенні перевірки зобов'язані:

вручити суб'єкту, керівнику суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особі, яка виконує його обов'язки) в приміщенні суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу або в приміщенні Мінфіну копію Посвідчення та отримати від цієї особи відмітку на Посвідченні. У разі відмови суб'єкта, представника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проставляння відмітки про отримання копії Посвідчення керівник групи з проведення перевірки робить відповідний запис та засвідчує це власним підписом;

повідомити (усно) суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особу, яка виконує його обов'язки) про права, обов'язки та повноваження групи з проведення перевірки, причину та мету перевірки, про права, обов'язки та відповідальність суб'єкта та посадових осіб суб'єкта;

визначити перелік необхідних для перевірки документів та терміни їх надання;

у випадках, передбачених пунктом 3 цього розділу, скласти Акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки за формою згідно з додатком 8 до цього Порядку;

узгодити інші організаційні питання проведення перевірки.

3. Акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки складається у разі:

1) недопуску групи з проведення перевірки до приміщень суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу;

2) відмови суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особи, яка виконує його обов'язки) поставити на Посвідченні підпис та/або зазначити прізвище, ініціали, посаду особи та дату отримання нею копії Посвідчення.

4. У разі відсутності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням, зазначеним у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, складається Акт про відсутність суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням за формою згідно з додатком 9 до цього Порядку.

5. У разі відмови суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особи, яка виконує його обов'язки) на усний запит членів групи з проведення перевірки надати документи чи належним чином засвідчені копії документів (витяги з документів) керівник групи з проведення перевірки вручає суб'єкту, керівнику суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особі, яка виконує його обов'язки) запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки (додаток 2), із зазначенням часу та дати надання необхідних документів.

6. Керівник та члени групи з проведення перевірки несуть відповідальність за неправомірні дії згідно з чинним законодавством.

VII. Права, обов'язки та відповідальність суб'єкта, посадових осіб суб'єкта

1. Суб'єкт, посадові особи суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу під час проведення перевірки мають право отримувати від групи з проведення перевірки інформацію про порядок та план проведення перевірки, права та обов'язки групи з проведення перевірки та посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу.

2. Суб'єкт, посадові особи суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу під час проведення перевірки зобов'язані:

допустити групу з проведення перевірки до приміщень, у яких суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ провадить свою діяльність;

підтвердити повноваження суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особи, яка виконує його обов'язки) відповідними документами;

поставити на Посвідченні підпис із зазначенням прізвища, ініціалів, посади та дати отримання копії Посвідчення, повернути Посвідчення керівнику групи з проведення перевірки;

надавати членам групи з проведення перевірки достовірну інформацію, документи, копії документів, витяги з документів, необхідних для проведення перевірки, засвідчені підписом керівника чи уповноваженої на те посадової особи та печаткою (за наявності);

надавати письмові пояснення керівнику групи з проведення перевірки;

підписати та скріпити печаткою (за наявності) суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу паперову копію електронного документа або підписати Акт огляду електронного документа.

3. Суб'єкт, керівник суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особа, яка виконує його обов'язки) може подати заперечення до Акта перевірки Міністру.

4. Рішення, прийняті групою з проведення перевірки та контролюючим органом, можуть бути оскаржені суб'єктом перевірки в адміністративному або судовому порядку.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Додаток 1
до Порядку проведення перевірок Мі-
ністерством фінансів України суб'єктів
первинного фінансового моніторингу
(пункт 10 розділу II)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ПОСВІДЧЕННЯ № _____ від _____
на право проведення (планової/позапланової) перевірки

(повне найменування суб'єкта, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ініціали фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

Я, _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

на підставі пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та _____
(реквізити наказу)

ДОРУЧАЮ: _____ - керівнику робочої групи;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
_____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

провести планову/позапланову перевірку дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкт перевірки: _____

На підставі цього посвідчення зазначені посадові особи Мінфіну мають право:
мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;
вимагати для перевірки необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень;
вимагати в межах своєї компетенції у суб'єкта, посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу надання письмових пояснень;

РОЗДІЛ III.

у разі якщо є дані, які свідчать про наявність реальної загрози життю, здоров'ю або майну членів групи з проведення перевірки, звертатися до правоохоронних органів для вжиття спеціальних заходів для забезпечення безпеки;

у разі недопуску до проведення перевірки, застосування щодо членів групи з проведення перевірки насильства звертатися до органів внутрішніх справ для вжиття заходів відповідно до законодавства; узгоджувати із суб'єктом, керівництвом суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (або особами, які виконують їх обов'язки) організаційні питання проведення перевірки.

Повноваження за цим посвідченням не можуть бути передані іншим особам.

Термін проведення перевірки з “___” _____ 20__ року до “___” _____ 20__ року.

_____ (посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище)

Термін проведення перевірки продовжено до “___” _____ 20__ року

_____ (посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище)

Копію посвідчення на проведення перевірки отримав:

_____ (посада) _____

_____ (підпис) _____

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище) “___” _____ 20__ року
_____ (ініціали, прізвище)
_____ посадової особи суб'єкта)

Додаток 2
до Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу (пункт 13 розділу II)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки

Суб'єкту, керівнику _____

(найменування суб'єкта та/або відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

“___” _____ 20__ року Місцезнаходження (місце проживання) _____

Я, _____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

керівник групи з проведення перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, на підставі

_____ (дата, номер наказу та/або посвідчення)

виданого _____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

прошу на підставі пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» у термін до _____ год. “___”

_____ 20__ року надати для перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення належним чином засвідчені копії таких документів: _____

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Запит отримав:

_____ (прізвище, ім'я та по батькові керівника суб'єкта та/або відокремленого підрозділу) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Додаток 3
до Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу (пункт 14 розділу II)

Журнал обліку посвідчень на право проведення перевірок

Посвідчення		Дані суб'єкта або його відокремленого підрозділу			Вид перевірки	Підстава для проведення перевірки	Строк проведення перевірки	Склад групи з проведення перевірки	Продовження терміну проведення перевірки	
№ з/п	дата видачі	найменування (прізвище, ім'я та по батькові)	облоговий ідентифікатор	область						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Додаток 4
до Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу (пункт 4 розділу III)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Акт огляду електронного документа

(найменування суб'єкта та/або відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

_____ "___" _____ 20__ року
(місцезнаходження / місце проживання)

На підставі посвідчення на право проведення перевірки, виданого _____, № _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано)

РОЗДІЛ III.

від “__” _____ 20__ року працівниками Мінфіну:

1. _____;
(посада, прізвище, ініціали)

2. _____;
(посада, прізвище, ініціали)

під час проведення перевірки суб'єкта та/або відокремленого підрозділу було оглянуто електронний документ, виведений на екран монітора.

Під час огляду електронного документа встановлено таке: _____

Працівники Мінфіну:

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 5
до Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу (пункт 1 розділу V)

Примірник № ____

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Акт № ____

перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

(повне найменування суб'єкта та/або відокремленого підрозділу / прізвище, ініціали фізичної особи - підприємця)

м. _____ “__” _____ 20__ року
(дата підписання Акта перевірки)

Вступна частина

Вид перевірки _____
(планова, позапланова, виїзна, безвиїзна)

Строк проведення перевірки: з “__” _____ 20__ року до “__” _____ 20__ року.

Місцезнаходження (місце проживання), за яким проводилась перевірка:

_____ (поштовий індекс, область, район, місто, вулиця, номер будинку)

Документ, на підставі якого здійснюється діяльність (свідоцтво, посвідчення тощо): _____

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії: _____

Банківські реквізити: _____

Засоби зв'язку: _____
(код міста, телефон, факс)

Перевірка проводилась працівниками Мінфіну

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____
(посада)

-керівник робочої групи;

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____
(посада)

Перевірка проводилась у присутності суб'єкта, посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____
(посада)

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____
(посада)

Підстава для проведення перевірки:

_____

Перелік питань, які перевірялись:

1. _____
2. _____
3. _____

Період діяльності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, за який проведено перевірку: з “__” _____ 20__ року до “__” _____ 20__ року.

Дані про державну реєстрацію суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу:

_____

(дата, номер видачі свідоцтва (посвідчення), ким видано)

_____

Описова частина

Перелік документів, які були надані суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом для проведення перевірки:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа
1	2	3

Відповіді на питання: _____

_____

_____

Резолютивна частина

Виявлені порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

№ з/п	Виявлені порушення	Підпункт, пункт, частина, стаття, глава, розділ тощо	Нормативно-правовий акт, норми якого порушено
1	2	3	4

Пропозиції щодо усунення порушень у справі про невиконання (неналежне виконання) законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

№ з/п	Виявлені порушення	Пропозиції щодо усунення порушень

РОЗДІЛ III.

Перелік документів, які додаються до Акта перевірки:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа	Кількість сторінок
1	2	3	4

Акт перевірки складено у двох примірниках:

Перший примірник знаходиться у _____

Другий примірник знаходиться у _____

Працівники Мінфіну:

_____ "___" _____ 20__ року
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис)

_____ "___" _____ 20__ року
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис)

Суб'єкт, представники суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу:

_____ "___" _____ 20__ року
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис)

Один примірник Акта перевірки отримав:

_____ "___" _____ 20__ року
(прізвище, ім'я та по батькові суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу) (підпис)

Додаток 6

до Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу (пункт 7 розділу V)

Акт

про неподання документів

(найменування суб'єкта та/або відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина України, в якому представлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

м. _____ "___" _____ 20__ року

На підставі _____
(зазначається підстава для проведення перевірки)

працівниками Мінфіну:

1. _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

2. _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

встановлено таке: _____
(короткий виклад обставин, що унеможливають проведення перевірки суб'єкта)

Працівники Мінфіну:

1. _____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

2. _____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 7
до Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу (пункт 19 розділу V)

Журнал обліку результатів перевірок

Дані суб'єкта			Вид перевірки	Підстава для проведення перевірки	Термін проведення перевірки	Період, за який проведено перевірку	Перелік нормативно-правових актів, які порушено	Застосовані заходи впливу					Номер справи	Номер протоколу	Номер постанови		Інформація про штрафних санкцій		
найменування (прізвище, ім'я та по батькові)	обліковий ідентифікатор	код області						вид заходу впливу							про накладання штрафних санкцій	про закриття провадження у справі	сума штрафних санкцій	номер та дата документа про сплату	Усунені порушення (так/ні)
								штрафні санкції*	адміністративні штрафи**	припис про усунення порушень*	направлення матеріалів до правоохоронних органів*	рішення про анулювання ліцензій (дозволів)*							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

* У графі ставиться “+” - у випадку застосування вказаного виду заходу впливу;
“-” - у разі незастосування вказаного виду заходу впливу.

** У графі вказується кількість осіб, притягнених до адміністративної відповідальності.

Додаток 8
до Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу (пункт 2 розділу VI)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки

(найменування суб'єкта та/або відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина України, в якому представлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

м. _____ “___” _____ 20__ року

На підставі посвідчення на проведення перевірки, виданого _____, N _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано посвідчення)

від “___” _____ 20__ року працівниками Мініфіну

1. _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

РОЗДІЛ III.

2. _____ ;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

при виході на перевірку суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (зазначається місцезнаходження (місце проживання)) встановлено: _____

(короткий виклад обставин відмови)

Працівники Мінфіну:

1. _____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)
2. _____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 9
до Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу (пункт 4 розділу VI)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

Акт про відсутність суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням

(найменування суб'єкта та/або відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

м. _____ "___" _____ 20__ року

На підставі посвідчення на проведення перевірки, виданого _____, N _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано посвідчення)

від "___" _____ 20__ року працівниками Мінфіну

1. _____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові);
2. _____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові);

при виході за місцезнаходженням (місцем проживання) суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу встановлено: _____

(зазначаються інформація про будівлю (житлова, нежитлова тощо), дата та час прибуття (година, хвилини), наявність/відсутність таблички із найменуванням суб'єкта (відокремленого підрозділу суб'єкта), інформація, отримана від власника будинку, інші встановлені відомості)

Працівники Мінфіну:

1. _____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)
2. _____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу» прийнято відповідно до пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання

та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказом затверджено Порядок проведення перевірок Міністерством фінансів України суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Порядок складається із семи розділів:

I. Загальні положення.

II. Організація та підготовка проведення перевірки.

III. Порядок проведення планової перевірки.

IV. Порядок проведення позапланової перевірки.

V. Порядок оформлення результатів перевірки.

VI. Права, обов'язки та відповідальність керівника та членів групи з проведення перевірки.

VII. Права, обов'язки та відповідальність суб'єкта, посадових осіб суб'єкта.

До Порядку додаються дев'ять додатків:

Додаток 1. Посвідчення на право проведення (планової/позапланової) перевірки.

Додаток 2. Запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки.

Додаток 3. Журнал обліку посвідчень на право проведення перевірок.

Додаток 4. Акт огляду електронного документа.

Додаток 5. Акт перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Додаток 6. Акт про неподання документів.

Додаток 7. Журнал обліку результатів перевірок.

Додаток 8. Акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки.

Додаток 9. Акт про відсутність суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням.

Порядок розроблено з метою встановлення єдиного порядку організації та проведення Міністерством фінансів України планових та позапланових перевірок (у тому числі виїзних) щодо діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Дія Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється Мінфіном, а саме: суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або будь-які інші азартні ігри, суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, аудиторів, аудиторські фірми, фізичних осіб - підприємців, які надають послуги з бухгалтерського обліку (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин), у випадках, передбачених статтями 6 і 8 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

23.04.2015

м. Київ

№ 460

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
14 травня 2015 р. за № 515/26960

Про деякі питання застосування санкцій Міністерством фінансів України

З метою забезпечення реалізації вимог статей 14, 24, 25, 26, 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

Порядок розгляду Міністерством фінансів України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій;

Положення про Комісію Міністерства фінансів України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Визнати такими, що втратили чинність, накази Міністерства фінансів України:

від 11 березня 2011 року № 339 «Про затвердження Порядку розгляду Міністерством фінансів України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11 квітня 2011 року за № 469/19207;

від 21 червня 2011 року № 739 «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства фінансів України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 07 липня 2011 року за № 825/19563;

від 19 серпня 2011 року № 1054 «Про внесення змін до Порядку розгляду Міністерством фінансів України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 07 вересня 2011 року за № 1059/19797.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку (Чмерук М.О.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Макеєву О.Л.

Міністр

Н. Ярецько

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І. Черкаський

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К.М. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку розгляду Міністерством фінансів України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій»	11.03.2011 № 339	11.04.2011 № 469/19207	Офіційний вісник України від 26.04.2011, № 29, стор. 367, стаття 1274, код акту 55892/2011	26.04.2011	Наказ Міністерства фінансів України від 23.04.2015 № 460
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства фінансів України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»	21.06.2011 № 739	07.07.2011 № 825/19563	Офіційний вісник України від 22.07.2011, № 53, стор. 205, стаття 2135, код акту 57499/2011	22.07.2011	Наказ Міністерства фінансів України від 23.04.2015 № 460
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про деякі питання застосування санкцій Міністерством фінансів України»	23.04.2015 № 460	14.05.2015 № 515/26960	Офіційний вісник України від 02.06.2015, № 41, стор. 115, стаття 1284, код акту 76973/2015	02.06.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
23 квітня 2015 року № 460
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
14 травня 2015 р. за № 515/26960

ПОРЯДОК

розгляду Міністерством фінансів України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій

1. Цей Порядок, розроблений відповідно до статей 14, 18, 24, 25, 26, 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), визначає процедуру розгляду Міністерством фінансів України (далі - Мінфін) справ та застосування санкцій за порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Дія цього Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до пункту 4 частини першої статті 14 Закону здійснюється Мінфіном, а саме: суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або будь-які інші азартні ігри, суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, аудиторів, аудиторські фірми, фізичних осіб - підприємців, які надають послуги з бухгалтерського обліку (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин) (далі - суб'єкти).

3. Терміни у цьому Порядку вживаються в значеннях, наведених у Законі.

4. Факти порушень вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, виявляються службовими особами Мінфіну під час здійснення нагляду за діяльністю суб'єктів, зокрема шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі виїзних.

5. Виявлені Мінфіном факти невиконання (неналежного виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, викладаються в акті перевірки.

У разі якщо перевірки здійснювались за місцезнаходженням суб'єкта та його відокремлених підрозділів, які знаходяться в різних адміністративно-територіальних одиницях, виявлені факти невиконання (неналежного виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, можуть викладатися в різних актах перевірок.

6. Датою порушення провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, є дата підписання акта перевірки, яким виявлені ці порушення.

У випадку, передбаченому абзацом другим пункту 5 цього Порядку, датою порушення провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, є дата складання останнього акта перевірки, яким виявлені порушення.

7. Акти перевірок суб'єкта, документи, які підтверджують факти порушень вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, заперечення до актів перевірок (за наявності) та інші матеріали перевірок подаються для розгляду та прийняття відповідного рішення Комісією Мінфіну з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Комісія Мінфіну).

8. Справа про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, розглядається за участю суб'єкта, що притягується до відповідальності, чи його керівника та/або представника. Повноваження представника суб'єкта засвідчуються довіреністю, оригінал або засвідчена копія якої долучається до матеріалів справи.

Мінфін повідомляє суб'єкта про дату та час розгляду справи про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, не пізніше ніж за п'ять днів до дати її розгляду шляхом надсилання (вручення) повідомлення про розгляд справи.

Нез'явлення суб'єкта чи його керівника та/або представника у разі, якщо про дату розгляду справи про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, вони були повідомлені у встановленому порядку (що підтверджується відповідним документом про вручення повідомлення), не може бути підставою для відкладення розгляду справи.

У разі нез'явлення суб'єкта чи його керівника та/або представника з поважних причин, що підтверджується відповідними документами, та за відсутності письмового клопотання про розгляд справи за відсутності суб'єкта чи його керівника та/або представника Комісія Мінфіну відкладає розгляд справи, про що повідомляє суб'єкта з урахуванням вимог абзацу другого пункту 8 цього Порядку. При цьому перебіг строків провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, призупиняється до дати наступного розгляду справи за участю суб'єкта чи його керівника та/або представника.

9. Рішення про накладення штрафу за вчинене порушення приймається Комісією Мінфіну.

10. Санкції можуть бути застосовані до суб'єкта за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, протягом шести місяців з дня його виявлення, але не пізніш як через три роки з дня його вчинення.

За результатами розгляду матеріалів справи про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Комісія Мінфіну протягом шести місяців з дня виявлення порушення приймає рішення про накладення штрафу на суб'єкта або про закриття провадження у справі, яке оформлюється відповідною постановою за формами згідно з додатками 1, 2 до цього Порядку.

11. Підставою закриття провадження у справі є:

установлення Комісією Мінфіну під час розгляду справи факту відсутності порушень суб'єктом вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

закінчення на момент розгляду справи строків, передбачених абзацом першим пункту 10 цього Порядку.

12. Штраф за невиконання (неналежне виконання) суб'єктом вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, застосовується у випадках та розмірах, встановлених частинами третьою та четвертою статті 24 Закону.

13. При визначенні розміру штрафу враховуються обставини вчинення порушення та його наслідки.

14. Штраф за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, які були допущені:

відокремленими підрозділами суб'єкта - юридичної особи (філіями, представництвами тощо), накладається безпосередньо на суб'єкта - юридичну особу;

працівниками, які працюють на умовах трудового договору у суб'єкта, який не є юридичною особою, накладається безпосередньо на суб'єкта.

15. У разі виявлення двох і більше будь-яких повторних порушень суб'єктами вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Мінфін, крім застосування фінансових санкцій, може анулювати ліцензію або інший спеціальний дозвіл на право провадження певних видів діяльності у порядку, встановленому законом.

16. Постанова про накладання штрафу або про закриття провадження у справі вручається суб'єкту чи його керівнику та/або уповноваженому представнику або надсилається за місцезнаходженням суб'єкта рекомендованим листом з повідомленням про вручення не пізніше п'яти робочих днів з дня її винесення.

17. Постанова про застосування штрафу набирає законної сили з дати її прийняття та є виконавчим документом.

18. Постанова про застосування штрафу підлягає виконанню суб'єктом протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня її отримання, про що письмово протягом п'яти робочих днів повідомляється Мінфін шляхом надсилання копії квитанції або іншого платіжного документа про сплату штрафу. Зазначена копія документа підшивається до справи.

19. У разі невиконання суб'єктом постанови про застосування штрафу у встановлений строк Мінфін передає її до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

20. Постанова про застосування штрафу може бути оскаржена суб'єктом в судовому порядку виключно з метою встановлення законності прийняття такої постанови та не зупиняє виконання суб'єктом застосованої санкції.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики
та методології бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Додаток 1
до Порядку розгляду Міністерством
фінансів України справ про порушен-
ня вимог законодавства, що регулює
діяльність у сфері запобігання та
протидії легалізації (відмиванню)
доходів, одержаних злочинним шляхом,
фінансуванню тероризму та фінансу-
ванню розповсюдження зброї масового
знищення, і застосування санкцій
(пункт 10)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА №

про застосування штрафу за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

“__” _____ 20__ року

_____ (місце винесення)

Комісія Міністерства фінансів України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, розглянувши матеріали перевірки додержання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

_____ (найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу, назва посади або вид діяльності, який провадиться суб'єктом первинного фінансового моніторингу)

_____ (код за ЄДРПОУ (для юридичної особи) або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця / реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання в установленому порядку відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків))

_____ (акт перевірки від _____ № __ (зазначається дата складання, номер))

_____ (додатки до акта, що підтверджують висновки акта)

УСТАНОВИЛА:

_____ (формулювання суті порушень законодавства, обставин та наслідків їх вчинення)
що є порушенням _____

_____ (зазначити норму відповідного акта законодавства)

На підставі частини третьої статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

РОЗДІЛ III.

ПОСТАНОВИЛА:

застосувати до

_____ (найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

_____ (місцезнаходження або місце проживання суб'єкта первинного фінансового моніторингу; код за ЄДРПОУ (для юридичної особи) / реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання в установленому порядку відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків))

штраф у сумі _____

_____ (зазначити цифрами та словами суму штрафу)

Сума штрафу підлягає перерахуванню

_____ (найменування і номер поточного рахунка)

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Постанова набрала законної сили _____ 20__ року

_____ (зазначається дата прийняття постанови).

Постанова може бути пред'явлена до виконання у строк

до _____ 20__ року.

Примірник постанови отримано:

«__» _____ 20__ року

_____ (дата отримання постанови)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові особи, яка отримала постанову)

М. П.

Додаток 2

до Порядку розгляду Міністерством фінансів України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій (пункт 10)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА №

про закриття провадження у справі щодо порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

«__» _____ 20__ року

_____ (місце винесення)

Комісія Міністерства фінансів України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та

фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, розглянувши матеріали перевірки додержання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

(найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу, назва посади або вид діяльності, який провадиться суб'єктом первинного фінансового моніторингу)

(код за ЄДРПОУ (для юридичної особи) або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця / реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання в установленому порядку відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків))

(акт перевірки від _____ № _____)
(дата складання, номер)

(додатки до акта, що підтверджують висновки акта)

УСТАНОВИЛА:

(формулювання висновку про відсутність порушень законодавства та обставин, на яких такий висновок ґрунтується, або посилання на сплив строку провадження у справі, протягом якого рішення прийнято не було)

ПОСТАНОВИЛА:

закрити провадження у справі про невиконання (неналежне виконання)

(найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

М. П.

Примірник постанови отримано:

“ ” _____ 20__ року
(дата отримання постанови)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові особи, яка отримала постанову)

М. П.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
фінансів України
23 квітня 2015 року № 460

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
14 травня 2015 р.
за № 516/26961

ПОЛОЖЕННЯ

про Комісію Міністерства фінансів України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та

протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Це Положення визначає завдання, функції та порядок діяльності Комісії Міністерства фінансів України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Комісія).

2. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України і законами України, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, цим Положенням та наказами Міністерства фінансів України.

3. До повноважень Комісії належать:

розгляд актів перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до пункту 4 частини першої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) здійснюється Міністерством фінансів України, а саме: суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або будь-які інші азартні ігри, суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю дорогіцинними металами і дорогіцинним камінням та виробами з них, аудиторів, аудиторських фірм, фізичних осіб - підприємців, які надають послуги з бухгалтерського обліку (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин) (далі - суб'єкти), документів, які підтверджують факти порушень вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, заперечень до актів перевірок (за наявності) та інших матеріалів перевірок;

вирішення питань про застосування до суб'єктів санкцій за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

визначення розміру штрафу.

4. Комісія утворюється у складі не менше 7 членів, у тому числі голови, заступника голови та секретаря.

5. Персональний склад Комісії затверджується наказом Міністерства фінансів України.

6. Член Комісії має право:

вивчати матеріали справи, подані на розгляд Комісії;

брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;

висловлювати окрему думку з оформленням її у письмовому вигляді.

7. Член Комісії зобов'язаний виконувати доручення голови Комісії відповідно до законодавства.

8. З метою усунення проявів корупції член Комісії зобов'язаний заявляти самовідвід чи підлягає відводу, якщо:

він є членом сім'ї або близькою особою (згідно з визначеннями, наведеними у законодавстві у сфері запобігання корупції) особи, щодо якої вирішується питання застосування санкцій за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері

запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

є інші обставини, які викликають сумнів в об'єктивності члена Комісії.

За наявності зазначених вище підстав відвід члену Комісії заявляє голова або інший член Комісії.

Відвід члену Комісії може заявити особа, щодо якої розглядається справа, або будь-яка інша особа, якій стало відомо про участь у розгляді справи та прийнятті рішення члена Комісії, щодо якого виникає сумнів у його об'єктивності.

Відвід (самовідвід) повинен бути вмотивованим і заявленим Комісії у письмовій формі. Головуючий на засіданні зобов'язаний повідомити члена Комісії про його відвід.

Рішення про відвід (самовідвід) члена Комісії приймається більшістю присутніх на засіданні її членів, крім члена Комісії, стосовно якого вирішується питання щодо відводу (самовідводу).

У разі прийняття рішення про відвід або задоволення заяви про самовідвід розгляд справи та прийняття рішення здійснюються без участі члена Комісії, стосовно якого вирішено питання щодо відводу (самовідводу).

9. Основною формою роботи Комісії є засідання.

10. Засідання Комісії є правомочним, якщо в ньому бере участь більше половини її членів.

11. Засідання Комісії проводяться протягом строку, визначеного пунктом 10 Порядку розгляду Міністерством фінансів України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 23 квітня 2015 року № 460.

У цей самий строк Комісія приймає рішення за результатами розгляду матеріалів справи.

12. Засідання Комісії веде голова, а за його відсутності - заступник голови.

У разі одночасної відсутності голови та заступника голови члени Комісії обирають тимчасово виконуючого обов'язки голови Комісії.

13. Підготовку матеріалів до розгляду Комісією, ведення документації, облік і забезпечення належного зберігання справ здійснює секретар Комісії.

У разі відсутності секретаря Комісії голова Комісії призначає одного із членів Комісії виконувати обов'язки секретаря Комісії.

14. Комісія має право запитувати в установленому законом порядку необхідну для розгляду справи та здійснення її повноважень інформацію як від суб'єктів, так і від працівників, які брали участь у проведенні перевірки.

15. Розгляд справи на засіданні Комісії розпочинається з доповіді члена Комісії, який попередньо повинен вивчити акт та інші матеріали перевірки, що надійшли на розгляд Комісії. Після цього заслуховуються суб'єкт, працівники, які брали участь у проведенні перевірки, та інші члени Комісії, досліджуються та аналізуються подані документи.

На засіданні Комісії ведеться протокол. Протокол підписується головою, секретарем та всіма присутніми на засіданні членами Комісії.

16. За результатами розгляду справи Комісія може прийняти одне з таких рішень:

про накладення штрафу на суб'єкта за вчинене порушення;

про закриття провадження у справі.

У разі виявлення двох і більше будь-яких повторних порушень, вчинених суб'єктом первинного фінансового моніторингу, Комісія, крім накладення штрафу на суб'єкта первинного фінансового моніторингу, додатково може застосувати санкцію у вигляді анулювання ліцензії або іншого спеціального дозволу на право провадження певних видів діяльності.

17. Рішення Комісії приймається відкритим голосуванням простою більшістю голосів від числа присутніх на засіданні членів Комісії.

У разі рівного розподілу голосів при голосуванні голосуючий на засіданні Комісії є вирішальним.

Особиста присутність членів Комісії на її засіданнях є обов'язковою.

18. На підставі протоколу засідання Комісії рішення Комісії оформлюється відповідною постановою за формами, наведеними в додатках 1, 2 до Порядку розгляду Міністерством фінансів України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 23 квітня 2015 року № 460.

У разі незгоди з прийнятим рішенням член Комісії має право надати свої зауваження в письмовому вигляді головуючому на засіданні Комісії, які обов'язково долучаються до протоколу засідання Комісії.

19. Рішення Комісії може бути оскаржене суб'єктом в установленому законодавством порядку.

20. Матеріально-технічне забезпечення діяльності Комісії здійснюється Міністерством фінансів України.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики
та методології
бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про деякі питання застосування санкцій Міністерством фінансів України» прийнято з метою забезпечення реалізації вимог статей 14, 24, 25, 26, 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказом затверджені:

- Порядок розгляду Міністерством фінансів України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій;

- Положення про Комісію Міністерства фінансів України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

До Порядку додаються два додатки:

Додаток 1. Постанова про застосування штрафу за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Додаток 2. Постанова про закриття провадження у справі щодо порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

17.03.2011

м. Київ

№ 364

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

19 травня 2011 р. за № 609/19347

Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Міністерством фінансів України

У зв'язку з унесенням Законом України від 18.05.2010 № 2258-VI «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та з метою дотримання уповноваженими посадовими особами Міністерства фінансів України законодавства при оформленні ними матеріалів про адміністративні правопорушення

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Міністерством фінансів України, що додається.
2. Відділу з питань державного фінансового моніторингу (Клепчуков В. П.) забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра М'яковського А. І.

Міністр

Ф. Ярошенко

ПОГОДЖЕНО:

Перший заступник Голови -
Голова ліквідаційної комісії
Державного комітету України
з питань регуляторної політики
та підприємництва
Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

Г.М. Яцишина

С.Г. Гуржій

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Міністерством фінансів України»	17.03.2011 № 364	19.05.2011 № 609/19347	Офіційний вісник України від 03.06.2011, № 39, стор. 214, стаття 1616, код акту 56567/2011	03.06.2011	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Наказ Міністерства фінансів України
 17.03.2011 № 364
 Зареєстровано
 в Міністерстві юстиції України
 19 травня 2011 р. за № 609/19347

ІНСТРУКЦІЯ

з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Міністерством фінансів України

I. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція, розроблена на підставі статті 23 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон), статей 221, 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - Кодекс), установлює порядок складання уповноваженими на те посадовими особами Міністерства фінансів України (далі - Міністерство) протоколів про адміністративні правопорушення та подання органам, уповноваженим розглядати справи про адміністративні правопорушення, протоколів та матеріалів про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 166-9 та 188-34 Кодексу.

1.2. Протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 166-9 та 188-34 Кодексу, складаються уповноваженими на те Міністерством посадовими особами (далі - уповноважені посадові особи), якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності.

1.3. Якщо правопорушення вчинено кількома особами, протокол про адміністративне правопорушення складається на кожну особу окремо. У разі вчинення однією особою кількох окремих адміністративних правопорушень протоколи складаються щодо кожного з вчинених правопорушень.

1.4. Уповноважені посадові особи складають протоколи про адміністративні правопорушення за допущення таких порушень вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму:

порушення вимог щодо ідентифікації та вивчення фінансової діяльності особи, яка здійснює фінансову операцію;

неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, Державній службі фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг України);

ненадання, несвоєчасне надання додаткової інформації з приводу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, на запит Держфінмоніторингу України;

порушення вимог щодо зберігання документів, що стосуються ідентифікації та вивчення фінансової діяльності осіб, які здійснюють фінансові операції, та проведених ними фінансових операцій;

неповідомлення Держфінмоніторингу України про зупинення проведення фінансової операції, якщо її учасником або вигодоодержувачем є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовані міжнародні санкції;

невиконання законних вимог посадових осіб Міністерства стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, або створення перешкод для виконання покладених на них обов'язків;

розголошення в будь-якому вигляді інформації, що відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом України, або факту її подання (одержання) особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю.

1.5. Протоколи про адміністративні правопорушення складаються стосовно:

посадових осіб суб'єктів первинного фінансового моніторингу та громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, які є суб'єктами первинного фінансового моніторингу (абзаци другий-сьомий пункту 1.4 цього розділу);

осіб, які незаконно розголосили в будь-якому вигляді інформацію, яка відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом України, або факт її подання (одержання) та яким ця інформація стала відома у зв'язку з професійною або службовою діяльністю (абзац восьмий пункту 1.4 цього розділу).

II. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

2.1. Протокол про адміністративне правопорушення, передбачене статтями 166-9 та 188-34 Кодексу, складається уповноваженою посадовою особою за формою згідно з додатком 1 до цієї Інструкції.

2.2. Протокол про адміністративне правопорушення складається українською мовою. Не допускається закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу, а також унесення додаткових записів після того, як протокол підписаний особою, стосовно якої він складений.

2.3. У протоколі про адміністративне правопорушення при його складанні обов'язково вказується частина відповідної статті Кодексу, згідно з якою настає адміністративна відповідальність.

2.4. При викладенні обставин правопорушення у протоколі вказуються місце та час його вчинення, суть правопорушення, які саме протиправні дії чи бездіяльність вчинила особа, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, та які положення законодавства цим порушено.

2.5. Якщо є свідки правопорушення та потерпілі, до протоколу вносяться їх прізвища, імена та по батькові, а також адреси місць проживання.

2.6. Уповноважена посадова особа зобов'язана ознайомити особу, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, з її правами і обов'язками, передбаченими статтею 268 Кодексу, та змістом статті 63 Конституції України, про що робиться відмітка у протоколі. Про ознайомлення з вищезазначеним особа, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, ставить у протоколі свій підпис, а у разі відмови зазначеної особи поставити підпис про це робиться відповідний запис у протоколі, який засвідчується підписом уповноваженої посадової особи.

2.7. Особі, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, пропонується надати письмове пояснення по суті вчиненого правопорушення, яке вноситься до протоколу і засвідчується підписом зазначеної особи. Пояснення може додаватись до протоколу окремо, про що робиться запис у цьому протоколі.

У разі відмови особи, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від надання пояснень по суті вчиненого правопорушення уповноважена посадова особа вносить до нього відповідний запис.

2.8. Протокол про адміністративне правопорушення підписується уповноваженою посадовою особою та особою, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, а також може підписуватись свідками та потерпілими у разі їх наявності.

У разі відмови особи, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від підписання протоколу уповноважена посадова особа робить про це відповідний запис, який засвідчується підписом уповноваженої посадової особи та підписами свідків у разі їх наявності.

Особа, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, має право додати до протоколу пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, а також викласти мотиви відмови від його підписання.

2.9. До протоколу про адміністративне правопорушення долучаються матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення.

Кожний документ повинен мати свої реквізити (дату, адресу, назву, підписи тощо), містити достовірну інформацію та відповідати вимогам законодавства.

2.10. Складений протокол про адміністративне правопорушення та інші матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення, формуються у справу, яка оформляється в установленому порядку. Справа про адміністративне правопорушення разом із супровідним листом Міністерства направляється у районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди за місцем вчинення адміністративного правопорушення.

2.11. Протокол про адміністративне правопорушення складається у двох примірниках, один з яких під розписку вручається особі, стосовно якої він був складений.

2.12. Справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 166-9 та 188-34 Кодексу, розглядаються суддями районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду відповідно до статті 221 Кодексу.

III. Порядок оформлення справи про адміністративне правопорушення

3.1. Оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення забезпечує уповноважена посадова особа, яка склала протокол про адміністративне правопорушення.

3.2. Протокол про адміністративне правопорушення не пізніше наступного дня після його складання реєструється уповноваженою посадовою особою у Журналі реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення (додаток 2), сторінки якого повинні бути прошнуровані та пронумеровані, а також скріплені печаткою Міністерства.

3.3. Облік протоколів про адміністративні правопорушення проводиться в межах кожного календарного року окремо.

3.4. Бланк протоколу про адміністративне правопорушення має серію і номер.

3.5. Облік видачі бланків протоколів про адміністративне правопорушення ведеться в Журналі видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення (додаток 3).

3.6. Журнали видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення та Журнали реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення зберігаються протягом строку, встановленого законодавством України.

**Начальник Відділу з питань
державного фінансового моніторингу**

В.П. Клепчуков

Додаток 1
до Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення
Міністерством фінансів України

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ПРОТОКОЛ

про адміністративне правопорушення

«__» _____ 20__ року
(місце складання протоколу)

Я, уповноважена посадова особа Міністерства фінансів України,

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

керуючись статтями 254, 255, 256 Кодексу України про адміністративні правопорушення, склав(ла) цей протокол про те, що

(місце, час і суть правопорушення, нормативно-правовий акт,
який передбачає відповідальність за це правопорушення)

Свідки правопорушення (за наявності):

Потерпілий(лі) (за наявності):

Відомості про особу, стосовно якої складено протокол:

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Дата, місце народження _____

Місце проживання, номер телефону _____

Місце роботи, посада, дата призначення на посаду _____

Документ, що засвідчує особу (вид, серія, номер, ким і коли виданий)

Гр. _____ роз'яснено зміст статті 63 Конституції України, а також його (її) права та обов'язки, передбачені статтею 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення (має право: ознайомлюватися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця в галузі права, який за законом має право надавати правову допомогу особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі).

Підпис _____

Пояснення особи, стосовно якої складено протокол (можуть бути додані):

До протоколу додаються: _____

Підпис особи, стосовно якої складено протокол та яка отримала один примірник протоколу:

Підписи свідків, якщо такі були:

1. _____

2. _____

Протокол подається на розгляд до _____

(повне найменування суду)

Уповноважена посадова особа Мінфіну України _____

(підпис, ініціали, прізвище)

Додаток 2
до Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення
Міністерством фінансів України

ЖУРНАЛ реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення

№ з/п	Серія, номер та дата складання протоколу	Дата та місце вчинення правопорушення	Відомості про особу, стосовно якої складено протокол			Посада, прізвище, ініціали особи, що склала протокол	Примітка
			прізвище, ім'я, по батькові	посада	місце роботи		
1	2	3	4	5	6	7	8

Додаток 3
до Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення
Міністерством фінансів України

ЖУРНАЛ видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення

№ з/п	Дата видачі бланків протоколів	Серії та номери протоколів, що видаються, від _____ до _____	Кількість виданих бланків протоколів (словами)	П. І. Б. та підпис отримувача	Примітка
1	2	3	4	5	6

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Міністерством фінансів України» прийнято у зв'язку з унесенням Законом України від 18.05.2010 № 2258-VI «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та з метою дотримання уповноваженими посадовими особами Міністерства фінансів України законодавства при оформленні ними матеріалів про адміністративні правопорушення.

Наказом затверджено Інструкцію з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Міністерством фінансів України.

Інструкція складається із трьох розділів:

I. Загальні положення.

II. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення.

III. Порядок оформлення справи про адміністративне правопорушення.

До Інструкції додаються три додатки:

Додаток 1. Протокол про адміністративне правопорушення.

Додаток 2. Журнал реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення.

Додаток 3. Журнал видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення.

Інструкція встановлює порядок складання уповноваженими на те посадовими особами Міністерства фінансів України протоколів про адміністративні правопорушення та подання органам, уповноваженим розглядати справи про адміністративні правопорушення, протоколів

та матеріалів про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 166-9 та 188-34 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Слід зазначити, що Інструкція з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Міністерством фінансів України прийнята з урахуванням Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та потребує приведення у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
НАКАЗ

26.01.2016

м. Київ

№ 17

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
31 березня 2016 р. за № 481/28611

Про затвердження Критеріїв, за якими Міністерством фінансів України оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до пунктів 1 і 3 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою здійснення Міністерством фінансів України нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Критерії, за якими Міністерством фінансів України оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що додаються.

2. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Романюк Ю.П.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
оприлюднення цього наказу.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О.Л.

Міністр

Н. Ярецько

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І. Черкаський

**Голова Державної регуляторної
служби України**

К.М. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв, за якими Міністерством фінансів України оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення»	26.01.2016 № 17	31.03.2016 № 481/28611	Офіційний вісник України від 22.04.2016, № 30, стор. 269, стаття 1232, код акту 81549/2016	22.04.2016	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Наказ Міністерства фінансів України
 26 січня 2016 року № 17
 Зареєстровано
 в Міністерстві юстиції України
 31 березня 2016 р. за № 481/28611

КРИТЕРІЇ,

за якими Міністерством фінансів України оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

1. Ці Критерії, за якими Міністерством фінансів України оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі - Критерії), розроблено відповідно до вимог пунктів 1 і 3 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) з метою формування планів перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України (далі - Мінфін).

2. Терміни в цих Критеріях вживаються у значеннях, наведених у Законі.

3. Дія цих Критеріїв поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється Мінфіном, а саме:

суб'єктів господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронні (віртуальні) казино;

суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них;

аудиторів, аудиторські фірми, під час проведення аудиту та наданні послуг з бухгалтерського обліку;

суб'єктів господарювання (фізичних осіб - підприємців), що надають послуги з бухгалтерського обліку (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин) (далі - суб'єкти).

4. Ризики суб'єктів бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення оцінюються за такими критеріями:

строк здійснення суб'єктами своєї діяльності;

наявність фактів порушень законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

наявність відокремлених підрозділів (філій, інших підрозділів суб'єкта).

5. За результатами оцінювання суб'єктів встановлюється низький, середній або високий ризик:

1) до суб'єктів з низьким ризиком належать такі, що відповідають усім нижченаведеним критеріям:

здійснення суб'єктами своєї діяльності понад п'ять років;

відсутність протягом останніх трьох років фактів порушень законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

відсутність відокремлених підрозділів (філій);

2) до суб'єктів з високим ризиком належать такі, що відповідають нижченаведеним критеріям: здійснення суб'єктами своєї діяльності менше ніж три роки;

протягом останнього року встановлено два і більше порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

наявні більше ніж три відокремлені підрозділи (філії).

6. До суб'єктів із середнім ризиком належать такі, яких не можна віднести ні до низького, ні до високого рівня ризику.

7. Суб'єкти, що мають низький рівень ризику, перевіряються не частіше одного разу на три роки.

Суб'єкти, що мають середній рівень ризику, перевіряються не частіше одного разу на два роки.

Суб'єкти, що мають високий рівень ризику, перевіряються не частіше одного разу на рік.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

Ю.П. Романюк

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв, за якими Міністерством фінансів України оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» прийнято відповідно до пунктів 1 і 3 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою здійснення Міністерством фінансів України нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

Наказом затверджено Критерії, за якими Міністерством фінансів України оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Критерії розроблено з метою формування планів перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України.

РОЗДІЛ III.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

ГЛАВА 5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ УКРАЇНИ В РАМКАХ СПРЯМУВАННЯ РОБОТИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

23.07.2015

м. Київ

№ 662

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

12 серпня 2015 р. за № 973/27418

Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України

Відповідно до статей 6 - 9, 14 та 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою забезпечення координації діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо організації фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 28 травня 2013 року № 561 «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30 липня 2013 року за № 1274/23806.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) та Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Гаєвський І. М.) подати цей наказ в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О. Л. та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А. Т.

Міністр

Н. Ярьсько

ПОГОДЖЕНО:

Керівник спільного представницького органу всеукраїнських профспілок і профспілкових об'єднань для ведення переговорів, укладання

Генеральної угоди на новий строк,
здійснення контролю і забезпечення її виконання

Г.В. Осовий

Президент Спілки
орендарів і підприємців України

В. Хмільовський

Перший заступник Голови
СПО сторони роботодавців
на національному рівні

Д. Олійник

Голова Державної
служби фінансового моніторингу
України

І. Черкаський

Голова Державної
регуляторної служби України

К.М. Ляпіна

Перший заступник Голови
Національного банку України

О.В. Писарук

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державний комітет фінансового моніторингу України»	05.08.2010 № 128	03.12.2010 № 1218/18513	Офіційний вісник України від 17.12.2010, № 94, стор. 144, стаття 3371, код акту 53801/2010	17.12.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2013 № 561
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України»	28.05.2013 № 561	30.07.2013 № 1274/23806	Офіційний вісник України від 16.08.2013, № 60, стор. 278, стаття 2169, код акту 68086/2013	15.09.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 23.07.2015 № 662
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України»	23.07.2015 № 662	12.08.2015 № 973/27418	Офіційний вісник України від 04.09.2015, № 68, стор. 170, стаття 2248, код акту 78260/2015	04.09.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
23 липня 2015 року № 662
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
12 серпня 2015 р. за № 973/27418

ПОЛОЖЕННЯ
про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного
фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю
яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблене відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон).

2. Це Положення врегульовує діяльність суб'єктів первинного фінансового моніторингу - суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна (далі - суб'єкти), та їх відокремлених підрозділів, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Державна служба фінансового моніторингу України.

3. Терміни, що вживаються у цьому Положенні, застосовуються у значеннях, визначених Законом.

4. Цим Положенням регулюються питання:

призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;

розроблення правил фінансового моніторингу та програм здійснення фінансового моніторингу;

здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів;

управління ризиками;

виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

зупинення фінансових операцій;

проведення внутрішніх перевірок;

підготовки персоналу суб'єкта (відокремлених підрозділів) щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

II. Призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу

1. Положення цього розділу застосовуються суб'єктами (відокремленими підрозділами), крім тих, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи.

2. Працівник, відповідальний за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник), призначається керівником суб'єкта з урахуванням особливостей, встановлених Законом, протягом трьох робочих днів з дати встановлення ділових відносин з клієнтом, який має намір вчинити правочин щодо купівлі-продажу нерухомості, але до моменту здійснення суб'єктом такої операції.

Відповідальний працівник суб'єкта призначається за посадою на рівні керівництва суб'єкта, що передбачає здійснення функцій управління суб'єктом первинного фінансового моніторингу в цілому та/або його підрозділами.

Відповідальний працівник суб'єкта є незалежним у своїй діяльності та підзвітним тільки керівнику суб'єкта.

Виконання повноважень відповідального працівника може бути покладено на керівника суб'єкта.

Одна і та сама особа не може бути призначена відповідальним працівником одночасно суб'єкта і його відокремленого підрозділу, а також одночасно декількох відокремлених підрозділів.

3. Суб'єкт (відокремлений підрозділ) повідомляє Держфінмоніторинг відповідно до встановленого порядку про:

призначення відповідального працівника або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, - протягом трьох робочих днів з дня призначення;

звільнення відповідального працівника або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, - протягом трьох робочих днів з дня звільнення.

4. Відповідальний працівник є особою, на яку покладаються організація та координація діяльності з проведення суб'єктом (відокремленим підрозділом) фінансового моніторингу.

У разі незгоди відповідального працівника з вказівками керівника суб'єкта (відокремленого підрозділу) щодо проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник може повідомити про це Держфінмоніторинг з письмовим викладенням своїх заперечень.

5. Відповідальний працівник повинен відповідати таким вимогам:

мати бездоганну ділову репутацію;

мати вищу освіту, досвід роботи не менше одного року у відповідній сфері діяльності суб'єкта або не менше одного року досвіду роботи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

працювати в суб'єкті (відокремленому підрозділі) за основним місцем роботи.

Відповідальний працівник повинен знати законодавство та міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, володіти навичками щодо їх застосування в практичній діяльності.

Перевірка суб'єктом ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника здійснюється до його призначення на підставі поданих ним оригіналів документів: паспорта, трудової книжки, документів про освіту та/або підвищення кваліфікації, довідки про відсутність судимості, не знятої або не погашеної в установленому законом порядку, отриманої в органах внутрішніх справ.

Перевірка відповідності кандидата на посаду відповідального працівника вимогам, встановленим цим Положенням, здійснюється керівником або особою, яка виконує його обов'язки.

У разі призначення відповідальним працівником керівника суб'єкта перевірка його ділової репутації здійснюється відповідним органом управління суб'єкта або засновниками.

Підтвердження ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника за результатами її перевірки оформлюється письмовим висновком, який підписується керівником суб'єкта або особами, які здійснювали перевірку ділової репутації, або затверджується відповідним органом управління суб'єкта.

6. Особа, вперше призначена на посаду відповідального працівника, повинна пройти навчання протягом трьох місяців з дня призначення та підвищувати надалі кваліфікацію не рідше одного разу на три роки у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

7. У разі наявності у суб'єкта відокремлених підрозділів керівник суб'єкта за поданням керівника відокремленого підрозділу призначає відповідального працівника відокремленого підрозділу.

Відповідальний працівник відокремленого підрозділу є незалежним у своїй діяльності та підзвітним тільки керівнику суб'єкта.

Виконання повноважень відповідального працівника відокремленого підрозділу може бути покладено на керівника відокремленого підрозділу.

8. На час відсутності (відпустки, відрядження, хвороби тощо) відповідального працівника призначається особа, яка тимчасово виконує його обов'язки.

На вказану особу поширюються права та обов'язки, встановлені для відповідального працівника.

Особа, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника, повинна мати бездоганну ділову репутацію, працювати в цьому суб'єкті за основним місцем роботи та пройти відповідно до внутрішніх процедур підготовку щодо виконання вимог Закону.

Перевірка відповідності особи, яка тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника, вимогам, установленим законодавством, здійснюється в порядку, встановленому пунктом 5 цього розділу.

9. У разі звільнення відповідального працівника керівник суб'єкта не пізніше наступного робочого дня після його звільнення призначає іншого відповідального працівника.

Допускається виконання обов'язків відповідального працівника особою, яка тимчасово виконує його обов'язки, у разі звільнення відповідального працівника на строк перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника, який не повинен перевищувати двох місяців.

10. Відповідальний працівник здійснює свої повноваження відповідно до статті 7 Закону на підставі посадової інструкції, яка затверджується керівником суб'єкта або особою, яка виконує його обов'язки. Відповідальний працівник засвідчує підписом факт ознайомлення з посадовою інструкцією.

Посадова інструкція відповідального працівника повинна містити повноваження (права) та обов'язки, функції та завдання, передбачені законодавством, правилами внутрішнього фінансового моніторингу, іншими внутрішніми документами суб'єкта, та відповідальність за порушення вимог законодавства.

11. Відповідальний працівник інформує керівника суб'єкта про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті для реалізації норм законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Інформування здійснюється не рідше одного разу на місяць, але не пізніше останнього робочого дня звітного місяця, шляхом надання керівнику письмової довідки довільної форми за підписом відповідального працівника.

Довідка, зокрема, може містити інформацію щодо:

- виявлених фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;
- зареєстрованих фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;
- направленої до Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;
- управління ризиками;
- зупинених фінансових операцій;
- направленої у визначених законодавством випадках до правоохоронних органів інформації;
- фінансових операцій, у проведенні яких суб'єктом (відокремленим підрозділом) було відмовлено;
- ужитих заходів стосовно підготовки персоналу до виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- результатів проведених перевірок внутрішньої системи фінансового моніторингу.

Факт ознайомлення керівника суб'єкта з довідкою, що надається відповідальним працівником, підтверджується підписом керівника.

У разі якщо повноваження відповідального працівника суб'єкта виконує керівник суб'єкта, то зазначена письмова довідка складається і підписується ним.

12. Документи, наявність яких передбачена цим розділом, зберігаються не менше п'яти років з дня їх підписання (затвердження або погодження).

III. Розроблення правил та програми здійснення фінансового моніторингу

1. Положення цього розділу застосовуються суб'єктами, крім тих, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи.

2. Правила фінансового моніторингу (далі - Правила) є єдиним внутрішнім документом суб'єкта, який визначає порядок вчинення дій працівниками суб'єкта щодо реалізації фінансового

моніторингу та спрямований на недопущення використання суб'єкта і його відокремлених підрозділів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

3. Програма здійснення фінансового моніторингу (далі - Програма) є окремим внутрішнім документом суб'єкта, який містить план організаційних заходів для проведення фінансового моніторингу.

4. Правила і Програма розробляються з урахуванням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, міжнародних стандартів у цій сфері.

Правила і Програма охоплюють специфіку проведення фінансового моніторингу за всіма напрямками діяльності суб'єкта і його відокремлених підрозділів.

5. У новоствореному суб'єкті Правила і Програма розробляються відповідальним працівником та затверджуються керівником суб'єкта не пізніше дня проведення першої фінансової операції.

Строк, на який складаються Правила і Програма, визначається суб'єктом самостійно з урахуванням змін у законодавстві у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

6. Відповідальний працівник суб'єкта за погодженням з керівником суб'єкта визначає порядок ознайомлення, зберігання і користування Правилами і Програмою (у тому числі їх електронними копіями) та перелік осіб, які мають право доступу до цих документів.

Правила та Програми оновлюються відповідальним працівником з урахуванням вимог законодавства та затверджуються керівником суб'єкта або особою, яка виконує його обов'язки.

7. Правила складаються з таких окремих розділів:

опис внутрішньої системи фінансового моніторингу суб'єкта, який, зокрема, включає перелік окремих працівників суб'єкта та/або відокремлених підрозділів, залучених до проведення фінансового моніторингу, та механізм взаємодії між ними й відповідальним працівником;

порядок постановки на облік (зняття з обліку) у Держфінмоніторингу суб'єкта і його відокремлених підрозділів;

перелік прав та обов'язків відповідального працівника, а також інших працівників, які беруть участь у проведенні фінансового моніторингу;

порядок ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів;

критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

порядок оцінки та переоцінки ризику;

опис заходів суб'єкта з управління ризиками;

порядок відмови від встановлення ділових відносин з клієнтом або від проведення фінансової операції;

порядок виявлення, реєстрації, а також подання до Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

порядок повідомлення Держфінмоніторингу про підозри щодо діяльності осіб або їх активів, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України;

порядок повідомлення Держфінмоніторингу та відповідних правоохоронних органів про фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

опис заходів, спрямованих на запобігання розголошенню інформації, що подається до Держфінмоніторингу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу;

порядок надання на запит Держфінмоніторингу інформації, у тому числі щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу;

порядок зупинення фінансових операцій;

порядок збору і зберігання документів щодо ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів, оцінки та переоцінки ризиків, а також усіх документів, що стосуються проведення фінансової операції та ділових відносин з клієнтом;

порядок вчинення дій щодо направлення запитів до органів державної влади з метою виконання завдань, покладених на суб'єкта Законом;

порядок проведення внутрішніх перевірок діяльності суб'єкта на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

8. Програма містить такі заходи з відповідними строками їх виконання та визначенням осіб, які відповідають за їх виконання:

призначення відповідального працівника;

розробка та затвердження посадової інструкції відповідального працівника;

розробка і оновлення Правил і Програми;

направлення інформації про призначення відповідального працівника до Держфінмоніторингу;

попередження працівників суб'єкта (відокремленого підрозділу) про відповідальність за порушення внутрішніх документів та законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

забезпечення підвищення кваліфікації відповідального працівника;

підготовка персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом проведення теоретичних та практичних заходів;

проведення внутрішніх перевірок суб'єкта (відокремленого підрозділу) на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

9. У разі наявності у суб'єкта філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, які розташовані в державах, у яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, Правила повинні передбачати проведення оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, що здійснюються у таких державах. У разі коли здійснення зазначених заходів не дозволяється законодавством такої держави, суб'єкт зобов'язаний повідомити Держфінмоніторинг про відповідні запобіжні заходи, які суб'єкт буде вживати для обмеження ризиків використання діяльності філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Правила також повинні містити перелік запобіжних заходів, спрямованих на поглиблену перевірку клієнта до встановлення ділових відносин з особами або компаніями вищезазначених держав, повідомлення Держфінмоніторингу про фінансові операції з клієнтами відповідних держав, попередження представників нефінансового сектору про те, що операції з фізичними або юридичними особами у відповідних державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

IV. Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнта

1. Умови, за яких здійснюються ідентифікація, верифікація та вивчення клієнта, та перелік ідентифікаційних даних встановлені статтею 9 Закону.

2. Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнта включають такі заходи:

проведення первісної ідентифікації та верифікації під час встановлення ділових відносин з клієнтом;

поглиблена перевірка інформації про клієнта у разі наявності сумніву щодо достовірності чи повноти наданої ним інформації;

уточнення ідентифікаційних даних та іншої наявної інформації про клієнта у разі їх зміни або закінчення строку дії документів, на підставі яких проводились ідентифікація, верифікація, вивчення клієнта.

3. Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнта здійснюються відповідальним працівником або іншими працівниками суб'єкта (відокремленого підрозділу) відповідно до внутрішніх документів суб'єкта.

Суб'єкти, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи, здійснюють ідентифікацію, верифікацію та вивчення клієнта безпосередньо.

4. Ідентифікація та верифікація клієнта здійснюються суб'єктом (відокремленим підрозділом) до/або під час встановлення з ним ділових відносин, укладання правочинів, але до проведення фінансової операції.

Фінансові операції з існуючими клієнтами (з якими встановлені ділові відносини), які раніше не були ідентифіковані, проводяться суб'єктом (відокремленим підрозділом) після здійснення ідентифікації таких клієнтів у встановленому порядку.

5. Під час ідентифікації та верифікації суб'єкт отримує від клієнта ідентифікаційні дані, передбачені статтею 9 Закону, та встановлює (підтверджує) відповідність особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим від нього ідентифікаційним даним.

Суб'єкт під час проведення ідентифікації та верифікації встановлює:

1) для органів державної влади України - повне найменування, місцезнаходження, реквізити розпорядчого акта, на підставі якого створено юридичну особу (найменування, дата прийняття/підписання, номер розпорядчого акта), ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (далі - код за ЄДРПОУ);

2) для підприємств державної власності - повне найменування, місцезнаходження, реквізити розпорядчого акта, яким створено підприємство (найменування, дата прийняття/підписання, номер розпорядчого акта), код за ЄДРПОУ;

3) для міжнародних установ та організацій, у яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, - повне найменування, місцезнаходження, відомості про міжнародний договір України, згідно з яким створені такі установи та організації (дата укладення, номер, дата ратифікації Україною договору).

6. Ідентифікація та верифікація клієнтів, які проводять фінансові операції, здійснюються на підставі поданих офіційних документів або їх копій, що засвідчені нотаріально або підприємством (установою, організацією), яке їх видало.

Роз'яснення: Згідно з абзацом першим частини першої статті 9 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) СПФМ відповідно до законодавства зобов'язаний на підставі поданих клієнтом (представником клієнта) офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій (якщо інше не передбачено Законом) здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта (представника клієнта).

Пунктом 30 частини першої статті 1 Закону офіційний документ визначений як документ, складений, виданий, засвідчений з дотриманням визначених законодавством норм уповноваженою особою, якій законодавством надано право у зв'язку з її професійною чи службовою діяльністю складати, видавати, засвідчувати певні види документів, що підтверджує чи посвідчує певні події, явища або факти і який містить передбачені законодавством реквізити та відомості.

Отже, відомості із Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, що містяться у безоплатному доступі, не є офіційним документом у розумінні Закону.

Таким чином, зазначені відомості не можуть використовуватися СПФМ для проведення ідентифікації юридичної особи.

Разом з тим СПФМ може використовувати відомості з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань для вивчення клієнта юридичної особи.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять восьмого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 29 березня 2016 року) / Питання 2. Чи можна використовувати відомості із Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань для ідентифікації юридичних осіб?]

Уповноважений працівник суб'єкта в присутності особи, яка укладає договір про надання послуг (представника особи), знімає копії відповідних документів, на підставі яких здійснюються ідентифікація та верифікація клієнта (особи), та договорів з клієнтом. Зазначені копії засвідчуються підписами уповноваженого працівника суб'єкта та клієнта (особи), який укладає договір про надання послуг, як такі, що відповідають оригіналу, і зберігаються у суб'єкта в порядку, визначеному у Правилах.

7. При проведенні ідентифікації, верифікації та вивченні клієнта суб'єкт може скласти анкету. Анкета є внутрішнім документом суб'єкта, який заповнюється і підписується працівником, уповноваженим на здійснення ідентифікації та верифікації.

8. Документи, на підставі яких здійснюються ідентифікація та верифікація осіб, що є учасниками фінансових операцій, повинні бути чинними на момент їх подання та містити всю необхідну для здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта інформацію.

9. При вивченні клієнта суб'єкт:

досліджує зміст діяльності клієнта;

оцінює фінансовий стан клієнта;

Роз'яснення: Відповідно до пункту 5 частини першої статті 1 Закону з'ясування фінансового стану клієнта є елементом вивчення клієнта.

Поряд з цим, за Робочою групою рекомендовано, документи, необхідні для з'ясування фінансового стану клієнта, визначати як документи, в яких зафіксована інформація, що відображає фактичну наявність, розміщення та/або використання активів клієнта, а також його потенційні й реальні фінансові можливості, розпорядження якими згідно із законодавством України дає змогу проводити або ініціювати проведення фінансових операцій на відповідні суми.

Згідно з абзацом третім пункту 7 статті 9 Закону інформація, необхідна для вивчення клієнта, встановлюються СПФМ на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Крім того, пунктом 6 статті 9 Закону визначено, що СПФМ має право витребувати, а державні органи, державні реєстратори зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту надати відповідно до законодавства інформацію, що стосується ідентифікації та/або що необхідна для вивчення клієнта, уточнення інформації про нього або проведення поглибленої перевірки клієнта. Зазначена інформація подається безоплатно. Порядок подання інформації визначається Кабінетом Міністрів України.

Окремо слід зауважити, що джерелом отримання СПФМ інформації щодо фінансового стану клієнта може бути анкета (опитувальник), оформлені за результатами ідентифікації, вивчення клієнта.

Водночас відповідно до абзацу шостого частини першої статті 10 Закону СПФМ має право відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції у разі ненадання клієнтом

необхідних для вивчення клієнтів документів, зокрема, щодо з'ясування фінансового стану клієнта.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять восьмого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 29 березня 2016 року) / Питання 5. Щодо документів, які необхідні для з'ясування фінансового стану клієнта та порядок дії СПФМ у разі відмови клієнта надавати інформацію про свій фінансовий стан.]

аналізує відповідність фінансових операцій клієнта специфіці його діяльності;

визначає належність клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних або іноземних публічних діячів, діячів, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб;

Роз'яснення: Згідно з пунктом 2 частини п'ятої статті 6 Закону суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати до національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб (пов'язаними особами є особи, з якими члени сім'ї національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях мають ділові або особисті зв'язки, а також юридичні особи, кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) яких є такі діячі чи їх члени сім'ї або особи, з якими такі діячі мають ділові або особисті зв'язки) ряд додаткових заходів.

З метою методичного забезпечення суб'єктів первинного фінансового моніторингу та за підтримки Міжнародного валютного фонду Держфінмоніторингом підготовлено Методичні рекомендації щодо виявлення та ідентифікації публічних діячів та забезпечення проведення їх фінансових операцій.

З урахуванням пропозицій Національного банку України та змін у чинному законодавстві України, Держфінмоніторингом було оновлено та актуалізовано Методичні рекомендації щодо виявлення публічних діячів та забезпечення проведення фінансового моніторингу їх фінансових операцій.

Пунктом 1.4 розділу I зазначених Методичних рекомендацій надано трактування понять «ділові та особисті зв'язки», а саме:

термін ділові зв'язки рекомендовано розуміти, як документарно засвідчені (зокрема правостановлюючими документами) зв'язки, що виникають між членами сім'ї публічних діячів та фізичними особами в контексті, зокрема:

права власності (спільне володіння, користування чи розпорядження активами членів сім'ї публічних діячів (наприклад: фізична особа має частку на праві спільної часткової або спільної сумісної власності, зокрема, устаткуванням, обладнанням, транспортом, іншим рухомим та нерухомим майном і т.д. в підприємстві, яким володіє член сім'ї публічного діяча або його близький родич. І це право власності засвідчено відповідним документом);

контролю, тобто можливості здійснювати вирішальний вплив на господарську діяльність суб'єкта господарювання, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною частиною, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування та прийняття рішення органами управління суб'єкта господарювання, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління суб'єкта господарювання;

обіймання керівних посад в органах управління суб'єкта господарювання;

представництва: (а) представництво, засноване на адміністративному акті; (б) представництво, засноване на законі (представництво за законом); (в) представництво, засноване на договорі (добровільне або договірне представництво); (г) комерційне представництво; ділового партнерства.

Під особистими зв'язками рекомендовано розуміти зв'язки, що виникають між членами сім'ї публічних діячів та фізичними особами, зокрема, в контексті права на користування активами членів сім'ї публічних діячів незалежно від формального володіння (наприклад: відомо, що фізична особа спільно проживає із членом сім'ї публічного діяча або проживає у житлі, за рахунок членів сім'ї публічного діяча тощо).

Методичні рекомендації розміщені на веб-сайті Держфінмоніторингу у розділі «Організація фінансового моніторингу/Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу».

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять шостого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 7 липня 2015 року) / Питання 5. Поняття «ділові або особисті зв'язки».]

з'ясовує усі дані щодо адреси місця проживання або місця його перебування (тимчасового перебування) в Україні:

встановлює мету ділових відносин із суб'єктом;

з'ясовує інформацію про наявність клієнта в переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції.

10. Суб'єкт (відокремлений підрозділ) для проведення оцінки фінансового стану клієнта може використовувати такі джерела інформації:

річну фінансову звітність клієнта - юридичної особи та фізичної особи - підприємця (за наявності), що складена відповідно до вимог законодавства та отримана суб'єктом (відокремленим підрозділом) безпосередньо від клієнта (баланс, витяги, що містять дані про прибутки та збитки господарської діяльності клієнта, податкова декларація з додатками);

фінансову звітність клієнта - юридичної особи, що опублікована в спеціалізованих засобах масової інформації відповідно до вимог законодавства;

фінансову звітність клієнта та інформацію щодо фінансового стану, що отримані із спеціалізованих веб-сайтів мережі Інтернет.

Відомості щодо мети ділових відносин можуть отримуватись шляхом письмового опитування клієнта (уповноваженого представника, в разі якщо клієнтом є юридична особа) у порядку, визначеному Правилами.

11. Якщо під час здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта (особи, яка діє від його імені) було встановлено, що клієнт має відношення до публічних діячів, або пов'язаних з ними осіб, або до благодійної або неприбуткової організації, відповідальний працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу) повинен:

1) виявляти відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу факт належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до зазначеної категорії клієнтів під час здійснення ідентифікації, верифікації та у процесі їх обслуговування, а також те, чи є вони кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) або керівниками юридичних осіб;

2) встановлювати з дозволу керівника суб'єкта ділові відносини з такими особами;

3) до чи під час встановлення ділових відносин вживати заходів для з'ясування джерел походження коштів таких осіб на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), що підтверджують джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо;

Роз'яснення: Відповідно до пункту 5 частини першої статті 1 Закону вивчення клієнта - процес отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та/або в процесі обслуговування клієнта інформації зокрема щодо фінансового стану клієнта та змісту його діяльності.

Таку інформацію суб'єкт має отримати безпосередньо від клієнта або з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Документи, що підтверджують джерела походження власних коштів клієнта (юридичних і фізичних осіб) визначаються законодавством залежно від юридичного оформлення операцій, їх виду та економічного змісту.

Так, відповідно до законодавства України існують різні варіанти набуття особою права власності на кошти: дохід, отриманий за реалізацію виробленої продукції, надані послуги, продаж майна, що належить цій особі, отримання спадку, виграш у лотерею, набуття права на скарб тощо. У кожному випадку документи, які підтверджуватимуть право власності особи на отримані кошти, будуть різними. Тобто, джерела походження коштів, які особи надають суб'єктам первинного фінансового моніторингу, мають підтверджуватися відповідними документами: наприклад, фінансовою звітністю, яка містить інформацію про види та розмір отриманих доходів, платіжними/розрахунковими документами, що свідчать про отримані доходи за надані послуги, декларацією про доходи, документами про отриману спадщину, продаж майна, виплату страхової суми за договором страхування, тощо.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять п'ятого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 5 березня 2015 року) / Питання 16. З'ясування джерела походження коштів. Чи достатньо декларації для фізичної особи-публічного діяча та які документи мають підтверджувати джерело походження коштів для юридичної особи, яка належить публічному діячу.]

4) проводити моніторинг фінансових операцій, учасниками або вигодоодержувачами яких є такі особи, у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику;

5) проводити не рідше одного разу на рік уточнення інформації про клієнта.

Інформацію щодо того, чи має клієнт відношення до публічних діячів, суб'єкт (відокремлений підрозділ) може отримувати шляхом письмового опитування клієнта (уповноваженого представника).

Роз'яснення: Згідно з пунктом 2 частини п'ятої статті 6 Закону суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний виявляти відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу факт належності клієнта або особи, що діє від його імені, до категорії національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб (пов'язаними особами є особи, з якими члени сім'ї національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях мають ділові або особисті зв'язки, а також юридичні особи, кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) яких є такі діячі чи їх члени сім'ї або особи, з якими такі діячі мають ділові або особисті зв'язки), під час здійснення ідентифікації, верифікації та у процесі їх обслуговування, а також те, чи є вони кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) або керівниками юридичних осіб.

Таким чином, СПФМ рекомендовано діяти за наступною процедурою в процесі встановлення факту належності клієнта до категорії національних публічних діячів, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб:

1. Зазначення клієнтом у відповідному внутрішньому документі СПФМ (анкета-опитувальник та ін.) інформації про його належність до зазначеної категорії осіб.

2. Перевірка СПФМ факту присутності/відсутності по прізвищу, імені та по батькові клієнта в базах даних публічних діячів (зокрема www.per.org.ua) та на офіційних сайтах органів державної влади. Результати проведеної перевірки фіксуються за допомогою збереження знімку екрана комп'ютерної техніки, за допомогою якої здійснювався пошук особи, із письмовим зазначенням відповідної дати у відповідному внутрішньому документі СПФМ.

Водночас, з'ясування суб'єктом державного фінансового моніторингу під час перевірки факту вжиття СПФМ достатніх заходів із виявлення належності клієнта до категорії публічних діячів, або пов'язаних з ними осіб буде здійснюватись в кожному випадку окремо.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять сьомого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 22 грудня 2015 року) / Питання 6. Виявлення та ідентифікація національних публічних діячів та забезпечення проведення моніторингу їх фінансових операцій.]

12. У разі виникнення сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації про клієнта суб'єкт (відокремлений підрозділ) здійснює заходи з проведення поглибленої перевірки клієнта та уточнення цієї інформації шляхом направлення запиту до органів виконавчої влади, державних реєстраторів, правоохоронних органів, юридичних осіб у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Для проведення поглибленої перевірки, уточнення інформації щодо ідентифікації та верифікації клієнта або інших учасників фінансової операції суб'єкт (відокремлений підрозділ) може витребувати, а клієнт (представник клієнта) зобов'язаний подати інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для ідентифікації, верифікації, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також для виконання таким суб'єктом інших вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

13. У разі якщо суб'єкту стало відомо, що документи, на основі яких проводились ідентифікація, верифікація та вивчення клієнта, зазнали змін або закінчився строк їх дії, суб'єкт уточнює інформацію про клієнта шляхом відповідного звернення до нього або може провести повторну ідентифікацію та верифікацію клієнта при здійсненні клієнтом чергової фінансової операції.

З метою уточнення інформації щодо ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта суб'єкт (відокремлений підрозділ) може використовувати інформацію, яка є публічною (відкритою).

14. Суб'єкт відповідно до Закону та Правил зберігає офіційні документи, інші документи (у тому числі створені суб'єктом електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усі документи, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час проведення заходів щодо верифікації клієнта чи поглибленої перевірки клієнта), не менше п'яти років після завершення фінансової операції, завершення ділових відносин з клієнтом, а всі необхідні дані про фінансові операції (достатні для того, щоб простежити хід операції) - не менше п'яти років після завершення операції або припинення ділових відносин.

15. У разі знищення, втрати або пошкодження документів до закінчення строку їх зберігання незалежно від причин суб'єкт зобов'язаний у триденний строк після встановлення таких фактів повідомити про це Держфінмоніторинг.

У разі надходження листа Держфінмоніторингу про продовження строку зберігання документів щодо ідентифікації осіб, які є учасниками окремих фінансових операцій, та документації про здійснення окремих фінансових операцій суб'єкт забезпечує подальше зберігання документів на строк, встановлений Держфінмоніторингом.

У разі надходження листа Держфінмоніторингу після знищення документів або передачі їх відповідно до законодавства до уповноважених осіб на зберігання суб'єкт повідомляє про це Держфінмоніторинг з наданням копій документів, що підтверджують факти знищення документів або їх передачі.

V. Управління ризиками та оцінка ризиків

1. На етапі встановлення ділових відносин або у процесі обслуговування клієнта суб'єкт (відокремлений підрозділ) на підставі аналізу ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних

відомостей та інформації про клієнта і його діяльність здійснює оцінку ризику цього клієнта з урахуванням критеріїв ризику, визначених Міністерством фінансів України.

Оцінювання ризику клієнта здійснюється за відповідними критеріями, зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видом товарів, послуг, які клієнт отримує від суб'єкта.

Суб'єкт зобов'язаний розробляти власні критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення з урахуванням критеріїв ризику, визначених Міністерством фінансів України, та особливостей діяльності суб'єкта.

2. За результатом аналізу ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних відомостей та інформації про клієнта і його діяльність суб'єкти встановлюють категорії клієнтів, які мають низький, середній або високий ризик проведення ними операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

За результатами аналізу ділових відносин та відповідно до результатів вивчення клієнта його характеристика може бути переглянута і рівень ризику змінений.

3. Суб'єкт самостійно визначає та відображає у внутрішніх документах:

метод і порядок оцінки ризику;

результати оцінки (переоцінки) ризику;

застережні заходи щодо клієнтів залежно від встановленого їм рівня ризику;

особливості моніторингу та аналізу фінансових операцій клієнтів залежно від встановленого їм рівня ризику;

періодичність перегляду встановленого щодо клієнта рівня ризику.

Суб'єкт може у своїх внутрішніх документах визначати та відображати, крім зазначених вище, додаткові положення щодо проведення суб'єктом оцінки ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

4. Результати оцінки (переоцінки) ризику клієнта та заходи з управління ними фіксуються письмово в паперовому вигляді і зберігаються разом з документами, що підтверджують факт проведення ідентифікації (верифікації) клієнта, у порядку, визначеному Правилами.

5. Суб'єкт здійснює переоцінку ризиків клієнтів, з якими встановлені ділові відносини, а також в інших випадках, встановлених законодавством, не рідше ніж один раз на рік з метою її підтримання в актуальному стані, а також у таких випадках:

за результатами уточнення даних первісної ідентифікації та вивчення клієнта;

за фактом проведення клієнтом фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

за результатами проведення аналізу операцій клієнта у разі виникнення підозр щодо невідповідності операцій клієнта наявній інформації про його фінансовий стан та зміст діяльності;

за результатами перегляду власних критеріїв ризику (запровадження нових критеріїв);

у разі зміни законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в частині, що стосується оцінки ризику.

6. У разі якщо стосовно клієнта суб'єктом (відокремленим підрозділом) встановлено рівень ризику «високий», суб'єкт (відокремлений підрозділ) вживає щодо таких клієнтів застережних заходів, що можуть включати:

поглиблену перевірку клієнта;

перевірку інформації про клієнта та інших учасників фінансової операції, зокрема шляхом перевірки наданої клієнтом інформації щодо ідентифікації і верифікації та отримання додаткової інформації від клієнта або з інших публічних джерел;

збирання з публічних джерел інформації про зміст діяльності клієнта, його фінансовий стан;

відмову від встановлення або продовження ділових відносин з клієнтом;

інформування Держфінмоніторингу про фінансові операції клієнтів, яким суб'єкт (відокремлений підрозділ) встановив високий рівень ризику.

Перелік необхідних заходів для додаткового вивчення клієнта, який характеризується високим рівнем ризику, може бути доповнений суб'єктом (відокремленим підрозділом) самостійно з урахуванням специфіки його діяльності.

7. Якщо за результатами оцінки ризику стосовно клієнта встановлено рівень ризику «високий», суб'єкт оновлює ідентифікаційні дані клієнта, інші наявні відомості й інформацію про клієнта та його діяльність не рідше одного разу на рік.

Якщо за результатами оцінки ризику стосовно клієнта встановлено рівень ризику «середній», строк оновлення ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних відомостей та інформації про клієнта і його діяльність не повинен перевищувати двох років.

Якщо за результатами оцінки ризику стосовно клієнта встановлено рівень ризику «низький», строк оновлення ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних відомостей та інформації про клієнта і його діяльність не повинен перевищувати трьох років.

Роз'яснення: Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.11.2014 № 1085-р (із змінами) (далі – Розпорядження № 1085-р) визначено перелік населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та перелік населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення.

Враховуючи зазначене, суб'єктам первинного фінансового моніторингу у разі якщо клієнти, або майно клієнтів, зареєстровані на вказаних територіях, рекомендується вживати додаткових заходів, які мінімізують ризики використання суб'єктів первинного фінансового моніторингу з метою фінансування терористичної та/або сепаратистської діяльності.

До таких заходів можуть відноситися зокрема поглиблена перевірка особи клієнта, уточнення інформації про цілі та мету операцій та активи клієнта.

При цьому, необхідно зазначити, що Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон), надає суб'єктам первинного фінансового моніторингу певні інструменти, якими суб'єкт може скористатися у разі виникнення у нього підозр, щодо фінансових операцій клієнта, або фінансових операцій з майном клієнта, які зареєстровані на територіях, визначених Розпорядженням № 1085-р, а саме:

суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від проведення фінансової операції у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу, від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції у разі ненадання клієнтом необхідних для вивчення клієнтів документів чи відомостей або встановлення клієнту неприйнятно високого ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику (стаття 10 Закону);

суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право зупинити здійснення фінансових операцій, які містять ознаки, передбачені статтями 15 та/або 16 Закону, та/або фінансові операції із зарахування чи списання коштів, що відбувається в результаті дій, які містять ознаки вчинення злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, на два робочих дні з дня зупинення (включно) (стаття 17 Закону).

При цьому, суб'єкт первинного фінансового моніторингу у відповідності до частини другої статті 6 Закону зобов'язаний повідомляти Держфінмоніторинг зокрема про:

свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, - в день виникнення підозри або достатніх підстав для підозри, або спроби проведення фінансових операцій;

фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, - в день їх виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій, а також інформувати про такі фінансові операції та їх учасників визначені законом правоохоронні органи.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять шостого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 7 липня 2015 року) / Питання 1. Здійснення діяльності в зоні АТО.]

VI. Виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

1. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, в тому числі тих, які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, або інформації про підозри щодо діяльності осіб або їх активів, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, здійснюється суб'єктом (відокремленим підрозділом) на підставі:

критеріїв ризиків, визначених самостійно суб'єктом з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених Міністерством фінансів України;

встановлених за результатами проведеного аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;

типологічних досліджень у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених Держфінмоніторингом;

рекомендацій та роз'яснень Держфінмоніторингу.

2. Виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, здійснюється відповідальним працівником або іншими працівниками суб'єкта (відокремленого підрозділу), визначеними у Правилах та Програмі.

Суб'єкти, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи, здійснюють виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, безпосередньо.

3. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, здійснюється до початку, в процесі, але не пізніше наступного робочого дня після їх проведення, або в день виникнення підозри, або під час спроби їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення.

Роз'яснення: Відповідно до пункту 21 частини першої статті 1 Закону, клієнт – це будь-яка особа, яка звертається за наданням послуг або користується послугами СПФМ.

Пунктом 3 частини другої статті 6 Закону на СПФМ покладено обов'язок забезпечувати виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, до початку, у процесі, в день виникнення підозр, після їх проведення або при спробі їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення.

Таким чином, СПФМ здійснюють заходи з виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, виключно відносно своїх клієнтів.

Враховуючи вищевикладене, фінансові операції, під час здійснення яких СПФМ виступають в ролі клієнта, не підлягають фінансовому моніторингу з боку вказаних суб'єктів.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять сьомого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первин-

ного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 22 грудня 2015 року) / Питання 7. Віднесення операції з купівлі СПФМ товарів на суму понад 150 000 грн. до такої, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу.]

4. У разі виявлення фінансової операції, яка підлягає фінансовому моніторингу або стосовно якої є підозра, що вона пов'язана, стосується або призначена для фінансування терористичної діяльності, фінансування розповсюдження зброї масового знищення, терористичних актів чи терористичних організацій та організацій або осіб, до яких застосовані міжнародні санкції, працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу), що її виявив, невідкладно інформує про це відповідального працівника суб'єкта (відокремленого підрозділу). Відповідальний працівник перевіряє зазначену інформацію та у випадках, передбачених Законом, забезпечує її реєстрацію та повідомляє Держфінмоніторинг і правоохоронні органи.

Заходи, спрямовані на з'ясування факту віднесення операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу або яка може бути пов'язана, стосується або призначена для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, визначаються Правилами та включають:

1) аналіз правочину (належність осіб, що беруть участь в операції, до юридичних або фізичних осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції; належність до осіб, що мають високий ризик; форма та спосіб розрахунку, предмет договору тощо);

2) з'ясування суті та мети здійснення операції, у тому числі шляхом отримання додаткових документів, відомостей та пояснень, що стосуються операції;

3) проведення аналізу відповідності фінансових операцій, що проводяться клієнтом, наявній інформації про зміст його діяльності та фінансовий стан з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

4) здійснення управління ризиками, пов'язаними із запровадженням чи використанням нових та існуючих інформаційних продуктів, ділової практики або технологій, у тому числі таких, що забезпечують проведення фінансових операцій без безпосереднього контакту з клієнтом.

Для оцінки того, що фінансова операція (або спроба її проведення) здійснюється з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або пов'язана з фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, суб'єктом (відокремленим підрозділом) вивчаються операції клієнта, а також додатково можуть вивчатися фінансові операції інших осіб - учасників операції, що оцінюється.

5. При виявленні фінансової операції, що має високий ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, суб'єкт:

1) забезпечує управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму відповідно до Правил;

2) приймає рішення про направлення повідомлення Держфінмоніторингу про таку фінансову операцію.

Роз'яснення (авт.: роз'яснення застаріле, але актуальне по суті): Протягом 2010 – 2013 років та 9 місяців 2014 року суб'єктами первинного фінансового моніторингу, регулювання і нагляду за діяльністю яких здійснює Держфінмоніторинг подано до Держфінмоніторингу 422 повідомлення про фінансові операції, з них:

13 від суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна;

409 від юридичних осіб, які проводять фінансові операції з товарами за готівку.

Серед загальної кількості 422 повідомлень про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, які протягом 2010 – 2013 років та 9 місяців 2014 року надійшли до Держфінмоніторингу, на облік взято 344 повідомлення, 78 повідомлень про фінансові операції містили помилки.

Найчастіше при поданні до Держфінмоніторингу повідомлень про фінансові операції допускаються такі помилки у Формі № 2-ФМ «Реєстр фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу»:

- поле 470 «Номер реєстрації» /«номер запису в реєстрі» - порядковий номер, який має наскрізну нумерацію і тому не може повторюватись/ – 15% від загальної кількості помилок.

Поле є обов'язковим для заповнення. Подання Форми № 2-ФМ з відсутнім значенням вказаного поля не допускається. Зазначається порядковий номер запису про фінансову операцію в реєстрі СПФМ (ВП). Реєстр усіх фінансових операцій одного суб'єкта має наскрізну нумерацію і порядкові номери записів у ньому не можуть повторюватись протягом усього періоду діяльності.

- поле 1050 «Дата видачі» /Не заповнене/ – 14% від загальної кількості помилок.

Поле є обов'язковим для заповнення щодо учасника – клієнта, лише якщо він є фізичною особою. Зазначається дата видачі документа, що посвідчує особу клієнта – фізичної особи.

- поле 140 «Номер телефону», поле 410 «Номер телефону» /Невірна довжина/ – 28 % від загальної кількості помилок.

Поле є обов'язковим для заповнення. Зазначається номер телефону (з міжміським кодом). Формою № 2-ФМ передбачено для цього 10 клітинок із розрахунку: 1 клітинка – 1 цифра.

- поле 790 «Дата народження» /Не заповнене/ - 14% від загальної кількості помилок.

Поле є обов'язковим для заповнення щодо учасника – клієнта, лише якщо він є фізичною особою. Зазначається дата народження клієнта – фізичної особи.

- поле 500 «Кількість учасників ФО» /Кількість зазначених учасників у полі 500: повинна співпадати з кількістю наданих відомостей про учасників/ - 10% від загальної кількості помилок.

Поле є обов'язковим для заповнення. На кожного з учасників фінансової операції заповнюється та надається до Держфінмоніторингу Форма № 2-ФМ у складі повідомлення про фінансову операцію. Таким чином, кількості учасників фінансової операції (поле № 500) відповідає кількість форм № 2-ФМ у складі одного повідомлення про фінансову операцію.

- поле 50 «Обліковий ідентифікатор СПФМ чи ВП», поле 260 «Обліковий ідентифікатор СПФМ чи ВП» /Не заповнене/ - 7% від загальної кількості помилок.

Поле є обов'язковим для заповнення. Подання Форми № 2-ФМ з відсутнім значенням вказаного поля не допускається. Зазначається обліковий ідентифікатор або номер свідоцтва про постановку на облік СПФМ чи ВП, в Єдиній інформаційній системі.

- поле 453 «Порядковий номер попередньої реєстрації фінансової операції в реєстрі, що не взята на облік» /453: невірно зазначено, операцію не знайдено, поле заповнюється у разі надання виду повідомлення «первинне»/ - 4% від загальної кількості помилок.

Поле є обов'язковим у разі виправлення помилок або неточностей у записх про фінансову операцію, що не взята на облік. Заповнюється у всіх випадках повторного направлення інформації про фінансову операцію на заміну раніше наданої і не взятої на облік Держфінмоніторингом. Указується порядковий номер реєстрації у реєстрі першої фінансової операції, що не взята на облік Держфінмоніторингом.

- поле 510 «Вид повідомлення (код) (необхідне позначити - V)» /Не заповнене/ - 4% від загальної кількості помилок.

Поле є обов'язковим для заповнення(у разі подання повідомлення про фінансову операцію до Держфінмоніторингу). Необхідно обрати один з наданих варіантів.

- поле 440 «Дата» /Не заповнене/ - 2% від загальної кількості помилок.

Поле є обов'язковим для заповнення(у разі подання повідомлення до Держфінмоніторингу). Зазначається дата здійснення повідомлення про фінансові операції, якою була надіслана фінансова операція.

- поле 490 «Ознака можливості відношення ФО до фінансування тероризму (необхідне позначити - V)» /Не заповнене/ - 2% від загальної кількості помилок.

Поле є обов'язковим для заповнення. Подання Форми № 2-ФМ з відсутнім значенням вказаного поля не допускається. Необхідно обрати один з наданих варіантів.

При заповненні форм слід користуватися такими загальними правилами:

- при заповненні форм № 2-ФМ і № 4 ФМ та їх поданні до Держфінмоніторингу України відповідно до вимог пункту 17 частини другої статті 6, частини другої статті 10, частини восьмої статті 12, частин першої та четвертої статті 17 Закону України «Про запобігання та

протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» для позначення терміновості повідомлення у графі «Ознака терміновості» заголовка цих форм зазначається символ «Т»;

- поля, що мають бути заповнені за допомогою кодів, заповнюються з використанням відповідних довідників кодів;

- якщо поля розбиті на клітини, всередині кожної клітини розміщується один символ (одна друкована літера, цифра або інший знак);

- якщо з будь-яких причин в окремих полях інформація відсутня, у них ставиться символ «-» (прочерк), якщо відповідне поле розбито на клітини, то прочерк проставляється в усіх клітинах;

- якщо в полі, розбитому на клітини, залишаються вільні клітини, то у вільних клітинах зліва від першої цифри проставляється символ «-» (прочерк).

Поля, що містять дані, встановлені в результаті ідентифікації осіб, та опис фінансової операції, призначення платежу, заповнюються тільки на підставі та мовою наданих оригіналів документів (чи належним чином завірених копій). Інші поля, які передбачається заповнювати текстом, заповнюються українською мовою.

З метою недопущення вищезазначених та інших помилок рекомендуємо користуватися при поданні до Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу Інструкцією щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної з здійсненням фінансового моніторингу, що затверджена наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2013 № 496.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Організація фінансового моніторингу: Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу / Аналіз помилок при поданні до Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції СПФМ, регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Держфінмоніторинг (26.11.2014).]

При виявленні фінансової операції, що має середній ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, суб'єкт забезпечує управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення відповідно до Правил.

6. Суб'єкт (відокремлений підрозділ) зберігає інформацію про фінансову операцію в обсязі, необхідному для подання до Держфінмоніторингу в установлених законодавством випадках повідомлення про фінансову операцію.

7. Інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, суб'єкт подає до Держфінмоніторингу у довільній формі за підписом керівника суб'єкта або відповідального працівника.

Роз'яснення (авт.: роз'яснення застаріле, але актуальне по суті): Для зловживання на ринку купівлі-продажу нерухомого майна використовуються різноманітні методи, механізми та інструменти, переважна більшість з яких можуть вважатися цілком легальними, однак в них використовуються кошти нелегального походження.

З метою попередження використання суб'єктів первинного фінансового моніторингу (далі – суб'єкт), що працюють на ринку нерухомості з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, вони повинні вживати певні заходи обачливості при аналізі ризиків як нових, так і існуючих клієнтів.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон) суб'єкт зобов'язаний забезпечувати виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, до початку, у процесі, в день виникнення підозр, після їх проведення або при спробі їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення та повідомляти про це Держфінмоніторинг. В Положенні про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких

здійснює Державна служба фінансового моніторингу України, затвердженому наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2013 № 561 передбачено, що виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу, в тому числі тих, які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, здійснюється суб'єктом (відокремленим підрозділом) на підставі:

ознак операцій, які відповідно до статті 16 Закону підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу;

переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (перелік розміщено на офіційному веб-сайті Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua) у розділі «Протидія тероризму»);

- типологій міжнародних організацій, що провадять діяльність у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;
- критеріїв ризику, визначених Держфінмоніторингом (наказ Держфінмоніторингу від 03.08.2010 № 126).

Оцінювання ризику клієнта здійснюється суб'єктом за відповідними критеріями, зокрема за географічним розташуванням країни реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, типом клієнта, видом послуг.

Крім того, за результатами аналізу найбільш розповсюджених методів та схем, можна виділити ознаки проведення ризикових операцій на ринку нерухомості, які можуть свідчити про можливість проведення операцій з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом або пов'язані з такими діями.

Так, рекомендуємо ріелторам при укладанні угод з клієнтами звертати увагу на наступне:

- походження капіталів, залучених при проведенні операцій з нерухомим майном, невідоме або знаходиться за кордоном, в тому числі у країнах, у яких рекомендації FATF не виконуються або виконуються недостатньою мірою;
- походження капіталів, залучених при проведенні операцій з нерухомим майном з країни, яка віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон або підтримує міжнародну терористичну діяльність;
- покупцем виступає юридична особа з незначним періодом діяльності (як правило такий термін не перевищує трьох місяців з дня державної реєстрації);
- клієнтом є новостворене підприємство, організоване виключно для придбання об'єкта нерухомості та ніякої іншої фінансово-господарської діяльності не здійснює, та підконтрольне нерезиденту;
- клієнтом є фізична особа, в т.ч. засновник юридичної особи вік та/або фізичний стан якої може свідчити про неможливість активної підприємницької діяльності (віком до 25 або понад 70 років);
- клієнти, які працюють тільки через представників;
- клієнт розраховується за операцією готівковими коштами;
- здійснення операцій з нерухомим майном ціна якого суттєво відрізняється від ринкової.

У разі виявлення фінансової операції, яка підлягає фінансовому моніторингу або стосовно якої є підозра, що вона пов'язана, стосується або призначена для фінансування терористичної діяльності, терористичних актів чи терористичних організацій та організацій або осіб, до яких застосовані міжнародні санкції, працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу), що її виявив, невідкладно інформує про це відповідального працівника суб'єкта (відокремленого підрозділу). Відповідальний працівник перевіряє зазначену інформацію та у випадках, передбачених Законом, забезпечує її реєстрацію та повідомляє Держфінмоніторинг і правоохоронні органи.

У разі прийняття відповідальним працівником рішення про недоцільність інформування Держфінмоніторингу про виявлену фінансову операцію він складає довідку, яка має містити обґрунтування рішення щодо недоцільності інформування та висновки щодо мети та підґрунтя такої операції, на підставі інформації, отриманої від клієнта.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Організація фінансового моніторингу: Методичні рекомендації з організації фінансового моніторингу / МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо особливостей виявлення суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України, фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу (30.10.2014).]

VII. Зупинення фінансових операцій

1. У разі виявлення працівником суб'єкта (відокремленого підрозділу) фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, інформація щодо такої фінансової операції невідкладно передається відповідальному працівнику суб'єкта (відокремленого підрозділу).

Для прийняття рішення про зупинення проведення фінансової операції відповідальний працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу) у той самий день подає керівнику суб'єкта інформацію щодо такої фінансової операції.

Рішення про зупинення проведення фінансової операції приймається керівником суб'єкта в день виявлення фінансової операції шляхом видання відповідного письмового доручення. Після прийняття такого рішення відповідальний працівник у той самий день забезпечує реєстрацію інформації про таку фінансову операцію і в день зупинення повідомляє Держфінмоніторинг в установленому законодавством порядку, зокрема про таку фінансову операцію, її учасників.

Суб'єкт зупиняє проведення фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, на два робочих дні з дня зупинення (включно).

2. Суб'єкт має право прийняти рішення про зупинення проведення фінансової операції на два робочих дні з дня зупинення (включно), якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону. Таке зупинення здійснюється у порядку, передбаченому пунктом 1 цього розділу.

3. У разі прийняття рішення про зупинення фінансової операції суб'єкт того самого дня повідомляє про це Держфінмоніторинг шляхом подання інформації за формою, встановленою законодавством.

Інформація подається до Держфінмоніторингу з дотриманням заходів, що виключають неконтрольований доступ до інформації або документів під час їх доставки.

4. У разі отримання суб'єктом рішення Держфінмоніторингу про подальше зупинення фінансової операції суб'єкт забезпечує подальше її зупинення на строк, визначений Держфінмоніторингом.

5. У разі отримання суб'єктом доручення Держфінмоніторингу, наданого з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави про зупинення відповідної фінансової операції як такої, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, суб'єкт зупиняє проведення або забезпечує моніторинг фінансової операції відповідної особи протягом строку, встановленого дорученням Держфінмоніторингу.

У разі зупинення фінансових операцій за дорученням Держфінмоніторингу суб'єкт у день надходження такого доручення вносить інформацію про таку операцію до реєстру.

6. Суб'єкт поновлює проведення фінансових операцій:

третього робочого дня з дня зупинення фінансової операції у разі неотримання суб'єктом протягом двох робочих днів рішення Держфінмоніторингу про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом протягом строку, зазначеного в рішенні Держфінмоніторингу про подальше зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідно до частини другої статті 17 Закону, повідомлення про скасування Держфінмоніторингом такого рішення, але не пізніше 31 робочого дня з дня зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дати закінчення строку зупинення відповідної (відповідних) фінансової (фінансових) операції (операцій), зазначеної (зазначених) у рішенні Держфінмоніторингу про продовження зупинення відповідної (відповідних) фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом доручення Держфінмоніторингу відповідно до частини п'ятої статті 23 Закону про поновлення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави.

Суб'єкт повідомляє клієнта у разі його звернення про зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій), якщо строк її (їх) зупинення перевищив сім робочих днів.

VIII. Проведення внутрішніх перевірок або незалежного аудиту

1. Положення цього розділу застосовуються суб'єктами, крім тих, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи.

2. Внутрішня перевірка діяльності суб'єкта на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється не рідше одного разу на рік.

3. Перевірка здійснюється за рішенням керівника суб'єкта або особи, яка виконує його обов'язки, та оформляється розпорядчим документом. Строк проведення перевірки та питання перевірки визначаються в розпорядчому документі.

4. Питання перевірки охоплюють:

1) відповідність Правил і Програми вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) виконання заходів, передбачених Програмою;

3) дотримання вимог Правил;

4) виконання заходів, передбачених відповідною програмою навчання;

5) відповідність оцінки ризику критеріям ризику, визначеним Міністерством фінансів України;

6) дотримання працівниками вимог щодо зберігання документів з питань фінансового моніторингу.

Керівник суб'єкта або особа, яка виконує його обов'язки, має право включати додаткові питання відповідно до діяльності суб'єкта, які підлягають перевірці.

5. Перевірка здійснюється посадовими особами суб'єкта, визначеними відповідним розпорядчим документом.

6. За результатами перевірки складається акт, який підписують(є) особи (особа), які (яка) здійснювали (здійснювала) перевірку. В акті зазначаються висновки та у разі необхідності пропозиції щодо усунення недоліків, виявлених за результатами перевірки.

Акт перевірки після його підписання надається керівнику суб'єкта для інформування та вжиття в разі потреби заходів реагування.

Ознайомлення керівника суб'єкта з актом перевірки підтверджується його підписом.

7. Суб'єкт може замовити незалежний аудит своєї діяльності у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення аудитором (аудиторській фірмі), що включений (включена) до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів Аудиторської палати України.

8. Акт перевірки або аудиторський висновок зберігаються у суб'єкта протягом п'яти років з дати проведення перевірки чи аудиту.

IX. Підготовка персоналу суб'єкта щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Положення цього розділу застосовуються суб'єктами, крім тих, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи.

2. Для забезпечення належного рівня підготовки персоналу з питань проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу) здійснює підготовку персоналу щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, шляхом проведення освітніх та практичних заходів.

3. Усі працівники суб'єкта (відокремленого підрозділу), які беруть участь у здійсненні або у забезпеченні здійснення фінансової операції (далі - працівники), повинні ознайомитися з Правилами та Програмою, а також брати участь у відповідних навчальних заняттях.

4. Працівники мають бути письмово попереджені про відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

5. Підготовка працівників відповідно до їх посадових обов'язків здійснюється шляхом проведення освітніх та практичних заходів, зокрема щодо:

ознайомлення працівників із законодавством та міжнародними стандартами з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

ознайомлення працівників з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу;

вивчення передового досвіду у виявленні фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

ознайомлення працівників із засобами і прийомами вивчення клієнтів та перевірки інформації щодо їх ідентифікації і верифікації;

ознайомлення працівників з порядком управління ризиками щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі проведення практичних занять щодо здійснення ними оцінки ризиків, з урахуванням встановлених критеріїв ризику.

Проведення кожного навчального заняття підтверджується відповідним записом у журналі освітніх заходів, що є окремим документом, заповнюється відповідальним працівником суб'єкта (відокремленого підрозділу) та містить, зокрема, відомості щодо дати проведення заняття, переліку тем і підписи працівників, які пройшли навчальні заняття.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики та
методології бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Коментар: Відповідно до пункту 8 частини першої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення щодо суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна здійснюється Держфінмоніторингом. Згідно з пунктом 2 частини другої статті 14 Закону Держфінмоніторинг зобов'язаний, в межах повноважень, забезпечувати надання методологічної, методичної та іншої допомоги суб'єктам первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (в тому числі надавати роз'яснення з питань застосування законодавства у цій сфері).

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України» прийнятий відповідно до статей 6 - 9, 14 та 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою забезпечення координації діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо організації фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України складається з дев'яти розділів:

- I. Загальні положення (визначені цілі правового регулювання та термінологія).
- II. Призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу.
- III. Розроблення правил та програми здійснення фінансового моніторингу.
- IV. Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнта.
- V. Управління ризиками та оцінка ризиків.
- VI. Виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.
- VII. Зупинення фінансових операцій.
- VIII. Проведення внутрішніх перевірок або незалежного аудиту.
- IX. Підготовка персоналу суб'єкта щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
НАКАЗ

26.01.2016

м. Київ

№ 18

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
31 березня 2016 р. за № 482/28612

Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до пунктів 1 і 3 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою здійснення Державною службою фінансового моніторингу України нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Критерії, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що додаються.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 05 березня 2012 року № 325 «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 березня 2012 року за № 435/20748.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Романюк Ю.П.) та Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Гаєвський І.М.) забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О.Л. та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А.Т.

Міністр

Н. Ярьсько

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму»	05.03.2012 № 325	22.03.2012 № 435/20748	Офіційний вісник України від 06.04.2012, № 24, стор. 105, стаття 928, код акту 60937/2012	06.04.2012	Наказ Міністерства фінансів України від 26.01.2016 № 18
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення»	26.01.2016 № 18	31.03.2016 № 482/28612	Офіційний вісник України від 22.04.2016, № 30, стор. 272, стаття 1233, код акту 81551/2016	22.04.2016	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ

Міністерства фінансів України
26.01.2016 № 18Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
31 березня 2016 р.
за № 482/28612**КРИТЕРІЇ,****за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення**

1. Ці Критерії, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі - Критерії), розроблено відповідно до вимог пунктів 1 і 3 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) з метою формування планів перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг).

2. Терміни в цих Критеріях вживаються у значеннях, наведених у Законі.

3. Дія цих Критеріїв поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів,

одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється Держфінмоніторингом, - суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі - продажу нерухомого майна (далі - суб'єкти).

4. Ризики суб'єктів бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення оцінюються за такими критеріями:

строк здійснення діяльності із надання посередницьких послуг під час здійснення операцій з купівлі - продажу нерухомого майна;

наявність фактів порушень законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

наявність відокремлених підрозділів (філій, інших підрозділів суб'єкта).

5. За результатами оцінювання суб'єктів встановлюється низький, середній або високий ризик:

1) до суб'єктів з низьким ризиком належать такі, що відповідають усім нижченаведеним критеріям:

провадження діяльності із надання посередницьких послуг під час здійснення операцій з купівлі - продажу нерухомого майна понад п'ять років;

відсутність протягом останніх трьох років фактів порушень законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

відсутність відокремлених підрозділів (філій);

2) до суб'єктів з високим ризиком належать такі, що відповідають нижченаведеним критеріям:

провадження діяльності із надання посередницьких послуг під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна менше ніж три роки;

протягом останнього року встановлено два і більше порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

наявні більше ніж три відокремлені підрозділи (філії).

6. До суб'єктів із середнім ризиком належать такі, яких не можна віднести ні до низького, ні до високого рівня ризику.

7. Суб'єкти, що мають низький рівень ризику, перевіряються не частіше одного разу на три роки.

Суб'єкти, що мають середній рівень ризику, перевіряються не частіше одного разу на два роки.

Суб'єкти, що мають високий рівень ризику, перевіряються не частіше одного разу на рік.

Директор

Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку

Ю.П. Романюк

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» прийнятий відповідно до пунктів 1 і 3 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою здійснення Державною службою фінансового моніторингу України нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

Основна мета правового регулювання вказаного нормативно-правового акту є формування планів перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Державна служба фінансового моніторингу України.

Дія Критеріїв, затверджених наказом, поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється Держфінмоніторингом, - суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі - продажу нерухомого майна.

Таким чином, ризики суб'єктів бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення оцінюються за такими критеріями:

строк здійснення діяльності із надання посередницьких послуг під час здійснення операцій з купівлі - продажу нерухомого майна;

наявність фактів порушень законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

наявність відокремлених підрозділів (філій, інших підрозділів суб'єкта).

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

14.04.2015

м. Київ

№ 436

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
05 травня 2015 р. за № 492/26937

Про затвердження Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність, накази Міністерства фінансів України:

від 05 січня 2012 року № 5 «Про затвердження Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02 березня 2012 року за № 348/20661;

від 05 лютого 2013 року № 59 «Про внесення змін до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 27 лютого 2013 року за № 329/22861;

від 12 серпня 2014 року № 808 «Про затвердження Змін до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 26 серпня 2014 року за № 1026/25803.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) та Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Гаєвський І. М.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О. Л. та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А. Т.

В. о. Міністра

І. Уманський

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної
регуляторної служби України
Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

К. М. Ляпіна

І. Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Державним комітетом фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу»	21.07.2010 № 120	07.09.2010 № 784/18079	Офіційний вісник України від 20.09.2010, № 69, стор. 52, стаття 2497, код акту 52735/2010	18.09.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 05.01.2012 № 5
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу»	05.01.2012 № 5	02.03.2012 № 348/20661	Офіційний вісник України від 23.03.2012, № 20, стор. 153, стаття 777, код акту 60741/2012	23.03.2012	Наказ Міністерства фінансів України від 14.04.2015 № 436
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу»	14.04.2015 № 436	05.05.2015 № 492/26937	Офіційний вісник України від 22.05.2015, № 38, стор. 270, стаття 1156, код акту 76807/2015	22.05.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

14 квітня 2015 року № 436

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

05 травня 2015 р. за № 492/26937

ПОРЯДОК

проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу

І. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено на підставі пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) з метою здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Державна служба фінансового моніторингу

РОЗДІЛ III.

України (далі - Держфінмоніторинг), шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі безвізних.

2. Дія цього Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до пункту 8 частини першої статті 14 Закону здійснюється Держфінмоніторингом, а саме суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна (далі - СПФМ) та/або їх відокремлених підрозділів.

3. Терміни, які застосовані у цьому Порядку, вживаються у значеннях, наведених в Законі.

4. Держфінмоніторинг здійснює планові та позапланові перевірки, у тому числі безвізні.

Плановою перевіркою вважається перевірка діяльності СПФМ, яка передбачена у плані перевірок, що складається за формою згідно з додатком 1 до цього Порядку.

Позаплановою перевіркою вважається перевірка, яка не передбачена в плані перевірок.

Візна перевірка - планова або позапланова перевірка СПФМ, пов'язана з виходом працівників Держфінмоніторингу за місцезнаходженням СПФМ.

Безвізна перевірка - планова або позапланова перевірка СПФМ, не пов'язана з виходом працівників Держфінмоніторингу за місцезнаходженням СПФМ.

Суб'єктами перевірки є: СПФМ та/або його відокремлені підрозділи.

II. Організація та підготовка проведення перевірки

1. Підставою для проведення Держфінмоніторингом планової перевірки СПФМ та/або його відокремленого підрозділу щодо дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення є включення його до плану перевірок на відповідний квартал. План проведення перевірок затверджується наказом Держфінмоніторингу.

До плану проведення перевірок на відповідний квартал включаються СПФМ та/або його відокремлені підрозділи, які на дату його формування перебувають на обліку в Держфінмоніторингу.

Планова перевірка СПФМ та/або його відокремленого підрозділу проводиться не частіше одного разу на рік.

2. Датою, з якої починається відлік строку для визначення початку наступної планової перевірки, є дата закінчення періоду, за який проведено попередню планову перевірку.

3. Планова перевірка передбачає заплановану Держфінмоніторингом перевірку відповідності діяльності СПФМ та/або його відокремленого підрозділу вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення протягом періоду, який підлягає перевірці. Питання, охоплені плановою перевіркою за певний період, не можуть стати об'єктом наступної планової перевірки.

4. Планова перевірка охоплює перелік питань щодо додержання СПФМ та/або його відокремленим підрозділом обов'язків, визначених Законом, а також іншими нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Перевірці підлягають такі питання:

дотримання СПФМ вимог законодавства при призначенні працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;

дотримання СПФМ вимог законодавства при постановці на облік у Держфінмоніторингу;

виконання працівником, відповідальним за проведення фінансового моніторингу, своїх обов'язків, зокрема щодо інформування керівника СПФМ про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та інші заходи, вжиті для реалізації вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу;

наявність правил фінансового моніторингу, програм здійснення фінансового моніторингу та їх відповідність вимогам законодавства. Визначення СПФМ порядку ознайомлення, зберігання, користування правилами і програмою та переліку осіб, які мають право доступу до цих документів;

порядок здійснення ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів та уточнення інформації про клієнтів у випадках, передбачених Законом;

встановлення СПФМ кінцевого бенефіціарного власника (контролера) клієнта - юридичної особи;

Роз'яснення: Згідно з пунктом 20 частини першої статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) кінцевий бенефіціарний власник (контролер) – фізична особа, яка незалежно від формального володіння має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначити умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління, або яка має можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.

Вищенаведена норма Закону однозначно встановлює, що володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі не є обов'язковою умовою, яка дає змогу визначити належність фізичної особи до кінцевого бенефіціарного власника (контролера).

Тобто, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) може бути фізична особа, яка не володіє часткою у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу компанії, але яка має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність компанії у спосіб, визначений зазначеною нормою Закону.

Слід зазначити, що кінцевий бенефіціарний власник (контролер) у юридичної особи може бути відсутній.

Враховуючи викладене, суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен вжити всіх необхідних заходів у відношенні клієнта – юридичної особи щодо встановлення кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) або факту їх відсутності.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять п'ятого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 5 березня 2015 року) / Питання 1. Визначення кінцевого бенефіціарного власника (контролера).]

Роз'яснення: Згідно з пунктом 20 частини першої статті 1 Закону кінцевий бенефіціарний власник (контролер) – фізична особа, яка незалежно від формального володіння має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначити умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління, або яка має можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння

однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.

Водночас, відповідно до пункту 6 частини першої статті 1 Закону вигодоодержувач - особа, на користь або в інтересах якої проводиться фінансова операція.

Враховуючи викладене, з позиції Закону кінцевий бенефіціарний власник та вигодоодержувач не є тотожними визначеннями.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять шостого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 7 липня 2015 року) / Питання 2. Поняття кінцевого бенефіціарного власника (контролера) та вигодоодержувача.]

Роз'яснення: *Щодо кінцевих бенефіціарних власників пайових інвестиційних фондів*

Згідно з частиною першою статті 41 Закону України «Про інститути спільного інвестування» пайовий інвестиційний фонд – сукупність активів, що належать учасникам такого фонду на праві спільної часткової власності, перебувають в управлінні компанії з управління активами та обліковуються нею окремо від результатів її господарської діяльності.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 41 вищезазначеного Закону пайовий інвестиційний фонд не є юридичною особою і не може мати посадових осіб.

Таким чином, враховуючи визначення кінцевого бенефіціарного власника (контролера), визначеного в статті 1 Закону (яке стосується лише юридичних осіб), за позицією Держфінмоніторингу, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та інших учасників Робочої групи, в пайових інвестиційних фондів відсутній кінцевий бенефіціарний власник (контролер).

Щодо кінцевих бенефіціарних власників недержавних пенсійних фондів

Згідно з статтею 1 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» недержавний пенсійний фонд – юридична особа, яка має статус неприбуткової організації (непідприємницького товариства), функціонує та провадить діяльність виключно з метою накопичення пенсійних внесків на користь учасників пенсійного фонду з подальшим управлінням пенсійними активами, а також здійснює пенсійні виплати учасникам зазначеного фонду у визначеному цим Законом порядку.

Відповідно до частини шостої статті 8 вищезазначеного Закону засновники будь-якого недержавного пенсійного фонду можуть бути засновниками компанії з управління активами та професійного адміністратора, з якими цей фонд уклав відповідні договори.

Разом з тим, згідно із статтею 13 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення», для забезпечення управління та здійснення контролю за поточною діяльністю пенсійного фонду утворюється рада пенсійного фонду.

Засновник (засновники) пенсійного фонду, роботодавці – платники корпоративного пенсійного фонду, а також роботодавці, які є вкладниками професійних пенсійних фондів, делегують своїх представників до складу ради фонду в порядку, передбаченому статутом фонду. Такі представники визнаються членами ради фонду після їх затвердження засновником (зборами засновників) фонду. Члени ради будь-якого фонду обираються на три роки з правом переобрання на наступний строк з числа осіб, які, зокрема, не є пов'язаними особами інших членів ради фонду. Кандидат у члени ради пенсійного фонду інформує засновника щодо прямого та/або опосередкованого володіння самостійно чи разом з іншими особами 10 і більше відсотками статутного капіталу та/або правом голосу щодо акцій, пайв юридичної особи, або незалежного від формального володіння можливості суттєвого впливу на управління чи діяльність юридичної особи.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення», до повноважень ради пенсійного фонду належить, зокрема, затвердження інвестиційної декларації та змін до неї, укладення від імені пенсійного фонду договорів з адміністратором, компанією з управління активами або іншими особами, які має право здійснювати управління активами пенсійного фонду, зберігачем, аудитором пенсійного фонду.

Таким чином, за позицією Державної служби фінансового моніторингу України та Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг, з урахуванням законодавчого визначення кінцевого бенефіціарного власника, останній в недержавному пенсійному фонді може бути відсутній.

Разом з тим, враховуючи статті 6, 13, 14 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення», а саме можливість засновників фонду бути засновниками компанії з управління активами та адміністратора недержавного пенсійного фонду, та їх право делегувати своїх представників до складу ради фонду, наявність або відсутність кінцевого бенефіціарного власника у недержавному пенсійному фонді необхідно для кожного фонду розглядати окремо, аналізуючи при цьому зв'язки між засновниками фонду, компанії з управління активами, адміністратора недержавного пенсійного фонду та членами ради фонду.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять шостого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 7 липня 2015 року) / Питання 3. Визначення кінцевого бенефіціарного власника (контролера) пайових інвестиційних фондів та недержавних пенсійних фондів.]

здійснення СПФМ оцінки ризику своїх клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків, визначених Міністерством фінансів України, та наявності документів, що підтверджують її проведення;

вжиття заходів СПФМ у разі встановлення ділових відносин з клієнтами, щодо яких встановлено високий рівень ризику, благодійними та неприбутковими організаціями;

порядок зберігання документів щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усіх документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час проведення заходів щодо верифікації клієнта чи поглибленої перевірки клієнта);

повнота і своєчасність виявлення фінансових операцій та дотримання порядку реєстрації фінансових операцій, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу, та операцій, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

дотримання порядку подання СПФМ до Держфінмоніторингу інформації (повнота, своєчасність, достовірність) про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та операції, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

дотримання СПФМ вимог законодавства стосовно зупинення фінансових операцій;

результати виконання СПФМ доручень (рішень, запитів) Держфінмоніторингу;

організація професійної підготовки працівників та керівників підрозділів, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, а також підготовка персоналу СПФМ щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

вжиття заходів щодо запобігання розголошенню інформації, що подається до Держфінмоніторингу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу;

результати внутрішніх перевірок діяльності СПФМ на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

встановлення СПФМ свого кінцевого бенефіціарного власника (контролера), регулярне оновлення і зберігання інформації про нього та надання її державному реєстратору у випадках та в обсязі, передбачених законодавством України.

Положення абзаців третього, п'ятого, шостого, шістнадцятого, вісімнадцятого та дев'ятнадцятого цього пункту не поширюються на СПФМ - суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, якщо вони провадять свою діяльність одноособово без утворення юридичної особи.

5. Програма проведення перевірки складається на підставі питань, визначених пунктом 4 цього розділу. Програма затверджується Головою Держфінмоніторингу.

6. Про проведення планової виїзної перевірки СПФМ та/або його відокремлений підрозділ повинен бути попередньо письмово повідомлений Держфінмоніторингом.

Повідомлення про проведення планової виїзної перевірки оформляється на бланку Держфінмоніторингу, підписується Головою або заступником Голови Держфінмоніторингу та надсилається до СПФМ та/або його відокремленого підрозділу рекомендованим листом з повідомленням про вручення або нарочним.

Перевірка розпочинається не раніше ніж через десять календарних днів з дати отримання СПФМ та/або його відокремленим підрозділом повідомлення про її проведення.

У разі відсутності у Держфінмоніторингу підтвердження про отримання СПФМ та/або його відокремленим підрозділом повідомлення про проведення перевірки до СПФМ та/або його відокремленого підрозділу повторно направляється повідомлення про проведення перевірки.

У разі повторного повернення до Держфінмоніторингу повідомлення про проведення перевірки у зв'язку з неможливістю вручення його СПФМ та/або його відокремленому підрозділу працівниками Держфінмоніторингу складається відповідний акт про неможливість проведення перевірки СПФМ та/або його відокремленого підрозділу за формою згідно з додатком 2 до цього Порядку.

7. Позапланова перевірка проводиться на підставі наказу Держфінмоніторингу за окремими питаннями.

8. Позапланова перевірка може проводитись за наявності хоча б однієї з таких підстав:

письмового повідомлення органів державної влади та/або місцевого самоврядування про ознаки порушення СПФМ та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

на виконання судових рішень та на вимогу правоохоронних органів;

за ініціативою Держфінмоніторингу у разі безпосереднього виявлення ним ознак порушення СПФМ та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення під час його діяльності;

виявлення Держфінмоніторингом нових документів (обставин), які не були (не могли бути) відомі під час проведення планової перевірки та які можуть вплинути на висновки за результатами планової перевірки;

подання СПФМ до Держфінмоніторингу інформації/документів, які не були надані під час планової чи позапланової перевірки;

необхідність перевірки виконання СПФМ законної вимоги стосовно усунення порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Повторна перевірка питань, які перевірялись раніше, здійснюється лише за рішенням суду та/або за постановою (ухвалою) слідчого, прокурора (слідчого судді) у кримінальному провадженні.

9. Перевірка здійснюється робочою групою, до складу якої входять працівники Держфінмоніторингу.

10. Мінімальний за чисельністю склад робочої групи Держфінмоніторингу для проведення виїзної перевірки має становити дві особи.

11. Перевірка призначається на строк, необхідний для забезпечення своєчасного та в повному обсязі її проведення, але не більше ніж на 20 робочих днів.

12. Для проведення виїзної перевірки видається посвідчення на право проведення перевірки за формою згідно з додатком 3 до цього Порядку (далі - Посвідчення) у двох примірниках, які підписуються Головою Держфінмоніторингу. У разі відсутності Голови Держфінмоніторингу Посвідчення підписується особою, яка виконує його обов'язки.

У Посвідченні визначаються склад робочої групи та її керівник.

13. У разі потреби за обґрунтованим письмовим зверненням керівника робочої групи строк проведення перевірки може бути продовжений Головою Держфінмоніторингу, але не більше ніж на 10 робочих днів. У разі продовження строку перевірки робиться відмітка у відповідних полях Посвідчення. У разі відсутності Голови Держфінмоніторингу рішення про продовження строку проведення перевірки приймається особою, яка виконує його обов'язки.

14. Перевірка вважається розпочатою з дати отримання другого примірника Посвідчення керівником (особою, яка виконує його обов'язки) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу. Про отримання другого примірника Посвідчення керівник (особа, яка виконує його обов'язки) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу власноруч робить відмітку на першому примірнику Посвідчення.

Керівник робочої групи за своїм підписом у разі потреби разом з Посвідченням надає керівнику (особі, яка виконує його обов'язки) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки, за формою згідно з додатком 4 до цього Порядку.

У разі продовження строку проведення перевірки засвідчена копія Посвідчення з відміткою про його продовження надається керівнику (особі, яка виконує його обов'язки) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

15. Облік виданих Посвідчень ведеться в Журналі обліку посвідчень на право проведення перевірок за формою згідно з додатком 5 до цього Порядку. Журнал ведеться на паперових носіях або в електронному вигляді.

Кожному Посвідченню, що внесене до журналу, присвоюється порядковий номер у межах одного календарного року.

Після завершення перевірок примірники Посвідчень зберігаються разом з матеріалами перевірок.

III. Проведення планової перевірки

1. Планова перевірка може бути виїзною або безвиїзною.

Безвиїзна перевірка здійснюється у разі неможливості організації проведення перевірки за місцезнаходженням СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

2. Під час проведення планової перевірки робоча група детально вивчає, аналізує та оцінює всі необхідні документи (в тому числі інформацію з обмеженим доступом), які стосуються діяльності СПФМ та/або його відокремлених підрозділів, з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

3. Члени робочої групи мають право отримувати достовірну інформацію, документи, знімати копії або отримувати витяги з документів СПФМ та/або його відокремленого підрозділу, необхідних для проведення перевірки, та вимагати їх засвідчення відбитком печатки (за наявності) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

4. У разі існування документа лише в електронній формі за умови, що цей документ створений СПФМ та/або його відокремленим підрозділом, СПФМ та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний надати його паперову копію, що забезпечує візуальну форму відображення документа, засвідчену підписом керівника СПФМ або його відокремленого підрозділу чи особи, яка виконує його обов'язки, та скріплену печаткою (за наявності) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

У разі неможливості надати паперову копію, що забезпечує візуальну форму відображення документа, проводиться огляд електронного документа, про що складається відповідний акт за формою згідно з додатком 6 до цього Порядку.

IV. Проведення позапланової перевірки

1. Позапланова перевірка може бути виїзною або безвиїзною.

Безвиїзна позапланова перевірка здійснюється у разі неможливості організації проведення перевірки за місцезнаходженням СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

2. Позапланова перевірка може бути призначена за наявності підстав, визначених пунктом 8 розділу II цього Порядку, Головою Держфінмоніторингу або особою, яка виконує його обов'язки.

3. Питання, охоплені плановою виїзною перевіркою за певний період, не можуть стати об'єктом позапланової перевірки, крім випадків, передбачених законодавством.

4. Позапланова перевірка здійснюється з урахуванням положень розділів III та V цього Порядку.

V. Проведення безвиїзної перевірки

1. Безвиїзною перевіркою вважається перевірка, яка проводиться в приміщенні Держфінмоніторингу на підставі отриманих від СПФМ та/або його відокремленого підрозділу документів та пояснень без виходу за місцезнаходженням СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

2. Планова або позапланова безвиїзна перевірка здійснюється на підставі наказу Держфінмоніторингу, яким визначається склад робочої групи та її керівник. У разі проведення безвиїзної перевірки робоча група може складатися з однієї особи.

3. Для одержання від СПФМ та/або його відокремленого підрозділу достовірної інформації, документів, копій документів або витягів з документів, необхідних для проведення планової або позапланової безвиїзної перевірки, на адресу СПФМ та/або його відокремленого підрозділу надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення або нарочним письмовий запит за формою згідно з додатком 7 до цього Порядку з вимогою надання відповідних документів або інформації, що міститься в них. Повідомлення про проведення планової або позапланової безвиїзної перевірки та підстави для її проведення зазначаються у запиті.

4. СПФМ та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний у визначений запитом термін подати Держфінмоніторингу всю перелічену в запиті інформацію, документи, копії документів або витяги з документів, засвідчені відбитком печатки (за наявності) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

У разі неможливості надати необхідні документи СПФМ та/або його відокремлений підрозділ зазначає причини їх неподання.

5. У разі відсутності у Держфінмоніторингу підтвердження про отримання СПФМ та/або його відокремленим підрозділом запиту про надання документів, необхідних для проведення планової або позапланової безвиїзної перевірки, до СПФМ та/або його відокремленого підрозділу повторно направляється запит про надання документів, необхідних для проведення планової або позапланової безвиїзної перевірки.

У разі повторного повернення до Держфінмоніторингу запиту про надання документів, необхідних для проведення планової або позапланової безвиїзної перевірки, у зв'язку з неможливістю вручення його СПФМ та/або його відокремленому підрозділу працівниками Держфінмоніторингу складається відповідний акт про неможливість проведення перевірки СПФМ та/або його відокремленого підрозділу за формою згідно з додатком 2 до цього Порядку.

VI. Оформлення результатів перевірок

1. За результатами планових або позапланових перевірок робоча група складає у двох примірниках Акт перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Акт перевірки) за формою згідно з додатком 8 до цього Порядку (для виїзної перевірки).

Акт перевірки підписують члени робочої групи та керівник СПФМ та/або відокремленого підрозділу або особа, яка виконує його обов'язки, не пізніше дати закінчення терміну проведення перевірки.

За результатами проведення планової або позапланової безвиїзної перевірки Акт перевірки за формою згідно з додатком 9 до цього Порядку складається в одному примірнику та підписується робочою групою.

2. У разі якщо перевірки здійснювались за місцезнаходженням СПФМ та/або його відокремленого підрозділу, розташованих в різних адміністративно-територіальних одиницях, виявлені факти невиконання (неналежного виконання) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення СПФМ та його відокремленим підрозділом викладаються в різних актах перевірки. При цьому до Акта перевірки СПФМ включаються дані про порушення, виявлені у його відокремленому підрозділі.

3. До примірника Акта перевірки Держфінмоніторингу обов'язково додаються матеріали перевірки - копії документів, витяги з документів, належним чином засвідчені СПФМ та/або його відокремленим підрозділом, пояснення, протоколи та інші документи згідно з переліком, зазначеним в Акті перевірки.

Інформація, що міститься в Акті перевірки, не підлягає розголошенню працівниками Держфінмоніторингу, яким вона стала відома. Акт та матеріали перевірки не підлягають передачі юридичним чи фізичним особам, а також іншим органам, за винятком випадків, передбачених законом.

4. При складанні Акта перевірки мають бути додержані об'єктивність і вичерпність опису виявлених фактів і даних.

5. Не допускається викладати в Акті перевірки припущення та факти, не підтверджені документально.

6. В Акті перевірки викладаються всі виявлені під час перевірки факти невиконання (неналежного виконання) СПФМ та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

За результатами перевірки у разі встановлення фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення керівник робочої групи або особа, якій доручено проведення перевірки, наводить в Акті перевірки пропозиції щодо усунення виявлених порушень.

У разі усунення СПФМ та/або його відокремленим підрозділом під час проведення перевірки порушень та недоліків, виявлених під час проведення перевірки, це відображається в Акті перевірки.

7. Будь-які виправлення та доповнення в Акті перевірки після його підписання членами робочої групи або особою, якій доручено проведення перевірки, не допускаються. Про виявлення опісок після підписання Акта перевірки СПФМ та/або його відокремлений підрозділ повідомляється письмово.

8. У разі подання СПФМ та/або його відокремленим підрозділом, що перевіряється, документів не в повному обсязі, подання недостовірної інформації/документів, часткового подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані відомості, на запит Держфінмоніторингу, або часткової втрати документів (у тому числі інформації про рахунки або активи) в Акті перевірки робиться запис про це із зазначенням причин.

9. У разі неподання СПФМ та/або його відокремленим підрозділом, що перевіряється, документів, необхідних для проведення перевірки, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані відомості, на запит Держфінмоніторингу, або втрати документів (у тому числі інформації про рахунки або активи) складається Акт про неподання документів за формою згідно з додатком 10 до цього Порядку.

10. Якщо член робочої групи не згоден зі змістом Акта перевірки, він має право викласти в письмовій формі свою окрему думку з обґрунтуванням і додати її до Акта перевірки.

11. У разі відмови керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу або особи, яка виконує його обов'язки, від підписання Акта перевірки про це робиться відмітка на обох примірниках Акта перевірки. При цьому у керівника залишається право надати в письмовій формі зауваження (заперечення) до Акта перевірки.

Один з примірників Акта перевірки під особистий підпис вручається керівнику СПФМ та/або його відокремленого підрозділу, другий примірник зберігається в Держфінмоніторингу.

Про результати планової або позапланової безвізної перевірки (про факти виявлення правопорушень і їх перелік або відсутність правопорушень) СПФМ та/або його відокремлений підрозділ

повідомляється письмово за формою згідно з додатком 11 до цього Порядку рекомендованим листом протягом п'яти робочих днів після підписання Акта перевірки.

12. У разі відмови керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу від отримання другого примірника Акта перевірки та/або вчинення про це запису на першому примірнику Акта перевірки керівник робочої групи робить відповідний запис у двох примірниках Акта перевірки в місці, визначеному для підписання представником СПФМ та/або його відокремленого підрозділу, після чого протягом п'яти робочих днів другий примірник Акта перевірки (копія першого примірника) надсилається до СПФМ та/або його відокремленого підрозділу рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

13. У разі відсутності у день підписання Акта перевірки керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу або особи, яка виконує його обов'язки, про це робиться відмітка у відповідних полях обох примірників Акта перевірки із зазначенням причини їх відсутності. Другий примірник Акта перевірки у строки та у порядку, визначених пунктом 12 цього розділу, надсилається СПФМ та/або його відокремленому підрозділу. При цьому у керівника залишається право надати в письмовій формі зауваження (заперечення) до Акта перевірки.

14. Зауваження (заперечення) до Акта перевірки можуть надаватися СПФМ та/або його відокремленим підрозділом протягом трьох робочих днів з дати отримання другого примірника Акта перевірки (для виїзної перевірки) або до дати прийняття рішення Комісією Державної служби фінансового моніторингу України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (для безвиїзної планової або позапланової перевірки). Ці зауваження (заперечення) є невід'ємною частиною Акта перевірки.

15. Акт перевірки не пізніше наступного робочого дня з дати його підписання реєструється в Журналі обліку результатів перевірок за формою згідно з додатком 12 до цього Порядку, що зберігається в Держфінмоніторингу.

VII. Права та обов'язки керівника та членів робочої групи

1. Керівник, члени робочої групи при проведенні перевірки мають право:

- мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;
- вимагати для перевірки необхідну достовірну інформацію, документи, копії документів або витяги з документів, засвідчені відбитком печатки (за наявності) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень;
- вимагати в межах своєї компетенції у посадових осіб СПФМ та/або його відокремленого підрозділу надання письмових пояснень;
- у разі якщо є дані, які свідчать про наявність реальної загрози життю, здоров'ю або майну членів робочої групи, звертатися до правоохоронних органів для вжиття спеціальних заходів забезпечення безпеки;
- у разі недопуску до проведення перевірки, застосування щодо членів робочої групи насильства звертатися до органів внутрішніх справ для вжиття заходів відповідно до законодавства;
- узгоджувати із керівництвом СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (особами, які виконують їх обов'язки) організаційні питання проведення перевірки.

2. Керівник, члени робочої групи при проведенні перевірки зобов'язані:

- вручити керівнику СПФМ (особі, яка виконує його обов'язки) в приміщенні СПФМ та/або його відокремленого підрозділу або в приміщенні Держфінмоніторингу другий примірник Посвідчення та отримати від цієї особи відмітку про це на першому примірнику Посвідчення. У разі відмови представника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу від проставляння відмітки про отримання другого примірника Посвідчення керівник робочої групи або особа, якій доручено проведення перевірки, робить відповідний запис та засвідчує це власним підписом;

- повідомити керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (особу, яка виконує його обов'язки) про права, обов'язки та повноваження робочої групи або особи, якій доручено проведення перевірки, причину та мету перевірки, права, обов'язки та відповідальність СПФМ та його посадових осіб;

- визначити перелік необхідних для перевірки документів та терміни їх надання;

у випадках, передбачених пунктом 3 цього розділу, скласти Акт про відмову СПФМ та/або його відокремленого підрозділу в проведенні перевірки за формою згідно з додатком 13 до цього Порядку;

узгодити інші організаційні питання проведення перевірки.

3. Акт про відмову СПФМ та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки складається у разі:

недопуску робочої групи до приміщень СПФМ та/або його відокремленого підрозділу;

відмови керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (особи, яка виконує його обов'язки) поставити на першому примірнику Посвідчення підпис та/або зазначити прізвище, ініціали, посаду особи та дату отримання нею другого примірника Посвідчення;

відмови керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (особи, яка виконує його обов'язки) повернути перший примірник Посвідчення.

4. У разі відсутності СПФМ та/або відокремленого підрозділу за місцезнаходженням, вказаним у відомостях, що подавалися до Держфінмоніторингу під час реєстрації СПФМ (відокремленого підрозділу), або зазначеним у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, складається Акт про відсутність СПФМ та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням за формою згідно з додатком 14 до цього Порядку.

5. У разі відмови керівника СПФМ (особи, яка виконує його обов'язки) на усний запит членів робочої групи надати документи чи належним чином засвідчені копії документів (витяги з документів) керівник робочої групи вручає керівнику СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (особі, яка виконує його обов'язки) запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки (додаток 4), із зазначенням дати та часу надання необхідних документів.

VIII. Права та обов'язки посадових осіб СПФМ

1. Посадові особи СПФМ та/або його відокремленого підрозділу під час проведення перевірки мають право отримувати від робочої групи інформацію про:

порядок проведення перевірки;

права та обов'язки робочої групи;

права та обов'язки посадових осіб СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

2. СПФМ та/або його відокремлений підрозділ та його посадові особи під час проведення перевірки зобов'язані:

допустити робочу групу до приміщень, у яких СПФМ та/або його відокремлений підрозділ провадить свою діяльність;

підтвердити повноваження керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (особи, яка виконує його обов'язки) відповідними документами;

поставити на першому примірнику Посвідчення підпис із зазначенням прізвища, ініціалів, посади та дати отримання другого примірника Посвідчення, повернути перший примірник Посвідчення керівнику робочої групи;

забезпечити робочій групі необхідні умови для проведення перевірки;

надавати робочій групі необхідні для проведення перевірки достовірну інформацію, документи, копії документів або витяги з документів, засвідчені відбитком печатки (за наявності) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу;

надавати письмові пояснення керівнику робочої групи;

підписати та скріпити печаткою СПФМ (за наявності) та/або його відокремленого підрозділу паперову копію електронного документа або підписати Акт огляду електронного документа.

3. Керівник СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (особа, яка виконує його обов'язки) може оскаржити дії членів робочої групи до уповноваженої особи Держфінмоніторингу, яка видала Посвідчення на проведення перевірки, або в судовому порядку.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Додаток 1
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу
(пункт 4 розділу I)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держфінмоніторингу

№ _____

ПЛАН
перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу
на ___ квартал 20__ року

№ з/п	Найменування (прізвище, ініціали) суб'єкта первинного фінансового моніторингу	Реквізити суб'єкта (ідентифікаційний код за ЄДР-ПОУ / реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії, та місцезнаходження / місце проживання)	Вид перевірки	Період, за який необхідно провести перевірку
1	2	3	4	5

(посада керівника самостійного структурного підрозділу Держфінмоніторингу)

(підпис)

(прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 2
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу
(пункт 6 розділу II)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ
АКТ
про неможливість проведення перевірки СПФМ та/або його
відокремленого підрозділу

(найменування СПФМ та/або відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

м. _____ «__» _____ 20__ року

На підставі _____

(зазначається підстава для проведення перевірки) працівниками Держфінмоніторингу:

1. _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
2. _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

встановлено таке: _____
(короткий виклад обставин, що унеможливають проведення перевірки СПФМ)

У зв'язку із вищевикладеним вважаємо неможливим проведення перевірки дотримання зазначеним СПФМ вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Працівники Держфінмоніторингу:

1.	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я та по батькові)
2.	_____	_____	_____
	(посада)	(підпис)	(прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 3
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу
(пункт 12 розділу II)

Примірник № ____

**ПОСВІДЧЕННЯ № _____ від _____ 20__ року
на право проведення (планової/позапланової) перевірки**

(повне найменування СПФМ, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ініціали фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

Я, _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

на підставі пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та _____

(реквізити наказу)

ДОРУЧАЮ: _____ - керівнику робочої групи;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

провести планову/позапланову перевірку дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкт перевірки:

На підставі цього посвідчення зазначені працівники Держфінмоніторингу мають право: мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки; вимагати для перевірки необхідні достовірну інформацію, документи, копії документів або витяги з документів, засвідчені відбитком печатки (за наявності) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень;

керівник робочої групи, якій доручено проведення перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, на підставі _____,
(дата, номер наказу та/або посвідчення)

виданого

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

повідомлення про проведення перевірки від _____ N _____ вимагаю на підставі пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» у термін до ____ год. «__» _____ 20__ року надати для перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, таку інформацію, документи, копії документів або витяги з документів:

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Запит отримав:

Керівник СПФМ

_____ (прізвище, ім'я та по батькові керівника

_____ (підпис)

_____ (дата та час отримання)

СПФМ та/або відокремленого підрозділу) _____

Додаток 5

до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу (пункт 15 розділу II)

ЖУРНАЛ ОБЛІКУ ПОСВІДЧЕНЬ НА ПРАВО ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРОК

Посвідчення		Дані СПФМ або його відокремленого підрозділу			Вид перевірки	Підстава проведення перевірки	Строк проведення перевірки	Склад робочої групи	Продовження терміну дії посвідчення
№	дата видачі	найменування СПФМ / прізвище, ініціали фізичної особи - підпріємця	обліковий ідентифікатор	область					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Додаток 6
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу
(пункт 4 розділу III)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ

Акт огляду електронного документа

(найменування СПФМ та/або відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ініціали фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

_____ «__» _____ 20__ року
(місцезнаходження / місце проживання)

На підставі посвідчення на право проведення перевірки, виданого _____ № _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано)
від «__» _____ 20__ року, працівниками Держфінмоніторингу:

1. _____;
(посада, прізвище, ініціали)

2. _____;
(посада, прізвище, ініціали)

під час перевірки СПФМ та/або його відокремленого підрозділу було оглянуто електронний документ, виведений на екран монітора.

Під час огляду електронного документа встановлено таке: _____

Працівники Держфінмоніторингу:

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 7
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу
(пункт 3 розділу V)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ

ЗАПИТ ПРО НАДАННЯ ДОКУМЕНТІВ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ БЕЗВІЇЗНОЇ ПЕРЕВІРКИ

Керівнику _____

(найменування СПФМ та/або відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки плат-

ника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

«___» _____ 20__ року

Місцезнаходження / місце проживання _____

Державна служба фінансового моніторингу України, керуючись пунктом 13 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», повідомляє про проведення відповідно до

_____ (зазначається підстава для проведення планової або позапланової беззвізної перевірки)

_____ перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії (вид перевірки) _____ легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

_____ (період проведення (за наявності))

Я, _____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

керівник робочої групи, якій відповідно до пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» доручено проведення перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, вимагаю надати для перевірки у термін до «___» _____ 20__ року таку інформацію, документи, копії документів або витяги з документів:

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Додаток 8
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу
(пункт 1 розділу VI)

Примірник № _____

АКТ

перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

_____ (повне найменування СПФМ та/або відокремленого підрозділу / прізвище, ініціали фізичної особи - підприсмця)

м. _____

«___» _____ 20__ року
(дата підписання Акта перевірки)

Вступна частина

Вид перевірки _____ (планова, позапланова)

РОЗДІЛ III.

Строк проведення перевірки з «__» _____ 20__ року до «__» _____ 20__ року.

Адреса, за якою проводилась перевірка: _____
(поштовий індекс, місто, район, область, вулиця, номер будинку)

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії:

Банківські реквізити: _____

Засоби зв'язку: _____
(код міста, телефон, факс)

Перевірка проводилась працівниками Держфінмоніторингу:

_____ - керівник робочої групи;
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

_____ (посада)
(прізвище, ім'я та по батькові)

Перевірка проводилась в присутності посадових осіб СПФМ та/або його відокремленого підрозділу:

_____ (посада)
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада)
(прізвище, ім'я та по батькові)

Підстава для проведення перевірки: _____

Перелік питань, які перевірялись:

_____
_____
_____

Період діяльності СПФМ та/або

його відокремленого підрозділу,

за який проведено перевірку: з «__» _____ 20__ року до «__» _____ 20__ року.

Дані про державну реєстрацію СПФМ та/або його відокремленого підрозділу:

_____ (дата, номер видачі виписки (витягу) з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, ким видано)

Описова частина

Перелік документів, які були надані СПФМ та/або його відокремленим підрозділом для проведення перевірки:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа

Відповідь на питання: _____

Відповідь на питання: _____

Резолютивна частина

Виявлені порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

№ з/п	Виявлені порушення	Абзац, підпункт, пункт, стаття, глава, розділ	Нормативно-правовий акт, норми якого порушено

Пропозиції щодо порушення справи про невиконання (неналежне виконання) законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

№ з/п	Виявлені порушення	Пропозиції щодо усунення порушення

Перелік документів, які додаються до Акта перевірки:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа	Кількість сторінок

Акт перевірки складено у двох примірниках:

перший примірник зберігається у _____
 другий примірник зберігається у _____

Примірник Акта перевірки для ознайомлення та підписання отримав:

_____
 (П. І. Б. керівника СПФМ та/або відокремленого підрозділу) (підпис) (дата)

Працівники Держфінмоніторингу:			Представники СПФМ:		
_____	_____	_____	_____	_____	_____
(П. І. Б.)	(підпис)	(дата)	(П. І. Б.)	(підпис)	(дата)
_____	_____	_____	_____	_____	_____
(П. І. Б.)	(підпис)	(дата)	(П. І. Б.)	(підпис)	(дата)

Один примірник Акта перевірки отримав:

_____
 (П. І. Б. керівника СПФМ та/або відокремленого підрозділу) (підпис) (дата)

Додаток 9
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу
(пункт 1 розділу VI)

АКТ

безвиїзної перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

(повне найменування СПФМ та/або відокремленого підрозділу / прізвище, ініціали, фізичної особи - підприємця)

м. Київ

«__» _____ 20__ року
(дата підписання Акта перевірки)

Вид перевірки: _____
(планова, позапланова)

Вступна частина

Строк проведення перевірки з «__» _____ 20__ року до «__» _____ 20__ року.
Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії:

Банківські реквізити:

Перевірка проводилась працівниками Держфінмоніторингу:

_____

_____

- керівник робочої групи;

Підстава для проведення перевірки: _____

Перелік питань, які перевірялись:

Період діяльності СПФМ та/або

його відокремленого підрозділу,

за який проведено перевірку: з «__» _____ 20__ року до «__» _____ 20__ року.

Дані про державну реєстрацію СПФМ та/або його відокремленого підрозділу:

(дата, номер видачі виписки (витягу) з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, ким видано)

Описова частина

Перелік документів, які були надані СПФМ та/або його відокремленим підрозділом для проведення перевірки:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа

Відповідь на питання: _____

Відповідь на питання: _____

Резолютивна частина

Виявлені порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

№ з/п	Виявлені порушення	Абзац, підпункт, пункт, стаття, глава, розділ	Нормативно-правовий акт, норми якого порушено

Пропозиції щодо порушення справи про невиконання (неналежне виконання) законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

№ з/п	Виявлені порушення	Пропозиції щодо усунення порушення

Перелік документів, які додаються до Акта перевірки:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа	Кількість сторінок

Акт перевірки складено в одному примірнику:

Працівники Держфінмоніторингу:

_____ (П. І. Б.)	_____ (підпис)	_____ (дата)
_____ (П. І. Б.)	_____ (підпис)	_____ (дата)

Додаток 10
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу
(пункт 9 розділу VI)

АКТ про неподання документів

(найменування СПФМ та/або відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому представлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

м. _____ «__» _____ 20__ року

На підставі _____
(зазначається підстава для проведення перевірки)

працівниками Держфінмоніторингу:

1. _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

2. _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

встановлено таке: _____
(короткий виклад обставин, що унеможливають проведення перевірки СПФМ)

Працівники Держфінмоніторингу:

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 11
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу
(пункт 11 розділу VI)

ПОВІДОМЛЕННЯ

про результати проведення безвізної перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Державною службою фінансового моніторингу України на підставі _____ в період з «__» _____ 20__ року до «__» _____ 20__ року проведено безвізну перевірку дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення _____

_____ (повне найменування СПФМ та/або відокремленого підрозділу / прізвище, ініціали фізичної особи - підприємця)

Під час перевірки виявлено порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

№ з/п	Виявлені порушення	Абзац, підпункт, пункт, стаття, глава, розділ	Нормативно-правовий акт, норми якого порушено
-------	--------------------	---	---

За результатами перевірки складено Акт від «__» _____ 20__ року № __ безвізної перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Пропозиції щодо порушення справи про невиконання (неналежне виконання) законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

№ з/п	Виявлені порушення	Пропозиції щодо усунення порушення
-------	--------------------	------------------------------------

(посада)

(підпис)

(прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 12
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу (пункт 15 розділу VI)

ЖУРНАЛ ОБЛІКУ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕВІРОК

Реєстрація Акта перевірки			Дані СПФМ				Вид перевірки	Підстава для проведення перевірки	Строк проведення перевірки	Період перевірки	Перелік нормативно-правових актів, які порушено	Застосовані заходи впливу					Інформація про сплату штрафних санкцій		Примітка
№ з/п	дата реєстрації	дата підписання	найменування / прізвище, ініціали фізичної особи - підприємця	обліковий ідентифікатор	код області	вид заходу впливу*						штрафні санкції	адміністративні штрафи**	приміт про усунення порушень	подання матеріалів до правоохоронних органів	анулювання ліцензій (дозволів)	сума	номер та дата документа про сплату	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	

* У графах ставиться: «+» - у разі застосування вказаного виду заходу впливу; «-» - у разі незастосування вказаного виду заходу впливу.
** У графі вказується кількість осіб, притягнених до адміністративної відповідальності.

Додаток 13
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу
(пункт 2 розділу VII)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ
Акт про відмову СПФМ та/або його відокремленого підрозділу в
проведенні перевірки

(найменування СПФМ та/або відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ініціали фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

м. _____ «__» _____ 20__ року

На підставі посвідчення або наказу на проведення перевірки, виданого _____ № _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано посвідчення)

від «__» _____ 20__ року, працівниками Держфінмоніторингу:

1. _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
2. _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

встановлено:

_____
(короткий виклад обставин відмови)

Працівники Держфінмоніторингу:

_____
(посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 14
до Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу
(пункт 4 розділу VII)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ
Акт про відсутність СПФМ та/або його відокремленого підрозділу за
місцезнаходженням

(найменування СПФМ та/або відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ініціали фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії)

м. _____ «__» _____ 20__ року

На підставі посвідчення на проведення перевірки, виданого

№ _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, ким видано посвідчення)

від «__» _____ 20__ року, працівниками Держфінмоніторингу:

1. _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
2. _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

при виході за місцезнаходженням / місцем проживання СПФМ та/або його відокремленого підрозділу встановлено:

_____ зазначаються інформація про будівлю (житлова, нежитлова тощо), дата та час прибуття (година, хвилина), наявність/відсутність таблички із найменуванням СПФМ (відокремленого підрозділу СПФМ), інформація, отримана від власника будинку, інші встановлені відомості)

Працівники Держфінмоніторингу:

1. _____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)
2. _____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу» прийнятий відповідно до пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Порядок проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу складається з восьми розділів та чотирнадцяти додатків:

- I. Загальні положення
- II. Організація та підготовка проведення перевірки
- III. Проведення планової перевірки
- IV. Проведення позапланової перевірки
- V. Проведення беззвізної перевірки
- VI. Оформлення результатів перевірок
- VII. Права та обов'язки керівника та членів робочої групи
- VIII. Права та обов'язки посадових осіб СПФМ

Додатки:

Додаток 1. План перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Додаток 2. Акт про неможливість проведення перевірки СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

Додаток 3. Посвідчення № _____ від _____ 20__ року на право проведення (планової/позапланової) перевірки.

Додаток 4. Запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки.

Додаток 5. Журнал обліку посвідчень на право проведення перевірок.

Додаток 6. Акт огляду електронного документа.

Додаток 7. Зпит про надання документів, необхідних для проведення беззвізної перевірки.

Додаток 8. Акт перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Додаток 9. Акт безвізної перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Додаток 10. Акт про неподання документів.

Додаток 11. Повідомлення про результати проведення безвізної перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Додаток 12. Журнал обліку результатів перевірок.

Додаток 13. Акт про відмову СПФМ та/або його відокремленого підрозділу в проведенні перевірки.

Додаток 14. Акт про відсутність СПФМ та/або його відокремленого підрозділу за місцем знаходженням.

Дія Порядку проведення перевірок Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктів первинного фінансового моніторингу поширюється на суб'єкти первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до пункту 8 частини першої статті 14 Закону здійснюється Держфінмоніторингом – суб'єкти підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна.

Таким чином, наказом передбачено:

- норми щодо організації та підготовки проведення перевірок та питання, що ними охоплюються;
- механізми проведення планових і позапланових, а також безвізних перевірок;
- описана процедура оформлення результатів перевірок.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

27.03.2015

м. Київ

№ 366

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
16 квітня 2015 р. за № 428/26873

Деякі питання застосування санкцій Державною службою фінансового моніторингу України

З метою забезпечення реалізації вимог статей 14, 18, 24, 25, 26 та 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

Порядок розгляду Державною службою фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій;

Положення про Комісію Державної служби фінансового моніторингу України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Визнати такими, що втратили чинність, накази Міністерства фінансів України:

від 22 листопада 2011 року № 1479 «Про затвердження Положення про Комісію Державної служби фінансового моніторингу України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 09 грудня 2011 року за № 1426/20164;

від 17 січня 2012 року № 23 «Про затвердження Порядку розгляду Державною службою фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02 лютого 2012 року за № 166/20479;

від 04 лютого 2013 року № 58 «Про затвердження змін до деяких наказів Міністерства фінансів України (щодо застосування санкцій Державною службою фінансового моніторингу України)», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 26 лютого 2013 року за № 314/22846.

РОЗДІЛ III.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) спільно з Юридичним управлінням Державної служби фінансового моніторингу України (Степенко О. Л.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О. Л. та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А. Т.

Міністр

Н. Ярьсько

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І.Б. Черкаський

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К.М. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Порядку розгляду Державним комітетом фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій»	15.07.2010 № 112	08.09.2010 № 785/18080	Офіційний вісник України від 24.09.2010, № 70, стор. 46, стаття 2535, код акту 52745/2010	24.09.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 17.01.2012 № 23
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про Комісію Державної служби фінансового моніторингу України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»	22.11.2011 № 1479	09.12.2011 № 1426/20164	Офіційний вісник України від 26.12.2011, № 98, стор. 100, стаття 3583, код акту 59554/2011	26.12.2011	Наказ Міністерства фінансів України від 27.03.2015 № 366

Історична довідка нормативно-правового акту:						
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку розгляду Державною службою фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій»	17.01.2012 № 23	02.02.2012 № 166/20479	Офіційний вісник України від 20.02.2012, № 12, стор. 53, стаття 458, код акту 60384/2012	20.02.2012	Наказ Міністерства фінансів України від 27.03.2015 № 366
4.	Наказ Міністерства фінансів України «Деякі питання застосування санкцій Державною службою фінансового моніторингу України»	27.03.2015 № 366	16.04.2015 № 428/26873	Офіційний вісник України від 05.05.2015, № 33, стор. 65, стаття 972, код акту 76563/2015	05.05.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
27 березня 2015 року № 366
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
16 квітня 2015 р. за № 428/26873

ПОРЯДОК

розгляду Державною службою фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій

1. Цей Порядок, розроблений відповідно до статей 14, 18, 24, 25, 26, 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), визначає процедуру розгляду Державною службою фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) справ і застосування санкцій за порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Дія цього Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до пункту 8 частини першої статті 14 Закону здійснюється Держфінмоніторингом, а саме на суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна.

3. Терміни, які застосовані у цьому Порядку, вживаються в значеннях, наведених у Законі.

4. Факти порушень вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, виявляються службовими особами Держфінмоніторингу під час здійснення нагляду за діяльністю відповідних

суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі виїзних чи безвиїзних.

5. Виявлені Держфінмоніторингом факти невиконання (неналежного виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, викладаються в акті перевірки, акті про неподання документів.

У разі якщо перевірки здійснювались за місцезнаходженням суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його відокремлених підрозділів, які знаходяться в різних адміністративно-територіальних одиницях, виявлені факти невиконання (неналежного виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, можуть викладатися в різних актах перевірок, актах про неподання документів.

6. Датою порушення провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, є дата підписання акта перевірки, акта про неподання документів, якими виявлені ці порушення.

У випадку, передбаченому абзацом другим пункту 5 цього Порядку, датою порушення провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, є дата складання останнього акта перевірки, акта про неподання документів, якими виявлені порушення.

7. Акти перевірок суб'єкта первинного фінансового моніторингу, акти про неподання документів, документи, які підтверджують факти порушень вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, заперечення до актів перевірок (за наявності) та інші матеріали перевірок подаються для розгляду та прийняття відповідного рішення до Комісії Держфінмоніторингу з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Комісія Держфінмоніторингу).

8. Справа про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, розглядається за участю суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що притягується до відповідальності, чи його керівника та/або представника. Повноваження представника суб'єкта первинного фінансового моніторингу засвідчуються довіреністю, оригінал або засвідчена копія якої долучається до матеріалів справи.

Держфінмоніторинг повідомляє суб'єкта первинного фінансового моніторингу про дату та час розгляду справи про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, не пізніше ніж за п'ять днів до дати її розгляду шляхом надсилання (вручення) повідомлення про розгляд справи.

Нез'явлення суб'єкта первинного фінансового моніторингу чи його керівника та/або представника у разі, якщо про дату розгляду справи про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, вони були повідомлені у встановленому

порядку (що підтверджується відповідним документом про вручення повідомлення), не може бути підставою для відкладення розгляду справи.

У разі нез'явлення суб'єкта первинного фінансового моніторингу чи його керівника та/або представника з поважних причин, що підтверджується відповідними документами, та за відсутності письмового клопотання про розгляд справи без присутності суб'єкта первинного фінансового моніторингу чи його керівника та/або представника Комісія Держфінмоніторингу відкладає розгляд справи, про що повідомляє суб'єкта первинного фінансового моніторингу з урахуванням вимог абзацу другого пункту 8 цього Порядку. При цьому перебіг строків провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, призупиняється до дати наступного розгляду справи за участю суб'єкта первинного фінансового моніторингу чи його керівника та/або представника.

9. Рішення про накладення штрафу або про закриття провадження у справі приймається Комісією Держфінмоніторингу.

10. Санкції можуть бути застосовані до суб'єкта первинного фінансового моніторингу за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, протягом шести місяців з дня його виявлення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

За результатами розгляду матеріалів справи про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Комісія Держфінмоніторингу протягом шести місяців з дня виявлення порушення приймає рішення про накладення штрафу на суб'єкта первинного фінансового моніторингу або про закриття провадження у справі, яке оформлюється відповідною постановою за формами згідно з додатками 1, 2 до цього Порядку, яка підписується головою Комісії Держфінмоніторингу, а у разі його відсутності - заступником голови Комісії Держфінмоніторингу або особою, яка тимчасово виконує обов'язки голови Комісії Держфінмоніторингу, та скріплюється печаткою Держфінмоніторингу.

11. Підставами закриття провадження у справі є:

установлення Комісією Держфінмоніторингу під час розгляду справи факту відсутності порушень суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

закінчення на момент розгляду справи строків, передбачених абзацом першим пункту 10 цього Порядку.

12. Штраф за невиконання (неналежне виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, застосовується у випадках та розмірах, встановлених частинами третьою та/або четвертою статті 24 Закону.

13. При визначенні розміру штрафу враховуються обставини вчинення порушення та його наслідки.

14. Штраф за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, які були допущені:

відокремленими підрозділами суб'єкта первинного фінансового моніторингу - юридичної особи (філіями, представництвами тощо), накладається безпосередньо на суб'єкта первинного фінансового моніторингу - юридичну особу;

працівниками, які працюють на умовах трудового договору у суб'єкта первинного фінансового моніторингу, який не є юридичною особою, накладається безпосередньо на суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

15. Постанова про застосування штрафу або про закриття провадження у справі вручається суб'єкту первинного фінансового моніторингу (його уповноваженому представнику) або надсилається за місцезнаходженням суб'єкта первинного фінансового моніторингу рекомендованим листом з повідомленням про вручення не пізніше п'яти робочих днів з дня її винесення.

16. Постанова про застосування штрафу набирає законної сили з дати її прийняття та є виконавчим документом.

17. Постанова про застосування штрафу підлягає виконанню суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня її отримання, про що письмово протягом п'яти робочих днів повідомляється Держфінмоніторинг шляхом надсилання копії квитанції або іншого платіжного документа про сплату штрафу. Зазначена копія документа підшивається до справи.

18. У разі невиконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу постанови про застосування штрафу у встановлений строк Держфінмоніторинг передає її до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

19. Постанова про застосування штрафу може бути оскаржена суб'єктом первинного фінансового моніторингу в судовому порядку виключно з метою встановлення законності прийняття такої постанови та не зупиняє виконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу застосованої санкції.

20. Вимога стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - вимога стосовно усунення порушень) вноситься головою Комісії Держфінмоніторингу, а у разі його відсутності - заступником голови Комісії Держфінмоніторингу або особою, яка тимчасово виконує обов'язки голови Комісії Держфінмоніторингу, за формою, визначеною в додатку 3 до цього Порядку, у день оформлення постанови про застосування штрафу за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або постанови про закриття провадження у справі у разі, якщо на момент розгляду справи порушення не усунуто.

21. Вимога стосовно усунення порушень надається суб'єкту первинного фінансового моніторингу, щодо якого її винесено (про що здійснюється відповідний напис на примірнику вимоги, що залишається у справі), або надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення протягом п'яти робочих днів з дати її винесення.

22. Головою Комісії Держфінмоніторингу, а у разі його відсутності - заступником голови Комісії Держфінмоніторингу або особою, яка тимчасово виконує обов'язки голови Комісії Держфінмоніторингу, до моменту спливу терміну виконання вимоги стосовно усунення порушень за письмовим клопотанням порушника може бути прийнято рішення про продовження терміну виконання цієї вимоги, яке оформляється новою вимогою стосовно усунення порушень та протягом п'яти робочих днів надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення (надається під підпис) особі, щодо якої її винесено.

23. До моменту спливу терміну виконання вимоги стосовно усунення порушень така вимога може бути переглянута головою Комісії Держфінмоніторингу, а у разі його відсутності - заступником голови Комісії Держфінмоніторингу або особою, яка тимчасово виконує обов'язки голови Комісії Держфінмоніторингу, за вмотивованим клопотанням суб'єкта первинного фінансового моніторингу. За результатами перегляду вимоги стосовно усунення порушень голова Комісії Держфінмоніторингу, а у разі його відсутності - заступник голови Комісії Держфінмоніторингу або особа, яка тимчасово виконує обов'язки голови Комісії Держфінмоніторингу, приймає рішення про скасування вимоги (повністю або частково) або залишення її без змін.

Про результати перегляду вимоги стосовно усунення порушень повідомляється суб'єкт первинного фінансового моніторингу, щодо якого винесена вимога, протягом п'яти робочих днів.

24. Вимога стосовно усунення порушень може бути оскаржена в суді у порядку, встановленому законодавством.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики
та методології бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Додаток 1
до Порядку розгляду Державною службою фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій
(пункт 10)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА №

про застосування штрафу за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

«__» _____ 20__ року

_____ (місце винесення)

Комісія Держфінмоніторингу з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, розглянувши матеріали перевірки дотримання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

_____ (найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

_____ (код за ЄДРПОУ (для юридичної особи) або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи підприємця / реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання в установленому порядку відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків))

(акт перевірки від _____ № _____),
(дата складання, номер)

УСТАНОВИЛА:

_____ (формулювання суті порушень законодавства, обставин та наслідків їх вчинення)

що є порушенням _____

(вказати норму відповідного акта законодавства)

РОЗДІЛ III.

На підставі частини третьої статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

ПОСТАНОВИЛА:

застосувати до _____

(найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

(місцезнаходження або місце проживання суб'єкта первинного фінансового моніторингу; код за ЄДРПОУ (для юридичної особи) / реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання в установленому порядку відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків))

штраф у сумі _____

(вказати цифрами та словами суму штрафу)

Сума штрафу підлягає перерахуванню

(найменування і номер поточного рахунка)

Постанова набрала законної сили _____ 20__ року (зазначається дата прийняття постанови).

Постанова може бути пред'явлена до виконання у строк до _____ 20__ року.

_____ (посада)

_____ (підпис)

М. П. _____

_____ (ініціали, прізвище)

Додаток 2

до Порядку розгляду Державною службою фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій
(пункт 10)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА №

про закриття провадження по справі щодо порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/ або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

«__» _____ 20__ року

_____ (місце винесення)

Комісія Держфінмоніторингу з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/ або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, розглянувши матеріали перевірки дотримання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

(найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

(код за ЄДРПОУ (для юридичної особи) або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи підприємця / реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання в установленому порядку відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків))

(акт перевірки від _____ № ____),
(дата складання, номер)

УСТАНОВИЛА:

(формулювання висновку про відсутність порушень законодавства та обставин, на яких такий висновок ґрунтується, або посилання на сплив строку провадження у справі, протягом якого рішення прийнято не було)

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі про невиконання (неналежне виконання)

(найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

(посада)

(підпис)

М. П.

(ініціали, прізвище)

Додаток 3
до Порядку розгляду Державною службою фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій
(пункт 20)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ

ВИМОГА №

стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

«__» _____ 20__ року

_____ (місце винесення)

РОЗДІЛ III.

Винесена щодо

_____ (найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

_____ (код за ЄДРПОУ (для юридичної особи) або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи підприємця / реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання в установленому порядку відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків))

Згідно з Актом перевірки (від _____ № _____), яка відбулася

_____ (дата, місце проведення перевірки)

встановлено порушення

_____ (зазначаються норми законодавства, які порушено)

За результатами розгляду справи Комісією Держфінмоніторингу з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, винесено постанову про застосування штрафу (про закриття провадження у справі) від _____ № _____.

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ ВИМАГАЄ:

_____ (заходи щодо усунення порушень, виявлених під час перевірки, із зазначенням строку виконання вимоги)

Про результати виконання вимоги необхідно повідомити Держфінмоніторинг протягом п'яти робочих днів з моменту виконання заходів, визначених у цій вимозі.

Ця вимога підлягає обов'язковому виконанню у встановлений строк.

_____ (посада)

_____ (підпис)

М. П.

_____ (ініціали, прізвище)

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Деякі питання застосування санкцій Державною службою фінансового моніторингу України» прийнятий з метою забезпечення реалізації вимог статей 14, 18, 24, 25, 26 та 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Зазначеним нормативно-правовим актом затверджені:

Порядок розгляду Державною службою фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій;

Положення про Комісію Державної служби фінансового моніторингу України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Дія Порядку розгляду Державною службою фінансового моніторингу України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і застосування санкцій поширюється

на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до пункту 8 частини першої статті 14 Закону здійснюється Держфінмоніторингом, а саме на суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» Державна служба фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) зобов'язаний вимагати від суб'єктів первинного фінансового моніторингу виконання вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, а в разі виявлення порушень вимог законодавства вживати заходів, передбачених законом.

Зокрема, статтею 23 вказаного Закону передбачені санкції, які застосовуються Держфінмоніторингом до суб'єктів первинного фінансового моніторингу у разі невиконання (неналежного виконання) ними вимог зазначеного Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Частиною третьою статті 24 Закону розширено обов'язками, за порушення яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу несе відповідальність у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

Крім того, частиною восьмою статті 24 Закону змінено строк притягнення суб'єктів первинного фінансового моніторингу до відповідальності, передбаченої статтею 24 Закону - протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

Також, відповідно до частини дев'ятої статті 24 Закону рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу штрафних санкцій, є виконавчим документом. У зв'язку з цим змінюється процедура оскарження та примусового виконання такого рішення (постанови).

Порядком передбачені підстави для застосування санкцій у разі невиконання (неналежного виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Порядок містить перелік осіб, уповноважених приймати рішення щодо застосування санкцій; встановлює процедуру оформлення постанови про накладення штрафу або про закриття провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також порядок і строки для сплати штрафу.

Положенням про Комісію Державної служби фінансового моніторингу України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення передбачені завдання, функції відповідної Комісії Держфінмоніторингу, а також порядок розгляду нею справ про порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

27.04.2015

м. Київ

№ 465

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
20 травня 2015 р. за № 581/27026

Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною службою фінансового моніторингу України

Відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення та статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною службою фінансового моніторингу України, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 05 березня 2012 року № 324 «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною службою фінансового моніторингу України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 22 березня 2012 року за № 433/20746.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) спільно з Юридичним управлінням Державної служби фінансового моніторингу України (Степенко О. Л.) подати цей наказ в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О. Л. та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А. Т.

Міністр

Н. Ярьсько

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної
регуляторної служби України

К.М. Ляпіна

Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

І.Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення»	30.11.2005 № 230	15.12.2005 № 1507/11787	Офіційний вісник України від 04.01.2006, № 51, стор. 183, стаття 3226, код акту 34638/2005	26.12.2005	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 27.07.2010 № 121
2.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення»	27.07.2010 № 121	14.09.2010 № 813/18108	Офіційний вісник України від 27.09.2010, № 71, стор. 50, стаття 2567, код акту 52770/2010	27.09.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 05.03.2012 № 324
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною службою фінансового моніторингу»	05.03.2012 № 324	22.03.2012 № 433/20746	Офіційний вісник України від 06.04.2012, № 24, стор. 98, стаття 927, код акту 60936/2012	06.04.2012	Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2015 № 465
4.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною службою фінансового моніторингу України»	27.04.2015 № 465	20.05.2015 № 581/27026	Офіційний вісник України від 05.06.2015, № 42, стор. 152, стаття 1327, код акту 77071/2015	05.06.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
27 квітня 2015 року № 465
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
20 травня 2015 р. за № 581/27026

ІНСТРУКЦІЯ

з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною службою фінансового моніторингу України

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція розроблена відповідно до статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), статей 221, 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - Кодекс), установлює порядок складання уповноваженими на те посадовими особами Державної служби фінансового моніто-

рингу України (Держфінмоніторинг) та подання органам, уповноваженим розглядати справи про адміністративні правопорушення, протоколів та матеріалів про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 1669, частиною п'ятою статті 16611 та статтею 18834 Кодексу.

2. Протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 1669, частиною п'ятою статті 16611 та статтею 18834 Кодексу, складаються уповноваженими на те Держфінмоніторингом посадовими особами (далі - уповноважені посадові особи), якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності.

3. Якщо правопорушення вчинено кількома особами, то протокол про адміністративне правопорушення складається на кожну особу окремо. У разі вчинення однією особою кількох окремих адміністративних правопорушень протоколи складаються щодо кожного з вчинених правопорушень.

4. Уповноважені посадові особи складають протоколи про адміністративні правопорушення за допущення таких порушень вимог законодавства:

порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта;

неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання Держфінмоніторингу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством;

порушення вимог щодо зберігання офіційних документів, інших документів (у тому числі створені суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усіх документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час здійснення заходів щодо верифікації клієнта / поглибленої перевірки клієнта), а також даних про фінансові операції;

порушення порядку зупинення фінансових (фінансової) операцій (операції);

невиконання законних вимог посадових осіб Держфінмоніторингу стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення або створення перешкод для виконання покладених на них обов'язків;

розголошення в будь-якому вигляді інформації, що відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом, або факту її подання (одержання) особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю;

неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації, пов'язаної з аналізом фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, довідок та копій документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом) на запит Держфінмоніторингу;

неподання юридичною особою державному реєстратору передбаченої Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» інформації про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи.

5. Протоколи про адміністративні правопорушення складаються стосовно:

посадових осіб суб'єктів первинного фінансового моніторингу, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, членів ліквідаційної комісії, ліквідаторів або уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (абзаци другий - шостий пункту 4 цього розділу);

осіб, які незаконно розголосили в будь-якому вигляді інформацію, яка відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом, або факт її подання (одержання) та яким ця інформація стала відома у зв'язку з професійною або службовою діяльністю (абзац сьомий пункту 4 цього розділу);

посадових осіб підприємств, установ, організацій, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, які не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу (абзац восьмий пункту 4 цього розділу);

керівника юридичної особи або особи, уповноваженої діяти від імені юридичної особи (виконавчого органу) (абзац дев'ятий пункту 4 цього розділу).

II. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

1. Протокол про адміністративне правопорушення, що передбачене статтею 1669, частиною п'ятою статті 16611 та статтею 18834 Кодексу, складається на бланку протоколу, зразок якого наведено у додатку 1 до цієї Інструкції, уповноваженою посадовою особою.

2. Протокол про адміністративне правопорушення складається українською мовою. Не допускається закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу, а також унесення додаткових записів після того, як протокол підписаний особою, щодо якої він складений.

3. У протоколі про адміністративне правопорушення при його складанні обов'язково вказується частина відповідної статті Кодексу, згідно з якою настає адміністративна відповідальність.

4. При викладенні обставин правопорушення у протоколі вказуються місце та час його вчинення, суть правопорушення, які саме протиправні дії чи бездіяльність вчинила особа, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, та які положення законодавства цим порушено.

5. Якщо є свідки правопорушення та потерпілі, до протоколу вносяться їх прізвища, імена та по батькові, а також місце проживання.

6. Уповноважена посадова особа зобов'язана ознайомити особу, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, з її правами і обов'язками, передбаченими статтею 268 Кодексу, та змістом статті 63 Конституції України, про що робиться відмітка у протоколі про адміністративне правопорушення. Про обізнаність з вищевказаним особа, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, ставить у протоколі свій підпис, а у разі відмови поставити підпис - про це робиться відповідний запис у протоколі, який засвідчується підписом уповноваженої посадової особи.

7. Особі, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, пропонується надати письмове пояснення за суттю вчиненого правопорушення, яке вноситься до протоколу і засвідчується підписом зазначеної особи. Пояснення може додаватись до протоколу окремо, про що робиться запис у цьому протоколі.

У разі відмови особи, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від надання пояснень за суттю вчиненого правопорушення уповноважена посадова особа вносить до нього відповідний запис.

8. Протокол підписується уповноваженою посадовою особою та особою, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, а також може підписуватись свідками та потерпілими у разі їх наявності.

У разі відмови особи, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від підписання протоколу уповноважена посадова особа робить про це відповідний запис, який засвідчує своїм підписом та підписами свідків у разі їх наявності.

Особа, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, має право додати до протоколу пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, а також викласти мотиви відмови від його підписання.

9. До протоколу долучаються матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення.

Кожний документ повинен мати свої реквізити (дату, назву, підписи тощо), містити достовірну інформацію та відповідати вимогам законодавства України про адміністративні правопорушення.

10. Складений протокол та інші матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення, формуються у справу, яка оформляється в установленому порядку. Справа про адміністративне правопорушення разом із супровідним листом Держфінмоніторингу направляються до районного (районного у місті, міського чи міськрайонного) суду за місцем вчинення адміністративного правопорушення.

11. Протокол про адміністративне правопорушення складається у двох примірниках, один з яких під розписку вручається особі, яка притягується до адміністративної відповідальності.

12. Справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 1669, частиною п'ятою статті 16611 та статтею 18834 Кодексу, розглядаються суддями районного (районного у місті, міського чи міськрайонного) суду відповідно до статті 221 Кодексу.

III. Порядок оформлення справи про адміністративне правопорушення

1. Оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення забезпечує уповноважена посадова особа, яка склала протокол.

2. Протокол не пізніше наступного дня після його складання реєструється уповноваженою посадовою особою у Журналі реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення (додаток 2), сторінки якого повинні бути прошнуровані та пронумеровані, а також скріплені печаткою Держфінмоніторингу.

3. Облік протоколів проводиться в межах кожного календарного року окремо.

4. Бланк протоколу має серію і номер.

5. Облік видачі бланків протоколів ведеться в Журналі видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення (додаток 3).

6. Журнал видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення та Журнал реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення зберігаються протягом строку, встановленого законодавством України.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики та
методології бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Додаток 1
до Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення
Державною службою фінансового моні-
торингу України
(пункт 1 розділу II)

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ
ПРОТОКОЛ**

про адміністративне правопорушення

«__» _____ 20__ року

_____ (місце складання протоколу)

Я, уповноважена посадова особа Державної служби фінансового моніторингу України,

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

керуючись статтями 254, 255, 256 Кодексу України про адміністративні правопорушення, склав(ла) цей протокол про те, що _____

_____ (місце, час і суть правопорушення, нормативно-правовий акт,

який передбачає відповідальність за дане правопорушення)

Свідки правопорушення:

Потерпілий:

Відомості про особу, стосовно якої складено протокол:

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Дата, місце народження _____

Місце проживання, номер телефону _____

Місце роботи, посада, дата призначення на посаду _____

Документ, що засвідчує особу (вид, серія, номер, ким і коли виданий),

Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання в установленому порядку відмовились від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків і мають відповідну відмітку у паспорті)

Сімейний стан _____

Освіта _____

Гр. _____ **роз'яснено зміст статті 63 Конституції України, а також його (її) права та обов'язки, передбачені статтею 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення** (має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця в галузі права, який за законом має право надавати правову допомогу особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі).

Підпис _____

Пояснення особи, стосовно якої складено протокол (можуть бути додані):

До протоколу додаються: _____

Підпис особи, щодо якої складено протокол та яка отримала один примірник протоколу:

Підписи свідків, якщо такі були: 1. _____

2. _____

Протокол подається на розгляд до _____

(повне найменування суду)

Уповноважена посадова особа Держфінмоніторингу

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток 2
до Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення
Державною службою фінансового моні-
торингу України
(пункт 2 розділу III)

ЖУРНАЛ

реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення

№ з/п	Серія, номер та дата складання протоколу	Дата та місце вчинення правопорушення	Відомості про особу, щодо якої складено протокол			Посада, прізвище, ініціали особи, яка склала протокол	Примітка
			прізвище, ім'я, по батькові	посада	місце роботи		
1	2	3	4	5	6	7	8

Додаток 3
до Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення
Державною службою фінансового моні-
торингу України
(пункт 5 розділу III)

ЖУРНАЛ

видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення

№ з/п	Дата видачі бланків протоколів	Серії та номери бланків протоколів, що видаються, від _____ до _____	Кількість виданих бланків протоколів (словами)	П. І. Б. та підпис отримувача	Примітка
1	2	3	4	5	6

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною службою фінансового моніторингу України» прийнятий відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення та статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Інструкція з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення Державною службою фінансового моніторингу України складається із трьох розділів та трьох додатків:

I. Загальні положення

II. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

III. Порядок оформлення справи про адміністративне правопорушення

Додатки:

Додаток 1. Протокол про адміністративне правопорушення

Додаток 2. Журнал реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення

Додаток 3. Журнал видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення

Дія Інструкції поширюється на:

посадових осіб суб'єктів первинного фінансового моніторингу, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, членів ліквідаційної комісії, ліквідаторів або уповноважену особу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

осіб, які незаконно розголосили в будь-якому вигляді інформацію, яка відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом, або факт її подання (одержання) та яким ця інформація стала відома у зв'язку з професійною або службовою діяльністю;

посадових осіб підприємств, установ, організацій, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, які не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

керівника юридичної особи або особи, уповноваженої діяти від імені юридичної особи (виконавчого органу).

Відповідно до Інструкції протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 166-9, 166-11 та 188-34 Кодексу, складатимуться уповноваженими на те посадовими особами Держфінмоніторингу, якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності.

Інструкцією також встановлюються вимоги до оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення, зокрема, до реквізитів протоколу, порядку ознайомлення та підписання протоколу про вчинення адміністративного правопорушення, порядку оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення уповноваженою посадовою особою, яка склала протокол.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

27.10.2015

м. Київ

№ 950

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
16 листопада 2015 р. за № 1434/27879

Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до частини п'ятої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність, накази Міністерства фінансів України:

від 11 березня 2011 року № 338 «Про процедуру застосування запобіжних заходів стосовно країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 березня 2011 року за № 415/19153;

від 17 січня 2012 року № 24 «Про процедуру застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02 лютого 2012 року за № 162/20475.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) спільно з Юридичним управлінням Державної служби фінансового моніторингу України (Міщенко) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О. Л. та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А. Т.

Міністр

Н. Ярецько

ПОГОДЖЕНО:

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

О.М. Мірошніченко

**В. о. Голови Державної служби
фінансового моніторингу України**

А.Т. Ковальчук

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про процедуру застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій»	14.07.2010 № 110	20.08.2010 № 715/18010	Офіційний вісник України від 06.09.2010, № 65, стор. 282, стаття 2359, код акту 52542/2010	20.09.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 17.01.2012 № 24
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про процедуру застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій»	17.01.2012 № 24	02.02.2012 № 162/20475	Офіційний вісник України від 17.02.2012, № 11, стор. 308, стаття 438, код акту 60361/2012	17.02.2012	Наказ Міністерства фінансів України від 27.10.2015 № 950
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення»	27.10.2015 № 950	16.11.2015 № 1434/27879	Офіційний вісник України від 04.12.2015, № 94, стор. 327, стаття 3241, код акту 79545/2015	04.12.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
27 жовтня 2015 року № 950

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

16 листопада 2015 р. за № 1434/27879

ПОЛОЖЕННЯ

про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

1. Це Положення визначає процедуру застосування запобіжних заходів суб'єктами первинного фінансового моніторингу до держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (далі - ризиковані держави), та до клієнтів з таких держав.

2. Дія цього Положення поширюється на:

суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Міністерство фінансів України (далі - Мінфін), а саме: щодо суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або будь-які інші азартні ігри, суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, аудиторів, аудиторських фірм, фізичних осіб - підприємців, які надають послуги з бухгалтерського обліку;

суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Державна служба фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг), а саме: щодо суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна.

3. Терміни, що використовуються у цьому Положенні, вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон).

4. Здійснення заходів, передбачених законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, забезпечується безпосередньо суб'єктом первинного фінансового моніторингу, його філіями, іншими відокремленими підрозділами та дочірніми підприємствами, у тому числі тими, що розташовані в ризикованих державах, в межах, визначених законодавством такої держави.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, які розташовані в ризикованих державах, зобов'язаний провести оцінку заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, що здійснюються у таких державах.

У разі якщо здійснення зазначених заходів не дозволяється законодавством такої ризикованої держави, суб'єкти первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Мінфін, зобов'язані повідомити Мінфін; суб'єкти первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації

(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Держфінмоніторинг, зобов'язані повідомити Держфінмоніторинг про відповідні запобіжні заходи, які суб'єкти будуть вживати для обмеження ризиків використання діяльності філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

5. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити високий ступінь ризику стосовно клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є ризикована держава.

6. Щодо клієнтів з ризикованих держав суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні вживати відповідних запобіжних заходів, а саме:

забезпечувати їх поглиблену перевірку та з'ясувати додаткові відомості про клієнта з усіх доступних джерел до встановлення ділових відносин з особами або компаніями ризикованих держав;

забезпечувати збір необхідної інформації про зміст їх діяльності, фінансовий стан, репутацію;

забезпечувати перевірку достовірності та повноти інформації, отриманої від клієнта;

повідомляти Держфінмоніторинг про фінансові операції з клієнтами з ризикованих держав;

попереджати представників нефінансового сектору про те, що операції з фізичними або юридичними особами у ризикованих державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкти первинного фінансового моніторингу можуть встановлювати додаткові запобіжні заходи щодо ризикованих держав та клієнтів з цих держав залежно від специфіки своєї діяльності.

7. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від проведення фінансової операції клієнтом у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу.

Про відмову у проведенні такої фінансової операції, а також про осіб, які мають або мали намір встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний повідомити Держфінмоніторинг протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови.

8. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право зупинити проведення фінансової операції клієнтом з ризикованої держави у разі, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 та/або 16 Закону.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення» прийнятий відповідно до частини п'ятої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказ спрямований на урегулювання процедури визначення і розроблення суб'єктами первинного фінансового моніторингу, регулятором яких є Міністерство фінансів України і Держфінмоніторинг, процедури застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

Відповідно до затвердженого Положення про процедуру застосування запобіжних заходів суб'єкти первинного фінансового моніторингу щодо філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, які розташовані у ризикованих державах, повинні здійснювати заходи, передбачені законодавством з питань запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в межах, визначених законодавством ризикованої держави.

При цьому, у разі якщо застосування зазначених заходів не дозволяється законодавством такої ризикованої держави, суб'єкти первинного фінансового моніторингу державне регулювання та нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Мінфін, зобов'язані повідомити Мінфін, суб'єкти первинного фінансового моніторингу державне регулювання та нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищення здійснює Держфінмоніторинг, зобов'язані повідомити Держфінмоніторинг про неможливість вжиття зазначених заходів.

Одночасно Положенням передбачені заходи, які повинні вживатися суб'єктами первинного фінансового моніторингу до клієнтів ризикованих держав.

При цьому, Положенням не визначено вичерпний перелік таких заходів та надано право суб'єктам первинного фінансового моніторингу, в залежності від специфіки їх діяльності, встановлювати інші запобіжні заходи щодо ризикованих держав та клієнтів з цих держав.

РОЗДІЛ III.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

ГЛАВА 6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

18.06.2015

м. Київ

№ 999/5

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
22 червня 2015 р. за № 735/27180

Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України

Відповідно до статей 6 - 9, 11 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України (далі - Положення), що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства юстиції України від 29 вересня 2010 року № 2339/5 «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 вересня 2010 року за № 860/18155.

3. Департаменту нотаріату та фінансового моніторингу (Зусік Т. В.) подати цей наказ на державну реєстрацію відповідно до Указу Президента України від 03 жовтня 1992 року № 493 «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади».

4. Департаменту нотаріату та фінансового моніторингу (Зусік Т. В.), начальника Головного територіального управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних територіальних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі забезпечити виконання вимог Положення.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - керівника апарату Іванченко О. П.

Міністр

П. Петренко

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І.Б. Черкаський

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К.М. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України»	29.09.2010 № 2339/5	29.09.2010 № 860/18155	Офіційний вісник України від 08.10.2010, № 74, стор. 104, стаття 2652, код акту 52919/2010	08.10.2010	Наказ Міністерства юстиції України від 18.06.2015 № 999/5
2.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України»	18.06.2015 № 999/5	22.06.2015 № 735/27180	Офіційний вісник України від 10.07.2015, № 52, стор. 518, стаття 1698, код акту 77505/2015	10.07.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства юстиції України
18 червня 2015 року № 999/5Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
22 червня 2015 р. за № 735/27180**ПОЛОЖЕННЯ****про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України****І. Загальні положення**

1. Це Положення розроблене відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) та визначає порядок організації і проведення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - Суб'єкт) у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Це Положення застосовується Суб'єктами та їх відокремленими підрозділами, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Мін'юст, а саме:

нотаріусами;
адвокатами, адвокатськими бюро та об'єднаннями;
суб'єктами господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин).

3. Терміни, що вживаються у цьому Положенні, застосовуються у значеннях, наведених у Законі.

4. Цим Положенням регулюються питання:

встановлення правил фінансового моніторингу та програм здійснення фінансового моніторингу;
здійснення ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта у випадках, встановлених законом;

управління ризиками;

виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

зупинення фінансових операцій;

призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник);

підготовки персоналу Суб'єкта (відокремлених підрозділів) для виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

II. Встановлення правил та програми здійснення фінансового моніторингу

1. Положення цього розділу застосовуються Суб'єктами, крім тих, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи.

2. Правила фінансового моніторингу (далі - Правила) є єдиним внутрішнім документом Суб'єкта, який визначає порядок вчинення дій працівниками Суб'єкта щодо реалізації фінансового моніторингу та спрямований на недопущення використання Суб'єкта і його відокремлених підрозділів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

3. Програма здійснення фінансового моніторингу (далі - Програма) є окремим внутрішнім документом Суб'єкта, який містить план організаційних заходів для проведення фінансового моніторингу.

4. Правила і Програма розробляються з урахуванням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, міжнародних стандартів у цій сфері.

Правила і Програма охоплюють специфіку проведення фінансового моніторингу за всіма напрямками діяльності Суб'єкта і його відокремлених підрозділів.

5. У новоствореному Суб'єкті Правила і Програма розробляються відповідальним працівником та затверджуються керівником Суб'єкта не пізніше дня проведення першої фінансової операції.

Строк, на який складаються Правила і Програма, визначається Суб'єктом самостійно з урахуванням змін законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

6. Відповідальний за проведення фінансового моніторингу працівник Суб'єкта за погодженням з керівником Суб'єкта визначає порядок ознайомлення, зберігання і користування Правилами і Програмою (у тому числі їх електронними копіями) та перелік осіб, які мають право доступу до цих документів.

Правила та Програма оновлюються відповідальним працівником з урахуванням вимог законодавства та затверджуються керівником Суб'єкта або особою, яка виконує його обов'язки.

7. Правила складаються з таких окремих розділів:

опис внутрішньої системи фінансового моніторингу Суб'єкта, який, зокрема, включає перелік окремих працівників Суб'єкта та/або відокремлених підрозділів, залучених до проведення фінансового моніторингу, та механізм взаємодії між ними та відповідальним працівником;

порядок постановки на облік (зняття з обліку) у Держфінмоніторингу Суб'єкта і його відокремлених підрозділів;

перелік прав та обов'язків відповідального працівника, а також інших працівників, які задіяні у проведенні фінансового моніторингу;

порядок ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів;

критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

порядок оцінки та переоцінки ризику;

опис заходів Суб'єкта з управління ризиками;

порядок відмови від встановлення ділових відносин з клієнтом або від проведення фінансової операції;

порядок виявлення, реєстрації, а також подання Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

порядок повідомлення Держфінмоніторингу про підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України;

порядок повідомлення Держфінмоніторингу та відповідних правоохоронних органів про фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

опис заходів, спрямованих на запобігання розголошенню інформації, що подається Держфінмоніторингу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу;

порядок надання на запит Держфінмоніторингу інформації, у тому числі щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу;

порядок зупинення фінансових операцій;

порядок збору і зберігання документів щодо ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів, оцінки та переоцінки ризиків, а також усіх документів, що стосуються проведення фінансової операції та ділових відносин з клієнтом;

порядок вчинення дій щодо направлення запитів до органів державної влади з метою виконання завдань, покладених на Суб'єкта Законом;

порядок проведення внутрішніх перевірок діяльності Суб'єкта на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

8. Програма містить такі заходи з відповідними строками їх виконання та визначенням осіб, які відповідають за їх виконання:

призначення відповідального працівника;

розробка та затвердження посадової інструкції відповідального працівника;

розробка і оновлення Правил і Програми;

направлення інформації про призначення відповідального працівника до Держфінмоніторингу;

попередження працівників Суб'єкта (відокремленого підрозділу) про відповідальність за порушення внутрішніх документів та законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

забезпечення підвищення кваліфікації відповідального за проведення фінансового моніторингу працівника;

підготовка персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та

фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення шляхом проведення освітньої та практичної роботи;

проведення внутрішніх перевірок Суб'єкта (відокремленого підрозділу) на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

9. У разі наявності у Суб'єкта філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, які розташовані в державах, у яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, Правила передбачають проведення оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, що здійснюються у таких державах. У разі коли здійснення зазначених заходів не дозволяється законодавством такої держави, Суб'єкт зобов'язаний повідомити Держфінмоніторинг про відповідні запобіжні заходи, які Суб'єкт буде вживати для обмеження ризиків використання діяльності філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Правила містять перелік запобіжних заходів, спрямованих на поглиблену перевірку клієнта до встановлення ділових відносин з особами або компаніями таких держав, повідомлення Держфінмоніторингу про фінансові операції з клієнтами відповідних держав, попередження відповідних представників про те, що операції з фізичними або юридичними особами у відповідних державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

III. Здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта

1. Суб'єкт відповідно до законодавства зобов'язаний на підставі поданих клієнтом (представником клієнта) офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій (якщо інше не передбачено Законом) здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта (представника клієнта).

2. Ідентифікація та верифікація клієнта (представника клієнта) здійснюються до/або під час встановлення ділових відносин, вчинення правочинів (крім випадків, передбачених Законом), але до проведення фінансової операції.

3. Документи мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання та включати всі необхідні ідентифікаційні дані. Копії документів, крім нотаріально засвідчених, на підставі яких Суб'єкт встановив ідентифікаційні дані клієнта (представника клієнта), засвідчуються Суб'єктом, який має оглянути оригінал документа, проставити відмітку про те, що з оригіналом згідно, та скріпити її підписом та печаткою (за наявності).

4. Проведення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта (представника клієнта) включає: проведення первісної ідентифікації та верифікації під час встановлення ділових відносин з клієнтом;

проведення заходів, спрямованих на перевірку та уточнення інформації стосовно ідентифікації особи у разі, якщо є сумніви щодо достовірності чи повноти наданої інформації;

проведення заходів, спрямованих на уточнення інформації щодо ідентифікації у разі зміни інформації або закінчення строку дії документів, на підставі яких вона проводилась;

проведення заходів, спрямованих на вивчення змісту діяльності і фінансового стану клієнта, відповідності фінансових операцій клієнта специфіці його діяльності;

здійснення моніторингу операцій клієнтів, діяльність яких свідчить про високий ризик проведення ними фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

5. У разі виникнення сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації про клієнта Суб'єкт зобов'язаний провести поглиблену перевірку клієнта.

6. Суб'єкт має право витребувати, а державні органи, державні реєстратори зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту надати відповідно до законодавства інформацію, що стосується ідентифікації та/або що необхідна для вивчення клієнта, уточнення інформації про нього або проведення поглибленої перевірки клієнта. Зазначена інформація надається безоплатно.

7. Суб'єкт має право витребувати, а клієнт, представник клієнта зобов'язані надати інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для ідентифікації, верифікації, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також для виконання таким Суб'єктом інших вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

8. З метою встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера) Суб'єкт витребує у клієнта - юридичної особи інформацію та/або документи, що підтверджують наявність структури власності такого клієнта.

У разі неможливості отримати інформацію про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) Суб'єкт відмовляє у встановленні ділових відносин або проведенні фінансової операції та зобов'язаний протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови, повідомити Держфінмоніторинг про осіб, які мають або мали намір встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції.

Суб'єкт має право відмовитися від проведення фінансових операцій (обслуговування) у разі, коли клієнт на запит Суб'єкта щодо уточнення інформації про клієнта не подав відповідну інформацію (офіційні документи та/або належним чином засвідчені їх копії). У такому разі Суб'єкт робить відповідну відмітку в анкеті, передбаченій пунктом 26 цього розділу, яка заповнюється під час ідентифікації та верифікації клієнта (представника клієнта).

9. Реквізити банку, в якому відкрито рахунок клієнту, номер поточного рахунку, місце проживання або місцеперебування фізичної особи - резидента України (місце проживання або місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні), відомості про виконавчий орган, а також інша інформація, необхідна для вивчення клієнта, встановлюються Суб'єктом на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

10. Відомості, які встановлюються під час ідентифікації та верифікації резидентів:

1) для фізичної особи:

прізвище, ім'я та по батькові;

дата народження;

серія, номер паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дата видачі та орган, що його видав;

реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер, серія паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України, чи серія, номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії;

2) для фізичної особи - підприємця, крім відомостей, передбачених підпунктом 1 цього пункту, з'ясовуються також:

дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації;

реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунку (за наявності);

3) для юридичної особи:

повне найменування;

місцезнаходження;

дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації;

відомості про виконавчий орган;

ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном;

дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів);

ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України;

реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунку.

11. Відомості, які встановлюються під час ідентифікації та верифікації нерезидентів:

1) для фізичної особи:

прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові;

дата народження;

громадянство;

серія, номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дата видачі та орган, що його видав;

2) для юридичної особи:

повне найменування;

місцезнаходження;

реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунку;

відомості про органи управління;

ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів);

копія легалізованого витягу з торгового, банківського чи судового реєстру або нотаріально засвідчена копія реєстраційного посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи.

Суб'єкт щодо трастів додатково повинен з'ясувати ідентифікаційні дані довірительів та довірених осіб.

12. Ідентифікація клієнта не є обов'язковою у разі проведення фінансової операції особами, які раніше були ідентифіковані та верифіковані згідно з вимогами Закону.

13. Ідентифікація та верифікація клієнта не здійснюються у разі вчинення правочинів між банками, зареєстрованими в Україні.

14. Суб'єкт під час проведення ідентифікації та верифікації встановлює:

для органів державної влади України - повне найменування, місцезнаходження, реквізити розпорядчого акта, на підставі якого створено юридичну особу (найменування, дата прийняття/підписання, номер розпорядчого акта);

для підприємств, державної або комунальної власності - повне найменування, місцезнаходження, реквізити розпорядчого акта, яким створено підприємство;

для міжнародних установ та організацій, у яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, - повне найменування, місцезнаходження, відомості про міжнародний договір, згідно з яким створені такі установи та організації (дата укладення, номер, дата ратифікації Україною договору).

15. У разі якщо клієнт (особа) діє як представник іншої особи чи від імені або в інтересах іншої особи, Суб'єкт зобов'язаний ідентифікувати та верифікувати також особу, від імені або за дорученням якої проводиться фінансова операція, а також встановити вигодоодержувача.

16. У разі якщо особа діє як представник клієнта, Суб'єкт повинен перевірити на підставі офіційних документів наявність у цієї особи відповідних повноважень, а також здійснити ідентифікацію та верифікацію такої особи.

17. Проведення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта здійснюються відповідальним за здійснення фінансового моніторингу працівником або іншими працівниками Суб'єкта (відокремленого підрозділу), уповноваженими керівником Суб'єкта (відокремленого підрозділу).

Роз'яснення: Ураховуючи зміст норм Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон), виконання обов'язків спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу забезпечується у разі, якщо вони задіяні у фінансовій операції для свого клієнта щодо:

купівлі-продажу нерухомості;

управління активами клієнта;

управління банківським рахунком або рахунком у цінних паперах;
залучення коштів для утворення юридичних осіб, забезпечення їх діяльності та управління ними;

утворення юридичних осіб, забезпечення їх діяльності чи управління ними, а також купівлі-продажу юридичних осіб (корпоративних прав) (частина перша статті 8 Закону).

Одним із обов'язків нотаріусів як суб'єктів первинного фінансового моніторингу є здійснення ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта у випадках, встановлених законом (пункт 2 частини другої статті 6 Закону).

Умовно виконання зазначеного обов'язку можна поділити на такі етапи:

I етап – здійснення ідентифікації клієнта (представника клієнта).

Скажімо, до нотаріуса звернулись особи (в розумінні Закону – клієнти) з метою посвідчення правочину щодо купівлі-продажу житлового будинку.

Нотаріус як суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний ідентифікувати зазначених осіб, тобто отримати від клієнтів (представників клієнтів) ідентифікаційні дані.

Статтею 1 Закону передбачено, що ідентифікаційні дані – це відомості щодо особи.

Перелік відомостей для проведення ідентифікації встановлений статтею 9 Закону.

Зазначені відомості встановлюються на підставі поданих клієнтом (представником клієнта) офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій.

II етап – проведення верифікації клієнта, тобто діяльність Суб'єкта, яка пов'язана з встановленням (підтвердженням) Суб'єктом відповідності особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим від нього ідентифікаційним даним.

Довідково:

Верифікація (франц. *verification* — встановлення справжності, перевірка істинності).

Верифікація (пізнюлат. *verificatio* — підтвердження; лат. *verus* — істинний, *facio* — роблю) — доказ того, що вірогідний факт або твердження є істинним.

Верифікація проводиться виключно на підставі поданих офіційних документів та можлива лише за присутності тієї особи, яка безпосередньо звернулася до Суб'єкта.

III етап – вивчення клієнта – це процес отримання Суб'єктом під час ідентифікації та/або в процесі обслуговування клієнта інформації щодо:

фінансового стану клієнта та змісту його діяльності;

проведення оцінки фінансового стану клієнта;

визначення належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних або іноземних публічних діячів, діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб;

з'ясування місця проживання клієнта або місця його перебування чи місця тимчасового перебування в Україні (усіх даних щодо адреси місця проживання (перебування): назва країни, регіону (області), району, міста (села, селища), вулиці (провулку), номера будівлі (корпусу), номера квартири).

Порядок отримання зазначеної інформації Законом не передбачений.

У зв'язку з цим Суб'єкт при вивченні клієнта самостійно приймає рішення, яким шляхом отримувати інформацію від клієнта (представника клієнта).

Як приклад, пропонується декілька варіантів отримання Суб'єктом інформації:

1) Суб'єкт пропонує клієнту письмово надати заяву, в якій він повідомляє про свій фінансовий стан та зміст діяльності, належність до публічних діячів та іншої інформації, встановленої Законом;

2) Суб'єкт пропонує клієнту заповнити запитальник, тощо, в якому передбачити питання (розділи, пункти тощо), необхідні для з'ясування інформації, встановленої Законом.

Суб'єкт може запропонувати інші шляхи (варіанти) для отримання інформації про клієнта під час його вивчення.

Отже, обов'язковою вимогою є здійснення Суб'єктом ідентифікації та верифікації клієнта на підставі документів.

Інформація, необхідна для вивчення клієнта, встановлюється Суб'єктом на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним.

Інформація, необхідна для вивчення клієнта, встановлюється Суб'єктом також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

[Джерело: сайт Міністерства (http://old.minjust.gov.ua).

Розділ: Напрями діяльності / Фінансовий моніторинг юридичних послуг / Стаття на тему: «Порядок здійснення нотаріусами як суб'єктами первинного фінансового моніторингу ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта (представника клієнта). Зберігання документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом»].

18. Суб'єкти, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи, здійснюють ідентифікацію, верифікацію та вивчення клієнта безпосередньо.

19. Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнтів (представників клієнтів) здійснюються на підставі поданих офіційних документів або їх копій, що засвідчені нотаріально, або підприємством (установою, організацією), яке (яка) їх видало(а).

20. У разі якщо документи, на підставі яких проводилась ідентифікація, зазнали змін або закінчився строк їх дії, при проведенні клієнтом чергової фінансової операції проводиться повторна ідентифікація.

21. Для проведення перевірки інформації щодо ідентифікації клієнта або інших учасників фінансової операції Суб'єкт (відокремлений підрозділ) може запросити додаткову інформацію у клієнта або використати інформацію, яка є публічною (відкритою).

22. На етапі встановлення ділових відносин Суб'єкт (відокремлений підрозділ) на підставі інформації стосовно ідентифікації клієнта та вивчення його діяльності здійснює його класифікацію з урахуванням критеріїв ризику, визначених Суб'єктом, та встановлює клієнту рівень ризику.

23. Встановлений щодо клієнта рівень ризику переглядається та уточнюється Суб'єктом (відокремленим підрозділом) протягом усього часу обслуговування клієнта, зокрема у таких випадках:
у разі уточнення даних ідентифікації та вивчення клієнта;

за фактом проведення клієнтом фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

за результатами проведення аналізу операцій клієнта у разі виникнення підозр щодо невідповідності операцій клієнта наявній інформації про його фінансовий стан та зміст діяльності.

У разі якщо клієнт віднесений Суб'єктом (відокремленим підрозділом) до клієнтів з високим рівнем ризику, Суб'єкт (відокремлений підрозділ) вживає застережних заходів щодо таких клієнтів, що можуть включати:

встановлення контролю за належним здійсненням ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів до та під час встановлення з ними ділових відносин та проведення фінансових операцій;

перевірку інформації про клієнта та інших учасників фінансової операції, зокрема шляхом перевірки наданої клієнтом інформації щодо ідентифікації та отримання додаткової інформації від клієнта або з інших публічних джерел;

збирання з публічних джерел інформації про зміст діяльності клієнта, його фінансовий стан;

відмову від встановлення або продовження ділових відносин з клієнтом;

інформування Держфінмоніторингу про фінансові операції клієнтів, яким Суб'єкт (відокремлений підрозділ) встановив високий рівень ризику;

зупинення проведення фінансових операцій клієнта з ознаками високого ризику та інформування Держфінмоніторингу про такі фінансові операції.

24. Суб'єкт (відокремлений підрозділ) для проведення оцінки фінансового стану клієнта використовує такі джерела інформації:

річну фінансову звітність клієнта - юридичної особи та фізичної особи - підприємця, що складена відповідно до вимог законодавства України та отримана Суб'єктом (відокремленим підрозділом) безпосередньо від клієнта (баланс, витяги, що містять дані про прибутки та збитки господарської діяльності клієнта, податкова декларація з додатками);

фінансову звітність клієнта - юридичної особи, що опублікована в засобах масової інформації відповідно до вимог законодавства України;

фінансову звітність клієнта та інформацію щодо фінансового стану, що отримана із спеціалізованих веб-сайтів мережі Інтернет.

Суб'єкт (відокремлений підрозділ) для проведення оцінки фінансового стану клієнта використовує іншу інформацію, яка отримана від клієнта, від третіх осіб, від державних органів, додаткову інформацію з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Роз'яснення: Відповідно до пункту 2 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати ідентифікацію, верифікацію клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта у випадках, встановлених законом.

Одним із елементів вивчення клієнта, згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону, є з'ясування його фінансового стану.

Абзацом третім частини сьомої статті 9 Закону визначено, що інформація, необхідна для вивчення клієнта, встановлюється суб'єктом первинного фінансового моніторингу на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Крім того, у відповідності до частини шостої статті 9 Закону суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право витребувати, а державні органи, державні реєстратори зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту надати відповідно до законодавства інформацію, що стосується ідентифікації та/або що необхідна для вивчення клієнта, уточнення інформації про нього або проведення поглибленої перевірки клієнта. Зазначена інформація подається безоплатно.

Порядок подання інформації визначений постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку надання державними органами, державними реєстраторами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта» від 08.09.2015 № 693.

Джерелом отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації щодо фінансового стану клієнта може бути опитувальник, який розроблений Суб'єктом і в якому наявні розділи (пункти), необхідні для отримання інформації щодо:

- фінансового стану клієнта та змісту його діяльності;
- проведення оцінки фінансового стану клієнта;
- визначення належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних або іноземних публічних діячів, діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб;
- з'ясування місця проживання клієнта або місця перебування чи місця тимчасового перебування в Україні (усіх даних щодо адреси місця проживання (перебування): назва країни, регіону (області), району, міста (села, селища), вулиці (провулку), номера будівлі (корпусу), номера квартири);

Опитувальник підписується клієнтом.

У разі необхідності, суб'єкт первинного фінансового моніторингу також може витребувати додаткові документи, необхідні для з'ясування фінансового стану клієнта.

Під документами, необхідними для з'ясування фінансового стану клієнта, рекомендується розуміти документи, в яких зафіксована інформація, що відображає фактичну наявність, розміщення та/або використання активів клієнта, а також його потенційні й реальні фінансові можливості, розпорядження якими згідно із законодавством України дає змогу проводити або ініціювати проведення фінансових операцій на відповідні суми.

До складу зазначених документів у розрізі типів клієнтів, зокрема, можуть відноситися:

- копія фінансової звітності (баланс, звіт про фінансові результати тощо), що надавалась по закінченню останнього звітного періоду у відповідні органи, засвідчена підписом керівника (уповноваженої ним посадової особи) та печаткою юридичної особи, з відміткою (за наявності) про отримання органами державної статистики та/або органами державної податкової служби або з додаванням відповідної квитанції про надіслання звітності у паперовому або електронному вигляді;

- розшифровка дебіторсько-кредиторської заборгованості по балансу за останній звітний період;
- виписки з поточних, вкладних (депозитних) рахунків підприємства за останні 6 місяців;
- річна фінансова звітність (баланс, витяги, що містять дані про прибутки та збитки господарської діяльності клієнта, податкова декларація з додатками);
- фінансова звітність клієнта та інформація щодо фінансового стану, що отримана із спеціалізованих веб-сайтів в мережі Інтернет;
- та/або фінансова звітність та інформація щодо фінансового стану юридичної особи, що оприлюднена відповідно до вимог статті 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» за минулий звітний період;
- та/або аудиторський висновок по бухгалтерській звітності за минулий звітний період;
- та/або довідки про кредити, що отримані юридичною особою в банківських установах, завірені печаткою та підписами відповідальних осіб банків та ін. для юридичної особи-нерезидента:
- остання фінансова звітність щодо якої був проведений аудит та звітність за останню звітну дату;
- останній аудиторський висновок (звіт незалежного аудитора) щодо фінансової звітності юридичної особи, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності;
- річна фінансова звітність (баланс, витяги, що містять дані про прибутки та збитки господарської діяльності клієнта, податкова декларація з додатками);
- фінансова звітність клієнта та інформація щодо фінансового стану, що отримана із спеціалізованих веб-сайтів в мережі Інтернет;
- дані про присвоєння рейтингу, які розміщені в мережі Інтернет, на сайтах міжнародних рейтингових агентств («Standart & Poor's», «Fitch-Ratings», «Moody's» та ін.) і національних рейтингових агентств;
- та/або лист з банку, в якому відкрито основний рахунок юридичної особи про наявність/відсутність його заборгованості перед контрагентами (дата видачі листа має бути не більше 10 днів);
- та/або довідка про наявність/відсутність заборгованості перед бюджетом, видана податковим органом за місцем реєстрації юридичної особи (дата видачі довідки має бути не більше 30 днів);
- та/або відомості про відсутність стосовно юридичної особи провадження у справі про неспроможність (банкрутство); рішень судових органів, які вступили в силу, про визнання неспроможним (банкрутом) і проведення процедур ліквідації (дата видачі відомостей має бути не більше 10 днів);
- та/або інформація від кредитних організацій, в яких юридична особа раніше знаходилася на обслуговуванні, що стосується оцінки ділової репутації цієї юридичної особи та ін. для фізичної особи підприємця-резидента:
- податкова декларація платника з відмітками (за наявності) податкового органу про прийняття або з доданням відповідних квитанцій в разі відправки декларації в паперовому або електронному вигляді за останній звітний період;
- документи, що підтверджують отримання доходів за минулі періоди (минулий/позаминулий рік);
- виписки з поточних, вкладних (депозитних) рахунків за останні 12 місяців, завірені печаткою банківської установи;
- та/або податкова декларація про майновий стан і доходи;
- та/або довідка з податкових органів про обсяги виручки;
- та/або довідка з податкових органів про отримані доходи (із зазначенням чистого доходу і суми сплаченого податку) за останній звітний період;
- та/або копія свідоцтва про сплату єдиного податку (у разі наявності), що підтверджує факт здійснення господарської діяльності за спрощеною системою;
- та/або документи, що підтверджують наявність/відсутність кредитних зобов'язань, а також своєчасний і повний розрахунок за ним та ін. для фізичної особи-резидента:

- довідка з місця роботи про середньомісячний/сукупний дохід за останні 6 місяців (якщо стаж роботи менше 6 місяців, в довідці вказується середньомісячний/сукупний дохід за фактично відпрацьовані місяці);
  - та/або довідка про розмір щомісячної пенсії/допомоги/компенсації/матеріального забезпечення за останні 6 місяців;
  - та/або документи, що підтверджують оплату праці фізичної особи від роботодавця в натуральній формі за останні 6 місяців;
  - та/або довідка з місця роботи за сумісництвом про середньомісячний/ сукупний дохід за останні 6 місяців;
  - та/або декларація про майно, доходи, витрати и зобов'язання фінансового характеру за останній податковий період;
  - та/або договір найму/оренди житлового або нежитлового приміщення, що належить клієнту на праві власності (з наданням правовстановлюючих документів);
  - та/або документи, що підтверджують отримання винагороди від використання інтелектуальної власності (авторські гонорари, винагороди тощо);
  - та/або документи, що підтверджують отримання винагороди за договорами цивільно-правового характеру та ін.
- для фізичної особи-нерезидента:
- довідка про сплачений нерезидентом в Україні податок на прибуток (доходи);
  - виписки (за наявності) з рахунків кредитно-фінансових установ за останні 6 місяців;
  - та/або документи, що підтверджують отримання грошових компенсацій, виплат, матеріального забезпечення та ін.
  - та/або митна декларація;
  - та/або довідка про нараховану заробітну плату;
  - та/або відомості, що підтверджують отримання резидентом доходів із джерелом їх походження з України згідно з Податковим Кодексом України;
  - та/або податкова декларація за останній звітний період, видана відповідним органом в країні реєстрації резидента або в країні ведення його бізнесу;
  - та/або документи, що підтверджують отримання доходів відповідно до договорів цивільно-правового характеру за межами України та ін.

Окремо слід наголосити на тому, що документи, видані органом іноземної держави, які надаються нерезидентами, мають бути складені державною (офіційною) мовою країни реєстрації (ведення бізнесу) нерезидента, легалізовані в порядку встановленому законодавством України або засвідчені шляхом прославлення апостилю, з додаванням завіреного у встановленому порядку прекладу цих документів на українську мову.

Водночас відповідно до абзацу шостого частини першої статті 10 Закону суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції у разі ненадання клієнтом необхідних для вивчення клієнтів документів чи відомостей, зокрема, щодо з'ясування фінансового стану клієнта.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (<http://www.sdfm.gov.ua>).

Розділ: Запитання-відповіді / Для спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу / Ідентифікація клієнтів / Які документи можуть використовувати спеціально визначені суб'єкти первинного фінансового моніторингу - нотаріуси для з'ясування фінансового стану клієнта?].

25. Якщо під час здійснення ідентифікації та верифікації або вивчення фінансової діяльності клієнта (особи, яка діє від його імені) працівник Суб'єкта (відокремленого підрозділу) встановив, що клієнт має відношення до публічних діячів або пов'язаних з ними осіб, або до благодійної, або неприбуткової організації, він повідомляє про це відповідального працівника Суб'єкта (відокремленого підрозділу), який повинен:

отримати дозвіл керівника Суб'єкта на встановлення ділових відносин з таким клієнтом;

вживати заходів для з'ясування джерел походження коштів клієнта на підставі отриманих від нього документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), що підтверджують джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо;

проводити моніторинг операцій такого клієнта у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику;

проводити не рідше одного разу на рік уточнення інформації про клієнта.

26. При проведенні ідентифікації, верифікації та вивченні клієнта Суб'єкт (відокремлений підрозділ) складає анкету. Анкета є внутрішнім документом Суб'єкта, який заповнюється і підписується відповідальним працівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу, а у випадку здійснення діяльності одноособово - безпосередньо Суб'єктом.

Анкета формується за результатами здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта до, під час та в процесі обслуговування клієнта. Анкета має містити всю необхідну інформацію для подання до Держфінмоніторингу в установлених законодавством випадках повідомлення про фінансову операцію.

Роз'яснення: Відповідно до пункту 2 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон), спеціально визначені суб'єкти первинного фінансового моніторингу зобов'язані здійснювати ідентифікацію, верифікацію клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта у випадках, встановлених законом.

Також, відповідно до пункту 26 розділу 3 частини третьої Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України № 735/27180 від 22.06.2015, при проведенні ідентифікації, верифікації та вивченні клієнта суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі- Суб'єкт) складає анкету. Анкета є внутрішнім документом Суб'єкта, який заповнюється і підписується відповідальним працівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу, а у випадку здійснення діяльності одноособово-безпосередньо Суб'єктом.

Анкета формується за результатами здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта до, під час та в процесі обслуговування клієнта. Анкета має містити всю необхідну інформацію для подання до Держфінмоніторингу в установлених законодавством випадках повідомлення про фінансову операцію.

Зокрема, державним регулятором - Міністерством юстиції України розроблено 5 анкет для нотаріусів щодо ідентифікації клієнтів, а саме фізичної особи-резидента, фізичної особи- нерезидента, фізичної особи-підприємця, юридичної особи- резидента, юридичної особи- нерезидента. В анкетах передбачений перелік відомостей про клієнтів для проведення ідентифікації, верифікації встановлений статтею 9 Закону та відомості про фінансову операцію із зазначенням реквізитів фінансової операції: назва, реєстр, номер, дата, розмір фінансової операції.

Таким чином, Міністерством юстиції України передбачено внесення в анкету клієнта всієї необхідної інформації для подання до Держфінмоніторингу, в установлених законодавством випадках, повідомлення про фінансову операцію.

Враховуючи специфіку діяльності нотаріусів, в розробленій Міністерством юстиції України Анкеті яка розміщена на офіційному веб-сайті Мін'юсту в розділі «Фінансовий моніторинг юридичних послуг» передбачено заповнення інформації про клієнтів: продавця та покупця, які беруть участь у фінансовій операції (укладання правочину), який посвідчує нотаріус.

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (<http://www.sdfm.gov.ua>).

Розділ: Запитання-відповіді / Для спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу / Ідентифікація клієнтів / Стосовно кого заповнюється анкета?].

Зразок:

Сторона: фізична особа-резидент

АНКЕТА

При проведенні фінансової операції (_____) здійснено ідентифікацію та верифікацію клієнта на підставі поданих документів, а також проведено вивчення клієнта на підставі поданих документів та/або інформації отриманої від клієнта

(представника клієнта), а також інформації, отриманої мною з публічних джерел (вказати джерела).

I. Ідентифікація клієнта

Учасники фінансової операції:	
Зазначається сторона (продавець/покупець/ представник продавця/ покупця)	
Прізвище, ім'я по батькові	
Дата народження	
Номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав	
Ресстраційний номер облікової картки платника податків за даними Державного реєстру фізичних осіб – платників податків або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії	
II. Верифікація клієнта	
Прізвище, ім'я по батькові	
Дата народження	
Номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав	
Ресстраційний номер облікової картки платника податків за даними Державного реєстру фізичних осіб – платників податків або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії	
Місце проживання (перебування, ресстрації)	
III. Вивчення клієнта	
інформація щодо:	
фінансового стану клієнта та змісту його діяльності	
проведення оцінки фінансового стану клієнта	
визначення належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних або іноземних публічних діячів, діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб	

дані щодо адреси місця проживання або місця перебування (тимчасового перебування) в Україні: регіону (області), району, міста (села, селища), вулиці (провулку), номера будівлі (корпусу), номера квартири.	
---	--

IV. Критерії ризику	Продавець так/ні	Покупець так/ні
Критерії ризику за типом клієнта:		
Клієнт включений до Переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції		
Клієнт є національним, іноземним публічним діячем, або діячем, що виконує політичні функції в міжнародних організаціях, або є близькою особою чи пов'язаною з особами, зазначеними вище.		
Проводить фінансові операції, що не відповідають його фінансовому стану та/або суті діяльності		
Існують сумніви у достовірності поданих клієнтом документів		
Надає неправдиві ідентифікаційні дані		
Не надає відомостей, передбачених законодавством		
Критерії ризику для фінансових операцій, що можуть мати ризик легалізації (відмивання) доходів:		
Фінансова операція має заплутаний або незвичний характер		
Сукупність, пов'язаних між собою фінансових операцій, що не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети.		
Проведення у великих розмірах фінансових операцій з купівлі-продажу товарів (оплати послуг), визначити вартість яких складно або неможливо, зокрема, об'єктів інтелектуальної власності, деяких видів послуг, що не мають постійної ринкової вартості, консалтингових, юридичних, аудиторських послуг.		
Є підстави вважати, що метою здійснення фінансової операції є уникнення процедур обов'язкового фінансового моніторингу або ідентифікації (верифікації), передбачених Законом.		
Спроби клієнта здійснити операції з нерухомим майном, на яке накладено арешт.		
Здійснення операцій з нерухомим майном, ціна якого відрізняється від ринкової (можливий коментар)		

V. Класифікація ризику клієнта з урахуванням критеріїв ризиків	Продавець	Покупець
Вказати рівень ризику клієнта (високий, середній, низький)		

VI. ВИСНОВОК щодо необхідності фінансового моніторингу зазначеної фінансової операції

VII. Додаток: Копії документів на _____ арк.

або копії документів, на підставі яких здійснювалась ідентифікація, верифікація та вивчення клієнтів долучені до справи № ___ том № ___ за _____ рік.

VIII. Відомості про фінансову операцію:

Реквізити фінансової операції: _____
(назва, реєстр. номер, дата)

Розмір фінансової операції: _____

Суб'єкт (або відповідальний працівник Суб'єкта) _____ підпис _____ прізвище, ім'я, по батькові _____

« ____ » _____ 201__ рік

[Джерело: сайт Мініюсти (http://old.minjust.gov.ua).

Розділ: Напрями діяльності / Фінансовий моніторинг юридичних послуг / Зразки анкет для суб'єктів первинного фінансового моніторингу / Фізична особа – резидент].

В зазначеному розділі містяться також зразки анкет для фізичної особи – нерезидента; фізичної особи – підприємця; юридичної особи – резидента; юридичної особи – нерезидента.

27. При вивченні клієнта Суб'єкт:

досліджує зміст діяльності клієнта;

оцінює фінансовий стан клієнта;

аналізує відповідність фінансових операцій клієнта специфіці його діяльності;

визначає належність клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб на підставі отриманих від них документів та інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою);

з'ясовує усі дані щодо адреси місця проживання або місця його перебування (тимчасового перебування) в Україні;

з'ясовує інформацію про наявність клієнта в переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції.

28. Документи щодо ідентифікації та верифікації осіб, які є учасниками фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, а також усі документи, які стосуються ділових відносин з клієнтом, зберігаються Суб'єктом (відокремленим підрозділом) не менше п'яти років після завершення ділових відносин з клієнтом, а вся документація про проведення такої фінансової операції - не менше п'яти років після її завершення.

Роз'яснення: Законом встановлено, що документи щодо ідентифікації та верифікації осіб, які є учасниками фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, а також усі документи, які стосуються ділових відносин з клієнтом, зберігаються Суб'єктом не менше п'яти років після завершення ділових відносин з клієнтом, а вся документація про проведення такої фінансової операції – не менше п'яти років після її завершення.

Згідно з Типовою номенклатурою справ державної нотаріальної контори та приватного нотаріуса, затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 22.12.2010 № 3253/5, копії документів щодо ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів формуються у справу 02-48 та зберігаються 5 років.

При цьому зазначаємо, що копії документів, на підставі яких нотаріусом здійснюється ідентифікація та верифікація осіб залежно від проведеного нотаріусом правочину, обов'язково зберігаються у справах:

02-01 «Договори відчуження житлових будинків та документи, на підставі яких вони посвідчувались»;

02-02 «Договори відчуження земельних ділянок та документи, на підставі яких вони посвідчувались»;

02-03 «Договори відчуження квартир та документи, на підставі яких вони посвідчувались»;

02-04 «Договори відчуження іншого нерухомого майна та документи, на підставі яких вони посвідчувались»;

02-10 «Інші договори (засновницькі договори, установчі акти, договори відчуження рухомого майна, оренди, позики, управління майном тощо).

Строк зберігання таких документів становить 75 років.

Таким чином, до справи 02-48 нотаріусом підшивається анкета, сформована за результатами здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта, та документи, які не долучено до справ 02-01, 02-02, 02-03, 02-04, 02-10.

[Джерело: сайт Мін'юсту (<http://old.minjust.gov.ua>).

Розділ: Напрями діяльності / Фінансовий моніторинг юридичних послуг / Стаття на тему: «Порядок здійснення нотаріусами як суб'єктами первинного фінансового моніторингу ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта (представника клієнта). Зберігання документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом» / Зберігання документів щодо ідентифікації та вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта та інших документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом].

Суб'єкт (відокремлений підрозділ) зберігає інформацію про фінансову операцію в обсязі, необхідному для подання до Держфінмоніторингу в установлених законодавством випадках повідомлення про фінансову операцію.

У разі необхідності продовження встановленого строку зберігання документів щодо ідентифікації осіб, які є учасниками окремих фінансових операцій, та документації про здійснення окремих фінансових операцій Держфінмоніторинг інформує про це Суб'єкта шляхом надсилання відповідного листа із зазначенням переліку осіб та/або фінансових операцій, документи щодо яких підлягають подальшому зберіганню Суб'єктом, та строку продовження зберігання Суб'єктом зазначеної інформації.

IV. Управління ризиками та оцінка ризиків

1. На етапі встановлення ділових відносин або у процесі обслуговування клієнта Суб'єкт (відокремлений підрозділ) на підставі аналізу ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних відомостей та інформації про клієнта та його діяльність здійснює оцінку ризику цього клієнта з урахуванням критеріїв ризику, визначених Мінфіном та Мін'юстом.

Оцінювання ризику клієнта здійснюється за відповідними критеріями, зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видом товарів, послуг, які клієнт отримує від Суб'єкта.

Суб'єкт зобов'язаний розробляти власні критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення з урахуванням критеріїв ризику, визначених Мінфіном, та особливостей діяльності Суб'єкта.

2. За результатом аналізу ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних відомостей та інформації про клієнта та його діяльність Суб'єкти встановлюють категорії клієнтів, які мають низький, середній або високий ризик проведення ними операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

За результатами аналізу ділових відносин та результатів вивчення клієнта характеристика клієнта може бути переглянута та рівень ризику змінений.

3. Суб'єкт самостійно визначає та відображає у внутрішніх документах:

метод та порядок оцінки ризику;

результати оцінки (переоцінки) ризику;

застережні заходи щодо клієнтів залежно від встановленого їм рівня ризику;

особливості моніторингу та аналізу фінансових операцій клієнтів залежно від встановленого їм рівня ризику;

періодичність перегляду встановленого щодо клієнта рівня ризику.

Суб'єкт може у своїх внутрішніх документах визначати та відображати, крім зазначених вище, додаткові положення щодо проведення Суб'єктом оцінки ризику легалізації (відмивання) доходів,

одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

4. Результати оцінки (переоцінки) ризику клієнта та заходи з управління ними фіксуються письмово в паперовому вигляді та зберігаються разом з документами, що підтверджують факт проведення ідентифікації (верифікації) клієнта, у порядку, визначеному Правилами.

5. Суб'єкт здійснює переоцінку ризиків клієнтів, з якими встановлені ділові відносини, а також в інших випадках, встановлених законодавством, не рідше ніж один раз на рік з метою її підтримання в актуальному стані, а також у таких випадках:

за результатами уточнення даних первісної ідентифікації та вивчення клієнта;

за фактом проведення клієнтом фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

за результатами проведення аналізу операцій клієнта у разі виникнення підозр щодо невідповідності операцій клієнта наявній інформації про його фінансовий стан та зміст діяльності;

за результатами перегляду власних критеріїв ризику (запровадження нових критеріїв);

у разі зміни законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в частині, що стосується оцінки ризику.

6. У разі якщо Суб'єктом (відокремленим підрозділом) стосовно клієнта встановлено високий рівень ризику, Суб'єкт (відокремлений підрозділ) вживає щодо такого клієнта застережних заходів, що можуть включати:

поглиблену перевірку клієнта;

перевірку інформації про клієнта та інших учасників фінансової операції, зокрема шляхом перевірки наданої клієнтом інформації щодо ідентифікації і верифікації та отримання додаткової інформації від клієнта або з інших публічних джерел;

збирання з публічних джерел інформації про зміст діяльності клієнта, його фінансовий стан;

відмову від встановлення або продовження ділових відносин з клієнтом;

інформування Держфінмоніторингу про фінансові операції клієнтів, яким Суб'єкт (відокремлений підрозділ) встановив високий рівень ризику.

Перелік необхідних заходів для додаткового вивчення клієнта, який характеризується високим рівнем ризику, може бути доповнений Суб'єктом (відокремленим підрозділом) самостійно з урахуванням специфіки його діяльності.

7. Якщо за результатами оцінки ризику стосовно клієнта встановлено високий рівень ризику, Суб'єкт оновлює ідентифікаційні дані клієнта, інші наявні відомості та інформацію про клієнта та його діяльність не рідше одного разу на рік.

Якщо за результатами оцінки ризику стосовно клієнта встановлено середній рівень ризику, строк оновлення ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних відомостей та інформації про клієнта та його діяльність не повинен перевищувати двох років.

Якщо за результатами оцінки ризику стосовно клієнта встановлено низький рівень ризику, строк оновлення ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних відомостей та інформації про клієнта та його діяльність не повинен перевищувати трьох років.

V. Виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

1. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, в тому числі тих, які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, або інформації про підозри щодо діяльності осіб або їх активів, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, здійснюється Суб'єктом (відокремленим підрозділом) на підставі:

критеріїв ризиків, визначених самостійно Суб'єктом з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених Мінфіном та Мін'юстом;

встановленого за результатами проведеного аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;

типологічних досліджень у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених Держфінмоніторингом.

2. Виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, здійснюється відповідальним працівником або іншими працівниками Суб'єкта (відокремленого підрозділу), визначеними у Правилах та Програмі.

Суб'єкти, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи, здійснюють виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, безпосередньо.

3. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, здійснюється до початку, в процесі, але не пізніше наступного робочого дня після їх проведення, або в день виникнення підозри, або під час спроби їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення.

4. У разі виявлення фінансової операції, яка підлягає фінансовому моніторингу або стосовно якої є підозра, що вона пов'язана, стосується або призначена для фінансування терористичної діяльності, фінансування розповсюдження зброї масового знищення, терористичних актів чи терористичних організацій та організацій або осіб, до яких застосовані міжнародні санкції, працівник Суб'єкта (відокремленого підрозділу), що її виявив, невідкладно інформує про це відповідального працівника Суб'єкта (відокремленого підрозділу). Відповідальний працівник Суб'єкта (відокремленого підрозділу) перевіряє зазначену інформацію та у випадках, передбачених Законом, забезпечує її реєстрацію та повідомляє Держфінмоніторинг і правоохоронні органи.

Заходи, спрямовані на з'ясування факту віднесення операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу або яка може бути пов'язана, стосується або призначена для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, визначаються Правилами та включають:

1) аналіз правочину (належність осіб, що беруть участь в операції, до юридичних або фізичних осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції; належність до осіб, що мають високий ризик; форма та спосіб розрахунку, предмет договору тощо);

2) з'ясування суті та мети здійснення операції, в тому числі шляхом отримання додаткових документів, відомостей та пояснень, що стосуються операції;

3) проведення аналізу відповідності фінансових операцій, що проводяться клієнтом, наявній інформації про зміст його діяльності та фінансовий стан з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

4) здійснення управління ризиками, пов'язаними із запровадженням чи використанням нових та існуючих інформаційних продуктів, ділової практики або технологій, у тому числі таких, що забезпечують проведення фінансових операцій без безпосереднього контакту з клієнтом.

Для оцінки того, що фінансова операція (або спроба її проведення) здійснюється з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або пов'язана з фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, Суб'єктом (відокремленим підрозділом) вивчаються операції клієнта, фінансові операції інших осіб - учасників операції, що оцінюються.

5. При виявленні фінансової операції, що має високий ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, Суб'єкт:

1) забезпечує управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму відповідно до Правил;

2) приймає рішення про направлення повідомлення Держфінмоніторингу про таку фінансову операцію.

При виявленні фінансової операції, що має середній ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, Суб'єкт забезпечує управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму відповідно до Правил.

6. Суб'єкт (відокремлений підрозділ) зберігає інформацію про фінансову операцію в обсязі, необхідному для подання до Держфінмоніторингу в установлених законодавством випадках повідомлення про фінансову операцію.

7. Інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активи, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначеним Кримінальним кодексом України, Суб'єкт подає до Держфінмоніторингу за встановленою формою.

VI. Зупинення фінансових операцій

1. У разі виявлення працівником Суб'єкта (відокремленого підрозділу) фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, інформація щодо такої фінансової операції невідкладно передається відповідальному працівнику Суб'єкта (відокремленого підрозділу).

Для прийняття рішення про зупинення проведення фінансової операції відповідальний працівник Суб'єкта (відокремленого підрозділу) того самого дня подає керівнику Суб'єкта інформацію щодо такої фінансової операції.

Рішення про зупинення проведення фінансової операції приймається керівником Суб'єкта в день виявлення фінансової операції шляхом видання відповідного письмового доручення. Після прийняття такого рішення відповідальний працівник того самого дня забезпечує реєстрацію інформації про таку фінансову операцію і в день зупинення повідомляє Держфінмоніторинг в установленому законодавством порядку, зокрема про таку фінансову операцію, її учасників.

Суб'єкт зупиняє проведення фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, на два робочих дні з дня зупинення (включно).

2. Суб'єкт має право прийняти рішення про зупинення проведення фінансової операції на два робочих дні з дня зупинення (включно), якщо така операція містить ознаки, передбачені статтею 16 Закону. Таке зупинення здійснюється у порядку, передбаченому пунктом 1 цього розділу.

3. У разі прийняття рішення про зупинення фінансової операції Суб'єкт того самого дня повідомляє про це Держфінмоніторинг шляхом подання інформації за формою, встановленою Мінфіном.

Інформація подається до Держфінмоніторингу з дотриманням заходів, що виключають неконтрольований доступ до інформації або документів під час їх доставки.

4. У разі отримання Суб'єктом рішення Держфінмоніторингу про подальше зупинення фінансової операції Суб'єкт забезпечує подальше її зупинення на строк, визначений Держфінмоніторингом.

5. У разі отримання Суб'єктом доручення Держфінмоніторингу, наданого з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави про зупинення відповідної фінансової операції як такої, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, Суб'єкт зупиняє проведення або забезпечує моніторинг фінансової операції відповідної особи протягом строку, встановленого дорученням Держфінмоніторингу.

У разі зупинення фінансових операцій за дорученням Держфінмоніторингу Суб'єкт у день надходження такого доручення вносить інформацію про таку операцію до реєстру.

6. Суб'єкт поновлює проведення фінансових операцій:

третього робочого дня з дня зупинення фінансової операції у разі неотримання Суб'єктом протягом двох робочих днів рішення Держфінмоніторингу про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дня отримання Суб'єктом протягом строку, зазначеного в рішенні Держфінмоніторингу про подальше зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідно до частини другої статті 17 Закону, повідомлення про

скасування Держфінмоніторингом такого рішення, але не пізніше 31 робочого дня з дня зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дати закінчення строку зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції), зазначених (зазначеної) у рішенні Держфінмоніторингу про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції);

наступного робочого дня після дня отримання Суб'єктом доручення Держфінмоніторингу про поновлення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави.

Суб'єкт повідомляє клієнту у разі його звернення про зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій), якщо строк її (їх) зупинення перевищив сім робочих днів.

VII. Призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу

1. Положення цього розділу застосовуються Суб'єктами (відокремленими підрозділами), крім тих, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи.

2. Працівник, відповідальний за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник), призначається керівником Суб'єкта не пізніше дня встановлення ділових відносин з клієнтом, що передбачає участь Суб'єкта у фінансових операціях, визначених частиною першою статті 8 Закону.

Відповідальний працівник Суб'єкта призначається за посадою на рівні керівництва Суб'єкта і є незалежним у своїй діяльності щодо проведення фінансового моніторингу та підзвітним тільки керівнику Суб'єкта.

Виконання повноважень відповідального працівника може бути покладено на керівника Суб'єкта.

Одна і та сама особа не може бути призначена одночасно відповідальним працівником Суб'єкта і його відокремленого підрозділу, а також одночасно у декількох відокремлених підрозділах.

Посадову інструкцію відповідального працівника затверджує керівник Суб'єкта.

3. Суб'єкт (відокремлений підрозділ) повідомляє Держфінмоніторинг відповідно до встановленого Мінфіном порядку про:

призначення відповідального працівника або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, - протягом трьох робочих днів з дня призначення;

звільнення відповідального працівника або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, - протягом трьох робочих днів з дня звільнення.

4. Особа, вперше призначена на посаду відповідального працівника, повинна протягом трьох місяців з дня призначення пройти навчання в установленому законодавством порядку.

5. Відповідальний працівник є особою, на яку покладаються організація та координація діяльності з проведення Суб'єктом (відокремленим підрозділом) фінансового моніторингу.

У разі незгоди відповідального працівника з вказівками керівника Суб'єкта (відокремленого підрозділу) щодо проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник може повідомити про це Держфінмоніторинг з письмовим викладенням своїх заперечень.

6. Відповідальний працівник повинен мати бездоганну ділову репутацію, мати вищу освіту, досвід роботи не менше року у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення або у відповідній сфері діяльності Суб'єкта, працювати в Суб'єкті (відокремленому підрозділі) за основним місцем роботи.

Призначення відповідального працівника здійснюється після перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника.

Перевірка ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника здійснюється на підставі поданих ним оригіналів документів: паспорта, трудової книжки, документів про освіту та/або підвищення кваліфікації, довідки про відсутність судимості, отриманої в органах внутрішніх справ.

Такі документи або їх копії повинні зберігатись у Суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Перевірка відповідності кандидата на посаду відповідального працівника вимогам, встановленим цим Положенням, здійснюється керівником або особою, яка виконує його обов'язки.

У разі призначення відповідальним працівником керівника Суб'єкта перевірка його ділової репутації здійснюється відповідним органом управління Суб'єкта або засновниками.

Підтвердження ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника за результатами її перевірки оформлюється письмовим висновком, який підписується керівником Суб'єкта або особами, які здійснювали перевірку ділової репутації, або затверджується відповідним органом управління Суб'єкта.

7. У разі наявності у Суб'єкта відокремлених підрозділів керівник Суб'єкта за поданням керівника відокремленого підрозділу призначає відповідального працівника відокремленого підрозділу.

Відповідальний працівник відокремленого підрозділу є незалежним у своїй діяльності щодо проведення фінансового моніторингу та підзвітним тільки керівнику Суб'єкта.

Виконання повноважень відповідального працівника відокремленого підрозділу може бути покладено на керівника відокремленого підрозділу.

8. На час відсутності (відпустки, відрядження, хвороба) відповідального працівника або у разі неможливості виконання покладених на нього обов'язків призначається особа, яка тимчасово виконує його обов'язки.

На вказану особу поширюються права та обов'язки, встановлені для відповідального працівника.

9. У разі звільнення відповідального працівника керівник Суб'єкта не пізніше наступного робочого дня після його звільнення призначає іншого відповідального працівника.

Допускається виконання обов'язків відповідального працівника особою, яка тимчасово виконує його обов'язки, в разі звільнення відповідального працівника на строк перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника, який не повинен перевищувати двох місяців.

10. До повноважень відповідального працівника, зокрема, належать:

прийняття рішення про повідомлення Держфінмоніторингу про фінансові операції, щодо яких є мотивовані підозри, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або якщо вони пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

прийняття рішення про інформування правоохоронних органів, визначених законодавством, про фінансові операції, щодо яких є підозри, що вони пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

проведення щорічних внутрішніх перевірок діяльності Суб'єкта (відокремленого підрозділу) та його працівників щодо дотримання ними законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також виконання правил та програм проведення фінансового моніторингу;

право доступу до всіх приміщень, документів, засобів телекомунікації Суб'єкта (відокремленого підрозділу);

залучення будь-яких працівників Суб'єкта (відокремленого підрозділу) до здійснення заходів із запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та перевірок з цих питань;

організація розроблення та подання на затвердження, а також запровадження виконання Правил та Програми;

одержання пояснень від працівників Суб'єкта (відокремленого підрозділу) з питань проведення фінансового моніторингу незалежно від займаних ними посад;

сприяння проведенню уповноваженими представниками Держфінмоніторингу перевірок діяльності Суб'єкта (відокремленого підрозділу) щодо дотримання законодавства у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

прийняття рішення про надання інформації з питань фінансового моніторингу на запити Держфінмоніторингу та відповідних правоохоронних органів;

підготовка персоналу щодо виконання вимог Закону, зокрема стосовно виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, або тих, які пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, шляхом проведення освітньої та практичної роботи;

здійснення класифікації клієнтів Суб'єкта (відокремленого підрозділу) з урахуванням критеріїв ризиків, визначених Мінфіном та Мін'юстом, під час проведення ними фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, і вжиття застережних заходів щодо клієнтів, діяльність яких свідчить про підвищений ризик проведення ними таких операцій;

прийняття рішення про відмову від проведення фінансової операції у разі, якщо здійснення ідентифікації клієнта відповідно до вимог законодавства є неможливим або фінансова операція містить ознаки такої, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу, та повідомлення про це Держфінмоніторингу протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови;

інформування у письмовій формі не рідше одного разу на місяць керівника Суб'єкта про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті, зокрема, для забезпечення проведення фінансового моніторингу;

виконання інших функцій відповідно до законодавства, Правил і Програми та інших внутрішніх документів з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

11. Інформування відповідальним працівником керівника Суб'єкта про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті для реалізації норм законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, здійснюється не рідше одного разу на місяць шляхом надання останньому письмової довідки довільної форми.

Довідка, зокрема, може містити інформацію щодо:

- виявлених фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;
- зарєстрованих фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;
- зарєстрованих фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу та про які не повідомлено Держфінмоніторинг;
- направленої до Держфінмоніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;
- зупинених фінансових операцій;
- направленої у визначених законодавством випадках до правоохоронних органів інформації;
- фінансових операцій, у проведенні яких Суб'єктом (відокремленим підрозділом) було відмовлено;

ужитих заходів стосовно підготовки персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

результатів проведених перевірок внутрішньої системи фінансового моніторингу.

Факт ознайомлення керівника Суб'єкта з довідкою, що надається відповідальним працівником, підтверджується підписом керівника.

У разі якщо повноваження відповідального працівника Суб'єкта виконує керівник Суб'єкта, зазначена письмова довідка складається і підписується ним.

12. Документи, наявність яких передбачена цим розділом, зберігаються не менше п'яти років з дня їх підписання (затвердження або погодження).

VIII. Підготовка персоналу Суб'єкта щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Положення цього розділу застосовуються Суб'єктами, крім тих, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи.

2. Для забезпечення належного рівня підготовки персоналу з питань проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник Суб'єкта (відокремленого підрозділу) здійснює підготовку

персоналу щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, шляхом проведення освітніх та практичних заходів.

3. Усі працівники Суб'єкта (відокремленого підрозділу), які беруть участь у здійсненні або у забезпеченні здійснення фінансової операції (далі - працівники), повинні ознайомитися з Правилами та Програмою, а також брати участь у відповідних навчальних заняттях.

4. Працівники письмово попереджаються про відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

5. Підготовка працівників відповідно до їх посадових обов'язків здійснюється шляхом проведення освітньої та практичної роботи, зокрема щодо:

ознайомлення працівників із законодавством та міжнародними стандартами з питань запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

ознайомлення працівників з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу;

вивчення передового досвіду у виявленні фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

ознайомлення працівників із засобами і прийомами вивчення клієнтів та перевірки інформації щодо їх ідентифікації і верифікації;

ознайомлення працівників з порядком управління ризиками щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, в тому числі проведення практичних занять щодо здійснення ними оцінки ризиків, з урахуванням встановлених критеріїв ризику.

**Директор Департаменту нотаріату та
фінансового моніторингу**

Т.В. Зусік

Коментар: Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України» прийнято відповідно до статей 6 - 9, 11 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказом затверджено Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України.

Положення складається із восьми розділів:

I. Загальні положення

II. Встановлення правил та програми здійснення фінансового моніторингу

III. Здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта

IV. Управління ризиками та оцінка ризиків

V. Виявлення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

VI. Зупинення фінансових операцій

VII. Призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу

VIII. Підготовка персоналу Суб'єкта щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Положення застосовується суб'єктами та їх відокремленими підрозділами, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Мініюст, а саме:

- нотаріусами;
- адвокатами, адвокатськими бюро та об'єднаннями;
- суб'єктами господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин).

Положенням регулюються питання:

- встановлення правил фінансового моніторингу та програм здійснення фінансового моніторингу;
- здійснення ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта у випадках, встановлених законом;
- управління ризиками;
- виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- зупинення фінансових операцій;
- призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;
- підготовки персоналу суб'єкта (відокремлених підрозділів) для виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

13.05.2015

м. Київ

№ 673/5

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
13 травня 2015 р. за № 528/26973

Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством юстиції України та його територіальними органами суб'єктів первинного фінансового моніторингу

Відповідно до статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок проведення перевірок Міністерством юстиції України та його територіальними органами суб'єктів первинного фінансового моніторингу (далі - Порядок), що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства юстиції України від 29 вересня 2010 року № 2338/5 «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством юстиції України та його територіальними органами суб'єктів первинного фінансового моніторингу», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 вересня 2010 року за № 859/18154 (із змінами).

3. Департаменту нотаріату та фінансового моніторингу (Зусік Т. В.) подати цей наказ на державну реєстрацію відповідно до Указу Президента України від 03 жовтня 1992 року № 493 «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади».

4. Департаменту нотаріату та фінансового моніторингу (Зусік Т. В.) та начальникам Головного територіального управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних територіальних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі забезпечити виконання вимог Порядку.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - керівника апарату Іванченко О. П.

Міністр

П. Петренко

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І.Б. Черкаський

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством юстиції України та його територіальними органами суб'єктів первинного фінансового моніторингу»	29.09.2010 № 2338/5	29.09.2010 № 859/18154	Офіційний вісник України від 08.10.2010, № 74, стор. 90, стаття 2651, код акту 52918/2010	08.10.2010	Наказ Міністерства юстиції України від 13.05.2015 № 673/5
2.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством юстиції України та його територіальними органами суб'єктів первинного фінансового моніторингу»	13.05.2015 № 673/5	13.05.2015 № 528/26973	Офіційний вісник України від 02.06.2015, № 41, стор. 128, стаття 1285, код акту 77044/2015	02.06.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства юстиції України

13 травня 2015 року № 673/5

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

13 травня 2015 р. за № 528/26973

ПОРЯДОК

проведення перевірок Міністерством юстиції України та його територіальними органами суб'єктів первинного фінансового моніторингу

I. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) з метою здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Мін'юст, шляхом проведення планових та позапланових перевірок.

2. Дія цього Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до пункту 5 частини першої статті 14 Закону здійснюються Мін'юстом, а саме:

нотаріусів;

адвокатів, адвокатських бюро та об'єднань;

суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, які надають послуги у рамках трудових правовідносин), у випадках, передбачених статтями 6 і 8 Закону (далі - суб'єкт).

3. Терміни, які вживаються в цьому Порядку, застосовуються у значеннях, наведених у Законі.

4. Мін'юст, а також за його дорученням Головне територіальне управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головні територіальні управління юстиції в областях, містах Києві та Севастополі (далі - управління юстиції) мають право здійснювати планові та позапланові перевірки.

Плановою перевіркою вважається перевірка діяльності суб'єкта, яка передбачена у плані проведення перевірок.

Позаплановою перевіркою вважається перевірка, яка не передбачена планом перевірок.

Мін'юст (управління юстиції) має право здійснювати безвізні та виїзні перевірки.

Безвізна перевірка - планова або позапланова перевірка суб'єкта працівниками Мін'юсту (управління юстиції), не пов'язана з виїздом працівників Мін'юсту (управління юстиції) за місцезнаходженням суб'єкта.

Виїзна перевірка - планова або позапланова перевірка суб'єкта працівниками Мін'юсту (управління юстиції), пов'язана з виїздом працівників Мін'юсту (управління юстиції) за місцезнаходженням суб'єкта.

Перевірці підлягають суб'єкт та/або його відокремлені підрозділи (у разі наявності).

Участь у планових та позапланових перевірках, у тому числі виїзних, за погодженням із Мін'юстом має (мають) право брати працівник(и) Держфінмоніторингу.

II. Організація та підготовка проведення перевірки

1. Підставою для проведення Мін'юстом (управлінням юстиції) планової перевірки суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу щодо дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення є включення його до плану проведення перевірок на відповідний квартал. План проведення перевірок затверджується наказом Мін'юсту.

Планова перевірка суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу проводиться не рідше одного разу на три роки на підставі наказу Мін'юсту (управління юстиції) про проведення перевірки.

2. Датою, з якої починається відлік строку для визначення початку наступної планової перевірки, є дата закінчення попередньої планової перевірки.

3. Планова перевірка передбачає перевірку відповідності діяльності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення протягом періоду, який підлягає перевірці. Планова перевірка проводиться за весь або певний період діяльності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу. Питання, охоплені плановою перевіркою за певний період, не можуть стати об'єктом наступної перевірки.

4. Плановою перевіркою охоплюється перелік питань щодо додержання суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом положень статей 6, 8 - 12, 17 Закону, а також інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

5. Про проведення планової перевірки суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ повідомляється Мін'юстом (управлінням юстиції) рекомендованим листом з повідомленням про вручення не менше ніж за 10 календарних днів (з дня отримання суб'єктом повідомлення) до початку її проведення.

6. Позапланова перевірка проводиться на підставі наказу Мін'юсту за період, що підлягає перевірці, та за окремими питаннями. З метою реалізації наказу Мін'юсту про проведення позапланової перевірки управлінням юстиції видається відповідний наказ.

7. Позапланова перевірка проводиться без попереднього повідомлення суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за наявності хоча б однієї з таких підстав:

письмового повідомлення органів державної влади та місцевого самоврядування про ознаки порушення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

виявлення за результатами безвізної перевірки фактів порушення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

за ініціативою Держфінмоніторингу у разі безпосереднього виявлення ним ознак порушення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення під час його діяльності;

виявлення нових документів (обставин), що не були відомі й не могли бути відомі під час проведення планової перевірки та які можуть вплинути на висновки за результатами планової перевірки.

8. Повторна перевірка питань, які перевірялись, проводиться лише за рішенням суду або за постановою слідчого у кримінальному провадженні.

9. Перевірка здійснюється робочою групою, до складу якої можуть входити:

працівники центрального апарату Мін'юсту;

працівники управлінь юстиції;

працівники Держфінмоніторингу.

10. Мінімальний за чисельністю склад робочої групи Мін'юсту (управління юстиції) має складати дві особи.

11. Для проведення візної перевірки видається посвідчення на право проведення (планової/ позапланової) перевірки (далі - Посвідчення), яке підписується Міністром юстиції України або начальником відповідного управління юстиції (додаток 1). У разі відсутності Міністра юстиції України або начальника відповідного управління юстиції посвідчення підписується особами, які виконують їх обов'язки.

12. Перевірка призначається на строк, необхідний для забезпечення своєчасного та в повному обсязі її проведення, але не більше ніж на 7 робочих днів.

13. У разі потреби за обґрунтованим письмовим зверненням керівника робочої групи строк проведення перевірки може бути продовжений Міністром юстиції України або начальником відповідного управління юстиції, але не більше ніж на 5 робочих днів.

14. Перевірка вважається розпочатою з дати отримання копії Посвідчення суб'єктом, керівником (або особою, яка виконує його обов'язки) суб'єкта та/або відокремленого підрозділу суб'єкта. Про отримання копії Посвідчення суб'єкт, керівник (або особа, яка виконує його обов'язки) суб'єкта та/або відокремленого підрозділу суб'єкта власноруч робить відмітку на Посвідченні.

Керівник робочої групи за своїм підписом у разі необхідності разом з Посвідченням надає суб'єкту, керівнику суб'єкта (або особі, яка виконує його обов'язки) та/або відокремленого підрозділу суб'єкта запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки (додаток 2).

15. Облік виданих Посвідчень ведеться за місцем їх видачі та реєструється в журналі обліку посвідчень на право проведення перевірок (додаток 3).

III. Проведення планової перевірки

1. Планова перевірка може бути візною або безвізною.

Безвізна перевірка здійснюється у разі неможливості організації проведення перевірки за місцезнаходженням суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу.

2. Під час проведення планової перевірки робоча група детально вивчає, аналізує та оцінює всі необхідні документи, які стосуються діяльності суб'єкта та/або його відокремлених підрозділів з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

3. Представники робочої групи мають право вимагати копії засвідчених у встановленому законодавством порядку документів суб'єкта та/або відокремленого підрозділу суб'єкта.

4. У разі існування документа лише в електронній формі за умови, що цей документ створений суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом, суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний надати паперову копію, засвідчену у встановленому законодавством порядку.

У разі неможливості надати паперову копію, що забезпечує візуальну форму відображення електронного документа, проводиться огляд електронного документа, про що складається акт огляду електронного документа (додаток 4).

5. У випадку здійснення планової безвізної перевірки суб'єкту та/або його відокремленому підрозділу разом із повідомленням про проведення планової безвізної перевірки надсилається запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки.

IV. Проведення позапланової перевірки

1. Позапланова перевірка може бути візною або безвізною.

Безвізна перевірка здійснюється у разі неможливості організації проведення перевірки за місцезнаходженням суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу.

2. Позапланова перевірка може бути призначена за наявності підстав, визначених пунктом 7 розділу II цього Порядку, Міністром юстиції України або особою, яка виконує його обов'язки. При цьому питання, охоплені плановою візною перевіркою за певний період, не можуть стати об'єктом позапланової перевірки, крім випадків, передбачених законодавством.

3. У разі потреби одержання від суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу документів, які необхідні для проведення позапланової безвізної перевірки, суб'єкту та/або його відокремленому підрозділу надсилається запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки (додаток 2).

4. Суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний протягом п'яти робочих днів з дня отримання запиту надати Мін'юсту (управлінню юстиції) всі перелічені в запиті документи або засвідчені в установленому законодавством порядку копії.

5. Позапланова перевірка здійснюється з урахуванням положень пунктів 2 - 4 розділу III цього Порядку.

V. Оформлення результатів перевірок

1. За результатами планових та позапланових перевірок робоча група складає у двох примірниках акт перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Акт перевірки) за формою, встановленою у додатку 5 до цього Порядку.

Акт перевірки підписують керівник, члени робочої групи та суб'єкт, керівник суб'єкта та/або відокремленого підрозділу або особи, які виконують їх обов'язки, не пізніше дати закінчення терміну проведення перевірки.

2. У разі якщо перевірки здійснювались за місцезнаходженням суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, які знаходяться в різних адміністративно-територіальних одиницях, виявлені факти невиконання (неналежного виконання) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення можуть викладатися в різних Актах перевірки.

При цьому до Акта перевірки суб'єкта включаються дані про порушення, виявлені у його відокремленому підрозділі.

3. До примірника Акта перевірки Мін'юст (управління юстиції) обов'язково додає матеріали перевірки - копії документів, витяги з документів, належним чином засвідчені суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом, пояснення, протоколи та інші документи згідно з переліком, зазначеним в Акті перевірки.

Інформація, що міститься в Акті перевірки, не підлягає розголошенню представниками робочої групи та співробітниками Мін'юсту (управління юстиції), яким вона стала відома. Акт перевірки та матеріали перевірки не підлягають передачі юридичним чи фізичним особам, а також іншим органам, за винятком випадків, передбачених законом.

4. Акт перевірки складається об'єктивно з вичерпним описом виявлених фактів і даних.

5. Не допускається викладати в Акті перевірки припущення та факти, не підтверджені документально.

6. В Акті перевірки викладаються всі виявлені під час перевірки факти невиконання (неналежного виконання) суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

За результатами перевірки у разі встановлення фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення керівник робочої групи вказує в Акті перевірки пропозиції щодо усунення виявлених порушень.

У разі усунення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом під час проведення перевірки порушень та недоліків, виявлених під час проведення перевірки, це відображається в Акті перевірки.

7. Будь-які виправлення та доповнення в Акті перевірки після його підписання членами робочої групи не допускаються. Про виявлення описок після підписання Акта перевірки суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ повідомляються письмово. Повідомлення про описку додається до Акта перевірки та є його невід'ємною частиною.

8. У разі ненадання суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом, що перевіряється, документів, необхідних для проведення перевірки, в Акті перевірки робиться запис про це із зазначенням причин.

9. Якщо член робочої групи не згодний зі змістом Акта перевірки, він зобов'язаний викласти в письмовій формі свою окрему думку з обґрунтуванням і додати її до Акта перевірки.

10. У разі відмови суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу або особи, яка виконує його обов'язки, підписати Акт перевірки про це робиться відмітка на обох примірниках Акта перевірки. Суб'єкт, керівник суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу має право надати зауваження до Акта перевірки.

Один з примірників Акта перевірки під особистий підпис вручається суб'єкту, керівнику суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, другий примірник зберігається в Мін'юсті (управлінні юстиції).

11. У разі відмови суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу отримати другий примірник Акта перевірки та зробити про це підпис на першому примірнику Акта перевірки керівник робочої групи робить відповідний запис у двох примірниках Акта перевірки у місці, визначеному для підпису представником суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, після чого протягом п'яти робочих днів другий примірник Акта перевірки направляється суб'єкту та/або його відокремленому підрозділу рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

12. Зауваження до Акта перевірки можуть надаватися суб'єктом, керівником суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу протягом трьох робочих днів з дати отримання другого примірника Акта перевірки. Ці зауваження є невід'ємною частиною Акта перевірки.

13. Акт перевірки не пізніше наступного робочого дня з дати його підписання реєструється в журналі обліку результатів перевірок (додаток 6), що зберігається в Мін'юсті (управлінні юстиції).

14. Матеріали позапланових перевірок, проведених за дорученням Мін'юсту відповідними управліннями юстиції, подаються до Мін'юсту протягом 10-ти календарних днів після їх проведення.

VI. Права та обов'язки керівника та членів робочої групи

1. Керівник, члени робочої групи при проведенні перевірки мають право:

мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;
вимагати для перевірки необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень;

вимагати в межах своєї компетенції у суб'єкта, посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу надання письмових пояснень;

у разі якщо є дані, які свідчать про недопуск до проведення перевірки, наявність реальної загрози життю, здоров'ю, майну членів робочої групи, застосування щодо членів робочої групи насильства, звертатися до правоохоронних органів для вжиття заходів відповідно до законодавства;

узгоджувати із суб'єктом, керівником суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (або особами, які виконують їх обов'язки) організаційні питання щодо проведення перевірки.

2. Керівник, члени робочої групи при проведенні перевірки зобов'язані:

вручити суб'єкту, керівнику суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особі, яка виконує його обов'язки) копію Посвідчення. У разі відмови суб'єкта, представника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу поставити відмітку про отримання копії Посвідчення керівник робочої групи робить відповідний запис на копії Посвідчення та засвідчує це підписом;

вручити суб'єкту, керівнику суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особі, яка виконує його обов'язки) повідомлення про права, обов'язки та повноваження членів робочої групи та права, обов'язки суб'єкта і посадових осіб суб'єкта (додаток 7);

визначити перелік необхідних для перевірки документів та терміни їх надання;

у випадках, передбачених пунктом 3 цього розділу, скласти акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки (додаток 8);

узгодити інші організаційні питання щодо проведення перевірки.

3. Акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки складається у разі:

1) недопуску робочої групи до приміщень суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу;

2) відмови суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (осіб, які виконують їх обов'язки) поставити на примірнику Посвідчення підпис та/або зазначити прізвище, ініціали, посаду особи та дату отримання нею копії Посвідчення;

3) відмови суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (осіб, які виконують їх обов'язки) повернути Посвідчення;

4) відмови (ухилення) суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (осіб, які виконують їх обов'язки) у наданні документів, необхідних для проведення перевірки.

4. У разі відсутності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням, зазначеним у свідоцтві про державну реєстрацію юридичної особи та фізичної особи - підприємця, складається акт про відсутність суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням (додаток 9).

5. У разі відмови суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (осіб, які виконують їх обов'язки) на усний запит членів робочої групи надати документи чи належним чином засвідчені копії документів (витяги з документів) керівник робочої групи вручає суб'єкту, керівнику суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особі, яка виконує його обов'язки) запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки, із зазначенням часу та дати надання необхідних документів.

VII. Права та обов'язки суб'єкта, посадових осіб суб'єкта

1. Суб'єкт, посадові особи суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу під час проведення перевірки мають право отримувати від робочої групи інформацію про порядок та план проведення перевірки, права та обов'язки робочої групи та посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу.

2. Суб'єкт, посадові особи суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу під час проведення перевірки зобов'язані:

допустити робочу групу до приміщень, у яких суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ здійснює свою діяльність;

підтвердити повноваження суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (осіб, які виконують їх обов'язки) відповідними документами;

поставити на Посвідченні підпис із зазначенням прізвища, ініціалів, посади та дати отримання копії Посвідчення, повернути Посвідчення керівнику робочої групи;

надавати членам робочої групи документи, копії документів, витяги з документів, необхідних для проведення перевірки;

надавати письмові пояснення керівнику робочої групи;

підписати та скріпити печаткою (за наявності) суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу паперову копію електронного документа або підписати акт огляду електронного документа.

РОЗДІЛ III.

3. Суб'єкт, керівник суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особи, які виконують їх обов'язки) можуть оскаржити дії членів робочої групи до керівника органу державного фінансового моніторингу, який здійснював перевірку, або до суду в установленому законодавством порядку.

**Директор Департаменту нотаріату
та фінансового моніторингу**

Т.В. Зусік

Додаток 1
до Порядку проведення перевірок
Міністерством юстиції України та його
територіальними органами суб'єктів
первинного фінансового моніторингу
(пункт 11 розділу II)

ПОСВІДЧЕННЯ на право проведення (планової/позапланової) перевірки

№ _____ від _____

_____
(найменування органу державного фінансового моніторингу)
Я, _____,
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
на підставі пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та _____
(реквізити наказу)

ДОРУЧАЮ: _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
_____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

провести планову/позапланову перевірку дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкт перевірки: _____

На підставі цього посвідчення зазначені посадові особи мають право:

мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;
вимагати для перевірки необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень;

вимагати в межах своєї компетенції у суб'єкта, посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу надання письмових пояснень;

у разі якщо є дані, які свідчать про недопуск до проведення перевірки, наявність реальної загрози життю, здоров'ю, майну членів робочої групи, застосування щодо членів робочої групи насильства, звертатися до правоохоронних органів для вжиття заходів відповідно до законодавства;

узгоджувати із суб'єктом, керівником суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (або особами, які виконують їх обов'язки) організаційні питання щодо проведення перевірки.

Повноваження за цим посвідченням не можуть бути передані іншим особам.

Термін проведення перевірки з «__» _____ 20__ року до «__» _____ 20__ року.

_____
(посада) _____ (підпис) М. П. _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Термін проведення перевірки продовжено до «__» _____ 20__ року.

_____ (посада) _____ (підпис) М. П. _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Копію посвідчення на проведення перевірки отримав:

«__» _____ 20__ року

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали (ініціал посадової особи суб'єкта)

Додаток 2
до Порядку проведення перевірок
Міністерством юстиції України та його
територіальними органами суб'єктів
первинного фінансового моніторингу
(пункт 14 розділу II)

Запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки

_____ (найменування органу державного фінансового моніторингу)

Суб'єкту, керівнику _____

_____ (найменування суб'єкта та/або його відокремленого
підрозділу, код за ЄДРПОУ або реєстраційний номер
облікової картки платника податків за ДРФО (серія і
номер паспорта*))

«__» _____ 20__ року

Місцезнаходження _____

Я, _____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

керівник робочої групи з проведення перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, на підставі _____

_____ (дата, номер наказу та посвідчення)

виданого _____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

прошу відповідно до пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» у термін до _____ год. «__» _____ 20__ року надати для перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення належним чином засвідчені копії таких документів:

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

* Для фізичних осіб - платників податків, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган.

Додаток 3
до Порядку проведення перевірок
Міністерством юстиції України та його
територіальними органами суб'єктів
первинного фінансового моніторингу
(пункт 15 розділу II)

Журнал обліку посвідчень на право проведення перевірок

Посвідчення		Дані суб'єкта або його відокремленого підрозділу			Вид перевірки	Підстава для проведення перевірки	Строк проведення перевірки	Склад робочої групи	Продовження терміну проведення перевірки
номер	дата видачі	найменування	обліковий ідентифікатор	область					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Додаток 4
до Порядку проведення перевірок
Міністерством юстиції України та його
територіальними органами суб'єктів
первинного фінансового моніторингу
(пункт 4 розділу III)

Акт огляду електронного документа

(найменування суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, код за ЄДРПОУ, реєстраційний номер облікової картки платника податків за ДРФО (серія і номер паспорта*))

«__» _____ 20__ року
(місцезнаходження)

(найменування органу державного фінансового моніторингу)

На підставі посвідчення на право проведення перевірки, виданого _____, N _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано)

від «__» _____ 20__ року членами робочої групи:

1. _____;
(посада, прізвище, ініціали)

2. _____
(посада, прізвище, ініціали)

під час проведення перевірки суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу було оглянуто електронний документ.

Під час огляду електронного документа встановлено: _____

Члени робочої групи:

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

* Для фізичних осіб - платників податків, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган.

Додаток 5
до Порядку проведення перевірок
Міністерством юстиції України та його
територіальними органами суб'єктів
первинного фінансового моніторингу
(пункт 1 розділу V)

Примірник № ____

АКТ

перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

№ ____

_____ (повне найменування суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу)
_____ «__» _____ 20__ року
(місцезнаходження) _____ (дата підписання)

Вид перевірки _____
(планова, позапланова, виїзна, безвиїзна)

Термін проведення перевірки: з «__» _____ 20__ року до «__» _____ 20__ року

Місце, за яким проводилась перевірка:

_____ (поштовий індекс, область, район, місто, вулиця, номер будинку)

Документ, на підставі якого здійснюється діяльність (свідectво, посвідчення тощо):

Код за ЄДРПОУ / реєстраційний номер облікової картки платника податків за ДРФО:

Серія і номер паспорта* _____

Банківські реквізити _____

Номер телефону/факсу: _____

Перевірка проводилась членами робочої групи:

_____ (прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

Перевірка проводилась у присутності суб'єкта, посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу:

_____ (прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

Підстава для проведення перевірки: _____

№ з/п	Питання, які підлягали перевірці	Результат перевірки

РОЗДІЛ III.

Період діяльності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, за який

проведено перевірку: з «__» ____ 20__ року до «__» ____ 20__ року

Дані про державну реєстрацію суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу:

(дата, номер видачі свідоцтва (посвідчення), ким видано)

Перелік документів, які були надані суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом для проведення перевірки:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа

Виявлені порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

№ з/п	Виявлені порушення	Підпункт, пункт, частина, стаття, глава, розділ тощо	Нормативно-правовий акт, норми якого порушено

Пропозиції щодо усунення порушень у справі про невиконання (неналежне виконання) законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

№ з/п	Виявлені порушення	Пропозиції щодо усунення порушень

Перелік документів, які додаються до Акта перевірки:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа	Кількість сторінок

Члени робочої групи:

_____
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ " __ " ____ 20__ року
(підпис)

_____
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ " __ " ____ 20__ року
(підпис)

Акт перевірки складено у двох примірниках.

Примірник № 2 Акта перевірки отримав:

_____
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ " __ " ____ 20__ року
(підпис)
суб'єкта, керівника суб'єкта
та/або його відокремленого
підрозділу)

* Для фізичних осіб - платників податків, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган.

Додаток 6
до Порядку проведення перевірок
Міністерством юстиції України та його
територіальними органами суб'єктів
первинного фінансового моніторингу
(пункт 13 розділу V)

Журнал обліку результатів перевірок

Дані суб'єкта			Вид перевірки	Підстава для проведення перевірки	Термін проведення перевірки	Період, за який проведено перевірку	Перелік нормативно-правових актів, які порушено	Застосовані заходи впливу					Інформація про сплату штрафних санкцій	
найменування	обліковий ідентифікатор	код області						вид заходу впливу					сума штрафних санкцій	номер та дата документа про сплату
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
								штрафні санкції*	адміністративні штрафи**	прпис про усунення порушень*	направлення матеріалів до правоохоронних органів*	рішення про обмеження, тимчасове припинення чи анулювання ліцензій (дозволів)*		

* У графі ставиться «+» у випадку застосування вказаного виду заходу впливу; «-» - у разі незастосування вказаного виду заходу впливу.

** У графі вказується кількість осіб, притягнених до адміністративної відповідальності.

Додаток 7
до Порядку проведення перевірок
Міністерством юстиції України та його
територіальними органами суб'єктів
первинного фінансового моніторингу
(пункт 2 розділу VI)

ПОВІДОМЛЕННЯ

про права, обов'язки та повноваження членів робочої групи та права, обов'язки суб'єкта і посадових осіб суб'єкта

(найменування органу державного фінансового моніторингу)

(найменування суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, код за ЄДРПОУ / реєстраційний номер облікової картки платника податків за ДРФО (серія і номер паспорта*))

Керівник та члени робочої групи мають право:

доступу до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;

вимагати для перевірки необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень;

вимагати в межах своєї компетенції у суб'єкта, посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу надання письмових пояснень;

РОЗДІЛ III.

у разі якщо є дані, які свідчать про недопуск до проведення перевірки, наявність реальної загрози життю, здоров'ю, майну членів робочої групи, застосування щодо членів робочої групи насильства, звертатися до правоохоронних органів для вжиття заходів відповідно до законодавства;

узгоджувати із суб'єктом, керівником суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (або особами, які виконують їх обов'язки) організаційні питання щодо проведення перевірки.

Керівник та члени робочої групи зобов'язані:

вручити суб'єкту, керівнику суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особам, які виконують їх обов'язки) копію посвідчення на право проведення перевірки;

повідомити письмово суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (особу, яка виконує його обов'язки) про права, обов'язки та повноваження членів робочої групи, причину та мету перевірки, про права, обов'язки та відповідальність суб'єкта та посадових осіб суб'єкта;

визначити перелік необхідних для перевірки документів та терміни їх надання;

у випадках, передбачених законодавством, скласти акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки;

узгодити організаційні питання щодо проведення перевірки.

Суб'єкт, посадові особи суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу під час проведення перевірки мають право:

отримувати від робочої групи інформацію про:

порядок та план проведення перевірки;

права та обов'язки робочої групи та посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу;

оскаржити дії членів робочої групи до керівника органу державного фінансового моніторингу, який здійснював перевірку, або до суду в установленому законодавством порядку.

Суб'єкт, посадові особи суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу під час проведення перевірки зобов'язані:

допустити робочу групу до приміщень, у яких суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ здійснює свою діяльність;

підтвердити повноваження суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (або осіб, які виконують їх обов'язки) відповідними документами;

поставити на примірнику посвідчення на право проведення перевірки підпис із зазначенням прізвища, ініціалів, посади та дати отримання копії посвідчення на право проведення перевірки, повернути примірник посвідчення на право проведення перевірки керівнику робочої групи;

надавати членам робочої групи документи, копії документів, витяги з документів, необхідних для проведення перевірки;

надавати письмові пояснення керівнику робочої групи;

підписати та скріпити печаткою (за наявності) суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу паперову копію електронного документа або підписати акт огляду електронного документа.

Повідомлення отримав:

_____ (ініціали (ініціал імені), прізвище суб'єкта, керівника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу)

_____ (підпис)

“___” _____ 20__ року

* Для фізичних осіб - платників податків, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган.

Додаток 8
до Порядку проведення перевірок
Міністерством юстиції України та його
територіальними органами суб'єктів
первинного фінансового моніторингу
(пункт 2 розділу VI)

Акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки

_____ (найменування суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, код за ЄДРПОУ / реєстраційний номер облікової картки платника податків за ДРФО (серія і номер паспорта*))

_____ (місцезнаходження) «__» _____ 20__ року

На підставі посвідчення на проведення перевірки, виданого

_____ (найменування органу державного фінансового моніторингу)

_____, № _____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

від «__» _____ 20__ року членами робочої групи:

1. _____ ;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

2. _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

при виїзді на перевірку суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (зазначається місцезнаходження) встановлено:

_____ (короткий виклад обставин відмови)

Члени робочої групи:

_____ (підпис)

_____ (ініціали (ініціал імені), прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали (ініціал імені), прізвище)

* Для фізичних осіб - платників податків, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган.

Додаток 9
до Порядку проведення перевірок
Міністерством юстиції України та його
територіальними органами суб'єктів
первинного фінансового моніторингу
(пункт 4 розділу VI)

Акт про відсутність суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням

_____ (найменування суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, код за ЄДРПОУ / реєстраційний номер облікової картки платника податків за ДРФО (серія і номер паспорта*))

_____ (місцезнаходження) «__» _____ 20__ року

На підставі посвідчення на проведення перевірки, виданого

_____ (найменування органу державного фінансового моніторингу)

РОЗДІЛ III.

_____ , № _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

від «__» _____ 20__ року членами робочої групи:

1. _____ ;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

2. _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

при виїзді за місцезнаходженням суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу встановлено:

_____ (зазначаються інформація про будівлю (житлова, нежитлова тощо), дата та час прибуття (година, хвилини), наявність/відсутність таблички з найменуванням суб'єкта (відокремленого підрозділу суб'єкта), інформація, отримана від власника будинку, інші встановлені відомості)

Члени робочої групи:

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

* Для фізичних осіб - платників податків, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган.

Коментар: Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством юстиції України та його територіальними органами суб'єктів первинного фінансового моніторингу» прийнято відповідно до статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказом затверджено Порядок проведення перевірок Міністерством юстиції України та його територіальними органами суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Порядок складається із семи розділів:

I. Загальні положення

II. Організація та підготовка проведення перевірки

III. Проведення планової перевірки

IV. Проведення позапланової перевірки

V. Оформлення результатів перевірок

VI. Права та обов'язки керівника та членів робочої групи

VII. Права та обов'язки суб'єкта, посадових осіб суб'єкта.

До Порядку додаються додатків, серед яких:

Додаток 1. Посвідчення на право проведення (планової/позапланової) перевірки

Додаток 2. Запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки

Додаток 3. Журнал обліку посвідчень на право проведення перевірок

Додаток 4. Акт огляду електронного документа

Додаток 5. Акт перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Додаток 6. Журнал обліку результатів перевірок

Додаток 7. Повідомлення про права, обов'язки та повноваження членів робочої групи та права, обов'язки суб'єкта і посадових осіб суб'єкта

Додаток 8. Акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки

Додаток 9. Акт про відсутність суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

28.05.2015

м. Київ

№ 810/5

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
29 травня 2015 р. за № 628/27073

Про затвердження Порядку розгляду справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та застосування санкцій

Відповідно до статей 14, 24 та 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок розгляду справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та застосування санкцій, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства юстиції України від 29 вересня 2010 року № 2340/5 «Про затвердження Порядку розгляду справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 вересня 2010 року за № 861/18156.

3. Департаменту нотаріату та фінансового моніторингу (Зусік Т. В.) подати цей наказ на державну реєстрацію відповідно до Указу Президента України від 03 жовтня 1992 року № 493 «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади».

4. Департаменту нотаріату та фінансового моніторингу (Зусік Т. В.), начальникам головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі забезпечити виконання вимог цього наказу.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра юстиції України - керівника апарату Іванченко О. П.

Міністр

П. Петренко

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

І. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку розгляду справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій»	29.09.2010 № 2340/5	29.09.2010 № 861/18156	Офіційний вісник України від 08.10.2010, № 74, стор. 114, стаття 2653, код акту 52920/2010	08.10.2010	Наказ Міністерства юстиції України від 28.05.2015 № 810/5
2.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку розгляду справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та застосування санкцій»	28.05.2015 № 810/5	29.05.2015 № 628/27073	Офіційний вісник України від 19.06.2015, № 46, стор. 268, стаття 1523, код акту 77273/2015	19.06.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства юстиції України
28 травня 2015 року № 810/5
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
29 травня 2015 р. за № 628/27073

ПОРЯДОК

розгляду справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та застосування санкцій

1. Цей Порядок визначає процедуру розгляду Міністерством юстиції України, головними територіальними управліннями юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі (далі - управління юстиції) справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та застосування санкцій (далі - законодавство у сфері фінансового моніторингу).

2. Терміни, які застосовуються у цьому Порядку, вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним

шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон).

3. Дія цього Порядку поширюється на нотаріусів, адвокатів, адвокатські бюро та об'єднання, суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин) (далі - Суб'єкт), державне регулювання і нагляд за якими здійснюються Мін'юстом відповідно до пункту 5 частини першої статті 14 Закону.

4. Факти порушень вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу виявляються посадовими особами Мін'юсту/управління юстиції під час здійснення нагляду за діяльністю Суб'єктів, зокрема шляхом проведення планових та позапланових перевірок.

5. За результатами перевірки членами робочої групи Мін'юсту/управління юстиції складається акт перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Акт перевірки).

6. Акт перевірки складається і підписується в останній день перевірки.

7. У разі якщо перевірки здійснювались за місцезнаходженням Суб'єкта та його відокремлених підрозділів, які розташовані в різних адміністративно-територіальних одиницях, виявлені факти невиконання (неналежного виконання) вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу можуть викладатися в окремих Актах перевірок.

8. Датою порушення провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу є дата підписання Акта перевірки.

9. У випадку, передбаченому пунктом 7 цього Порядку, датою провадження у справі про порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу є дата складання та підписання останнього Акта перевірки.

10. Акт перевірки Суб'єкта, документи, які підтверджують факти порушень вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, заперечення до Акта перевірки (за наявності) та інші матеріали перевірки подаються для розгляду та прийняття відповідного рішення комісією Мін'юсту/управління юстиції з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу (далі - Комісія Мін'юсту/управління юстиції).

11. Справа про порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу розглядається за участю Суб'єкта, відносно якого розглядається справа, чи його керівника та/або представника.

12. Повноваження представника Суб'єкта засвідчуються довіреністю, оригінал або засвідчена копія якої долучається до матеріалів справи.

13. Мін'юст/управління юстиції повідомляє Суб'єкта про дату та час розгляду справи про порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу не пізніше ніж за 15 календарних днів до дати її розгляду.

14. Повідомлення про розгляд справи про порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу надсилається Суб'єкту рекомендованим листом з повідомленням про вручення або доставляється нарочним з відміткою про отримання на копії повідомлення.

15. Підставою для перенесення розгляду справи на іншу дату є надходження до Мін'юсту письмового повідомлення про відсутність у Суб'єкта можливості бути присутнім при розгляді справи з поважних причин (хвороба, відрядження тощо) та клопотання про перенесення розгляду справи на іншу дату. До повідомлення додається відповідний документ. Таке повідомлення повинно надійти до Мін'юсту/управління юстиції не пізніше ніж за 5 календарних днів до початку розгляду відповідної справи.

16. За наявності обставин, передбачених пунктом 15 цього Порядку, Комісія Мін'юсту/управління юстиції переносить розгляд справи, про що повідомляє Суб'єкта з урахуванням вимог пунктів 13, 14 цього Порядку. При цьому перебіг строків провадження у справі про порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу призупиняється до дати наступного розгляду справи за участю Суб'єкта чи його керівника та/або представника.

17. Нез'явлення Суб'єкта та/або представника Суб'єкта, якщо про дату розгляду справи вони були повідомлені у встановленому порядку (що підтверджується відповідним документом про вручення повідомлення), не може бути підставою для відкладення розгляду справи.

18. Санкції до Суб'єктів застосовуються Мін'юстом/управлінням юстиції протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

РОЗДІЛ III.

---

19. Рішення про застосування санкцій за вчинене порушення приймається Комісією Міністерства юстиції/управління юстиції.

20. За результатами розгляду матеріалів справи про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері фінансового моніторингу, Комісія Міністерства юстиції/управління юстиції у строк до двох місяців після порушення провадження у справі приймає рішення про застосування санкцій до Суб'єкта або про закриття провадження у справі, яке оформлюється відповідною постановою.

21. Підставами для закриття провадження у справі є:

1) установа Комісією Міністерства юстиції/управління юстиції під час розгляду справи факту відсутності порушень Суб'єктом вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу;

2) неприйняття Комісією Міністерства юстиції/управління юстиції рішення за результатами розгляду матеріалів справи про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу протягом строку, встановленого пунктом 18 цього Порядку.

22. Штрафні санкції за невиконання (неналежне виконання) Суб'єктом вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу застосовуються у таких випадках та розмірах:

1) за порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації, вивчення клієнтів (осіб) у випадках, передбачених законодавством, - у розмірі до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для Суб'єктів, які не є юридичними особами, - у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

2) за невиявлення, несвоєчасне виявлення та порушення порядку реєстрації фінансових операцій, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу, - у розмірі до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для Суб'єктів, які не є юридичними особами, - у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

3) за неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання спеціально уповноваженому органу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством, - у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для Суб'єктів, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

4) за порушення порядку зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) - у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для Суб'єктів, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

5) за неподання, подання не в повному обсязі, подання недостовірної інформації/документів, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані в них відомості, на запит Міністерства юстиції/управління юстиції, необхідних для виконання ним функцій з державного регулювання і нагляду відповідно до Закону, або втрату документів (у тому числі інформації про рахунки або активи) - у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для Суб'єктів, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

6) за порушення обов'язків, встановлених законодавством у сфері фінансового моніторингу та не зазначених в абзацах другого - шостого цього пункту, - у розмірі до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для Суб'єктів, які не є юридичними особами, - у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

23. При визначенні розміру штрафу враховуються обставини вчинення порушення та його наслідки.

24. У разі виявлення двох і більше будь-яких повторних порушень, вчинених Суб'єктом, до нього додатково може бути застосовано санкцію у вигляді анулювання спеціального дозволу на право провадження певного виду діяльності.

25. Повторне (повторні) порушення Суб'єктом вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, тобто порушення, вчинене(і) протягом трьох років після дня виявлення Міністерством/управлінням юстиції аналогічного порушення, за яке щодо Суб'єкта прийнято рішення про застосування штрафних санкцій відповідно до Закону, тягне (тягнуть) за собою накладення штрафу на Суб'єкта у розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для Суб'єктів, які не є юридичними особами, - у розмірі до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

26. У разі вчинення Суб'єктом двох або більше порушень (у тому числі повторних порушень) вимог законодавства, що регулює діяльність у зазначеній сфері, штрафні санкції накладаються в межах більшого розміру штрафу, встановленого за вид порушення з числа вчинених.

27. Постанова про застосування штрафних санкцій набирає законної сили з дати її прийняття.

28. Постанова про застосування штрафних санкцій або про закриття провадження у справі вручається Суб'єкту (його уповноваженому представнику) або надсилається за місцезнаходженням Суб'єкта рекомендованим листом з повідомленням про вручення не пізніше десяти робочих днів з дня її винесення.

29. Постанова про застосування штрафних санкцій підлягає виконанню Суб'єктом протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня її отримання, про що письмово повідомляється відповідно Мін'юст/управління юстиції.

30. Після перерахування суми штрафу Суб'єкт надсилає відповідно Мін'юсту/управлінню юстиції копію квитанції або іншого платіжного документа про сплату штрафу. Зазначена копія документа підшивається до справи.

31. У разі невиконання Суб'єктом постанови про застосування штрафних санкцій у встановлений строк постанова передається Мін'юстом/управлінням юстиції до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

32. Оскарження постанови про застосування штрафних санкцій здійснюється в судовому порядку виключно з метою встановлення законності прийняття зазначеної постанови та не зупиняє виконання Суб'єктом застосованої санкції.

**Директор Департаменту нотаріату
та фінансового моніторингу**

Т.В. Зуєк

Коментар: Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку розгляду справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та застосування санкцій» прийнято відповідно до статей 14, 24 та 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказом затверджено Порядок розгляду справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та застосування санкцій.

Порядок визначає процедуру розгляду Міністерством юстиції України, головними територіальними управліннями юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та застосування санкцій.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

28.05.2015

м. Київ

№ 811/5

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
29 травня 2015 р. за № 629/27074

Про затвердження Положення про Комісію Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до статей 14, 24 та 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про Комісію Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (додається).

2. Начальникам Головного територіального управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних територіальних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі розробити та затвердити відповідні положення про комісії з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства юстиції України від 29 грудня 2010 року № 3376/5 «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30 грудня 2010 року за № 1420/18715.

4. Департаменту нотаріату та фінансового моніторингу (Зусік Т. В.) подати цей наказ на державну реєстрацію відповідно до Указу Президента України від 03 жовтня 1992 року № 493 «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади».

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра юстиції України - керівника апарату Іванченко О. П.

Міністр

П. Петренко

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І. Черкаський

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:

№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»	29.09.2010 № 2376/5	30.12.2010 № 1420/18715	Офіційний вісник України від 14.01.2011, № 1, стор. 692, стаття 80, код акту 54382/2011	10.01.2011	Наказ Міністерства юстиції України від 28.05.2015 № 811/5
2.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	28.05.2015 № 811/5	29.05.2015 № 629/27074	Офіційний вісник України від 19.06.2015, № 46, стор. 273, стаття 1524, код акту 77275/2015	19.06.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства юстиції України
28 травня 2015 року № 811/5
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
29 травня 2015 р. за № 629/27074

ПОЛОЖЕННЯ

про Комісію Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Це Положення визначає завдання, функції та порядок діяльності Комісії Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Комісія).

2. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, а також наказами Міністерства юстиції України та цим Положенням.

3. До повноважень Комісії належать:

1) розгляд актів перевірок та інших матеріалів перевірок нотаріусів, адвокатів, адвокатських бюро та об'єднань і суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин) (далі - суб'єкти), документів, які підтверджують факти порушень вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - законодавство у сфері фінансового моніторингу);

2) вирішення питань про застосування до суб'єктів санкцій за порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу;

3) визначення розміру штрафних санкцій за порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу.

4. Комісія утворюється у складі голови, його заступника, секретаря та чотирьох членів.

5. Головою Комісії є керівник структурного підрозділу Міністерства юстиції України, до компетенції якого віднесені питання фінансового моніторингу (далі - структурний підрозділ). Членами Комісії є працівники центрального апарату Міністерства юстиції України. Секретарем Комісії є працівник структурного підрозділу.

6. Склад Комісії затверджується наказом Міністерства юстиції України.

7. Голова Комісії організовує роботу Комісії, розподіляє обов'язки між її членами.

8. Члени Комісії мають право:

- 1) вивчати матеріали справи, подані на розгляд Комісії;
- 2) брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;
- 3) висловлювати окрему думку з оформленням її у письмовому вигляді.

9. Члени Комісії зобов'язані виконувати доручення голови Комісії в межах, передбачених цим Положенням.

10. З метою усунення проявів корупції член Комісії зобов'язаний заявити про самовідвід, якщо він є членом сім'ї або близьким родичем особи, щодо якої вирішується питання застосування санкцій за порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу.

11. Самовідвід викладається в письмовій формі, повинен містити підстави для самовідводу та підпис члена Комісії, який заявив самовідвід.

12. Будь-який член Комісії може заявити про відвід іншого члена Комісії, якщо:

1) член Комісії за наявності підстав, зазначених у пункті 10 цього Положення, не заявив про самовідвід;

2) наявні обставини, які викликають сумнів щодо об'єктивності розгляду справи членом Комісії.

13. Відвід повинен бути вмотивованим і заявленим Комісії у письмовій формі. Голова Комісії на засіданні зобов'язаний повідомити члена Комісії про його відвід.

14. Відвід члену Комісії може заявити особа, щодо якої розглядається справа, або будь-яка інша особа, якій стало відомо про участь у розгляді справи та прийнятті рішення членом Комісії, щодо якого виникає сумнів в об'єктивності розгляду відповідної справи. Відвід з обґрунтуванням його причин надається Комісії у формі письмової заяви.

15. Голова Комісії на засіданні зобов'язаний ознайомити члена Комісії із заявою про його відвід.

16. Рішення про відвід (самовідвід) члена Комісії приймається більшістю присутніх на засіданні її членів. Член Комісії, стосовно якого вирішується питання щодо відводу (самовідводу), участі в голосуванні не бере.

17. У разі задоволення заяви про відвід (самовідвід) розгляд справи та прийняття рішення здійснюються без участі члена Комісії, стосовно якого вирішено питання щодо відводу (самовідводу).

18. Основною формою роботи Комісії є засідання.

19. Рішення про скликання Комісії приймає голова Комісії не менше ніж за п'ять робочих днів до початку засідання Комісії.

20. У разі відсутності голови Комісії рішення про скликання Комісії приймається заступником голови Комісії у строк, встановлений пунктом 19 цього Положення.

21. Засідання Комісії є правомочним, якщо в ньому бере участь більше половини її членів.

22. Особиста присутність членів Комісії на її засіданнях є обов'язковою.

23. Засідання Комісії проводиться у строк до двох місяців після порушення провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу.

24. Засідання Комісії веде голова Комісії. У разі відсутності голови Комісії засідання веде заступник голови Комісії.

25. Підготовку матеріалів до розгляду Комісією, ведення протоколу та оформлення постанов Комісії, забезпечення їх обліку та належного їх зберігання здійснює секретар Комісії.

26. Комісія для розгляду справи та здійснення своїх повноважень має право запитувати в установленому законом порядку необхідну інформацію від суб'єктів, головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

27. Розгляд справи на засіданні Комісії розпочинається із заслуховування доповіді члена Комісії, який попередньо вивчав акт та інші матеріали перевірки, що надійшли на розгляд Комісії. Після цього заслуховуються суб'єкт та/або його представник (у разі їх присутності) та інші члени Комісії, досліджуються та аналізуються подані документи.

28. Під час засідання Комісії секретар веде протокол, який підписується всіма присутніми на засіданні членами Комісії.

29. За результатами розгляду справи Комісія приймає одне з таких рішень:

1) про накладення штрафу на суб'єкта за вчинене порушення;

2) про застосування в установленому законодавством порядку санкцій у вигляді анулювання спеціального дозволу на право провадження певних видів діяльності (свідомство про право на зайняття нотаріальною діяльністю);

3) про закриття провадження у справі.

30. Рішення Комісії приймається відкритим голосуванням простою більшістю голосів від числа присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів при голосуванні голос голови Комісії є вирішальним (у разі відсутності на засіданні голови вирішальним є голос заступника голови Комісії).

31. У разі незгоди з прийнятим рішенням член Комісії має право надати свої зауваження в письмовому вигляді головуючому на засіданні Комісії, які обов'язково долучаються до протоколу засідання Комісії.

32. На підставі протоколу секретар Комісії протягом трьох робочих днів оформлює постанову про застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (додаток 1), або постанову про закриття провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (додаток 2).

33. Матеріально-технічне забезпечення діяльності Комісії здійснюється Міністерством юстиції України.

34. Документація по роботі Комісії (протоколи, постанови, акт та інші матеріали перевірки) зберігається у справах структурного підрозділу.

**Директор Департаменту нотаріату
та фінансового моніторингу**

Т.В. Зусік

Додаток 1
до Положення про Комісію Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (пункт 32)

ПОСТАНОВА

**про застосування санкцій за порушення вимог законодавства,
що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації
(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню
тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення**

« ___ » _____ 20__ року № _____

(місце винесення)

Комісія Мін'юсту з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, розглянувши матеріали перевірки дотримання вимог законодавства, що регулює діяльність у зазначеній сфері, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

(найменування або прізвище, ім'я, по батькові суб'єкта первинного фінансового моніторингу, назва посади або вид діяльності, який здійснюється суб'єктом первинного фінансового моніторингу)

(ресстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків у передбаченому законодавством порядку); ідентифікаційний код юридичної особи)

(акт перевірки від _____ № _____),

(додатки до акта, що підтверджують висновки акта)

УСТАНОВИЛА:

(формулювання суті порушень законодавства, обставин та наслідків його вчинення)
 _____, що є порушенням

(вказати норму відповідного акта законодавства)

На підставі частини _____ статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

ПОСТАНОВИЛА:

Застосувати до суб'єкта первинного фінансового моніторингу _____

(найменування або прізвище, ім'я, по батькові суб'єкта первинного фінансового моніторингу, назва посади або вид діяльності, який здійснюється суб'єктом первинного фінансового моніторингу)

санкцію у вигляді _____
 (вказати вид санкції (у разі накладення штрафу - вказати цифрами та словами суму штрафу))

Сума штрафу підлягає перерахуванню*

(реквізити установи)

_____ (посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище)

_____ (особа, яка отримала постанову) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Примірник постанови отримано:

« _____ » _____ 20__ року
 (дата отримання постанови)

* Розділ не застосовується у разі накладення санкцій у вигляді тимчасового відсторонення посадової особи Суб'єкта від посади до усунення порушення або санкції у вигляді анулювання ліцензії або іншого спеціального дозволу на право провадження певних видів діяльності.

Додаток 2
 до Положення про Комісію Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (пункт 32)

ПОСТАНОВА

про закриття провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

« _____ » _____ 20__ року № _____ (місце винесення)

РОЗДІЛ III.

Комісія Міністерства юстиції з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, розглянувши матеріали перевірки дотримання вимог законодавства, що регулює діяльність у зазначеній сфері, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

(найменування або прізвище, ім'я, по батькові суб'єкта первинного фінансового моніторингу, назва посади або вид діяльності, який здійснюється суб'єктом первинного фінансового моніторингу)

(реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків у передбаченому законодавством порядку); ідентифікаційний код юридичної особи)

(акт перевірки від _____ № _____),

(додатки до акта, що підтверджують висновки акта)

УСТАНОВИЛА:

(формулювання висновку про відсутність порушень законодавства та обставин, на яких такий висновок ґрунтується, або посилання на сплив строку провадження у справі, протягом якого рішення прийнято не було)

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі про невиконання (неналежне виконання)

(найменування або прізвище, ім'я, по батькові суб'єкта первинного фінансового моніторингу, назва посади або вид діяльності, який здійснюється суб'єктом первинного фінансового моніторингу)

вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

(посада)

(підпис)

М. П.

(ініціали, прізвище)

(особа, яка отримала постанову)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Примірник постанови отримано:

« _____ » _____ 20__ року
(дата отримання постанови)

Коментар: Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнято відповідно до статей 14, 24 та 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказом затверджено Положення про Комісію Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Положення визначає завдання, функції та порядок діяльності Комісії Міністерства юстиції України з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

До повноважень Комісії належать:

- розгляд актів перевірок та інших матеріалів перевірок нотаріусів, адвокатів, адвокатських бюро та об'єднань і суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин), документів, які підтверджують факти порушень вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;

- вирішення питань про застосування до суб'єктів санкцій за порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу;

- визначення розміру штрафних санкцій за порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу.

До Положення додаються два додатки, серед яких:

Додаток 1. Постанова про застосування санкцій за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Додаток 2. Постанова про закриття провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

12.03.2016

м. Київ

№ 672/5

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
15 березня 2016 р. за № 391/28521

Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

Відповідно до статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою дотримання уповноваженими посадовими особами Міністерства юстиції України та головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі законодавства при оформленні ними матеріалів про адміністративні правопорушення

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення, що додається.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства юстиції України від 29 вересня 2010 року № 2336/5 «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 вересня 2010 року за № 857/18152.
3. Департаменту з питань нотаріату (Мартинюк О. А.) подати цей наказ на державну реєстрацію відповідно до Указу Президента України від 03 жовтня 1992 року № 493 «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади».
4. Департаменту з питань нотаріату (Мартинюк О. А.) та начальникам головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі забезпечити виконання вимог цього наказу.
5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - керівника апарату Іванченко О. П.

Міністр

П. Петренко

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

І.Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення»	29.09.2010 № 2336/5	29.09.2010 № 857/18152	Офіційний вісник України від 08.10.2010, № 74, стор. 82, стаття 2649, код акту 52916/2010	08.10.2010	Наказ Міністерства юстиції України від 12.03.2016 № 672/5
2.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення»	12.03.2016 № 672/5	15.03.2016 № 391/28521	Офіційний вісник України від 01.04.2016, № 24, стор. 844, стаття 986, код акту 81282/2016	01.04.2016	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства юстиції України
12 березня 2016 року № 672/5

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

15 березня 2016 р. за № 391/28521

ІНСТРУКЦІЯ

з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

І. Загальні положення

1. Ця Інструкція розроблена відповідно до статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), статей 221, 255, 256 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - Кодекс) та установлює порядок складання уповноваженими на те посадовими особами Міністерства юстиції України, головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі (далі - управління юстиції) і подання органам, уповноваженим розглядати справи про адміністративні правопорушення, протоколів та матеріалів про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 166-9, частиною п'ятою статті 166-11 та статтею 188-34 Кодексу.

2. Протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 166-9, частиною п'ятою статті 166-11 та статтею 188-34 Кодексу, складаються уповноваженими на те посадовими особами Міністерства юстиції України, управління юстиції (далі - уповноважена посадова особа).

3. Якщо правопорушення вчинено кількома особами, протокол про адміністративне правопорушення складається на кожну особу окремо. У разі вчинення однією особою кількох окремих адміністративних правопорушень протоколи складаються щодо кожного з вчинених правопорушень.

4. Уповноважені посадові особи складають протоколи про адміністративні правопорушення за допущення таких порушень вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта;

неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання Держфінмоніторингу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством;

порушення вимог щодо зберігання офіційних документів, інших документів (у тому числі створених суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронних документів), їх копій щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усіх документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час здійснення заходів щодо верифікації клієнта / поглибленої перевірки клієнта), а також даних про фінансові операції;

порушення порядку зупинення фінансових(ої) операцій(ї);

неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації, пов'язаної з аналізом фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, довідок та копій документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом) на запит Держфінмоніторингу;

розголошення в будь-якому вигляді інформації, що відповідно до Закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом, або факту її подання (одержання) особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю;

невиконання законних вимог уповноважених посадових осіб стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму або створення перешкод для виконання покладених на них обов'язків;

неподання юридичною особою державному реєстратору передбаченої Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» інформації про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи.

5. Протоколи про адміністративні правопорушення складаються щодо:

посадових осіб суб'єктів первинного фінансового моніторингу, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності (абзаци другий - п'ятий та восьмий пункту 4 цього розділу);

осіб, які незаконно розголосили в будь-якому вигляді інформацію, яка відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом, або факт її подання (одержання) та яким ця інформація стала відома у зв'язку з професійною або службовою діяльністю (абзак сьомий пункту 4 цього розділу);

посадових осіб підприємств, установ, організацій, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, які не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу (абзак шостий пункту 4 цього розділу);

керівника юридичної особи або особи, уповноваженої діяти від імені юридичної особи (виконавчого органу) (абзак дев'ятий пункту 4 цього розділу).

II. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

1. Протокол про адміністративне правопорушення (додаток 1), передбачений статтею 166-9, частиною п'ятою статті 166-11 та статтею 188-34 Кодексу, складається уповноваженою посадовою особою.

2. Протокол про адміністративне правопорушення складається українською мовою. Не допускаються закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу, а також унесення додаткових записів після того, як протокол підписаний особою, щодо якої він складений.

3. У протоколі про адміністративне правопорушення при його складанні обов'язково вказується частина відповідної статті Кодексу, згідно з якою настає адміністративна відповідальність.

4. При викладенні обставин правопорушення у протоколі вказуються місце та час вчинення правопорушення, його суть, які саме протиправні дії чи бездіяльність вчинила особа, щодо якої

складається протокол про адміністративне правопорушення, та які положення законодавства порушено.

5. Якщо є свідки правопорушення, до протоколу вносяться їхні прізвища, імена та по батькові, а також адреси місць проживання.

6. Уповноважена посадова особа зобов'язана ознайомити особу, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, з її правами й обов'язками, передбаченими статтею 268 Кодексу, та змістом статті 63 Конституції України, про що робиться відмітка у протоколі. Про обізнаність з вищевказаним особа, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, ставить у протоколі свій підпис, а у разі відмови поставити підпис про це робиться відповідний запис у протоколі, який засвідчується підписом уповноваженої посадової особи.

7. Особа, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, має право надати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які вносяться до протоколу і засвідчуються підписом зазначеної особи. Пояснення може додаватися до протоколу окремо, про що робиться запис у протоколі.

У разі відмови особи, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від надання пояснень за суттю вчиненого правопорушення уповноважена посадова особа вносить до нього відповідний запис.

8. Протокол підписується уповноваженою посадовою особою та особою, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, а також може підписуватися свідками правопорушення у випадку їх наявності.

У разі відмови особи, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від підписання протоколу уповноважена посадова особа робить про це відповідний запис.

Особа, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, має право викласти мотиви своєї відмови від його підписання.

9. До протоколу долучаються копії (фотокопії) документів, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення.

10. Складений протокол та інші матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення, формуються у справу. Справа про адміністративне правопорушення разом із супровідним листом Мініюсту, управління юстиції направляється до районного (міського, районного у місті, міськрайонного) суду за місцем вчинення адміністративного правопорушення.

11. Протокол про адміністративне правопорушення складається у двох примірниках, один з яких під розписку вручається особі, щодо якої він був складений.

12. Справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 166-9, частиною п'ятою статті 166-11 та статтею 188-34 Кодексу, розглядаються суддями місцевих судів відповідно до статті 221 Кодексу.

III. Порядок оформлення справи про адміністративне правопорушення

1. Оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення забезпечує уповноважена посадова особа, яка склала протокол.

2. Протокол не пізніше наступного дня після його складання реєструється уповноваженою посадовою особою у журналі реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення суб'єкта первинного фінансового моніторингу (додаток 2), сторінки якого повинні бути пронумеровані та пронумеровані, а також скріплені печаткою Мініюсту, управління юстиції.

3. Облік протоколів проводиться в межах кожного календарного року окремо.

4. Журнали реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення суб'єкта первинного фінансового моніторингу зберігаються протягом строку, встановленого законодавством.

**Директор
Департаменту з питань нотаріату**

О.А. Мартинюк

Додаток 1
до Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення
(пункт 1 розділу II)

ПРОТОКОЛ
про адміністративне правопорушення

«__» _____ 20__ року _____
(місце складання протоколу)

Я, _____
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

керуючись статтями 254 - 256 Кодексу України про адміністративні правопорушення, склав(ла) цей протокол про те, що _____

_____ (місце, час вчинення і суть правопорушення, нормативно-правовий акт,
який передбачає відповідальність за дане правопорушення)

Свідки правопорушення:

Відомості про особу, щодо якої складено протокол:

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Дата, місце народження _____

Місце проживання, номер телефону _____

Місце роботи, посада, дата призначення на посаду _____

Документ, що посвідчує особу (вид, серія, номер, ким і коли виданий) _____

Гр. _____ роз'яснено зміст
(прізвище, ім'я, по батькові)

статті 63 Конституції України, а також його (її) права та обов'язки, передбачені статтею 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення (має право: ознайомлюватися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця в галузі права, який за законом має право надавати правову допомогу особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі).

Підпис _____

Пояснення особи, щодо якої складено протокол (можуть бути додані):

До протоколу додаються:

Підпис особи, щодо якої складено протокол та яка отримала один примірник протоколу:

Свідки правопорушення,

якщо такі були:

1. _____
(ініціали (ініціал імені), прізвище, місце проживання, підпис)
2. _____
(ініціали (ініціал імені), прізвище, місце проживання, підпис)

Протокол подається на розгляд до _____
(повне найменування суду)

Уповноважена посадова особа Міністерства юстиції України (управління юстиції)

_____
(підпис)

_____
(ініціали (ініціал імені), прізвище)

Додаток 2
до Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення
(пункт 2 розділу III)

ЖУРНАЛ реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення суб'єкта первинного фінансового моніторингу

№ з/п	Серія, номер та дата складання протоколу	Дата та місце вчинення правопорушення	Відомості про особу, щодо якої складено протокол			Посада, прізвище, ініціали особи, що склала протокол	Примітка
			П. І. Б.	посада	місце роботи		
1	2	3	4	5	6	7	8

Коментар: Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення» прийнято відповідно до статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою дотримання уповноваженими посадовими особами Міністерства юстиції України та головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі законодавства при оформленні ними матеріалів про адміністративні правопорушення.

Наказом затверджено Інструкцію з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення.

Інструкція складається з трьох розділів:

I. Загальні положення.

II. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення.

III. Порядок оформлення справи про адміністративне правопорушення.

До Інструкції додаються два додатки, серед яких:

Додаток 1. Протокол про адміністративне правопорушення.

Додаток 2. Журнал реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

06.10.2015

м. Київ

№ 1899/5

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

07 жовтня 2015 р. за № 1217/27662

Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та на виконання пункту 16 Плану заходів на 2015 рік із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 11 березня 2015 року № 99,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Критерії, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (додається).

2. Департаменту нотаріату та фінансового моніторингу (Зусік Т. В.) подати цей наказ на державну реєстрацію відповідно до Указу Президента України від 03 жовтня 1992 року № 493 «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади».

3. Департаменту нотаріату та фінансового моніторингу (Зусік Т. В.), начальникам головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі забезпечити виконання вимог цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра юстиції України - керівника апарату Іванченко О. П.

Міністр

П. Петренко

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

І.Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення»	06.10.2015 № 1899/5	07.10.2015 № 1217/27662	Офіційний вісник України від 30.10.2015, № 84, стор. 516, стаття 2845, код акту 79095/2015	30.10.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства юстиції України
06 жовтня 2015 року № 1899/5
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
07 жовтня 2015 р. за № 1217/27662

КРИТЕРІЇ,

за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

1. Критерії, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі - Критерії), розроблено відповідно до вимог статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) з метою формування Міністерством юстиції України/головними територіальними управліннями юстиції планів перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України.

2. Терміни в цих Критеріях вживаються у значеннях, наведених у Законі.

3. Дія цих Критеріїв поширюється на таких суб'єктів первинного фінансового моніторингу: нотаріусів; адвокатів; адвокатські бюро та об'єднання; суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин) (далі - суб'єкти).

4. Ризики суб'єктів бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення оцінюються за такими критеріями:

строк здійснення професійної (господарської) діяльності;

наявність фактів порушень законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - сфера фінансового моніторингу);

наявність інформації щодо задіяння суб'єктів у фінансових операціях, визначених частиною першою статті 8 Закону.

5. За результатами оцінювання суб'єкти можуть належати до низького, середнього або високого рівня ризику, бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

5.1. До низького рівня ризику належать суб'єкти, що відповідають таким критеріям:

провадження професійної діяльності понад 5 (п'яти) років;

протягом останніх 3 (трьох) років у суб'єкта відсутні факти порушень вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу;

участь суб'єкта у фінансових операціях не перевищує протягом шести місяців 5 (п'яти) фінансових операцій, визначених частиною першою статті 8 Закону.

5.2. До високого рівня ризику відносяться суб'єкти, що відповідають хоча б одному з таких критеріїв:

провадження професійної (господарської) діяльності до 2 (двох) років;

протягом останніх 3 (трьох) років провадження професійної (господарської) діяльності у суб'єкта наявні факти порушення вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу;

протягом шести місяців участь суб'єкта у фінансових операціях, визначених частиною першою статті 8 Закону, перевищує 15 (п'ятнадцять) таких операцій.

6. До суб'єктів із середнім рівнем ризику належать суб'єкти, які не відносяться ні до суб'єктів з низьким рівнем ризику, ні до суб'єктів з високим рівнем ризику.

7. Суб'єкти, що мають низький рівень ризику, перевіряються не частіше одного разу на три роки.

8. Суб'єкти, що мають середній рівень ризику, перевіряються не частіше одного разу на два роки.

9. Суб'єкти, що мають високий рівень ризику, перевіряються не частіше одного разу на рік.

**Директор Департаменту нотаріату
та фінансового моніторингу**

Т.В. Зусік

Коментар: Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» прийнято відповідно до статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та на виконання пункту 16 Плану заходів на 2015 рік із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 11 березня 2015 року № 99.

Наказом затверджено Критерії, за якими оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Критерії розроблено з метою формування Міністерством юстиції України/головними територіальними управліннями юстиції планів перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

16.10.2015

м. Київ

№ 2011/5

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

16 жовтня 2015 р. за № 1263/27708

Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

З метою забезпечення реалізації вимог статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства юстиції України від 29 вересня 2010 року № 2337/5 «Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 вересня 2010 року за № 858/18153.

3. Департаменту з питань нотаріату та банкрутства (Зусік Т. В.) подати цей наказ на державну реєстрацію відповідно до Указу Президента України від 03 жовтня 1992 року № 493 «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади».

4. Департаменту з питань нотаріату та банкрутства (Зусік Т. В.), начальникам головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі забезпечити виконання вимог цього наказу.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

б. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - керівника апарату Іванченко О. П.

Міністр

П. Петренко

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної регуляторної
служби України

К. Ляпіна

Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

І.Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму»	29.09.2010 № 2337/5	29.09.2010 № 858/18153	Офіційний вісник України від 08.10.2010, № 74, стор. 88, стаття 2650, код акту 52917/2010	08.10.2010	Наказ Міністерства юстиції України від 16.10.2015 № 2011/5
2.	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення»	16.10.2015 № 2011/5	16.10.2015 № 1263/27708	Офіційний вісник України від 13.11.2015, № 88, стор. 172, стаття 2963, код акту 79226/2015	13.11.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства юстиції України
16 жовтня 2015 року № 2011/5
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
16 жовтня 2015 р. за № 1263/27708

ПОЛОЖЕННЯ

про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з

легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

1. Це Положення, розроблене відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), визначає процедуру застосування запобіжних заходів суб'єктами первинного фінансового моніторингу до держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (далі - ризиковані держави), та до клієнтів з таких держав.

Дія цього Положення поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу - нотаріусів, адвокатів, адвокатські бюро та об'єднання і суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин) (далі - Суб'єкт), державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство юстиції України.

2. Терміни, що використовуються у цьому Положенні, вживаються у значеннях, наведених у Законі.

3. Здійснення заходів, передбачених законодавством у сфері запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, забезпечується безпосередньо Суб'єктом, його філіями, іншими відокремленими підрозділами та дочірніми підприємствами, що розташовані в державах, у яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, в межах, визначених законодавством такої держави.

Щодо філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, що розташовані у державах, у яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, Суб'єкт зобов'язаний провести оцінку заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, що здійснюються у таких державах.

У разі якщо застосування зазначених заходів не дозволяється законодавством такої ризикованої держави, Суб'єкт зобов'язаний повідомити Міністерство юстиції України про відповідні запобіжні заходи, які Суб'єкт буде вживати для обмеження ризиків використання діяльності філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

4. Щодо клієнтів з ризикованих держав Суб'єкти повинні вживати таких заходів:
забезпечувати збір необхідної інформації про зміст їх діяльності, фінансовий стан, репутацію;
забезпечувати перевірку достовірності та повноти інформації, отриманої від клієнта;
приділяти підвищену увагу фінансовим операціям клієнта, що мають високий ступінь ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкти можуть встановлювати додаткові запобіжні заходи щодо ризикованих держав та клієнтів з цих держав залежно від специфіки своєї діяльності.

5. Суб'єкт має право відмовитися від проведення фінансової операції у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу.

Про відмову у проведенні фінансової операції Суб'єкт зобов'язаний повідомити Державну службу фінансового моніторингу України протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови.

6. Суб'єкт має право зупинити проведення фінансової операції клієнтом з ризикованої країни у разі, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15, 16 Закону.

**Директор Департаменту з питань
нотаріату та банкрутства**

Т.В. Зуєк

Коментар: Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення» прийнято з метою забезпечення реалізації вимог статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказом затверджено Положення про процедуру застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

Положення визначає процедуру застосування запобіжних заходів суб'єктами первинного фінансового моніторингу до держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та до клієнтів з таких держав.

РОЗДІЛ III.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

ГЛАВА 7. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ (МІНІСТЕРСТВА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ)

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

НАКАЗ

15.07.2013

м. Київ

№ 787

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
09 серпня 2013 р. за № 1366/23898

Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

Відповідно до частини першої статті 6, пунктів 2, 3, 21 і 23 частини другої статті 6, статті 7, частини шостої статті 9, частини шостої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та з метою забезпечення координації діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо організації фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, що додається.
2. Департаменту фінансової політики забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

**Міністр економічного
розвитку і торгівлі України**

І.М. Прасолов

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

С.Г. Гуржій

**Т. в. о. Голови
Державної служби України з
питань регуляторної політики
та розвитку підприємництва**

О.Ю. Потімков

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України»	15.07.2013 № 787	09.08.2013 № 1366/23898	Офіційний вісник України від 06.09.2013, № 66, стор. 371, стаття 2420, код акту 68476/2013	06.09.2013	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
15.07.2013 № 787

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України
09 серпня 2013 р. за № 1366/23898

ПОЛОЖЕННЯ

про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

І. Загальні положення

1. Це Положення розроблене відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон) та визначає порядок організації і проведення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

2. Положення врегульовує діяльність суб'єктів первинного фінансового моніторингу та їх відокремлених підрозділів, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (далі - Мінекономрозвитку України), а саме товарних та інших бірж, що проводять фінансові операції з товарами (далі - суб'єкт).

3. Цим Положенням визначаються процедури:

- 1) призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;
- 2) установлення правил та програм проведення фінансового моніторингу;
- 3) здійснення ідентифікації клієнта та вивчення його фінансової діяльності;
- 4) виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму;
- 5) зупинення та поновлення проведення фінансових операцій;

б) підготовки персоналу суб'єкта щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

4. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі.

II. Призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу

1. Працівник, відповідальний за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник), призначається до моменту здійснення суб'єктом (відокремленим підрозділом) першої фінансової операції з урахуванням особливостей, установлених Законом.

Відповідальний працівник повинен мати бездоганну ділову репутацію, відповідати кваліфікаційним вимогам, установленим Державною службою фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг України), та працювати в суб'єкті (відокремленому підрозділі) за основним місцем роботи.

Одна і та сама особа не може бути призначена одночасно відповідальним працівником суб'єкта і його відокремленого підрозділу, а також одночасно у декількох відокремлених підрозділах.

Посадову інструкцію відповідального працівника затверджує керівник суб'єкта.

2. Новопризначений відповідальний працівник протягом трьох місяців після призначення повинен пройти навчання у порядку, встановленому Положенням щодо організації навчання та підвищення кваліфікації працівників, відповідальних за проведення фінансового моніторингу товарних та інших бірж, що проводять фінансові операції з товарами, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затвердженим наказом Мінекономрозвитку України від 10 січня 2012 року № 15, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 лютого 2012 року за № 332/20645.

3. Відповідальний працівник є особою, на яку покладаються організація та координація діяльності з проведення суб'єктом (відокремленим підрозділом) фінансового моніторингу.

У разі незгоди відповідального працівника з вказівками керівника суб'єкта (відокремленого підрозділу) щодо проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник може повідомити про це Держфінмоніторинг України і Мінекономрозвитку України з письмовим викладенням своїх заперечень.

4. Відповідальний працівник суб'єкта призначається за посадою на рівні керівництва суб'єкта і є незалежним у своїй діяльності та підзвітним тільки керівнику суб'єкта.

Виконання повноважень відповідального працівника може бути покладено на керівника суб'єкта.

5. У разі наявності у суб'єкта відокремлених підрозділів керівник суб'єкта за поданням керівника відокремленого підрозділу призначає відповідального працівника відокремленого підрозділу.

Відповідальний працівник відокремленого підрозділу є незалежним у своїй діяльності та підзвітним тільки керівнику суб'єкта.

Виконання повноважень відповідального працівника відокремленого підрозділу може бути покладено на керівника відокремленого підрозділу.

6. З урахуванням особливостей організаційної структури суб'єкта може бути утворено окремий структурний підрозділ з питань проведення фінансового моніторингу.

Зазначений структурний підрозділ функціонує відповідно до положення про нього, яке затверджується керівником суб'єкта.

У разі утворення суб'єктом окремого структурного підрозділу з питань проведення фінансового моніторингу керівником цього підрозділу є відповідальний працівник.

7. На час відсутності відповідального працівника (відрадження, хвороба, відпустка тощо) керівник суб'єкта призначає особу, яка виконуватиме його обов'язки.

На вказану особу поширюються права, обов'язки та вимоги, встановлені для відповідального працівника.

8. У разі звільнення відповідального працівника керівник суб'єкта не пізніше наступного робочого дня після його звільнення повинен призначити іншого відповідального працівника.

Допускається виконання обов'язків відповідального працівника особою, яка тимчасово виконує його обов'язки в разі звільнення відповідального працівника, на строк перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника, який не повинен перевищувати двох місяців.

9. Керівник суб'єкта зобов'язаний сприяти виконанню відповідальним працівником своїх функцій, а також забезпечувати підвищення кваліфікації відповідального працівника шляхом проходження ним навчання не рідше ніж один раз на три роки.

Керівник суб'єкта несе відповідальність за організацію дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

10. До повноважень відповідального працівника, зокрема, належать:

1) прийняття рішення про повідомлення Держфінмоніторингу України про фінансові операції, щодо яких є мотивовані підозри, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або якщо вони пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму;

2) прийняття рішення про інформування правоохоронних органів, визначених законодавством, про фінансові операції, щодо яких є підозри, що вони пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму;

3) проведення щорічних внутрішніх перевірок діяльності суб'єкта (відокремленого підрозділу) та його працівників щодо дотримання ними законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, а також дотримання і виконання ними правил та програми проведення фінансового моніторингу;

4) право доступу до всіх приміщень, документів, засобів телекомунікації суб'єкта (відокремленого підрозділу);

5) залучення будь-яких працівників суб'єкта (відокремленого підрозділу) до здійснення заходів із запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та перевірок з цих питань;

6) організація розроблення та подання на затвердження, а також запровадження, виконання правил та програми проведення фінансового моніторингу;

7) отримання пояснень від працівників суб'єкта (відокремленого підрозділу) незалежно від займаних посад з питань проведення фінансового моніторингу;

8) сприяння проведенню уповноваженими представниками Мінекономрозвитку України та Держфінмоніторингу України перевірок діяльності суб'єкта (відокремленого підрозділу) щодо дотримання законодавства у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

9) прийняття рішення про надання інформації з питань фінансового моніторингу на запити Держфінмоніторингу України, Мінекономрозвитку України та відповідних правоохоронних органів;

10) підготовка персоналу щодо виконання вимог Закону, зокрема стосовно виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, або тих, які пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму, шляхом проведення освітньої та практичної роботи;

11) прийняття рішення про відмову від проведення фінансової операції в разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу, та повідомлення про це Держфінмоніторингу України протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови;

12) інформування у письмовій формі не рідше ніж один раз на місяць керівника суб'єкта про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті, зокрема, для забезпечення здійснення фінансового моніторингу;

13) виконання інших функцій відповідно до законодавства, правил і програми проведення фінансового моніторингу.

11. Інформування відповідальним працівником керівника суб'єкта про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, і заходи, вжиті для реалізації норм законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, здійснюється не рідше ніж один раз на місяць шляхом надання останньому письмової довідки довільної форми.

12. Довідка, зокрема, може містити інформацію щодо:

- 1) виявлених фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;
- 2) зареєстрованих фінансових операцій, що підлягають обов'язковому і внутрішньому фінансовому моніторингу;
- 3) поданої до Держфінмоніторингу України інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;
- 4) зупинених фінансових операцій;
- 5) поданої у визначених законодавством випадках до правоохоронних органів інформації;
- 6) фінансових операцій, у проведенні яких суб'єктом (відокремленим підрозділом) було відмовлено;
- 7) ужитих заходів стосовно підготовки персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;
- 8) результатів проведених перевірок внутрішньої системи фінансового моніторингу.

13. У разі якщо повноваження відповідального працівника суб'єкта виконує керівник суб'єкта, зазначена письмова довідка складається і підписується ним.

14. Документи, наявність яких передбачена цим розділом Положення, зберігаються не менше ніж п'ять років з дня їх підписання (затвердження або погодження).

III. Установлення правил та програми проведення фінансового моніторингу

1. Правила проведення фінансового моніторингу (далі - Правила) є окремим внутрішнім документом суб'єкта, який визначає механізм реалізації фінансового моніторингу та спрямований на недопущення використання суб'єкта і його відокремлених підрозділів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

2. Програма проведення фінансового моніторингу (далі - Програма) є внутрішнім документом суб'єкта, який містить план організаційних заходів для проведення фінансового моніторингу.

3. Правила і Програма розробляються з урахуванням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та міжнародних стандартів у цій сфері.

Правила і Програма охоплюють специфіку проведення фінансового моніторингу за всіма напрямками діяльності суб'єкта і його відокремлених підрозділів.

4. Відповідальним працівником суб'єкта протягом трьох робочих днів з дати його призначення, але не пізніше моменту здійснення суб'єктом першої фінансової операції здійснюються розроблення та подання на затвердження, а також запровадження, виконання Правил та Програм.

Правила і Програма затверджуються керівником суб'єкта.

Строк, на який складаються Правила і Програма, визначається суб'єктом самостійно з урахуванням змін у законодавстві з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

5. Відповідальний працівник суб'єкта за погодженням з керівником суб'єкта визначає порядок ознайомлення, зберігання і користування цими документами (у тому числі електронними копіями) та перелік осіб, які мають право доступу до цих документів.

6. Правила складаються з таких розділів:

- 1) опис внутрішньої системи фінансового моніторингу суб'єкта;
- 2) перелік прав та обов'язків відповідального працівника, а також інших працівників, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу;
- 3) порядок реєстрації у Держфінмоніторингу України суб'єкта і його відокремлених підрозділів;
- 4) порядок ідентифікації та вивчення клієнта, який проводить фінансову операцію, та інших осіб, які беруть у ній участь;

5) порядок вчинення дій під час відмови клієнту, з яким установлені ділові відносини, у проведенні подальших фінансових операцій у разі ненадання ним необхідної інформації для ідентифікації та вивчення фінансової діяльності;

6) порядок здійснення відмови від установлення ділових відносин або проведення фінансової операції в разі, якщо здійснення ідентифікації клієнта відповідно до вимог законодавства є неможливим;

7) порядок здійснення відмови від проведення фінансової операції у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу;

8) порядок виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму;

9) класифікація клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків, визначених Держфінмоніторингом України, і порядок ужиття застережних заходів щодо клієнтів, діяльність яких свідчить про підвищений ризик проведення ними таких операцій;

10) порядок реєстрації фінансових операцій, що відповідно до Закону підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму;

11) порядок повідомлення Держфінмоніторингу України про фінансові операції, які відповідно до Закону підлягають фінансовому моніторингу та стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму;

12) порядок дій працівників суб'єкта з підготовки та подання відповідальному працівнику інформації, необхідної для прийняття рішення про інформування відповідно до законодавства Держфінмоніторингу України та правоохоронних органів;

13) порядок повідомлення визначених законодавством правоохоронних органів про виявлені суб'єктом фінансові операції, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму;

14) порядок виправлення помилок після отримання від Держфінмоніторингу України повідомлення про некоректне (неправильне) заповнення окремих полів форм обліку та подання інформації, пов'язаної з проведенням фінансового моніторингу;

15) порядок надання на запит Держфінмоніторингу України інформації щодо фінансових операцій, які стали об'єктом фінансового моніторингу, та інформації, необхідної для виконання Держфінмоніторингом України запиту, що надійшов від уповноваженого органу іноземної держави;

16) порядок надання на запит Держфінмоніторингу України інформації, необхідної для перевірки фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

17) опис заходів, спрямованих на запобігання розголошенню інформації, що подається Держфінмоніторингу України, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу;

18) порядок збору і зберігання документів щодо ідентифікації осіб, які провели фінансову операцію, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу та/або може бути пов'язана, стосуватися чи призначатися для фінансування тероризму, а також усіх документів, що стосуються проведення фінансової операції та ділових відносин з клієнтом;

19) порядок зупинення проведення або забезпечення моніторингу фінансової операції за дорученням Держфінмоніторингу України, наданим з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави про зупинення відповідної фінансової операції як такої, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

20) перелік заходів, спрямованих на зменшення ризиків, пов'язаних з проведенням фінансових операцій, що здійснюються без безпосереднього контакту суб'єкта з клієнтом, чи пов'язаних з використанням новітніх технологій, чи інших фінансових операцій з підвищеним ступенем ризику;

21) порядок зупинення проведення фінансової операції в разі, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону;

22) порядок зупинення проведення фінансової операції в разі, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

РОЗДІЛ III.

---

23) порядок подання запитів до органів державної влади з метою виконання завдань, покладених на суб'єкта Законом;

24) порядок ознайомлення працівників з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу;

25) порядок інформування керівника про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, які були вжиті для реалізації норм законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

7. Програма містить такі заходи з термінами (строками) їх виконання та визначенням осіб, які відповідають за їх виконання:

- 1) призначення відповідального працівника та визначення його повноважень;
- 2) призначення працівника, який тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника;
- 3) розроблення та затвердження посадової інструкції відповідального працівника;
- 4) розроблення та оновлення Правил і Програми;
- 5) ознайомлення працівників суб'єкта (відокремленого підрозділу) з Правилами і Програмою;
- 6) попередження працівників суб'єкта (відокремленого підрозділу) про відповідальність за порушення внутрішніх документів та законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

7) забезпечення підвищення кваліфікації відповідального працівника;

8) підготовка персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму шляхом проведення освітньої та практичної роботи;

9) проведення внутрішньої перевірки на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

8. Опис внутрішньої системи фінансового моніторингу суб'єкта містить:

1) перелік структурних підрозділів (працівників суб'єкта), залучених до проведення фінансового моніторингу, а також завдань, що виконуються ними;

2) розподіл повноважень між структурними підрозділами;

3) механізм взаємодії структурних підрозділів, зокрема порядок здійснення документообігу, передачі інформації та прийняття управлінських рішень, послідовності дій окремих підрозділів, працівників;

4) порядок проведення перевірок внутрішньої системи фінансового моніторингу.

9. У разі наявності у суб'єкта філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, які знаходяться за межами території України (у тому числі у країнах, що не застосовують або в недостатній мірі застосовують рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)), Правила повинні містити перелік заходів щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму в межах, що не суперечать законодавству цих країн. Правила повинні передбачати обов'язковість інформування суб'єктом Держфінмоніторингу України в разі неможливості виконання його філіями, іншими відокремленими підрозділами та дочірніми підприємствами, які знаходяться за межами України, заходів з протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму із зазначенням та обґрунтуванням причин неможливості їх виконання.

Правила також повинні містити перелік запобіжних заходів, спрямованих на: посилення ідентифікації клієнтів до встановлення ділових відносин з особами або компаніями цих країн; систематичне повідомлення про фінансові операції з клієнтами відповідних країн; попередження представників нефінансового сектору про те, що операції з фізичними або юридичними особами у відповідних країнах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

IV. Здійснення ідентифікації клієнта та вивчення його фінансової діяльності

1. Ідентифікація та вивчення фінансової діяльності здійснюються в разі:

- 1) установлення ділових відносин з клієнтами;
- 2) виникнення підозри в тому, що фінансова операція може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;
- 3) проведення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу;
- 4) проведення разової фінансової операції без установлення ділових відносин з клієнтами на суму, що дорівнює чи перевищує 150000 гривень, або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, еквівалентну 150000 гривень.

Залежно від ризику проведення операцій з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму ідентифікація клієнта здійснюється також у разі проведення ним фінансової операції на суму, що дорівнює чи перевищує 150000 або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, еквівалентну 150000 гривень, незалежно від того, проводиться така операція одноразово чи кількома операціями, які можуть бути пов'язані між собою.

2. Проведення ідентифікації клієнта (особи) та вивчення його фінансової діяльності включають:

- 1) здійснення первісної ідентифікації;
- 2) здійснення заходів, спрямованих на перевірку та уточнення інформації стосовно ідентифікації особи, у разі, якщо є сумніви щодо достовірності чи повноти наданої інформації;
- 3) здійснення заходів, спрямованих на уточнення інформації щодо ідентифікації, у разі зміни інформації або закінчення строку дії документів, на підставі яких вона проводилася;
- 4) здійснення заходів, спрямованих на вивчення змісту діяльності та фінансового стану клієнта, відповідності фінансових операцій клієнта специфіці його діяльності;
- 5) проведення моніторингу операцій клієнтів, діяльність яких свідчить про підвищений ризик здійснення ними фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму.

3. Проведення ідентифікації та вивчення фінансової діяльності клієнта здійснюються відповідальним працівником або іншими працівниками суб'єкта (відокремленого підрозділу), уповноваженими керівником суб'єкта (відокремленого підрозділу).

4. Ідентифікація клієнтів, які проводять фінансові операції, здійснюється на підставі поданих офіційних документів або їх копій, що засвідчені нотаріально або підприємством (установою, організацією), яке їх надає.

Документи, на підставі яких здійснюється ідентифікація осіб, які є учасниками фінансових операцій, повинні бути чинними на момент їх подання та містити всю необхідну для здійснення ідентифікації інформацію.

У разі якщо документи, на основі яких проводилась ідентифікація, зазнали змін або закінчився термін їх дії, то при здійсненні клієнтом чергової фінансової операції проводиться повторна ідентифікація.

5. У разі виникнення сумнівів щодо достовірності чи повноти отриманої інформації про клієнта суб'єкт здійснює заходи з перевірки та уточнення цієї інформації.

Для проведення перевірки інформації щодо ідентифікації клієнта або інших учасників фінансової операції суб'єкт може запросити додаткову інформацію у клієнта або використати інформацію з публічних джерел.

У разі потреби суб'єкт має право витребувати у державних органів інформацію стосовно ідентифікації клієнта.

6. Ідентифікація клієнта здійснюється до/або під час установлення із суб'єктом (відокремленим підрозділом) ділових відносин, укладання правочинів з клієнтом, але до проведення фінансової операції.

7. З метою визначення заходів, які необхідно вживати під час проведення ідентифікації клієнта, суб'єкт здійснює класифікацію ризику клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків, визначених Держфінмоніторингом України та Мінекономрозвитку України.

Критерії класифікації ризику клієнтів можуть розроблятися на підставі такої інформації: резидент/нерезидент; країна походження або реєстрації клієнта; особи, які беруть участь у фінансовій операції клієнта; об'єкт фінансової операції; тривалість ділових відносин з суб'єктом; соціальний статус; характеристика ділової активності; фінансовий стан; репутація, інші показники, що можуть бути використані для визначення ознак ризику.

Відповідно до розроблених критеріїв класифікації ризику клієнта суб'єкт установлює категорії клієнтів, які мають низький, середній і високий (підвищений) ризик проведення ними операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму.

Заходи, що застосовуються до клієнтів з підвищеним ризиком, можуть включати, зокрема:

- 1) детальну перевірку наданих клієнтом ідентифікаційних даних;
- 2) отримання додаткового переліку документів від клієнта щодо його фінансового стану в межах операцій, які підлягають державному фінансовому моніторингу;
- 3) установлення складу засновників та дійсних власників юридичної особи;
- 4) перевірку відповідності фінансової операції звичайній діяльності клієнта;
- 5) установлення пов'язаних осіб;
- 6) установлення джерела походження і способів переказу (внесення) коштів, що використовуються у фінансовій операції.

Перелік необхідних заходів для додаткового вивчення діяльності клієнта, який характеризується високим (підвищеним) рівнем ризику, може бути доповнений суб'єктом самостійно в межах повноважень, наданих Законом, з урахуванням специфіки його діяльності.

8. Якщо ризик проведення клієнтом фінансових операцій з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом або які можуть бути пов'язані, стосуватися чи призначатися для фінансування тероризму, оцінюється суб'єктом як високий, суб'єкт оновлює інформацію, отриману за результатами первісної ідентифікації та вивчення фінансової діяльності клієнта, не рідше ніж один раз на рік.

Для інших клієнтів термін оновлення інформації не повинен перевищувати трьох років.

Для клієнтів з низьким рівнем ризику, які більше трьох років не підтримують ділові відносини із суб'єктом, ідентифікація та оновлення інформації можуть здійснюватися в разі звернення такого клієнта до суб'єкта (відокремленого підрозділу) або проведення ним чергової фінансової операції.

9. Якщо під час здійснення ідентифікації або вивчення фінансової діяльності клієнта (особи, яка діє від його імені) працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу) установив відношення клієнта до публічних діячів, або пов'язаних з ними осіб, або до благодійної чи неприбуткової організації, він повідомляє про це відповідального працівника суб'єкта (відокремленого підрозділу), який, у свою чергу, повинен:

- 1) отримати дозвіл керівника суб'єкта на встановлення ділових відносин з таким клієнтом;
- 2) ужити заходів для з'ясування джерел походження коштів клієнта;
- 3) проводити моніторинг операцій такого клієнта у порядку, визначеному для клієнтів з високим (підвищеним) рівнем ризику.

10. У разі якщо під час обслуговування клієнта суб'єкт установив, що його фінансові операції здійснюються за участю фізичних або юридичних осіб з країн, у яких не дозволяється застосування заходів, передбачених законодавством із запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, суб'єкт:

- 1) проводить ідентифікацію клієнта за правилами для клієнтів з високим (підвищеним) рівнем ризику;
- 2) попереджає клієнта про те, що фінансові операції із зазначеними фізичними або юридичними особами можуть містити ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;
- 3) розглядає питання щодо подання до Держфінмоніторингу України відповідної інформації.

11. При проведенні ідентифікації та вивченні фінансової діяльності клієнта суб'єкт може складати анкету. Анкета є внутрішнім документом суб'єкта, який заповнюється і підписується працівником, уповноваженим на здійснення ідентифікації.

Анкета формується за результатами здійснення ідентифікації та вивчення фінансової діяльності клієнта до, під час та в процесі обслуговування клієнта.

12. Документи щодо ідентифікації осіб, які є учасниками фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, а також усі документи, які стосуються ділових відносин з клієнтом, зберігаються суб'єктом (відокремленим підрозділом) не менше ніж п'ять років після завершення ділових відносин з клієнтом, а вся документація про проведення такої фінансової операції - не менше ніж п'ять років після її завершення. Суб'єкт (відокремлений підрозділ) зберігає інформацію про фінансову операцію в обсязі, необхідному для подання до Держфінмоніторингу України в установлених законодавством випадках повідомлення про фінансову операцію.

У разі необхідності продовження встановленого терміну зберігання документів щодо ідентифікації осіб, які є учасниками окремих фінансових операцій, та документації про здійснення окремих фінансових операцій Держфінмоніторинг України інформує про це суб'єкта шляхом надсилання відповідного листа із зазначенням переліку осіб та/або фінансових операцій, документи щодо яких підлягають подальшому зберіганню суб'єктом, та терміну продовження зберігання суб'єктом зазначеної інформації.

V. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму

1. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, у тому числі тих, які можуть бути пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму, здійснюється суб'єктом (відокремленим підрозділом) на підставі:

- 1) ознак операцій, які відповідно до Закону підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу;
- 2) ознак операцій, які відповідно до Закону підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу;
- 3) переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;
- 4) типологій міжнародних організацій, що здійснюють діяльність у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, опублікованих на офіційних веб-сайтах Держфінмоніторингу України та Мінекономрозвитку України;
- 5) критеріїв ризику, легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

2. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму, здійснюється відповідальним працівником або іншими працівниками суб'єкта (відокремленого підрозділу), уповноваженими керівником суб'єкта (відокремленого підрозділу).

3. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, здійснюється до початку, у процесі, але не пізніше наступного робочого дня після їх проведення, або в день виникнення підозри, або під час спроби їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення.

4. У разі виявлення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу або може бути пов'язана, стосуються чи призначена для фінансування терористичної діяльності, терористичних актів чи терористичних організацій та організацій або осіб, до яких застосовані міжнародні санкції, працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу), який її виявив, невідкладно інформує про це відповідального працівника суб'єкта (відокремленого підрозділу). Відповідальний працівник перевіряє зазначену інформацію та у випадках, передбачених Законом, забезпечує її реєстрацію та повідомляє Держфінмоніторинг України і правоохоронні органи.

Порядок передачі інформації про виявлену фінансову операцію від працівника суб'єкта (відокремленого підрозділу) до відповідального працівника суб'єкта (відокремленого підрозділу) встановлюється у Правилах.

У разі прийняття рішення про неподання Держфінмоніторингу України інформації про фінансову операцію, що підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу і включена до реєстру, відповідальний працівник письмово інформує про таке рішення керівника суб'єкта (відокремленого підрозділу).

5. Зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктами здійснюються відповідно до Порядку про зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затвердженого наказом Мінекономрозвитку України від 12 серпня 2011 року № 35 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 вересня 2011 року за № 1035/19773.

VI. Підготовка персоналу суб'єкта з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

1. Для забезпечення належного рівня підготовки персоналу з питань проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу) здійснює підготовку персоналу щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, шляхом проведення освітніх та практичних заходів.

2. Усі працівники суб'єкта (відокремленого підрозділу), які беруть участь у здійсненні або забезпеченні здійснення фінансової операції (далі - працівники), повинні ознайомитися з Правилами та Програмою, а також брати участь у відповідних навчальних заняттях.

3. Працівники повинні бути письмово попереджені про відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

4. Підготовка працівників відповідно до їх посадових обов'язків здійснюється шляхом проведення освітньої та практичної роботи, зокрема, щодо:

1) ознайомлення працівників із законодавством України та міжнародними стандартами з питань запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

2) ознайомлення працівників з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу;

3) вивчення передового досвіду у виявленні фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

4) ознайомлення працівників із засобами і прийомами вивчення фінансової діяльності клієнтів та перевірки інформації щодо їх ідентифікації;

5) ознайомлення працівників з порядком управління ризиками щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, у тому числі шляхом проведення практичних занять щодо здійснення ними оцінки ризику з урахуванням установлених Держфінмоніторингом України критеріїв ризику.

Проведення кожного навчального заняття підтверджується відповідним записом у журналі освітніх заходів, що є окремим документом, заповнюється відповідальним працівником суб'єкта (відокремленого підрозділу) та містить, зокрема, відомості щодо дати проведення заняття, переліку тем і підписи працівників, які були залучені до навчальних занять.

**Директор департаменту
фінансової політики**

І.З. Лівий

Коментар: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України» прийнято відповідно до частини першої статті 6, пунктів 2, 3, 21 і 23 частини другої статті 6, статті 7, частини шостої статті 9, частини шостої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та з метою забезпечення координації діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо організації фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Наказом затверджено Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

Положення складається з шести розділів:

I. Загальні положення.

II. Призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу.

III. Установлення правил та програми проведення фінансового моніторингу.

IV. Здійснення ідентифікації клієнта та вивчення його фінансової діяльності.

V. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму.

VI. Підготовка персоналу суб'єкта з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Положення врегульовує діяльність суб'єктів первинного фінансового моніторингу та їх відокремлених підрозділів, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, а саме товарних та інших бірж, що проводять фінансові операції з товарами.

Положенням визначаються процедури:

- призначення працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу;
- установлення правил та програм проведення фінансового моніторингу;
- здійснення ідентифікації клієнта та вивчення його фінансової діяльності;
- виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму;
- зупинення та поновлення проведення фінансових операцій;
- підготовки персоналу суб'єкта щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Слід зазначити, що Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України прийнято з урахуванням Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та потребує приведення у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

НАКАЗ

12.08.2011

м. Київ

№ 36

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
2 вересня 2011 р. за № 1036/19774

Про затвердження Порядку проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що додається.
2. Департаменту розвитку реального сектору економіки забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Копилова В. А.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Перший віце-прем'єр-міністр України -
Міністр економічного розвитку
і торгівлі України

А.П. Клюєв

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

С.Г. Гуржій

Перший заступник Голови -
Голова ліквідаційної комісії
Державного комітету України
з питань регуляторної політики
та підприємництва

Г. Яцишина

Історична довідка нормативно-правового акту:

№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування

Історична довідка нормативно-правового акту:						
1.	Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу»	12.08.2011 № 36	02.09.2011 № 1036/19774	Офіційний вісник України від 23.09.2011, № 71, стор. 199, стаття 2702, код акту 58276/2011	23.09.2011	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
12.08.2011 № 36

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
2 вересня 2011 р. за № 1036/19774

ПОРЯДОК

проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу

І. Загальні положення

1.1. Цей Порядок розроблено відповідно до пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон) з метою здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (далі - Мінекономрозвитку), шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі виїзних.

1.2. Дія цього Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму відповідно до пункту 7 частини першої статті 14 Закону здійснюються Мінекономрозвитку, а саме на товарні та інші біржі, що проводять фінансові операції з товарами (далі - суб'єкт).

1.3. Терміни, що використовуються у цьому Порядку, вживаються у значенні, наведеному в Законі.

1.4. Мінекономрозвитку має право здійснювати планові та позапланові перевірки.

Плановою перевіркою вважається перевірка діяльності суб'єкта, яка передбачена у плані проведення перевірок.

Позаплановою перевіркою вважається перевірка, яка не передбачена планом перевірок.

Мінекономрозвитку має право здійснювати безвиїзні та виїзні перевірки.

Безвиїзна перевірка - планова або позапланова перевірка суб'єкта працівниками Мінекономрозвитку, не пов'язана з виходом працівників Мінекономрозвитку за місцезнаходженням суб'єкта.

Виїзна перевірка - планова або позапланова перевірка суб'єкта працівниками Мінекономрозвитку, пов'язана з виходом працівників Мінекономрозвитку за місцезнаходженням суб'єкта.

Перевірки підлягають суб'єкт та/або його відокремлені підрозділи (у разі наявності).

Участь у планових та позапланових перевірках, у тому числі виїзних, має (мають) право брати працівник(и) Державної служби фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг).

II. Організація та підготовка проведення перевірки

2.1. Підставою для проведення Мінекономрозвитку планової перевірки суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу щодо дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму є включення його до плану проведення перевірок на відповідний квартал. План проведення перевірок затверджується наказом Мінекономрозвитку.

Планова перевірка суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу проводиться не частіше ніж один раз на три роки на підставі наказу Мінекономрозвитку.

2.2. Датою, з якої починається відлік строку для визначення початку наступної планової перевірки, є дата закінчення попередньої планової перевірки.

2.3. Планова перевірка передбачає перевірку відповідності діяльності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму протягом періоду, який підлягає перевірці. Планова перевірка проводиться за весь або певний період діяльності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу. Питання, охоплені плановою перевіркою за певний період, не можуть стати об'єктом наступної перевірки.

2.4. Плановою перевіркою охоплюється перелік питань щодо додержання суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом обов'язків, визначених статтями 6 - 12, 17 Закону, а також іншими нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

2.5. Про проведення планової перевірки суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ повинен бути попередньо повідомлений Мінекономрозвитку рекомендованим листом з повідомленням про вручення не менше ніж за десять календарних днів (з моменту отримання суб'єктом повідомлення) до початку її проведення.

2.6. Позапланова перевірка проводиться на підставі наказу Мінекономрозвитку за період, що підлягає перевірці, та за окремими питаннями.

2.7. Позапланова перевірка проводиться без попереднього повідомлення суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за наявності хоча б однієї з таких підстав:

письмового повідомлення органів державної влади та місцевого самоврядування про ознаки порушення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

за ініціативою Держфінмоніторингу у разі безпосереднього виявлення нею ознак порушення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму під час його діяльності;

виявлення нових документів (обставин), що не були відомі та не могли бути відомі під час проведення планової перевірки та які можуть вплинути на висновки за результатами планової перевірки.

2.8. Повторна перевірка питань, які перевірялись, проводиться лише за рішенням суду або за постановою слідчого у кримінальній справі.

2.9. Перевірка здійснюється робочою групою, до складу якої можуть входити:

працівники центрального апарату Мінекономрозвитку;

працівники Держфінмоніторингу.

2.10. Мінімальний за чисельністю склад робочої групи Мінекономрозвитку повинен становити дві особи.

2.11. Для проведення виїзної перевірки видається посвідчення на право проведення планової/ позапланової перевірки (далі - посвідчення), яке підписується Міністром економічного розвитку і торгівлі України (додаток 1). У разі відсутності Міністра економічного розвитку і торгівлі України посвідчення підписується особою, яка виконує його обов'язки.

2.12. Перевірка призначається на строк, необхідний для забезпечення своєчасного та в повному обсязі проведення перевірки, але не більше ніж на 7 робочих днів.

2.13. У разі потреби за обґрунтованим письмовим зверненням керівника робочої групи строк проведення перевірки може бути продовжений Міністром економічного розвитку і торгівлі України або особою, яка виконує його обов'язки, але не більше ніж на 5 робочих днів.

2.14. Перевірка вважається розпочатою з дати отримання копії посвідчення керівником суб'єкта або уповноваженої ним особи (далі - керівник суб'єкта/уповноважена особа). Про отримання копії посвідчення керівник суб'єкта/уповноважена особа на оригіналі посвідчення власноруч робить відмітку такого змісту: «Копію отримав. Прізвище, ініціали, дата отримання» та засвідчує власним підписом.

У разі необхідності керівник робочої групи за своїм підписом разом з посвідченням надає керівнику суб'єкта/уповноваженій особі запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки (додаток 2).

2.15. Облік виданих посвідчень ведеться за місцем їх видачі та реєструється в журналі обліку посвідчень на право проведення перевірок (додаток 3).

III. Проведення планової перевірки

3.1. Планова перевірка може бути виїзною або безвиїзною.

Безвиїзна перевірка здійснюється у разі неможливості організації проведення перевірки за місцезнаходженням суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу.

3.2. Під час проведення планової перевірки робоча група детально вивчає, аналізує та оцінює всі необхідні документи, які стосуються діяльності суб'єкта та/або його відокремлених підрозділів з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

3.3. Представники робочої групи мають право знімати копії з документів суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, необхідних для проведення перевірки, та вимагати їх засвідчення керівником суб'єкта/уповноваженою особою.

3.4. У разі існування документа лише в електронній формі за умови, що даний документ створений суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом, суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний надати його паперову копію, що забезпечує візуальну форму відображення документа, засвідчену підписом керівника суб'єкта/уповноваженої особи та скріплену печаткою суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу.

У разі неможливості надати паперову копію, що забезпечує візуальну форму відображення документа, проводиться огляд електронного документа, про що складається відповідний акт (додаток 4).

3.5. У разі здійснення планової безвиїзної перевірки до суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу разом із повідомленням про проведення планової безвиїзної перевірки надсилається запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки.

IV. Проведення позапланової перевірки

4.1. Позапланова перевірка може бути виїзною або безвиїзною.

Безвиїзна перевірка здійснюється у разі неможливості організації проведення перевірки за місцезнаходженням суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу.

4.2. Позапланова перевірка може бути призначена за наявності підстав, визначених пунктом 2.7 розділу II цього Порядку, Міністром економічного розвитку і торгівлі України або особою, яка виконує його обов'язки. При цьому питання, охоплені плановою виїзною перевіркою за певний період, не можуть стати об'єктом позапланової перевірки, крім випадків, передбачених законодавством.

4.3. У разі потреби одержання від суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу документів, які необхідні для проведення позапланової безвиїзної перевірки, суб'єкту та/або його відокремленому підрозділу надсилається письмовий запит (додаток 2) з вимогою надання відповідних документів.

4.4. Суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний протягом п'яти робочих днів з дня отримання запиту надати Мінекономрозвитку всі перелічені в запиті документи або належним чином засвідчені їх копії.

4.5. Позапланова перевірка здійснюється з урахуванням положень пунктів 3.2 - 3.4 розділу III цього Порядку.

V. Оформлення результатів перевірок

5.1. За результатами планових та позапланових перевірок робоча група складає у двох примірниках акт перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму (далі - акт перевірки) за формою згідно з додатком 5.

Акт перевірки підписують члени робочої групи та керівник суб'єкта/уповноважена особа не пізніше дати закінчення строку проведення перевірки.

5.2. У разі коли перевірки здійснювалися за місцезнаходженням суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, що знаходяться в різних адміністративно-територіальних одиницях, виявлені факти невиконання (неналежного) виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму викладаються в різних актах перевірки.

При цьому до акта перевірки суб'єкта включаються дані про порушення, виявлені у його відокремленому підрозділі.

5.3. До примірника акта перевірки обов'язково додаються матеріали перевірки - копії документів, витяги з документів, належним чином засвідчені суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом, пояснення, протоколи та інші документи згідно з переліком, зазначеним в акті перевірки.

Інформація, що міститься в акті перевірки, не підлягає розголошенню співробітниками Мінекономрозвитку, яким вона стала відома. Акт та матеріали перевірки не підлягають передачі іншим юридичним чи фізичним особам, а також іншим органам, за винятком випадків, передбачених законом.

5.4. При складанні акта перевірки повинні бути додержані об'єктивність і вичерпність опису виявлених фактів і даних.

5.5. Не допускається викладати в акті перевірки припущення та факти, не підтверджені документально.

5.6. В акті перевірки викладаються всі виявлені під час перевірки факти невиконання (неналежного виконання) суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

За результатами перевірки у разі встановлення фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму керівник робочої групи вказує в акті перевірки пропозиції щодо усунення виявлених порушень.

У разі усунення суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом під час проведення перевірки порушень та недоліків, виявлених під час проведення перевірки, це відображається в акті перевірки.

5.7. Будь-які виправлення та доповнення в акті перевірки після його підписання членами робочої групи не допускаються. Про виявлення описок після підписання акта перевірки суб'єкта та/або його відокремлений підрозділ повідомляється письмово.

5.8. У разі ненадання суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом, що перевіряється, документів, необхідних для проведення перевірки, в акті перевірки робиться запис про це із зазначенням причин.

5.9. Якщо член робочої групи не згодний із змістом акта перевірки, він має право викласти в письмовій формі свою окрему думку з обґрунтуванням і додати її до акта перевірки.

5.10. У разі відмови керівника суб'єкта/уповноваженої особи підписати акт перевірки про це робиться відмітка на обох примірниках акта перевірки. Керівник суб'єкта/уповноважена особа має право надати зауваження до акта перевірки.

Перший примірник акта перевірки під особистий підпис вручається керівнику суб'єкта/уповноваженій особі, другий - зберігається в Мінекономрозвитку.

5.11. У разі відмови керівника суб'єкта/уповноваженої особи отримати перший примірник акта перевірки та зробити про це запис на другому примірнику акта перевірки керівник робочої групи робить відповідний запис у двох примірниках акта перевірки в місці, визначеному для підпису представником суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, після чого протягом п'яти робо-

чих днів перший примірник акта перевірки надсилається суб'єкту та/або його відокремленому підрозділу рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

5.12. Зауваження до акта перевірки можуть надаватися суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом протягом трьох робочих днів з дати отримання першого примірника акта перевірки. Ці зауваження є невід'ємною частиною акта перевірки.

5.13. Акт перевірки не пізніше наступного робочого дня з дати його підписання реєструється в журналі обліку результатів перевірок (додаток 6), що зберігається в Мінекономрозвитку.

У разі прийняття працівником (ами) Держфінмоніторингу участі у перевірках суб'єктів Держфінмоніторингу надається копія акта перевірки.

VI. Права та обов'язки керівника та членів робочої групи

6.1. Керівник, члени робочої групи при проведенні перевірки мають право:

мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;

вимагати для перевірки необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень;

вимагати в межах своєї компетенції у посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу надання письмових пояснень;

у разі якщо є дані, які свідчать про наявність реальної загрози життю, здоров'ю або майну членів робочої групи, звертатися до правоохоронних органів для вжиття спеціальних заходів для забезпечення безпеки;

у разі недопуску до проведення перевірки, застосування щодо членів робочої групи насильства звертатися до органів внутрішніх справ для вжиття заходів відповідно до законодавства;

узгоджувати з керівництвом суб'єкта організаційні питання щодо проведення перевірки.

6.2. Керівник, члени робочої групи при проведенні перевірки зобов'язані:

вручити керівнику суб'єкта/уповноваженій особі в приміщенні суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу або в приміщенні Мінекономрозвитку копію посвідчення. У разі відмови представника суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу поставити відмітку на оригіналі посвідчення про отримання копії посвідчення керівник робочої групи робить відповідний запис на оригіналі посвідчення та засвідчує це власним підписом;

повідомити (усно) керівника суб'єкта/уповноважену особу про права, обов'язки та повноваження членів робочої групи, причину та мету перевірки, про права, обов'язки та відповідальність посадових осіб суб'єкта;

визначити перелік необхідних для перевірки документів та терміни їх надання;

у випадках, передбачених пунктом 6.3 цього розділу, скласти акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки (додаток 7);

узгодити інші організаційні питання щодо проведення перевірки.

6.3. Акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки складається у разі:

недопуску робочої групи до приміщень суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу;

відмови (ухилення) керівника суб'єкта/уповноваженої особи у наданні документів, необхідних для проведення перевірки.

6.4. У разі відсутності суб'єкта за місцезнаходженням, зазначеним у свідоцтві про державну реєстрацію юридичної особи або у виписці з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та/або його відокремленого підрозділу за його місцезнаходженням, складається акт про відсутність суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням (додаток 8).

6.5. У разі відмови керівника суб'єкта/уповноваженої особи на усний запит членів робочої групи надати документи чи належним чином засвідчені копії документів (витяги з документів) керівник робочої групи вручає керівнику суб'єкта/уповноваженій особі запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки, із зазначенням часу та дати надання необхідних документів.

VII. Права та обов'язки суб'єкта, посадових осіб суб'єкта

7.1. Посадові особи суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу під час проведення перевірки мають право отримувати від робочої групи інформацію про порядок та план проведення перевірки, права та обов'язки робочої групи та посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу.

7.2. Суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ та його посадові особи під час проведення перевірки зобов'язані:

допустити робочу групу до приміщень, у яких суб'єкт та/або його відокремлений підрозділ провадить свою діяльність;

підтвердити повноваження керівника суб'єкта/уповноваженої особи відповідними документами;

поставити на оригіналі посвідчення відмітку про отримання копії посвідчення, повернути посвідчення керівнику робочої групи;

надавати членам робочої групи документи, копії документів, витяги з документів, необхідних для проведення перевірки;

надавати письмові пояснення керівнику робочої групи;

підписати та скріпити печаткою суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу паперову копію електронного документа або підписати акт огляду електронного документа.

7.3. Керівник суб'єкта/уповноважена особа може звернутись зі скаргою на дії членів робочої групи до Міністра економічного розвитку і торгівлі України.

**Директор департаменту
розвитку реального сектору економіки**

О.В. Пензин

Додаток 1
до Порядку проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу

**ПОСВІДЧЕННЯ № _____ від _____
на право проведення планової/позапланової перевірки**

(найменування суб'єкта державного фінансового моніторингу)

Я, _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

на підставі пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та

(реквізити наказу)

ДОРУЧАЮ: _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

провести планову/позапланову перевірку дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Суб'єкт перевірки: _____

На підставі цього посвідчення зазначені посадові особи Мінекономрозвитку мають право: мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;

вимагати для перевірки необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень;

вимагати в межах своєї компетенції у посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу надання письмових пояснень;

у разі якщо є дані, які свідчать про наявність реальної загрози життю, здоров'ю або майну членів робочої групи, звертатися до правоохоронних органів для вжиття спеціальних заходів для забезпечення безпеки;

у разі недопуску до проведення перевірки, застосування щодо членів робочої групи насильства звертатися до органів внутрішніх справ для вжиття заходів відповідно до законодавства;

узгоджувати із керівником суб'єкта або уповноваженою ним особою (далі - керівник суб'єкта/уповноважена особа) організаційні питання щодо проведення перевірки.

Повноваження за цим посвідченням не можуть бути передані іншим особам.

Строк проведення перевірки з «__» _____ 20__ року по «__» _____ 20__ року.

_____ (посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище)

Строк проведення перевірки продовжено до «__» ____ 20__ року.

_____ (посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище)

Копію посвідчення на проведення перевірки отримав:

«__» _____ 20__ року

_____ (посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище керівника суб'єкта/уповноваженої особи)

Додаток 2
до Порядку проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

ЗАПИТ

про надання документів, необхідних для проведення перевірки

Керівнику _____

(найменування суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ)

«__» _____ 20__ року

Місцезнаходження _____

Я, _____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

керівник робочої групи з проведення перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, на підставі

_____ (дата, номер наказу та посвідчення)

виданого

РОЗДІЛ III.

(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

прошу на підставі пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» у термін до _____ год. «___» _____ 20__ року надати для перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму належним чином засвідчені копії таких документів:

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Додаток 3
до Порядку проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу

ЖУРНАЛ

обліку посвідчень на право проведення перевірок

Посвідчення		Дані суб'єкта або його відокремленого підрозділу			Вид перевірки	Підстава проведення перевірки	Строк проведення перевірки	Склад робочої групи	Продовження строку проведення перевірки
№ з/п	дата видачі	найменування	обліковий ідентифікатор	область					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Додаток 4
до Порядку проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

АКТ

огляду електронного документа

_____ (найменування суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ)

_____ (місцезнаходження)

«___» _____ 20__ року

На підставі посвідчення на право проведення перевірки, виданого

N _____

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано)

від «___» _____ 20__ року, працівниками Мінекономрозвитку:

1) _____;
(посада, прізвище, ініціали)

2) _____;
(посада, прізвище, ініціали)

під час проведення перевірки суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу було оглянуто електронний документ, виведений на екран монітора.

Під час огляду електронного документа встановлено нижченаведене:

Працівники Мінекономрозвитку:

_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(ініціали, прізвище)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(ініціали, прізвище)

Додаток 5
до Порядку проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу

Примірник № ____

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ**

АКТ № ____

перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

_____ (повне найменування суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу)

м. _____ «__» _____ 20__ року
(дата підписання акта перевірки)

Вступна частина

Вид перевірки _____
(планова, позапланова, візна, безвізна)

Строк проведення перевірки з «__» _____ 20__ року по «__» _____ 20__ року.

Місце, за яким проводилася перевірка:

_____ (поштовий індекс, область, район, місто, вулиця, номер будинку)

Документ, на підставі якого здійснюється діяльність (свідоцтво, виписка з Єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб - підприємців тощо):

Ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ:

Банківські реквізити:

Засоби зв'язку:

_____ (код міста, телефон, факс)

Перевірка проводилася працівниками Мінекономрозвитку:

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада)

РОЗДІЛ III.

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____
(посада)

Перевірка проводилася у присутності суб'єкта, посадових осіб суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу:

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____
(посада)

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____
(посада)

Підстава для проведення перевірки:

Перелік питань, які перевірялись:

1. _____
2. _____

Період діяльності суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, за який проведено перевірку: з «__» _____ 20__ року по «__» _____ 20__ року.

Дані про державну реєстрацію суб'єкта:

_____
(дата, номер видачі свідоцтва (виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців тощо), ким видано)

та/або

Дані про відокремлений підрозділ:

Описова частина

Перелік документів, які були надані суб'єктом та/або його відокремленим підрозділом для проведення перевірки:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа

Відповіді на питання:

Резолютивна частина

Виявлені порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму:

№ з/п	Виявлені порушення	Пункт, підпункт, частина, стаття, глава, розділ тощо	Нормативно-правовий акт, норми якого порушено

Пропозиції щодо усунення порушень у справі про невиконання (неналежне) виконання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму:

№ з/п	Виявлені порушення	Пропозиції щодо усунення порушення

Перелік документів, які додаються до акта проведення перевірки:

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа	Кількість сторінок

Акт перевірки складено у двох примірниках:

Перший примірник знаходиться у _____

Другий примірник знаходиться у _____

Працівники Мінекономрозвитку:

_____ "___" _____ 20__ року
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис)

_____ "___" _____ 20__ року
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис)

Один примірник акта перевірки отримав:

_____ "___" _____ 20__ року
(прізвище, ім'я та по батькові) (підпис)
керівника суб'єкта/
уповноваженої особи)

Додаток 6
до Порядку проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу

ЖУРНАЛ обліку результатів перевірок

Дані суб'єкта			Вид перевірки	Підстава для проведення перевірки	Строк проведення перевірки	Період, за який проведено перевірку	Перелік нормативно-правових актів, які порушено	Застосовані заходи впливу					Інформація про сплату штрафних санкцій	
найменування	обліковий ідентифікатор	код області						вид заходу впливу					сума штрафних санкцій	номер та дата документа про сплату
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
								штрафні санкції*	адміністративні штрафи**	припис про усунення порушення*	надання матеріалів до правоохоронних органів*	рішення про обмеження, тимчасове припинення чи анулювання ліцензій (дозволів)*	сума штрафних санкцій	номер та дата документа про сплату

* У графі ставиться «+» у випадку застосування вказаного виду заходу впливу; «-» - у разі незастосування вказаного виду заходу впливу.

** У графі вказується кількість осіб, притягнутих до адміністративної відповідальності.

Додаток 7
до Порядку проведення Міністер-
ством економічного розвитку і торгівлі
України перевірок суб'єктів первинного
фінансового моніторингу

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ**

АКТ

**про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від
проведення перевірки**

_____ (найменування суб'єкта та/або його відокремленого
підрозділу, ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ)

м. _____ «__» _____ 20__ року

На підставі посвідчення на проведення перевірки, виданого _____

_____ N _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано)

від «__» _____ 20__ року, працівниками Мінекономрозвитку:

1) _____ ;
(прізвище, ім'я та по батькові) (посада)

2) _____ ;
(прізвище, ім'я та по батькові) (посада)

при виході на перевірку суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу (зазначається місцезна-
ходження) встановлено:

_____ (короткий виклад обставин відмови)

Працівники Мінекономрозвитку:

_____ ;
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ ;
(підпис) (ініціали, прізвище)

Додаток 8
до Порядку проведення Міністер-
ством економічного розвитку і торгівлі
України перевірок суб'єктів первинного
фінансового моніторингу

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ**

АКТ

**про відсутність суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за
місцезнаходженням**

_____ (найменування суб'єкта та/або його відокремленого
підрозділу, ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ)

м. _____ «__» _____ 20__ року

На підставі посвідчення на проведення перевірки, виданого _____ № _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові особи)

від «__» _____ 20__ року, працівниками Мінекономрозвитку:

- 1) _____ ;
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)
- 2) _____ ;
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

при виході за місцезнаходженням суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу встановлено:

_____ (зазначаються інформація про будівлю (житлова, нежитлова тощо), дата та час прибуття (година, хвилини), наявність/відсутність таблички із найменуванням суб'єкта (відокремленого підрозділу суб'єкта), інформація, отримана від власника будинку, інші встановлені відомості)

Працівники Мінекономрозвитку:

- 1) _____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)
- 2) _____ (посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище)

Коментар: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу» прийнято відповідно до пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

Наказом затверджено Порядок проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Порядок складається з шести розділів:

I. Загальні положення.

II. Організація та підготовка проведення перевірки.

III. Проведення планової перевірки.

IV. Проведення позапланової перевірки.

V. Оформлення результатів перевірок.

VI. Права та обов'язки керівника та членів робочої групи.

VII. Права та обов'язки суб'єкта, посадових осіб суб'єкта.

До Порядку додаються вісім додатків:

Додаток 1. Посвідчення на право проведення планової/позапланової перевірки.

Додаток 2. Запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки.

Додаток 3. Журнал обліку посвідчень на право проведення перевірок.

Додаток 4. Акт огляду електронного документа.

Додаток 5. Акт перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Додаток 6. Журнал обліку результатів перевірок.

Додаток 7. Акт про відмову суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки.

Додаток 8. Акт про відсутність суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням.

Порядок розроблено з метою здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі виїзних.

Слід зазначити, що Порядок проведення Міністерством економічного розвитку і торгівлі України перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу прийнято з урахуванням Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та потребує приведення у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

НАКАЗ

14.11.2012

м. Київ

№ 1285

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

04 грудня 2012 р. за № 2024/22336

Про затвердження Порядку розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій

Відповідно до статей 14, 23 і 25 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій, що додається.
2. Департаменту фінансової політики (Лівий І. З.) забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

**Виконуючий обов'язки Міністра
економічного розвитку і
торгівлі України**

А.А. Максюта

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**
**Голова Державної служби
України з питань регуляторної
політики та розвитку підприємництва**

С.Г. Гуржій

М.Ю. Бродський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій»	14.11.2012 № 1285	04.12.2012 № 2024/22336	Офіційний вісник України від 24.12.2012, № 96, стор. 146, стаття 3896, код акту 64868/2012	24.12.2012	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
14.11.2012 № 1285
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
04 грудня 2012 р. за № 2024/22336

ПОРЯДОК

розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій

1. Цей Порядок розроблений відповідно до статей 14, 23 і 25 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон) та визначає процедуру розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України (далі - Мінекономрозвитку) справ та застосування санкцій за порушення товарними та іншими біржами, що проводять фінансові операції з товарами (далі - суб'єкт), вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом (далі - вимоги законодавства).

2. Терміни, застосовані в цьому Порядку, уживаються в значеннях, наведених у Законі.

3. Факти порушень вимог законодавства виявляються службовими особами Мінекономрозвитку під час здійснення нагляду за діяльністю відповідних суб'єктів, зокрема шляхом проведення планових та позапланових перевірок.

4. Виявлені Мінекономрозвитку факти невиконання (неналежного виконання) вимог законодавства викладаються в акті перевірки.

У разі якщо перевірки здійснювалися за місцезнаходженням суб'єкта та його відокремлених підрозділів, які розташовані в різних адміністративно-територіальних одиницях, виявлені факти невиконання (неналежного виконання) вимог законодавства можуть викладатися в різних актах перевірок.

5. Датою порушення провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства є дата підписання акта перевірки, яким виявлені ці порушення.

У випадку, передбаченому абзацом другим пункту 4 цього Порядку, датою порушення провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства є дата підписання останнього акта перевірки, яким виявлені порушення.

6. Акти перевірок суб'єкта, документи, які підтверджують факти порушень вимог законодавства, заперечення до актів перевірок (за наявності) та інші матеріали перевірок подаються для розгляду та прийняття відповідного рішення Комісією Мінекономрозвитку з питань застосування санкцій за порушення вимог законодавства (далі - Комісія).

7. Склад Комісії затверджується наказом Мінекономрозвитку.

8. Справа про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства розглядається за участю керівника суб'єкта та/або уповноваженої ним особи (далі - керівник суб'єкта / уповноважена особа), що притягується до відповідальності. Повноваження уповноваженої особи засвідчуються довіреністю, оригінал або засвідчена копія якої долучається до матеріалів справи.

Мінекономрозвитку повідомляє суб'єкта про дату та час розгляду справи про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства не пізніше ніж за п'ять днів до дати її розгляду шляхом надсилання (вручення) повідомлення про розгляд справи.

Нез'явлення керівника суб'єкта / уповноваженої особи, якщо про дату розгляду справи про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства вони були повідомлені в установленому порядку (що підтверджується відповідним документом про вручення повідомлення), не може бути підставою для відкладення розгляду справи.

У разі нез'явлення керівника суб'єкта / уповноваженої особи з поважних причин, що підтверджується відповідними документами, та при відсутності письмового клопотання про розгляд справи за відсутності керівника суб'єкта / уповноваженої особи Комісія відкладає розгляд справи, про що повідомляє суб'єкта з урахуванням вимог абзацу другого пункту 8 цього Порядку. При цьому перебіг строків провадження у справі про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства зупиняється до дати наступного розгляду справи за участю керівника суб'єкта / уповноваженої особи.

9. Рішення про накладення штрафу за вчинене порушення приймається Комісією.

10. Санкції можуть бути застосовані до суб'єкта за порушення вимог законодавства протягом шести місяців з дня його виявлення, але не пізніше ніж через один рік з дня його вчинення.

За результатами розгляду матеріалів справи про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства Комісія протягом шести місяців з дня виявлення порушення приймає рішення про накладення штрафу на суб'єкта або про закриття провадження у справі, яке оформлюється відповідною постановою за формою згідно з додатками 1 і 2 до цього Порядку.

11. Підставами для закриття провадження у справі є:

установлення Комісією під час розгляду справи факту відсутності порушень суб'єктом вимог законодавства;

неприйняття Комісією рішення за результатами розгляду матеріалів справи про невиконання (неналежне виконання) вимог законодавства протягом строку, визначеного пунктом 10 цього Порядку.

12. Штраф за невиконання (неналежне виконання) суб'єктом вимог законодавства застосовується у таких випадках та розмірах:

до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - за порушення вимог щодо ідентифікації та вивчення фінансової діяльності осіб у випадках, передбачених законодавством;

до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - за невиявлення, несвоєчасне виявлення та порушення порядку реєстрації фінансових операцій, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу;

до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - за неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання Держфінмоніторингу України недостовірної інформації про фінансові операції, що відповідно до закону підлягають фінансовому моніторингу;

до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - за порушення порядку зупинення фінансових операцій;

до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - за порушення обов'язків, визначених статтями 6, 8 - 12, 17, 22 Закону та не зазначених в абзацах першому - п'ятому частини третьої статті 23 Закону.

Повторне (протягом року) порушення суб'єктом вимог законодавства тягне за собою накладення штрафу в розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

13. Якщо суб'єкт вчинив кілька порушень, передбачених пунктом 12 цього Порядку, стягнення на нього накладається в межах санкції, встановленої за більш суворе порушення з числа вчинених.

14. При визначенні розміру штрафу враховуються обставини вчинення порушення та його наслідки.

15. Штраф за порушення вимог законодавства, що були допущені працівниками, які працюють на умовах трудового договору у суб'єкта, накладається безпосередньо на суб'єкта.

16. Постанова про застосування штрафу або про закриття провадження у справі вручається суб'єкту (його уповноваженому представнику) або надсилається за місцезнаходженням суб'єкта рекомендованим листом з повідомленням про вручення не пізніше п'яти робочих днів з дня її винесення.

17. Штраф повинен бути сплачений суб'єктом не пізніше ніж через 15 днів з дня отримання постанови про накладення штрафу, а в разі оскарження такої постанови - не пізніше ніж через 15 днів з дня набрання чинності рішенням про залишення скарги без задоволення.

18. Протягом трьох робочих днів після перерахування суми штрафу суб'єкт надсилає Міністерству економічного розвитку копію квитанції або іншого платіжного документа про сплату штрафу. Зазначена копія документа підшивається до справи.

19. У разі якщо суб'єкт не сплачує штраф протягом встановленого строку з дня отримання постанови про накладення штрафу, Міністерству економічного розвитку звертається до суду з позовною заявою про стягнення із суб'єкта відповідної суми штрафу.

20. Рішення про накладення штрафу може бути оскаржене суб'єктом у встановленому законодавством порядку.

**Заступник директора департаменту
фінансової політики**

I.З. Лівий

Додаток 1

до Порядку розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій

ПОСТАНОВА № _____

про накладення штрафу за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

_____ 20__ року

_____ (місце винесення)

Комісія Міністерства економічного розвитку і торгівлі України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, розглянувши матеріали перевірки дотримання вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що

регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

(найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, посада)

(код за ЄДРПОУ)

акт перевірки від _____ № _____

(додатки до акта, що підтверджують висновки акта)

УСТАНОВИЛА:

(формулювання суті порушень законодавства, обставин та наслідків його вчинення)

що є порушенням _____

(вказати норму відповідного акта законодавства)

На підставі частини третьої статті 23 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»

ПОСТАНОВИЛА:

накласти на _____

(найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

штраф у сумі _____

(вказати цифрами та словами суму штрафу)

Сума штрафу підлягає перерахуванню

(найменування і номер розрахункового рахунка)

(посада)

(підпис)

М. П.

(ініціали, прізвище)

(особа, яка отримала постанову)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Примірник постанови отримано:

_____ 20__ року

(дата отримання постанови)

Додаток 2
до Порядку розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій

ПОСТАНОВА № _____

про закриття провадження у справі щодо порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

_____ 20__ року

_____ (місце винесення)

Комісія Міністерства економічного розвитку і торгівлі України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, розглянувши матеріали перевірки дотримання вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

_____ (найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, посада)

_____ (код за ЄДРПОУ)

акт перевірки від _____ № _____

_____ (додатки до акта перевірки, що підтверджують висновки акта)

УСТАНОВИЛА:

_____ (формулювання висновку про відсутність порушень законодавства та обставин, на яких такий висновок ґрунтується, або посилання на сплив строку провадження у справі, протягом якого рішення прийнято не було)

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі про невиконання (неналежне виконання)

_____ вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

_____ (посада)

_____ (підпис)

М. П.

_____ (ініціали, прізвище)

(особа, яка отримала постанову)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Примірник постанови отримано:

_____ 20__ року
(дата отримання постанови)

Коментар: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій» прийнято відповідно до статей 14, 23 і 25 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

Наказом затверджено Порядок розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій.

До Порядку додаються два додатки:

Додаток 1. Постанова про накладення штрафу за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Додаток 2. Постанова про закриття провадження у справі щодо порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Порядок визначає процедуру розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ та застосування санкцій за порушення товарними та іншими біржами, що проводять фінансові операції з товарами, вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Слід зазначити, що Порядок розгляду Міністерством економічного розвитку і торгівлі України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій прийнято з урахуванням Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та потребує приведення у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

14.10.2010

м. Київ

№ 1310

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

20 грудня 2010 р. за № 1296/18591

Про затвердження Інструкції з оформлення посадовими особами Мінекономіки матеріалів про адміністративні правопорушення

Відповідно до статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення та з метою забезпечення дотримання вимог законодавства при складанні протоколів у справах про адміністративні правопорушення

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію з оформлення посадовими особами Мінекономіки матеріалів про адміністративні правопорушення, що додається.

2. Департаменту розвитку секторів економіки (Пендзин О. В.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Сухомлина О. А.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

В.П. Цушко

ПОГОДЖЕНО:

В. о. Голови Державного комітету
фінансового моніторингу України

В.П. Зубрій

Голова ліквідаційної комісії
Державного комітету України
з питань регуляторної політики
та підприємництва

Г.М. Яцишина

Історична довідка нормативно-правового акту:

№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування

Історична довідка нормативно-правового акту:						
1.	Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Інструкції з оформлення посадовими особами Мінекономіки матеріалів про адміністративні правопорушення»	14.10.2012 № 1310	20.12.2010 № 1296/18591	Офіційний вісник України від 31.12.2010, № 99, стор. 45, стаття 3531, код акту 54063/2010	31.12.2010	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Наказ Міністерства економіки України
 14.10.2010 № 1310
 Зареєстровано
 в Міністерстві юстиції України
 20 грудня 2010 р. за № 1296/18591

ІНСТРУКЦІЯ

з оформлення посадовими особами Мінекономіки матеріалів про адміністративні правопорушення

І. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція розроблена відповідно до вимог Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - Кодекс), Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та встановлює порядок складання уповноваженими на те посадовими особами Міністерства економіки України (далі - уповноважені посадові особи Мінекономіки) і подання органам, уповноваженим розглядати справи про адміністративні правопорушення, протоколів у справах про адміністративні правопорушення та ведення діловодства з цих питань.

1.2. Відповідно до статті 255 Кодексу уповноважені посадові особи Мінекономіки мають право складати протоколи у справах про адміністративні правопорушення за статтями 166-9 і 188-34 Кодексу.

II. Оформлення протоколів про адміністративні правопорушення

2.1. Уповноважені посадові особи Мінекономіки при виявленні адміністративних правопорушень складають протоколи про адміністративне правопорушення щодо посадових осіб товарних та інших бірж, що проводять фінансові операції з товарами (суб'єктів первинного фінансового моніторингу), згідно з додатком 1 до цієї Інструкції.

2.2. У разі вчинення адміністративного правопорушення кількома особами протокол складається щодо кожної з таких осіб. У разі вчинення однією особою кількох адміністративних правопорушень протоколи складаються стосовно кожного з вчинених правопорушень.

2.3. Протокол складається у двох примірниках, що підписуються уповноваженою посадовою особою Мінекономіки, яка склала такий протокол, та особою, яка притягається до адміністративної відповідальності.

2.4. Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право дати пояснення і висловити зауваження щодо змісту протоколу, а також письмово викласти мотиви своєї відмови від підписання протоколу. Власноручно викладені цією особою пояснення та зауваження додаються до протоколу, про що до нього вноситься відповідний запис із зазначенням кількості аркушів, на яких подано такі пояснення та/або зауваження.

2.5. У разі відмови особи, щодо якої складається протокол про адміністративне правопорушення, дати пояснення і підписати протокол у ньому робиться запис про це, який засвідчується підписом уповноваженої посадової особи Мінекономіки та підписами свідків у разі їх наявності.

РОЗДІЛ III.

Відмова особи від підписання протоколу не є підставою для припинення провадження у справі про адміністративне правопорушення.

2.6. Один примірник протоколу разом з іншими матеріалами, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення, у триденний строк з моменту його складання надсилаються до суду за місцем вчинення адміністративного правопорушення, другий під розписку вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності.

2.7. Усі реквізити протоколу заповнюються розбірливим почерком державною мовою. Не допускаються закреслювання або виправлення відомостей, що заносяться до протоколу, а також унесення додаткових записів після того, як протокол підписаний особою, щодо якої він складений.

2.8. Зміст протоколу повинен відповідати вимогам, викладеним у статті 256 Кодексу.

2.9. При складанні протоколу особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснюються її права і обов'язки, передбачені статтею 63 Конституції України та статтею 268 Кодексу, про що робиться відмітка у протоколі.

2.10. До протоколу долучаються матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення.

III. Діловодство у справах про адміністративні правопорушення

3.1. Оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення забезпечує уповноважена посадова особа Мінекономіки, яка склала протокол.

3.2. Протокол про адміністративне правопорушення не пізніше ніж наступного дня після його складання реєструється уповноваженою посадовою особою Мінекономіки у журналі реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення (додаток 2 до цієї Інструкції), сторінки якого повинні бути прошнуровані, пронумеровані, скріплені печаткою Мінекономіки, який зберігається протягом строку, встановленого законодавством України.

3.3. Складений протокол та інші матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення, формуються у справу, сторінки якої повинні бути прошнуровані та пронумеровані, а також скріплені печаткою Мінекономіки.

3.4. Бланк протоколу має серію і номер.

3.5. Облік видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення ведеться в журналі видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення (додаток 3 до цієї Інструкції), сторінки якого повинні бути прошнуровані, пронумеровані, скріплені печаткою Мінекономіки, який зберігається протягом строку, встановленого законодавством України.

Директор департаменту
розвитку секторів економіки

О.В. Пендзин

Додаток 1
до Інструкції з оформлення посадовими
особами Мінекономіки матеріалів про
адміністративні правопорушення

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

ПРОТОКОЛ № ____

про адміністративне правопорушення

_____ 20__ року

_____ (місце винесення)

1. Мною, _____
(посада, прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка склала протокол)

при _____
(вказати обставини, за яких встановлено правопорушення)

встановлено, що посадова особа

(прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи і посада)

вчинив(ла) правопорушення

(суть порушення, частини, статті Кодексу України про адміністративні правопорушення, які були порушені)

2. Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності:

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Дата, місце народження _____

Місце проживання, номер телефону _____

Місце роботи, посада, дата призначення на посаду _____

Документ, що засвідчує особу (вид, серія, номер, ким і коли виданий)

Середньомісячний зарібок _____

Сімейний стан _____

На утриманні _____

Інші відомості, необхідні для вирішення справи

3. Дата, час і місце вчинення порушення

4. Притягався(лась) до адміністративної відповідальності раніше і за що

(за наявності)

5. Відповідальність передбачена _____

(частина, стаття Кодексу України про адміністративні правопорушення, що передбачає відповідальність)

Особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснено її права, передбачені статтею 63 Конституції України та статтею 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

РОЗДІЛ III.

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову у справі.

Прізвище, ім'я, по батькові та підпис особи, яка притягається до адміністративної відповідальності

6. Свідки (за наявності):

1) _____
(підпис, прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання)

2) _____
(підпис, прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання)

7. Пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності

(надання пояснень і зауважень щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу)

Прізвище, ім'я, по батькові та підпис особи, яка притягається до адміністративної відповідальності

8. Протокол подається на розгляд до

(найменування суду)

за місцезнаходженням: _____

9. Підпис, прізвище та ініціали посадової особи, яка склала протокол

Додаток 2
до Інструкції з оформлення посадовими
особами Мінекономіки матеріалів про
адміністративні правопорушення

ЖУРНАЛ

реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення

№ з/п	Серія, номер та дата складання протоколу	Дата та місце вчинення правопорушення	Відомості про особу, щодо якої складено протокол			Посада, прізвище, ініціали особи, що склала протокол	Примітка
			П. І. Б.	посада	місце роботи		
1	2	3	4	5	6	7	8

Додаток 3
до Інструкції з оформлення посадовими
особами Мінекономіки матеріалів про
адміністративні правопорушення

ЖУРНАЛ

видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення

№ з/п	Дата видачі бланків протоколів	Серії та номери протоколів, що видаються	Кількість виданих бланків протоколів (словами)	Прізвище, ім'я, по батькові та підпис отримувача	Примітка
-------	--------------------------------	--	--	--	----------

Коментар: Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Інструкції з оформлення посадовими особами Мінекономіки матеріалів про адміністративні правопорушення» прийнято відповідно до статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення та з метою забезпечення дотримання вимог законодавства при складанні протоколів у справах про адміністративні правопорушення.

Наказом затверджено Інструкцію з оформлення посадовими особами Мінекономіки матеріалів про адміністративні правопорушення.

Інструкція складається із трьох розділів:

I. Загальні положення.

II. Оформлення протоколів про адміністративні правопорушення.

III. Діловодство у справах про адміністративні правопорушення.

До Порядку додаються три додатки:

Додаток 1. Протокол про адміністративне правопорушення.

Додаток 2. Журнал реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення.

Додаток 3. Журнал видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення.

Інструкція розроблена відповідно до вимог Кодексу України про адміністративні правопорушення, Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та встановлює порядок складання уповноваженими на те посадовими особами Міністерства економіки України і подання органам, уповноваженим розглядати справи про адміністративні правопорушення, протоколів у справах про адміністративні правопорушення та ведення діловодства з цих питань.

Слід зазначити, що Інструкцію з оформлення посадовими особами Мінекономіки матеріалів про адміністративні правопорушення прийнято з урахуванням Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та потребує приведення у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

12.08.2011

м. Київ

№ 35

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
2 вересня 2011 р. за № 1035/19773

**Про затвердження Порядку зупинення та поновлення проведення
фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніто-
рингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійс-
нює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України**

Відповідно до частини шостої статті 17 та частини п'ятої статті 22 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, що додається.

2. Департаменту розвитку реального сектору економіки забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Копилова В. А.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

**Перший віце-прем'єр-міністр України -
Міністр економічного розвитку
і торгівлі України**

А.П. Ключєв

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

С.Г. Гуржій

**Перший заступник Голови -
Голова ліквідаційної комісії
Державного комітету
України з питань регуляторної
політики та підприємництва**

Г. Яцишина

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України»	12.08.2011 № 35	02.09.2011 № 1035/19773	Офіційний вісник України від 23.09.2011, № 71, стор. 197, стаття 2701, код акту 58275/2011	23.09.2011	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
12.08.2011 № 35

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України
2 вересня 2011 р. за № 1035/19773

ПОРЯДОК

зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

1. Цей Порядок розроблений відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон) і визначає процедуру зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - суб'єкти) та їх відокремленими підрозділами, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (далі - Мінекономрозвитку), а саме товарними та іншими біржами, що проводять фінансові операції з товарами.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі.

3. У разі виявлення працівником суб'єкта (його відокремленого підрозділу) фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, інформація щодо такої фінансової операції невідкладно передається відповідальному працівнику суб'єкта (його відокремленого підрозділу).

Для прийняття рішення щодо зупинення проведення фінансової операції відповідальний працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу) в той самий день подає керівнику суб'єкта інформацію щодо такої фінансової операції.

Рішення щодо зупинення проведення фінансової операції приймається керівником суб'єкта в день виявлення фінансової операції шляхом видання відповідного письмового доручення. Після прийняття такого рішення відповідальний працівник у той самий день забезпечує реєстрацію інформації про таку фінансову операцію.

Суб'єкт зобов'язаний зупинити проведення фінансової операції, учасником якої або вигодо-одержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, на строк до двох робочих днів.

Суб'єкт має право прийняти рішення про зупинення проведення фінансової операції на строк до двох робочих днів, якщо ця операція містить ознаки такої, що підлягає обов'язковому або внутрішньому фінансовому моніторингу.

4. У разі прийняття рішення про зупинення фінансової операції суб'єкт у той самий день повідомляє про це Державну службу фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) шляхом подання інформації за формою, встановленою Держфінмоніторингом.

Інформація подається до Держфінмоніторингу з дотриманням заходів, що виключають неконтрольований доступ до інформації або документів під час їх доставки.

5. У разі ненадходження до суб'єкта рішення Держфінмоніторингу про подальше зупинення фінансової операції протягом двох робочих днів з дня зупинення фінансової операції суб'єкт поновлює її проведення. Поновлення проведення фінансової операції здійснюється шляхом видання відповідного письмового доручення керівника суб'єкта.

6. У разі отримання суб'єктом рішення Держфінмоніторингу про подальше зупинення фінансової операції суб'єкт забезпечує подальше її зупинення на строк, визначений Держфінмоніторингом.

7. У разі необхідності Держфінмоніторинг може прийняти рішення про продовження строку зупинення фінансової операції на сім робочих днів, про що інформує суб'єкта у той же день та за формою, встановленою Держфінмоніторингом.

8. У разі отримання суб'єктом відповідного рішення Держфінмоніторингу суб'єкт забезпечує подальше зупинення фінансової операції на строк, визначений у рішенні Держфінмоніторингу.

9. У разі закінчення строку подальшого зупинення фінансової операції, зазначеного у рішенні Держфінмоніторингу, суб'єкт поновлює її проведення.

10. Загальний строк зупинення проведення фінансової операції не може перевищувати чотирнадцяти робочих днів.

Держфінмоніторинг інформує суб'єкта про день закінчення строку зупинення фінансової операції шляхом надання відповідного рішення у день його прийняття.

11. У разі отримання суб'єктом доручення Держфінмоніторингу, наданого з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави про зупинення відповідної фінансової операції як такої, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, суб'єкт зобов'язаний зупинити проведення або забезпечити моніторинг фінансової операції, вказаної у дорученні, у порядку, встановленому Держфінмоніторингом за погодженням з Мінекономрозвитку.

**Директор департаменту
розвитку реального
сектору економіки**

О.В. Пендзин

Коментар: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України» прийнято відповідно до частини шостої статті 17 та частини п'ятої статті 22 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

Наказом затверджено Порядок зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

Порядок визначає процедуру зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу та їх відокремленими підрозділами, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму здійснює

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, а саме товарними та іншими біржами, що проводять фінансові операції з товарами.

Слід зазначити, що Порядок зупинення та поновлення проведення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України прийнято з урахуванням Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та потребує приведення у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

НАКАЗ

12.08.2011

м. Київ

№ 34

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
2 вересня 2011 р. за № 1038/19776

Про затвердження Порядку застосування запобіжних заходів щодо країн (територій), які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму

Відповідно до частини п'ятої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок застосування запобіжних заходів щодо країн (територій), які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, що додається.

2. Департаменту розвитку реального сектору економіки забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Копилова В. А.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

**Перший віце-прем'єр-міністр України -
Міністр економічного розвитку
і торгівлі України**

А.П. Ключєв

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

С.Г. Гуржій

**Перший заступник Голови -
Голова ліквідаційної комісії
Державного комітету України
з питань регуляторної політики
та підприємництва**

Г. Яцишина

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку застосування запобіжних заходів щодо країн (територій), які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму»	12.08.2011 № 34	02.09.2011 № 1038/19776	Офіційний вісник України від 19.09.2011, № 70, стор. 60, стаття 2663, код акту 58183/2011	19.09.2011	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
12.08.2011 № 34

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

2 вересня 2011 р. за № 1038/19776

ПОРЯДОК

застосування запобіжних заходів щодо країн (територій), які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму

1. Цей Порядок визначає процедуру застосування запобіжних заходів суб'єктами первинного фінансового моніторингу до країн (територій), які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму (далі - ризиковані країни), та до клієнтів з таких країн.

2. Дія цього Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (далі - Мінекономрозвитку), а саме на товарні та інші біржі, які проводять фінансові операції з товарами.

3. Терміни, що використовуються у цьому Порядку, вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

4. При утворенні суб'єктами первинного фінансового моніторингу філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств у ризикованих країнах суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні здійснювати заходи, передбачені законодавством з питань запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, в межах, визначених законодавством ризикованої країни.

У разі якщо застосування зазначених заходів не дозволяється законодавством такої ризикованої країни, суб'єкти первинного фінансового моніторингу зобов'язані повідомити Державну

службу фінансового моніторингу України (далі - Дежфінмоніторинг) та Мінекономрозвитку про неможливість ужиття цих заходів.

5. Щодо клієнтів з ризикованих країн суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні вживати таких заходів:

- забезпечувати їх посилену ідентифікацію;
- забезпечувати збір необхідної інформації про зміст їх діяльності, фінансовий стан, репутацію;
- уживати заходів щодо перевірки достовірності та повноти інформації, отриманої від клієнта;
- приділяти підвищену увагу фінансовим операціям клієнта, що мають високий ступінь ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

Суб'єкти первинного фінансового моніторингу можуть установлювати додаткові запобіжні заходи щодо ризикованих країн та клієнтів з цих країн залежно від специфіки своєї діяльності.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від проведення фінансової операції у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно із Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» підлягає фінансовому моніторингу.

Про відмову у проведенні фінансової операції суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний повідомити Держфінмоніторинг протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови.

7. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право зупинити проведення фінансової операції клієнтом з ризикованої країни у разі, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», та зобов'язаний у той самий день повідомити про це Держфінмоніторинг.

**Директор департаменту
розвитку реального сектору економіки**

О.В. Пендзин

Коментар: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку застосування запобіжних заходів щодо країн (територій), які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму» прийнято відповідно до частини п'ятої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

Наказом затверджено Порядок застосування запобіжних заходів щодо країн (територій), які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму.

Порядок визначає процедуру застосування запобіжних заходів суб'єктами первинного фінансового моніторингу до країн (територій), які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, та до клієнтів з таких країн.

Слід зазначити, що Порядок застосування запобіжних заходів щодо країн (територій), які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму прийнято з урахуванням Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та потребує приведення у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

РОЗДІЛ III.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

ГЛАВА 8. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ (МІНІСТЕРСТВА ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ)

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

01.04.2013

м. Київ

№ 199

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

19 квітня 2013 р. за № 650/23182

Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство інфраструктури України

Відповідно до статей 6, 7, 9, 14 та 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», підпункту 4.11.5 підпункту 4.11 пункту 4 Положення про Міністерство інфраструктури України, затвердженого Указом Президента України від 12 травня 2011 року № 581, та з метою забезпечення координації діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо організації фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство інфраструктури України, що додається.

2. Відділу внутрішніх розслідувань та запобігання корупційним та економічним правопорушенням забезпечити:

2.1. Подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

2.2. Розміщення цього наказу на веб-сайті Міністерства інфраструктури України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Демидовича Д. В.

Міністр

В.В. Козак

ПОГОДЖЕНО:

**В. о. Голови Державної служби
фінансового моніторингу України**

В.П. Зубрій

**Голова Державної служби України
з питань регуляторної політики
та розвитку підприємництва**

М.Ю. Бродський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Мінінфраструктури України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство інфраструктури України»	01.04.2013 № 199	19.04.2013 № 650/23182	Офіційний вісник України від 24.05.2013, № 36, стор. 186, стаття 1285, код акту 67060/2013	24.05.2013	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Наказ Міністерства інфраструктури
 України
 01.04.2013 № 199
 Зареєстровано
 в Міністерстві юстиції України
 19 квітня 2013 р. за № 650/23182

ПОЛОЖЕННЯ

про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство інфраструктури України

I. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблене відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон) та визначає порядок організації і проведення фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство інфраструктури України.

1.2. Це Положення застосовується суб'єктами первинного фінансового моніторингу - операторами поштового зв'язку, які проводять фінансові операції з переказу грошей (далі - суб'єкти), та їх відокремленими підрозділами.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному у Законі.

II. Правовий статус працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу, та процедура його призначення

2.1. Працівник, відповідальний за проведення фінансового моніторингу, є особою, на яку покладаються організація та координація діяльності з проведення суб'єктом (відокремленим підрозділом суб'єкта) заходів фінансового моніторингу.

2.2. Суб'єкт до дня проведення першої фінансової операції зобов'язаний призначити працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу (далі - відповідальний працівник).

2.3. Суб'єкт повідомляє Держфінмоніторинг України відповідно до встановленого ним порядку про:

призначення відповідального працівника - протягом трьох робочих днів з дня його призначення, але не пізніше дня проведення суб'єктом першої фінансової операції;

призначення особи, що тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника, - протягом трьох робочих днів з дня призначення;

РОЗДІЛ III.

звільнення відповідального працівника або особи, що тимчасово виконує його обов'язки, - протягом трьох робочих днів з дня звільнення.

2.4. Відповідальний працівник суб'єкта призначається на посаду на рівні керівництва суб'єкта з урахуванням особливостей, встановлених Законом.

Виконання повноважень відповідального працівника суб'єкта може бути покладено на керівника суб'єкта.

2.5. За наявності у суб'єкта відокремлених підрозділів у таких відокремлених підрозділах можуть призначатися працівники, відповідальні за проведення фінансового моніторингу у підрозділі.

Відповідальні працівники підрозділів призначаються на посаду та звільняються з посади керівником суб'єкта за погодженням з відповідальним працівником суб'єкта.

У разі недоцільності введення окремої посади відповідального працівника у відокремленому підрозділі виконання обов'язків відповідального працівника підрозділу покладається на керівника або іншу посадову особу цього відокремленого підрозділу.

2.6. Одна і та сама особа не може бути призначена одночасно відповідальним працівником суб'єкта та його відокремленого підрозділу, а також одночасно у декількох відокремлених підрозділах.

2.7. Відповідальний працівник суб'єкта (підрозділу суб'єкта) повинен працювати в суб'єкті (підрозділі суб'єкта) за основним місцем роботи.

2.8. Особа, яка вперше призначається на посаду відповідального працівника суб'єкта або відповідального працівника підрозділу, повинна протягом трьох місяців з дня призначення пройти навчання на базі відповідного навчального закладу, віднесеного до сфери управління Держфінмоніторингу України.

2.9. З урахуванням особливостей організаційної структури суб'єкта у ньому може бути створено окремих структурний підрозділ з питань проведення фінансового моніторингу.

Структурний підрозділ повинен очолювати відповідальний працівник суб'єкта, або цей підрозділ повинен безпосередньо підпорядковуватися відповідальному працівникові суб'єкта.

Структурний підрозділ функціонує відповідно до положення про нього, яке затверджується керівником суб'єкта.

2.10. Відповідальний працівник суб'єкта (підрозділу суб'єкта) повинен мати бездоганну ділову репутацію, відповідати вимогам, встановленим Держфінмоніторингом України, та відповідати професійним критеріям, необхідним для забезпечення якісного виконання ним своїх посадових обов'язків.

Ділова репутація та відповідність професійним критеріям кандидатів на посади керівників та працівників, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, перевіряється суб'єктом до дати призначення такої особи на посаду.

Обставинами, які свідчать про невідповідність кандидата вимогам щодо бездоганності ділової репутації, є:

наявність судимості, не погашеної та не знятої в установленому законодавством порядку;

наявність факту застосування до особи адміністративного стягнення за вчинення корупційного правопорушення або порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, якщо не минув один рік із дня закінчення виконання стягнення;

звільнення кандидата на підставі пунктів 3, 4, 7, 8 частини першої статті 40 або статті 41 Кодексу законів про працю України (якщо з дати звільнення минуло менше п'яти років);

позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю в установленому законодавством порядку.

2.11. Перевірка ділової репутації та відповідності професійним критеріям кандидатів на посади відповідальних працівників проводиться на підставі наданих кандидатами оригіналів документів: паспорта, трудової книжки, документів про освіту, підвищення кваліфікації, довідки про відсутність судимості, отриманої в органах внутрішніх справ, а також, у разі потреби, на підставі інформації, одержаної від органів державної влади, фінансових установ, юридичних осіб, якщо така інформація є публічною (відкритою).

2.12. Матеріали з питань перевірки ділової репутації та відповідності професійним критеріям працівників, відповідальних за проведення фінансового моніторингу, зберігаються в їх особових справах.

2.13. На час тимчасової відсутності відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта) керівник суб'єкта призначає особу, яка виконуватиме обов'язки відповідального працівника на час його відсутності. На вказану особу поширюються права та обов'язки, встановлені для відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта).

Особа, яка тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта), повинна мати бездоганну ділову репутацію та пройти відповідно до внутрішніх процедур підготовку щодо виконання вимог Закону.

Особа, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта) на час його відсутності, може бути призначена одночасно з відповідальним працівником.

2.14. У разі звільнення відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта) керівник суб'єкта не пізніше наступного робочого дня після його звільнення призначає іншого відповідального працівника або особу, що виконуватиме його обов'язки.

Допускається виконання обов'язків відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта) особою, яка тимчасово виконує його обов'язки в разі звільнення відповідального працівника, на строк перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта), який не повинен перевищувати двох місяців.

2.15. Відповідальний працівник суб'єкта (підрозділу суб'єкта) є незалежним у своїй діяльності.

Відповідальний працівник суб'єкта (підрозділу суб'єкта) підзвітний тільки керівнику суб'єкта.

У разі незгоди відповідального працівника суб'єкта з вказівками керівника суб'єкта щодо організації системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та з інших питань проведення фінансового моніторингу він має право повідомити про це Держфінмоніторинг України та Мінінфраструктури України з письмовим викладенням своїх заперечень.

2.16. До повноважень відповідального працівника суб'єкта належать:

прийняття рішення про повідомлення Держфінмоніторингу України про фінансові операції, щодо яких є мотивовані підозри, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або якщо вони пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму;

прийняття рішення про інформування правоохоронних органів, визначених законодавством, про фінансові операції, щодо яких є підозри, що вони пов'язані, стосуються чи призначені для фінансування тероризму;

здійснення перевірок діяльності будь-якого підрозділу суб'єкта та його працівників щодо дотримання ними законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, правил внутрішнього фінансового моніторингу (далі - Правила) та виконання програм проведення фінансового моніторингу (далі - Програми);

право доступу до всіх приміщень, документів, засобів телекомунікації суб'єкта (підрозділу суб'єкта);

залучення будь-яких працівників суб'єкта (підрозділу суб'єкта) до здійснення заходів із запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та перевірок з цих питань;

організація розроблення та подання на затвердження, а також запровадження, виконання Правил та Програм;

одержання пояснень від працівників суб'єкта (підрозділу суб'єкта) незалежно від займаних ними посад з питань проведення фінансового моніторингу;

сприяння проведенню уповноваженими представниками відповідних органів державного фінансового моніторингу перевірок діяльності суб'єкта (підрозділу суб'єкта) щодо дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

прийняття рішення про надання інформації з питань фінансового моніторингу на запити Держфінмоніторингу України та відповідних правоохоронних органів;

здійснення класифікації клієнтів суб'єкта (підрозділу суб'єкта) з урахуванням критеріїв ризиків, визначених Держфінмоніторингом України (далі - Критерії), а також критеріїв ризиків, визначених внутрішніми документами суб'єкта, і вжиття застережних заходів щодо клієнтів, діяльність яких свідчить про підвищений ризик проведення ними таких операцій;

виконання інших функцій відповідно до законодавства, Правил і Програм та інших внутрішніх документів з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Обсяг повноважень відповідального працівника підрозділу суб'єкта визначається керівником суб'єкта за погодженням з відповідальним працівником суб'єкта.

Керівник суб'єкта затверджує посадову інструкцію відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта), у якій визначаються повноваження, права, обов'язки та встановлена законом відповідальність такого працівника.

2.17. Відповідальний працівник суб'єкта (підрозділу суб'єкта) зобов'язаний не рідше одного разу на місяць інформувати керівника суб'єкта про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті для реалізації норм законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, шляхом надання останньому письмової довідки довільної форми.

Довідка повинна містити інформацію щодо:

виявлених фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

зареєстрованих фінансових операцій, що підлягають обов'язковому і внутрішньому фінансовому моніторингу;

направленої до Держфінмоніторингу України інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

зареєстрованих фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, але інформація про які не подана до Держфінмоніторингу України;

зупинених фінансових операцій;

фінансових операцій, у проведенні яких суб'єктом (підрозділом суб'єкта) було відмовлено;

інформації, направленої у визначених законодавством випадках до правоохоронних органів;

розроблених критеріїв ризику;

ужитих заходів щодо розроблення та оновлення Правил і Програм з урахуванням вимог законодавства;

ужитих заходів стосовно підготовки персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

результатів проведених перевірок внутрішньої системи фінансового моніторингу.

Факт ознайомлення керівника суб'єкта з довідкою, що надається відповідальним працівником суб'єкта (підрозділу суб'єкта), підтверджується підписом керівника суб'єкта.

У разі якщо повноваження відповідального працівника суб'єкта виконує керівник суб'єкта, то зазначена письмова довідка складається та підписується ним.

2.18. Керівник суб'єкта повинен сприяти виконанню відповідальним працівником суб'єкта (підрозділу суб'єкта) своїх функцій, а також забезпечувати підвищення кваліфікації відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта) шляхом проходження останнім навчання не рідше одного разу на три роки на базі відповідного навчального закладу, віднесеного до сфери управління Держфінмоніторингу України.

2.19. Керівник суб'єкта відповідає за організацію дотримання суб'єктом (підрозділом суб'єкта) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

2.20. Документи, наявність яких передбачена абзацом третім пункту 2.16 та пунктом 2.17 цього розділу, зберігаються не менше п'яти років з дня їх підписання (затвердження або погодження).

III. Розробка Правил та Програм

3.1. Правила є окремим єдиним внутрішнім документом суб'єкта, який визначає механізм реалізації фінансового моніторингу та спрямований на недопущення використання суб'єкта та його відокремлених підрозділів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

3.2. Програма є окремим внутрішнім документом суб'єкта, який містить план організаційних заходів для проведення фінансового моніторингу.

3.3. Правила і Програми розробляються з урахуванням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та міжнародних стандартів у цій сфері.

Правила і Програми охоплюють специфіку проведення фінансового моніторингу за всіма напрямками діяльності суб'єкта та його відокремлених підрозділів.

3.4. Правила і Програми розробляються відповідальним працівником суб'єкта та затверджуються керівником суб'єкта не пізніше дня проведення суб'єктом першої фінансової операції.

Строк, на який складаються Правила і Програми, визначається суб'єктом самостійно з урахуванням змін у законодавстві з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

3.5. Відповідальний працівник суб'єкта за погодженням з керівником суб'єкта визначає порядок ознайомлення, зберігання і користування Правилами і Програмами (у тому числі їх електронними копіями) та перелік осіб, які мають право доступу до цих документів.

3.6. Правила складаються з таких окремих розділів:

опис внутрішньої системи фінансового моніторингу суб'єкта;

перелік прав та обов'язків відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта), а також інших працівників, що задіяні у проведенні фінансового моніторингу;

порядок реєстрації у Держфінмоніторингу України суб'єкта і його підрозділів;

порядок ідентифікації та вивчення клієнтів, що проводять фінансові операції, та інших осіб, які беруть у них участь;

порядок вчинення дій під час відмови клієнту, з яким встановлені ділові відносини, в проведенні подальших фінансових операцій у разі ненадання ним необхідної інформації для ідентифікації та вивчення фінансової діяльності;

порядок здійснення відмови від встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції у разі, якщо здійснення ідентифікації клієнта відповідно до вимог законодавства є неможливим;

порядок здійснення відмови від проведення фінансової операції у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу;

порядок виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;

порядок управління ризиками щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму та розробки критеріїв ризику;

порядок класифікації клієнтів з урахуванням критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму і порядок вжиття застережних заходів щодо клієнтів, діяльність яких свідчить про підвищений ризик проведення ними таких операцій;

порядок реєстрації фінансових операцій, що відповідно до Закону підлягають фінансовому моніторингу та/або можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;

порядок інформування Держфінмоніторингу України про фінансові операції, які відповідно до Закону підлягають фінансовому моніторингу та стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;

порядок дій працівників суб'єкта з підготовки та подання відповідальному працівнику інформації, необхідної для прийняття рішення про інформування відповідно до законодавства Держфінмоніторингу України, Мінінфраструктури України та правоохоронних органів;

порядок інформування визначених законодавством правоохоронних органів про виявлені суб'єктом фінансові операції, стосовно яких є достатні підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму;

порядок надання на запит Держфінмоніторингу України додаткової інформації щодо фінансових операцій, які стали об'єктом фінансового моніторингу, та інформації, необхідної для виконання Держфінмоніторингом України запиту, що надійшов від уповноваженого органу іноземної держави;

порядок надання на запит Держфінмоніторингу України інформації, необхідної для перевірки фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

опис заходів, спрямованих на запобігання розголошенню інформації, що подається Держфінмоніторингу України, Мінінфраструктури України, правоохоронним органам, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу;

порядок збору і зберігання документів щодо ідентифікації осіб, які провели фінансову операцію, що згідно із Законом підлягає фінансовому моніторингу та/або може бути пов'язана, стосуватися або призначатися для фінансування тероризму, а також усіх документів, що стосуються проведення фінансової операції та ділових відносин з клієнтом;

порядок зупинення проведення або забезпечення моніторингу фінансової операції за дорученням Держфінмоніторингу України, наданим з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави про зупинення відповідної фінансової операції як такої, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

перелік заходів, спрямованих на обмеження ризику зловживань, пов'язаних з послугами, що надаються з використанням новітніх технологій;

порядок зупинення проведення фінансової операції у разі, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону;

порядок зупинення проведення фінансової операції у разі, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

порядок направлення запитів до органів державної влади з метою виконання завдань, покладених на суб'єкта Законом;

порядок ознайомлення працівників з внутрішніми документами суб'єкта з питань фінансового моніторингу;

порядок інформування керівника суб'єкта про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, які були вжиті для реалізації норм законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

3.7. Програма повинна містити такі заходи з відповідними термінами (строками) їх виконання та визначенням осіб, що відповідають за їх виконання:

призначення відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта) та визначення його повноважень;

призначення працівника, що тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта);

розробка та затвердження посадової інструкції відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта);

розробка і оновлення Правил і Програм;

направлення інформації про призначення відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта) до Держфінмоніторингу України;

ознайомлення працівників суб'єкта (підрозділу суб'єкта) з Правилами та Програмами;

попередження працівників суб'єкта (підрозділу суб'єкта) про відповідальність за порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

забезпечення підвищення кваліфікації відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта);

підготовка персоналу щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму шляхом проведення освітньої та практичної роботи;

проведення внутрішніх перевірок суб'єкта (підрозділу суб'єкта) на предмет дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

розробка та перегляд критеріїв ризику.

3.8. Опис внутрішньої системи фінансового моніторингу суб'єкта повинен містити:

перелік структурних підрозділів (окремих працівників суб'єкта), залучених до проведення фінансового моніторингу, а також завдань, що вирішуються ними;

розподіл повноважень між структурними підрозділами (окремими працівниками) суб'єкта;

механізм взаємодії структурних підрозділів (окремих працівників) суб'єкта, зокрема порядок здійснення документообігу, передачі інформації та прийняття управлінських рішень, послідовності дій окремих підрозділів, фахівців;

порядок проведення перевірок внутрішньої системи фінансового моніторингу.

3.9. У разі наявності у суб'єкта філій, відокремлених структурних підрозділів та дочірніх підприємств, які знаходяться за межами території України (у тому числі у країнах, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму), Правила повинні містити перелік заходів, які повинні вживатись такими філіями, відокремленими структурними підрозділами та дочірніми підприємствами щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму в межах, що не суперечать законодавству цих країн. Правила повинні передбачати обов'язковість інформування суб'єктом Держфінмоніторингу України та Мінінфраструктури України про неможливість виконання його філіями, відокремленими структурними підрозділами та дочірніми підприємствами, які знаходяться за межами України, заходів з протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму із зазначенням та обґрунтуванням причин неможливості їх виконання.

Правила також повинні містити перелік запобіжних заходів, спрямованих на посилення ідентифікації клієнтів до встановлення ділових відносин з особами або компаніями цих країн; систематичне повідомлення про фінансові операції з клієнтами відповідних країн; попередження представників нефінансового сектору про те, що операції з фізичними або юридичними особами у відповідних країнах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

IV. Здійснення ідентифікації клієнтів, які проводять фінансові операції, та вивчення їх фінансової діяльності

4.1. Ідентифікація та вивчення фінансової діяльності клієнтів, які проводять фінансові операції, здійснюються у разі:

встановлення ділових відносин з клієнтами;

виникнення підозри в тому, що фінансова операція може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

проведення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу;

проведення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з клієнтами на суму, визначену частиною першою статті 15 Закону.

У разі коли є достатні підстави вважати, що операції, які проводяться клієнтом, можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, ідентифікація клієнта здійснюється також при проведенні ним фінансової операції на суму, що дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 15 Закону, незалежно від того, проводиться така операція одноразово чи як кілька операцій, які можуть бути пов'язані між собою.

4.2. Проведення ідентифікації клієнта та вивчення його фінансової діяльності включають: здійснення первинної ідентифікації;

проведення заходів, спрямованих на перевірку та уточнення інформації стосовно ідентифікації клієнта у випадку, коли є сумніви щодо достовірності чи повноти наданої ним інформації;

проведення заходів, спрямованих на уточнення інформації щодо ідентифікації клієнта, у разі зміни інформації або закінчення строку дії документів, на підставі яких вона проводилась;

проведення заходів, спрямованих на вивчення змісту діяльності і фінансового стану клієнта, відповідності фінансових операцій клієнта специфіці його діяльності;

здійснення моніторингу операцій клієнтів, діяльність яких свідчить про високий (підвищений) ризик проведення ними фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму.

4.3. Проведення ідентифікації та вивчення фінансової діяльності клієнта здійснюються відповідальним працівником суб'єкта (підрозділу суб'єкта) або іншими працівниками суб'єкта (підрозділу суб'єкта), уповноваженими на це керівником суб'єкта (підрозділу суб'єкта).

4.4. Ідентифікація клієнтів, які проводять фінансові операції, здійснюється на підставі поданих ними офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій.

Документи, на підставі яких здійснюється ідентифікація осіб, що є учасниками фінансових операцій, повинні бути чинними на дату їх подання та містити всю необхідну для здійснення ідентифікації інформацію.

У разі якщо документи, на основі яких проводилась ідентифікація, зазнали змін або закінчився строк їх дії, то при проведенні клієнтом чергової фінансової операції проводиться повторна ідентифікація.

4.5. У разі виникнення сумнівів щодо достовірності чи повноти наданої клієнтом інформації суб'єкт повинен вжити заходів для перевірки та уточнення інформації щодо ідентифікації такого клієнта.

Додаткові дані для ідентифікації клієнта та встановлення змісту його діяльності та фінансового стану суб'єкт має право витребувати від клієнта, а також отримати з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Необхідні для перевірки та уточнення інформації щодо ідентифікації клієнта дані суб'єкт має право витребувати у державних органів згідно з Порядком надання державними органами на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про ідентифікацію клієнта, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2010 року N 746.

4.6. Первинна ідентифікація клієнта здійснюється суб'єктом (підрозділом суб'єкта) до/або під час встановлення з ним ділових відносин, але до проведення фінансової операції.

4.7. Під час первинної ідентифікації клієнтів, які є резидентами, суб'єкт повинен встановити:

для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, серію і номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), дату видачі та орган, що його видав. Під час ідентифікації з'ясовують місце проживання або місцеперебування фізичної особи, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті);

для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, серію і номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), дату видачі та орган, що його видав. Під час ідентифікації з'ясовують місце проживання або місцеперебування фізичної особи - підприємця, реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер банківського рахунку (за наявності);

для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; відомості про органи управління та їх склад; дані, що ідентифікують осіб, які мають право розпоряджатися рахунками і майном; відомості про власників істотної участі в юридичній особі; відомості про контролерів юридичної особи; ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер банківського рахунку.

4.8. Під час первинної ідентифікації нерезидентів суб'єкт повинен встановити:

для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), дату народження, серію і номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), дату видачі та орган, що його ви-

дав, громадянство. Під час ідентифікації з'ясовують відомості про місце проживання або місце тимчасового перебування фізичної особи в Україні;

для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження та реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунку, відомості про органи управління та їх склад; дані, що ідентифікують осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та майном; відомості про власників істотної часті в юридичній особі; відомості про контролерів юридичної особи. Суб'єкту надається також копія легалізованого витягу з торгового, банківського чи судового реєстру або нотаріально засвідчене реєстраційне посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи.

4.9. У разі якщо клієнт (особа) діє як представник іншої особи чи в інтересах іншої особи або якщо у суб'єкта виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені або вигодоодержувачем є інша особа, суб'єкт зобов'язаний згідно з вимогами чинного законодавства ідентифікувати також особу, від імені або за дорученням чи в інтересах якої проводиться фінансова операція або яка є вигодоодержувачем.

У разі якщо особа діє як представник іншої особи, суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен перевірити також наявність у цієї особи відповідних повноважень.

4.10. У випадках, передбачених частиною чотирнадцятою статті 9 Закону, суб'єкт може здійснити спрощену ідентифікацію клієнта.

4.11. На етапі встановлення ділових відносин з клієнтом суб'єкт (підрозділ суб'єкта) повинен здійснити класифікацію клієнта та встановити йому рівень ризику. До клієнтів, яким встановлено високий (підвищений) рівень ризику, суб'єкт застосовує застережні заходи, визначені у пункті 7.5 розділу VII цього Положення.

4.12. Якщо під час здійснення ідентифікації або вивчення фінансової діяльності клієнта (особи, що діє від його імені) працівник суб'єкта (підрозділу суб'єкта) встановив відношення клієнта до публічних діячів або пов'язаних з ними осіб або до благодійної чи неприбуткової організації, він повідомляє про це відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта), який у свою чергу повинен:

отримати дозвіл керівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта) на встановлення ділових відносин з таким клієнтом;

вжити заходів для з'ясування джерел походження коштів клієнта;

провести моніторинг операцій такого клієнта у порядку, визначеному для клієнтів високого (підвищеного) рівня ризику.

4.13. При проведенні ідентифікації та вивченні фінансової діяльності клієнта суб'єкт може складати анкету. Анкета є внутрішнім документом суб'єкта, який заповнюється і підписується працівником, уповноваженим на здійснення ідентифікації.

Анкета формується за результатами здійснення ідентифікації та вивчення фінансової діяльності клієнта до, під час та в процесі обслуговування клієнта. Анкета має містити всю необхідну інформацію для подання до Держфінмоніторингу України в установлених законодавством випадках повідомлення про фінансову операцію.

4.14. Документи щодо ідентифікації осіб, які є учасниками фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу, а також усі документи, які стосуються ділових відносин з клієнтом, зберігаються суб'єктом (підрозділом суб'єкта) не менше п'яти років після завершення ділових відносин з клієнтом, а вся документація про проведення такої фінансової операції - не менше п'яти років після її завершення. Суб'єкт (підрозділ суб'єкта) зберігає інформацію про фінансову операцію в обсязі, необхідному для подання до Держфінмоніторингу України в установлених законодавством випадках повідомлення про фінансову операцію.

У разі одержання суб'єктом від Держфінмоніторингу України вимоги щодо продовження встановленого строку зберігання документів щодо ідентифікації окремих осіб, які є учасниками фінансових операцій, та документації про здійснення окремих фінансових операцій суб'єкт повинен забезпечити зберігання відповідних документів упродовж вказаного Держфінмоніторингом України строку.

V. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму

5.1. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, в тому числі тих, які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, здійснюється суб'єктом (підрозділом суб'єкта) на підставі:

ознак операцій, які відповідно до Закону підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу;
ознак операцій, які відповідно до Закону підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу;
переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

міжнародних організацій, що здійснюють діяльність у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

Критеріїв та критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, визначених внутрішніми документами суб'єкта.

5.2. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, здійснюється відповідальним працівником суб'єкта (підрозділу суб'єкта) або іншими працівниками суб'єкта (підрозділу суб'єкта), уповноваженими керівником суб'єкта (підрозділу суб'єкта).

5.3. У разі виявлення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу або стосовно якої є підозра, що вона пов'язана, стосується або призначена для фінансування терористичної діяльності, терористичних актів чи терористичних організацій та організацій або осіб, до яких застосовані міжнародні санкції, працівник суб'єкта (відокремленого підрозділу), що її виявив, невідкладно інформує про це відповідального працівника суб'єкта (підрозділу суб'єкта). Відповідальний працівник перевіряє зазначену інформацію та у випадках, передбачених Законом, забезпечує її реєстрацію та інформування Держфінмоніторингу України та правоохоронних органів.

5.4. Дії з виявлення та реєстрації фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму, здійснюються суб'єктом (підрозділом суб'єкта) відповідно до вимог Порядку взяття на облік суб'єктів первинного фінансового моніторингу, реєстрації ними фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, і подання Державній службі фінансового моніторингу інформації про зазначені та інші фінансові операції, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2010 року № 747 (далі - Порядок № 747).

VI. Зупинення фінансових операцій

6.1. У разі виявлення працівником суб'єкта (підрозділу суб'єкта) фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, інформація щодо такої фінансової операції невідкладно передається ним відповідальному працівнику суб'єкта (підрозділу суб'єкта).

Після отримання інформації щодо фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, відповідальний працівник суб'єкта (підрозділу суб'єкта) невідкладно подає керівнику суб'єкта інформацію, необхідну для прийняття рішення щодо зупинення проведення такої операції у день її виявлення, та забезпечує реєстрацію інформації про таку фінансову операцію з дотриманням вимог Порядку № 747.

Рішення щодо зупинення проведення фінансової операції, учасником якої або вигодоодержувачем за якою є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, приймається керівником суб'єкта в день виявлення фінансової операції шляхом видання відповідного письмового доручення, після чого суб'єкт зупиняє проведення фінансової операції на строк до двох робочих днів.

6.2. Суб'єкт має право прийняти рішення про зупинення проведення фінансової операції на строк до двох робочих днів, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 і 16 Закону. Таке зупинення здійснюється у порядку, визначеному пунктом 6.1 цього Положення.

6.3. У день прийняття рішення про зупинення фінансової операції суб'єкт повинен повідомити про це Держфінмоніторинг України шляхом подання інформації за формою, встановленою Держфінмоніторингом України.

Інформація подається до Держфінмоніторингу України з дотриманням заходів, що виключають неконтрольований доступ до інформації або документів під час передачі інформації та доставки документів.

6.4. У разі ненадходження до суб'єкта протягом двох робочих днів з дня зупинення фінансової операції рішення Держфінмоніторингу України про подальше зупинення фінансової операції суб'єкт поновлює її проведення.

6.5. У разі отримання суб'єктом рішення Держфінмоніторингу України про подальше зупинення фінансової операції або продовження строку зупинення фінансової операції у зв'язку з направленням до правоохоронних органів відповідних матеріалів суб'єкт забезпечує зупинення фінансової операції на строк, встановлений у рішенні Держфінмоніторингу України.

6.6. Після закінчення строку зупинення фінансової операції, зазначеного у рішенні Держфінмоніторингу України, суб'єкт поновлює її проведення.

6.7. Загальний строк зупинення фінансової операції не може перевищувати чотирнадцяти робочих днів.

6.8. У разі отримання суб'єктом доручення Держфінмоніторингу України, наданого з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави про зупинення відповідної фінансової операції як такої, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, суб'єкт зобов'язаний зупинити проведення або забезпечити моніторинг фінансової операції, вказаної у дорученні, у порядку, визначеному Держфінмоніторингом України.

6.9. У разі зупинення фінансових операцій за дорученням Держфінмоніторингу України суб'єкт в день надходження такого доручення вносить інформацію про таку операцію до реєстру фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

VII. Забезпечення управління ризиками

7.1. Суб'єкти забезпечують управління ризиками щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

З метою управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму суб'єкт здійснює визначення цих ризиків, їх оцінку, впровадження заходів, спрямованих на їх зменшення (мінімізацію), а також забезпечує контроль за ризиками.

7.2. Визначення ризиків здійснюється суб'єктом за результатами ідентифікації та вивчення клієнта з урахуванням переліку послуг, що надаються клієнту, аналізу операцій, проведених ним, та їх відповідності фінансовому стану і змісту діяльності клієнта.

Для оцінювання рівня ризику суб'єкт розробляє власні критерії ризику щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, а також здійснює класифікацію своїх клієнтів з урахуванням Критеріїв.

7.3. Оцінка ризику (класифікація) проведення клієнтом операцій з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму здійснюється відповідно до встановлених критеріїв за типом клієнта, географічним розташуванням країни реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів.

7.4. Класифікація клієнта здійснюється під час встановлення ділових відносин з ним.

За результатами класифікації суб'єкт встановлює клієнту рівень ризику, який може набувати значень - низький, середній і високий (підвищений).

Встановлений щодо клієнта рівень ризику переглядається та уточнюється суб'єктом протягом усього часу обслуговування клієнта, зокрема у таких випадках:

у разі уточнення даних первісної ідентифікації та вивчення клієнта;

за фактом проведення клієнтом фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

за результатами проведення аналізу операцій клієнта у разі виникнення підозр щодо невідповідності операцій клієнта наявній інформації про його фінансовий стан та зміст діяльності.

7.5. У разі якщо клієнт віднесений суб'єктом (підрозділом суб'єкта) до клієнтів з високим (підвищеним) рівнем ризику, суб'єкт вживає застережних заходів щодо таких клієнтів, що можуть включати:

встановлення контролю за належним здійсненням ідентифікації та вивчення клієнта до та під час встановлення з ним ділових стосунків та проведення фінансових операцій;

здійснення поглибленого вивчення клієнта, включаючи його власників, та перевірку інформації про клієнта та інших учасників фінансової операції, зокрема шляхом перевірки наданої клієнтом інформації щодо ідентифікації та отримання додаткової інформації від клієнта або з інших публічних джерел;

перевірку відповідності фінансової операції звичайній діяльності клієнта;

збільшення суб'єктом встановленої у Правилах частоти проведення перевірок інформації про окремого клієнта, включаючи його власників (у разі необхідності);

збирання з публічних джерел інформації з метою формування уявлення про зміст діяльності клієнта, його фінансовий стан, характер та рівень фінансових операцій, що проводяться клієнтом;

забезпечення проведення моніторингу та додаткового вивчення всіх фінансових операцій, які проводяться клієнтом, та спроб проведення ним фінансових операцій;

відмову від встановлення або продовження ділових відносин з клієнтом;

інформування Держфінмоніторингу України про фінансові операції клієнтів;

зупинення проведення фінансових операцій клієнта з ознаками високого (підвищеного) ризику.

Для оцінки того, що фінансова операція (або спроба її проведення) здійснюється з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або пов'язана з фінансуванням тероризму, суб'єктом вивчаються операції клієнта, а також додатково можуть вивчатися фінансові операції інших осіб - учасників операції, що оцінюється.

Перелік необхідних заходів для додаткового вивчення клієнта, який характеризується високим (підвищеним) рівнем ризику, може бути доповнений суб'єктом самостійно з урахуванням специфіки його діяльності.

VIII. Підготовка персоналу суб'єкта щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

8.1. Для забезпечення належного рівня підготовки персоналу з питань проведення фінансового моніторингу відповідальний працівник суб'єкта (підрозділу суб'єкта) забезпечує здійснення підготовки персоналу щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, шляхом проведення освітніх та практичних заходів.

8.2. Усі працівники суб'єкта (підрозділу суб'єкта), що беруть участь у здійсненні або у забезпеченні здійснення фінансової операції (далі - працівники), повинні ознайомитися з Правилами та Програмою, а також брати участь у відповідних навчальних заняттях.

8.3. Працівники мають бути письмово попереджені про відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

8.4. Підготовка працівників, виходячи з їх посадових обов'язків, здійснюється шляхом проведення освітньої та практичної роботи, зокрема щодо:

ознайомлення працівників із законодавством України та міжнародними стандартами з питань запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

ознайомлення працівників з внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу;

вивчення передового досвіду у виявленні фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

ознайомлення працівників із засобами і прийомами вивчення клієнтів та перевірки інформації щодо їх ідентифікації;

ознайомлення працівників з порядком управління ризиками щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, в тому числі шляхом про-

ведення практичних занять щодо здійснення ними оцінки ризику з урахуванням встановлених критеріїв ризику.

8.5. Проведення кожного навчального заняття підтверджується відповідним записом у журналі освітніх заходів, що є окремим документом, заповнюється відповідальним працівником суб'єкта (підрозділу суб'єкта) та містить, зокрема, відомості щодо дати проведення заняття, переліку тем і підписи працівників, які пройшли навчальні заняття.

**Начальник Відділу внутрішніх
розслідувань та запобігання корупційним
та економічним правопорушенням**

Б.Р. Шушковський

Коментар: Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство інфраструктури України» прийнято відповідно до статей 6, 7, 9, 14 та 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», підпункту 4.11.5 підпункту 4.11 пункту 4 Положення про Міністерство інфраструктури України, затвердженого Указом Президента України від 12 травня 2011 року № 581, та з метою забезпечення координації діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо організації фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Наказом затверджено Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство інфраструктури України.

Положення складається із восьми розділів:

I. Загальні положення.

II. Правовий статус працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу, та процедура його призначення.

III. Розробка Правил та Програм.

IV. Здійснення ідентифікації клієнтів, які проводять фінансові операції, та вивчення їх фінансової діяльності.

V. Виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу та які можуть бути пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму.

VI. Зупинення фінансових операцій.

VII. Забезпечення управління ризиками.

VIII. Підготовка персоналу суб'єкта щодо виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Положення визначає порядок організації і проведення фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство інфраструктури України.

Положення застосовується суб'єктами первинного фінансового моніторингу - операторами поштового зв'язку, які проводять фінансові операції з переказу грошей, та їх відокремленими підрозділами.

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ

НАКАЗ

15.11.2010

м. Київ

№ 823

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
7 грудня 2010 р. за № 1225/18520

Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством транспорту та зв'язку України суб'єктів первинного фінансового моніторингу

Відповідно до статті 14 Закону України від 18.05.2010 № 2258-VI «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок проведення перевірок Міністерством транспорту та зв'язку України суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що додається.

2. Державній адміністрації зв'язку:

2.1. Подати цей наказ у встановленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

2.2. Забезпечити розміщення цього наказу на веб-сайті Мінтранспзв'язку.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - голову Державної адміністрації зв'язку України Краснокутського С. В.

Міністр

К. Єфименко

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державного комітету
України з питань регуляторної
політики та підприємництва

М. Бродський

Голова Державного комітету
фінансового моніторингу України

С.Г. Гуджій

Історична довідка нормативно-правового акту:

№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування

Історична довідка нормативно-правового акту:						
1.	Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством транспорту та зв'язку України суб'єктів первинного фінансового моніторингу»	15.11.2010 № 823	07.12.2010 № 1225/18520	Офіційний вісник України від 24.12.2010, № 96, стор. 61, стаття 3418, код акту 53892/2010	24.12.2010	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України
 15.11.2010 № 823
 Зареєстровано
 в Міністерстві юстиції України
 7 грудня 2010 р. за № 1225/18520

ПОРЯДОК проведення перевірок Міністерством транспорту та зв'язку України суб'єктів первинного фінансового моніторингу

I. Загальні положення

1.1. Цей Порядок розроблено на підставі пункту 1 частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон) з метою здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Міністерство транспорту та зв'язку України шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі виїзних.

При проведенні планових та позапланових перевірок, у тому числі виїзних, можуть брати участь уповноважені посадові особи Держфінмоніторингу.

1.2. Дія цього Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу (далі - СПФМ), державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму відповідно до пункту 6 частини першої статті 14 Закону здійснюється Мінтрансзв'язку:

операторів поштового зв'язку (в частині здійснення ними переказу грошей).

1.3. Терміни, які застосовані в цьому Порядку, вживаються у значенні, наведеному в Законі.

1.4. Мінтрансзв'язку має право здійснювати планові та позапланові перевірки.

Плановою вважається перевірка діяльності СПФМ, яка передбачена у плані проведення перевірок.

Позаплановою вважається перевірка, яка не передбачена у плані проведення перевірок.

Мінтрансзв'язку має право здійснювати безвиїзні та виїзні перевірки.

Безвиїзна перевірка - планова або позапланова перевірка СПФМ уповноваженими посадовими особами Мінтрансзв'язку, не пов'язана з їх виходом за місцезнаходженням СПФМ.

Виїзна перевірка - планова або позапланова перевірка СПФМ уповноваженими посадовими особами Мінтрансзв'язку, пов'язана з їх виходом за місцезнаходженням СПФМ.

Суб'єктами перевірки є: СПФМ та/або його відокремлені підрозділи.

II. Організація та підготовка проведення перевірки

2.1. Підставою для проведення Мінтрансзв'язку планової перевірки СПФМ та/або його відокремленого підрозділу щодо дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму є

РОЗДІЛ III.

включення його до плану проведення перевірок на відповідний квартал. План проведення перевірок затверджується наказом Мінтрансв'язку.

При формуванні плану проведення перевірок може бути передбачена участь уповноважених посадових осіб Держфінмоніторингу.

Планова перевірка СПФМ та/або його відокремленого підрозділу проводиться не частіше ніж один раз на рік.

2.2. Датою, з якої починається відлік строку для визначення початку наступної планової перевірки, є дата закінчення попередньої планової перевірки.

2.3. Планова перевірка передбачає заплановану Мінтрансв'язку перевірку відповідності діяльності СПФМ та/або його відокремленого підрозділу вимогам законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму протягом періоду, який підлягає перевірці. Планова перевірка проводиться за весь або певний період діяльності СПФМ та/або його відокремленого підрозділу. Питання, охоплені плановою перевіркою за певний період, не можуть стати об'єктом наступної планової перевірки.

2.4. Планова перевірка охоплює перелік питань щодо додержання СПФМ та/або його відокремленим підрозділом обов'язків, визначених статтями 6, 8 - 12, 17 та 22 Закону, а також іншими нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

2.5. Про проведення планової перевірки СПФМ та/або його відокремлений підрозділ повинен бути попередньо письмово повідомлений Мінтрансв'язку.

Повідомлення про проведення планової перевірки оформляється на бланку Мінтрансв'язку, підписується Міністром або заступником Міністра Мінтрансв'язку чи особою, яка виконує його обов'язки, та надсилається до СПФМ та/або його відокремленого підрозділу рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Перевірка розпочинається не раніше ніж через десять календарних днів з дати отримання СПФМ повідомлення про її проведення.

2.6. Позапланова перевірка проводиться на підставі наказу Мінтрансв'язку за період, що підлягає перевірці, та за окремими питаннями.

Позапланова перевірка може проводитись без попереднього повідомлення СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

Про здійснення позапланової перевірки Мінтрансв'язку письмово повідомляє Держфінмоніторинг за 10 днів до її початку, а в разі неможливості завчасного інформування - не пізніше від дня підписання розпорядчого документа про здійснення контрольного заходу.

2.7. Позапланова перевірка може проводитись за наявності хоча б однієї з таких підстав:

письмового повідомлення органів державної влади та місцевого самоврядування про ознаки порушення СПФМ та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

виявлення за результатами безвиїзної перевірки фактів порушення СПФМ та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

на виконання судових рішень та на вимогу правоохоронних органів;

за ініціативою Мінтрансв'язку в разі безпосереднього виявлення ним ознак порушення СПФМ та/або його відокремленим підрозділом під час його діяльності вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

виявлення Мінтрансв'язку нових документів (обставин), що не були (не могли бути) відомі під час проведення планової перевірки, але можуть вплинути на висновки за результатами планової перевірки;

необхідність перевірки виконання СПФМ законних вимог посадових осіб Мінтрансв'язку стосовно усунення ним порушень закону;

перелік підстав для проведення позапланової перевірки є вичерпним.

Повторна перевірка питань, які перевірялись раніше, здійснюється лише за рішенням суду та за постановою слідчого у кримінальній справі.

2.8. Для проведення перевірки Мінтрансзв'язку утворює робочу групу та призначає керівника зі складу членів робочої групи. До складу робочої групи мають право входити уповноважені посадові особи Держфінмоніторингу.

2.9. Мінімальний за чисельністю склад робочої групи Мінтрансзв'язку - дві особи.

2.10. Для проведення виїзної перевірки видається посвідчення на право проведення (планової/ позапланової) перевірки (далі - Посвідчення) у двох примірниках, які підписує Міністр або заступник Міністра (додаток 1). У разі відсутності Міністра або заступника Міністра Посвідчення підписується особами, що виконують їхні обов'язки.

2.11. Перевірка призначається на строк, необхідний для забезпечення своєчасного та в повному обсязі її проведення, але не більше ніж на 20 робочих днів.

2.12. У разі потреби за обґрунтованим письмовим зверненням керівника робочої групи строк проведення перевірки може бути продовжений Міністром або заступником Міністра, але не більше ніж на 10 робочих днів.

2.13. Перевірка вважається розпочатою з дати отримання другого примірника Посвідчення керівником (або особою, яка виконує його обов'язки) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу. Про отримання другого примірника Посвідчення керівник (або особа, яка виконує його обов'язки) СПФМ та/або його відокремленого підрозділу власноруч робить відмітку на першому примірнику Посвідчення.

Керівник робочої групи за своїм підписом у разі необхідності разом з Посвідченням надає керівнику СПФМ (або особі, яка виконує його обов'язки) та/або його відокремленого підрозділу запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки (додаток 2).

2.14. Облік виданих Посвідчень ведеться за місцем їх видачі та реєструється в Журналі обліку посвідчень на право проведення перевірок (додаток 3).

III. Проведення планової перевірки

3.1. Планова перевірка може бути виїзною або безвиїзною.

Безвиїзна перевірка здійснюється в разі неможливості організації проведення перевірки за місцезнаходженням СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

3.2. Під час проведення планової перевірки робоча група детально вивчає, аналізує та оцінює всі необхідні документи (в тому числі з обмеженим доступом, зокрема ті, що містять банківську або комерційну таємницю), які стосуються діяльності СПФМ та/або його відокремлених підрозділів з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

3.3. Представники робочої групи мають право знімати копії з документів СПФМ та/або його відокремленого підрозділу, необхідних для проведення перевірки, та вимагати їх засвідчення керівником СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

3.4. У разі існування документа лише в електронній формі за умови, що цей документ створений СПФМ та/або його відокремленим підрозділом, СПФМ та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний надати його паперову копію, що забезпечує візуальну форму відображення документа, засвідчену підписом керівника СПФМ або його відокремленого підрозділу чи особи, що виконує його обов'язки, та скріплену печаткою СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

У разі неможливості надати паперову копію, що забезпечує візуальну форму відображення документа, проводиться огляд електронного документа, про що складається відповідний акт (додаток 4).

3.5. У випадку здійснення планової безвиїзної перевірки до СПФМ та/або його відокремленого підрозділу разом із повідомленням про проведення планової безвиїзної перевірки надсилається запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки (додаток 2).

IV. Проведення позапланової перевірки

4.1. Позапланова перевірка може бути виїзною або безвиїзною.

Безвиїзна перевірка здійснюється в разі неможливості організації проведення перевірки за місцезнаходженням СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

4.2. Позапланова перевірка може бути призначена за наявності підстав, визначених пунктом 2.7 розділу II цього Порядку, Міністром Мінтрансв'язку або особою, яка виконує його обов'язки. При цьому питання, охоплені плановою виїзною перевіркою за певний період, не можуть стати об'єктом позапланової перевірки, крім випадків, передбачених законодавством.

4.3. У разі потреби одержання від СПФМ та/або його відокремленого підрозділу документів, які необхідні для проведення позапланової безвиїзної перевірки, на адресу СПФМ та/або його відокремленого підрозділу надсилається письмовий запит за формою, встановленою у додатку 2, з вимогою надання відповідних документів.

4.4. СПФМ та/або його відокремлений підрозділ зобов'язаний у термін, визначений у запиті, надати Мінтрансв'язку всі перелічені в запиті документи або належним чином засвідчені копії (відмітка «Копія» зазначається у верхній правій частині аркуша, напис про засвідчення документа складається із слова «Згідно», найменування посади, особистого підпису особи, яка засвідчує копію, її ініціалів та прізвища, дати засвідчення копії і проставляється нижче реквізиту «Підпис», а також завіряється печаткою з найменуванням СПФМ та/або його відокремленого підрозділу).

4.5. Позапланова перевірка здійснюється з урахуванням положень пунктів 3.2 - 3.4 цього Порядку.

V. Оформлення результатів перевірок

5.1. За результатами планових та позапланових перевірок робоча група складає у двох примірниках Акт перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму (далі - Акт перевірки) за формою, встановленою у додатку 5.

Акт перевірки підписують члени робочої групи і керівник СПФМ та/або його відокремленого підрозділу або особа, яка виконує його обов'язки, не пізніше дати закінчення терміну проведення перевірки.

5.2. У разі якщо перевірки здійснювались за місцезнаходженням СПФМ та/або його відокремленого підрозділу, які розташовані в різних адміністративно-територіальних одиницях, виявлені факти невиконання (неналежного виконання) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму СПФМ та його відокремленим підрозділом викладаються в різних Актах перевірки. При цьому до Акта перевірки СПФМ вносяться дані про порушення, виявлені в його відокремленому підрозділі.

5.3. До примірника Акта перевірки Мінтрансв'язку обов'язково додаються матеріали перевірки - копії документів, витяги з документів, належним чином засвідчені СПФМ та/або його відокремленим підрозділом, пояснення, протоколи та інші документи згідно з переліком, зазначеним в Акті перевірки.

Інформація, що міститься в Акті перевірки, не може бути розголошена особами, яким вона стала відома. Акт та матеріали перевірки не підлягають передачі юридичним чи фізичним особам, а також іншим органам, за винятком випадків, передбачених законом.

5.4. При складанні Акта перевірки мають бути додержані об'єктивність і вичерпність опису виявлених фактів і даних.

5.5. Не допускається викладати в Акті перевірки припущення та факти, не підтверджені документально.

5.6. В Акті перевірки викладаються всі виявлені під час перевірки факти невиконання (неналежного виконання) СПФМ та/або його відокремленим підрозділом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

За результатами перевірки в разі встановлення фактів порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму керівник робочої групи або особа, якій доручено проведення перевірки, вказує в Акті перевірки пропозиції щодо усунення виявлених порушень.

У разі усунення СПФМ та/або його відокремленим підрозділом під час проведення перевірки порушень та недоліків, виявлених під час проведення перевірки, це відображається в Акті перевірки.

5.7. Будь-які виправлення та доповнення в Акті перевірки після його підписання членами робочої групи або особою, якій доручено проведення перевірки, не допускаються. Про виявлення

описок після підписання Акта перевірки СПФМ та/або його відокремлений підрозділ повідомляється письмово.

5.8. У разі ненадання СПФМ та/або його відокремленим підрозділом, що перевіряється, документів, необхідних для проведення перевірки, в Акті перевірки робиться запис про це із зазначенням причин.

5.9. Якщо член робочої групи не згодний зі змістом Акта перевірки, він має право викласти в письмовій формі свою окрему думку з обґрунтуванням і додати її до Акта перевірки.

5.10. У разі відмови керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу або особи, яка виконує його обов'язки, підписати Акт перевірки про це робиться відмітка на обох примірниках Акта перевірки. При цьому в керівника залишається право надати в письмовій формі заперечення до Акта перевірки.

Один із примірників Акта перевірки під особистий підпис вручається керівнику СПФМ та/або його відокремленого підрозділу, другий примірник зберігається у Мінтрансв'язку.

5.11. У разі відмови керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу отримати другий примірник Акта перевірки та зробити про це запис на першому примірнику Акта керівник робочої групи або особа, якій доручено проведення перевірки, робить відповідний запис у двох примірниках Акта перевірки в місці, визначеному для підпису представником СПФМ та/або його відокремленого підрозділу, після чого протягом п'яти робочих днів другий примірник Акта перевірки надсилається СПФМ та/або його відокремленому підрозділу рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

5.12. Зауваження до Акта перевірки можуть надаватися СПФМ та/або його відокремленим підрозділом протягом трьох робочих днів з дати отримання другого примірника Акта перевірки. Ці зауваження є невід'ємною частиною Акта перевірки.

5.13. Акт перевірки не пізніше наступного робочого дня з дати його підписання реєструється в Журналі обліку результатів перевірок (додаток б), що зберігається в Мінтрансв'язку.

VI. Права та обов'язки керівника і членів робочої групи

6.1. Керівник, члени робочої групи при проведенні перевірки мають право:
мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;
вимагати для перевірки необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх повноважень;

вимагати в межах своєї компетенції у посадових осіб СПФМ та/або його відокремленого підрозділу надання письмових пояснень;

у разі якщо є дані, які свідчать про наявність реальної загрози життю, здоров'ю або майну робочої групи, звертатися до правоохоронних органів для вжиття спеціальних заходів забезпечення безпеки;

у разі недопуску до проведення перевірки, застосування щодо робочої групи насильства звертатися до органів внутрішніх справ для вжиття заходів відповідно до законодавства;

узгоджувати з керівництвом СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (або особами, що виконують їхні обов'язки) організаційні питання щодо проведення перевірки.

6.2. Керівник, члени робочої групи або особа, якій доручено проведення перевірки, при проведенні перевірки зобов'язані:

вручити керівнику СПФМ (чи особі, яка виконує його обов'язки) у приміщенні СПФМ та/або його відокремленого підрозділу або у приміщенні Мінтрансв'язку другий примірник Посвідчення та отримати від цієї особи відмітку про це на першому примірнику Посвідчення. У разі відмови представника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу поставити відмітку про отримання другого примірника Посвідчення керівник робочої групи або особа, якій доручено проведення перевірки, робить відповідний запис та засвідчує це власним підписом;

повідомити керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (особу, яка виконує його обов'язки) про права, обов'язки та повноваження робочої групи або особи, якій доручено проведення перевірки, причину та мету перевірки, про права, обов'язки та відповідальність СПФМ та його посадових осіб;

визначити перелік необхідних для перевірки документів та терміни їх надання;

у випадках, передбачених пунктом 6.3 цього розділу, скласти Акт про відмову СПФМ та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки (додаток 7);

узгодити інші організаційні питання щодо проведення перевірки.

6.3. Акт про відмову СПФМ та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки складається в разі:

а) недопуску робочої групи до приміщень СПФМ та/або його відокремленого підрозділу;

б) відмови керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (осіб, які виконують їхні обов'язки) поставити на першому примірнику Посвідчення підпис та/або зазначити прізвище, ініціали, посаду особи та дату отримання нею другого примірника Посвідчення;

в) відмови керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (осіб, які виконують їхні обов'язки) повернути перший примірник Посвідчення;

г) відмови (ухилення) керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (осіб, які виконують їхні обов'язки) в наданні документів, необхідних для проведення перевірки.

6.4. У разі відсутності СПФМ та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням, зазначеним у свідоцтві про державну реєстрацію юридичної особи, складається Акт про відсутність СПФМ та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням (додаток 8).

6.5. У разі відмови керівника СПФМ (особи, яка виконує його обов'язки) на усний запит членів робочої групи надати документи чи належним чином засвідчені копії документів (витяги з документів) керівник робочої групи вручає керівнику СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (особі, яка виконує його обов'язки) письмовий запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки (додаток 2), із зазначенням часу та дати надання необхідних документів.

VII. Права та обов'язки посадових осіб СПФМ

7.1. Посадові особи СПФМ та/або його відокремленого підрозділу під час проведення перевірки мають право отримувати від робочої групи інформацію про:

порядок проведення перевірки;

права та обов'язки робочої групи;

права та обов'язки посадових осіб СПФМ та/або його відокремленого підрозділу.

7.2. СПФМ та/або його відокремлений підрозділ та його посадові особи під час проведення перевірки зобов'язані:

допустити робочу групу до приміщень, у яких СПФМ та/або його відокремлений підрозділ здійснює свою діяльність;

підтвердити повноваження керівника СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (або осіб, які виконують їхні обов'язки) відповідними документами;

поставити на першому примірнику Посвідчення підпис із зазначенням прізвища, ініціалів, посади та дати отримання другого примірника Посвідчення, повернути перший примірник Посвідчення керівнику робочої групи;

забезпечити робочій групі необхідні умови для проведення перевірки;

надавати робочій групі документи, копії документів, витяги з документів, необхідних для проведення перевірки;

надавати письмові пояснення керівнику робочої групи;

підписати та скріпити печаткою СПФМ та/або його відокремленого підрозділу паперову копію електронного документа або підписати Акт огляду електронного документа.

7.3. Керівник СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (особи, які виконують їхні обов'язки) може оскаржити дії членів робочої групи уповноваженій особі Мінтрансзв'язку, яка видала Посвідчення на проведення перевірки, або в судовому порядку.

**Перший заступник голови
Державної адміністрації зв'язку**

О.М. Довгаленко

Додаток 1
до Порядку проведення перевірок
Міністерством транспорту та зв'язку
України суб'єктів первинного фінансо-
вого моніторингу

Примірник № _____

**ПОСВІДЧЕННЯ № ____ від ____ _____ 20__ року
на право проведення (планової/позапланової) перевірки**

(повне найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ)
Я, _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

на підставі статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів,
одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та _____
(реквізити наказу)

ДОРУЧАЮ: _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
_____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

провести планову/позапланову перевірку дотримання вимог законодавства у сфері запобігання
та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню
тероризму.

Суб'єкт перевірки: _____

На підставі цього Посвідчення зазначені співробітники Мінтрансзв'язку мають право:
мати доступ до документів та інших матеріалів, необхідних для проведення перевірки;
вимагати для перевірки необхідні документи та іншу інформацію у зв'язку з реалізацією своїх
повноважень;

вимагати в межах своєї компетенції у посадових осіб СПФМ та/або його відокремленого підроз-
ділу надання письмових пояснень;

у разі якщо є дані, які свідчать про наявність реальної загрози життю, здоров'ю або майну робочої
групи, звертатися до правоохоронних органів для вжиття спеціальних заходів забезпечення безпеки;
у разі недопуску до проведення перевірки, застосування щодо робочої групи насильства звертатися
до органів внутрішніх справ для вжиття заходів відповідно до законодавства;

узгоджувати з керівництвом СПФМ та/або його відокремленого підрозділу (особами, що вико-
нують їхні обов'язки) організаційні питання щодо проведення перевірки.

Повноваження за цим дорученням не можуть бути передані іншим особам.

Термін проведення перевірки з «__» _____ 20__ року по «__» _____ 20__ року.

_____
(посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище)

Термін продовження перевірки до «__» _____ 20__ року.

_____
(посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище)

Примірник посвідчення на проведення перевірки отримав

_____
(посада) _____ (підпис) _____ (П. І. Б. посадової особи СПФМ)

«__» _____ 20__ року

Додаток 2
до Порядку проведення перевірок
Міністерством транспорту та зв'язку
України суб'єктів первинного фінансо-
вого моніторингу

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ ЗАПИТ ПРО НАДАННЯ ДОКУМЕНТІВ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРКИ

Керівнику _____

(найменування СПФМ та/або його відокремленого
підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ)

Місцезнаходження _____

«__» _____ 20__ року _____

Я, _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

керівник робочої групи, якій доручено проведення перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, на підставі _____
(дата, номер наказу та посвідчення)

виданого _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

вимагаю на підставі статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» в термін до ____ год. «__» _____ 20__ року надати для перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму (приєднання до акта перевірки) належним чином засвідчені копії таких документів:

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Додаток 3
до Порядку проведення перевірок
Міністерством транспорту та зв'язку
України суб'єктів первинного фінансо-
вого моніторингу

ЖУРНАЛ ОБЛІКУ ПОСВІДЧЕНЬ НА ПРАВО ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРОК

Посвідчення		Дані суб'єкта первинного фінансового моніторингу або відокремленого підрозділу			Вид перевірки	Підстава проведення перевірки	Строк проведення перевірки	Склад робочої групи	Продовження терміну дії посвідчення	
№	дата видачі	найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу	обліковий ідентифікатор	область					N	дата видачі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Додаток 4
до Порядку проведення перевірок
Міністерством транспорту та зв'язку
України суб'єктів первинного фінансо-
вого моніторингу

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ

Акт огляду електронного документа

(найменування суб'єктів первинного фінансового моніторингу та/або відокремленого
підрозділу, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ)

_____ 20__ року

_____ (місцезнаходження)

На підставі посвідчення на право проведення перевірки, виданого _____

№ _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано)

від «__» _____ 20__ року, уповноважені посадові особи Мінтрансзв'язку:

1. _____;
(посада, прізвище, ініціали)

2. _____
(посада, прізвище, ініціали)

під час проведення перевірки суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відокремленого
підрозділу оглянули електронний документ, виведений на екран монітора.

Під час огляду електронного документа встановлено таке: _____

Уповноважені посадові особи Мінтрансзв'язку:

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада) _____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 5
до Порядку проведення перевірок
Міністерством транспорту та зв'язку
України суб'єктів первинного фінансо-
вого моніторингу

Примірник № __

АКТ

перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

(повне найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відокремленого підрозділу)

м. _____ «__» _____ 20__ року

Вступна частина

Вид перевірки _____
(планова, позапланова, виїзна, безвиїзна)

Термін перевірки: з «__» _____ 20__ року до «__» _____ 20__ року

Місцезнаходження, за яким проводилась перевірка:

РОЗДІЛ III.

(поштовий індекс, місто, район, область, вулиця, номер будинку)

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ _____

Банківські реквізити: _____

Засоби зв'язку: _____

(код міста, телефон, факс)

Перевірка проводилась працівниками Мінтрансу зв'язку:

_____
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

_____
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

Перевірка проводилась у присутності посадових осіб суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відокремленого підрозділу:

_____
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

_____
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ (посада)

Підстава для проведення перевірки: _____

Перелік питань, які перевірялись:

1. _____

2. _____

Період діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відокремленого підрозділу, за який проведено перевірку:

з «__» _____ 20__ року до «__» _____ 20__ року

Дані про державну реєстрацію суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відокремленого підрозділу:

_____
(дата, номер видачі свідоцтва, ким видано)

Описова частина

Перелік документів, які були надані суб'єктом первинного фінансового моніторингу та/або відокремленим підрозділом для проведення перевірки

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа

Відповідь на питання 1.

Відповідь на питання 2.

Резолютивна частина

Виявлені порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

№ з/п	Виявлені порушення	Пункт, підпункт, частина, стаття, глава, розділ тощо	Нормативно-правовий акт, норми якого порушено

Пропозиції щодо порушення справи про невиконання (неналежне виконання) законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

№ з/п	Виявлені порушення	Пропозиції щодо усунення порушення
-------	--------------------	------------------------------------

Перелік документів, які додаються до Акта проведення перевірки

№ з/п	Назва документа	Реквізити документа	Кількість сторінок
-------	-----------------	---------------------	--------------------

Акт перевірки складено у двох примірниках:

Перший примірник перебуває у _____

Другий примірник перебуває у _____

Уповноважені посадові особи Мінтрансв'язку:

_____ «__» _____ 20__ року
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ (підпис)

_____ «__» _____ 20__ року
(прізвище, ім'я та по батькові) _____ (підпис)

Один примірник Акта перевірки отримав:

_____ «__» _____ 20__ року
(прізвище, ім'я та по батькові керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або його відокремленого підрозділу) _____ (підпис)

Додаток 6
до Порядку проведення перевірок
Міністерством транспорту та зв'язку
України суб'єктів первинного фінансо-
вого моніторингу

ЖУРНАЛ ОБЛІКУ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕВІРОК

Дані про суб'єкт первинного фінансового моніторингу			Вид перевірки	Підстава для проведення перевірки	Строк проведення перевірки	Період перевірки	Перелік нормативно-правових актів, які порушено	Застосовані заходи впливу							Штрафні санкції, накладені на посадових осіб
найменування	обліковий ідентифікатор	код області						вид заходу впливу							
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

* У графі ставиться «+» у разі застосування вказаного виду заходу впливу;

«-» у разі незастосування вказаного виду заходу впливу.

** У графі вказується кількість осіб, притягнених до адміністративної відповідальності.

Додаток 7
до Порядку проведення перевірок
Міністерством транспорту та зв'язку
України суб'єктів первинного фінансо-
вого моніторингу

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ
Акт про відмову суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або
його відокремленого підрозділу від проведення перевірки

(найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відокремленого підрозділу,
ідентифікаційний код за ЄДРПОУ)

м. _____ «__» _____ 20__ року

На підставі посвідчення на проведення перевірки, виданого

№ _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові, ким видано посвідчення)

від «__» _____ 20 року, працівники Мінтрансзв'язку:

1. _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)
2. _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

при виході на перевірку суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відокремленого
підрозділу (зазначається місцезнаходження) встановили:

_____ (короткий виклад обставин відмови)

Підписи працівників Мінтрансзв'язку:

_____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)
_____ (підпис) _____ (прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 8
до Порядку проведення перевірок
Міністерством транспорту та зв'язку
України суб'єктів первинного фінансо-
вого моніторингу

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ
Акт про відсутність суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або
його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням

(найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або його відокремленого підрозділу,
ідентифікаційний код за ЄДРПОУ)

м. _____ «__» _____ 20__ року

На підставі посвідчення на проведення перевірки, виданого

№ _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, ким видано посвідчення)

від «__» _____ 20 року, працівники Мінтрансзв'язку:

1. _____;
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

2. _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

при виході за місцезнаходженням суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відокремленого підрозділу встановили:

_____ (зазначаються інформація про будівлю (житлова, нежитлова тощо), дата та час прибуття (години, хвилини), наявність/відсутність таблички з найменуванням суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу), інформація, отримана від власника будинку, інші встановлені відомості)

Підписи працівників Мінтрансзв'язку:

1. _____ (посада) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

2. _____ (посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище)

Коментар: Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Порядку проведення перевірок Міністерством транспорту та зв'язку України суб'єктів первинного фінансового моніторингу» прийнято відповідно до статті 14 Закону України від 18.05.2010 № 2258-VI «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом».

Наказом затверджено Порядок проведення перевірок Міністерством транспорту та зв'язку України суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Порядок складається із семи розділів:

I. Загальні положення.

II. Організація та підготовка проведення перевірки.

III. Проведення планової перевірки.

IV. Проведення позапланової перевірки.

V. Оформлення результатів перевірок.

VI. Права та обов'язки керівника і членів робочої групи.

VII. Права та обов'язки посадових осіб СПФМ.

До Порядку додаються вісім додатків:

Додаток 1. Посвідчення на право проведення (планової/позапланової) перевірки

Додаток 2. Запит про надання документів, необхідних для проведення перевірки.

Додаток 3. Журнал обліку посвідчень на право проведення перевірок.

Додаток 4. Акт огляду електронного документа.

Додаток 5. Акт перевірки дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму

Додаток 6. Журнал обліку результатів перевірок.

Додаток 7. Акт про відмову суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або його відокремленого підрозділу від проведення перевірки.

Додаток 8. Акт про відсутність суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або його відокремленого підрозділу за місцезнаходженням.

Порядок розроблено з метою здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Міністерство транспорту та зв'язку України шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі виїзних.

Дія Порядку поширюється на операторів поштового зв'язку (в частині здійснення ними переказу грошей).

Слід зазначити, що Порядок проведення перевірок Міністерством транспорту та зв'язку України суб'єктів первинного фінансового моніторингу прийнято з урахуванням Закону

України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та потребує приведення у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ

НАКАЗ

28.09.2010

м. Київ

№ 710

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

18 жовтня 2010 р. за № 930/18225

Про затвердження Порядку розгляду Міністерством транспорту та зв'язку України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій

З метою забезпечення реалізації вимог статей 14, 23 та 25 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок розгляду Міністерством транспорту та зв'язку України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій, що додається.

2. Державній адміністрації зв'язку забезпечити:

2.1. Подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

2.2. Розміщення цього наказу на офіційному сайті Мінтрансзв'язку.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - голову Державної адміністрації зв'язку С. Краснокутського.

Міністр

К. Сфименко

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державного комітету
України з питань регуляторної
політики та підприємництва**

М. Бродський

**Голова Державного комітету
фінансового моніторингу України**

С.Г. Гуржій

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Порядку розгляду Міністерством транспорту та зв'язку України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій»	28.09.2010 № 710	18.10.2010 № 930/18225	Офіційний вісник України від 05.11.2010, № 82, стор. 75, стаття 2895, код акту 53160/2010	05.11.2010	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України

28.09.2010 № 710

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

18 жовтня 2010 р. за № 930/18225

ПОРЯДОК**розгляду Міністерством транспорту та зв'язку України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій**

1. Цей Порядок, розроблений на підставі статей 14, 23 та 25 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон), визначає процедуру розгляду Міністерством транспорту та зв'язку України справ та застосування санкцій за порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

2. Дія цього Порядку поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу - операторів поштового зв'язку (в частині здійснення ними переказу грошей), державне регулювання і нагляд за якими у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму відповідно до пункту 6 частини першої статті 14 Закону здійснюється Міністерством транспорту та зв'язку України.

3. Терміни, які застосовані у цьому Порядку, уживаються в значенні, наведеному в Законі та Законі України «Про поштовий зв'язок».

4. Факти порушень вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, виявляються службовими особами Мінтрансзв'язку під час здійснення нагляду за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі виїзних.

5. Виявлені Мінтрансзв'язку факти невиконання (неналежного виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, викладаються в акті перевірки.

У разі якщо перевірки здійснювалися за місцезнаходженням суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його відокремлених підрозділів, які знаходяться в різних адміністративно-терито-

ріальних одиницях, виявлені факти невиконання (неналежного виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, можуть викладатися в різних актах перевірок.

6. Датою порушення провадження в справі про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, є дата підписання акта перевірки, яким виявлені ці порушення.

У випадку, передбаченому абзацом другим пункту 5 цього Порядку, датою порушення провадження в справі про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, є дата складання останнього акта перевірки, яким виявлені порушення.

7. Акти перевірок суб'єкта первинного фінансового моніторингу, документи, які підтверджують факти порушень вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, заперечення до актів перевірок (за наявності) та інші матеріали перевірок подаються для розгляду та прийняття відповідного рішення до Комісії Мінтрансв'язку з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом (далі - Комісія Мінтрансв'язку).

8. Склад Комісії Мінтрансв'язку та положення про неї затверджуються наказом Мінтрансв'язку.

9. Справа про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, розглядається за участю керівника та/або представника суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що притягується до відповідальності. Повноваження керівника та/або представника суб'єкта первинного фінансового моніторингу засвідчуються довіреністю, оригінал або засвідчена копія якої залучається до матеріалів справи.

Мінтрансв'язку повідомляє суб'єкта первинного фінансового моніторингу про дату та час розгляду справи про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, не пізніше ніж за п'ять днів до дати її розгляду шляхом надсилання (вручення) повідомлення про розгляд справи.

Нез'явлення керівника та/або представника суб'єкта первинного фінансового моніторингу у разі, якщо про дату розгляду справи про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, вони були повідомлені в установленому порядку (що підтверджується відповідними документами про вручення повідомлення), не може бути підставою для відкладення розгляду справи.

У разі нез'явлення керівника та/або представника суб'єкта первинного фінансового моніторингу з поважних причин, що підтверджується відповідними документами, та при відсутності письмового клопотання про розгляд справи за відсутності керівника та/або представника суб'єкта первинного фінансового моніторингу Комісія Мінтрансв'язку відкладає розгляд справи, про що повідомляє суб'єкта первинного фінансового моніторингу з урахуванням вимог абзацу другого пункту 9 цього Порядку. При цьому перебіг строків провадження в справі про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, призупиняється до дати наступного розгляду справи за участю керівника та/або представника суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

10. Рішення про накладення штрафу за вчинене порушення приймається Комісією Мінтрансв'язку.

11. За результатами розгляду матеріалів справи про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, Комісія Мінтрансв'язку протягом 30 днів після порушення провадження в справі приймає рішення про накладення штрафу на суб'єкта первинного фінансового моніторингу або про закриття провадження в справі, що оформлюється відповідними постановами за формами згідно з додатками 1 та 2.

12. Підставами закриття провадження в справі є:

установлення Комісією Мінтрансзв'язку під час розгляду справи факту відсутності порушень суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом;

неприйняття Комісією Мінтрансзв'язку рішення за результатами розгляду матеріалів справи про невиконання (неналежне виконання) вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, протягом строку, визначеного пунктом 11 цього Порядку.

13. Штраф за невиконання (неналежне виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, застосовується у таких випадках та розмірах:

до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для юридичних осіб - суб'єктів первинного фінансового моніторингу - за порушення вимог щодо ідентифікації та вивчення фінансової діяльності осіб у випадках, передбачених законодавством;

до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для юридичних осіб - суб'єктів первинного фінансового моніторингу - за невиявлення, несвоєчасне виявлення та порушення порядку реєстрації фінансових операцій, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу;

до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для юридичних осіб - суб'єктів первинного фінансового моніторингу - за неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання для Держфінмоніторингу недостовірної інформації про фінансові операції, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу;

до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для юридичних осіб - суб'єктів первинного фінансового моніторингу - за порушення порядку зупинення фінансових операцій;

до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для юридичних осіб - за порушення інших обов'язків, визначених статтями 6, 8 - 12, 17, 22 Закону та не зазначених у абзацах першому - п'ятому частини третьої статті 23 Закону.

Повторне (протягом року) порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу - юридичними особами вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

14. При визначенні розміру штрафу враховуються обставини вчинення порушення та його наслідки.

15. Штраф за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, які були допущені:

відокремленими підрозділами суб'єкта первинного фінансового моніторингу, накладається безпосередньо на суб'єкта первинного фінансового моніторингу - юридичну особу;

працівниками, які працюють на умовах трудового договору у суб'єкта первинного фінансового моніторингу, який є юридичною особою, накладається безпосередньо на суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

16. Постанова про накладення штрафу за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом (далі - постанова про накладення штрафу), або про закриття провадження в справі щодо порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, вручається суб'єктові первинного фінансового моніторингу (його уповноваженому представникові) або надсилається за місцезнаходженням суб'єкта первинного фінансового моніторингу рекомендованим листом з повідомленням про вручення не пізніше п'яти робочих днів з дня її винесення.

17. Штраф має бути сплачений суб'єктом первинного фінансового моніторингу не пізніше ніж через 15 днів з дня отримання постанови про накладення штрафу, а в разі оскарження такої

постанови - не пізніше ніж через 15 днів з дня набрання чинності рішенням про залишення скарги без задоволення.

18. Після перерахування суми штрафу суб'єкт первинного фінансового моніторингу надсилає Мінтрансзв'язку копію квитанції або іншого платіжного документа про сплату штрафу. Зазначена копія документа підшивається до справи.

19. У разі якщо суб'єкт первинного фінансового моніторингу не сплачує штраф протягом встановленого строку з дня отримання постанови про накладення штрафу, Мінтрансзв'язку звертається до суду з позовною заявою про стягнення з суб'єкта первинного фінансового моніторингу відповідної суми штрафу.

20. Рішення про накладення штрафу може бути оскаржене суб'єктами первинного фінансового моніторингу в установленому законодавством порядку.

**Заступник голови Державної
адміністрації зв'язку Міністерства
транспорту та зв'язку України**

В. Альохін

Додаток 1
до Порядку розгляду Міністерством
транспорту та зв'язку України справ про
порушення вимог законодавства, що
регулює діяльність у сфері запобігання
та протидії легалізації (відмиванню)
доходів, одержаних злочинним шляхом,
та застосування санкцій

ПОСТАНОВА № _____

про накладення штрафу за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

«__» _____ 20__ року

_____ (місце винесення)

Комісія Мінтрансзв'язку з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, розглянувши матеріали перевірки дотримання вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

_____ (найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

_____ (ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ/ідентифікаційний номер згідно з ДРФО (за наявності))

(акт перевірки від _____ N __),
(дата складання, номер)

_____ (додатки до акта, що підтверджують висновки акта)

УСТАНОВИЛА:

_____ (формулювання суті порушень законодавства, обставин та наслідків його вчинення)

що є порушенням _____

_____ (вказати норму відповідного акта законодавства)

РОЗДІЛ III.

На підставі частини третьої статті 23 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»

ПОСТАНОВИЛА:

накласти на _____
(найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

штраф у сумі _____
(указати цифрами та словами суму штрафу)

Сума штрафу підлягає перерахуванню

_____ (найменування і номер розрахункового рахунку)

_____ (посада) _____ (підпис) М. П. _____ (ініціали, прізвище)

_____ (особа, яка отримала постанову) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Примірник постанови отримано:

« ____ » _____ 20_ року
(дата отримання постанови)

Додаток 2
до Порядку розгляду Міністерством транспорту та зв'язку України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій

ПОСТАНОВА № ____

про закриття провадження в справі щодо порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

« ____ » _____ 20_ року _____ (місце винесення)

Комісія Мінтрансзв'язку з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, розглянувши матеріали перевірки дотримання вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, суб'єктом первинного фінансового моніторингу

_____ (найменування або П. І. Б. суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

_____ (ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ/ідентифікаційний номер згідно з ДРФО (за наявності))

_____ (акт перевірки від _____ № ____),
(дата складання, номер)

_____ (додатки до акта, що підтверджують висновки акта)

УСТАНОВИЛА:

(формулювання висновку про відсутність порушень законодавства та обставин, на яких такий висновок ґрунтується, або посилання на сплив строку провадження в справі, протягом якого рішення прийнято не було)

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження в справі про невиконання (неналежне виконання) _____ вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

_____ (посада)	_____ (підпис)	М. П.	_____ (ініціали, прізвище)
_____ (особа, яка отримала постанову)	_____ (підпис)		_____ (ініціали, прізвище)

Примірник постанови отримано:

«__» _____ 20__ року
(дата отримання постанови)

Коментар: Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Порядку розгляду Міністерством транспорту та зв'язку України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій» прийнято з метою забезпечення реалізації вимог статей 14, 23 та 25 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

Наказом затверджено Порядок розгляду Міністерством транспорту та зв'язку України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій.

До Порядку додано два додатки:

Додаток 1. Постанова про накладення штрафу за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Додаток 2. Постанова про закриття провадження в справі щодо порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Порядок визначає процедуру розгляду Міністерством транспорту та зв'язку України справ та застосування санкцій за порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Слід зазначити, що Порядок розгляду Міністерством транспорту та зв'язку України справ про порушення вимог законодавства, що регулює діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та застосування санкцій прийнято з урахуванням Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та потребує приведення у відповідність до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

11.08.2015

м. Київ

№ 307

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
26 серпня 2015 р. за № 1029/27474

Про затвердження Положення про Комісію Міністерства інфраструктури України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до статей 14, 24 та 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про Комісію Міністерства інфраструктури України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Відділу з питань запобігання та виявлення корупції забезпечити:

1) подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому законодавством порядку;

2) оприлюднення цього наказу на офіційному веб-сайті Міністерства інфраструктури України.

3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства інфраструктури України від 26 листопада 2012 року № 708 «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства інфраструктури України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2012 року за № 2069/22381.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - керівника апарату
Омеляна В. В.

Міністр

А. Пивоварський

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К.М. Ляпіна

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І.Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства інфраструктури України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»	26.11.2012 № 708	13.12.2012 № 2069/22381	Офіційний вісник України від 15.01.2013, № 1, стор. 119, стаття 27, код акту 65235/2013	15.01.2013	Наказ Міністерства інфраструктури України від 11.08.2015 № 307
2.	Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства інфраструктури України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	11.08.2015 № 307	26.08.2015 № 1029/27474	Офіційний вісник України від 22.09.2015, № 73, стор. 126, стаття 2416, код акту 78501/2015	22.09.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства інфраструктури
України
11 серпня 2015 року № 307
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
26 серпня 2015 р. за № 1029/27474

ПОЛОЖЕННЯ

про Комісію Міністерства інфраструктури України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

I. Загальні положення

1. Це Положення, розроблене відповідно до статей 14, 24 та 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), визначає завдання і функції Комісії Міністерства інфраструктури України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Комісія), а також порядок розгляду нею справ про порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - справи про порушення вимог законодавства), суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд щодо яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Мінінфраструктури, а саме - операторами поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів (далі - суб'єкти первинного фінансового моніторингу).

2. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі.

3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, а також наказами Мінінфраструктури, цим Положенням, іншими нормативно-правовими актами.

II. Організація діяльності Комісії

1. Комісія утворюється у складі не менше п'яти членів, у тому числі голови, заступника голови та секретаря.

2. Формою роботи Комісії є засідання, що проводяться за рішенням її голови.

Засідання веде голова Комісії, а за його відсутності - заступник голови Комісії.

У разі одночасної відсутності голови та заступника голови Комісії члени Комісії обирають тимчасово виконуючого обов'язки голови Комісії.

3. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який веде секретар Комісії. Протокол засідання Комісії підписується головою, усіма присутніми на засіданні членами та секретарем Комісії.

4. Засідання Комісії вважається правомочним, якщо в ньому бере участь більше половини її членів.

Рішення Комісії приймаються відкритим голосуванням простою більшістю голосів від числа присутніх на засіданні членів Комісії.

У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос головуючого на засіданні.

5. Підготовку матеріалів до розгляду Комісією, ведення документації, облік і забезпечення належного зберігання справ про порушення вимог законодавства здійснює секретар Комісії.

У разі відсутності секретаря Комісії голова Комісії, заступник голови Комісії або виконуючий обов'язки голови Комісії призначає одного із членів Комісії виконувати обов'язки її секретаря.

6. Комісія має право запитувати необхідну для розгляду справи про порушення вимог законодавства та здійснення її повноважень інформацію як від суб'єктів первинного фінансового моніторингу, так і від осіб, які брали участь у проведенні відповідних перевірок.

7. Розгляд справи про порушення вимог законодавства на засіданні Комісії розпочинається з доповіді члена Комісії, який попередньо повинен вивчити акт та інші матеріали перевірки, що надійшли на розгляд Комісії. Після цього заслуховуються особа, яка представляє інтереси суб'єкта первинного фінансового моніторингу під час розгляду справи про порушення вимог законодавства, а за потреби - особи, які брали участь у проведенні перевірки відповідного суб'єкта первинного фінансового моніторингу, а також інші члени Комісії, досліджуються та аналізуються подані документи.

III. Основні завдання та функції Комісії

1. Основними завданнями Комісії є:

розгляд справ про порушення вимог законодавства щодо суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

прийняття рішення про накладення штрафу на суб'єкта первинного фінансового моніторингу або про закриття провадження у справі про порушення вимог законодавства;

визначення розміру штрафу.

2. Комісія відповідно до покладених на неї завдань:

розглядає справи про порушення вимог законодавства;

відкладає розгляд відповідної справи про порушення вимог законодавства у разі нез'явлення особи, яка представляє інтереси суб'єкта первинного фінансового моніторингу, на розгляд цієї справи з поважних причин, що підтверджується відповідними документами, та за відсутності письмового клопотання про розгляд зазначеної справи без присутності особи, яка представляє інтереси суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

приймає рішення у відповідній справі про порушення вимог законодавства.

3. З метою недопущення можливих проявів корупції член Комісії зобов'язаний заявити про самовідвід, якщо:

він є членом сім'ї або близькою особою (згідно з визначеннями, наведеними у статті 1 Закону України «Про запобігання корупції») однієї з посадових осіб суб'єкта первинного фінансового моніторингу, щодо якого вирішується питання про застосування санкцій за порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

є інші обставини, які можуть вплинути на об'єктивність члена Комісії під час розгляду справи про порушення вимог законодавства.

За наявності зазначених у цьому пункті підстав, якщо член Комісії не заявив про самовідвід, про відвід цього члена Комісії заявляє голова, заступник голови або інший член Комісії.

Про відвід члена Комісії може заявити особа, яка представляє інтереси суб'єкта первинного фінансового моніторингу, щодо якого розглядається справа про порушення вимог законодавства,

або будь-яка інша особа, якій стало відомо про участь у розгляді справи про порушення вимог законодавства та прийнятті рішення члена Комісії, щодо якого виникає сумнів у його об'єктивності.

Відвід (самовідвід) повинен бути вмотивованим і заявленим Комісії у письмовій формі.

У разі заявлення відводу члена Комісії головуєчий на засіданні зобов'язаний ознайомити членів Комісії із заявою про його відвід.

Рішення про відвід (самовідвід) члена Комісії приймається більшістю присутніх членів на засіданні шляхом таємного голосування, у якому не бере участі член Комісії, стосовно якого вирішується питання про відвід (самовідвід).

У разі задоволення заяви про відвід (самовідвід) розгляд справи про порушення вимог законодавства та прийняття рішення здійснюються без участі члена Комісії, стосовно якого вирішено питання щодо відводу (самовідводу).

IV. Прийняття рішення Комісією

1. Розглянувши відповідну справу про порушення вимог законодавства, Комісія приймає одне з таких рішень:

- про накладення штрафу на суб'єкта первинного фінансового моніторингу за вчинене порушення;
- про закриття провадження у справі про порушення вимог законодавства.

У разі незгоди з прийнятим рішенням член Комісії має право надати свої зауваження в письмовому вигляді головуєчому на засіданні Комісії, які обов'язково долучаються до протоколу засідання Комісії.

2. На підставі протоколу засідання Комісії рішення Комісії оформлюється відповідною постановою за встановленою законодавством формою.

3. Постанова оголошується негайно після закінчення розгляду справи про порушення вимог законодавства.

4. Рішення Комісії може бути оскаржене суб'єктом первинного фінансового моніторингу в установленому законодавством порядку.

**Начальник Відділу з питань
запобігання та виявлення корупції**

Б. Шушковський

Коментар: Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Положення про Комісію Міністерства інфраструктури України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнято відповідно до статей 14, 24 та 28 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказом затверджено Положення про Комісію Міністерства інфраструктури України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Положення складається із чотирьох розділів:

- I. Загальні положення.
- II. Організація діяльності Комісії.
- III. Основні завдання та функції Комісії.
- IV. Прийняття рішення Комісією.

Положення визначає завдання і функції Комісії Міністерства інфраструктури України з питань застосування санкцій за порушення вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також порядок розгляду нею справ про порушення вимог Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд щодо яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Мінінфраструктури, а саме - операторами поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів.

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

03.09.2015

м. Київ

№ 347

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
21 вересня 2015 р. за № 1116/27561

Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

Відповідно до статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення та статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 15 листопада 2010 року № 822 «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 07 грудня 2010 року за № 1224/18519.

3. Відділу з питань запобігання та виявлення корупції забезпечити:

1) подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому законодавством порядку;

2) оприлюднення цього наказу на офіційному веб-сайті Міністерства інфраструктури України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - керівника апарату Омеяна В. В.

Міністр

А. Пивоварський

ПОГОДЖЕНО:

В.о. Голови Державної служби
фінансового моніторингу України

А.Т. Ковальчук

Історична довідка нормативно-правового акту:

№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування

Історична довідка нормативно-правового акту:						
1.	Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення»	15.11.2010 № 822	07.12.2010 № 1224/18519	Офіційний вісник України від 24.12.2010, № 96, стор. 55, стаття 3417, код акту 53891/2010	24.12.2010	Наказ Міністерства інфраструктури України від 03.09.2015 № 347
2.	Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення»	03.09.2015 № 347	21.09.2015 № 1116/27561	Офіційний вісник України від 30.10.2015, № 84, стор. 85, стаття 2816, код акту 79027/2015	30.10.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства інфраструктури
України
03 вересня 2015 року № 347
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
21 вересня 2015 р. за № 1116/27561

ІНСТРУКЦІЯ

з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

І. Загальні положення

1. Ця Інструкція розроблена відповідно до пункту 6 частини першої статті 14, статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), статей 221, 254 - 257 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - Кодекс) та установлює порядок складання уповноваженими на те посадовими особами Мінінфраструктури і подання органам, уповноваженим розглядати справи про адміністративні правопорушення, протоколів та матеріалів про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 166-9, частиною п'ятою статті 166-11 та статтею 188-34 Кодексу.

2. Протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 166-9, частиною п'ятою статті 166-11 та статтею 188-34 Кодексу, складаються уповноваженими на те посадовими особами Мінінфраструктури (далі - уповноважені посадові особи), якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до закону кримінальної відповідальності.

3. Якщо правопорушення вчинено кількома особами, то протокол про адміністративне правопорушення складається окремо стосовно кожної особи. У разі вчинення однією особою кількох окремих адміністративних правопорушень протоколи складаються щодо кожного з вчинених правопорушень.

4. Уповноважені посадові особи складають протоколи про адміністративні правопорушення у разі виявлення таких порушень вимог законодавства:

порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта;

неподання, несвочасне подання, порушення порядку подання або подання Держфінмоніторингу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством;

порушення вимог щодо зберігання офіційних документів, інших документів (у тому числі створених суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронних документів), їх копій щодо

ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усіх документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час здійснення заходів щодо верифікації клієнта/поглибленої перевірки клієнта), а також даних про фінансові операції;

порушення порядку зупинення фінансових (фінансової) операцій (операції);

неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації, пов'язаної з аналізом фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, довідок та копій документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом) на запит Держфінмоніторингу;

розголошення в будь-якому вигляді інформації, що відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом, або факту її подання (одержання) особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю;

невиконання законних вимог посадових осіб Мінінфраструктури стосовно усунення порушень законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму або створення перешкод для виконання покладених на них обов'язків;

неподання юридичною особою державному реєстратору передбаченої Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» інформації про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи.

5. Протоколи про адміністративні правопорушення складаються стосовно:

посадових осіб суб'єктів первинного фінансового моніторингу, членів ліквідаційної комісії, ліквідаторів (абзаци другий - п'ятий пункту 4 цього розділу);

посадових осіб підприємств, установ, організацій, які не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу (абзац шостий пункту 4 цього розділу);

осіб, які незаконно розголосили в будь-якому вигляді інформацію, яка відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом, або факт її подання (одержання) та яким ця інформація стала відома у зв'язку з професійною або службовою діяльністю (абзац сьомий пункту 4 цього розділу);

посадових осіб суб'єктів первинного фінансового моніторингу (абзац восьмий пункту 4 цього розділу);

керівника юридичної особи або особи, уповноваженої діяти від імені юридичної особи (виконавчого органу) (абзац дев'ятий пункту 4 цього розділу).

II. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення

1. Протокол про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 166-9, частиною п'ятою статті 166-11 та статтею 188-34 Кодексу, складається уповноваженою посадовою особою на бланку протоколу встановленого зразка (додаток 1).

2. Бланки протоколів є номерними бланками та не є документами суворої звітності.

Облік видачі бланків протоколів ведеться в журналі видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення (додаток 2), сторінки якого повинні бути прошнуровані та пронумеровані, а також скріплені печаткою Мінінфраструктури.

3. Протокол про адміністративне правопорушення складається українською мовою. У протоколі про адміністративне правопорушення зазначаються: дата і місце його складення, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу, щодо якої складено протокол; місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення; стаття (частина відповідної статті) нормативно-правового акта, який передбачає відповідальність за правопорушення; пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності; інші відомості, необхідні для вирішення справи.

Не допускається закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу, а також унесення додаткових записів після того, як протокол підписаний особою, щодо якої він складений.

4. Якщо є свідки правопорушення та потерпілі, до протоколу вносяться їх прізвища, імена та по батькові, а також адреси місць проживання.

5. Уповноважена посадова особа зобов'язана ознайомити особу, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, зі змістом статті 63 Конституції України, її правами і обов'язками, передбаченими статтею 268 Кодексу, про що робиться відмітка у протоколі. Особа, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, засвідчує цей запис у протоколі своїм підписом, а у разі її відмови поставити підпис - у протоколі робиться відповідний запис, який засвідчується підписом уповноваженої посадової особи.

6. Особі, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, пропонується надати письмове пояснення по суті вчиненого правопорушення, яке вноситься до протоколу і засвідчується підписом цієї особи. Пояснення може додаватися до протоколу окремо, про що у протоколі про адміністративне правопорушення робиться відповідний запис.

У разі відмови особи, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від надання пояснень по суті вчиненого правопорушення уповноважена посадова особа вносить до протоколу запис про це, який засвідчує своїм підписом.

7. Протокол складається у двох примірниках та підписується уповноваженою посадовою особою, особою, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення. За наявності свідків і потерпілих протокол може бути підписано також і цими особами.

Один із примірників протоколу під підпис вручається особі, стосовно якої він був складений.

У разі відмови особи, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, від підписання протоколу уповноважена посадова особа робить у протоколі запис про це, який засвідчує своїм підписом. За наявності свідків цей запис у протоколі може бути засвідчений також їх підписами.

8. Особа, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви своєї відмови від його підписання.

9. До протоколу додаються матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення. Перелік цих матеріалів (із зазначенням їх реквізитів) наводиться у протоколі.

10. Протокол не пізніше наступного дня після його складання (а в разі якщо протокол складено під час проведення виїзної перевірки - не пізніше наступного робочого дня після її завершення) реєструється уповноваженою посадовою особою у журналі реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення (додаток 3), сторінки якого повинні бути прошнуровані та пронумеровані, а також скріплені печаткою Мінінфраструктури.

11. Протокол та інші матеріали, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення, формуються у справу, яка оформлюється в установленому порядку та разом із супровідним листом Мінінфраструктури подається до місцевого (районного, районного у місті, міського чи міськрайонного) суду за місцем вчинення адміністративного правопорушення.

Копія протоколу та матеріалів, що підтверджують факт вчинення адміністративного правопорушення, зберігаються у Мінінфраструктури.

12. Журнал видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення та журнал реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення зберігаються протягом строку, встановленого законодавством України.

III. Порядок оформлення справи про адміністративне правопорушення

1. Оформлення справи про адміністративне правопорушення забезпечує уповноважена посадова особа, яка склала протокол про адміністративне правопорушення.

2. Оформлення справи про адміністративне правопорушення передбачає нумерацію аркушів у справі, складення внутрішнього опису документів справи, наявність засвідчувального напису справи про кількість аркушів, підшивання справи, оформлення обкладинки (титульного аркуша) справи.

3. На обкладинці справи зазначаються: номер, дата складання протоколу про адміністративне правопорушення; відомості про особу, стосовно якої складено протокол (прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання та/або місце роботи, посада); місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення; посада, прізвище та ініціали особи, яка склала протокол.

РОЗДІЛ III.

На обкладинках справ, що складаються з кількох томів (частин), проставляються номер тому (частини) та загальна кількість томів (частин) у справі.

4. На першій сторінці справи про адміністративне правопорушення або, якщо справа складається з кількох томів (частин), на першій сторінці кожного тому (частини) справи розміщується внутрішній опис документів.

5. Написи на обкладинках справ здійснюються синім світлостійким чорнилом або пастою. Забороняється наклеювання титульного аркуша на обкладинку справи.

**Начальник Відділу з питань
запобігання та виявлення корупції**

Б.Р. Шушковський

Додаток 1
до Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення
(пункт 1 розділу II)

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

ПРОТОКОЛ

про адміністративне правопорушення

«__» _____ 20__ року

_____ (місце складання протоколу)

Я, уповноважена посадова особа Міністерства інфраструктури,

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

керуючись статтями 254 - 257 Кодексу України про адміністративні правопорушення, склав(ла) цей протокол про те, що

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

(місце, час і суть вчиненого правопорушення, нормативно-правовий акт, який передбачає відповідальність за правопорушення)

Відомості про особу, щодо якої складено протокол:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (дата, місце народження - за наявності відповідної інформації)

_____ (місце проживання - за наявності відповідної інформації)

_____ (місце роботи, посада)

_____ (документ, що посвідчує особу (вид, серія, номер, ким і коли виданий))

Свідки правопорушення:

Потерпілий:

Гр-ну (гр-ці) _____ роз'яснено зміст статті 63 Конституції України, а також його (її) права та обов'язки, передбачені статтею 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення (має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі).

Підпис _____

Пояснення особи, щодо якої складено протокол (можуть бути додані):

До протоколу додаються:

Підпис особи, щодо якої складено протокол та яка отримала один примірник протоколу

Підписи свідків, якщо такі були:

1. _____
2. _____

Уповноважена посадова особа
Мінінфраструктури

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

Додаток 2
до Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення
(пункт 2 розділу II)

ЖУРНАЛ

видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення

№ з/п	Дата видачі бланків протоколів	Номери бланків протоколів, що видаються	Кількість виданих бланків протоколів (словами)	П. І. Б. та підпис отримувача бланків протоколів	Примітка
1	2	3	4	5	6

Додаток 3
до Інструкції з оформлення матеріалів
про адміністративні правопорушення
(пункт 10 розділу II)

ЖУРНАЛ реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення

№ з/п	Номер та дата складання протоколу	Дата та місце вчинення правопорушення	Відомості про особу, стосовно якої складено протокол			Посада, прізвище, ініціали особи, яка склала протокол	Примітка
			П. І. Б.	посада	місце роботи		
1	2	3	4	5	6	7	8

Коментар: Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення» прийнято відповідно до статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення та статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказом затверджено Інструкцію з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення.

Інструкція складається із чотирьох розділів:

I. Загальні положення.

II. Оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення.

III. Порядок оформлення справи про адміністративне правопорушення.

До Інструкції додаються три додатки:

Додаток 1. Протокол про адміністративне правопорушення.

Додаток 2. Журнал видачі бланків протоколів про адміністративні правопорушення.

Додаток 3. Журнал реєстрації протоколів про адміністративні правопорушення.

Інструкція установлює порядок складання уповноваженими на те посадовими особами Мінінфраструктури і подання органам, уповноваженим розглядати справи про адміністративні правопорушення, протоколів та матеріалів про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 166-9, частиною п'ятою статті 166-11 та статтею 188-34 Кодексу.

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

30.07.2015

м. Київ

№ 295

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
18 серпня 2015 р. за № 996/27441

Про затвердження Положення про застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до частини п'ятої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Відділу з питань запобігання та виявлення корупції забезпечити:

1) подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку;

2) розміщення цього наказу на веб-сайті Міністерства інфраструктури України.

3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства інфраструктури України від 26 листопада 2012 року № 707 «Про затвердження Положення про застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11 грудня 2012 року за № 2059/22371.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - керівника апарату
Омеяна В. В.

Міністр

А. Пивоварський

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

І.Б. Черкаський

Голова Державної
регуляторної служби України

К.М. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Положення про застосування запобіжних заходів щодо країн, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму»	26.11.2012 № 707	11.12.2012 № 2059/22371	Офіційний вісник України від 15.01.2013, № 1, стор. 117, стаття 26, код акту 65234/2013	15.01.2013	Наказ Міністерства інфраструктури України від 30.07.2015 № 295
2.	Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Положення про застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення»	30.07.2015 № 295	18.08.2015 № 996/27441	Офіційний вісник України від 11.09.2015, № 70, стор. 110, стаття 2328, код акту 78353/2015	11.09.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства інфраструктури
України
30 липня 2015 року № 295
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
18 серпня 2015 р. за № 996/27441

ПОЛОЖЕННЯ

про застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення

1. Це Положення визначає процедуру застосування суб'єктами первинного фінансового моніторингу запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією

(відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (далі - ризиковані держави), та до клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є ризикована держава.

2. Дія цього Положення поширюється на суб'єктів первинного фінансового моніторингу - операторів поштового зв'язку, які проводять операції з переказу коштів (далі - оператори поштового зв'язку), державне регулювання та нагляд за діяльністю яких у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснює Міністерство інфраструктури України.

3. Терміни, що використовуються у цьому Положенні, вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

4. Оператори поштового зв'язку при створенні філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств у ризикованих державах, а також щодо існуючих філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств у таких державах зобов'язані провести оцінку заходів з протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що здійснюються у таких державах, та надалі не рідше одного разу на рік проводити уточнення цієї оцінки.

З урахуванням проведеної оцінки оператори поштового зв'язку, а також їх філії, інші відокремлені підрозділи та дочірні підприємства, створені у ризикованих державах, повинні здійснювати заходи, передбачені законодавством з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, в межах, визначених законодавством ризикованої держави.

У разі коли здійснення таких заходів не дозволяється законодавством ризикованої держави, оператори поштового зв'язку зобов'язані повідомити Мінінфраструктури про запобіжні заходи, які будуть ними вживатись для обмеження ризиків використання діяльності їх філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

5. Стосовно клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є ризикована держава, оператор поштового зв'язку має встановити високий ризик та вжити передбачених законодавством запобіжних заходів, у тому числі спрямованих на:

проведення поглибленої перевірки клієнта до встановлення з ним ділових відносин;

повідомлення Державної служби фінансового моніторингу України про фінансові операції з клієнтами ризикованих держав;

попередження представників нефінансового сектору про те, що операції з фізичними або юридичними особами у ризикованих державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

проведення не рідше одного разу на рік уточнення інформації про клієнтів, з якими встановлено ділові відносини.

Оператори поштового зв'язку можуть встановлювати додаткові запобіжні заходи щодо ризикованих держав та клієнтів з цих держав залежно від специфіки своєї діяльності.

6. Оператори поштового зв'язку мають право відмовитися від проведення фінансової операції у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно із Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» підлягає фінансовому моніторингу.

Про відмову у проведенні такої фінансової операції, а також про осіб, які мають або мали намір встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції, оператори поштового зв'язку зобов'язані повідомити Державну службу фінансового моніторингу України протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови.

7. Оператори поштового зв'язку мають право зупинити здійснення фінансової операції клієнта з ризикованої держави у разі, якщо така операція містить ознаки, передбачені статтями 15 та/або 16 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», та зобов'язані у той самий день в установленому законодавством порядку повідомити про таку (такі) фінансову (фінансові) операцію (операції), її (їх) учасників Державну службу фінансового моніторингу України.

**Начальник Відділу з питань
запобігання та виявлення корупції**

Б.Р. Шушковський

Коментар: Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Положення про застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення» прийнято відповідно до частини п'ятої статті 14 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказом затверджено Положення про застосування запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

Положення визначає процедуру застосування суб'єктами первинного фінансового моніторингу запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та до клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є ризикована держава.

РОЗДІЛ ІV.

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ
МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ ЯК ЦЕНТРАЛЬНОГО
ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ІЗ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ
ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ
ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ
ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ
(ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ,
ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ
ШЛЯХОМ, АБО ФІНАНСУВАННЮ
ТЕРОРИЗМУ**

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

10.03.2015

м. Київ

№ 306

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

26 березня 2015 р. за № 333/26778

Про затвердження Принципів опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критеріїв аналізу таких операцій

Відповідно до абзацу другого пункту 1 частини першої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», з метою встановлення принципів опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критеріїв аналізу таких операцій

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Принципи опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критеріїв аналізу таких операцій, що додаються.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 18 березня 2013 року № 397 «Про затвердження Принципів опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критеріїв аналізу таких операцій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08 квітня 2013 року за № 572/23104.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) спільно з Департаментом фінансових розслідувань Державної служби фінансового моніторингу України (Хильок В. П.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Фудашкіна Д. О. та заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Зубрія В. П.

Міністр

Н. Ярьсько

ПОГОДЖЕНО:

В. о. Голови Державної служби
фінансового моніторингу України

А.Т. Ковальчук

Історична довідка нормативно-правового акту:

№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Принципів опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критеріїв аналізу таких операцій»	18.03.2013 № 397	08.04.2013 № 572/23104	Офіційний вісник України від 29.04.2013, № 31, стор. 101, стаття 1101, код акту 66788/2013	29.04.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 10.03.2015 № 306
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Принципів опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критеріїв аналізу таких операцій»	10.03.2015 № 306	26.03.2015 № 333/26778	Офіційний вісник України від 14.04.2015, № 27, стор. 50, стаття 781, код акту 76294/2015	14.04.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
10 березня 2015 року № 306
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
26 березня 2015 р. за № 333/26778

ПРИНЦИПИ**опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критерії аналізу таких операцій**

1. Ці Принципи та критерії призначені для використання Державною службою фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) під час проведення аналізу отриманих від суб'єктів первинного фінансового моніторингу (далі - СПФМ) повідомлень про фінансові операції, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, і описують:

1) принципи опрацювання одержаної від СПФМ інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

2) критерії аналізу фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

2. Опрацювання одержаної від СПФМ інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, базується на таких основних принципах:

- 1) повноти опрацювання інформації;
- 2) послідовності опрацювання інформації;
- 3) збереження та захисту інформації;
- 4) контролю за опрацюванням інформації;
- 5) своєчасності та об'єктивності опрацювання інформації;

6) незалежності та невтручання в діяльність СПФМ працівників Держфінмоніторингу при опрацюванні ними інформації;

7) категорійності обробки повідомлень про фінансові операції з урахуванням ризик-орієнтовного підходу;

8) всебічного використання інформації з інших передбачених законодавством джерел під час опрацювання інформації.

3. Під час опрацювання одержаної від СПФМ інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, аналізу підлягають:

1) економічний сенс та мета фінансової операції;

2) вид активу або форма розрахунку, що використовується при проведенні фінансової операції, та сума фінансової операції;

3) відповідність фінансової операції характеру та змісту діяльності учасника операції;

4) місцезнаходження, місце проживання або місце перебування осіб, що проводять фінансову операцію, або кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), їх сфера та період діяльності;

5) предмет угоди між учасниками фінансової операції, а також фінансові інструменти, що використовуються під час проведення фінансової операції, інша інформація.

4. Під час опрацювання одержаної від СПФМ інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, враховуються:

1) додаткова інформація від СПФМ про підозру у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення, або вчиненні діяння, визначеного Кримінальним кодексом України як злочин, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

2) послідовність та зв'язок фінансових операцій, які за своєю суттю можуть свідчити про легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, або вчинення діяння, визначеного Кримінальним кодексом України як злочин, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

3) наявність даних, що свідчать про причетність учасників фінансової операції до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, вчинення суспільно небезпечних діянь, що передують легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, а також щодо застосування міжнародних санкцій до учасників фінансової операції.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики та
методології бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Принципів опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критеріїв аналізу таких операцій» прийнятий відповідно до абзацу другого пункту 1 частини першої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою встановлення принципів опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критеріїв аналізу таких операцій.

Зазначений наказ визначає та описує:

1) принципи опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу (вісім принципів);

2) критерії аналізу фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

Крім того, встановлюються дані, які підлягають аналізу при дослідженні фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ**НАКАЗ****08.06.2015****м. Київ****№ 542**

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

24 червня 2015 р. за № 749/27194

Про затвердження Порядку формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор та форми такої довідки

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, Положення про Державну службу фінансового моніторингу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 року № 455, та з метою забезпечення постановки на облік суб'єкта первинного фінансового моніторингу

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

Порядок формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор; форму довідки про обліковий ідентифікатор.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 28 травня 2013 року № 560 «Про затвердження Порядку формування облікового ідентифікатора суб'єкта первинного фінансового моніторингу та надання повідомлення про його присвоєння», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17 червня 2013 року за № 984/23516.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) спільно з Департаментом інформаційних технологій Державної служби фінансового моніторингу України (Давидюк В. С.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Маєєву О. Л. та заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Зубрія В. П.

В. о. Міністра**І. Уманський****ПОГОДЖЕНО:****Голова НКЦПФР****Т.З. Хромаєв**

Перший заступник Голови
Національного банку України

О.В. Писарук

Голова Нацкомфінпослуг

І. Пашко

В. о. Голови
Державної служби фінансового
моніторингу України

А.Т. Ковальчук

Міністр інфраструктури України

А.М. Пивоварський

Виконувач обов'язків Міністра
економічного розвитку і торгівлі України

Р. Корж

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу «Про запровадження Порядку присвоєння ідентифікатора суб'єктам первинного фінансового моніторингу для подання інформації Держфінмоніторингу України та подання інформації в електронному вигляді суб'єктами первинного фінансового моніторингу, які не є банками»	28.09.2004 № 122	12.10.2004 № 1304/9903	Офіційний вісник України від 05.11.2004, № 42, стор. 198, стаття 2793, код акту 30416/2004	23.10.2004	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 27.08.2010 № 150
2.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу «Про затвердження «Картки реєстрації суб'єкта первинного фінансового моніторингу - банку (відокремленого підрозділу) і відповідальних осіб» та Інструкції щодо її заповнення і подання»	19.12.2006 № 259	01.02.2007 № 86/13353	Офіційний вісник України від 16.02.2007, № 9, стор. 17, стаття 333, код акту 38673/2007	02.04.2007	Наказ Міністерства фінансів від 22.02.2012 № 247
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Державного комітету фінансового моніторингу України від 19.12.2006 № 259»	22.02.2012 № 247	13.03.2012 № 386/20699	Офіційний вісник України від 30.03.2012, № 22, стор. 296, стаття 856, код акту 60840/2012	30.03.2012	-
4.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Порядку формування та надання облікового ідентифікатора суб'єкта первинного фінансового моніторингу»	27.08.2010 № 150	06.10.2010 № 892/18187	Офіційний вісник України від 22.10.2010, № 78, стор. 284, стаття 2784, код акту 53019/2010	22.10.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2013 № 560

Історична довідка нормативно-правового акту:						
5.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку формування облікового ідентифікатора суб'єкта первинного фінансового моніторингу та надання повідомлення про його присвоєння»	28.05.2013 № 560	17.06.2013 № 984/23516	Офіційний вісник України від 09.07.2013, № 49, стор. 386, стаття 1777, код акту 67664/2013	09.07.2013	Наказ Міністерства фінансів України від від 08.06.2015 № 542
6.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор та форми такої довідки»	08.06.2015 № 542	24.06.2015 № 749/27194	Офіційний вісник України від 10.07.2015, № 52, стор. 331, стаття 1677, код акту 77497/2015	10.07.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
08 червня 2015 року № 542Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
24 червня 2015 р. за № 749/27194

ПОРЯДОК формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає правила формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор суб'єктам первинного фінансового моніторингу та їх відокремленим підрозділам (далі - суб'єкти), що здійснюють подання інформації згідно з вимогами Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон).

2. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

довідка про обліковий ідентифікатор - документ установленого зразка, що надається на вимогу суб'єкта первинного фінансового моніторингу, який став на облік у Держфінмоніторингу, та використовується ним при направленні запитів до державних органів та державних реєстраторів стосовно ідентифікації клієнтів та в інших визначених законодавством випадках;

ключові реквізити - відомості про суб'єкта, вказані у формі обліку, зміна яких потребує присвоєння нового облікового ідентифікатора, зокрема:

1) для суб'єктів, які не є банками, - юридичних осіб (відокремлених підрозділів):

код за ЄДРПОУ;

тип суб'єкта;

2) для суб'єктів, які є банками (їх відокремленими підрозділами) або філій іноземних банків:

код за ЄДРПОУ;

тип суб'єкта;

код банківської установи;

внутрішньобанківський реєстраційний код;

3) для суб'єктів, які є фізичними особами:

реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);

тип суб'єкта;

реквізити - будь-які відомості про суб'єкта, вказані у формі обліку;

форма обліку - документ встановленого зразка (в паперовій або електронній формі), поданий суб'єктом для постановки на облік у Держфінмоніторингу або внесення змін до реквізитів.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі.

II. Формування облікового ідентифікатора

1. Обліковий ідентифікатор формується Держфінмоніторингом на підставі ключових реквізитів форми обліку, поданої суб'єктом у встановленому законодавством порядку.

2. У разі зміни ключових реквізитів суб'єкта присвоєний обліковий ідентифікатор анулюється.

III. Надання довідки про обліковий ідентифікатор

1. У разі потреби отримання довідки про обліковий ідентифікатор суб'єкт надсилає до Держфінмоніторингу завірений підписом суб'єкта (керівника) лист-звернення за формою згідно з додатком до цього Порядку.

2. Держфінмоніторинг протягом п'яти робочих днів з дати одержання листа-звернення формує та надсилає суб'єкту довідку.

Довідка про обліковий ідентифікатор формується на підставі актуальних значень форми обліку, зазначеної в листі-зверненні.

Довідка про обліковий ідентифікатор надсилається за місцезнаходженням (місцем проживання) суб'єкта, яке зазначено у листі-зверненні.

3. У разі втрати або пошкодження довідки або зміни реквізитів, які не є ключовими, для отримання нової довідки суб'єкт подає до Держфінмоніторингу лист-звернення, в якому зазначаються такі обставини.

За результатами розгляду листа-звернення Держфінмоніторинг в установленому порядку надсилає суб'єкту нову довідку.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Додаток
до Порядку формування облікового
ідентифікатора суб'єкта первинного
фінансового моніторингу та надання
довідки про обліковий ідентифікатор
(пункт 1 розділу III)

**Державна служба
фінансового моніторингу України**
вул. Білоруська, 24, м. Київ, 04655

Лист-звернення

Відповідно до Порядку формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 08 червня 2015 року N 542, прошу надати довідку про обліковий ідентифікатор _____, що присвоєно

внесеній до Єдиної інформаційної системи інформації щодо взяття на облік суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу)

Найменування (прізвище, ім'я, по батькові) _____

Місцезнаходження (місце проживання) _____

Актуальна інформація, подана у формі N 1-ФМ від _____

Інша інформація*: _____

Адреса направлення довідки _____

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

М. П. (за наявності)

* У разі втрати або пошкодження довідки, або зміни реквізитів, що зазначені у довідці, в листі-зверненні зазначаються такі обставини.

У разі отримання довідки облікового ідентифікатора щодо відокремленого підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу зазначається обліковий ідентифікатор такого суб'єкта.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

08 червня 2015 року № 542

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ

вул. Білоруська, 24, м. Київ, 04655, Україна, тел.: 380(44)5941620,

e-mail: sdfm@sdfm.gov.ua

«__» _____ 20__ N ____ / _____

ДОВІДКА

ОБЛІКОВИЙ ІДЕНТИФІКАТОР _____

присвоєно внесеній до Єдиної інформаційної системи інформації щодо взяття на облік суб'єкта первинного фінансового моніторингу

1.	Назва суб'єкта (найменування або прізвище, ім'я, по батькові)	
2.	Інформація про реєстрацію	
3.	Місцезнаходження (місце проживання)	
4.	Дата форми обліку	
5.	Дата присвоєння ідентифікатора	
6.	Примітки	

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Адреса направлення довідки

Кому: _____

(найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу, для фізичної особи - прізвище, ім'я, по батькові)

Адреса: _____

(місцезнаходження (місце проживання) суб'єкта первинного фінансового моніторингу)

РОЗДІЛ IV.

Опис заповнення реквізитів довідки про обліковий ідентифікатор:

реквізити довідки про обліковий ідентифікатор заповнюються на підставі відомостей форми обліку № 1-ФМ, що зазначена у листі-зверненні

Назва реквізиту	Вимоги до заповнення
Назва суб'єкта (найменування або прізвище, ім'я, по батькові)	Повна назва взятого на облік Держфінмоніторингом суб'єкта первинного фінансового моніторингу чи відокремленого підрозділу
Інформація про реєстрацію	Значаються: для юридичних осіб - код суб'єкта за ЄДРПОУ; для фізичних осіб, які в установленому законом порядку через свої релігійні переконання відмовились від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті - серія та номер паспорта громадянина України; для інших фізичних осіб - реєстраційний номер облікової картки платника податків
Місцезнаходження (місце проживання)	Відповідно до полів 230 - 290 / 390 - 450 форми обліку
Дата форми обліку	Відповідно до поля 030 форми обліку
Дата присвоєння ідентифікатора	Значається дата взяття на облік суб'єкта первинного фінансового моніторингу та присвоєння облікового ідентифікатора інформації про суб'єкта, внесеного до Єдиної інформаційної системи
Примітки	У разі надання довідки про обліковий ідентифікатор відокремленому підрозділу зазначається обліковий ідентифікатор суб'єкта первинного фінансового моніторингу
Адреса направлення довідки	Відповідно до адреси направлення довідки, що зазначена у листі-зверненні

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор та форми такої довідки» прийнятий відповідно до пункту 1 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою забезпечення постановки на облік суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Наказом затверджені Порядок формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор, а також форма довідки про обліковий ідентифікатор.

Порядок формування облікового ідентифікатора та надання довідки про обліковий ідентифікатор складається з трьох розділів:

I. Загальні положення (визначені цілі правового регулювання та термінологія)

II. Формування облікового ідентифікатора (формується Держфінмоніторингом на підставі ключових реквізитів форми обліку, поданої суб'єктом первинного фінансового моніторингу).

III. Надання довідки про обліковий ідентифікатор (визначена процедура надання довідки про обліковий ідентифікатор).

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ**НАКАЗ****23.12.2015****м. Київ****№ 1168**

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

16 січня 2016 р. за № 80/28210

Про затвердження Порядку надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій

З метою забезпечення реалізації вимог пункту 11 частини другої статті 6, пункту 10 частини другої статті 18 та частини третьої статті 23 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою удосконалення процедури надання суб'єктом первинного фінансового моніторингу на запит Державної служби фінансового моніторингу України інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 02 квітня 2012 року № 423 «Про затвердження Порядку надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 23 квітня 2012 року за № 601/20914.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М.О.) спільно з Департаментом фінансових розслідувань Державної служби фінансового моніторингу України (Хилюк В.П.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Маєєву О. Л. та заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Зубрія В. П.

Міністр**Н. Ярьсько****ПОГОДЖЕНО:****Міністр економічного розвитку
і торгівлі України****А. Абромавичус****Міністр інфраструктури України****А. Пивоварський****Перший заступник Голови
Національного банку України****О.В. Писарук**

Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

Голова Нацкомфінпослуг

Голова НКЦПФР

Голова Державної служби
спеціального зв'язку та захисту
інформації України

Голова Державної регуляторної
служби України

І. Черкаський

І. Пашко

Т.З. Хромаєв

В.П. Зверєв

К.М. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Порядку надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій»	13.08.2010 № 137	12.10.2010 № 915/18210	Офіційний вісник України від 29.10.2010, № 80, стор. 136, стаття 2842, код акту 53105/2010	29.10.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 02.04.2012 № 423
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій»	02.04.2012 № 423	23.04.2012 № 601/20914	Офіційний вісник України від 07.05.2012, № 33, стор. 130, стаття 1246, код акту 61381/2012	07.05.2012	Наказ Міністерства фінансів України від 23.12.2015 № 1168
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій»	23.12.2015 № 1168	16.01.2016 № 80/28210	Офіційний вісник України від 05.02.2016, № 8, стор. 381, стаття 404, код акту 80532/2016	05.02.2016	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
23 грудня 2015 року № 1168

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України 16 січня
2016 р. за № 80/28210

ПОРЯДОК

надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає процедуру надання суб'єктом первинного фінансового моніторингу (далі - суб'єкт) на запит Державної служби фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу, а також форму, зміст та спосіб відправлення запиту про надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій та отримання інформації на такий запит.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

запит про надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій (крім фінансових операцій, пов'язаних із виплатою заробітної плати, сплатою загальнодержавних та місцевих податків і зборів) - документальне звернення Держфінмоніторингу, яке направляється до суб'єкта з метою отримання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій (далі - Запит);

здійшені фінансові операції (крім фінансових операцій, пов'язаних із виплатою заробітної плати, сплатою загальнодержавних та місцевих податків і зборів) - фінансові операції (спроба проведення фінансових операцій), проведені за період, що передує даті отримання суб'єктом Запиту;

інформація щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій (крім фінансових операцій, пов'язаних із виплатою заробітної плати, сплатою загальнодержавних та місцевих податків і зборів) - виявлена суб'єктом інформація про фінансові операції клієнта за Запитом;

об'єктивні причини - обставини, що не дають можливості суб'єктам забезпечити дотримання строків, встановлених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон) для подання інформації на запит Держфінмоніторингу, а саме: значний обсяг інформації, що запитується, необхідність копіювання або сканування значної кількості документів, одержання даних з архівів, подання інформації в паперовій формі тощо;

ознаки, за якими здійснюється відстеження (моніторинг) фінансових операцій, - ознаки, які визначають спільні риси фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та пов'язані з коштами, майном, майновими та немайновими правами, відстеження яких повинен здійснити суб'єкт;

фінансові операції, які будуть здійснені (крім фінансових операцій, пов'язаних із виплатою заробітної плати, сплатою загальнодержавних та місцевих податків та зборів), - фінансові операції (спроба проведення фінансових операцій), проведені за період, зазначений у Запиті, що не може перевищувати тридцять календарних днів після дати отримання суб'єктом Запиту.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі.

II. Відстеження (моніторинг) фінансових операцій

1. Держфінмоніторинг направляє суб'єкту Запит у разі, якщо об'єктом фінансового моніторингу є:

фінансова операція або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

фінансова(і) операція(ї) або клієнт, пов'язані із вчиненням суспільно небезпечного діяння, визначеного Кримінальним кодексом України як злочин, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

інформація про дії з активами, пов'язаними з відповідними учасниками фінансових операцій, які їх проводять, за умови наявності ризиків використання таких активів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також будь-яка інформація про такі дії чи події, активи та їх учасників, у тому числі зазначена у запиті уповноваженого органу іноземної держави, відповідно до частини третьої статті 23 Закону.

2. У Запиті вказується клієнт, фінансові операції якого підлягають відстеженню (моніторингу), період, за який повинна бути надана інформація, та може бути зазначена ознака, за якою суб'єкту необхідно надати інформацію про фінансові операції.

3. Суб'єкт повідомляє Держфінмоніторинг про фінансові операції (крім фінансових операцій, пов'язаних із виплатою заробітної плати, сплатою загальнодержавних та місцевих податків і зборів), які будуть здійснені впродовж періоду, зазначеного у Запиті, не пізніше наступного робочого дня після проведення кожної фінансової операції, крім фінансових операцій, про які він відповідно до Закону та в строки, встановлені Законом, зобов'язаний повідомляти.

4. У разі направлення Запиту про надання інформації про здійснені фінансові операції за період, що не перевищує ста вісімдесяти календарних днів, Держфінмоніторинг вказує ознаки, за якими суб'єкту необхідно надати інформацію про фінансові операції.

5. У разі направлення Запиту про надання інформації про здійснені фінансові операції за період, який перевищує сто вісімдесят календарних днів, Держфінмоніторинг вказує ознаки, за якими здійснюється відстеження (моніторинг) фінансових операцій.

6. Суб'єкт протягом десяти робочих днів з дати отримання Запиту повідомляє Держфінмоніторинг про здійснені фінансові операції (крім фінансових операцій, пов'язаних із виплатою заробітної плати, сплатою загальнодержавних та місцевих податків і зборів), про які раніше не було повідомлено.

7. У разі відсутності інформації про фінансові операції за період, визначений у Запиті, суб'єкт направляє до Держфінмоніторингу довідку про відсутність таких фінансових операцій з посиланням на дату та номер Запиту. Зазначена довідка про відсутність таких фінансових операцій з посиланням на дату та номер Запиту про надання інформації про фінансові операції, які будуть здійснені, надсилається у строк, який не перевищує п'яти робочих днів з дня закінчення визначеного у Запиті періоду.

Довідка на Запит про надання інформації про здійснені фінансові операції надсилається у строк, який не перевищує п'яти робочих днів з дня отримання суб'єктом Запиту.

III. Вимоги до форми, змісту та способу направлення Запиту та інформації на такий Запит

1. Інформація щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій подається до Держфінмоніторингу у вигляді повідомлень.

2. Запит направляється Держфінмоніторингом суб'єкту у такий спосіб:

суб'єкту - банку (філії іноземного банку) - в електронному вигляді засобами електронної пошти Національного банку України (далі - ЕП НБУ) чи у вигляді листа, викладеного у письмовій формі на офіційному бланку Держфінмоніторингу за підписом Голови Держфінмоніторингу чи його заступника або директора Департаменту фінансових розслідувань, за формою згідно з додатком 1 до цього Порядку, який надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єрського чи фельд'єгерського зв'язку. Часом та датою отримання суб'єктом - банком (філією іноземного банку) Запиту є час та дата отримання файлу на вузлі ЕП НБУ або час та дата, які зазначені на повідомленні про вручення, чи відмітка банку (філії іноземного банку) про час та дату отримання запиту Держфінмоніторингу;

суб'єкту - небанківській фінансовій установі - в електронному вигляді захищеними засобами електронної пошти (за умови наявності електронного обміну інформацією з Держфінмоніторингом) чи у вигляді листа, викладеного на офіційному бланку Держфінмоніторингу та підписаного Головою Держфінмоніторингу чи його заступником або директором Департаменту фінансових розслідувань, за формою згідно з додатком 1 до цього Порядку, який надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення чи кур'єрським або фельд'єгерським зв'язком. Часом та датою отримання суб'єктом - небанківською фінансовою установою запиту є час та дата отримання файлу на вузлі електронної пошти суб'єкта чи час та дата, які зазначені на повідомленні про вручення, або відмітка небанківської фінансової установи про час та дату отримання запиту Держфінмоніторингу.

Якщо Запит надійшов до суб'єкта після закінчення робочого дня, то днем надходження запиту до суб'єкта вважається наступний робочий день суб'єкта.

3. Відповідь на Запит або довідка про відсутність фінансових операцій за період, визначений у Запиті (далі - Довідка), направляється до Держфінмоніторингу у такий спосіб:

суб'єктом - банком (філією іноземного банку) - в електронному вигляді засобами ЕП НБУ чи у вигляді листа, який підписується керівником суб'єкта чи відповідальною особою та надсилається рекомендованим листом з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єрського чи фельд'єгерського зв'язку. Часом та датою отримання Держфінмоніторингом відповіді/Довідки на Запит є час та дата отримання файлу на вузлі ЕП НБУ або час та дата, які зазначені на повідомленні про вручення, чи відмітка Держфінмоніторингу про час та дату отримання відповіді;

суб'єктом - небанківською фінансовою установою - в електронному вигляді захищеними засобами електронної пошти (за умови наявності електронного обміну інформацією з суб'єктом) чи у вигляді листа, який підписується керівником суб'єкта або відповідальною особою, рекомендованим листом з повідомленням про вручення або кур'єрським чи фельд'єгерським зв'язком. Час та дата отримання Держфінмоніторингом відповіді/Довідки на Запит визначаються

на підставі технологічних протоколів роботи електронної пошти Держфінмоніторингу, або часу та дати, які зазначені на повідомленні про вручення, чи відмітки Держфінмоніторингу про час та дату отримання відповіді.

IV. Порядок подачі суб'єктом до Держфінмоніторингу заяв про збільшення строку подання запитуваної інформації

1. У разі якщо суб'єкт не має можливості забезпечити з об'єктивних причин дотримання строків, встановлених пунктами 3 та 6 розділу II цього Порядку, він подає до Держфінмоніторингу заяву про збільшення строку подання запитуваної інформації (далі - заява) (крім інформації, що може бути пов'язана з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також інформації, яка може бути пов'язана із зупиненням фінансової операції (фінансових операцій)).

2. Заява подається до Держфінмоніторингу не пізніше 14 години другого робочого дня з дня надходження запиту.

3. Заява подається суб'єктами до Держфінмоніторингу у такий спосіб:

1) суб'єктами - банками (філіями іноземних банків) - в електронному вигляді засобами ЕП НБУ на електронну адресу Держфінмоніторингу sdfm@u0qm, а у разі виникнення ситуацій, що призводять до неможливості подачі до Держфінмоніторингу заяви в електронному вигляді засобами ЕП НБУ, - рекомендованим листом з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єрського чи фельд'єгерського зв'язку.

Датою та часом отримання Держфінмоніторингом заяви є дата та час надходження заяви на вузол системи ЕП НБУ Держфінмоніторингу, а у разі направлення заяви рекомендованим листом з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єрського чи фельд'єгерського зв'язку - відмітка Держфінмоніторингу про час та дату отримання заяви від банку (філії іноземного банку);

2) суб'єктами - небанківськими фінансовими установами:

засобами факсимільного зв'язку за номером, вказаним у запиті, з подальшим направленням до Держфінмоніторингу оригіналу заяви рекомендованим листом з повідомленням про його вручення. Датою та часом отримання Держфінмоніторингом заяви вважаються дата та час, які вказуються у звіті про відправлення факсу;

захищеними засобами електронної пошти (за умови наявності електронного обміну інформацією з Держфінмоніторингом) з подальшим направленням до Держфінмоніторингу оригіналу заяви рекомендованим листом з повідомленням про його вручення. Дата та час отримання Держфінмоніторингом заяви від небанківської фінансової установи визначаються на підставі технологічних протоколів роботи електронної пошти Держфінмоніторингу;

засобами електронної пошти на адресу zayava@sdfm.gov.ua з подальшим направленням до Держфінмоніторингу оригіналу заяви рекомендованим листом з повідомленням про його вручення. Дата та час отримання Держфінмоніторингом заяви від небанківської фінансової установи визначаються на підставі технологічних протоколів роботи електронної пошти Держфінмоніторингу;

у разі виникнення ситуацій, що призводять до неможливості подачі до Держфінмоніторингу заяви засобами факсимільного зв'язку або засобами електронної пошти, - рекомендованим листом з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єрського чи фельд'єгерського зв'язку. Датою та часом отримання заяви від суб'єкта - небанківської фінансової установи вважається відмітка Держфінмоніторингу про час та дату її отримання.

4. У заяві надається така інформація:

1) реквізити суб'єкта - повне найменування; ідентифікаційний код за ЄДРПОУ; прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків) або номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії; обліковий ідентифікатор суб'єкта; номер телефону/факсу для зворотного зв'язку;

2) дата, номер Запиту (реєстрації у Держфінмоніторингу);

3) кількість фінансових операцій, інформацію про які необхідно подати суб'єкту до Держфінмоніторингу у вигляді повідомлень у зв'язку з виконанням Запиту;

4) дата, час отримання Запиту;

5) відомості про об'єктивні причини необхідності продовження строків подачі інформації на Запит (кількість фінансових операцій, щодо яких необхідно надати відповідь, об'єм інформації, що потребує сканування, тощо);

6) строки, необхідні для підготовки інформації на Запит;

7) посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка підписує заяву.

Якщо дата Запиту не збігається з датою його отримання, суб'єкт може надати додаткову інформацію щодо підтвердження дати отримання Запиту (за наявності).

У заяві може міститись інформація щодо декількох Запитів.

Зразок заяви про збільшення строків подання запитуваної інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій наведено в додатку 2 до цього Порядку.

5. У разі недотримання суб'єктом вимог, встановлених пунктом 4 цього розділу, Держфінмоніторинг залишає заяву без розгляду по суті та невідкладно повідомляє про це суб'єкта:

банк (філію іноземного банку) - в електронному вигляді засобами ЕП НБУ шляхом направлення суб'єкту відповідного повідомлення;

небанківську фінансову установу - засобами факсимільного зв'язку або захищеними засобами електронної пошти шляхом направлення до суб'єкта відповідного повідомлення з подальшим направленням оригіналу повідомлення рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Після отримання суб'єктом від Держфінмоніторингу такого повідомлення він має право повторно направити до Держфінмоніторингу заяву з дотриманням строків, передбачених пунктом 2 цього розділу.

V. Порядок розгляду Держфінмоніторингом заяв про збільшення строку подання запитуваної інформації

1. Розгляд заяв та прийняття рішень за результатами розгляду цих заяв Держфінмоніторингом здійснюється до закінчення другого робочого дня з дня одержання Запиту суб'єктом.

До розгляду приймаються заяви, які надійшли не пізніше 14 години другого робочого дня з дня надходження до суб'єкта запиту.

Держфінмоніторинг залишає без розгляду заяву, якщо Запит до суб'єкта, на підставі якого надійшла заява, був направлений стосовно інформації, що може бути пов'язана з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також інформації, яка може бути пов'язана із зупиненням фінансової операції (фінансових операцій).

2. Погодження збільшення строків, необхідних суб'єкту для подання інформації на Запит, здійснюється Держфінмоніторингом за результатами розгляду зазначених у заяві суб'єкта об'єктивних причин терміновості отримання такої інформації для забезпечення якісного та своєчасного виконання завдань та функцій, покладених на Держфінмоніторинг.

3. За результатами розгляду заяв Держфінмоніторинг приймає рішення, яке вноситься до Реєстру розгляду заяв про збільшення строків подання Держфінмоніторингу запитуваної інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій (далі - Реєстр), який ведеться за формою, наведеною в додатку 3 до цього Порядку, та направляє до суб'єкта витяг з Реєстру, в якому зазначаються результати прийнятого Держфінмоніторингом рішення щодо погодження строків подання запитуваної інформації.

4. Витяги з Реєстру направляються до суб'єктів у такий спосіб:

1) суб'єктам - банкам (філіям іноземних банків) - в електронному вигляді засобами ЕП НБУ на адресу вузла ЕП НБУ, встановленого в банку (філії іноземного банку), чи рекомендованим листом з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єрського чи фельд'єгерського зв'язку.

Датою та часом отримання банком (філією іноземного банку) витягу з Реєстру є дата та час надходження витягу з Реєстру на вузол ЕП НБУ, встановлений у банку (філії іноземного банку), а у разі направлення Держфінмоніторингом витягу з Реєстру рекомендованим листом з повідомлен-

ням про вручення або за допомогою кур'єрського чи фельд'єгерського зв'язку - відмітка банку (філії іноземного банку) про час та дату отримання від Держфінмоніторингу витягу з Реєстру;

2) суб'єктам - небанківським фінансовим установам:

засобами факсимільного зв'язку за номером, вказаним у заяві, з подальшим направленням витягу з Реєстру рекомендованим листом з повідомленням про його вручення. Датою та часом отримання витягу з Реєстру є дата та час, які вказуються у звіті про відправлення факсу; або

захищеними засобами електронної пошти (за умови наявності електронного обміну інформацією з Держфінмоніторингом) з подальшим направленням витягу з Реєстру рекомендованим листом з повідомленням про його вручення. Дата та час відправлення Держфінмоніторингом витягу з Реєстру визначаються на підставі технологічних протоколів роботи електронної пошти Держфінмоніторингу;

засобами електронної пошти з подальшим направленням витягу з Реєстру рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Дата та час відправлення Держфінмоніторингом витягу з Реєстру визначаються на підставі технологічних протоколів роботи електронної пошти Держфінмоніторингу;

у разі виникнення ситуацій, що призводять до неможливості направлення суб'єкту - небанківській фінансовій установі витягу з Реєстру засобами факсимільного зв'язку або засобами електронної пошти, - рекомендованим листом з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єрського чи фельд'єгерського зв'язку.

Датою та часом отримання суб'єктом - небанківською фінансовою установою витягу з Реєстру від Держфінмоніторингу, направленого рекомендованим листом з повідомленням про вручення засобами кур'єрського або фельд'єгерського зв'язку, вважається відмітка про час та дату отримання суб'єктом - небанківською фінансовою установою витягу з Реєстру.

Витяг з Реєстру направляється до суб'єкта в день прийняття рішення, але не пізніше другого робочого дня з дня одержання запиту суб'єктом.

У разі необхідності за наявності письмового звернення суб'єкта Держфінмоніторинг надсилає суб'єкту завірений витяг з Реєстру.

5. Склад реквізитів, структура та опис файлів електронного обміну з суб'єктами визначаються Міністерством фінансів України за погодженням із Держфінмоніторингом та суб'єктами державного фінансового моніторингу, які здійснюють регулювання і нагляд за суб'єктами відповідно до вимог частини першої статті 14 Закону.

**Заступник директора Департаменту
податкової, митної політики та
методології бухгалтерського обліку**

Ю.П. Романюк

Додаток 1
до Порядку надання інформації
щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій
(пункт 2 розділу III)

(найменування та місцезнаходження
суб'єкта первинного фінансового
моніторингу)

ЗАПИТ

про надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта

Відповідно до вимог пункту 11 частини другої статті 6, пункту 10 частини другої статті 18 та частини третьої статті 23 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Держфінмоніторинг просить забезпечити відстеження (моніторинг) фінансових операцій клієнта _____ за період _____

РОЗДІЛ IV.

(окрім фінансових операцій, пов'язаних із виплатою заробітної плати, сплатою загальнодержавних та місцевих податків і зборів).

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Додаток 2
до Порядку надання інформації
щодо відстеження (моніторингу)
фінансових операцій
(пункт 4 розділу IV)

ЗАЯВА про збільшення строків подання запитуваної інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій

_____ (дата)

_____ (номер)

Відомості щодо суб'єкта первинного фінансового моніторингу (заявника):

_____ заявник (повне найменування; ідентифікаційний код за ЄДРПОУ; прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи – підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб – платників податків) або номер (та за наявності – серія) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії; обліковий ідентифікатор)

_____ (телефон/факс суб'єкта первинного фінансового моніторингу для зворотного зв'язку)

Відомості щодо запиту(ів):

_____ (дата та номер запиту (реєстрації у Держфінмоніторингу), кількість операцій, інформацію про які суб'єкт має надати Держфінмоніторингу у вигляді повідомлень, дата, час отримання запиту, прізвище посадової особи Держфінмоніторингу, що визначена в запиті)

Загальна кількість операцій, інформацію про які суб'єкт має надати Держфінмоніторингу у вигляді повідомлень, на виконання запитів _____

(заповнюється у разі, якщо запитів декілька)

За наявності інформація щодо підтвердження дати отримання запиту(ів)

_____ (заповнюється у разі, якщо дата запиту не збігається з датою його отримання)

Інформація щодо продовження строків:

неможливо забезпечити дотримання строків, установлених пунктами 3 та 6 розділу II Порядку надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій, з таких об'єктивних причин:

_____ (об'єктивні причини необхідності перенесення строків подання інформації)

Для виконання запиту заявнику необхідно _____

(кількість додаткових робочих днів, що необхідні для виконання запиту(ів))

ЗАЯВНИК В ОСОБІ:

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (підпис)

«__» _____ 20__ року

Додаток 3
до Порядку надання інформації
щодо відстеження (моніторингу)
фінансових операцій
(пункт 3 розділу V)

РЕЄСТР

розгляду заяв про збільшення строків подання Держфінмоніторингу
запитуваної інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових
операцій

№ з/п	Відомості про суб'єкта первинного фінансового моніторингу			Відомості про запит			Відомості про заяву			Рішення про погодження		
	найменування	код за ЄДРПОУ	обліковий ідентифікатор	дата	номер	дата отримання	дата	номер	дата та час отримання	дата	кількість додаткових робочих днів, узгоджених для виконання запиту(ів)	кінцевий термін подання повідомлень
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

(посада)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«__» _____ року

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій» прийнятий з метою забезпечення реалізації вимог пункту 11 частини другої статті 6, пункту 10 частини другої статті 18 та частини третьої статті 23 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» для удосконалення процедури надання суб'єктом первинного фінансового моніторингу на запит Держфінмоніторингу інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу.

Порядок надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій складається з п'яти розділів:

I. Загальні положення (визначені цілі правового регулювання та термінологія).

II. Відстеження (моніторинг) фінансових операцій (визначені випадки направлення Держфінмоніторингом запиту про відстеження (моніторинг) фінансових операцій, вимоги до запиту, та дії суб'єкта первинного фінансового моніторингу на виконання запиту).

III. Вимоги до форми, змісту та способу направлення Запиту та інформації на такий Запит.

IV. Порядок подачі суб'єктом до Держфінмоніторингу заяв про збільшення строку подання запитуваної інформації.

V. Порядок розгляду Держфінмоніторингом заяв про збільшення строку подання запитуваної інформації.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

28.12.2015

м. Київ

№ 1200

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

22 січня 2016 р. за № 123/28253

Про затвердження Порядку прийняття Державною службою фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій

Відповідно до пунктів 17, 18 частини другої статті 6, частин другої, третьої, п'ятої статті 17 та абзацу третього частини третьої статті 23 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», з метою визначення процедури зупинення фінансових операцій, стосовно яких є достатні підстави вважати, що фінансова операція або її учасники, їх діяльність чи джерела походження активів пов'язані із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин або за яке передбачені міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій), чи якщо її учасником або вигодоодержувачем за фінансовою операцією є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок прийняття Державною службою фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 14 вересня 2012 року № 992 «Про затвердження Порядку прийняття Державною службою фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05 жовтня 2012 року за № 1694/22006.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Романюк Ю. П.) спільно з Департаментом фінансових розслідувань Державної служби фінансового моніторингу України (Хилюк В. П.) забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О. Л. та заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Зубрія В. П.

Міністр

Н. Ярьсько

ПОГОДЖЕНО:

Міністр внутрішніх
справ України

А.Б. Аваков

Голова Державної
регуляторної служби України

К.М. Ляпіна

Перший заступник Голови
Національного банку України

О.В. Писарук

Міністр економічного
розвитку і торгівлі України

А. Абронавичус

Перший заступник Голови
Служби безпеки України

В. Трепак

Голова НКЦПФР

Т.З. Хромаєв

Голова Нацкомфінпослуг

І. Пашко

Голова Державної служби
спеціального зв'язку та захисту
інформації України

Л.О. Євдоченко

Голова Державної служби
фінансового моніторингу України

І.Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Порядку прийняття Державним комітетом фінансового моніторингу України рішення про подальше зупинення проведення фінансової операції, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності»	19.04.2006 № 74	04.05.2006 № 514/12388	Офіційний вісник України від 24.05.2006, № 19, стор. 118, стаття 1394, код акту 36214/2006	15.05.2006	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 28.09.2010 № 172
2.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Порядку прийняття Державним комітетом фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій»	28.09.2010 № 172	15.11.2010 № 1111/18406	Офіційний вісник України від 03.12.2010, № 90, стор. 36, стаття 3185, код акту 53552/2010	03.12.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 14.09.2012 № 992
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку прийняття Державною службою фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій»	14.09.2012 № 992	05.10.2012 № 1694/22006	Офіційний вісник України від 26.10.2012, № 79, стор. 62, стаття 3207, код акту 63843/2012	26.10.2012	Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2015 № 1200

Історична довідка нормативно-правового акту:						
4.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку прийняття Державною службою фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій»	28.12.2015 № 1200	22.01.2016 № 123/28253	Офіційний вісник України від 12.02.2016, № 10, стор. 98, стаття 454, код акту 80597/2016	12.02.2016	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
28 грудня 2015 року № 1200
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
22 січня 2016 р. за № 123/28253

ПОРЯДОК

прийняття Державною службою фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій

І. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено з метою реалізації пунктів 17, 18 частини другої статті 6, частин другої, третьої, п'ятої статті 17 та частини третьої статті 23 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон).

2. У цьому Порядку термін «моніторинг фінансової операції» означає сукупність заходів, які здійснюються суб'єктом первинного фінансового моніторингу та спрямовані на подання інформації про фінансову операцію відповідної особи до Державної служби фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) у вигляді повідомлення про фінансову операцію з відповідною ознакою фінансової операції, визначеною Законом.

Інші терміни, які використані у цьому Порядку, вживаються у значеннях, наведених у Законі.

3. Цим Порядком визначено процедуру прийняття відповідних рішень та надання відповідних доручень Держфінмоніторингом, а саме:

про зупинення/поновлення суб'єктом первинного фінансового моніторингу проведення або забезпечення проведення моніторингу фінансової (фінансових) операції (операцій) відповідної особи на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави - відповідно до абзацу третього частини третьої статті 23 Закону;

про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) - відповідно до частини другої статті 17 Закону;

про зупинення видаткових фінансових операцій - відповідно до частини третьої статті 17 Закону;

про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операцій) (видаткових фінансових операцій) - відповідно до абзацу третього частини п'ятої статті 17 Закону;

про скасування свого рішення про подальше зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операцій) - відповідно до абзацу другого частини п'ятої статті 17 Закону;

про скасування свого рішення про зупинення видаткових фінансових операцій - відповідно до абзацу другого частини п'ятої статті 17 Закону.

4. Рішення та доручення Держфінмоніторингу, визначені пунктом 3 цього розділу, приймаються (надаються) Головою Держфінмоніторингу або особою, яка виконує його обов'язки.

Такі рішення та доручення оформлюються в письмовій формі на офіційному бланку Держфінмоніторингу за формою, визначеною в додатку до цього Порядку.

5. Держфінмоніторинг приймає рішення або надає відповідні доручення за наявності таких підстав:

у разі отримання запиту уповноваженого органу іноземної держави - відповідно до абзацу третього частини третьої статті 23 Закону;

у разі отримання повідомлення (повідомлень) про фінансову (фінансові) операцію (операції), здійснення якої (яких) зупинено на підставі частини першої статті 17 Закону, - відповідно до частини другої статті 17 Закону;

виникнення підозр - відповідно до частини третьої статті 17 Закону;

наявність мотивованої підозри - відповідно до абзацу третього частини п'ятої статті 17 Закону.

Якщо за результатами перевірки ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або вчинення іншого злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, не підтверджуються, приймаються рішення відповідно до абзацу другого частини п'ятої статті 17 Закону.

6. Держфінмоніторинг приймає відповідні рішення або надає відповідні доручення стосовно таких фінансових операцій:

фінансова (фінансові) операція (операції), яка (які) містить (містять) ознаки, передбачені статтями 15 та/або 16 Закону, - відповідно до частини другої статті 17 Закону;

фінансові операції із зарахування чи списання коштів, що відбувається в результаті дій, які містять ознаки вчинення злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, - відповідно до частини другої статті 17 Закону;

фінансова (фінансові) операція (операції), якщо її учасником або вигодоодержувачем є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону здійснення фінансових операцій), - відповідно до частини другої статті 17 Закону;

видаткові фінансові операції - відповідно до частини третьої статті 17 Закону;

фінансову (фінансові) операцію (операції), щодо якої (яких) отримано запит уповноваженого органу іноземної держави, - відповідно до абзацу третього частини третьої статті 23 Закону.

7. Рішення та доручення Держфінмоніторингу щодо зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) або видаткових фінансових операцій підлягають негайному виконанню суб'єктом первинного фінансового моніторингу з моменту їх отримання.

Рішення та доручення можуть доводитись до виконання суб'єкту первинного фінансового моніторингу в електронному або паперовому вигляді.

8. Держфінмоніторинг повідомляє про прийняття рішення щодо зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) або видаткових фінансових операцій правоохоронні органи, уповноважені приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України у порядку, визначеному законодавством.

9. Зупинення та поновлення здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій) відбувається у порядку, визначеному суб'єктами державного фінансового моніторингу, які здійснюють державне регулювання і нагляд за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу в межах їх повноважень.

Повідомлення про фінансову (фінансові) операцію (операції) та/або спроби її (їх) здійснення подаються до Держфінмоніторингу у випадках, встановлених Законом та цим Порядком, з відповідною ознакою здійснення фінансових операцій, визначеною законодавством на момент направлення такого повідомлення.

10. У разі отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідного рішення та/або доручення Держфінмоніторингу після закінчення робочого дня днем надходження (моментом отримання) є наступний робочий день такого суб'єкта.

У такому разі суб'єкт первинного фінансового моніторингу забезпечує виконання відповідного рішення та/або доручення, починаючи з моменту отримання до дня закінчення строку зупинення фінансової операції (фінансових операцій), зазначеного у відповідному рішенні та/або дорученні Держфінмоніторингу.

II. Зупинення чи поновлення проведення або забезпечення проведення моніторингу фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідної особи за дорученням Держфінмоніторингу на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави відповідно до абзацу третього частини третьої статті 23 Закону

1. У разі надходження до Держфінмоніторингу запиту уповноваженого органу іноземної держави про зупинення чи поновлення проведення або забезпечення проведення моніторингу фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідної особи вказана інформація негайно обробляється та аналізується Держфінмоніторингом.

2. За результатами аналізу отриманого запиту уповноваженого органу іноземної держави Держфінмоніторинг невідкладно розглядає питання про зупинення чи поновлення проведення або забезпечення проведення моніторингу фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідної особи.

3. Доручення Держфінмоніторингу про зупинення проведення або забезпечення проведення моніторингу фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідної особи надсилається до суб'єкта первинного фінансового моніторингу негайно, але не пізніше наступного робочого дня з дня його підписання.

Зміст доручення формулюється Держфінмоніторингом залежно від суті запиту уповноваженого органу іноземної держави.

Строк зупинення проведення або забезпечення проведення моніторингу таких фінансових (фінансової) операцій (операції) встановлюється Держфінмоніторингом відповідно до строку, визначеного у запиті уповноваженого органу іноземної держави.

4. У разі якщо на момент отримання доручення Держфінмоніторингу фінансова операція вже проведена, суб'єкт первинного фінансового моніторингу негайно, але не пізніше наступного робочого дня зобов'язаний забезпечити моніторинг такої фінансової операції відповідної особи, а також інших фінансових операцій, в уточненні яких виникла необхідність чи які є підозрілими, чи/або відносно яких виникають підозри.

5. У разі надходження від уповноваженого органу іноземної держави інформації (запиту) щодо поновлення проведення фінансової операції вона негайно розглядається Держфінмоніторингом.

Доручення Держфінмоніторингу про поновлення проведення фінансової операції відповідної особи надсилається до суб'єкта первинного фінансового моніторингу не пізніше наступного робочого дня з дня його підписання.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу поновлює проведення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави відповідно до абзацу восьмого частини п'ятої статті 17 Закону.

III. Подальше зупинення фінансової операції за рішенням Держфінмоніторингу відповідно до частини другої статті 17 Закону

1. У разі надходження до Держфінмоніторингу від суб'єкта первинного фінансового моніторингу повідомлення про зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) відповідно до частини першої статті 17 Закону вказана інформація негайно обробляється та аналізується.

2. За результатами розгляду такої інформації Держфінмоніторинг відповідно до частини другої статті 17 Закону може прийняти рішення про подальше зупинення такої фінансової (фінансових) операції (операцій) на строк до п'яти робочих днів.

Рішення про подальше зупинення такої фінансової (фінансових) операції (операцій) приймається Держфінмоніторингом не пізніше наступного робочого дня з дня надходження повідомлення від суб'єкта первинного фінансового моніторингу та негайно надсилається до суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

3. У разі прийняття Держфінмоніторингом рішення про подальше зупинення проведення фінансової (фінансових) операції (операцій) Держфінмоніторинг відповідно до частини другої статті 17 Закону негайно після прийняття такого рішення повідомляє правоохоронні органи, уповноважені приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

4. У разі неприйняття рішення про подальше зупинення проведення фінансової (фінансових) операції (операцій) відповідно до частини другої статті 17 Закону Держфінмоніторинг у разі виникнення підозр може прийняти рішення про зупинення видаткових фінансових операцій відповідно до частини третьої статті 17 Закону.

5. У разі якщо за результатами перевірки ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або вчинення іншого злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, не підтверджуються, Держфінмоніторинг негайно приймає рішення про скасування свого рішення про подальше зупинення проведення фінансової (фінансових) операції (операцій).

Про прийняте рішення Держфінмоніторинг негайно повідомляє суб'єкта первинного фінансового моніторингу, направивши йому відповідне рішення.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу поновлює проведення фінансових операцій відповідно до абзаців п'ятого - сьомого частини п'ятої статті 17 Закону.

IV. Зупинення видаткових фінансових операцій за рішенням Держфінмоніторингу відповідно до частини третьої статті 17 Закону

1. Держфінмоніторинг у разі виникнення підозр може прийняти рішення про зупинення видаткових фінансових операцій на строк до п'яти робочих днів. Строк такого зупинення зазначається у рішенні Держфінмоніторингу.

Перебіг строку зупинення видаткових фінансових операцій починається з часу та дати отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідного рішення.

2. У разі прийняття такого рішення Держфінмоніторинг негайно надсилає його суб'єкту первинного фінансового моніторингу та негайно повідомляє правоохоронні органи, уповноважені приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

3. У разі зупинення видаткових фінансових операцій відповідно до частини третьої статті 17 Закону прибуткові фінансові операції не зупиняються. При цьому суб'єкт первинного фінансового моніторингу в день проведення, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня здійснення прибуткової операції зобов'язаний повідомити про здійснення прибуткових фінансових операцій та/або спробу здійснення видаткових фінансових операцій Держфінмоніторингу.

4. У разі якщо за результатами перевірки ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або вчинення іншого злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, не підтверджуються, Держфінмоніторинг негайно приймає рішення про скасування свого рішення про зупинення видаткових фінансових операцій.

Про прийняте рішення Держфінмоніторинг негайно повідомляє суб'єкта первинного фінансового моніторингу, надіславши йому відповідне рішення.

V. Прийняття Держфінмоніторингом рішення щодо продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій) відповідно до абзацу третього частини п'ятої статті 17 Закону

1. У разі прийняття Держфінмоніторингом рішення щодо подальшого зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) або зупинення видаткових фінансових операцій Держфінмоніторинг проводить аналітичну роботу, збирає необхідну додаткову інформацію, обробляє, аналізує її та перевіряє.

2. У разі підтвердження мотивованої підозри Держфінмоніторинг протягом строку подальшого зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) або зупинення видаткових фінансових операцій готує відповідний узагальнений матеріал або додатковий узагальнений матеріал і подає його до правоохоронних органів, уповноважених приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

У такому разі строк зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) продовжується Держфінмоніторингом з наступного робочого дня після подання відповідного узагальненого матеріалу або додаткового узагальненого матеріалу за умови, що загальний строк такого зупинення не перевищуватиме 30 робочих днів.

3. Держфінмоніторинг інформує відповідного суб'єкта первинного фінансового моніторингу про дату закінчення строку зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) шляхом надіслання відповідного рішення.

4. У разі якщо за результатами перевірки ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або вчинення іншого злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, не підтверджуються, Держфінмоніторинг негайно приймає рішення про скасування свого рішення про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції).

Про прийняте рішення Держфінмоніторинг негайно повідомляє суб'єкта первинного фінансового моніторингу, надіславши йому відповідне рішення.

VI. Обмін інформацією між Держфінмоніторингом та суб'єктами первинного фінансового моніторингу

1. Доведення Держфінмоніторингом до суб'єкта первинного фінансового моніторингу прийнятих відповідно до цього Порядку рішень та наданих доручень здійснюється:

до суб'єкта первинного фінансового моніторингу банку (філії іноземного банку) - в електронному вигляді засобами електронної пошти Національного банку України чи в паперовому вигляді поштою рекомендованим листом з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єра або фельд'єгерського зв'язку. Часом і датою доведення рішення та/або доручення до банку (філії іноземного банку) є час і дата отримання банком (філією іноземного банку) цього файлу на вузлі електронної пошти Національного банку України або час і дата, зазначені на повідомленні про вручення, або час і дата, які зазначені кур'єром на обох примірниках рішення та/або доручення, або фельд'єгерем в реєстрі;

до суб'єкта первинного фінансового моніторингу - небанківської фінансової установи, яким запроваджено електронний обмін інформацією з Держфінмоніторингом, - в електронному вигляді захищеними засобами електронної пошти чи в паперовому вигляді рекомендованими листами з повідомленнями про їх вручення, чи за допомогою кур'єра або фельд'єгерського зв'язку. Часом та датою доведення рішення та/або доручення є час та дата отримання небанківською фінансовою установою зазначеного файлу чи час та дата, які зазначені на повідомленні про вручення, чи відмітка суб'єкта первинного фінансового моніторингу про час та дату отримання рішення або доручення Держфінмоніторингу, або час і дата, які зазначені кур'єром на обох примірниках рішення та/або доручення, або фельд'єгерем в реєстрі;

до іншого суб'єкта первинного фінансового моніторингу, яким запроваджено електронний обмін інформацією з Держфінмоніторингом, - в електронному вигляді захищеними засобами електронної пошти чи в паперовому вигляді рекомендованими листами з повідомленнями про їх вручення або за допомогою кур'єра або фельд'єгерського зв'язку. Часом та датою доведення рішення та/або доручення є час та дата отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу зазначеного файлу чи час та дата, які зазначені на повідомленні про вручення, чи відмітка такого суб'єкта первинного фінансового моніторингу про час та дату отримання рішення або доручення Держфінмоніторингу, або час і дата, які зазначені кур'єром на обох примірниках рішення та/або доручення, або фельд'єгерем в реєстрі.

2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу після надходження відповідного рішення або доручення зобов'язаний негайно, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня його отримання повідомити Держфінмоніторинг про факт отримання рішення або доручення із зазначенням відомостей щодо забезпечення його виконання.

У такому листі зазначається така інформація:

час та дата отримання рішення або доручення;

забезпечення виконання рішення або доручення в частині зупинення чи поновлення або забезпечення моніторингу фінансових операцій;

залишок коштів на рахунку клієнта, фінансові операції (кошти) за яким були зупинені, та у разі зупинення фінансових операцій на транзитних рахунках суб'єкта первинного фінансового моніторингу - про залишок коштів на таких рахунках в межах зарахованих сум, на момент зупинення фінансових операцій.

3. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний негайно, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня отримання від клієнта звернення щодо зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) направити листом таке звернення (копію) до Держфінмоніторингу.

У разі надання суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповіді на таке звернення клієнта, такий суб'єкт зобов'язаний негайно, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня надання відповіді надіслати її копію до Держфінмоніторингу.

4. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний негайно, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня поновлення проведення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) або видаткових фінансових операцій надіслати до Держфінмоніторингу лист про таке поновлення (із зазначенням відомостей щодо підстав, часу та дати поновлення проведення фінансових операцій).

5. Склад реквізитів, структура та опис файлів електронного інформаційного обміну визначаються: Національним банком України - для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк України відповідно до пункту 1 частини першої статті 14 Закону; Міністерством фінансів України - для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики та
методології бухгалтерського обліку**

Ю.П. Романюк

Додаток
до Порядку прийняття Державною
службою фінансового моніторингу
України рішення про зупинення фінан-
сових операцій

№ _____
(дата)

_____ (місто)

Рішення/Доручення

(визначається тип документа: рішення або доручення)

про _____
(назва рішення/доручення)

(найменування (прізвище, ім'я та по батькові) суб'єкта та/або його відокремленого підрозділу, код за ЄДРПОУ або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті))

(правові підстави для прийняття рішення/доручення Держфінмоніторингом з посиланнями на норму Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»)

(інформація, які саме фінансові операції зупиняються чи поновлюються або фінансовий моніторинг яких необхідно забезпечити)

(вказується, на який строк здійснюється зупинення чи моніторинг або з якої дати поновлюються фінансові операції)

(за наявності зазначається інша інформація, яка може бути пов'язана з виконанням цього рішення або доручення)

Уповноважена особа
Держфінмоніторингу

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку прийняття Державною службою фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій» прийнятий відповідно до пунктів 17, 18 частини другої статті 6, частин другої, третьої, п'ятої статті 17 та абзацу третього частини третьої статті 23 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», з метою визначення процедури зупинення фінансових операцій, стосовно яких є достатні підстави вважати, що фінансова операція або її учасники, їх діяльність чи джерела походження активів пов'язані із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин або за яке передбачені міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій), чи якщо її учасником або вигодоодержувачем за фінансовою операцією є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

Порядок прийняття Державною службою фінансового моніторингу України рішення про зупинення фінансових операцій складається з шести розділів:

I. Загальні положення (визначені цілі правового регулювання та термінологія. Встановлено, що Порядок визначає процедуру прийняття відповідних рішень та надання відповідних доручень Держфінмоніторингом, а саме:

- про зупинення/поновлення суб'єктом первинного фінансового моніторингу проведення або забезпечення проведення моніторингу фінансової (фінансових) операції (операцій) відповідної особи на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави - відповідно до абзацу третього частини третьої статті 23 Закону;

- про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) - відповідно до частини другої статті 17 Закону;

- про зупинення видаткових фінансових операцій - відповідно до частини третьої статті 17 Закону;

- про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операцій) (видаткових фінансових операцій) - відповідно до абзацу третього частини п'ятої статті 17 Закону;

- про скасування свого рішення про подальше зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операцій) - відповідно до абзацу другої частини п'ятої статті 17 Закону;

- про скасування свого рішення про зупинення видаткових фінансових операцій - відповідно до абзацу другої частини п'ятої статті 17 Закону).

II. Зупинення чи поновлення проведення або забезпечення проведення моніторингу фінансових (фінансової) операцій (операцій) відповідної особи за дорученням Держфінмоніторингу на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави відповідно до абзацу третього частини третьої статті 23 Закону

III. Подальше зупинення фінансової операції за рішенням Держфінмоніторингу відповідно до частини другої статті 17 Закону

IV. Зупинення видаткових фінансових операцій за рішенням Держфінмоніторингу відповідно до частини третьої статті 17 Закону

V. Прийняття Держфінмоніторингом рішення щодо продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операцій) (видаткових фінансових операцій) відповідно до абзацу третього частини п'ятої статті 17 Закону

VI. Обмін інформацією між Держфінмоніторингом та суб'єктами первинного фінансового моніторингу

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ**НАКАЗ****26.07.2013****м. Київ****№ 695**

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

16 серпня 2013 р. за № 1420/23952

Про затвердження Порядку повідомлення суб'єкта первинного фінансового моніторингу про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) та інформування суб'єктів фінансового моніторингу про прийняті судами рішення

Відповідно до пункту 18 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», підпункту 64 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого Указом Президента України від 08 квітня 2011 року № 446, та з метою встановлення процедури повідомлення суб'єктів первинного фінансового моніторингу про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) та інформування суб'єктів фінансового моніторингу про прийняті судами рішення

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок повідомлення суб'єктів первинного фінансового моніторингу про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) та інформування суб'єктів фінансового моніторингу про прийняті судами рішення, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 13 серпня 2010 року № 135 «Про затвердження Порядку інформування суб'єктів первинного фінансового моніторингу про порушення або закриття кримінальної справи та повідомлення суб'єктів фінансового моніторингу про прийняті судами рішення», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 13 жовтня 2010 року за № 920/18215.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) спільно з Департаментом фінансових розслідувань Державної служби фінансового моніторингу України (Хилюк В. П.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

РОЗДІЛ IV.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра фінансів України Мярковського А. І. та заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Зубрія В. П.

В. о. Міністра

А. Мярковський

ПОГОДЖЕНО:

Міністр інфраструктури України

В.В. Козак

Перший заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України

А.А. Максюта

Заступник Голови

Національного банку України

О.О. Ткаченко

Голова Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку

Д. Тевелєв

Голова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Б. Візіров

Голова Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва

М.Ю. Бродський

В. о. Голови Державної служби фінансового моніторингу України

В.П. Зубрій

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Порядку інформування суб'єктів первинного фінансового моніторингу про порушення або закриття кримінальної справи та повідомлення суб'єктів фінансового моніторингу про прийняті судами рішення»	13.08.2010 № 135	13.10.2010 № 920/18215	Офіційний вісник України від 29.10.2010, № 80, стор. 128, стаття 2840, код акту 53103/2010	29.10.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 26.07.2013 № 695
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку повідомлення суб'єкта первинного фінансового моніторингу про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) та інформування суб'єктів фінансового моніторингу про прийняті судами рішення»	26.07.2013 № 695	16.08.2013 № 1420/23952	Офіційний вісник України від 13.09.2013, № 68, стор. 378, стаття 2514, код акту 68555/2013	13.09.2013	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
26 липня 2013 року № 695
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
16 серпня 2013 р. за № 1420/23952

ПОРЯДОК

повідомлення суб'єкта первинного фінансового моніторингу про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) та інформування суб'єктів фінансового моніторингу про прийняті судами рішення

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає процедуру повідомлення Державною службою фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг України) суб'єкта первинного фінансового моніторингу (далі - СПФМ) після надходження відповідної інформації від правоохоронних органів, уповноважених приймати рішення відповідно до кримінального процесуального законодавства (далі - правоохоронні органи), про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) за повідомленням такого СПФМ, що надійшло до Держфінмоніторингу України відповідно до вимог статей 15, 16 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон), а також інформування СПФМ про прийняті судами рішення за такими кримінальними провадженнями з одночасним повідомленням відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, який здійснює державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, щодо відповідного СПФМ згідно з вимогами статті 14 Закону (далі - СДФМ).

2. У разі отримання від правоохоронних органів інформації про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) за повідомленнями СПФМ, що надійшла до Держфінмоніторингу України відповідно до вимог статей 15, 16 Закону, Держфінмоніторинг України повідомляє про зазначене СПФМ у строки, визначені цим Порядком.

3. У разі отримання інформації про прийняті судами рішення за кримінальними провадженнями Держфінмоніторинг України інформує про зазначене СПФМ, який надіслав повідомлення до Держфінмоніторингу України відповідно до вимог статей 15, 16 Закону, а також відповідного СДФМ у строки, визначені цим Порядком.

II. Повідомлення СПФМ про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування)

1. Держфінмоніторинг України надає СПФМ повідомлення про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) за повідомленнями, надісланими таким СПФМ до Держфінмоніторингу України відповідно до вимог статей 15, 16 Закону, за якими були сформовані узагальнені матеріали та які використані в такому кримінальному провадженні.

2. Держфінмоніторинг України повідомляє СПФМ дані щодо кримінальних проваджень залежно від прийнятого процесуального рішення згідно з таким переліком:

- порядковий номер реєстрації фінансової операції у реєстрі фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу, СПФМ (далі - реєстр);
- дата реєстрації фінансової операції у реєстрі;
- сума фінансової операції;
- дата прийняття процесуального рішення та його реквізити (за наявності);

суть процесуального рішення (факт початку досудового розслідування - повідомлення про підозру у вчиненні злочину або закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування).

III. Інформування СПФМ та повідомлення СДФМ про прийняті судами рішення за кримінальними провадженнями

1. Держфінмоніторинг України надає СПФМ інформацію про прийняті судами рішення за кримінальними провадженнями, в яких використані повідомлення, надіслані таким СПФМ до Держфінмоніторингу України відповідно до вимог статей 15, 16 Закону, за якими були сформовані узагальнені матеріали.

Одночасно Держфінмоніторинг України інформує про прийняті судами рішення за такими кримінальними провадженнями відповідного СДФМ щодо СПФМ, що надіслав повідомлення про фінансові операції відповідно до вимог статей 15, 16 Закону, за якими були сформовані узагальнені матеріали.

2. Держфінмоніторинг України надає СПФМ дані про прийняті судами рішення за кримінальними провадженнями згідно з таким переліком:

порядковий номер реєстрації фінансової операції у реєстрі;

дата реєстрації фінансової операції у реєстрі;

сума фінансової операції;

дата прийнятого рішення та його реквізити (за наявності);

суть прийнятого рішення (постановлено обвинувальний вирок, виправдувальний вирок тощо).

3. Держфінмоніторинг України надає відповідному СДФМ у розрізі СПФМ дані, зазначені у пункті 2 цього розділу.

IV. Строки і спосіб надання повідомлення та інформації

1. Повідомлення про факт початку досудового розслідування (або закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) та інформація про прийняті судами рішення за такими кримінальними провадженнями надається СПФМ Держфінмоніторингом України в місячний строк з моменту їх одержання в такий спосіб:

банкам (філіям іноземних банків) - в електронному вигляді засобами електронної пошти Національного банку України або рекомендованими листами з повідомленнями про їх вручення; іншим СПФМ - рекомендованими листами з повідомленнями про їх вручення.

2. Інформація про прийняті судами рішення повідомляється СДФМ Держфінмоніторингом України в місячний строк з моменту її одержання в такий спосіб:

Національному банку України - в електронному вигляді засобами електронної пошти Національного банку України або рекомендованими листами з повідомленнями про їх вручення;

іншим СДФМ - рекомендованими листами з повідомленнями про їх вручення або засобами електронного документообігу єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

3. Структура та реквізитний склад файлів інформаційного обміну з банками (філіями іноземних банків) визначаються Міністерством фінансів України за погодженням з Національним банком України.

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку повідомлення суб'єкта первинного фінансового моніторингу про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) та інформування суб'єктів фінансового моніторингу про прийняті судами рішення» прийнятий відповідно до пункту 18 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» з метою встановлення процедури повідомлення суб'єктів первинного фінансового моніторингу про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття криміналь-

ного провадження в ході досудового розслідування) та інформування суб'єктів фінансового моніторингу про прийняті судами рішення.

Порядок повідомлення суб'єктів первинного фінансового моніторингу про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування) та інформування суб'єктів фінансового моніторингу про прийняті судами рішення складається з чотирьох розділів:

- I. Загальні положення (визначені цілі правового регулювання).
- II. Повідомлення СПФМ про факт початку досудового розслідування (або про факт закриття кримінального провадження в ході досудового розслідування).
- III. Інформування СПФМ та повідомлення СДФМ про прийняті судами рішення за кримінальними провадженнями.
- IV. Строки і спосіб надання повідомлення та інформації.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

08.07.2015

м. Київ

№ 628

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

27 липня 2015 р. за № 900/27345

Про затвердження Порядку погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитуваної інформації

Відповідно до пункту 12 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою визначення порядку погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитуваної інформації

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитуваної інформації, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 12 липня 2013 року № 641 «Про затвердження Порядку погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу термінів подання запитуваної інформації», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02 серпня 2013 року за № 1302/23834.

3. Департаменту податкової, митної політики, доходів, адміністрування платежів та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) спільно з Департаментом фінансових розслідувань Державної служби фінансового моніторингу України (Хилюк В. П.) забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Маєєву О. Л. та заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Зубрія В. П.

Міністр

Н. Ярьсько

ПОГОДЖЕНО:

Голова Нацкомфінпослуг

І. Пашко

Голова НКЦПФР

Т.З. Хромаєв

**Заступник Голови
Національного банку України**

Я.В. Смолій

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України
Міністр інфраструктури України**

**І.Б. Черкаський
А. Пивоварський**

**Виконувач обов'язків Міністра
економічного розвитку
і торгівлі України**

Р. Корж

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К.М. Ляпіна

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Порядку погодження із Державним комітетом фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу термінів подання запитуваної інформації»	13.08.2010 № 136	12.10.2010 № 916/18211	Офіційний вісник України від 29.10.2010, № 80, стор. 131, стаття 2841, код акту 53104/2010	29.10.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 12.07.2013 № 641
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу термінів подання запитуваної інформації»	12.07.2013 № 641	02.08.2013 № 1302/23834	Офіційний вісник України від 23.08.2013, № 62, стор. 471, стаття 2257, код акту 68246/2013	23.08.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 08.07.2015 № 628
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитуваної інформації»	08.07.2015 № 628	27.07.2015 № 900/27345	Офіційний вісник України від 21.08.2015, № 64, стор. 536, стаття 2150, код акту 78102/2015	21.08.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
08 липня 2015 року № 628
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
27 липня 2015 р. за № 900/27345

ПОРЯДОК
погодження із Державною службою фінансового моніторингу України
суб'єктами первинного фінансового моніторингу строків подання
запитуваної інформації

I. Загальні положення

1. Цей Порядок, розроблений з метою реалізації пункту 12 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), встановлює процедуру погодження суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - суб'єкти), крім спеціально визначених, з Державною службою фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) строків подання запитуваної інформації у разі неможливості забезпечити суб'єктами дотримання строків, встановлених пунктами 9, 10 частини другої статті 6 Закону, з об'єктивних причин.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

запит - запит Держфінмоніторингу до суб'єкта щодо надання інформації відповідно до пунктів 9, 10 частини другої статті 6 Закону;

заява - документальне звернення суб'єкта щодо збільшення строку подання запитуваної інформації;

об'єктивні причини - обставини, що не дають можливості суб'єктам забезпечити дотримання строків, встановлених Законом для подання інформації на запит Держфінмоніторингу, а саме: значний обсяг інформації, що запитується, необхідність копіювання або сканування значної кількості документів, одержання даних з архівів, подання інформації в паперовій формі тощо.

Інші терміни вживаються в значеннях, наведених в Законі.

II. Порядок подачі суб'єктом до Держфінмоніторингу заяв про
збільшення строків подання запитуваної інформації

1. У разі якщо суб'єкт не має можливості забезпечити з об'єктивних причин дотримання строків, встановлених пунктами 9, 10 частини другої статті 6 Закону (за винятком підпункту «а» пункту 9 частини другої статті 6 Закону), він подає до Держфінмоніторингу заяву.

Заява подається до Держфінмоніторингу не пізніше 14 години другого робочого дня з дня надходження запиту суб'єктом.

2. Заяви подаються суб'єктами до Держфінмоніторингу у такий спосіб:

1) суб'єктами - банками (філіями іноземних банків) - в електронному вигляді засобами електронної пошти Національного банку України (далі - ЕП НБУ) на електронну адресу Держфінмоніторингу sdfm@u0qm, а у разі виникнення ситуацій, що призводять до неможливості подачі до Держфінмоніторингу заяви в електронному вигляді засобами ЕП НБУ, - рекомендованим листом з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єрського або фельд'єгерського зв'язку.

Датою та часом отримання Держфінмоніторингом заяви є дата та час надходження заяви на вузол системи ЕП НБУ Держфінмоніторингу, а у разі направлення заяви рекомендованим листом з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єрського або фельд'єгерського зв'язку - відмітка Держфінмоніторингу про час та дату отримання заяви від банку (філії іноземного банку);

2) суб'єктами - небанківськими фінансовими установами, страховими (перестраховими) брокерами:

засобами факсимільного зв'язку за номером, вказаним у запиті, з подальшим направленням до Держфінмоніторингу оригіналу заяви рекомендованим листом з повідомленням про його вручення. Датою та часом отримання Держфінмоніторингом заяви вважаються дата та час, які вказуються у звіті про відправлення факсу; або

засобами електронної пошти на адресу zayava@sdfm.gov.ua з подальшим направленням до Держфінмоніторингу оригіналу заяви рекомендованим листом з повідомленням про його вручення. Дата та час отримання Держфінмоніторингом заяви від небанківської фінансової установи, страхового (перестрахового) брокера визначаються на підставі технологічних протоколів роботи електронної пошти Держфінмоніторингу; або

у разі виникнення ситуацій, що призводять до неможливості подачі до Держфінмоніторингу заяви засобами факсимільного зв'язку або засобами електронної пошти - рекомендованим листом з повідомленням про вручення або за допомогою кур'єрського або фельд'єгерського зв'язку. Датою та часом отримання заяви від суб'єкта - небанківської фінансової установи, страхового (перестрахового) брокера вважається відмітка Держфінмоніторингу про час та дату її отримання.

3. У заяві має бути така інформація:

1) реквізити суб'єкта - повне найменування; ідентифікаційний код за ЄДРПОУ; прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії, обліковий ідентифікатор суб'єкта; номер телефону/факсу для зворотного зв'язку;

2) дата, номер запиту (реєстрації у Держфінмоніторингу);

3) кількість фінансових операцій у запиті;

4) дата, час отримання запиту;

5) відомості про об'єктивні причини необхідності продовження строків подачі інформації на запит (кількість фінансових операцій, щодо яких необхідно надати відповідь, об'єм інформації, що потребує сканування, тощо);

6) строки, необхідні для підготовки інформації на запит;

7) посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка підписує заяву.

Якщо дата запиту не збігається з датою його отримання, суб'єкт може надати додаткову інформацію щодо підтвердження дати отримання запиту (за наявності).

У заяві може міститись інформація щодо декількох запитів.

Зразок (рекомендований вигляд) заяви про збільшення строку подання запитуваної інформації наведено в додатку 1 до цього Порядку.

4. За відсутності одного з визначених у заяві реквізитів Держфінмоніторинг залишає таку заяву без розгляду по суті та невідкладно повідомляє про це суб'єкта:

банк (філію іноземного банку) - в електронному вигляді засобами ЕП НБУ, направивши до суб'єкта відповідне повідомлення;

небанківську фінансову установу, страхового (перестрахового) брокера - засобами факсимільного зв'язку або засобами електронної пошти, направивши до суб'єкта відповідне повідомлення з подальшим направленням оригіналу повідомлення рекомендованим листом.

Після отримання суб'єктом від Держфінмоніторингу такого повідомлення він має право повторно направити до Держфінмоніторингу заяву з дотриманням строків, передбачених абзацом другим пункту 1 цього розділу.

III. Порядок розгляду Держфінмоніторингом заяв про збільшення строків подання запитуваної інформації

1. Розгляд заяв та прийняття рішень за результатами розгляду цих заяв Держфінмоніторингом здійснюються до закінчення другого робочого дня з дня одержання запиту суб'єктом.

До розгляду приймаються заяви, які надійшли не пізніше 14 години другого робочого дня з дня надходження до суб'єкта запиту.

Держфінмоніторинг залишає розгляд заяву, якщо запит до суб'єкта, на підставі якого заява надійшла, був направлений згідно з підпунктом «а» пункту 9 частини другої статті 6 Закону.

2. Погодження збільшення строків, необхідних суб'єкту для подання інформації на запит, здійснюється Держфінмоніторингом за результатами розгляду зазначених у заяві суб'єкта об'єктивних причин та терміновості отримання такої інформації для забезпечення якісного та своєчасного виконання завдань та функцій, покладених на Держфінмоніторинг.

3. За результатами розгляду заяв Держфінмоніторинг приймає рішення, яке вноситься до Реєстру розгляду заяв про збільшення строків подання запитуваної інформації Держфінмоніторингу (далі - Реєстр), який ведеться за формою, наведеною в додатку 2 до цього Порядку.

4. За результатами розгляду заяв Держфінмоніторинг направляє до суб'єкта витяг з Реєстру, в якому зазначаються результати прийнятого Держфінмоніторингом рішення щодо погодження строків подання запитуваної інформації.

5. Витяги з Реєстру направляються до суб'єктів у такий спосіб:

1) суб'єктам - банкам (філіям іноземних банків) - в електронному вигляді засобами ЕП НБУ на адресу вузла ЕП НБУ, встановленого в банку (філії іноземного банку), засобами електронної пошти, рекомендованим листом з повідомленням про його вручення за допомогою кур'єрського або фельд'єгерського зв'язку.

Датою та часом отримання банком (філією іноземного банку) витягу з Реєстру є дата та час надходження витягу з Реєстру на вузол ЕП НБУ, встановлений у банку (філії іноземного банку), а у разі направлення Держфінмоніторингом витягу з Реєстру рекомендованим листом з повідомленням про його вручення за допомогою кур'єрського або фельд'єгерського зв'язку - відмітка банку (філії іноземного банку) про час та дату отримання від Держфінмоніторингу витягу з Реєстру;

2) суб'єктам - небанківським фінансовим установам, страховим (перестраховим) брокерам:

засобами факсимільного зв'язку за номером, вказаним у заяві, з подальшим направленням витягу з Реєстру рекомендованим листом з повідомленням про його вручення. Датою та часом отримання витягу з Реєстру є дата та час, які вказуються у звіті про відправлення факсу; або

засобами електронної пошти з подальшим направленням витягу з Реєстру рекомендованим листом з повідомленням про його вручення. Дата та час відправлення Держфінмоніторингом витягу з Реєстру визначаються на підставі технологічних протоколів роботи електронної пошти Держфінмоніторингу.

У разі виникнення ситуацій, що призводять до неможливості направлення суб'єкту - небанківській фінансовій установі, страховому (перестраховому) брокеру витягу з Реєстру засобами факсимільного зв'язку або засобами електронного зв'язку - рекомендованим листом з повідомленням про його вручення, за допомогою кур'єрського або фельд'єгерського зв'язку.

Датою та часом отримання суб'єктом - небанківською фінансовою установою, страховим (перестраховим) брокером витягу з Реєстру від Держфінмоніторингу, направленого рекомендованим листом з повідомленням про його вручення, засобами кур'єрського або фельд'єгерського зв'язку, вважається відмітка про час та дату її отримання суб'єктом - небанківською фінансовою установою, страховим (перестраховим) брокером.

Витяг з Реєстру направляється до суб'єкта в день прийняття рішення, але не пізніше другого робочого дня з дня одержання запиту суб'єктом.

У разі потреби та за наявності письмового звернення суб'єкта Держфінмоніторинг надсилає суб'єкту завіреним витяг з Реєстру.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики та
методології бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Додаток 1
до Порядку погодження із Державною
службою фінансового моніторингу
України суб'єктами первинного фінан-
сового моніторингу строків подання
запитуваної інформації
(абзац 11 пункту 3 розділу II)

Заява про збільшення строків подання запитуваної інформації

_____ (дата)

_____ (номер)

Відомості щодо суб'єкта первинного фінансового моніторингу (заявника):

_____ (повне найменування; ідентифікаційний код за ЄДРПОУ / прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії, обліковий ідентифікатор)

_____ (номер телефону/факсу суб'єкта первинного фінансового моніторингу для зворотного зв'язку)

Відомості щодо запиту(ів):

_____
_____
_____

_____ (дата та номер запиту (реєстрації у Держфінмоніторингу), кількість операцій у запиті, дата, час отримання запиту, прізвище посадової особи Держфінмоніторингу, що визначена в запиті)

Загальна кількість операцій у запитах

_____ (заповнюється у разі, якщо запитів декілька)

За наявності інформація щодо підтвердження дати отримання запиту(ів)

_____ (якщо дата запиту не збігається з датою його отримання)

Інформація щодо продовження строків:

неможливо забезпечити дотримання строків, установлених пунктами 9, 10 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з таких об'єктивних причин:

_____
_____
_____

_____ (інформація про об'єктивні причини необхідності перенесення строків подачі інформації)

Для виконання запиту заявнику необхідно _____

_____ (кількість додаткових робочих днів, що необхідні для виконання запиту(ів))

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (підпис)

“ _____ ” _____ 20__ року

Додаток 2
до Порядку погодження із Державною
службою фінансового моніторингу
України суб'єктами первинного фінан-
сового моніторингу строків подання
запитуваної інформації
(пункт 3 розділу III)

РЕЄСТР

розгляду заяв про збільшення строків подання запитуваної інформації Держфінмоніторингу

№ з/п	Відомості про суб'єкта первинного фінансового моніторингу				Відомості про запит			Відомості про заяву			Рішення про погодження	
	повне найменування / прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця	ідентифікаційний код за ЄДРПОУ, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серія) паспорта громадянина України, в якому про- ставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії	обліковий ідентифікатор		дата	номер	дата отримання	дата	номер	дата та час отримання	дата	кількість додаткових робочих днів, узгоджених для виконання запиту(ів)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитуваної інформації» прийнятий відповідно до пункту 12 частини другої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою визначення порядку погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитуваної інформації.

Порядок погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитуваної інформації складається з трьох розділів:

I. Загальні положення (визначені цілі правового регулювання та термінологія).

II. Порядок подачі суб'єктом до Держфінмоніторингу заяв про збільшення строків подання запитуваної інформації

III. Порядок розгляду Держфінмоніторингом заяв про збільшення строків подання запитуваної інформації

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ**НАКАЗ****05.05.2016****м. Київ****№ 475**

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
26 травня 2016 р. за № 772/28902

Про затвердження Порядку доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, та Інструкції з унесення інформації до такого переліку

Відповідно до вимог частини восьмої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та пункту 4 Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 966, з метою визначення процедури доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, що додається.

2. Затвердити Інструкцію з унесення інформації до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, що додається.

3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 04 грудня 2012 року № 1272 «Про затвердження Порядку доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 31 січня 2013 року за № 192/22724.

4. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Романюк Ю.П.) та Департаменту фінансових розслідувань Державної служби фінансового моніторингу України (Хилюк В.П.) в установленому порядку забезпечити: подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України; оприлюднення цього наказу.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеву О.Л. та заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Зубрія В.П.

Міністр**О. Данилюк**

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Порядку доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності»	26.04.2006 № 84	20.06.2006 №726/12600	Офіційний вісник України від 05.07.2006, № 25, стор. 489, стаття 1857, код акту 36667/2006	01.07.2006	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 27.08.2010 № 149
2.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Порядку доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції»	27.08.2010 № 149	15.09.2010 №818/18113	Офіційний вісник України від 01.10.2010 р., № 72, стор. 37, стаття 2584, код акту 52805/2010	01.10.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 04.12.2012 № 1272
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції»	04.12.2012 № 1272	31.01.2013 №192/22724	Офіційний вісник України від 15.02.2013, № 10, стор. 113, стаття 394, код акту 65709/2013	15.02.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 05.05.2016 № 475
4.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, та Інструкції з унесення інформації до такого переліку»	05.05.2016 № 475	26.05.2016 №772/28902	Офіційний вісник України від 14.06.2016, № 44, стор. 59, стаття 1627, код акту 82079/2016	14.06.2016	Наказ Міністерства фінансів України від 05.05.2016 № 475

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
05 травня 2016 року № 475
Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
26 травня 2016 р.
за № 772/28902

ПОРЯДОК
доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу
переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або
щодо яких застосовано міжнародні санкції

1. Цей Порядок, розроблений з метою реалізації частини восьмої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом,

фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та пункту 4 Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 966, визначає процедуру доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (далі – Перелік осіб).

2. Перелік осіб (зміни до нього) формується та затверджується Державною службою фінансового моніторингу України (Держфінмоніторинг) протягом трьох робочих днів від дати надходження відомостей (документів) та інформації, зазначених у пунктах 2 і 3 Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 966.

3. Перелік осіб (зміни до нього) доводиться до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу Держфінмоніторингом шляхом його розміщення на офіційному веб-сайті Держфінмоніторингу у файлах форматів XML та PDF за структурою та реквізитами, визначеними в Інструкції з унесення інформації до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженій наказом Міністерства фінансів України від 05 травня 2016 року № 475.

4. Розміщення на офіційному веб-сайті Держфінмоніторингу Переліку осіб (змін до нього, Переліку осіб із змінами до нього на поточну дату) здійснюється не пізніше наступного робочого дня з моменту його затвердження та супроводжується відповідним повідомленням у розділі новин цього сайта.

5. З метою проведення фінансового моніторингу суб'єкт первинного фінансового моніторингу завантажує Перелік осіб (зміни до нього, Перелік осіб із змінами до нього на поточну дату) з офіційного веб-сайту Держфінмоніторингу.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

Ю.П. Романюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
05 травня 2016 року № 475
Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
26 травня 2016 року
за № 773/28903

ІНСТРУКЦІЯ

з унесення інформації до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції

1. Перелік осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (далі – Перелік осіб), є сукупністю записів стосовно окремих організацій, юридичних або фізичних осіб, які можуть мати кілька імен або назв (найменувань). Ключовим реквізитом для індексації особи в Переліку осіб є номер запису.

2. Перелік осіб містить таку інформацію:

Код реквізиту	Назва реквізиту	Вимоги щодо формування реквізиту
C1	Номер особи в Переліку осіб	Запису присвоюється один номер за наскрізною нумерацією у Переліку осіб. Один і той самий номер не може бути присвоєний іншій особі після виключення з Переліку осіб особи, який цей номер був присвоєний раніше. Поле заповнюється обов'язково

РОЗДІЛ IV.

Код реквізиту	Назва реквізиту	Вимоги щодо формування реквізиту
C2	Дата включення (виключення) особи до/з Переліку осіб або дата модифікації запису	Зазначається дата включення (виключення) Держфінмоніторингом особи до/з Переліку осіб або дата модифікації запису. Поле заповнюється обов'язково
C3	Тип запису	Зазначається тип запису (новий запис, модифікований запис)
C4	Тип особи	Зазначається фізична особа, організація або юридична особа
C5	Джерело, відповідно до якого особу включено (виключено) до/з Переліку осіб або було змінено запис	Зазначається відповідне джерело, на основі якого особу включено (виключено) до/з Переліку осіб, згідно із пунктами 2 та 7 Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 966
C6 - C9	Ім'я особи / найменування організації та юридичної особи	Для фізичних осіб обов'язково зазначаються: для резидента – прізвище, ім'я, по батькові; для нерезидента – імена, які вносяться у порядку згідно з документом, на підставі якого включається інформація до Переліку осіб: перше ім'я – в першому полі, друге ім'я – в другому полі тощо. В іноземних іменах abu-, al-, abd- тощо, частки, що пишуться через дефіс, скорочення не виступають окремими іменами, а вносяться у поле разом з іншим іменем. 2. Для організацій та юридичних осіб зазначається повне найменування відповідно до документа, на підставі якого включається інформація до Переліку осіб. У разі наявності кількох найменувань або варіантів їх написання зазначаються всі ці найменування або варіанти їх написання. Поле заповнюється обов'язково. При цьому у C6 вказуються прізвище резидента / ім'я 1 нерезидента, найменування юридичної особи, у C7 – ім'я резидента / ім'я 2 нерезидента (у разі наявності), у C8 – по батькові резидента / ім'я 3 нерезидента (за наявності), у C9 – ім'я 4 нерезидента (за наявності). 3. Для громадян України, зареєстрованих як фізичні особи – підприємці, зазначаються прізвище, ім'я, по батькові
C10	Відмітка про можливий варіант написання імені, псевдоніма тощо	Для фізичних осіб проставляється ім'я, обов'язково для кожного варіанта. Використовуються такі значення: N – основне ім'я згідно з документом, на підставі якого включається інформація до Переліку осіб; NE – варіант написання основного імені англійською мовою (відрізняється дещо іншим написанням при однаковому звучанні); NU – варіант написання основного імені українською мовою (основне ім'я, викладене кирилицею); PE – псевдонім англійською мовою (інше ім'я або варіанти його написання, що не збігаються за звучанням з основним); PU – псевдонім українською мовою (інші імена, викладені кирилицею); K – прізвище (назва особи, що не є іменем). 2. Для організацій або юридичних осіб проставляється обов'язково для кожного варіанта написання найменування. Використовуються такі значення: N – основне найменування згідно з документом, на підставі якого включається інформація до Переліку осіб; NE – варіант написання основного найменування англійською мовою (відрізняється дещо іншим написанням при однаковому звучанні); NU – варіант написання основного найменування українською мовою (основне найменування, викладене кирилицею); PE – інші найменування англійською мовою (інші найменування або варіанти його написання, що не збігаються за звучанням з основним); PU – інші найменування українською мовою (інше найменування, викладене кирилицею). Поле заповнюється обов'язково
C11	Категорія псевдоніма	Указуються назви псевдонімів особи (a.k.a. – відомий як, f.k.a. – відомий раніше, n.k.a. – відомий зараз)

Код реквізиту	Назва реквізиту	Вимоги щодо формування реквізиту
C12	Якість псевдоніма	Придатність псевдоніма для ідентифікації (1 – висока, 2 – низька)
C13	Дата народження / дата реєстрації юридичної особи або організації	Інформація зазначається за наявності. Якщо точна дата невідома, зазначається інформація про орієнтовну дату народження / реєстрації юридичної особи або організації
C14	Дата і місце народження / місцезнаходження юридичної особи або організації	Інформація зазначається за наявності
C15	Громадянство	Інформація зазначається за наявності
C16	Національність	Інформація зазначається за наявності
C17	Посада	Зазначається остання відома або поточна посада. Інформація зазначається за наявності
C18	Рід діяльності	Зазначаються відома професійна підготовка, спеціальність; соціальний або інший статус. Інформація зазначається за наявності
C19	Почесні, професійні, релігійні та інші звання	Зазначаються відомі почесні, професійні, релігійні та інші звання. Інформація зазначається за наявності
C20	Серія та номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу)	Зазначаються серія та номер паспорта або іншого документа, який посвідчує особу. Інформація зазначається за наявності
C21	Дата видачі паспорта або іншого документа, що посвідчує особу	Зазначається дата видачі паспорта або іншого документа, який посвідчує особу. Інформація зазначається за наявності
C22	Країна видачі паспорта або іншого документа, що посвідчує особу	Зазначається країна видачі паспорта або іншого документа, який посвідчує особу. Інформація зазначається за наявності. Указується країна відповідно до Класифікації країн світу, затвердженої наказом Державної служби статистики України від 30 грудня 2013 року № 426
C23	Країна видачі паспорта (код)	Указується цифровий код країни відповідно до Класифікації країн світу, затвердженої наказом Державної служби статистики України від 30 грудня 2013 року № 426
C24	Найменування органу, що видав документ	Зазначається орган, що видав паспорт або інший документ, що посвідчує особу
C25	Реєстраційний номер облікової картки платників податків або серія та номер паспорта громадянина України (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті) / код за ЄДРПОУ/ ідентифікаційний номер	1. Для фізичних осіб зазначається: для резидентів – реєстраційний номер облікової картки платників податків згідно з Державним реєстром фізичних осіб – платників податків або серія та номер паспорта громадянина України (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті); для нерезидентів – реєстраційний номер облікової картки платників податків або ідентифікаційний номер згідно з національним законодавством (за наявності). 2. Для юридичних осіб зазначається: для резидентів – код за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (код за ЄДРПОУ); для нерезидентів – ідентифікаційний номер згідно з національним законодавством (за наявності)
C26 – C33	Місце проживання	Зазначається відоме місце проживання або місцеперебування особи. Інформація зазначається за наявності на окремих полях. У C27 вказується код країни відповідно до Класифікації держав світу, затвердженої наказом Державної служби статистики України від 30 грудня 2013 року № 426. При цьому у C26 зазначається назва країни, у C28 – поштовий індекс, у C29 – назва області (штату, провінції), у C30 – назва міста, у C31 – назва вулиці, у C32 – номер будинку, у C33 – номер офіса
C34	Адреса (не структурована)	Зазначається адреса, яка не відповідає загальноприйнятим нормам стосовно адресності

Код реквізиту	Назва реквізиту	Вимоги щодо формування реквізиту
C35	Відмітка про постановлення вироку (рішення) судом	Зазначається дата постановлення вироку (рішення) судом, для резидентів – стаття Кримінального кодексу України, за якою особу засуджено, інформація, чи перебуває вона в місці відбування покарань на дату внесення даних до Переліку осіб
C36	Відмітка про перебування у місцевому та/або міжнародному розшуку	Зазначається, чи перебуває особа в місцевому або міжнародному розшуку. Якщо розшук місцевий, зазначається країна, у якій особа заявлена в розшук
C37	Додаткова інформація	Зазначається будь-яка додаткова інформація, у тому числі відомості про застосовані міжнародні санкції (орган, що застосував санкції, коли застосовано санкції, підстава застосування санкцій). Для фізичних осіб – підприємців зазначаються (у разі наявності) реквізити виписки або витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, найменування органу, що їх видав. Для юридичних осіб – резидентів зазначаються (за наявності) реквізити виписки або витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, найменування органу, що їх видав, код за ЄДРПОУ
C38	Актуалізація запису	До цього поля вноситься інформація про зміну значень окремих полів або виключення значень із зазначенням дати цих змін. Інформація обов'язково зазначається у разі зміни значень окремих полів
C39	Відмітка про виключення з Переліку осіб	У разі надходження інформації (документів), яка є підставою для виключення організації, юридичної або фізичної особи з Переліку осіб, у полі зазначається дата виключення Держфінмоніторингом особи з Переліку осіб. Інформація зазначається за наявності
C40	Інформація про банк, у якому відкрито рахунок	Уносяться реквізити банку (найменування, МФО або ВІС, місцезнаходження тощо), в якому особою відкрито (відкривався) рахунок
C41	Номер банківського рахунку	Уноситься номер банківського рахунку, що відкрито (відкривався) особою

3. З огляду на те, що особи, зазначені в Переліку осіб, можуть мати декілька імен або найменувань, варіантів їх написання, паспортних даних, дат народження, адрес, окремий запис щодо такої особи може мати більше ніж один рядок. Для кожної особи може бути заповнено декілька полів з однаковою назвою (наприклад, декілька дат народження).

4. У разі виключення Держфінмоніторингом організації, юридичної чи фізичної особи з Переліку осіб записи про таких осіб з Переліку осіб видаляються.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

Ю.П. Романюк

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, та Інструкції з унесення інформації до такого переліку» прийнятий відповідно до вимог частини восьмої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та пункту 4 Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 966, з метою визначення процедури доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції.

Наказом затверджені:

- Порядок доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

- Інструкція з унесення інформації до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції.

Перелік осіб (зміни до нього) формується та затверджується Державною службою фінансового моніторингу України (Держфінмоніторинг) протягом трьох робочих днів від дати надходження відомостей (документів) та інформації, зазначених у пунктах 2 і 3 Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 966.

Перелік осіб (зміни до нього) доводиться до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу Держфінмоніторингом шляхом його розміщення на офіційному веб-сайті Держфінмоніторингу у файлах форматів XML та PDF за структурою та реквізитами, визначеними в Інструкції.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

08.07.2016

м. Київ

№ 584

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
27 липня 2016 р. за № 1047/29177

Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до частини третьої статті 6, статті 11, частини першої статті 16 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою визначення критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що додаються.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 03 серпня 2010 року № 126 «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11 жовтня 2010 року за № 909/18204.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Романюк Ю.П.) спільно з Департаментом координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Гасвський І.М.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - керівника апарату Є.В. Капінуса та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А.Т.

Міністр

О. Данилюк

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування

Історична довідка нормативно-правового акту:						
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму»	03.08.2010 № 126	11.10.2010 № 909/18204	Офіційний вісник України від 29.10.2010, № 80, стор. 123, стаття 2839, код акту 53100/2010	18.11.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 08.07.2016 № 584
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення»	08.07.2016 № 584	27.07.2016 № 1047/29177	Офіційний вісник України від 19.08.2016, № 63, стор. 34, стаття 2136, код акту 82751/2016	19.08.2016	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
08.07.2016 № 584Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 липня 2016 р. за
№ 1047/29177

КРИТЕРІЇ

ризик у легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

I. Загальні положення

1. Ці Критерії розроблені відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) та з метою виконання суб'єктами первинного фінансового моніторингу законодавства у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення щодо здійснення ними класифікації своїх клієнтів та виявлення фінансових операцій, що мають ризик та можуть підлягати внутрішньому фінансовому моніторингу відповідно до статті 16 Закону.

2. Ці Критерії використовують у своїй діяльності такі суб'єкти первинного фінансового моніторингу (далі – суб'єкти):

банки, страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, кредитні спілки, ломбарди та інші фінансові установи;

платіжні організації, учасники чи члени платіжних систем;

товарні та інші біржі, що проводять фінансові операції з товарами;

професійні учасники фондового ринку (ринку цінних паперів);

оператори поштового зв'язку, інші установи, які проводять фінансові операції з переказу коштів;

філії або представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які надають фінансові послуги на території України;

суб'єкти підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна;

суб'єкти господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорожчими металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, якщо сума фінансової операції, на яку вона проводиться, дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 15 Закону;

суб'єкти господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронне (віртуальне) казино;

нотаріуси, адвокати, адвокатські бюро та об'єднання, аудиторів, аудиторські фірми, суб'єкти господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку, суб'єкти господарювання, що надають юридичні послуги (крім осіб, які надають послуги в рамках трудових правовідносин), у випадках, передбачених статтею 8 Закону;

інші юридичні особи, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги.

3. Суб'єкти розробляють власні критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення з урахуванням цих Критеріїв, вимог та рекомендацій, визначених суб'єктом державного фінансового моніторингу, що здійснює державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідного суб'єкта, та особливостей діяльності суб'єкта.

4. У цих Критеріях терміни вживаються в таких значеннях:

дистанційні послуги - послуги, які передбачають проведення фінансових операцій без попереднього прямого (особистого) контакту з клієнтом;

критерій ризику - ознака, характеристика, параметри або їх сукупність, за якими здійснюється оцінка ризику;

надійні джерела - офіційні засоби розкриття інформації (включаючи інтернет-сторінки) Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Національного банку України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, органів виконавчої влади України, інших країн, а також міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

особисті зв'язки - суспільні відносини осіб, які вступають між собою в певні стосунки з приводу майна чи особистих немайнових прав;

оцінка ризику - аналіз ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних відомостей та інформації про клієнта та його діяльність, результатом якого є визначення рівня ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

публічні діячі - національні публічні діячі, іноземні публічні діячі та діячі, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях;

рівень ризику - ступінь міри ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що встановлюється суб'єктом стосовно клієнта та може мати значення «низький», «середній», «високий».

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі.

II. Оцінка ризику клієнта

1. Оцінювання ризику клієнта здійснюється за географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, типом клієнта, видом товарів та послуг, які клієнт отримує від суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Оцінка ризику здійснюється щодо клієнтів, яким надаються фінансові або інші послуги та/або з якими встановлюються ділові (договірні) відносини, з урахуванням вимог та рекомендацій щодо управління ризиками, визначених та наданих відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які згідно із Законом виконують функції державного регулювання і нагляду за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Уперше рівень ризику визначається та фіксується суб'єктом під час встановлення ділових (договірних) відносин з клієнтом.

Роз'яснення (авт.: роз'яснення застаріле, але актуальне по суті): Відповідно до частини третьої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний самостійно здійснювати класифікацію своїх клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків, визначених Держфінмоніторингом України та органами, що здійснюють регулювання та нагляд за їх діяльністю, під час проведення ними фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, і вживати застережних заходів щодо клієнтів, діяльність яких свідчить про підвищений ризик проведення ними таких операцій.

Такі критерії ризику затверджені наказом Держфінмоніторингу України від 03.08.2010 № 126 «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11.10.2010 за № 909/18204.

Класифікація проведення клієнтом операцій з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму здійснюється відповідно до встановлених критеріїв за типом клієнта, географічним розташуванням країни реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видом товарів та послуг.

Класифікація клієнта здійснюється під час встановлення ділових відносин з ним.

Отже, здійснення суб'єктом первинного фінансового моніторингу класифікації клієнтів з урахуванням критеріїв ризику може відображатися в анкеті, яка є внутрішнім документом такого суб'єкта, або у іншому документі, що підтверджує проведення ідентифікації клієнта.

Звертаємо увагу, що процедура такої фіксації повинна бути регламентована Правилами проведення фінансового моніторингу суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

[Джерело: лист Держфінмоніторингу від 04.11.2011 р. № 5464/0310-6-7 на адресу Міністерства економічного розвитку та торгівлі України (Про направлення роз'яснення / Щодо класифікації клієнтів з урахуванням критеріїв ризику).]

2. Суб'єкт самостійно визначає та відображає у внутрішніх документах з питань фінансового моніторингу метод та порядок оцінки ризику з урахуванням вимог та рекомендацій, визначених суб'єктом державного фінансового моніторингу, що здійснює державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідного суб'єкта.

3. Суб'єкт періодично переглядає власні критерії ризику, а також заходи з управління ризиками з метою їх актуалізації та врахування змін, які відбулися в діяльності самого суб'єкта та в законодавстві у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

4. Суб'єкт зобов'язаний встановити рівень ризику «високий» стосовно клієнтів, які підпадають під критерії, визначені у додатку 1 до цих Критеріїв, а також в інших випадках, визначених у вимогах та рекомендаціях суб'єкта державного фінансового моніторингу, що здійснює державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідного суб'єкта.

III. Критерії ризику за географічним розташуванням

1. Оцінювання ризику за географічним розташуванням держави реєстрації клієнта здійснюється стосовно клієнта, іноземна держава перебування (проживання) та/або реєстрації якого або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, є державою, про яку з надійних джерел відомо, що вона:

1) включена до Переліку держав (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міждержавних організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, який формується та затверджується у порядку, встановленому законодавством;

2) підтримує терористичну діяльність, підпадає під санкції, ембарго або аналогічні заходи відповідно до резолюцій Ради Безпеки ООН та/або законодавства України;

3) віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон;

4) має стратегічні недоліки у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до заяв Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).

2. З метою здійснення заходів щодо класифікації клієнтів при оцінюванні ризику за географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, суб'єкт може скласти власний список ризикових держав.

IV. Критерії ризику за типом клієнта

1. Оцінювання ризику за типом клієнта здійснюється, якщо клієнт:

1) включений до Переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, що формується спеціально уповноваженим органом;

2) є публічним діячем, його близькою особою або пов'язаною з ним особою;

3) є неприбутковою організацією;

4) є іноземною фінансовою установою (крім фінансових установ, які зареєстровані в державах – членах Європейського Союзу, державах – членах FATF), з якою установлюються кореспондентські відносини;

5) проводить фінансові операції, що не відповідають його фінансовому стану та/або суті діяльності;

6) не відповідає вимогам до рейтингів фінансової надійності (стійкості) страховиків та перестраховиків-нерезидентів, які встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг;

7) є трастом, фондом довірчого управління або має складну структуру власності;

8) надає послуги з обміну валют та/або переказу грошових коштів (крім банків та операторів поштового зв'язку);

9) є суб'єктом господарювання, що проводить лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронне (віртуальне) казино;

10) є суб'єктом господарювання, діяльність якого пов'язана з виробництвом або реалізацією зброї;

11) є акціонерним товариством-нерезидентом, яке здійснило випуск акцій на пред'явника;

12) є підприємством, про яке з надійних джерел відомо, що воно відсутнє за місцезнаходженням та не подає передбаченої законодавством звітності протягом двох років поспіль.

2. Критерій, визначений у підпункті 6 пункту 1 цього розділу, використовується страховиками (перестраховиками), страховими (перестраховими) брокерами та не поширюється на інших суб'єктів.

3. Критерій, визначений у підпункті 11 пункту 1 цього розділу, використовується всіма суб'єктами, крім спеціально визначених, регулювання і нагляд за якими здійснює Міністерство юстиції України.

4. Критерій, визначений у підпункті 12 пункту 1 цього розділу, використовується професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів), крім банків.

V. Критерії ризику за видом товарів та послуг, що надаються суб'єктами

Оцінювання ризику за видом товарів та послуг здійснюється, якщо це:

послуги зі здійснення міжнародних переказів на суму, що дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 15 Закону;

дистанційні послуги;

товари (послуги), визначити вартість яких складно або неможливо, зокрема об'єкти інтелектуальної власності, деякі види послуг, що не мають постійної ринкової вартості, консалтингові, юридичні, аудиторські послуги;

інші товари, послуги, операції або способи їх проведення, які самостійно визначаються суб'єктом.

VI. Критерії ризику для фінансових операцій, що можуть мати ризик легалізації (відмивання) доходів

1. Критерії ризику для фінансових операцій, які можуть мати ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, визначені у додатку 2 до цих Критеріїв.

Суб'єкт самостійно може визначати додаткові критерії ризику для фінансових операцій з урахуванням вимог та рекомендацій, визначених суб'єктом державного фінансового моніторингу, що здійснює державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідного суб'єкта.

У разі виявлення суб'єктом фінансової операції, яка може мати ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, суб'єкт вживає всіх необхідних заходів для з'ясування, чи підлягає така фінансова операція внутрішньому фінансовому моніторингу.

Суб'єкт самостійно визначає, які критерії ризику (крім критеріїв, передбачених Законом, нормативно-правовими актами відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу) використовуються ним під час встановлення ділових (договірних) відносин, а які – у процесі подальшого обслуговування клієнтів з урахуванням вимог та рекомендацій, визначених суб'єктом державного фінансового моніторингу, що здійснює державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідного суб'єкта.

2. Фінансова операція має ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення у разі, якщо вона має заплутаний або незвичний характер, або це сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій, що не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети.

3. Фінансова операція має ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення у разі виявлення фактів неодноразового проведення фінансових операцій, характер яких дає підстави вважати, що метою їх здійснення є уникнення процедур обов'язкового фінансового моніторингу або ідентифікації (верифікації), передбачених Законом.

**Директор
Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

Ю.П. Романюк

Додаток 1
до Критеріїв ризику легалізації
(відмивання) доходів, одержаних
злочинним шляхом, фінансування
тероризму та фінансування
розповсюдження зброї
масового знищення
(пункт 4 розділу II)

КРИТЕРІЇ високого ризику

№ з/п	Критерій ризику
	За географічним розташуванням держави проживання (перебування, ресстрації) клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів
1.	Держава включена до Переліку держав (територій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, – що формується та затверджується у порядку, встановленому законодавством

2.	Держава підтримує терористичну діяльність, підпадає під санкції, ембарго або аналогічні заходи відповідно до резолюцій Ради Безпеки ООН та/або законодавства України
3.	Держава (територія) віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон
За типом клієнта	
4.	Клієнт включений до Переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, – що формується спеціально уповноваженим органом
5.	Клієнт є публічним діячем, його близькою особою або пов'язаною з ним особою
6.	Клієнт є іноземною фінансовою установою (крім фінансових установ, які зареєстровані в державах – членах Європейського Союзу, державах – членах Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)), з якою установлюються кореспондентські відносини

Додаток 2
до Критеріїв ризику легалізації
(відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення
(пункт 1 розділу VI)

КРИТЕРІЇ

ризик для фінансових операцій, які можуть мати ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення

1. Для суб'єктів у разі надання клієнту:

1) послуг з використанням готівки, зокрема у випадках:

регулярного (встановлюється суб'єктом, крім банків, самотійно у внутрішніх документах з урахуванням специфіки діяльності клієнта) отримання з рахунка(ів) клієнта(ів) коштів готівкою, що надходять в безготівковому вигляді від третьої(их) особи(осіб), за винятком виплати заробітної плати, стипендій, пенсій та соціальних виплат;

спроби клієнта перевищити встановлену законодавством граничну суму розрахунку готівкою;

істотного збільшення (встановлюється суб'єктом самотійно у внутрішніх документах з урахуванням специфіки діяльності клієнта) залишку на рахунку клієнта, який регулярно знімається готівкою через касу власне клієнтом або його представником;

2) послуг зі здійснення міжнародних переказів, зокрема у випадках:

переказу коштів за кордон за відсутності зовнішньоекономічного договору (контракту), зокрема надання та повернення інвестицій (доходів від інвестиційної діяльності на території України), позик, кредитів, фінансової допомоги та інших запозичень; виплата дивідендів, відсотків, роялті; переведення власних коштів на закордонний рахунок; допомога родичам або близьким;

зарахування коштів в іноземній валюті у значних обсягах (встановлюється суб'єктом самотійно у внутрішніх документах з урахуванням специфіки діяльності клієнта) від нерезидентів на рахунки фізичних осіб, зокрема у вигляді заробітної плати, переказу коштів, поповнення карткового рахунку;

взаємозаліку вимог за експортно-імпортними операціями;

3) дистанційних послуг, зокрема у разі регулярного (встановлюється суб'єктом, крім банків, самотійно у внутрішніх документах з урахуванням специфіки діяльності клієнта) отримання клієнтом дистанційних послуг, якщо у суб'єкта виникають підозри, що такі операції можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) коштів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванням тероризму або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

4) послуг щодо купівлі-продажу цінних паперів у випадках:

разового продажу (купівлі) особою значного пакета цінних паперів, що не включені до біржового списку;

набуття права власності на пакет цінних паперів за договорами дарування або міни, сумарна номінальна вартість яких дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 15 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

взаємозаліку вимог за операціями з цінними паперами на позабіржовому ринку;

купівлі на позабіржовому ринку особами-резидентами пакетів акцій українських емітентів у осіб-нерезидентів за цінами, що перевищують їх номінальну вартість;

здійснення операцій з цінними паперами, про які з надійних джерел відомо, що вони мають високий ризик бути використаними для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

здійснення операцій з цінними паперами емітента, про якого з надійних джерел відомо, що він відсутній за місцезнаходженням;

Роз'яснення: Інструментами, які можуть бути використанні для відмивання коштів шляхом отримання готівки можуть бути такі види цінних паперів як векселі, ощадні (депозитні) сертифікати.

Після придбання ощадного (депозитного) сертифікату у юридичної особи, яка розмістила кошти на депозитний рахунок у банківській установі, фізична особа пред'являє його у банківську установу та отримує готівкові кошти, або після придбання векселя фізична особа пред'являє його до погашення суб'єкту господарювання, який його видав.

Крім цього, вексель має високий ризик використання його в схемах відмивання злочинних коштів. В першу чергу цей ризик пов'язаний з природою векселя.

Відповідно до чинного законодавства видавати переказні і прості векселі можна лише для оформлення грошового боргу за фактично поставлені товари, виконані роботи, надані послуги.

Враховуючи, що така операція здійснюється виключно між суб'єктами господарювання, контроль за нею з боку держави на етапі видачі векселя (на відміну від емісійних цінних паперів, випуски яких підлягають реєстрації в Комісії) відсутній. Таким чином, за допомогою векселя можна створити фіктивний борг на підставі сфальсифікованого договору про поставку товарів та потім отримати вже легалізовані гроші. Є випадки і використання підроблених векселів.

Інформація надається для врахування в роботі суб'єктами первинного фінансового моніторингу з числа професійних учасників фондового ринку з метою запобігання та протидії використанню суб'єктів первинного фінансового моніторингу для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму.

[Джерело: сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (<http://nssmc.gov.ua>).

Розділ: Діяльність НКЦПФР / Фінансовий моніторинг / Перелік цінних паперів, які мають високий ступень ризику бути використаними для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом].

5) інших послуг, зокрема у випадках:

регулярного (встановлюється суб'єктом, крім банків, самостійно у внутрішніх документах з урахуванням специфіки діяльності клієнта) одержання/надання/повернення фінансової допомоги, позик, кредитів та інших запозичень;

передавання особою доручення про здійснення фінансової операції через представника (посередника), якщо представник (посередник) виконує доручення особи без встановлення прямого (особистого) контакту із суб'єктом;

здійснення операції купівлі/продажу або відступлення права грошової вимоги.

2. Для суб'єктів, крім банків, при наданні клієнту будь-яких послуг, зокрема у випадках:

регулярного (встановлюється суб'єктом самостійно у внутрішніх документах з урахуванням специфіки діяльності клієнта) укладення особою строкових угод або використання інших похідних фінансових інструментів, особливо таких, що не передбачають поставки базового активу,

за фінансовими операціями з одним або кількома контрагентами, результатом чого є постійний прибуток або постійні збитки особи;

придбання цінних паперів за рахунок коштів, які попередньо були внесені готівкою в касу професійного учасника ринку цінних паперів, або готівки, яка була переказана на рахунок професійного учасника ринку цінних паперів через банківську установу, платіжну систему;

дострокового розірвання договору страхування з перерахуванням коштів на користь третьої особи;

сплати страхових платежів особою, яка не є страхувальником;

сплати страховиком-(цементом-, перестраховальником-)резидентом страхових платежів, виплат (відшкодувань) за договором перестраховання, укладеним із страховиком-(перестраховиком-) нерезидентом або отримання страхових (перестрахових) платежів, виплат (відшкодувань) від нерезидентів;

надання кредитною спілкою голові та членам спостережної ради, ревізійної комісії, кредитного комітету та правління кредитної спілки великих кредитів з відсотковою ставкою, меншою за середньозважену відсоткову ставку за однотипними договорами в аналогічному періоді;

укладання договору поручительства з особою про сплату за кредит в іншій кредитній установі у разі, якщо ця особа неодноразово уклала або мала спроби укласти такі договори за умови внесення нею цій кредитній спілці (поручителю) коштів для зарахування на депозитний рахунок та наявності непогашеного кредиту в іншій кредитній установі;

отримання (за довіреністю) кредитів від імені членів кредитної спілки та дострокове їх погашення;

розміщення в ломбарді цінностей, зокрема дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння, на суму, яка дорівнює чи перевищує десять мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, встановлених законом на день проведення операції;

проведення операцій з виплати переказу коштів, в якому відсутня повна інформація про ініціатора або отримувача;

очевидної невідповідності вхідних/вихідних платежів дійсному призначенню платежу;

неможливості встановлення контрагентів особи, прийняття суб'єктом коштів (платіжних документів до їх оплати) від особи, яка надсилає кошти на адресу іншої сторони цивільно-правової угоди, внаслідок чого такі кошти повертаються без виконання фінансової операції у зв'язку з незнаходженням такої іншої сторони або у зв'язку з її відмовою від їх прийняття;

проведення операцій з необробленими діамантами, країна походження/знаходження яких не бере участі в Процесі Кімберлі;

придбання фізичною особою ювелірних або побутових виробів з дорогоцінних металів та/або дорогоцінного каміння (однотипних виробів), та/або сертифікованого дорогоцінного каміння на суму, яка дорівнює або перевищує п'ятдесят мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, встановлених законом на день проведення операції;

проведення у великих розмірах фінансових операцій з купівлі-продажу товарів (оплати послуг), визначити вартість яких складно або неможливо, зокрема об'єктів інтелектуальної власності, деяких видів послуг, що не мають постійної ринкової вартості, консалтингових, юридичних, аудиторських послуг;

спроби клієнта здійснити операції з нерухомим майном, на яке накладено арешт;

здійснення операцій з нерухомим майном, ціна якого відрізняється від ринкової.

Коментар: Відповідно до частини третьої статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», суб'єкт первинного фінансового моніторингу під час здійснення ідентифікації клієнтів, а також в інших випадках, передбачених законодавством та внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу, зобов'язаний самостійно проводити оцінку ризику своїх клієнтів з урахуванням критеріїв ризиків, визначених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення

реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Крім того, абзацами першим та другим частини першої статті 16 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» визначено, що фінансова операція підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникають підозри, які ґрунтуються, зокрема, на критеріях ризиків, визначених самостійно суб'єктом первинного фінансового моніторингу з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Враховуючи викладене, та з метою забезпечення реалізації вимог частини третьої статті 6, статті 11, абзаців першого та другого частини першої статті 16 Закону, а також удосконалення критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму прийнято наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення».

Основними цілями нормативно-правового акту є:

- запобігання виникненню передумов для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

- забезпечення удосконалення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

- мінімізація ризиків використання фінансової системи України з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 6 та статті 11 зазначеного Закону суб'єкти первинного фінансового моніторингу забезпечують у своїй діяльності управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Оцінювання ризиків клієнтів суб'єктом первинного фінансового моніторингу здійснюється за відповідними критеріями, зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видом товарів, послуг, які клієнт отримує від суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Наказ передбачає розширення переліку критеріїв ризику за типом клієнта і видом товарів та послуг, пов'язаних із кіберзлочинністю, електронним шахрайством та іншими видами послуг, крім того визначає фінансові операції, що мають ризик та підлягатимуть внутрішньому фінансовому моніторингу відповідно до статті 16 Закону.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

24.11.2015

м. Київ

№ 1085

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
18 грудня 2015 р. за № 1593/28038

Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України

Відповідно до частини першої статті 12, статті 13 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, Положення про Державну службу фінансового моніторингу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2015 року № 537, та з метою визначення форматів електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 01 квітня 2013 року № 436 «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 19 квітня 2013 року за № 649/23181.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М.О.) спільно з Департаментом інформаційних технологій Державної служби фінансового моніторингу України (Давидюк В.С.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності через 30 днів з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О.Л. та заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Зубрія В.П.

Міністр

Н. Ярьсько

ПОГОДЖЕНО:

Перший заступник Голови
Національного банку України

О.В. Писарук

Міністр економічного розвитку
і торгівлі України

А. Абромавичус

Міністр інфраструктури України
 Голова Національної комісії
 з цінних паперів та фондового ринку
 Голова Національної комісії,
 що здійснює державне регулювання
 у сфері ринків фінансових послуг
 В.о. Голови Державної служби
 фінансового моніторингу України
 Голова Державної служби
 спеціального зв'язку
 та захисту інформації України
 Т.в.о. Голови
 Державної регуляторної служби України

А. Пивоварський

Т.З. Хромасв

І. Пашко

А.Т. Ковальчук

Л.О. Євдоченко

О.М. Мірошниченко

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Довідника кодів помилок щодо проходження автоматичного логічно-семантичного контролю повідомлень про фінансові операції від банківських установ, що надходять засобами електронної пошти Національного банку України»	31.03.2005 № 82	21.05.2005 № 426/10706	Офіційний вісник України від 06.05.2005, № 16, стор. 156, стаття 884, код акту 32193/2005	02.05.2005	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 30.08.2010 № 152
2.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про визначення адрес подання інформації з питань фінансового моніторингу»	21.12.2009 № 173	04.03.2010 № 207/17502	Офіційний вісник України від 22.03.2010, № 18, стор. 29, стаття 809	22.03.2010	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 30.08.2010 № 152
3.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державного комітету фінансового моніторингу України»	30.08.2010 № 152	06.10.2010 № 894/18189	Офіційний вісник України від 25.10.2010, № 79, стор. 56, стаття 2809, код акту 53059/2010	25.10.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 01.04.2013 № 436
4.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України»	01.04.2013 № 436	19.04.2013 № 649/23181	Офіційний вісник України від 07.05.2013, № 33, стор. 140, стаття 1186, код акту 66927/2013	07.05.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 24.11.2015 № 1085

Історична довідка нормативно-правового акту:						
5.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України»	24.11.2015 № 1085	18.12.2015 № 1593/28038	Офіційний вісник України від 29.01.2016, № 6, стор. 82, стаття 318, код акту 80407/2016	28.02.2016	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
фінансів України
24 листопада 2015 року № 1085
Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
18 грудня 2015 р.
за № 1593/28038

ПОРЯДОК

електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм взаємодії між суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) та Державною службою фінансового моніторингу України (далі – Держфінмоніторинг), а також вимоги та формати повідомлень електронного обміну інформацією щодо фінансового моніторингу.

2. Електронна інформаційна взаємодія СПФМ та Держфінмоніторингу здійснюється відповідно до Законів України:

«Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню зброї масового знищення»;

«Про електронні документи та електронний документообіг»;

«Про електронний цифровий підпис»;

«Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»;

«Про банки і банківську діяльність».

II. Файли інформаційного обміну

1. Для інформаційної взаємодії між Держфінмоніторингом та СПФМ, їх відокремленими підрозділами використовуються такі види інформації (типи файлів інформаційного обміну):

файл-повідомлення про фінансові операції – електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується СПФМ та надсилається Держфінмоніторингу і містить інформацію про фінансові операції (далі – ФО). Один файл-повідомлення може містити інформацію про декілька фінансових операцій;

файл-повідомлення про взяття (відмову у взятті) інформації про ФО на облік – електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується Держфінмоніторингом та надсилається СПФМ і містить інформацію про обробку інформації про ФО та про взяття (відмову у взятті) її на облік;

файл-повідомлення про СПФМ – електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується СПФМ та надсилається Держфінмоніторингу і містить відомості про СПФМ (ві-

докремлені підрозділи), відповідальних осіб СПФМ, необхідні для взяття СПФМ на облік, зняття СПФМ з обліку, а також внесення змін до інформації про СПФМ в Єдиній інформаційній системі;

файл-повідомлення про результати обробки інформації про суб'єкта – електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується Держфінмоніторингом та надсилається СПФМ і містить інформацію про обробку відомостей про СПФМ, їх відокремлені підрозділи та відповідальних осіб;

файл-запит – електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується Держфінмоніторингом та надсилається СПФМ і містить запит щодо отримання інформації (копій документів), необхідної (необхідних) для виконання покладених на Держфінмоніторинг завдань. Один файл-запит може містити декілька запитів;

файл-відповідь – електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується СПФМ та надсилається Держфінмоніторингу і містить відповідь на запит Держфінмоніторингу. Файл-відповідь може містити декілька відповідей на запити;

файл-додаток – електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується СПФМ та надсилається Держфінмоніторингу як додаток до повідомлення про фінансові операції або до відповіді на запит і містить додаткові дані та/або копії документів;

файл-рішення – електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується Держфінмоніторингом та надсилається СПФМ і містить інформацію про рішення (доручення) Держфінмоніторингу або запит на відстеження (моніторинг) фінансових операцій;

файл-квитанція – електронний документ (набір даних визначеної структури), який містить інформацію про результати оброблення відповідного файла та/або інформації в ньому;

файл-лист – електронний документ (набір даних), що використовується при інформаційному обміні Держфінмоніторингом та СПФМ з інших питань;

технологічний файл – електронний файл, що формується «АРМ-НБУ-Інформаційний» на підставі файла інформаційного обміну, який бракується;

тестовий файл – електронний файл, що має набір даних та структуру відповідних типів файлів інформаційного обміну. Тестовий файл не є електронним документом, а інформація, що надається таким файлом, не є офіційною та не береться на облік Держфінмоніторингом.

2. Надсилання файлів інформаційного обміну між СПФМ та Держфінмоніторингом здійснюється у вигляді транспортних файлів – цифрових конвертів (далі – ТФ), які шифруються на адресу отримувача.

3. Максимальний об'єм одного ТФ не може перевищувати 10 мегабайт.

4. Якщо виникає потреба у передаванні додаткової інформації більшого об'єму, вона повинна бути заархівована програмними засобами, що підтримують формати, наведені в додатку І до цього Порядку, а в разі потреби – розділена такими засобами на окремі частини, об'єм яких не може перевищувати 10 мегабайт, та надіслана Держфінмоніторингу окремими ТФ.

III. Правила формування найменувань файлів

1. Найменування файла формується в 36-знаковій системі числення з урахуванням ідентифікаційних даних СПФМ або його відокремленого підрозділу, типу інформації, дати його формування.

2. Для СПФМ, які є банками, відокремленими підрозділами банків, платіжними організаціями та членами/учасниками платіжних систем, що є банками, філіями іноземних банків (далі - банки), імена файлів, що використовуються в інформаційному обміні, мають таку структуру:

Xt0RxxMD.Ynn,

де X – ознака належності файла фінансового моніторингу банкам;
t – тип файла згідно з Довідником типів файлів інформаційного обміну, наведеним у додатку 2 до цього Порядку;

0 – константа (крім файлів-квитанцій);

Rxx – ідентифікатор банку, де: R – ідентифікатор адміністративно-територіальної одиниці України, у якому розташований банк, xx – унікальний ідентифікатор банку у

РОЗДІЛ IV.

межах цієї адміністративно-територіальної одиниці України. Rxx збігається з останніми трьома байтами електронного ідентифікатора банку в електронній пошті (далі – ЕП) Національного банку України (далі – Національний банк);

M	–	місяць формування файлу в 36-знаковій системі числення;
D	–	день формування файлу в 36-знаковій системі числення;
Y	–	рік формування файлу (указується остання цифра року);
nn	–	порядковий номер файлу зазначеного типу протягом дня.

Файли нумеруються, починаючи з 1.

Ім'я файла-квитанції формується з імені файла, що квітується, шляхом заміни символу «тип файла» на відповідний тип файла-квитанції.

Ім'я технологічного файла формується з імені файла, що був забракований «АРМ-НБУ-Інформаційним», таким чином:

символ «тип файла» набуває значення «О»;

третій символ імені набуває значення «тип файла», що був забракований.

3. Для СПФМ, які не є банками, імена файлів, що використовуються в інформаційному обміні, мають таку структуру:

ZtXXXXXXMD.Ynn,

де Z – ознака належності файлу фінансового моніторингу СПФМ, які не є банками;

t – тип файла згідно з Довідником типів файлів інформаційного обміну, наведеним у додатку 2 до цього Порядку;

XXXXXX – обліковий ідентифікатор, який присвоєно внесеної до Єдиної інформаційної системи інформації щодо взяття на облік суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

M	–	місяць формування файлу в 36-знаковій системі числення;
D	–	день формування файлу в 36-знаковій системі числення;
Y	–	рік формування файлу (указується остання цифра року);
nn	–	порядковий номер файлу зазначеного типу протягом дня.

Файли нумеруються, починаючи з 1.

Ім'я файла-квитанції формується з імені ТФ, що квітується, шляхом заміни символу «тип файла» на відповідний тип файла-квитанції.

IV. Формати інформаційних повідомлень та типів даних інформаційних повідомлень

1. Інформаційні повідомлення повинні формуватись у стандарті XML.

2. Опис та склад реквізитів інформаційних повідомлень наведено в додатку 3 до цього Порядку.

3. Для інформаційної взаємодії між Держфінмоніторингом та СПФМ у файлах інформаційного обміну допустимі формати файлів-листів, файлів-додатків (вкладень), наведені в додатку 1 до цього Порядку.

4. Кодування значень елементів інформаційних повідомлень виконується згідно зі стандартом UTF-8. Для зазначення такого кодування першим рядком інформаційного повідомлення має бути відповідна XML-директива:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
```

5. При кодуванні значень інформаційних елементів допускаються лише символи, які можуть бути коректно представлені у кодовій сторінці Windows-1251, згідно з переліком, наведеним у додатку 4 до цього Порядку.

6. Інформаційні повідомлення повинні відповідати формалізованому опису (dtd) згідно з файлами-схемами, наведеними у додатку 5 до цього Порядку.

Для зазначення такого (dtd) другим рядком інформаційного повідомлення має бути відповідна XML-директива:

<!DOCTYPE transport-file SYSTEM «Ім'я файла-схеми»>.

7. Ім'я файла-схеми для відповідного типу транспортного файла наведено в додатку 3 до цього Порядку.

8. Для інформаційної взаємодії між Держфінмониторингом та СПФМ у файлах інформаційного обміну та транспортних файлах допустимі такі формати типів даних:

С	Символьний тип даних. Допускаються також символи від 0 до 9, у тому числі і початкові нулі, причому ці нулі є значущими
N	Числовий беззнаковий тип даних. Допустимі тільки цифри від 0 до 9. Початкові нулі неприпустимі
D (8)	Позначення формату даних типу «Дата». Використання пропусків у цьому типі даних не допускається. Реквізити типу «Дата» мають таку структуру: PPRRMMDD, де: PPRR – чотири цифри року; MM – номер місяця (01... 12); DD – день місяця (01... 31)
T (4)	Позначення формату даних типу «Час». Використання пропусків у цьому типі даних не допускається. Реквізити типу «Час» мають таку структуру: ГГХХ, де: ГГ – години (00... 23); ХХ – хвилини (00... 59)
V	Спеціальне позначення символьного типу даних для передавання електронного цифрового підпису (далі – ЕЦП) у файлах (допускаються символи від 0 до 9, а також латинські літери від А до F)

9. Для інформаційної взаємодії між Держфінмониторингом та СПФМ у файлах інформаційного обміну використовуються довідники кодів помилок (додаток 6), а саме:

Довідник кодів помилок (для електронного обміну з суб'єктами, які не є банками) K_DFM15;

Довідник кодів помилок (для електронного обміну з банками) K_DFM14.

V. Порядок доставки (приймання/передавання) транспортних файлів

1. Для СПФМ, які є банками, інформаційний обмін з Держфінмониторингом здійснюється у порядку та з використанням засобів захисту інформації, визначених Національним банком.

2. Для СПФМ, які не є банками, відправлення ТФ виконується за допомогою ЕП шляхом передання ТФ у вигляді вкладень (Attachment) до E-mail повідомлень (формат MIME).

Кожний ТФ передається окремим електронним листом ЕП. Текст листа ЕП, до якого приєднано ТФ, не має містити змістової інформації та відкидається при обробленні.

3. Приймання ЕП з приєднаними ТФ у Держфінмониторингу здійснюється за адресами ЕП, наведеними в додатку 7 до цього Порядку.

4. Надсилання ЕП з приєднаними ТФ до СПФМ здійснюється на адресу ЕП, зазначену в обліковій формі СПФМ, або на зворотню адресу ЕП, з якої надійшло повідомлення.

VI. Вимоги до захисту інформації

1. Інформаційний обмін між СПФМ та Держфінмониторингом повинен здійснюватися за умови функціонування системи захисту інформації, яка забезпечує цілісність, конфіденційність та автентичність документів.

2. Захист інформації забезпечується суб'єктами інформаційних відносин відповідно до встановлених законодавством вимог з технічного та криптографічного захисту інформації.

**Директор
Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Додаток 1
до Порядку електронної взаємодії
суб'єктів первинного фінансового
моніторингу та Державної служби
фінансового моніторингу України
(пункт 4 розділу II)

ДОПУСТИМИ ФОРМАТИ файлів-листів, файлів-додатків (вкладень)*

Формат	Опис
txt	використовується у Windows для текстових файлів
doc	документи текстового редактора MS Word
xls	файли електронних таблиць MS Excel
rtf	міжплатформений формат зберігання відформатованих текстових документів
jpg	формат зберігання повнокольорових зображень
tiff	формат зберігання зображень (фотографій, штрихових ілюстрацій)
pdf	міжплатформений формат обміну електронними документами
rar	файли архівної структури
arj	файли архівної структури
zip	файли архівної структури

* Файли відповідних форматів повинні бути сумісні з прикладним програмним забезпеченням Microsoft Office 2003, Adobe Reader 6.0, WinRar 3.20.

Додаток 2
до Порядку електронної взаємодії
суб'єктів первинного фінансового
моніторингу та Державної служби
фінансового моніторингу України
(пункт 2 розділу III)

ДОВІДНИК типів файлів інформаційного обміну

Тип файла	Призначення
Файли обміну інформацією	
A	файл-повідомлення про ФО
B	файл-повідомлення про взяття (відмову від взяття) на облік інформації про ФО
N	файл-повідомлення про ФО, що можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності, або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції
P	файл-повідомлення про взяття (відмову від взяття) на облік інформації про ФО, що можуть бути пов'язані, стосуватися або призначатися для фінансування терористичної діяльності, або учасниками яких є особи, стосовно яких застосовано міжнародні санкції
U	файл-повідомлення про СПФМ
V	файл-повідомлення про результати обробки інформації про суб'єкта
C	файл-запит

D	файл-відповідь
E	файл-додаток
L	файл-лист
M	файл-рішення
Файли підтвердження прийому	
Q	файл-квитанція на файл типу C
R	файл-квитанція на файл типу D
T	файл-квитанція на файл типу E
W	файл-квитанція на файл типу M
Файли тестові	
F	для тестування файла типу A
G	для тестування файла типу B
H	для тестування файла типу R
I	для тестування файла типу Q
J	для тестування файла типу C
K	для тестування файла типу D

Додаток 3
до Порядку електронної взаємодії
суб'єктів первинного фінансового
моніторингу та Державної служби
фінансового моніторингу України
(пункт 2 розділу IV)

ОПИС та склад реквізитів інформаційних повідомлень

Додаток 4
до Порядку електронної взаємодії
суб'єктів первинного фінансового
моніторингу та Державної служби
фінансового моніторингу України
(пункт 5 розділу IV)

ПЕРЕЛІК допустимих символів кодової сторінки Windows-1251 та їх 16-знакових кодів

Символ	16-знаковий код	Символ	16-знаковий код	Символ	16-знаковий код	Символ	16-знаковий код
(пробіл)	0x20	!	0x21	«	0x22	#	0x23
\$	0x24	%	0x25	&	0x26	'	0x27
(	0x28	)	0x29	*	0x2A	+	0x2B
,	0x2C	-	0x2D	.	0x2E	/	0x2F
0	0x30	1	0x31	2	0x32	3	0x33
4	0x34	5	0x35	6	0x36	7	0x37
8	0x38	9	0x39	:	0x3A	;	0x3B

РОЗДІЛ IV.

Символ	16-знаковий код	Символ	16-знаковий код	Символ	16-знаковий код	Символ	16-знаковий код
<	0x3C	=	0x3D	>	0x3E	?	0x3F
@	0x40	A	0x41	B	0x42	C	0x43
D	0x44	E	0x45	F	0x46	G	0x47
H	0x48	I	0x49	J	0x4A	K	0x4B
L	0x4C	M	0x4D	N	0x4E	O	0x4F
P	0x50	Q	0x51	R	0x52	S	0x53
T	0x54	U	0x55	V	0x56	W	0x57
X	0x58	Y	0x59	Z	0x5A	[	0x5B
\	0x5C	]	0x5D	^	0x5E	_	0x5F
`	0x60	a	0x61	b	0x62	c	0x63
d	0x64	e	0x65	f	0x66	g	0x67
h	0x68	i	0x69	j	0x6A	k	0x6B
l	0x6C	m	0x6D	n	0x6E	o	0x6F
p	0x70	q	0x71	r	0x72	s	0x73
t	0x74	u	0x75	v	0x76	w	0x77
x	0x78	y	0x79	z	0x7A	{	0x7B
	0x7C	}	0x7D	,	0x82	„	0x84
...	0x85	<	0x8B	‘	0x91	’	0x92
“	0x93	”	0x94	-	0x96	>	0x9B
Ё	0xA8	Ґ	0xA5	Є	0xAA	«	0xAB
İ	0xAF	І	0xB2	і	0xB3	г	0xB4
ë	0xB8	№	0xB9	є	0xBA	»	0xBB
ï	0xBF	А	0xC0	Б	0xC1	В	0xC2
Г	0xC3	Д	0xC4	Е	0xC5	Ж	0xC6
З	0xC7	И	0xC8	Й	0xC9	К	0xCA
Л	0xCB	М	0xCC	Н	0xCD	О	0xCE
П	0xCF	Р	0xD0	С	0xD1	Т	0xD2
У	0xD3	Ф	0xD4	Х	0xD5	Ц	0xD6
Ч	0xD7	Ш	0xD8	Щ	0xD9	Ъ	0xDA
Ы	0xDB	Ь	0xDC	Э	0xDD	Ю	0xDE
Я	0xDF	а	0xE0	б	0xE1	в	0xE2
г	0xE3	д	0xE4	е	0xE5	ж	0xE6
з	0xE7	и	0xE8	й	0xE9	к	0xEA
л	0xEB	м	0xEC	н	0xED	о	0xEE
п	0xEF	р	0xF0	с	0xF1	т	0xF2
у	0xF3	ф	0xF4	х	0xF5	ц	0xF6
ч	0xF7	ш	0xF8	щ	0xF9	ъ	0xFA
ы	0xFB	ь	0xFC	э	0xFD	ю	0xFE
я	0xFF						

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України» прийнятий відповідно до частини першої статті 12, статті 13 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, Положення про Державну службу

фінансового моніторингу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2015 року № 537, з метою визначення форматів електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України

Порядок електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України складається із шести розділів:

I. Загальні положення (визначені цілі правового регулювання, правова база електронної інформаційної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингу).

II. Файли інформаційного обміну (визначені типи файлів інформаційного обміну, серед яких: файл-повідомлення про фінансові операції, файл-повідомлення про взяття (відмову у взятті) інформації про ФО на облік, файл-повідомлення про СПФМ, файл-повідомлення про результати обробки інформації про суб'єкта, файл-запит, файл-відповідь, файл-додаток, файл-рішення, файл-квитанція, файл-лист, технологічний файл, тестовий файл).

III. Правила формування найменувань файлів.

IV. Формати інформаційних повідомлень та типів даних інформаційних повідомлень.

VI. Вимоги до захисту інформації.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

29.01.2016

м. Київ

№ 24

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
16 лютого 2016 р. за № 241/28371

Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення

Відповідно до статей 6, 10, 12, 17 та 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, та Положення про Державну службу фінансового моніторингу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2015 року № 537, НАКАЗУЮ:

1. Затвердити форми обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, які надаються суб'єктами первинного фінансового моніторингу (крім банків/філій іноземних банків) та їх відокремленими підрозділами, що додаються:

№ 1-ФМ «Форма обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу»;

№ 2-ФМ «Реєстр фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу»;

№ 4-ФМ «Повідомлення про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу».

2. Затвердити Інструкцію щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, що додається.

3. Затвердити форми повідомлення про результати обробки поданої суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації, що додаються:

№ 3-ФМ «Повідомлення про результати обробки форми обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу»;

№ 5-ФМ «Повідомлення про взяття фінансової операції на облік або про відмову від взяття на облік Держфінмоніторингом».

4. Затвердити форму № 6-ФМ «Запит про надання додаткової інформації з питань фінансового моніторингу», що додається.

5. Установити, що форма № 4-ФМ «Повідомлення про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу» спеціально визначеними суб'єктами первинного фінансового моніторингу (за винятком суб'єктів господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронне (віртуальне) казино) та суб'єктами первинного фінансового моніторингу, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи, не подається.

6. Установити, що форми обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, використовуються суб'єктами первинного фінансового моніторингу та їх відокремленими підрозділами, які не є банками/філіями іноземних банків, у таких випадках:

форма № 1-ФМ «Форма обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу» та форма № 4-ФМ «Повідомлення про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу» - при поданні інформації до Держфінмоніторингу на паперових носіях та в інших випадках, установлених законодавством;

форма № 2-ФМ «Реєстр фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу»:

при реєстрації фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, якщо реєстр ведеться в паперовій формі;

при роздрукуванні реєстру фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, якщо реєстр ведеться в електронній формі;

при поданні інформації до Держфінмоніторингу на паперових носіях.

7. Установити, що форми повідомлення про результати обробки поданої суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації використовуються Держфінмоніторингом у таких випадках:

форма № 3-ФМ «Повідомлення про результати обробки форми обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу», форма № 5-ФМ «Повідомлення про взяття фінансової операції на облік або про відмову від взяття на облік Держфінмоніторингом» - при наданні Держфінмоніторингом повідомлень про результати обробки інформації, яка надійшла від суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

8. Установити, що форма № 6-ФМ «Запит про надання додаткової інформації з питань фінансового моніторингу» використовується Держфінмоніторингом при направленні на адресу суб'єкта первинного фінансового моніторингу запиту про надання додаткової інформації відповідно до вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

9. Установити, що при поданні інформації суб'єктами первинного фінансового моніторингу в електронному вигляді такі суб'єкти забезпечують подання інформації відповідно до складу реквізитів та структури файлів, затверджених Міністерством фінансів України.

10. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 26 квітня 2013 року № 496 «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 24 травня 2013 року за № 805/23337.

11. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Романюк Ю.П.) спільно з Департаментом координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Гаєвський І.М.) в установленому порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

12. Цей наказ набирає чинності через 30 днів з дня його офіційного опублікування.

13. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О.Л. та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А.Т.

Міністр

Н. Ярецько

Історична довідка нормативно-правового акту:

№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження деяких форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення»	13.05.2003 № 48	23.05.2003 № 394/7715	Офіційний вісник України від 13.06.2003, № 22, стор. 62, стаття 999, код акту 25239/2003	13.06.2003	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 26.08.2010 № 148

Історична довідка нормативно-правового акту:						
2.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та Інструкції щодо їх заповнення»	26.08.2010 № 148	06.10.2010 № 891/18186	Офіційний вісник України від 22.10.2010, № 78, стор. 128, стаття 2783, код акту 53018/2010	22.10.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2013 № 496
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення»	26.04.2013 № 496	24.05.2013 № 805/23337	Офіційний вісник України від 18.06.2013, № 43, стор. 83, стаття 1554, код акту 67404/2013	18.07.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 29.01.2016 № 24
4.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення»	29.01.2016 № 24	16.02.2016 № 241/28371	Офіційний вісник України від 25.03.2016, № 22, стор. 179, стаття 865, код акту 81114/2016	24.04.2016	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
29.01.2016 № 24

ФОРМА ОБЛІКУ
суб'єкта первинного фінансового моніторингу
(Форма 1-ФМ)

Директор
Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку

Ю.П. Романюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
29.01.2016 № 24

РЕЄСТР
фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу
(Форма 2-ФМ)

Директор
Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку

Ю.П. Романюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
29.01.2016 № 24

ПОВІДОМЛЕННЯ
про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу
(Форма 4-ФМ)

Директор
Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку

Ю.П. Романюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
29.01.2016 № 24
Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
16 лютого 2016 р.
за № 241/28371

ІНСТРУКЦІЯ
щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної із
здійсненням фінансового моніторингу

І. Загальні положення

1. При наданні суб'єктами первинного фінансового моніторингу інформації Державній службі фінансового моніторингу України (Держфінмоніторинг) згідно з відповідними формами на паперовому носії заповнені бланки форм подаються на адресу Держфінмоніторингу: вул. Білоруська, 24, м. Київ, 04655, МСП 655, у роздрукованому вигляді або заповнюються за допомогою ручки розбірливо друкованими літерами чорним або синім чорнилом (для форм з ручним способом заповнення).

2. Стандартні форми подання інформації до Держфінмоніторингу у форматі PDF або Excel можна отримати на офіційному веб-сайті Держфінмоніторингу за електронною адресою: <http://www.sdfm.gov.ua>. При наданні інформації до Держфінмоніторингу забороняється змінювати формат форм, їх геометричні розміри та розміри полів вводу інформації.

3. При заповненні форм необхідно користуватися відповідними довідниками, які додаються до цієї Інструкції, а саме:

додаток 1 «Довідник формування коду виду фінансової операції»;

додаток 2 «Довідник кодів ознак фінансових операцій за результатами обов'язкового фінансового моніторингу (K_DFM02)»;

додаток 3 «Довідник кодів ознак фінансових операцій за результатами внутрішнього фінансового моніторингу, заходів з відстеження (моніторингу), та стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення (K_DFM03)»;

додаток 4 «Довідник кодів документів, що засвідчують фізичну особу (K_DFM04)»;

додаток 5 «Довідник кодів видів суб'єктів первинного фінансового моніторингу (K_DFM05)»;

додаток 6 «Довідник кодів видів повідомлень (K_DFM06)»;

додаток 7 «Довідник кодів юридичного статусу суб'єктів первинного фінансового моніторингу або учасників фінансової операції (K_DFM07)»;

додаток 8 «Довідник кодів типів осіб, що мають відношення до фінансової операції (K_DFM08)»;

додаток 9 «Довідник кодів надання дозволу відокремленому підрозділу на подання інформації про фінансові операції (K_DFM09)»;

додаток 10 «Довідник кодів ознак здійснення фінансових операцій (K_DFM10)»;

додаток 11 «Довідник кодів областей України (K_DFM11)»;

додаток 12 «Довідник видів рішень (K_DFM16)».

4. При заповненні форм слід користуватися такими загальними правилами:

при заповненні форм № 2-ФМ і № 4-ФМ та їх поданні до Держфінмоніторингу відповідно до вимог пункту 17 частини другої статті 6, частини першої статті 10, частин першої та четвертої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» для позначення терміновості повідомлення у графі «Ознака терміновості» заголовка цих форм зазначається символ «Т»;

поля, що мають бути заповнені за допомогою кодів, заповнюються з використанням відповідних довідників кодів;

якщо поля розбиті на клітини, всередині кожної клітини розміщується один символ (одна друкована літера, цифра або інший знак);

якщо з будь-яких причин в окремих полях інформація відсутня, у них ставиться символ «-» (прочерк), якщо відповідне поле розбито на клітини, то прочерк проставляється в усіх клітинах;

якщо в полі, розбитому на клітини, залишаються вільні клітини, то у вільних клітинах зліва від першої цифри проставляється символ «-» (прочерк).

Поля, що містять дані, встановлені в результаті ідентифікації осіб, та опис фінансової операції, призначення платежу, заповнюються тільки на підставі та мовою наданих оригіналів документів (чи належним чином завірених копій). Інші поля, які передбачається заповнювати текстом, заповнюються українською мовою.

5. У цій Інструкції терміни вживаються у таких значеннях:

контрагент - особа, яка є другою стороною фінансової операції (контрагентом може виступати суб'єкт первинного фінансового моніторингу), при якій між клієнтом та контрагентом відбувається передача активів;

обліковий ідентифікатор - це комбінація з літер латинського алфавіту та цифр, яку Держфінмоніторинг присвоює внесений до єдиної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення інформації про суб'єкта первинного фінансового моніторингу під час взяття його на облік;

реєстр - форма реєстрації суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та їх учасників.

Терміни «клієнт» та «вигодоодержувач» вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Терміни «резидент» та «нерезидент» вживаються у значеннях, наведених у Податковому кодексі України.

Роз'яснення: Питання щодо визначення поняття «резидент» та «нерезидент» в контексті законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» врегульовано Інструкцією щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2013 № 496 (далі – Інструкція) [авт.: посилання на попередню редакцію Інструкції].

Так, відповідно до абзацу сьомого пункту 4 розділу I Інструкції терміни «резидент» та «нерезидент» вживаються у значеннях, наведених у Податковому кодексі України.

Аналогічні положення передбачені абзацом шостим пункту 5 розділу I Інструкції щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 29.01.2016 № 24, що набирає чинності 25.04.2016.

Підпунктом 14.1.122 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України до нерезидентів віднесено:

іноземні компанії, організації, утворені відповідно до законодавства інших держав, їх зареєстровані (акредитовані або легалізовані) відповідно до законодавства України філії, представництва та інші відокремлені підрозділи з місцезнаходженням на території України;

дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва інших держав і міжнародних організацій в Україні;

фізичних осіб, які не є резидентами України.

Водночас на підставі підпункту 14.1.213 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України резидентами є:

юридичні особи та їх відокремлені особи, які утворені та провадять свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням як на її території, так і за її межами:

дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет;

фізичні особи, які мають місце проживання в Україні.

Крім того, зазначеною нормою Податкового кодексу України встановлено процедуру визначення резидентності фізичних осіб у разі наявності у них постійного місця проживання в різних країнах та наявності громадянства декількох країн.

Згідно з пунктом 26 підрозділу 10 розділу XX Перехідні положення Податкового кодексу України на період дії Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» положення Кодексу застосовуються з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України».

Пунктом 5.3 статті 5 Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України» передбачено, що фізична особа, яка має податкову адресу (місце проживання), юридична особа (відокремлений підрозділ), яка має податкову адресу (місцезнаходження) на території ВЕЗ «Крим», прирівнюються з метою оподаткування до нерезидента.

Фізична особа, яка має податкову адресу (місце проживання), юридична особа (відокремлений підрозділ), яка має податкову адресу (місцезнаходження) на іншій території України, прирівнюються з метою оподаткування до резидента.

З урахуванням наведеного, при визначенні належності клієнта до резидентів або нерезидентів України суб'єктам первинного фінансового моніторингу (СПФМ) України слід керуватися вищевказаними положеннями Податкового кодексу України та Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України».

[Джерело: сайт Держфінмоніторингу (www.sdfm.gov.ua).

Розділ: Міжвідомче співробітництво / Міжвідомча координація / Витяг із Протоколу тридцять восьмого засідання Робочої групи з розгляду проблемних питань суб'єктів первинного фінансового моніторингу – небанківських установ та аналізу ефективності заходів, що вживаються ними для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму (м. Київ, Держфінмоніторинг 29 березня 2016 року) / Питання 1. Визначення поняття «резидент» та «нерезидент» в контексті Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», а також встановлення резидентності клієнта, що має місцезнаходження/місце проживання на території Автономної Республіки Крим резидентом України.]

6. У цій Інструкції скорочення ЄДРПОУ - Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України вживається у відповідному відмінку.

II. Порядок заповнення форми № 1-ФМ «Форма обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу» суб'єктами первинного фінансового моніторингу

1. Форма № 1-ФМ «Форма обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу» (далі - форма № 1-ФМ) подається до Держфінмоніторингу безпосередньо усіма суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

2. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу подають форму № 1-ФМ у таких випадках: при постановці на облік суб'єкта первинного фінансового моніторингу в Єдиній державній інформаційній системі у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - Єдина інформаційна система);

у разі зміни загальних та додаткових відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу, у тому числі про відповідального працівника за проведення фінансового моніторингу та/або особу, що тимчасово виконує його обов'язки в суб'єкті первинного фінансового моніторингу;

у разі припинення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

у разі відновлення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Крім того, форма № 1-ФМ подається до Держфінмоніторингу безпосередньо суб'єктом первинного фінансового моніторингу у таких випадках:

у разі подання інформації про відокремлений підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу для постановки на облік;

у разі зміни відомостей про відокремлений підрозділ, у тому числі про відповідального працівника за проведення фінансового моніторингу та/або особу, що тимчасово виконує його обов'язки у відокремленому підрозділі;

у разі припинення діяльності відокремленого підрозділу;

у разі відновлення діяльності відокремленого підрозділу.

3. Однією формою № 1-ФМ не може одночасно подаватися інформація про суб'єкта первинного фінансового моніторингу та про його відокремлений підрозділ.

4. Форма № 1-ФМ заповнюється суб'єктами первинного фінансового моніторингу за такими правилами:

якщо форма № 1-ФМ з відомостями про суб'єкта первинного фінансового моніторингу та призначення відповідального працівника (або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки) суб'єкта первинного фінансового моніторингу надсилається вперше, заповнюються розділи I, II, III та V, при цьому у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «первинне», без заповнення поля 050 «Обліковий ідентифікатор СПФМ» та поля 051 «Обліковий ідентифікатор відокремленого підрозділу»;

у разі зміни відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відомостей про відповідального працівника (або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки) обов'язково заповнюються розділи I, II, III та V, при цьому у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «коригуюче», без заповнення поля 051 «Обліковий ідентифікатор відокремленого підрозділу». Поле 050 «Обліковий ідентифікатор СПФМ» заповнюється суб'єктом первинного фінансового моніторингу обов'язково;

у разі припинення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу обов'язково заповнюються розділи I, II та III, у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «коригуюче», у полі 101 (102, 103 - у разі заповнення декількох видів суб'єкта) проставляються чотири нулі. У полі 109 указуються підстави для припинення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

якщо форма № 1-ФМ з відомостями про відокремлений підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу та призначення відповідального працівника (або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки) відокремленого підрозділу надсилається вперше, обов'язково заповнюються розділи I, IV та V. При цьому поля 010-031, 050 «Обліковий ідентифікатор СПФМ» розділу I заповнюються

реквізитами суб'єкта первинного фінансового моніторингу, у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «первинне», поле 051 «Обліковий ідентифікатор відокремленого підрозділу» не заповнюється, у полі 060 «Тип суб'єкта (код), відомості про який подаються» вказуються реквізити відокремленого підрозділу. У разі відсутності у відокремленого підрозділу власного коду за ЄДРПОУ вказується код за ЄДРПОУ суб'єкта первинного фінансового моніторингу. Якщо надалі відокремленому підрозділу буде присвоєно код за ЄДРПОУ, то форма № 1-ФМ подається суб'єктом первинного фінансового моніторингу разом із супровідним листом довільної форми з інформацією про зміни;

у разі зміни окремих реквізитів відокремленого підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу, зазначених у розділах IV чи V, обов'язково заповнюються розділи I, IV та V, поля 010-031, 050 «Обліковий ідентифікатор СПФМ» розділу I заповнюються реквізитами суб'єкта первинного фінансового моніторингу. У полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «коригуюче», у полях 051 «Обліковий ідентифікатор відокремленого підрозділу» та 060 «Тип суб'єкта (код), відомості про який подаються» вказуються реквізити відокремленого підрозділу, про який подається інформація;

у разі припинення діяльності відокремленого підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу обов'язково заповнюються розділи I та IV, у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «коригуюче», у полі 361 (362, 363 - у разі заповнення декількох видів суб'єкта) проставляються чотири нулі. У полі 369 указуються підстави припинення діяльності відокремленого підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

розділ I заповнюється обов'язково в усіх випадках подання форми № 1-ФМ до Держфінмоніторингу;

розділи II та III форми № 1-ФМ заповнюються відомостями про суб'єкта первинного фінансового моніторингу при першому поданні до Держфінмоніторингу форми № 1-ФМ, поданні відомостей про призначення або звільнення відповідального працівника (або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки) у суб'єкті первинного фінансового моніторингу та в разі зміни одного з реквізитів суб'єкта первинного фінансового моніторингу або в разі припинення (відновлення) діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

розділ IV заповнюється при поданні відомостей про відокремлений підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу, при першому та наступних поданнях відомостей про призначення або звільнення відповідального працівника (або особи, яка тимчасово виконує його обов'язки) у відокремленому підрозділі та в разі зміни одного з реквізитів відокремленого підрозділу, зазначених у цьому розділі, або у разі припинення (відновлення) діяльності відокремленого підрозділу;

розділ V заповнюється для суб'єкта первинного фінансового моніторингу та, відповідно, для відокремленого підрозділу при першому та наступних поданнях форми № 1-ФМ. При одночасному звільненні відповідального працівника та особи, яка тимчасово виконує його обов'язки, суб'єкт первинного фінансового моніторингу подає інформацію щодо їх звільнення окремими формами № 1-ФМ. При припиненні діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу або відокремленого підрозділу розділ V не заповнюється.

5. У разі якщо форма № 1-ФМ надається для обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу в Єдиній інформаційній системі при відновленні діяльності суб'єктом первинного фінансового моніторингу (його відокремленим підрозділом) (у випадку збереження всіх основних реквізитів - коду за ЄДРПОУ та інших), вона подається разом із супровідним листом довільної форми з інформацією про відновлення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу (його відокремленого підрозділу).

При відновленні діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу обов'язково заповнюються розділи I, II, III та V. При цьому у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «коригуюче», а у полі 109 указуються підстави відновлення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу. У разі відновлення діяльності відокремленого підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу обов'язково заповнюються розділи I, IV та V. При цьому у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «коригуюче», а у полі 369 указуються підстави для відновлення діяльності відокремленого підрозділу.

6. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи, при першому поданні до Держфінмоніторингу форми № 1-ФМ та в разі зміни одного з реквізитів суб'єкта первинного фінансового моніторингу обов'язково заповнюють розділи I, II та III. При цьому у всіх полях розділів IV та V ставиться символ «-» (прочерк).

7. У разі відмови суб'єкта первинного фінансового моніторингу, який провадить свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи, від реєстраційного номера облікової картки платника податків форма № 1-ФМ подається разом із супровідним листом довільної форми з інформацією про відмову від реєстраційного номера облікової картки платника податків.

8. Особливості заповнення форми № 1-ФМ:

1) до подання відомостей до Держфінмоніторингу про відокремлений підрозділ суб'єкти первинного фінансового моніторингу мають отримати від Держфінмоніторингу форму № 3-ФМ «Повідомлення про результати обробки форми обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу» з інформацією про взяття на облік суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

2) кожна форма № 1-ФМ, яка подається до Держфінмоніторингу, реєструється в журналі реєстрації вихідної кореспонденції суб'єкта, при цьому номер вихідної реєстрації у полі 031 форми № 1-ФМ не може повторюватись в межах одного року;

3) у випадку відмови Держфінмоніторингом у взятті суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу) на облік (не присвоєно облікового ідентифікатора) через наявність помилок суб'єкт первинного фінансового моніторингу, враховуючи зауваження Держфінмоніторингу, повторно заповнює форму № 1-ФМ та направляє її до Держфінмоніторингу. При цьому у полі 040 «Вид повідомлення (код)» розділу I зазначається код виду повідомлення «виправлення первинного»;

4) при відмові Держфінмоніторингом у взятті коригуючої інформації про суб'єкта первинного фінансового моніторингу (відокремленого підрозділу) через наявність помилок суб'єкт первинного фінансового моніторингу повторно заповнює форму № 1-ФМ та направляє її до Держфінмоніторингу, зазначивши у полі 040 «Вид повідомлення (код)» код виду повідомлення «коригуюче»;

5) у кінці форми № 1-ФМ, в правому нижньому куті, проставляється зразок відбитка печатки суб'єкта первинного фінансового моніторингу (за наявності).

У разі відсутності печатки суб'єкт первинного фінансового моніторингу у кінці форми № 1-ФМ, де ставиться зразок відбитка печатки, повинен зазначити «Без печатки»;

6) форма обліку підписується керівником суб'єкта первинного фінансового моніторингу або суб'єктом первинного фінансового моніторингу, який провадить свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи, із зазначенням таких відомостей:

повне найменування посади;

прізвище, ім'я та по батькові, а також його особистий підпис.

Підпис засвідчується відбитком печатки суб'єкта первинного фінансового моніторингу (за наявності);

7) у разі якщо суб'єкт первинного фінансового моніторингу приймає рішення щодо надання дозволу відокремленому підрозділу безпосередньо подавати до Держфінмоніторингу форму № 2-ФМ «Реєстр фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу» та форму № 4-ФМ «Повідомлення про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу», при поданні інформації про відокремлений підрозділ у полі 370 вказується «1»;

8) у разі якщо суб'єкт первинного фінансового моніторингу вирішив не надавати дозволу або скасовує рішення щодо надання дозволу відокремленому підрозділу безпосередньо подавати до Держфінмоніторингу форму № 2-ФМ «Реєстр фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу» та форму № 4-ФМ «Повідомлення про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу», при поданні інформації про відокремлений підрозділ у полі 370 вказується «2».

9. Форма № 1-ФМ заповнюється суб'єктами первинного фінансового моніторингу таким чином:

Розділ I. Ідентифікація суб'єкта первинного фінансового моніторингу

Код	Назва поля	Коментар щодо заповнення	Необхідність заповнення
010	Код за ЄДР-ПОУ/ реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта	Указується ідентифікаційний код (номер) суб'єкта первинного фінансового моніторингу для юридичних осіб або для представництва іноземного суб'єкта господарської діяльності за ЄДРПОУ; для фізичних осіб та фізичних осіб - підприємців - відповідно до документа про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків. Для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті, указуються серія та номер паспорта громадянина України	Обов'язково
020	Скорочене найменування	Указується скорочене найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу відповідно до реєстраційних документів, за його відсутності - повне найменування (для фізичних осіб вказується прізвище відповідно до паспортних даних)	Обов'язково
030	Дата вихідної реєстрації форми № 1-ФМ	Указується дата реєстрації форми № 1-ФМ суб'єктом первинного фінансового моніторингу у журналі реєстрації вихідної кореспонденції (наприклад, якщо форма № 1-ФМ реєструється і направляється до Держфінмоніторингу 21 листопада 2014 року, поле матиме такий вигляд: 21 11 2014)	Обов'язково
031	Номер вихідної реєстрації форми № 1-ФМ	Указується вихідний реєстраційний номер форми № 1-ФМ, яка направляється до Держфінмоніторингу, відповідно до журналу реєстрації вихідної кореспонденції суб'єкта первинного фінансового моніторингу	Обов'язково
040	Вид повідомлення (код)	Указується код виду повідомлення відповідно до Довідника кодів видів повідомлень (K_DFM06) (додаток 6). Код «коригуюче» вказується, якщо форму № 1-ФМ для даного суб'єкта чи відокремленого підрозділу з кодом «первинне» взято на облік	Обов'язково
050	Обліковий ідентифікатор СПФМ	Указується обліковий ідентифікатор, присвоєний інформації про суб'єкта	Обов'язково, за винятком першого подання форми № 1-ФМ про суб'єкта
051	Обліковий ідентифікатор відокремленого підрозділу	Указується обліковий ідентифікатор, присвоєний інформації про відокремлений підрозділ, щодо якого надсилається форма № 1-ФМ	Обов'язково в разі подання інформації про відокремлений підрозділ суб'єкта, за винятком першого подання форми № 1-ФМ з відомостями про відокремлений підрозділ
060	Тип суб'єкта (код), відомості про який подаються	Указується код типу суб'єкта відповідно до Довідника кодів юридичного статусу суб'єктів первинного фінансового моніторингу або учасників фінансової операції (K_DFM07) (додаток 7)	Обов'язково

Розділ II. Загальні відомості про суб'єкта первинного фінансового моніторингу

Код	Назва поля	Коментар щодо заповнення	Необхідність заповнення
070	Повне найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу або прізвище, ім'я, по батькові	Указується повне найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу відповідно до реєстраційних документів (для фізичних осіб вказуються прізвище, ім'я та по батькові відповідно до паспортних даних). Повинно збігатися з відбитком печатки (у разі її наявності), яким засвідчується підпис керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу в кінці форми № 1-ФМ, що подається	Обов'язково

РОЗДІЛ IV.

080	Скорочене найменування суб'єкта первинного фінансового моніторингу	Указується скорочене найменування, за його відсутності - повне найменування (для фізичних осіб вказується прізвище відповідно до паспортних даних)	Обов'язково
090	Тип суб'єкта (код)	Указується код типу суб'єкта первинного фінансового моніторингу відповідно до Довідника кодів юридичного статусу суб'єктів первинного фінансового моніторингу або учасників фінансової операції (K_DFM07) (додаток 7)	Обов'язково
100	Вид суб'єкта (код):	Указується код (коди) виду суб'єкта первинного фінансового моніторингу згідно з Довідником кодів видів суб'єктів первинного фінансового моніторингу (K_DFM05) (додаток 5). У разі якщо суб'єкт припиняє свою діяльність, то в полі 101 проставляються чотири нулі. У разі заповнення декількох видів суб'єкта чотири нулі також проставляються у полях 102 та 103	Обов'язково
101			
102			
103			
109	Підстави для припинення або відновлення діяльності	Указуються підстави для припинення (відновлення) діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу (номер та дата наказу, рішення, найменування органу (установи), що їх видав(ла), тощо)	Обов'язково у разі припинення (відновлення) діяльності
Місцезнаходження або місце проживання			
140	Країна (код та назва)	Указуються цифровий код країни, на території якої зареєстровано суб'єкта первинного фінансового моніторингу, та назва цієї країни відповідно до Класифікації країн світу, затвердженої наказом Держстату України від 30 грудня 2013 року № 426 (наприклад: країна Україна кодується: 804 Україна)	Обов'язково
150	Поштовий індекс	Указується індекс відділення зв'язку	Обов'язково
160	Область (код та назва)	Указуються код та назва області згідно з Довідником кодів областей України (K_DFM11) (додаток 11) (наприклад: 68 Хмельницька)	Обов'язково
170	Населений пункт	Указуються найменування населеного пункту та район області (у разі наявності): вид населеного пункту вказується скорочено - міста (м.), села (с.), селища (сел.), селища міського типу (смт) тощо; найменування населеного пункту вказується повністю (наприклад: м. Київ; смт Микулинці, Іванківський район; сел. Васильківка, Васильківський район)	Обов'язково
180	Вулиця	Указується назва вулиці (наприклад: Паньківська, проспект Перемоги, провулок Михайлівський тощо)	Обов'язково у разі наявності
190	Будинок	Указується номер будинку (із зазначенням літери у разі наявності) (наприклад: будинок № 18 заповнюється як «- - - - 18»; будинок № 18-А заповнюється як «- - - - 18А»; будинок № 18/12 заповнюється як «- - 18/12»)	Обов'язково у разі наявності
200	Корпус (споруда)	Указується номер корпусу (або споруди) будинку (наприклад: корпус № 8 заповнюється як «- - - - - 8»)	Обов'язково у разі наявності
210	Офіс (квартира)	Указується номер офіса або квартири, де зареєстровано суб'єкта первинного фінансового моніторингу (наприклад: офіс № 6 заповнюється як «- - - - 6»; офіс № 6-А заповнюється як «- - - 6А»; квартира № 127 заповнюється як «- - 127»)	Обов'язково у разі наявності

Розділ III. Додаткові відомості про суб'єкта первинного фінансового моніторингу

Код	Назва поля	Коментар щодо заповнення	Необхідність заповнення
Місце фактичного здійснення діяльності			
220	Країна (код та назва)	Указуються цифровий код країни, на території якої перебуває суб'єкт первинного фінансового моніторингу, та назва цієї країни відповідно до Класифікації країн світу, затвердженої наказом Держстату України від 30 грудня 2013 року № 426 (наприклад: країна Україна кодується: 804 Україна)	Обов'язково

Код	Назва поля	Коментар щодо заповнення	Необхідність заповнення
230	Поштовий індекс	Указується індекс відділення зв'язку	Обов'язково
240	Область (код та назва)	Указуються код та назва області згідно з Довідником кодів областей України (K_DFM11) (додаток 11) (наприклад: 68 Хмельницька)	Обов'язково
250	Населений пункт	Указуються найменування населеного пункту та район області (у разі наявності): вид населеного пункту вказується скорочено - міста (м.), села (с.), селища (сел.), селища міського типу (смт) тощо; найменування населеного пункту вказується повністю (наприклад: м. Київ; смт Микулинці, Іванківський район; сел. Васильківка, Васильківський район)	Обов'язково
260	Вулиця	Указується назва вулиці (наприклад: Паньківська, проспект Перемоги, провулок Михайлівський тощо)	Обов'язково у разі наявності
270	Будинок	Указується номер будинку (із зазначенням літери у разі наявності) (наприклад: будинок № 18 заповнюється як «- - - - 18»; будинок № 18-А заповнюється як «- - - - 18А»; будинок № 18/12 заповнюється як «- - 18/12»)	Обов'язково у разі наявності
280	Корпус (споруда)	Указується номер корпусу (або споруди) будинку (наприклад: корпус № 8 заповнюється як «- - - - - 8»)	Обов'язково у разі наявності
290	Офіс (квартира)	Указується номер офіса або квартири, де перебуває суб'єкт первинного фінансового моніторингу (наприклад: офіс № 6 заповнюється як «- - - - 6»; офіс № 6-А заповнюється як «- - - - 6А»; квартира № 127 заповнюється як «- - 127»)	Обов'язково у разі наявності
300	Номер телефону (з кодом населеного пункту)	Указується номер телефону офіса або квартири з обов'язковим зазначенням міжміського коду (наприклад: телефон у м. Львові 862334 у полі матиме такий вигляд: 0322862334)	Обов'язково
310	Адреса e-mail	Указується адреса електронної пошти (наприклад: master@xxxxxx.com.ua)	Обов'язково у разі наявності

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення» прийнятий відповідно до статей 6, 10, 12, 17 та 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Наказом затверджені:

- шість форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, які надаються суб'єктами первинного фінансового моніторингу (крім банків/філій іноземних банків) та їх відокремленими підрозділами, а також форми повідомлення про результати обробки поданої суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації:

№ 1-ФМ «Форма обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу»;

№ 2-ФМ «Реєстр фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу»;

№ 3-ФМ «Повідомлення про результати обробки форми обліку суб'єкта первинного фінансового моніторингу»;

№ 4-ФМ «Повідомлення про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу»;

№ 5-ФМ «Повідомлення про взяття фінансової операції на облік або про відмову від взяття на облік Держфінмоніторингом»;

№ 6-ФМ «Запит про надання додаткової інформації з питань фінансового моніторингу»;

- Інструкція щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу.

Наказ прийнятий також з метою приведення його у відповідність до законів України, зокрема:

«Про депозитарну систему України», яким визначено перелік професійних учасників ринку цінних паперів;

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення порядку відкриття бізнесу», яким передбачається відміна обов'язкового використання печатки суб'єктами господарювання.

Таким чином, основними цілями державного регулювання вказаного нормативно-правового акту є:

приведення форми обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення у відповідність до вимог законодавства;

вдосконалення структур форм обліку та подання інформації, що сприятиме полегшенню їх заповнення суб'єктами первинного фінансового моніторингу та зменшенню кількості помилок;

викладення у новій редакції довідників кодів, які використовуються при заповненні форм обліку та подання інформації;

вдосконалення процедури обліку суб'єктами первинного фінансового моніторингу фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

вдосконалення обліку Держфінмоніторингом інформації про фінансові операції.

РОЗДІЛ V.

СПІЛЬНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

03.08.2015

м. Київ

№ 691

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
20 серпня 2015 р. за № 1011/27456

Про затвердження Порядку надання Державною службою фінансового моніторингу України Національному банку України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

З метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та відповідно до пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок надання Державною службою фінансового моніторингу України Національному банку України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) та Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Гаєвський І. М.) подати цей наказ в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О. Л. та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А. Т.

Міністр

Н. Ярецько

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

**Перший заступник Голови
Національного банку України**

І.Б. Черкаський**О.В. Писарук**

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання Державною службою фінансового моніторингу України Національному банку України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням банками вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	17.01.2012 № 22	03.02.2012 № 169/20482	Офіційний вісник України від 20.02.2012, № 12, стор. 50, стаття 457, код акту 60382/2012	20.02.2012	Наказ Міністерства фінансів України від 03.08.2015 № 690
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства фінансів України від 17 січня 2012 року № 22»	03.08.2015 № 690	20.08.2015 № 1012/27457	Офіційний вісник України від 08.09.2015, № 69, стор. 245, стаття 2291, код акту 78307/2015	08.09.2015	-
3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання Державною службою фінансового моніторингу України Національному банку України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	03.08.2015 № 691	20.08.2015 № 1011/27456	Офіційний вісник України від 08.09.2015, № 69, стор. 246, стаття 2292, код акту 78306/2015	08.09.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
03 серпня 2015 року № 691
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
20 серпня 2015 р. за № 1011/27456

ПОРЯДОК

**надання Державною службою фінансового моніторингу України
Національному банку України інформації для підвищення ефективності
здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового
моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії
легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом,
фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї
масового знищення**

I. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблений відповідно до пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

2. Цей Порядок визначає обсяг і порядок надання Державною службою фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) суб'єкту державного фінансового моніторингу - Національному банку України (далі - Національний банк) інформації для підвищення ефективності здійснення ним нагляду за додержанням вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення суб'єктами первинного фінансового моніторингу - небанківськими фінансовими установами - резидентами, які є платіжними організаціями та/або членами чи учасниками платіжних систем, у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів), філіями іноземних банків, банками (далі - суб'єкти).

II. Перелік інформації, що надається Національному банку, та терміни її надання

1. Держфінмоніторинг надає Національному банку інформацію щодо ефективності заходів, що вживаються суб'єктами, нагляд за якими здійснює Національний банк, з метою запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

статистичні дані щодо фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, які отримані Держфінмоніторингом від суб'єктів (у розрізі фінансових операцій, що підлягають обов'язковому та внутрішньому фінансовому моніторингу);

інформацію про стан обліку суб'єктів у Держфінмоніторингу;

інформацію про виявлені Держфінмоніторингом факти, що можуть свідчити про порушення суб'єктами вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення для встановлення наявності відповідних порушень;

інформацію щодо складених Держфінмоніторингом протоколів про вчинення посадовими особами суб'єктів адміністративних правопорушень та результатів їх розгляду із зазначенням осіб, які вчинили правопорушення, складу правопорушення, дати складання протоколу, судових рішень, суми адміністративного стягнення;

результати аналізу методів і фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

2. Держфінмоніторинг надає Національному банку інформацію, зазначену в пункті 1 цього розділу, зокрема в:

абзацах другому - третьому - шокварталу до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

абзаці четвертому - протягом місяця з дня виявлення таких фактів;

абзаці п'ятому - протягом семи робочих днів після надсилання протоколу про адміністративне правопорушення до судового органу та отримання інформації від нього про результати розгляду справи;

абзаці шостому - щороку до 01 березня року, що настає за звітним.

III. Порядок захисту інформації

1. Форма надання Інформації, визначеної в пункті 1 розділу II цього Порядку, спосіб її передавання, структура та склад реквізитів визначаються на підставі угоди, укладеної між Держфінмоніторингом і Національним банком.

2. Відомості, які містять інформацію з обмеженим доступом, надаються у випадках та в порядку, передбачених законодавством України.

3. Інформація, що надана Національному банку Держфінмоніторингом, використовується в службових цілях під час здійснення нагляду за додержанням суб'єктами вимог законодавства України і не може бути розголошена третім особам.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Коментар: Відповідно до пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Державна служба фінансового моніторингу України надає відповідно до законодавства суб'єктам державного фінансового моніторингу інформацію для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (обсяг та порядок надання такої інформації визначається нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму за погодженням з Національним банком України (щодо суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за якими відповідно до статті 14 Закону здійснює Національний банк України) та спільними нормативно-правовими актами інших суб'єктів державного фінансового моніторингу (щодо інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу).

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання Державною службою фінансового моніторингу України Національному банку України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнятий відповідно до пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання

та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Порядок надання Державною службою фінансового моніторингу України Національному банку України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення складається із трьох розділів:

I. Загальні положення.

II. Перелік інформації, що надається Національному банку, та терміни її надання.

III. Порядок захисту інформації.

Нормативний документ визначає обсяг і порядок надання Державною службою фінансового моніторингу України суб'єкту державного фінансового моніторингу - Національному банку України інформації для підвищення ефективності здійснення ним нагляду за додержанням вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення суб'єктами первинного фінансового моніторингу - небанківськими фінансовими установами - резидентами, які є платіжними організаціями та/або членами чи учасниками платіжних систем, у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів), філіями іноземних банків, банками.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

НАКАЗ

19.06.2015

м. Київ

№ 575/625

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
08 липня 2015 р. за № 806/27251

Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством економічного розвитку і торгівлі України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, та з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством економічного розвитку і торгівлі України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 19 квітня 2013 року № 487/413 «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством економічного розвитку і торгівлі України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з

РОЗДІЛ V.

питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17 травня 2013 року за № 764/23296.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) та Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Гаєвський І. М.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А. Т. та заступника Міністра економічного розвитку і торгівлі України Коржа Р. А.

Міністр фінансів України

Н. Ярьсько

**Міністр економічного
розвитку і торгівлі України**

А. Абрамовичус

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І.Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України та Міністерства економіки України «Про затвердження Порядку надання Державним комітетом фінансового моніторингу України Міністерству економіки України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду»	11.08.2010 № 134/996	02.09.2010 № 773/18068	Офіційний вісник України від 17.09.2010, № 68, стор. 147, стаття 2485, код акту 52705/2010	13.09.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 19.04.2013 № 487/413
2.	Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством економічного розвитку і торгівлі України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	19.04.2013 № 487/413	17.05.2013 № 764/23296	Офіційний вісник України від 04.06.2013, № 39, стор. 88, стаття 1385, код акту 67171/2013	04.06.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 575/625

Історична довідка нормативно-правового акту:						
3.	Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством економічного розвитку і торгівлі України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	19.06.2015 № 575/625	08.07.2015 № 806/27251	Офіційний вісник України від 28.07.2015, № 57, стор. 224, стаття 1880, код акту 77780/2015	28.07.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України,
Міністерства економічного розвитку і
торгівлі України
19 червня 2015 року № 575/625

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
08 липня 2015 р. за № 806/27251

ПОРЯДОК

обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством економічного розвитку і торгівлі України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

І. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

2. Цей Порядок визначає обсяг та порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Міністерством економічного розвитку і торгівлі України (далі - Мінекономрозвитку) для підвищення ефективності здійснення ним нагляду за додержанням вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення товарними та іншими біржами, що проводять фінансові операції з товарами, - суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - Суб'єкти), нагляд за якими здійснює Мінекономрозвитку, для

запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом

1. Держфінмоніторинг надає Мінекономрозвитку інформацію щодо ефективності заходів, що вживаються Суб'єктами, нагляд за якими здійснює Мінекономрозвитку, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

статистичні дані щодо фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, які отримані Держфінмоніторингом від Суб'єктів;

статистичні дані щодо помилок, допущених Суб'єктами при поданні інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

інформацію про стан обліку Суб'єктів у Держфінмоніторингу;

інформацію про виявлені Держфінмоніторингом факти, що можуть свідчити про порушення Суб'єктами вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

інформацію щодо складених Держфінмоніторингом протоколів про адміністративні правопорушення, вчинені посадовими особами Суб'єктів, та результатів їх розгляду;

відомості про аналіз Держфінмоніторингом методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

2. Відомості, які містять інформацію з обмеженим доступом, надаються у випадках та в порядку, передбачених законодавством.

3. Обмін інформацією між Держфінмоніторингом та Мінекономрозвитку здійснюється з дотриманням заходів, що виключають сторонній доступ до інформації або документів під час їх надання, з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

4. Інформація, що передається Держфінмоніторингом Мінекономрозвитку, використовується ним виключно в службових цілях при здійсненні нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства і не може підлягати розголошенню.

III. Інформація, що надається Мінекономрозвитку

1. Мінекономрозвитку надає Держфінмоніторингу інформацію щодо підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

інформацію про виявлені порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення Суб'єктами та заходи, вжиті для їх усунення;

узагальнену інформацію про дотримання Суб'єктами, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Мінекономрозвитку, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі про виявлені порушення та заходи, вжиті для їх усунення;

інформацію (за наявності) про припинення діяльності Суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Мінекономрозвитку.

2. Обмін інформацією між Мінекономрозвитку та Держфінмоніторингом здійснюється з дотриманням положень пунктів 2 - 4 розділу II цього Порядку.

IV. Строки надання інформації

1. Мінекономрозвитку подає Держфінмоніторингу визначену інформацію:

відповідно до абзацу другого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу третього пункту 1 розділу III цього Порядку - щороку, не пізніше січня року, що настає за звітним;

відповідно до абзацу четвертого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом.

2. Держфінмоніторинг надає Мінекономрозвитку визначену інформацію:

відповідно до абзаців другого - четвертого пункту 1 розділу II цього Порядку - щокварталу до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу п'ятого пункту 1 розділу II цього Порядку - протягом місяця з дня виявлення таких фактів;

відповідно до абзацу шостого пункту 1 розділу II цього Порядку - протягом трьох робочих днів після надсилання протоколу до судового органу та отримання інформації від нього про результати розгляду справи про адміністративне правопорушення;

відповідно до абзацу сьомого пункту 1 розділу II цього Порядку - щороку до 01 березня року, що настає за звітним.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку
Міністерства фінансів України**

М.О. Чмерук

**Директор Департаменту
фінансової політики
Міністерства економічного
розвитку і торгівлі України**

І.З. Лівий

Коментар: Відповідно до пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Державна служба фінансового моніторингу України надає відповідно до законодавства суб'єктам державного фінансового моніторингу інформацію для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (обсяг та порядок надання такої інформації визначається спільними нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу).

Наказ Міністерства фінансів України та Міністерств економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством економічного розвитку і торгівлі України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнятий відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством економічного розвитку і торгівлі України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення складається із чотирьох розділів:

I. Загальні положення.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом.

III. Інформація, що надається Мінекономрозвитку.

IV. Строки надання інформації.

Нормативний документ визначає обсяг та порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Міністерством економічного розвитку і торгівлі України для підвищення ефективності здійснення ним нагляду за додержанням вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення товарними та іншими біржами, що проводять фінансові операції з товарами, - суб'єктами первинного фінансового моніторингу, нагляд за якими здійснює Мінекономрозвитку, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

23.04.2015

м. Київ

№ 458/148

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

13 травня 2015 р. за № 523/26968

Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством інфраструктури України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, та з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством інфраструктури України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України, Міністерства інфраструктури України від 26 березня 2013 року № 426/184 «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством інфраструктури України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії ле-

РОЗДІЛ V.

галізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 12 квітня 2013 року за № 609/23141.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) та Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Копистко О. О.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А. Т. та першого заступника Міністра інфраструктури України Шульмейстера В. Ю.

Міністр фінансів України

Н. Ярецько

Міністр інфраструктури України

А. Пивоварський

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби

фінансового моніторингу України

І.Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України та Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Порядку надання Державним комітетом фінансового моніторингу України Міністерству транспорту та зв'язку України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду»	30.08.2010 № 151/625	20.09.2010 № 834/18129	Офіційний вісник України від 04.10.2010, № 73, стор. 37, стаття 2609, код акту 52835/2010	04.10.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 26.03.2013 № 426/184
2.	Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством інфраструктури України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	26.03.2013 № 426/184	12.04.2013 № 609/23141	Офіційний вісник України від 07.05.2013, № 33, стор. 191, стаття 1187, код акту 66928/2013	07.05.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 23.04.2015 № 458/148

Історична довідка нормативно-правового акту:						
3.	Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством інфраструктури України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	23.04.2015 № 458/148	13.05.2015 № 523/26968	Офіційний вісник України від 05.06.2015, № 42, стор. 161, стаття 1328, код акту 76982/2015	05.06.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України,
Міністерства інфраструктури України
23 квітня 2015 року № 458/148
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
13 травня 2015 р. за № 523/26968

ПОРЯДОК

обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством інфраструктури України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

І. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

2. Цей Порядок визначає обсяг та порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Міністерством інфраструктури України (далі - Мінінфраструктури України) для підвищення ефективності здійснення ним нагляду за додержанням вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, операторами поштового зв'язку (в частині здійснення ними переказу коштів) - суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - Суб'єкти), нагляд за якими здійснює Мінінфраструктури України, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом

1. Держфінмоніторинг надає Мінінфраструктури України інформацію щодо ефективності заходів, що вживаються Суб'єктами, нагляд за якими здійснює Мінінфраструктури України, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

статистичні дані щодо фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, які отримані Держфінмоніторингом від Суб'єктів;

статистичні дані щодо помилок, допущених Суб'єктами при поданні інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

інформацію про стан обліку Суб'єктів у Держфінмоніторингу;

інформацію про виявлені Держфінмоніторингом факти, що можуть свідчити про порушення Суб'єктами вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

інформацію щодо складених Держфінмоніторингом протоколів про адміністративні правопорушення, вчинені посадовими особами Суб'єктів, та результатів їх розгляду;

відомості про аналіз Держфінмоніторингом методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

2. Відомості, які містять інформацію з обмеженим доступом, надаються у випадках та в порядку, передбачених законодавством.

3. Обмін інформацією між Держфінмоніторингом та Мінінфраструктури України здійснюється з дотриманням заходів, що виключають сторонній доступ до інформації або документів під час їх надання, з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

4. Інформація, що передається Держфінмоніторингом Мінінфраструктури України, використовується ним виключно в службових цілях при здійсненні нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства і не може підлягати розголошенню.

III. Інформація, що надається Мінінфраструктури України

1. Мінінфраструктури України надає Держфінмоніторингу інформацію щодо підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

інформацію про виявлені порушення законодавства Суб'єктами у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та заходи, вжиті для їх усунення;

узагальнену інформацію про дотримання Суб'єктами, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Мінінфраструктури України, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі про виявлені порушення та заходи, вжиті для їх усунення;

інформацію (за наявності) про припинення діяльності Суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Мінінфраструктури України.

2. Обмін інформацією між Мінінфраструктури України та Держфінмоніторингом здійснюється з дотриманням положень пунктів 2 - 4 розділу II цього Порядку.

IV. Терміни надання інформації

1. Мінінфраструктури України подає Держфінмоніторингу визначену інформацію:

відповідно до абзацу другого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу третього пункту 1 розділу III цього Порядку - щороку не пізніше січня року, що настає за звітним;

відповідно до абзацу четвертого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом.

2. Держфінмоніторинг надає Мінінфраструктури України визначену інформацію:

відповідно до абзаців другого - четвертого пункту 1 розділу II цього Порядку - щокварталу до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу п'ятого пункту 1 розділу II цього Порядку - протягом місяця з дня виявлення таких фактів;

відповідно до абзацу шостого пункту 1 розділу II цього Порядку - протягом трьох робочих днів після направлення протоколу про адміністративне правопорушення до судового органу та отримання інформації від нього про результати розгляду справи про адміністративне правопорушення;

відповідно до абзацу сьомого пункту 1 розділу II цього Порядку - щороку до 01 березня року, що настає звітним.

**Директор Департаменту податкової, митної
політики та методології бухгалтерського
обліку Міністерства фінансів України**

М.О. Чмерук

**Начальник Відділу з питань запобігання
та виявлення корупції Міністерства
інфраструктури України**

Б.Р. Шушковський

Коментар: Відповідно до пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Державна служба фінансового моніторингу України надає відповідно до законодавства суб'єктам державного фінансового моніторингу інформацію для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (обсяг та порядок надання такої інформації визначається спільними нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу).

Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством інфраструктури України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнятий відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством інфраструктури України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення складається із чотирьох розділів:

I. Загальні положення.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом.

III. Інформація, що надається Мінінфраструктури України.

IV. Терміни надання інформації.

Нормативний документ визначає обсяг та порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Міністерством інфраструктури України для підвищення ефективності здійснення ним нагляду за додержанням вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, операторами поштового зв'язку (в частині здійснення ними переказу коштів) - суб'єктами первинного фінансового моніторингу, нагляд за якими здійснює Мінінфраструктури України, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

27.05.2015

м. Київ

№ 521/796/5

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

11 червня 2015 р. за № 689/27134

Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством юстиції України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до пунктів 6, 7, 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, та з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством юстиції України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 28 березня 2013 року № 434/567/5 «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством юстиції України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (від-

РОЗДІЛ V.

миванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 16 квітня 2013 року за № 616/23148.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) та Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Гаєвський І. М.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А. Т. та заступника Міністра юстиції України - керівника апарату Іванченко О. П.

Міністр фінансів України

Н. Ярьсько

Міністр юстиції України

П. Петренко

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І.Б. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України та Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку надання Державним комітетом фінансового моніторингу України Міністерству юстиції України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду»	25.08.2010 № 146/1991/5	13.09.2010 № 804/18099	Офіційний вісник України від 27.09.2010, № 71, стор. 48, стаття 2566, код акту 52769/2010	24.09.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 434/567/5
2.	Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством юстиції України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	28.03.2013 № 434/567/5	16.04.2013 № 616/23148	Офіційний вісник України від 10.05.2013, № 34, стор. 124, стаття 1229, код акту 66975/2013	10.05.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 27.05.2015 № 521/796/5

Історична довідка нормативно-правового акту:						
3.	Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством юстиції України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	27.05.2015 № 521/796/5	11.06.2015 № 689/27134	Офіційний вісник України від 03.07.2015, № 50, стор. 237, стаття 1641, код акту 77396/2015	03.07.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України,
Міністерства юстиції України
27 травня 2015 року № 521/796/5
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
11 червня 2015 р. за № 689/27134

ПОРЯДОК

обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством юстиції України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

І. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до пунктів 6, 7, 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

2. Цей Порядок визначає механізм обміну інформацією між Держфінмоніторингом та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Мін'юстом з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення нотаріусами, адвокатами, адвокатськими бюро та об'єднаннями і суб'єктами господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин), - суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - Суб'єкти), нагляд за якими здійснює Мін'юст.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом

1. Держфінмоніторинг надає Мін'юсту інформацію щодо ефективності заходів, що вживаються Суб'єктами, нагляд за якими здійснює Мін'юст, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

статистичні дані щодо фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, які отримані Держфінмоніторингом від Суб'єктів;

статистичні дані щодо помилок, допущених Суб'єктами при поданні інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

інформацію про стан обліку Суб'єктів у Держфінмоніторингу;

інформацію про виявлені Держфінмоніторингом факти, що можуть свідчити про порушення Суб'єктами вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

відомості про аналіз Держфінмоніторингом методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

2. Відомості, які містять інформацію з обмеженим доступом, надаються у випадках та в порядку, передбачених законодавством.

3. Обмін інформацією між Держфінмоніторингом та Мін'юстом здійснюється з дотриманням заходів, що виключають сторонній доступ до інформації або документів під час їх надання, з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

4. Інформація, що передається Держфінмоніторингом Мін'юсту, використовується ним виключно в службових цілях при здійсненні нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства і не може підлягати розголошенню.

III. Інформація, що надається Мін'юстом

1. Мін'юст надає Держфінмоніторингу інформацію щодо підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

інформацію про виявлені порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення Суб'єктами та заходи, вжиті для їх усунення;

узагальнену інформацію про дотримання Суб'єктами, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Мін'юст, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі про виявлені порушення та заходи, вжиті для їх усунення;

інформацію (за наявності) про припинення діяльності Суб'єктів, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Мін'юст;

інформацію про Суб'єктів, включених до квартальних планів перевірок Мін'юсту та його територіальних органів.

2. Обмін інформацією між Мін'юстом та Держфінмоніторингом здійснюється з дотриманням положень пунктів 2 - 4 розділу II цього Порядку.

IV. Терміни надання інформації

1. Мін'юст подає Держфінмоніторингу визначену інформацію:

відповідно до абзацу другого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу третього пункту 1 розділу III цього Порядку - щороку, не пізніше січня року, що настає за звітним;

відповідно до абзацу четвертого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу п'ятого пункту 1 розділу III цього Порядку - протягом 15 днів з дати затвердження планів проведення перевірок суб'єктів.

2. Держфінмоніторинг надає Мін'юсту визначену інформацію:

відповідно до абзаців другого - четвертого пункту 1 розділу II цього Порядку - щокварталу до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу п'ятого пункту 1 розділу II цього Порядку - протягом місяця з дня виявлення таких фактів;

відповідно до абзацу шостого пункту 1 розділу II цього Порядку - щороку до 01 березня року, що настає за звітним.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики та
методології бухгалтерського обліку
Директор Департаменту нотаріату
та фінансового моніторингу**

М.О. Чмерук

Т.В. Зусік

Коментар: Відповідно до пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Державна служба фінансового моніторингу України надає відповідно до законодавства суб'єктам державного фінансового моніторингу інформацію для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (обсяг та порядок надання такої інформації визначається спільними нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу).

Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством юстиції України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнятий відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством юстиції України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення складається із чотирьох розділів:

I. Загальні положення.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом.

III. Інформація, що надається Мін'юстом.

IV. Терміни надання інформації.

Нормативний документ визначає механізм обміну інформацією між Держфінмоніторингом та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Мін'юстом з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення нотаріусами, адвокатами, адвокатськими бюро та об'єднаннями і суб'єктами господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин), - суб'єктами первинного фінансового моніторингу, нагляд за якими здійснює Мін'юст.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

26.03.2015

м. Київ

№ 361

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
09 квітня 2015 р. за № 399/26844

**Про затвердження Порядку обміну інформацією між
Державною службою фінансового моніторингу України
і Міністерством фінансів України для підвищення ефек-
тивності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами
первинного фінансового моніторингу вимог законодавства
з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню)
доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню те-
роризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового
знищення**

Відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14, пункту 4 частини першої та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» і відповідно до підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, та з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством фінансів України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 15 лютого 2013 року № 243 «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством фінансів України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом,

або фінансуванню тероризму», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06 березня 2013 року за № 362/22894.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) та Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Гаєвський І. М.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макеєву О. Л. та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу Ковальчука А. Т.

Міністр фінансів України

Н. Ярьсько

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:

№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України та Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання Державним комітетом фінансового моніторингу України Міністерству фінансів України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду»	22.10.2010 № 193/1253	16.11.2010 № 1120/18415	Офіційний вісник України від 29.11.2010, № 89, стор. 93, стаття 3166, код акту 53518/2010	27.11.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 15.02.2013 № 243
2.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством фінансів України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	15.02.2013 № 243	06.03.2013 № 362/22894	Офіційний вісник України від 26.03.2013, № 21, стор. 285, стаття 718, код акту 66234/2013	26.03.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 26.03.2015 № 361

Історична довідка нормативно-правового акту:

3.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством фінансів України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	26.03.2015 № 361	09.04.2015 № 399/26844	Офіційний вісник України від 30.04.2015, № 32, стор. 78, стаття 934, код акту 76527/2015	30.04.2015	-
----	---	---------------------	---------------------------	--	------------	---

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
26 березня 2015 року № 361
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
09 квітня 2015 р. за № 399/26844

ПОРЯДОК

обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством фінансів України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

I. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до пунктів 6 і 7 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

2. Цей Порядок визначає обсяг та порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Міністерством фінансів України (далі - Мінфін) для підвищення ефективності здійснення ним нагляду за додержанням вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення суб'єктами господарювання, які проводять лотереї або будь-які інші азартні ігри, суб'єктами господарювання, які здійснюють торгівлю дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, аудиторами, аудиторськими фірмами, фізичними особами - підприємцями, які надають послуги з бухгалтерського обліку (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин), - суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - Суб'єкти), щодо яких Мінфін здійснює функції державного регулювання і нагляду, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом

1. Держфінмоніторинг надає Мінфіну інформацію щодо ефективності заходів, що вживаються Суб'єктами, щодо яких Мінфін здійснює функції державного регулювання і нагляду, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

статистичні дані щодо фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, отримані Держфінмоніторингом від Суб'єктів;

статистичні дані щодо помилок, допущених Суб'єктами при поданні інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

інформацію про стан обліку Суб'єктів у Держфінмоніторингу;

інформацію про виявлені Держфінмоніторингом факти, що можуть свідчити про порушення Суб'єктами вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

інформацію щодо складених Держфінмоніторингом протоколів про адміністративні правопорушення, вчинені посадовими особами Суб'єктів і громадянами - суб'єктами підприємницької діяльності, які є Суб'єктами, та результатів їх розгляду;

відомості про аналіз Держфінмоніторингом методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

2. Відомості, які містять інформацію з обмеженим доступом, надаються у випадках та в порядку, передбачених законодавством.

3. Обмін інформацією між Держфінмоніторингом та Мінфіном здійснюється з дотриманням заходів, що виключають сторонній доступ до інформації або документів під час їх надання, з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

4. Інформація, що передається Держфінмоніторингом Мінфіну, використовується ним виключно в службових цілях при здійсненні нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства і не може підлягати розголошенню.

III. Інформація, що надається Мінфіном

1. Мінфін надає Держфінмоніторингу інформацію щодо підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

інформацію про виявлені порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення Суб'єктами та заходи, вжиті до Суб'єктів та/або посадових осіб за вчинені порушення законодавства у цій сфері;

узагальнену інформацію про дотримання Суб'єктами, щодо яких Мінфін здійснює функції державного регулювання і нагляду, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі про виявлені порушення та заходи, вжиті до Суб'єктів та/або посадових осіб з метою їх усунення та/або недопущення у подальшій діяльності;

інформацію (за наявністю) про припинення діяльності Суб'єктів, щодо яких Мінфін здійснює функції державного регулювання і нагляду.

2. Обмін інформацією між Мінфіном та Держфінмоніторингом здійснюється з дотриманням положень пунктів 2 - 4 розділу II цього Порядку.

IV. Терміни надання інформації

1. Мінфін подає Держфінмоніторингу визначену інформацію:

відповідно до абзацу другого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 15 числа наступного місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу третього пункту 1 розділу III цього Порядку - щороку, не пізніше січня року, що настає за звітним;

відповідно до абзацу четвертого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом.

2. Держфінмоніторинг надає Мінфіну визначену інформацію:

відповідно до абзаців другого - четвертого пункту 1 розділу II цього Порядку - щокварталу до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу п'ятого пункту 1 розділу II цього Порядку - протягом місяця з дня виявлення таких фактів;

відповідно до абзацу шостого пункту 1 розділу II цього Порядку - протягом трьох робочих днів після надсилання протоколу до судового органу та отримання інформації від нього про результати розгляду справи про адміністративне правопорушення;

відповідно до абзацу сьомого пункту 1 розділу II цього Порядку - щороку до 01 березня року, що настає за звітним.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

Коментар: Відповідно до пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Державна служба фінансового моніторингу України надає відповідно до законодавства суб'єктам державного фінансового моніторингу інформацію для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (обсяг та порядок надання такої інформації визначається спільними нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу).

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством фінансів України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнятий відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством фінансів України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення складається із чотирьох розділів:

I. Загальні положення.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом.

III. Інформація, що надається Мінфіном.

IV. Терміни надання інформації.

Нормативний документ визначає обсяг та порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Міністерством фінансів України для підвищення ефективності здійснення ним нагляду за додержанням вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення суб'єктами господарювання, які проводять лотереї або будь-які інші азартні ігри, суб'єктами господарювання, які здійснюють торгівлю дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, аудиторами, аудиторськими фірмами, фізичними особами - підприємцями, які надають послуги з бухгалтерського обліку (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин), - суб'єктами первинного фінансового моніторингу, щодо яких Мінфін здійснює функції державного регулювання і нагляду, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
НАКАЗ

09.04.2015

м. Київ

№ 407

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
29 квітня 2015 р. за № 480/26925

Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14, пункту 4 частини першої та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, та з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 02 квітня 2013 року № 440 «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 22 квітня 2013 року за № 658/23190.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) та Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Гаєвський І. М.) у встановленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А. Т.

В. о. Міністра

І. Уманський

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України та Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Порядку надання Державним комітетом фінансового моніторингу України Державній комісії з регулювання ринків фінансових послуг України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду»	09.09.2010 № 160/251	27.09.2010 № 852/18147	Офіційний вісник України від 11.10.2010, № 75, стор. 61, стаття 2682, код акту 52863/2010	08.10.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 02.04.2013 № 440 та Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 02.04.2013 1099
2.	Наказ Міністерства фінансів України та Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	02.04.2013 № 440 та № 1009	22.04.2013 № 658/23190	Офіційний вісник України від 24.05.2013, № 36, стор. 111, стаття 1280, код акту 66986/2013	24.05.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 09.04.2015 № 407 та Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 09.04.2015 № 688

Історична довідка нормативно-правового акту:						
3.	Наказ Міністерства фінансів України та Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	09.04.2015 № 407 та № 688	29.04.2015 № 480/26925	Офіційний вісник України від 19.05.2015, № 37, стор. 271, стаття 1130, код акту 76776/2015	19.05.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
09 квітня 2015 року № 407,
порядження Національної комісії, що
здійснює державне регулювання у сфері
ринків фінансових послуг
09 квітня 2015 року № 688

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
29 квітня 2015 р. за № 480/26925

ПОРЯДОК

обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

I. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14, пункту 4 частини першої та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

2. Цей Порядок визначає обсяг та порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків

фінансових послуг (далі - Нацкомфінпослуг), для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - Суб'єкти), нагляд за якими здійснюється Нацкомфінпослуг.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом

1. Держфінмоніторинг надає Нацкомфінпослуг інформацію щодо ефективності заходів, що вживаються Суб'єктами, нагляд за якими здійснює Нацкомфінпослуг, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

статистичні дані щодо фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, які отримані Держфінмоніторингом від Суб'єктів;

статистичні дані щодо помилок, допущених Суб'єктами при поданні інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

інформацію про стан обліку Суб'єктів у Держфінмоніторингу;

інформацію про виявлені Держфінмоніторингом факти, що можуть свідчити про порушення Суб'єктами вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

інформацію про складені Держфінмоніторингом протоколи про адміністративні правопорушення, вчинені посадовими особами Суб'єктів, та результати їх розгляду;

відомості про аналіз Держфінмоніторингом методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

2. Відомості, які містять інформацію з обмеженим доступом, надаються у випадках та в порядку, передбачених законодавством.

3. Обмін інформацією між Держфінмоніторингом та Нацкомфінпослуг здійснюється з дотриманням заходів, що виключають сторонній доступ до інформації або документів під час їх надання, з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

4. Інформація, що передається Держфінмоніторингом Нацкомфінпослуг, використовується нею виключно в службових цілях при здійсненні нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства і не може підлягати розголошенню.

III. Інформація, що надається Нацкомфінпослуг

1. Нацкомфінпослуг надає Держфінмоніторингу інформацію щодо підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

інформацію про виявлені порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення Суб'єктами та заходи, вжиті для їх усунення;

узагальнену інформацію про дотримання Суб'єктами, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Нацкомфінпослуг, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі про виявлені порушення та заходи, вжиті для їх усунення;

інформацію (за наявності) про припинення діяльності Суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Нацкомфінпослуг.

2. Обмін інформацією між Нацкомфінпослуг та Держфінмоніторингом здійснюється з дотриманням положень пунктів 2 - 4 розділу II цього Порядку.

IV. Терміни надання інформації

1. Нацкомфінпослуг надає Держфінмоніторингу визначену інформацію:

відповідно до абзацу другого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу третього пункту 1 розділу III цього Порядку - щороку, не пізніше січня наступного за звітним року;

відповідно до абзацу четвертого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 15 числа наступного місяця, що настає за звітним кварталом.

2. Держфінмоніторинг надає Нацкомфінпослуг визначену інформацію:

відповідно до абзаців другого - четвертого пункту 1 розділу II цього Порядку - щокварталу до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу п'ятого пункту 1 розділу II цього Порядку - протягом місяця з дня виявлення таких фактів;

відповідно до абзацу шостого пункту 1 розділу II цього Порядку - протягом трьох робочих днів після надсилання протоколу до судового органу та отримання інформації від нього про результати розгляду справи про адміністративне правопорушення;

відповідно до абзацу сьомого пункту 1 розділу II цього Порядку - щороку до 01 березня року, що настає за звітним.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики та
методології бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

**Директор Департаменту розвитку
ринків фінансових послуг та
міжнародного співробітництва**

А.А. Сидоренко

Коментар: Відповідно до пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Державна служба фінансового моніторингу України надає відповідно до законодавства суб'єктам державного фінансового моніторингу інформацію для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (обсяг та порядок надання такої інформації визначається спільними нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу).

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнятий відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Одночасно, відповідний Порядок затверджено і розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення складається із чотирьох розділів:

I. Загальні положення.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом.

III. Інформація, що надається Нацкомфінпослуг.

IV. Терміни надання інформації.

Нормативний документ визначає обсяг та порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення суб'єктами первинного фінансового моніторингу, нагляд за якими здійснюється Нацкомфінпослуг.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

07.04.2015

м. Київ

№ 402

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
29 квітня 2015 р. за № 483/26928

Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14, пункту 4 частини першої та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, та з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства фінансів України від 28 лютого 2013 року № 344 «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 21 березня 2013 року за № 452/22984.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) та Департаменту координації системи фінансового моніторингу Державної служби фінансового моніторингу України (Гаєвський І. М.) у встановленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Ковальчука А. Т.

В. о. Міністра

І. Уманський

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І. Черкаський

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України та Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Порядку надання Державним комітетом фінансового моніторингу України Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	20.08.2010 № 143 та № 1327	19.10.2010 № 942/18237	Офіційний вісник України від 05.11.2010, № 82, стор. 126, стаття 2905, код акту 53174/2010	30.10.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 28.02.2013 № 344 та Рішення Національної комісії, шз цінних паперів та фондового ринку від 28.02.2013 № 281
2.	Наказ Міністерства фінансів України та Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»	28.02.2013 № 344 та № 281	21.03.2013 № 452/22984	Офіційний вісник України від 19.04.2013, № 28, стор. 155, стаття 970, код акту 66651/2013	19.04.2013	Наказ Міністерства фінансів України від 07.04.2015 № 402 та Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 07.04.2015 № 465

Історична довідка нормативно-правового акту:						
3.	Наказ Міністерства фінансів України та Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»	07.04.2015 № 402 та № 465	29.04.2015 № 483/26928	Офіційний вісник України від 19.05.2015, № 37, стор. 267, стаття 1129, код акту 76780/2015	19.05.2015	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
07 квітня 2015 року № 402,
Рішення Національної комісії
з цінних паперів та фондового ринку
07 квітня 2015 року № 465
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
29 квітня 2015 р. за № 483/26928

ПОРЯДОК

обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

I. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14, пункту 4 частини першої та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

2. Цей Порядок визначає обсяг та порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі - Комісія) для підвищення ефективності здійснення нею нагляду за додержанням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення суб'єктами первинного фінансового моніторингу - професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) (крім банків) (далі - Суб'єкти), нагляд за якими здійснюється Комісією, для запобігання

та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом

1. Держфінмоніторинг надає Комісії інформацію щодо ефективності заходів, що вживаються Суб'єктами, нагляд за якими здійснює Комісія, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

статистичні дані щодо фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, які отримані Держфінмоніторингом від Суб'єктів;

статистичні дані щодо помилок, допущених Суб'єктами при поданні інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

інформацію про стан обліку Суб'єктів у Держфінмоніторингу;

інформацію про виявлені Держфінмоніторингом факти, що можуть свідчити про порушення Суб'єктами вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

інформацію про складені Держфінмоніторингом протоколи про адміністративні правопорушення, вчинені посадовими особами Суб'єктів, та результати їх розгляду;

відомості про аналіз Держфінмоніторингом методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

2. Відомості, які містять інформацію з обмеженим доступом, надаються у випадках та в порядку, передбачених законодавством.

3. Обмін інформацією між Держфінмоніторингом та Комісією здійснюється з дотриманням заходів, що виключають сторонній доступ до інформації або документів під час їх надання з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

4. Інформація, що передається Держфінмоніторингом Комісії, використовується нею виключно в службових цілях при здійсненні нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства і не може підлягати розголошенню.

III. Інформація, що надається Комісією

1. Комісія надає Держфінмоніторингу інформацію щодо підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням Суб'єктами вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

інформацію про виявлені порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення Суб'єктами та заходи, вжиті для їх усунення;

узагальнену інформацію про дотримання Суб'єктами, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Комісія, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі про виявлені порушення та заходи, вжиті для їх усунення;

інформацію (за наявності) про анулювання юридичній особі ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів).

2. Обмін інформацією між Комісією та Держфінмоніторингом здійснюється з дотриманням положень пунктів 2 - 4 розділу II цього Порядку.

IV. Терміни надання інформації

1. Комісія надає Держфінмоніторингу визначену інформацію:

відповідно до абзацу другого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу третього пункту 1 розділу III цього Порядку - щороку не пізніше січня наступного за звітним року;

відповідно до абзацу четвертого пункту 1 розділу III цього Порядку - щокварталу до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом.

2. Держфінмоніторинг надає Комісії визначену інформацію:

відповідно до абзаців другого - четвертого пункту 1 розділу II цього Порядку - щокварталу до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом;

відповідно до абзацу п'ятого пункту 1 розділу II цього Порядку - протягом місяця з дня виявлення таких фактів;

відповідно до абзацу шостого пункту 1 розділу II цього Порядку - протягом трьох робочих днів після надсилання протоколу до судового органу та отримання інформації від нього про результати розгляду справи про адміністративне правопорушення;

відповідно до абзацу сьомого пункту 1 розділу II цього Порядку - щороку до 01 березня року, що настає за звітним.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики та
методології бухгалтерського обліку**

М.О. Чмерук

**Директор Департаменту
контрольно-правової роботи
Національної комісії з цінних паперів
та фондового ринку**

О.П. Мисюра

Коментар: Відповідно до пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» Державна служба фінансового моніторингу України надає відповідно до законодавства суб'єктам державного фінансового моніторингу інформацію для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (обсяг та порядок надання такої інформації визначається спільними нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу).

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» прийнятий відповідно до пунктів 6, 7 та 15 частини другої статті 14 та пункту 15 частини другої статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» з метою підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Одночасно, відповідний Порядок затверджено і рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення складається із чотирьох розділів:

I. Загальні положення.

II. Інформація, що надається Держфінмоніторингом.

III. Інформація, що надається Комісією.

IV. Терміни надання інформації.

Нормативний документ визначає обсяг та порядок обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України та суб'єктом державного фінансового моніторингу - Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нею нагляду за додержанням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення суб'єктами первинного фінансового моніторингу - професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) (крім банків), нагляд за якими здійснюється Комісією, для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

29.08.2016

м. Київ

№ 793/2581/5

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
8 вересня 2016 р. за № 1232/29362

Про затвердження Порядку надання відомостей про смерть фізичних осіб

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 20 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою забезпечення надання відомостей про смерть фізичних осіб

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити Порядок надання відомостей про смерть фізичних осіб, що додається.
2. Визначити, що інформаційні файли відомостей про смерть фізичних осіб формуються та подаються у форматі XML-файлів.
3. Суб'єктами інформаційних відносин відповідно до цього наказу є Міністерство юстиції України та Державна служба фінансового моніторингу України.

Технічна підтримка надання відомостей про смерть фізичних осіб здійснюється державним підприємством, яке належить до сфери управління Міністерства юстиції України та є адміністратором Державного реєстру актів цивільного стану громадян.

4. Встановити, що пакет інформаційних файлів відомостей про смерть фізичних осіб, державна реєстрація якої здійснювалась з 01 січня 2015 року до набрання чинності цим наказом, формується за даними Державного реєстру актів цивільного стану громадян за структурою, визначеною у додатку 1 до Порядку надання відомостей про смерть фізичних осіб, затвердженого цим наказом, та одноразово надається адміністратором Державного реєстру актів цивільного стану громадян протягом тридцяти днів з дня набрання чинності цим наказом на знімному носії інформації в електронній формі із супровідним листом.

5. Державній службі фінансового моніторингу України та державному підприємству, яке належить до сфери управління Міністерства юстиції України та є адміністратором Державного реєстру актів цивільного стану громадян, вжити заходів, необхідних для реалізації цього наказу.

6. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Романюк Ю.П.), Департаменту інформаційних технологій Державної служби фінансового моніторингу України (Давидюк В.С.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

7. Цей наказ набирає чинності через два місяці з дня його офіційного опублікування.

8. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України - керівника апарату Капінуса С.В. та першого заступника Міністра юстиції України Севостьянову Н.І.

Міністр фінансів України

О. Данилюк

Міністр юстиції України

П. Петренко

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку надання відомостей про смерть фізичних осіб»	29.08.2016 № 793/2581/5	08.09.2016 № 1232/29362	Офіційний вісник України від 13.10.2016, № 79, стор. 327, стаття 2659, код акту 83344/2016	13.12.2016	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України 29.08.2016 № 793/2581/5

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 08 вересня 2016 р. за № 1232/29362

ПОРЯДОК

надання відомостей про смерть фізичних осіб

1. Цей Порядок визначає процедуру надання Міністерством юстиції України Державній службі фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг) відомостей про смерть фізичних осіб із зазначенням прізвища, імені, по батькові, громадянства, дат народження і смерті, місць народження і смерті, місця останнього проживання померлої особи, відомостей про вилучені документи у зв'язку з державною реєстрацією смерті.

Відомості щодо державної реєстрації смерті невідомих осіб не надаються. У разі встановлення особи такого померлого та внесення змін до актового запису про смерть такі відомості надаються Держфінмоніторингу за звітний період, у якому внесені зміни.

2. Інформаційні файли відомостей про смерть фізичних осіб (далі - інформаційні файли) формуються за даними Державного реєстру актів цивільного стану громадян (далі - Реєстр) за структурою, визначеною у додатку 1 до цього Порядку.

3. Інформаційні файли надаються Держфінмоніторингу щомісяця до 10 числа місяця, що настає за звітним, та містять відомості, внесені до Реєстру протягом звітного періоду.

4. Держфінмоніторинг за результатами обробки інформаційного файла не пізніше третього робочого дня з моменту отримання такого файла формує та надсилає адміністратору Реєстру файл-повідомлення про результат обробки інформаційного файла (далі - файл-повідомлення) за структурою, визначеною в додатку 2 до цього Порядку.

5. Якщо файл-повідомлення одержано з нульовим значенням коду помилки, адміністратор Реєстру протягом трьох робочих днів з моменту отримання такого файла надає Держфінмоніторингу інформаційний файл з усуненими помилками.

Якщо з будь-яких причин адміністратор Реєстру протягом чотирьох робочих днів з моменту відправки інформаційного файла не отримав файла-повідомлення, він звертається до Держфінмоніторингу для з'ясування причин ненадання файла-повідомлення.

6. Обмін інформаційними файлами та файлами-повідомленнями здійснюється засобами електронної пошти із застосуванням засобів криптографічного захисту інформації, які відповідають вимогам законодавства у сфері захисту інформації. Під час інформаційного обміну використовуються такі електронні адреси:

dracs_dfm@nais.gov.ua для надсилання адміністратором Реєстру інформаційних файлів та отримання файлів-повідомлень;

fm_minjustice@sdfm.gov.ua для отримання Держфінмоніторингом інформаційних файлів та надсилання файлів-повідомлень.

7. Для ідентифікації підписувача, підтвердження цілісності та забезпечення конфіденційності даних в електронній формі Держфінмоніторинг та адміністратор Реєстру застосовують засоби криптографічного захисту інформації, що сумісні з програмним забезпеченням Реєстру.

**Директор Департаменту
податкової, митної політики
та методології бухгалтерського обліку
Міністерства фінансів України**

Ю.П. Романюк

**Директор Департаменту приватного права
Міністерства юстиції України**

О.М. Ференс

Додаток 1
до Порядку надання відомостей
про смерть фізичних осіб
(пункт 2)

СТРУКТУРА

інформаційного файла відомостей про смерть фізичних осіб

Назва інформаційного файла формується таким чином:

DRACS_file[1...N]_quantity[1..N]_[поточна дата, час].xml.zip.p7s.p7e,

де DRACS - константа, тип файла;

file[1...N] - номер файла з послідовності переданих інформаційних файлів, вказується в числовому форматі;

quantity[1..N] - кількість інформаційних файлів у послідовності, вказується в числовому форматі;

[поточна дата, час] - рік, місяць, день, години, хвилини, секунди без роздільних знаків „PP-PPMMDDГГХХСС”;

xml - ознака формату інформаційного файла (XML);

zip - ознака того, що інформаційний файл заархівований;

p7s - ознака того, що інформаційний файл підписаний електронним цифровим підписом;

p7e - ознака того, що інформаційний файл зашифрований.

Максимальна кількість записів в одному інформаційному файлі не може перевищувати 10000 записів. Якщо кількість записів за звітний період перевищує 10000 записів, надання відомостей за такий період здійснюється декількома інформаційними файлами.

Корінний елемент - згідно з вимогами до структури XML-файла може бути тільки один корінний елемент. Назва корінного елемента - DATA. У корінного елемента DATA існує обов'язковий атрибути FORMAT_VERSION, який містить поточну версію формату XML-файла обміну, наприклад 1.0. Корінний елемент повинен містити принаймні один елемент із описом відомостей (Record). Усі поля інформаційного файла є окремими XML-елементами.

Опис	Назва	Тип даних	Обмеження
Запис	Record	-	Кількість таких елементів має бути більшою за 0

Опис	Назва	Тип даних	Обмеження
Кількість записів	Record_NUMB	CHAR(5)	Кількість записів у файлі
Ідентифікатор інформаційного файлу	FILEID	CHAR(250)	Обов'язково заповнюється
Дата початку періоду	FROM_DT	DATE-1	Обов'язково заповнюється
Дата закінчення періоду	TO_DT	DATE-1	Обов'язково заповнюється

Елемент Record повинен містити такі атрибути:

№ з/п	Опис атрибута	Назва	Тип даних	Обмеження
1	Відомості щодо актового запису про смерть	-	Кількість таких елементів має бути більшою за 0	
1.1	Номер актового запису про смерть	REG_NUMB	CHAR(11)	Обов'язково заповнюється
1.2	Дата складання актового запису	DT_SYSTEM	DATE-1	Обов'язково заповнюється
1.3	Ознака «Поновлений»	IS_RESTORE	NUMBER(1)	Обов'язково заповнюється: «0» - ні «1» - так
1.4	Назва відділу державної реєстрації актів цивільного стану	OBJ_NAME	CHAR(240)	Обов'язково заповнюється
2	Відомості про фізичну особу			
2.1	Прізвище	SURNAME	CHAR(50)	Заповнюється у разі наявності
2.2	Ім'я	NAME	CHAR(50)	Заповнюється у разі наявності
2.3	По батькові	PATRONYMIC	CHAR(50)	Заповнюється у разі наявності
2.4	Стать	RC_HU_SEX	NUMBER(1)	1 - чоловіча 2 - жіноча
2.5	Громадянство	CITIZRNSHIP	CHAR(240)	Заповнюється у разі наявності
2.6	Реєстраційний номер облікової картки платника податків	RC_HU_INN	CHAR(240)	Заповнюється у разі наявності
2.7	Дата смерті	DT_DEATH	DATE-1	Обов'язково заповнюється
2.8	Дата смерті 2	DT_DEATH_TXT	CHAR(50)	Заповнюється у разі наявних неповних даних у п. 2.7 «Дата смерті»
2.9	Дата народження	DT_BIRTH	DATE-1	Заповнюється у разі наявності
2.10	Дата народження 2	DT_BIRTH_TXT	CHAR(50)	Заповнюється у разі наявних неповних даних у п. 2.9 «Дата народження»
3	Відомості про документи, що підтверджують факт смерті			

РОЗДІЛ V.

№ з/п	Опис атрибута	Назва	Тип даних	Обмеження
3.1	Назва документа	DOC_NAME	CHAR(100)	Заповнюється у разі наявності
3.2	Номер документа	DOC_NUMB	CHAR(20)	Заповнюється у разі наявності
3.3	Дата видачі	DOC_DATE	DATE-1	Заповнюється у разі наявності
3.4	Ким виданий	DOC_DELIVER	CHAR(240)	Заповнюється у разі наявності
4	Місце народження фізичної особи, яка померла			
4.1	Назва країни	BIRTH_STATE	CHAR(240)	Заповнюється у разі наявності
4.2	Назва області	BIRTH_REGION	CHAR(120)	Заповнюється у разі наявності
4.3	Назва району, міста обласного значення, до складу якого входить населений пункт	BIRTH_DISTRICT	CHAR(120)	Заповнюється у разі наявності
4.4	Тип населеного пункту	BIRTH_TOWN_TYPE	Number(1)	1 - село 2 - селище 3 - місто 4 - селище міського типу 5 - інше Заповнюється у разі наявності
4.5	Назва населеного пункту (в тому числі міста Київ та Севастополь)	BIRTH_TOWN	CHAR(120)	Заповнюється у разі наявності
5	Місце смерті фізичної особи			
5.1	Назва країни	DEATH_STATE	CHAR(240)	Заповнюється у разі наявності
5.2	Назва області	DEATH_REGION	CHAR(120)	Заповнюється у разі наявності
5.3	Назва району, міста обласного значення, до складу якого входить населений пункт	DEATH_DISTRICT	CHAR(120)	Заповнюється у разі наявності
5.4	Тип населеного пункту	DEATH_TOWN_TYPE	Number(1)	1 - село 2 - селище 3 - місто 4 - селище міського типу 5 - інше Заповнюється у разі наявності
5.5	Назва населеного пункту (в тому числі міста Київ та Севастополь)	DEATH_TOWN	CHAR(120)	Заповнюється у разі наявності
6	Місце останнього проживання фізичної особи, яка померла			

№ з/п	Опис атрибута	Назва	Тип даних	Обмеження
6.1	Назва країни	HOME_STATE	CHAR(240)	Заповнюється у разі наявності
6.2	Назва області	HOME_REGION	CHAR(120)	Заповнюється у разі наявності
6.3	Назва району, міста обласного значення, до складу якого входить населений пункт	HOME_DISTRICT	CHAR(120)	Заповнюється у разі наявності
6.4	Тип населеного пункту	HOME_TOWN_TYPE	Number(1)	1 - село 2 - селище 3 - місто 4 - селище міського типу 5 - інше Заповнюється у разі наявності
6.5	Назва населеного пункту (в тому числі міста Київ та Севастополь)	HOME_TOWN	CHAR(120)	Заповнюється у разі наявності
6.6	Тип вулиці	HOME_STREET_TYPE	Number(1)	1 - село 2 - площа 3 - бульвар 4 - проспект 5 - провулок Заповнюється у разі наявності
6.7	Назва вулиці	HOME_STREET	CHAR(120)	Заповнюється у разі наявності
6.8	Номер будинку (додаток до номера будинку/корпусу)	HOME_HOUSE	CHAR(59)	Заповнюється у разі наявності
6.9	Квартира	HOME_FLAT	CHAR(25)	Заповнюється у разі наявності
7	Відомості про вилучені документи у зв'язку з державною реєстрацією смерті фізичної особи			
7.1	Найменування документа	D_NAME	CHAR(100)	Заповнюється у разі наявності
7.2	Серія, номер	D_SR_NUMB	CHAR(50)	Заповнюється у разі наявності
7.3	Дата видачі	D_DATE	DATE-1	Заповнюється у разі наявності
7.4	Ким виданий	D_DELIVER	CHAR(240)	Заповнюється у разі наявності
8	Дані про свідоцтво про державну реєстрацію смерті			
8.1	Серія, номер	DOC_SERIA	CHAR(240)	Обов'язково заповнюється
8.2	Ким видано	DOC_ORG_NAME	CHAR(240)	Обов'язково заповнюється
8.3	Дата видачі	DATE_ISSUE	DATE-1	Обов'язково заповнюється

-1 Формат для дати без часу dd.mm.yyyy hh24:mi:ss. Наприклад, 20.01.2015.

Додаток 2
до Порядку надання відомостей
про смерть фізичних осіб
(пункт 4)

СТРУКТУРА

файла-повідомлення про результат обробки інформаційного файла відомостей про смерть фізичних осіб

Назва файла-повідомлення формується шляхом заміни константи DRACS у назві інформаційного файла константою RERR_DRACS.

Корінний елемент - згідно з умовами структури XML-файла може бути тільки один корінний елемент. Назва корінного елемента - DATA. У корінного елемента DATA існує обов'язковий атрибути FORMAT_VERSION, який містить поточну версію формату XML-файла обміну, наприклад 1.0. Всі поля файла-повідомлення є окремими XML-елементами.

№	Опис	Назва	Тип даних	Обмеження
1	Ім'я файла, при обробці якого виникли помилки	File_Name	CHAR (240)	Обов'язково заповнюється
2	Дата формування файла RERR_DRACS	Error_Date	dateTime-1	Обов'язково заповнюється
3	Код помилки	Error_Code	Number(2)	Обов'язково заповнюється: 0 - файл оброблено успішно; 1 - не вдалося дешифрувати файл; 2 - не вдалося перевірити електронний цифровий підпис файла; 3 - не вдалося розархівувати файл; 4 - файл вже був раніше прийнятий; 5 - надано файл, що не містить жодних даних; 6 - невідповідний формат файла; 7 - невідповідний зміст файла (відсутність обов'язкових полів або невідповідність даних типам полів); 8 - перевищено максимально допустиму кількість відомостей у файлі
4	Повідомлення помилки	Error_Msg	CHAR (400)	Необов'язково заповнюється

-T Формат для дати та часу dd.mm.yyyy hh24:mi:ss. Наприклад, 20.01.2015 10:43:17.

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку надання відомостей про смерть фізичних осіб» прийнято відповідно до пункту 4 частини першої статті 20 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та з метою забезпечення надання відомостей про смерть фізичних осіб.

Зазначеним Наказом затверджено Порядок надання відомостей про смерть фізичних осіб.

Порядок визначає процедуру надання Міністерством юстиції України до Держфінмоніторингу відомостей про смерть фізичних осіб із зазначенням прізвища, імені, по батькові, громадянства, дат народження і смерті, місць народження і смерті, місця останнього проживання померлої особи, відомостей про вилучені документи у зв'язку з державною реєстрацією смерті.

До Порядку додаються два додатки:

Додаток 1. Структура інформаційного файла відомостей про смерть фізичних осіб.

Додаток 2. Структура файла-повідомлення про результат обробки інформаційного файла відомостей про смерть фізичних осіб.

Нормативно-правовим актом встановлено, що пакет інформаційних файлів відомостей про смерть фізичних осіб, державна реєстрація якої здійснювалась з 1 січня 2015 року до набрання чинності цим наказом, формується за даними Державного реєстру актів цивільного стану громадян за структурою, визначеною у додатку 1 до Порядку надання відомостей про смерть фізичних осіб, затвердженого цим наказом, та одноразово надається адміністратором Державного реєстру актів цивільного стану громадян протягом тридцяти днів з дня набрання чинності цим наказом на знімному носії інформації в електронній формі із супровідним листом.

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ І ЗБОРІВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

02.12.2013

м. Київ

№ 1026/1184/739/484

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
23 грудня 2013 р. за № 2170/24702

**Про затвердження Порядку надання та розгляду узагальнених
матеріалів**

Відповідно до Законів України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», «Про міліцію», «Про Службу безпеки України», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», «Про контррозвідувальну діяльність», «Про боротьбу з тероризмом», Податкового кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити Порядок надання та розгляду узагальнених матеріалів, що додається.
2. Керівникам відповідних структурних та територіальних підрозділів Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства доходів і зборів України, Служби безпеки України та Державної служби фінансового моніторингу України довести цей наказ до відома співробітників (працівників) та встановити контроль за його виконанням відповідно до вимог законодавства України.
3. Міністерству внутрішніх справ України, Міністерству доходів і зборів України, Службі безпеки України призначити уповноважених співробітників (працівників) для організації на постійній основі взаємодії з Державною службою фінансового моніторингу України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.
4. Департаменту місцевих бюджетів, взаємодії з ЦОВВ та регіонами Міністерства фінансів України (Кузькін Є. Ю.) та Департаменту фінансових розслідувань Державної служби фінансового моніторингу України (Хилюк В. П.) подати цей наказ в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
6. Визнати такими, що втратили чинність, накази Державного комітету фінансового моніторингу України, Державної податкової адміністрації України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України:

від 28 листопада 2006 року № 240/718/1158/755 «Про затвердження Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15 грудня 2006 року за № 1312/13186;

від 29 січня 2009 року № 11/33/24/53 «Про затвердження Змін до Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 19 березня 2009 року за № 258/16274;

від 10 серпня 2010 року № 131/595/367/439 «Про внесення змін до Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11 жовтня 2010 року за № 910/18205.

Міністр фінансів України

Міністр внутрішніх справ України

Міністр доходів і зборів України

Голова Служби безпеки України

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

Ю. Колобов

В. Захарченко

О. Клименко

О. Якименко

С.Г. Гуржій

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного департаменту фінансового моніторингу, Державної податкової адміністрації України «Про затвердження Порядку надання Держфінмониторингом ДПА України узагальнених матеріалів щодо фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, та отримання інформації про хід їх опрацювання»	12.08.2003 № 94/387	27.08.2003 № 740/8061	Офіційний вісник України від 12.09.2003, № 35, стор. 141, стаття 1918, код акту 26270/2003	12.09.2003	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 28.11.2006 № 240/718/1158/755
2.	Наказ Державного департаменту фінансового моніторингу, Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Порядку надання Держфінмониторингом МВС України узагальнених матеріалів щодо фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів або фінансуванням тероризму, та отримання інформації про хід їх опрацювання»	30.07.2003 № 83/787	05.08.2003 № 686/8007	Офіційний вісник України від 22.08.2003, № 32, стор. 189, стаття 1726, код акту 26033/2003	22.08.2003	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 28.11.2006 № 240/718/1158/755

Історична довідка нормативно-правового акту:						
3.	Наказ Державного департаменту фінансового моніторингу, Служби безпеки України «Про затвердження Порядку надання Державним комітетом фінансового моніторингу України Служби безпеки України узагальнених матеріалів щодо фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів або фінансуванням тероризму»	22.12.2003 № 163/557	14.01.2004 № 38/8637	Офіційний вісник України від 30.01.2004, № 2, том 2, стор. 695, стаття 101, код акту 27459/2004	25.01.2004	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 28.11.2006 № 240/718/1158/755
4.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України, Державної податкової адміністрації України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України «Про затвердження Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів»	28.11.2006 № 240/718/ 1158/755	15.12.2006 № 1312/13186	Офіційний вісник України від 02.01.2007, № 51, стор. 282, стаття 3447, код акту 38214/2006	26.12.2006	Наказ Міністерства фінансів від 02.12.2013 № 1026/1184/739/484
5.	Наказ Міністерства фінансів України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства доходів і зборів України, Служби безпеки України «Про затвердження Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів»	02.12.2013 № 1026/1184/ 739/484	23.12.2013 № 2170/24702	Офіційний вісник України від 14.01.2014, № 3, стор. 162, стаття 75, код акту 71011/2013	14.01.2014	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України,
Міністерства внутрішніх справ України,
Міністерства доходів і зборів України,
Служби безпеки України
02.12.2013 № 1026/1184/739/484

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
23 грудня 2013 р. за № 2170/24702

ПОРЯДОК**надання та розгляду узагальнених матеріалів****I. Загальні положення**

1.1. Цей Порядок визначає форму, структуру, зміст узагальнених матеріалів Державної служби фінансового моніторингу України (далі - Держфінмоніторинг України), а також механізми та систему:

надання Держфінмоніторингом України узагальнених матеріалів органам, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування (слідчі підрозділи), та оперативним підрозділам центральних апаратів, їх структурним підрозділам, органам внутрішніх справ, органам безпеки, органам, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства (далі - правоохоронні органи), їх територіальним підрозділам;

реєстрації, отримання та розгляду узагальнених матеріалів правоохоронними органами, їх територіальними підрозділами;

отримання Держфінмоніторингом України інформації/документів про хід опрацювання узагальнених матеріалів правоохоронними органами, їх територіальними підрозділами;

запобігання розголошенню інформації, що міститься в узагальнених матеріалах.

1.2. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

додатки до узагальнених матеріалів - копії документів, які стосуються відомостей про фінансові операції, та інша інформація, пов'язана з узагальненими матеріалами, у письмовій та/або електронній формі (за наявності);

експертна комісія - комісія Держфінмоніторингу України з розгляду узагальнених матеріалів і додаткових узагальнених матеріалів, підготовлених для подання правоохоронним та розвідувальним органам, склад і повноваження якої затверджуються окремим наказом Держфінмоніторингу України;

надання узагальнених матеріалів - дії посадових осіб Держфінмоніторингу України, спрямовані на виконання рішення експертної комісії щодо передачі в установленому порядку правоохоронним органам, їх територіальним підрозділам узагальнених матеріалів у письмовій та/або електронній формі;

предикатний злочин - суспільно небезпечне протиправне діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом;

реєстрація (облік) узагальнених матеріалів - присвоєння Держфінмоніторингом України кожному узагальненому матеріалу реєстраційного номера, а також реєстрація, взяття на облік та фіксація в облікових журналах, книгах та Єдиному реєстрі досудових розслідувань правоохоронними органами та їх територіальними підрозділами;

розгляд узагальнених матеріалів - перевірка шляхом здійснення оперативно-розшукової діяльності та/або розслідування правоохоронними органами, їх територіальними підрозділами відомостей, викладених в узагальнених матеріалах, та прийняття рішення згідно з кримінальним процесуальним законодавством або іншими законодавчими актами;

територіальні підрозділи правоохоронних органів - слідчі та оперативні підрозділи головних управлінь, управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, на транспорті, регіональних органів Служби безпеки України, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства в Автономній Республіці Крим, областях, округах, містах Києві та Севастополі.

Інші терміни та поняття, які вживаються у цьому Порядку, застосовуються у значеннях, визначених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» (далі - Закон).

II. Підготовка узагальнених матеріалів до передачі правоохоронним органам

2.1. Інформація про фінансову операцію або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, а також про клієнта, одержана Держфінмоніторингом України у встановленому законодавством порядку, обробляється та аналізується на предмет наявності достатніх підстав:

вважати, що операція або сукупність пов'язаних між собою операцій можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

підозрювати, що фінансова операція або клієнт пов'язані із вчиненням діяння, визначеного Кримінальним кодексом України, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

У разі встановлення вищезазначених підстав Держфінмоніторинг України у встановлені цим Порядком строки надає до правоохоронних органів відповідні узагальнені матеріали.

2.2. Узагальнені матеріали готуються Держфінмоніторингом України у письмовій та/або електронній формі.

2.3. Узагальнені матеріали відповідно до вимог Закону містять інформацію з обмеженим доступом.

У разі якщо узагальнені матеріали мають додатки, які містять банківську, комерційну, професійну таємницю та таємницю страхування, в узагальнених матеріалах робиться відповідний запис.

2.4. Структура узагальнених матеріалів:

зміст;

преамбула;

описові розділи, до яких можуть включатися:

опис фінансових операцій (для узагальненого матеріалу);

інформація щодо раніше переданого узагальненого матеріалу (для додаткового узагальненого матеріалу);

інформація про стан розгляду правоохоронними органами або розвідувальними органами узагальненого матеріалу (для додаткового узагальненого матеріалу);

додаткова інформація про проведення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, отримана від суб'єктів первинного фінансового моніторингу (для додаткового узагальненого матеріалу);

інформація щодо зупинення фінансових операцій;

перелік документів та додатково отримана інформація від суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

інформація щодо пов'язаних узагальнених матеріалів;

додатково отримана інформація;

інформація щодо учасників фінансових операцій;

резюме;

мотивований висновок;

додатки (за наявності).

2.5. Узагальнені матеріали мають містити такі відомості:

1) в обов'язковому порядку:

реєстраційний номер, дату, умовне найменування, підпис уповноваженої особи Держфінмоніторингу України;

опис суті фінансової операції або сукупності пов'язаних між собою фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, з відображенням дати та суми, на яку проведено фінансові операції, місця та обставин їх здійснення, взаємовідносин, а також зв'язків між особами, які їх вчинили, або:

опис суті фінансової операції або сукупності пов'язаних між собою фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з предикатним злочином, з відображенням дати та суми, на яку проведено фінансові операції, місця та обставин їх здійснення, взаємовідносин, а також зв'язків між особами, які їх вчинили;

опис суті фінансової операції або сукупності пов'язаних між собою фінансових операцій, які дають можливість підозрювати, що фінансова операція або клієнт пов'язані із вчиненням діяння, визначеного Кримінальним кодексом України, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, з відображенням дати та суми, на яку проведено фінансові операції, місця та обставин їх здійснення, взаємовідносин, а також зв'язків між особами, які їх вчинили;

опис достатніх підстав, які дають можливість вважати, що фінансові операції або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, або:

опис достатніх підстав, які дають можливість вважати, що фінансові операції або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій можуть бути пов'язані з предикатним злочином;

опис достатніх підстав, які дають можливість підозрювати, що фінансова операція або клієнт пов'язані із вчиненням діяння, визначеного Кримінальним кодексом України, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

схему фінансових операцій;

мотивований висновок, що фінансові операції можуть здійснюватися з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму або можуть здійснюватися з метою вчинення діяння, визначеного Кримінальним кодексом України, що не

стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму;

2) у разі наявності:

опис ознак, за якими суб'єкт фінансового моніторингу виявив фінансові операції, що підлягали фінансовому моніторингу;

код банку (МФО - ВІС), найменування банку та номери рахунків, через які здійснювалася фінансова операція;

інформацію щодо ідентифікації резидентів:

для фізичної особи - прізвище, ім'я, по батькові, дату народження, номер паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу), дату видачі та найменування органу, що його видав, місце проживання або місцеперебування фізичної особи, реєстраційний номер облікової картки платника податків / номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платників податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку в паспорті);

для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я, по батькові, дату народження, номер паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу), дату видачі та найменування органу, що його видав, місце проживання або місцеперебування фізичної особи - підприємця, реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер банківського рахунку (за наявності);

для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; відомості про органи управління та їх склад; дані, що ідентифікують осіб, які мають право розпоряджатися рахунками і майном, відомості про власників істотної участі в юридичній особі; відомості про контролерів юридичної особи; код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України;

інформацію щодо ідентифікації нерезидентів:

для фізичної особи - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дату народження, номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), дату видачі та найменування органу, що його видав, громадянство, місце проживання або місце тимчасового перебування фізичної особи в Україні;

б) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження та реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунку, відомості про органи управління та їх склад; дані, що ідентифікують осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та майном; відомості про власників істотної участі в юридичній особі; відомості про контролерів юридичної особи, копії легалізованого витягу з торгового, банківського чи судового реєстру або нотаріально засвідченого реєстраційного посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи;

інформацію про стан учасника фінансових операцій (діючий, відновлення платоспроможності, банкрут, ліквідований тощо);

копії первинних документів, на підставі яких проведені фінансові операції, що стали об'єктом фінансового моніторингу, у тому числі таких, що містять банківську та комерційну таємницю;

копії заяв та інших документів, на підставі яких відкриті рахунки, через які здійснювалися фінансові операції;

копії паспорта особи, карток із зразками підписів та довіреності, на підставі якої цей учасник брав участь у проведенні фінансової операції, що стала об'єктом фінансового моніторингу;

копії установчих документів юридичних осіб, задіяних у здійсненні фінансових операцій;

відомості та копії документів щодо відстеження (моніторингу) обігу активів, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму;

інформацію, одержану від правоохоронних, розвідувальних та інших органів державної влади;

інформацію, одержану від підрозділів фінансових розвідок інших держав (за наявності дозволу підрозділів фінансових розвідок інших держав на передачу такої інформації до правоохоронних органів та/або розвідувальних органів);

відомості, одержані з відкритих джерел (засобів масової інформації тощо);

інформацію про раніше передані узагальнені матеріали, пов'язані з цим матеріалом;

інформацію щодо зупинення фінансових операцій;
схеми засновницьких зв'язків;

3) у разі наявності двох і більше ознак фінансових операцій, клієнтів їх опис формується як узагальнення (загальна кількість операцій, загальна сума, найбільш суттєвий характер операцій та основні контрагенти). Детальніша інформація додається в табличній електронній формі, що є невід'ємним додатком до узагальнених матеріалів.

2.6. При формуванні узагальнених матеріалів для здійснення аналізу фінансових операцій та/або у разі необхідності отримання інформації від підрозділу фінансової розвідки іншої держави або надання такої інформації Держфінмоніторингом України використовується інформація, надана правоохоронними або іншими органами державної влади (їх територіальними підрозділами), про фінансові операції, стосовно яких є підозра, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та/або пов'язані з особами, стосовно яких застосовано міжнародні санкції.

Територіальні підрозділи правоохоронних органів надають таку інформацію безпосередньо Держфінмоніторингу України або через відповідні структурні підрозділи центральних апаратів правоохоронних органів.

Інформація, яка надається відповідно до цього пункту, повинна містити відомості та реквізити осіб, перелік яких визначено в додатку 1 до цього Порядку.

У разі відсутності в інформації правоохоронного органу відомостей та реквізитів осіб, зазначених у додатку 1 до цього Порядку, така інформація не розглядається.

Надання інформації Держфінмоніторингу України здійснюється правоохоронними органами з дотриманням вимог законодавства щодо розголошення відомостей досудового розслідування та вимог законодавства у сфері охорони інформації з обмеженим доступом.

Держфінмоніторинг України у разі необхідності звернення (запиту) до підрозділу фінансової розвідки іншої держави використовує інформацію, надану правоохоронними органами, їх територіальними підрозділами, щодо фінансових операцій, стану розгляду узагальнених матеріалів, кримінальних проваджень, у тому числі з обмеженим доступом, якщо наявний дозвіл правоохоронного органу, його територіального підрозділу.

У разі відсутності такого дозволу інформація правоохоронного органу не може бути використана під час звернення (запиту) до підрозділу фінансової розвідки іншої держави.

У разі наявності в узагальненому матеріалі інформації підрозділу фінансової розвідки іншої держави, яким надано дозвіл на передачу цієї інформації конкретному правоохоронному органу, такі узагальнені матеріали передаються в інший правоохоронний орган за наявності відповідного дозволу підрозділу фінансової розвідки іншої держави.

2.7. У разі наявності у Держфінмоніторингу України додаткової інформації, що стосується раніше направлених правоохоронним органам, їх територіальним підрозділам узагальнених матеріалів, Держфінмоніторинг України формує та надає відповідному правоохоронному органу, його територіальному підрозділу додаткові узагальнені матеріали.

Додаткові узагальнені матеріали (за наявності) надаються правоохоронному органу, його територіальному підрозділу, на розгляді в якому перебувають узагальнені матеріали.

Додаткові узагальнені матеріали є невід'ємною частиною узагальнених матеріалів.

2.8. У разі наявності у Держфінмоніторингу України додаткової інформації, що стосується раніше направлених правоохоронним органам, їх територіальним підрозділам узагальнених матеріалів, за результатами розгляду яких оперативно-розшукові, контррозвідувальні справи закриті або досудове розслідування закінчено, Держфінмоніторинг України може формувати узагальнені матеріали, які подаються на розгляд до експертної комісії, для прийняття рішення щодо їх направлення до правоохоронних органів, їх територіальних підрозділів.

Якщо за результатами розгляду раніше наданого узагальненого матеріалу розпочато кримінальне провадження або узагальнений матеріал розглядається (використовується) у ході досудового розслідування, додаткові узагальнені матеріали надаються безпосередньо підрозділу правоохоронного органу, його територіальному підрозділу, що здійснює кримінальне провадження, якщо інше не зазначено цим підрозділом.

III. Надання Держфінмоніторингом України узагальнених матеріалів

3.1. Рішення про наявність достатніх підстав для передачі узагальнених матеріалів до правоохоронних органів приймається експертною комісією.

3.2. До участі в засіданнях експертної комісії можуть запрошуватися представники структурних підрозділів правоохоронних органів, завданням яких є запобігання та протидія легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, які затверджуються окремим розпорядчим документом відповідного структурного підрозділу правоохоронного органу.

Представники структурних підрозділів правоохоронних органів, які залучаються до участі в засіданнях експертної комісії, наділені консультативно-дорадчими функціями та мають право:

знайомитися з короткими описами проєктів узагальнених матеріалів (у табличній формі) та схемами фінансових операцій;

вносити пропозиції щодо наявності або відсутності достатніх підстав для передачі узагальнених матеріалів до правоохоронного органу, його територіального підрозділу;

вносити пропозиції щодо обсягу і терміну доопрацювання узагальнених матеріалів;

вносити пропозиції щодо визначення правоохоронного органу, його територіального підрозділу, до якого рекомендується передати узагальнені матеріали;

інформувати про стан розгляду раніше переданих до правоохоронних органів узагальнених матеріалів;

вносити пропозиції щодо надання копій узагальнених матеріалів;

вносити пропозиції щодо доцільності інформування правоохоронного органу щодо направлення узагальнених матеріалів до іншого правоохоронного органу, його територіального підрозділу тощо.

3.3. За наявності достатніх підстав вважати, що фінансова операція може бути пов'язана з фінансуванням тероризму, узагальнений матеріал негайно передається Службі безпеки України.

3.4. У разі наявності інформації, що територіальним підрозділом правоохоронного органу розпочато кримінальне провадження за ознаками предикатного злочину, та/або легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та/або фінансування тероризму, експертна комісія може прийняти рішення про надання узагальненого матеріалу, пов'язаного з таким провадженням, безпосередньо до цього підрозділу.

3.5. У разі наявності інформації, що територіальним підрозділом правоохоронного органу проводиться оперативно-розшукова діяльність у межах оперативно-розшукової або контррозвідувальної справи відповідно до Законів України «Про оперативно-розшукову діяльність» та «Про контррозвідувальну діяльність», експертна комісія може прийняти рішення про надання узагальненого матеріалу, пов'язаного з такою справою, безпосередньо до цього підрозділу.

3.6. У разі наявності інформації, що фінансові операції, які відображені в узагальненому матеріалі, здійснюються або здійснювалися у конкретній адміністративно-територіальній одиниці (Автономній Республіці Крим, області, містах Києві або Севастополі), експертна комісія може прийняти рішення щодо направлення такого узагальненого матеріалу безпосередньо до територіального підрозділу правоохоронного органу цієї адміністративно-територіальної одиниці.

3.7. У разі наявності інформації, що територіальному підрозділу правоохоронного органу відповідно до доручення слідчого, прокурора, слідчого судді або у складі слідчої групи необхідно здійснити ряд слідчих (розшукових) дій чи негласних слідчих (розшукових) дій у межах кримінального провадження, розпочатого за ознаками предикатного злочину та/або легалізації (відмивання) доходів, експертна комісія може прийняти рішення щодо направлення узагальненого матеріалу безпосередньо до територіального підрозділу правоохоронного органу.

3.8. До правоохоронного органу, його територіального підрозділу направляється лише один примірник узагальненого матеріалу.

Направлення декількох примірників одного і того самого узагальненого матеріалу або його копії структурним підрозділам одного правоохоронного органу, його територіальним підрозділам чи декільком правоохоронним органам, їх територіальним підрозділам не допускається.

Слідчим підрозділам правоохоронних органів у разі здійснення кримінального провадження за ознаками предикатного злочину, та/або легалізації (відмивання) доходів, та/або фінансування тероризму за фінансовими операціями, які безпосередньо або опосередковано пов'язані з операціями, відображеними в узагальненому матеріалі, наданому іншому правоохоронному органу, його

територіальному підрозділу, за наявності їх згоди надається копія такого узагальненого матеріалу відповідно до рішення експертної комісії.

Копії узагальнених матеріалів надаються без згоди іншого правоохоронного органу, його територіального підрозділу у разі закриття кримінального провадження, наявності рішення суду або закриття оперативно-розшукової або контррозвідувальної справи за реабілітуючими підставами відповідно до рішення експертної комісії.

Надання іншому правоохоронному органу копії узагальненого матеріалу, який містить інформацію підрозділу фінансової розвідки іншої держави, яка надала дозвіл на передачу інформації конкретному правоохоронному органу, не допускається без згоди підрозділу фінансової розвідки іншої держави.

Документ на отримання копії узагальненого матеріалу повинен:

бути викладений на офіційному бланку відповідного правоохоронного органу встановленої форми;

бути наданий за підписом керівника слідчого підрозділу правоохоронного органу (чи його заступника), скріпленим гербовою печаткою.

3.9. Термін передачі узагальнених матеріалів до правоохоронних органів, їх територіальних підрозділів не повинен перевищувати п'яти робочих днів з дня прийняття експертною комісією рішення.

У разі прийняття Держфінмоніторингом України рішення щодо подальшого зупинення фінансової операції відповідно до частини другої статті 17 Закону та/або зупинення видаткових операцій відповідно до частини третьої статті 17 Закону передача узагальнених матеріалів до правоохоронних органів здійснюється у терміни, встановлені пунктом 7.3 розділу VII цього Порядку.

3.10. Узагальнені матеріали, додаткові узагальнені матеріали (за наявності) та додатки до них (за наявності) надаються правоохоронним органам, їх територіальним підрозділам на паперових, та/або магнітних, та/або інших матеріальних носіях інформації разом з відповідним супровідним листом за підписом Голови Держфінмоніторингу України або його заступника.

3.11. У супровідному листі зазначаються коротке умовне найменування узагальненого матеріалу, підозри щодо відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, його реєстраційний номер, наявність додатків, а також інформація про день закінчення строку зупинення фінансової та/або видаткової операції, у разі якщо таке рішення прийнято Держфінмоніторингом України відповідно до частин другої, третьої статті 17 Закону, а також інформація щодо раніше направлених узагальнених матеріалів.

3.12. Копії документів, які надійшли до Держфінмоніторингу України після надання узагальненого матеріалу до правоохоронного органу, його територіального підрозділу та не містять відомостей щодо проведення нових фінансових операцій, можуть надаватися правоохоронному органу, його територіальному підрозділу окремим супровідним листом як додатки до узагальненого матеріалу або до додаткового узагальненого матеріалу.

Додатки (за наявності) до узагальненого матеріалу або до додаткового узагальненого матеріалу є його невід'ємною частиною.

3.13. Примірник (копія) супровідного листа про направлення узагальнених матеріалів або додаткових узагальнених матеріалів до територіального підрозділу правоохоронного органу в обов'язковому порядку надається відповідному структурному підрозділу правоохоронного органу.

IV. Реєстрація (облік) узагальнених матеріалів

4.1. Реєстрація узагальнених матеріалів і додаткових узагальнених матеріалів, отриманих від Держфінмоніторингу України, здійснюється правоохоронним органом, його територіальним підрозділом відповідно до законодавства України, у тому числі яке регламентує порядок використання інформації з обмеженим доступом.

4.2. Правоохоронний орган, його територіальний підрозділ, який отримав узагальнений матеріал або додатковий узагальнений матеріал, не пізніше ніж протягом п'яти робочих днів з моменту його реєстрації (обліку) надає Держфінмоніторингу України відомості щодо дати і номера їх реєстрації, у тому числі в Єдиному реєстрі досудових розслідувань (дата внесення інформації, номер кримінального провадження та попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу України).

4.3. При направленні структурним підрозділом правоохоронного органу узагальненого матеріалу, та/або додаткового узагальненого матеріалу, або матеріалів досудового розслідування, проведеного його територіальним підрозділом, або якщо територіальний підрозділ направив його до структурного підрозділу правоохоронного органу, один примірник супровідного листа та/або повідомлення (із зазначенням реквізитів супровідного листа та/або узагальненого або додаткового узагальненого матеріалу) надсилається на адресу Держфінмоніторингу України.

4.4. Якщо відповідно до законодавства узагальнений матеріал, та/або додатковий узагальнений матеріал, або матеріали розгляду узагальненого матеріалу передаються з одного правоохоронного органу до іншого або до їх територіальних підрозділів, правоохоронний орган (його територіальний підрозділ), який передає такі документи, один примірник супровідного листа та/або повідомлення (із зазначенням реквізитів супровідного листа та узагальненого та/або додаткового узагальненого матеріалу) надсилає на адресу Держфінмоніторингу України та до відповідних підрозділів правоохоронних органів.

4.5. У всіх випадках передачі правоохоронними органами інформації та/або документів про результати розгляду узагальненого матеріалу у супровідному листі в обов'язковому порядку зазначається інформація щодо узагальненого матеріалу, у тому числі його реєстраційний номер у Держфінмоніторингу України.

V. Розгляд узагальнених матеріалів

5.1. Розгляд узагальнених матеріалів правоохоронними органами, їх територіальними підрозділами здійснюється у визначеному законодавством України порядку.

5.2. Організація, розгляд, прийняття рішення за відомостями, викладеними в узагальнених матеріалах щодо фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, здійснюються правоохоронними органами, їх територіальними підрозділами, на які покладено виконання завдань із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

5.3. Отримані узагальнені матеріали правоохоронні органи, їх територіальні підрозділи реалізують у межах своєї компетенції, використовуючи оперативно-розшукові заходи і засоби, здійснюючи кримінальне провадження у порядку, визначеному Законами України «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про контррозвідальну діяльність» та Кримінальним процесуальним кодексом України.

5.4. Контроль за станом розгляду та обґрунтованістю прийнятих рішень територіальними підрозділами правоохоронних органів за результатами розгляду узагальнених матеріалів здійснюють структурні підрозділи правоохоронних органів, а також керівники територіальних підрозділів правоохоронних органів.

5.5. Узагальнені матеріали, які містять підозри щодо відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, використовуються правоохоронними органами, їх територіальними підрозділами виключно при здійсненні заходів щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму.

VI. Отримання Держфінмоніторингом України інформації та/або документів про хід розгляду узагальнених матеріалів

6.1. Правоохоронні органи (їх територіальні підрозділи) протягом п'яти робочих днів з моменту прийняття рішення за результатами розгляду узагальнених матеріалів надають Держфінмоніторингу України інформацію відповідно до Переліку відомостей про стан розгляду узагальнених матеріалів правоохоронними органами (далі - Перелік) (додаток 2).

6.2. Для повідомлення суб'єктів первинного фінансового моніторингу про факт початку досудового розслідування - повідомлення про підозру у вчиненні злочину (або про факт закриття такого кримінального провадження в ході досудового розслідування) та інформування суб'єктів первинного фінансового моніторингу і суб'єктів державного фінансового моніторингу про прийняті судами рішення за такими кримінальними провадженнями за повідомлення суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що надсилались до Держфінмоніторингу України відповідно до вимог статей 15, 16 Закону, правоохоронні органи, їх територіальні підрозділи, на розгляді яких перебували узагальнені матеріали, надають повідомлення Держфінмоніторингу України про

факт початку досудового розслідування - повідомлення про підозру у вчиненні злочину (або про факт закриття такого кримінального провадження в ході досудового розслідування), а також про прийняті судами рішення у розрізі таких фінансових операцій за формою, наведеною в додатку 3 до цього Порядку.

6.3. У разі потреби в отриманні інформації (додаткової інформації) щодо стану розгляду переданих узагальнених матеріалів, копій процесуальних документів Держфінмоніторингу України направляє запити до правоохоронних органів, їх територіальних підрозділів.

6.4. Правоохоронні органи (їх територіальні підрозділи) на запити Держфінмоніторингу України зобов'язані надавати інформацію (додаткову інформацію) про стан розгляду узагальнених матеріалів, хід досудового розслідування та/або відповідні копії процесуальних документів (з дотриманням вимог Кримінального процесуального кодексу України).

6.5. Держфінмоніторинг України та правоохоронні органи один раз на півріччя проводять взаємозвірку результатів стану розгляду переданих узагальнених матеріалів.

Результати взаємозвірки оформляються актом за формою, наведеною в додатку 4 до цього Порядку.

Держфінмоніторинг України складає акт у двох примірниках, які до 25 числа місяця, що настає за звітним, направляються до правоохоронного органу.

Правоохоронний орган протягом тридцяти днів з моменту отримання акта здійснює звірку і надає підписаний примірник акта Держфінмоніторингу України.

До акта взаємозвірки Держфінмоніторингом України та правоохоронним органом заносяться відомості про узагальнені матеріали та додаткові узагальнені матеріали, що були передані та отримані у звітний період, перенаправлені в інший правоохоронний орган (його територіальний підрозділ) або отримані від них за звітний період, відомості щодо узагальнених матеріалів, які перебувають на розгляді більше шести місяців і стосовно яких відсутня інформація щодо прийнятого процесуального рішення або іншого рішення, передбаченого законодавством України.

Акт взаємозвірки підписується керівниками відповідного структурного підрозділу правоохоронного органу та Держфінмоніторингу України або їх заступниками, затверджується Головою Держфінмоніторингу України та керівником правоохоронного органу або їх заступниками відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

6.6. Співробітники Держфінмоніторингу України за ініціативою правоохоронного органу у встановленому законодавством порядку беруть участь у заходах, які здійснюють правоохоронні органи у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, як консультанти або спеціалісти.

VII. Інформування правоохоронних органів про зупинення фінансових операцій

7.1. У разі прийняття Держфінмоніторингом України рішення про подальше зупинення фінансової операції відповідно до вимог частини другої статті 17 Закону, здійснене суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідно до вимог частини першої статті 17 Закону, та/або зупинення видаткових фінансових операцій відповідно до частини третьої статті 17 Закону Держфінмоніторинг України невідкладно, не пізніше наступного робочого дня після прийняття такого рішення, інформує про зазначене правоохоронні органи, уповноважені приймати рішення відповідно до кримінального процесуального законодавства.

Якщо Держфінмоніторингом України приймається рішення про подальше зупинення фінансових операцій (про зупинення видаткових операцій) відповідно до вимог частини другої та/або третьої статті 17 Закону і такі операції пов'язані з раніше наданим узагальненим матеріалом, про це інформується лише правоохоронний орган (його територіальний підрозділ), який безпосередньо його розглядає.

Якщо Держфінмоніторингом України приймається рішення про подальше зупинення фінансових операцій (про зупинення видаткових операцій) відповідно до вимог частини другої та/або третьої статті 17 Закону і такі операції не пов'язані з раніше наданим узагальненим матеріалом, про це інформуються відповідні структурні підрозділи правоохоронних органів.

Перелік слідчих та оперативних підрозділів центральних апаратів (на рівні головних управлінь, управлінь) органів внутрішніх справ, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за

додержанням податкового законодавства та на які покладено виконання завдань із запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, надається Держфінмоніторингу України правоохоронними органами.

У разі потреби Держфінмоніторинг України може інформувати інший структурний підрозділ правоохоронного органу.

7.2. Правоохоронний орган (його структурний підрозділ), отримавши інформацію про прийняте Держфінмоніторингом України рішення відповідно до пункту 7.1 цього розділу, невідкладно протягом двох робочих днів з моменту її отримання надає, у разі наявності, Держфінмоніторингу України для аналізу необхідну додаткову інформацію, документи (з дотриманням вимог Кримінального процесуального кодексу України), які містять:

відомості стосовно осіб, які здійснюють або причетні до здійснення фінансової операції;

відомості щодо притягнення до кримінальної відповідальності, наявності судимості стосовно вищезазначених осіб тощо.

7.3. У разі підтвердження мотивованої підозри Держфінмоніторинг України готує узагальнений матеріал, який пов'язаний із зупиненням фінансової операції, і подає відповідному правоохоронному органу (його структурному або територіальному підрозділу) не пізніше п'ятого робочого дня після прийняття рішення щодо подальшого зупинення фінансової операції відповідно до частин другої та/або третьої статті 17 Закону.

У такому разі строк зупинення фінансової операції продовжується Держфінмоніторингом України на сім робочих днів з дня подання відповідного узагальненого матеріалу за умови, що загальний строк такого зупинення не перевищуватиме 14 робочих днів.

7.4. У разі надходження запиту правоохоронного органу (його територіального підрозділу) у межах перевірки раніше наданого узагальненого матеріалу, у якому зазначаються фінансові операції, які містять ознаки, передбачені статтями 15, 16 Закону, Держфінмоніторинг України може прийняти рішення про зупинення видаткових операцій за рахунками клієнтів (осіб) відповідно до частини третьої статті 17 Закону.

Такий запит правоохоронного органу обов'язково повинен:

бути викладений на офіційному бланку відповідного правоохоронного органу (його територіального підрозділу) встановленої форми;

бути наданий за підписом керівника правоохоронного органу (його територіального підрозділу) чи його заступника, скріпленим гербовою печаткою;

містити мотивовані підозри, обґрунтування необхідності зупинення видаткових операцій, ідентифікаційні дані учасників фінансових операцій, банківські рахунки та інші відомості, зазначені в додатку 1 до цього Порядку.

VIII. Заходи щодо запобігання розголошенню інформації

8.1. З метою запобігання незаконному розголошенню інформації, яка міститься в узагальнених матеріалах та додаткових узагальнених матеріалах, у тому числі при передачі та розгляді, її розкриття та захист здійснюються співробітниками правоохоронних органів (їх територіальних підрозділів) та Держфінмоніторингу України відповідно до законодавства України, яке регламентує порядок використання документів з грифом обмеження доступу.

8.2. Правоохоронні органи, їх територіальні підрозділи надають Держфінмоніторингу України передбачену цим Порядком інформацію (копії документів) з дотриманням вимог законодавства України, зокрема статті 222 Кримінального процесуального кодексу України, Законів України «Про оперативно-розшукову діяльність» та «Про контррозвідувальну діяльність».

8.3. Правоохоронні органи, їх територіальні підрозділи, Держфінмоніторинг України забезпечують збереження повноти і цілісності отриманої інформації, створюють і підтримують належні умови для її зберігання, а також запобігання незаконному доступу.

**В. о. директора Департаменту
місцевих бюджетів, взаємодії
з ЦОВВ та регіонами
Начальник ГУБОЗ Міністерства
внутрішніх справ України**

Г.Б. Маркович

С.М. Рогозін

Начальник Головного слідчого
управління фінансових розслідувань
Міністерства доходів і зборів України

А.І. Яковинець

Начальник Головного
оперативного управління
Міністерства доходів і зборів України

О.А. Мандзюк

Перший заступник Голови
Служби безпеки України -
начальник ГУБКОЗ ЦУ СБУ

С.П. Черних

Начальник ГУКЗЕД
Служби безпеки України

О.М. Бакаліна

Додаток 1
до Порядку надання та розгляду уза-
гальнених матеріалів
(пункт 2.6)

Перелік

відомостей та реквізитів осіб, які повинні міститися в інформації правоохоронних органів

1	Перелік відомостей, які повинні міститися в інформації правоохоронних органів
1.1	Вид фінансових операцій, стосовно яких у правоохоронного органу є підозри, що вони пов'язані з:
а	легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом
б	фінансуванням тероризму
в	особами, стосовно яких застосовано міжнародні санкції
1.2	Інформація про фінансові операції, зазначені у пункті 1.1 цього Переліку, повинна бути отримана при:
а	здійсненні кримінального провадження за ознаками предикатного злочину
б	виконанні завдань, передбачених Законами України «Про оперативно-розшукову діяльність» та «Про контррозвідувальну діяльність», з метою пошуку і фіксації фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, за які Кримінальним кодексом України передбачено покарання у вигляді позбавлення волі або штрафу понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (за винятком діянь, передбачених статтями 212 і 2121 Кримінального кодексу України)
1.3	Інформація щодо кримінального провадження, оперативно-розшукової або контррозвідувальної справи:
1.3.1	щодо кримінального провадження:
а	номер реєстрації заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення, у тому числі в Єдиному реєстрі досудових розслідувань
б	дата реєстрації заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення, у тому числі в Єдиному реєстрі досудових розслідувань
в	кваліфікація предикатного злочину
г	найменування правоохоронного органу, його слідчого підрозділу, який веде розслідування
г	короткий опис фабули факту розслідування. Дата, час, адреса, місце, спосіб, знаряддя, засоби, інші особливості вчинення злочину, дані осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, тощо
д	встановлений розмір матеріальних збитків та/або злочинних доходів (грн)
1.3.2	щодо оперативно-розшукової справи:
а	номер оперативно-розшукової справи

1	Перелік відомостей, які повинні міститися в інформації правоохоронних органів
б	дата заведення оперативно-розшукової справи
в	кваліфікація предикатного злочину, щодо вчинення якого є підозри
г	найменування правоохоронного органу, його структурного підрозділу, у провадженні якого перебуває оперативно-розшукова справа
1.3.3	щодо контррозвідувальної справи:
а	номер контррозвідувальної справи
б	дата заведення контррозвідувальної справи
в	кваліфікація предикатного злочину, щодо вчинення якого є підозри
г	найменування правоохоронного органу, його структурного підрозділу, у провадженні якого перебуває контррозвідувальна справа
1.4	Опис фінансової операції, щодо якої у правоохоронного органу є підозри, що вона пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму або з особами, стосовно яких застосовано міжнародні санкції:
а	дата проведення фінансової операції
б	сума фінансової операції
в	зміст фінансової операції
г	найменування банку
г	відомості щодо учасників фінансової операції
д	інші відомості про фінансову операцію (у разі наявності)
1.5	Підстави обгрунтованої підозри стосовно того, що фінансова операція пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму або пов'язана з особами, стосовно яких застосовані міжнародні санкції
1.6	Наявність причинного зв'язку між фактами, які досліджуються у ході кримінального провадження, в оперативно-розшуковій або контррозвідувальній справі, та фінансовою операцією
1.7	Обов'язкові ідентифікаційні дані юридичних та фізичних осіб, які здійснили фінансові операції та прямо чи опосередковано можуть бути причетні до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму:
1.7.1	для фізичних осіб - резидентів:
а	прізвище, ім'я, по батькові
б	реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної влади)
1.7.2	для фізичних осіб - нерезидентів: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) (українською та/або англійською мовою)
1.7.3	для юридичних осіб:
а	повне найменування
б	код за ЄДРПОУ (для резидентів)
в	місцезнаходження
2	Обсяг (перелік) інформації, необхідної для звернення до підрозділу фінансової розвідки іншої держави:
2.1	Інформація, зазначена в підпунктах 1.1 - 1.3, 1.5 та 1.6 цього Переліку
2.2	Відомості, що ідентифікують суб'єкта: назва суб'єкта (прізвище, ім'я, по батькові фізичної та/або найменування юридичної особи)
2.3	Фінансова та інша інформація:
а	найменування банку (SWIFT-код (BIC cod) банку)

1	Перелік відомостей, які повинні міститися в інформації правоохоронних органів
б	номер банківського рахунку
в	опис необхідної інформації (запитання)
г	ціль та мета використання інформації, що запитується
г	застосування арешту, вилучення або конфіскації майна
д	сума (вид валюти) та/або походження коштів
е	країни, які задіяні у розслідуванні

Додаток 2
до Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів
(пункт 6.1)

Перелік

відомостей про стан розгляду узагальнених матеріалів правоохоронними органами

N з/п	Стадії розгляду	Відомості про стан розгляду узагальнених матеріалів (УМ) та додаткових узагальнених матеріалів (ДУМ)
1	Отримання УМ (ДУМ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реєстраційний номер Держфінмоніторингу України УМ (ДУМ), дата. 2. Найменування правоохоронного органу (його територіального підрозділу), який отримав УМ (ДУМ). 3. Дата і номер реєстрації УМ (ДУМ) в журналі обліку документів з обмеженим доступом. 4. Реквізити реєстрації УМ в Єдиному реєстрі досудових розслідувань (дата внесення інформації, номер кримінального провадження та попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу України)
2	Здійснення розгляду відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» або Закону України «Про контррозвідальну діяльність»	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реєстраційний номер Держфінмоніторингу України УМ (ДУМ), дата. 2. Підстави проведення розгляду (Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» або Закон України «Про контррозвідальну діяльність»). 3. Номер оперативно-розшукової або контррозвідальної справи та дата заведення. 4. Найменування органу, його структурного підрозділу, який здійснює розгляд
3	При направленні УМ (ДУМ) або матеріалів його розгляду за належністю до іншого правоохоронного органу, його територіального підрозділу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реєстраційний номер Держфінмоніторингу України УМ (ДУМ), дата. 2. Вихідні дата і номер супровідного листа правоохоронного органу, його територіального підрозділу до УМ (ДУМ), матеріалів перевірки (гриф обмеження доступу). 3. Найменування органу (структурного підрозділу), яким спрямовано УМ (ДУМ) за належністю, його місцезнаходження. 4. Найменування органу (структурного підрозділу), до якого спрямовано УМ (ДУМ), його місцезнаходження

N з/п	Стадії розгляду	Відомості про стан розгляду узагальнених матеріалів (УМ) та додаткових узагальнених матеріалів (ДУМ)
4	Кримінальне провадження	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реєстраційний номер Держфінмоніторингу України УМ (ДУМ), дата. 2. Дата і номер реєстрації УМ в Єдиному реєстрі досудових розслідувань. 3. Стаття Кримінального кодексу України, за ознаками якої розпочато досудове розслідування (у тому числі кваліфікуючі ознаки). 4. Яким органом зареєстровано в Єдиному реєстрі досудових розслідувань (найменування органу). 5. Яким органом здійснюється досудове розслідування (найменування органу). 6. Стан досудового розслідування (кримінальне провадження триває, передано за підслідністю, розслідування зупинено, строк розслідування продовжено). 7. Короткий опис фабули досудового розслідування. 8. Дії щодо закінчення досудового розслідування (стаття 283 Кримінального процесуального кодексу України). 9. Установлена сума легалізованих доходів (млн грн). 10. Сума злочинних доходів, на які накладено арешт та/або які вилучено у ході досудового розслідування (млн грн). 11. Загальна сума грошових коштів та іншого майна, на які накладено арешт та/або які вилучено у ході досудового розслідування (млн грн). 12. Місцезнаходження УМ (ДУМ) - орган, найменування журналу обліку, реєстраційний номер та дата, номер справи
5	Закриття кримінального провадження у ході досудового розслідування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реєстраційний номер Держфінмоніторингу УМ (ДУМ), дата. 2. Дата і номер реєстрації в Єдиному реєстрі досудових розслідувань УМ 3. Стаття Кримінального кодексу України, за ознаками якої розпочато досудове розслідування (у тому числі кваліфікуючі ознаки). 4. Найменування органу, яким прийнято рішення. 5. Копія постанови про закриття кримінального провадження у ході досудового слідства (надається поштою). 6. Дата і номер реєстрації в Єдиному реєстрі досудових розслідувань відомостей про закінчення досудового розслідування. 7. Місцезнаходження УМ (ДУМ) - орган, найменування журналу (справи), реєстраційний номер та дата
6	Закінчення досудового слідства шляхом складання обвинувального акта та направлення його до суду	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реєстраційний номер Держфінмоніторингу України УМ (ДУМ), дата. 2. Дата і номер реєстрації в Єдиному реєстрі досудових розслідувань відомостей про закінчення досудового розслідування. 3. Найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер. 4. Найменування органу, який склав обвинувальний акт. 5. Прізвище, ім'я, по батькові обвинувачених. 6. За якими статтями та їх частинами пред'явлено обвинувачення (у тому числі обов'язково вказати предикатний злочин до статті 209 Кримінального кодексу України) у розрізі обвинувачених. 7. Установлена сума легалізованих доходів - за обвинувальним актом (млн грн). 8. Сума злочинних доходів, на які накладено арешт, які вилучено у ході досудового розслідування (млн грн). 9. Загальна сума грошових коштів та іншого майна, на які накладено арешт та/або які вилучено у ході досудового розслідування (млн грн). 10. Місцезнаходження УМ (ДУМ) - орган, найменування журналу (справи), реєстраційний номер та дата. 11. Найменування суду, до якого спрямовано обвинувальний акт, його адреса та за наявності номер судової справи. 12. Дата та реєстраційний номер супровідного листа, який обвинувальний акт направлено до суду

Додаток 3
до Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів
(пункт 6.2)

Державна служба фінансового моніторингу України

**Повідомлення
щодо прийнятого процесуального рішення**

(на виконання пункту 6.2 розділу VI Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів)

№ з/п	Номер фінансової операції за узагальненим матеріалом	Номер узагальненого матеріалу	Номер кримінального провадження за Єдиним реєстром досудових розслідувань	Дата внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань факту			Стаття Кримінального кодексу України	Найменування органу, який прийняв рішення
				направлення повідомлення про підозру	закриття кримінального провадження	направлення обвинувального акта до суду		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Керівник структурного підрозділу правоохоронного органу або його заступник / керівник структурного територіального підрозділу правоохоронного органу або його заступник
«__» _____ 20__ року

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Додаток 4
до Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів
(пункт 6.5)

Для службового користування
Прим. _____
(при заповненні)

ЗАТВЕРДЖЕНО

_____
(керівник Держфінмоніторингу України або його заступник)

_____
(підпис) (ініціали та прізвище)
«__» _____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖЕНО

_____
(керівник правоохоронного органу або його заступник)

_____
(підпис) (ініціали та прізвище)
«__» _____ 20__ року

місто _____

АКТ

взаємозвірки результатів стану розгляду переданих узагальнених матеріалів за _____

№ з/п	Номер та дата супровідного листа Держфінмоніторингу України	Номер та дата узагальненого матеріалу або додаткового узагальненого матеріалу	Вид та умовне найменування узагальненого матеріалу	Дата та номер реєстрації в Єдиному реєстрі досудових розслідувань	Результати розгляду узагальнених матеріалів (останнє на звітну дату прийняте рішення згідно із законодавством)
1	2	3	4	5	6

Керівник структурного підрозділу
Держфінмоніторингу України
або його заступник

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

«__» _____ 20__ року

Керівник структурного підрозділу
правоохоронного органу
або його заступник

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

«__» _____ 20__ року

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства доходів і зборів України, Служби безпеки України «Про затвердження Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів» прийнятий відповідно до Законів України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», «Про міліцію», «Про Службу безпеки України», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», «Про контррозвідувальну діяльність», «Про боротьбу з тероризмом», Податкового кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України.

Порядок надання та розгляду узагальнених матеріалів складається із восьми та чотирьох додатків розділів:

I. Загальні положення.

II. Підготовка узагальнених матеріалів до передачі правоохоронним органам

III. Надання Держфінмоніторингом України узагальнених матеріалів

IV. Реєстрація (облік) узагальнених матеріалів

V. Розгляд узагальнених матеріалів

VI. Отримання Держфінмоніторингом України інформації та/або документів про хід розгляду узагальнених матеріалів

VII. Інформування правоохоронних органів про зупинення фінансових операцій

VIII. Заходи щодо запобігання розголошенню інформації

Додатки:

Додаток 1. Перелік відомостей та реквізитів осіб, які повинні міститися в інформації правоохоронних органів

Додаток 2. Перелік відомостей про стан розгляду узагальнених матеріалів правоохоронними органами

Додаток 3. Повідомлення щодо прийнятого процесуального рішення

Додаток 4. Акт взаємозвірки результатів стану розгляду переданих узагальнених матеріалів за _____

Порядок визначає форму, структуру, зміст узагальнених матеріалів Державної служби фінансового моніторингу України, а також механізми та систему:

надання Держфінмоніторингом узагальнених матеріалів органам, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування (слідчі підрозділи), та оперативним

підрозділам центральних апаратів, їх структурним підрозділам, органам внутрішніх справ, органам безпеки, органам, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства (далі - правоохоронні органи), їх територіальним підрозділам;

реєстрації, отримання та розгляду узагальнених матеріалів правоохоронними органами, їх територіальними підрозділами;

отримання Держфінмоніторингом інформації/документів про хід опрацювання узагальнених матеріалів правоохоронними органами, їх територіальними підрозділами;

запобігання розголошенню інформації, що міститься в узагальнених матеріалах.

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА ЗОВНІШНЬОЇ РОЗВІДКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

01.12.2015

м. Київ

№ 1112/426/678/1533

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
17 грудня 2015 р. за № 1583/28028

**Про затвердження Порядку подання узагальнених матеріалів роз-
відувальним органам України**

Відповідно до Законів України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про розвідувальні органи України», «Про оперативно-розшукову діяльність» і «Про боротьбу з тероризмом» та з метою визначення порядку подання Державною службою фінансового моніторингу України узагальнених матеріалів розвідувальним органам України

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити Порядок подання узагальнених матеріалів розвідувальним органам України, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, спільний наказ Міністерства фінансів України, Служби зовнішньої розвідки України, Міністерства оборони України, Адміністрації Державної прикордонної служби України від 16 травня 2012 року № 549/123/332/340 «Про затвердження Порядку подання узагальнених матеріалів розвідувальним органам України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 06 червня 2012 року за № 915/21227.

3. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) та Департаменту фінансових розслідувань Державної служби фінансового моніторингу України (Хилюк В. П.) подати цей наказ в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Керівникам відповідних структурних та територіальних підрозділів Служби зовнішньої розвідки України, Головного управління розвідки Міністерства оборони України, Управління розвідки Адміністрації Державної прикордонної служби України та Державної служби фінансового моніторингу України довести цей наказ до відома співробітників та встановити контроль за його виконанням відповідно до вимог законодавства України.

5. Керівникам Служби зовнішньої розвідки України, Головного управління розвідки Міністерства оборони України, Управління розвідки Адміністрації Державної прикордонної служби України призначити уповноважених співробітників для організації на постійній основі взаємодії з Державною службою фінансового моніторингу України у сфері запобігання та протидії легалізації

РОЗДІЛ V.

(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

6. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр фінансів України

Голова Служби зовнішньої розвідки України

Міністр оборони України

Міністр внутрішніх справ України

Н. Ярьсько

В. Гвоздь

С. Полторак

А. Аваков

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
фінансового моніторингу України**

І.Б. Черкаський

**Голова Державної
прикордонної служби України**

В. Назаренко

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Міністерства фінансів України, Служби зовнішньої розвідки України, Міністерства оборони України, Адміністрації Державної прикордонної служби України «Про затвердження Порядку подання узагальнених матеріалів розвідувальним органам України»	16.05.2012 № 549/123/ 332/340	06.06.2012 № 915/21227	Офіційний вісник України від 06.07.2012, № 49, стор. 221, стаття 1943, код акту 62285/2012	06.07.2012	Наказ Міністерства фінансів України від 01.12.2015 № 1112/426/678/1533
2.	Наказ Міністерства фінансів України, Служби зовнішньої розвідки України, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Порядку подання узагальнених матеріалів розвідувальним органам України»	01.12.2015 № 1112/426/ 678/1533	17.12.2015 № 1583/28028	Офіційний вісник України від 22.01.2016, № 4, стор. 456, стаття 252, код акту 80332/2016	22.01.2016	-
3.	Наказ Державного департаменту фінансового моніторингу, Служби безпеки України «Про затвердження Порядку надання Державним комітетом фінансового моніторингу України Службі безпеки України узагальнених матеріалів щодо фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів або фінансуванням тероризму»	22.12.2003 № 163/557	14.01.2004 № 38/8637	Офіційний вісник України від 30.01.2004, № 2, том 2, стор. 695, стаття 101, код акту 27459/2004	25.01.2004	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 28.11.2006 № 240/718/1158/755
4.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України, Державної податкової адміністрації України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України «Про затвердження Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів»	28.11.2006 № 240/718/ 1158/755	15.12.2006 № 1312/13186	Офіційний вісник України від 02.01.2007, № 51, стор. 282, стаття 3447, код акту 38214/2006	26.12.2006	Наказ Міністерства фінансів від 02.12.2013 № 1026/1184/739/484

Історична довідка нормативно-правового акту:						
5.	Наказ Міністерства фінансів України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства доходів і зборів України, Служби безпеки України «Про затвердження Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів»	02.12.2013 № 026/1184/ 739/484	23.12.2013 № 2170/24702	Офіційний вісник України від 14.01.2014, № 3, стор. 162, стаття 75, код акту 71011/2013	14.01.2014	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України,
Служби зовнішньої розвідки України,
Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України
01 грудня 2015 року
№ 1112/426/678/1533

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
17 грудня 2015 р. за № 1583/28028

ПОРЯДОК**подання узагальнених матеріалів розвідувальним органам України****I. Загальні положення**

1. Цей Порядок визначає форму, структуру, зміст узагальнених матеріалів Державної служби фінансового моніторингу України, а також механізм та систему:

подання Держфінмоніторингом узагальнених матеріалів до Служби зовнішньої розвідки України, Головного управління розвідки Міністерства оборони України, Управління розвідки Адміністрації Державної прикордонної служби України (далі - розвідувальні органи України);

реєстрації та розгляду узагальнених матеріалів розвідувальними органами України;

отримання Держфінмоніторингом інформації про хід опрацювання узагальнених матеріалів та вжиття відповідних заходів за результатами їх розгляду розвідувальними органами України;

запобігання розголошенню інформації, що міститься в узагальнених матеріалах.

2. Терміни та поняття, які вживаються у цьому Порядку, застосовуються у значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі - Закон), Законах України «Про розвідувальні органи України», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про боротьбу з тероризмом».

II. Підготовка узагальнених матеріалів до передачі розвідувальним органам України

1. Інформація про фінансову операцію або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, а також про клієнта, одержана Держфінмоніторингом у встановленому законодавством порядку, обробляється та аналізується на предмет наявності достатніх підстав:

вважати, що операція або сукупність пов'язаних між собою операцій можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

підозрювати, що фінансова операція або клієнт пов'язані із вчиненням діяння, визначеного Кримінальним кодексом України, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

РОЗДІЛ V.

У разі встановлення зазначених підстав Держфінмоніторинг у встановлені цим Порядком строки надає до розвідувальних органів України відповідні узагальнені матеріали.

2. Узагальнені матеріали готуються Держфінмоніторингом у письмовій та/або електронній формі.

3. Узагальненим матеріалам та додатковим узагальненим матеріалам відповідно до вимог Закону надається відповідний гриф обмеження доступу.

У разі якщо узагальнені матеріали мають додатки, які містять інформацію з обмеженим доступом, в узагальнених матеріалах та додаткових узагальнених матеріалах робиться відповідний запис.

4. Структура узагальнених матеріалів:

зміст;

преамбула;

описові розділи;

резюме;

мотивований висновок;

додатки (за наявності).

5. Узагальнені матеріали мають містити такі відомості:

в обов'язковому порядку:

1) реєстраційний номер, дату, умовне найменування, підпис уповноваженої особи Держфінмоніторингу;

2) опис суті фінансової операції або сукупності пов'язаних між собою фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, з відображенням дати та суми, на яку проведено фінансові операції, місця та обставин їх здійснення, взаємовідносин, а також зв'язків між особами, які їх здійснили, або:

опис суті фінансової операції або сукупності пов'язаних між собою фінансових операцій, які можуть бути пов'язані із суспільно небезпечним діянням, що передувало легалізації (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, з відображенням дати та суми, на яку проведено фінансові операції, місця та обставин їх здійснення, взаємовідносин, а також зв'язків між особами, які їх здійснили;

опис суті фінансової операції або сукупності пов'язаних між собою фінансових операцій, які дають можливість підозрювати, що фінансова операція або клієнт пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, з відображенням дати та суми, на яку проведено фінансові операції, місця та обставин їх здійснення, взаємовідносин, а також зв'язків між особами, які їх здійснили;

3) опис достатніх підстав, які дають можливість вважати, що фінансові операції або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, або:

опис достатніх підстав, які дають можливість вважати, що фінансові операції або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій можуть бути пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин, що передувало легалізації (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

опис достатніх підстав, які дають можливість підозрювати, що фінансова операція або клієнт пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

4) схему фінансової операції або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій;

5) мотивований висновок, що фінансові операції можуть здійснюватися з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення або можуть здійснюватися з метою вчинення іншого

суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

у разі наявності:

1) опис ознак, за якими суб'єкт фінансового моніторингу виявив фінансові операції, що підлягали фінансовому моніторингу;

2) код банку (МФО - ВІС), найменування банку та номери рахунків, через які здійснювалася фінансова операція;

3) інформацію щодо ідентифікації та вивчення резидентів:

для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, місце проживання або місце перебування фізичної особи, реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії;

для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, місце проживання або місце перебування фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунку (за наявності);

для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації, відомості про виконавчий орган; ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів); ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунку;

4) інформацію щодо ідентифікації та вивчення нерезидентів:

для фізичної особи - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, місце проживання або місцеперебування фізичної особи, громадянство;

для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунку; з'ясовують відомості про органи управління; ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів). Суб'єкту первинного фінансового моніторингу надається також копія легалізованого витягу з торгового, банківського чи судового реєстру або нотаріально засвідчене реєстраційне посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи;

5) інформацію про стан учасника фінансових операцій (діючий, відновлення платоспроможності, банкрут, ліквідований тощо);

6) копії первинних документів, на підставі яких проведені фінансові операції, що стали об'єктом фінансового моніторингу, у тому числі такі, що містять інформацію з обмеженим доступом;

7) копії заяв та інших документів, на підставі яких відкриті рахунки, через які здійснювалися фінансові операції;

8) копію паспорта особи, картки із зразками підписів та довіреності, на підставі якої цей учасник брав участь у проведенні фінансової операції, що стала об'єктом фінансового моніторингу;

9) копії установчих документів юридичних осіб, задіяних у здійсненні фінансових операцій;

10) відомості та копії документів щодо відстеження (моніторингу) обігу активів, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

11) інформацію, одержану від правоохоронних, розвідувальних та інших органів державної влади (за наявності дозволу відповідних правоохоронних, розвідувальних та інших державних органів на передачу такої інформації до інших правоохоронних або розвідувальних органів) або оформлену в знеособленому вигляді;

12) інформацію, одержану від підрозділів фінансових розвідок інших держав (за наявності дозволу підрозділів фінансових розвідок інших держав на передачу такої інформації до правоохоронних та/або розвідувальних органів);

13) відомості, одержані з відкритих джерел (засобів масової інформації тощо);

14) інформацію про раніше передані узагальнені матеріали, пов'язані з цими матеріалами;

15) схему засновницьких зв'язків.

У разі наявності двох і більше однакових ознак фінансових операцій, клієнтів їх опис формується як узагальнення (загальна кількість операцій, загальна сума, найбільш суттєвий характер операцій та основні контрагенти). Детальніша інформація додається в табличній електронній формі, що є невід'ємним додатком до узагальнених матеріалів.

6. При формуванні узагальнених матеріалів для здійснення аналізу фінансових операцій та/або у разі необхідності отримання інформації від підрозділу фінансової розвідки іншої держави Держфінмоніторингом використовуються документи (відомості), надані розвідувальними органами України про фінансові операції, стосовно яких є підозра, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення та/або пов'язані з особами, стосовно яких застосовано міжнародні санкції.

Інформацію, отриману від розвідувальних органів України, Держфінмоніторинг може використовувати лише для цілей, визначених статтями 18 та 23 Закону.

Якщо документи (відомості) розвідувальних органів України містять інформацію з обмеженим доступом, їх обробка здійснюється з дотриманням вимог законодавства України, що регулює питання доступу до такої інформації.

Територіальні підрозділи розвідувальних органів України надають інформацію Держфінмоніторингу через відповідні структурні підрозділи розвідувальних органів України.

При формуванні узагальнених матеріалів для здійснення аналізу фінансових операцій та/або у разі необхідності отримання додаткової інформації Держфінмоніторинг має право звертатись до розвідувальних органів України з відповідними запитамі.

7. У разі наявності у Держфінмоніторингу додаткової інформації, що стосується раніше направлених розвідувальним органам України узагальнених матеріалів, Держфінмоніторинг формує додаткові узагальнені матеріали.

8. Копії документів, які надійшли до Держфінмоніторингу після подання узагальнених матеріалів до розвідувальних органів України та які не містять відомостей щодо проведення нових фінансових операцій, можуть надаватися розвідувальним органам України окремим супровідним листом як додатки до узагальнених матеріалів або до додаткових узагальнених матеріалів.

Додатки (за наявності) до узагальнених матеріалів або до додаткових узагальнених матеріалів є їх невід'ємною частиною.

III. Подання Держфінмоніторингом узагальнених матеріалів

1. Рішення про передачу узагальнених матеріалів до розвідувальних органів України приймається експертною комісією Державної служби фінансового моніторингу України з розгляду узагальнених матеріалів і додаткових узагальнених матеріалів, підготовлених до подання правоохоронним та

розвідувальним органам (далі - експертна комісія), склад і повноваження якої затверджуються окремим наказом Держфінмоніторингу.

2. У засіданнях експертної комісії можуть брати участь уповноважені представники розвідувальних органів України, призначені розпорядчими документами цих органів, про що інформується Держфінмоніторинг.

3. Розвідувальним органам України подається перший примірник узагальненого матеріалу.

4. Строк подання узагальнених матеріалів до розвідувальних органів України не повинен перевищувати п'яти робочих днів з дня прийняття експертною комісією відповідного рішення.

5. Розвідувальним органам України заборонено передавати будь-кому інформацію, одержану від Держфінмоніторингу у вигляді узагальнених матеріалів та додаткових узагальнених матеріалів, за винятком випадків передачі її до правоохоронних органів для прийняття рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

6. Додаткові узагальнені матеріали (за наявності) подаються Держфінмоніторингом розвідувальному органу України, в якому на розгляді перебувають узагальнені матеріали.

У разі передачі розвідувальним органом України узагальнених матеріалів та/або матеріалів їх розгляду до правоохоронного органу додаткові узагальнені матеріали направляються до відповідного правоохоронного органу.

IV. Реєстрація (облік) узагальнених матеріалів

1. Реєстрація узагальнених матеріалів і додаткових узагальнених матеріалів, отриманих від Держфінмоніторингу, здійснюється розвідувальними органами України відповідно до законодавства України, яке регламентує порядок використання документів, що містять інформацію з обмеженим доступом.

2. Розвідувальний орган України, який отримав узагальнений матеріал або додатковий узагальнений матеріал, не пізніше п'яти робочих днів з моменту його реєстрації (обліку) надає Держфінмоніторингу відомості щодо дати і номера його реєстрації.

3. У всіх випадках передачі розвідувальними органами України Держфінмоніторингу інформації та/або документів про результати розгляду узагальнених матеріалів і додаткових узагальнених матеріалів, отриманих від Держфінмоніторингу, у супровідному листі обов'язково зазначається інформація щодо узагальненого матеріалу, у тому числі відомості щодо дати і номера їх реєстрації у Держфінмоніторингу та розвідувальному органі України.

V. Розгляд узагальнених матеріалів

1. Розгляд узагальнених матеріалів здійснюється у визначеному законодавством України порядку.

2. Отримані узагальнені матеріали розвідувальні органи України реалізують в межах своєї компетенції, використовуючи оперативно-розшукові заходи і засоби у порядку, визначеному Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність».

3. Узагальнені матеріали, які містять підозри, що фінансова операція (сукупність фінансових операцій) або клієнт пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, використовуються розвідувальними органами при здійсненні заходів щодо боротьби з тероризмом, міжнародною організованою злочинністю, незаконним обігом наркотичних засобів, незаконною торгівлею зброєю і технологією її виготовлення, незаконною міграцією.

VI. Отримання Держфінмоніторингом інформації та/або документів про хід розгляду узагальнених матеріалів

1. Розвідувальні органи України зобов'язані повідомляти Держфінмоніторинг про хід опрацювання та вжиття відповідних заходів за результатами розгляду одержаних узагальнених матеріалів та додаткових узагальнених матеріалів протягом десяти робочих днів з моменту прийняття відповідного рішення.

2. У разі передачі узагальнених матеріалів та/або матеріалів їх розгляду до правоохоронного органу розвідувальні органи України протягом п'яти робочих днів з дня передачі інформують про це Держфінмоніторинг із зазначенням найменування правоохоронного органу, його структурного

або територіального підрозділу, реєстраційних даних узагальненого матеріалу, його умовного найменування та реквізитів супровідного листа, яким ці матеріали передані правоохоронному органу.

3. У разі потреби в отриманні інформації (додаткової інформації) щодо стану розгляду переданих узагальнених матеріалів Держфінмоніторинг направляє запити до розвідувальних органів України.

VII. Заходи щодо забезпечення запобігання розголошенню інформації, що міститься в узагальнених матеріалах

1. Розвідувальні органи України, Держфінмоніторинг забезпечують збереження повноти і цілісності отриманої інформації, створюють і підтримують належні умови для її зберігання, а також запобігання незаконному доступу.

2. З метою запобігання незаконному розголошенню інформації, яка міститься в узагальнених матеріалах та додаткових узагальнених матеріалах, у тому числі при передачі та перевірці, її розкриття та захист здійснюються співробітниками розвідувальних органів України та Держфінмоніторингу відповідно до законодавства України, яке регламентує порядок використання документів, що містять інформацію з обмеженим доступом.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології бухгалтерського
обліку Міністерства фінансів України**

М.О. Чмерук

**Заступник Голови Служби
зовнішньої розвідки України**

В.Г. Синькевич

**Начальник Головного управління
розвідки Міністерства
оборони України, генерал-лейтенант**

В.В. Кондратюк

**Начальник Департаменту юридичного забезпечення
Міністерства внутрішніх справ України**

Д.В. Горбась

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України, Служби зовнішньої розвідки України, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Порядку подання узагальнених матеріалів розвідувальним органам України» прийнятий відповідно до Законів України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про розвідувальні органи України», «Про оперативно-розшукову діяльність» і «Про боротьбу з тероризмом» з метою визначення порядку подання Державною службою фінансового моніторингу України узагальнених матеріалів розвідувальним органам України.

Порядок подання узагальнених матеріалів розвідувальним органам України складається із семи розділів:

- I. Загальні положення.
- II. Підготовка узагальнених матеріалів до передачі розвідувальним органам України
- III. Подання Держфінмоніторингом узагальнених матеріалів
- IV. Реєстрація (облік) узагальнених матеріалів
- V. Розгляд узагальнених матеріалів
- VI. Отримання Держфінмоніторингом інформації та/або документів про хід розгляду узагальнених матеріалів
- VII. Заходи щодо забезпечення запобігання розголошенню інформації, що міститься в узагальнених матеріалах

Порядок визначає форму, структуру, зміст узагальнених матеріалів Державної служби фінансового моніторингу України, а також механізм та систему:

подання Держфінмоніторингом узагальнених матеріалів до Служби зовнішньої розвідки України, Головного управління розвідки Міністерства оборони України, Управління розвідки Адміністрації Державної прикордонної служби України;

реєстрації та розгляду узагальнених матеріалів розвідувальними органами України; отримання Держфінмоніторингом інформації про хід опрацювання узагальнених матеріалів та вжиття відповідних заходів за результатами їх розгляду розвідувальними органами України; запобігання розголошенню інформації, що міститься в узагальнених матеріалах.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

16.10.2012

м. Київ

№ 1103/464

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
31 жовтня 2012 р. за № 1830/22142

Про затвердження форми надання Службою безпеки України Державній службі фінансового моніторингу України відомостей щодо осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності

Відповідно до частин сьомої, восьмої, одинадцятої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», пунктів 3, 4 Порядку формування переліку осіб, які пов'язані з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2010 року № 745,

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити форму надання Службою безпеки України Державній службі фінансового моніторингу України відомостей щодо осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності, що додається.

2. Служба безпеки України та Державна служба фінансового моніторингу України визначають осіб, відповідальних за передачу та приймання інформації згідно з формою, затвердженою цим наказом.

3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Державного комітету фінансового моніторингу України, Служби безпеки України від 26 жовтня 2010 року № 199/546 «Про затвердження форми надання Службою безпеки України Державному комітету фінансового моніторингу України відомостей щодо осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03 грудня 2010 року за № 1216/18511.

4. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М. О.) спільно з Департаментом інформаційно-аналітичного забезпечення Служби безпеки України (Фареній О. А.) подати цей наказ в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра фінансів України Мряковського А. І., першого заступника Голови Служби безпеки України Шатковського П. М. та першого заступника Голови Державної служби фінансового моніторингу України Феценка О. Ю.

Міністр фінансів України
Голова Служби безпеки України

Ю. Колобов
І. Калінін

Історична довідка нормативно-правового акту:						
№	Вид розпорядчого акту, суб'єкт нормотворення, назва	Дата та номер прийняття	Дата та номер держ. реєстрації	Публікація	Дата набрання чинності	Підстава для скасування
1.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу, Служби безпеки України «Про затвердження Порядку надання Службою безпеки України Державному комітету фінансового моніторингу України інформації щодо осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності»	10.08.2006 № 155/532	31.08.2006 № 1023/12897	Офіційний вісник України від 20.09.2006, № 36, стор. 99, стаття 2514, код акту 37277/2006	15.09.2006	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України від 26.10.2010 № 199/546
2.	Наказ Державного комітету фінансового моніторингу України, Служби безпеки України «Про затвердження форми надання Службою безпеки України Державному комітету фінансового моніторингу України відомостей щодо осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності»	26.10.2010 № 199/546	03.12.2010 № 1216/18511	Офіційний вісник України від 17.12.2010, № 94, стор. 156, стаття 3372, код акту 53804/2010	17.12.2010	Наказ Міністерства фінансів України від 16.10.2012 № 1103/464
3.	Наказ Міністерства фінансів України, Служби безпеки України «Про затвердження форми надання Службою безпеки України Державній службі фінансового моніторингу України відомостей щодо осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності»	16.10.2012 № 1103/464	31.10.2012 № 1830/22142	Офіційний вісник України від 16.11.2012, № 85, стор. 368, стаття 3485, код акту 64089/2012	16.11.2012	-

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України,
Служби безпеки України
16.10.2012 № 1103/464

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
31 жовтня 2012 р. за № 1830/22142

ФОРМА

надання Службою безпеки України Державній службі фінансового моніторингу України відомостей щодо осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності

№ з/п	Назва відомостей про особу	Відомості про особу
1	Тип особи (фізична або юридична особа, організація)	
2	Ім'я фізичної особи / найменування юридичної особи або організації	

№ з/п	Назва відомостей про особу	Відомості про особу
2.1	Прізвище резидента / ім'я 1 нерезидента або найменування юридичної особи / організації	
2.2	Ім'я резидента / ім'я 2 нерезидента (у разі наявності)	
2.3	По батькові резидента / ім'я 3 нерезидента (у разі наявності)	
2.4	Ім'я 4 нерезидента (у разі наявності)	
2.5	Відмітка про можливий варіант написання імені, псевдоніма тощо (у разі наявності)	
2.6	Категорія псевдоніма (у разі наявності)	
2.7	Якість псевдоніма (у разі наявності)	
3	Дата народження фізичної особи / дата реєстрації юридичної особи або організації	
4	Місце народження фізичної особи / місце та країна реєстрації юридичної особи або організації	
5	Громадянство / підданство	
6	Національність (у разі наявності)	
7	Посада (у разі наявності)	
8	Рід діяльності (у разі наявності)	
9	Почесні, професійні, релігійні та інші звання (у разі наявності)	
10	Паспорт (інший документ, що посвідчує особу)	
10.1	Серія та номер	
10.2	Дата видачі	
10.3	Країна видачі	
10.4	Найменування органу, що видав документ	
11	Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта громадянина України (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті)	
12	Відомості про державну реєстрацію	
12.1	Номер виписки або витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців	
12.2	Дата видачі виписки або витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців	
12.3	Найменування органу, який видав виписку або витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців	
12.4	Код за ЄДРПОУ	
13	Місце проживання / місцезнаходження	
13.1	Країна	
13.2	Поштовий індекс (код) (у разі наявності)	
13.3	Область (штат, провінція)	

РОЗДІЛ V.

№ з/п	Назва відомостей про особу	Відомості про особу
13.4	Місто	
13.5	Вулиця	
13.6	Будинок	
13.7	Квартира / офіс	
14	Відмітка про винесення вироку (рішення) судом	
15	Відмітка про перебування у місцевому та/або міжнародному розшуку (у разі наявності)	
16	Банківські реквізити	
16.1	Інформація про банк, у якому відкрито рахунок (у разі наявності)	
16.2	Номер банківського рахунка (у разі наявності)	
17	Додаткова інформація (у разі наявності)	
18	Номер особи в Переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (далі - Перелік)	
19	Дата внесення особи до Переліку, виключення особи з Переліку або дата зміни запису в Переліку	
20	Відмітка про виключення з Переліку	

Примітка. Відомості, передбачені пунктами 18, 19, 20, при первинному формуванні інформаційних матеріалів не заповнюються.

**Директор Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку
Міністерства фінансів України**
**Начальник Департаменту
інформаційно-аналітичного забезпечення
Служби безпеки України**

М.О. Чмерук

О.А. Фареній

Коментар: Наказ Міністерства фінансів України, Служби безпеки України «Про затвердження форми надання Службою безпеки України Державній службі фінансового моніторингу України відомостей щодо осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності» прийнятий відповідно до частин сьомої, восьмої, одинадцятої статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», пунктів 3, 4 Порядку формування переліку осіб, які пов'язані з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2010 року № 745.

Затвердження форми надання Службою безпеки України Державній службі фінансового моніторингу України відомостей щодо осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності, є важливим з точки зору формалізації процесу отримання Держфінмоніторингом відомостей від Служби безпеки України для формування Переліку осіб, які пов'язані з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

№	Назва організації	Інтернет-ресурс
1	2	3
1.	Офіційний портал Верховної Ради України	http://rada.gov.ua/
2.	Офіційне представництво Президента України	http://www.president.gov.ua/
3.	Урядовий портал	http://www.kmu.gov.ua/control/
4.	Міністерство фінансів України	http://www.minfin.gov.ua/
5.	Державна служба фінансового моніторингу України	http://www.sdfm.gov.ua/
6.	Національний банк України	http://www.bank.gov.ua/control/uk/index
7.	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	http://www.nssmc.gov.ua/
8.	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	http://nfp.gov.ua/
9.	Міністерство юстиції України	http://www.minjust.gov.ua/
10.	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA
11.	Міністерство інфраструктури України	http://www.mtu.gov.ua/
12.	Національне антикорупційне бюро України	http://www.nabu.gov.ua/
13.	Генеральна прокуратура України	http://www.gp.gov.ua/
14.	Міністерство внутрішніх справ	http://www.mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index
15.	Державна фіскальна служба	http://sfs.gov.ua/
16.	Служба безпеки України	http://www.sbu.gov.ua/sbu/control/uk/index
17.	Державний навчальний заклад післядипломної освіти «Навчально-методичний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму»	http://finmonitoring.in.ua/

USEFUL REFERENCES

№	Organization Name	Internet resource
1	2	3
1.	Verkhovna Rada of Ukraine – official web-portal	http://rada.gov.ua/
2.	President of Ukraine – official website	http://www.president.gov.ua/
3.	Government web-portal	http://www.kmu.gov.ua/control/
4.	Ministry of Finance of Ukraine	http://www.minfin.gov.ua/
5.	State Financial Monitoring Service of Ukraine	http://www.sdfm.gov.ua/
6.	National Bank of Ukraine	http://www.bank.gov.ua/control/uk/index
7.	National Commission on Securities and Stock Market	http://www.nssmc.gov.ua/
8.	The National Commission for State Regulation of Financial Services Markets	http://nfp.gov.ua/
9.	Ministry of Justice of Ukraine	http://www.minjust.gov.ua/
10.	Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine	http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA
11.	Ministry of Infrastructure of Ukraine	http://www.mtu.gov.ua/
12.	National Anti-Corruption Bureau of Ukraine	http://www.nabu.gov.ua/
13.	General Prosecutor’s Office of Ukraine	http://www.gp.gov.ua/
14.	Ministry of Internal Affairs	http://www.mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index
15.	State Fiscal Service	http://sfs.gov.ua/
16.	Security Service of Ukraine	http://www.sbu.gov.ua/sbu/control/uk/index
17.	State Training Institution of Postgraduate Education “Training Centre for Retraining and Professional Development of Experts on Financial Monitoring Issues in the Sphere of Combating Legalization (Laundering) of Criminal Proceeds, and Terrorist Financing”	http://finmonitoring.in.ua/

ВИДАННЯ ІНІЦІЙОВАНЕ
ДЕРЖАВНОЮ СЛУЖБОЮ ФІНАНСОВОГО
МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ
ЗА ПІДТРИМКИ
КООРДИНАТОРА ПРОЕКТІВ ОБСЄ В УКРАЇНІ

РЕКОМЕНДОВАНЕ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ
У СИСТЕМІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ,
ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ,
ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ
ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ
МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Координатор проектів в Україні

ЗБІРКА АКТІВ ЗАКОНОДАВСТВА
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ
(ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ
ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ
РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

Підписано до друку 06.01.2017 р. Формат 70x100/16.

Папір офсетний. Друк офсетний.

Тираж - 200. Об'єм - 85,48. Зам. 587.

Видавництво ТОВ "Компанія ВАІТЕ"

01042, м. Київ, вул. Саперне поле, 26, к. 27.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи серія ДК № 2570 від 27.07.2006 р.

